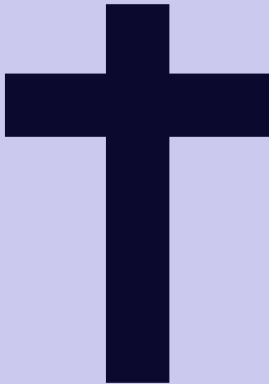

Ja jembyu kajxy'átyryu mađu Jesukristakyujxm: El

Nuevo Testamento de nuestro Señor Jesucristo en

el mixe de Juquila

New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe, Juquila)

Ja jembyꞵ kajxy'átypyꞵ mꞵdꞵ
Jesukristꞵkyꞵjxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305

Contents

MATEWƏ	1
MARKƏS	75
LUKƏS	121
FWANK	197
APOSTƏLƏTY	258
ROMANƏS	328
1 KORINTƏ	361
2 KORINTƏ	392
GALASYƏ	412
ƏFESƏ	424
FILIPƏS	435
KOLOSƏ	443
1 TESALÓNİKƏ	450
2 TESALÓNİKƏ	457
1 TIMOTEE	461
2 TIMOTEE	470
TITƏ	476
FILEMÓN	480
EBREƏSƏTY	482
Santya'agu	505
1 PEEDRƏ	513
2 PEEDRƏ	522
1 FWANK	527
2 FWANK	535
3 FWANK	537
JUUDƏS	539
DI'IBƏ JATANƏP	542

Oybyu Ayuk Di'ibu Matewü Jyaay

Jesukristu yaptujkuty

¹ Tyaadu du'un tu'ugu listu ma 'yity kuxjaay yu xyuuju ty ja 'yaptujkudy Jesukristu, di'ibu tuump'ajt aats'ajtu rey Davit, di'ibu tuump'ajt aats'ajtudu Abraan.

² Abraan yu'u teety'ajtu Isaa, di'ibu teety'ajtu Jakoob, di'ibu teety'ajtudu Judaa esu myuga'axuty. ³ Judaa yu'u teety'ajtu Fares esu Zeru, di'ibu tyaak'ajtu Tamar. Fares yu'u teety'ajtu Esrom, di'ibu teety'ajtu Aram, ⁴ di'ibu teety'ajtu Aminadap, di'ibu teety'ajtu Naason, di'ibu teety'ajtu Salmón. ⁵ Salmón yu'u teety'ajtu Booz, di'ibu tyaak'ajtu Raap. Booz yu'u teety'ajtu Obeed, di'ibu tyaak'ajtu Rut. Obeed yu'u teety'ajtu Isa'i, ⁶ di'ibu teety'ajtu rey Davit.

Davit yu'u teety'ajtu Salomonk, di'ibu tyaak'ajtu ku'ekytyo'oxy di'ibu ñdo'oxy'ajtu Uriiis. ⁷ Salomonk yu'u teety'ajtu Robwam, di'ibu teety'ajtu Abiis, di'ibu teety'ajtu Asaa, ⁸ di'ibu teety'ajtu Josafat, di'ibu teety'ajtu Joram, di'ibu teety'ajtu Uziiis, ⁹ di'ibu teety'ajtu Jotam, di'ibu teety'ajtu Akaz, di'ibu teety'ajtu Ezekiiis, ¹⁰ di'ibu teety'ajtu Manasés, di'ibu teety'ajtu Amón, di'ibu teety'ajtu Josiiis, ¹¹ di'ibu teety'ajtudu Jekoniis esu myuga'axuty ma ja tiempu ko ja babiloñudu rey tmajexy ja israelitu ja'ayuty tsimy jap Babiloñu ñaaxóty.

¹² Ko tyaadu du'un ñajxy, Jekoniis yu'u teety'ajtu Salatyel, di'ibu teety'ajtu Zorobabel, ¹³ di'ibu teety'ajtu Abyut, di'ibu teety'ajtu Elyakim, di'ibu teety'ajtu Azoor, ¹⁴ di'ibu teety'ajtu Sadok, di'ibu teety'ajtu Akim, di'ibu teety'ajtu Elyut, ¹⁵ di'ibu teety'ajtu Elyazaar, di'ibu teety'ajtu Matán, di'ibu teety'ajtu Jakoob. ¹⁶ Jakoob yu'u teety'ajtu Josee, di'ibu Mariiu muut pyejky. Esu Mariiu yu'u taak'ajtu ja Kristu, ja'a njuna'anum ja Nindsun'ajtum Jesukristu.

¹⁷ Pes du'un oj kya'pxy majmajkts naska'axu Abraanu tyuump 'yaadsuty extu jabaat ma rey Davit, es nan jamajmajkts naska'axu Davitu tyuump 'yaadsuty extu jabaat ma yu Babiloñu ryey dyajnejxy tsimy ja ja'ayuty jap ñaaxóty, es nan jamajmajkts naska'axu extu jabaat ma myiñ jyajty ja Kristu.

Jesús myiñ jya'ty

¹⁸ Du'un myiñ jyajty ja Jesukristu. Yu Mariiu, Jesukristu tyaak, yu'u naty pukánup ja Josee. Es maanumu naty kyapuktu, Mariiu oj wye'emy u'unkmuut mat ja Espiritu Santu myuk'ajtan. ¹⁹ Josee jyiky'ajty tuj'ajtan muut es

kyaj jyanayyajnidu'xánu ma Mariiu, jyadimmastu'udán wi'ix kyaju ja'ayuty tnijáwudut.

²⁰ Ko du'un twinmaay, tu'ugu Diosu 'yanklus t'ijxy tsyuujóty mya'ayóty es 'yanmaay:

—Josee, Davitu tyuamp 'yaats, katu xyjawu es xy'axájut yu Mariiu éxtamu mudo'oxy, mut ko ja u'unk di'ibu yajminaampy yajja'taampy, yu' Espiritu Santu jya'a. ²¹ Yu Mariiu tpaada'añ tu'ugu u'ungu'unk, es xypyujtáku ja xyuu Jesús. Du'un txu'átut mut ko yajnitso'ogaampy ja jya'ayuty ko dyajtgoyánu pyojputy.

²² Tugekyu tyadu du'un tyuun jyajtu es yajkyudyúnut di'ibu naty ja Diosu kyugajxru tu tniyajxy:

²³ Yu kixyudo'oxy wu'umaamp u'unkmut es tpaada'añ tu'ugu myaangu'unk

di'ibu yajtukxu'ataamp Emanwel,

di'ibu ayuk wimbudsamp Dios ijtp mut udsajtam.

²⁴ Ko ja Josee dyajwijy ja tsyuu mya'ay, du'un ttuuñ éxtamu ja Nindsu'ajtamu 'yanklusu naty tu tyuknipékuty. Ta t'axaju ja Mariiu éxtamu ñudo'oxy es oj tmuñjxnu ma tsyuu. ²⁵ Per kyaj tsyunaaydyu éxtamu tsyuanudu kasaadu ja'ayuty extu ko ja Mariiu dyajmiñ dyajjaty ja myaangu'unk. Es ja Josee tpujtáku ja xyuu Jesús.

2

Di'ibu tni'uxpáku du wi'ix du'un yu madsa'a tni'ixtu ja mixyu'unk Jesús

¹ Ko Jesús myiñ jyajty ma yu Belén kajpn, Judee ñaaxóty, ma naty Eroodus ryey'aty ma tadu naxwiñdu, ta jyajtu Jerusalén naagudyu ja'ay di'ibu miindu ma xu pyudsemy, es jap tni'uxpáku du wi'ix du'un yu madsa'a. ² Es dyajtu:

—¿Ma net ja israelítadyu ryey di'ibu tu myiñ tu jya'ty? Pes ndsoñ ma xu pyudsemy. Tu n'ixtats ja myadsa'a es paadyats nnimindu es n'awdata'andats.

³ Ko ja rey Eroodus tmdooyu tyadu, ta wye'emy amoñ, es nidugekyu nandu'un ja Jerusalén ja'ayuty. ⁴ Netu rey dyajwooyu nidugekyu ja teedywyindsúnty es ja di'ibuty tsajptagóty ya'uxpujktu, es dyajtu:

—¿Ma net myina'añ jya'ta'añ ja Kristu?

⁵ Ta ja'ajuty 'yadsood:

—Jam Belén, Judee ñaaxóty; mut ko ja Diosu kyugajxru tkuxjaay du'un:

⁶ Es mij Belén, Judee ñaaxóty, kyaj mngoogajpnty ma tadu nax, mut ko ma mij pyudsma'añ tu'ugu yajkutujkru di'ibu kywentu'ataambyats ja nja'ayuty, ja israelítaty.

⁷ Netu Eroodus tningajxu ayu'udsyu ja di'ibu naty tu jya'ttu, es dyajtuy na'a du'an meeru naty tu kyuxe'eky ja madsa'a. ⁸ Net yajkajxtu Belén, es ya'anmaaydyu:

—Nujxtu jam, es xta'aydyu tadu mixyu'unk; es ko xpyaattat, awa'anuguts esuts uj nandu'an najx n'awdatyuts.

⁹ Mudu tyadu rey u'yayuk ñajxtu ja ja'ayuty. Net ja madsa'a di'ibu naty tu t'ixtu ma ja ñaxuty, kyuxe'ky jatugok, es yu'ujuty tpanujxtu extu ko jyajttu ma naty ja madsa'a tu wyu'umu tujk nikujxm ma naty ja mixyu'unk. ¹⁰ Es yu'ujuty xyondaktu ko t'ijxtu ja madsa'a. ¹¹ Ta tyujkudu tugoty, es tpattu ja mixyu'unk mudu tyaak Mariiu. Net ñaygyoxtnaaydyakudu es t'awdajttu ja mixyu'unk. Ta t'agajtu ja myay'átyuty es tmoodyu ooru, ja oybu pa'ak xu'kpu es jatu'ugu pa'ak xu'kpu di'ibu xyu'ajtyru mirru.

¹² Dios anmaayudu tsyuujóty mya'ayóty es kudiibu jyumbittat ma Eroodus, paaty tpujktu wiink tu'u es jyumbijttu ma ja ñaxuty.

Jesús yajmuge'eky

¹³ Ko tyaadu jyumbijttu, ta ja Josee t'ijxy tsyuujóty mya'ayóty tu'ugu Diosu 'yanklus. Ta 'yanmaayy:

—Pudu'uk. Mnujx ja mudo'oxy esu 'yu'unk, es najxtu tsojk Ejiptu es wu'umdu jap extu kots uj mij n'awanadat es mjumbittat, mat ko Eroodus 'yuxta'ayaampy yu mixyu'unk es dya'ooga'añ.

¹⁴ Netu Josee pyude'ky es tmaneaxy ja mixyu'unk esu tyaak. Ta tso'ondu koots, ñajxnudu Ejiptu. ¹⁵ Jap wye'emy extu koonum 'ye'ky ja Eroodus.

Tyaadu du'an tyuun jyajtu es yajkuydyunat di'ibu naty ja Nindsun'ajtm tu ttukkajxwa'xy ja kyugajxputy: “Jap Ejiptats nnigaxu n'U'unguts.”

Eroodus tni'ana'amu es 'yooktu ja mixyu'unguty

¹⁶ Ko ja Eroodus tnija'aju ko ja di'ibu naty tu kyu'ixudu tu tyukxi'igudu, yu'u ko oj kyaj 'yokjumbijnudu, ta jyantsyuygoyjyot'ambejky. Net tni'ana'amu nidugekyu ja yedyujku'unguty 'yooktu, yu majtsk jumajtru es waanu mútskputy, jam Belén es tugekyu myugajpnba'ajuty. Du'an ttuun ma ja tiempu ma naty tim jawyiin tu kyuxe'eky ja madsa'a, éxtamu naty tu tyukmumadya'agudu yajxon di'ibu oj kyu'ixudu. ¹⁷ Es mat ko du'an dya'o'ktaaydyu ja unaku'unk, net yajkuydyuun di'ibu naty ja Diosu kyugajxpu Jeremiisu tu dyajwe'emy kuxja'ay:

¹⁸ Yajmudooy ma Ramaa kajpn ko pan jyu'uy ya'axy ya'ayow ya'amat. Rakeldamu du'unu naty ñijiiy ja 'yu'unguty es kyaj tteky es pan pyumay pyutajudat

mat ko tu naty 'yo'ktaayñudu.

¹⁹ Es ko 'ye'ky ja Eroodus, ta ja Josee tsyuujóty mya'ayóty t'ijxy ja Diosu 'yanklus jam Ejiptu, es 'yanmaayn:

²⁰ —Pudu'uk. Tsoon yaa mudu mixyu'unk esu tyaaq, es jambittu ma ja israelitudu ñax, mat ko tu 'yooktu di'ibu naty ya'oogaampy yu mixyu'unk.

²¹ Netu Josee ñejxy mudu mixyu'unk esu tyaaq ma israelitu ñaxuty. ²² Es ko Josee tmadooy ko Arkelawu naty ana'amp jam Judeeu ko tkuwe'emy ja tyeety Eroodus, ta tsyu'ku ko ñujxáñ jam. Es kom tu natyu Dios 'yanu'amxuty tsyuujóty mya'ayóty kadiibu ñujxut Judeeu, ta oj ñejxy Galileeu ñaaxóty. ²³ Ko oj jya'ty jam, ta oj tsyunaaydyaknbéky ma ja Nazaret kajpn. Tyaadu du'un tyuun jyajtu es yajkuudyúnat éxtam jyunandu ja Diosu kyugajxputy: “Ya'anuumar ja Kristu: Nazarenu ja'ay mij.”

3

Fwank Yajnubajtrn tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

¹ Es ma tadu tiempu ja Fwank Yajnubajtrn myiñ ma muj it Judeeu, tkajxwa'xy, ² es jyun'añ:

—Yajjumbittu mjot mwinma'añuty, mat ko ja tsajpótmodu kutujkan tu wyingón.

³ Tyadu Fwank yu'u naty di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiu tu tkuxja'ay du'un:

Yajmudóy tu'ugu ja'ay ya'axy jyeky ma tu'ugu muj it:

“Uxkúku du ja Nindsun'ajtum ñ'u tyu'u.

Jajtujudu tyu'aa.”

⁴ Yu Fwank yu'u wyit'ajtypy ijty ja kameyu jamk es po'lo twun'áty, es yu'u ijty jye'xy'ajtypy ja mu'u esu tsimba'ak.

⁵ Es ma ja Fwank ñimiinadu Jerusalén ja'ayuty es nidagekyu di'ibu tsunaaydyur ma ja Jordán mujnuba'a, es tugekyu di'ibu Judeeu ñaaxóty, ⁶ es tmayatstu ja pyojru. Esu Fwank dyajnubéty ma ja Jordán mujnu.

⁷ Es ko ja Fwank t'ijxy ko mayu fariseeuty esu saduseeuty ñimínadu ma yajnubéty, ta t'anmaay:

—Miidsaty du'un éxtamu awa'andsa'añun. Es éxtamu ts'a'añuty tkuga'aktu ja juun kadiibu tyóyut, miits mjunándur xytyijy ko mnitso'oktat madu mnubajtan es ko du'un ja Dios kyaj mdudyúnudat éxtamu pojru ja'ayuty. ⁸ ¡Kyaj tyu'ajtanuty! Jawyiin xytyuk'íxtat mat ja mjiky'ajtan ko t'ay'ajtan tu mjodumbittu, ⁹ es katu mnayjuna'anudu: “Udsajtam yu'u tyuamp 'yaats ja Abraan.” T'ay'ajtan n'anuumu ko yu Dios mbaat dyajtugátsyu tyadu tsaa éxtam ja Abraanu tyuamp 'yaadsaty. ¹⁰ Es ja Diosu tyudyu'unun tim wingoomp madu pojru ja'ayuty, éxtam ko madu jatsyu ndukpo'tu'kam

ja kepy di'ibu kyaj 'yóyuty. Paaty tugekyu kepy di'ibu kyaj tyuamp'áty oyaty, yajpo'tu'ugap es yajpajta'agut juunóty. ¹¹ Uj tyámuts miidsaty nyajnábéty mut ja nuu es ya'ixat ma nidagekyu ja'ayaty ko miidsaty ta mjodambittu ma mbojpaty. Per miimp ja di'ibu myadajtypy ni'igu ja mak'ajtan es kyajts uj ndu'unuty. Es kyajts xyñitaku esats ya'u nmadúnat éxtam tu'ugu ja'ay ja tyuumbu di'ibu yajnujxup ja kyuhak. Yu'u myajnábatudup mut ja Espírítu Santu esu juun. ¹² Es ya'u kyuhajóty tmudaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu, es yajpajku'agut ja triigu ma ja tsya'x, es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mut ja juun di'ibu ni na'a kya'eeky.

Jesús ñubety

¹³ Net ja Jesús tso'oñ Galileeu, es tnimiñ ja Fwank ma Jordán mujnuu esu Fwank yajnábatudut. ¹⁴ Tim jawyiin kyaj tjakupakáñ ja Fwank, es t'anmaay ja Jesús:

—Mijtsu du'un mjarátup xyajnábatuduts, ¿es wi'ixats uj mij nyajnábatut?

¹⁵ Jesús 'yadsooyu:

—Tyam wa'an du'unuty, mut ko oyu du'un es ndu'unum di'ibu Dios tsyejpy.

Net ja Fwank tkupejky.

¹⁶ Ko naty ja Jesús ta ñubajtta'ay, netyu pyadseemy najoty. Ta rójuuu tsajp 'yawatsy esu Fwank t'ijxy ko ja Diosu Jya'ajun kyada'aky éxtam tu'ugu paku'unk, es ñiguda'agyuty kyubajkkujxyu Jesús. ¹⁷ Es net yajmadooy jyuna'añ tsajpótm:

—Tyaadudsu du'un ja n'U'ungats di'ibats njantsytsyejpy, di'ibats muut njotkujk'áty.

4

Mujku'ugópk tja'ixy esu Jesús pyekytyúnut

¹ Netu Espírítu Santu yajnujxu Jesús ma muj it es ja mujku'ugópk t'ixat wi'ix ja Jesús dyajpekytyúñ.

² Justyikxyxyuu justyikxy ux 'yijty ni nu'un kyakaay. Ta pyatu ja yuu. ³ Ta ja mujku'ugópk tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtap, anuumu tyadu tsaa es jyumbítut tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús t'adsooy:

—Ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ: “Kyaj jyatyim'yu'ayudyu tsajkaaky muut jyiky'aty ja ja'ay, tyukjiky'átup mut tugekyu Diosu 'yayuk.”

⁵ Net ja mujku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma Jerusalén kajpn, es dyajpejty ma muj tsajptujk kopk. ⁶ Ta t'anmaay:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtap, naygyujabijpnáxudu, mut ko ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ:

Ja Dios tyuk'ana'amdap ja 'yánklusuty
es mgwentá'átadut.

Myajpudá'ugudap madu kyá'u
kadiibá tsaa dyajtsayútut ja mdeky.

⁷ Netu Jesús t'adsooy:

—Nandu'un ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: “Katu
xy'ijxmátsy yá mWindsún Dios.”

⁸ Ta jatugok ja majku'ugórk dyajnejxy ja Jesús má tu'ugu
kopku kujxmbá, es ttuk'ijxy nidagekyu naxwíñudu ja'ayuty es
ja myaj'ajtun. ⁹ Ta t'anmaay:

—Ujtsuts mij nmo'oyup tugekyu tyaadu pan xywyin-
goxtanaabyuts es xy'awdátaduts.

¹⁰ Net ja Jesús t'anmaay:

—Nux, Satanás. Mut ko ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ:
“M'awdátap ja mWindsún Dios, es xumyudúnut yá'yuy je'eyu.”

¹¹ Net ja majku'ugórk tmastuty ja Jesús, esu anklus ñimiinudu
yajkaay ya'úkadu, es myuduunudu.

Jesús tkajxwá'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

¹² Es ko Jesús dumadooy ko Fwangu naty 'yity pujxndugóty,
ta oj ñejxy Galileeu ñaaxóty. ¹³ Per kyaj oj wye'emy Nazaret,
nik jap oj ñejxy tsunaabyu Kafarnaúm, mejyñbyu'aay má Zab-
ulongu ñax esu Neftalii ñax. ¹⁴ Tyaadu du'un tyuun jyajtu es ya-
jkuudyúnut di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiiu naty tu tkaxja'ay:

¹⁵ Ja Zabulongu ñax esu Neftalii ñax
esu nax di'ibu jadsoo má mejyñun, má xuu tsi'ity es má xuu
pyadsemy,

ja ñax má Jordán majnuu mut ja Galileeu ñax,
má jyiky'attu di'ibu kyaj 'yisraelítuty,

¹⁶ ja ja'ay di'ibu jiky'ajttu kubi'its ku'ook
tu t'ixtu ja majpu jaj tu'xun.

Es má yá di'ibu naty jiky'ajttap

má éxtam mbaat njuna'anum 'yawaxu o'kun,
tu kyuxuuñu mut ja jajun.

¹⁷ Net ja Jesús tkajxwá'xtsondáky es jyunañ:

—Yajtugátstu mwinma'añuty es jodumbittu, mut ko ja
tsajpótudu kutujkun tu wyingóñ.

Jesús twoy nimajtáxku ajkxmajtsputy

¹⁸ Tu'uyeyebu naty Jesús má yá Galileeu Myejyñbya'a,
ko t'ijxy nimajtsk tukka'axu uná'k. Yá'u naty Simonk
di'ibu nandu'un xy'ajtypy Peedru, es jatu'uk ja'adam ja
Andrés. Ajkxmajtstábu naty, yá'u naty kyujubijpnajxtap ja
'yajkxmajtsn nujoty. ¹⁹ Netu Jesús t'anmaay:

—Pamiinduguts, es ujts miits n'axpujkrá'áttap es
nmo'oydyut jatu'ugu tuunk. Tyamyu xyajtsonda'aktut es

xy'uxta'ayut may ja ja'ayuty es xytyuknimíndaduts esuts nandu'un yu'ujaty n'axpukpá'áttat.

²⁰ Netyu tnikaktu ja 'yajxmajtsn es tranajxtu Jesús.

²¹ Ko waanu 'yaknajtta, ta Jesús t'ijxy nimajtsk tukka'axu uná'k, Santya'agu esu Fwank, 'yu'ungudyu Zebedeu. Tamu naty ma tu'ugu barku mudu tyeety t'axuyu ja 'yajxmajtsnuty. Netu Jesús oj yáxudu, ²² es nan jamyu tnikaktu ja byarku es ja tyeety. Ta tranajxtu ja Jesús.

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

²³ Jesús tyuk'yo'oydyaabyu naty ja Galileu it, ya'uxpeky majaty ja tsyajtjuk, nidu'uk nidu'ugu kajpn tkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxpy ja tsajpótmudu kutujkun, es dya'aguda'aky ja ja'ayuty di'ibáty pujkudap. ²⁴ Ko oj tñijáwudu Jesús ma tugekyu Siryu naxwíñudu, ta ttuknimiindu nidugekyu di'ibu ayoodap mut kanak nax ja pujk ado'onun, di'ibu pujkudap ja ka'oybyu pa'am, mo'tputy esu xúxuty, esu Jesús dya'aguda'aky. ²⁵ Ryanajxudu mayu Galileu ja'ayuty es ja ja'ay di'ibu tsunaayduyur ma ja Dekápolus kajpnuty esu Jerusalén, nu'un di'ibaty tsunaayduyur wiink tsoo Judeu ñaxóty es ma Jordán mujnuu ma xuu pyudsemy.

5

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

¹ Ko Jesús t'ijxy ja mayjya'ay, ta pyejty ma ja kopkun, es ñaxwe'tsy jam. Net tyuknabíkudu ja 'yuxpukpúty, ² esu Jesús ya'axpukjtsondákudu du'un:

Pánuty kuni'xyuty

³ —Kuni'xy ja di'ibaty nay'axkajpudap ko pyojpja'ay'áttu, pes yu'u íttap ma tsajpótmudu kutujkun.

⁴ 'Kuni'xy ja di'ibaty jnygyujk yaxkujkudap, pesu Dios pa'ayowánudap.

⁵ 'Kuni'xy ja di'ibaty kyaj myuj pyaadudu, ja'a ko Dios mo'oyánudap ja naxwíñudu éxtamu kyuma'añ.

⁶ 'Kuni'xy ja di'ibaty jyantsysojktap es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy, ja'a ko du'un yajpajta'aga'andu.

⁷ 'Kuni'xy ja di'ibaty naymyu'ma'xtujkudap, pes nandu'un mama'xtúkudap ja Dios.

⁸ 'Kuni'xy ja di'ibaty wa'ats ja 'yanmaja'anuty, pes yu'adyu du'un íttap mudu Dios.

⁹ 'Kuni'xy ja di'ibaty yajtsipwa'xtap, pesu Dios pajta'agudap éxtamu 'yu'unguty.

¹⁰ 'Kuni'xy ja di'ibaty ijttap witsy po'oty mut ko jyiky'aty éxtamu Dios tseky, pes yu'u íttap ma tsajpótmudu kutujkun.

11 'Kuni'xy miidsuty ko ja ja'ayuty m'oojadu es mnixi'ik mdukxi'igadu, es m'udu'uts mgajxtu'udsadu miidsuty mut kots miits nmuduumbu'attu. 12 Xonda'aktu es jotkujk'attu, mut ko ja Dios mmadajtxudup puke'eky tsajpótm muj may'aty di'ibu mmo'oyánudup, pes nandu'un tpajudjttu ja Diosu kyugajxputy di'ibu jiky'ajttu maanam naty miits mgajaa'attu.

Kaan esu jajun

13 'Extam ja kaan dyajta'amdsu ja tsu'utsy kadiibu mya'adut, miidsuty mbaat xyujpkuwa'agadu ja axuk'ajtan ya naxwiiñ kadiibu ja'ayuty mya'attut. Pun ja kaan tugeepy ja tya'amts'át, ¿ti muut mbaat nbujtákam ja tya'amts'át jatugok? Ni wi'ix tsoo mbaat kyanakytyuñ, ¿kadii? Je'eyu ya'uxko'ot esu ja'ayuty ttuktaandut.

14 'Extam ja xuu xykyudu'xum ma njudjttam kadiibu ngunajp nguja'pxam, miidsudyu du'un éxtam ja jajun es xytyukni'ixadut ja ja'ay di'ibu du'un pojpu es wi'ixu du'un ja Dios tseky es njiky'ajtam. Du'un miidsuty éxtam tu'ugu kajpn di'ibu ijtp kopkkujxm, 'yixtup miidsuty mjiky'ajtan. 15 Ni pán tkayajtoye'eky tu'ugu seeru juun es netyu tkujiidsut madu armuun; nik ni'igu tpujta'aky kujxm ma ttukjajadya'ayut tugekyu ja tugot. 16 Nandu'un jajtpe du'unuty, wa'an yu mjájunuty tjajy muk éxtam mbaat ja ja'ay t'ixtu ja oybyu mduunguty es t'awdátut ja mDeedyu tsajpótmadu.

Wi'ix ja Moisés ja 'yana'amun tyuñ

17 'Kyaj xywyinmádyut ko uj nyajtugoya'añ ja Moisesu 'yana'amun o ja 'yuxpukun Diosu kyugajxputy. ¡Ni wi'ix tsoo! Ja'ats tu nnimiñ esuts nguydyuna'añuts. 18 Pes uj n'anmaaydyupts miits ja tuj'ajtan, ja tsajp esu nax tagóyup jawyiin maanam naty kyatugoy tu'ugu letru kyukón di'ibu ja ana'amun jya'a'ajtypy. Tugekyu yajkuydyuunda'aya'añ. 19 Paaty di'ibu kyaj tkuydyuñ tu'ugu tyadu ana'amun, oy yu'ujuty ja yi'inam waanubu, es ttukni'ixut ja wiinkpety es kyaj tkuydyúndut tady ana'amun, tyadu ja'ayu du'un 'yítut pi'ixy ujpu amu'unk jam tsajpótm. Per di'ibu kyuydyiimpy es ttukni'ixu ja wiinkpety tkuydyúnut, tyadu du'un itup muj jam tsajpótm. 20 Tuj'ajtan n'anamadu, pun kyaj miits mjiky'ajttup tuj'ajtan muut kadiinam ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktup, kyaj mdákadut tsajpótm.

Win'ak'ajtan

21 'Miidsuty tu xymudowdu ko ja n'aptajk'ajtam ya'anmaaydyu: "Katu myajja'ay'eeky. Di'ibu ya'e'kypy tu'uk pán, yu'u yajmunujxup ma tkumadówat." 22 Per uj n'anmaaydyupts miits ko di'ibu tyukjot'ambejkypy yu myugu'uk, yu'u du'un yajpayo'oyup ja pyeky; di'ibu 'yoo

yaхуру ja myгу'uk, pátap es tyukkumadówudat di'ibu ana'amdap muj tsajtugóty; es di'ibu pyejty kyudakypy ja myгу'uk, kudsu'ugu ko ñajxat ayoodaknóty ma junya'ank.

²³ 'Es pun mmunejхуру ja mwindsu'kun ma artal es jam xyjamyetsy ko ja mmagu'uk ta mij хуруdugoy, ²⁴ nika'ak ya mwindsu'kun jam artal windum es ñajx jawyiin mnayyaji'igyudu mudu mmagu'uk. Net mjambítat ma artal es хуруjta'agut ja mwindsu'kun.

²⁵ 'Pun ja pun mni'unudu es mmunejхуруty kumdaat, kajx'óyudu tu'aay kadiib mguyákudat ma justisun, ja'a ko ya justisun mguyákudap ma ja polusiiu, es mbujta'agudap pu-jxndugóty. ²⁶ Туу'ajtan n'anunudu ko kyaj mbudsúmat jap extu ko хуруabajtta'ayut tugeкуу ja mbeky.

Ja'ay dyajtugóty ja pñjk uknu wyindsu'kun

²⁷ 'Miidsuty ta хуруdowdu ko yajnegajxy jékyur: "Katu xyajtugóty ja pñjk uknu wyindsu'kun." ²⁸ Per uj n'anmaaydyur miits ko oytyim punty di'ibu 'yadsejpy tu'ugu toxytyujk es tmadugoya'añ, ñapatyru éxtum mut ta tyugoy, oy je'eyu ta jyna'añ jyodoty wyinma'añóty.

²⁹ 'Pun m'aga'añ wiin myajpekytyunur, juut es naska'adsu jagam.* Waanu oy ko xyajtugótyut tuk pedazu mnini'x es kadiinam ko mwa'umut mut amuumu mnini'x es myajpñjta'agut ayoodaknóty. ³⁰ Es pun m'aga'añgyu'u myajpekytyunur, niboot es uxjwip jagam. Waanu oy ko xyajtugótyut tuk pedazu mnini'x es kadiinam ko mwa'umut mut amuumu mnini'x es myajpñjta'agut ayoodaknóty.

Kasaadu ja'ay ñaymyastu'udu

³¹ 'Nandu'un yajnegajxy jékyur: "Di'ibu myastu'udaampy ja ñudo'oxy, jawyiin tsyékyuty tmo'oyut tu'ugu neky ma jyna'añ ko tmastu'uty ja ñudo'oxy." ³² Per uj n'anmaaydyur miits ko pun ja toxytyujk t'uxwejpy, pun kyaj ja'agyujxmuty ko dyajtugóty ja pñjk úknu wyindsu'kun, ña'aygyujxm ja toxytyujk dyajtugóty ja pñjk úknu wyindsu'kun ko wiink yedyujk tpeky. Es ja di'ibu pyejкуру ja toxytyujk di'ibu dyajmatstu'uty, nandu'un dyajtugóty ja pñjk úknu wyindsu'kun.

Ja'ay wyanda'aky

³³ 'Nandu'un miidsuty ta хуруdoodu ko ya'anmaaydyu ja n'aptujk'ajtam: "Katu хуруwanda'aky tii andakungyujxm. Mgyudyunubu du'un di'ibu mwandakypy ma Nindsun'ajtam." ³⁴ Per uj miits n'anmaaydyur: Ni na'a mgajuna'andut "por tsyos" ko ti хуруwanda'aktat; es ni mudu tsajp, mut ko yu'u ja Diosu 'yuñaaybyajn ma yajkutíky; ³⁵ es ni na'a

* **5:29** Хуруyuk'ijxamu Jesús ko di'ibu хуруpekytyunum, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'adyu wiin, es ni yu'u ja ku'u. Ix Matew 15:17-20

xykyawandá'aktat mada naxwíñuda, mat ko yu'u du'un éxtam mā tkaxkapy ja tyeky; es ni mada Jerusalén, mat ko yu'u du'un ja kyajpna Dios, ja maj Rey; ³⁶ es ni mada mgubajk, mat ko kyaj mbaat xpyujta'aky poop o yuk tu'uk je'eyu mwaay. ³⁷ Du'añu mjuna'andut “oy” o “kyaj”, ja'a ko di'ibu ñikeempy yu ayuk, tyaadu du'un miimp mā yu ka'oybyu.

Katu ja'ay naydyukmajambíudu axuk

³⁸ 'Miidsaty tu xymudowdu ko yajnigajxy jékyur: “Mdukkábatap ja wiin ak wiin esu tats ak tats.” ³⁹ Per uj n'anmaaydyur miits ko ja ja'ayuty mduna'anadut axuk, katu miits xyñiwa'k'óyudu. Pün mgojxur mā m'aga'añdsyoobu m'ama'atsy, koojumbít jatuk adu'um. ⁴⁰ Pün ja pán tsiptuna'añ mat mij es mbujkya'añuty ja mnixuy, mo'oy nandu'un ja mdsyamarru. ⁴¹ Pün jaa tu'ugu soldaadu o justisu agwanu mdukmunujxa'añuty ja tsyemy tuk mil metru, manujx majtsku du'unan jyagámuty. ⁴² Ko pán ti m'amdówadut, mo'oy; es pün ja ti pán m'amdóyuty ani'xy, tuk'anu'x.

Wi'ixu madsip yajtsókat

⁴³ 'Nan tu xymudoodu ko yajnigajxy jékyur: “Mdsókur ja mmudujkpa'a, es mduk'ak'átap ja mmadsip.” ⁴⁴ Per uj n'anmaaydyur miits ko mdsóktap ja mmadsipaty, es mn-inu'xta'áktap mā Dios di'ibáty axuk mduunadur. ⁴⁵ Du'unu dun xya'ixudut ko m'u'unk'átudu mDeedyu tsajpótmadu. Pes yu'u tyukni'aampy yu xu ti'igyu ja oyja'ayuty es di'ibuty kyaju Dios tmadundu, es yajtiipy mā ja ja'ayuty di'ibu jiky'ajttap tuj'ajtun maut es nandu'un di'ibuty kyaj jyiky'attu tuj'ajtun maut. ⁴⁶ Pün miits mdsojktap yu'uy di'ibu miits mdsojkdur, ¿wi'ix xymubujkpuudu ko Dios miits mgumaya'anudu? ¡Pes extu yu pojru ja'ayudyu du'un tyuundur! ⁴⁷ Pün mgajxpo'xtap miidsaty yu'uy mmagu'uguty, ¿ti oy'ajtun dun taadu? Pes extu di'ibuty kyaj t'axkaptu Dios tyuundabu du'un. ⁴⁸ Du'un éxtamu mDeedyu tsajpótmadu wya'adsaty, ittu miits wa'ats nandu'un.

6

Oybyu tu'unun

¹ 'Ko xytyundu ja oybyu, éxkam es xykyatúndut mayja'ayóty es yu'u je'eyu t'íxtat ti mduundur. Pün mdiimbyu du'un, yu ja mDeedyu tsajpótmadu kyaj mmay'átadut. ² Paaty ko xpyudúkat mat tii di'ibu tugoy'ajtxudur, katu ja'ay xytyuknijáwat éxtam 'yadu'utstu di'ibu nay'andjudur jyiky'attu tuj'ajtun maut, mat ko du'un yu'ujuty 'yadu'utstu esu ja'ayuty 'yixudut ko dyaktu

ja naybyudaku ma ja tsajptajk, o ma ja maj tu'u di'ibu kajpnóty, es du'un myajpudsámdu ko jyiky'attu tuj'ajtun muut. Pes uj n'anmaaydyupts miidsuty ko mut yu'uyu taadu, tu t'axájudu ja myay'aty. ³ Per mij ko xpyudakuya'anut di'ibu tujoy'ajtxap, mo'oy ayu'udsyu, éxtum mbaat njuna'anum katu m'anajngyu'u xtyuknijawu di'ibu tyiimpy ja a'oybyu. ⁴ Ko du'un xmyo'oy ayu'udsyu, net ja mDeedyu tsajpótmudu t'ixut di'ibu mdiimpy ayu'udsyu, es yu'u mmay'átudup.

Kajxtáku

⁵ 'Ko mgajxta'aktut, katu du'un xtyundu éxtum di'ibu nay'andjádup jyiky'attu tuj'ajtun muut. Yu'ujuty kyajxta'aktu tanu ma ja tsajptajk o ma ja maj tu'u di'ibu kajpnóty es du'un ja ja'ayuty 'yixudut. N'anmaaydyup miidsuty ko yu'ujuty tu t'axájudu ja myay'aty. ⁶ Per mij ko mgajxta'agut, taku mgwartu tujoty es nayñ'agájudu, es jap ayu'udsyu xmyugajxta'agut, es du'un mDeedyu tsajpótmudu di'ibu 'yijxypy ti ja'ay tyuundup ayu'udsyu, yu'u mmo'oyudup ja mmay'aty.

⁷ 'Ko mgajxta'agut mij, katu je'eyu xyñikajxpéty ja m'ayuk, éxtum 'yadu'utstu di'ibu kyaj t'ixy'attu Dios es jyuná'andu ko mut ko kyajxut ni'igu, jantsy tmudaty ko Dios myudoo'ítudut. ⁸ Katu mij du'un xtyuñ, ja'a ko mDeety wa'ats tnijawu di'ibu miits mdugoy'ajtxap maanumu naty xykya'amdoy. ⁹ Paaty ko miits mgajxta'aktut, du'un mgajxta'aktut:

Tatitu'unk di'ibu ijtp tsajpótm,

wa'an nidagekyu ja'ayuty mwindsu'ugudu es m'awdátudu.

¹⁰ Min mij es myajkutúkat ja ya naxwiñ,

es yajtúnup ja mdsojkun yaa éxtum jam tsajpótm.

¹¹ Meegyats tyam di'ibuts xtyugoy'ajtxap esuts ngay n'uugut.

¹² Es xmya'xut uudsuty ja nbojpdyats,

éxtumts uudsuty tu nma'xtu di'ibuts axuk tu xtyundu.

¹³ Es kudii xyajkutíky es ja ka'oybyu xyajpekytúnut.

¹⁴ 'Paaty ndukjaygyujkudu, pun miits mma'xtup ja di'ibáty mduunup axuk, yu mDeedyu tsajpótmudu mma'xudup miidsuty nandu'un. ¹⁵ Per pun kyaj xmya'xtu di'ibu mduunup axuk, yu mDeedyu tsajpótmudu nan kyaj mma'xudut ja mbojpu.

Ja'ay 'yayu'aty

¹⁶ 'Ko miits m'ayu'áttut, katu xpyujta'aktu mwiin mjujuty ya'ayow ya'ama'at, éxtum 'yadu'utstu di'ibu nay'andjádup jyiky'attu tuj'ajtun muut. Yu'ujuty tyuundabu du'un esu ja'ayuty 'yixudut ko 'yayu'attu. Tuj'ajtun n'anumu ko mudu taadu tu dun tpuktu yu myay'aty. ¹⁷ Per ko miits m'ayu'áttut, wimbuj kupuj es naywoogudu yajxon, ¹⁸ kudiiu ja ja'ayuty tjaygyúkadut ko m'ayu'attu. Yu'uyu du'un ja mDeedyu

tsajpótmu di'ibu ñija'ap ti ja'ay tyuundap ayu'utsy, es yu'u mmo'oyudap ja mmay'aty.

Pujku'ukt ja m'oy'ajtun tsajpótm

19 'Kat mjiky'aty xywyindsimy xywyinwuuñ ja meen ya naxwiin, ma yu juyuk añimal dyajwindugóy oytyiity, ma tyowu ja meen es ma ja ma'tspu tnidákudu. 20 Nik oy pujku'ukt ja m'oy'ajtun jam tsajpótm, ma ni ti tkaya-jwindugóyut es ma kyajpu ma'tspu. 21 Ja'a ko ma xymudaty pujke'eky yu m'oy'ajtun, jamu du'un nandu'un 'yity yu mjot mwinma'añaty.

Du'un ja wiin éxtum kudu'xn

22 'Yu mwiinu du'un éxtum tu'ugu kudu'xn es tkudu'xut ja mdu'u. Pun oy yu mwiin, mdu'uyo'oyup yajxón kude'xy. 23 Per pun yu mwiin ma'at, mjúditup kubi'its. Es pun kyaj xytyuk'ixy ja mwiin, inugoo jyantsyyákuty ja koots'át ma mjúditu!

Dios esu meen

24 'Ni pán mbaat tkamuduñ majtsku wyindsún, ja'a ko pun tuump yajxón ma ja jawyiimbu wyindsún, kyaj mbaat ñakutyúñ yajxón ma ja myumajtskpu. Es pun ja myumajtskpu wyindsún tsyejpy ni'igu es tyuñ yajxón mat yu'u, kyaj mbaat ja jawyiimbu tnakymuduñ. Kyaj mbaat xymuduñ yu Dios pun mbajtákyu ja mwinma'añ es ja mmajaa ma ja meen. 25 N'anmaaydyup ko katu mnaydyukjotmaydyúnudu di'ibu m'okkay m'ok'uuktup es mjiky'áttat, es ti wit m'oktuktákudup. Pes mat yu'uy yu mjiky'ajtun es yu mnini'x di'ibu Dios tu mdukmay'átyuty, yu'u du'un ni'igu oy kúdiinam ja mje'xy mbeky esu mwit mnijam. 26 Ixtu yu joon juyukuty. Kyaj ñi'iptu es ni kyatsiktu, es ni tkapujku'ukt ja pyujta'aky ma yu mok tujk. Pes yu mDeedyu tsajpótmu mooyudap yu jye'xy pyeky. Dios mdsojkudup miidsaty ni'igu kúdiinam ja joon juyukuty. 27 ¿Pánu du'un mbaat dyaj'yón ja jyiky'ajtun mat ko myay tyajy? 28 ¿Ti ko mmay mdajtu mudu mwit mnijámaty? Ixtu wi'ix aamyóty yondu ja puju, es ni kyatundu es ni kyata'áktu. 29 Es n'anamu ko ni ja rey Salomonk, mat tugekyu tsuyj'ajtunu wyit, kyaj oj tyi'igy tsuyj'ajtun mat yu'u. 30 Es pun ja Dios yajpijpy ja puju di'ibu pi'tsp pojun es jakumbom yajno'knu, ¿ti ko kyaj xymubaktu es udsajtam yu'u xywyítxum? ¿Es ti ko miidsaty je'eyu waanu xymubaktu? 31 Paaty katu mmay mdajtu: “¿Tii net n'okka'ay n'ok'úkum?”, es “¿Tii net nwit'ajt nnijam'ajtam?” 32 Mat ko ja ja'ayuty di'ibu kyaj tmudundu Dios maay tajtup mat tugekyu tyaadu. Pes ja mDeedyu tsajpótmu ñija'ap ko mdugoy'ajtxudup tugekyu tyaadu. 33 Es du'un jotmo'oydyu ja Dios es jyiky'áttat éxtum yu'u yajkutíky, es m'axájudup nandu'un tugekyu tyaaduty.

34 Pes kyaj xymy_umay xymy_udajtat p_{an} ti bom _ux_tajm miimp k_udakp, ja'a ko bom bom miits xymy_udattu di'ib_u mm_umay mm_udáj_up. Tu'uk tu'ug_u x_u di'ib_u mm_umay mm_udáj_up.

7

Kyaj wiinkp_uty n_ugoo n_ubayo'o_uy_um

1 'Kat_u miits xyp_uyayo'o_uy_um n_ugoo y_u wiinkp_uty, k_udiib_u Dios mbekymyo'o_uy_ud_ut. 2 Mut ko _ux_tam miits xyp_uyayo'o_uy_um ja wiinkp_uty, Dios nand_u'_un mbayo'o_uy_ud_up miids_uty. Ext_um mbaat nj_una'á_un_um, mut ja armuun di'ib_u m_uut xykyijxy ja wiinkp_uty, nan y_u'_u m_uut Dios mgijx_ud_ut ja mja'aj_uty. 3 ¿Ti ko xy'ixy tu'uk ja kepywyayu'unk di'ib_u jap mm_ugu'uk wyiinóty es kyaj mij xytyuñ_u kwent_u ja m_uj kepy di'ib_u jap mwiinóty? 4 ¿Es wi'ix mj_una'á_un: "M_ugu'uk, n'okju'tam_u tad_u kepywyayu'unk di'ib_u jap mm_udajtypy mwiinóty", es kyaj mnayjyáw_uty ko mij xymy_ud_uty ja m_uj kepy jap mwiinóty? 5 Mnay'andijy_uty _ux_tam_u ja'á_uy di'ib_u jiky'aj_up t_uy'aj_ut_un m_uut. Yajp_uds_um jawyiin_u tad_u m_uj kepy di'ib_u jap mwiinóty, es d_u'_un mbaat xy'ixy yajxón es xyjuud_ut tad_u kepywyayu'unk di'ib_u jap mm_ugu'uk wyiinóty.

6 'Kat_u xymyo'o_uy ja úk_uty y_u tsu'utsy di'ib_u t_u ñejxy winds_u'k_un es nan kat_u xywy_uy ja perl_u m_u y_u _ud_us_um, ja'a ko ttuktaand_ut, ta mnijambít_ud_ut es mduksu'uts mduknúk_ud_ut.

Amdowd_u, _ux_ta'á_uy_ud_u es koxt_u j_un'á_u t_uj_uk á_u

7 'Amdowd_u, es m'axáj_ud_up; _ux_ta'á_uy_ud_u, es mbaatt_up; koxt_u j_un'á_u t_uj_uk á_u, es m'awátsx_ud_up. 8 Mut ko di'ib_u 'yamdeepy, 'yaxáj_up; es di'ib_u 'y_ux_ta_upy, pyatypy; es di'ib_u kyojxypy ja j_un'á_u t_uj_uk á_u, awátsx_up ja ty_uj_uk á_u.

9 '¿P_un nidu'uk miids_uty myo'o_uy_up ja 'yu'unk tu'ug_u tsá_u ko 'yamdówd_ut ja tsajkaaky, 10 o tu'ug_u awá'andsá'á_un ko 'yamdówd_ut ja ajkx? Kyaj p_un, ¿k_udii? 11 Es miids_uty poj_up ja'á_uy_uty, mmooydy_up ja oyatypy ja m'u'unk m'una'k_uty, waan_u ni'ig_u ja mDeedy_u tsajpót_um_ud_u tmo'o_uy_ut ja oyatypy p_un_uty amdooj_ud_up.

12 'Pes d_u'_un di'ib_u miits mdsojkt_up es ja wiinkp_uty mdukm_udún_ud_ut, miits mdukm_udúnd_ub_u taad_u. Tyaad_u d_u'_un t_u ya'awijtsmiky tugeky_u ja Moises_u 'y_ux_up_uk_un es_u Dios_u kyugajx_up_uty.

T_uj_uk á_u xu'utsp_u

13 'T_uk_ud_u m_u ja t_uj_uk á_u xu'utsp_u. Ja'a ko wyooñ_uty ja kemy'á_u es ja tu'u di'ib_u n_ujxp m_u ja kut_ugo'o_uy_un, es may ja ja'á_uy_uty di'ib_u n_ujxt_up jap. 14 Per xyu'uds_uty ja kemy'á_u es ja tu'u di'ib_u n_ujxp m_u ja jiky'aj_ut_un_u win_u x_u win_u tiemp_u, es niwaan_uty y_u'_u di'ib_u pyátt_up.

Ya'uxkajptur ja ja'ay éxtam d'ün 'yadu'utstü

¹⁵ 'Naygywentü'átadu mā yu andákruty di'ibu janándur ko yu'ujaty ja Diosu kyugajxru. Naybyujtákdur tuda'agyuty éxtam borreegu, per d'ünü dan yu'ujaty éxtam waxka'uk awa'anun. ¹⁶ Miidsaty mbaat xy'uxkartu mat éxtam d'ün 'yadu'utstü. Kyaj yajtíky yu uuvu mā yu apyñgyery, es ni yu iigu mā yu botonu puju. ¹⁷ Tugekyu oykyery yajkyru ja tyump oy, es tugekyu axuk kepy yajkyru ja tyump axuk. ¹⁸ Yu oybyu kepy ni na'a kyatump'áty axuk, es ni yu kepyu axukru kyatump'áty oy. ¹⁹ Tugekyu yu kepy di'ibu kyaj tyump'áty oy, ya'uxpo'tu'kp es yajkujubíru juunoty. ²⁰ Paaty n'anumudu ko miits m'uxkártur pún oyja'ay es pún kyaj 'yoyja'ayuty mat yu di'ibu tyuundur.

Kyaj nidugekyu tyúkuđu tsajpótm

²¹ 'Kyaj nidugekyuty di'ibuts xy'anmaaydyur: "Windsún, Windsún", tyúkdut tsajpótm, yu'uyu túkdur di'ibu tyuundur ja tsyokunu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm. ²² Ko ja'ay yajpayo'oydyut, máyuts xy'anumudut: "Windsún, Windsún, mat ja mxuugujxmuts tu ngajxwa'xyuts ja m'ayuk, es tats nyajpudsúmdu ja ka'óybyuty, es tats may nduñ ja muj'ajtun." ²³ Nétats uj n'anumut: "Ni na'ats miits tu ngaja'ay'áttu. Mastúttuguts miidsaty ka'oybyu muduumbaty!"

²⁴ 'Pes d'ün di'ibuts xymudoo'ijtr es ttuñ éxtamts uj n'anum, d'ün éxtam tu'ugu ja'ay kuwíjy di'ibu kyoj ja tyujk mā tu'ugu muj tsaaade'eky. ²⁵ Myiñ ja nuu tuu, kyemy ja mujnuu es myiñ ja muk poj mā tadu tujk. Per kyaj kyadaay, mat ko yu'u pyotsy'ujx'ajtypy ja muj tsaaade'eky. ²⁶ Per ja di'ibuts xymudoo'ijtr es kyaj tkuyduñ di'ibuts nja'anmaary, d'ün éxtam tu'ugu ja'ayu kjuumbu di'ibu kyukoj ja tyujk mā yu pu'ujun. ²⁷ Myiñ ja nuu tuu, ja mujnuu kyeemy es myiñ ja muk poj mā tadu tujk. Ta kyadaadaay ja tujk.

²⁸ Ko ja Jesús d'ün juunaandaay, ta ja ja'ayuty d'uñ wu'umadyaadyu ja'agyujxm ja Jesusu 'yuxrujkan, ²⁹ mat ko ya'uxpákuđu éxtam tu'uk di'ibu myudajtypy ja kutujkan, es kyaj éxtam di'ibu ya'uxrujktur ja di'ibuty tsajptugoty ya'uxrujktur.

8

¹ Ko ja Jesús juunajky jam kopkkujxm, may ja ja'ayuty oj pyanujxudu. ² Ta ñimwingoonu tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am. Ta ñaygyoxtaadyáku Jesús wyindum, es t'anmaay:

—Windsún, mij pún mdsejpy, mbaaduts xya'aguda'aky.

³ Net ja Jesús tk'unikooñ, es t'anumut:

—Ndsejpyuts es m'aguda'agut.

Es ko t'anmaaydyaa dyu'han, netyu ja lepru puma'ay 'yagudaky. ⁴ Esu Jesús t'anmaay:

—Ix jaygyuku. Katu pán xy'anuumu. Nuix winguwa'agu ja teety, es yak ja mwindsu'kan éxtumu Moisés dyajngutujku, es du'han nidugekyu ja'ayuty tñjáwudut ko tu m'aguda'aky.

Jesús dya"aguda'aky tu'ugu soldaadu windsunu tyuumbu

⁵ Ko Jesús jyajty ma ja Kafarnaúm kajpn, tu'ugu soldaadu windsun ñimiinu, es myunu'xtáku, ⁶ 'yanu'umxuty du'han:

—Windsun, yu nduumbuts mabajngujxy 'yity madsu ndujk, tu xyujxnu es jyantsy'ayoy muk.

⁷ Jesús 'yanmaayu:

—Ujtsuts nuix nya"aguda'aky.

⁸ Ja soldaadu windsun 'yadsooy:

—Windsun, kyajts uj xyñitaku es mij mdúkut madsu ndujkan. Je'eyu ko mjuna'anut, es aguda'agup ja nduumbuts.

⁹ Uj ku'am nmudajtypyuts ja nwindsun di'ibuts xy'ana'amp, es nandu'han nmudátyuts ja soldaaduty di'ibuts n'ane'empy. Kots n'anuumu yu'ujuty nidu'uk: “Nuix”, nuixp, es kots n'anuumu jatu'uk: “Min”, miimp, es kots nduk'ane'emy yu nduumbuts ti ttúnut, tyiimpy.

¹⁰ Ko ja Jesús tmudooyu tyaadu, du'ñu oj wyu'umu es t'anmaaydyu di'ibu naty panujxudup:

—Tuy'ajtan n'anuumudu ko ma nidugekyu israelitu ja'ayuty, kyajts nbaaty ni pán mut kajaa myubujkan éxtumu tyadu ja'ay. ¹¹ Ujts miits n'anmaaydyup ko may myíndut ja ja'ayuty di'ibu tso'ondup ma xuu pyudsemy es ma xuu kyunaxy, es ñaxwaatstut kyádyut mudu Abraan, Isaa esu Jakoob ma ja tsajpótmudu kutujkan. ¹² Per ja di'ibu du'han tu jyapaadudu es 'yítut ma yu tsajpótmudu kutujkan, yu'ujuty yajjubijppadsúmdup awa'atstuuy ma ja koots'át, ma ja'ayuty jyu'uy ya'axtut es ñaydyutskaadudut mudu ayo'on.

¹³ Net ja Jesús t'anmaay ja soldaadu windsun:

—Nuix ma mdujk, es yajtúnudu du'han éxtum tu xymyubekyuu.

Ta ja tyuumbu netyu oj 'yagudaknu.

Jesús dya"aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

¹⁴ Jesús oj ñejxy ma tyujku Peedru, es t'ijxy ja Peedru myu't toxytyujk mabajngujxy pya'amgo'knu mudu muk juun. ¹⁵ Ta ja kyuh' ttoon. Net ñiwatsu ja juun. Ta pyudu'knu es tmooy ja kya'ay'yukun.

Jesús dya"aguda'aky may ja puma'ayuty

¹⁶ Es ko oj tsi'itnu ja xuu, net tumindu ma Jesús may ja ja'ayuty di'ibu myudajttup ja ka'oybyu. Es mut

tuk aagajxyu dyajpuđseemy ja ka'oybyu, es nandu'un dya'agudaky nidagekyu ja puma'ayuty. ¹⁷ Tyaadu du'un jyajty es yajkuudyunut di'ibu nigajx ja Diosu kyugajxpu Isaiiu ko jyunañ: “Yu'u yajpuđu'k ja nbađi'ix'ajtum es dyajnejxy ja nba'am'ajtum.”

Púnuty pyatsoonándup ja Jesús

¹⁸ Jakumbom mejyñbyu'aay ko ja Jesús t'ijxy tyukmíkyuty ja mayja'ay, ta t'anmaay ja 'yuxpujkruty es 'yawinnáxtut ma ja mejyñ. ¹⁹ Tu'ugu di'ibu tsajptugóty ya'uxpujkr ja 'yana'amun tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

—Windsún, nbanujxaambyuts mij oytyim maaty mnejxy.

²⁰ Jesús 'yadsooy:

—Yu wax myudajtypy ja 'yaank esu joon juyujkuty myudajttap ja pya'an, per uj ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, kyajts nmudaty ja ngukóyuts mađsu ngubajk nyajpo'xut.

²¹ Jatu'uk ja 'yuxpujkrpu 'yanmaayy:

—Windsún, nbanujxupts mij, per extu koonumdsu ndeedyuts 'yoogut esuts n'okku'uy n'oktájuduts, net nbanujxut.

²² Netu Jesús t'adsooy:

—Pamiinguts tyam es nika'ak yu o'kruty, wa'anu wiink ja'ayuty dyajnaxtákuđu. Ja'ats n'andijpy di'ibu kyaj jyotmayduñuty esu Dios tmadúnut.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtmijtku ja mejyñ

²³ Net ja Jesús es ja 'yuxpujkruty tyujkuđu ma tu'ugu barku, es 'yawinnaxánudu ma ja mejyñ. ²⁴ Ti'in myiñ tu'ugu muk poj. Ta ja mejyñ ñikapy extu tyujkunu nuu barkoty. Maabu natyu Jesús. ²⁵ Ta ja 'yuxpujkruty oj ñinujxuđu es oj yúxuđu. Ta t'anmaaydyu:

—Jajtsóktuguts, Windsún! ¡Tyap ngupa'tsunu!

²⁶ Ta ja Jesús 'yanmaayyudu:

—¿Ti ko nuđoo m'oktsu'kuđu? Miits mmudajttap je'eyu waanu ja mmubujkanuty.

Ta pyuđe'ky ja Jesús, es t'ooy ja poj es ja mejyñ. Ta oj wu'u'mudya'ay amoñ es tmijtku. ²⁷ Es ja 'yuxpujkruty ak du'ñu wu'u'mudyaaydyu, es ñayjyunánudu:

—¿Punu da dunu tyaadu?, ko extu yu poj es yu mejyñ tu myumadóyuty.

Gadaru ja'ayuty di'ibu myudajttap ja ka'óybyuty

²⁸ Ko Jesús jyajty mejyññináxy ma Gadaru ñax, majtsku yedyujk puđseemy kampyoonóty. Ta ñimiinudu. Nimajtsk tmudattu ja ka'óybyuty es nuđoo jyantsy'awa'an'áttu, ko ni pán mbaat kyanaxy ma tadu tu'aa. ²⁹ Ta oj yaxka'aktu:

—Diosu 'yU'unk, ¿ti mdunaampy mat udsaty? ¿Tii ja'a mnamiimpy es xytyudyuna'andats maanam tkapaaty ja tiempu?

³⁰ Natuknas'ixu jamu naty nimayu udsam jyu'xu'uktu, ³¹ es ja ka'óbyaty yajjunánudu ja ja'ayaty, es ja Jesús t'anmaay:

—Pun xyajrudsamándats ma tyadu ja'ay, na'ijxtugats esats ndúkat ma tadu udsúmaty.

³² Netu Jesús 'yadsoojm:

—Oy. Túkudu.

Ja ka'óbyaty pyudsuumdu ma ja ja'ayaty, es tyukudu ma ja udsúmaty. Net nidugekyu ja udsúmaty ñujxtu jantsy pue'egyu nax jajp'am es kyurayu'knajxtu mejyñóty, es jap oj jyi'xta'aydu.

³³ Di'ibu kywentu'ajttap ja udsam ñay'adsu'kudu, es kyaktu. Ko jyajty ma ja kajpn, ta tmadyaktu tugekyu tyadu éxtamu naty tu tyuñ tu jyátyaty mat ja ja'ayaty di'ibu myadajttu ja ka'óbyaty. ³⁴ Net nidugekyu ja kugajpnaty tso'ondu es tninajxtu ja Jesús, es tmunu'xtáktu es pyudsúmat jam es ñujxtu wiinktuuy.

9

Jesús dya"aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

¹ Net ja Jesús jyumbijnu mat nan ja'ayu barku, es ñujxnu ma yu'u ja Kafarnaúm kajpn. ² Ko jam jyajty, ta tyukn-imiinudu tu'ugu ja'ay di'ibu tu xyujxnu, kyo'knu ma tu'ugu mabajnu'unk. Ko Jesús t'ijxy ja myabujkanaty, ta t'anmaay ja puma'ay:

—Jotkujku. Yu mbojpu yajma'xp.

³ Net nidu'ugaty ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpajktap twinmaaydu: “Tyadu ja'ay myadugeepy ja Dios éxtam jyuna'añ.”

⁴ Komu Jesús ñija'abu naty di'ibu wyinmaaydu, ta t'anmaaydu:

—¿Ti ko xymudattu axugu winma'añaty? ⁵ Kyaj ñimjaaty njana'anam: “Yu mbojpu yajma'xp”, mat ko kyaj ya'ixy pun t'ajtan. ¿Tii kyaj dyu'anaty? Es mjana'andap mi-idsaty ko ni pún tka'anuumat yu tyadu xux: “Pudu'uk, es nujx”, mat ko netyu mbaat ya'ixy ko kyaj tmudaty ni ti mak'ajtan. ¿Tii kyaj dyu'anaty? ⁶ Pes oy. Min n'oktuk'ixtu ko uj, ja Naxwiñudu Ja'ayadyu Kyudanaabyu, ujtsu du'an nmudajtypyats ja mak'ajtan ya naxwiñ es nma'xadats ja pojpu.

Net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk. Yajmúk ja mmabajn es nujx ma mdujk.

⁷ Net ja xux ja'ay pyude'ky es oj ñajxnu ma ja tyujk. ⁸ Ko ja mayja'ay t'ijxtu tyaadu, ta tsyukudu es t'awdajttu Dios mut ko tu tmo'oy ja myuk'ajtunu Jesús.

Jesús tway ja Matew

⁹ Ta Jesús jam tso'oñ es t'ijxy tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Matew, ja 'yu'uñ ma yaj'yáky ja kugubety. Ta t'anmaay:

—Pamiinguts es n'uxpukpu'átut.

Ta Matew pyude'ky, es t'adso'oñ ja Jesús.

¹⁰ Ma tadu xnu 'ya'ux'ajty ja Jesús ma yu Matew tyujk, mut mayu yajkugubajtputy es nan niganaguty di'ibu 'yandijtup pojpu ja'ayuty, es t'igyu mut ja 'yuxpukpudyu Jesús. ¹¹ Es ko ja fariseeuty t'ijxtu tyaadu, ta dyajttudu ja Jesusu 'yuxpukpudy:

—¿Wi'ixu du'an ko yu mwindsun kyay 'yiiky mudu yajkugubajtputy es mudu pojpu ja'ayuty?

¹² Jesús myudoo tyaadu, es t'anmaay:

—Kyaj tsyékuty ja kudsooy ma yu di'ibu oy'ajt muk'ajttup, jaayu du'an ma yu puma'ayjya'ayuty. ¹³ Nujx jattu di'ibu 'yandijpy ja Diosu jyaabyajtun ma jyuna'añ: “Uj ndsejpyuts es xymudáttut ja pa'ayo'on, es kyajts xytyukwindsu'ugudats ja juyujk añimálaty.”

Jesús dyajtáwdu ti ko kya'ayu'aty

'Pes kyajts uj nwoy ja ja'ay di'ibu jiky'ajttup tuj'ajtun mut, yu'u du'anu pojpu ja'ayuty es jyodumbíttut.

¹⁴ Net nija'ajty ja 'yuxpukpudyu Fwank Yajnubajtpu tnimi-indu ja Jesús, es dyajttudu:

—¿Ti ko kya'ayu'attu yu m'uxpukpudyu éxtum 'yayu'attu fariseeuty es udsuty, yu 'yuxpukpudyu Fwank?

¹⁵ Netu Jesús t'adsooy:

—¿Tii mbaat 'yittu jotmaymyut yu di'ibu tu yajwówdu ma tu'ugu ja'ay pyeky maanam ja pukpu yedyujk 'yak'ity mut yu'ujty? Miimp ja tiempu ma yajpukudat ja pukpu yedyujk, taanumu du'an 'yayu'áttut.

¹⁶ 'Ni pún tka'abatsu tu'ugu tyuk wit mudu jemywyit, mut ko ja jemywyit ñumúkat, ta kyudsut ja tuk wit waanu kajaa. ¹⁷ Ni yu vinu jembyu kyaya'adamu ma yu tukpu nu'abutsunbyo'o, mut ko pun yajtuumbu du'an, ja po'o kudsup, es du'an ja vinu es ja po'o tyugóyut. Paaty n'ada'amum ja jembyu vinu ma yu jembyu nu'abutsunbyo'o es du'an yajmudáttut yajxon nimajtsku tyaadaty.

Jayru ñnu es ja toxytyujk di'ibu Jesusu wyit tyoon

¹⁸ Ma ja Jesús t'anumudu tyaadu, tu'ugu israelitadyu wyindsun jyajty ma ja Jesús, ñaygyoxtonaaydyaku es t'anmaay:

—Yn nnuuxats tu 'yeeky. Pn mnajxp mij es mgu'anniqueempy, jiky'átup jatugok.

19 Netu Jesús pyude'ky es ñejxy mat yu'a, ti'igyu madu 'yuxpjkpnty. 20 Net tu'ugu toxytyjk puma'ay di'ibu majmajtsk jamajtu naty tmudajnu windaxyu, tmawingooñ ja Jesús xku'p tsoo, es ñaydyukpatu ja wyit pa'a, 21 mat ko du'hn ñayjuna'añty: “Mat yu'uy kots nnaydyukpaadudut yu wyitu Jesús, aguda'agupts.” 22 Per ja Jesús wa'kumbijt, t'ijxy ja toxytyjk es t'anmaay:

—Jotkujk, tu m'aguda'aky mat ko tu xmyubeky.

Ta netyu 'yagudaknu.

23 Ko Jesús jyajty ma ja windsunu tyujk, ta t'ijxy ko ja xuxpnty t'xkujkanadu es najx dyajntaxkuyánadu ja o'krp, es ja ja'ayty jyantsyjyu'uy jyantsyya'axtu. Ta t'anmaaydu:

24—Pudsundu yaa. Yu kixyu'unk kyaj tu 'yeeky. Maabun dan jam.

Ja ja'ayty je'eyu ttukxi'iktu. 25 Ko ja Jesús dyajpudsuumdaay ja ja'ayty, net tyujku ma ja o'krp es tku'ummajtsu. Ta ja kixyu'unk pyude'ky. 26 Ta yajmadyakwa'xtaay oymyaaty yu tyadu muj'ajtan.

Jesús dya'ijxpeky majtsku wiints

27 Ko pyudseemy jamu Jesús, majtsku wiints pyanajxudu es myyaxkákudu:

—iPa'ayooduguts udsaty, Davitu tyump 'yaats!

28 Es ko Jesús jyajty ma ja tujk, net ja wiindsaty ñimiinadu, es yu'a dyajtyu:

—¿Mmabujktup miidsaty ko uj mbaadudsu tyaadu nduñ?

Net ja'ajty jyanandu:

—Ti ko kudii, Windsun.

29 Net ja Jesús ttoonu ja wyiin, es t'anmaay:

—Wa'an dyajtúñ éxtam ja mmabujkenty.

30 Ta ja wyiinaty oj wu'umdaaydu yajxon. Jesús tyuknipjukdu jantsy yajxon, 'yanu'umxudu:

—Katu pán xytyuknijawudu.

31 Per je'eyu yu'ujty pudsuumdu ma ja Jesús, ta tmadyakwa'xtu ma tugekyu ja kajpn di'ibu naty ja Jesús tu ttuñ.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu uum

32 Ko yu'udyu naty jam pudsuumdu, naagudyu ja'ay dyajmiindu ma Jesús tu'ugu yedyujk uum, di'ibu naty myudajtypy ja ka'oybyu. 33 Ko ja Jesús dyajpudseemy ja ka'oybyu ma tadu uum, ta ja uum oga'an oj kyajxy. Du'ñu ja ja'ayty oj wu'umadyaaydu, es jyanandu:

—Ni na'anum kyaya'ixy da'un éxtamu tyaadu ma yu israelítaty!

³⁴ Per nik ni'igu ja fariseety ñajyuna'anadu:

—Tyaadu yajpudseempy ja ka'oybyu mat ko pyudákuty ja majku'ugórk.

Jesús tra''ayooy ja ja'ayuty

³⁵ Jesús dya''abudseemy tugekyu nax kajpn, es ya'uxpejky majaty tsajptjk nidu'uk nidu'ugu kajpn, es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxpy ja tsajpótmdu kutujkun, es dya''aguda'aky ootyim di'ibudyu pjik ado'onun. ³⁶ Ko ja Jesús t'ijxy ja mayja'ayuty ñimínadu, ta tra''ayoodu, mat ko moon tujktubu naty éxtamu borreegu di'ibu kyajpu 'yijx'ijt kywentu'ajtrp. ³⁷ Ta t'anmaaydyu ja 'yuxpjkpnty:

—Tuy'ajtan ko ja pjta'aky oy myáyuty, per ja tuumbuty ootyim waanaty. ³⁸ Paaty amdowdu es mnu'xta'aktu ja Dios, ja ñiWindsunu tyadu pjta'aky, es t'akkáxut ja tuumbuty es min dyajpudu'aktu ja pjta'aky.

10

Jesús twin'ixy nimajmajtsk ja 'yapóstulaty

¹ Net ja Jesús dyaxu ja nimajmajtskpu 'yuxpjkpnty, es tkutujkunmooy es dyajpudsúmdut ja ka'oybyu es dya''aguda'aktut tugekyu ootyim di'ibudyu pjik ado'onun.

² Tyaadudyu da'un ja xyujuty ja nimajmajtskpu apóstulaty: Tim jawyiin Simonk di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Peedru, es ja myuga'ax Andrés; Santya'agu esu myuga'ax Fwank, 'yuna'kudyu Zebedeu; ³ Felipe; Bartolomee; Tomás; Matewu ja yajkugubajtrp; Santya'agu ja Alfeu myaank; Tadeu; ⁴ Simonk ja kananeu ja'ay; esu Juudu Iskaryotu di'ibu óknum kyujk ja Jesús.

Jesús tkexy ja 'yuxpjkpntujk Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

⁵ Jesús ttuk'ane'emy tyadu nimajmajtskpu es najx 'yayuk kajxwa'xtu madu tyadu kajxwíjan:

—Katu mnejxy majaty tsunadu di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es ni mgatákut majaty samaritanu kajpn. ⁶ Nujtu jamu ma ja borreegu tugoobyu ma yu ñaxwíñadu Israel. ⁷ Nujx kajxwa'xtu ko ja tsajpótmdu kutujkun tu wyingóñ. ⁸ Ya''aguda'aktu ja puma'ayuty, yajjikyruaktu ja o'kpnty, tukniwa'atstu di'ibu mydajttap ja lepu pa'am, es yajpudsúmdu ja ka'oybyuty. Miits m'axájudu tyadu muk'ajtan nadu'ñu, nan katu myajmájudyu ko da'un xtyúndut. ⁹ Katu xyajnujtu ni di'ibu meeñ, ¹⁰ ni yu mdu'amgyujxmadu. Yu'u je'eyu myajnujttap ja mnixuy tu'uk. Katu xymunujtu wiinkpu mgu'uk es ni mdajk, mat ko di'ibu tuump, pátap kya'ay 'yuugat.

11 'Ko mja'ttat miidsuty ma tu'ugu kajpn o rantsyu, axta'aydyu jap tu'ugu ja'ay di'ibu ijtp windsu'ugu, es wu'amdu ma yu'u tyujk extu koonum mdsoonan'andut. 12 Ko mdajktakudut, kajxpo'xtu es amdow ja Dios es kyunu'xudut yu'ujuty. 13 Punu tadu ja'ay di'ibu ma tadu tujk nitujkup ja Diosu kyunu'xun, yajkuydyunup; es pun kyaj nitukuty, miidsuty ni tii mgatugo'oyxudut. 14 Es pun jam ma kyaj m'axajudu es ni je'eyu mgamudoo'ita'anudu, pudsumdu ma tadu tujk o tadu kajpn es winxittu yu naxjok ma yu mdékyuty. 15 N'anuumudu tuy'ajtun ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja tyuydu'ununu tyadu kajpn waanu o'ktuy kudiinam ja ja'ayuty majatyu Sodomu kajpn esu Gomorru kajpn.

Jesús tnigajxy ko ja 'yuxpukpety yajpajudijtta'aktut

16 'ixtu! Ujts miits ngajxtup éxtam ja borreegu waxka'uk agijky. Du'un m'ittat pe'typy éxtamu tsa'añun, per kyaj m'awa'an'áttat. Ittu éxtamu paku'unk. 17 Nay'ix'it naygywentu'átadu, mut ko ja'ayuty mguyakánudup ma yu justisu, myajwopánudup ma tsajptujkuty, 18 es extu myajnujxudup gobernador windum es ma réyuty mut ko n'apostalu'attu, es du'un xymyadya'aktuduts uj miidsuty ma yu'ujuty es ma di'ibu kyaj 'yisraelituty. 19 Ko mguyakudut ma yu justisuty, katu mjotmay'ooktu wi'ix m'okjana'andut o wi'ix xy'ok'anuumudut, ja'a ko mbaadudut ma mgajxa'andut, Dios myajmi'inxudup ja m'ayukuty, 20 ja'a ko kyaj miidsuty di'ibu dan kajxándup, yu'u du'unu mDeedyu Jya'ajun di'ibu mgugajxánudup.

21 'Yu ja'ayuty kyuyáktup ja myuga'axuty es 'yoogut, esu u'unkteedyuty kyuyáktup ja 'yu'unguty; ja u'unk unakuty myudsiptsoondup ja tyaaak tyeedyuty es 'yooktat. 22 Nidugekyu naxwiñudu ja'ayuty mduk'ak'ata'añuty miits mut ujtskyujxm. Es di'ibu 'yakmabejkypyam du'uñam, yu'u nits'oogup. 23 Ko mbajadítudut ma tu'ugu kajpn, nujx wiink tsoo. Tuy'ajtun n'anuumudu ko uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, minaambuts maanumu naty miits xykyatuk'yo'oydyu'aydyunum nidugekyu yu israelitu kajpnuty.

24 'Ni tu'ugu xpujku kya'ity windsu'ugu ni'igu kudiinam ja di'ibu ya'xpujku, es ni tu'ugu po'oduumbu kya'ity windsu'ugu ni'igu kudiinam ja wyindsán. 25 Ja xpujku mut yu'uyu ko du'un yajwindsu'ugut éxtam di'ibu ya'xpujku, es ja po'oduumbu mut yu'uyu ko du'un yajwindsu'ugut éxtamu wyindsunun. Ujtsu du'un éxtam tu'ugu kudujk, es miidsuty, du'un éxtamsu njiiky nmagu'uk. Pun ja kudujk ya'anuumu majku'ugópk Belzebuu, ztii kyaj waanu axuuk ya'anuumudut ja di'ibu tsyunaaydyup ma ja juun tyujk?

Pún yajtsu'ugup

²⁶ 'Paaty katu xytsyu'ugudu ja'ayuty. Ni ti kya'ity ayu'udsyu di'ibu kyaj ñide'xyuty, es kyaj ni ti ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwut. ²⁷ Di'ibu n'anmaaydyur ma ja koots'át, kajxwa'xtu miits ma ja xuuñ'át; es di'ibu n'anmaaydyur ayu'udsyu, nigajxtu miidsuty muk extu tujkkujxm. ²⁸ Katu xytsyu'ugudu di'ibu ya'e'kypy yu'uyu nini'x es kyaj mbaat dya'eeky ja anmaja'an; ja'a du'un mjaw mdsu'ugup di'ibu mbaat dya-jkutugóy ma ayoodákn ja nini'x es nandu'un ja anmaja'an.

²⁹ '¿Tii kyaj yajteeky majtsku joonu'unk mut tu'ugu meeñu'ungu? Es ni tu'ugu tadu joonu'unk kyaka'ay naxwiiñ pun kyajpu mDeedyuty dyajkutíky. ³⁰ Es extu yu mwaay myudajtypy ja Dios madsyoy tu'uk tu'uk. ³¹ Katu mdsu'ugudu. Miidsudyu du'un ja Dios mmudajtudur kumay waanu ni'igu kadiinam may ja joonu'unguty.

Púnuty ja Jesús 'yuxkajptur mayjya'ayóty

³² 'Nidugekyu ja'ayuty di'ibuts xy'axájur éxtumu wyindsunun ya mayjya'ayóty, ujtats nandu'un n'axájur éxtumdsu nja'ayuty madsu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm. ³³ Di'ibuts xy'axájur mayjya'ayóty ya naxwiiñ, nan n'axájurts uj madsu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm.

Jesuskujxm ja'ay yajtsiptúkuđu

³⁴ 'Katu mjuna'andu miidsuty kots uj tu nmamíñ yu jotkujk'ajtun ya naxwiiñ. Kyaj yu'ujuty; yu'u du'unu jotmay je'eyu. ³⁵ Tyam tu nmíñuts yajtsiptukubu mut ja ja'ayuty. Ja u'unk uná'k tsyiptúnut mudu tyeety, ja u'unktaak mudu ñuux esu xekxy ttuk'ak'átut ja xyekx. ³⁶ Extu nidu'uk nidu'uk ñaymyudsip'átudut di'ibu tsunaaydyur ma ti'igyu tujk.

³⁷ 'Di'ibu tsyejpy ja tyeety o ja tyaak ni'igu kadiinam uj, kyaj ñitákuty nja'ay'átudats; es di'ibu tsyejpy ja myaank o ja ñuux ni'igu kadiinam uj, kyaj ñitákuty nja'ay'átudats; ³⁸ es di'ibuts kyaj xupyanejxy es kyaj jyiky'aty éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kan tninejxy, kyaj ñitákuty yu'u nja'ay'átudats. ³⁹ Di'ibu yajtso'ogaampy ja jyiky'ajtun, yajtugóyur; per di'ibu yajtugeepy ja jyiky'ajtun mut ujtskyujxm, nitso'ogur.

Wi'ixu Dios ti ttuunambíty

⁴⁰ 'Di'ibu miits m'axájurur, xy'axájurts uj nandu'un; es di'ibuts uj xy'axájur, 'yaxájur nandu'un di'ibuts xykyajx. ⁴¹ Di'ibu 'yaxájur ja Diosu kyugajxpu mut ko Dios kyuga-jxy'átyuty, 'yaxájur nan ja du'ambu may'aty éxtum di'ibu yajmeepy ja Diosu kyugajxpu; es di'ibu 'yaxájur tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tu'y'ajtun muut ja'agyujxm ko jyiky'ajty tu'y'ajtun muut, 'yaxájur nan ja du'ambu may'aty éxtum di'ibu

yajmeepy ja ja'ay di'ibũ jiky'ajtp tũy'ajtan muut. ⁴² Es di'ibũ myeepy tuk wasũ wa'ats nuũ tu'ugũ u'unk ana'k ja'agyujxm kots u j nja'ay'áty, tũy'ajtan ko kyaj wyu'umut uxkumay.

11

Fwank Yajnũbajtpũ kyexyye'ebuyty

¹ Ko Jesús t'anmaaydyaadyũ du'an ja nimajmajtskrũ 'yũxpũjkrũ, ta jap tso'o'õn es ñejxy ya'ũxpũjkrũ es ayuk kajxwã'xpũ mã tadũ israelítũdyũ kyajpn wingõnũty.

² Ko Fwank di'ibũ naty ijtp pujxndũgõty, tmũdooy di'ibũ natyũ Kristũ tyiimpy, net tkejxy mã Jesús naagũty di'ibũ yu'ũ panũjxũdũp, ³ es dyajtmũy:

—¿Tii mijtsũ du'an ja Kristũ di'ibũ minãamp, o n'awíxtũpts ja wiinkpũ?

⁴ Netũ Jesús 'yadsoojũdu:

—Nũjxtũ es tukmũmadyã'aktũ ja Fwank di'ibũ miits tũ xy'ixtũ tũ xymũdowdu. ⁵ Tukmũmadyã'aktũ wi'ix tyam ja wiints 'yixtũ, ja uxneybyũ tũ yo'oybyéky yajxõn, di'ibũ ja leprũ pa'am myũdajtypy tũ 'yagũdã'aktũ, ja nátaty mũdoonũdũp, ja o'kprũty jikyryũjktũp, es ja ayoobũ ja'ayũty ya'awa'anũdũp ja oybyũ ayuk. ⁶ Kuni'xy ja di'ibũ kyaj dyajtũgõy ja myũbũjkan mã u j.

⁷ Ko tyãadũty oj ñũjxndũ, ta ja Jesús tmadyaktso'o'õn mã ja ja'ayũty éxtũmũ du'an ja Fwank, es t'anũmũdu:

—¿Tii dũn miidsũty oj xy'ĩnũjxtũ es xy'ixa'andũ mã mũj itũn? ¿Tu'ugũ tsajkápyñ di'ibũ tũ wyinxijtta'ayũty ja poj?

⁸ Es pũn kyaj, ¿tii dũn oj xy'ixtũ? ¿Tu'ugũ yedyũjk oy xy-oxuryũ? Miits mniã'ãdũp ko di'ibũ dũn nayxyojxũdũp jam 'yittũ mã tyũjkũdyũ réyũty. ⁹ ¿Per tii dũn oj tũ xy'ixtũ? ¿Tu'ugũ Diosũ kyugajxpũ? Yu'ũ du'an. Yu'ũ tu'uk di'ibũ waanu ni'igũ tmũdaty ja mũj'ajtan kũdiinũmũ wiinkpũty ja Diosũ kyugajxpũ. ¹⁰ Fwank yu'ũ du'an di'ibũ ja Diosũ jyaaybyajtan myadyakypy mã jyana'añ:

Ngejxyryũts jawyiin ja n'ayuk kajxwã'xpũts

es mya'awátsxũdũt yũ mnũ'ũ mdu'u.

¹¹ Tũy'ajtanũts njũnã'añ: Kyaj pũn ja Diosũ kyugajxpũty ja jékyũp waanu tmũdattũ ja mũj'ajtan kũdiinũm ja Fwank Yajnũbajtpũ; per waanu tmũdaty ja mũj'ajtan oytyim pũnũty ijttũp mã ja tsajpótmũdu kutujkan.

¹² Es mã yũ Fwank Yajnũbajtpũ dyajtsondáky tkajxwã'xy ja Diosũ 'yayuk es extũ tyambaat, ta ja ja'ayũty di'ibũ tũjkũdũp mã tsajpótmũdu kutujkan. Du'an ja'ajty éxtũmũ mayjya'ay di'ibũ ti'igyũ tuktoñũ tukũyãndũp mã tu'u xu'utspũ. ¹³ Di'ibũ ja Moisés es nidũgékũdyũ Diosũ kyugajxpũty ñikaktũ kaxja'ay mã ja Diosũ jyaaybyajtan mãanũmũ naty kyamiñ ja Fwank,

tugekyu tñigajxy ko myina'añ jya'ta'añ ma ja Dios yajku-tuka'añ. ¹⁴ Es pæn miits mmabukándur, Fwank yu'u du'un éxtam ja Diosu kyugajxpu Elius di'ibu jaminán. ¹⁵ Di'ibu mādoodur, wa'an tjaygyúkadu.

¹⁶ '¿Tits mæut mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ay di'ibáty tyam jiky'ajttur? Kæxu'ktur éxtam ja uná'ku'ungun di'ibu uñaadyur es kyuyattu maayóty, es ya'ax jyoktu madu myatkuyajtruty: ¹⁷ “Tuts njaxu'uxy di'ibu ya'ajtsp, es kyaj tu m'atstu; es tu n'úyuts di'ibu mæut ja o'kræ ñaxtukæ, es kyaj tu xykyoxtu mguj mgaadsyuty es ni tu mgaju'uydyu.”

¹⁸ 'Pes kyaj ja Fwank Yajnubajtræ tkay éxtamu ja'ay ti ttsoktu, es kyaj t'iiky ja vinu, es miits mjuna'andu ko yu'u myajku'umadún. ¹⁹ Es uj, ja Naxwiñudu Ja'ayadyu Kyudanaabyu, kaabyuts es n'ikypuuts ja vinu, es miits mjuna'andu: “Kax es am'uuk, es myutnaymyaayur ja pekyja'ayuty esu yajkugubajtruty.” Per di'ibu tu t'axájudu yu oybyu æxpujkan es jyiky'attu éxtamu Dios ttseky, tadu ja'ay dya'ixudu ko 'yóyuty di'ibu Dios tyiimpy.

Kajpn di'ibu kyaj jyodumbittu

²⁰ Net ja Jesús dyajtsondáky t'oooy ja kajpnaty ma naty tu ttuñ may ja muj'ajtæn, ja'a ko yu ja'ayuty jap kyaj jyodumbittu. Es du'un t'anmaadyu:

²¹ —jPæroobu mijts Korazín kajpn, es pæroobu mijts Betsaydu kajpn! Ja'a ko pæn kooxyur yajtuuñ ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn yu muj'ajtæn éxtamts nbajta'aky ma miidsuty, tadu kajpn jékyurxyur dya'ixuty yu jyotmay madu pyojrukuyxm, es jyodumbijtxyur madu Dios. ²² Per uj n'anmaadyur miits ko ja'ay yajpayo'oydyut, miits m'axájudur tu'ugu tædyu'unæn muk es kyaj dyu'unaty ma Tiru es ma Sidón. ²³ Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibu naybyajta'agánur muj kujxm extu ma tsajpæn, ja Dios yu'u mbajta'agudur ma ayoodákn! Ja'a ko pæn æxyurpts nbajtak ma Sodomu kajpn yu muj'ajtæn éxtam ma mijæn, tadu kajpn taaxyur tyambaat. ²⁴ Per uj n'anmaadyur miits, ko ja'ay yajpayo'oydyut, miidsuty myajnáxur waanu ni'igu muk ja tædyu'unæn es kyaj dyu'unaty ma Sodomu ja'ayuty.

Nimiinduguts es mbo'xtut

²⁵ Ma tadu tiempu ja Jesús kyajxtáky, es jyunañ:

—Tatitu'unk, n'awdajtypuuts mij di'ibu Windsæn'ajtr tsajpótm es ya naxwiñ, ja'a ko mij tu xyu'utsy ja m'ayuk mat ja ja'ayuty di'ibu yajtijtur æxpékyuty es wijyja'ayuty, per mij tu xytyuk'ixy ja ja'ay di'ibu du'un éxtam uná'ku'unguty. ²⁶ Es oy, Tatitu'unk, ko du'un tu xytyuñ éxtam mij xytsyekyæn.

27 Ta ja Jesús t'anmaaydyu ja ja'ayuty di'ibu naty madoo'ijtadur:

—Yu nDeedyats tats xytyukkuduku oytyim tiity tugekyu. Ni pánuts xykya'ixy'aty yajxon, ja Diosu 'yU'unk, yu'uyu du'an ja nDeedyats; es nan ni pánumts tka'ixy'aty ja nDeedyats, ujtsu dan je'eyu es di'ibátyuts uj ndsejpy es nduk'ixy'átaduts. 28 Nimiindugats miits nidugékyuty di'ibu tu ya'anu'xudu ja tyuunk es ja tsyemy kyu'ayuty, es ujtsats miits nmo'oydyur ja mbo'xtákn. 29 Kupaktu tyadu kukap di'ibuts uj nbujtákyry ma miidsuty, es uxpraktu ma ujts ja ndu'ununats, mut ko uj nmudajtypyats ja ma'xtujkan es yujy tuda'agyats, es pyaadur ja po'xtákn yu m'anmaja'anuty. 30 Ja ngukap di'ibuts uj nbujta'agaampy ma miidsuty, kyaj tsyírpty xyajnjxtut, es ja tsemy di'ibu muut xykyu'ayut, to'tsyky yu'u.

12

Jesusu 'yuxprajkrpty tkutujtu ja triigu saabudu xuu

1 Ma tu'ugu saabudu xuu Jesús mut ja 'yuxprajkru ñajxtu triigu kamoty, es ja 'yuxprajkrpty tkutujtu ja triigu, es twinxatstu, es tju'xtu ja pyajk, mut ko yu'oogudu. 2 Ko ja fariseeuty t'ijxtu taadu, ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ix yu m'uxprajkrpty, ja'a tyuundur di'ibu kyaj ñigutíkyuty ma ja po'xunxuu.

3 Ta ja Jesús 'yadsooju:

—¿Tii kyajnum miits xy'uxpraktu di'ibu tyuun ja Davit ko yu'u es ja jyamyuduty tmudajttu ja yuu? 4 Net tyujku Davit ma ja Diosu tyujk, es tju'ty ja tsajkaaky di'ibu kuni'xy, es tkaay yu'u es nandu'an tmooydyu jyamyuduty. Es kyaj jyanigutíkyuty es yu'ujuty tkádyut, yu'u je'eyu ja teety kyádyur. 5 ¿O kyajnum xy'uxpraktu ja Moisesu 'yana'amun ko ja teety ma ja muj tsajptujk kyaj pyo'xtu ma ja po'xunxuu?, es nan ni tyaadu tu kyapekytyundu. 6 N'anmaaydyur ko taa ja yaa tu'uk di'ibu ni'igu myújuty kadiinum ja muj tsajptujk. 7 Miidsuty kyajnum xyjaygyúkudu di'ibu dan 'yandiipy ja Dios ma yu jyaaybyajtun ma jyuna'añ: “Uj ndsejpyats es xymyudáttut ja pa'ayo'on, es kyajts ndseky es xytyukwindsu'uguduts ja juyujkuty.” Kooxyur xyjaygyúkudu, kyajxyur xuryekymyo'oy ja ja'ayuty di'ibu tu kyapekytyuñ. 8 Ja'a ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmudajtypyats ja kutujkan ma yu tadu po'xunxuu.

Yedyujk di'ibu myudajtypy ja kyu'u tuk adu'um tu'uts

9 Ta ja Jesús tsoyo'ón jam es tyujku ma tu'ugu tsajptujk. 10 Jaru naty tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtypy ja kyu'u tuk adu'um tu'uts. Es kom ja fariseeuty 'yuxtaaydyur wi'ix t'okrajtákuu pyojpu ja Jesús, ta dyajttudu:

—¿Tii mbaat 'yaguda'aky tu'ugu puma'ay ma po'xanxuu?

11 Ta ja Jesús 'yadsoojm:

—Pán miidsaty nidu'uk myudajtypy tu'ugu byorreegm es kyunáxat ma tu'ugu jut ma ym po'xanxuu, ¿ti kyaj nájx xyjuudyu? 12 Pes, jwaanm oy es tu'ugu ja'ay nbudajkam es kadiinam tu'ugu borreegm! Paaty mbaat ndu'unum ja oybyu ma po'xanxuu.

13 Ta ja Jesús t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtáw.

Es ko xyajtuumy, ta oj 'yaguda'aky éxtum jatuk adu'umbm.

14 Ta pyudsuumdm ja fariseemy, es ñaymyujkdm es jyuntatuundm wi'ix mbaat ja Jesús 'yeeky.

Wi'ix ja Diosm kyugajxpm Isaiim tñigajxy ja Jesús

15 Ko Jesús tñija'ajm tyaadm, ta jap tsyo'oñ, es may ja ja'ay oj pyanajxudm. Jesús ya"agudak ja puma'ayaty, 16 es ttuknipujktu es kyaj tkajx tmadya'aktat mayjya'ayóty. 17 Tyaadudsm dm'ñn jyajtñ es yajkuudyúnat di'ibm ja Diosm kyugajxpm Isaiim kyuxjaay ma Dios jyunáñ:

18 Tyaadm dm'ñn ja nmuduumbats

di'ibats uj tm nwin'ixy,

di'ibats uj ni'igm ndsejpy

es di'ibats uj mmat njotkujkaty.

Nbajta'agupts ja nJa'ajmñats ma ym'u

es tkajxwá'xat ma ym naxwíñdm ja'ayaty kots nbayo'oy mat ja tñy'ajtñ.

19 Kyaj tsiyiptúnat es ni kyaya'ax kyajókat,

es ni kyayajmudówdm kyajxy tu'ujóty.

20 Kyaj ttájut ni tu'ugu tsajkápyñ ja neybyu,

ni tkaya'oogat ja kudm'xnm myetsm di'ibm oogánm,

extm koonm dyajpajta'agat ja tñy'ajtñ.

21 Es ma ym'ñn ja naxwíñdm ja'ayaty t'awix tñajp'ixtu ym ñitsokñ.

Jesús yajñigajxy ko dyajtúñ ja mñjku'ugópk ja kyutujkñ

22 Ta ma ja Jesús dyajñajxtu tu'ugu ja'ay wiints es uum, di'ibm myudajtypy ja ka'oybyu. Jesús ya"agudak éxtum mbaat ja ja'ay 'yixy es kyajxy. 23 Nidugekyu ja ja'ayaty dm'ññ wym'umadyaadyu es jyunandu:

—¿Tii ja'a da dñnm tyaadm ja Davitu tyuump 'yaats?

24 Es ko ja fariseemy tmadoodm tyaadm, net ñayjyñánm dm'ñn:

—Tyaadm yajñgékyu ja ka'oybyu ym'ym mat ja mñjku'ugópk Belzebuu kyutujkñ.

25 Jesús ñija'abm naty di'ibm wyinmaadyum, es t'anmaadyu:

—Oytyim di'ibaty ja kutujkan ma ja ja'ayaty ñaywya'xudu es ñayñitsiptúnudu, du'un ñayyajkutugóyudu; es pun tu'ugu kajpn o di'ibu tsunaaydyap ja ja'ay tuk juun tuk tujk ñaywya'xudu, kyaj mbaat jyeky. ²⁶ Es nandu'un pun ja majku'ugórk Satanás yajpudseempy ja myuga'oybyu, ta ñaywya'xudu. Pes ¿wi'ix mbaat jyeky ja kyutujkan? ²⁷ Es pun tuy'ajtan éxtam mjana'andu kots uj nyajpudsémy ja ka'oybyu mat ja majku'ugórk Belzebuu kyutujkan, ¿ti kutujkan myudajtypy miidsu m'uxpukpúty es dyajpudsémy ja ka'oybyu? Paaty ku'umu m'uxpukpúty dya'ixudu ko miits mgajxtugóydu. ²⁸ Per pun ujts mat ja Diosu Jya'ajan nyajpudsémyats ja ka'oybyu, tu naty ya'ixy ko tu wyingón ja tsajpótmuu kutujkan ma miidsaty. ²⁹ ¿Wi'ix mbaat pun tu'uk tyuku ma yu kudsu'ugabu ja'ayu tyujk es trupkudu di'ibu myudajtypy pun kyaj jawyiin t'awuunmíky? Du'unu dan mbaat tjuuty di'ibu jap tagoty.

³⁰ Di'ibu kyaj 'yity mat uj, yu'u du'un xymyudsip'ajtrats; es di'ibu kyaj dyajmíky mat uj, yu'u du'un 'yuxka'tsyry.

³¹ Es n'anuumudu ko yu ja'ayaty mbaat yajme'xy tugekyu oytyim di'ibadyu pyojpúty esu 'yaxuk kajxy, per pun myugajxtugeepy ja Espírítu Santu, taadu kyaj mbaat yajme'xy. ³² Oytyim púnuty di'ibats uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, xykyajxpátr axuuk, mbaadu taadu yajme'xy, per di'ibu tkajxpátr axuuk ja Espírítu Santu, yu'u muut ñaybyekytyúkadut es ni na'a Dios kyapojpuma'xadut, ni ma tyadu naxwíñudu es ni ma ja di'ibu miimp.

Jya'ay'ajtan ja ja'ay yajtuk'uxkajp

³³ Pun oy ja kepy, tuump'ajtr oy; es pun ja kepy kyaj 'yóyaty, nan axuuk ja tyuump. Ja kepy ya'uxkapy ma ja tyuumbun. ³⁴ Miidsaty du'un éxtamu awa'andsa'añun! ¿Wi'ix mbaat xymyadya'aktu ja oybyu es miidsaty ku'um m'axukja'ay'ajttap? Ja'a ko ja aa kyajxypy ja di'ibu yajpi'ipy yajkepy jodoty. ³⁵ Paaty ja ja'ayu oyjya'aybyu tsuj kyajxy myadya'aky mat ko ijtr jyodoty ja oybyu; per ja axuk ja'aybyu myadyakypy ja tsaatsykyubétypyu mat ko ijtr jyodoty ja axuk'ajtan. ³⁶ Per uj n'anmaaydyap miits ko ja'ay yajpayo'oydyut, nidugekyu tkuyáktudu kywentu di'ibaty tu tkajxtu di'ibu tu tkapawinmay. ³⁷ Ja'a ko mat ja mgu'amgajxy ja Dios mbayo'oyadut. Es pun oy mgajxy, ta mnajxtut ma ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu; per pun axuuk tu mgajxy, ta mnajxtut ma ja tyadyu'unanu winu xuu winu tiempu.

Jesús ya'amdoy es dya'ixudut tu'ugu maj'ajtan

³⁸ Net t'anmaaydyu ja Jesús naagudyu fariseeuty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpukpúty:

—Windsán, nja'ixándupts es mij xytyúnat tu'ugu ijxwá'umun di'ibá myudajtypy ja muj'ajtun, es uudsaty nnijáwut ko táy'ajtun di'ibá mgajxyry.

³⁹ Jesús t'adsooy:

—Ja pojpu ja'ayuty di'ibaty myastúttap ja Dios 'yamdoodap tu'ugu ijxwá'umun di'ibá myudajtypy ja muj'ajtun, per kyaj yajmo'oya'añ yá wiinkpá ijxwá'umun, yá'uuyá dá'un ja jya'aju yá Diosá kyugajxpa Jonás. ⁴⁰ Mut ko dá'un éxtam ja Jonás 'yijty muj'ajx jodoty tugák xáa es tugák ux, nandá'un áj, ja Naxwíñádu Já'ayádu Kyudánaabyá, n'itá'añ tugák xáa es tugák ux náaxóty. ⁴¹ Ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja ja'ayuty di'ibá jékyap ijttá má Nínive kajpn jyikyryáktat ti'igyá mut di'ibá tyam jiky'ajttap. Es yá'ujuty ñigaxá'uktat ko pekyjya'ayuty di'ibá tyam jiky'ajttap, ja'a ko yá Nínive ja'ayuty myadoo'ijttá ja Jonasa 'yayuk es jyodumbijttá, es taa ja yáá tu'uk di'ibá myudajtypy ni'igá ja muj'ajtun kádiibam ja Jonás. ⁴² Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yá toxtyájk di'ibá ijt reyná jékyap má nax má jumboj myíñ, jyikyryáka'añ ti'igyá mut ja ja'ayuty di'ibá tyam jiky'ajttap, es yá'u nígaxá'ugap ko pekyjya'ayuty di'ibá tyam jiky'ajttap, ja'a ko yá'u jagam tsyooñ es tmádowná'añ ja rey Salomonga kyajxwíjún, es taa ja yáá tu'uk di'ibá myudajtypy ni'igá ja muj'ajtun kádiibam ja rey Salomonk.

Ka'oybyá di'ibá jatugok jumbijtp

⁴³ Ko tu'ugu ka'oybyá pyadsemy má tu'ugu ja'ay, net jyadity tá'uts ittum es t'axta'ay má 'yokpo'xut. Es ko tkapaaty, ⁴⁴ net ñayjyána'añaty: “N'okjambítyuts jatugok má tadá ja'ay.” Es ko jyambity, net t'ijxy ja ja'ay éxtam tu'ugu tájk pade'eky ja'xe'ekyryá es tukwá'ats. ⁴⁵ Net nájx dyajmíñ janijxxtujkpa myaga'oybyá di'ibá waaná axáakpá, es mut yá'u tyákya'añ tsánaabyá má tadá ja'ay, es dá'uná tadá ja'ay wye'emy waaná axáak kádiinam jawyíñap. Es dá'un nandá'un jyata'añ ja axák ja'ay di'ibá tyam jiky'ajttap.

Jesús tyaak es myaga'axaty

⁴⁶ Támmam náty Jesús t'akmugajxy ja ja'ayuty ko jyajttá ja tyaagu'unk es ja myaga'axaty. Jaryá taja'p oj wya'umdu es tmugajxá'andu ja Jesús. ⁴⁷ Nidu'ugu ja'ayuty t'awa'aná ja Jesús:

—Yá mdaagu'unk esa mmaga'axaty tyap taja'p, es yá'ujuty mij mmugajxá'andap.

⁴⁸ Es ja Jesús t'adsooy di'ibá naty awá'anap:

—¿Pándsá dá'un ndaak'ajtypy, es pándsá dá'un nmaga'ax'ajtypyats?

⁴⁹ Ta ttukni'ijxá ja 'yáxpxájkpáty, es t'anmaay:

—Тыааdudsu du'un éxtum ja ndaaguts es éxtum ja nmuga'axudyuts. ⁵⁰ Mut ko oytyim púnuty di'ibu tyiimpy ja tsyojkandsu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm, yu'udsu du'un éxtum ja nmuga'axuts yedyujk toxytyujkuty es éxtumdsu ndaagun.

13

Triiguwujpu éxtumu ijxrajtun

¹ Ma tadu xuu Jesús tsyo'oñ ma ja tujk es oj ñejxy mejyñbyu'aay, es ñaxwe'tsy jam. ² Ta ja ja'ay may jyantsyñaymyujku ma yu'u. Ta Jesús tyujku ma tu'ugu barku es ñaxwe'tsy jam, es nidugekyu ja ja'ayuty wyu'umdu jaryu ma pu'u jot. ³ Net tyujku ya'uxruijku mut kanak nax ijxrajtun, es jyunañ:

—Tu'ugu triiguwujpu 'yojtsy wujpu. ⁴ Es ma oj twajy, oj nandu'un kya'ay ja tyuumt ma padu'u, es ja joon tpiidu. ⁵ Es nandu'un kya'ay ja tyuumt ma ja tsaade'eky patku'p es wingujxy kyaj kyúkyty ja nax. Paadyu tadu tuumt pojun myujxy mut ko wingujxy je'eyu ja nax. ⁶ Es ko ja xu'an myiñ, net tyutsy, mut ko kyaj 'yaatske'eky. ⁷ Jatuk peky ja tuumt kya'ay ma ja apyñ jawyiin myujxy, ta dyajji'xy ja triigu. ⁸ Es jatuk peky ja tuumt kya'ay oyñaaxóty. Ta byeen oy tyuumt'ajty. Naaguty wyinjunaiky mugorpxu triigu tu'uk tu'ukru tuumt, naaguty tugu'px es naaguty i'px majk. ⁹ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuu.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ijxrajtun

¹⁰ Ta ja uxruijkruty tmwingoonda ja Jesús, es dyajtuudu:

—¿Ti ko xymumadya'aky ja ja'ay mudu ijxrajtun?

¹¹ Ta Jesús 'yadsoojudu:

—Ja Dios mduknija'adup miidsuty di'ibu kyaj yajnijáwu ijty wi'ix yu'u yajkutíky, per ja wiinkru ja'ayuty kyaj tnijáwudu. ¹² Ja'a ko di'ibu myudajty jyaygyejpy, ak'yajmo'oyup waanu ni'igu; es t'aktimmadátut waanu may; es di'ibu myudajtyru waandi'knu, aktim'yajrujkudya'ayup di'ibu myudajtyru. ¹³ Paaty ndukmumadya'aktu mudu ijxrajtun, mut ko yu'ujuty ijxtup, per du'un yu'ujuty éxtum kyadim'ixtu; es mudoodup, per kyaj tjaygyúkuu éxtum tkadimmadowdu. ¹⁴ Es du'un éxtum yu'ujuty yajkuudyúñ éxtum ja Diosu kyugajxru Isaiiu jyunañ:

Oy miidsuty xyjamadowdu,

ni na'a xykyajaygyúkadut;

oy xyja'ijxruu,

ni na'a xykyamwinma'añbyaattut,

¹⁵ mut ko tyadu ja'ayudyu jyot tu jyumbittu juun,

kyaj myudowdu
 es ta ja wyiin dyajpi'itsta,
 du'un tka'ixtat mat ja wyiin
 es tkamudowat mat ja tyatsk,
 es kyaj tjaygyukudat mat ja jyot,
 es kyajts u j xyñimindat esuts nyajnitso'ogat.

16 'Per kuni'xy miidsaty, mat ko m'ijxtap es mmudoodup.
 17 Tay'ajtanats miits n'anumudu ko may ja Diosu kyugajxputy
 esu ja'ayaty di'ibu jiky'ajtta tay'ajtan muut tja'ixandu tyaadu
 di'ibu miits m'ijxtap, per kyaj oj t'ixta; jyamudowandu di'ibu
 miits yu tyaadu mmudoodup, per kyaj oj tmudowdu.

Jesús tkajxte'xy ja triiguwujpu éxtamu ijxajtan

18 'Mudowdu di'ibu myadyakypy ja ijxajtan ma ja ja'ay
 oj twujy ja triigu. 19 Di'ibu myudoodup wi'ix ja tsajpótmu
 kutujkan es kyaj tjaygyukudu, du'un yu'u éxtam ma ja tuumt
 kya'ay tu'aay. Myiin ja mujku'ugópk es pyujkxu ja Diosu
 'yayuk di'ibu du'un ni'ipyun jyodoty. 20 Ma ja tuumt kya'ay
 ma ja tsaade'eky patka'p, ja'a 'yandijpy ja ja'ayaty di'ibu
 myudoodup ja Diosu 'yayuk es t'axájudu xonda'aky 'yaa
 xonda'aky jyot. 21 Du'un yu'u éxtam ja triigu di'ibu kyaj
 kyukuty ja 'yaats, kyaj jyaktu. Ko tyukmín tyukja'tadu ayo'on
 jotmay mat ja'agujxm ja Diosu 'yayuk, net tmastu'uty ja
 myubujkan. 22 Ma ja tuumt kya'ay ma ja apyñ myuxy,
 ja'a 'yandijpy ja di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk; per
 ja'ayu wyinma'añ'ajttap di'ibu tyukjiky'áttap ya naxwiin es
 ja jotkujka'ay'ajtan win'u'un winxájudup, es tkajamyetsy
 Diosu 'yayuk, es kyaj dyajmuj dyajmáyudu ja Diosu 'yayuk
 ma tyadu ja'ayaty. 23 Es ma ja tuumt kya'ay oyñaaxóty, ja'a
 'yandijpy ja di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk es tjaygyukudu,
 es dyajmuj dyajmáyudu. Naagadyu du'un éxtam ma di'ibu
 ja tuumt du'un tuump'ajt mugo'px, esu wiinkpu du'un éxtam
 ma di'ibu tuump'ajt tugu'px, o éxtam ma di'ibu tuump'ajt i'px
 majk.

Axukpu ujts éxtamu ijxajtan

24 Jesús trajtákyu tyadu jatu'ugu ijxajtan:

—Ja tsajpótmu kutujkanu du'un éxtam tu'ugu ja'ay ko
 twujy ja oybyu triigu ma yu ñax. 25 Es ko myanajxta'aydyu, ta
 tyuku tu'ugu myudsip ma naty ta twujy. Ta twujy ja axukpu
 ujts tuumt. 26 Ko naty ja triigu yoñ es tuump'atánu, ta
 kyaxe'ky es tap tmat'yóñ ja axukpu ujts di'ibu ja myudsip oj
 ttukwujy. 27 Ta ja muduumbetjukuty oj t'anumu ja wyindsún:
 “Windsún, pun ja tuumt oyu naty di'ibu yajwuj ma yu mnax,
 ¿maa dun tsyooñu tadu axukpu ujts?” 28 Net ja wyindsún
 'yadsoojudu: “Nidu'ugaty ja nmudsípuudu du'un ta 'yadu'utsy.”

Ta ja myuduumbaty dyajtuudu ja wyindsún: “¿Ti mdsejpy esats nájx n'axwixu'uktá tadá axuukpu ujtsu?”²⁹ Es ja wyindsún 'yadsoojudu: “Kyaj, mat ko nájx yajwijxe'egyú tadá axuukpu ujts, pudu'ugup nandu'an tadá triigu. ³⁰ Nik mastu'uttu. Wa'an dyoñ ti'igyú extá koonam myúkat ja triigu. Taanam ngáxtat es xyajpudu'uktat jawyiin ja axuukpu ujts es xy'awuandut adsimy'am es yajno'kta'ayut. Es ok xpyujku'uktat ja triigu má ja ndriigu tujkats.”

Mortás tuumt éxtamu ixpajtun

³¹ Jesús nandu'an tpejtáky jatu'ugu tyadu ixpajtun:

—Ja tsajpótudu kutujkun du'an éxtam tu'ugu mortás pajk ko tu'ugu ja'ay twujy kyamoty es tmaxnjeepy. ³² Tyadu tuumt byeen jyantsymyutsk'átyuty; per ko yeeky, waanu muj yoombéty éxtam mbaat ja joon juyujk ñaybye'eñuty má yu xye'endsyun.

Levaduuru éxtamu ixpajtun

³³ Nandu'an tpejtáky tyadu jatu'ugu ixpajtun:

—Yu tsajpótudu kutujkun du'an éxtam ja levaduuru di'ibu tu'ugu toxytyujk pyujtáky má mayú arinu es ttuktij'yo'oy koonam ñaydyuktujkadya'ayuty.

Ti ko ja Jesús ya'axpeky mudu ixpajtun

³⁴ Jesús t'anmaay tugeky tyadu ja ja'ayuty mudu ixpajt, es ni tii tkatukmumadyaky pan kyaj dyajtuñ ja ixpajtun. ³⁵ Tyadu du'an jyajty es yajkyudyúnut éxtam ja Diosu kyugajxpu jynáñ má tkaxjaay:

Nmugajxupts mudu ixpajtun,

n'anuumupts di'ibu tu 'yity ayu'udsyú extá má Dios ja naxwíñudu dyajkojy.

Jesús tkajxte'xy ja axuukpu ujts éxtamu ixpajtun

³⁶ Ko ja ja'ayuty oj ñajxtaayñudu, ta ja Jesús tyujku tyugoty. Ta ñimiinudu ja 'yuxpajkruty es 'yanmaayudu:

—Tukjaygyujkaduguts ja 'yixpajtunu tadá axuk ujts ja'aygyamóty.

³⁷ Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—Di'ibu wyijpy ja oybyu triigu tuumt, yu'u du'an ja naxwíñudu ja'ayudyú Kyudunaabyu, ³⁸ es ja naxwíñudu ja'ayuty yu'u du'an ja kam. Ja oybyu tuumt ja'a du'an ja Diosu myuduumbaty, es ja axuk ujts ja'a du'an ja ka'oybyu myuduumbaty, ³⁹ es ja di'ibu wyijpy ja axuk ujts tuumt, yu'u du'an ja mujku'ugópk. Ja pujta'aky ja'a 'yandijpy ko ja'ay yajpayo'oydyut, es di'ibu yajpudu'ktap ja pujta'aky, ja'a du'an ja Diosu 'yánklusuty. ⁴⁰ Es du'an éxtam ja axuk ujts yajwijxmíky es yajpujta'aky juanóty es tyóyut, du'an nandu'an

jyata'añ ja xuu ko ja naxwíñadu ja'ay yajpayo'oydyut.
⁴¹ Es uj ja Naxwíñadu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ngajxupts
 ja n'ánklusats es dyajjuga'aktut madsu ngutujkan tugekyu
 di'ibu adátstup axuuk es di'ibu wiinkputy yajpekytyuundur.
⁴² Yajpajta'aga'andu ma ja juun jorna ma ja'ay jyu'uy ya'axtat
 es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on. ⁴³ Es net di'ibaty
 jiky'ajttup éxtumu Dios ttseky, du'an nuix jyaj tyu'xtu éxtum ja
 xuu ma yu Dios Teedyu kyutujkan. Di'ibu mudoodup, wa'an
 tjaygyúkadu.

Ni'igu tsooxuty di'ibu yu'utsy éxtumu ixpajtun

⁴⁴ Yu tsajpótmadu kutujkan du'an éxtum ja meeñu tájubu.
 Ko tu'ugu ja'ay tpaaty, ta dyu'utsy nan jamyu jatugok, es
 jyantsyxyón nuix tteeky tugekyu di'ibu myudajty jyagyeypy,
 es tjuyu tadu nax.

⁴⁵ O nandu'unu du'an ja tsajpótmadu kutujkan du'an éxtum
 tu'ugu ajuuy ado'kpu di'ibu 'yuxtaapy ja oyatpyu perlu; ⁴⁶ es
 ko tpaaty tu'uk di'ibu oydsyooxuty, ta nuix tteeky tugekyu
 di'ibu myudajty jyagyeypy, es tjuyu tadu perlu.

Ajxmajtsn éxtumu ixpajtun

⁴⁷ Nandu'unu du'an ja tsajpótmadu kutujkan éxtum tu'ugu
 ajxmajtsn. Ko yajkujabiru mejyñoóty, ta tmatsy kanak
 naxu ajkx. ⁴⁸ Ko 'yútsut ja ajxmajtsn, ta ja ajxmajtsputy
 dyajpudsúmdut pu'ujótm. Ta ñaxwaatstat es twimbíwdut ja
 ajkx, es tpujku'ugut ja oyatpyu katsyoty es t'uxwújat di'ibu
 kyaj 'yóyuty. ⁴⁹ Du'an myina'añ ko ja'ay yajpayo'oydyut.
 Es myíndut ja ánkusaty es dya''abekyuya'añ di'ibu kyaj
 'yoyya'ayuty, es kyaj 'yok'ijnudut mut ja oyjya'ayuty. ⁵⁰ Ta
 tpujta'agut ja axuk ja'aydyujk ma ja jorna yeeñ, ma ja'ay jyu'uy
 ya'axtat es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on.

Oyatpyu esu jembyu di'ibu pu'jke'eky ijtp

⁵¹ Net ja Jesús dyajtuudu:

—¿Mjaygyukadup miidsuty tugekyu tyaadu?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Njaygyukadupts Windsún.

⁵² Es ja Jesús 'yak'anmaayudu:

—Nidugekyu ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpujktup di'ibats
 tu xyñimindu éxtumdsu n'axpujkrp esats ndukni'ixut ja
 tsajpótmadu kutujkan, yu'u du'an éxtumu kudujk di'ibu
 jyu'typy ma tu pu'jke'eky ja oyatpyu jembyu esu di'ibu
 tuuyap.

Jesús jam Nazaret

⁵³ Ko Jesús tpujta'ayyu tyadu ixpajtun, ta oj jap
 tsooñ ⁵⁴ es jyajty ma ja kyumgajpn, es jap tpujku

ya'uxpajkpu tsajptugóty ma tada kajpn. Es ja ja'ayuty du'ññu wu'u'madyaadyu, es jyuna'andu:

—¿Maã danu tyaadu tu tjaty nũgoo yu wijy'ajtun, es wi'ixu du'ññ ko ttuñ ja muj'ajtun? ⁵⁵ Yu'udsu tyadu tsajtspu myaank es ttaak'áty ja Mariu, es tmuga'ax'áty ja Santya'agu, Josee, Simonk esu Juudas, ⁵⁶ esu myuga'axtoxytyujkuty nan yaa tsyunnudu ma hdsajtum. ¿Maã danu tyaadu tũgekyu tu tjaty?

⁵⁷ Paaty kyaj tjatunandu kwentu. Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Nidũgekyu ja ja'ay twindsu'ugudu ja Diosu kyugajxpu, jamu kyaj yajwindsu'ugu ma ñax kyajpn es ma kyu'umdujk.

⁵⁸ Es kyaj nũgoo ttuñ ja muj'ajtun jap, mut ko ja ja'ayuty kyaj myubujkudu.

14

Fwank Yajnubajtpu 'yeeky

¹ Ma tada tiempu Eroodusu naty gobernador'ajtp Galileu. Ta tmudoy wi'ixu naty yajmadya'aky ja Jesús. ² Ta t'anmaaydyu di'ibu naty jap mut:

—Taadu yu'u ja Fwank Yajnubajtpu. Tu jyikyryekey ma tu 'yeeky, paaty tmudaty ja muk'ajtun es ttuñ tyadu muj'ajtun.

³ Pesu Eroodus tu naty t'ok'yajmajtsubu Fwank es tu t'ok'yajkwu'ububu pujxndugóty ja'agyaxm ja myuga'ax Felipe ñudo'oxy, di'ibu xyu'ajtp Erodius. ⁴ Tu naty Fwank t'ok'anmaapy ja Eroodus:

—Kyaj ñigutyuty es xymudátut éxtumu mudo'oxyu.

⁵ Eroodus jyaya'oogán ja Fwank, per tsyu'ku ja ja'ayuty mut ko jyuna'andu ko Fwank yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu.

⁶ Es ma naty ja Eroodus yajmujtúñ ma dya'abety ja jymujt, ja Erodiusu ñux oj tyuku ajtspu mayja'aywyindum. Es nũgoo oj t'oktsojkn ja Eroodus, ⁷ extu wyandak tmo'oya'añ otyim tiity di'ibu amdoop. ⁸ Net ja kiixy oj wyinma'añ myo'oyuty jawyiin ja tyaak. Ta t'anmaay ja Eroodus:

—Meegyats palanganoty yu Fwank Yajnubajtpu kyubajk.

⁹ Mudu tyaadu oj ja rey Eroodus myay tyaju. Es kom tu naty twanda'aky es tu tmadowdu ja jabye'xyuty, ta jyunañ es yajmo'oyut. ¹⁰ Net tni'ana'am es yajniboodut ja kyubajku Fwank jap pujxndugóty. ¹¹ Net tmamiindu ma tu'ugu palanganu. Ta tmoodyu ja kiixy, es ja kiixy ttukkudujku ja tyaak.

¹² Net jyajttu di'ibáty ya'uxpajktup ja Fwank. Ta dyajnujxudu ñini'x es oj dyajnaxtukudu, es óknun oj t'awánudu ja Jesús.

Jesús dyajkáy nimũgoxk mil naxy ja ja'ay

¹³ Ko Jesús tmadooyu tyaadu, ta jap tsoyo'oñ yu'uyu mudu 'uxpajkpty ma tu'ugu barku es ñujxnu muj ittum. Per ja

ja'ayuty ñija'adu. Ta majatyu kajpn tpadso'ondu tekyky'am.
 14 Ko Jesús ttukpudseemy ja barku, ta t'ijxy ja mayjya'ay es
 tmdajty ja pa'ayo'on mut yu'ujuty, es dya'agudaky ja pa'am
 ja'ayuty di'ibu naty ja'ajuty myumiindur. 15 Es ko tsyu'ujun,
 ta ja Jesusu 'yuxpajkruty ñimiindu es 'yanmaayudu:

—Tu tsyu'unu, es ni pun yaa kyatsunu ma tyadu it. Wa'an
 tñajxudu tyadu ja'ayuty, es nux tjuudyu kya'ay 'yukan ma
 wingombu kajpn.

16 Jesús t'anmaay:

—Oy kyanujxtut. Mo'oydyu miidsu kya'ay 'yukan.

17 Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Kyajts ti may nmudattu, je'eyu mugoxku tsajkaagyu'unk
 es majtsku ajkxu'unk.

18 Ta Jesús t'anmaaydyu:

—Yajmíndu yaa.

19 Ta tni'ana'amu es ja ja'ayuty ñaxwaatstat muuyóty.
 Net tkone'ky ja mugoxkpu tsajkaagyu'unk es ja majtskpu
 ajkxu'unk, es pyat'ijxy tsajpótm. Ta jyunáñ:

—Nja'aygyudákyruats mij Tatitu'unk.

Ta ttujkwa'xy ja tsajkaaky es tmoodyu ja 'yuxpajkruty, es
 ja'ajuty dyajwa'xtu ma ja mayjya'ayun. 20 Nidugekyu kyaay-
 dyaydyu jotkuda'aky. Es óknem dyajmujktu majmajtsk katsy
 ja tsajkaaky tyuktuku di'ibu nadujku. 21 Ja'a du'an kyaaydyu
 mugoxk milu yedyujk, es kyaj ndukpuwijtsu ja toxytyujk esu
 uná'ku'unguty.

Jesús yo'oy nuu wyingujxy

22 Net Jesús dyajtujkudu ja 'yuxpajkruty barkoty es
 'yawinnáxtut ma ja mejyñ, es ja Jesús 'yakwe'emy mut ja
 mayjya'ay, ñayjyugajxunu. 23 Ko Jesús ñayjyugajxtaay, ta
 pyatujku naydyi'igyu ma tu'ugu kopk es tkajxta'aga'añ. Ko oj
 kyoodsunu, nadyi'igyu naty jam.

24 Ko naty ja barku ñajxnu mejyñgyujk'am, ja barku jyantsy-
 wyépyuty ja mejyñ ko ñikapy, mut ko ja poj xidsoo yadsoo
 jyantsymyíñ ma yu'ujuty. 25 Móñamu Jesús myuwingoonudu
 yu'ujuty, tyu'uyo'oy nuu wingujxy. 26 Ko ja 'yuxpajkruty
 'yijxudu tyu'uyo'oy nuu wingujxy, ta tsyu'kudu, es yaxkaktu
 mudu tsu'ugu:

—Yu'u du'an tu'ugu ijmá'tun!

27 Esu Jesús myugajxu, es 'yanmaayu:

—Jotmukta'aktu! Ujtsu du'an. Katu mdsu'ugudu.

28 Ta ja Peedru myugajxu es 'yanmaayu:

—Windsún, pun mijtsu du'an, yajnjxkats nuu wingujxy
 extu ma mijun.

29 Esu Jesús 'yanmaayu:

—Pes min.

Ta ja Peedru ttukjunajky ja barku es ñejxy ye'epy nuu wingujxy jadsoo ma naty Jesú. ³⁰ Es ko ñaygyujamyajtsu mut ja myuk'ajtuna poj, ta tsyu'ku es oga'an kyinanna. Ta yaxkeky:

—Yajtsókuts, Windsán.

³¹ Netyu Jesús tku'amumajtsu, es t'anmaay:

—iTim waanu je'eyu xymyudaty ja mubajkun! ¿Ti ko tu xykyamubeky?

³² Ko yu'ujuty tyujkudu ma ja barku, ta myo'ty ja poj. ³³ Net ja di'ibu naty jápudy barkoty t'awdajttu ja Jesús, es t'anmaaydyu:

—iJantsy tuy'ajtundumu du'un ko mij ja Dios m'U'unk'átyuty!

Jesús dya"aguda'aky ja puma'ayuty jap Jenesaret

³⁴ Tninajxtu ja mejuñ es jyajttu ma Jenesaret ñaaxóty.

³⁵ Ko ja ja'ayuty di'ibu jap tsunaaydyur t'uxkajptu ja Jesús, ta tjantsymyadyaagudijttu ma tugekyu tadu naxwíñudu. Ta dya-jmiindu ja puma'ayuty ma naty Jesús, ³⁶ es tmanu'xta'aktu es tna'ixut es oyje'eyu pyátxudu wyit pa'a; es nidugekyu di'ibu oj tyónudu, agudaktu.

15

Di'ibu ja'ay ya"adútsur axuk

¹ Net tmuwingoonda ja Jesús naagudyu fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktur. Jamu naty tu tsoonda ma yu Jerusalén kajpn. Ta dyajttudu:

² —¿Ti ko yu m'uxpajkpty tkakuydyundu ja kyostúmbudyu n'aptujk'ajtam?, ja'a ko kyaj yajxón trujtu ky'u jawyiin ma kyaya'andu.

³ Es ja Jesús 'yadsoojumbijtu:

—¿Es ti ko nandu'un miits xykyakuydyundu ja Diosu 'yana'amun es xypyadúndut ja ngu'umgostúmbuty? ⁴ Mut ko Dios junañ: “Mwindsu'ugur ja mdaak mdeety”, es “ja di'ibu kyajxpejkyu yu tyeety o yu tyaak, oogur yu'u.” ⁵ Es miits mjánándur ko tu'ugu ja'ay mbaat t'anumu yu tyaak tyeety: “Kyaj mbaat nbudaku, mut ko tats ndukwindsu'ugu Dios tugekyu di'ibuts nmadajtypy es mbudákuxur.” ⁶ Es oytyim púnuty di'ibu du'un junaamp, kyaj ñakysyékyuty ja tyaak tyeety tpudákat. Du'un miidsuty tu xymyastu'uttu éxtam ni ti tkatsooty ja Diosu 'yana'amun es xy'akpaduna'andu ja ngu'umgostúmbuty. ⁷ Miidsuty di'ibu nay'andjjudur es jyiky'attu tuy'ajtan muut, yajxón tjamadyaky ja Diosu kyugajxru Isaiiu éxtamu du'un miidsuty ko tkaxjaay:

⁸ Tyadu ja'ay xywyindsu'kupts wingu'uy agu'uy, per ja jyot wyinma'añ jagam 'yity ma ujun.

⁹ Ni ti tkatsooty ko ñaybyjta'agudu es xyja'awdátts. Ja 'yuxpajkunuty yu'uy du'un ja ja'ay 'yana'amun.

10 Es ta ja ja'ay dyáxudu es t'anmaaydyu:

—Mudowdu es jaygyúkuđu. 11 Di'ibu tujkup aajóty, kyaj yu'udyu ja'ay ya"adu'udsyuty axuuk. Ja'a du'un ja ja'ay ya"adútsur axuuk di'ibu pudsump aajóty.

12 Net ja 'yuxpukpúty ñimiinudu es 'yanmaayudu:

—¿Mnija'ap ko yu fariseeuty tu 'yákuđu ko tu tmudoy ko du'un tu mjuna'añ?

13 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Oytyim di'ibudyu kepy di'ibuts ja nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm kyaj tu tkojy, ya'uxwixu'kp 'yaaúsóty. 14 Mastu'utta. Wiindsadyu'u. Wa'an twijts'yo'oyudu jatu'ugu wiints. Es pan tu'ugu wiints wyijts'ye'epy ja myuwiints, nimajtsk kyunáxtat ma tu'ugu jut.

15 Ta yu Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Tukjaygyujkuđuğuts yu tyadu ijxrajtan.

16 Ta Jesús 'yanmaayudu:

—¿Nan kyajpu miits xyjaygyúkuđu? 17 ¿Tii kyaj xyjaygyúkuđu ko di'ibu najxp aajóty, jap kyuda'aky jodoty es óknum ñaxy? 18 Per di'ibu pudsump aajóty, yu'u dun miimp jodoty winma'añóty, esu tyaadu du'un di'ibu axuuk ya"adútsypy ja ja'ay. 19 Mút ko jodoty winma'añótyu du'un pyudsemy yu axuk winma'añ, yu yajja'ay'o'k, ko yu ja'ay dyajtagóy ja pújk úkunu wyindsu'kun, yu mu'induunk, yu ma'tsk, yu andakun es yu ni'o'o niyáxuk. 20 Tyaadudyu du'un ya"adútsypy axuuk ja ja'ayuty, per ko nga'ayum, oy ngakubújumbu, kyaj ja'ay dya"axuugy.

Toxytyujk kyaj 'yisraelítuty tmebeky ja Jesús

21 Ta tso'o'ñ ja Jesús jap es oj ñejxy wingón ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn. 22 Es tu'ugu kananeeu toxytyujk di'ibu tsunaapy ma tadu naxwíñudu, tnimiin ja Jesús, es tmeğajxy jantsy muk:

—¡Windsún, tyump 'yaaats ja Davit, pa"ayooguts uj mij! Yu nnuhxuts myudajtyru ja ka'oybyu es nugoó 'yoktsaatsyjajnu.

23 Esu Jesús kyaj ni wi'ix kya"adsoojy. Net ja 'yuxpukpúty ñimiinudu, es myanu'xtákuđu:

—Anummu tadu toxytyujk wa'an tnejxy, ja'a ko yax jojkp xupyami'inum.

24 Jesús t'adsooy ja 'yuxpukpúty:

—Ja Diósuts tu xykyexy jaayu ma yu tugoybyu borreeguty ma yu naxwíñudu Israel.

25 Es ja toxytyujk myuwingoonu es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyindum, es t'anummu:

—¡Windsún, pudujkuguts!

26 Esu Jesús 'yadsoojy:

—Kyaj 'yóyuty esu u'unk uná'k nbujkam ja tsyajkaaky es nmo'oyum ja úkuty.

27 Ta ja toxytyujk 'yadsooy:

—Ту'ajтнu'u, Windsán. Per ja uk kyaadyuр ja tsajkaakywyáy di'ibu ka'ap ма ja wyindsuнu myeesu.

28 Net ja Jesús jyanañ:

—iByeen jyantsymyújuty ja mmubuјkun! Wa'an dyajkuudyúñ di'ibu mij mdsejpy.

Netyu ja ñux 'yagudaky.

Jesús dya"aguda'aky may ja puma'ayuty

29 Ta Jesús tsoyo'oñ jap es ñajxy ма yu Galileeu Myejyñbya'a. Ta pyatujku ма tu'ugu kopk. Jam ñaxwe'tsy. 30 May ja ja'ayuty oj ñeјxy ма yu'u naty, es oj tmunujxtu uxneybyu, wiints, uumuty, kutúkruty, es mayu wiinkruty ja pa'am ja'ayuty. Jap tpuјtáktu Jesús tyeky'ujxy es yu'u dya"agudaky. 31 Es du'ñu ja ja'ayuty wu'u mudyaadyu ko t'ijxtu ko ja uumuty kajxtuр, ja uxneybyu ye'epy, ja kutukpu wye'emy jatugoku kyu'u yajxon, es ja wiindsuty ijxtuр. Ta t'awdattu Dios.

Jesús dyajkáy nimajtáxk mil naxy ja ja'ayuty

32 Net ja Jesús dyáxudu ja 'yuxpuјkruty, es t'anmaadyu:

—Nmudajtypyats ja pa'ayo'on mudu tyadu ja'ayuty, mat ko tu 'yijnudu tuguk xuu ja yaa mat uj es kyaj tmudattu ti 'yokju'x 'yokpáktuр. Kyajts ngaxa'añ ayuu ма yu tyujkuty, éxkum muum du'ñu 'yokkudaanudu tu'ay.

33 Net ja 'yuxpuјkruty 'yanmaadyu:

—¿Per wi'ix mbaat nbátum ja kya'ay 'yúkuнu tyadu mayja'ay? Ma tyadu it kyaj pán tsyuuнu.

34 Ta Jesús 'yadsooy:

—¿Naak xymudattu tsajkaaky?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Juxtujk, es naagudyu ajkxu'unk.

35 Ta tni'ana'amu es ja ja'ayuty ñaxwaatstat naxkuјxy.

36 Ta tkone'ky ja juxtujkpu tsajkaaky es ja ajkxu'unk. Ta tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy ja tsajkaaky es ttuknuku ja ajkx, es tmooy ja 'yuxpuјkruty es dyajwa'xut ма ja mayja'ayuty. 37 Nidugekyu kyaay 'yuktu jotkuda'aky, es dyajmujktu juxtujk katsy ja naduku. 38 Di'ibu kaay uktu ja'a wyinuty nimajtáxk milu yedyujk, es kyaj yajmadsyóy ja uná'ku'unk es ja toxytyujkuty. 39 Ta ja Jesús ñajyugajxuu, es tyujkunu ма ja barku es oj ñijxnu ма yu Magdalu it.

16

Fariseeuty es saduseeuty t'amdowdu tu'ugu mñ'ajtun

1 Ja fariseeuty es ja saduseeuty oj tniunujxtu Jesús es t'ixa'andu wi'ix t'ok'yajka'adut. Ta t'amdoodu es tyuk'ixudut

tu'ugu ijxwə'umənu məjpu di'ibu tsajpótm. ² Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko tsyu'uju miits mjəna'əndu: “Poju'ugaəmp bom. Ix tsaptsə tsajp.” ³ Es jéruup mjəna'əndu: “Tyam kyaj pyoju'uga'əñ. Ix tsaptsə tsajp es mudə yoots.” Mnija'ədup xyajnikajtət ja tiempə tsajpótmudə, ¿wi'ix xykyanijəwudə xyajnikajtət di'ibu tuun jajtəp mə tyadə tiempə? ⁴ Ja pojpu ja'əyuty di'ibuty myastúttəp ja Dios, 'yamdoodəp tu'ugu ijxwə'umən di'ibu myədjətypy ja məj'ajtən, per kyaj yajtuk'ixə'əndu wiinkpu ijxwə'umən, yə'əy də'ən ja jya'aju Jonás.

Ta Jesús tmastuty, es oj ñejxy.

Fariseedyə 'yəxpəjkn

⁵ Ko ja Jesús mət ja 'yəxpəjkrəty tyəjkədə barkoty es 'yawinnaxə'əndu mə ja mejyñ, jya'aydyəgoodyə 'yəxpəjkrəty dyajnjəxtət ja tsajkaaky. ⁶ Net ja Jesús t'anməədyə ja 'yəxpəjkrəty:

—Jəgyúkdə, mnəgywentə'átədup mət ja lyevaduuru fariseeəty esə saduseeəty.

⁷ Net ja 'yəxpəjkrəty ñəjyənəndu ak yə'əjuty:

—Ja'a də'ən mət ko kyaj tə njəmyajtsəm nyajmi'inəm ja tsajkaaky.

⁸ Jesús ñija'əp wi'ix ja'a ñəjyənə'əndu, ta t'anməədyə:

—¿Ti ko mjəna'əndu ko kyaj xymudəttə tsajkaaky? ¿Waandi'knə məbəkən xymudəttə miidsəty! ⁹ ¿Kyajnem xyəgyúkdə, ni xykyajəmyátstənəm ja məgoxkrə tsajkaaky di'ibəts nyajwə'x mə niməgox milə ja'əyuty, es nəək katsy xy'ak'yajmujktə? ¹⁰ ¿Ni xykyajəmyatstə ja jəxtujkrə tsajkaaky di'ibəts nyajwə'x mə yə niməjtax milbə ja'əyuty, es nəək katsy xy'ak'yajmujktə? ¹¹ ¿Wi'ix də'ən ko miidsəty kyaj xyməwinmə'əñbyəəttə ko əj kyajts yə'əjuty nmadyə'aky ja tsajkaaky ko n'anməədyə es mnəgywentə'átədu mət ja lyevaduuru ja fariseeəty es ja saduseeəty?

¹² Net təgyujkdə ko Jesús yə'ə naty myədyakypy ja fariseedyə 'yəxpəjkn esə saduseedyə 'yəxpəjkn.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristə

¹³ Ko jəp tso'oñ ja Jesús, es jəjty Sesaree Filipə ñəəxóty. Ko jəp jəjttə, ta ja Jesús dyajtəndu ja 'yəxpəjkrəty:

—¿Wi'ix ja ja'əyuty jyəna'əndu mət əj, ja Nəxwíndu ja'əydyə Kyudənaəbyə?

¹⁴ Ja 'yəxpəjkrəty 'yadsoojdə:

—Nəəgəty jyəna'əndu ko mij mja'əjuty ja Fwənk Yəjnəbjətrə. Nəəgəty jyəna'əndu ko m'Elieəsəty, es jənəndəp

ja wiinkpɛty ko mijtsu dɛ'un ja Jeremiius o jatu'ugu wiinkpu Diosu kyugajxpu.

¹⁵ Ta ja Jesús dyajtuudu ja 'yuxpɛjkrɛty:

—Es miidsuty, ɛwi'ix mjuna'andu, pandsu dɛn ɛj?

¹⁶ Netu Simonk Peedru 'yanmaay:

—Mijtsu dɛ'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

¹⁷ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kuni'xy mij, Simonk, Jonasu 'yu'unk, mat ko ni pɛn tu mgatuk'ixyadyu tyadu, yu'yu dɛ'unu nDeedyuts di'ibu ijtp tsajpótm. ¹⁸ Mijtsu dɛ'un Peedru (di'ibu 'yandijpy tsaa). Dɛ'un mijts ɛxtɛm ja tsaa ma tu'ugu tɛjk tsyonda'aky. Mijtskyɛjxm may ja ja'ay xymyubúktudɛts, es ni ja o'kun tkamamada'agut ja ja'ayty di'ibuts xymyubúktɛp. ¹⁹ ʒjtsɛts mij nmo'oyɛp ja tsajpótmɛdu 'yawatsn ma Dios yajkutíky. Di'ibu mij m'aw'impɛy ɛ naxwiiñ, nandu'un ya'awɛɛnɛp tsajpótm; es di'ibu mij m'agejpy ɛ naxwiiñ, nan ya'agájɛp tsajpótm.

²⁰ Net ja Jesús ttuknipɛjktu ja 'yuxpɛjkrɛty es kɛdiibu pɛn t'anɛɛmat ko yu'u dɛ'un ja Kristu.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

²¹ Es net oga'an ja Jesús t'awa'anudu ja 'yuxpɛjkrɛty ko tsojɛp yu'u ñɛjxɛt Jerusalén, es ko kanak peky ya'ayowa'anudu yu mɛjja'aydyɛjkrɛty esu teedywyindsunty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpɛjkrɛp. Ya'anmaaydyu extu ko ja'ay ya'ooga'anudu, per ko tyugukxubátɛt jyikyɛyaka'añ.

²² Net ja Peedru dyajnejxy wiink tsoo ja Jesús, es t'ooy. Ta t'anmaay:

—Nindsun'ajtɛm, ɛni tkatsókɛt ja Dios, es ni na'a dɛ'un mgajátɛt!

²³ Es ja Jesús wya'kɛmbijty es t'anmaay ja Peedru:

—ɛNikákɛts mij, mɛjku'ugópk Satanás! Je'eyɛts mij xy'adsipy. Mij kyaj mwinmay ɛxtɛmu Dios, je'eyu dɛ'un ɛxtɛmu ja'ayty.

²⁴ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpɛjkrɛty:

—Pɛn jaats pɛn xɛpɛnɛjxa'añ, tsojɛp tmastu'udɛt ja kyɛ'ɛm winma'añ es jyiky'átɛt ɛxtɛm tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kun tninejxy, esɛts xɛpyatsoonɛt.

²⁵ Mat ko di'ibu jiky'ataamp mɛdu kyɛ'ɛm winma'añ, dɛ'umbu ja'ay yajtɛgeepy ja jyiky'ajtɛn, per di'ibu jiky'ataamp ɛxtɛmts ɛj ndukni'ixu, dɛ'umbu ja'ay kyaj dyajtagóy ja jyiky'ajtɛn.

²⁶ ɛTi tyimpatyɛpɛ tadu ja'ay, oy tjaniwindsun'ajtpɛ tɛgekyu naxwiiñɛdu, pɛn yajtɛgeepy ja jyiky'ajtɛn ma Dios? ɛO ti mbaat ja ja'ay dyaky es kya'ayówɛt winu xɛn winu tiempɛ? ²⁷ Mat ko ɛj, ja Naxwiiñɛdu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, nmina'añɛts mat ja myɛj'ajtɛnɛdsu nDeety es mɛdu 'yánklusaty, es nɛtɛts nmo'oydyɛt ɛxtɛm nidu'uk nidu'uk tu

'yadu'utstu. ²⁸ Təy'ajtən n'anuumudu ko ta yaa naagaty di'ibu kyaj 'yooktut maanum tka'ixy ɛj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, kots nmínət yajkutujkru.

17

Jesús tyugatsy

¹ Ko tɛdujk xuu ñajxy, ta ja Jesús dyajnejxy ja Peedru, Santya'agu esu Fwank, myuga'axu Santya'agu, es pyatákudu mā tu'ugu kopku kɛjxmbu. ² Es jam ja Jesús tyugajtsy éxtumu du'ən yu'u. Yu wyiin jyujp jyantsytye'xy éxtum ja xuu, es ja wyit tyugajtsy poop éxtum ja jajun. ³ Es ti'in yu'ujty t'ijxtu ja Moisés esu Eliiis myadya'aktu mɛdu Jesús. ⁴ Net ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, joy ko ɛdsajtəm nya'a'ajtəm! Pən mdsejpy, n'ok'ya'óyuduts tɛgɛgɛ ɛxkɛda'ak tɛjk, tu'uk mij mja'a, tu'ugu Moisés jya'a es jatu'uk tja'a'átut ja Eliiis.

⁵ Maanumu naty ja Peedru 'yakkajxy, tu'ugu yoots jantsy tɛ'xp 'yabijttu, es mā ja yoots yajmudooy ko jyuna'añ:

—Tyaadudsu du'ən ja n'U'unguts di'ibuts ɛj njantsytsyejpy es di'ibuts ɛj mɛət njotkujku. jMamudowdu yu'u!

⁶ Ko tyaadu tɛmduudu ja ɛxpɛjkrɛty, ta ñayjyupɛdu naxkajxy es jyantsytsyu'kudu. ⁷ Net ja Jesús ñimiinudu ja'ajty, ñinaxkuxájudu, es 'yanmaay:

—jPɛdu'uktu! jKatu mdsu'ugudu!

⁸ Es ko 'yijxu'ktu, kyaj tnaky'ijxtu ni pún, yu'uyu ja Jesús naydyi'igy.

⁹ Ko naty jam wyinjənaktu mā ja kopk, ta ja Jesús tyuknipɛkudu:

—jKatu pún xytyukmɛmadya'agyu tyaadu di'ibu tɛ xy'ixtu extu koonum ɛj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, naty tɛ njikypɛky mɛdsu naty tɛ n'eeky!

¹⁰ Net ja ɛxpɛjkrɛty dyajtudu ja Jesús:

—¿Es ti ko jyuna'andu di'ibuty tsajptəgóty ya'ɛxpɛjktɛp ko koonum Eliiis myina'añ jawyiin?

¹¹ Jesús 'yadsooy:

—Təy'ajtənu'u ko Eliiis miimp jawyiin es dya'oyu'a'añ tɛgekyu. ¹² Per ɛj n'anmaaydyap miits ko Eliiis tɛ myiñ, es ja ja'ayuty kyaj 'yɛxkajpɛdu. Yu'uyu tyuundu mət yu'u di'ibu yu'u tsojktu. Du'ən nandu'ən ɛj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, xyu'ayowa'anduts yu'ujty.

¹³ Net ja 'yɛxpɛjkrɛty tɛwinma'añbyáttu ko Jesús yu'u naty myadyakypy ko ja Fwank Yajnɛbajtrɛ yu'u du'ən ja Eliiis.

Jesús dya'agɛda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybyu myudajtypy

¹⁴ Ko jyajttu mā naty ja ja'ayuty, ta ja Jesús ñimɛjwə'ku tu'ugu yedyjk, es ñaygyoxtnaaydyáku wyindum, es 'yanmaay:

15 —Windsán, pa''ayówats ja n'u'unk, éxtam dyajnáxy ja ayo'on ko myo'oty. Kanak ok jyungujubipy es kanak ok ñugujubipy. 16 Tyaats ta njayajmíñ mā yu m'axpɔjkraty, per kyaj ta tmamada'aktu dya''aguda'agut.

17 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—¿Extu mabaatnamts n'akmamada'agudats yu ja'ayuty di'ibu kyaj jyiky'attu éxtam jyatsékyuty es kyaj Dios tmubaktu? Yajmín ja yaa ja mixyu'unk.

18 Net ja Jesús t'oobudseemy ja ka'oybyu mā ja mixy. Ta netyu 'yagudaky.

19 Oknum ja axpɔjkraty myadyaktu mut ja Jesús wiink tsoo, es dyajtudu:

—¿Ti kots udsaty ta ngamamada'aktu nyajpudsúmudats ja ka'oybyu?

20 Jesús oj 'yadsówudu:

—Mut kooxup miits xymudattu waandi'knu yu mmubajkunaty. Tɔy'ajtun n'anumudu kooxup xymudattu ja mubajkun, oy du'anun je'eyu éxtamu mortás pajk, m'anmaapxup miidsaty tyadu kopk: “Juga'ak yaa es nuix wiink tsoo”, es jugákrxup. Ni ti di'ibu kyaj m'o'oyxudat ko xymudattu ja mubajkun. 21 Tyaadu du'ambu ka'oybyu, yu'uyu mmut pyudsemy ko n'ayu'ajtam es ko ngajxtakum.

Jesús tnigajxy mymajtsk ok ja 'yo'kun

22 Maanumu naty 'yakjudittu ti'igyu mā yu ñaxwíñudu Galilee, Jesús t'anmaaydyu:

—Yu Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu yaj-tukkudukya'añ ja ja'ayuty di'ibu kyaj kyupáku, 23 es dya'ooga'andu, es ko tyugukxabátut, jyikyruka'añ.

Ko du'un oj ya''anumudu, ta oj jyantsyjoytmaybyaktu.

Tsajptujk kugabajtan

24 Es ko Jesús es ja 'yaxpɔjkraty jyajtu Kafarnaúm, ja di'ibu yajkugabajttup mā ja muj tsajptujk oj tnujxtu ja Peedru, es dyajtudu:

—¿Ti kyaj t'ayákat miidsadyu mwindsán ja tsajptujk meeñ?

25 Peedru 'yadsooy:

—¡Ti ko kadii!

Es ko Peedru tyujku tugoty, ta Jesús oj jawyiin jyana'añ:

—¿Wi'ix mjuna'añ, Simonk? ¿Pún yajtukxabajtp ja ayaku ja réyuty, ja jya'ayuty, o yu wiink ja'ayuty?

26 Peedru 'yadsooy:

—Yu wiink ja'ayuty.

Jesús 'yadsooy:

—Punu du'un, ja jya'ayuty kyaj kyubety. 27 Per kadiibu nmudugo'oyum ni pún, nuix mā yu mejuñ es xyúyut ja ajkx. Es

di'ibu jawyiin mxiipy, 'yaajóty xypyaadut tu'ugu meeñ di'ibu mbaat maut xykubajtta'ay ja mgugubety es ja nja'ats. Es najx xykubety.

18

Pun ni'igu muj

¹ Ma tyaadu du'un jyajty, ja 'yaxpajkradyu Jesús ñimiinadu es yajtuujadu:

—¿Pán ma uudsaty waanu muj tsajpótm?

² Net ja Jesús dyaxu tu'ugu ana'ku'unk, es trujtáky kujk'ám ma ja 'yaxpajkraty, ³ es t'anmaaydyu:

—Tuy'ajtun n'anuumadu, pun miidsaty kyaj mdugatstu es mjumbítut éxtamu tyadu ana'ku'unk, kyaj mdákat ma ja tsajpótmadu kutujkun. ⁴ Es du'un di'ibu ni'igu myudajtypy ja muj'ajtunu tsajpótmadu, yu'uy du'un di'ibu yuunk náxyrup es jumbity éxtamu tyadu ana'ku'unk. ⁵ Es ja ja'ay di'ibu 'yaxájup mudadu nxugujxm tu'ugu ana'ku'unk éxtamu tyadu, nan xy'axájupts uj.

Puroobuty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

⁶ 'Es pun ja pán dyajpekyka'ay nidu'ugu tyadu ana'ku'unk di'ibats uj xmyubajkr, waanu oy pudsamxaty yu'u kooxup yajtuk'yo'kmawunu tu'ugu muj paan es yajkubijpnáxut mejyñóty. ⁷ Puroobu naxwíñadu ja'ay, ja'a ko may di'ibu yajpekytuump! Du'ñam jyata'añ, per puroobu tadu ja'ay di'ibu wiinkru yajpekytiimpy! ⁸ 'Paaty pun myajpekytuunup tu'ugu ngu'u o tu'ugu mdeky, niboot es uxjwip jagam. Waanu oy ko mnajxut tsajpótm ma ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu, éxtam mbaat njuna'anam kutuk o tekytyuk, es kadiinam ko myajpajta'agut ma ayoodákn mut majtsk adu'umadyu ngu'u mdeky. ⁹ Es pun myajpekytuunup tu'ugu mwiin, juut es uxka'ats.* Waanu oy ko mnajxut tsajpótm ma ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu, éxtam mbaat njuna'anam mut tuk adu'um je'eyu mwiin es kadiinam ko myajpajta'agut ma ayoodákn mut majtsk adu'umadyu mwiin.

Borreegu di'ibu tugoy ijxajtan

¹⁰ 'Katu xuxtijy ni tu'ugu tyadu ana'ku'unk. Pes n'anuumadu ko jam tsajpótm ja áklusaty wyin'ixtuudup ja nDeedyats tsajpótmadu. ¹¹ Mut ko uj, ja Naxwíñadu ja'ayadyu Kyudnaabyu, tu nmíñats esats nyajnitso'oga'añ di'ibu naty tu tugoy.

* **18:9** Xytyuk'ixxam Jesús ko di'ibu xajpekytu'unam, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'adyu ku'u, teky, es ni yu'u wiin. Ix Matewu 15:17-20

12 'N'okpɔjtákum pɔn ja pɔn tmɔdaty mɔgo'pxɔ byor-reegɔ es 'yɔx'yo'oy tu'uk, ¿ti kyaj dyajwɔ'umɔt yɔ tadɔ majtɔ'px majmókx majtáxkrɔ jamyɔ ujsótɔ, es nɔjx t'ɔxtɔ'ay tadɔ tu'ukrɔ? 13 Es pɔn pyatypy, tɔy'ajtɔnɔts nmɔdaty ko xondɔ'agɔp ni'igɔ mɔdɔ tadɔ tu'ukrɔ kɔdiinɔm mɔdɔ tadɔ majtɔ'px majmókx majtáxkrɔ di'ibɔ kyaj tɔ 'yɔx'yo'oy. 14 Es nandɔ'ɔnɔ dɔ'ɔn yɔ mDeedyɔty di'ibɔ ijtp tsajpótɔm, kyaj ttseky tyɔgóyɔt ni tu'ugɔ tyɔdɔ ɔnɔ'ku'ungɔty.

Wi'ix nmɔgu'ugɔ pyeky mye'xyɔty

15 Pɔn yɔ mmɔgu'uk mmɔdɔgooyɔp, madya'ak mɔɔt nima-jtskyɔ, es tukmɔmadya'ak di'ibɔ tɔ mdukmɔduundɔgóyɔty. Pɔn mjaygyujkɔp, tɔ dɔn oy mwe'emy mɔt ja mmɔgu'uk. 16 Pɔn kyaj mjaygyúkɔty, mɔnɔjx tu'uk o majtsk di'ibɔ myɔdówdɔp, es dɔ'ɔn tɔgekɔ ja ɔ'ɔnɔn yajtukmadya'agɔt wi'ix jyɔnɔ'andɔ ja majtskrɔ o tɔgɔɔkrɔ di'ibɔ naty tɔ tmɔdoo'ítɔ. 17 Es pɔn nan ni yɔ'ɔ tkamɔmɔdoy es tjaygyúkɔt, anɔmɔdɔ ja mɔmɔbɔjkrɔtɔjk mɔ ñaymyúkɔdɔ. Es pɔn kyaj tjaygyukɔ, wa'an dɔ'ɔn ñáxɔt éxtɔm tu'uk di'ibɔ kyaj tmɔbeky ja Dios o éxtɔmɔ yajkugɔbajtrɔ. 18 Tɔy'ajtɔn n'anɔmɔdɔ ko di'ibɔ miits m'awɔ'andɔp yɔ naxwiiñ, ya'awɔnɔp nandɔ'ɔn tsajpótɔm, es di'ibɔ miits m'agajtɔp yɔ naxwiiñ, ya'agájɔp nandɔ'ɔn tsajpótɔm.

19 'Nandɔ'ɔnɔ dɔ'ɔn pɔn yɔ naxwiiñ nimajtsk miits xyajti'igyɔdɔ m'ayuk es xy'amdowɔ'añ oytyiity, mmo'oyɔdɔbɔ'ɔ ja nDeedyɔts di'ibɔ jam tsajpótɔm. 20 Mɔt ko mɔ nimajtsk o nidɔgɔɔk mnaymyúkɔdɔ es xy'awdátɔts, jámɔts ɔj n'ity kujk'ám mɔ miidsɔty.

21 Net ja Peedrɔ oj dyajtɔy ja Jesús:

—Windsɔn, ¿extɔ nɔɔk ókɔts nma'xɔt ja pyojpɔ yɔ nmɔgu'ugɔts kɔts ɔj xymyɔduundɔgóy xymyɔgajxtɔgóy? ¿Extɔ jɔxtujk okɔ?

22 Jesús oj 'yadsóyɔty:

—Kyajts njɔnɔ'añ ko extɔ jɔxtujk ok, ja'a dɔ'ɔn extɔ jɔxtujk ok tɔgɔ'px majkrɔ.

Tuumbɔ di'ibɔ kyaj ja myɔmɔduumbɔ mye'xyɔty

23 'Es mɔt yɔ'ugyɔjxm tadɔ naymya'xɔ n'okpɔjtákum tu'ugɔ ijxpajtɔn. Ja tsajpótɔmɔdɔ kutujkɔn ja'a dɔ'ɔn éxtɔm tu'ugɔ rey di'ibɔ jyaya'oyɔyán yɔ kywentɔ mɔdɔ tyuumbɔty. 24 Ko naty ttuundsonda'aky ja kwentɔ, net yajtuknimiiñ tu'uk di'ibɔ myɔni'xy'ajtypy majtsk mil jamɔjt naxy niduunk. 25 Ja'a ko ja tyuumbɔ kyaj tmɔdaty ti mɔɔt dya'adúkɔt ja ñi'xy, ta ja wyindsɔn oj ñi'ana'amɔty es yajtoogɔt, ti'igyɔ mɔt ja ñɔdɔ'oxy, ja 'yu'ungɔty es tɔgekɔ tyajty myɔdajtypy, es dɔ'ɔn 'yadúkɔt ja ni'xy. 26 Net ja mɔduumbɔ ñaygyoxɔtɔnɔaydyákɔ

wyindsán winduuy, es tmánu'xtáky: “Windsán, mǘdat ja ma'xtujkǘn mǘt ǘj es nmǘgǘbátǘp tǘgekyǘ.” ²⁷ Ja wyindsán pya'ayooyǘ es mya'xǘ ko tkamǘgǘbejty. Ta oj yajnas mátsǘ.

²⁸ 'Per ko pyǘdseemy ja mǘduumbǘ, net tpaty jatǘ'ugǘ myǘmǘduumbǘ di'ibǘ naty yǘ'u kamǘgǘbajty mǘgo'pǘ xǘǘ niduunk. Ta dyo'kmǘmajtsǘ es dyo'kpréñ, es t'anǘǘmǘ: “ǘkǘbat di'ibǘts xykyameepy!” ²⁹ Net ja myǘmǘduumbǘ wyingoxtnǘǘdyǘkǘ, es myǘnu'xtáky: “Mǘdat ja pa'ayo'on mǘt ǘj es nmǘgǘbátǘp tǘgekyǘ.” ³⁰ Es ja myǘni'xy kyaj oj myǘma'xtíkyǘty, nik ni'igǘ oj dyajtsímǘty extǘ ko tkǘbátǘt ja ñi'xy.

³¹ 'Ko ja wiinkpǘdyǘ myǘmǘduumbǘ t'ijxtǘ tyǘǘǘ, net byeen oj tjǘwǘdǘ es oj ttukmǘmadyǘ'aktǘ ja wyindsán tǘgekyǘ éxtǘmǘ naty tǘ jyaty. ³² Net ja windsán oj dyajwóyǘty ja tyuumbǘ, es t'anmǘǘ: “ǘAxǘk mǘduumbǘ, kyaj oy tǘ mduñ! ǘj tǘts mij nme'xy tǘgekyǘ yǘ mni'xy mǘt ko tǘ xymǘǘnu'xtǘ'agyǘts. ³³ Mij nan mǘǘǘtxyǘp tǘ xymǘǘma'xtíky ja mmǘmǘduumbǘ, éxtǘmts ǘj mij tǘ nba'ayoy.” ³⁴ Ta ja windsán jyantsyjyot'ambejky, es tni'ana'amǘ es yajtydyúǘnt extǘ ko tkǘbajttǘ'ǘyǘt tǘgekyǘ di'ibǘ kyayajkyry.

³⁵ Esǘ Jesús 'yakǘnǘñ:

—Du'ǘn nandu'ǘnǘts ja nDeedyǘts ttunǘ'añ mǘt miidsǘty pǘn kyaj nidu'uk nidu'uk mnaymya'xǘdǘ mǘt winǘ mǘjot.

19

Kasǘǘdǘ ja'ǘyǘty ñaymyastu'udǘdǘ

¹ Ko Jesús yǘ tyǘǘǘ tmadyaktaǘy, ta oj tsooñ Galileeǘ es jyajty Judeeǘ ñǘǘxóty di'ibǘ ijtp jadsoo mǘ yǘ xǘǘ pyǘdseemy, mǘ yǘ Jordán mǘjǘnǘbǘ'a. ² May ja ja'ǘyǘty oj pyanǘjǘdǘ, es jap dya'agǘdaky ja puma'ǘyǘty.

³ Net naǘgǘdyǘ fariseeǘty tnimiindu ja Jesús es t'ixǘ'ǘndǘ wi'ix t'ok'yajka'ǘdǘt. Ta dyajtǘdǘ:

—ǘTi mǘǘǘt ñaywya'xyǘty tu'ugǘ yedyǘjk mǘdǘ ñudo'oxy mǘt oytyi winmǘ'añty?

⁴ Yǘ'u 'yadsooyǘdǘ:

—ǘKyajnmǘ miits xykyajjxtǘ ja Diosǘ jyaaybyajtǘn mǘ tmadya'aky ko jawyíñǘp ja Dios tkojy ja ja'ǘyǘty, ja yedyǘjk esǘ toxytyǘjk?, ⁵ esǘ Dios jyǘnǘñ: “Paǘty ja yedyǘjk myastu'udǘp ja tyǘǘk tyeety es ñaybyǘwǘ'ǘgǘdǘt mǘdǘ ñudo'oxy, es du'ǘn nimajtsk 'yítǘt ti'igǘy.” ⁶ Es du'ǘn kyaj ñakyñimajtskǘty, je'eyǘ du'ǘn tu'uk. Es paǘty ja yedyǘjk kyaj tmastu'udǘt ja ñudo'oxy, mǘt ko ja Dios tǘ yajnaymyíkyǘty.

⁷ Net yajtǘǘdǘ:

—¿Es ti ko yu Moisés tni'ana'amu es ko tu'ugu yedyujk tmastu'uta'añ ja ñudo'oxy, jawyiin tu'ugu neky yajmo'ot ma jyuna'añ ko tu tmastu'uty ja toxytyujk?

⁸ Jesús 'yanmaayudu:

—Ja'a du'un mat ko jyuunadyu mjótaty ja Moisés dya-jkutijky es ja yedyujk tmastu'udut ja ñudo'oxy, per tim jayujp kyaj dyu'unuty. ⁹ Es n'anmaaydyur ko di'ibu myastu-tyry ja ñudo'oxy, es kyaj mat ko dyajtugoooy ja pujk úkunu wyindsu'kunu, es pyúkat mat ja wiinkpu toxytyujk, yajtugeebyu du'un ja pujk úkunu wyindsu'kunu.

¹⁰ Net ja 'yuxpujkruty 'yanmaayudu:

—Punu du'unu du'unu taadu, nik oy ko kyaj pán tyimpúkat.

¹¹ Jesús jyunañ:

—Kyaj nidugekyu mbaat tkupúkat yu ayuk, yu'uyu du'un mbaat di'ibudyu Dios tu myo'oyuty ja myadakun. ¹² Ta di'ibu kyaj pyaktu. Naaguty du'unu dun tyimmín tyimja'ttu kyaj kya'px'áttu, naaguty kyaj pyaktu mat ko ja'ay yajma'adudu, es naaguty kyaj pyaktu mat ko ni'igu oy tmaduna'andu Dios. Pán mbaat tkupeky yu ayuk di'ibuts tu ngajxy, wa'an tkupeky.

Jesús tkuni'xy ja una'ku'unguty

¹³ Net naaguty ja ja'ayuty dyajmiindu ja 'yuna'ku'unguty ma ja Jesús es tngajxta'aktut; es ja 'yuxpujkruty 'yoodu ja di'ibu myamiindur ja 'yuna'ku'unguty. ¹⁴ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpujkruty:

—Mastu'uttu, wa'andsu una'ku'unguty xyñimínduts, es katu xyajjumbítu, mat ko ja tsajpótmedu kutujkunu yu'u jya'a'ajtyry di'ibu du'un éxtum yu'ujuty.

¹⁵ Es ko ja Jesús tku'unikooñ ja una'ku'unguty, ta jap oj tsyo'onnu.

Mukja'ay tmamadya'aky ja Jesús

¹⁶ Tu'ugu mixy oj tninejxy ja Jesús, es dyajtuy:

—Windsun, ¿di'ibu óybyats ndúnur esats nmudátut ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu?

¹⁷ Netu Jesús 'yadsooj:

—¿Ti kots xyajtáy di'ibu dun oy? Ti'igyu du'un di'ibu dun oy, yu Dios. Pún mmudataampy yu jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu, kuydyún ja Diosu 'yana'amun.

¹⁸ Ta yajtuju ja mixy:

—¿Di'ibuty?

Jesús 'yanmaayyu:

—Katu myajja'ay'eeky, katu xyajtugóy ja pujk úkunu wyindsu'kunu, katu mmeetsy, katu pán xywyingajxpéty, ¹⁹ mwindsu'ugur ja mdaak mdeety es mdsókur ja mmudujkra'a éxtum mij ku'am mnaydsyékyuty.

20 Ta ja mixy jyunáñ:

—Tagekyu tyaadu tats nguydyuñ extu tu ndimmusk'átyuts.
¿Tits xy'aktugoy'ajtxap?

21 Jesús 'yanmaayy:

—Pun m'itaamp wa'ats, to'kta'ay di'ibu mmudajtypy es mo'oy ja ayoo bu ja'ayuty, es xymudátut pujke'eky ja mo'y'ajtunu tsajpótmudu. Es net mjambítut es xypyamínuduts.

22 Es ko ja mixy tmadooyu tyaadu, ta oj ñejxy jotmaymyut, mat ko jyantsymyakja'ayudyu naty.

23 Ta ja Jesús t'anmaaydyu ja 'uxpxjkruty:

—Tuy'ajtun n'anumudu ko ni'igu ñimajaaty es tu'ugu makja'ay tyúkat ma ja tsajpótmudu kutujkun. 24 Waanu pojun es tu'ugu kameyu ñáxut xu'uñ jutoty, es ñimajaaty es tu'ugu makja'ay tyúkat ma yu tsajpótmudu kutujkun.

25 Ko tyaadu tmadoodu ja uxpxjkruty, du'ñu wuy'mudyaaydyu es ñayajtmajudu ak yu'ujuty:

—¿Es pánu dan mbaat ñitse'eky?

26 Jesús wyin'ijxrajtudu es 'yanmaayydu:

—Yu ja'ayuty kyaj mbaat ttuñ tyaadu, peru Dios mbaat ttuñ tagekyu.

27 Ta ja Peedru 'yanmaayy:

—Windsún, udsuty tats nmastu'uttu di'ibudsu naty nmudajttup tagekyu es nbanujxtupts mij, ¿es tiidsu net nmudáttup?

28 Netu Jesús 'yadsooyu:

—Tuy'ajtun n'anumudu ko ma tadu tiempu ma tagekyu 'yóyut jemy, ko yu Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu 'yu'uñut mat ni'igu maj'ajtun ma yajkutuka'añ, miidsuty éxtam xpyanujxtu m'u'uñudup nandu'ñ ma majmajtsku uñaaybyajn es xpyayo'oydyut ja nimajmajtsku kajpnbu Israel ja'ayuty. 29 Es nidagekyu di'ibu tu tmastu'uttu tyujk, o myuga'ax, o tyeety, o tyaak, o 'yu'unk, o ñax, mat ujtskyujxm, 'yaxájudup mugo'px du'ñun éxtam di'ibu tu tmastu'uty, es nan 'yaxájudup ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu. 30 Per may di'ibu tyam ijttup maj windum, yu'u dan najxtup ux'am; es di'ibu tyam ux'am najxtup, yu'u du'ñ ittup maj windum.

20

Tuumbutujk éxtamu ijxrajtun

1 'Ja tsajpótmudu kutujkunu du'ñ éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja 'yuuvu kam, es ñejxy tsejkyu mduumbu uxtaabyu es ttúnut ma 'yuuvu kam. 2 Ja tuumbutujk tkupujktu éxtam ja kugam myujuya'anudu mat tu'ugu denaryu meeñ. Ta kyajxudu ma ja kyam. 3 Oknum ja kugam tsoyo'ñ waambetyxyu, es t'ijxy ja wiinkruty jap maayóty di'ibu

awaadsaty. ⁴ Ta t'anmaay: "Nujxtu miidsaty nandu'un mdunda madsu n'uuvu kam, es nmajuyur éxtam pyaadyuty." Ta ja'ajuty oj ñujxtu.

⁵ Ja kugam tso'oñ jatugok kijkyxuu, es nandu'un tuguk yaxp xuu, es nandu'un ttuñ jatugok. ⁶ Es ta natyñu éxtam jawaanxuu, ta ñejxy jatugok jap maayóty, es tpaty ja wiinkpúty di'ibu naty awaadsaty. Ta t'anmaay: "¿Ti ko miits xyajtugódyu ja mxuu es ni mgatundu?" ⁷ Ta 'yadsoojudu: "Mut ko ni púnats tu xykya'anu'xtu." Net ja kugam 'yanmaayudu: "Nujxtu nandu'un miits mdunda madsu ngam es nmajuyur éxtam pyaadyuty."

⁸ Es ko oj tsyu'ujunu, ta ja kugam t'anmaay ja di'ibu yajtuump: "Yáxudu ja tuumbaty es majuydyu, mdsonda'agut mudu di'ibu ok tujkudu tuumbu es xytyukkugáxut mudu di'ibu jawyiin tujkudu tuumbu." ⁹ Net myiindu di'ibu naty tu tyuundákudu tim tsuu, es nidu'uk nidu'uk t'axájudu ja myuju'uñ tuk xuu nidún. ¹⁰ Oknum ko pyátudu yajmajuydyut di'ibu naty jawyiin tu tyúkudu tuumbu, ja'ajuty junandu ko waanu ni'igu da yajmajuya'andu. Per nandu'un t'axaju tuk xuu nidún ja myuju'uñ. ¹¹ Ko t'axajudyaadyu, ta ttukjot'ambujktu ja wyindsún, ¹² es t'anuumudu: "Tyaadu di'ibu tu jya'ttu ok es je'eyu tuk oorú tu tyundu, tu xymyujuy nandu'un éxtam mdsaty di'ibátyuts tu nyajnáxtu ja amba mats tu ndundu tuk xuu." ¹³ Es ja windsún t'adsooy nidu'uguty ja'ajuty: "Ix mugu'uk, kyajts jayam ti nbuwítsyuts di'ibu mbátur. ¿Tii kyaj tu nnay'anma'ayum es nmajuyut éxtam jayam nmo'oyu? ¹⁴ Jwa'ak. Nujx mudu tyadu mmaju'uñ. Uj nmo'oyaambyudsu tyadu di'ibu tim ok tu tyaku tuumbu du'un éxtam mij jayam nmo'oy. ¹⁵ ¿Tii kyajts uj mbaat nduñ di'ibuts uj nd-sejpy mududsu nmeenu? ¿O mnaywyinnaxja'ar kots uj n'oyjya'ayuty?"

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yaxpukpúty:

—Es du'un jyata'añ di'ibu ijtp ok, yu'u du'un nujxur jawyiin; es di'ibu du'n jawyiin ijttur, yu'u du'n ittur ok. Ja'a ko may yajwowa'andu, per waanu di'ibu yajtukwijtstu'udaamp.

Jesús tñigajxy myuduguk ok ja 'yo'kun

¹⁷ Ko ja Jesús tso'onnu es ñujxnu Jerusalén, ta twoonejxy wiink tsoo ja nimajmajtskpu 'yaxpukpu, es t'anmaaydyu:

¹⁸ —Éxtam xy'ixtu, tyam nbatujkum Jerusalén, ma uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyajkayaka'añuts ma ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptagóty ya'axpuktur, es xytyuknikajxpatá'anduts ja o'kun ¹⁹ es nyajkayaka'añuts ma yu romanu ja'ayuty esats xyñixi'ik xytyukxi'iktuduts, xywyóptuduts es xyajkruuzpátuduts, per ja kumduguk xuu njikypyákuduts.

Toxytyujk pyujktso'ojun

²⁰ Santya'agun esu Fwank, Zebedeenu myaanguty, ñujxtu mudu tyaaguty es tnumjwa'ktu Jesús. Net ja tyaak ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyindum es t'amdowa'añ ja may'ajtun. ²¹ Ta ja Jesús yajtuuj:

—¿Tii dun mdsejpy?

Ta ja'a 'yadsooy:

—Tyaats majtsku n'u'unk. Tunu may'ajtun es xya'u'uñut tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo ma mij myajkutúkat.

²² Jesús t'adsoodu ja tukka'axpu xprujkruty:

—Kyaj xyñijáwudu di'ibu m'amdoodup. ¿Mbaat miits xy'uuktu ma ja káluz mats uj n'uuga'añ?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ti ko kudii, mbaat.

²³ Netu Jesús 'yadsoojudu:

—Tuy'ajtun ko miits m'uuktup mats ja ngáluz, per kyajts uj xypaaty esuts njuna'anut pánuty u'uñup mats n'aga'añdsyoo es mats n'anajñdsyoo. Taadu yu'u du'un ítup di'ibats ja nDeety tu ttuknibujtaagu.

²⁴ Ko ja nimajkpu xprujkruty tmadoodu, ta ttukjot'ambujktu ja nimajtskpu xprujkpu. ²⁵ Esu Jesús dyajnaymyujkudu, es t'anmaaydyu:

—Miits mnija'adup ko yu di'ibu yu naxwíñudu ñiwindsun'ajtypy es di'ibu 'yane'empy yu'ujuty, tyuktiimpy di'ibu yu'u ku'am tsyejpy. ²⁶ Per kyaj dyu'un'átut ma miidsudyun. Ja'a du'un di'ibu situy mujpudsumaamp ma miidsudyun, yu'u du'un mmudúnudup. ²⁷ Es di'ibu naybyjta'agánup nidu'uk ma miidsuty éxtamu jawyiimbu, yu'u du'un mduumbu'átup. ²⁸ Du'un éxtam uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts tu nmiñ esuts pán xymudúndut, ja'a du'un esuts uj nmudúndut es nyákudats ja njiky'ajtun es nimayjya'ay ñitso'oktut.

Jesús dya'ixpéky nimajtsk ja wiints

²⁹ Ko naty ja Jesús es ja 'yaxprujkruty tsooindu Jerikoo, may ja ja'ayuty oj tranujxtu ja Jesús. ³⁰ Nimajtsku naty ja wiints 'yu'uñudu tu'ubu'agay. Es ko tmadoodu ko Jesusu naty ñaxy, ta yaxkaktu:

—¡Windsún, tyuummp 'yaats ja Davit, pa''ayoodugats uudsuty!

³¹ May ja ja'ayuty 'yoojudu es 'yamóndut, per ja'ajuty ni'igu 'yaktim'yaxka'aktu jantsy muk:

—¡Windsún, Davitu tyuummp 'yaats, pa''ayoodugats uudsuty!

³² Ta Jesús oj waanu wyu'umu es dyaxu ja wiindsuty, es dyajtuudu:

—¿Wi'ix xytsyoktu es ndúndut?

³³ Net ja'ajuty 'yadsoodu:

—Windsún, yá'u esádsu nwiinúty 'yijxpákat.

³⁴ Ta ja Jesús tpa'ayooy ja wiindsúty, es ttoonú ja wyiin es netyá oj 'yijxpéky. Ta oj tranújxtá ja Jesús.

21

Jesús tyúku Jerusalén éxtum tu'ugá rey

¹ Ko naty jya'tánnu Jerusalén, ko jyajttu Betfajee, jamyá ma ja Oliivús Kopk, netu Jesús tkejxy nimajtsku 'yúxpújkrá, ² es t'anmaay:

—Nújx má yá mutsk kajpnu'unk di'ibú yajwingu'ijxap, es jap xypyáadútu kuwáñ tu'ugá burru to'oxy múdu 'yu'unk di'ibú ní púnnúm tkatuk'u'uñú, es mágajá es xyajmínútu. ³ Es pún jap pún wí'ix m'anú'umxúty, anúmmú ko yá mwindsún dyajtuna'áñ es pójunútk kájxúmbítútu jatúgok.

⁴ Tyáadu dá'un jyajty es yajkuudyúnútu di'ibú ja Diosú kyugájxpu myadyak má tkáxjáay:

⁵ Anúmmú Syon kajpn:*

“Íxtá yá mreý mnímínúdu, tuda'aky,
es ttuk'u'uñú tu'ugá burru to'oxyú 'yu'unk.”

⁶ Net ja 'yúxpújkrúty oj ñújxtá es ttuundu éxtumú naty ja Jesús tú tyuknípákuúdu, ⁷ dyajmiundu ja burru to'oxy es ja 'yu'unk, es trújttáktá ja ñíkújxyúdu wít éxtumú jyába'an. Ta ja Jesús ttukpejty. ⁸ Es ja mayjya'ayúty dwinya'púdu ja ñíkújxyúdu wít ja tu'áá, es wiinkpúty ttújttá ja kepúy 'yaay xye'entsy es ttukwín'o'oxúdu ja tu'áá. ⁹ Ja já'ayúty di'ibú nújxtap jawyiin es nandú'un ja di'ibú miindúp úx'ok yá'áx jyoktá:

—iMúj 'yítútu ja rey Davítá tyúmp 'yaáts! ¡Kuní'xy di'ibú miimp éxtumú Kyudúnaabyú Nínsún'ájttum Dios! ¡Awdattu Dios!

¹⁰ Ko kyajpndújkuúdu Jerusalén, nídugekyú ja já'ay tmúj'íx dmújjáwúdu, es dyajtáwúdu:

—¿Tii dúnu tyáadu?

¹¹ Ja já'ayúty jyúna'andú:

—Yá'u dá'un ja Diosú kyugájxpu, Jesús di'ibú kugájpn Nazaret, Galileú ñáaxóty.

Jesús dyajpúdsémy di'ibú juuy to'ktap má ja múj tsajptújk

¹² Oknúm ja Jesús tyújku múj tsajptújk ñabotsoty es dyajpúdsémy nídugekyú di'ibú naty jap juuy to'ktap, es dyajjúmbijty ja myeesúty di'ibú naty jap wyingúgoondúp ja meeñ di'ibú kyaj ja tsajptújk tja'a'áty, es nandú'un dyajjúmbijty ja syíyúty di'ibú tyo'ktap ja pak. ¹³ Ta ja Jesús jyúnañ:

* 21:5 Syon yá'u nandú'un yá'andijp Jerusalén.

—Du'un ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ: “Yu ndujkats yu'u du'un mā ja'ay kyajxta'aky”, per miidsaty tɛ xyajwa'andu ma'tspru aank.

14 Jap mā muj tsajptujk ñimiinudu ja Jesús naagudyu wiints esu uxneybyu, es yu'u dya'agudaky. 15 Es ko ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxprujktap t'ijxta ja muj'ajtan di'ibu Jesús tyiimpy, es ko tmədoodu ko ja uná'ku'ungaty jyuna'andu muk mā ja muj tsajptujk: “iMuj 'yítat ja rey Davitu tyuump 'yaats!”, ta jyot'ambujktu. 16 Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—¿Mmudeepy éxtum jyuna'andu?

Ta Jesús 'yadsooy:

—Nmudeebyats. ¿Per tii, kyajnum xyajmadya'aktu miidsaty ja Diosu jyaabyajtan ko tyaadu tmadya'agyu? Du'un jyuna'añ:

Tu xyrujta'aky es ja uná'ku'ungaty, es extu di'ibu tsi'tsprum, m'awdátadut amumdu'uk jot.

17 Ta ja Jesús jaryu tnikaktu, es oj ñejxy mā Betañu kajpn. Jap myaay.

Jesús tkajxpéky ja iigu kepy

18 Jakumbom jepy ko Jesús jyambijty es jatugok ñejxy Jerusalén, ta yu'o'ku. 19 Ta t'ijxy tu'ugu iigu kepy tu'ubu'agay. Ta tnimujwa'ky, es kyaj tpaty ni ti tyuump ja kepy, je'eyu 'yaay. Ta ja Jesús t'anmaay ja iigu kepy:

—Ni ná'a mganakytyuump'átat.

Netyu ja iigu kepy oj tyatsnu.

20 Ko t'ijxta tyaadu ja uxprujkraty, du'añu wyu'umadyaaydyu es dyajtuudu ja Jesús:

—¿Es wi'ixu du'un ko tyadu iigu kepy tu tyu'utsy tim rójunu?

21 Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtan n'anumudu ko pun mmudajttap ja mubujkan es kyaj xyujrpjáuudu, kyaj yu'uyudyu tyaadu mbaat xytyundu éxtamts tɛ nduñ ja iigu kepy, extu m'anumudubu tyadu kopk: “Jawá'ak ja yaá es nuix mejyñóty.” Es du'un jyátat. 22 Es tugekyu di'ibu miits m'amdoodup mā mgajxta'aktu, pun mmubujktap, m'axájudap.

Jesusa kyutujkan

23 Ta ja Jesús tyujku muj tsajptujk ñabotsoty. Es mā naty ya'uxpeky ñimiinudu ja teedywyindsúnaty es ja israelitadyu myajja'aydujk, es yajtuujadu:

—¿Pán kyutujkan muut xytyuñu tyaadu? ¿Pán tu mgutujkanmo'oyaty?

24 Ta Jesús t'adsoodu:

—Uj nandu'un nyajtwaambyats tu'ugu ayuk miidsaty. Pɛn xy'adsoojambijtpats, net n'anuumat ti kutujkanats ɛj mɛnt nduñ tyaadu. ²⁵ ¿Pɛn kutujkanmooy ja Fwank es yajnaátat, Dios o yu ja'ayaty?

Ta ak yu'ajuty ñay'uu ñaygyajxudu es ñayjuna'anudu:

—Pɛn n'okjana'anum ko Dios tuk'ana'amɛ, ta yu xy'adso'om: “¿Es ti ko xykyamabukta?” ²⁶ Es pɛn njuna'anum ko ja'ayaty, ta yu ja'ayaty xytyu'unum axuuk, mat ko nidagekyu yu'ajuty tmabukta ko Fwank yu'ajuty ja Diosu kyugajxpu.

²⁷ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Kyajts nnijáwudu.

Ta ja Jesús 'yadsoojudu:

—Es ɛj nan kyajts miits n'awánudat ko ti kutujkanats ɛj mɛnt nduñdsu tyaadu.

Nimajtsku ja'ay tukka'ax éxtamu ijxrajtɛn

²⁸ Min n'oktukmadya'aktɛ tu'ugu ijxrajtɛn:

—Tu'ugu ja'ay tɛdaty majtsku myaank. Ta t'anmaay nidu'uk: “Nítɛ, nujx mduñ mɛdsu n'uuvu kam.” ²⁹ Ta ja 'yu'unk 'yadsoojɛ: “Kyajts nnijxa'añ.” Oknum dyajtagajtsy ja wyinma'añ, es oj ñejxy tuumbu. ³⁰ Ta ja u'unkteety oj tninejxy jatu'uk, es nandu'un t'anmaay. Es 'yadsoojɛ: “Oy, tatɛ, nnejxyats.” Es kyaj oj ñejxy. ³¹ ¿Di'ibɛ nidu'ugu tyadu majtskpu tyuun éxtam ja tyeety tsejky?

Ta ja'ajuty 'yadsoodɛ:

—Ja jawyiimbɛ.

Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—Tɛy'ajtɛn n'anuumudu ko yu yajkugubajtpaty esu kujeñdyo'oxyuty túkudɛp mɛ yu tsajpótɛmɛ kutujkan oy miits mgadimtúkudɛt. ³² Mat ko yu Fwank Yajnaabajtɛ myiñ tuk'ijxpu wi'ixɛ Dios ttseky mjiky'áttat, es miidsaty kyaj xymuubujkta, es nik ja yajkugubajtpaty es ja kujeñdyo'oxyuty mɛbujkɛdɛ. Es miidsaty, oy oj xyja'ixtɛ tyaadu, kyaj xyajtagajstɛ mjot mwinma'añ esxyɛp xymuubujkta.

Axuk kamgwentu'ajtpaty éxtamu ijxrajtɛn

³³ Mɛdowdu tyadu jatu'ugu ijxrajtɛn. Tu'ugu ja'ay oj tkojy ja uuvu kam. Ta tnageemy es dya'uyuu mɛ dyajnipátat ja uuvu ko yajwinma'adsa'anat, es tkojy tu'ugu potsy kujxm mɛ mbaat jam n'ijxkákum es ngwentu'ajtɛm tugekyu.

'Oknum tmooy ani'xy ja uuvu kam mat wiink ja'ayaty, es tsoy'onnu. Jagam nax jagamgajpn oj ñejxy. ³⁴ Ko tpaty ja tiempɛ mɛ ja uuvu yajtujkmukánnɛ, ta tkejxy naagadyu tyuumbu es t'amdówat ja mɛduumbaty ja uuvu di'ibɛ pátap ja kugam. ³⁵ Es ja uuvu kamgwentu'ajtɛn tmajtstɛ ja di'ibɛ ja

windsún kyajx. Ta twojptu es dya'o'ktu naagaty, es naagaty tka'tstu. ³⁶ Net ja kugam tkejxy ja wiinkpu tyuumbaty waanu ni'igu, es ja uuvu kamgwentu'ajtpu nandu'un ttuundu jatugok.

³⁷ 'Es tim ok tkejxy ja kyum u'unk, es wyinmaay: "Wyindsu'ugubu daa yu n'u'unk." ³⁸ Es ko t'ijxtu ja uuvu kamgwentu'ajtpu ko myin ja wyindsunu 'yu'unk, ta nayjyanandu ak yu'ujty: "Tyaadu du'un di'ibu 'yaxajyaaumpy ja kyuma'añ. Min n'ok'ya'o'kum es du'un nmwumum yu uuvu kam." ³⁹ Es ta tmajtstu, es dyajpudsuumdu uuvu kamoty es dya'o'ktu.

⁴⁰ Ta Jesús dyajtuay:

—Es ko myinut ja kugam, ¿ti tyúnup mudu tadu kamgwentu'ajtpu?

⁴¹ Ta t'anmaaydu:

—Ya'ooktu es ni tkapa'ayówut, es ttuk'anuxu yu tadu ñax ja wiinkpu tyuumbaty di'ibu tukkadákudup ma ja tiempu tpaadut ja pyajta'aky di'ibu pátu.

⁴² Net ja Jesús t'anmaay:

—Ja Diosu jyaaybyajtan jyuana'añ:

Ja tsaa di'ibu ja pojtspu 'yaxtijtu, tu tpaaty ja lyugaar ma ja tuk t'ujx'áty. Tyaadu du'un ja tyu'ununu Nindsu'ajtam Dios, es n'okwumadya'ayum du'añ.

¿Tii ni na'anum miits xykya'xpuktu yu tyaadu? ⁴³ Mudu tyaadu, ja'ats n'andijpy ko myajpukya'anudu ja tsajpótudu kutujkan, es yajmo'oya'añ ja ja'ayty di'ibu myeepy ja Dios di'ibu pátu. ⁴⁴ Es oytyim púnaty ko kyudáwut ma tyadu tsaa, jo'pts tyúnudut; es di'ibu nikuybyajtabu tyadu tsaa, tukwa'ayadya'ayudup.

⁴⁵ Ko ja teedywindsúnaty es ja fariseaty tmudoodu ja ijxrajtan di'ibu Jesús pyajtáky, ta tmawinma'añbyattu ko yu' naty yajmadyákr. ⁴⁶ Ta tjamatsandu, per tsu'kudu ja mayja'ay, mut ko ja ja'ayty jyuana'andu nidugekyu ko Jesús yu'ujty ja Diosu kyugajxpu.

22

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

¹ Jesús t'akrajtáky ja wiinkpu ijxrajtan, es t'anmaaydu:

² —Yu tsajpótudu kutujkanu du'un éxtum tu'ugu rey di'ibu tyuun ja xuu ma ja 'yu'unk pyejky. ³ Ta tkejxy ja pyo'oduumbaty woobu di'ibu naty jawyiin tu t'anumudu, peru taadaty kyaj myinandu. ⁴ Ta jatugok ja rey tkejxy ja pyo'oduumbaty, es t'anumu: "Anumudu taadaty ko tyam tu 'yabatadya'ay ja ka'ay ukun. Tuts nya'eegyaty ja ndsajkaatsu ni'xyátytypu es tugekyu 'yity abaadu. Wa'an tmindu." ⁵ Per ja di'ibu oj yajwówdu kyaj ttuundu kwentu, nidu'uk oj ñejxy

kyamoty, jatu'uk oj ñejxy to'krɛ, ⁶ es ja wiinkpɛty tmajtstɛ ja reyɛ pyo'oduumbɛ es ttuundɛ axɛɛk, extɛ ko dya'o'ktɛ.

⁷ Es ta ja rey jyantsyjjot'ambejky, es tkejxy ja syoldaadɛty es dya'o'ktɛ taadɛ di'ibɛ tɛ ya'o'kxɛty ja pyo'oduumbɛ, es dyajno'ktɛ yɛ kyajpn. ⁸ Net t'anmaay ja tyuumbɛty: “Tɛgekyɛ 'yity abaadɛ mɛ tyadɛ xɛɛ, perɛ taadɛty di'ibɛ tɛ yajwówdɛ, kyaj ñitákɛty myíndɛ. ⁹ Nɛjxtɛ mɛ yɛ kajpngijkyɛdɛ mɛj tu'u, es wowdɛ mɛ tyadɛ xɛɛ nidɛgekyɛ di'ibɛ mbatypy.” ¹⁰ Ja po'oduumbɛty tso'ondu es dyajmiindu nidɛgekyɛ di'ibɛ pyattɛ, oyjya'aybyɛ esɛ kyaj 'yoyjya'aybyɛty; es dɛ'ɛn 'yujtspejty ja tɛjk mɛt ja ja'ayɛty.

¹¹ Net ja rey tyɛjkɛ tɛgoty es t'ixa'añ di'ibɛ naty tɛ yajwówdɛ. Net t'ijxy tu'ugɛ ja'ay jap ko kyaj tmɛdaty ja wyit éxtɛm pyaadyty ttuktɛkɛ tadɛ xɛɛ. ¹² Es ja rey t'anmaay: “Mɛgu'uk, ¿wi'ixɛ dɛ'ɛn mij tɛ mdɛkɛ ja yaa es ni tɛ xykyatuktɛkɛ yɛ mwit éxtɛm pyaadyty xytyuktɛkɛ tyadɛ xɛɛ?” Es amoñɛ oj wye'emy ja yedyɛk. ¹³ Net ja rey t'anmaaydyɛ ja wingiibyɛty: “Kɛwɛɛn tekywyɛɛndɛ es jubijppɛdsúmdɛ awa'atstúm mɛ ja koots'át, mɛ ja'ay jyɛ'ɛy ya'axtɛt es ñaydyatskaadɛdɛt mɛt ja ayo'on.”

¹⁴ Ta ja Jesús 'yakjɛnán:

—Pes may di'ibɛ yajwoodɛp, per waanɛ di'ibɛ yajtukwijtstútp.

Jesús tmadya'aky ja kugɛbajtɛn

¹⁵ Ta oj ñɛjxnɛdɛ ja fariseeɛty es dyajti'igyɛdɛ ja wyinmɛ'añty wi'ix mbaat dya'anɛguga'adɛ ja Jesús. ¹⁶ Es ta tkajxtɛ naagɛty ja jya'ayɛty ti'igyɛ mɛt ja Erootɛsɛ jya'ayɛty, es t'anmaaydyɛ Jesús:

—Windsún, nnija'adɛpts ko mgajxy mɛt ja tɛy'ajtɛn es ko mya'ɛxpeky mɛt ja tɛy'ajtɛnɛ Diosɛ ñɛ'ɛ tyu'u, es ni xykyatuñɛ kwentɛ di'ibɛ ja'ayɛty myadyáktɛp, mɛt ko kyaj mmɛjppɛdsémy mɛt ni pún. ¹⁷ Winmɛ'añmyoodyɛgɛts. ¿Oyɛ daa kots ngugɛbáttɛt mɛ yɛ yajkutujkɛ kopk, o kyajɛ?

¹⁸ Ñija'abɛ naty ja Jesús ja tyaaɛdyɛ 'yaxɛk winmɛ'añty. Ta t'anmaaydyɛ:

—Miidsɛty di'ibɛ nay'andíjɛdɛp es jyiky'attɛ tɛy'ajtɛn mɛɛt, ¿ti kots miits xyajka'aja'andɛ? ¹⁹ Tuk'ijxtɛgɛts ja meeñ di'ibɛ mɛɛt mgugɛbety.

Net dyajmiindu tu'ugɛ platɛ meeñ. ²⁰ Ko tyaaɛ t'ijxy ja Jesús, net dyajtɛy:

—¿Púnɛ tyaaɛ wyiin jyɛjp esɛ xyɛɛ di'ibɛ yam kɛxja'ay?

²¹ Ta ja'ajɛty 'yadsoodɛ:

—Yɛ yajkutujkɛ kopkɛ wyiin jyɛjp.

Net ja Jesús 'yanmaayɛdɛ:

—Pes mo'oydyu ja yajkutujkru kopk ja di'ibu yu'u jya'a'ajtyru, es mo'oy ja Dios di'ibu Dios jya'a'ajtyru.

²² Ko tmdoodu tyaadu, ta du'ũnu wu'umadyaadyu. Ta tmastuttu es oj ñajxnudu.

Ja'ay dyajtũwdu pun jikyruktur ja o'kruty

²³ Nan ja xuu naagudyu saduseenty oj tniujxtu Jesús. Ja saduseenty juna'andu ko kyajr jikyruka'añ ja o'kruty. Du'ũnu tyaadu ttuknibajtãdu:

²⁴ —Ya'uxrujkrũ, Moisés ja 'yana'amun junaamp ko tu'ugu yedyuk 'yeeku es kyaj tu tpaattu 'yu'unk, ja myuga'ax ruukur ja ku'ekyuo'oxy es tmdáttat ja 'yu'unk, es ja'a tyuknikxmatup ja jamyi. ²⁵ Du'un jyajty ma udsuty. Tamu naty jxxtuj tukka'axu yedyukty. Ja ka'axkórk pyejky, es 'ye'ky, es kyaj tpattu ja 'yu'unk. Ta ja myumajtskrũ tpejky ja ku'ekyuo'oxy. ²⁶ Es nandu'un jyajty, es ja myuduguurũ nandu'un jyajty, extu ko 'yabudsũmdaay nijxxtujk. ²⁷ Es ko tyaadu du'un tugekyu ñajxy, ta 'ye'ky nandu'un ja toxytyuk. ²⁸ Es ma jikyruka'andu ja o'kruty, ¿pũnk nidu'ugu tadu jxxtujkrũ una'kuty ñado'oxy'átur, ja'a ko tu ruujkta'aydyu mat yu'u?

²⁹ Jesús 'yadsoojudu:

—Miidsuty nũgo m'okkajxtũgooyũdu mat ko kyaj xyñijãwudu ja Diosu jyaaybyajtan es ni ja myuk'ajtanu Dios. ³⁰ Es ko ja o'kruty jikyruktat, ni kyapũktat ni pũn, pes du'un 'yĩttat éxtamu Diosu 'yãnkusu tsajpótmudu. ³¹ Yu o'kruty sitay jikyruktur. ¿Tii kyajnum miits xykyajxtu di'ibu Dios ku'um junaamp ma ja jyaaybyajtan?, ma t'anmaay ja Moisés: ³² “Ujtsu du'un ja Abraãnu Dyios, Isã esu Jakoob.” Yu Dios kyaj yu'u Dyios'átyuty ja o'kruty, yu'u du'ũnu jiikyruuty.

³³ Ko ja ja'ayuty tmdoodu tyaadu, du'ũnu wu'umadyaadyu mat ja 'yuxrujkrũnty.

Ana'amunu waanu mupru

³⁴ Ko ja fariseenty tnija'adu ko Jesús tu dya'amõdu ja saduseenty, ta ñaymyujkudu, ³⁵ es nidu'uk yu'ujuty di'ibu tsajptugóty ya'uxrujkrũ tjakajxywyitsa'añ ja Jesús. Ta dyajtuuy:

³⁶ —Ya'uxrujkrũ, ¿di'ibu du'un ja ana'amun ni'igu myújuty?

³⁷ Jesús junañ:

—“Mdsókur ja mWindsun Dios mat winu mjot, mat winu m'anmaja'an es mat winu mjot mwinma'añ.” ³⁸ Tyaadu du'un ja jawyiimbu ana'amun di'ibu ni'igu myújuty. ³⁹ Ja myumajtskrũ nandu'un éxtamu tyaadu: “Mdsókur ja mmdujkra'a éxtam mij ku'um mnaydsyékuty.” ⁴⁰ Tyaadu

majtskrɛ ana'amɛn yu'u tyukwǎ'kpejtypy tɛgekyɛ ja Moisesu 'yana'amɛn es ja 'yaxpɛjkanɛty ja Diosu kyugajxprɛty.

¿Púnɛ tyuamp 'yaats ja Kristɛ?

⁴¹ Maanumɛ naty ja fariseeɛty 'yak'íttanum ni'amuku,
⁴² Jesús oj yajtáwɛdu:

—¿Ti mwinmaaydyɛp miidsɛty mɛt ja Kristɛ? ¿Púnɛ du'anɛ tyuamp 'yaats?

Ta 'yadsoodu:

—Yu'u Davitu tyuamp 'yaats.

⁴³ Ta Jesús 'yadsoojɛ:

—¿Wí'ix ko yɛ Davit mɛt ja Espírítu Santu myuk'ajtɛn t'anumɛ nWindsún? Ja'a ko du'an jyanáñ:

⁴⁴ Yu Dios t'anmaay ɛjtsɛ nWindsún:

“U'uñɛ yaa aga'añdsyoo ma ɛjɛn,
extɛ kots ɛj nyajtɛgóyɛt nidɛgekyɛ ja mmɛdsip.”

⁴⁵ ¿Es wí'ix mbaat yɛ Kristɛ tyuamp'áty 'yaats'átyɛty ja Davit?, ja'a ko Davit kɛ'am jɛnaamp “nWindsúnɛts.”

⁴⁶ Es ni pún tkapaaty wí'ix 'yadsówɛt ni tuk aa. Es extɛ ja xɛɛ ni pún kyanakyñaydyuk'a'ijxɛ es tii dyajtáwɛt.

23

Jesús tnigajxy ja fariseeɛty es di'ibɛ tsajptɛgóty ya'axpɛjktɛp

¹ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yaxpɛjkrɛty esɛ ja'ayɛty:

² —Yu di'ibɛty tsajptɛgóty ya'axpɛjktɛp esɛ fariseeɛty kyajxwátstɛp ja Moisesu 'yana'amɛn. ³ Pes du'an mɛmɛdowdu miidsɛty es tundu tɛgekyɛ di'ibɛ mduknipɛjkrɛ; per katɛ xypɛanɛjxtɛ éxtɛm yu'ɛjɛty jyiky'attɛ, mɛt ko wiinkrɛ myadyáktɛp es wiinkrɛ tyuundɛp. ⁴ Pes yu'ɛjɛty 'yawu'undɛp ja tsemy jantsy jemtsy di'ibɛ ni mbaat ngamɛmadákɛm, es tɛpɛtǎ'aktɛ es ttsɛmɛ'uktɛt ja ja'ayɛty, per yu'ɛjɛty kɛ'am ni je'eyɛ mɛdu kyɛwa'xy tkapuduku.

⁵ Tɛgekyɛ di'ibɛ tyuundɛp, yu'u du'an wí'ix myɛjɛpɛdsámduɛt mayja'ayóty. Pes t'aktim'yajmájɛdu ja kaju'unk ma dya'ittɛ waanɛ Diosu 'yana'amɛn es ñaydyukwimbokmɛwɛñɛty es ñaydyukkɛwɛñɛty, es nandu'an dya'óyɛdu yéñadyɛ kyaryɛ pyadyɛ pyaxɛnán kudiinɛm ja wiinkrɛty, ⁶ es jam tyim'u'uñɛya'añ ma ja ja'ayɛty mbaat yajxón 'yíxɛdu tsajptɛgóty, es jam 'yu'uñɛya'añ ma yɛ windsu'kɛn tyu'uyo'oy mɛj windum ma pún kyay 'yíiky, ⁷ es tsyojktɛp es ja ja'ayɛty 'yɛbo'x kyajxɛp'xɛduɛt mɛdu windsu'kɛn tu'aay es 'yanɛ'amxɛduɛt ya'axpɛjkrɛ.

⁸ Per miidsɛty katɛ xy'adsoktɛ es ja ja'ayɛty m'anɛ'amxɛduɛt ya'axpɛjkrɛ, mɛt ko miits mdukk'a'ax'ajttɛp nidɛgekyɛ es ti'igyɛ je'eyɛ xymyɛdattɛ yɛ mYa'axpɛjkrɛ, ɛj, yɛ Kristɛ.

⁹ Es katɛ pún miidsɛty xytyeetyñiwa'añ ja wiinkrɛ, mɛt ko

mmudajttap tu'uk je'eyu mDeedyuty di'ibu ijtp tsajpótm. ¹⁰ Es ni mgajuna'andut ko jyaadyu mwindsanu wiinkru, mut ko uj, ja Kristu, uj du'an je'eyu mWindsan'ajtypy. ¹¹ Di'ibu myadiimpy oypyanuty ma miidsadyan, yu'u du'an ijtp muj ma miidsuty. ¹² Mut ko di'ibu nayyajmujpudsuumup ku'am, yu'u du'an Dios pujtakup mutsk; es di'ibu nayjya'ap mutsk, yu'u du'an Dios pujtakup muj.

¹³ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun muut! Mya'adujktap esu ja'ay kyatákuđut ma tsajpótmadu kutujkun. Miidsuty ku'amuty kyaj mdúkuđu es ni xykyana'ixtu es ja wiinkruty tyúkuđu di'ibu jatukuyándap.

¹⁴ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun muut! Miits mbujkuđu ja ku'ekyty'o'oxy yu tyujkuty, es ko kyaj xyaj-niguxu'uga'andu, jeky mgajxta'aktu. Paaty myajmo'oydyut ni'igu ja kumado'on.

¹⁵ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun muut! Miits mduk'yo'oydyaadyup tugekyu ja naxwiñuđu esu jikymyejyñuty es xytyukpanujxa'andu ja ja'ayuty ja mmubujkunuty, es ko naty tu xytyukkupaktu, majtsku du'an ñitákadyu tadu ja'ay ja ayoodákn es kadiinam miidsuty. ¹⁶ 'iPuroobu miidsuty, wiindsuty di'ibu wyijts'ye'epy ja myuwiints!, mut ko mjuna'andu ko kyaj tyimwi'ixuty ko nwandákum es nyajtestiigu'ajtum ja muj tsajptujk; per pun ja pán twanda'aky es dyajtestiigu'áty ja muj tsajptujku 'yooru, yu'u situy koonam tkuydyúnat. ¹⁷ 'iWiints kunabáputy! ¿Tiibu đun ni'igu muj'ajtun myudajtypy? ¿Ja oorú o ja muj tsajptujk di'ibu ya'ijtypy wa'ats tadu oorú?

¹⁸ 'Miidsuty nandu'un mjuna'andu ko pun ja pán ñaywyanda'agyuty mut ja artal, kyaj jyatyimpaadyuty tkuydyúndat; per di'ibu naywyandákup mada windsu'kun di'ibu ijtp artalkujxm, yu'u situy koonam yajkuydyúnat. ¹⁹ 'iWiindsuty! ¿Tiibu đun ni'igu muj'ajtun myudajtypy, ja windsu'kun, o ja artal di'ibu ya'ijtypy wa'ats ja windsu'kun? ²⁰ Es di'ibu naywyandákup ma ja artal, kyaj ñaywyanda'agyuty yu'uyu ma ja artal, nandu'unu du'an mut tugekyu di'ibu ijtp jam. ²¹ Es di'ibu naywyandákup ma ja muj tsajptujk, kyaj yu'ujuty ñaywyanda'agyuty ma ja muj tsajptujk, nandu'unu du'an ma ja Dios tsyuumu. ²² Nandu'un di'ibu naywyandákup ma ja tsajp, naywyandákup ma Dios 'yu'uñu yajkutíky, es nandu'un mada Dios di'ibu jam yajkutujkp.

²³ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tuj'ajtun muut! Miits mdukwinyojxtap ja Dios ja dyezma tojx tsooy: ja xu'uk, ja anís

esü kominus, per kyaj xytyundu kwentu ja xprajkun di'ibu ni'igu 'yóyuty mā yu ana'amun, di'ibu du'un ja tų'ajtun, ja pa'ayo'on es ko ja'ay jyiky'attu yajxon. Oy ko xytyukwinyoxtu ja dyezmu, per tsojkar nandu'un es xytyundat di'ibu ni'igu 'yóyuty. ²⁴ Du'un miidsuty éxtam pánuty wyijts'ye'epy ja myawiints, es éxtam pánuty 'yaxijttar tu'ugu tsuktsu'unk es jy'undar tu'ugu kameyu.

²⁵ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'xprajktar es miits fariseeuty, mnay'andjedar mjiky'attu tų'ajtun maut! Miits myajwátstar nikajxy ja mvasu es ja mdexy, per jyodoty ujs 'yity mat di'ibu tu xymyaatsta es tu xy'adsoktu. ²⁶ 'iFarisee wiindsuty! Jawyiin xpyújat jodoty ja mvasu es ja mdexy, ja'adsu du'un n'andijpy yu m'aa mjot, es nétnam wyu'amut wá'ats nandu'un mnikajxy.

²⁷ 'iEs puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'xprajktar es miits fariseeuty, mnay'andjedar mjiky'attu tų'ajtun maut! Du'un miidsuty éxtam mā o'kra ñaxtaku. Ñikóyuty poop es tsuj kyaxe'eky, per naaxóty jaru o'kra pajk es tugeky axuk'ajtun. ²⁸ Du'unu dun miidsuty éxtamu tyaadu. Mgxu'uktü éxtamu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tų'ajtun maut, per mjodótyuty ujs madu andakun esu axuk'ajtun.

²⁹ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'xprajktar es miits fariseeuty, mnay'andjedar mjiky'attu tų'ajtun maut! Miits mbojststar mā ñaxtjukadu Diosu kyugajxpaty es m'oydyuundar ja kyupótsyuty ja di'ibu tu jyiky'ajttu tų'ajtun maut, ³⁰ es net mjuna'andu: "Kooxyar adsajtam oj njiky'ajtam mā jyiky'ajttu ja n'aptajk'ajtam, kyajxyar oj nbudajkam es nya'o'kamxyar ja Diosu kyugajxpaty." ³¹ Madu tyaadu miidsuty ku'am mnay'axkápudu ko m'ok'átudu di'ibu ya'o'ktu ja Diosu kyugajxpaty. ³² Pes aktuungáxtu di'ibu ja m'aptajkaty yajtsondáktu.

³³ 'iMiidsuty du'un éxtamu awa'andsa'añun! ¿Tii mjenándar xytyijy ko mnitso'oktat mā ja muj tųdyu'unun? ³⁴ Es uj n'akkaxaambyuts yu Diosu kyugajxpaty, yu kuwijpyu es yu ya'xprajkpaty, es miits mya'ooktar es myajkruuzpáttar naagaty, esu wiinkpaty xywyóptat es xpyajúdttat kajpngajpn. ³⁵ Es du'un mā miits kya'ada'ayut ja pojru mā dya'o'ktu tugekyu ja jyiky'attu tų'ajtun maut, tsyonda'aky mā Abel, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tų'ajtun maut, es extu Zakariius, Berekius myaank, di'ibu miits mya'o'ktu muj tsajptajk winduuy es artal xku'uy. ³⁶ Tų'ajtun n'anumu ko ja pyeky yu tyaadu tugekyu, jaa kya'ada'ay mā ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttar.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

37 'Jerusalén ja'ayuty, Jerusalén ja'ayuty, miits mya'o'ktap ja Diosu kyugajxpruty es mguka'tstap ja Diosu 'yayuk kajxwa'xpu di'ibu mduknigajxudap! ¡Kanaḡ ókuts tu njayajmuka'añuts yu m'u'unk m'una'kuty, éxtumu tuttaak dyajmíky ja tyutku'ungaty kyaknbatk'p, per kyaj tu xytsyoktu! 38 Ixtu miidsuty ja mdajk wi'ix wu'uma'añ kubak. 39 Du'unuts miits n'anumudu ko kyajts xyñaky'ixtat jaanum extu ko jya'tut ja tiempu ma mjuna'andut: “Kuni'xy di'ibu miimp Nindsun'ajtumgyujxm.”

24

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptujk tyugoya'añ

1 Tso'onubu naty ja Jesús ma ja muj tsajptujk. Tamu naty ñujxnu ko ja 'yuxprijkruty myuwingoonudu es ttuk'ixa'andu ko jantsy tsuj ja tsajptujk potsy'ajtun. 2 Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿M'ijxtap tugekyu tyaadu? Tu'ajtun n'anumudu ko yaa kyaj wu'uma'añ ni tu'ugu tsañ ñayñikoombétyuty, tugekyu tyugoya'añ.

Ijxwu'umun ko ja naxwíñudu tyugoya'añ

3 Net oj ñujxtu ma ja Oliivus Kopk. Es ko natyu Jesús jam 'yu'uñu, ta yu 'yuxprijkruty oj 'yanu'umxudu ayu'udsyu:

—Njanijawuyándupts na'a dunu tyaadu jyata'añuty. ¿Wi'ix ja ijxwu'umun esuts nujx nnijawu ko mmina'añu naty es ma ja naxwíñudu tyugoya'añ?

4 Ta Jesús 'yanmaayudu:

—Mnaygywentu'átudap kadiibu pún mwin'uumudut. 5 Mut ko may myina'andu win'u'ambuty di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu”, es wyin'uumnaampy mayu ja'ayuty. 6 Es ko xymudoo'ittat ja tsip nixim niyam, katu mnay'adsu'ugudu. Du'un jyata'añ, per kyajnum du'un yu'ujuty ma ja naxwíñudu tyugoya'añ, 7 mut ko tsiptuna'andu tu'ugu naxwíñudu mudu wiinkru esu ana'ambuty nandu'un, es myina'añ ja muk yuu esu muk ujxaty oymyaaty. 8 Tugekyu tyaadu yu'u du'un maanum je'eyu tsyonda'aky ja ayo'on.

9 'Net mguyaka'anudu miidsuty es myajtúndut axuk, es extu mya'ooga'anudu; es nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mdu'ak'ata'anudu mut ujtskyujxm. 10 Ma tadu tiempu may dyajtyugoya'andu myubujkunuty, es ñaymyudsip'átudut nixim niyam es ñayya'ooga'anudu nandu'un. 11 Kuxu'ugaamp mayu andákruty es jyuna'andut ko yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu, es du'un twin'umna'andu mayu ja'ayuty. 12 Es jaa'ataamp waanu ni'igu ja axuk'ajtun, es kyaj ja ja'ayuty tnakymudáttat ja tsojkan nixim niyam. 13 Es di'ibu 'yakmabejkyryam du'añam, yu'u nitso'ogup. 14 Tyadu oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypu

ja tsajpótmudu kutujkun yajkajxwa'xaamp es yajknijawut ma tugekyu naxwiñudu, es net myina'añ ma tyugoya'añ ja naxwiñudu.

15 'Yu Diosu kyugajxru Dañel tkaxjaay di'ibu tyúndap ja axuukru. Jaygyúkuu di'ibu yam n'anuumyándap. Ko xy'ixtat ma wa'ats lugaar tyanu di'ibu kyaj tmuj'ixy ja Dios, 16 net di'ibáty ijttabu naty Judeeu, ka'aktap jap es ñajxtat tungujxy kopkkujxy. 17 Di'ibu naty jam tujkkujxm, kyaj jyúnakut es nujx tniduku di'ibu jap es tjuuda'anut. 18 Es di'ibu naty jam kyam, kyaj jyumbítat es min t'ooxy ja wyit. 19 jruroobu ja toxytyujkuty di'ibu naty ijtp u'unkmuat ma tadu xuu es di'ibu ya'u'unksi'tstap! 20 Amdow pujktsówdu miidsaty ja Dios kudiibu mga'aktat ma naty xyuxy es kudiibu du'un mjáttat ma ja po'xunxuu. 21 Mut ko net 'yita'añ ja muk ayo'on, éxtam ni na'anum kyajaty extu ma naxwiñudu tsyondaky, es ni du'un kyanakyyata'añaty jatugok. 22 Es punu Dios kyaj dyajwaanu tadu tiempu, ni pán kyatso'oktat, per yajwaanubu'u mut ko ttseky pánaty yu'u tu twin'ixy.

23 'Ko naty pán miits m'anuumxudu: "¡ixtu!, tyaadu du'un ja Kristu", o "¡ixtu!, taxim ja Kristu", katu xymyubaktu. 24 Mut ko minaamp ja win'u'umbuty di'ibu nayyajnaxánudap éxtamu Kristu es éxtamu Diosu kyugajxru, es tyunaampy yu ijxw'u'mun esu muj'ajtun, es extu yu'u jyawin'uunándap ja ja'ayuty di'ibu Dios wyin'ijx. 25 Tu n'anuumudu miidsaty yu tyaadu tim jayujp. 26 Paaty ko pán m'anuumxudat: "Taxim ja Kristu ma yu muj itun", katu jam mnujxtu. O pán m'anmaayudap: "¡ixtu!, tyap kwartu tugoty", katu xymyubaktu. 27 Mut ko éxtam tye'xy ja judsuk ma yu xuu pyudsemy es extu ma xuu tsi'i'ty, du'un nmina'añuts uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. 28 Ma ti tu 'yeeky, jam ñaymyúkuu ja kus.

Wi'ix jyumbítat ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

29 'Es ko du'unu naty tu ñajxta'aytu tadu ayo'on, ja xuu wyingoodsuya'añ, ja po'o kyaj ñakjyaja'añ, kya'adut ja madsa'ajuty es yu'xat ja muk'ajtun di'ibu jam tsajwínm. 30 Net ya'ixat tsajwínm ja ijxw'u'mun kots uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmíñuts. Nidagekyu naxwiñudu ja'ayuty jy'u'y ya'axtat es xy'ixtuduts nmiñ uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, yoodsóty mut ni'igu ja muk'ajtun es ja muj'ajtun. 31 Es ngáxupts ja n'ánklusaty ko naty ja trompetu muk xyu'uxy, es ñaymyúkadut di'ibáty tu nwin'ixtats oytyim maaty, ma yu jamboj esu yukpoj myiñ es ma yu xuu pyudsemy es ma tsi'i'ty.

³² 'Jattu tyadu 'yijxwə'man ja iigu kepy. Ko ja xye'entsy 'yity u'unk, es pyədsemy ja 'yaay, miits mnija'adup ko win-goombu də'un ja ambu. ³³ Nandə'un ko xy'ixtət tugekyu tyadu, mnijawadup ko wingonu naty esəts nmínut, éxtəm mbaat njəna'anəm tujk agə'uybyu. ³⁴ Təy'ajtən n'anəmədu ko tugekyu tyadu jyata'añuty maanəmə naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yooktəmə. ³⁵ Ja tsajp es ja naxwíñudu náxup, per ja n'ayúkəts ni nə'a kyakexy kyanaxy.

³⁶ 'Per ja xəu es ja oorə ni pən tkanijawu, ni yə Diosu 'yánklusəty es ni əj, ja Diosu 'yU'unk, yə'uyə də'un je'eyə ñija'ap ja Dios Teety.

³⁷ 'Kots nmínut əj, ja Naxwíñudu Ja'ayədyu Kyudənaabyu, də'un jyata'añ éxtəm mə ja No'ee jyiky'aty. ³⁸ Mə tadə tiempu mə naty kyajmə myiñ ja ayo'onduu, ja ja'ayuty kyay 'yuuktə es ñayyapəkədu extə ja xəu mə ja No'ee tujkə mə ja 'yarku. ³⁹ Es ni ti tkaja'adu wi'ixu naty jyata'andə extə jaanəmə ko myiñ ja ayo'onduu. Ta yajji'xədu nidugekyu. Nandə'un jyata'añ kots nmínut əj, ja Naxwíñudu Ja'ayədyu Kyudənaabyu. ⁴⁰ Mə tadə tiempu majtskə ja'ayə naty tyundə kyamotm, tu'uk yajmənjəxtə es tu'uk yajnika'agut. ⁴¹ Majtskə toxytəjk jyəstə, tu'uk yajmənjəxtə es tu'uk yajnika'agut.

⁴² 'Wijy m'ittət miidsəty, mət ko kyaj xyñijawudu ti oorə də'un myina'añ ja mWindsənəty. ⁴³ Es nijawudu tyadu, kooxuyəp tu'ugu kudəjk tñijawu ti oorə mə ja koots'át myina'añ ja ma'tspə, wijyxuyəp 'yity es kyajxuyəp tna'ixy es ja ma'tspə ya'awátsxəduət ja tujk es myaadsəduət. ⁴⁴ Pəəty miidsəty nandə'un ittə wijy es nay'əxkúkədu, mət ko mə naty xykyə'awix xykyajəp'ixtə, jaats nminə'añ əj, ja Naxwíñudu Ja'ayədyu Kyudənaabyu.

Oyduumbə es di'ibə kyaj

⁴⁵ 'N'okpəjtəkəmə tu'ugu kudəjk tmədaty tu'ugu tyuumbə di'ibə kuwijy es tyiimpy ti wyindsən tsyejpy. Ta ttukmənikaagə ja tujk es bom bom dyajkáyət ja po'oduumbəty di'ibə jam. ⁴⁶ Jotkujk ja tuumbə ko ja wyindsən jya'tət es pyəədəduət tkuydyúñ di'ibə tə yajtuknipéky. ⁴⁷ Təy'ajtən n'anəmədu ko ja windsən ttuknipəkədup tugekyu di'ibə myədjəty. ⁴⁸ Es n'okpəjtəkəmə, pən ja məduumbə kyaj 'yoyjya'ayəty es je'eyə twinmay ko yə wyindsən jákup mə jya'tət, ⁴⁹ ta ttúnət axəuk ja wiinkpədyu myəməduumbə, es tujkə kəəy ukpə mədu myə'ami'ikyjya'ayəty, ⁵⁰ es mə tadə xəu mə ja tyuumbə kyaj 'yawíxəty es kyaj tñijawu ti oorə ja wyindsən jya'tə'añ, net jya'ty ja wyindsən. ⁵¹ Net yajmo'oyət ja mək təydyu'unə, yajpəjta'agəp mə pənəty nay'andjədup jyiky'attə təy'ajtən

muet, ma ja'ay jyua'y ya'axtat es ñaydyutskaaadudat mut ja ayo'on.

25

Nimajkrü to'oxyuna'k éxtumü ijxrajtün

¹ 'Esü tadü tiempü ma myina'añ ja tsajpótmadü kutujkän, dü'ün jajtr éxtum nimajkü to'oxyuna'k di'ibü wyijtsu'ktü ja lyamprü es t'awixtü ja püjkrü yedyujk. ² Nimügoxkü tadü to'oxyuna'k kyuwinma'añty es janimügoxprü kyaj. ³ Di'ibü kyaj yajxón twinmaaydyü, ja'a je'eyü myünujxtü 'yaseytü di'ibü jap lyamproty; ⁴ es ja kuwinma'añbyü oj tmänejxy ni'igü ja aseytü, kyaj jya'ayty di'ibü jap lyamproty.

⁵ 'Es kom ja di'ibü naty pukaamp kyajprü naty ñaja'ty, ta pyátüdü ja tsuu. Ta myanajxtü ni'amukü. ⁶ Es éxtum tsu'pün tmüdooy kyajxy muk, es jyuna'añ: "¡Ta myiñ ja püjkrü yedyujk! Nájx jüjpkubaadüdü." ⁷ Nidügekyü tadü to'oxyuna'k pyüdü'ktü. Ta yü lyamprü t'axkujküdü. ⁸ Net ja nimügoxkrü di'ibü kyaj kyuwinma'añty t'anmaaydyü ja nimügoxkrü kuwinma'añbyü: "Meegyuts waanü ja m'aseytü, mut ko tap kyajxñü yü nlámpüdsü 'yaseytü es pi'idsaamp."

⁹ Es ja kuwinma'añbyaty 'yadsoodü: "Kyaj, mut ko kyaj tpaadut esuts üdsüty nyajtündat es ni miidsüty. Nik nüjxtü ma tyeeгыty es juudyü mja'a." ¹⁰ Es ma naty ja nimügoxkrü tjuudyü ja aseytü, net jyajty ja püjkrü yedyujk. Ja to'oxyuna'k di'ibü naty tü ñay'axküküty, ta tyujküdü mut ja püjkrü ma pyujkrünigaya'andü. Ta 'yadijky ja tujk. ¹¹ Oknäm jyajttü ja nimügoxkrü to'oxyuna'kty. Ta kyugajxüdü: "Windsün, windsün, ya'awa'ats." ¹² Es ya'adsooy: "Kyajts miits n'ixy'attü."

¹³ Net ja Jesús t'anmaaydyü ja 'yuxpüjkrüty:

—Wijy m'ittüt, mut ko kyaj xyñijáwüdü ti xüü ti oorü nminá'añts.

Tuktujkrü oorü meeñ éxtumü ijxrajtün

¹⁴ 'Ma myina'añ ja tsajpótmadü kutujkän, nandü'ün jajtrü dü'ün éxtum tu'ugü ja'ay ko ñajxa'añ wiink naxwíñüdü, es twoodsooy ja tyuumbüty es ttukküdüjky ja myeeñ.

¹⁵ 'Nidü'uk tmooy mügoxkü oorü meeñ es jatu'uk majtskü oorü meeñ es jatu'uk tu'ugü oorü meeñ. Dü'ün tmooy nidü'uk nidü'uk éxtum mbaat tmamada'aky. Ta net oj tsoy'onñü. ¹⁶ Ja di'ibü 'yaxajü ja mügoxkrü meeñ, ta tyujkü ajuuy ado'krü mut ja meeñ. Ta nandü'ünñ dyajganarajty. ¹⁷ Nandü'ün di'ibü yajmooy majtskü meeñ dyajganarajty nandü'ünñ. ¹⁸ Es ja di'ibü 'yaxajü tu'uk, yu'ts ja meeñ ma ttajjujty ja nax.

19 'Tá naty oy jyajkná ko jyajty ja wyindsún. Ta tyújká kwentátuumba. 20 Jawyiin ttuúñ mat ja di'ibá naty tá tmo'oy mágoxk. Ta tyukkádujká ja tyuumba jamágoxk ja meéñ ni'igá, es 'yanmaáy: "Windsún, xymyooyats mágoxk, es tyáá jamágoxk di'ibats tá nyajganaráty." 21 Net ja windsún t'anmaáy ja tyuumba: "A weená. Oymyáduumba mij. Extám oy tá mduñ má waaná tá ndukkáduká, n'aktimtukkádukáp waaná may. Min es nxondákum."

22 'Ok jyajty di'ibá naty tá yajmo'oy majtsk. Ta t'anmaáy ja wyindsún: "Windsún, xymyooyats majtsk, es tyáá jamajtsk di'ibats tá nyajganaráty." 23 Ta ja wyindsún 'yanmaáy: "A weená. Oymyáduumba mij. Extám oy tá mduñ má waaná tá ndukkáduká, n'aktimtukkádukáp waaná may. Min es nxondákum."

24 'Es ko jyajty jatu'ugá tyuumba di'ibá naty tá yajtukkáduká tu'ugá meéñ, ta t'anmaáy ja wyindsún: "Windsún, kom nnija'ábúdsá naty ko m'adsojpk, es ko mdsiky má kyaj tá mni'ipy es xyajpáde'eky má kyaj tá xywyá'wá'xy, 25 páadyats ndsá'ká es tá ndájuts ja mmeéñ náaxóty. Pes tyáá di'ibá mij mja'a'ajtypy." 26 Ja windsún t'adsooy ja tyuumba: "¡Nuux, axák máduumba! Es pán mnija'áp kots új ndsiky máts kyaj tá mni'ipy es nyajpáde'egyats máts kyaj tá nwyá'wá'xy tii, 27 páaty táxyúpts ja nmeéñ xypyá'táká má yú banká, es kots tá njámbity, taaxyúpts n'axájá nandá'án ja nmeéñ'ajuydyúkats." 28 Ta ja windsún t'anmaáy di'ibá naty jápúty: "Pújkádu tádu meéñ, es mo'oy di'ibá myádjatypy májk. 29 Mat ko di'ibá myádjatypy, aktim'yajmo'oyá es tmádatá waaná ni'igá; es ja di'ibá kyaj tmádaty, aktim'yajpújkádyá'ayá di'ibá oyná'ánán myádjatypy. 30 Esá tyádu nduumbats di'ibá kyaj ti ttsooty, júbjppádsúmdá awá'átstúm má ja koots'át, má já'ay jyá'uy yá'áxtá es ñaydyatskááduá mat ja ayo'on."

Ja'ay yajpayo'oy

31 Esá Jesús 'yakjánañ:

—Kots új, ja Naxwíñádu Já'ayádu Kyudánaabyá, nmíná mat ni'igá máj'ajtán es juwádyity máduá n'ánklusaty, nétats n'u'uñá má uñaaybyajn máts új nyajkutuká'añ. 32 Nidágekyá naxwíñádu já'ayáty ñaymyúktá'ayádu má új, esáts nyajnaywya'xáduáts nidu'uk nidu'uk éxtám ja borreegá kwentá'ajtpá dyajnaywya'xyáty ja byorreegá esá tsiip awiingáty. 33 Nájta'agáduáts ja borreegá n'agá'añdsyoo es ja tsiibá n'anájñdsyoots. 34 Nétats n'anáduáduá ja nborreegáts di'ibats nya'ijtypy n'agá'añdsyoo: "Míndá mídsaty di'ibats ja nDeety tá kyunu'xádu. Axájádu ja oy'ajtán má ngutújkánáts di'ibá Dios mduknibájtaagáty extá má oj dyajkojy ja naxwíñádu. 35 Já'a ko nmádjatáts ja yuu es míts

xyajkaaydyuts, nmudajtats ja tũdsu es miits xyajnu'ũktats, du'unats njudity éxtam di'ibu kyajpu jyũn tyujk, es miidsats xymyoodyu jajttákn, ³⁶ xytyugoy'ajtxats ja nwit es miidsats xymyoodyu, ijtats pa'am mũt es miidsats oj xykyu'ixtu, ijtats pujxndugóty es miidsats oj xykyu'ixtu.”

³⁷ 'Es di'ibu jiky'ajt tũy'ajtan mũt xy'anũmũdũpts: “Windsún, ¿na'a tu n'ixtu myu'eegyuty es tu nmo'oydyu mga'ay m'ukan, o na'a tu n'ixtu xymyudaty ja tũdsu es tu nyajnu'uuktu, ³⁸ o na'a tu n'ixtu mjudity éxtam di'ibu kyajpu tyujk, es tu nyajjajtta'aktũ, o tu mdugoy'ajtxuty ja mwit es tu nmo'oydyu, ³⁹ o na'a tu n'ixtu mbékyuty es tu ngu'ixtu, o na'a tu m'ity pujxndugóty es tu oj ngu'ixtu?” ⁴⁰ Es uj n'adsówdũts: “Tũy'ajtan n'anũmũdu ko ma du'un xytyuundu mat oytyim di'ibuty nmũgu'ugũts, mduundu mat uj nandu'un.”

⁴¹ 'Net uj n'anũmũdũts di'ibu nya'ijtypyuts n'anajũdsyoo: “Mastũttũgũts miidsaty di'ibu tu yajkajxpóktũ. Nũjx ma ja jũnya'angu winu xũ winu tiempu di'ibu tu yajtuknibũjtaagu es tjaa'átũt ja majku'ugópũk es ja 'yánklũsuty. ⁴² Ja'a ko nmudajtats ja yuu es miidsaty kyajts xyajkaaydyu, nmudajtats ja tũdsu es miidsaty kyaj xyajnu'ũktats, ⁴³ jũdijtats éxtam di'ibu kyajpu tyujk, es miidsaty kyajts xymyoodyu jajttákn, xytyugoy'ajtxats ja nwit es miidsaty kyaj xymyoodyu, nmudajtats ja pa'am es ijtats pujxndugóty es miidsaty kyajts oj xykyu'ixtu.”

⁴⁴ 'Net ja'ajuty xy'adsówdũts: “Windsún, ¿na'a tu n'ixtu mjudity myu'eegyuty, o xymyudaty ja tũdsu, o éxtamu di'ibu kyajpu tyujk o kyajpu mwit, o tu mbékyuty, o pujxndugóty es kyaj tu nbudũku?” ⁴⁵ Es uj n'adsówdũts: “Tũgekyu di'ibu kyaj tu xytyundu mũdu oytyim di'ibuty nmũgu'ugũts, nan kyaj tu xytyundu mat uj.”

⁴⁶ 'Netu tyaadaty ñũjxtũt ma ja tũydyu'unũnu winu xũ winu tiempu, per di'ibu jiky'ajttũp tũy'ajtan mũt, yu'u nũjxtũp ma ja jiky'ajtanũ winu xũ winu tiempu.

26

Tkajxy'áttũ pun wi'ixu Jesús yajmátsũt

¹ Ko Jesús tkajxtaay tũgekyu tyaadu, ta t'anmaay ja 'yũxpũjkrũty:

² —Miits mnija'adũp ko jũxtũjmu du'un ja pasku xũ, es uj, ja Naxwĩũdu Ja'ayudyu Kyudũnaabyu, nyajkũyaka'aũts esũts xyajkruuzpátũt.

³ Ma tadũ tiempu ja teedywyindsũnũty es ja di'ibuty tsajptũgóty ya'ũxpũjkrũp es nandu'unũ israelitũdyu myũjja'aydyũjkrũty ñaymyũkũdu ma tyujk aa Kaifás, ja

teedywyindsungóp. ⁴ Jam dyajtuydyujkudu wi'ix t'okmátstat ja Jesús mudu andakun, es 'yoogut. ⁵ Es ñayjyunánudu:

—Kyaj jyaaty ma ja xuu, kudiibu xyñibudu'kum ja ja'ayaty.

Tu'ugu toxytyujk ttukkuutsy ja pa'ak xu'kpu ja Jesús

⁶ Jamu natyu Jesús Betañu ma tyujku Simonk di'ibu yajtiip nilepu pa'am. ⁷ Ta ñimawingoonu tu'ugu toxytyujk mut tu'ugu limetu alabástrabu ujts mudu aseytu pa'ak xu'kpu es jantsy tsooxpu. Ko naty ja Jesús 'yu'uñu meesu windum, ta ja toxytyujk oj tyukkuudsaty kyubajkkujxy. ⁸ Ko ja uxpujkraty t'ijxtu tyaadu, ta 'yajkudu es jyunandu:

—¿Ti ko tyaadu du'un tu 'yuxtugoy? ⁹ Tyaadu tuuxyup tsoox yajteeky esxyup tu yajtukpudúkudu ja ayoobu ja'ayaty.

¹⁰ Ko Jesús tmadooyu tyaadu, ta jyunáñ:

—¿Ti ko xy'oodu tadu toxytyujk? Tyaadu óyudsu du'un tu xytyuñ. ¹¹ Pes ja ayoobutajkaty mmadáttup du'ñum ma miidsaty, per uj kyajts du'ñum xymyúdtat. ¹² Di'ibu tyadu toxytyujk tu ttuñ kots tu xytyukkuudsyu tadu aseytu pa'ak xu'kpu madsu nnini'x, ja'a du'un jyujp'ijxnup esuts nnaxtákut. ¹³ Tu'yajtun n'anuumudu ko oytyim maaty yajkajxwa'xy yu oybyu ayuk ma tugekyu naxwíñudu, yajmadya'agut nandu'un di'ibu tyuunu tyadu toxytyujk, es du'un yajjamyátsut y'u.

Juudas tknyaka'añ ja Jesús

¹⁴ Net nidu'ugu nimajmajtskpu ja uxpujkrpu di'ibu xyu'ajtypu Juudas Iskaryot, oj myadya'aky mudu teedywyindsunaty.

¹⁵ Ta t'anmaay:

—¿Nu'unuts xymyo'oyut pun ndukkudujkudup ja Jesús?

Net myooyudu i'px majku platu meeñ. ¹⁶ Es net ja Juudas t'uxtaay oga'an ja tiempu ma t'okkuyákut ja Jesús.

Nindsun'ajtmu 'ya'ux

¹⁷ Es ma ja pasku xuu tsyondaky ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru, ja uxpujkraty tniimiindu wingón ja Jesús es dyajtudu:

—¿Maá xytseyky n'uxkúkuduts es ndu'unum ja pasku a'ux?

¹⁸ Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—Nujxtu jam kajpnóty ma ja tyujk tu'ugu yedyujk nmutnaymyaayubu, es anuumudu: “Yu Windsun du'un jyna'añ: Yu nxuu n'ooruts tu wyingón, es ma yu mdujk nduna'añuts ja pasku mududsu n'uxpujkraty.”

¹⁹ Net ja uxpujkraty du'un ttuundu éxtam ja Jesús tyuknipujkudu. Ta t'uxkujkudu ja pasku a'ux.

²⁰ Ko oj tsyu'ujnu, tamu natyu Jesús meesu windum mut ja nimajmajtskpu 'yuxpujkraty. ²¹ Ma naty jam 'ya'ux'attu, ta Jesús jyunáñ:

—Ты'ajtан n'anuumudu ko nidu'uk miidsaty xykuyaka'añuts.

²² Net ja uxpxjkruty jyantsyjoyotmaydyuktajkudu, es dyajtudu nidu'ugáty ja Jesús:

—Windsún, ¿tii hjtsu daa?

²³ Ta 'yadsooju ja Jesús:

—Di'ibuts xymyattojxmujkr, y'uhsu du'un xykuyakaamp.

²⁴ Ёj ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, du'un nnejxyuts éxtum ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ. ¡Per puroobu tadu yedyuk di'ibuts xykuyakaamp! Nik oy mat y'u kooxyubu tadu yedyuk kyadimmiiñ kyadimjajty naxwiñ.

²⁵ Net ja Juudas di'ibu kuyakánu, oj dyajtny ja Jesús:

—Windsún, ¿tii hjtsu daa?

Ta Jesús 'yadsooju:

—Mijtsu du'un.

²⁶ Mā naty jam 'ya'ux'attu, ta Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tjá'aygyudáky ja Dios.

Es ko ttujkwa'xy, ta tmooydyu ja 'uxpxjkruty, es t'anuumudu:

—Kaydyu. Tyaadudsu du'un ja nnini'x.

²⁷ Net tkone'ky tu'ugu káluz madu vinu, es tjá'aygyudáky ja Dios.

Ta tmooydyu ja 'uxpxjkruty, es t'anuumudu:

—Uuktu nidugekyu miidsaty mā tyadu káluz. ²⁸ Tyaadudsu du'un ja nne'pyñuts di'ibu yajtamaamp yaj'yokaamp es tyudyúkut ja kajxy'átyryu, es du'un yajma'xut mayu ja'ay ja pyojpty. ²⁹ Es n'anuumudu ko kyajts nnaky'uuga'añ tyadu uuvu nuu extu kodsu naty n'iiky mat miidsaty ja jembyu uuvu nuu madsu nDeedyats yajkutíky.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'uxxtija'añuty

³⁰ Ko t'undaay tu'ugu alabanzu, ta oj ñhxtu mā ja Oliivus Kopk. ³¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'uxpxjkruty:

—Nidugekyu miits xymyatstu'udándupts tyaadu koots, mat ko jyuna'añ mā Diosu jyaabyajtan: “Nya'oogupts ja borreegu kwentu'ajtrn, es ja byorreeguty 'yayo'oywya'xta'aydyut.”

³² Es kodsu naty tu njikyryekey, jawyiinuts nnhxt Galileeu maanumu naty miits mganhxtu.

³³ Net ja Peedru 'yadsooju:

—Oy nidugekyu mjamatstuttaayubu, uj kyajts mij nmatstu'udut.

³⁴ Net ja Jesús 'yanmaayy:

—Ты'ajtан n'anuumu ko nan mā tyadu koots, kyajnumu naty tugaak 'yuy, esuts mij xy'uxxtija'añ tuguk ok.

³⁵ Netu Peedru jyunáñ:

—Oyuts ndim'oogut mat mij, kyaj n'uxtijut.

Es nidugekyu ja uxprujkruty nandu'un jyunaandaaydyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³⁶ Net ja Jesús jyajttu mudu 'yuxprujkruty ma tu'ugu nugam di'ibu xyu'ajtypy Jetsemanii. Ta t'anmaaydyu ja 'yuxprujkruty: —U'uñudu yaa mints xim n'okkajxta'aky.

³⁷ Ta tmanejxy ja Peedru es majtsku Zebedeu myaank. Ta ñayya'aju jantsy jotmaymyut es 'yamutsk'ajty. ³⁸ Net t'anmaaydyu:

—Du'unuts njawu njodoty éxtam tu'ugu jotmay di'ibu mudu o'kun. Wu'umdu miits ja yaa es wijy m'ittat mut uj.

³⁹ Net ja Jesús oj waanu ñas'yo'oyu. Ta ñayjujru koxtanu naxkajxy, es kyajxtáky du'un:

—Tatitu'unk, pun mbaat, kadiibuts n'uugut yu ta'ambu. Per kyaj dyu'unuty éxtamts uj ndseky, wa'anu du'unuty éxtam mij xytsyeky.

⁴⁰ Net jyambijty ma naty ja nidugaukrü 'yuxprujkrü es tpattu mya'adu, es t'anmaay ja Peedru:

—¿Kyaj tu mmada'aktü miits m'ittat wijy mut uj ni tuk oorü?
⁴¹ Wijtu es kajxta'aktü kadiibu ja ka'oybyu mmumada'agudut. Tu'ajtan ko ja anmaja'an tseyjpy es ttúnat di'ibu Dios tseyjpy, per yu nini'x kyaj oy tmanu.

⁴² Ja myumajtsk ok oj ñejxy, ta kyajxtáky du'un:

—Tatitu'unk, pun kyaj mbaat xya'adiky es kadiibuts ju du'un n'ayówat, wa'anu du'un du'unuty éxtam mij xytsyeky.

⁴³ Net jyambijty jatagok ma ja nidugaukrü 'yuxprujkruty, es tpaty ak maadup, mut ko nugoo naty ja tsuu tu 'yokwindujkundu. ⁴⁴ Ta tna'ijxy es oj ñejxy myuduguk ok kajxtákrü, nandu'un éxtam tu t'ok'amdoo t'okrujtksoobu. ⁴⁵ Ta oj jyambijnu ma ja nidugaukrü 'yuxprujkruty, es t'anmaaydyu:

—¿Tii m'akmaa m'akpo'xtabu? Tu net tpaaty ja xu ja oorü ma uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyajkyaka'añuts ma yu pojru ja'ayuty. ⁴⁶ ¡Pudu'uktu! ¡Jo'omdu! Ta myiñ ja di'ibuts xykyuyakaamp.

Jesús yajmátsy

⁴⁷ Tamu natyñumu Jesús 'yakkajxy ko jyajty ja Juudas di'ibu nandu'un 'yapóstulu'ajtypy ma yu nimajmajtskrü, es myndu mudu mayya'ay mudu 'yespaadu esu kyépyuty. Yu'u naty kajxudup ja teedywyindsunuty esu myujja'aydyujkudyu israelítaty. ⁴⁸ Es tu naty Juudas ttukni'ixu wi'ixu naty dyaka'añ ja ijxwu'umun:

—Di'ibuts uj ndsi'xypy, yu'u du'unu naty ja Jesús. Yu'u du'un mmátstap.

⁴⁹ Netyu Juudas tnimiiñ ja Jesús, es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyuty, Windsun.

Ta oj tsi'xy. ⁵⁰ Netu Jesús 'yadsooy:

—Munaymyaabyu, ¿tun ti mnimiimpy?

Ta tniwangoonda ja Jesús es tmajtsta es dyajnujxnunda tsimy. ⁵¹ Nidu'uk di'ibu naty jam mada Jesús, tju'ty ja 'yespaada es tnibo'tu tuk adu'umu tyatsk ja teedywyindsungórk tyuumba. ⁵² Net ja Jesús t'anmaay:

—Pujku'ugu m'esdaada ma xya'ity. Mut ko nidugekyu di'ibu tsiptuump mada espaada, nan mada espaada 'yoogat. ⁵³ Es tim tyamy mbaadats nja'amdoy ja nDeedyats es tkáxat tugomyayu ánklsaty esxyupts xpyuduku. ⁵⁴ Per kyajtsu du'an ndunat, mut ko wi'ix yajkuedyunat ja Diosu jyaabyajtan di'ibu junaamp ko du'an tyun jyátat.

⁵⁵ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja mayja'ayaty:

—¿Tii du'unats miits tu xyñimíndats mada m'esdaada esu mgepy es xymyatsa'andats éxtumxyupts uj nma'tspraty? Bom bómats uj tu n'u'uñu mut miidsaty muj tsajptajk ñabotsoty es nya'axpaktu, es ni na'ats tu xykyatsumdu. ⁵⁶ Es tugekyu tyaada du'an játyaty es yajkuedyunat di'ibu ja Diosu kyugajxpraty myadyaktu ma ja Diosu jyaabyajtan.

Jesús, Anás wyindum

Ta nidugekyu ja xpajkpraty tmastutta ja Jesús, es kyaktaaydyu. ⁵⁷ Di'ibáty myajtsta ja Jesús, yu'ajaty yajnujxtu ma ja teedywyindsungórk Kaifás, ma naty ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpajktup esu mujja'aydyujkuty tu ñaymyúku. ⁵⁸ Es yu Peedru pyanujx extu ma ja tyujá'a ja teedywyindsungórk. Jap tyujku es ñaxwe'tsy mada polusiity, es tnijawuya'añ wi'ix 'yokwe'emy ja Jesús.

⁵⁹ Yu teedywyindsunaty es ja mujja'aydyujkuty es tugekyu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix t'okniwaambáttat ja Jesús es 'yoogat, ⁶⁰ es kyaj tpattu ja pyojpu oy may ja ja'ay oj jyamindu es tjaniwaambajttu ja Jesús. Es tim ok myiñ nimajtsku testiigu di'ibu andáktup, ⁶¹ es jynandu:

—Tyaada yedyujk du'an jyuna'añ: “Mbaadats njity tyadu muj tsajptajk es tágak xuuts ngójat jatágok.”

⁶² Net ja teedywyindsungórk pyude'ky es t'anmaay yu Jesús:

—¿Kyaj m'adsoy ni tii? ¿Tii dunu tyaada di'ibu yam myadyáktup mut mijtskyujxm?

⁶³ Es ja Jesús oj wye'emy amoñu. Net ja teedywyindsungórk 'yanmaayu:

—Ujtsats mij n'anmaapy mada Diosu xyuuguyxm es xy'anamudats ja tuj'ajtan pun mijtsu du'an ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

⁶⁴ Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un éxtum mij mjuna'añ, es nandu'un n'anuumudu miidsuty ko m'ixtup ko uj, ja Naxwíñudu ja'ayudyu Kyudnaabyu, n'u'uñya'añuts ma yu 'yaga'añdsyoo ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, es ma naty nmina'añuts yoodsoty.

⁶⁵ Net ja teedywyindsungórk tku'tsy ja wyit es ñuguxu'ugut ja 'yak, es jynañ:

—iTyadu yedyujk tu tmudugoy ja Dios mudu kyum ayuk! ¿Oy njadimtojkuu ja testiigu? Miidsuty ku'um tu xumydowdu yu 'yaxuk ayuk. ⁶⁶ ¿Wi'ix mjuna'andu?

Es ja'ajuty jynandu:

—Myudajtypy ja pyeky, es pákup 'yoogat.

⁶⁷ Ta twindsuju'ktu es twojptu es naagaty twimbojtsu'ktu, ⁶⁸ es t'anmaaydu:

—Mij Kristu, imay pún tu mgóxyuty!

Peedru t'uxtij ja Jesús

⁶⁹ Ma naty ja Peedru 'yu'uñu taja'p, ta ñimiinu tu'ugu kiixy po'oduumbu es 'yanmaayu:

—Mij nandu'un tu mjudity mudu Jesús, Galileeu ja'ay.

⁷⁰ Es ja Peedru 'yuxtij ja Jesús mayja'ayoty, es jyna'añ:

—Kyajts nnijawu ti dun mmadyakupy.

⁷¹ Jamu naty Peedru tujk agu'um ko jatu'ugu kiixy po'oduumbu di'ibu naty jar 'yijxu. Ta jynañ:

—Tyadu ja'ay nandu'un tu jyudity mudu Jesús nazarenu.

⁷² Ta jatugok ja Peedru t'uxtij, es jynañ:

—Diósuts ndestiigu'ajtypy ko kyajts n'ixy'atyu tadu yedyujk.

⁷³ Ko waanu 'yak'ijty, di'ibu naty jarpty tnimujwa'ktu ja Peedru es t'anmaaydu:

—Tuy'ajtun ko mij nandu'un mja'ay'ajtabu tyaadu, mat ko mudu m'u'u mgajxun mya'uxkapy.

⁷⁴ Netu Peedru oj ñaygyajxpekyuty ko kyaj tuy'ajtun jyna'añ:

—iAy, por tsyos! Kyajts n'ixy'atyu tadu ja'ay.

Ta nety 'yuu ja tugaak. ⁷⁵ Net ja Peedru tjamejtsy éxtum ja Jesusu naty tu 'yanu'umxuty: “Ko kyajnumu naty tugaak 'yuu, es mij mjuna'ana'añ tuguk ok ko kyajts xy'ix'aty.” Taa ja Peedru pyadseemy jar, es jantsy juyu yaxu.

27

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹ Ko oj xunñu, ta ja teedywyindsunuty es ja israelítadyu myija'aydujkyuty t'umujk tkajxmujktu es dyajti'igyudu es 'yoogat ja Jesús. ² Net tkutsumdu es oj ttukkudúkuu ja gobernador Ponsu Pilatu.

Juudus 'yeeky

³ Ko ja Juudas di'ibü naty tü tküyaky ja Jesús, t'ijxy ko tü naty tküyaky es 'yoogut ja Jesús, ta oj jyajotmay'o'kñü. Ta tkoonümbijty ja i'px majkpu platü meeñ tsajptügóty mä ja teedywyindsünaty es ja mājja'aydyujkaty. ⁴ Ta t'anmaay:

—Ej tats nbekytyüñ kots tü ngüyaky es 'yoogut tu'ugü ja'ay di'ibü kyaj tii pyeky.

Per ja'ajaty 'yadsooyü:

—Esü taadü, ¿tits üdsaty ngwéntaty? ¡Mij taadü mbátur!

⁵ Net ja Juudas tñaswüjü ja meeñ mä muj tsajptujkñ, es ñajxñü es ñayyo'ktüyü.

⁶ Ja teedywyindsünaty tkoonmujktü ja meeñ, es ñajjyñánüdu:

—Kyaj mbaat nbajtákümü tyadü meeñ mä ja limosñü ñipety, mat ko y'u'ü yaj'yajk ko tu'ugü ja'ay 'yoogut.

⁷ Net ñaybyujtákuü ti'igyü es tjuyandü tu'ugü nax di'ibü jya'a'ajtypy ja tu'ts pojtspu, es dü'ün tmúdtat mä dyaj-naxtákuüdt ja jabye'xyaty. ⁸ Paaty txu'atyü tadü nax extü tyambaat ne'pyññax. ⁹ Es dü'ün yajkuudyüüñ yü tyaadü di'ibü ja Diosü kyugajxpu Jeremiüs tü tkajxyü naty: “Es t'axájüdu i'px majkü platü meeñ, éxtam ja israelítü ja'ayaty tpujtákuü ja tsyoo, ¹⁰ es müdu tadü meeñ tjuudyü ja tu'ts pojtspu ñax, éxtam ja Nindsün'ajtüm xytyuknipejky.”

Jesús, Pilatü wyinduuy

¹¹ Net Jesús oj yajmñejxy mä ja gobernador, di'ibü yajtñüjü:

—¿Tii mijtsü dü'ün ja israelítüdyü ryey?

Netü Jesús 'yadsooy:

—Dü'ünü dü'ün éxtam mij mjññá'aññ.

¹² Es ko ja teedywyindsünaty es ja mājja'aydyujkaty ñi'üñüdu, Jesús kyaj 'yadsooy. ¹³ Net ja Pilatü yajtñüjü:

—¿Tii kyaj xymüdooy tugekyü di'ibü yam mdukni'u'ünüduer mij?

¹⁴ Es ja Jesús kyaj tyim'adsooy ni tuk aä. Es ja gobernador dü'üñü oj wyu'ümü es kyaj tnijawü wi'ix 'yakññá'anat.

Jesús ñidukü es 'yoogut

¹⁵ Es mä ja xü ja gobernador jümajt jümajt tñasmatsü tu'ugü tsimyjya'ay di'ibü ja ja'ayaty tsyojktur. ¹⁶ Es mä tadü tiempü, japü naty 'yity tsimy tu'ugü muj pekyjya'ay di'ibü xyu'ajtypy Barrabás. ¹⁷ Es ko naty ja israelítaty tü ñaymyúkuü, ta ja Pilatü dyajtñüy:

—¿Di'ibü miits mdsojktur esüts nñasmátsat, yü Barrabás, o yü Jesús di'ibü xyu'ajtypy Kristü?

18 Du'ən jyənáñ ja Pilatü mat ko ñija'abu naty ko ja teedywyindsúnaty tñaywyinnaxujáwudu ko Jesús may ja ja'ayaty pyanujxudu es paaty tü tyukkudákudu.

19 Ko naty ja Pilatü 'yak'u'uñü ma yajkutíky, yu ñudo'oxy oj ñigajxykaxaty es 'yanu'amxaty:

—Katü mij ti xytyuktaku müdu tadu ja'ay di'ibu kyaj tii pyeky, mat ko tsu'uyuts nguma'ay jantsy axuk mat yu'gyujxm.

20 Es ja teedywyindsúnaty es ja müjja'aydyujkuty oj ttukpuktü ja ja'ayaty es jyena'anat ko yajnasmásat ja Barrabás es ja Jesús 'yoogat. 21 Ja gobernador dyajtüy jatugókuty:

—¿Di'ibu nidu'uk mdsojktap esats nnasmásat?

Ta ja'ajaty 'yadsoodu:

—Yu Barrabás.

22 Net Pilatü dyajtüy:

—¿Es tits ndúnep müdu tyadu Jesús di'ibu mij m'andijtap Kristü?

Es nidugekyü 'yadsoodu:

—¡Yajkruuzpát!

23 Net ja Pilatü t'anmaaydyu:

—Pes, ¿tii du'ən tü tñimtuundugóy?

Per ja'ajaty 'yaktim'yaxkaktü:

—¡Yajkruuzpát!

24 Ko ja Pilatü t'ijxy ko kyaj ja ja'ayaty tkupuktü es ni'igü ñaymyuk ñaydya'adsudu ja ja'ay, ta tñigajxu nüü es oj kyubujy mayja'ay wyinduuy, es jyena'añ:

—Ej kyajts nduktaku ja 'yo'künu tyadu ja'ay. Miidsudyü taadu mbátudup.

25 Es nidugekyü ja ja'ayaty 'yadsoodu:

—¡Üdsaty es n'u'unk n'una'katy pyeky'áttap müdu tyadu 'yo'küñ!

26 Net ja Pilatü tñasmajtsü ja Barrabás, ta tñi'ana'amü esü Jesús yajwópüt. Ta net tkayajky es dyajkruuzpáttat.

27 Net ja gobernadorü syoldaadaty tñenujxtü ja Jesús ma ja palasyü es dyajnaymyujkü nidugekyü ja soldaadaty ma Jesús.

28 Net tjaanudu ja wyit, es ttukpajtáktü tu'ugü witü tsu'unkrü éxtamü reyü wyit. 29 Ta txugajttü ja apyñ éxtam tu'ugü koronü, es tñujtákdü kyubajkkujxm, es ttukkukajpüdü tu'ugü tajk ma 'yaga'añgyü'u. Ta net twingoxtnaaydyü, ttukxi'ktü es t'anmaaydyü:

—¡Maj kujxm mij, israelítadyü ryey!

30 Nandu'ən twindsuju'ktü, es ttukkukajptúttü ja tyajk es ttukkuwojpu'ktü. 31 Ko ttukxiktaaydyü, ta dyajjunajktü ja

tsu'unk wit, es ttukpujtákta ja kyu'am wit. Ta tmanujxnudu es dyajkruuzpata'andu.

Jesús kyruuzpéty

³² Ko naty tsooonda, ta ñaybyátudu mat tu'ugu ja'ay di'ibu kugajpn Sirene es txu'aty Simonk. Ta ttukkupujkta agwanu es dyajnujxat ja Jesusu kyruuz.

³³ Es du'un jyajtu ma tu'ugu lugaar txu'aty Gólgota, di'ibu 'yandiipy Kalaveeru Lugaar. ³⁴ Jam tjatuk'uugandu ja vinu taam'yo'oy madu tsajkadsuxknijy es kyaj muk tjáwat ja ayo'on. Es ko t'ukmajtsy ja Jesús, ta kyaj tim 'yiky.

³⁵ Ko naty tu dyajkruuzpáttu, ta ja soldaaduty ttuundu ja rifiu es dyajwa'xtu ak yu'ujaty ja Jesusu wyit. Du'un yajkuudyuun éxtum jyanáñ ja Diosu kyugajxpu: “Dyajwa'xtats ja nwit ak yu'ujaty mat ko ttuundu ja rifiu.” ³⁶ Net ñaxwa'tstu jam es tkwentu'ata'andu. ³⁷ Es kyubajky tpujtákudu tu'ugu letreeru di'ibu junaamp éxtumu du'un ja 'yu'unun: “Tyaadu du'un ja Jesús, israelítadyu ryey.”

³⁸ Nandu'un majtsku ma'tspaty dyajkruuzpajttu mat yu'u, tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo. ³⁹ Ja ja'ayaty di'ibu najxtap jam, tnixi'ik ttukxi'iktu es ttuknugow ttuk'yujkówdu, es jyuna'andu:

⁴⁰ —¿Tii kyaj mmijsaty di'ibu junaamp ko mjítap ja muj tsajptujk es tuguk xuu xykyójut jatugok? Mínuts n'ok'ixtu. Pun mijtsu du'un ja Diosu 'yU'unk, nayyajnitso'ogudu mij ku'am es junak kruuzkajxy.

⁴¹ Es nandu'un tyukxikudu ja teedywyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpujktap es madu fariseeuty es ja mujja'aydujkaty. Es ak yu'ujaty ñayjyuna'anudu:

⁴² —Tu dyajtse'eky ja wiinkpaty es kyaj mbaat ñayyajtse'egyuty ku'am. ¿Tii kyaj yu'ujaty ja israelítadyu ryey? Wa'an tjunaky kruuzkajxy es nmu'ujkum yu'u. ⁴³ ¿Tii kyaj tu jyuna'añ ko yu'u Dios 'yU'unk'átyuty? Ko tyu'ajtanaty ko Dios yu'u tsyékyuty, iwa'anu net ja Dios dyajtse'egyuty jam kruuzkajxm!

⁴⁴ Extu ja ma'tspaty di'ibu naty jam mat yu'u kruuzkajxy, twingajx tpujpkajxtu ja Jesús nandu'un.

Jesús 'yeeky

⁴⁵ Net tugekyu ja naxwíñudu kyoodsadyaay kijkyxuu extu tuguk yaxp xunum. ⁴⁶ Es nan ma tadu ooru Jesús kyajxy jantsy muk:

—Elii, Elii, ¿lamu sabaktan?

Di'ibu ayuk wimbudsunamp: “Dios miu, Dios miu, ¿ti kots mij tu xymyastu'uty?”

⁴⁷ Nidu'ugaty di'ibu naty jam, tmūdoodu es ñayjyanánudu:

—Yuh tyaadu yáxap ja Elius, ja Diosu kyugajxpu.

⁴⁸ Netyu nidu'uguty oj ñejxy puye'egy es oj dyajtsooñ tu'uk di'ibu yuunkpunaana. Ta dyajxe'ky mudu vinu xun, es ttukujptiju tu'ugu kepy, es tmawingooñ ja Jesús es tmuugat.

⁴⁹ Per ja wiinkpaty jyanandu:

—iMastu'ut! Min n'ok'ijxam pan nimiinap ja Elius es yajtso'ogudat.

⁵⁰ Ta jatugok ja Jesús oj kyajxy jantsy muk. Ta oj 'yo'knu.

⁵¹ Netyu ja aduy di'ibu jap muj tsajptugóty kyu'tswa'xy kubajky extu ux'ambaat, ja naxwíñudu pyumiimy, ja ju'u kaats oj 'ya'ajmdya'ay, ⁵² es 'yawatsy ja o'kpu jut, es jyikyryujktu mayu Diosu jya'ay di'ibu tu 'yooktu. ⁵³ Es ko naty tu jyikyryujknu ja Jesús, net ñujxtu Jerusalén ma mayjya'ay 'yijxudu.

⁵⁴ Ja soldaadu windsán esu syoldaaduty di'ibu naty muut tkwentu'attu Jesús, ko t'ijxtu ja muk uix es tugekyu di'ibu naty tuun jajtup, net jyantsytsyu'kudu es ñayjyanandu:

—iTu'ajtundamu naty ko tyaadu yu'ujty ja Diosu 'yU'unk!

⁵⁵ Jamu naty mayu toxytyujktu myuj'ixtu jagam di'ibu naty Jesús tu tranujxtu Galileu es tu tpuđakudu naty. ⁵⁶ Ma yu'adyu naty ja Mariu Magdalenu, ja Mariu di'ibu tyaaak'ajtup ja Santya'agu esu Josee, es ja Zebedeu ñudo'oxy di'ibu Santya'agu esu Fwank tyaaak'ajtup.

Jesús ñaxtaku

⁵⁷ Ko ja xuu tsi'idánnu, ta myiñ tu'ugu makja'ay di'ibu xuu'ajtyry Josee, Arimateu kyugajpnaty, di'ibu naty tu tpanejxy ja Jesús. ⁵⁸ Yuh oj tninejxy ja Pilatu es t'amdooy ja ñini'xu Jesús. Ta Pilatu tni'ana'am es yajmo'oyat. ⁵⁹ Ja Josee t'axaju ja ñini'xu Jesús. Ta t'abijty mut tu'ugu wa'atspu saabunu, ⁶⁰ es tpujtáky ma kyu'am o'kpu jut di'ibu naty yuh tu dyajtsajtsjuty dyajpa'ajutyuty tsawiiñ. Ta oj t'agu'uy mut tu'ugu mujpu tsaa. Ta oj ñujxnu. ⁶¹ Jamu naty ja Mariu Magdalenu esu wiinkpu Mariu twin'u'uñudu ja jut.

Soldaaduty di'ibu kywentu'ajttup ja o'kpu jut

⁶² Jakumbom ma ja saabudu xuu, ja teedywyindsánaty esu fariseenty oj tmugajxtu ja Pilatu, ⁶³ es t'anmaaydyu:

—Windsán, yu'uts njamyajtstup ko tadu andakpu jyanáñ ma naty 'yakjiky'átyñam, ko ma tyugukxubety jyikyryúktu ma naty tu 'yeeky. ⁶⁴ Paaty tunu may'ajtan, kaxtu msoldaaduty es nuix tkwentu'atyu tadu jut aa extu ko tyugukxubátatnam, kadiibu nuix ja 'yuxprijkpty jyuududu koots, es óknun t'anumudut ja ja'ayuty: “Tu jyikyryekey ma tu 'yeeky.” Ko du'hn jyátut, ni'igu naty 'yaxuuguty es kadiinun ma naty kyakruuzpetyñam.

⁶⁵ Pilatu jyanáñ:

—Jótum. Munujxtu ja soldaady es yajxon xytyukkwentu'áttat ja jut aa éxtum kyaj mbaat pán tyuka.

⁶⁶ Ta tmunujxtu ja soldaady es trujtaktaaydu yajxon ja tsaa di'ibu agny'ajtypy ja jut, es tsaaaydu mut ja syeyu, es ja soldaady oj wyu'umdu kwentu'ajtr.

28

Jesús jyikypyeky

¹ Ko ja saabudu xuu ñajxy, xuuñubunu naty ma ja domingu xuu, ñejxy ja Mariiu Magdalenu es ja wiinkru Mariiu ma ja Jesús oj ñaxtaku. ² Es ti'in myiin tu'ugu muk ujx, ja'a ko tu'ugu Nindsun'ajtum Diosu 'yánklusu naty kudakp tsajpótm, es jyajty ma ja jut aa. Ta dyajjugéky ja tsaa di'ibu naty 'yagu'ny'ajtypy ja jut, es jam ñaxwe'tsy. ³ Esu wyiin jyujp tye'xy éxtumu judsuk, esu wyit poop éxtumu tsajp'e'pyky. ⁴ Ko ja soldaady t'ijxtu, tsuynydu mut ja tsu'ugu es wyu'umdu éxtumu o'kraty. ⁵ Net ja anklus t'anmaaydu ja toxytyjkaty:

—Katu mdsu'ugudu. Uj nnija'abats ko xy'uxta'aydu Jesús di'ibu tu dyajkruuzpáttu. ⁶ Kyaj ñakyyaaty, pes tu jyikypyeky, du'un éxtumu naty tu tnigajxy. Min xy'ixtu ja lugaar ma naty 'yity. ⁷ Nujxtu pojun, anuumudu yu 'yuxpjkraty ko di'ibu tu 'yeeky tu jyikypyeky, es nujxp Galileeu jawyiin maanum miits mganujxtu. Jap xy'ixtat. Tyaadu du'un di'ibu naty miits n'anuumyádup.

⁸ Net ja toxytyjkaty pojun tso'onda ma ja jut aa, jyantsxyondaktu es tsu'ugudu nandu'un, es oj pnye'egyú t'awánudu ja xrpjkraty.

⁹ Nujxtubu naty, ta tu'aay pyátudu ja Jesús, es kyajxpo'xudu. Ta ja'ajty tmawingoonda ja Jesús. Ta t'awdajttu es tmunaandu ma tyeky. ¹⁰ Ta 'yanmaayudu:

—Katu mdsu'ugudu. Nujx anuumudu nmugu'uktajkats ko jap ñujxtat Galileeu, es jápats xypyaattat.

Di'ibu soldaady myadyaktu

¹¹ Ko naty ja toxytyjk ñujxtu, naagaty ja soldaadu oj ñujxtu Jerusalén kajpnóty es oj ttukmumadya'aktu ja teedywyindsúnaty tugekyu di'ibu tu tyuñ tu jyátyty. ¹² Tyaadu teedywyindsúnaty oj ñujxtu ma ja mujja'aydyjkaty es ñayyajti'igyudu. Net tmeenmyoodyu ja soldaady, ¹³ es t'anmaaydu:

—Miits mjuna'andut ko koots ma naty miits mma'adu, ja 'yuxpjkpadyu Jesús oj tu tjuuttu ja ñini'xu Jesús. ¹⁴ Es pan ja Pilatu ñija'abu tyaadu, uudsaty muut nnygyajxudut kadiibu ti mjátudut.

15 Ta ja soldaadu t'axájuu ja meeñ es du'un oj tmaryakwa'xtu éxtamu naty tu ya'anuumudu. Es du'un tmarya'aktu ja israelítaty extu tyambaat.

Di'ibu Jesús tyuknipejkyry ja 'yuxpukpuky

16 Ja nimajk tu'ukru xrupukpuky oj ñijxtu Galileeu ma ja kopk éxtamu naty ja Jesús tu 'yanu'umxudu. 17 Es ko t'ijxtu ja Jesús, ta t'awdajttu, oy naaguty 'yamajtsk jyotmajtskudu. 18 Net ja Jesús tmawingooñ ja 'yuxpukpuky es t'anmaaydu:

—Ejts tu xumyo'oy ja Dios tugekyu kutujkun, du'un jam tsajpótm es du'un ya naxwiiñ. 19 Paaty nuix ya'uxpaktu ja'ayuty ma tugekyu naxwiiñudu esuts uj nja'ay'áttut. Yajnabáttu xumgyuxmu Dios Teety, es uj, ja 'yU'unk, es ja Espíritu Santu, 20 es tukni'ixudu es tkuydyúnut tugekyu di'ibuts uj miits tu nduk'ana'amdu, es mnijáwudup ko du'ñumts uj n'ity mat miidsaty extu ko jyá'tut ja tiempu ma naxwiiñudu tyugoya'añ.

Oybyu Ayuk Di'ibu Markus Jyaay

Fwank Yajnu bajtpu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

¹ Du'un tsyondaky ja oybyu ayuk mat yu'ugyujxmu Jesukristu, ja Diosu 'yU'unk, ² éxtum kaxja'ay 'yity ma ja Isaiiu ñeky, Diosu kyugajxpu. Du'unu Dios t'anmaay ja 'yU'unk: Ngejxypyuts jawyiin ja n'ayuk kajxwa'xpuats es mya'awátsxudut yu mnu'u mdu'u.

³ Es 'yakjanáñ ja Diosu kyugajxpu:

“Ma muj itun, jam yajmudówt muk kyajxy:

Nayjyujp'ixudu mat ko taa du'un myiñ ja Nindsun'ajtum.”

⁴ Es ja Fwank yajnu bejty ma ja muj it es t'anuumadu ja ja'ayuty es jyodambittut, tmastu'uttut ja pyeky es ñabátut. Du'un ttúndut ja'agyujxm esu Dios mya'xudut ja pyojpu. ⁵ Es majatyu Judeeu ñaxwíñudu es ma Jerusalén kajpn tnimiindu ja Fwank es tmudoo'ittu. Es ko tmayatstu ja pyojpu, net ja Fwank yajnu bátudu ma ja Jordán mujnu.

⁶ Ja Fwangu wyit kyojyuty mudu kameyu jamk es twaan'áty ja po'o, es yu'u ijty jye'xyty ja mu'u esu tsimba'ak, ⁷ es tkajxwa'xy ma ja ja'ayuty es t'anuumadu:

—Oknum myina'añ tu'ugu di'ibu ni'igu tmudaty ja muk'ajtan kadiinam uj. Kyajts uj xyñitaku, ni je'eyu yu kyuk nga'agájudut éxtumxyupts uj n'ityats tyuumbun. ⁸ Uj nyajnu bajttupts miits mat ja nuu, per ja'a myajnu bátudup mat ja Espiritu Santu.

Jesús ñubety

⁹ Ko waanu 'yity, ta ja Jesús tso'oñ ma ja Nazaret kajpn di'ibu ijtp Galileeu. Ta tnimiñ ja Fwank ma ja Jordán mujnu, es net dyajnu bejty ja Jesús. ¹⁰ Es ko naty pyudsemy nujotm, net ja Jesús t'ijxy ko ja tsajp 'yawatsy es ja Espiritu Santu jyunajky ma yu'u éxtum tu'ugu paku'unk. ¹¹ Es yajmudóy tu'ugu kajxy tsajpótm jyuana'añ:

—Mijtsu du'un n'U'unk'ajtyty di'ibats njantsytsyejpy, es óyats njotkujk'áty mat mij.

Majku'ugópk tjatúñ wi'ixu Jesús pyekytyúnat

¹² Net ja Espiritu Santu yajnu xmu ja Jesús ma tu'ugu muj it. ¹³ Jap 'yijty justyikxyxumu ma yu ujts juyujk, es ja majku'ugópk Satanás tja'ijxy esu Jesús pyekytyúnat. Es ñimiinudu Diosu 'yánklusaty es myuduunudu.

Jesús tkajxwa'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

¹⁴ Es ko Fwank yajtsiimy, net ja Jesús ñejxy Galileeu ñaaxóty es jap tkajxwa'xy ja oybyu ayuk. ¹⁵ Net ja Jesús t'anamudu ja ja'ayuty:

—Tu jya'ty ja tiempu es wingoombu du'an ja Diosu kyu-tujkun. Yajtgátstu ja mjot mwinma'añ es mubuktu ja oybyu ayuk.

Jesús tway nimajtaxku ajkxmajtsputy

¹⁶ Mejyñbyu'aayu naty ja Jesús jyadity jam Galileeu ko t'ijxy ja Simonk es ja myuga'ax Andrés. Yu'u naty tyuunk'ajttap ja ajkxmajtsk, es tkujabírudu naty ja 'yajkxmajtsn najoty. ¹⁷ Es 'yanmaayudu ja Jesús:

—Pamiinguts, es ujts miits n'axpajkpu'áttap es nmo'oydyut jatu'ugu tuunk. Tyamu xyajtsonda'aktut es xy'uxta'aydyut mayu ja'ay esats nandu'an yu'ujuty n'axpajkpu'áttut.

¹⁸ Netyu tnikaktu ja 'yajkxmajtsn es oj tranajxtu ja Jesús.

¹⁹ Es ko ja Jesús waanu 'yaknas'yo'oyu, net t'ijxy ja Santya'agu esu Fwank, Zebedeu myaanguty, di'ibu naty ma tu'ugu barku ya'o'oyudup ja 'yajkxmajtsn. ²⁰ Ta ja Jesús dyáxudu, es ja'ajuty tnikaktu ja tyeety ma ja barku mut ja tyuumbuty. Ta oj ñajxtu mut ja Jesús.

Jesús dyajpudsémy ja ka'oybyu ma tu'ugu ja'ay

²¹ Ta jyajttu ma ja Kafarnaúm kajpn. Ma ja saabudu xuu Jesús tyujku ma ja tsajptajk es tyujku ya'axpajkpu. ²² Du'añu ja ja'ayuty wu'umadyaadyu mudu di'ibu kyajxupy, mut ko du'anu naty ya'axpeky éxtum tu'uk di'ibu myudajtypy ja kutujkun es kyaj éxtum ja di'ibuty tsajptagóty ya'axpajktap. ²³ Ma ja tsajptajk japu naty tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu. Ta yaxkeky:

²⁴ —¿Ti mdunaampy mut uj, Jesús nazarenu? ¿Tii mmiimp xyajkutugoya'añdsu? Új n'axkajpyuts mij ko mwa'atsja'ayuty di'ibu Dios wyandak tkaxa'añ.

²⁵ Net ja Jesús t'oooy ja ka'oybyu, es t'anmaay mudu kyutujkun:

—jAmoñu es mastu'udu tyadu ja'ay!

²⁶ Es ja ka'oybyu twijtsxijty ja ja'ay, es ja ja'ay jyantsyyaxy amujaá, ta tyukpudsuumu ja ka'oybyu. ²⁷ Nidugekyu du'añu wu'umadyaadyu ja ja'ayuty, es ñayajtuujudu ak yu'ujuty:

—¿Tii dnu tyaadu? jTyadu ja'ay myudajtypy ja kutujkun es t'ana'amut extu yu ka'oybyu, es mamudoop!

²⁸ Es pojnu yajmadyaagudijty ma ja Galileeu naxwíñudu éxtum ja Jesús ttuñ ja maj'ajtnu es ya'axpeky.

Jesús dya'aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

²⁹ Ko pyudsuumdu ma ja tsajptajk, net ja Jesús mudu Santya'agu esu Fwank oj ñajxtu ma ja tyujku Simonk esu

Andrés. ³⁰ Esu Simongu myu't toxytyujk ja'a naty mabajngujxy ko'knaary mudu jumbā'am. Ta t'anmaaydyu ja Jesús ko pyékyuty. ³¹ Ta ja Jesús tmwingooñ, es tmajtsu ja ky'u es dyajpude'ky. Ta netyu ñajxnu ja jumbā'am, es ja toxytyujk yajkaay ya'úkudu.

Jesús dya"aguda'aky may ja puma'ayuty

³² Ko oj tsi'tnu ja xnu, ta oj dyajmíndu mā Jesús nidagekyu ja puma'ayuty es di'ibu myudajttar ja ka'óbyuty, ³³ es tugekyu ja kugajpnuty myiindu tujk agu'um mā naty ja Jesús. ³⁴ Jesús ya"agudak may ja di'ibu myudajttar kanak nax ja pa'am es yajpudsuum ja ka'óbyuty. Es ja'a ko ja ka'óbyuty ñija'adur pún dan ja'a, paaty ja Jesús dyajkutijky es kyaj kyajxtat.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajxwa'xy Galileeu

³⁵ Móñam, maanamu naty wyingoodsuty, ja Jesús pyude'ky es oj ñejxy adakutuuy kajxtákr. ³⁶ Simonk esu jyamyuduty oj 'yuxta'ayudu. ³⁷ Ko trattu, ta t'anmaaydyu:

—Ni'amuku ja'ayuty m'uxta'ayudu.

³⁸ Es 'yadsoojudu ja Jesús:

—Jo'om wiink tsoo nawingón es ngajxwā'xaduts ja ayuk jam, mut ko mudu tyaadudsu du'un tu nmiñ.

³⁹ Es du'unu Jesús jyudijty mā tugekyu Galileeu ñax es tkajxwa'xy ja nitsokun majatyu tsajrtujk es dyajpudsémy ja ka'óbyuty.

Jesús dya"aguda'aky ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am

⁴⁰ Mā tu'ugu xnu myiñ mā ja Jesús tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am. Ta ñaygyoxtnaaydyáku wyinduuy es t'anmaay:

—Ëj nnija'abuts ko mij mbaaduts xya"aguda'aky pun mdsejpy.

⁴¹ Es ja Jesús pya"ayoojy es tku'unitooñ es t'anmaay:

—Ndsejpyuts es m'aguda'agut.

⁴² Ko du'un t'anmaaydyaay, netyu ñiwatsu ja pya'am es 'yagudaky. ⁴³ Ta ja Jesús t'anmaay es ñajxtat, es tjantsy-tyuknipejky es t'anmaay du'un:

⁴⁴ —Ix jaygyuku. Katu xytyukmamadya'aky ni pún. Nujx winguwā'agu ja teety, es yak ja mwindsu'kun éxtamu Moisés dyajnigutujku, es du'un nidagekyu ja'ayuty tñijáwudut ko tu m'aguda'aky.

⁴⁵ Per ja ja'ay oj ñejxy es tmadyakwa'xy tugekyu oytyim maaty di'ibu naty tu jyátyuty. Paaty ja Jesús kyaj mbaat 'yoktájkuñu ixnide'xy majatyu kajpn, jaayy 'yajakudity mā kyajru ja'ay tsyunudu. Es oytyim maaty ja ja'ayuty tsoyundu es tñinajxtu ja Jesús.

2

Jesús dya''aguda'aky tu'ugm xux ja'ay

¹ Oknum jyumbijty ja Jesús mǎ ja Kafarnaúm kajpn. Es ko yajniǎa'ajm ko tapm naty tǎ tyǎjkja'ty, ² ta pojmn ja ja'ayuty ñaymyujkǎdm, es ni je'eym kyanakyñibatm mǎ ja tǎjk aa. Es yu'm tkajxwa'xy ja Diosm 'yayuk. ³ Net tmamiindm mǎ ja Jesús tu'ugm ja'ay di'ibm naty xux, nimajtáxk tkǎ'aydyu. ⁴ Es kom kyaj mbaat jya'ty extm Jesús wyindum, mat ko jyantsymayjya'ayuty, ta dyajjugáktm waanm ja tǎjkn'i'x. Es mǎ dya''awatstm, jap tkutǎyñajxtm ja puma'ay mat tu'ugm mabajnu'unk. ⁵ Ko ja Jesús t'ijxy éxtm ja myubǎjkanuty, ta t'anmaay ja puma'ay:

—Ym mbojpm yajma'xp.

⁶ Es naaguty ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpǎjktǎp di'ibm naty jap uñaaydyu, ja'a winmaaydyu: ⁷ “¿Ti ko tyǎdm ja'ay dǎ'un kyajxy? Myudugeebym dǎ'un ja Dios, mat ko ni pǎn mbaat tkame'xy ja pojpm, yu'um dǎ'unm Dios.”

⁸ Ñija'abm naty ja Jesús di'ibm wyinmaaydyu. Ta t'anmaaydyu:

—¿Ti ko xymudattm axumgm winma'añuty? ⁹ Kyaj ñimǎjaaty njǎna'anm: “Ym mbojpm yajma'xp”, mat ko kyaj ya'ixy pǎn tǎy'ajtm. ¿Tii kyaj dyu'unuty? Es mjǎna'andǎp miidsuty ko ni pǎn tka''anmmat ym tyǎdm xux: “Pǎdm'uk, yajmúk ja mmabajn es nǎjx”, ¹⁰ mat ko mbaat ya'ixy ko kyaj tmǎdaty ni ti mǎk'ajtm. ¿Tii kyaj dyu'unuty? Pes oy. Min n'oktuk'ixtm ko mǎ, ja Naxwíñdm Ja'aydyu Kyudunaabym, sitay nmǎdajtypyuats ja mǎk'ajtm yǎ naxwíñ es nma'xǎdats ja pojpm.

Net t'anmaay ja xux:

¹¹ —Mij n'anmaary, pǎdm'uk, yajmúk ja mmabajn es nǎjx mǎ mdǎjk.

¹² Net ja puma'ay pyǎde'ky, es dyajmijky ja myabajn, es tsyo'oñ jam ixnide'xy. Es mǎdm tyǎǎdm dǎ'uñm wyu'umǎdyaydyu es t'awdajttm ja Dios, es jyǎnandm:

—Ni nǎ'anmm dǎ'un nga'ijxum éxtmm tyǎǎdm.

Jesús tway ja Matewm

¹³ Oknum ja Jesús oj ñejxy jatugok mǎ ja mejyñbya'a, es maym ja'ayuty myuwingoondm, es dya'uxpǎjktm.

¹⁴ Najxpm naty ja Jesús tu'aay ko t'ijxy ja Leví, Alfeem myaank, 'yu'uñm mǎ yajkugabéty. Ta t'anmaay:

—Pamiingats es n'uxpǎjkrǎ'átm.

Net ja Leví wya'tse'ky. Ta tǎpds'oñ.

¹⁵ Mugaabym naty ja Jesús mǎ Leví tyǎjk, es maym yajkugabajtǎty esm wiingátym di'ibm 'yandijtm pojpm ja'ayuty, nan jam 'yu'uñdm nandǎ'un ti'igy mǎ meesm mǎ Jesús es ja

'yuxpɨjkpɨty, mut ko mayɨ naty ja ja'ayɨty di'ibɨ panɨjxɨdɨp.
 16 Es ja fariseeɨty di'ibɨty tsajptɨgóty ya'uxpɨjktɨp, ko t'ijxtɨ ja
 Jesús kyay mɨdɨ tadɨ ja'ayɨty, ta t'anmaaydyɨ ja uxpɨjkpɨty:

—ǂWi'ixɨ dɨ'ɨn ko yɨ mwindsɨn kyay 'yiiky mɨdɨ ya-
 jkugɨbajtpɨty es mɨdɨ pojɨp ja'ayɨty?

17 Ko Jesús tmɨdooyɨ tyaaɨdɨ, ta t'anmaaydyɨ:

—Yɨ oy mɨkɨp ja'ay kyaj ttseky ja kudsooy, yɨ'ɨ dɨ'ɨn di'ibɨ
 pɨjkɨdɨp. Kyajts tɨ nmiñ esats nwowa'añ ja di'ibɨ jiky'ajttɨp
 tɨy'ajttɨn mɨtt es jyodɨmbíttɨt, yɨ'ɨ dɨn je'eyɨ pojɨp ja'ayɨty.

Jesús dyajtɨwɨdɨ ti ko kya'ayu'aty

18 Tɨgok ko naty ja Fwank Yajɨnbajtpɨ 'yuxpɨjkpɨty es
 nandɨ'ɨnɨ fariseeɨdyɨ 'yuxpɨjkpɨty 'yayu'attɨ, ta myiɨndɨ
 naagɨdyɨ ja'ayɨty mɨ Jesús, es dyajtɨdɨdɨ:

—ǂTi ko kyaj 'yayu'attɨ miɨ m'uxpɨjkpɨty éxtɨm 'yayu'attɨ
 yɨ fariseeɨty esɨ Fwangu 'yuxpɨjkpɨty?

19 Jesús 'yadsoojɨdɨ:

—ǂTii mbaat 'yayu'aty di'ibɨ tɨ yajwówdɨ mɨ ja ja'ay pyekey,
 mɨ 'yak'ity mɨdɨ pɨjkɨp yedyɨjk? Pɨn jam ja pɨjkɨp yedyɨjk,
 kyaj mbaat 'yayu'aty. 20 Per mɨnɨp ja tiempɨ mɨ ja pɨjkɨp
 yedyɨjk yajtukpuwíjstɨ'udɨt, taanɨm sitɨy 'yayu'áttɨt.

21 'Ni pɨn tka'axuyɨ tuk wit mut tuk pedazɨ jemwyit,
 mut ko ja abajtsɨnɨ jembyɨ nɨmúkpɨ es kyɨdsɨp ja tuk
 wit. Ta wyɨ'umɨt ni'igu mɨj ja kyɨtsy'át. 22 Es ni yɨ jembyɨ
 vinɨ kyaya'adamɨ mɨ yɨ tukɨp nɨn'abutsɨnbyo'o, mut ko
 ja jembyɨ vinɨ mɨgɨdsɨp mɨ ja nɨn'abutsɨnbyo'o, es dɨ'ɨn
 tyɨgóyɨt ja vinɨ es ja nɨn'abutsɨnbyo'o. Paaty yajɨpɨjta'aky yɨ
 vinɨ jembyɨ mɨ yɨ jembyɨ nɨn'abutsɨnbyo'o.

Jesús 'yuxpɨjkpɨty tkutɨjtɨ ja triigu saabɨdɨ xɨn

23 Tɨgok mɨ ja saabɨdɨ xɨn najxtɨbɨ naty ja Jesús mɨdɨ
 'yuxpɨjkpɨty triigu kamoty, ta ja 'yuxpɨjkpɨty tkutɨjtɨ ja triigu
 ko jap ñaxtɨ. 24 Net ja fariseeɨty t'anmaaydyɨ ja Jesús:

—Ok adsow, ǂti ko yɨ m'uxpɨjkpɨty ttundɨ di'ibɨ kyaj
 ñigutíkyɨty yajtɨnɨt saabɨdɨ xɨn?

25 Es ja Jesús 'yadsooy:

—ǂTii ni na'ɨnɨm miits xykya'uxpɨktɨ di'ibɨ tyuun ja
 Davit ko tɨgok mut ja jyamyɨdɨty oj tyɨgoy'ajtxɨdɨ es oj
 yu'oogɨdɨ? 26 Tyɨkɨ ja Davit mɨ ja Diosɨ tyɨjk mɨ naty
 ja Abyatar 'yity teedywyindsɨngópk. Ta ja Davit tkaay ja
 kuni'xypɨ tsajkaaky, di'ibɨ naty je'eyɨ nigutiky tkádyɨt ja
 teedyɨty, es tmooy nandɨ'ɨn ja jyamyɨdɨty.

27 'Ja saabɨdɨ xɨn yajɨpɨjta'aky es ja ja'ayɨty ttuk'oy'áttɨt,
 es kyaj ja ja'ayɨty tyuk'oy'áttɨdɨt ja saabɨdɨ xɨn. 28 Paaty
 jaygyúkɨdɨ ko ɨj, ja Naxwíñɨdɨ ja'ayɨdyɨ Kyudɨnaabyɨ,
 nmɨdajtypɨts nandɨ'ɨn ja kutujkɨn mɨ yɨ saabɨdɨ xɨn.

3

Yedyujk di'ibn myudajtypy ja kyu'u tuk adu'um tu'uts

¹ Jesús tyujku jatugok mā ja tsajptujk, es japu naty tu'ugu ja'ay di'ibn tu'udsu naty ja kyu'u tuk adu'um. ² Es naagudyu fariseeuty t'ix ttundu ja Jesús pun 'yok'ya'agudakypy ja puma'ay mā ja saabudu xuu, es du'un tmudáttut wi'ix t'okni'unnadut. ³ Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay di'ibn naty myudajtypy ja kyu'u tu'uts:

—Pudu'uk. Tanu yaa kujk'aay.

⁴ Net ja Jesús dyajtuy ja fariseeuty:

—¿Ti mbaat ndu'unum mā ja saabudu xuu, ja oybyu o axuukpu? ¿Nyajtsókum o nya'o'kumu?

Es ja'ajuty kyaj 'yadsoodu. ⁵ Net ja Jesús twin'ijxtu ja'ajuty mudu aku, es jyotmay'e'ky ko kyaj tra'ayowdu ja kapuma'ay. Ta t'anmaay ja ja'ay:

—Yajtúw ja mgu'u.

Ja ja'ay dyajtuy ja kyu'u, es ta 'yakadaky.

⁶ Net pyudsuumdu ja fariseeuty es tkajxmúktu mut ja Eroodusu jya'ayuty wi'ix 'yoogat ja Jesús.

Jesús ya'uxpeky mejyñbyu'aay

⁷ Es ja Jesús oj ñexy mut ja 'yuxrujkruty mejyñbyu'aay, es pyanujxudu mayu Galileeu ja'ayuty. ⁸ Es nandu'un mayjya'ay tniimiindu ja Jesús mut ko tmadowdu ja muj'ajtunuty di'ibn tyiimpy. Ja di'ibn tso'ondup Jerusalén es wiink tsoo mā Judeeu, mā Idumeeu ñax, Jordán mujnuu ninaxy, mā Tiru ñax esu Sidón ñax. ⁹ Jesús ttuknipejky ja 'yuxrujkruty es ya'awijxudut tu'ugu barku awiink mā mbaat tyaku kadiibu ja ja'ayuty 'yadijmúkdut. ¹⁰ Mut ko mayu naty ja ja'ayuty tu dya'aguda'aky, jyantsy'adijmujktap es tmawingoonda es tpaada'andu oyjye'eyu ja wyitu Jesús, es mut yu'uyu 'yaguda'aktut. ¹¹ Es ko di'ibn naty myudajttap ja ka'óbyuty t'ijxtu ja Jesús, ta ñaygyoxtnaaydyákudu Jesús wyindum es jyuna'andu muk:

—¡Mjtsu du'un ja Diosu 'yU'unk!

¹² Es ja Jesús muk t'ane'emy ja ka'óbyuty kadiibu jyuna'andut punu dun yu'u ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsk ja 'yapóstuluty

¹³ Oknum ja Jesús pyatujku mā tu'ugu kopk, es jam dyaxu di'ibn yu'u tsoyjk. Es ñimiinudu. ¹⁴ Es ttuknipejky nimajmajtsk yu'ajuty es 'yapóstulu'áttuty, es 'yíttut mut yu'u es tkaxa'añ ayuk kajxwa'xpu, ¹⁵ es tmooy ja kutujkan es dya'aguda'agut ja puma'ayuty es dyajpudsúmut ja ka'óbyuty. ¹⁶ Tyaadu du'un ja nimajmajtskpu: Simonk di'ibn yajpujták ja xuu Peedru, ¹⁷ Santya'agu es ja myuga'ax Fwank, Zebedeu myaanguty,

di'ibü xyamooy Boanerjes (di'ibü 'yandijpy ko muk kyajxtü, éxtümü anaa), ¹⁸ Andrés, Felipü, Bartolomee, Matewü, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu myaank, Tadeeu, Simonk ja kananeeu ja'ay, ¹⁹ esü Juudüs Iskaryotü di'ibü ok kyuyajk ja Jesús.

Jesús yajnijaxxy ko dyajtúñ ja mäjku'ugópkü kyutujkän

²⁰ Oknäm jyumbijty mä ja tyujk mät ja 'yuxpükpüty, es jatugok ñaymyujküdü ja ja'ayüty, es ni tka'okmüdajñü ja tiempü es kyáydyt. ²¹ Ko ja Jesusü myugu'ugüty tñija'adü, ta tñimi-indü es dyajñajxändü, es ñajjyñánüdü:

—Tüü da yu'ü lyokü.

²² Nandü'ün ja di'ibüty tsajptugóty ya'uxpüktpar tso'ondü Jerusalén, es ñajjyñá'ánüdü:

—Tyadü ja'ay myüdajtypy ja mäjku'ugópk Belzebuu, paaty dyajpüdsémy ja ka'óybyty.

²³ Net ja Jesús dyaxü ja ja'ayüty, es t'anmaaydyu:

—Mindü es ndukmämadya'aktat tu'ugü ijxpajtän. ¡Ni wi'ix tsoo mbaat ja mäjku'ugópk Satanás tkayajpüdsémy ja myuga'oybyü! ²⁴ Pes pän tu'ugü kutujkän naywya'xup es tsiptundü tuk peky mät ja wiinkpüty, tadü kutujkän kyaj mbaat jyeky. ²⁵ Nandü'ün pän tsiptuundap ak tukka'axüty, kyaj mbaat ñakytyuunmúktü. ²⁶ Es dü'ün nandü'ün, pänü mäjku'ugópk nayñibüdü'kup müdü myuga'óybyty, kyaj mbaat ja mäjku'ugópkü kyutujkän jyeky.

²⁷ 'Ni pän mbaat kyatükü amüjaa mä tu'ugü kumüjaabü ja'ayü tyujk es tjuudat di'ibü jap pän kyaj jawyiin t'awüñmíky. Per pän tü t'awüñmíky, net mbaat tjuuty. ²⁸ N'anmaaydyupts miidsüty ja tüy'ajtän. Yu Dios mbaat tme'xy nidugékyüdyü ja'ayüdyü pyojpü es mä tmü'üdugoy tmügajxtugóty ja Dios; ²⁹ per di'ibü myu'üdugeepy myügajxtugeepy ja Espiritü Santü, kyaj mbaat ni na'a yajme'xy, myu'ijttáwüdü dü'ün ja pyojpü winü xüü winü tiempü.

³⁰ Dü'ünü Jesús jyñánü mät ko japü naty naagüty di'ibü jüñaamp ko Jesús ttüñ ja müj'ajtän müdü ka'oybyü myak'ajtän, kyaj jyñandü ko Jesús dü'ün ttüñ müdü myak'ajtänü Espiritü Santü.

Jesús tyaaq esü myuga'axüty

³¹ Net jyajttü ja tyaaq es ja myuga'axüty. Ta wyu'umdü japü taja'p. ³² Di'ibü naty uñaaydyup Jesús myüwingón, ja'a 'yanmaaydyü ja Jesús:

—Yu mdaaq esü mmüga'axüty tyap taja'p, es yu'ü mmügajxändup.

³³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Püñdsü dü'ün nmüga'ax'ajtypy es püñdsü dü'ün ndaaq'ajtypy?

³⁴ Net twin'ijxy di'ibũ naty wingón win'uñaaýudũp, es jyunáñ:

—Tyaadũdsũ du'ũn éxtũm ja ndaagũts es éxtũm ja nmũga'axũdyũts. ³⁵ Mũt ko oytyim pũnũty di'ibũ tyiimpy di'ibũ tsyejpy ja Dios, yu'ũdsũ du'ũn éxtũm ja nmũga'axũts yedyũjk toxytyũjkũty es éxtũmduũ ndaagũn.

4

Triigũwũjpu éxtũmũ ijxpajtũn

¹ Jatũgok tyũjkũ ya'ũxpujkrũ Jesús mejuñbyũ'aay, es ñaymyũjkũ mayũ ja'ay mã naty yu'ũ. Paaty tyũjkũ mã tu'ugũ barkũ di'ibũ naty jap mejuñ agũ'p, es jap ñaxwe'tsy, es ja ja'ayũty 'yittũ pu'ujótm. ² Net dya'ũxpejky kanak peky mũdu 'yijxpajtũn. Es mã ya'ũxpeky, du'ũn jyunáñ:

³ —Mũdowdu tyaadu: Tu'ugũ ja'ay oj ñejxy triigũwũjpu. ⁴ Ko naty jam wyũjy, tuk peky ja tũmt kya'ay tu'aay, es myiindu ja joon jũyũjkũty, ta tpiidu. ⁵ Jatuk peky kya'ay tsaade'ekykyũjxm mã kyaj nũgoo yũ nax. Ta ja tũmt myũjxy pojũn mũt ko ja nax kyaj kyũkũty. ⁶ Es ko 'yaandáky ja xũũ, ta tsyaayũ ja xũ'án. Es kom kyaj tmũdaty ja 'yaats kũk, ta tyũtsy. ⁷ Es jatuk peky kya'ay mã apyñ myũxy. Ta ja apyñ yooñ es ja'a yajji'xtaayũ, es du'ũn ja tũmt kyaj wyinduũy. ⁸ Es jatuk peky kya'ay mã ja oyñax, ta yooñ pyejty ja tũmt es wyinduũy; naagũty dyajky i'px majk ja triigũ tu'ugũtyryũ ja tũmt, naagũty tũgũ'px es naagũty mũgo'px. ⁹ Di'ibũ mũdoodũp, wa'an tjaygyũkũdu.

Ti ko ja Jesús ya'ũxpeky mũdu ijxpajtũn

¹⁰ Oknũm ko Jesús oj wye'emy naydyu'uk, naagũty di'ibũ naty tũ tmũdowdu ñimiinũdu mũt ja nimajmajtskrũ 'yũxpujkrũty, es yajtũjũdu ko ti dũn 'yandiipy mã tadũ ijxpajtũn. ¹¹ Ta 'yanmaayũdu:

—Miidsũty, Diosũ du'ũn mduknija'adũp wi'ix yu'ũ ya-jkutiky, di'ibũ kyaj yajnijáwũ ijty; es di'ibũts kyaj xpyanejxy, nduk'ũxpejkyryũts mũdu ijxpajtũn, ¹² mũt ko oy tjamũdoodũ di'ibũts nmadyakypy es tja'ijxtũ di'ibũts ndiimpy, kyaj tjaygyũkũdu, es kyaj jyodũmbĩttũt, es ja Dios pyojpũma'xũdu.

Jesús tkajxte'xy ja triigũwũjpu éxtũmũ ijxpajtũn

¹³ '¿Tii kyaj xyjaygyũkũdu miidsũ tadũ ijxpajtũn? ¿Es wi'ix mbaat xyjaygyũkũdu ja wiinkpũdyũ ijxpajtũn? ¹⁴ Ja di'ibũ wyijpy ja tũmt, du'ũn éxtũm ja Diosũ 'yayuk kajxwã'xpu. ¹⁵ Naagũdyũ ja'ay du'ũn éxtũm mã ja tũmt kya'ay mã tu'u. Myũdoodũp ja Diosũ 'yayuk, per ko tmũdoodũ'aaydyũ, ta myiñ ja mũjku'ugópky es pyũjxũty ja ayuk di'ibũ tũ tyũkũ jyodoty wyinmã'añóty. ¹⁶ Es naagũdyũ ja'ay du'ũn éxtũm mã ja tũmt

kya'ay tsaade'ekykyujxm mā kyaj nūgoō nax. Myūdoodup ja Diosu 'yayuk es 'yaxájudup xonda'aky'aa xonda'akyjyót, ¹⁷ es mat ko kyaj tmadattu 'yaats kək, paaty kyaj jyaktu. Es ko 'yayo'ombaattu mat ja'agyujxmu Diosu 'yayuk, ta kyaj tnakymyubaktu. ¹⁸ Es ja wiinkrəty du'ən éxtam mā ja tūmt yajwəjy mā apyñ myuxy. Myūdoodup ja Diosu 'yayuk, ¹⁹ es yu'uy wyinma'añ'ajttup di'ibu ya ijtp naxwiiñ, ja mukja'ay'át, ja'a win'u'ən winxájup es t'adseky oytyim tiity. Tugekyu tyaadu yajtugeery ja Diosu 'yayuk mā yu'ujəty, es kyaj myuj myayu. ²⁰ Es ta naaguty di'ibu myūdoodup ja Diosu 'yayuk es 'yaxájudup, es yajmuj yajmáup éxtam mā ja tūmt oyñāxóty, es naaguty yajk i'px majk, naaguty tugu'px, es naaguty mugo'px.

Lampru éxtamu ijxajtan

²¹ Nandu'ən 'yanmaayudu:

—Ko pán dyajtoye'eky ja lyampru es dyajnejxy tyəgoty, ¿tii netyu tkuiitsy madu kajoon o trəjta'aky mabajnbatku'pu? Kyaj, ¿kədi? Nik ni'igu yajrəjta'aky kujxm es tyukjájut ja tujk yajxón. ²² Es ni tii di'ibu ijtp ayu'udsyu es óknəm kyawu'əmt ijxnide'xy, es kyaj jyaadyu ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwət. ²³ Di'ibu mūdoodup, wa'an tjaygyúkuđu.

²⁴ Nandu'ən ya'anmaaydyu:

—Mbáktubu kwentu miits mat di'ibu mmūdoodup. Ja kijxn di'ibu miits myajtuundup, nandu'ənu Dios miits mgijxəmbitə'anudu, es extu waanu ni'igu miits di'ibu myūdoodup. ²⁵ Es di'ibu myudajtyru, yajmo'oyup waanu ni'igu; es di'ibu təgo'y'ajtxup, yajrəjkup extu nu'ənan je'eyu tmdaty.

²⁶ Nandu'ən jyənáñ:

—Ja Diosu kyutujkən du'ən éxtam ja tūmt di'ibu ñipy tu'ugu ja'ay. ²⁷ Myanaxy, es óknəm pyude'eky, es du'ən ñaxy xəñ koots bom bom, es ja tūmt myuxy es yoñ, es yu'u kyaj tnijawu wi'ix. ²⁸ Ja'a ko kə'əm myuxy ja tūmt naaxóty, jawyiin wyimbudsemy ja tyeky, óknəm ruəjy, taanəm trəjta'aky ja tyəmp. ²⁹ Es ko ja tyəmp tsya'amy, ta dyajrədu'əktu, mat ko tu trəaty ja tiempə mā myúkat ja rəjta'aky.

Mortás tūmt éxtamu ijxajtan

³⁰ Nandu'ən jyənáñ ja Jesús:

—¿Wi'ix kyəxe'eky ja Diosu kyutujkən, o ti ijxajtan mat ndukmə'ijxkijxym? ³¹ Du'ən éxtam mortás tūmt di'ibu yajwəjp es yajnaxnijeery. Yu'u dən waanu ni'igu mutsk mā ja tūmt ya naxwiiñ, ³² es ko yajni'ipy, yoomp məj kədiinəm ja wiinkrə aay ujts, madu 'yaay xye'entsy məjjətyty, ko extu yu joon jəyujk mbaat 'yaniktse'eky mā dya'aniku.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mada ixpajtun

³³ Du'ün ja Jesús ttuk'uxprijktu ja Diosu 'yayuk, es trujta'aky may ja ixpajtun éxtumu tyaaduty, extu mbaat tjaygyúku. ³⁴ Ni ti tkatukmumadyaky ko ja ixpajtun tkayajtún. Per ko wu'umdu ak yu'uy mada 'uxprijkruty, tyukjaygyujkudup tugeky.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtumijtku ja mejyñ

³⁵ Nan ja xuu ko oj tsyu'ujnu, ta t'anmaaydu ja 'uxprijkruty:

—N'okninajxum ja mejyñ.

³⁶ Net tnikaktu ja ja'ayuty es ñijxtu mat ja barku ma naty ja Jesús 'yu'uñ. Es 'yakpanjxudu wiinkrudu barku. ³⁷ Ta myiñ tu'ugu muk poj. Es ko ja nu ñikapy tujkup barkoty, net ja barku 'yutsannu mada nu. ³⁸ Tam natu Jesús mya'ay ux'am ma tu'ugu kukoy kuxmada'aky. Ta dyujxtu es t'anmaaydu:

—¡Windsún! Tyar ngi'inanu, ¿es mij kyaj ti xyjawu?

³⁹ Net ja Jesús pyude'ky es t'ooy ja poj, es t'anmaay ja mejyñ:

—¡Amoñ! ¡Tumijtku!

Ta ja poj myo'ty, es tugeky oj wu'umadya'ay amoñ es tumijtku. ⁴⁰ Net ja Jesús t'anmaaydu ja 'uxprijkruty:

—¿Ti ko nugo m'oktsu'knu? ¿Ti ko xykyamaddu mabjkan?

⁴¹ Ta ja 'uxprijkruty jyantsytsyu'kudu, es ñayjyanánudu:

—¿Ránu danu tyaadu, ko extu yu poj esu mejyñ maddoojup?

5

Gadaru ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu

¹ Ta tñinajxtu ja mejyñ, es jyajtu ma yu ñaxwíñudu Gadaru. ² Ko ja Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu es tsooñ ma ja kampyoon. ³ Tyadu ja'ay jam tsyunaay kampyoonoty es ni rán kyamada'agyuty, ni mada kadenu. ⁴ Kanak ok jyayajkuwu'ñ mada kadenu, es tyuknujkyadyary, ⁵ es jyadity xuuñ koots majaty tun kopk, es ya'axy jyeky kampyoonoty es ñayyajsayúty mada tsaa. ⁶ Es ko t'ijxy ja Jesús jagam, pye'egyu oj ñejxy, es ñaygyoxtnaaydyaku Jesús wyindum, ⁷ es t'anmaay jantsy muk:

—Jesús, Dios Tsajpótudu 'yU'unk, ¿wi'ixats mij xytyuna'añ? ¡Nmunu'xtáky mada Diosu xyuagyujxm kudiits xytsyaatsyтуñ!

⁸ Du'ün jyunañ mat ko Jesús tu naty t'anumu:

—Ka'oybyu, tukrudsumu tadu ja'ay.

⁹ Ta ja Jesús yajtuju:

—¿Ti mxu'ajtypy?

Ta ja'a 'yadsooy:

—Ja'ats nxu'aty Lejyonk, mut ko nimáyuts udsuty.

¹⁰ Es ja ka'óbyuty mynu'xtáktu ja Jesús es kudiibu kyáxudut wiink tsoo. ¹¹ Jamu naty mayu udsam jyu'xtu nawingón ma tadu kopk. ¹² Ta ja ka'óbyuty tmnu'xtáktu ja Jesús es t'anumudu:

—Tunu may'ajtun, kajxtuguts ma yu tadu udsam esuts udsuty ndúkudut ma yu'u.

¹³ Net ja Jesús dyajkutijky. Ta ja ka'óbyuty pyudseemy ma ja yedyuk es tyukma ma ja udsúmuty. Jamu naty éxtam majtsk milu udsúmuty. Net ja udsúmuty ñijxtu jantsy puye'egyu nax jajp'am es kyuruy'knajxtu mejuñoty, es jap jyi'xtaaydu.

¹⁴ Net ja di'ibu ja udsam kywentu'ajttap puye'egyu oj ñijxtu, es oj ttukmamadya'aktu ja nax kajpn es nu'aay tu'aaybyuty. Ta myiñ ja ja'ay es t'ixandu ti dunu naty tu jyaty tu kyubetyuty.

¹⁵ Ko jyajttu ma naty jam ja Jesús, ta t'ijxtu ja ja'ay di'ibu naty myudajtypy ja ka'óbyuty. Tamu naty 'yu'uñu wixu es yuunk naxury. Ta tsu'kudu, ¹⁶ es di'ibu naty tu t'ixtu, ja'a tyukmamadyaktu éxtamu naty tu jyaty tu kyubety mut ja ja'ay di'ibu myudajt ja ka'óbyuty es éxtamu naty tu jyaty mut ja udsúmuty. ¹⁷ Net tmnu'xtáktu ja Jesús es pyudsúmut jam es ñijxat wiinktuuy.

¹⁸ Ko ja Jesús tyukma ma ja barku, ja ja'ay di'ibu naty myudajtypy ja ka'óbyuty mynu'xták ja Jesús esxuyar ñejxy mut yu'u. ¹⁹ Es ja Jesús kyaj dyajkutijky, ni'igu t'anmaay:

—Nujx ma mdajk mudu mjiiky mmagu'uk, es tukmamadya'ak tugekyu di'ibu ja Nindsun'ajttam tu ttuñ mut mij, es wi'ix tu tmdaty ja pa'ayo'on mut mij.

²⁰ Ja ja'ay oj ñejxy, es tmadyakwa'xy ma yu Dekápolus kajpnaty tugekyu di'ibu naty Jesús tu ttuñ mut yu'u. Es du'uñu wuy'umadyaaydu ja di'ibáty myudoodu.

Jayru ñunx es ja toxytyuk di'ibu Jesusu wyit tyoon

²¹ Ko ja Jesús jymbijty ma ja barku mut ja 'yuxrukruy, ta tninajxtu ja mejuñ. Es ko jyajty jamdsoo, ta ñimiinudu mayja'ay. ²² Net ñimiinu nidu'uk di'ibu xyu'ajtypy Jayru, di'ibu windsun'ajtp ma ja tsajptajk. Ko jyajty ma ja Jesús, ta ñaygoxtunaaydyáku tyeky'ujxm, ²³ es tjantsymynu'xtáky, es t'anumu:

—Yu nnuxats tim'oogánup. Tunu may'ajtun, min esu mgu'u xytyuknikónut es 'yaguda'agut es jyiky'átut.

²⁴ Net ja Jesús oj ñejxy mut yu'u, es may ja ja'ay oj pyanujxudu es 'yadijmúku. ²⁵ Es ma yu tadu mayja'ay, japu naty tu'ugu toxytyuk di'ibu majmajtsk jumajt naty ja taxyu pa'am

tmudajnu. ²⁶ Tu naty jyantsy'ayoonu es tu ñajxnu natyu kud-sooy kanaak, es tu naty dyajtuundaayñu tugekyu ja myeeñ di'ibu naty myudajtypy, es ni wi'ix tsoo tu kya'aguda'aky, ni'igu myujtákn.

²⁷ Ko tyadu toxytyujk tmudooy ko jaa ja Jesús, ta tmawingooñ uxku'p tsoo ma ja mayjya'ay, es ñaydyukpatu ja Jesusu wyit, ²⁸ mut ko ñayjyuna'añty: “Mut yu'uyu kots nnaydyukpaadudu yu wyit, aguda'agupts.” ²⁹ Es netyu ja wyindaxu 'yadijky, es tja'aju ja ñini'x ko tu 'yaguda'aky.

³⁰ Es net ja Jesús tja'aju ko tu naty pán dya'aguda'aky mut ja myuk'ajtán. Net ñayjyu'ijxu ma ja ja'ayaty, es dyajtuuy:

—¿Pánats ja nwit tu ñaydyukpaadyuty?

³¹ Net ja 'yuxpukpatty 'yanmaayudu:

—M'ijxypy ko ja mayjya'ay m'adijmúkn, es xyajtáy: “¿Pán tu ñaydyukpaadyuty ja nwítats?”

³² Es ja Jesús ñas'ijxu xidsoo yadsoo es t'ixa'añ pánu naty tu ñaydyukpaadyuty ja wyit. ³³ Ta ja toxytyujk tsuyuy mut ja tsu'ugu, ja'a ko ñija'ap éxtamu naty tu jyaty. Ta ñaygoxtunaaydyáku Jesús wyindum, es t'anmaaydyaay tugekyu ja tui'ajtán. ³⁴ Jesús 'yanmaayu:

—Tu m'aguda'aky mut ko tu xymyabeky. Nujx yajxón. Tu m'aguda'aky.

³⁵ Tánnumu naty ja Jesús 'yakkajxy ko ñimiinudu ja ja'ayaty di'ibu tso'omp ma ja Jayru tyujk. Ta t'anmaaydyu ja Jayru:

—Yu mnux tu 'yo'kn. Katu xyñaky'adsipy ja Windsán.

³⁶ Es ja Jesús ni tkamajpajtáky éxtamu naty jyuna'andu. Ta t'anmaay ja Jayru:

—Katu mjotmay'eeky. Mubajkats je'eyu.

³⁷ Es tkutijky es kyaj pán ryanajxndut, ja'ayu ja Peedru, Santya'agu esu Fwank, ja myuga'axu Santya'agu. ³⁸ Ko jyajty ma ja tyujku Jayru, net t'ijxy ko ni'igu ja ja'ayaty ñaymyuk ñaydya'adsudu es jyantsyjyu'uy jyantsyya'axtu. ³⁹ Ta ja Jesús tyujku jap tugoty es t'anmaaydyu:

—¿Ti ko nugo m'okna'amnudu es mju'uydyu? Yu kixyu'unk kyaj tu 'yeeky, maabu du'an.

⁴⁰ Per je'eyu tyukxíkn. Net ja Jesús dyajpudsuumdu nidugekyu. Ta tmanejxy ja u'unқтаак u'unkteety es mudu 'yuxpukpatty. Ta tyujku ma ja o'kpu'unk 'yity. ⁴¹ Ta tmajtsu ja kyuh es t'anmaay:

—Talita, kumi (di'ibu ayuk wimbudsuump: “Kixyu'unk, mij n'anmaapy, pudu'uk.”)

⁴² Netyu ja kixyu'unk pyude'ky es yo'oydsyo'oñ. Majmajtsku natyu jyumajt. Es ja ja'ayaty du'ñu wu'umadyaadyu. ⁴³ Es ja Jesús oj tyuknipúkn es kudiibu

pún ttukmumadya'aktat, es tyuknipujktu es dyajkáyut ja kixyu'unk.

6

Jesús jap Nazaret

¹ Es ja Jesús tsoyo'õñ jap es oj ñejxy ma ja kyajpn, es ryanujxudu ja 'uxprijkruty.

² Ko jyajty ja saabudu xuu, ta tyujku ya'uxprijkrum ma ja tsajptujk, es may ja ja'ayuty di'ibu mudoo'ijtudum du'uñu wuyumadyaaydu es ñayjunánudu:

—¿Ma tu t'uxpekyu tyadu ja'ay tugekyu tyaadu? ¿Tii dunu tyadu wijy'ajtun di'ibu tu yajmo'oy esu tyadu muj'ajtun di'ibu tyiimpy? ³ Ja'a tyaadu ja tsajtspru, ja Mariiu myaank esu myuga'axu Santya'agu, Josee, Juudus esu Simonk, esu myuga'ax toxytyujkuty nan yaa 'yity ma udsajtam.

Du'un jynna'andu es kyaj ttundu kwentu. ⁴ Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—Nidugekyu wyindsu'kudup tu'ugu Diosu kyugajxru. Jap kyawindsu'ugudu ma ja myugugajpn esu myugu'uk myuga'axuty.

⁵ Es kyaj mbaat ttuun ja muj'ajtun jap, je'eyu naaguty oj t'akku'anitõñ es dya'agudaky. ⁶ Es ja Jesús du'uñu wuyumu mat ko kyaj myubukudu.

Jesús tkexy ja 'uxprijkrutujk Diosu yayuk kajxwa'xru

Oknum ja Jesús oj ya'uxpeky majatyu kajpnu wingombu.

⁷ Ta dyaxu ja nimajmajtskrum 'uxprijkruty, es tkejxy nimajtskáty, es tmooy ja kutujkan es dyajpudsámdut ja ka'óbyuty. ⁸ Es ttuknipujktu kudiibu dyajnujxtut tyu'amgyujxmudu, yu'uyu tyajk, es kyaj dyajnujxtut ja pyijñ, ni yu kyaayñajxuk, ni yu myeeñ, ⁹ yu'uyu tyukwa'agudup ja kyuk'uk es je'eyu wit di'ibu ñikujxm myudajttup.

¹⁰ Nandu'un 'yanmaayudu:

—Ko mja'tut ma tu'ugu tujk, jaryu m'ittut extu ko mdsoundut jatagok. ¹¹ Es pun jaa ma kyaj m'axájudu es ni mgamadowa'andudu, pudsámdu jap es yajjunák ja naxjok mdekykujxy éxtumu ijxwu'umun ko du'un pojru muut 'yittu.

¹² Net oj ñajxtu ja'ajuty es tkajxwa'xtu ko yu ja'ayuty dyajtugátstat ja jyot wyinma'añuty. ¹³ Es nandu'un dyajpudsámdu mayu ka'óbyuty es ttukku'tstu ja aseytu oliivu nimayu puma'ayuty, es dya'agudaktu.

Fwank Yajnu bajtrun 'yeeky

¹⁴ Ja rey Eroodus tmdooyu tyaadu, mat ko nidugekyu ja ja'ayuty tmadyakwa'xtu oymyadsooty di'ibátyu ja Jesús tyiimpy. Es nija'adyu ja'ayuty jynandu:

—Ja Fwank Yajna**ba**jtpe tu jyiky^{py}eky ma tu 'yeeky, paaty tmadaty tyada muk'ajtun es ttunat ja muj'ajtun.

¹⁵ Wiinkruty jyna'andu:

—Yu'u du'un ja Diosu kyugajxpu Elius.

Es ja wiinkruty jynandu:

—Yu'u du'un tu'ugu Diosu kyugajxpu, éxtam di'ibu jékyap ja Diosu kyugajxputy.

¹⁶ Ko ja Erodus tmadooyu tyaadu, ta jynan:

—Tyaadu du'un ja Fwank di'ibuts uj nni'ana'am es yajnihoodat ja kyubajk. Tu jyiky^{py}eky.

¹⁷ Du'un ja Erodus jynan mat ko tu naty dyajtsimyaty ja Fwank, es tu naty dyajkuwunaty mudu kadenu jap pujndugoty ja'agujxmu wyinma'an ja Erodus, di'ibu naty ndo'oxy'ajtypy ja Felipe, Erodusu myuga'ax, es ja Erodusu naty tu twijtsuku éxtamu tyoxytyjkan. ¹⁸ Es ja Fwank 'yanmaabyamu naty yu Erodus:

—Yu Dios kyaj dyajkutiky es xytyoxytyjk'atat ja muga'ax ndo'oxy.

¹⁹ Es ja Erodus tyuk'ak'ajtypy naty ja Fwank, es jyaya'oogaampy, per kyaj mbaat, ²⁰ mat ko yu Erodus tsa'ku ja Fwank, ja'a ko nija'abu naty ko yu Fwank jyiky'aty tay'ajtun mat es wya'atsja'ayaty, es kyaj tna'ijxy es yajtunat axuk. Es oy ja 'yaa 'yayuk tjamdooju xonda'aky'aa xonda'akyjyot, kyaj tnijawu ti tyunp.

²¹ Es ja Erodus pyat wi'ix tsoo mbaat 'yeeky ja Fwank ma ja Erodusu naty tmajtun ma ja xuu jynajt dya'abety, ma Erodus dyajnaxkudaky tu'ugu ka'ay ukun es kyadyat ja syoldaadu wyindsunaty, ja windsundajkuty esu Galileu ja'ayudy myaj yajkutujkraty. ²² Ja Erodusu nuax tyjku ma naty tu naxkuda'aky ja ka'ay ukun es 'yejtsy, es ja Erodus es ja di'ibu naty mat kyaadyu tyukjotkudaktu éxtamu naty 'yetsy.

²³ Es ja Erodus twandaky ja kiixy:

—Amdoogats di'ibu mdsejpy es nmo'oyat, es tay'ajtun n'anamu ko nmo'oyap oytyim tiity di'ibuts xy'amdoop, oytyim kujkwa'xyaty di'ibuts uj nmadajtypy.

²⁴ Net ja kiixy pyadseemy, es t'anmaay ja tyaak:

—¿Tits n'amdowap?

Ta ja tyaak 'yadsooju:

—Amdow ja Fwank Yajna**ba**jtpe kyubajk.

²⁵ Ta ja kiixy tyjku pojun ma naty ja Erodus, es t'anmaay:

—Ndsejpyats es tyamu xmyo'oyudats palanganoty ja Fwank Yajna**ba**jtpe kyubajk.

²⁶ Net ja Erodus jyantsjyotmaybyejky. Per kom tu naty t'anamu jyabye'xy wyindumaty, kyaj tseky yajtukxi'igat ja 'yayuk. ²⁷ Netyu ttuk'ane'emy tu'ugu syoldaadu es dyajminat

ja Fwangu kyubajk. Ja soldaadu oj ñejxy ma ja Fwank 'yity tsimy pujxndugóty es oj tnibo'tu ja kyubajk ²⁸ es dyajmiiñ ma tu'ugu palanganu. Ta tmooy ja kiixy es ja kiixy tmooy ja tyaak.

²⁹ Ko tnija'adu ja Fwangu 'yuxpukpity, ta dyajrudu'ktu ja ñini'x es oj dyajnaxtukudu.

Jesús dyajkáy nimugoxk mil naxy ja ja'ay

³⁰ Oknum 'yajajtmujktu ja apóstaluty ma ja Jesús, es ttukmumadyaktu tugekyu di'ibu naty tu ttundu es di'ibu naty ja ja'ay tu dyajtuk'uxpáktu. ³¹ Es mat ko nimaynu naty ja ja'ayty ñawyinañ ñawyindákudu ma Jesús, ni tka'okmudajnu ja tiempu es kyádyut, paaty ja Jesús t'anmaaydyu:

—Mindu. Jo'om n'okpo'xum ma tu'ugu abak it.

³² Net ak yu'ujuty oj ñujxtu barkoty adakutuuy. ³³ Per may ja ja'ayty t'uxkajptu ja Jesús es t'ijxso'oñ. Paaty tso'ondu rojan majaty kajpn, es tekye'epy jyajttu jawyiin ma naty ja barku jyata'añ. ³⁴ Ko ja Jesús pyudseemy barkoty, ta t'ijxy may ja ja'ayty es tra'ayooy, mat ko du'unu naty éxtamu borreegu di'ibu kyaj tmudaty ja kywentu'ajtru. Ta tujku ya'uxpukpu, es ttuk'uxpuktu kanak peky. ³⁵ Ko oj tsyu'ujunu, ta ñimiinudu ja 'yuxpukpity es 'yanmaaydyu:

—Tu tsyu'ujunu, es ni pan kyatsunu ma tyadu lugaar.

³⁶ Anumudu ja ja'ayty es ñijxndut rantsyotm o ma yu wingombu kajpn es tjuudyut ja kya'ay 'yukun, mat ko kyaj tmudatu ti kyádyup.

³⁷ Per ja Jesús 'yadsoojudu:

—Mo'oydyu miidsuty kya'ay 'yukun.

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—¿Mdsejpy esuts uidsuty nujx njuudyu majtsk mugo'px xuu nidun yu tsajkaaky esuts ndukkádyut?

³⁸ Jesús 'yadsoojudu:

—¿Naagu tsajkaaky jap xymudattu? Nuix ixtu.

Ko tnija'adu, ta t'anmaaydyu:

—Mugoxku tsajkaaky es majtsku ajkxu'unk.

³⁹ Net ja Jesús ttuk'ane'emy ja 'yuxpukpity es dyaj-naxwaatstat ja ja'ayty tuk pekyaty ma ja muiyoty. ⁴⁰ Ta ñaxwa'tstu tuk pekyaty mugo'pxáty es justyikxymyajakaty.

⁴¹ Net ja Jesús tkone'ky ja mugoxkpu tsajkaaky es ja majtskpu ajkxu'unk, es pyat'ijxy tsajpótm es tja'aygudáky ja Dios. Ta ttujkwa'xy ja tsajkaaky es tmoodyu ja 'yuxpukpity es dyajwa'xtat ma ja ja'ayty. Nandu'un dyajwa'xy ja majtskpu ajkxu'unk ma ja mayja'ay. ⁴² Nidugekyu kyaadyaadyu jotkuda'aky. ⁴³ Oknum dyajmujktu majmajtsk katsy ja tsajkaaky tyuktuku esu ajkx di'ibu nadujku. ⁴⁴ Es di'ibu ja

tsajkaaky kyaaydu, ja'a nimogoxk milu yedyukaty, es kyaj myadsyoydujku ja toxytyukaty es ja unaku'ungaty.

Jesús yo'oy nuu wyingujxy

⁴⁵ Netyu ja Jesús dyajtuku ja 'yuxrukputy barkoty es 'yawinnaxtat ma ja mejyn es jya'ttat Betsaydu ko naty yu'u ñayjyugajxyuty mut ja ja'ayuty. ⁴⁶ Es ko naty tu dyaj'yo'oywya'xtu ja ja'ayuty, ta ja Jesús wyimbejty ma tu'ugu kopk kajxtakpu.

⁴⁷ Ko oj kyoodsunu, mejnygyuk'amu natyn ja barku es ja Jesús naydy'igyu naty tu wye'emy windu'utstuu, ⁴⁸ es t'ijxy ko ja 'yuxrukputy nimaja tjantsykyapru ja nuu, mut ko naty pyojkuyaty. Es kajamónnu yo'oy nuu wingujxy ja Jesús es tninejxy ja 'yuxrukputy. Najxaambu naty ja Jesús ma ja 'yuxrukputy ⁴⁹ ko 'yijxudu yo'oy nuu wingujxy. Ta ñayjunandu ko ijmattabu daa. Ta yaxkaktu, ⁵⁰ mut ko tsu'kudu. Es myugajxudu ja Jesús, es 'yanmaayudu:

—Jotmukta'aktu! Hitsu du'an. Katu mdsu'ugudu.

⁵¹ Net ja Jesús tyuk barkoty ma naty ja'ajuty. Ta myo'ty ja poj. Ta ja'ajuty du'nu wu'umadyaaydu, ⁵² ja'a du'an mut ko kyajru naty tu tjagyukudu ti dun 'yandijpy ma Jesús dyajmayu ja tsajkaaky es ja ajkxu'unk, mut ko juun wyinma'añuty.

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ayuty jap Jenesaret

⁵³ 'Yawinnajxtu ma ja mejyn. Ta jyajtu Jenesaret, es jam tkuwu'undu mejnybyu'ay ja barku. ⁵⁴ Ko ttukjunajktaaydu ja barku, net ja ja'ayuty t'uxkajptu ja Jesús ⁵⁵ es puye'egyu oj ñajxtu ja ja'ayuty majatyu kajpn, es tkunmyiindu mabajngujxy ja puma'ayuty ma naty Jesús. ⁵⁶ Es omyaaty ma ja Jesús jya'ty majatyu kajpnba'ajuty es kajpnótyuty o rantsyótyuty, tpujta'aktu ja puma'ayuty tu'ay es tmunu'xta'aktu ja Jesús es oyje'eyu tpaattat ja wyit pa'a. Es nidugekyu di'ibu patudup agudaktup.

7

Di'ibu ja'ay yajpekyka'adup

¹ Ta ñaymyukudu ma Jesús ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxruktpu di'ibu tso'ondu Jerusalén. ² Tyaadu yu'u 'yijxtu ko nija'adyu Jesusu 'yuxrukputy kyaydu es kyaj wya'adsadyu ky'u, ja'a njuna'anum kyaj kyubujtu éxtum jaaym fariseeuty ttundu. ³ Mut ko yu fariseeuty es israelitaty nidugekyu pyanajxtup ja kyostúmbadyu 'yartukaty ko ma kyaya'andu koonum wa'ats wa'ats kyubujtu. ⁴ Es ko tu 'yotstu maayóty, kyaj kyaydu pun kyaj kyubujtu wa'ats wa'ats. Es ta mayu kostúmbuty di'ibu yu'ujuty 'yakpaduundup, éxtum

ko tpujtu vyašu di'ibu tyuk'úkudap, ja pyujxndu'ts esu wi-
ingátyru 'yabujk 'yadu'unu. ⁵ Ja'agyujxm ja fariseeuty es ja
di'ibuty tsajptugóty ya'axrujktup dyajtudu ja Jesús:

—¿Ti ko tkpadundu yu m'axrujkruty di'ibu jaaym ja
n'aptujkudyats ttundu? Yu'ujuty je'eyu kyaydu mudu ky'u ni
kyawa'adsuty.

⁶ Netu Jesús 'yadsoojudu:

—Miidsuty di'ibu nay'andijudap es jyiky'attu tuj'ajtun muut,
yajxon ja Diosu kyugajxru Isaiiu mnimadyaku miidsuty ko
du'un tkuxjaay:

Tyadu ja'ay xywyindsu'kupts wingu'uy agu'uy,
per ja jyot wyinma'añ jagam 'yity ma ujun.

⁷ Ni ti tkatsooty ko ñay'andijudu es xyja'awdátuts.

Yu'u tuk'axrujktup

di'ibu 'yana'amun'ajtyru je'eyu ja'ayuty.

⁸ Paadyu Isaiiu t'anuumu du'umbu ja'ayuty éxtam miidsuty.
Mmastúttup miidsuty ja Diosu 'yana'amun es xypyadúndut
éxtam ja ja'ay jaaym ttundu.

⁹ 'Yak'anmaayudu ja Jesús:

—Miits m'aktimpaduundap di'ibu m'aptujk tyuundap, es
du'un xy'uxtijtu ja Diosu 'yana'amun. ¹⁰ Moisés myooy ja
ja'ayuty ja Diosu 'yana'amun ma juna'añ: “Mwindsu'ugur
ja mdaak mdeety”, es “Ja di'ibu kyajxpejkyru yu tyeety
o yu tyaak, oogur yu'u.” ¹¹ Per miits mjunándap ko
tu'ugu ja'ay mbaat t'anuumu tyaak tyeety: “Kyaj mbaat
nbuduku, mat ko tugekyu di'ibuts nmudajtyru esxyur miits
nbudúkudu, tudsu Dios ndukmuyoxy.” ¹² Es pun du'un
juna'añ, kyaj ñakysyékuty ja tyaak tyeety tpuđukut. ¹³ Es
mudu tyaadu myajtugooodyur ja Diosu 'yayuku myadakun
mat yu'ugyujxmu tadu mgostúbruty. Mayu du'umbu
mgostúbruty di'ibu m'akpaduundap.

¹⁴ Jatugoku Jesús dyáxudu ja ja'ayuty, es t'anmaaydu:

—Mudowdu nidugékyuty, es jaygyúkudu. ¹⁵ Yu di'ibu ja'ayuty
juxtu, kyaj yu'u yajpekykya'adu, yu'u du'un di'ibu pudsump
jyodoty wyinma'añoty. ¹⁶ Di'ibu mudoodap, wa'an tjay-
gyúkudu.

¹⁷ Ko ja Jesús tmastuty ja ja'ayuty, ta tujku tugoty es ja
'axrujkruty yajtudu ti dun 'yandijru tyadu 'yixrajtun.
¹⁸ Ta ja'a 'yadsooju:

—¿Nan kyaj miits xyjaygyúkudu? Ko di'ibu tujkup aajóty,
kyaj yu'u di'ibu yajpekykya'ap, ¹⁹ mat ko di'ibu tujkup aajóty,
jodoty yu'u ñejxy, es óknum pyudsemy.

Es mudu tyaadu Jesús tyuknija'adu ko tugekyu je'xy peky,
wa'adsu'u. ²⁰ Es nandu'un 'yanmaayudu:

—Ko di'ibu pudsuump jyodoty wyinma'ańóty, yu'u situy yajpekykya'adup ja ja'ayuty, ²¹ mut ko ma ja ja'ay jyodoty wyinma'ańóty myiń yu axuk winma'ań, yu mu'induunk, yu yajja'ay'o'k, ko ja'ay dyajtugódyu yu pújk úkunu wyindsu'kun, ²² yu ma'tsk, yu adsojk, yu andak, yu axuk jiky'ajtun, yu naywyinnaxuja'ak, yu pi'tskajx, yu mujpatuk, yu kujuun'át. ²³ Tugekyu tyadu axuk'ajtun, yu'u miimp jodoty winma'ańóty, es yu'u du'un yajpekykya'apy ja ja'ayuty.

Toxytyujk kyaj 'yisraelítaty tmbeky ja Jesús

²⁴ Ta Jesús jap tso'oń es ñejxy jamdsow ma Tiru kajpn es Sidón kajpn. Es tyujku ma tu'ugu tujk, es kyaj tjatsejky es pún tnijawut. Per kyaj oj mbaat 'yity ayu'udsyu. ²⁵ Tu'ugu toxytyujk di'ibu natyu ñux myudajtypy ja ka'oybyu, ko tmdooy ko tu naty jya'ty ja Jesús, ta tniimiń es ñaygoxtunaaydyáku tyeky'ujxy. ²⁶ Tadu toxytyujk kyaj 'yisraelítaty es sirufenisyu ja'ay. Yu'u 'yamdooyu ja Jesús es ttúnat ja may'ajtun es dyajpudsúmat ja ka'oybyu ma ja ñux. ²⁷ Esu Jesús 'yanmaayy:

—Jayjp yajkádyu u'unk unak, mut ko kyaj 'yóuty es ndukwingo'ondútum ja tsyajkaagyuty es nmo'oyum ja úkuty.

²⁸ Es ja toxytyujk 'yadsooy:

—Tuy'ajtunu'u, Windsun, per extu yu uk kyaadyup meesu patku'p di'ibu ja unaku'unguty yajka'adup ja tsyajkaakywyáy.

²⁹ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Mut ko oy tu m'adsoy, ñjx jotkujk ma mdujk. Tu ja ka'oybyu pyadsemy ma ja mnuxun.

³⁰ Ko ja toxytyujk jyajty ma ja tyujk, ta tpaty ja ñux maba-
jngujxy es tu naty tyukpudsémyuty ja ka'oybyu.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu yedyujk di'ibu nat es awu'umup

³¹ Netu Jesús tso'oń jap Tiru ñaxóty, es ñajxy Sidón kajpnóty es majaty ja Dekápolus kajpnuty. Ta jyajty ma ja Galileu Myejyń. ³² Jap tyuknimiinadu tu'ugu yedyujk nat es awu'umup, es yajpúktsooy ja Jesús esu ky'u ttuknikónat tadu yedyujk. ³³ Ta Jesús oj dyajnejxy ja ja'ay wiink tsoo ma kyaj pún. Net ja kyawa'xypy t'adiju ja ja'ay tyatskoty es madu tsuyj ttoń ja ja'ayu ya'an. ³⁴ Net ja Jesús pyat'ijxy tsajpótm, es myukxejy es t'anmaay:

—iAwá'ats!

³⁵ Netyu ja ja'ayu tyatsk 'yawatsy es ja ya'an 'yagudaky. Ta oj yajxón kyajxpeky. ³⁶ Esu Jesús tyuknipujku kudiibu pún t'awanat. Es extum jyantsyjayajtuknipejky, waanu ni'igu oj tmadyakwa'xy. ³⁷ Es du'ñu wu'umudyadyu ja ja'ayuty, es jyna'andu:

—Tugekyu oy ttuñ, extu yajmudoobejkyry ja nátuty es yajkajxpejkyry ja uum.

8

Jesús dyajkáy nimajtáxk mil naxy ja ja'ayuty

¹ Ma tadu tiempu mayu natyu ja'ayuty tu ñaymyúkuđu es kyajru naty tmaddatu kya'ay 'yukun. Net ja Jesús dyaxu ja 'yuxrujkruty es t'anmaaydyu:

² —Nmudajtyryuts ja pa'ayo'on mudu tyadu ja'ayuty, mut ko tu tyugukxubajnu ma 'yittu yaa mut uj es kyaj tmaddatu ni tii ti jyu'xtap. ³ Es pun ngejxyryuts ma ja tyujkaty ayuu, yuugudáwdubu'u tu'aay, mut ko naaguty jagam tu tsoonda.

⁴ Net ja 'yuxrujkruty 'yadsoojudu:

—¿Es wi'ix mbaat yajmo'oy ja kya'ay 'yukun ma tyadu itun? Yaa ni pun kyatsun.

⁵ Ta Jesús yajtuujudu:

—¿Naak xymudattu miidsuty yu tsajkaaky?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Juxtujk.

⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxrujkruty es dyajnaxwaatstat ja ja'ayuty naxkujxy. Ta tkone'ky ja juxtujkruty tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy es tmooy ja 'yuxrujkruty, es ja'ajuty dyajwa'xtat ma ja ja'ayuty. ⁷ Myudajttubu naty nandu'un naagudyu ajkxu'unk. Esu Jesús oj tja'aygyuda'aky ja Dios, es oj ttuk'yajwa'xtu ja 'yuxrujkruty ma ja ja'ayuty. ⁸ Nidugekyu kyaay 'yuktu es 'yujts jyotkadaktu, es t'aktim'yajmujktu juxtujk katsy ja tsajkaaky tyuktuku di'ibu nadujku. ⁹ Di'ibu kaaydyu nimajtáxk milun, es kyaj yajmaydsyóy ja toxytyujkaty esu uná'ku'unguty.

Ta Jesús ñayjyugajxu mut ja'ajuty, ¹⁰ es tyujku ma ja barku mut ja 'yuxrujkruty es oj ñejxy ma ja ñaxwíñudu Dalmanutu.

Fariseenty t'amdowdu tu'ugu muj'ajtun tsajpótudu

¹¹ Ko jap jyajty, ta naagudyu fariseenty tniujxtu ja Jesús es dyajtuudu tijaty es du'un dya'anuguga'ajyua'andu. Ta t'amdoodu es tyuk'ixudat tu'ugu ijxwu'umun di'ibu myudajtyry ja muj'ajtun pun jantsyu du'un ko Diosu naty tu kyéxyuty. ¹² Netu Jesús oj myukxejy es jyunáñ:

—¿Ti kots xy'amdowdu miidsuty tu'ugu ijxwu'umun di'ibu myudajtyry ja muj'ajtun?

¹³ Ta ja Jesús tmastuttu ja'ajuty, es tyujku jatugok ma ja barku es oj ñejxy wiink tsoo ma ja mejyñ.

Fariseedyu 'yuxrujkan

¹⁴ Taađuma naty ja 'yaxpɔjkpɔty tja'ayduŋgóydu dyajnaɔxt ni'igu yɔ tsajkaaky, es jap barkoty je'eyɔ naty tmɔdaty ti'iguɔ tsyajkaaky. ¹⁵ Ta ja Jesús tyuknɔpɔjkɔdu:

—Ixɔ, mnaygywentɔ átuɔp mɔdu fariseeɔdu lyevaduuru esɔ Eroodɔsɔ jya'ajɔty.

¹⁶ Ta ja 'yaxpɔjkpɔty ñayjyɔnánɔdu ak yɔ'ɔjɔty:

—Paadyɔ du'ɔn xy'anma'ayɔm mɔt ko tɔ nyajmi'inɔm y'i'nɔm tsajkaaky.

¹⁷ Esɔ Jesús ñija'abɔ naty éxtɔm naty ñayjyɔnɔ'anɔdu. Ta 'yanmaayɔdu:

—¿Ti ko mnayjyɔnɔ'anɔdu ko kyaj xymɔdattu ja mdsajkaaky? ¿Tii kyajɔm xyjaygyúkuɔdu es ni xykyapúktɔnɔm kwentɔ? Mɔk juun xymɔdattu ja mwinma'añɔty. ¹⁸ ¿Tii kyaj m'ixɔ miidsɔty mɔdu mwiin, es ni mgamɔdowɔdu mɔdu mdatsk? ¿Ti kyaj xyjamyatɔ?

¹⁹ Kots nyajwa'xy ja mɔgoxkrɔ tsajkaaky ma yɔ nimɔgoxk milɔ ja'ayɔty, ¿naak katsy xyajmujktɔ ja tsajkaaky tyuktuku di'ibɔ nadujkɔ?

Es ja'ajɔty 'yadsoodɔ:

—Majmajtsk.

²⁰ Ta ja Jesús 'yak'anmaayɔdu:

—Es kots nyajwa'xy ja jɔxtujkrɔ tsajkaaky ma ja nimajtaxk milɔ ja'ayɔty, ¿naak katsy xyajmujktɔ?

Es ja'ajɔty 'yadsoodɔ:

—Jɔxtujk.

²¹ Ta ja Jesús 'yanmaayɔdu:

—¿Tii kyajɔm xyjaygyúkuɔdu ko kyajts yɔ'ɔjɔty n'andijy ja tsajkaaky?*

Jesús dya'agɔda'aky tu'ugɔ wiints jap Betsayɔ

²² Oknɔm jyajttɔ ma Betsayɔ kajpn, es naagɔty ja ja'ayɔty dyajmiindɔ ma Jesús tu'ugɔ wiints, es tmɔnu'xtáktɔ es ttonɔt ja wiints. ²³ Es ta twijstso'oñ ja Jesús ja wiints es oj tmɔnejxy kajpnɔ'aaɔ. Ta ttukwingu'tse'ky waanɔ tsujy es tkɔ'ɔnikooñ. Ta dyajtuɔ pɔn 'yijxyɔ tii oɔnɔ'ɔnɔn.

²⁴ Ta ja wiints 'yijxpejky oga'an, es jyɔnãñ:

—N'ijxyɔɔdu ja'ayɔty. Du'ɔn kyɔxɔ'uktɔ éxtɔm kepy, per yo'oyduɔp éxtɔm ja'ayɔn.

²⁵ Net ja Jesús tɔɔjtáky jatɔgok ja kyɔ'ɔ ma ja ja'ayɔ wyiin. Ta ja ja'ay oj 'yijxpéky es tɔgekyɔ t'ijxtaayñ wa'ats. ²⁶ Net ja Jesús tkejxy ma ja tyajk, es t'anmaayɔ:

—Katɔ sitɔy mɔdu kajpnóty es ni pɔn xyky-atukmɔmadya'agɔdu tyaaɔdu.

Peedrɔ tniɔajxy ko Jesús ja'a ja Kristɔ

* 8:21 Ix Matewɔ 16:12.

27 Net ja Jesús es ja 'yuxpɔjkrɔty oj ñujxtɔ mə mutsk kajpnɔty di'ibɔ wingón mə Sesareeɔ Filipɔ kajpn. Es tu'aay dyajtɔy ja 'yuxpɔjkrɔty:

—¿Wi'ix ja ja'ayɔty jyɔna'andɔ pándsuɔ dɔn ɔj?

28 Ta ja'ajɔty 'yadsoodɔ:

—Naagɔty jyɔna'andɔ ko mijtsɔ dɔ'ɔn Fwank Yajɔɔbajtrɔ, naagɔty jyɔna'andɔ ko mij m'Elieusɔty, es akjɔnándɔpɔnɔm naagɔty ko mijtsɔ dɔ'ɔn jatɔ'ugɔ wiinkɔ ja Diosɔ kyugajxɔ.

29 Ta yajtɔyɔdɔ:

—Es miidsɔty, ¿wi'ix mjɔna'andɔ, pándsuɔ dɔn ɔj?

Esɔ Peedɔ 'yanmaayɔ:

—Mijtsɔ dɔ'ɔn ja Kristɔ di'ibɔ ja Dios wyin'ijx.

30 Esɔ Jesús oj tyuk'ana'amɔdɔ kɔdiibɔ pán t'awánɔdɔt.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kɔn

31 Es net oga'an ja Jesús t'awa'anɔdɔ ja 'yuxpɔjkrɔty ko yɔ'ɔ, ja Naxwíñɔdɔ Ja'ayɔdyɔ Kyudɔnaabyɔ, jyantsy'ayowa'añ, es 'yuxtija'anɔdɔ ja mɔjja'aydyɔjkrɔty esɔ teedywyindsɔnɔty es ja di'ibɔty tsajptɔgóty ya'ɔxpɔjkrɔty, 'ya'anmaaydyɔ ko ja'ay ya'ooga'anɔdɔ, es ko tɔgɔkxɔɔbajtrɔ jyikyɔpyɔka'añ.

32 Dɔ'ɔn tyukmɔmadyákɔdɔ wɔ'ats. Net ja Peedɔ dyajnejxy wiink tsoo abeky es t'ooɔ.

33 Es ja Jesús wya'kɔmbijty, es twin'ijxy ja 'yuxpɔjkrɔty es t'oojɔmbijty ja Peedɔ, es t'anɔmɔ:

—¡Kátɔts mij xy'awa'ktíky, mɔjku'ugópk Satanás! Mij kyaj dyɔ'ɔnɔdyɔ mwinma'añ éxtɔmɔ Dios, yɔ'ɔ je'eyɔ mij mwinma'añ'ajtyɔpy éxtɔmɔ ja'ayɔty.

34 Net ja Jesús dyaxɔ ja 'yuxpɔjkrɔty es ja ja'ayɔty, es t'anmaaydyɔ:

—Pɔn jaats pán xyɔyanɔjxɔ'añ éxtɔmɔdɔ n'ɔxpɔjkrɔ, tsojkɔp es tmastu'udɔt ja kyɔ'ɔm winma'añ es jyiky'átɔt éxtɔm tu'ugɔ ja'ay di'ibɔ pyagiɔpy ja kyruuz ko 'yo'kɔn tninejxy, esɔts xyɔyatsoonɔt. 35 Mɔt ko ja ja'ay di'ibɔ jiky'ataamp éxtɔm ja kyɔ'ɔm winma'añ, tyadɔ ja'ay nayyajtɔgóyɔdɔp. Per ja ja'ay di'ibɔ myastutɔpy ja kyɔ'ɔm winma'añ es ñayyákɔty es xymyɔdúñɔts ɔj es ttuñ éxtɔm jyɔna'añ ja oybyɔ ayuk, tyadɔ ja'ay pyaadɔp ja nitsokɔn.

36 ¿Ti tsyoo ja ja'ay ko tjaganarátɔt tɔgekyɔ yɔ naxwíñɔdɔ pɔn yajtɔgeepɔ ja 'yanmɔjja'an? Ni tii, ¿kɔdii? 37 Pes pɔn tɔ dyajtɔgóty ja 'yanmɔjja'an, kyajp tii di'ibɔ mbaat mɔt dyajjɔmbítɔ jatɔgok.

38 'Pɔn pánɔts xytyuktsoydyuump es ttuktsoydyúñ ja n'ayúkɔts yɔ naxwíñ mə pojɔp ja'ay di'ibɔ Dios myastúttɔp, ɔj, ja Naxwíñɔdɔ Ja'ayɔdyɔ Kyudɔnaabyɔ, nan nduktsoydyúñɔts kɔts nminɔt jatɔgok mɔdɔ myɔj'ajtanɔ nDeedyɔts es mɔdɔ 'yánklɔsɔty.

9

1 Nandu'un ja Jesús 'yamaayudu:

—Tuy'ajtán n'anuumudu ko ta naagaty di'ibu ja yam ko kyaj 'yooktat exta koonam t'ixtat ja Diosu kyutujkun jya'ty mut ja myak'ajtán.

Jesús tyugatsy

2 Kyumdujuk xuu Jesús oj ñejxy ma tu'ugu kopk kujxmbu. Yu'uyu wyoo ja Peedru, Santya'agu esu Fwank. Es jam wyindumaty tyugajtsy ja Jesús. 3 Yu wyit jyambijty jantsy tu'xp es jantsy poop éxtam tsajp'e'pyky, éxtam ni pún ya naxwiiñ mbaat tkayajwe'emy poop. 4 Es yu'ujaty 'yijxta ja Eliihs esu Moisés myadya'aktu mudu Jesús. 5 Net ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, oy ko nyaaj'ajtám. N'ok'ya'o'oyum tuguuu uxkuda'ak tujk: tu'uk mij xyja'a'átat, jatu'uk tja'a'átat ja Moisés es jatu'uk tja'a'átat ja Eliihs.

6 Du'un 'yanmaay mut ko ja 'yuxp'ijkpety tsyu'ugudu naty, esu Peedru ni tkanijawu wi'ix jyuna'anat. 7 Net oj myiñ tu'ugu yoots di'ibu yajnitujkudu, es jap yoodsoty yajmadooy tu'ugu ayuk di'ibu junaamp:

—Tyaadudsu du'un ja n'U'unk di'ibats njantsytsyejpy. Mamadowdu yu'u.

8 Ko ti'in ñas'ijxudu ma naty tu t'ixtu, ta kyaj tnaky'ijxtu ni pún, yu'uyu natyu Jesús ma yu'ujaty.

9 Ko naty wyinjnaktu ma ja kopk, ta Jesús tyuknip'ijkudu:

—Kyaj xytyukmadya'aktat ni pún di'ibu tu xy'ixtu, exta koonam uj, ja Naxwiiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, njikyryákadats madsu naty tu n'eeky.

10 Es mudu tyaadu tmudajttu ayu'udsyu ak yu'ujaty, es ñayyajtuujudu:

—¿Tii dunu tyaadu di'ibu myadyakupy ko jyikyryuka'añ ma 'ye'ky?

11 Es paaty dyajtuudu ja Jesús:

—¿Ti ko jyuna'andu ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxp'ijktup ko yu Eliihs myina'añ jawyiin es kyaj ja Kristu?

12 Ta ja Jesús 'yadsoojudu:

—Tuy'ajtánu'u ko Eliihs myiñ jawyiin, es ko yu'u 'yuxkúkaty tugekyu. ¿Es tii, kyaj xyñijáwudu ko ma yu Diosu jyaaybyajtán tmadya'aky ko uj, ja Naxwiiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'ayowa'añats muk es nuujxa'añats xtiy? 13 Per uj n'anmaaydyup miits ko Eliihs tu myiñ*, es tu ja ja'ay tyúnudu wi'ix yu'u ttimtsoktu, du'un éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtán.

* 9:13 Ix Matewu 11:14.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybyu myudajtypy

¹⁴ Ko kyudaktu mā ja 'uaxpajkruty di'ibu naty tu wu'umdu, ta t'ijxtu may ja ja'ayuty juwadity mā ya'ujuty. Jamu naty nandu'un tmattsipkajxtu ja di'ibuty tsajptugoty ya'axpajktap. ¹⁵ Ko ja ja'ayuty t'ijxtu ja Jesús, net du'ũnu wu'umadyaaydu. Ta tninajxtu pwe'egyū es oj tkajxpo'xtu. ¹⁶ Net ja Jesús dyajtūy ja di'ibuty tsajptugoty ya'axpajktap:

—¿Ti mnaydyukkajxytsyikudap mut ja n'axpajkruty?

¹⁷ Nidu'uk jap mayja'ayoty 'yadsoodu:

—Ya'axpajkru, tats uj nyajmĩn yu n'u'unk di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu, es yu'u yajwu'umap uum. ¹⁸ Pes otyim maaty myátsyuty ja ka'oybyu es yajkadáuty. Net ya'a'eebyuty, es yajnayduatskaadyuty es du'unu ñini'x yajwu'umxuty juun. Tats nja'anuumu m'axpajkruty esxup dyajpudsémyu tadu ka'oybyu, per kyaj tu tmumada'aktu.

¹⁹ Es ja Jesús jyanáñ:

—¡Ay, ja'ayuty di'ibáty kyaj xymudattu ja mubajkun! ¿Extu nu'unudsu du'un n'aktim'ítut mut miidsuty es nmudánudut? ¿Na'adsu du'un xymubuka'anduts? Yajmĩn ja mixy.

²⁰ Ta tyuknimiinadu. Es ko ja ka'oybyu t'ijxy ja Jesús, net tukpaty ja mo'odyu ja mixy. Ta kyudaay es tyiimy yejky es 'ya'eepy. ²¹ Net ja Jesús dyajtūy ja u'unkteety:

—¿Nu'unu dunu tyaadu kujk tmudajnu?

Ta ja u'unkteety 'yadsooy:

—Extu tyimmutsk'ajty. ²² Kanak ok yu ka'oybyu yajkukadáwuty juanoty es najoty, es du'un jyaya'ooga'añuty. Tunu may'ajtan, pan mbaat oynu'unu ti muut xytyuñ, pa'ayooduguts uudsuty es pudajkuguts.

²³ Ta ja Jesús 'yadsooy:

—¡Katu mjuna'añ pan mbaat! Tugekyu yu'u mbyaaduty mut di'ibátyu Dios myubajktap.

²⁴ Net ja u'unkteety yaxkeky:

—¡Nmubejkyruts! ¡Pudajkuguts esuts n'akmabúkut ni'igu!

²⁵ Ko ja Jesús t'ijxy ko may ja ja'ayuty ñaymyukdu, ta t'oooy ja ka'oybyu es t'anuumu:

—Ka'oybyu, ujtsuts mij n'anmaapy, pudsam jap mā tadu ja'ayun es katu mnakytyuku mā yu'un.

²⁶ Ta ja ka'oybyu dyaj'yáxy ja mixy. Ta jatugok dyajmo'ty es pyudseemy, es dyajwe'emy éxtumu o'kru. May oj jyaná'andu ko tu 'yeeky. ²⁷ Per ja Jesús tmajtsy mā ja ky'u, es twijtse'ky. Ta ja mixy tyunaaye'ky.

²⁸ Net ja Jesús tyajkudu mā ja tyajk mudu 'uaxpajkruty ak yu'uyuty. Ta yajtuujudu ja 'uaxpajkruty:

—¿Tii da kots uudsuty kyaj tu nmumada'aktu tadu ka'oybyu?

²⁹ Ta 'yanmaayudu:

—Tyadu du'ambu ka'oybyu, yu'uyu muut pyudsemy je'eyu mut ko ngajxtakum.

Jesús tnigajxy mymajtsk ok ja yo'kun

³⁰ Ko jam tsoy'onda, ta ñajxta Galileu. Esu Jesús kyaj tsejky es pán tnijáwudat, ³¹ mut ko dya'axraktu naty ja 'yaxpajkraty es ttukmadya'aktu:

—Ej, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyajkuyaka'añuts ma ja ja'ayuty, es yu'uts xya'ooktup, es ko tyugukxabátut, njikyruákudats.

³² Es ja'ajaty kyaj tjaugyujkudu éxtam 'yanu'umxudu, es tsu'kudup es dyajtáwdut.

Pán waanu muj

³³ Net jyajttu ma ja Kafarnaúm kajpn. Es ko naty 'yittu tugoty, ta yajttujudu ja Jesús:

—¿Tii du'an naty mdsipkajxtup miidsaty tu'aay?

³⁴ Es amoñu wu'amdaaydyu, mut ko yu'u naty tu ttsipkajxtu ko pánu du'an ma yu'ujaty ni'igu myújaty. ³⁵ Netu Jesús ñaxwe'tsy ma ja nimajmajtskpu 'yaxpajkpu, es t'anmaaydyu:

—Pán nidu'uk miits mnaybyujta'agánudup muj kujxm, wa'an ñaybyujta'agyuty yuunk naxyruu, es tmadúnut nidugekyu.

³⁶ Net tsa'ane'ky tu'uguna'ku'unk es tyunaay kujk'aay ma ja 'yaxpajkraty, es t'anmaaydyu:

³⁷ —Di'ibu 'yaxájup tu'ugu una'ku'unk éxtamu tyaadu mududsu nxuuguyjxm, xy'axájuptsu du'an uj; es di'ibuts uj xy'axájup, nan 'yaxájubu du'an di'ibuts uj xykyajx.

Di'ibu kyaj xyni'o'o xyniyáxum, yu'u du'an ijtp mut udsajtum

³⁸ Net ja Fwank t'anmaay ja Jesús:

—Ya'axpajkpu, tuts n'ixtu tu'ugu ja'ay dyajpudsémy ja ka'oybyuty ma yu ja'ay mudu mxuuguyjxm, es kom kyaj jyudity mut udsajtum, tuts nyajkubóktu.

³⁹ Es ja Jesús 'yadsoojm:

—Katu xyajkubóktu, mut ko di'ibu tyiimpy ja muj'ajtan mudats nxuuguyjxm, óyats xumyadya'aky es kyaj 'yaxuuguty.

⁴⁰ Es di'ibu kyaj xumyudsip'ajtum, yu'u dun mut n'ijtum. ⁴¹ Pán pán mmo'oyudu oyjye'eyu tuk vasu wa'ats nuu mut kots uj miits nja'ay'áttu, tuj'ajtan n'anuumudu ko Dios myay'átup ja ja'ay.

Puroobuty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

⁴² Pán ja pán dyajpekykya'ay nidu'ugu tyadu du'ambu una'ku'unk di'ibuts uj xumyubajkr, waanu oy pyudsu'umxaty kooxup yajtuk'yo'kmawuñnu tu'ugu muj paan es yajkujubijpnáxut mejyñóty. ⁴³ Pán myajpekytyuunup tu'ugu

mg'u, niboot.† Waanu oy ko mnuxat tsajpótm, éxtum mbaat njana'anam kutuk ma ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, es kadiinam ko myajpajta'agut mat majtsku mg'u ma ayoodákn, 44 ma ni na'a kya'oogut ja tunu'k es ni kya'oogut ja juun. 45 Es pun myajpekytyuunap tu'ugu mdeky, niboot. Waanu oy ko mnuxat tsajpótm, éxtum mbaat njana'anam, tekytyuk ma ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu es kadiinam ko myajpajta'agut mat majtsku mdeky ma ayoodákn, 46 ma ni na'a kya'oogut ja tunu'k es ni kya'oogut ja juun. 47 Es pun myajpekytyuunap tu'ugu mwiin, juut. Waanu oy ko mnuxat tsajpótm, éxtum mbaat njana'anam, mat tuk adu'um je'eyu mwiin ma ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu es kadiinam ko myajpajta'agut mat majtsku mwiin ma ayoodákn, 48 ma ni na'a kya'oogut ja tunu'k es ni kya'oogut ja juun.

49 'Es nidugekyu ja'ayuty 'yayówdut, oyu tadu ayo'on njaja'ambu éxtumu juun xytsya'ayum. Extumu juun dyajtu'utsy ja tsu'utsy kadiibu mya'adut, tadu ayo'on mbaat xytyukmawingo'onum ja Dios. 50 Oy yu kaan. Per pun tugooyñap ja tya'amts'ajtun, kyaj wi'ix 'yóyut es jatagok tya'amut. Ittu éxtum ja oy kaan es jiky'attu amumdu'uk jot nixim niyam.

10

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'ududu

1 Net ja Jesús tso'o'ñ Kafarnaúm es oj ñejxy ma ja Judee ñax es 'yawinnajxy ma ja Jordán mujnuu jadoo ma xuu pyadsemy. Jap ja ja'ayuty ñaymyujkudu jatagok ma naty yu'u, es dya'uxpejky éxtumu naty yu'u ya'uxpeky jaayum. 2 Net naagudyu fariseeuty tnimiindu Jesús es du'un dya'anuguga'ajya'andu. Ta dyajtuudu:

—¿Tii mbaat yu yedyujk tmastu'uty ja ñudo'oxy?

3 Ta ja Jesús 'yadsooj:

—¿Wi'ix t'ane'emy ja Moisés?

4 Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ja Moisés tu dyajnigutúku es mbaat ja yedyujk tmastu'uty ja ñudo'oxy pun jawyiin tmo'oy tu'ugu neky ma juuna'añ ko kyaj t'oknado'ox'ajnu.

5 Ta Jesús 'yanmaayudu:

—Ja Moisés tkuxjaaytu tadu ana'amun ja'agujxm ko kujuun miidsuty. 6 Per ma tsyondaky ko Dios dyajkojy tugekyu, yu Diosu jyaabyajtun juuna'añ: “Dios yajkoj ja ja'ayuty yedyujk es toxytyujk.” 7 “Paaty ja yedyujk 'yabekyu ma ja tyaak tyeety es du'un ñaybyuwa'agudu mudu ñudo'oxy, 8 es nimajtsk

† 9:43 Xytyuk'ijxum Jesús ko di'ibu xyajpekytyu'unum, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'udyu ku'u, teky es ni yu'u wiin. Ix Markus 7:18-23.

yyiky'attu éxtam tu'ugun je'eyu." ⁹ Paaty di'ibu ja Dios tu dyajnaymyúkadu, ni pán tkayajwa'xat.

¹⁰ Ko naty jap tógotyuty, ja 'yuxpükpüty yajtuujadu jatugok yu tyaadu. ¹¹ Esu Jesús 'yanmaayadu:

—Di'ibu myastutypy ja ñado'oxy es pyeky madu wiink to'oxy, yajtugeepy ja pük úkunu wyindsu'kun. ¹² Es pan ja toxytyuk myastutypy ja ña'ay es pyeky madu wiink yedyuk, nan yajtugeepy ja pük úkunu wyindsu'kun.

Jesús tkuni'xy ja una'ku'unguty

¹³ Naagadyu ja'ayuty dyajmíndu 'yuna'ku'unguty esu Jesús tyónadut, es ja 'yuxpükpüty t'oodu ja ja'ayuty. ¹⁴ Ko ja Jesús t'ijxy, ta 'yajku mat yu'ujuty es t'anmaaydyu:

—Mastu'uttu, wa'andsu una'ku'unguty xyñimínduts, es katu xyajjambíty, mat ko ja Diosu kyutujkan yu'u jya'a'ajtypy di'ibu du'an éxtam yu'ujuty. ¹⁵ Tü'ajtan n'anumadu ko di'ibu kyaj t'axaju ja Diosu kyutujkan éxtam tu'ugu una'ku'unk, kyaj tyákat ma Diosu kyutujkan.

¹⁶ Net tsa'ane'ky ja una'ku'unguty. Ta tkaxkooñ ja ky'u ma ja kyubajkaty es tkuni'xy.

Mukja'ay tmamadya'aky ja Jesús

¹⁷ Ko ja Jesús 'yaktu'uyo'oy, net myiñ tu'ugu yedyuk pue'egy, es ñaygoxtanaaydyáku Jesús wyindum es yajtuuju:

—Oy ya'uxpükpü, ¿ti tsojkap ndúnaduts esuts nyajtukkumáyut ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu?

¹⁸ Netu Jesús 'yanmaaydu:

—¿Ti kots mij xytyjy kots uj n'óyuty? Ja'a ko yu'uyu du'anu Dios oy. ¹⁹ Oy xyñija'aju ja Diosu 'yana'amun: “Katü myajja'ay'eeeky; katü xyajtugóy ja pük úkunu wyindsu'kun; katü mmeetsy; katü madu andakungyujxm pán xyñiwaambéty; katü ti xyñipeky; mwindsu'ugur ja mdaak mdeety.”

²⁰ Ja yedyuk 'yadsooy:

—Ya'uxpükpü, tugekyu tyaadu tats nguudyuunda'ay extu tu ndimmutsk'átyuts.

²¹ Netu Jesús twin'ijxy madu tsojkan, es t'anmaay:

—Jatu'uk mdagoy'ajtxaty. Nuix took tugekyu di'ibu mmadajty mjaygyejpy es yajwa'x ma ayoobu ja'ayuty, es net xypyamínduts es du'an xymudátut ja oy'ajtan jam tsajpótm.

²² Es ko tmadooy yu tyaadu, ta ja yedyuk jyotmaydyuktajku. Ta oj ñejxy jotmaymuut, mat ko nagoo naty jyantsymukja'ayuty. ²³ Ta ja Jesús t'ijxambijty, es t'anmaaydyu ja 'yuxpükpüty:

—¡Tsip nimujaa esu mukja'aydyujkaty tyákadut ma Diosu kyutujkan!

²⁴ Ja 'yaxpɔjkrɔty dɔ'uñɔ wyɔ'mɔdyaaydyɔ mɔdɔ tyaaɔdɔ. Esɔ Jesús 'yak'anmaayambijtɔdɔ:

—iTsip nimɔjaa esɔ mɔkja'aydyɔjkrɔty tyákɔdɔt mɔ Diosɔ kyutujkɔn! ²⁵ Ni'igɔ tsyírɔty es tu'ugɔ mɔkja'ay tyákɔt tsajpótɔm es kɔdiinɔm ko tu'ugɔ kameyɔ ñáxɔt xu'uñ jutoty.

²⁶ Ko t'akmɔdoodɔ tyaaɔdɔ ja ɔxpɔjkrɔty, waanɔ ni'igɔ wyɔ'mɔdyaaydyɔ dɔ'uñɔ es ñayjyɔnánɔdɔ:

—Pes, ¿pánɔ dɔ'un mbaat ñitse'eky?

²⁷ Esɔ Jesús wyin'ijxɔdɔ es 'yanmaayɔdɔ:

—Mɔdɔ ja'ayɔty kyaj mbaat, per mɔdɔ Dios, ak mbaat tɔgekyɔ.

²⁸ Netɔ Peedrɔ t'anmaay ja Jesús:

—Es mɔdsɔty sitɔy tɔts tɔgekyɔ nmastutta'aydyɔ es mij nbanɔjxtɔ.

²⁹ Jesús 'yadsoojɔ:

—Tɔy'ajtɔn n'anɔmɔdɔ ko oytyim pánɔty di'ibɔ tɔ tmastu'uty ja tyɔjk, o myɔga'axɔty, o tyaaɔk, o tyeety, o 'yu'ungɔty, o ñax kámɔty mɔt kots xyɔpɔanejxy ɔj es ttuñ éxtɔm jyɔna'añ ja oybyɔ ayuk, ³⁰ tadɔ ja'ay Dios mɔ'oyɔdɔp tyam mɔ tyadɔ naxwíñɔdɔ mɔgo'pɔx dɔ'unɔn ni'igɔ tyɔjk, tyaaɔk, myɔga'axɔty, 'yu'ungɔty es ñax kámɔty, oy 'yayoy dɔ'un; es nandɔ'un tsajpótɔm Dios myo'oyɔdɔt ja jiky'ajtɔnɔ winɔ xɔn winɔ tiempɔ. ³¹ Per may di'ibɔ tyam yá naxwíñ ijtp mɔj, jam tsajpótɔmɔ Dios pɔyjtɔ'agɔdɔt mutsk; es may di'ibɔ tyam yá naxwíñ ijtp mutsk, jam tsajpótɔmɔ Dios pɔyjtɔ'agɔdɔt mɔj.

Jesús tnigajxy myɔdɔgɔk ok ja 'yo'kɔn

³² Jamɔ naty wyimbattɔ mɔ ja tyu'ujɔ Jerusalén, esɔ Jesús jawyiinɔ naty ñejxy mɔ ja 'yaxpɔjkrɔty. Es ja nimajmajtskrɔty dɔ'uñɔ wyɔ'mɔdyaaydyɔ es tsyɔ'kɔdɔ ja ja'ayɔty di'ibɔ panɔjxɔdɔp. Net ja Jesús twoonejxy wiink tsoo ja nimajmajtskrɔ 'yaxpɔjkrɔty. Ta oj ttukmɔmadya'aktɔ di'ibɔ naty jatán kɔbatánɔp, ³³ es 'yanmaayɔdɔ:

—Ixtɔ, nbatɔjkɔm Jerusalén mɔ ɔj, ja Naxwíñɔdɔ Ja'aydyɔ Kyudɔnaabyɔ, nyajkyakɔ'añɔts mɔ yɔ teedywyindsɔnɔty es mɔ ja di'ibɔty tsajptɔgótɔ yɔ'ɔxpɔjkrɔty, es xytyuknikajxpata'andɔts ja o'kɔn es xykyɔyaka'andɔts mɔ ja romanɔ ja'ayɔty. ³⁴ Yɔ'ɔts xyñixi'iga'an xytyukxi'iga'andɔts, xywyopɔ'andɔts, xyñidsujyɔ'andɔts es xya'ooktɔpts, es ko tyɔgɔkxɔbátɔt mɔdsɔ naty tɔ n'eeky, njikyɔpɔkɔdɔts.

Santya'agɔ esɔ Fwank t'amdowdɔ tu'ugɔ may'ajtɔn

³⁵ Net ja Santya'agɔ es ja Fwank, Zebedeɔ myaaɔngɔty, tmɔwingoondɔ ja Jesús es t'anmaaydyɔ:

—Yɔ'ɔxpɔjkrɔ, ndsojktɔpts es xytyúnɔt ja may'ajtɔn di'ibɔ n'amdoodɔp.

³⁶ Net ja Jesús yajtuujudu:

—¿Ti dan mdsojktap esats ndúnat?

³⁷ Ta t'anmaaydyu:

—Mooydyugats esats n'u'uñudat tu'uk ma m'aga'añgyu'u es jatu'uk ma m'anajñgyu'u ko m'ana'ama'añ muj'ajtan munt.

³⁸ Ta ja Jesús 'yadsoojudu:

—Miits kyaj xyñijáwudu ti dan m'amdoodup. ¿Tii mmédánudup miidsuty, éxtam mbaat njana'anam xy'uuktu ma ja káluz mats uj n'uuga'añ? ¿Tii mmédánudup miidsuty éxtam mbaat njana'anam mnubáttat éxtamts uj nnubata'añ?

³⁹ Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Nmédánudupts.

Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Tuy'ajtan ko miits m'uuktup ma ja káluz mats uj n'uuga'añ, es nandu'un mnubáttat éxtamts uj nnubata'añ.

⁴⁰ Per uj kyajts xypyaaty esats miits nmo'oydyut es m'u'uñudat mats n'aga'añdsyoo o mats n'anajñdsyoo. Diosu du'un pátap tmo'oydyut di'ibáty tu yajtuknibujtaagu.

⁴¹ Ko ja nimajkrú xprujkruty tmūdoodu tyāadu, net ttuk'ak'ajttu ja Santya'agu es ja Fwank. ⁴² Netu Jesús dyáxudu nimajmajtskuty, es t'anmaaydyu:

—Mnija'adup miits ko di'ibáty 'yana'amdup ya naxwiin, jya'abúktup ja ja'ayuty, es 'yana'amudu éxtam yu'ujuty ja kyutujkan. ⁴³ Per kyaj dyu'un'átat ma miidsuty. Nik ni'igu ko di'ibu naybyujta'agánup muj ma miidsuty, yu'u myédúndup ja myu'xprujkruty, ⁴⁴ es oytyim pánuty miidsuty di'ibu itaamp jawyiin, yu'u myédúndup ja myu'xprujkruty éxtamxyup yu'udyu myuduumbu. ⁴⁵ Du'un éxtam uj, ja Naxwiinudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts nmiiñ naxwiin esats nyajmédúnat, ja'ats uj tu nnimíñ esats uj ja ja'ay nmédúnat esats ngubátat mayu ja'ay ja pyeky kots ja'a ngu'oogut, du'un may tmédáttat ja nitsokan.

Jesús dya'ijxpeky tu'ugu wiints

⁴⁶ Net jyajttu Jerikoo. Es ko natyu Jesús kyajpnbudsémy mat ja 'yaxprujkruty es mat ja mayjya'ayuty, tu'ugu wiints di'ibu xyu'ajtypy Bartimee, Timee myaank, jamu naty 'yu'uñu tu'ubu'ay es t'amdoy ja limosnu. ⁴⁷ Es ko tmūdoo ko wyingón ja Jesús nazarenu, ta ja wiints yaxkeky:

—¡Jesús, Davitu tyuump 'yaats, pa'ayooguts mij!

⁴⁸ May ja ja'ayuty 'yoojudu es 'yamónat, per ja wiints ni'igu waanu muk yaxkeky:

—¡Davitu tyuump 'yaats, pa'ayooguts!

⁴⁹ Net ja Jesús wya'k'a'aju, es jyunán:

—Yajmíndu.

Ta ja ja'ayuty t'anmaaydyu ja wiints:

—Jotkujku, pudu'uk, mut ko tam myáxuty.

⁵⁰ Net ja wiints tnasjajtu ja tsyamarru, es pyujte'ky. Ta twinguwa'ku ja Jesús. ⁵¹ Net ja Jesús yajtuujtu:

—¿Ti mdsejpy esuts uj ndúnuduts?

Ja wiints 'yadsooy:

—Ya'uxpukpu, yu'uts njatsejpy esuts n'ijxpákat.

⁵² Ta ja Jesús 'yanmaaytu:

—Mbaat mnejxy. Tu m'aguda'aky mut ko tuts xymyubeky.

Netyu ja wiints oj 'yijxpéky, es tpanejxy ja Jesús.

11

Jesús tyuku Jerusalén éxtam tu'ugu rey

¹ Ko naty jya'ta'añ Jerusalén, ko jyajttu Betfajee, jamyu ma ja Oliivus Kopk, netu Jesús tkejxy majtsku 'yuxpukpu, ² es t'anmaay:

—Nujxtu ma yu mutsk kajpnu'unk di'ibu yajwingu'ijxup, es jap xypyaadut kuwuuñ tu'ugu burru di'ibu ni pánnam tkatuk'u'uñ. Mugaaju es xyajmínut. ³ Es pan ja pan myajtáwudu: “¿Ti ko xymyugaju?”, net xy'anuumut: “Ja Windsán yajtunaampy es pojún tkajxumbítut jatagok.”

⁴ Es ja 'yuxpukpúty oj ñujxtu, es tpattu tu'ugu burru kuwuuñ tuk agum muj tu'ubu'ay. Es ko naty tmugaaju ja burru, ⁵ net ja ja'ay yajtuujtu:

—¿Ti ko xymyugájudu tadu burru?

⁶ Es yu'ujuty 'yadsoodu éxtamu Jesusu naty tu 'yanu'amxudu. Net ja ja'ay myastútudu. ⁷ Ta oj dyajnujxtu ma ja Jesús es tpujaktu ja wyit jam burru ñikujxm, es ja Jesús ttukpejty. ⁸ Es ja mayjya'ayuty dya'ptu ja ñikujxyudu wit tu'ay. Wiinkpúty tujtu ja kepyu 'yaay xye'entsy es ttukwin'o'oxudu ja tu'aa. ⁹ Ja ja'ayuty di'ibu nujxtup jawyiin es nandu'un ja di'ibu miindup ax'ok ya'ax jyoktu:

—¡Awdattu Dios! ¡Kuni'xy di'ibu miimp éxtamu Nindsun'ajtam Diosu kyudunaabyu! ¹⁰ Muj kujxm 'yítut ja rey Davitu tyump 'yaats di'ibu yajkutukaamp. ¡Awdattu Diosu tsajpótudu!

¹¹ Ta ja Jesús kyajpnajty Jerusalén es jyajty ma ja muj tsajptuk es t'ijxtaay tugekyu di'ibu jap. Ta tsoyo'ñ jam es tmnejxy ja majmajtsku 'yuxpukpúty ma Betañu kajpn, mut ko tu tsyu'ujunu naty es jap mya'aja'añ.

Jesús tkajxpéky ja iigu kepy

¹² Jakumbom ko Jesús tsoyo'ñ jap Betañu, ta yu'o'ku. ¹³ Ta t'ijxy tu'ugu iigu kepy tu'ubu'ay. Ta tnujwajky, es kyaj tpaty ni ti tyump ja kepy, je'euy 'yaay, ja'a ko kyajnam ja tiempu ma tyump. ¹⁴ Ta ja Jesús t'anmaay ja iigu kepy:

—Ni na'a ganakutyump'átut.

Es ja 'yaxpɔjkrɔty tmədoodu.

Jesús dyajpɔdsémy di'ibɔ juuy to'ktɔp mɔ ja mɔj tsajptɔjk

¹⁵ Oknam jyajttu Jerusalén, netu Jesús tyɔjku mɔj tsajptɔjk ñabotsoty. Ta dyajpɔdseemy di'ibɔ naty jap juuy to'ktɔp es dyajjɔmbijty ja myeesaty di'ibɔ naty jap wyingugoondɔp ja meeñ mɔt ja tsajptɔjk meeñ, es dyajjɔmbijty ja syíyaty di'ibɔ pakto'ktɔp. ¹⁶ Es kyaj dyajkutijky es pún dyajnáxɔt oytyity mɔj tsajptɔjk ñabotsoty. ¹⁷ Ta dya'uxpejky ja ja'ayuty, es t'anmaay:

—Ja Dios jyánáñ mɔ ja jyaaybyajtɔn: “Yu ndɔjkuɔs yu'u mɔ nidɔgekyɔ naxwíñɔdu ja'ay kyajxtá'áktu”, per miidsaty tu xyajwa'andu ma'tspɔ aánk.

¹⁸ Es ja teedywyindsánaty es ja di'ibɔty tsajptɔgóty ya'uxpɔjkrɔty tmədooy yɔ taadu. Ta t'uxtaaydyɔ ja winmɔ'añ wí'ix ja Jesús 'yoogat, per tɔsu'ugɔdu, ja'a ko nidɔgekyɔ ja ja'ayuty tam yajxón tmədoo'ítta ja 'yaxpɔjkrɔn. ¹⁹ Es ko tɔy'u'ujɔn, net Jesús tɔyo'oñ jap Jerusalén.

Iigu kepy tyu'utsy di'ibɔ Jesús tu tkajxpéky

²⁰ Jakumbom jepy ko jyɔmbitandu Jerusalén, ta ñaxtu mɔ ja iigu kepy, es ja 'yaxpɔjkrɔty tu t'ixtu ko tu naty tyu'tsɔn. ²¹ Ta ja Peedru tjamyeytsy, es t'anmaay yɔ Jesús:

—Windsán, jix! Tu tyuɔtsɔn tyadu iigu kepy di'ibɔ mij tu xykyajxpéky.

²² Jesús 'yadsooy:

—Mɔbɔktɔ Dios. ²³ Tu'y'ajttɔn n'anɔmɔdu ko pún ja pún miits m'anɔmɔdɔbu tyadu kopk: “Jɔwá'ak ja yáa. Nɔjx mejyñóty.” Pún kyaj xyjɔppjáwɔdu, pes dɔ'uɔn dɔn jyátut. ²⁴ Paaty n'anɔmɔdu miidsaty ko tɔgekyɔ di'ibɔ miits m'amdoodɔp ja Dios mɔ mgajxtá'áktu, pún mmɔbɔjkrɔp, m'axájɔdɔp. ²⁵ Es ko mgajxtá'áktu, mma'xtɔp di'ibáty miits mduunɔdɔp axɔk, es dɔ'uɔn yɔ mDeedyɔ tsajpótɔdu mma'xɔdɔp miidsaty ja mbojpraty nandu'ɔn. ²⁶ Es pún kyaj xymya'xtɔ di'ibɔ mduunɔdɔp axɔk, mDeedyɔ tsajpótɔdu nan kyaj mma'xɔdɔt miidsaty ja mbojpraty.

Jesusu kyutujkrɔn

²⁷ Ta net jyajttu Jerusalén. Es ko naty Jesús jyɔdity mɔj tsajptɔjk ñabotsoty, ta ñimiinɔdu Jesús ja teedywyindsánaty es ja di'ibɔty tsajptɔgóty ya'uxpɔjkrɔty es ja mɔjja'aydyɔjkrɔty, ²⁸ es yajtuujɔdu:

—¿Pún kyutujkrɔn mɔt xytyuñ tyaadu? ¿Pún tu mgutujkrɔnmo'oyuty?

²⁹ Ta Jesús t'adsoodɔ:

—Ej nandu'ɔn nyajtuwaambyɔts tu'ugu ayuk miidsaty. Pún xy'adsoojɔmbijprɔts, net n'anɔmɔt ti kutujkrɔnɔts ɔj mɔt

nduñu tyaadu. ³⁰ ¿Pún kutujkanmooyu Fwank es yajnuabátut? ¿Dios, o yu ja'ayuty? ¡Adsooduguts!

³¹ Ta ak yu'ujuty ñay'uñ ñaygyajxudu es ñayjuna'anudu:

—Pun n'okjuna'anum ko ja Dios tuk'ana'am, ta xy'adso'om: “Es pun du'ñ, ¿ti ko xykyamubaktu?” ³² Es pun njuna'anum ko ja'ayuty, ta yu ja'ayuty xytyu'unum axuk, mut ko nidugekyu yu'ujuty tmabaktu ko Fwank yu'ñ ja Diosu kyugajxru.

³³ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Kyajts nnijáwudu.

Ta ja Jesús 'yadsoojudu:

—Es uj nan kyajts miits n'awánudut ti kutujkanuts uj muut nduñu tyaadu.

12

Axuk kamgwentu'ajtputy éxtumu ijxpajtun

¹ Net tyujku ya'axrujkrú mut kanak nax ijxpajtun es jyunáñ:

—Jaa ijty tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj yu uuvu kam ma ja ñax. Ta tnageemy es dya'uyuu ma dyajnipátut ko ja uuvu yajwinma'adsa'anut es tkojy tu'ugu potsy kujxm ma mbaat jam n'ijxkákum es ngwentu'ajtm tugekyu. Oknum tmooy tukmiky ja uuvu kam mudu wiink ja'ayuty es tso'onnu ja kugam. Jagam nax jagamgajpn oj ñejxy.

² Ko tpaty ja tiempu ma ja uuvu yajtujkmukánnu, ta tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'amdówat ja muduumbuty ja uuvu di'ibu pátap ja kugam. ³ Es ja uuvu kamgwentu'ajtru tmajtstu ja kugamu tyuumbu, tkepywojptu es dyajjambijttu. Ni tii tkamoodyu. ⁴ Net ja kugam tkejxy ja wiinkru tyuumbu, es tyaadu tsaaga'tstu es dyajtsayujttu kyubajk es axuk ttuundu.

⁵ Ta ja kugam tkejxy ja wiinkru, es yu'ñ dya'o'ktu. Oknum ja kugam tkejxy ja wiinkrudyu tyuumbuty nimay, es ja uuvu kamgwentu'ajtru tkepywojptu naagaty ja tuumbuty es naagaty dya'o'ktu.

⁶ Ja kugam tmudajnu je'eyu tu'ugu myaank di'ibu jyantsyt-syejpy, ja'a kyajx tim ok es twinmaay: “Wyindsu'ugubuduts ja nmaank.” ⁷ Es ko t'ijxtu ja uuvu kamgwentu'ajtru ko myiñ ja kugamu myaank, ta ñayjunánudu ak yu'ujuty: “Tyaadu du'ñ di'ibu 'yaxajyuaampy yu kyuma'añ. Min n'ok'ya'o'kum, es du'ñ nmuw'umum udsajtam.”

⁸ Ta tmajtstu, dya'o'ktu es dyajpudsuumdu ja ñini'x ma ja uuvu kam.

⁹ Ta ja Jesús yajtmay:

—¿Ti tyunaampy mut yu'ujuty ja kugam? Pes mínup es dya'o'kta'ayudu tadu axuk ja'aydyujk, es tmo'oyut wiinkru ja 'yuuvu kam.

10 '¿Tii ni na'anam miits xykya'uxpuktü ja Diosu jyaay-byajtün ma jyuna'añ?:

Ja tsaa di'ibu ja pojtsputy 'yuxtijtu, tu tpraaty ja lyugaar ma ja tujk t'ujx'áty.

11 Tyaadu du'un ja tyu'unun ja Nindsun'ajtum Dios, es n'okwu'umadya'ayum du'uñu.

12 Ta ja teedywyindsunaty es ja fariseeuty tjamatsandu ja Jesús, ja'a ko tmawinma'añbyattu ko yu'udyu naty yajmadyákp mudu tady ijxrajtün. Es mut ko tsyu'kudu ja nax kajpn, ta tna'ijxtu ja Jesús es ñujxtu.

Jesús tmadya'aky ja kugubajtün

13 Oknam ja Jesús yajtuknikejxy nidu'uguty ja fariseeuty esu Eroodusu jya'ayuty, es t'uxtaaydyu wi'ix mbaat dya'anuguga'adu ja Jesús. 14 Ta ja'ajuty t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'uxpajkpu, nnija'adupts ko mgajxy mut ja tuj'ajtün es ni xykyatuñu kwentu di'ibu ja'ayuty myadyáktur. Je'eyu xya'uxpeky mut ja ñu'u tyu'u ja Dios. ¿Tii óyudsu da ngugubátut ma yu yajkutujkpu kopk, o kyajm?

15 Es ja Jesús ñija'abu naty ja tyádudyu 'yaxuk winma'añuty. Ta t'anmaaydyu:

—¿Ti kots miits xyajka'aja'andu? Tuk'ijxtuguts ja meeñ di'ibu muut mgugubety.

16 Net dyajmiindu tu'ugu platu meeñ. Ko tyaadu t'ijxy ja Jesús, net dyajtuuy:

—¿Pánu tyadu wyiin jyujp esu xyuu di'ibu yam kaxja'ay?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Yu yajkutujkpu kopk.

17 Net ja Jesús 'yanmaayudu:

—Pes mo'oydyu ja yajkutujkpu kopk ja di'ibu yu'u jya'a'ajtypy, es mo'oydyu ja Dios di'ibu Dios jya'a'ajtypy.

Ko tmadoodu tyaadu, ta du'uñu wu'umadyaaydyu.

Ja'ay dyajtuwdu pan jikyruúktur ja o'kruty

18 Net oj tninajxtu Jesús naagudyu saduseeuty. Ja saduseeuty jyuna'andu ko kyajp jyikyruka'añ ja o'kruty. Du'unu tyaadu ttuknibajtakudu:

19 —Ya'uxpajkpu, Moisés dyajnigutúku ko pan ja pán 'yeeky es kyaj tu tpattu 'yu'unk, ja myuga'ax pyákur ja ku'ekytyo'oxy es tmadáttut ja 'yu'unk, es ja'a tyuknikajxm'átur ja jamyii.

20 Du'un jyajty ma udsuty. Tamu naty juxtujk tukka'axu yedyujk. Ja ka'axkópk pyejky, es 'ye'ky, kyaj tpattu ja 'yu'unk. 21 Ta ja myumajtskpu tpejky ja ku'ekytyo'oxy, es nandu'un jyajty. Es ja myudugukpu nandu'un jyajty, 22 extu ko 'yabudseemy nijxtujk, es ni pán tkatukpattu 'yu'unk. Es ko

tyaadu da'un tagekyu ñajxy, ta nanda'un ja toxytyujk 'yo'knu.
 23 Es ma jyikyryuka'andak ja o'kpaty, ¿pának nidu'ugu tadu
 jaxtujkpa una'kuty ñado'oxy'átur, éxtam tu pyujkta'aydyu mat
 yu'u?

24 Esu Jesús 'yadsoojadu:

—Miidsaty nugo m'okkajxtugooyñadu, mat ko kyaj
 xyñijawadu ja Diosu jyaaybyajtán es ni ja myuk'ajtanu Dios.

25 Es ko ja o'kpa jyikyryúktat, ni kyapúktat ni pán, da'un 'yittat
 éxtamu ánkusu tsajpótmadu. 26 Yu o'kpaty sitay jikyryúktur.
 ¿Tii kyajnum miits xyajmadya'aktá éxtam ja Dios jyunañ ma
 ja jyaaybyajtán, ma tmadya'agyu tadu apyñgyery ko tyoy?,
 ko t'anmaay ja Moisés: “Ujtsu da'un ja Abraan Dyios, Isaa
 esu Jakoob.” 27 Yu Dios, kyaj yu'u Dyios'átyuty ja o'kpaty,
 yu'u da'un ja jiikyryuty.* Es da'un miidsaty sitay nugo
 m'okkajxtugooyñadu.

Ana'amun waanu mupru

28 Net nanda'un ñimiinu Jesús tu'uk ja di'ibu tsajptugóty
 ya'axrajkp, di'ibu tu tmadoyu tyaadu es ñija'ap ko Jesús tu
 t'adsoodu ja saduseety madu wijy'ajtan. Ta dyajtay:

—Ya'axrajkpa, ¿di'ibu da'un ja ana'amun ni'igu myújuty?

29 Ta Jesús 'yadsoojá:

—Ja ana'amun di'ibu ni'igu myújuty, yu'u tyaadu ma
 jyuna'añ: “Madowdu es jaygyúkadu, miits israelítuty: ja Dios
 di'ibu Nindsun'ajtam, yu'uy je'eyu Windsun'ajtr. 30 Tsoktu
 ja mWindsun Dios mat winu njot mwinma'añ, mat winu
 m'anmaja'an es mat winu mmajaa.” 31 Es ja myumajskpa
 yu'u da'un jyuna'añ: “Tsoktu ja mmadjkpa'a éxtam mij
 k'um mnydsyékyuty.” Tadu nimajskpa ana'amun nik ni'igu
 myújuty kadiinum ni tu'ugu wiinkpa.

32 Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'axrajkp 'yanmaayu Jesús:

—Oyuts tu xy'adsoy, ya'axrajkpa. Tuy'ajtanu'u ko ijtr
 tu'uk je'eyu Dios, kyajru wiinkpa. 33 Es pan ndsojkam
 ja Nindsun'ajtam Dios mat winu njot nwinma'añ'ajtam,
 mat winu nmajaa'ajtam es pan nanda'un ndsojkam ja
 nmadjkpa'a'ajtam éxtam nnydsyojkam k'um, yu'u sitay
 nik ni'igu tsyobaadat kadiinum tagekyu yojxan es tagekyu
 windsu'kan di'ibu yajtooydur artalkajxm.

34 Es mat ko ja Jesús ñija'ap ko ja di'ibu tsajptugóty
 ya'axrajkp tu 'yadsooyuty madu wijy'ajtan, ta t'anumu:

—Je'eyu tim waanu mdugoy'ajtxuty es m'ítat ma Dios ya-
 jkutiky.

Es kyaj pán 'yoknaydyuk'a'ijxanu es t'ak'yajtáwut ni tii.

* 12:27 Yu'u 'yandijpy ko madu Dios tagekyu jyiky'ajtta'aydyu. Ix Lukas 20:38.

Púnũ tyũũmp 'yaats ja Kristũ

³⁵ Oknũm ko Jesús ttuk'ũxpejky ja ja'ayũty muj tsajptũjk ñabotsoty. Ta yajtuũjudũ:

—¿Wi'ix ko yũ di'ibũty tsajptũgóty ya'ũxpujktũp jyũna'andũ ko yũ Kristũ yũ'u tũũmp'ajt aats'ajtuũp ja Davit je'eyũ? ³⁶ Mut ko Davit kũ'ũm, mut ja myũk'ajtuũ ja Espírítũ Santũ jyũna'añ:

Yũ Dios t'anũũmũ ẽjtsũ nWindsún:

“U'uũn yaa aga'añdsyoo ma ẽjũn, extũ kots ẽj nyajtuũgótyũ tũgekyũ mij ja mmũdsip.”

³⁷ ¿Es wi'ix mbaat yũ Kristũ tyũũmp'áty 'yaats'átyũty yũ Davit? Pes Davit kũ'ũm jũnaũmp nWindsún.

Es ja ja'ayũty di'ibũ nimáyuũdyũ naty, yũ'ũjũty myũdoodaũyũdyũ yajxón ja Jesús.

Jesús tnigajxy ja fariseeũty es di'ibũ tsajptũgóty ya'ũxpujktũp

³⁸ Es ja Jesús t'aktuk'ũxpejky:

—Naygywentũ'átũdũ miidsũty mut ja di'ibũty ya'ũxpujktũp tsajptũgóty. Yũ'u pyũjtáktũp ja wítũ yembyũ es ttsoktũ es ja ja'ayũty 'yũbo'x kyajxpo'xũdũt tu'aay mũdũ windsũ'kũn,

³⁹ es tsajptũgóty jap tyim'u'uũnyaa'andũ ma ja ja'ayũty mbaat yajxón 'yíxũdũ es muj windum 'yu'uũnyaa'andũ ma pũn kyay 'yuuktũ. ⁴⁰ Es trũjkaũdũ ja tyũjkaty yũ ku'ekytyo'oxyũty, net kyajxta'aktũ jeky es dũ'ũn twin'ũũna'andũ ja ja'ayũty, es ñay'andĩjudũ jyiky'attũ tũy'ajtuũ mũũt. Paaty pátuũp ni'igũ ja tũydyu'unũn.

Ku'ekytyo'oxy ja myeeñ dyoxy

⁴¹ Oknũm ja Jesús ñaxwe'tsy ma t'ijxy ko ja makja'aydyũjk trũjtáktũ may ja myeeñ ma ja muj tsajptũjku 'yalkansiiũ. ⁴² Es nandũ'ũn jya'ty tu'ugũ ku'ekytyo'oxy ayoobũ, es trũjta'aky majtskũ mutsk meeñu'unũk di'ibũ yiin waanũ tsoy'ajtypy.

⁴³ Net ja Jesús dyaxyũ ja 'yũxpujkrũtũjk, es t'anmaay:

—Tũy'ajtuũ n'anũũmũ ko tyadũ ku'ekytyo'oxy di'ibũ ayoop tũ dyaky ni'igũ es kadiinũm nidũgekyũ ja makja'ayũty. ⁴⁴ Ja'a ko yũ'ũjũty dyaktũ di'ibũ yajnadũjkuũp, peru tyadũ ayoobũ ku'ekytyo'oxy dyaky tũgekyũ ja myeeñ di'ibũ tyukjiky'ajtypy.

13

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptũjk tyũgoya'añ

¹ Ko ja Jesús tsoy'oñ ma ja muj tsajptũjk, nidu'ugũ 'yũxpujkrũty jyũnañ:

—Windsún, ok'ix yũ muj tsaajũty es yũ tsuj tũjkaty.

² Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿M'ijxtũp tũgekyũ tyaadũ? Kyaj wyu'ũma'añ ni tu'ugũ tsaaj ñayñikoombétyũty, tũgekyũ tyũgoya'añ.

Ijxwũ'ũmũn ko ja naxwĩũdũ tyũgoya'añ

³ Net oj ñajxta ma ja Oliivus Kopk di'ibu jam windum ma ja maj tsajptajk. Es ko natyu Jesus jam 'yu'uñu, ta ja Peedru, Santya'agu, Fwank esu Andrés oj 'yanu'mxudu ayu'udsyu:

⁴ —Njanijawayándupts na'a dnu tyadu di'ibu tunán jatánup es ti iwxw'umun ja'ay myudáttup ko tyadu tugekyu du'un tyuna'añ jyata'añty.

⁵ Ta Jesus 'yanmaayudu:

—Mnaygywentu'átudup kadiibu pín mwin'unudut. ⁶ Mut ko may myina'andu di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu.” Es wyin'unaampy mayu ja'ayuty.

⁷ 'Es ko miits xymudówdut tsiptundu oymyaaty, katu mnay'adsu'ugudu. Pes du'un jyata'añ, per kyajpu du'un yu'ujuty ma ja naxwíñudu tyugoya'añ. ⁸ Mut ko tuk peky mut jatuk peky ja naxwíñudu ja'ayuty ñayñitsiptuna'anudu esu ana'ambuty nixim niyam, es myina'añ ja muk ujxuty oymyaaty esu muk yuu. Tugekyu tyadu yu'u du'un maanum je'eyu tsyonda'aky ja ayo'on.

⁹ 'Per mnaygywentu'átudup miidsuty, ja'a ko ja ja'ayuty mmunajxudup ma ja kumdattajkun es myajwóptut mut ko miits xpyanajxtupts. Es mmunajxudup ma gobernador esu rey es du'un miidsuty jap xpyujta'aktut ja tuy'ajtan ajtskyujxm. ¹⁰ Es koonum yajkajxwa'xut ja oybyu ayuk ma tugekyu naxwíñudu, es óknum ja naxwíñudu tyugoya'añ. ¹¹ Es ko myajmnanajxut es myajkayákut ma ja kumdattajkun, katu mjotmay'ooktu miidsuty wi'ix mjuna'andut. Ja'a mgajxtup di'ibu Dios mmo'oyudup jaanum, ja'a ko kyaj miits xykyajxa'andu mgu'am winma'añ, yu Espiritu Santu mwinma'añmyo'oyudup.

¹² 'Ma tadu tiempu jyata'añty, ko extu di'ibáty tukka'ax'ajttup kyuyaka'anup nixim niyam es ttuk'ya'ooktat; es ja u'unkteety du'un tyuna'añ mut ja 'yu'unck; es ja unaku'unguty nandu'un myattsiptuna'andup ja tyak tyeety es tyuk'ya'ooktup. ¹³ Es nidugekyu ja'ayuty m'axuk'ixhudut ja'a ko miits xpyanajxtupts. Per di'ibu 'yakmubejkyruum du'ñam, yu'u nitso'ogup.

¹⁴ 'Yu Diosu kyugajxpu Dañel tkaxjaay di'ibu tyúndup ja axukpu. Ko xy'ixtat tyanu ma kyaj pyaadyuty ja di'ibu ya'axu'kup es di'ibu kyaj tmuj'ixy ja Dios (wa'an tjaygyuku di'ibu yu neky kyajxupy), net di'ibáty ijttubu naty Judee kya'aktut jap es ñajxtut tungujxy kopkkujxy. ¹⁵ Es di'ibu naty jam tajkkujxm, kyaj jyanákut es najx tnidaku di'ibu jap es tjuuda'anut. ¹⁶ Es di'ibu naty jam kyamotm, kyaj jyambítut es min t'ooxy ja wyit. ¹⁷ ¡Puroobu ja toxytyujkuty di'ibu naty ijtr u'unkmüt ma tadu xu es di'ibu ya'u'unksi'tstap! ¹⁸ Amdow pujktsówdu miidsuty ja Dios es kadiibu mga'aktut ko naty

xyuxy, ¹⁹ mat ko mak 'yita'añ ja ayo'on, éxtum ni na'anum kyajaty exta ma Dios dyajkojy ja naxwiñudu, es ni du'an kyanakyjyata'añaty jatugok. ²⁰ Es puna Dios kyaj dyajwaanu tada tiempu, ni pán kyatso'oktat. Per yajwaanup yu'u mat ko ttseky pánaty yu'u tu twin'ixy éxtumu jya'ayun.

²¹ 'Ko naty pán miits m'anuhumxudu: "Ixtu, tyaa dan ja Kristu", o "Ixtu, taxim ja Kristu", kyaj xymyubúktat. ²² Mat ko minaaamp ja win'u'umbaty di'ibu nayyajnaxánup éxtumu Kristu es éxtumu Diosu kyugajxpu, es tyunaampy yu ijxwu'uman esu muj'ajtun es du'an tjawin'uhna'andut ja ja'ayaty di'ibu Dios ku'um wyin'ijx. ²³ Paaty mnayjyujp'ixudup miidsuty. Tu n'anuumudu miidsuty yu tyaadu tim jayujp.

Wi'ix jymbítut ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu

²⁴ 'Es ko du'an naty tu ñajxta'aytu tada ayo'on, ja xu wyingoodsya'añ, ja po'o kyaj ñakjyaja'añ, ²⁵ kya'adut ja madsa'ajaty es yu'xup ja mak'ajtun tsajwínm. ²⁶ Net xy'ixtudats nmiñ uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, yoodsoty mudu mak'ajtun esu muj'ajtun. ²⁷ Es nduk'ana'amudats ja n'ánklusats, es dyajnaymyúkudut di'ibáty tu nwin'ixtats, ma yu jumboj esu yukpoj myiñ es ma yu xu pyudsemy es ma tsy'ity, oytyim maaty.

²⁸ 'Jattu tyadu 'yijxwu'uman ja iigu kepy. Ko ja xye'entsy 'yity u'unk es pyudsemy ja 'yaay, miits mnija'adup ko miimp ja ambu. ²⁹ Nandu'an jajtpu du'an ko xy'ixtat tugekyu tyaadu, mnijáwudup ko tu dan naty wingoombats, éxtum mbaat njana'anum tujk agu'uybyu. ³⁰ Tu'y'ajtun n'anuumudu ko tugekyu tyaadu jyata'añaty maanumu naty ja ja'ayaty di'ibu tyam kyaj 'yooktanum. ³¹ Ja tsajp es ja naxwiñudu náxup, per ja n'ayúkats ni na'a kyakexy kyanaxy.

³² 'Ja xu es ja oogu ni pán tkanijawu, ni yu Diosu 'yánklusaty es ni uj, ja Diosu 'yU'unk, yu'uy du'an je'eyu ñija'ap ja Dios Teety. ³³ Paaty wu'umdu miidsuty wijyaty es mnayjyujp'ixudup, ja'a ko kyaj xyñijáwudu na'a nmina'añats.

³⁴ 'Du'an ja'a éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu nujxaamp jagam. Ko naty kyajnum tsyooñ, ta tmo'oydyu ja pyo'oduumbaty ja tyuunk nidu'uk nidu'uk, es t'anmaay ja di'ibu kywent'átup ja tujk aa es wyijy'ítat. ³⁵ Es n'anuumudu miidsuty, wu'umdu wijy, mat ko kyaj xyñijáwudu na'a jymbita'añ ja mWindsún, pun tu tsyu'ujanu, pun tsu'pán, ma 'yuy ja tugaak o ma xyuñu. ³⁶ Exkam ko jymbity ti'in es mbaadudut maabaty. ³⁷ Es di'ibu n'anmaaydup miidsuty, n'anmaayduppts nandu'an nidugékyaty: Wu'umdu wijyaty.

14

Tkajxy'áttu pun wi'ixu Jesús yajmátsut

¹ Ja'a tyugoy'aty majtsk xuu ja pasku xuu ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty yu levaduuru, es ja teedywyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpajktap t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix t'okmátstat ja Jesús mudu andakun, es ttuk'ya'ooktat. ² Es ñayjunánadu:

—Kyaj jyaaty ma ja xuu kudiibu xyñibudu'kam ja ja'ayaty.

Tu'ugu toxytyujk ttukkuutsy ja pa'ak xu'kpu ja Jesús

³ Jamu natyu Jesús Betañu ma yu tyujku Simonk di'ibu yajtijp nilepru pa'am. Ko naty ja Jesús 'yu'uñu meesu winduuy, ta ñimuwingoonu tu'ugu toxytyujk mat tu'ugu alabastru limetu ujts mudu aseytu pa'ak xu'kpu jantsy tsooxubu. Ta ja toxytyujk oj ttuknitemy kyubajkkujxy. ⁴ Ko t'ijxtu tyaadu ja ja'ayaty, ta nidu'ugaty 'yajkudu, es ñayjunánadu:

—¿Ti ko tyaadu du'un tu 'yuxtugoy? ⁵ Tyaadu tuuxyup ya-jteeky tuguk mugop'rx xuu nidún, esxyup yajtukpudákuudu ja ayoobu ja'ayaty.

Ta t'oodu ja toxytyujk. ⁶ Es ja Jesús t'anmaaydyu:

—Mastu'uttu. ¿Ti ko xy'oodu? Tyaadu óyudsu du'un tu xytyuñ. ⁷ Ja ayoobutujkuty du'uñu xymudáttat ma miidsaty, es oyña'aty mbaat xpyudákuudu. Per uj kyajts du'uñu xymudáttat. ⁸ Tyadu toxytyujk tu ttuñ di'ibu mbaat, tu ja nnini'xats pa'ak xu'kpu ttukkuutsy esuts nnaxtujkunaduts. ⁹ Tu'y'ajtan n'anuumudu ko yajkajxwa'xy yu oybyu ayuk ma tugekyu naxwiñudu, yajmadya'agut nandu'un di'ibu tyuunu tyadu toxytyujk, es du'un yajjamýátsat yu'u.

Juudus tkuyaka'añ ja Jesús

¹⁰ Net nidu'ugu nimajmajtskpu ja uxpujkrpu di'ibu xyu'ajtypy Juudus Iskaryotu, oj ñejxy ma ja teedywyindsúnaty es oj myadya'aky mat yu'ujaty wi'ix tkuyaka'añ ja Jesús. ¹¹ Es yu'ujaty xyondaktu es twandaktu ja Juudus ko tmo'oya'andu ja meeñ. Net ja Juudus t'uxtaay ja winma'añ wi'ix tkuyáku ja Jesús.

Nindsun'ajtmu 'ya'ux

¹² Es ma ja pasku xuu tsyondaky, ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru, es ja ja'ayaty dya'ooktu ja byorreegu, ta ja uxpujkrpty tnimiindu wingón ja Jesús es dyajtuudu:

—¿Ma xytsyeky n'uxkúkuudu es ndu'unu ja pasku a'ux?

¹³ Ta ja Jesús tkejxy nimajtsku 'uxpujkrpty, es t'anmaay:

—Nujxtu jam kajpnóty. Jap xpyyaadut tu'ugu yedyujk di'ibu myunejxupy tuk tsiyu nuu, ¹⁴ es xpyanujxtat extu ma tyujktáku, es xy'anuumudu tadu kudujk: “Yu

nWindsúnats xytyuk'yajtuup: ¿Ma ja kwartu ma mbaat n'a'ux'áttudats mādudsu n'axprijkrutujk ma tyadu pasku?"
 15 Net mduk'ixudut tu'ugu muj kwartu es oydyúñ ma ja tukniku'uybyu tujk, es xy'uxkúkat ja a'ux jam.

16 Ta ja nimajtsk xprijkruty ñijxtu kajpnóty es tpattu tugekyu éxtum 'yanmaayn ja Jesús, es dya'abátudu ja pasku a'ux. 17 Es ko oj tsyu'ujun, ta jyajtu Jesús madu 'yaxprijkruty, 18 es ñaxwa'tstaaydu meesu winduuy, es kyaydu. Net ja Jesús jyunañ:

—Tuy'ajtun n'anamudu ko nidu'uk miidsuty di'ibu kaapy mat uj, ja'ats uj xykyayakaambuts.

19 Net ja xprijkruty jyantsyjoyotmaydyuktujkudu, es dyajtududu nidu'ugáty ja Jesús:

—¿Tii ujtsu daa?

20 Ta 'yadsoojudu Jesús:

—Yu'u du'un nidu'uk miidsuty ja nimajmajtskru di'ibats xymyutkaaymyujkr. 21 Uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, du'un nnejxyuts éxtum ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ. Per puroobu tadu yedyujk di'ibats xykyayakaamp. Nik oy mat yu'u kooxyup kyadimmiiñ kyadimjajty naxwiiñ.

22 Ma naty jam 'ya'ux'attu, ta Jesús tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios.

Es ko ttujkwa'xy, ta tmooydu ja 'yaxprijkruty, es t'anamudu:

—Kaydu. Tyaadudsu nnini'x.

23 Net tkone'ky tu'ugu káluz madu vinu es tja'aygyuda'aky ja Dios. Ta tmooydu ja 'yaxprijkruty, es nidugekyu 'yuktu ma ja káluz, 24 es 'yanmaayudu:

—Tyaadudsu du'un ja nne'pyñ di'ibu Dios yajnaxkudákyru ja jembyu kajxy'átyru, di'ibu yajtamaan yaj'yokaamp es du'un yajma'xut nimay ja ja'ayudyu pyojruty. 25 Es n'anamudu ko kyajts nnaky'uuga'añ ja uuvu nuu extu kodsu naty n'iiky mat miidsuty ja jembyu uuvu nuu ma ja Diosu kyutujkan.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtija'añty

26 Ko t'undaaydu tu'ugu alabanzu, ta oj ñijxtu ma ja Oliivus Kopk. 27 Net ja Jesús t'anmaaydu:

—Nidugekyu miits xymyastu'udándupts ma tyadu koots. Mat ko jyuna'añ ma Diosu jyaaybyajtun: “Nya'oogupts ja borreegu kwentu'ajtru, es ja byorreegyty 'yayo'oywya'xta'ayduyt.” 28 Es kodsu naty tu njikypyeky, jawyiinats nnajxut Galileeu maanam naty miits mganijxtu.

29 Net ja Peedru jyunañ:

—Oy nidugekyu mjamastútubu, uj kyajts mij nmastu'udut.

30 Net ja Jesús 'yanmaaydu:

—Peedru, tɨy'ajtɨn n'anuumu ko ma tyadu koots, kyajnumu naty tugaak 'yɨy majtsk ok, es mij mjana'ana'añ tɨguk ok ko kyajts xy'ix'aty.

³¹ Ta ja Peedru mak 'yadsooy:

—Oyuts ndim'oogut mut mij, kyajts njana'ana'añ ko kyaj n'ix'aty.

Es nidugekyu ja wiink ɨxpujkrɨty nandu'un jyunaandaaydyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³² Net ja Jesús jyajttu mudu 'yɨxpujkrɨty ma tu'ugu lugaar di'ibu xyu'ajtypy Jetsemanii. Ta t'anmaaydyu ja 'yɨxpujkrɨty:

—U'uñudu yaa mints xim n'okkajxta'aky.

³³ Ta tmunejxy ja Peedru, Santya'agu esu Fwank, esu Jesús ñajya'aju jantsy jotmaymuut es 'yamutsk'ajty. ³⁴ Net t'anmaaydyu:

—Du'unats njawu njodoty éxtam tu'ugu jotmay di'ibu mudu o'kun. Wu'umdu miits ja yaa es mudánudu ja tsuu mut ɨj.

³⁵ Net ja Jesús waanu ñas'yo'oyu. Ta ñajyujpu koxtanu naxkajxy, kyajxtáky ³⁶ es jyunañ:

—Tatitu'unk, mij mbaat oytyiity xytyuñ. Puñ mbaat, kudiibats n'uugat yu ta'ambu. Per kyaj dyu'unaty éxtamts ɨj ndseky, wa'an du'un éxtam mij xytsyky.

³⁷ Net jyambijty ma naty ja nidugukpu 'yɨxpujkrɨty, es tpattu mya'adu, es t'anmaay ja Peedru:

—Simonk, ¿tii mmaab? ¿Ti kyaj tu mmada'aky m'ítut wijy mut ɨj ni tuk ooru? ³⁸ Wijtu es kajxta'aktu kudiibu ja ka'oybyu mmamadā'agudut. Tɨy'ajtɨn ko ja anmaja'an myudajtypy ja tsojkuñ, per kyaj yu nini'x tkupuka'añ.

³⁹ Ta jatugok oj ñejxy, es kyajxtáky du'un éxtam jayujp. ⁴⁰ Net jyambijty jatugok ma ja nidugukpu, es tpattu ak maadap, mut ko nugoo naty ja tsuu tu 'yokwindukundu. Es yu'ujty kyaj tnija'adu wi'ix 'yadsówdut. ⁴¹ Ja myuduguk ok oj ñejxy. Ta kyajxtáky. Net jyambijty ma yu'ujty, es t'anmaaydyu:

—¿Tii m'akmaa m'akpo'xtubu? Tu net traaty ja xuu ja ooru ma ɨj, ja Naxwiñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyajkyaka'añuts ma yu pojpu ja'ayty. ⁴² ¡Pudu'uktal! ¡Jo'omdu! Ta myiñ ja di'ibats xykyuyakaamp.

Jesús yajmátsy

⁴³ Tamu natyñumu Jesús 'yakkajxy ko jyajty ja Juudas di'ibu nandu'un 'yɨxpujkrɨ'ajtypy ma yu nimajmajtskpu, es myndu mudu mayja'ay ak mudu 'yespaadu esu kyéryuty. Yu'u naty kajxudup ja teedywyindsúnaty, ja di'ibaty tsajptugóty ya'ɨxpujktup esu mujja'aydyujkuty. ⁴⁴ Yu Juudas tu naty ttukni'ixu wi'ixu naty dyaka'añ ja ijxwu'umun:

—Di'ibats uj ndsi'xyry, yu'u du'unu naty ja Jesús. Yu'u du'un mmátstap es yajxon xykyutsúmdut es xyajnujxtat.

45 Netyu Juudas tnimiñ ja Jesús es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyuty, Windsán.

Ta oj tsi'xy. 46 Ta tmajtsnudu ja Jesús es dyajnujxnudu tsimy.

47 Es nidu'uk di'ibu jamu naty madu Jesús tju'ty ja 'yespaadu es tnibo'tu tuk adu'umu tyatsk ja teedywyindsungópku tyu-umbu. 48 Net ja Jesús t'anmaaydyu ja mayjya'ayuty:

—¿Tii du'unuts miits tu xyñimínduts madu m'espaadu esu mgepy es xymyatsa'anduts éxtumxyupts uj nma'tspaty?

49 Bom bómuts uj tu nya'uxpaktu miidsuty muj tsajptajk ñabotsoty, es ni na'ats tu xykyamatsta. Per tugekyu tyaadu du'un jyátyuty es yajkuudyúnut ja Diosu jyaabyajtan.

50 Ta nidugekyu ja xprajkraty tmastutta ja Jesús, es kyaktaaydyu.

51 Jap tu'ugu ana'k tpanejxy twit'aty yu'uyu tu'ugu saabunu. Net ja ja'ayuty tmajtsu ja ana'k, 52 es ja'a dyajwe'emy ja syaabunu es kyeku niwa'ats uxwa'ats.

Jesús, Anás wyindum

53 Di'ibáty myajtsu ja Jesús, yu'ujaty myunujxtu ma ja di'ibu ñigopk'ajtypy ja teedywyindsúnuty. Ta jap ñaymyujkudu ja teedywyindsúnuty, majja'aydyujkaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktap. 54 Esu Peedru ryanajx ja Jesús extu ma ja tyuja'a ja teedywyindsungópku. Jap oj wye'emy es ñaxwe'tsy madu polusiuty, es ñayyajjokxpúkadu ma ja juun.

55 Yu teedywyindsúnuty es nidugekyu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix tniwaambáttut ja Jesús es 'yoogat. Per kyaj tpattu ja pyojru. 56 May ja ja'ayuty oj jyamindu es tjaniwaambajttu, per kyaj tyi'igyu'áttu ja 'yayuk. 57 Net myiñ naaguty di'ibu andáktap, es jyunandu:

58 —Tuts nmudóyuts ko tyadu yedyujk du'un jyuna'añ: “Uj njítuptsu tyadu muj tsajptajk di'ibu ja'ayuty tu tkojy, es tuguk xuuts ngójut ja wiinkpu di'ibu kyaj ja ja'ayuty dyajkojy.”

59 Per ni yu'ujaty tkayajti'igyadu 'yayuk.

60 Net ja teedywyindsungópku pyude'ky, es ja'ay kyujk'aay dyajttuy ja Jesús:

—¿Kyaj m'adsoy ni tii? ¿Tii dunu tyaadu di'ibu yam myadyáktap mut mijtskyujxm?

61 Per ja Jesús oj wye'emy amoñu, ni ti tka'adsooy. Net ja teedywyindsungópku 'yanmaayu:

—¿Tii mijtsu du'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk?

62 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un. Es miits m'íxtap ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'u'uñyaya'añuts ma 'yaga'añdsyoo ja

Dios di'ibü tugekyü muk'ajtün myudajtypy, es kots nminä'añ yoodsoty.

⁶³ Net ja teedywyindsungópk tku'tsy ja wyit es ñuguxu'ugut ja 'yakü, es jynáñ:

—¿Ti ko n'aktimtsojkum ja testiigu? ⁶⁴ Miidsuty ku'am tü xymudowdu yu 'yaxuk ayuk. ¿Wi'ix mjuna'andu?

Es ja'ajuty nidugekyü jynandu:

—Myudajtypy ja pyeky es pátap 'yoogut.

⁶⁵ Ta naaguty tnidsújudu, es twingudsu'umudu es tkojxtü. Ta t'anmaaydyü:

—¡Okmay! ¿Pán tü mgóxyuty?

Es ja polusiuty nandu'ün tkojxtü.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

⁶⁶ Jaru nátyñüm ja Peedru abatkü'p mä taja'a. Ta ñimiinu tu'ugü kiixy, teedywyindsungópkü pyo'oduumbü. ⁶⁷ Es ko t'ixy ja Peedru ñay'ajókhuty mä ja jün, ta oj tüyü tjantsy'ixy es jynáñ:

—Mij nandu'ün tü mjüdytü müdu Jesús nazarenu.

⁶⁸ Es ja Peedru t'uxtijy ja Jesús, es jynáñ:

—Kyajts n'ixy'atyü tadü yedyujk. Kyajts nnijawü ti dän mmadyakupy.

Net ñejy tujk agü'am, es 'yüü ja tugaak. ⁶⁹ Ta ja kiixy jatugok t'ijxy ja Peedru es t'anuumudu di'ibáty jámuty:

—Tyaadu, sitüy yu'ü ja'ay'ajtabü tyadu yedyujk.

⁷⁰ Per ja Peedru jatugok t'uxtijy. Es ko waanu 'yak'ijty, di'ibü naty jáputy jatugok t'anmaaydyü ja Peedru:

—Tü'ajtün ko mij nandu'ün mja'ay'ajtabü tyaadu, mat ko Galileu ja'ay mij.

⁷¹ Ta ja Peedru oj ñaygyajxrékyuty ko kyaj tü'ajtün, es jynáñ:

—Por tsyos, kyajts n'ixy'atyü tyadu ja'ay di'ibü miits mmadyáktü.

⁷² Ta netyü 'yüü ja tugaak myumajtsk ok. Net ja Peedru tjamyejtsy éxtüm ja Jesusü naty tü 'yanu'amxaty: “Ko kyajnumü natyü tugaak 'yü myumajtsk ok, es mij mjuna'ana'añ tuguk ok ko kyajts xy'ix'aty.” Ta ja Peedru jyantsytyujkü jüü yaxrü.

15

Jesús, Pilatü wyinduuy

¹ Ko oj xyüñü, ta ja teedywyindsünuty ñaymyujkudu müdu mujja'aydyujkuty es ja di'ibüty tsajptugóty ya'uxpjiktü es mat nidugekyü di'ibü ana'amdär muj tsajptugóty. Net tkatsuumdü ja Jesús, es oj tmunüjxtü es ttukkudujkudu ja gobernador Pilatü. ² Es ja Pilatü dyajtüy ja Jesús:

—¿Tii mijtsu du'an ja israelítadyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtán, ajtsu du'an.

³ Es ja teedywyindsúnaty tni'uanudu kanak nax. ⁴ Ta ja Pilatu jatugok dyajtuuy ja Jesús:

—¿Tii kyaj m'adsoy ni wi'ix? ¿Ti kyaj xymyudoy tugekyu nu'an yam mdukni'uanudu?

⁵ Per ja Jesús kyaj tyim'adsooy. Es ja Pilatu oj wyu'umu du'añ es kyaj tniyawu wi'ix 'yajakna'anat.

Jesús ñiduku es 'yoogut

⁶ Es pasku pasku ja Pilatu tasmatsu tu'ugu tsimyja'ay di'ibu ja ja'ayaty wyin'ijxtap. ⁷ Japu naty 'yitta tsimy naagaty di'ibu tu yajja'ay'eeky ko tsiptuundu yu yajkutujkpu, es nidu'uk yu'ujaty xyu'ajtypy Barrabás. ⁸ Ta ja ja'ayaty tniwingoonda ja Pilatu, es t'amdoodu ttúnat éxtam jaayam ttuñ. ⁹ Ta ja Pilatu 'yadsoodu:

—¿Tii mdsojktap es nasmátsudats ja mrey?

¹⁰ Du'an jyunañ ja Pilatu mut ko ñija'abu naty ko ja teedywyindsúnaty tnaywyinnaxajáwudu ko ja Jesús may ja ja'ayaty pyanujxudu es paaty tu tyukkudákudu. ¹¹ Per ja teedywyindsúnaty tni'udu'uktá ja ja'ayaty es jyuna'andut ko yaj-nasmátsut ja Barrabás.

¹² Ta ja Pilatu dyajtuudu:

—¿Es tits ndúnup mut di'ibu miits mdijtap ja israelítadyu ryey?

¹³ Yu'ujaty yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát!

¹⁴ Ta ja Pilatu t'anmaaydyu:

—Pes, ¿tii du'an tu ttuundugóy?

Per ja'ajaty 'yaktim'yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát!

¹⁵ Es ja'a ko Pilatu wyu'uma'añ oy mut ja ja'ayaty, ta tasmajtsu ja Barrabás es tni'ana'am esu Jesús yajwóput. Ta net tkuyajky es dyajkruuzpáttut.

¹⁶ Oknam ja soldaaduty tmunajxta ja Jesús ma ja yajkutujkpu tyuja'an di'ibu 'yandiypy pretooryu. Ta dyajnaymyujku nidugekyu ja soldaaduty ma tadu lugaar. ¹⁷ Net ttukpujtaaktu ja witu tsu'unkpu éxtamu yajkutujkpu wyit. Ta txugajtta ja apyñ éxtam tu'ugu koronu es tpujtákudu kyubajkkujxm. ¹⁸ Net t'anumudu:

—¡Maj kujxm mij, israelítadyu ryey!

¹⁹ Net ttukkuwojpu'ktu tu'ugu kepyu'unk, tnidsújudu, twingoxtánudu es jyawu twindsu'ugu. ²⁰ Ko ttukxiktaaydyu, ta dyajjunajktu ja tsu'unk wit es ttukpujtaaktu ja kyum wit. Ta tmunajxnudu es dyajkruuzpata'andu.

Jesús kyruuzpéty

²¹ Ta tu'aay trattá tu'ugá ja'áy di'ibá kyamotyá naty tá 'yotsy. Ja'a xya'ajtypy Simonk es kyugajpnaty Sirene, es tyeety'átyuty ja Alejandra es Rúfá. Ta ja soldaadaty ttukkupujktá agwaná ja Simonk es dyajnujxat ja Jesúsá kyruuz.

²² Ta tmunajxtá ja Jesús má tu'ugá lugaar txá'aty Gólgotá, di'ibá ayuk wimbúdsuúmp Kalaveerá Lugaar. ²³ Jam tjabat'uugándá ja viná taam'yo'oy mat ja mirrá ujts aay, per ja Jesús kyaj t'iky. ²⁴ Ta dyajkruuzpajttá. Es net ja soldaadaty ttuundá rifá es dá'un dyajwá'xtá ja Jesúsá wyit.

²⁵ Taxtujk yaxpá naty ko dyajkruuzpajttá. ²⁶ Es kyubajky trujtáku dá tu'ugá letreerá di'ibá junaamp éxtamá dá'un ja 'yá'unún: "Tyaada ja israelítadyá ryey." ²⁷ Nandá'un ma-jtská ma'tspaty dyajkruuzpajttá mat yá'u, tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo. ²⁸ Es dá'un yajkuudyúñ ja Diosá jyaay-byajtan má juna'añ: "Dá'un ñajxy éxtamá axuk ja'áy."

²⁹ Ja ja'áyuty di'ibá najxtap jam tnixi'ik ttukxi'iktá, ttuknagow ttuk'yujkówdá es juna'ándá:

—Mij di'ibá muj tsajptujk mjiitypy es mjuna'añ ko tugakxabajtp xykyojoy jatuk ok. ³⁰ Nayyajtso'ogudá mij ká'um es janak kruuzkujxy.

³¹ Es nandá'un tyukxíku dá ja teedywyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpajktap es máda fariseeaty es ja májja'aydyujkuty, es ak yá'ujuty ñayjyanánudá:

—Tá dyajtse'eky ja wiinkpáty, per kyaj mbaat ñayyajtse'egyuty ká'um. ³² ¿Ti kyaj yá'ujuty ja israelítadyá ryey? ¡Wá'an tjúnaky kruuzkujxy es net yá'u nmubajkam!

Extá ja ma'tspaty di'ibá naty jam mat yá'u kruuzkujxm twingajx tujpkajxtá ja Jesús.

Jesús 'yeeky

³³ Net tugekyá ja naxwíñudá kyoodsúdyaa kyikyxyúú extá tugak yaxp xáunum. ³⁴ Es nan má tadá oorá ja Jesús muk kajxy:

—Eloy, Eloy, ¿lamá sabaktaná? (di'ibá ayuk wimbúdsuúmp: "Dios miíá, Dios miíá, ¿ti kots mij tá xymyastu'uty?")

³⁵ Nidu'ugaty di'ibá naty jam tmúdoóda, es ñayjyanánudá:

—Múdoóda, yá'uga yáxap ja Diosá kyugajxpá Eliíás.

³⁶ Net nidu'uk oj ñejxy páye'egyá, es oj dyajtsoón tu'uk di'ibá yuunkpánaaná. Ta dyajxe'ky máda viná xun, es ttukjijptíjé tu'ugá kepyu'unk, es ttukmáwingooñ ja Jesús es tmuugat. Ta juna'áñ:

—Mastu'uttá. Min n'ok'ijxam pan nimiinap ja Eliíás es jajjunáku dát kruuzkujxy.

37 Ta jatugok ja Jesús oj mak kyajxy, es oj 'yo'knu. 38 Net ja aduy di'ibu jap muj tsajptugóty kyua'tswa'xy kubajky es extu ux'am.

39 Net ja soldaadu windsún di'ibu naty jap tunaapy Jesús wyindum es tmdooy ko mak kyajxy es 'yeeky, yu'u net jynán:

—Tuy'ajtundamu naty ko tyaadu yu'ujuty ja Diosu 'yU'unk!

40 Jamu naty nandu'un naagudyu toxytyujkuty myuj'ixtu jagam. Ma yu'ujuty jamu naty ja Mariu Magdalenu, Salomee esu Mariu, ja mutsk Santya'agu esu Josee tyaaguty. 41 Tyadu toxytyujkuty tso'ondup Galileeu es tranujxtu ja Jesús es tpuujkudu ko 'yijty Galileeu. Es jamu naty may ja wiinkrudyu toxytyujk di'ibuty nandu'un muut pyatákuu Jerusalén.

Jesús ñaxtuku

42 Ko oj tsyu'ujunu es ko naty ñayjyujp'ixudu ko ja saabudu xuu dyajtsonda'aga'andu, 43 ta Josee tninejxy ja Pilatu mudu jotmak'ajtun es t'amdoy ja Jesusu ñini'x. Esu tadu Josee, Arimateeu ja'ay, yu'u naty nidu'uk ja di'ibu naty ana'amdup muj tsajptugóty es jap muj 'yity, es 'yawijxypy ko ja Diosu kyutujkan myínat. 44 Ta ja Pilatu du'ññ wuy'umu ko yajnimaaay ko tu ja Jesús 'yeeky. Net twoodsooy ja soldaadu windsún es dyajtuuy pun tu 'yeeky ja Jesús. 45 Net ja soldaadu windsún jynán:

—Tuy'ajtun. Tu 'yo'knu.

Ta ja Pilatu t'anmaaay ja Josee:

—Mbaat xyajkruuzjñaky.

46 Net ja Josee tjuuy tu'ugu saabunu oybyu es dyajkruuzjanajky ja Jesusu ñini'x. Ta t'abijty mut ja saabunu. Ta tpujtáky ma tu'ugu o'kpu jut di'ibu naty yu'u tu dyajtsajtsjuty dyajpa'ajutyuty tsawiiñ, es oj t'agu'uy mut tu'ugu mujpu tsaa. 47 Ja Mariu Magdalenu esu Mariu, ja Josee tyaak, yu'u 'yijxtu ma naty tu tpujta'aky.

16

Jesús jyikyppyeky

1 Ko ja saabudu xuu ñajxy, ja Mariu Magdalenu, Salomee esu Mariu, ja Santya'agu tyaak, tjuudyu ja pa'ak xu'kpu es ttukjaaxa'añ ja Jesusu ñini'x. 2 Ta jantsy jépyup, xuuñabunu naty ma ja domingu xuu, jyajttu jam ma ja o'kpu jut. 3 Es jam tu'am ñayyajtujudu ak yu'ujuty:

—¿Pún xyjudi'imxam ja muj tsaa es xya''awátsxam ja jut?

4 Es ko jyajttu, ta t'ijxtu ko tu naty yajjudímy ja tsaa es ja jut awa'adsu naty 'yijnu. 5 Ta tyujkudu jutoty, es jam t'ijxtu 'yu'uññ aga'añgyu'u tu'ugu unak di'ibu xóxyuty mut

tu'ugu poop wit yeñ. Es ya'ujaty jyantsytsyu'kudu. ⁶ Es ja'a 'yanmaayudu ja toxytyujkuty:

—Katú mdsu'ugudu. M'uxtaayduyur ja Jesús nazarenu di'ibu tu dyajkruuzpáttu. Pes tu jyikyryekey. Kyaj ñakyyaaty. Ixtu ja lugaar ma naty tu trujta'áktu. ⁷ Nujxtu es xy'awánudut ja 'yuxprijkruty es ja Peedru: “Jawyiin ja'a ñejxy Galileeu. Japts xy'ixtat éxtam oj m'anu'amxudu.”

⁸ Net ja toxytyujkuty tso'ondú ma ja jut aa jantsy pojún es ñujxnudu puye'egyú mut ko naty tsu'ugudu. Es ni pán wi'ix tka'anmaayduy, ja'a ko jyantsytsyu'ugudu.

Jesús kyuxe'eky ma Marii Magdalenu

⁹ Ko Jesusu naty tu jyikyryekey móñum domingu xuu, jayujp kyuxe'eky ma ja Marii Magdalenu di'ibu Jesús tuuyur tyukmastut juxtujk ja ka'óbyuaty. ¹⁰ Ta ja Marii oj ñejxy ma ja Jesusu 'yuxprijkruty di'ibu wu'umdu jotmaymyut es jap jy'uuy ya'áxtu naty. ¹¹ Es ko ya'ujaty tmúdoodu ko Marii 'yawánudu ko ja Jesús tu jyikyryekey es ko tu t'ixy, kyaj tmubujktu.

Jesús kyuxe'eky ma nimajtsku 'yuxprijkruty

¹² Oknum ja Jesús kyuxe'eky tu'aaý mudu wiink kuxu'kun ma tyu'uyo'oyduy nimajtsku di'ibu tso'ondur tekye'epy Jerusalén. ¹³ Ta ya'ujaty jyumbijttu Jerusalén es t'awa'ánudu ja Jesusu 'yuxprijkruty; per nan ya'ujaty kyaj yajkajxumubujktu.

Di'ibu Jesús tyuknipejky ja 'yuxprijkruty

¹⁴ Oknum ja Jesús kyuxe'eky ma ja majk tu'ukru 'yuxprijkruty di'ibu naty meesu windum kaayduyur, es t'oodu mut ko kyujuun'átyuty es kyaj tmubujktu ja di'ibu naty tu t'ixtu jiiky. ¹⁵ Ta t'anmaayduy:

—Nujxtu miidsuty ma nidagekyu naxwíñudu ja'ay es xytyuk'xpráktut ja oybyu ayuk. ¹⁶ Di'ibátyuts uj xy'axájur es nubajttur, nitso'ogur. Per pánuts xykya'axájur, ja'a nujxur ma ja tudyu'ununu winu xuu winu tiempu. ¹⁷ Es di'ibáty xy'axájurts es xmyubáktuts, yu'uts nmo'oyduyur es ttúndut yu tyadu ijxwu'umun: Múdsu nxuugyujxm dyajpúdsámdut ja ka'óbyuaty di'ibu ja'ay myudajttur; kyajxtur wiingátyru ayuk; ¹⁸ wyijtsu'uktur ja awa'andsa'añ; pún 'yuuktur ja venenu, kyaj ti jyátudut; es ko ja kyu'u ttuknikónut ja di'ibu pujkur, net dya'aguda'áktut.

Jesús tsyajpéty

¹⁹ Ko ja Nindsun'ajtam Jesús du'én jyunaandaay, ta ja Dios yajpatujku tsajpótm es 'yu'uñu aga'añdsyoo ma Dios. ²⁰ Oknum ja xprijkruty tso'ondú tkajxwa'xy ja oybyu ayuk majaty ja ja'ayuty. Es ja Nindsun'ajtam Jesús pyudákudu ya'ujaty, es

mæda mæj ijxwæ'amanaty ttuk'ixta ja ja'ayaty ko tæy'ajtænæ'u
di'ibæ myadyáktæp.

Oybyu Ayuk Di'ibu Lukus Jyaay

¹ Məgu'uk Tyófilu, may ja ja'ay tɔ tjatseky es tjaja'aya'añ ya-xónu tyadu madya'aky di'ibu jajtɔ mut uudsuty yaa. Yu'ujuty yajtuundu tyadu madya'aky di'ibu tɔ tyuñ tɔ jyátyuty mut uudsuty. ² Xytyukmɔmadyáktɔts ja xpxwɔjkrɔtɔjk di'ibu naty jap mut ja Jesús extɔ jawyíñɔp es tkajxwá'xtɔ ja Diosu 'yayuk. Yu'ujuty 'yijxtɔ tɔgekyu di'ibu tuun jajtɔ es tmadyaky óknɔm wi'ix tyuun jyajtɔ taadu tɔgekyu. ³ Es ɔj nandu'ɔn, nbayo'oyɔts yajxón tɔgekyu extɔ mə tsyondaky, es ɔj tyam mij nduknijayɔ yu tyadu madya'aky éxtɔm tyimjajtɔ nidu'uk nidu'uk, ⁴ es du'ɔn xyñijáwɔt es tɔy'ajtɔnu'u di'ibu tɔ myajtuk'xɔpéky.

Tu'ugu anklɔs t'awanɔ ko Fwank Yajnbajtrɔ myina'añ jya'ta'añ

⁵ Ko ja Eroodɔs 'yijty rey jap Judeeɔ, net tsyɔnaay tu'ugu teety di'ibu xyu'ajtypy Zakariius es ja'a Abiis ja'ay. Es ja Zakariiusɔ ñudo'oxy txu'ajty Elisabet, es yu'u tyuɔmp 'yaɔts ja Arón, teedywyindsɔngópk. ⁶ Esɔ Zakariius esɔ Elisabet tmɔmɔdoodɔ ja Diosu 'yana'amɔn. Es yu'u jiky'ajttɔp tɔy'ajtɔn mɔut es ni pɔn mbaat kyapeky'ixɔdu. ⁷ Es kyaj ijty ja 'yu'unk, ja'a ko yu Elisabet kyajpyɔm 'yu'unkraaty es yu'ujuty nima-jtsk tɔ jyantsymɔjja'ayɔnu.

⁸ Tu'ugu xɔn ko Zakariius es ja myuɔdeedyty di'ibáty mɔut tmɔdundɔ ja Dios mə məj tsajptɔjk, ⁹ net tyukka'ajɔ ja Zakariius es tyáktɔ məj tsajptɔgóty yajpoomjokpɔ, éxtɔm jaayɔm ja teetytyɔjk ttundɔ tɔ 'yity. ¹⁰ Nidɔgekyu ja'ay wyu'umdu tɔja'p es kyajxtáktɔ ko ja Zakariius dyajjéky ja poom. ¹¹ Net kyɔxe'ky tu'ugu Diosu 'yanklɔs aga'añdsyoo mə ja artal mə dyajjéky ja poom. ¹² Ko ja Zakariius t'ijxy ja anklɔs, jyantsytsyɔ'ku es kyaj tnija'ajɔ wi'ix jyɔna'anɔt. ¹³ Net 'yanmɔayɔ ja anklɔs:

—Zakariius, katɔ mdsu'ugu. Dios oj tmɔdoy ja mgajxtáknɔ, es ja mɔudo'oxy Elisabet yu'u pyaadaampy tu'ugu u'unk di'ibu mdukxu'áttɔp Fwank. ¹⁴ Mmɔdáttɔp ja jotkujk'ajtɔn, es may ja ja'ay xyonda'agɔt ko jya'tɔt naxwiiñ. ¹⁵ Tadu m'u'unk yu'u itaamp məj mə Diosɔn. Kyaj t'uuga'añ yu vinu es ni muk nuu es tmɔdátɔt ja Espírítu Santu extɔ mə kyajnum jya'ty naxwiiñ. ¹⁶ Es yu'u yajjodambíttɔp mayɔ israelítu ja'ay mə yu Nindsɔn'ajtɔm Dios. ¹⁷ Es ja tyadu Fwank yu'u nɔjxɔp jawyiin mə ja Nindsɔn'ajtɔm es tmɔdátɔt ja winmɔ'añ es ja muk'ajtɔn éxtɔm tmɔdajty yu Diosu kyugajxɔp Eliis, es trɔjta'agɔt es amumdu'uk jot 'yíttɔt ja u'unkteetytyɔjk mut ja

'yu'unk 'yana'k es ttuk'uxpákuť di'ibu kyaj Dios tmamudoj, es du'un t'axkúkuť ja ja'ay es t'axájat ja Kristu.

18 Net ja Zakariius dyajtuuy ja anklus:

—¿Wi'ixats nnijáwut pán táy'ajtán? Ɔj tats nmájja'ayana es ja nnado'oxyuť nandu'un.

19 Es ja anklus 'yadsoojumbijty:

—Ɔjtsu du'un Gabryel es nmaduñuť ja Dios ma 'yity. Yu'uts tu xkyexy ma mijtsun es n'anuumadu tyadu oybyu ayuk.

20 Per ja'a ko kyaj xymyabeky, tyam mwu'umut uum es nat extu ko ja m'u'unk jya'tut naxwiin. Es táy'ajtán ko tyadu n'ayúkuť yajkuudyúnut ko ja tiempu tpaadut.

21 Es ja ja'ay 'yawijxtu jap taja'p es ñayyajtuujudu ti ko ja Zakariius jyantsyjeky jap tsajptugóty. 22 Es ko pyudsuumnu ja Zakariius, kyaj mbaat 'yokkajxnu, je'eyu 'yaa kyu'u dyaj'yi'xy. Net ja ja'ayuty jyunandu ko Zakariius tu 'yijxma'aty jap muj tsajptugóty.

23 Es ko oj kya'pxy ja di'ibu naty tyiimpy, ta ja Zakariius ñujxnu ma tyujk. 24 Es net ja Elisabet oj wye'emy u'unkmuť es kyaj ma ñejxy, 'yijty mugoxk po'o tyugoty. Es ja'a jyunán: 25 “Dios yu'uts xymyo'oyaamp yu u'unk es kadiibuts ja ja'ay yuñak'uxtjút.”

Tu'ugu anklus t'awanu ko Jesús myina'añ jya'ta'añ

26 Es ko 'yijty tudujk po'o ma Gabryel tmugajxy ja Zakariius, net ja Dios tkejxy ja Gabryel wiink tsoo ma ja Nazaret kajpn, Galileu ñaaxóty. 27 Es ja Gabryel yajkejxy es tmugajxut ja kixudo'oxy di'ibu xyu'ajtypy Mariu. Es ja Mariu, ja'a naty nijamyu't'ajtup tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Josee, ja rey Davitu tyuamp 'yaats, es tu naty ja Mariu ya'amdoy es muť pyúkuť. 28 Es ja Gabryel tyujku ma ja Mariu tyujk, es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyuty Mariu. Ni'igu mij ja Nindsun'ajtam mdsékyuty, Dios 'yity muť mijts.

29 Es ko Mariu tmadooyu tyadu ayuk, ta oj jyotmay'eeky es jyna'añ jyodoty wyinma'añóty: “¿Ti 'yandijpyu tyadu kajxpo'xun?”

30 Net ja Gabryel 'yanmaayy:

—Mariu, katu mdsu'ugu. Dios mduna'anxup tu'ugu muj may'ajtán. 31 Mijts tu'ugu u'unk myajmín myajja'tup ya naxwiin di'ibu mduxu'átup Jesús. 32 Yu'u ítup jantsy muj es yajtjút Dios Tsajpótmuđu 'yU'unk, es ja Dios myo'oyudut ja kutujkan éxtamu 'yapteety Davitu kyutujkan, 33 es t'ana'amut ma naxwiinudu Israel es 'yítut winu xuu winu tiempu. Ni na'a kyakáxut yu 'yana'amun.

34 Net ja Mariu dyajtuuy ja anklus:

—¿Wi'ixu taadu du'an jyátat? Kyajpats nmudaty ja n'u'unk nña'ayats.

³⁵ Es ja anklus 'yadsoojumbijty:

—Mínup ja Espírítu Santu ma mijts es ja Dios Tsajpótmadu myajnitúkadup mat ja myuk'ajtun éxtam tu'ugu yoots. Paadyu tadu u'unk di'ibu ja'taamp naxwiiñ, yu'u Diosu 'yU'unk es kyaj tmudaty ja pojpu. ³⁶ Yu mmagu'uk Elisabet yu'u nandu'an pyaadaampy tu'ugu u'unk, oyjya'ijty tu jyamujja'ayun. Es oy ja ja'ay jyajuna'andu ko kyaj mbaat ja Elisabet 'yu'unkpaaty, tyam 'yity tdujk po'o u'unkmunt. ³⁷ Mat ja Dios kyaj ñimujjaaty es ti ttúnat.

³⁸ Net ja Mariiu t'anmaay ja anklus:

—Ujtsu du'an Dios mduumbu. Wa'ants ja Dios xytyuktún éxtamts mij tu xy'anunmu.

Mat ja tyadu oj ja anklus ñajxnu.

Mariiu oj tku'ixy ja Elisabet

³⁹ Es ma tadu tiempu, net ja Mariiu oj ñejxy jottagoy ma tu'ugu kajpn di'ibu ijtp Judee tunoty kopkoty. ⁴⁰ Es net jyajty ma ja Zakariiusu tyujk es tkajxpe'xy ja Elisabet. ⁴¹ Es ko ja Elisabet tmadooy ja kyajxpo'xun, net ja 'yu'unk yi'xy jyodoty. Es ja Elisabet ja Espírítu Santu oj myo'oyaty ja winma'añ esu muk'ajtun es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy. ⁴² Net jyantsyjyunañ muk ja Elisabet:

—Dios tu mguni'xyaty mijts es ni tu'uk du'an ja toxytyujk, es tu tkuni'xyu tadu m'U'unk. ⁴³ ¡Yu'u tu'ugu may'ajtan jantsy muj di'ibu ja Nindsun'ajtam tyaaq myumiimpy es xykyu'ixa'añats! ⁴⁴ Mat kots tu nmadoyu tadu mgajxpo'xun, yu n'u'ungats tu yi'xy mat ja xondakun njodotyats. ⁴⁵ Tu ja Dios mguni'xyaty ko mij tu xymyabeky, es yu'u kyuydyúnup éxtam tu mya'anunmu.

⁴⁶ Net jyunañ yu Mariiu:

N'awdajtypyats ja Nindsun'ajtam Dios

⁴⁷ es njotkujk'átyats mhdadsu nYajnutsókpu.

⁴⁸ Tuts ja Diósats xyni'ijxe'eky,

yu'ujts xytyuumbu'ajtp,

paaty nidugekyu ja'ay winu xuu winu tiempu jyuna'andut kots uj nguni'xyaty.

⁴⁹ Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy,

tu tu'uk trujta'aky ja muj'ajtun ma ujtsun.

⁵⁰ Winu xuu winu tiempu Dios tmudaty yu pa'ayo'on mat di'ibu yu'u awdajtudup.

⁵¹ Dios tu ja myuk'ajtun dya'ixyaty,

es tu dyajtgooydya'ay yu wyinma'añ ja ja'ay di'ibu naymyujpajtakup.

⁵² Tu trujku ja 'yana'amun di'ibu ijttup yajkutujkpu,

es tū tmo'oy ja di'ibū tuda'agyuty.

⁵³ Tū tmo'oy ja oy'ajtūn ja di'ibū tūgoy'ajtxup es di'ibū
yu'o'kadup,

es kyaj tmooy ni tii di'ibū mukja'ay.

⁵⁴ Tū tpuđukū ja israelitū ja'ayuty,

es kyaj tja'aydyugóy éxtam jyanáñ

es ttuk'ixa'añ ja pa'ayo'on,

⁵⁵ du'ūn éxtam oj ttukwandy ja n'aptujk'ajtam Abraan, Isaa
esū Jakoob.

⁵⁶ Mariiū oj wye'emy mā Elisabet tūguk po'o, es nétnum oj
ñejxy mā ja tujk.

Fwank Yajnubajtpū myiñ jya'ty

⁵⁷ Es ko tpaty ja xūū mā 'yu'unk tpaada'añ ja Elisabet, net
tu'ugū u'unk dyajjajty yedyujk. ⁵⁸ Es ja myudujkra'ajuty es ja
myugu'uktujk tmūdoodū ko Dios tū ttuñ ja mūj may'ajtūn mā
Elisabet, es myiindū kyajxpo'xudū es ttukxondaktū. ⁵⁹ Es ko
tyuktujkxubejty, net yajtsuka'añ ja Elisabetū 'yu'unk waanū
mā ja yedyujk'ajtūn*. Net tjamo'oyāndū ja u'unk xūū éxtam ja
tyeety Zakariiūs xyūū. ⁶⁰ Es ja Elisabet jyanáñ:

—Kyaj. Du'ūn txu'átut Fwank.

⁶¹ Es 'yanmaayudū:

—¿Per tii? Kyaj ni pānū mmūgu'uk di'ibū du'ūn xyu'ajtyty.

⁶² Net dyajtūudū ja Zakariiūs mūt ja ijxwū'amūn wi'ix
txu'átut ja 'yu'unk. ⁶³ Es ja Zakariiūs ttuk'ixy mūt ja
ijxwū'amūn es yajmo'oyut tii mā kyuxja'ayut. Es net tkuxjaay:
“Fwank txu'átut.” Es net jyotmay'o'ktū nidugekyū. ⁶⁴ Es
net ja Zakariiūs kyajxe'ky jatugok es t'awdajttsondāky
ja Dios. ⁶⁵ Paaty nidugekyū ja myudujkra'ajuty du'ūñū
wyu'amūdyaydyū, es mā tugekyū Judeeū ñax tmadyaktū
ja'ay éxtam tū jyátyuty. ⁶⁶ Es nidugekyū ja'ayuty jyotmay'o'ktū
ko tmūdoodū es ñayyajtūujūdu nixim niyam: “¿Ti tyunaambyū
tadū u'unk?”, mūt ko tūy'ajtūn ko Dios tū tkuni'xy tadū u'unk.

Zakariiūs tja'aygyūda'aky ja Dios

⁶⁷ Es ja Espiritū Santū dyajkajxy ja Zakariiūs du'ūn:

⁶⁸ Awdattū ja Nindsūn'ajtūm, ja Israelū Dyios,

ja'a ko tū myiñ mā udsajtūm es xyajnitso'oga'anūm.

⁶⁹ Tū xymyo'oyūm tu'ugū yajpojpaniwátspu mā Davitū tyūūmp
'yaats,

⁷⁰ éxtam ja Dios jyanáñ ko kyajxy ja kyugajxpu jékyup.

⁷¹ Es jyanáñ es xyajtsókūm mūt ja muk'ajtūn

* **1:59** Ko Dios tu'ugū kajxy'átyryū ttuñ mūdū Abraan, net t'ane'emy esū
Abraan mūdū tyūūmp 'yaats di'ibū yedyujk miin jajtup, yajjutsujktu'udūdū ja
yedyujk'ajtūnū kyopk, du'ūnū ijxwū'amūn wyu'amūt ko tkupuktū ja kajxy'átyryū
di'ibū Dios tyuun mūdū Abraan. Ix Génesis 17:9-14.

mat ʉdsajtmʉ nmʉdsip'ajtm es tʉgekyʉ di'ibu
xy'axʉk'ijxʉm.

72 Es dʉ'ʉn xytyuk'ijxʉm ja pya''ayo'on mat ʉdsajtmʉ
n'aptʉjk'ajtm,

ko kyaj yajja'aydyʉgʉy ja wya'ʉts kajxy'ʉtʉpyʉ.

73 Dios tyukwandak ja n'aptʉjk'ajtm Abraan

74 ko kyaj ndsʉ'k nja'am

es kyaj wi'ix xytyu'unʉm nmʉdsip'ajtm,

es nmʉdu'unʉm

75 ja Dios myʉj'ajtungyʉjxʉm es mʉdu tʉy'ajtm,

njiky'ajtm mʉ 'yity tʉgekyʉ njiky'ajtm'ajtm.

76 Es ja Zakariʉs 'yakjʉnʉn:

Es mijts, u'unk, mijts Dios Tsajpʉtmʉ kyugajxʉpʉ

es nʉjx xy'awʉnʉdu ja ja'ayuty

ko myina'añ ja Nindsʉn'ajtm,

77 es dyajmina'añ ja nitsokʉn,

es tma'xa'añ ja ja'ayʉ pyojpʉ.

78 Yʉ'u jatʉnʉbu taadu ko yʉ Dios tmʉdaty ja pa''ayo'on mat
ʉdsajtm

es dyajjuga'agʉt mʉ ʉdsajtm ja njotmay'ajtm'ajtm,

es xymyo'oyʉm ja xondakʉn,

79 es wyij kyajtat pʉnuty tsʉnaaydyʉp mʉ koots'ʉt,

ʉxtʉm mbaat njʉna'anʉm 'yawaʉxʉ o'kʉn,

es xytyu'umo'oyʉm mʉ ja jotkujk'ajtm.

Dʉ'ʉn tkajxtaay ja Zakariʉs.

80 Es ja Fwank ye'ky pyejty esʉ Espiritʉ Santʉ
myʉk'ajtmnooyʉ es ttʉnut di'ibu Dios tsyejpy, es jyiky'ajty
aamyʉty pejyʉty extʉ ko jyajty ja xʉʉ es dyajtsondʉky es ijxy
nide'xy tmʉgajxtʉ ja israelitʉ ja'ayuty.

2

Jesús myiñ jya'ty

1 Mʉ tadʉ tiempʉ yʉ yajkutujkʉ kopk, ja Sʉsar Augustʉ,
dyajkutikyʉ naty es ja ja'ayuty tʉgekyʉ yajkuja'ayʉdya'ayʉt.

2 Tyaadʉ tim jawyiin tsyondaky ja sensʉ ko 'yijty guber-
nadoor yʉ Kiriño mʉ Siryʉ ñaxwiñʉdu, ³ es ja ja'ay nidʉgekyʉ
ñʉjxta'ayʉt es yajkujayʉt majaty kyugajpnaty. ⁴ Paaty tadʉ
Josee tsyo'oñ mʉ tadʉ Nazaret kajpn mʉ Galileʉ ñax, es

ñejxy mʉ Judeʉ ñax mʉ Belén kajpn, mat ko jap myiñ jyajty
naxwiñ ja Davit. Es ja Josee yʉ'u ijty 'yaptʉjk'ajtʉpy yʉ rey
Davit. ⁵ Net oj ñejxy Belén mat ja ñado'oxy Mariʉ, di'ibu

u'unkmʉdu naty, es yajkujayʉt. ⁶ Es ko 'yijttʉ jap Belén, net
tpaty ja xʉʉ mʉ dyajmina'añ ja maxu'unk. ⁷ Es jap tpaty ja
'yu'unk ka'axkʉpʉk, es t'abijty mat ja 'yʉxpit es oj tke'eky mʉ

jyuyjk tsajkaa jye'xy, mat ko yʉ'ujaty kyaj tpaty ja jajttʉkn.

Anklus esu borreegu kywentu'ajtpaty

⁸ Es Belén kajpnbu'aay jap ja ja'ay mya'adu aamyóty di'ibu byorreegu kywentu'ajttap. ⁹ Net ti'in t'ijxpáty tu'ugu Dios ja 'yanklus, es ja Diosu myu'ajtan tyu'xwa'xy ma yu'ujaty, es jyantsyñay'adsu'kudu. ¹⁰ Es ja anklus 'yanmaayy:

—Katu mdsu'ugudu. Yu'ats uj nyajmiimpy ja oybyu ayuk es di'ibu yajjotkujk'áttap nidugekyu ja'ayaty. ¹¹ Ko tyam tu myiñ jya'ty naxwiiñ ma Davitu kyugajpnaty tu'ugu Yajnutsókrpu mut miidsaty, di'ibu du'an Nindsun'ajtam, ja Kristu. ¹² Du'an mduk'uxkártubu tadu u'unk: Jap xpyaattat 'yabityaty es kyo'knu ma juuyk tsajka ju'xtákn.

¹³ Es ti'in t'ijxkojkpu jantsy mayu anklus ma ja tu'ukpu anklus, esu Dios t'awdattu es jyuna'andu:

¹⁴ Awdattu ja Dios di'ibu jam tsajpótm,

es 'yittat agujk jotkujk ja ja'ayaty di'ibu Dios tsyejpy.

¹⁵ Net ko ja anklus ñajxtaayñu tsajpótm, ja borreegu kwentu'ajtru ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Jo'om jap Belén es n'ijxumu tadu di'ibu tu jyátyaty, éxtam ja Dios tu xy'awa'anam.

¹⁶ Net ñajxtu jottugoy es tpattu Mariiu es ja Josee, es ja maxu'unk kyo'knu ma juuyk tsajka ju'xtákn. ¹⁷ Ko t'ijxtu, net tmadyakwa'xtu ja u'unk éxtam ja anklus 'yanmaayy. ¹⁸ Es nidugekyaty di'ibu myudoodu, du'añu wyu'amadyaaydu éxtam 'yanmaayudu. ¹⁹ Per ja Mariiu trujke'ky jap jyodoty tugekyu tyaadu es twinmaay mut yu'u. ²⁰ Es ja borreegu kwentu'ajtru ñajxnudu ma ja byorreegaty es tmajjáwudu es t'awdattu ja Dios ma tugekyu di'ibu yu'u tu tmadowdu es tu t'ixtu, éxtam 'yanmaayy ja anklus.

Jesús yajmamiñ ma ja maj tsajptujk

²¹ Es ko tyuktujkxubejty, net yajtsijky waanu ja u'unk ma ja yedyujk'ajtan es tmooy ja xyuu Jesús, éxtam ja anklus 'yanmaayy ja Mariiu ko kyajnumu naty 'yu'unkmudaty.

²² Es ko Mariiu oj kya'pxy ja xuu ma ñayyajwa'adsudat éxtam ja ana'amun di'ibu Dios myooy ja Moisés, net tmunajxtu ja Jesús Jerusalén ma ja maj tsajptujk es ja Dios yajtuk'ixa'añ.

²³ Tyaadu ttuundu du'an éxtam ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: “Ja jawyiimbu yedyujk di'ibu tu myaxu'unk'áty, yu'u tyukwinguwa'agup ja Dios.” ²⁴ Paaty ñajxtu es trujkta'aga'andu windsu'kun éxtam ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: majtsk ja tsaybyiibu o majtsk ja pak dyajnjxat.

²⁵ Es jap Jerusalén tsyunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Simeonk, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tay'ajtan muut es t'awdaty ja Dios es t'awixy es ja Dios myo'oyudat ja jotkujk'ajtan ma ja Israel ja'ayaty. Myudajtypy ja Simeonk ja Espiritu Santu, ²⁶ es

tyuknija'aju ko kyaj ña'oogut extu ko t'ixut jawyiin ja Diosu Kyristu di'ibu kyaxaampy. ²⁷ Es ja Espiritu Santu yu'u yajnujxu muj tsajptujk ñabotsoty. Es japu naty yu'u ko Mariiu es ja Josee dyajmiin ja Jesús es ttuna'andu wi'ixu Diosu 'yana'amun jyuna'añ. ²⁸ Net ja Simeonk t'axaju ja Jesús es tsa'andsooy, es t'awdajty ja Dios, es jyunañ:

²⁹ Dios, tyam mbaadudsu net n'eeke jotkujk

ko tyam tu xkyuydyuñ di'ibuts oj xywyanda'aky,

³⁰ ja'a ko tats n'ixy ja Yajnutsókpu

³¹ di'ibu tu xkyexy ma nidugekyu naxwiñudu ja'ay,

³² es yu'u mayja'ay tyuknijawyaampy yu t'ay'ajtun ma tugekyu naxwiñudu,

es nandu'un 'yitat ja myuj'ajtun ja m'israelitu ja'ayuty.

³³ Josee es ja Mariiu du'añu wyu'umdu éxtam jyunañ ja Simeonk. ³⁴ Net ja Simeonk tkuni'xy yu'ujuty, es t'anmaay ja Mariiu, ja Jesusu tyaaak:

—Dios tu tpujta'agyu tyadu m'u'unk di'ibu yajtugóyup mayu israelitu ja'ayuty di'ibu ñibi'tskajxup es kyaj 'yaxajuty éxtam ja Kristu. Es di'ibu 'yaxajup éxtam ja Kristu, yu'u yajjotkujk'ataampy es tkunu'xa'añ. ³⁵ Es du'un yajnijawut ti ja'ay myudajttup wyinma'añoty. Es mut mij, du'unu tyadu xyjawut éxtamxyup ja mja'ajun ttuknaxy tu'ugu espaadu.

Du'un jyunaandaay ja Simeonk.

³⁶ Es jap nandu'un tu'ugu toxytuyk di'ibu xyu'ajtypy Anu. Yu'u ijty Diosu kyugajxpu, Fanwelu ñuuu es ja Aseru tyuump 'yaats. Tu jyantsymuyja'ayunu. Jaxtuyk jumajt tmattsunaay ja ña'ay, ³⁷ es tu 'yijnu ku'eeke majta'px majtaxk jumajt. Es 'yijty ma ja muj tsajptujk es tmuduun ja Dios xuuñ koots, 'yayu'ajty es kyajxtáky. ³⁸ Es ko kyajxtaay ja Simeonk, net jyajty ja Anu es tja'aygyudáky ja Dios es ñimadyak ja Jesús ja'ay wyinduuyuty di'ibu naty 'yawijxtup ja tiempu ko ñitso'oktat ja Jerusalén ja'ay.

Ñujxtu jatugok Nazaret

³⁹ Es ko tkuydyuun tugekyu éxtam ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ, net ja Josee es ja Mariiu jyumbijnudu mut ja Jesús jap Nazaret ma Galileeu ñax. ⁴⁰ Es ja Jesús ye'ky pyejty muk es kyuwinma'añuty, es ja Dios kyunu'xu oy.

Jesusu'unk yajpaaty ma muj tsajptujk

⁴¹ Es jumajt jumajt ja Josee es ja Mariiu ñujxtu xu'ajtrp Jerusalén ma ja pasku xuu. ⁴² Es ko ja Jesús dya'abejty majmajtsk jumajt, net ñujxtu nidugekyu Jerusalén es dyaj-naxa'añ ja xuu éxtam jumajt jumajt ttuundu. ⁴³ Es ko ja xuu ñajxnu, net ja Josee es ja Mariiu jyumbijnudu ma kyajpn. Kyaj wyinma'añbyattu puñ tu Jesús wye'emy Jerusalén. ⁴⁴ Yu'u

juunandu ko Jesús myiñ mat ja myugu'uktajk o ma ja mayjya'ay di'ibu oj tu xyu'attu. Es du'an oj yo'oydu tuk xuu. Es ko oj tsyu'ujunu, net t'uxtaaydu ma myugu'uktajk esu myutnaymyaayubuty, ⁴⁵ es kyaj ma tpattu. Net juumbijttu Jerusalén es t'uxta'aya'andu jap.

⁴⁶ Es ko tyugukxubejty, net tpattu muj tsajptajk ñabotsoty. Jap 'yu'uñ ma ja tsajptajk ya'uxpajkpa es tmudoo'ity es dyajtáy. ⁴⁷ Es nidugekyu di'ibu myudoodu du'añ wyu'amudyaaydu mat ja wyijy'ajtun es ja 'yadsoojumbijttun di'ibu yajkypu. ⁴⁸ Es du'añ wyu'amudyaaydu ja tyaak tyeety ko 'yixadu. Es ja tyaak 'yanmaayu:

—Nitú, ¿ti ko du'unuts tu xytyuñ? Ujts es ja mdeety tats njotmay'ooktu es tu n'uxta'aydu.

⁴⁹ Net ja Jesús 'yanmaayu:

—¿Ti kots xy'uxta'aydu? ¿Ti kyaj xyñijawu ko uj koonamts n'ita'añ ma ja nDeedyuts ja tyujk?

⁵⁰ Per yu'ujty kyaj tjaugyujkudu éxtam 'yanmaayu.

⁵¹ Net ja Jesús ñajxnu mat yu'ujty jap Nazaret es tmamudooy ja tyaak tyeety. Es ja tyaak tpajke'ky tugekyu ma jyot wyinma'añ. ⁵² Es ja Jesús ye'ky pyejty es wyimbejty ja wyinma'añ, es ja Dios es nandu'unu ja'ay jyotkujk'ajta.

3

Fwank Yajnubajtpu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

¹ Es ko ja Sésur Tibeeryu naty tu 'yane'emy Romu majmókk jumajt, net ja Ponsyu Pilatu 'yijty gobernador jap Judee, Eroodus 'yijty gobernador Galilee, Felipe myuga'axu Eroodus 'yijty gobernador Ituuryu esu Trakonitu, Lisañus 'yijty gobernador Abiliñ, ² es ja Anás es ja Kaifás 'yijttu teedywyindsungópkaty.

Ma tadu tiempu ja Dios dyajky tu'ugu ayuk ma Fwank, ja Zakariisu 'yu'unk, jap ma ja muj it. ³ Es ja Fwank oj ñejxy ma tugekyu ja nax myuwingón ja Jordán mujnu, es tkajxwa'xy ma ja ja'ayty es t'anmaaydu es jyodambíttat, tmastu'uttat ja pyeky es ñubátat. Du'an ttúndat ja'agyujxm esu Dios mya'xudat ja pyojpu. ⁴ Tyaadu ja'a du'an tyuun jyajtu éxtam juunáñ ja Diosu kyugajxpu Isaiu ko jékyup jyaay: Madowdu. Jap ma muj it yajmudóy ko tu'ugu ja'ay kyajxy muk, es juuna'añ:

“Uxkúku ja Nindsun'ajttamu tyu'u.

Tajtáwdu, yajkijxyudu ja tu'u ma ñaxa'añ.

⁵ Yajtuktúktu yu aguk tukkakup, es yajkijxyudya'aydu ja tun kopk.

Es ma ja tu'u wiity xagety, yajtáwdu, es ma kyaj kyijxyty, yajkijxyudu.

⁶ Es tugekyu naxwíñudu t'íxut ja Yajnutsókpu di'ibu Dios kyax-aampy.”

⁷ Mayjya'ay tsoy'onda ma ja kajpn es myiinda ma ja Fwank jam maj ittum es yu'u yajnubátudut. Es ja Fwank myugajxu du'hn:

—Miidsaty du'hn éxtumu awa'andsa'añan. Es éxtumu tsa'añuty tkuga'aktu ja juun kudiibu tyóyut, miits mjnándup xytyijy ko mnitso'oktat mat ja mnubajtan es ko du'hn ja Dios kyaj nduydyúnadut éxtumu pojpu ja'ayaty. ⁸ ¡Kyaj tyu'ajtanaty! Jawyiin xytyuk'íxut mat ja mjiky'ajtan ko tu'y'ajtan tu mjodumbity, es kyaj mnayjyuna'anadut: “Udsajtam ja Abraanu tyuump 'yaats.” Tu'y'ajtan n'anuumudu ko Dios mbaadu tyadu tsaajuty dyajjumbity ja Abraanu tyuump 'yaadsaty. ⁹ Es ja Diosu tyudyu'unun tim wingoomp mat ja pojpu ja'ayaty, éxtum ko mat ja jatsyu ndukpo'tu'kum yu kepy di'ibu kyaj 'yóyuty. Paaty tugekyu kepy di'ibu kyaj tyuump'áty oy, yajpo'tu'ugur es yajpujta'agut juunóty.

¹⁰ Net ja ja'ay dyajtududu ja Fwank:

—¿Tiits ndúndup?

¹¹ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Pun myudajtypy majtsk yu ñixuy, myo'oyur tu'uk di'ibu kyaju ñixuy. Es di'ibu jap ja tyojx, myo'oyur ja di'ibu kyaj tmudaty.

¹² Es nandu'hn ñimiinudu Fwank ja yajkugubajputy es dyajnubáttut. Es yu'ujuty dyajtuujumbijttu:

—Ya'uxpujkrpu, es uudsaty, ¿tiits ndúndup?

¹³ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu myajkugubéty ni'igu pun kyaju du'hn jyuna'añ ja ana'amun.

¹⁴ Nandu'hnuty ja soldaaduty yajtuujudu:

—Es uudsaty, ¿tiits ndúndup?

Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu xypuykudu adsip yu ja'ayu myeeñ. Katu xyñiwaambáttu ni pán nanatukukyxm es tukjotkuda'aktu ja mmaju'uñuty.

¹⁵ Es nidugekyu ja'ayaty tjantsyujp'ijxtu ja Kristu. Paaty jyunandu:

—¿Ti tadu Fwank, wa'anu da jya'adyu Kristu?

¹⁶ Es ja Fwank jyunañ es tkajxte'xy mayjya'ayóty:

—Uj tyámats nyajnubéty mat ja nuu. Per miimp jatu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja mak'ajtan es kyajts ndu'hnuty uj. Es kyajts uj xyñitaku, ni je'eyu yu kyu'uk nga'agájudut éxtumxyupts uj n'ityats tyuumbun. Per yu'u di'ibu miimp myajnubátudup mat ja Espiritu Santu esu juun. ¹⁷ Es yu'u kyu'ujóty tmudaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu,

es yajpūjkū'ugut ja triigu mā ja tsya'x es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mut ja jūun di'ibū ni na'a kya'eeky.

¹⁸ Es dū'ūn ja Fwank tkajxwijy ja ja'ay kanak nax es ttukmūdoodū ja oybyū ayuk. ¹⁹ Es ja Fwank ttuk'ooy ja Eroodū ko ja Erodiiū dyajnejxy éxtam ja tyoxytyūjkūn, ja űudo'oxy yū myuga'axū Felipū, es mut kanak nax ja tyu-undūgo'oyūn. ²⁰ Paaty ja Eroodū tsiimy ja Fwank es dū'ūn ni'igu ja pyojpū myayū.

Jesús űūbety

²¹ Kyajnumū naty yajtsímy ko Fwank dyajnūbéty ja ja'ay, myiīn nandū'ūn ja Jesús es oj űūbety. Es ko naty kyajxta'aky, net ja tsajp 'yawatsy, ²² es ja Espíritū Santū kyūdaky mā yū'ūn éxtam tu'ugū pak, es net ja Dios kyajxy mā ja tsajpūn:

—Ūjts mij n'U'unk'ajtypy di'ibūts ndsejpy es jantsy jotkujkūts mut mijts.

Jesukristū 'yaptūjkūty

²³ Jesús i'px majk jūmūjtū naty tmūdaty ko oga'an tkajxwa'xy mayjya'ayóty. Es ja ja'ayūty jyūnandū ko Jesús u'unk'ajtū Josee. Ja Josee ja'a u'unk'ajtū ja Elii, ²⁴ Elii u'unk'ajtū Matat, Matat u'unk'ajtū Leví, Leví u'unk'ajtū Melki, Melki u'unk'ajtū Janay, Janay u'unk'ajtū Josee, ²⁵ Josee u'unk'ajtū Matatiiū, Matatiiū u'unk'ajtū Amós, Amós u'unk'ajtū Na'um, Na'um u'unk'ajtū Eslii, Eslii u'unk'ajtū Nagay, ²⁶ Nagay u'unk'ajtū Maat, Maat u'unk'ajtū Matatiiū, Matatiiū u'unk'ajtū Semey, Semey u'unk'ajtū Josee, Josee u'unk'ajtū Judaa, ²⁷ Judaa u'unk'ajtū Joanán, Joanán u'unk'ajtū Resū, Resū u'unk'ajtū Zorobabel, Zorobabel u'unk'ajtū Salatyel, Salatyel u'unk'ajtū Neeri, ²⁸ Neeri u'unk'ajtū Melki, Melki u'unk'ajtū Adii, Adii u'unk'ajtū Kosam, Kosam u'unk'ajtū Elmodam, Elmodam u'unk'ajtū Eer, ²⁹ Eer u'unk'ajtū Joswee, Joswee u'unk'ajtū Elyzeer, Elyzeer u'unk'ajtū Jorim, Jorim u'unk'ajtū Matat, ³⁰ Matat u'unk'ajtū Leví, Leví u'unk'ajtū Simeonk, Simeonk u'unk'ajtū Judaa, Judaa u'unk'ajtū Josee, Josee u'unk'ajtū Jonam, Jonam u'unk'ajtū Elyakim, ³¹ Elyakim u'unk'ajtū Meleeū, Meleeū u'unk'ajtū Mayñán, Mayñán u'unk'ajtū Matatū, Matatū u'unk'ajtū Natán, ³² Natán u'unk'ajtū ja rey Davit, ja rey Davit u'unk'ajtū Isā'ii, Isā'ii u'unk'ajtū Obeed, Obeed u'unk'ajtū Booz, Booz u'unk'ajtū Salmón, Salmón u'unk'ajtū Naasón, ³³ Naasón u'unk'ajtū Aminadap, Aminadap u'unk'ajtū Admín, Admín u'unk'ajtū Arnii, Arnii u'unk'ajtū Esrom, Esrom u'unk'ajtū Fares, Fares u'unk'ajtū Judaa, ³⁴ Judaa u'unk'ajtū Jakoob, Jakoob u'unk'ajtū Isāa, Isāa u'unk'ajtū Abraan, Abraan u'unk'ajtū Taree, Taree u'unk'ajtū Nakoor, ³⁵ Nakoor

u'unk'ajtŭ Seruk, Seruk u'unk'ajtŭ Ragau, Ragau u'unk'ajtŭ Falek, Falek u'unk'ajtŭ Eeber, Eeber u'unk'ajtŭ Salŭ, ³⁶ Salŭ u'unk'ajtŭ Kaynán, Kaynán u'unk'ajtŭ Arfaksat, Arfaksat u'unk'ajtŭ Sem, Sem u'unk'ajtŭ No'ee, No'ee u'unk'ajtŭ Lamek, ³⁷ Lamek u'unk'ajtŭ Matusalén, Matusalén u'unk'ajtŭ Enok, Enok u'unk'ajtŭ Jareed, Jareed u'unk'ajtŭ Malalel, Malalel u'unk'ajtŭ Kaynán, ³⁸ Kaynán u'unk'ajtŭ Enós, Enós u'unk'ajtŭ Set, Set u'unk'ajtŭ Adán, di'ibŭ Dios kŭ'ŭm yajkoj. Paaty mbaat njŭna'ŭnŭm ko Adán yŭ'ŭdyŭ Dios ja myaank.

4

Mŭjku'ugópk tjatúñ wi'ixŭ Jesús pyekytyúnŭt

¹ Es ja Espírítŭ Santŭ dyajky ja mak'ajtŭn mā ja Jesús, es yajtso'onŭ mā ja Jordán mŭjnŭŭ es yajnjxŭ mā ja mŭj it. ² Es jap 'yijty justyikxyxŭŭ. Es ja mŭjku'ugópk tjatuuñ es ja Jesús pyekytyúnŭt. Es ja Jesús 'yayu'ajty justyikxyxŭŭ, net yu'o'kŭ. ³ Net ja mŭjku'ugópk jyŭnáñ:

—Pŭn mijtsŭ dŭ'ŭn ja Dios m'U'unk'ajtŭp, yajjŭmbítŭ tyadŭ tsaa tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús 'yadsoojŭmbijtsŭ:

—Yŭ Diosŭ jyaaybyajtŭn dŭ'ŭn jyŭna'añ: “Kyaj jyatyim'yŭ'ŭydyŭ tsajkaaky mŭŭt jyiky'aty ja ja'ay.”

⁵ Net ja mŭjku'ugópk dyajnejxy ja Jesús mā tu'ugŭ kopk di'ibŭ kŭjxm es tyuk'ijxŭ tuk pojŭn tŭgekyŭ it naxwíñŭdŭ. ⁶ Es ja mŭjku'ugópk jyŭnáñ:

—Ŭjts mij nmo'oyŭp ja kutujkŭn esŭ mŭj'ajtŭn mā tŭgekyŭ naxwíñŭdŭ di'ibŭ nduk'ijxyry. Ŭjtsŭ tŭgekyŭ nyajmooy, es mbaadŭts nmo'oy di'ibŭts ŭj ndsejpy. ⁷ Es paaty pŭn mnaygyoxtnaaydyákŭp nwinduuyŭts es xy'awdátŭdŭts, nmo'oyŭp tŭgekyŭ.

⁸ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Yŭ Diosŭ jyaaybyajtŭn dŭ'ŭn jyŭna'añ: “Awdat ja mWindsŭn Dios, es mŭdŭn yŭ'ŭ naydyu'uk.”

⁹ Oknŭm ja mŭjku'ugópk oj dyajnejxy ja Jesús mā ja Jerusalén kajpn es dyajpejty mā mŭj tsajptŭjk kopk es 'yanmaayŭ:

—Pŭn mijtsŭ dŭ'ŭn ja Dios m'U'unk'ajtŭp, nayyajkunáxŭdŭ yap naxkŭjxy, ¹⁰ ja'a ko ja Diosŭ jyaaybyajtŭn jyŭna'añ:

Dios t'ane'emy yŭ anklŭs es mgwentŭ'átŭdŭt,

¹¹ es myajpŭdŭ'ŭgŭdŭt mŭt ja kyŭ'ŭ

kŭdiibŭ tsyayútŭt ja mdeky mŭt ja tsaa.

¹² Net ja Jesús 'yadsooy:

—Nandŭ'ŭn jyŭna'añ ja Diosŭ jyaaybyajtŭn: “Katŭ xy'amdoy es ttúnŭt ja mWindsŭn Dios di'ibŭ kyaj 'yóyŭty.”

13 Es dū'ūn ko ja mūjku'ugórk kyaj tpaty ja wiinkpū winmā'añ es ja Jesús ñaygyu'yákudut mut yū'u, net oj ñūjxñū tuk tiempū.

Jesús tkajxwā'xtso'oñ ja Diosū 'yayuk

14 Ta ja Jesús jyūmbijty jatūgok Galileē es ja Espírītū Santū myooyū muk'ajtūn. Es mā tūgekyū ja Galileē ñax ja ja'ayūty tmadyaktū di'ibū tyuun kyajx ja Jesús. 15 Es kajpŋgajpŋ ja Jesuśū ja'ay dya'uxpejky mā ja tsajptūjk, es nidūgekyū ja'ay di'ibū myūdoodū jyūnandū ko oy di'ibū kyajx.

Jesús jap Nazaret

16 Net ja Jesús oj ñejxy Nazaret, mā naty tū yeeky tū pyety. Es mā ja saābūdū xūū tyūjkū mā ja tsajptūjk, éxtūm jaayūm ttuunk'áty, es tyūnāayē'ky es tkajxā'añ ja Diosū jyaaybyajtūn. 17 Es myooyūdū Diosū kyugajxpū Isaiū ñeky. Ta Jesús tnakttūy ja neky es tkajxy dū'ūn:

18 Nmūdajtypyūts ūj ja Diosū Jyā'ajūn, es tats xymyo'oy ja tuunk esats ŋgajxwā'xut ja oybyū ayuk mā ja ayoobū ja'ay. Es tats xykyexy esats n'awánut es ja tsimyjya'ay es ja po'oduumbū yajnasmtsūt, esats nmo'oyūt yū 'yijxūn di'ibū wiints,

19 esats n'awánūduts ko tū jya'ty ja xūū ko Dios ttūnut ja myay'ajtūn ja ja'ay.

20 Net ja Jesús t'axaatsy ja neky es tmooy ja ja'ay es ñaxwe'tsy. Es jamū naty ja ja'ay nidūgekyū mā ja tsajptūjk ni'igū 'yijxūdū. 21 Es ja Jesús jyūnāñ:

—Tyam yajkuudyúñ tyādū Diosū jyaaybyajtūn mā mi-idsūty.

22 Es nidūgekyū ja'ayūty jyotkujk'ajty mut yū'u es wū'ūmdāaydyū ja 'yūxpūjkūn es ñay'anmāayūdū:

—Tyāādū, ¿kyaj yū'ūdyū Josee ja 'yu'un'k?

23 Es ja Jesús 'yanmāayū:

—Tūy'ajtūn miits mjūnā'anā'andū éxtūm ja kajxy jyūnāñ: “Kudsooy, nayyajtsoybyátūdū mijts kū'ūm.” Es net nandū'ūn mjūnā'anūt: “Tūn nandū'ūn ja yāā mā mgajpŋty tūgekyū éxtūmts tū nmūdoy ko tū xytyūñ jap Kafarnaúm.” 24 Es tūy'ajtūn n'anūmūts miidsūty ko ni tu'ugū Diosū kyugajxy ya'axajū yajxón mā kyajpŋty. 25 Tūy'ajtūnūts njūnā'añ, may 'yijty ja ku'ekyty'oxy mā ja Israelū ñaxwíñūdū ko 'yijty ja Diosū kyugajxpū Eliūś, mā kyaj oj tyu'uy tūguk jumajt jakujm. Es net ja ja'ay jyantsy'ayu'ajttū mā tūgekyū ñaxwíñūdū Israel. 26 Perū Dios kyaj tkejxy yū Eliūś mā yū israelitū ku'ekyty'oxyūty, je'eū tkejxy mā tu'ugū ku'ekyty'oxy mā Sareptū kajpŋ, ja'a di'ibū wingón mā Sidón. 27 Es nandū'ūn

'yijty jap Israel may ja ja'ay di'ibũ myadajtypy ja leprũ pa'am ma 'yijty ja Diosũ kyugajxprũ Eliseeũ. Per ni tu'uk kya'agũdaky, yu'ũ je'eyũ Naamán di'ibũ tso'omp jagam Siryũ ñaaxóty.

28 Es ko taadũ tm̄doodũ di'ibũ naty jap ma tsajptũjk, net jyot'ambũjktaaudyũ, 29 es pyũdu'ktũ es dyajpũdsũũmdũ ja Jesús jap kajpnóty es dyajnjxtũ ma kopk aa, ja kopk ma ja kajpn yajkojy, es tjakujũbijpnaxánda jam. 30 Es ja Jesús ñajxy jap mayjya'ayóty es tyu'uyo'oy.

Jesús dyajpũdsémy ja ka'oybyũ ma tu'ugũ ja'ay

31 Net ja Jesús jyũjptáky Kafarnaúm ma Galileeũ ñax, es jap dya'uxpejky ja ja'ay saabũdũ xũũ. 32 Net ja ja'ay dũ'ũñũ wyu'ũmũdyaadyũ ko yũ Jesús ya'uxpeky mat ja mak'ajtũn es ja kutujkũn.

33 Es ma tu'ugũ xũũ, net jyajty ma ja tsajptũjk tu'ugũ yedyũjk di'ibũ ka'oybyũ myadajtypy. Es ja ka'oybyũ yaj'yaxkák ja yedyũjk:

34 —¿Ti ko yaa mmiñ mij ma mũdsũty, Jesús, Nazaret ja'ay? ¿Ti mijts min xyajkutũgoya'anda? Ʋj n'ixy'ajtypyũts mij ko mDios'u'ungũty.

35 Ta Jesús oj t'ooy ja ka'oybyũ:

—¡Amoñũ! ¡Mastu'udũ tadũ ja'ay!

Net ja ka'oybyũ yajkũdaajũ ja yedyũjk es myastutũ, ni wi'ix tkatuuñ. 36 Nidũgekyũ ja'ay dũ'ũñũ wyu'ũmũdyaadyũ, es ñayjyũnánũdũ nidu'uk nidu'uk:

—¡Mat ja kutujkũn esũ mak'ajtũnũ tyaada t'ane'emy yũ ka'oybyũty es myũmũdóyũty, es tmastu'uty ja ja'ay!

37 Es ja ja'ay tmadyaktũ ma tũgekyũ kajpn éxtũm ja Jesús tũ tuñ.

Jesús dya'agũda'aky ja Peedrũ myũ't toxytyũjk

38 Netũ Jesús tsoyo'õñ ma ja tsajptũjk es ñejxy ma ja Simongũ tyũjk. Es ja Simongũ myũ't toxytyũjk, ja'a naty jantsy jũmba'ambũjkũp, es tmũnu'xtáktũ ja Jesús es dya'agũda'agũt yũ'ũ. 39 Es ja Jesús myũjwa'ky ma ja ja'ay kyo'knũ es t'anmaay ja jũmba'ám:

—Ka'ak jam.

Ta ja jũmba'ám jyũgaktaay. Netyũ pyũdu'knũ ja toxytyũjk es yajkaay ya'ũkũdũ.

Jesús dya'agũda'aky may ja puma'ayũty

40 Es ko ja xũũ kyũdaknũ, nidũgekyũ ja'ayũty di'ibũ myadajt jap puma'ay, di'ibũ kanak nax myadajtypy ja pũjkũn, dyajmi-indũ ma Jesús. Es ja Jesús tprũjtáky ja kyũ'ũ ma yũ'ũjũty nidu'uk nidu'uk es dũ'ũn dya'agũdaktaadyũ. 41 Nandũ'ũn ja ka'oybyũ tmastuttũ ja ja'ay yax jojkp:

—Mijts Diosu 'yU'unk.

Net ja Jesús tmukmugajxy ja ka'oybyu es kyaj t'ok'yajkajxnut ko Jesús yu'udyu Kristu, ja'a ko yu'ujuty ñija'adap yajxon ko tyu'ajtanuty.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajxwa'xy Galileeu

⁴² Es ko oj xuyñañ jakumbom, ja Jesús tsoyo'ón jap kajpnóty es oj ñejxy ma tu'ugu it jagam. Es ja ja'ayuty 'yuxtaayudu, es jyajttu ma naty ja Jesús, es tsojktu es wuy'umut, kadiibu ñujxut. ⁴³ Per ja Jesús jyunañ:

—Tsojkuþ nandu'un uj nuujxut ma wiinkru kajpn es n'awánuduts ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxyry ja Diosu kyutujkan, ja'a ko paadyuts ja Dios tu xukyexy.

⁴⁴ Es du'un ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajxwa'xy ma ja Galileeu tsyajptujkuty.

5

Jesús twoy nimajtáxku ajkxmajtsputy

¹ Tu'ugu xuu ko Jesús 'yijty Jenesaret Myejyñbyu'ám* muut ja mayjya'ay di'ibu jantsytyukmujkudu ko tmudowa'andu ja Diosu 'yayuk, ² net t'ijxy ko jam 'yity wingón majtsku barku. Ta naty ja ajkxmajtsru pyudsundu barkoty es trujtu ja 'yajkxmajtsn. ³ Net ja Jesús ttuktujku tu'ugu barku di'ibu Simonk jya'a'ajtyry, es t'anmaay es jawaanu t'ak'yajnujxut mejyñóty. Net ja Jesús ñaxwe'tsy barkoty, es dyajtsondáky ttuk'ixa'añ ja ja'ayuty. ⁴ Es ko ja Jesús kyajxtaay, net ja Simonk t'anmaay:

—Yajnujxu mbarku mejyñgyijky, es kujubijpnáxu m'ajkxmajtsn es m'ajkxmátsut.

⁵ Esu Simonk 'yadsooy:

—Ya'uxprijkru, tuk tsu'umuts udsuty tu njatundu es ni tu'uguts tu ngamatstu. Per tyámuts nbajta'agut ja ajkxmajtsn yu'ugyujxm ko mij mjuna'añ.

⁶ Es ko ja ajkxmajtsn tkujubijpnajxy, net tjantsymyajtstu may'ajkx, extu ku'tstsondák ja ajkxmajtsn. ⁷ Net ttuk'ijxtu ja ijxwu'umun ja myugu'uguty ma ja wiinkru barku es min pyudákudu. Es myiindu yu'ujuty, es dya'ujtstu may ja majtskru barku extu kyinañ ja byarku. ⁸ Es ko ja Simonk Peedru t'ijxy ja may'ajkx, net ñaygyoxtnaaydyáku ma ja Jesús es jyunañ:

—Windsún, mastútkats, jujts pojru ja'ay!

⁹ Du'un jyunañ ja Simonk, ja'a ko yu'a ñay'adsu'kudu mut ko tmajtstu ja may'ajkx. ¹⁰ Es nandu'un ñay'adsu'kudu ja Simongu myugu'uguty Santya'agu es ja Fwank, 'yu'unguty ja Zebedeu. Esu Jesús t'anmaay ja Simonk:

* 5:1 Jenesaret Myejyñ yu'a nandu'un xuy'ajtyry Galileeu Myejyñ.

—Katū mdsu'ugū. Tyam oga'an ngaxa'añats mij es xy'uxta'ayut ja ja'ay di'ibuts ujū n'uxprijkūn pyadūndap.

11 Es ko dyajmiindū ja barkū jam pu'ujōtm, net tnikaktū tūgekyū es ñijxtū mut ja Jesūs.

Jesūs dya"agūda'aky ja ja'ay di'ibū myūdaĵtypy ja leprū pa'am

12 Es ko Jesūs 'yijty mā tu'ugū kajpn, net ñimiinū tu'ugū yedyūjk di'ibū myūdaĵtypy ja leprū pa'am. Es ko tadū yedyūjk t'ijxy ja Jesūs, net ñaygyoxtnaaydyákū es ñaxku'ijxu es tmūnu'xtāky dū'un:

—Windsūn, pūn mdsejpy, mbaaduts xyā"agūda'aky.

13 Net ja Jesūs ja kyū'u tṛajtāky es ttoōñ es t'anmaay:

—Ndsejpyuts es nya"agūda'agut.

Es netyū myastutū ja leprū pa'am es 'yagūdaky. 14 Net ja Jesūs 'yana'amū:

—Katū xy'awanū ni pūn. Nūjx mā yū teety es xytyuk'ixut ko tū mmastu'udyuty ja leprū pa'am. Es mūnūjx ja windsū'kūn di'ibū kyajxypy ja Moisés es ñayyajwā'adsūdat di'ibū tū myastu'udyuty ja leprū pa'am. Es dū'un ja ja'ay xytyuk'ixut ko kyaj xyñakymūdatyū tadū leprū pa'am.

15 Per ja ja'ayuty tmadyaktū mā tūgekyū kajpn wi'ix ja Jesūs ttuūñ mut ja myūj'ajtūn, es mayū ja'ay myiindū mā ja Jesūs es tmūdowa'andū es ya"agūda'agūdat. 16 Es ja Jesūs oj ñejxy kajxtākṛū adūktuuy.

Jesūs dya"agūda'aky tu'ugū xux ja'ay

17 Tu'ugū xūn ko Jesūs naty ya'uxpeky, jamū naty 'yu'uñūndū ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptūgōty ya'uxprijktap. Es yū'ūjuty tso'ondū majatyū kyajpn'u'ungū Galileeū, Judeeū, es nandū'unū mā Jerusalēn kajpn, es tmūdoo'ittū es t'ixtū ēxtūm ja Jesūs jyūna'añ es ttuūñ. Esū Dios myūk'ajtungyūjxm ja Jesūs dya"agūdaky ja puma'ay. 18 Net jyajty ja ja'ayuty tkū'aydyū tu'ugū mabajnu'unk mā kyo'knū tu'ugū yedyūjk di'ibū xux. Es tĵajytūkyāndū tūgoty es tṛajtā'agāndū mā ja Jesūs. 19 Per kyaj mbaat oj dyajtāky, ja'a ko naty mayjya'ay. Net pyajttū mā tūjknū'x es tnikūydyūtū es tkutūyñajxtū ja xux ja'ay mut ja myabajnu'unk jap Jesūs winduuy mayjya'ay agijky.

20 Ko Jesūs t'ijxy ko taaduty myūbūjkūdū, net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Mūgu'uk, nme'xypyuts yū mbojṛū.

21 Net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptūgōty ya'uxprijktap ñay'anmaayūdu wyinmā'añōty: “Tyādū yedyūjk kyaj tmūj'ixy ja Dios ko dū'un kyajxy, ja'a ko yū'u naydyu'ugū Dios kū'am mbaat tme'xy yū pojṛū.”

22 Esu Jesús ñija'ap éxtam ja ja'ay jyunañ wyinma'añóty, es t'anmaay:

—¿Ti ko mwinma'añ xyajjuna'andu ko uj kyajts nwindu'ugü Dios? 23 Miits mjunañdap kots uj kyaj nmudaty ja kutujkan esuts uj nma'xut yu pojpu. Es mjunañdap kots uj kyaj mbaat nya'aguda'agyu tyadu yedyujk esuts nyaj'yo'oyu'ugut. Paaty miits mjuna'andu ko kyaj ñimajaaty esuts uj du'un njuna'anat: “Ujts mij nbojpu'ma'xup.” Es jantsy nimujaa es uj njuna'anaduts: “Pudu'uk es myo'oyut”, ¿kudii? 24 Es tyámuts miidsaty nduk'ixa'añ ja nmuj'ajtun esuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nya'aguda'aga'añu tadu yedyujk es du'un miidsaty nduk'ixut kots uj nmudaty ja kutujkan esuts nma'xut ja pojpu.

Net ja Jesús t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk, yajmúk ja mmabajnu'unk es nujx ma mdujk.

25 Netyu ja yedyujk pyude'ky es dyajmujknu ja mabajnu'unk es ñujxnu ma tyujk es t'awdajty ja Dios. 26 Es nidugekyu ja'ay du'ñu wya'umudyaaydyu es t'awdajttu ja Dios, es ni'igu tsyu'kudu es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Tyam tu n'ijxum di'ibaty jantsy muj.

Jesús twoy ja Matewu

27 Ko ja Jesús tso'onnu ma ja kajpn, net t'ijxy jap kajpnbu'ajp tu'ugu yajkugubajtru 'yu'uñu ma yajkugubéty, es ja'a txu'aty Leví. Net ja Jesús 'yanmaay:

—Pamiinguts mij éxtamsu n'uxpujkrpu.

28 Net ja Leví pyude'ky, es tmastuty tugekyu ja tyuunk es tpanejxy ja Jesús.

29 Es óknem ja Leví ttuñ tu'ugu muj xuu ma ja tyujk mut yu'uguyjxmu Jesús. Es jamu naty may ja yajkugubajtru esu wiinkpu ja'ayaty 'yu'uñudu ma ja meesu es kyaydyu mut ja Jesús es ja di'ibu ya'uxpejkyu. 30 Es ja fariseeuty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpujktup tni'o'o tniyáxudu ja Jesusu 'yuxpujkruty:

—¿Ti ko du'un mgay m'uuktu miidsaty mut ja yajkugubajtruty es mut ja pekyjya'ayaty?

31 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kyaj dyajtugoy'áty yu kudsooy di'ibu muk'ajt oy'ajtp, yu'uyu di'ibu pujkpu. 32 Tuts nmiñ es nyáxuts yu pekyjya'aydyujk es jyodambittut. Pán junañdap: “Uj kyajts mbekyjya'ayaty”, ¿yu tadu ja'ayaty wi'ix mbaat jyodambittu?

Jesús dyajtáwdu ti ko kya'ayu'aty

33 Net t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ųu Fwangu 'yuxpɔjkrɔ kanak ok 'yayu'attu es kyajxta'aktɔ. Es ja fariseedyu 'yuxpɔjkrɔ nandu'an ttundu. ĆEs ti ko mij m'uxpɔjkrɔ du'ũũm kyay 'yuuktɔ?

³⁴ Es ja Jesús 'yadsoojɔdu:

—ĆTi mbaat miits xya''ayu'attu yu myũtnaymyaayɔbu tadu pɔjkrɔ ko meeru ijt xondakɔn tyũũty es ko tadu pɔjkrɔ 'yak'ittɔ mat ja myũtnaymyaayɔbutɔjk? ³⁵ Per pyaadɔp ja tiempu ko ja pɔjkrɔ yajpɔjktɔ, net 'yayu'áttɔ.

³⁶ Es nandu'an ja Jesús tɔjktɔky majtsku ijxpajtan es ttuk'uxpejky ko kyaj mbaat ņaydyuktákuty yu tukru winma'añ mat ja jembyu. Es jyunañ:

—Kyaj pɔn tɔukeery tuk pedazu jembyu wit es yaj-tuk'abátsɔt tu'ugu vestiidu tukru. Ja'a ko du'an yajtúnɔt, nuũmujkr ja jembyu wit es kyũdsɔt ja vestiidu tukru es kyaj ja jemywyit kyũxũ'ũgɔt yajxón ma ja tuk wit.

³⁷ 'Es nan kyaj ya''adamu yu vinu jembyu ma yu tukru nuũ'abutsɔnbyo'o. Pes ko jap yajpɔjta'agɔt, tu naty tyũgoy ja jembyu vinu ko kyũdsɔt ja tukru nuũ'abutsɔnbyo'o. ³⁸ Paaty 'yóyuty yajpɔjta'agɔt yu vinu jembyu ma yu po'oju jembyu es du'an kyaj ti wyindũgóyɔt. ³⁹ Es pɔn 'yikyry ja vinu di'ibu tu tsyaamnɔ, kyaj tnakytsyeky yu vinu jembyu, ja'a ko jyuna'añ: "Di'ibu tu tsyaamnɔ ni'igu 'yóyuty."

6

Jesusu 'yuxpɔjkrɔty tkutɔjtɔ ja triigu saabudu xũũ

¹ Ma tu'ugu saabudu xũũ ja Jesús mat ja 'yuxpɔjkrɔty ņajxtu triigu kamoty. Es ja 'yuxpɔjkrɔtɔjk tkutɔjtɔ ja triigu es twinx-atstu es tju'xtu ja pyajk. ² Net nija'ajaty ja fariseety dyajtuudu:

—ĆTi ko du'an xytyundu miidsɔty ma saabudu xũũ di'ibu kyaj ņigutikyuty?

³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Es miidsɔty, Ćti kyajnuũm xy'uxpɔktɔ di'ibu tyuun ja Davit ko yu'u es ja jyamyũdɔty tmɔdajttɔ ja yuu? ⁴ Tyujku ja Davit ma Diosu tyujk es tju'ty ja tsajkaaky di'ibu kuni'xy es tkaa yu'u es nandu'an tmoodyu ja jyamyũdɔty. Es kyaj jyanigutikyuty es yu'u tkádyɔt, yu'u je'eyu ja teedyuty mbaat tkaydyu tadu tsajkaaky.

⁵ Es nandu'an jyunañ ja Jesús:

—Es ɔj nmɔdajtyryɔts yu kutujkɔn nandu'an ma saabudu xũũ.

Yedyujk di'ibu myũdajtyry ja kyu'u tuk adu'um tu'uts

⁶ Es ma jat'u'ugu saabudu xũũ Jesús tyujku ma ja tsajptɔjk es dya'uxpejky ja ja'ayuty. Japɔn naty tu'ugu yedyujk di'ibu myũdajtyry ja 'yaga'añgyu'u tu'uts. ⁷ Es ja di'ibuty tsajptɔgóty ya'uxpɔjktɔp es ja fariseety tɔajɔjttɔ ja Jesús es t'ixa'añ

pun ya'agudakypy ja ja'ay mā ja saabudu xuu, es du'un ttuundu ja anuu es tpekymyo'oya'andu. ⁸ Peru Jesús űija'ap di'ibu wyinmaaydyur es t'anmaay ja yedyujk di'ibu ky'u myudajtypy tu'uts:

—Pudu'uk es mdánut yaa kujk'aay.

Es ja yedyujk pyude'ky es tyunaay jap kujk'ajp. ⁹ Net ja Jesús t'anmaay ja wiinkpu ja'ayuty:

—Tyámuts uj miits nyajtwa'andu: ¿Ti mbaat ndu'unum mā ja saabudu xuu, ja oybyu o axuukpu? ¿Nyajtsókum o nya'o'kum?

¹⁰ Net ja Jesús t'ijxtaay nidugekyu di'ibu naty tu tyukwa'kmikyuty, es t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtáw.

Es ko xyajtuy, 'yagudaktaay. ¹¹ Es ja fariseeuty es ja myugu'uguty 'yajkudu muk es űay'anmaayudu ak yu'ujuty pun wil'ix mbaat yajtún ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsku 'yapóstulaty

¹² Es ko waanu jyejky, ta ja Jesús oj űejxy kajxtákrpu mā tu'ugu kopk. Jam ja tsuu dyajnajxy kyajxta'aky. ¹³ Es ko oj xyuñu, net dyaxu di'ibuty ya'uxpejkyry, es twin'ixy nimajmajtsk di'ibu 'yapostulu'áttur. ¹⁴ Yu'u xyuujuty: Simonk di'ibu Jesús yajxubajt Peedru, Andrés, ja Simongu myuga'ax, Santya'agu, Fwank, Filipu, Bartolomee, ¹⁵ Matewu, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu 'yu'unk, Simonk ja kananeeu ja'ay, ¹⁶ Juudas yu Santya'agu 'yu'unk, esu Juudas Iskaryotu di'ibu óknum kyuyajk ja Jesús.

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

¹⁷ Netu Jesús jyunajky mā ja kopk mut yu'ujuty es jyaty mā tu'ugu joy it. Es japu mayjya'ay űaymyujkudu di'ibu tso'ondur Judeeu, Jerusalén es mā myejuñbya'aju Tiru esu Sidón. ¹⁸ Tyaaduty tu naty jya'ttu es tmadowa'andu ja Jesusu 'yuxprikun es nandu'un 'yaguda'aktut di'ibu prijkuur. Es di'ibu majku'u ya'ayoojur, nandu'un ja Jesús dya'agudaky. ¹⁹ Es nidugekyu ja mayjya'ay ttonandu ja Jesús, ja'a ko mudu myuk'ajtan ja Jesús dya'agudaky nidugekyu ja pa'am ja'ay.

Púnuty kuni'xyuty

²⁰ Net ja Jesús t'ijxtu ja di'ibu ya'uxpejkyry, es t'anmaay:

—Kuni'xy miidsaty di'ibu ayoodur, pes m'ittur mā Diosu kyutujkan.

²¹ 'Kuni'xy miidsaty di'ibu tyam ayu'ajttur, pes mjotkuda'aktur.

'Kuni'xy miidsaty di'ibu tyam jnyu yáxtur, pes óknum mxi'ik mxóndut.

22 'Kuni'xy miidsuty ko ja'ayuty mga'oy'ixudu, mga'oy'axajudu, mya"axuk'ixtu es jyuna'andu wi'ixaty mat miidsuty ja'a kots miits xyryanajxtap, uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudy Kyudunaabyu. 23 Agujk'at jotkujk'attu es xonda'aktu ma tadu xuu, pes, tsajpótmu Dios muj wiin mgumáyudat. Nandu'un tadu ja'ayudy 'yaptajkuty t'axuktundu ja Diosu kyugajxpaty.

24 'iPer puroobu miits makja'aydyjkuty! Tyamyu mjotkujk'attu, per óknam m'ayówdat.

25 'iPuroobu miidsuty di'ibu tyam kaay úktap, pes óknam m'ayu'áttut! iPuroobu miidsuty di'ibu tyam xik xoondap, pes óknam mjotmay'oogat es mja'uydyut!

26 'iPuroobu miidsuty ko nidugekyu ja'ayuty m'axajuty oy, ja'a ko du'un ja 'yaptajkuty t'axajudu di'ibu jékuyr andakp jyuna'andu ko yu'u Diosu kyugajxpa!

Tsoktu ja mmadsip

27 'Per uj n'anmaaydyur miits di'ibu xymyudoo'ijttap, ko mdsóktap ja mmadsip es xytyúnut yajxon mat di'ibu mga'oy'ijxur, 28 es mgunu'xtap di'ibu mgajxpojkuðap es ni'amdow nibujksówu ma Dios di'ibu m'axaktuunudap. 29 Es pun mgojxur tuk adu'um ma m'ama'atsy, mo'oy jatuk adu'um. Es pun ja pún mbujkuty yu mdsyamarru, jan ja mnixuy es wa'an nandu'un dyajnejxy. 30 Es pán m'amdoojur di'ibu mmadajtypy, mo'oy, es pán tu ti mbujkuty, katu xy'amdoy es dyajjambítut. 31 Es tundu miidsuty mat nidugekyu ja'ay éxtam xytsyoktu es yu'ujuty ttúndat nandu'un mat miidsuty.

32 'Pun miits mdsojktap yu'uyu di'ibu miits mdsojkuðap, ¿ti oy'ajtun mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkpaty? Pes tyuundap yu'u nandu'un di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay. 33 Es pun miits mduundap oy yu'uyu di'ibu miits mdsojkuðap, ¿ti oy'ajtun mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkpaty? Pes tyuundap yu'u nandu'un di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay. 34 Es pun miidsuty mduk'ani'xypy ja meeñ yu'uyu ja'ay di'ibu m'a'ijxur es mmugubátudat jatugok, ¿ti oy'ajtun mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkpaty? Pes nandu'un di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay tmo'oydyu yu myeeñ ani'xy yu ja'ay di'ibu mugubátudap. 35 Tsoktu es tundu ja oybyu mudu mmadsip, tuk'anu'x ja mmeñ nandu'un yu ja'ay es kyaj xyujp'ixut es mmugubátudat, du'un xytyuk'ixut ko miidsuty Dios Tsajpótmudu 'yu'unguty. Ja'a ko Dios nandu'un tyiimpy yu oybyu extu mat yu pekyjya'ay es pánuty kyaj jya'aygyuda'agyuty. Es di'ibu dun tyiimpy, Dios muj myay'ata'añuty. 36 Pa"ayowdu ja ja'ay éxtam ja mDeedyu tsajpótmudu mba"ayóyuty.

¹ Ko ja Jesús kyajxtaay mā ja ja'ayuty, net ñajxnu Kafarnaúm. ² Jap tu'ugu soldaadu windsún di'ibu myudajtypy tu'ugu tyuumbu di'ibu jyantsytsyejpy. Es yu'u naty pũkũp es tim oogánũp. ³ Ko ja soldaadu windsún tũadooy ko Jesús tũ jyambity, net tkejxy nija'ajuty ja israelitu muijja'aydyũk es ttúnat ja may'ajtũn es myínat ja Jesús es dya''aguda'agut ja puma'ay. ⁴ Yu'ujuty tũwingoonda ja Jesús es tũajktsooda may'ajtũn:

—Tadu soldaadu windsún nitũkũp es xypyudũkũt, ⁵ ja'a ko yu'u tsyejpy ja nnaxwiñudu'ajtam, es yu'u oj dyajkojyuty ja ndsajptũk'ajtam.

⁶ Net ja Jesús ñejxy mat ja muijja'aydyũk. Es ko wyin-goonũ mā ja soldaadu windsũnu tyũk, net tkejxy nija'adyũ myũnaymyaayũ es t'anũmat ja Jesús:

—Windsún, kyajts uĩ xyñitũkũ es mij mdũkũt madsũ ndũkũn. ⁷ Paadyũts kyaj ni je'eyũ nganayjyáwuty es nninũxũt es n'amdówũt ja may'ajtũn. Je'eyũ mjũna'anũt es ja nduumbũts 'yaguda'agut. ⁸ Uj kũ'ũm nmũdajtypyũts ja nwindsún di'ibũts xy'ana'amp, es nandu'ũn nmũdátyũts ja soldaaduty di'ibũts n'ane'empy. Es kots n'anũmũ yu'ujuty nidu'uk: “Nũx”, nũxp; es kots n'anũmũ jatũ'uk: “Min”, miĩmp; es kots nduk'ane'emy yũ nduumbũts ti ttúnat, tyiĩmpy.

⁹ Es ko tũadooyũ taadu Jesús, net dũ'ũñũ wyũ'ũmũ, es tni'ijxũmbijty ja ja'ay di'ibu pamiinũdũp es t'anmaay:

—Tũy'ajtũn ko ni tu'ugu Israel ja'ay kyajts nbaaty di'ibũts xymyũbũkũp éxtũmũ tyadu soldaadu windsún.

¹⁰ Es ko jyajttũ jatũgok mā ja soldaadu windsũnu tyũk, tũ naty 'yaguda'aky ja puma'ay.

Jesús dyajikypyéky tu'ugu o'kpu jap Naín

¹¹ Es ókũm yũ Jesús ñejxy mā tu'ugu kajpn di'ibu xyũ'ajtypy Naín. Es jyamyudátũdũ ja 'yũxpũkũp es ja mayjya'ay. ¹² Es ko jyajty kajpnbũ'aay, net t'ijxy ko tũmíñ es dyaj-naxtũkũya'andũ tu'ugu o'kpu. Es ja o'kpu yũ'ũ ijty tukrajkyũ maank'ajtũp yũ tyaaak di'ibu naty ku'eeky. Es mayjya'ay ja o'kpu tpanejxy. ¹³ Ko t'ijxy ja Jesús, net tpa''ayooy ja ku'ekytyo'oxy es t'anmaay:

—Katũ mju'ũy.

¹⁴ Net ja Jesús tũwingooñ es ttooñ ja o'kpu kũ'ũyũn, es ja di'ibu naty kyiĩpy wya'k'a'adu. Es ja Jesús t'anmaay ja o'kpu:

—Mexy, uĩts mij n'anmaapy: ¡Pũdũ'ũk!

¹⁵ Net di'ibu naty tũ 'yeeky oj wya'tskũjku es kyajxe'ky, es ja Jesús ttũkkũdũjku ja tyaaak. ¹⁶ Es ko taadu t'ijxtũ, nidũgekyũ tsyũ'kũdyaaydyũ es t'awdajttũ ja Dios es jyũnandũ:

—Tu'ugu Diosũ myũj kugajxpũ tũ kyũxe'eky mā udsajtam.

Es nandu'ũn ñayjyũnũndũ:

—Dios tã myiñ es tpuđakũya'añ ja kyajpn.

17 Net ja madya'aky jyudijty mǎ Judeeũ ñax es di'ibũ mywĩngon'ajtypy.

Fwank Yajnũbajtrũ kyexyue'ebyty

18 Net ja Fwangu 'yũxpũjkpũ tyukmũmadyákũdu tũgekyũ éxtũm tũ jyátyuty. Net nimajtsk dyaxũ yũ'ujty, 19 es tkejxy mǎ ja Jesús es dyajtũwǎ'añ:

—¿Ti mij mduy'ajtũn ja Kristũ di'ibũ naty minǎamp, o n'awĩxtũpts ja wiĩkprũ?

20 Es di'ibũ Fwank kyajx tmawĩngoondu ja Jesús es t'anmaaydyũ:

—Ja Fwank Yajnũbajtrũts tũ xykyexy esũts mij nyajtũwũt pũn mijtsũ du'ũn ja Kristũ di'ibũ minǎamp, o pũn n'awĩxtũpts ja wiĩkprũ.

21 Netyũ ko jyajttũ, ja Jesús dya''agũdaky ja mayjya'ay di'ibũ pũjkũdup es dyajpũdsemy ja ka'oybyũ di'ibũ ja'ay myũdajttũp, es nandu'ũn tmooy yũ ijaxũn mayũ wiĩndsũty. 22 Es ja Jesús t'anmaay ja Fwangu 'yũxpũjkpũty:

—Di'ibũ miĩts tũ xy'ixtũ es tũ xymyũdowdu, nũjxtũ es xytyukmũmadya'aktũt ja Fwank ko yũ wiĩnts ijsx, yũ xũneybyũ ye'epy, di'ibũ myũdajtypy ja leprũ pǎ'am tũ 'yagũda'aky, yũ natpũ mũdoop, di'ibũ o'kp jikyryũjkp es di'ibũ ayoop ya''awánũdup ja oybyũ ayuk, 23 es jotkujk yũ'ũ pũn kyaj jyot dyajtũgoy mut ujs.

24 Ko oj ñajxũn di'ibũ Fwank kyajx, net ja Jesús tnmadyaky ja Fwank es t'anmaaydyũ ja ja'ay:

—¿Ti dũn miĩdsũty oj xyñĩnũjxtũ es xy'ixa'andu mǎ mũj itũn? ¿Tu'ugu tsajkáryñ di'ibũ wyinxijtypy ja poj? 25 Es pũn kyaj, ¿ti dũn oj xyñĩnũjxtũ es xy'ixa'andu? ¿Tu'ugu yedyũjk oy xyoxyryũ? Miĩts mnija'adũp ko di'ibũ du'ũn nayxyojxũdup jam 'yittũ mǎ réyũdyũ tyũjkũty. 26 ¿Per ti dũn oj xyñĩnũjxtũ es xy'ixa'andu? ¿Tu'ugu Diosũ kyugajxprũ? Yũ'ũ du'ũn. Yũ'ũ tu'uk di'ibũ waanũ ni'igu tmũdaty ja mũj'ajtũn kũdiĩnũmũ wiĩkprũty ja Diosũ kyugajxprũ. 27 Fwank yũ'ũ du'ũn di'ibũ ja Diosũ jyaaybyajtũn myadyakyry mǎ jyũna'añ:

Ngejxyryũts jawyiĩn ja n'ayuk kajxwǎ'xprũts es mya''awátsxũdũt yũ mnũ'ũ mdu'ũ.

28 Tũy'ajtũnũts njũnǎ'añ: Kyaj pũn nidu'ugu ja'ay di'ibũ waanũ ni'igu tmũdaty ja mũj'ajtũn es kũdiĩnũm ja Fwank Yajnũbajtrũ. Per waanũ tmũdaty ja mũj'ajtũn oytyim di'ibũty pũnũty ijtũp mǎ Diosũ kyutujkũn.

29 Ko ja yajkugũbajtrũty es ja nimayjya'ay tmũdoodũ ja Fwank, ta oj tkupũktũ di'ibũ Dios tyiĩmpy, ja'agyũjxm oj ñayyajnũbajtũdu mut ja Fwank. 30 Per ja fariseeũty es di'ibũty

tsajptugóty ya'uxpajktap kyaj tkupajktu di'ibu Dios tyiimpy, ja'agyujxm kyaj tkupajktu es ja Fwank yajnubátudut.

³¹ Esu Jesús 'yakjunáñ:

—¿Tits muut mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ayuty di'ibáty tyam jyiky'ajttap, o wi'ix dya'ixyuty ja wyinma'añ? ³² Kuxu'ktap éxtamu una'ku'ungun di'ibu uñaaydyap es kyuyattu maayóty es ya'ax jyoktu mut ja myutkuyajtpaty: “Tats njaxu'uxy di'ibu ya'ajtsp es kyaj tu m'atstu; es tu nja'úyuts di'ibu muut ja o'kpu ñaxtuku, es kyaj tu mja'uydyu.”

³³ Es ja Jesús 'yakjunáñ:

—Du'unu tyaadu tyam di'ibu kyaj t'axájudu ko 'yóuty di'ibu Dios tyiimpy. Mut ko kyaj ja Fwank Yajnubajtpu tkay ja tsajkaaky es kyaj t'iiky ja vinu, es miits mjuna'andu ko yu'u myudajtypy ja ka'oybyu. ³⁴ Es uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudnaabyu, ngaabyuts ja tsajkaaky es n'i'kypuuts ja vinu, es miits mjuna'andu: “Kax es am'uuk, es myatnaymyaayap ja pekyja'ayuty esu yajkugubajtpaty.” ³⁵ Per di'ibu tu t'axájudu yu oybyu xprujkun di'ibu Dios jya'a'ajtypy, tadu ja'ay dya'ixudu ko 'yóuty di'ibu Dios tyiimpy.

Jesús ma tu'ugu fariseen tyujk

³⁶ Es ko waanu 'yijty, net tu'ugu fariseen wyooju ja Jesús es najx kyay. Es ja Jesús oj tpanejxy es ñaxwe'tsy ma ja meesu. ³⁷ Tu'ugu pojpu toxytyujk di'ibu jiky'ajtp jap kajpnóty, ko tnija'aju ko tu Jesús ñejxy kaabyu ma ja fariseen Simongu tyujk, netu tadu toxytyujk dyajmiiñ tuk alabastru limetu ujts mut ja pa'ak xu'kpu, es tyujku es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús tyeky'ujxy. ³⁸ Ta tyujku jiibyu extu ko dyajxe'ky ja Jesusu tyeky, es dyajtútsy mut ja wyaay es ttsu'xu ja tyeky es tpaítáky ja pa'ak xu'kpu ma Jesusu tyeky. ³⁹ Es ko t'ijxy tadu fariseen pánu naty tu twoy yu Jesús, net jyunáñ wyinma'añóty: “Pan tuj'ajtanu tyadu yedyujk yu'u tu'ugu Diosu kyugajxpu, mywinma'añbyaadap pán yu'u toonap es wi'ixu tadu pojpu toxytyujk jyiky'aty.”

⁴⁰ Net ja Jesús t'anmaayy tadu fariseen:

—Simonk, tyámats mij nmugajxa'añ waanu.

Es ja fariseen 'yadsooy:

—Ya'uxpajkpu, anmaagyuts.

⁴¹ Esu Jesús jyunáñ:

—Majtsku yedyujk tmani'xy'áty mut ja meeñ. Tu'uk tmani'xyuty mugoxk mugop'px denaryu meeñ, es jatu'uk justyikxymyajk. ⁴² Ko kyaj mbaat myugabétyuty, ja yajnu'xpu mya'x ja myuni'xy nimajtsk. Es tyam anmaagyuts, ¿pán ni'igu tszejpy yu yajnu'xpu?

⁴³ Es ja Simonk 'yadsooy:

—Pes uj njuna'añuts ko yu'u di'ibu mya'x ja myuni'xy kajaa.

Net ja Jesús 'yanmaay:

—Mmudajtypy ja tų'ajtun.

44 Net ja Jesús twin'ijxpejty ja toxytyujk es t'anmaay ja Simonk:

—¿M'ijxypy tyadu toxytyujk? Kots uj ndujku ma mdujk, kyajts miju nuu tu xumyo'oy es uj ndėkyuats nbujut, esu tyadu toxytyujk tats yu ndėky tpujy mat yu wyinnuu es dyajtu'atsy mat ja wyaay. 45 Mij kyajts tu xytsyi'xy, es yu'u ko tu tyuku es tyambaat tsi'xy ja ndėkyuats. 46 Mij kyajts tu xypyujtaku madsu ngubajk ja aseytu oliivn ęxtam jaay ja'ay ttundu, esu tadu toxytyujk tu tpujta'aky yu pa'ak xu'kpu madsu ndėky. 47 Paaty tų'ajtun n'anuuu, tyadu toxytyujk tats nma'xu yu myujpėky, ja'a ko yu'u dya'ixuty kots xytsyėky muj. Ja'a ko yu ja'ay di'ibu jnaamp ko kyaju pyėky es ujts nma'xup, tadu ja'ay xytyuk'ijxpuats ko je'eyu waanu xytsyėkyuats.

48 Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Yu mbojpu tu yajma'xta'ay.

49 Net jyotjanandu di'ibaty tu yajwówdu ma meesu mat ja Jesús:

—¿Pún ja'ayu tyaadu?, ko extu pojpu mye'xypy.

50 Es ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Tats xumyubėky, es paadyuats mij tu nyajnitse'ėky. Nujx jotkujk.

8

Toxytyujkuty di'ibu pyudujkudup ja Jesús

1 Oknam ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu nigajxypy ja Diosu kyutujkun. Es nimajmajtsku 'yuxpujku jyamyudatyuty. 2 Es nandu'un jyamyudajtudu nija'ajuty ja toxytyujk di'ibu naty ja Jesús tu dya'aguda'aky es nija'ajuty di'ibu tu ttukmastu'uty ja ka'oybyu. Es nidu'uk yu'ujuty txu'aty Mariu Magdalenu, di'ibu Jesús tyukmastut jxhtujk ja ka'oybyuty, 3 es jatu'uk txu'aty Fwanu, űado'oxy ja Kuzu, Eroodusu tyuumbu wyindsun, es jatu'uk txu'aty Susanu, es may ja wiinkpu toxytyujk di'ibu muut jyudijty ja Jesús es ja 'yuxpujkuaty es pyudakuty.

Triiguwajpu ęxtamu ijxpajtun

4 Mayja'ay tsoy'ondu ma tųgekyu kajpn es tnimiiñ ja Jesús. Es ko myaymyijky ja ja'ay, net ja Jesús tpujtaky tu'ugu ijxpajtun es jyanañ:

5 —Tu'ugu triiguwajpu 'yojtsy wajpu. Es ma oj twujy, oj nandu'un kya'ay ja tyuamt ma padu'u, es ja ja'ay ttukta'andu, es ja joon tpiidu nandu'un. 6 Es nandu'un kya'ay ja tyuamt tsaade'ėkykyujxm ma kyaj kyakuty ja nax. Paaty ko tadu triigu myujxy, net tyuatsy, ja'a ko tim waanu nik'ajtun. 7 Es

nandu'un ja tuumt kya'ay apuñoty. Ja triigu tuumt myujxy ma apuñ. Ta yajtátsu. ⁸ Es di'ibu ja tuumt ka'a ma oybyu nax, yooñ yajxón, es tyuump'ajty mago'px ok di'ibu wyuj.

Es ko du'un jyunañ ja Jesús, net jantsy muk t'anmaay:

—Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuu.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ijxrajtun

⁹ Net ja Jesusu 'yuxrajkraty yajtuujudu wi'ix dyajjuna'añ mut ja 'yijxrajtun. ¹⁰ Es ja Jesús jyunañ:

—Dios yu'u mduknijáwudup miidsuty di'ibu kyaj yajnijáwu ijty wi'ix yu'u yajkutíky. Per ujts n'awa'anup ja wiingátypyu ja'ay mut ja ijxrajtun mut ko yu'ujuty t'ixtat es kyaj tnijáwudut, es ko yu'u tmudówdut es kyaj tjaygyúkuudut.

Jesús tkajxte'xy ja triiguwujpu éxtumu ijxrajtun

¹¹ 'Tyaadu 'yandijpy yu ijxrajtun: Yu tuumt yu'u 'yandijpy ja Diosu 'yayuk. ¹² Es di'ibu ka'a ja tuumt ma padu'ujun, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk, es net myiñ yu mujku'ugópk es pyujkxu ja Diosu 'yayuk ma jyot wyinma'añ es kudiibu tmubáktut es du'un kyaj yajnitso'ogudut. ¹³ Esu tuumt di'ibu ka'a tsaade'ekykyujxy, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk es tmubaktu mut ja xondakun. Per ko du'un 'yittu éxtum ja triigu di'ibu 'yaats kyaj kyaktuku, mubujktup tuk tiempu, per ko myiñ ja ayo'on, kyaj tnakymubaktu. ¹⁴ Es di'ibu ka'a ja tuumt ma ja apuñ, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodu, per ja'a ko trajta'aky ja wyinma'añ wi'ix myukja'ay'áttut es xyi'ik xyónut, paaty tmastu'uttu di'ibu myudoodu es kyaj ttundu di'ibu Dios tsyejpy. Paaty du'un yu'ujuty éxtum di'ibu tuumt tu jyi'xy es kyaj tu ñakywyindu.

¹⁵ 'Es di'ibu ka'a ja tuumt ma oñax, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu 'yaxájudu mut tugekyu jyot, tmudowdu es ttundu es tranujxtu Diosu 'yayuk. Es du'un yajxón wyindáwut ja pyujta'aky.

Lampru éxtumu ijxrajtun

¹⁶ 'Ni pán yu lyampru tkayajtoye'eky es netyu tkujiitsy mut ja tu'ts o trajta'aky mabajnbatku'p. Jam ja ja'ay trajta'aky kujxm es yajxón jyájut tugoty, es ko pán tyáku, wa'ats 'yixut. ¹⁷ Es ni tii di'ibu ijtp ayu'udsyu es óknam kyawu'umut ijxnide'xy, es kyaj jyaadyu ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwut. ¹⁸ Paaty mudowdu yajxón. Di'ibu 'yaxájudup ja tuy'ajtun, Dios yáku ni'igu winma'añ esu jaygyujkun, per ja ja'ayuty di'ibu myudoodu ja Diosu 'yayuk es kyaj tkuydyundu, Dios pujkadup ja wyinma'añ es ja jaygyujkun di'ibu yu'ujuty myudajttup.

Jesusu tyaak esu myuga'axuty

19 Ja Jesusu tyaak es ja myuga'axaty jyajttu es kyaj mbaat twinguwa'agudu yu'u, ja'a ko mayjya'ayu naty. 20 Es ja ja'ayaty oj 'yawánudu:

—Tu mdaak jya'ty mut ja m'útsyuty tap taja'p, es yu'u m'ixánudu.

21 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Nidugekyu di'ibu Dios ja 'yayuk myudeepy es pyadi-impy, yu'u du'un n'axájupts éxtumdsu ndaagun es éxtumdsu nmuga'axun.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtmijtku ja mejyñ

22 Tu'ugu xuu ja Jesús tyujkudu mut ja 'yaxrujkpu ma ja barku, es 'yanmaayudu:

—Jo'om jam mejyñ ñinaxy.

Es ñujxtu. 23 Es ko naty ñujxtu kujk'am, Jesús oj myanajxnu. Es net ti'in myiñ ja muk poj es dya'ujtsta'aya'añ ja barku mut ja nuu es kyinut. 24 Net ja axrujkputajk dyujxtu ja Jesús es t'anmaaydyu:

—iWindsún, Windsún! iTyam ngupa'tsta'ayunu!

Net ja Jesús pyude'ky es ja poj es ja mejyñ tmugajxy. Ta oj wyu'umadya'ay amoñu es tmijtku. 25 Net ja Jesús t'anmaay ja 'yaxrujkputy:

—¿Ti tu jyátyuty ja mmabujkan?

Es yu'ujaty du'ñnu wyu'umadyaaydyu es ñay'adsu'kudu es ñayyajtujudu nidu'uk nidu'uk:

—¿Pánu du'unu tyadu ja'ay?, ko yu'u t'ane'emy ja poj es ja mejyñ, es myumadóyuty.

Gadaru ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'óbyuty

26 Net jyajttu mejyñbyu'ajp ma Gadaru ñax, di'ibu ijtp Galileu wyinduuy. 27 Ko Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajtypy es jékyup kya'oktsunaayyñu tugoty. Jam tsunaay ma o'kpu jutun es jyiky'aty niwa'ats uxwa'ats. 28 Es ko t'ijxy ja Jesús, net ñaygyoxtsunaaydyáku wyindum es yaxkeky:

—¿Ti mdunaampy mut ujts?, mij Jesús, Dios Tsajpótudu 'yU'unk. Tunu may'ajtun, kátuts xy'adsipy.

29 Du'un jyanañ ja'a ko Jesús tu kyéxyuty es pyudsámut ja ka'oybyu ma tadu yedyjk. Kanak ok yu ka'oybyu tu tyuktákaty, es ja ja'ayaty kyuwunudu ma ky'u es ja tyeky mut ja kadenu. Es yu ka'oybyu yu'u tukpojtup ja kadenu es myunejxyuty ma muj itun. 30 Es ja Jesús dyajtmuy:

—¿Ti mxu'ajtypy?

Es yu'u 'yadsooy:

—Ujts nxu'ajtypy Lejyonk*.

* 8:30 Ix Markus 5:9.

Du'an 'yadsooja, ja'a ko may ja ka'oybyu tu tyuku ma yu'a.
 31 Es yu tadu mujku'u ya'amdooy ja Jesús es kyaj dyajnujxut
 ma ayoodákn. 32 Es jap wingón 'yijty yu udsam may es jye'xy
 ma ja kopk wiin. Es ja ka'oybyu trujksooy ja may'ajtan ma
 Jesús es dyaky ja kutujkan es tyákadut ma udsaman. Net ja
 Jesús tmooy ja kutujkan. 33 Ja ka'oybyu pyudsuumdu ma ja
 ja'ayun es tyujkudu ma udsaman. Netu tadu udsam nujxtu
 jantsy pue'egy nax jup'am. Ta kyuruyu'knajxtu mejuñóty,
 es jap jyi'xtaaydyu.

34 Es di'ibu kywentu'ajttap ja may udsam, ko t'ijxtu ti
 tu jyátyuty, net oj pyuy'ktsoundu mut ja tsu'ugu es oj
 tmadya'aktu ma ja kajpn es ma ja'ayuty di'ibu kamoty. 35 Es ja
 ja'ayuty tso'ondu es t'ixa'andu di'ibu tu jyátyuty. Es ko jyajttu
 ma ja Jesús, net tpattu jam ja yedyujk di'ibu tu niwa'adsyuty
 ja ka'oybyu, es 'yu'uñ Jesús wyinduuy yajxon es wijy keju es
 witxu. Es tsyu'kadyaaydyu ja ja'ayuty. 36 Es di'ibu naty tu t'ixtu,
 net tmadyaktu wi'ix tu niwa'adsyadyu tadu yedyujk di'ibu naty
 myudajtypy ja ka'oybyu. 37 Es mudu tyaadu nidugekyu ja'ay
 ma Gadaru kajpn tmunu'xtaktu ja Jesús es tso'onnut jap, ja'a
 ko yu'ujuty tsyu'kudu muk. Net ja Jesús tyujku ma ja barku
 es nujxnu. 38 Ja yedyujk di'ibu tu myastu'udyuty ja ka'oybyu,
 net tmunu'xtáky ja Jesús es nujxut mut yu'a. Per ja Jesús
 tyuknipujku es wuy'umut, es 'yanmaayyu:

39 —Jambit. Nuix ma mdujk es xymyadya'agut tugekyu
 di'ibu Dios tu ttuñ mut mijts.

Es ja yedyujk nujxnu es tmadyaky ma tugekyu kajpn éxtam
 ja Jesús ttuñ mut yu'a.

Jayru nuux es ja toxytyujk di'ibu Jesusu wyit tyoon

40 Ko Jesús jyajty ma jatu'ugu mejuñbya'a, net ja ja'ayuty oj
 jujp'yo'oyudu mut ja xondakan, ja'a ko nidugekyu ja'ayuty
 'yawixtu naty. 41 Net myiñ tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy
 Jayru, di'ibu ijtp windsán ma ja tsajptujk. Tadu yedyujk
 nauyoxtnaaydyáku Jesús tyeky'ujxy es tmunu'xtáky es nujxut
 ma ja tyujk, 42 ja'a ko tmudaty tu'uk je'eyu nuux di'ibu
 majmajtsk jumajt, es tamu naty tyim'oogánu. Es ko Jesús oj
 nejxy, net muut nujxtu mayja'ay es jantsy adijmíky.

43 Es ma tadu mayja'ay jap tu'ugu toxytyujk di'ibu
 myudajtypy ja windaxyu pa'am es tu 'yayoyu naty majmajtsk
 jumajt, es tu yajmeeñdyuñ ma kudsooyun tugekyu di'ibu naty
 myudajtypy, es ni pán kyaya'agudaku. 44 Es yu'a niwingoon
 axku'p tsoo ja Jesús es naydyukpatu ja wyit, es netyu 'yagudaky.

45 Net ja Jesús dyajttuy:

—¿Pánats tu xytyoñ?

Es nidugekyu 'yanmaayyudu:

—Kyaj 'yujtsuty.

Net ja Peedru jyanáñ:

—M'ijxypy ko mayjya'ay m'adimíkyaty, es xyajtáy pán tu mdóñaty.

⁴⁶ Net ja Jesús jyanáñ:

—Tats xtyyondú ja'ay nidu'uk. Nnija'abats, ja'a ko yu nmak'ajtánats tu ya'aguda'agyaty.

⁴⁷ Es ko ja toxytyujk tnija'aju ko Jesús ñija'ap, net myiñ tsuyiipy es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyinduuy es t'awa'anu mayjya'ay wyinduuy ti ko oj ttoñ, es netyu 'yagudaky. ⁴⁸ Net ja Jesús 'yanmaayu:

—Tu m'aguda'aky mat ko tu xymyabeky. Tyam najxu net jotkujk.

⁴⁹ Támmamu naty 'yakkajxy ja Jesús ko jyajty nidu'ugu ja'ay di'ibu tso'omp ma tyujku Jayru di'ibu ijtp windsún ma ja tsajptujk, es ya'anmaay ja Jayru:

—Tu m'u'unk 'yo'knu. Kudii xynakyñe'emy yu Windsún.

⁵⁰ Es ko ja Jesús tmudooy, net t'anmaay ja Jayru:

—Katu mjotmay'eeky. Mubujkats je'eyu esu m'u'unk tso'ogut.

⁵¹ Es ko jyajttu ma ja Jayru tyujk, ni pán tkayajtukú ja Jesús, yu'uy Peedru es ja Fwank es yu Santya'agu es ja tyaak tyeety ja kixyu'unk o'kpu. ⁵² Es nidugekyu ja'ayaty jyantsyju'uy jyantsyya'axtu mat ko ja kixyu'unk tu 'yeeky. Es ja Jesús jyanáñ:

—Katu mnakyju'uydyu. Yu kixyu'unk kyaj tu 'yeeky. Maap jap.

⁵³ Es ja ja'ayaty je'eyu ttukxiky ja Jesús, ja'a ko ñija'adur ko tu 'yeeky. ⁵⁴ Net ja Jesús tku'mumajtsu ja o'kpu es t'anmaay mak:

—Kixyu'unk, pudu'uk.

⁵⁵ Es ja kixyu'unk jyikypyejky jatugok es netyu pyude'ky. Es ja Jesús jyanáñ es yajmo'oyut ja kyaaky. ⁵⁶ Es ja tyaak tyeety du'ñu wyu'amudyaadyu. Per ja Jesús tyuknipujku es kadiibu pán t'awánut éxtu tu jyaty.

9

Jesús tkexy ja 'yuxpukpukújk es tkajxwa'xtut ja Diosu 'yayuk

¹ Ta ja Jesús dyajnaumyujku nimajmajtsku 'yapóstulaty, es tmooy ja mak'ajtán es yu kutujkan es dyajjuga'agut nidugekyu ka'oybyu di'ibu ja'ay myudajtypy es dya'aguda'agut di'ibu pujkadur. ² Es tkejxy es tkajxwa'xut wi'ix ja Diosu kyutujkan. Es nandu'ñ tkejxy es dya'aguda'agut yu puma'ayaty. ³ Es ja Jesús jyanáñ:

—Ni ti xykyayajnajxtut di'ibu mnidu'uyo'oyduur. Ni mdajk, ni mmorra, ni mgaayñajxak es kyajpu mmeeñ xymyunnajxtut.

Es yu'uyu mwit mmunajxtap di'ibu mnikajxy es kyaj wiinkpu ja tukni'x xymyunnajxtat. ⁴ Ko m'ajtta'agut ma tu'ugu tujk, kyaj mdsoonut es mnajxut wiink tsoo, wu'amdu extu ko mnajxut ma wiinkpu kajpn. ⁵ Es ma kyajpu ja'ay myajjajtta'agyaty, net mdsoondut ma tadu kajpn es xywyinxittat ja naxjok ma ja ngu'uk éxtamu ijxwu'uman ko du'an wyu'amdu pojpu muut.

⁶ Ko Jesús kyajxtaay, net tsoy'andu yu'ujuty es ñajxtu kajpngajpn es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk éxtam ja Jesús tu jyuna'añ, es dya"aguda'aktu ja puma'ay nidugekyu majatyu kajpn.

Fwank Yajnubajtpu 'yeeky

⁷ Es ja gobernador Eroodus tmudooy tijaty ja Jesús tyiimpy, es kyaj tniyawu wi'ix dya'ítat, ja'a ko jamu ja'ay jyuna'andu ko yu'u Fwank Yajnubajtpu ko tu jyikyryeeky. ⁸ Es nija'ajaty jyuna'andu ko yu'u Elius ja Diosu kyugajxpu, ko tu kyaxe'eky jatugok. Esu wiinkpu jyuna'añ:

—Ja'a tu'ugu Diosu kyugajxpu di'ibu jékyur, ko tu jyikyryeeky jatugok.

⁹ Per ja Eroodus jyunañ:

—Ujts oj nni'ana'amu es yajnibuxudu tadu Fwangu kyubajk, ¿es pánu tadu di'ibu tyiimpy tugekyu di'ibuts uj tyam nmudeepy?

Es ja Eroodus jyottugoooy wi'ix t'ixat.

Jesús dyajkáy nimugoxk mil naxy ja ja'ay

¹⁰ Ko jyumbijttu ja apóstulaty, net ttukmumadyaktu ja Jesús di'ibáty tu ttundu. Es net ja Jesús yajnuxudu ma tu'ugu it di'ibu myuwingon'ajtypy ja Betsaydu. ¹¹ Es ko ja mayjya'ay tnija'adu, net tranajxtu. Es ja Jesús 'yaxájudu es tmugajxtu wi'ix ja Diosu kyutujkun es dya"agudaky ja puma'ayduyjk.

¹² Es ko tsyu'ujnu, ta ñimiinu nimajmajtsku 'yaxryjkruty es 'yanmaayudu Jesús:

—Nayjyugajxudu muut ja ja'ayaty es ñajxnut po'xpu es t'uxta'ayut yu kyaaky majatyu tujk es jap kajpnóty di'ibáty wingónty, ja'a ko yaa ma n'ijtam kyaj tii.

¹³ Es ja Jesús jyunañ:

—Mo'oydyu miidsaty ja kyaaky.

Es yu'ujuty jyunandu:

—Kyajts ti nmudaty, je'eyu mugoxku tsajkaaky es majtsku ajkx. ¿O mdsejpy es uudsaty najx njúdyuts di'ibu jyuxtabu tyadu mayjya'ay?

¹⁴ Ja'a ja'ayaty nimugoxk mil. Es ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yaxryjkrutyjk:

—Yajnaxwaatstu ja'ayaty nijustyikxymyajkátyuty.

15 Es da'un ttuundu es ñaxwa'tstaaydyu nidagekyu. 16 Net ja Jesús t'axaju tadu mugoŋku tsajkaaky es majtsku ajkx, es pyat'ijxy tsajwínm es tkuni'xy es ttujkwa'xy es tmooydyu ja 'yuŋpukpukajk es dyajwa'xut ma ja ja'ayuty. 17 Nidagekyu kyaaydyaydyu jotkuda'aky, es ñadujku majmajtsk katsy ja kaydyuk.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

18 Es ma tu'ugu xuu ja Jesús kyajxtáky anaydu'uk mut ak yu'adyu 'yuŋpukpuk. Esu Jesús yajtuujdu:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'añ ko pánuts uj?

19 Es ja 'yuŋpukpukajk 'yadsooda:

—Nija'ajuty jyuna'andu ko mijts Fwank Yajnuabajtpu, es wiinkpu junándup ko mijts Eliis, es wiinkpu 'yaktimjuna'andu ko mijtsu da'un tu'ugu Diosu kyugajxpu jékyubu di'ibu tu jyikyrye.

20 Net ja Jesús dyajtuuy:

—Es miidsuty, ¿wi'ix mjuna'andu pánuts uj?

Es ja Peedru jyunañ:

—Mijtsu da'un ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx es tkejxy.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

21 Es ja Jesús tyuknipuk makta'aky es kudiibu pán t'awánut.

22 Es 'yak'anmaay:

—Tuy'ajtun uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, n'ayowa'añuts muk es uj xy'uxtija'anduts ja mājja'aydyukuty esu teedywyindsunuty es ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpuktp, esu ja'ayuts xya'oogut es tugukxubajtp jatugok njikyryúkduts.

23 Oknum t'anmaay nidagekyu ja'ayuty:

—Pun jaats pán xypyanajxa'añ, tsojkep es tmastu'udut ja ky'um winma'añ es bom bom jyiky'átut éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu kyruuz pyagiipy ko 'yo'kun tninejxy, esuts xypatsoonut. 24 Ja'a ko di'ibu tsyejpy es jyiky'átut éxtamu ky'um winma'añ o ja ky'umdsokun, da'ambu ja'ay nayyajtugóyudup mut ja jyiky'ajtun. Es pán tsyejpy es jyiky'átut éxtamts uj ndukni'ixu, da'ambu ja'ay kyaj ñayyajtugóyudut mut ja jyiky'ajtun. 25 ¿Es ti tyimpatypy otyim di'ibu ja'ayuty oy tjaniwindsun'ajtpu tugekyu naxwíñudu, pun nayyajtugooyp ku'um mut ja jyiky'ajtun ma ja Dios? 26 Pun pánuts xytyuktsoyduump es ttuktsoyduñ ja n'ayúkats ya naxwíñ pojpu ja'ay wyinduuy, uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, nan nduktsoyduúnupts kots nmínut jatugok madu myuj'ajtunu nDeedyats esu nDeedyats ja 'yánklusadyu myuj'ajtun. 27 Es n'anumtu tuy'ajtun ko nija'ajuty di'ibu ja yaa kyaj 'yooktat pun kyajnum t'ixy ja Diosu kyutujkun.

Jesús tyugatsy

28 Es ko tyuktujkxabejty, net ja Jesús pyatujku mā tu'ugu kopk es kyajxta'aga'añ. Es twooy ja Peedru, Santya'agu esu Fwank. 29 Es ko ja Jesús jam kyajxta'aky, net ja wyiin jyujp tyugajtsy es ja wyit jyumbijty jantsy wa'ats poop es jyantsy-tye'xy. 30 Net kyaxe'ky nimajtsku yedyujk myadya'aky mat ja Jesús. Yu'udyu tadu Moisés esu Eliiús. 31 Es jyantsyjjajy jyantsytye'xy juwudity mā Jesús esu Moisés esu Eliiús, es tmadya'aktu ja 'yo'kunu Jesús éxtam 'yayowa'añ jap Jerusalén. 32 Es ni'igu ja Peedru mat ja jyamyuut jyantsyjjama'aja'andu. Net t'ijxtu ja myuj'ajtun ja Jesús es ja nimajtskpu ja'ayuty di'ibu naty mat ja Jesús. 33 Es ko ja nimajtskpu ja'ay jyagamgáknudu mā ja Jesús, ta ja Peedru jyunáñ:

—Windsún, oy ko tyam n'ijtam ja yaa. Es ngójuduts tuguuu uakuda'ak tujk: tu'uk mat mij es tu'uk mat ja Moisés es jatu'uk mat ja Eliiús.

Es ja Peedru kyaj tnijawu di'ibu kyajxypy.

34 Es ko Peedru naty kyajxy, net myiñ ja yoots di'ibu abijtadu, es tsyu'kudu ko ñay'ijxudu yoodsóty. 35 Net tmadoodu kyajxy jap yoodsóty di'ibu junán:

—Tyaadu ujtsu n'U'unk di'ibuts njantsytsyejpy. Mmadowdu yu'u.

36 Es ko du'un kyajxtaay, net t'ijxy ko Jesús jam naydu'uk. Es ni pán wi'ix tka'anmaaydu éxtamu naty tu t'ixtu.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybu myudajtypy

37 Es jakumbom ko jyunajktu jam kopkkujxm, mayjya'ay tso'ondu es oj jyujp'yo'oyudu. 38 Ta tu'ugu yedyujk myiñ es t'anmaay muk ja Jesús:

—Windsún, tunu may'ajtun. Ixudsu n'u'unk, ja'a ko yu'uyats tu'uk nmudajtypy. 39 Ko yu ka'oybu tyuktakuty, ta yaj'ya'axyuty, wyijtsixityuty, ya'a'eebyuty, kyujy jwabipyuty es kyaj ñiwa'adsa'añty. 40 Tuts njamunu'xta'aky yu m'uxpukpudy es ttukniwa'adsudu tadu ka'oybu, per kyaj tu tmamada'aky.

41 Esu Jesús 'yadsooy:

—¡Ay miidsuty, ja'ayuty di'ibu kyaj jyiky'attu madu tuy'ajtun es kyaj Dios tmabuktu! ¿Extu nu'unudsu du'un n'aktim'ítat mat miidsuty es nmudánudat? Yajmín ja m'u'unk.

42 Es ko ja mixy myujwa'ky, net ja ka'oybu ñaxkujubijpu es wyijtsxijtu muk. Per ja Jesús t'oooy ja ka'oybu es dya'agudaky tadu mixy es ttukkudujku ja tyeety. 43 Es nidugekyu ja'ayuty du'ñu wu'amudyaydu mat ja Dios ja myuj'ajtun.

Jesús tnigajxy myumajtsk ok ja 'yo'kunu

Es ko yu'ujaty du'ñu wu'amudyaydu mat di'ibu naty tyiimpy ja Jesús, ta yu'u t'anmaaydu ja 'yuxpukpudy:

44 —Mudowdu yajxón es jaygyúkuḁu es katu xyja'aydyugóydu tyadu ayuk. Ʋjts, ja Naxwíñdu ja'ayudyu Kyudnaabyu, nyajkuayaka'añuts ma ja mayjya'ay.

45 Es ja 'yaxpukpukuk kyaj tjaygyujkuḁu éxtam ya'anmaay es tjujptsu'kuḁu es dyajtáwut éxtam tu jyuna'añ.

Pán waanu maj

46 Net ja 'yaxpukpukuk ñayyajtuujdu oga'an pán ma yu'ujuty ni'igu maj. 47 Peru Jesús ñija'ap di'ibu naty ja ja'ay wyinmaaydu, es net ttsa'ane'ky tu'ugu unaku'unk es tpujtáky kujk'aay ma yu'ujuty. 48 Ta 'yanmaaydu:

—Pán 'yaxájubu tyadu unaku'unk mut ujtskyujxm, nandu'unuts xy'axaju. Es pánuts uj xy'axájup, nandu'un xy'axájudu pánuts uj xykyajx. Yu'u pán naybyujtáku ni'igu mutsk ma miidsuty, yu'u itup maj.

Di'ibu kyaj xyñi'o'o xyñiyáxam, yu'u du'un ijtp mut udsajtam

49 Net ja Fwank jyunañ:

—Windsún, tats n'ixtu tu'ugu yedyujk di'ibu mut mijtsu mxu dyajpuḁsémy yu ka'oybyu di'ibu ja'ay myudajtypy. Es nyajkuojktupts mut ko kyaj jyudity mut udsajtam.

50 Es ja Jesús jyunañ:

—Katu xyajkuóktu, ja'a ko di'ibu kyaj xymuḁsip'ajtam, yu'u ijtp ti'igyu mut udsajtam.

Jesús tjujpkugajxu ja Santya'agu esu Fwank

51 Es ja tiempu wingoombu naty ma ja Jesús ñujxánnu tsajpótm. Net tpujtáky ja wyinma'añ muk es ñujxa'añ Jerusalén. 52 Es tkejxy jayup ja kugajxy es tjuj'ixut ma tu'ugu samaritanu kajpn, es t'uxta'ayut yu jaittákn. 53 Es ja samaritanu ja'ayuty kyaj t'axajuyandu, ja'a ko t'ixtu ko ja Jesús ñejxy Jerusalén.

54 Es ko ja 'yaxpukpuky, yu Santya'agu es ja Fwank, tnija'adu tyadu, net t'anmaaydu ja Jesús:

—Windsún, ¿mdsejpy es nyajnaxkuḁákum yu junya'ank jam tsajwínm es kyutugóyut tadu ja'ayuty?

55 Net ja Jesús 'yixumbijty es t'oodu es tmugajxtu:

—Miits kyaj xyñijáwudu ti ja'ajun mmudajttup. 56 Ʋjts, ja Naxwíñdu ja'ayudyu Kyudnaabyu, kyajts tu nmiñ es nyajtugóyuduts ja ja'ayuty, ja'ats tu nnimiñ esuts nyajnitso'oga'añ.

Net oj ñujxtu wiink kajpn.

Pánuty pyatsoonándup ja Jesús

57 Es ko oj ñujxtu tu'am, ta tu'ugu yedyujk 'yanmaay ja Jesús:

—Windsún, ʉj ndsejpyʉts mbanʉjxa'añ mij ma mjantsyty-imnejxy.

⁵⁸ Esʉ Jesús 'yadsooy:

—Yʉ wax myʉdajtypy ja 'yaank, es yʉ jʉyujk di'ibʉ kaagʉdijtp myʉdajtypy ja pya'an, per ʉj, ja Naxwíñʉdʉ Ja'ayʉdyʉ Kyudʉnaabyʉ, kyajts nmʉdaty mats je'eyʉ ngʉbajk nbʉjta'agʉt.

⁵⁹ Esʉ Jesús t'anmaay jatu'uk:

—Pamiingʉts.

Es ja ja'ay jʉnán:

—Windsún, nasmajtsʉgʉts es nʉwʉ'ʉmdʉts mʉdʉ ndeedyʉts extʉ ko 'yoogʉt es nyajnaxtʉkʉdʉts, es net nbanʉjxʉt.

⁶⁰ Es ja Jesús t'adsooy:

—Mij ʉjx kajxwá'x wi'ix ja Diosʉ kyutujkʉn. Nika'ak yʉ o'krʉty. Wa'anʉ wiink ja'ayʉty dyajnaxtʉkʉdʉ. Tyaaʉdʉ yʉ'ʉ tyiimpy di'ibʉ kyaj jyotmaydyʉñʉty yʉ Diosʉ 'yana'amʉn.

⁶¹ Net 'yanmaayʉ jatu'ugʉ ja'ay:

—Windsún, nbanʉjxʉpts mij, per nnejxyʉts jawyiin n'oknayjʉgajxyʉty mʉdsʉ ndʉjk.

⁶² Esʉ Jesús t'adsooy:

—Pán yajtsajkayyup, tʉyʉ tʉjta'agʉt ja 'yijxʉn. Kyaj mbaat 'yijxʉmbity pʉn tsyejpy ja syurkʉ tʉyʉ ñʉjxʉt. Es nandʉ'ʉn pʉnʉts xyryanʉjxaamp, yʉ'ʉ myastutta'ayʉp tʉgekyʉ oytyim tiity. Es pán kyaj tmastu'uda'añ tʉgekyʉ yʉ jyiky'ajtʉn es xyryanʉjxʉdʉts, kyaj tyuñ ma ja Diosʉ kyutujkʉn.

10

Jesús tkexy nidʉgʉ'px majmajtskʉ 'yʉxpʉjkrʉty

¹ Es óknʉm ja Windsún Jesús twin'ijxy nandʉ'ʉn nidʉgʉ'px majmajtsk ja ja'ay, es tkejxy nimajtskátyʉty es ñʉjxʉt jawyiin ma tʉgekyʉ kajpn ma Jesús ñʉjxa'añ. ² Ta ja Jesús t'anmaaydyʉ:

—May ja ja'ay di'ibʉ kyajnʉm t'amʉdoonáxtʉ ja oybyʉ ayuk. Dʉ'ʉn ja'ajʉty éxtʉm ja triigʉ tʉʉmt di'ibʉ yajpʉjkmujkr, per waanʉ ja tuumbʉ. Pʉaʉty amdowdʉ ja Kugam es tkáxʉt ja tuumbʉ esʉ ja'ay ttuknijáwʉdʉt ja oybyʉ ayuk.

³ 'Tyámats miits ngaxa'añ es ʉjx xykyajxwa'xy. Es ixtʉ yajxón ko dʉ'ʉn éxtʉm ja borreegʉ 'yity tsipoty ma ja waxká'ukʉn, miidsʉty nandʉ'ʉn xyryaaʉda'andʉ ja ja'ayʉty di'ibʉ kyaj m'axajyʉa'anʉdʉ oy. ⁴ Katʉ xymyʉnʉjxtʉ mbijñ, ni mmeenʉdyujk, ni mgaayñajxʉk es ni wiinkrʉ mgʉ'ʉk. Katʉ mwá'k'áwʉdʉ es xykyajxpe'xy ja ja'ayʉty di'ibʉ mbáttʉp tu'aay. ⁵ Es ko mdákat ma mmo'oyʉty ja ja'ay yʉ jajttákʉ ma tu'ugʉ tʉjk, jawyiin xy'anʉmʉt: “Jotkujk ma tyáʉ tʉjk.” ⁶ Es pʉn ja kudʉjk m'axájʉp yajxón, Dios kunu'xʉdʉp. Es

pun kyaj, katu xy'amdoy ja Dios es kyunu'xudut. ⁷ Ma m'axájuty yajxon, wu'umdu ma tadu tujk es kay uuktu di'ibu mmooyudur, mat ko pánuty kyajxwa'xury yu n'axrukunats, nandu'un pyadyuty ja ka'ay ukun éxtam juna'añ ja ayuk: "Yu tuumbu pátur ja myuju'uñ." Katu mjeditu tujkmdujkm. ⁸ Es ko mja'tut ma tu'ugu kajpn ma m'axájudu, ju'xtu di'ibu myajmoodyur. ⁹ Ya"aguda'aktu di'ibu rukur jap, es anuumu: "Tu wyingón ja Diosu kyutujkun ma miidsuty." ¹⁰ Es ko mja'tut ma tu'ugu kajpn ma kyajru ja'ay m'axájudu, pudsundu tu'ay es anuumudu: ¹¹ "Extu naxjok di'ibu yaa ma mgajpn tu pyety madsu ndekyun, nwinxítupts. Per nijáwudu ko wyingón ja Diosu kyutujkun."

¹² Es ja Jesús t'anmaadyu ja 'yaxrukputy:

—N'anuumudu miidsuty ko ja tiempu traadut ma ja ja'ay yajpayo'oydyut, ja Dios yakaampy ni'igu ja tudyu'unun ma tadu kajpn kudiinam ma Sodomu ja'ayuty.

Kajpn di'ibu kyaj jyodumbittu

¹³ Puroobu mijts Korazin kajpn, es puroobu mijts Betsaydu kajpn, ja'a ko pun ujtsxyur nbujtákyu ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn yu muj'ajtun éxtam ma miidsuty, tadu kajpn jékyurxyur dya'ixuty ja jyotmay mat ja pyojrukuyxm es jyodumbijtxyur mat ja Dios. ¹⁴ Paaty ko traadut ja tiempu ma ja ja'ay yajpayo'oydyut, miidsuty m'axájur tu'ugu tudyu'unun waanu muk es kudiinam dyu'unuty ma Tiru es ma Sidón. ¹⁵ Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibu naybyjta'agánur muj kuxm extu ma tsajpun, Dios yu'u mbujta'agudur ma ayoodákn.

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yaxrukputy:

—Pun myubejkyu ja ja'ayuty éxtam miits xykyajxwa'xtu, uj xumyubjkruts nandu'un. Es pun kyaj m'axájuty miidsuty, nan kyajts uj xy'axaju es nan ni ja'a pánuts xykyajx.

Jyumbittu ja nidug'px majmajtsku xrukputy

¹⁷ Oknum ko ja nidug'px majkra xrukpu jymbijnudu, jyantsxyondaktu es t'awa'anudu ja Jesús:

—Windsun, extu ja ka'oybyuty tu xumyamadówduts mat mijtskyuxm.

¹⁸ Netu Jesús t'anmaadyu:

—Uj tats n'ixy ja mujku'ugópk Satanás kya'ay tsajwínm éxtamu jadsukun. ¹⁹ Uj tats nyaky yu muk'ajtun mat miidsuty es oy xytyuktaanut yu tsa'añ es yu jaybyu'uk es xumyamada'agut ja madsip Satanás mat tagekyu ja myujaa, es kyaj mbaat wi'ix mdúñuty. ²⁰ Per katu mxonda'aktu je'eyu ko yu ka'oybyu tu mmamadówdudu, ni'igu xonda'aktu mat ko yajkuja'ayun ja mxujuty jam tsajpótm.

Jesús xyonda'aky

21 Es netyu ja Jesús jyantsyjoyotkujkadyaay mat ja Espiritu Santu es kyajxtáky:

—Tatu, n'awdajtypyats mijts di'ibu Windsun'ajtp tsajpótm es ya naxwiñ, ja'a ko ja ja'ay di'ibu ijttup éxtam u'unk uná'katy tu xytyuk'ixy xytyuknijawu di'ibu mdukwinguyuts di'ibu junándup ko yu'ujaty wijy kejyaty. Es jantsy oy, Tatu, ko du'un tu xytyuñ éxtam mij xytsyekyun.

22 Es ko du'un kyajxtaktaay, net t'anmaay ja 'yuxpajkrutajk:

—Yu nDeedyats tu xymyoodya'ayats tugekyu. Ni pán tka'ixy'aty ja nDeedyats, ujts je'eyu, ja'a 'yU'unk. Es ni pánats uj xykya'ixy'aty, yu'uyudsu nDeety es ja ja'ayaty di'ibats uj tu nnaydyuk'ixyaty ma yu'ujaty.

23 Net ja Jesús twin'ijxpajtta ja 'yuxpajkrutajk es t'anmaay ak yu'ujaty:

—Kuni'xy miidsaty di'ibu ijxtup tugekyu tyaadu. 24 Ja'a ko may ja Diosu kyugajxpu es ja réyaty di'ibu jékyup, jya'ixandu di'ibu miits tyam m'ijxtup, es kyaj t'ijxtu, es nandu'un tjamadowandu di'ibu miits tyam mmadoodup, es yu'ujaty kyaj tmadoodu.

Samaritanu ojya'ay

25 Tu'ugu di'ibu tsajptugóty ya'uxpajkr pyude'ky es oj tmagajxy ja Jesús es dyajka'aja'añ. Ta dyajtuy:

—Ya'uxpajkpu, ¿tits ndúnup esats nbaadut ja njiky'ajtunats winu xuu winu tiempu?

26 Net ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti jap ijtp kuxja'ay ma ja Moisesu 'yana'amun? ¿Wi'ix xykajxy?

27 Es ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpajkr 'yadsooy:

—Mdsókup yu mWindsun Dios mat tugekyu mjot mja'ajun, mat tugekyu m'anmaja'an, mat tugekyu mmajaa, mat tugekyu mwinma'añ, es nandu'un mdsókup ja mmadujkra'a éxtam mij ku'um nnaydsyékuty.

28 Net ja Jesús jyanáñ:

—Tu yajxon m'adsoy. Pun mdiimpy du'un, mmadátup ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

29 Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpajkr naypyujta'agánup éxtam ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtun muut, es dyajtuy:

—¿Pánats uj nmadujkra'a'ajtypy?

30 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tu'ugu yedyujk winjanajkr ma ja tu'ujun di'ibu nujxp Jerusalén extu kyuda'aky Jerikoo. Es myajtsudu ma'tspu es pyujkadyaayudu tugekyu di'ibu naty myudajtypy, es extu yu wyit, es yajkepywyejpy, es ñikáku du éxtam o'kpu. 31 Es net tu'ugu teety ñajxy ma tadu tu'u. Es ko oj 'yixyaty, net ñayo'oyu.

32 Oknam myiñ tu'ugu levitu di'ibu myudiimpy ja teety es

ñajxy mā tadu tu'u, es ko oj t'ixy, net nandu'un tnayo'oy.
 33 Per óknum myiñ tu'ugu samaritanu ja'ay di'ibu jadjtp mā
 nandu'unu tadu tu'u. Es ko t'ijxy, net muk tja'aju es tra''ayooy.
 34 Net tmwingooñ ja yedyuk es dyajtsoybyejty ja tsyayut
 mat ja aseytu oliivu es ja vinu, es t'adsiimy. Net dyajpejty mā
 kyunam juyuk di'ibu naty tyuk'uñapy, es dyajajty mā tu'ugu
 jajttákn es jap tkwenta'ajty yajxon.

35 'Es jakumbom ko ja samaritanu ja'ay tso'onnu,
 ta tju'ty majtsku myeeñ es tmooy ja kuduk di'ibu mā
 jajttákn es t'anmaay: "Kwenta'atu tyadu yedyuk, es pan
 m'ak'yajmeeñdyump, ujts mij nmugubátap kots njumbítat."

36 Net ja Jesús dyajtuuy ja di'ibu tsajptugóty ya'axrukpr:
 —¿Pánu tyadu nidugukru mjunaamp ko yu'u
 tmdukpra'ajty di'ibu majtsu tadu ma'tspu?

37 Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'axrukpr 'yadsooy:

—Ja di'ibu myudajt ja pa''ayo'on mat yu'u.

Net ja Jesús jyunañ:

—Nux mij es xytyúnat nandu'un.

Jesús mā tyukru Martu esu Mariiu

38 Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u es jyajty mā tu'ugu kajpn.
 Es jap tu'ugu toxytyuk di'ibu xun'ajtyru Martu, es 'yaxaju mā
 tyuk. 39 Martu tmudaty tu'ugu myuga'ax di'ibu xun'ajtyru
 Mariiu. Es yu Mariiu ñaxwe'tsy Jesús tyeky'ujxy es tmadoo'ijty
 éxtm jyuna'añ. 40 Es ja Martu kya''awaadsaty mat ja tyuunk
 tnimiiñ ja Jesús es t'anmaay:

—Windsún, ¿kyaj xy'ixy ko yu Mariiu xytyukm'ixuts nay-
 dyu'ugu tyadu tuunk tugekyu? Annum esats xypyudákat.

41 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Martu, Martu, nugo m'oktuunnu jottugoy mat mayu
 mduunk. 42 Je'eyu tu'uk mdugoy'ajtxaty. Yu Mariiu tu twin'ixy
 yu oybyu, es kyaj pán pyukxadat.

11

Kajxtákn

1 Tugok ja Jesús kyajxtáky mā tu'ugu it. Es ko kyajxtaktaay,
 net tu'uk 'yanmaay ja 'yaxrukpr:

—Windsún, tukni'ijxugats wi'ixuts ngajxta'agut, du'un
 éxtm ja Fwank ttukni'ijxu ja 'yaxrukpraty.

2 Esu Jesús jyunañ:

—Ko mgajxta'aktat, du'un mjuna'andat:

Tatitu'unk, wa'an nidugekyu ja'ay mwindsu'ugadu es
 m'awdátadu.

Min mijts es myajkutúkat ja ya naxwiñ.

3 Es du'ñmats xumyo'oydyat di'ibuts njuxtap.

4 Es xumya'xadats udsadyu nbojpraty,

éxtamts uudsaty nandu'un nma'xtu di'ibats axuuk tu xytyundu. Es kadii xyajkutíky es ja ka'oybyu t'ixut wi'ixats xyajpekytyúnat.

⁵ Jesús nandu'un jyunañ:

—Pun nidu'uk miidsaty myadajtypy tu'ugu matnaymyaayubu, es tsu'pun ñejxy ma tyujk es t'anuumu: “Mugu'uk, tuk'anu'xkats tugugu mgaaky. ⁶ Yu'u tu jya'ty tu'ugats ja nmattnaymyaayubu di'ibu vyajutuump, es kyajts nmadaty tits ndukju'xur.” ⁷ Es 'yadsoy di'ibu tugoty: “Kátats xyñe'emy. Tudsu ndujk nya'adujknu es n'u'ungats tyámats muut nma'adu. Kyajts mbaat nbude'eky es nmo'oyut tii.”

⁸ Esu Jesús t'anuumudu ja 'yaxrujkrutujk:

—Njuna'añats ko oy ja'ijty kyapudu'uga'añ mat ko tmattnaymyaayubaty, extu ko pyudu'ugut es tmo'oyut tugekyu di'ibu tsyejpy kadiibu 'yak'yajna'amut. ⁹ Es du'un éxtamts njuna'añ: Amdowdu Dios, es mmo'oyudut; axta'aydyu, es xypyaattut; kugajxudu ma tujk aa, es mya'awátsxudur. ¹⁰ Ja'a ko di'ibu 'yamdeery, 'yaxájur; es pun 'yaxtaary, pyatypy; es pun kugajxur, ya'awátsxur ja tujk aa.

¹¹ Es miits u'unkteedyty, ¿tii mmo'oydyur ja tsá'añ ja m'u'unk ko m'amdówdut ja ajkx?, ¹² o ¿tii mmo'oydyur tu'ugu jaybyu'uk ko m'amdówdut ja tuttsaa? Kyaj, kadii. ¹³ Miidsaty oy mbojru ja'ayaty, mnija'adur di'ibu oy es xumyo'oyut yu m'u'ungaty. Es nik ni'igu ja mDeedyu tsajpótmudu tuknigáxudur yu Espírítu Santu di'ibu amdoojdur.

Jesús yajnigajxy ko dyajtún ja mujku'ugópk kyutujkan

¹⁴ Es óknam ja Jesús dyajrudseemy tu'ugu ka'oybyu di'ibu naty yu ja'ay ya'ijtypy uum. Es ko ja ka'oybyu tmas-tuty ja ja'ay, net oj kyajxe'eky. Es ja ja'ayaty du'ñu wyu'amadyaadyu mudu taadu. ¹⁵ Es nija'ajuty ja ja'ay jyunandu:

—Tyadu ja'ay yajrudseempy ja ka'oybyuty mat ja myak'ajtun ja mujku'ugópk Belzebú.

¹⁶ Es nija'ajuty di'ibu 'yixándur t'amdoodu ja ijsxwumunu mujru di'ibu tsajpótm. ¹⁷ Es ja Jesús ñija'ap di'ibu naty ja ja'ay wyinmaadyur, net t'anmaay:

—Oytyim di'ibaty yu kutujkan di'ibu naywya'xur es tsiyitundu tuk mugu'uk, du'un ñayyajkutagóyudu. Es pun tu'ugu jiiiky mugu'uk ñaywya'xudu es tsiyitundu ak tukka'axaty, nandu'un ñayyajkutagóyudu. ¹⁸ Es nandu'un pun naywya'xur ja mujku'ugópk Satanás esu myumujku'ujaty majtsk peky, ¿wi'ix mbaat jyeky yu kyutujkan? ¿Es wi'ix mbaat miits mjuna'andu kots uj nyajrudsémy ja ka'oybyu mat ja Belzebú kyutujkan? ¹⁹ Es pun t'ajtan éxtam mjuna'andu kots uj

nyajpudsémy ja ka'óybyuty mat ja Belzebuu kyutujkan, Ʒti kutujkan myudajttap miidsu m'uxpajkruty es dyajpudsúmdu yu ka'oybyu? Paaty ka'um yu m'uxpajkruty dya'ixyuty ko miits mgajxtugóydu. ²⁰ Per pun ujs mat ja Diosu myak'ajtan nyajpudsémyuts ja ka'óybyuty, tu naty ya'ixy ko tu jya'ty ja Diosu kyutujkan ma miidsuty.

²¹ 'Ko tu'ugu yedyujku mukpu 'yity kudsu'ugu es tkwentu'aty ja tyujk, kyaj wi'ix jyátut ja pyujke'eky. ²² Es pun miimp jatu'uk waanu mukpu di'ibu yu'u mamada'agudap, pujkadya'ayudap tugekyu di'ibu tyukkuwaampy es tyukjotkujk'ajtypy, es dya-jwa'xut di'ibu tu pyujkuty.

²³ 'Di'ibu kyaj 'yity mat uj, yu'udsu naty xmyudsip'ajtp, es di'ibu kyaj dyajmíky mat ujan, yu'u naty 'yaxka'tsypy.

Ka'oybyu di'ibu jatugok jambijtp

²⁴ 'Ko tu'ugu ka'oybyu pyudsemy ma tu'ugu ja'ay, net jyudity ma muj itan es t'uxta'ay ma pyo'xut. Es ko kyaj tpaaty, net jyuna'añ: "N'okjambityuts jatugok es nduktúkuduts ma tadu ja'ay." ²⁵ Es ko jyumbity, ta t'ixy ja ja'ay éxtam tu'ugu tujkan oyduñ. ²⁶ Net dyajmín janijuxtujkpu myuga'óybyuty waanu axuukpu, es mat yu'u tyuku es tsuunu ma tadu ja'ay. Du'an tadu ja'ay oj wye'emy waanu axuuk es kyaj éxtamu naty.

²⁷ Es ma ja Jesús du'an jyunañ, tu'ugu toxytyujk ma ja ja'ayuty yaxkeky:

—jKuni'xy di'ibu tu myajja'tyuty es myajtsi'tsu!

²⁸ Es ja Jesús jyunañ:

—Ni'igu jyotkujkuty di'ibu myudoodap éxtam ja Dios jyuna'añ es myumudoodap.

Jesús ya'amdoy es dya'ixudut tu'ugu muj'ajtan

²⁹ Es ko ja ja'ayuty 'yaknaymúkuu ma Jesús, net ja Jesús jyunañ:

—Yu ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap, yu'u axuk ja'ayuty es t'amdowdu yu ixxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan. Per kyaj yajmo'oyut ja wiinkpu ixxwu'umun, je'eyu éxtam 'yijty ja Jonás, Diosu kyugajxpu. ³⁰ Paaty du'an éxtam ja Jonás oj ya'ixy es yajnija'aju mat ja ja'ayuty di'ibu ijttu jap Nínive, nandu'an uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, n'ita'añuts éxtam tu'ugu ixxwu'umun mat ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap. ³¹ Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yu toxytyujk di'ibu jékyap yajkutujk ma jamboj myiñ, jikyryukaamp ti'igyu mat ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap es yu'u dyajniguxu'ugut ko pekymyut di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu'u jagam tsyooñ es tmadowa'añ ja rey Salomonk ja kyajxwíjun. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtan kadiinam ja rey Salomonk. ³² Es ko ja ja'ay yajpayo'oydyut, ja ja'ayuty di'ibu jékyap ijttu

jap Nínive kajpn, nandu'un jyikyryáktat ti'igyü mat di'ibu tyam jiky'ajttap, es yu'ujaty nandu'un dyajnyguxu'ugudat ko pekymuut ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu Nínive ja'ay tmudoo'íttu ja Jonás ja 'yayuk es jyodumbijttu. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtan kadiinam ja Jonás.

Lampru éxtam ijxpajtan

³³ Ni pún tkayajtoye'eky tu'ugu lampru es tkujiidsat. Yu'u jajpajtákr kujxm es jyájut mak jap tugoty es di'ibu tujkar wá'ats 'yíxat. ³⁴ Es pún ja xprujkan di'ibu m'axájur oy yu'u, yajwá'adsap tugekyü mjot mwinma'añ éxtam ja oybyu lampru tkude'xy tugekyü ja tujk es wyu'umut wá'ats. Per pún ja xprujkan di'ibu m'axájur axuuk yu'u, ya'axuugur tugekyü mjot mwinma'añ éxtam tu'ugu lampru axuukru di'ibu kyaj mbaat yajxón kyude'xy. ³⁵ Paaty éxkam es kadiibu tadu xprujkan di'ibu m'axájur jyátat éxtam ja lampru axuukru es ma'at. ³⁶ Wa'an twe'emy éxtam ja lampru di'ibu wá'ats es oy, mat ko du'un yu mwinma'añ wyu'umda'ayut wá'ats es oy, éxtam ko ja oybyu lampru tkude'xy tugekyü ja tujk es kyaj wye'emy ni ti kugoots.

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibu tsajptugóty ya'xprujktap

³⁷ Es ko ja Jesús tmagajxtaay, net tu'ugu fariseeu wyooju kaabyu, esu Jesús tyujku jap tugoty es ñaxwe'tsy meesu winduuy. ³⁸ Es ja fariseeu mak tja'aju ko t'ijxy ko Jesús kyaj tkuydyuun ja fariseeu kyostumbru ko kyaydyu koonam wá'ats wá'ats kyubujtu. ³⁹ Es ja Windsún Jesús jyunañ:

—Miits fariseeuty xyajwá'atstu wingajxy yu mvasu es yu mdexy. Es nandu'un miits mdsi'i mxutstu es mnaywyitadu yajxón es du'un mgyxu'uktu mnikajxy tsuj. Per mjodoty mnaywyinnaxuja'ap es mmaadsaamp esu axuukru mwinma'añ xymudattu. ⁴⁰ ¡Kujuunaty miidsaty! ¿Kyaj xyñijáwudu ko di'ibu tu dyajkoj wingajxy nandu'un jodoty dyajkoj? ⁴¹ Múdundu miidsaty yu Dios mat wínu mjot, es du'un tugekyü wyu'umda'ayut wá'ats.

⁴² Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko miits myojxtap yu xu'uk es yu ruudu es tugekyü aay ujts, es kyaj xykyuudyundu éxtam tyu'ajtanaty es nan kyaj xytsyoktu ja Dios. Jawyiin tsoktu Dios es xykyuudyúnat di'ibu yajnigutujkar es oy nandu'un xytyukwinyóxtat.

⁴³ Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko m'u'uñyá'andu jap tsajptugóty ma oybyu uñaaybyajn, es myajkajxpo'xa'andu tu'aay mat ja windsu'kan. ⁴⁴ Puroobu miidsaty, ja'a ko du'un m'íttu éxtam ma tu'ugu o'kpu tu ñaxtaku es kyaj

ya'ijxwɛ'umdu, es ja ja'ay ñaxtu nikujxy es ni tkanijáwudu ko jap ja o'krɛ.

⁴⁵ Net 'yadsooy tu'ugu ja'ay di'ibu tsajptugóty ya'uxpɛjkr:

—Ya'uxpɛjkrɛ, ko du'ɛn tɛ mjuna'añ, xywyngajxrajtrɛts nandu'ɛn ɛɛdsuty.

⁴⁶ Es ja Jesús jyunañ:

—Puroobu nandu'ɛn miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɛjkrɛ, ja'a ko xytyuktsam'uktɛ tsemy ja ja'ay di'ibu kyaj tmamadá'agut, es miidsuty ni je'eyɛ mgɛwa'xypy xykyatukpudakɛ. ⁴⁷ Puroobu miidsuty, ja'a ko myajkojtɛr ja o'krɛ kyupotsy mɛ jajnaxtáku ja Diosu kyugajxpu di'ibu m'aptɛjk ya'o'ktɛ. ⁴⁸ Du'ɛn jajjaygyúkɛ ko miidsuty ti'igyɛ mɛt di'ibu tyuundu ja m'aptɛjkuty. Yu'ɛjuty dya'o'ktɛ ja Diosu kyugajxpruty es miits xya'óyudu yɛ kyupotsy. ⁴⁹ Paaty ja Dios tɛ jyuna'añ mɛt ja wyijy'ajtɛn: “Ngáxɛpts ja ngugajxyɛts es yɛ n'apóstuluty, es nija'ajuty xpyajudítɛt es nija'ajuty xya'oogut.” ⁵⁰ Es ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttɛr, ja Dios 'yamdeepy es xykyubáttɛt ja ñe'pyñ ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktɛ extɛ mɛ naxwíñudu tsyondaky, ⁵¹ extɛ Abelu ñe'pyñ extɛ jabaat mɛ Zakariias di'ibu ya'o'ktɛ mɛj tsajptɛjk winduuy es artal ɛxkɛ'uy. Paaty nandu'ɛn n'anɛmɛ ko ja Dios ttukkumadowa'anɛt yɛ ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttɛr nidugekyɛ ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktɛ.

⁵² 'Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɛjkrɛ, ja'a ko tɛ xyja'abeky ja awatsn di'ibu ya'awatsypy mɛ ja'ay tmɛmadowdu ja Diosu 'yayuk. Ni miits mgatákudu es xya'aduktɛ pánuty jatukɛyándɛr.

⁵³ Ko ja Jesús tso'onnu, net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɛjkrɛ jyantsyjtɛr'ambujktɛ waanu ni'igu mɛt yɛ'ɛ, es oymyaaty dyajtɛy kanak nax, ⁵⁴ es t'ɛxtá'ay ja winma'añ wi'ix dyajka'ajɛt es tni'ɛnɛt.

12

¹ Es waanu ni'igu ja'ay jyantsyñaymyujkudu kanak mil es jyantsyñay'adijmujkɛnudu es ñadyukta'anɛnudu. Es ja Jesús t'anmaay jawyiin ja 'yuxpɛjkrɛty:

—Naygywentu'átudu miidsuty es kɛdiibu mnaydyuk'ya'axɛngudɛt mɛt ja fariseeɛdyɛ lyevaduuru, di'ibu 'yandiipy ja wyinma'añ éxtɛmɛ ja'ay di'ibu nay'andíjɛdɛr jyiky'attɛ tɛy'ajtɛn mɛɛt. ² Tugekyɛ di'ibu ijtr yu'utsy tyam, óknɛm jajpraadɛt. ³ Es di'ibu tɛ xykyajxy ayu'udsyɛ koots, jajnija'adyaary xɛñ mɛ nidugekyɛ ja'ayuty.

Pán yajtsɛ'ugɛr

⁴ 'Miits mɛgu'uktɛjkuty, tyam n'anɛmɛdu ko kyaj xytsy'ugudɛt di'ibu nini'x ya'e'kypy es óknɛm kyaj mbaat

ti tnakytyŭñ. ⁵ N'anuumudu di'ibu mdsu'ugadup: tsu'ugudu Dios di'ibu ko tu tpujku ja ja'ayu jyiky'ajtun, myudajtp ja kutujkan es pyujta'agut ma ja ayoodákn. Tau'ajtun, tsu'ugudu yu'u.

⁶ 'Tyo'ktup ja ja'ay magoxk ja joonu'unk mut majtsku meeñu'unk, ¿kudii? Es ja Dios kyaj tja'aydyugóy ni tu'uk yu taaduty. ⁷ Katu miits mdsu'ugudu. Dios ni'igu miits mdsókudu kadiinam mayu joonu'unguty. Pes extu mwaay Dios ya'ijtypy madsyoy.

Pánuty ja Jesús yuxkajptup mayjya'ayóty

⁸ 'Es n'anuumudu ko nidugekyu ja'ayuty di'ibuts xy'axájup éxtumu wyindsunun ya mayjya'ayóty, ujts, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nandu'unuts n'axaju yu'ujuty ma ja Dios 'yity mut ja 'yanklus. ⁹ Es di'ibuts kyaj xy'axaju mayjya'ayóty ya naxwiiñ, uj kyajts n'axaju nandu'un ma ja Dios 'yity mut ja 'yánklusuty. ¹⁰ Es oytyim pánuty di'ibuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xykyajxpátp axuuk, mbaat yu'u yajme'xy. Per di'ibu myu'udugeepy myugajxtugeepy ja Espíritu Santu, yu'u mut ñaybyekytyúkudut es ni na'a Dios kyapojpuma'xudut.

¹¹ 'Es ko ja ja'ayuty myajnjxudut ma ja teedyuty, o ma ja justísuty, o ma ja di'ibu ni'igu myújaty ja kyutujkan, katu mnaydyukjotmaydyúñuty wi'ix m'adsówat o wi'ix mjuna'anut, ¹² ja'a ko yu Espíritu Santu yu'u mmo'oyudup ja ayuk wi'ix mjuna'anut.

Kudsu'ugu ja mukja'ay'át

¹³ Net tu'ugu ja'ay t'anmaay ja Jesús:

—Ya'uxpukpu, anuumuts ja nmuga'ax es dyajwa'xut ja kuma'añ esuts xymyo'oyut di'ibuts uj xypyatp.

¹⁴ Es ja Jesús 'yadsoojm:

—Mexy, ¿pánuts uj tu xypyujta'aky éxtumu fwezun o di'ibu jajwa'xup ja kuma'añ?

¹⁵ Nandu'un ja Jesús t'ak'anmaaydyu ja ja'ayuty:

—Ixtu es naygywentu'átudu miidsuty es katu xy'adsoktu ni tii, ja'a ko kyaj ja'ay yu'uyu ttimtukjiky'aty ko mayu pyujta'aky tmadaty.

¹⁶ Net ja Jesús tpujtáky tu'ugu iixpajtun:

—Tu'ugu yedyuk mukja'ay 'yijty. Yu pyujta'aky jantsy wyinduu. ¹⁷ Ta ja mukja'ay ja wyinma'añ dyaj'yo'oy: “¿Tits ndúnup? Kyajts nmudaty mats nbujku'ugudu tyadu pujta'aky.” ¹⁸ Es dyaj'yo'oy ja wyinma'añ, ta jyunañ: “Tuts nnijawu tits ndúnup. N'ok'yajpude'egyudsu tyadu ndsa'xuts es ngójudats waanu muj. Es jáputu nbujku'kta'ayut tugekyu di'ibuts tyam tu nyajpude'eky es tugekyu di'ibuts nmudajtypy. ¹⁹ Nétats

nnay'anuumudut: Mmudajtypy may p̄jke'eky di'ibu mya-
jtúnur kanak jamajt. Po'x. Kay uuk. Jotkujk'át." ²⁰ Peru Dios
'yanmaayy: "iWinma'añdyúk! Tyadu ux m'ooga'añ, es di'ibu
mmudajtypy p̄jke'eky, ¿p̄an myuwu'umur?"

²¹ Es ja Jesús 'yajaknañ:

—Es du'un jyátut ja ja'ayuty nidugekyu di'ibu pyujta'aky
ñip̄jkrajttur kyu'am oy'ajtangujxm, per kyaj tñip̄jkpáttu ja
oy'ajtan ma Dios.

²² Oknum ja Jesús t'anmaay ja 'yuxp̄jkp̄ty:

—Paaty n'anuumudu miidsuty, katu xywyinmaydyu di'ibu
mjuxttur es di'ibu mwit'áttur. ²³ Pes mut yu'uyu yu mjiky'ajtan
es yu mnini'x di'ibu Dios tu mdukmay'átyuty, yu'u du'un ni'igu
oy kudiinam ja mje'xy mbeky esu mwit mnijam. ²⁴ Ixtu
jeeky. Kyaj ñi'iptu es kyaj tsyiktu es kyaj tmudattu tsya'x
es wi'ix ja Dios myo'oyuty ja jye'xy. iEs miidsuty ni'igu
mjantsyyajtsóktu kudiinamu jeegyuty! ²⁵ Ni p̄an miidsuty
mbaat kyaj ñayyajiky'átyuty waanu jeky, oy muk mjanayjy-
otmaydyuunubu. ²⁶ Es p̄an kyaj mbaat xytyundu tadu di'ibu
waanu, ¿ti ko mnayjyotmaydyúnudu mut ja wiinkpu?

²⁷ Ixtu wi'ix yoñ ja p̄jy. Kyaj tyundu es kyaj ty'a'aktu. Per
n'anuumu ko ni ja rey Salomonk mut tugekyu tsyuj'ajtan, kyaj
dyu'unaty éxtam yu'u. ²⁸ Es p̄anu Dios yajp̄ijpy yu p̄jy di'ibu
pi'tsp pojun es jakumbom yajno'knu, ¿ti ko kyaj xymyubuktu
es udsajtam yu'u xywyítxum? ¿Ti ko miidsuty je'eyu waanu
xymyubuktu? ²⁹ Katu mjotmay'ooktu es katu xy'uxta'aydyu
ti mjuxttur es ti m'uuktur. ³⁰ Tyy'ajtan ko yu ja'ayuty di'ibu
kyaj tmudúñ ja Dios, yu'uyu situy naydyukjotmaydyuunur
tugekyu tyaadu. Per miidsuty katu du'un xytyundu, ja'a ko Dios
Teety yu'u mDeety'ajttur es yu'u ñija'ap ko mdugoy'ajtxubu
tyaadu. ³¹ Naydyukjotmaydyúnudu miidsuty es mjiky'áttut
éxtam ja Dios dyajkutíky, es net yu'u mmo'oyudut tugekyu
di'ibu mdugoy'ajtxur.

³² Katu mdsu'ugudu. Ujts miits ngwentu'áttur éxtam ja
borreegu kwentu'ajtr̄u tkwentu'aty ja byorreegu. Nandu'un
yu Dios Teety 'yoyjya'ap es myajnajxudut ma yu'u yajkutíky.

P̄jku'uktu ja m'oy'ajtan tsajpótm

³³ Tooktu di'ibu mmudajttur, es mo'oydyu di'ibu
tugoy'ajtxur; tukjottugoydyu abujkan di'ibu ni wi'ix kyajátut,
ja oy'ajtan jam tsajpótm, ma kyaj tyáktu ja ma'tspr̄u es ni tii
di'ibu yajwindugóyur. ³⁴ Mut ko ma xymyudaty p̄jke'eky yu
m'oy'ajtan, nan japu mjot mwinma'añ 'yity.

³⁵ Nayjyjp'íxudu mut ja mlampru es xyajtóyut. ³⁶ Du'un
éxtamu po'oduumbu di'ibu 'yawijxyru yu wyindsán
ko jyumbítut ma tu 'yotsy p̄jkr̄u nigaabyu, es netyu
dya'awa'adsut ja tujk aa ko kyugajxut. ³⁷ Jotkujk yu

po'oduumba di'ibũ ja wyindsún pátup wijy ko jya'tut. Tũy'ajtũn n'anũmũdu ko ja wyindsún dyajnaxwaadsut ma ja meesũ es twingũ'uyut es dyajkáyut. ³⁸ Es oy jya'tut tsu'pũn, o kajamõñũm es yajpraadut wijy, jotkujkũ tadũ po'oduumba. ³⁹ Es mnija'adũp miidsuty kooxyũp yũ kudũjk tñijawũ ti oorũ jya'tut yũ ma'tspũ, nétxyũp 'yity wijy es kyajxyũp ja toombũ tyũkũ. ⁴⁰ Miidsuty nandũ'ũn nayjyũjp'ixũdu, ja'a ko kyaj xyñijáwũdu na'a ẽj, ja Naxwĩñũdu Ja'ayũdyũ Kyudũnaabyũ, njã'tũdũts.

Oyduumba es di'ibũ kyaj

⁴¹ Net ja Peedũ dyajtũũy:

—Windsún, ¿ti tũ xpyũjta'agyũ tyãdu ijxpajtũn je'eyũ mat uũdsuty, o mat nidũgekyũ ja'ay?

⁴² Es ja Jesús jyũnãñ:

—N'okpũjtákũm tu'ugũ kudũjk tmũdaty tu'ugũ tyuumba di'ibũ kuwijy es tyiĩmpy ti wyindsún tsyejpy. Ta ttukmũnikaagyũ ja tyũjk es dyajkáy dyaj'uugut ja po'oduumbũty di'ibũ jam. ⁴³ Jotkujk ja tuumba ko ja wyindsún jya'tut es pyaadũdũt tkuydyũñ di'ibũ tũ yajtuknipéky. ⁴⁴ Tũy'ajtũn n'anũmũdu ko yũ windsún ttuknipákũdũp tũgekyũ di'ibũ myũdajtypy. ⁴⁵ Per pũnũ tadũ po'oduumba jotjũnãũp: “Yũ nwindsúnũts kyaj tsojka'ta'añ”, es net axũũk ttuũñ ja wiĩnkpyty ja po'oduumba, es yũ'ũ je'eyũ kyaay 'yuknũ es myúkũnũ. ⁴⁶ Ko ja wyindsún jya'tut ja oorũ mã yũ'ũ kyaj tũjũp'ixy, net tyukkũmũdówũdũt jantsy mũk es yajpũjta'agũt mã ja ja'ay di'ibũ kyaj tkuydyundũ 'yayuk.

⁴⁷ Ja'a ko yũ po'oduumba di'ibũ ñija'ap wi'ix yũ wyindsún tjatseky es kyaj dũ'ũn tkuydyũñ es kyaj tmãmũdoy, nandũ'ũn yajtukmũdówũt mũj. ⁴⁸ Per ja po'oduumba di'ibũ kyaj tñijawũ wi'ix ttseky ja wyindsún es ttuũñ di'ibũ nitũjkaũp ja tũydyu'unũn, je'eyũ waanũ yajtukmũdówũt. Ja'a ko di'ibũ wyindsún tũ myo'oyũty yũ kyutujkũn, yũ'ũ ana'amũdũp mũk ja wyindsún, es di'ibũ ni'igũ yũ kyutujkũn tũ myo'oyũty yũ wyindsún, nan ni'igũ 'yana'amũdũt.

Jesuskũjxmtũ ja'ay yajtsiptúkũdu

⁴⁹ Tũts nmiñ naxwĩñ es nyajmĩñũts ja jũũn. Es njantsyt-syékyũts esxyũp tyam tyoy. ⁵⁰ Koonũmũts n'ayówũdũts, es njotmay'oogũdũts extũ ko yajkuydyũnũt. ⁵¹ ¿Tii mjunándũp miidsuty kots ẽj tũ nmãmĩñ yũ jotkujk'ajtũn yã naxwĩñ? jKyaj dyũ'ũnũty! Je'eyũ jotmay nyajmĩñũts. ⁵² Tyam ñaywya'xa'ãnũdu ja'ay di'ibũ nimũgoxk ijttũp mã tu'ugũ tũjk. Nidũgũũk tmũdsip'aty ja nimajtskrũ, es ja nimajtskrũ tmũdsip'aty nidũgũũkrũ. ⁵³ Ja teety ttuk'ak'aty ja myãũnk, es ja mãũnk ttuk'ak'aty ja tyeety; es ja taãk ttuk'ak'aty ja ñũũx,

es ja nux ttuk'ak'aty ja tyaak; es ja xekxy naydyuk'ak'ajtadup ak ja'ajuty.

⁵⁴ Jesús nandu'an t'anmaay ja ja'ay:

—Ko miits xy'ixtu yu yaak pyude'eky ma xuu tsi'ity, net mjuna'andu: “Tu'ujaamp”, es net tyu'uy. ⁵⁵ Es ko jyumbojy, net mjuna'andu ko 'yana'añ, es net 'yañ. ⁵⁶ Miidsuty di'ibu nay'andijudup es jyiky'attu tuj'ajtan muut, mnija'adup wi'ix jyata'añ ko pyojy es ko yaak pyude'eky, ¿ti ko xykyanijawudu di'ibu Dios tyiimpy tyam ma miidsuty? ⁵⁷ ¿Es ti ko miidsuty ku'um xykyarayo'oydu éxtum pyaadyuty?

⁵⁸ 'Ko pán mni'uunudu es mnajxtu nimajtsk ma ja kuduunk, nik oy ko mut mnayya'odyudu tu'am, kadiibu mnaymyunajxudu ma fwezun, ja'a ko yu fwez mguyakudup ma polusiu, es mbujta'agudu pujxndugoty. ⁵⁹ N'anuumats mij, ko jap mdakut, nétnum mbudsámut koonum xykyubajtta'ayut tugekyu.

13

Tsojkup es njodumbijtum

¹ Net ja ja'ay tnimiindu ja Jesús es ttukmumadyaktu éxtumu Pilatu 'yadu'atsy ko dya'eeky Galileeu ja'ayuty ma ja artal ko Dios twindsu'ugudu. ² Es ja Jesús jynañ:

—¿Mjunándup xytyijy miidsuty ko ni'igu pyekyjya'ayadyu tyadu Galileeu ja'ayuty di'ibu o'ktu es kyaj dyu'unuty ja wiinkru Galileeu ja'ayuty? ³ Kyaj tyu'ajtanuty. Per pun kyaj miits mjodumbittu, nandu'an mdugooydya'aydyut. ⁴ Es maanum yu potsyu kujxmbu di'ibu xuy'ajtypy Silo'ee jyity es dya'e'ky nimajmókx tuguk ja ja'ay, ¿mjunándup xytyijy miidsuty ko ni'igu yu'u pyekyjya'ayuty es kyaj ja wiinkru ja'ay di'ibu Jerusalén es kyaj 'yo'ktu? ¡Kyaj tyu'ajtanuty! ⁵ Per pun miidsuty kyaj mjodumbittu, nandu'an mdugooydya'aydyut.

Iigu kepy éxtumu ijxrajtan

⁶ Net ja Jesús trajtáky tu'ugu ijxrajtan:

—Tu'ugu yedyujk tmdaty tu'ugu iigu kepy ma ja kyam, es oj nejxy es t'ixa'añ pun jama iigu tsa'am. Es ni ti tkapaty. ⁷ Net t'anmaay ja ja'ay di'ibu kywentu'ajtypy ja iigu: “Ix. Tyámats tuguk jumajt kujk nmiñ es n'xxta'ayudsu tyuumbu tadu iigu es kyajts ti nbaaty. Tim po'tu'uk. Kadiibu je'eyu 'yadsiput.” ⁸ Es ja ja'ay di'ibu kywentu'ajtypy ja kam 'yadsooy: “Windsún, wa'an t'ak'ity jatuk jumajt. Tyámats ja nax ndaj'yúngut es mbujta'agudats ja abu'udu. ⁹ Es kots du'an ndúnat, net n'ijxum kooxyup nyajtuump'átat ma tadu jumajt myiñ. Es pun kyaj, ta xpyo'tu'ugut.”

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu toxtyujk judsuguty

10 Es mā tu'ugu saābūdu xuu ja Jesús ya'uxpeky mā ja tsajptujk, ¹¹ es ta tu'ugu toxytyujk di'ibu pūjkup majmókx tūguk jumajt. Yu ka'oybyu tu yajwū'amunu jadsuguty, es kyaj mbaat ņakutyu. ¹² Es ko ja Jesús 'yijxu, net oj dyaxu es 'yanmaay:

—Ūjts tyam mij nya'aguda'agup.

13 Es net ja kyū'u ttuknikooñ ja toxytyujk, es net ja ņini'x tyūdaay. Ta ja toxytyujk t'awdajty ja Dios. ¹⁴ Es jyot'ambejky ja di'ibu ijtp windsún mā ja tsajptujk, ja'a ko Jesús tu dya'aguda'aky mā saābūdu xuu tadu toxytyujk. Es ja tsajptujku ņūwindsún t'anmaay ja ja'ayuty:

—Tu'uk tu'ugu samaan tūdujk xuu mbaat mmindu es m'aguda'aktat, per saābūdu xuu kyaj mbaat.

¹⁵ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Miidsaty di'ibu nay'andijūdup es jyiky'attu tūy'ajtūn mūut, ŷti kyaj miidsaty saābūdu xuu xymyugājūdu mburrū es ja mdsajkaā es xyajnjūxtū nū'ukpū? ¹⁶ Es tyādu toxytyujk yū'u Abraanū tyūmp 'yaats, es ja mūjku'ugópk Satanás tu ya'ityuty mūdu tadū pā'am majmókx tūguk jumajt, ŷti ko kyaj 'yaguda'agūdu tyādu toxytyujk saābūdu xuu?

¹⁷ Es ko dū'un ja Jesús jyūnāñ, nidūgekyū myūdsip tsyoydyū-undāaydyū, es ja ja'ayuty di'ibu tu tmūdoy xyondaktaaydyū mūt ja mūj'ajtūn di'ibu Jesús tu ttuñ.

Mortás tūmt éxtūmū ijxpajtūn

¹⁸ Net ja Jesús jyūnāñ:

—ŷWi'ix ya'ixy ja Diosū kyutujkūn, es tits mbaat mūut nya-kijxyū? ¹⁹ Dū'un éxtūm tu'ugu mortás tūmt di'ibu tu'ugu yedyujk tu twūjy es yajnijeepy mūdu nax, es yoñ éxtūm tu'ugu kepyūn es ja joonuty tūjtā'aktū pya'an mā tadū xye'entsy.

Levaduuru éxtūmū ijxpajtūn

²⁰ Es 'yakjūnāñ ja Jesús:

—ŷTi mbaat mūt kyijxyū ja Diosū kyutujkūn? ²¹ Dū'un yū'u éxtūm ja levaduuru di'ibu tu'ugu toxytyujk pyūjtākypy mā mayū arinū es ttuktij'yo'oy koonūm ņaydyuktūjkūdyā'ayuty.

Tūjk āā xu'utspū

²² Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyū'u, ņējxy Jerusalén es ņaxy kajpngajpn es ya'uxpeky. ²³ Es nidu'uk yajtūjū:

—Windsún, ŷje'eyū niwaanū di'ibu nitsokp?

Es ja Jesús 'yadsooy:

²⁴ —Jottūgoydyū es mdúkūdat mā tūjk āā xu'utspū, ja'a ko may ja ja'ay tyūkyā'andū, es kyaj mbaat tyūkūdu. ²⁵ Es ko ja kudūjk pyūdu'ūgūt es dya'adúkat ja tūjk āā, net miidsaty di'ibu jap tūjā'p kyóxtūp ja tūjk āā, es mjūnā'andū: “Windsún, ya'awa'ats ja mdūjk esūts ndúkūdat.” Es ja kudūjk 'yadsōwūt: “Kyajts nnijawū mbūn miidsaty es mā mdsoondū.” ²⁶ Es

miidsuty xy'anuumut: “Ûdsajtum oj n'okka'ayumbu ti'igy, es mijts xya'uxpajk ngajpnótyuts.” ²⁷ Es yu kudajk m'adsówudut: “Tu n'anuumudu ko kyajts nnijawu ma mdsoonda. jÿga'aktu ja yaa nidugekyu miidsuty pojru tuumbuty!” ²⁸ Jam ma ja'ay juu'uy ya'axtat es ñaydyutskaadudut mut ja ay'o'on, jam nandu'un miits m'ittut ko xy'ixtat yu Abraan, Isaa esu Jakoob es nidugekyu Diosu kyugajxru ma Diosu kyutujkun, es miits myaj'yojkrudsamándur tujaj'p. ²⁹ Es ja ja'ay myina'andu jagam ma xuu pyudsemy es ma xuu tsyi'ity es ma jumboj es ma yukpoj, es ñaxwaatstat es kyádyut ma Diosu kyutujkun. ³⁰ Es ta di'ibu tyam ux'ok, yu'u najxtur jawyiin; es di'ibu tyam jawyiin, yu'u ittur ux'ok.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

³¹ Es net jyajttu nija'ajuty ja fariseeuty, es t'anmaaydu ja Jesús:

—Tsoon ja yaa, ja'a ko ja Eroodus mya'oogánu.

³² Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Nujx anuumudu tadu wax kots uj njuna'añ: “Ûjts nyajrudsmaambyuts yu ka'oybyu es nya'aguda'aguduts yu puma'ay, es nyajkaxa'añuts yu nduunguts extu ko Dios juna'anunam.” ³³ Es mbaaduts nyaj'yo'oyuduts ja ndu'u extu koonamts nja'tuduts Jerusalén. Mut ko kyaj mbaat tu'ugu Diosu kyugajxru 'yeeky pun kyaj jyáputy Jerusalén.

³⁴ Es ja Jesús 'yakjunañ:

—Miits Jerusalén ja'ayuty, miits mya'o'ktur yu Diosu kyugajxputy es xykyuka'atstu ja di'ibu Dios kyejxypy. Kanak ok miidsuty njayajmuka'añ éxtamu tuttaak dyajmiky ja tyutku'unguty kyaknbatku'p, per kyaj xykyupujktu.

³⁵ M'ixtur miidsuty ko yu mdajk wyu'uma'añ kubak. Es n'anuumudu ko kyajts xyñaky'ixtat extu ko traadut ja xuu es miits mjuna'andut: “Dios kyunu'xur ja di'ibu miimp Nindsun'ajtamgyujxm.”

14

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix

¹ Ma tu'ugu saabudu xuu ja Jesús ñejxy kaabyu ma tu'ugu windsun fariseeu tyajk, es támdum pya'ixyuty yu wiinkru fariseeuty. ² Es jam Jesús wyinduuy tu'ugu puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix. ³ Net ja Jesús dyajtuy ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktur:

—¿Ti ja ana'amun yajkutijkyru, es nya'agudákum ja puma'ay ma saabudu xuu, o kyaju?

4 Es yu'ujaty wyu'amdaaydyu amoñu. Net ja Jesús tku'unitoon ja puma'ay es dya'agudaky, es t'anmaay es ñujxat. 5 Net ja Jesús t'anmaay ja fariseeuty:

—Pun miidsaty yu m'u'unk o mdsajkaa kunajxp ma tu'ugu nudajñ, ¿ti kyaj mij xyjuudat pójunu, oy jyatimsaabuxuujaty?

6 Es kyaj 'yadsoojumbijttu ni wi'ix.

Yajwóy ma pujk ukun

7 Es ko t'ijxy ja Jesús yu ja'ayaty di'ibu tu yajwóy ko twin'ixtu yu uñaaybyajn di'ibu windsu'kun maut ma meesu, net myooydu tadu kajxwíjun:

8 —Ko pun mwówdut ma tu'ugu xuu ma ja'ay pyaka'añ, katu m'u'uñu ma ja uñaaybyajn ja jujp'ámbu. Mbaat myiñu wiinkru ja'ay di'ibu ni'igu muj ijtp es kudii mij, 9 es ja kudujk m'anuumudut: “Wa'tsu'uk jaa es yu ja'ay 'yu'uñut.” Es mij mnajxat mat ja tsoydu'un extu jam ux'am, es m'u'uñut. 10 Tyam ngajxwíjy es ko myajwówat, u'uñu jam ux'am. Es ko myínut di'ibu tu mwóyaty, net m'anuumudut: “Mutnaymyaayubu, nax yamdsoo ma uñaaybyajn di'ibu myudajtypy ja windsu'kun.” Es du'un xy'axájat ja windsu'kun ma ja ja'ay 'yu'uñudu mat mij ma ja meesu. 11 Di'ibu naymyujpajtakur, yu'u Dios puwíjtsur; es di'ibu naybyujtakur yuunk naxypu, yu'u Dios ya'ítur muj.

12 Es ja Jesús t'anmaay nandu'un ja kudujk di'ibu tu twoy:

—Ko xywyówat ja ja'ay kaabyu, katu xywyowdu yu mmutnaymyaayubu es ja mmugu'uktujk, o mmudujkra'a, o makja'aydyujk, di'ibu óknum mij mwówdur nandu'un.

13 Kyaj dyu'unuty. Ko ja'ay xywyówat ma xuu xytyuna'añuty, mwówur yu ayoobu ja'ay, yu uxneybyu es yu wiintsu. 14 Pun mdiimbyu du'un, mgunu'xudur ja Dios, ja'a ko yu'ujaty kyaj mbaat dyajjumbittu. Dios myajjumbijtxudur ma naty jykypyeky ja ja'ayaty di'ibu jiky'ajttur tuy'ajtun maut.

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

15 Es ko tmadooy yu tyaadu, tu'ugu di'ibu naty jam uñaapy ma ja meesu t'anmaay ja Jesús:

—Jotkujk di'ibu kaapy ma ja Diosu kyutujkun!

16 Net ja Jesús jyunáñ:

—Tu'ugu kudujk ttuna'añ tu'ugu muj xuu. Net twooy may ja ja'ayaty. 17 Es óknum ma ja oorú tpaty ma 'ya'ux'ata'andu, tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'anuumut ja ja'ayaty: “Mindu. Tu net yajpajtakta'ay tugekyu.” 18 Es nidugekyu di'ibu tu twoy jyunandu: “Du'un xy'oknama'xut.” Tu'uk jyunáñ: “Ja'a ko tyámuts tu njuy tu'ugu nax, es yu'uts nujx n'ixa'añ. Tunu may'ajtun, du'un xy'oknama'xut.” 19 Es jatuk jyunáñ: “Yu'uts tu njuy mugoxk mankwernu yuubu, es

yu'ats nujx n'ijxmatsa'añ pán yuup. Tun may'ajtun, du'hn xy'oknama'xut." ²⁰ Es jatu'uk jyunañ: "Tyámats ndimpujkta'ay. Kyajts mbaat nnejxy." ²¹ Es ko ja tuumbu jyumbijty, net ja wyindsún t'anmaay tugekyu. Net ja wyindsún 'yajku, es t'anmaay ja tyuumbu: "Nujx tyamyu woomúk yu ja'ayuty di'ibáty muj tu'aay mutsk tu'aay, es xyajmínut ja yaa nidugekyu ayoobu ja'ayuty esu uxneybyu esu wiintspu." ²² Es óknam ja tuumbu t'anmaay ja wyindsún: "Túts nduñ éxtam tu mjuna'añ, es tápnam 'yak'awa'adsaty yu lugaar." ²³ Es ja wyindsún t'anmaay ja tyuumbu: "Nujx, ak'ix mā kajpnba'a es mā padu'u, es myíndut yu ja'ay esuts yu ndujk 'yútsut. ²⁴ Ja'a ko di'ibats tu njawoy jawyiin es kyaj myndu, tyam kyajts nnakymyo'oyut es kyáyut."

²⁵ Es mā tyimnejxy ja Jesús, pyanejxyuty ja mayjya'ay. Ta ja Jesús 'yijxambijty es jyunañ:

²⁶ —Pun xyñiminaambuts éxtamts yu n'uxpukpu, jawyiinats xytsyókut uj es óknam yu mdeety mdaak esu mnudo'oxy es yu m'u'unk es yu mmuga'axuty, es mij ku'am. Es pun kyaju du'hn xytsyeky, kyaj mbaat m'ity éxtamdsu n'uxpukpu. ²⁷ Es kyaj mbaat n'uxpukpu'áty pun kyajts xypyadsooñ es mjiky'átut éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kun tninejxy.

²⁸ 'Pun miits nidu'uk mgojaampy tu'ugu potsy kujxm, ¿kyaj jawyiin xy'oktúnut ja mgwentu es xy'ixut wi'ix xya'abaadut? ²⁹ Es pun je'eyu tu xyñidaju ja mbotsy es kyaj mbaat xyñakyya'abety, nidugekyu ja'ayuty mij mdukxi'igudut ³⁰ es jyuna'andut: "Tadu ja'ay je'eyu tu tpojtse'egy es kyaj t'ok'ya'abajnu."

³¹ 'O pun tu'ugu rey mat majk mil yu syoldaadu tsyiptuna'añ mat jatu'ugu rey di'ibu myudajtypy i'px mil yu syoldaadu, ¿kyaj jawyiin tniwinmayu pun mada'agup o kyaj? ³² Es pun kyaj, netyu tkexy tu'ugu kyugajxy ko naty jagámnam myiñ ja myudsip es t'anhamat ko wa'an tme'xy es du'huñ 'yítut.

³³ 'Nan nidu'uguty miidsuty, pun kyaj xymyastu'uty tugekyu di'ibu mmudajtypy, kyaj mbaat m'ity éxtamts uj ja n'uxpukpu.

Kaan tyugooyñu ja tya'amts'át

³⁴ 'Yu kaan oy. Per pun tugooyñu ja tya'amts'át, ¿wi'ix mbaat ñakytuñ? ³⁵ Kyaj ñaky'óyuty, ni mā nax es ni mā ja abu'udu 'yity niko'obety. Je'eyu du'huñ ñatugooyñu. Di'ibu mdoodup, wa'an tjaygyúkadu.

¹ Es ja yajkugubajtrɔtɔjk es pánaty 'yandijtɔp pekyjya'ayuty tɔimɔjwɔ'ktɔ ja Jesús es tɔmɔdowɔ'andɔ ja 'yɔxpɔjktɔn.
² Pɔɔty yɔ fariseeuty es ja di'ibuty tsajtrɔgótɔ yɔ'ɔxpɔjktɔp ñay'anmɔɔyɔdɔ:

—Tyɔdɔ ja'ay 'yaxájɔp ja pekyjya'ayuty es kyaydyɔ mɔut.

³ Net ja Jesús trɔjtáky tu'ugu ijxpajtɔn:

⁴ —Pɔn miidsuty nidu'uk mɔmɔdajtypy tuk mɔgɔ'pɔxɔ mborreegɔ es tu'uk tyɔgoy, ¿ti kyaj xyajwɔ'umɔdɔ tadɔ majtɔ'pɔx majmókx majtáxkrɔ jam aamyótɔ es ñajx xy'ɔxtɔ'ay di'ibɔ tɔ tyɔgoy extɔ ko xyɔɔɔɔdɔt? ⁵ Es ko xyɔɔɔɔdɔt, xyɔɔɔɔdɔt'agɔt mgejkykyɔjxy es mɔxɔndɔ'agɔt. ⁶ Es ko mɔjɔ'tɔt mɔ mɔdɔjk, xy'anɔmɔdɔ mɔmɔtnaymɔɔyɔbɔ es ja mɔmɔdɔjkrɔ'a: “Xɔndɔ'aktɔ mɔt ɔj, ko tɔts nɔɔɔty ja nborreegɔts di'ibɔ naty tɔ tyɔgoy.” ⁷ Tɔy'ajtɔn n'anɔmɔdɔ ko nandɔ'ɔn tam ni'igɔ ijt xɔndakɔn tsajtrɔtm mɔt tu'ugu pekyjya'ay jyɔdɔmbity es kyaj mɔt ja ñimajtɔ'pɔx majmókx majtáxkrɔ ja'ay di'ibɔ nayjɔ'adɔp ko jyiky'attɔ tɔy'ajtɔn mɔut es kyaj jyɔdɔmbittɔ.

Toxytyɔjk trɔɔty ja myeeñ éxtɔmɔ ijxpajtɔn

⁸ 'O pɔn tu'ugu toxytyɔjk myɔdajtypy majk ja meeñ es dyajtrɔgótɔ tu'uk, ¿ti kyaj dyajtoye'eky ja jyɔn es tyúkɔt padɔ'krɔ jap trɔgɔty es t'ɔxtɔ'ayɔt odyɔ'agyɔ extɔ ko trɔɔɔɔdɔt? ⁹ Es ko trɔɔɔɔdɔt, net dyajnaymɔyúkɔdɔt ja myɔgu'uktɔjk es ja myɔdɔjkrɔ'a, es t'anɔmɔt: “Xɔndɔ'aktɔ mɔt ɔj, ja'a ko tɔts nɔɔɔty ja nmeeñ di'ibɔdsɔ naty tɔ nyajtrɔgótɔ.”

¹⁰ Es ja Jesús jyɔna'añ nandɔ'ɔn:

—N'anɔmɔt miidsuty, ta yɔ ijt xɔndakɔn mɔ Dios ja 'yánkɔsuty mɔt tu'ugu pekyjya'ay ko jyɔdɔmbity.

Mixy di'ibɔ axɔk jiky'ajt

¹¹ Net ja Jesús trɔjtáky jatɔ'ugu ijxpajtɔn:

—Tu'ugu yedyɔjk tɔmɔdajty majtskɔ myɔɔɔnk. ¹² Es ja mutskɔ t'anmɔɔy ja tyeety: “Tatɔ, xyɔmɔ'oyɔpts ja ngumɔ'añɔts di'ibɔts ɔj xyɔɔɔɔtɔp.” Net ja tyeety dyajwɔ'xy ja kumɔ'añ es tɔmɔy. ¹³ Es ko waanɔ 'yijty, net ja 'yu'unk ja mutskɔ dyajmujktaɔy ja kyumɔ'añ, es ɔj ñajxɔn jagam mɔ wiink naxwíñɔdɔ. Es jam dyajkujxtɔɔy ja myeeñ mɔt ja axɔkkrɔ jyiky'ajtɔn. ¹⁴ Es ko ja myeeñ ɔj dyajkujxtɔɔyñ tɔgekyɔ, net myiñ ja mak yuu mɔ tadɔ naxwíñɔdɔ, es 'yayu'ajɔn. ¹⁵ Net t'ɔxtɔɔy ja tyuunk mɔ tu'ugu yedyɔjk di'ibɔ jap kugajɔn. Net kyajxɔ kyamoty es tkwentɔ'átɔt ja ɔdsɔm. ¹⁶ Esɔ tadɔ mixy jantsy yu'o'kɔp. Kyaj ti mɔut ja jyot dya'útsɔt, extɔ jyajɔ'xánnɔ di'ibɔ dɔ'ɔn kɔxɔ'krɔ éxtɔmɔ tsejtsyɔn, di'ibɔ ɔdsɔm jyɔ'xtɔp, es ni ti pán kyamɔ'oyuty.

17 'Net jyotmay'e'ky es jyunáñ: “¡Nu'undsü ndeety tmudaty yu tuumbü mä tyujk es tmo'oy ja kya'ay 'yukün nanadaku es uj ja yaa n'ayóyuts müt ja yuu! 18 N'oknujxnüts mädsü ndeety, es n'anamüds: Tatu, tats nduundugóy müt ja Dios es müt mij. 19 Kyajts xyñakyñituku es mjuna'anüt kots mij xy'u'unguty. Axájuguts éxtam tu'ugü nduumbü.” 20 Net tyu'udujkü es ñejxy mä ja tyeedyu tyujk. Es ko naty myññam jagam, yu tyeety 'yijxu es pya'ayooju, es ñejxy oj jyujp'yo'oyuty, es 'yaxaju es mynaanu es tsyu'xu.

21 'Net ja 'yu'unk 'yanmaayü: “Tatitu'unk, tats nduundugóy mä Dios es müt mij. Kyajts xyñakyñituku es mjuna'anüt kots mij xy'u'unguty.” 22 Ta ja tyeety t'anmaay ja pyo'oduumbaty: “Juuttü pojän yu wit ja oybyu es tukpajta'aktü. Es mo'oydyu nandü'un tu'ugü kyujjüts es yu kyü'uk, 23 es yajmündü ja tsajkaa ja ni'xpu es xya'oogut es nga'ay n'ükam es ja xuu ndu'unam. 24 Ja'a ko tyadu n'u'unguts dü'un éxtam tü 'yo'knu, es tü jya'ty jatugok. Es tü naty tyugooyñü, es tyam tü nbaadyuts jatugok.” Net ja xuu ttuundu.

25 'Es ja 'yu'unk ja ka'axkórk japü naty kamoty tyuñ. Es ko jyajty tujk wingón, net tmadooy ko ja'ay xyu'uxy es 'yatsta. 26 Net dyaxü tu'ugü tuumbü es dyajtüü: “¿Ti tuun jajtup?” 27 Es ja tuumbü 'yadsooy: “Yu m'utsy tü jya'ty esü mdeety tü tni'ana'amü es 'yoogut ja tsajka ni'x müt ko tü jya'ty oy muk.” 28 Es ja ka'axkórk jyot'ambejky. Kyaj jap tyukuyáñ. Net ja tyeety pyudseemy es 'yanmaayü: “Taku.” 29 Es yu'u t'anmaay ja tyeety: “Mnija'ap naak jamujtats mij tü nmädúñ, es kyajts mij nmädugoy ni na'a, es ni je'eyuts xykyamo'oy tu'ugü tsyibu'unk es ndúnüds yu nxuu mädsü nmütnaymyaayüü. 30 Es tyam tü jya'tyü tadü m'u'unk di'ibu mmeeñ axuk tü ttuñ müt ja kujeñdyo'oxyuty, es tü xya'eeky yu tsajka ni'x müt ko tü jyambity.”

31 'Net ja tyeety jyunáñ: “Nitu, mij dü'uñam m'ity müt ujts, es tügekü di'ibuts uj nmädajtypy, mijtsü mja'a. 32 Es tyam oy ndu'unam tyadu xuu es nxondákam, müt ko tyadu m'utsy dü'un éxtam ko tü 'yo'knu naty, es tyam tü jyambity jiky. Tü naty tyugooyñü, es tyam tü nbátam jatugok.”

16

Tuumbü di'ibu axuk myüdiimpy ja wyindsün éxtamü ijx-pajtän

1 Nandü'un ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpukpütujk:

—Jaa tu'uk ijtyü windsün makja'ay es myudajtypy tu'ugü tyuumbü di'ibu kywentü'ajtypy ja jyiky'ajtän. Es ja makja'ay ya'awa'anü ko yu tyuumbü ttuñ axuk ja jyiky'ajtän.

2 'Net ja wyindsán myujwoojū es yajtūujū: “¿Tii dānū tyāādū éxtūm jyūnā'andū mat mijts? N'okwijsūm yū kwentū éxtūm tū mduñ, ja'a ko kyaj nnakyyajtunā'añ.” 3 Net ja tuumbū ñajjyūnanū kū'ūm: “¿Titsū net ndúnūp tyam? Yū nwindsánūts xyryujkūyāāmbūts yū nduungūts. Kyajts nmūdaty yū mājāā esūts nnaxtúnūts, es tsoydyuumbūts nandū'ūn esūts n'amdówūts yū limosnū.” 4 Net ñajjyūnanū wyinmā'añóty: “Tūts nnijawū w'i'ixūts ndúnūts es nmūdatūdūts púnūts xy'axájūp mā tyujk kots ūj kyaj nduunk nbaādūts.” 5 Net tmūgajxy nidu'uk nidu'uk di'ibū myūni'xy'ajtypy ja wyindsán. Ja jawyiinū dū'ūn dyajtūy: “¿Nū'ūn xymyūni'xy'áty ja nwindsánūts?” 6 Es ja'a 'yadsooy: “Ja'ats nmūni'xyūty tūgūk mil litrū yū aseytū oliivū.” Net ja di'ibū kywentū'ajtypy 'yanmāayū: “Tyāā mneky. U'ūñū pojūn es yajkoj jatū'uk es xyryujtā'agūts mil jakujm je'eyū.” 7 Es óknūm dyajtūy jatū'uk: “¿Nū'ūn mij xymyūni'xyūty yū nwindsánūts?” Es ja'a 'yanmāayū: “I'px tuktujk mil kilū yū triigū.” Es ja di'ibū kywentū'ajtypy 'yanmāayū: “Tyāā mneky. Yajkoj ja wiinkpū es xyákūts je'eyū i'px majtsk mil.” 8 Es ko ja wyindsán tñijā'ajū, net ñigajxū oyū tadū tuumbū, ja'a ko kuwijy mat tadū wyinmā'añ.

Es ja Jesús jyūnāñ:

—Yā naxwiiñ, ta mayjya'ay di'ibū jiky'ajtp je'eyū meeñ ttsoktū es dyajnipatā'andū es myūkjā'ay'atā'añ mat ja jyiky'ajtūn. Es tadū adsojkpū kyuwijyūty w'i'ix tyónūts mā ja wyindsán es tsyókūdtū ja myūgu'uktujk. Per ja jā'ayūty di'ibū tyunándūp éxtūm ja Dios ttsekyūn, kyaj dū'ūn 'yadū'utstū.

9'Dū'ūnūts miits n'anūmūdu ko ja pūjta'aky yā naxwiiñ mā ja jā'ay di'ibáty tyuundūp ja axūk'ajtūn, yajtūndū yū pūjta'aky pūn w'i'ix ja jā'ay mūut mnaymyáyūdtū es ko naty kyexy, net myajkupáktū mā ja winū xūū winū tiempū tsūnāaydyákū.

10'Es pán kyuydyiimpū mat ja waanūbū di'ibū ja wyindsán tukmū'ijxūp, nandū'ūn tkuydyūñ mat ja maybyū. Es pán toomp waanū, nandū'ūn tyoñ mat ja kajaabū. 11 Pāaty pán kyaj tkuydyūñ di'ibū wyindsán tukmū'ijxūp yā naxwiiñ, Dios nan kyaj myo'oyūdtū ja jotkujk'ajtūn jam tsajpótm. 12 Es pūn miidsūty kyaj yajxón xykyuydyundū di'ibū yū mwindsán jya'a'ajtypy, ¿w'i'ix xytsyēky es myajmo'oyūts di'ibū mij mja'a'átūp?

13'Ni pán po'oduumbū mbaāt tkamūdūñ majtskū wyindsán. Ja'a ko pūn tuump yajxón mā ja wyindsán ja jawyiimbū, kyaj mbaāt ñaktyūñ yajxón mā ja myūmajtskpū. Es pūn ja myūmajtskpū wyindsán tsyejpy ni'igū es tyūñ yajxón mat yū'ū, kyaj mbaāt ja jawyiimbū tnakymyūdūñ. Pāaty n'anūmū

miidsuty ko kyaj mbaat xymyuduń yu Dios pın mbajtákyry ja mwinma'ań ma ja meeń.

14 Es ja fariseeuty di'ibu 'yadsojktur ja meeń tmadoo'ittu tugekyu es ja Jesús ttukxi'iktı. 15 Net ja Jesús t'anmaaydyu ja fariseeuty:

—Miits mnayyajnáxudu éxtam di'ibu jiky'ajtp tıy'ajtan mut ma ja mayjya'ayuty. Per ja Dios kyaj mbaat xywyin'ıundı, ja'a ko yu'ı nıja'ap ja mjot mwinma'ań. Es pın naybyjıtákrı mıj, Dios 'yıxtıjry.

Moisesu 'yana'amın esı Diosu kyutujkun

16 'Extı ma jyiky'ajty ja Fwank Yajnıbjıtrı 'ııjty ja Moisesu 'yana'amın es ja Diosu kyugajxırtı ja 'ııxııjıknı. Per óknım ma yu Fwank es tyambaat yajkajxwa'xy ja oybyı ayuk di'ibu nıgajxıry ja Diosu kyutujkun, es mayjya'ay 'ııxtaaydyur wı'ix agwanı tyıkudıt ma Diosu kyutujkun.

17 'Pın kyaj 'yoktuunnı ni tuk peky ja letrı di'ıbu jyaa'ajtyry ja Moisesu 'yana'amın, jawıın kyutıgóyıt ja tsajp esı nax.

Kasaadu ja'ayuty nıaymyastu'ududu

18 'Pın tu'ugı yedyıjk myastutyry ja nıdo'oxy es pyeky mut ja wiınkrı, yajtıgeery ja pıjk úknı wyındsı'knı. Es di'ıbu pıjkr mut tu'ugı toxytyıjk di'ıbu tı nıaymyastu'udyty, nandı'ın yajtıgeery ja pıjk úknı wyındsı'knı.

Mıkja'ay esı Lázarı

19 Es nandı'ın jatı'uk tmadya'aky ja Jesús:

—Jaa tu'uk ijty ja mıkja'ay es ja wyıt trıjta'aky ak oybyı. Es bom bom jyantsykyay jyantsy'iiky éxtam ja ja'ay xııduń. 20 Es jam tu'uk ijty nandı'ın ja yedyıjk jantsy ayoop es txı'aty Lázarı, di'ıbu naty ja nını'x tugekyu ak pu'uts. Es jam yajmastıty ma mıkja'ayı tyıjk aa. 21 Tyadu ayoobı ja'ay, yu'ı jyanayya'utsanı mut ja di'ıbu ka'ap ma ja mıkja'ayı myeesı. Es ja uk nıwıyuty majaty ja pyu'uts.

22 'Es net 'yo'knı ja Lázarı, es ja anklıs yajnıjıı ma ja Abraan 'ııty. Net ja mıkja'ay 'ye'ky nandı'ın, es dyaj-naxtıjkıdu, 23 es nıejxy ayoodaknóty. Net 'ııjıe'ky es t'ıjxy ja Abraan esı Lázarı. 24 Ta yaxkeky: “ıApteety Abraan, pa'ayoogıts! Kax yu Lázarı es dyajxoogıt yu kyı'ı jııp mut yu nıı es min dyajxeemy yu nya'anıts, ja'a ko nıgoots n'ok'ayoonı mık ma tyadu jıın.”

25 'Es ja Abraan 'yanmaayı: “Nıtı, jamyats ko mıj tı m'ıty oy ko tı mıjky'aty, es yu Lázarı tı 'ıayoy. Yu'ı tyam jotkujı'ajtp, es mıj m'ayoy. 26 Nandı'ın ja Dios tı trıjta'aky tu'ugı mıj wok di'ıbu abeky xya'ııtam, es kyaj pın mbaat nıejxy jamdsoo es nı pın yadsoo mbaat kyamıń.”

27 'Net ja mækja'ay jyunáñ: "Tun̄ may'ajt̄un, apteety Abraan, kax ȳ Lázaru mads̄u ndeety ȳ tyujk 28 mats̄ nm̄adaty nim̄agoxkts̄u n'utsy, es t'an̄um̄at̄ k̄adiib̄u ȳā mȳin̄ut̄ nand̄u'̄un̄ mā tȳad̄u ayoodák̄n."

29 'Es ja Abraan jyunáñ: "Ȳu'uj̄aty mȳudajtt̄ap̄ di'ib̄u Moisés es ja Dios̄u kyugajx̄ru kȳx̄jāaydȳu. ¡Wa'an̄ t̄padund̄u!"

30 'Es ja mækja'ay 'yadsooy: "T̄u'y'ajt̄un, apteety Abraan. Per̄ p̄un̄ nidu'uk̄ ȳ o'kr̄u jyikyrȳúkat̄ es ñ̄j̄x̄ut̄ mā ȳu'uj̄aty, ȳu'̄u yajt̄ugajts̄x̄ap̄ ȳu wyinm̄a'añ."

31 'Es ja Abraan 'yanm̄āaȳu: "P̄un̄ kyaj t̄padúñ̄ ja Moises̄u 'yana'am̄un̄ es di'ib̄u j̄yaaydȳu ja Dios̄u kyugajx̄ru, nan̄ kyáj̄am̄ t̄m̄ab̄úkat̄ oȳ jyajikyrȳujkr̄u tu'uḡu o'kr̄u."

17

P̄uroob̄uty ko pekyoty nyajka'am̄ ja wiink̄ ja'ay

1 Jesús t'an̄um̄u ja 'ȳux̄r̄ujkr̄uty:

—Taa di'ib̄u ja ja'ay yajpekytyiimpy. ¡Per̄ p̄uroob̄u tad̄u ja'ay di'ib̄u ȳu mȳugu'uk̄ yajt̄ugeepy! 2 Nik̄ oȳ es yajr̄ujta'agut̄ mejyñótȳ m̄ut̄ tu'uḡu p̄āan̄ yajtuk'yo'kt̄áyut̄ es kyaj ko ȳu mȳugu'uk̄ dyajtuund̄ugóy.

3 'M̄naygywent̄u'át̄ud̄ap̄ mijts̄. Es p̄un̄ ȳu m'utsy m̄m̄ad̄ugooyp̄, kajx̄wij. Es p̄un̄ jod̄umbijtr̄, poj̄p̄ama'x̄. 4 Oȳ m̄m̄ad̄ugóyud̄ut̄ mij̄ j̄x̄t̄ujk̄ ok̄ tu'ukr̄u x̄ū es j̄x̄t̄ujk̄ ok̄ mȳin̄ut̄ es jȳun̄a'̄an̄ut̄: "Ma'x̄kats̄", pes m̄ma'x̄ap̄.

M̄ub̄ujk̄un̄ m̄ak'ajt̄un̄ m̄m̄ut̄

5 Es ja apóstul̄aty t'an̄m̄āaydȳu ja Jesús:

—Winds̄ún, tukm̄ub̄ujk̄ats̄ waan̄u ni'iḡu.

6 Es ja Jesús 'yadsooj̄u:

—Oyx̄up̄ je'eȳu waan̄u x̄ymyudaty ja m̄ub̄ujk̄un̄ éxt̄am̄ tu'uḡu mutsk̄ mortás̄ p̄ajk̄, m̄bāat̄x̄up̄ x̄y'an̄um̄u ȳu m̄uj̄ kepy: "N̄ajx̄ m'itȳ jap̄ mejyñótȳ", es m̄m̄um̄ad̄ów̄ud̄ap̄.

M̄duumb̄u tyu'un̄un̄

7 'P̄un̄ m̄m̄ad̄ajtypȳ miids̄utȳ tu'uḡu m̄duumb̄u es tsu'p̄un̄ ja tuumb̄u jȳumbij̄n̄u mā m̄dujk̄, t̄u ōj̄ yu'uȳ kamotȳ ō t̄u tkwent̄u'aty ja m̄borreeḡu, m'an̄um̄ap̄: "Nax̄ t̄ugotȳ. U'uñ̄u es mgáyut̄." 8 Kyaj, ¿k̄adii? Ni'iḡu t'an̄um̄u: "Ya'abāad̄uts̄ ja n'a'ux̄ esuts̄ ūj̄ n'a'ux̄'át̄ut̄. Okn̄um̄ m̄bāat̄ mij̄ m̄ja'a x̄ya'abāad̄u es m'a'ux̄'át̄ut̄." 9 Es ko tkuydyúñ̄ éxt̄am̄ tyuk'ane'emȳaty ja wyinds̄ún, ¿tī m̄bāat̄ ja wyinds̄ún jȳun̄a'añ: "Dios̄ kujúyab̄u?" Kyaj, ¿k̄adii? 10 Nand̄u'̄un̄ miids̄utȳ ko x̄ykyuydyuund̄a'aȳ t̄agekȳu di'ib̄u Dios̄ t̄u m̄duk'ane'emȳaty, m̄j̄n̄a'̄and̄ap̄: "T̄u ndu'un̄um̄ je'eȳu di'ib̄u t̄u nyajtuk'ana'am̄um̄."

Jesús dya'aguda'aky nimajkr̥u ja'ay di'ibu myudajtt̥ap ja lepr̥u pa'am

¹¹ Es ja Jesús tyu'uyo'oy es ñejxy Jerusalén. Jam ñajxy ma ñaybyadyty yu Samaaryu mat ja Galileeu. ¹² Es ko jyajty ma tu'ugu kajpn, net tpatt̥u majk ja yedyujk di'ibu myudajtt̥ap ja lepr̥u pa'am. Jagam ja tyánudu éxtam jyuna'añ ja Diosu 'yana'amun, ¹³ es yaxkakt̥u:

—Jesús, Windsún, pa'ayooguts uudsuty.

¹⁴ Es ko Jesús 'yijxu, net 'yanmaayy:

—Nujxt̥u ma ja teety es m'íxud̥t.

Es ko oj ñujxt̥u, net 'yagudaktaaydyu. ¹⁵ Net tu'uk ko t'ijxy es tu 'yaguda'aky, jyumbijty es ya'axy jyeky t'awdajty ja Dios.

¹⁶ Es net tnimiiñ ja Jesús es ñaygyoxtnaaydyáku es ñayjyujpu naxkujxy es tj̥a'aygyudáky. Esu tad̥u yedyujk yu'u samaritanu ja'ay. ¹⁷ Net ja Jesús jyunañ:

—¿Tii kyaj tu 'yaguda'akt̥u nimajk? ¿Ma net ja nidaxtujkr̥u?

¹⁸ ¿Tii yu'uyy naydyi'igyu tyad̥u samaritanu ja'ay tu jyumbity es t'awdaty ja Dios?

¹⁹ Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pudu'uk es nujx. Tu m'aguda'aky mat ko tu xymyubeky.

Wi'ix myínut ja Diosu kyutujkun

²⁰ Es ja fariseeuty dyajtt̥udu ja Jesús:

—¿Na'a du'un ja Dios yajkutuka'añ?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko yu Dios myínut es yajkutuka'añ, kyaj ya'íxut ko jya'ty éxtam yu naxwíñudu ja'ay ja ryeyu. ²¹ Paaty kyaj mbaat njuna'anam: “Yaa net”, o “Tam xim”, mat ko yu Dios yajkutujkr̥u ma miidsuty.

²² Net ja Jesús t'anmaay ja 'yaxpujkr̥uty:

—Ja'tap ja tiempu ko miits xyjatsókt̥ut es oy tu'ugun ja xuu m'ítut ma uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, es kyajts uj xy'íxtut. ²³ Es ko miits m'anu'umxud̥t ja ja'ayuty: “Tyamu net”, o “Tuxim ja'a”, kyaj mnujxt̥ut es xy'uxta'ayud̥ts.

²⁴ Ja'a ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, du'unuts ngu'uga'añ éxtam ko jyudsikyun tyukjajudyu'ayut tugekyu tsajp. ²⁵ Per jayujp n'ayówud̥ts muk es ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajtt̥ap kyajts xy'axájud̥ts.

Wi'ix jyumbítut ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

²⁶ 'Extam jyajtu jékyup ko ja No'ee jyiky'ajty, nandu'un jyata'añ kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmínut jatugok. ²⁷ Ko No'ee jyiky'ajty, ja ja'ayuty kyay 'yuukt̥u es dyajpákt̥u ja 'yu'unk ext̥u ko tyujku ja No'ee ma ja arku, es netyu myiinnu ja ayo'onduu es ja ja'ay jyi'xtaaydyu. ²⁸ Es nandu'un jyajtu ko jyiky'ajty ja Lot. Ja ja'ayuty kyay 'yuukt̥u,

tyook yaktu, ñi'ip kyojtu es ja tyujk tkojtu. ²⁹ Es ko ja Lot tso'oñ ma ja Sodomu kajpn, netyu myiñ ja jænduu es yu azufu jæn di'ibu ka'a tsajwñm, es ja ja'ay 'yo'ktaadyu. ³⁰ Es du'un ya'ixut kots u, ja Naxwiñdu Ja'aydyu Kyudanaabyu, ngu'ugut jatugok.

³¹ 'Es ma tadu xuu, pñn jam pajtp tujk nikujxy, kyaj jynákut es tyúkut tugoty es tjuudut di'ibu jap tyugoty. Es pñndyu naty jap kamoty, kyaj jya'ttat ma ja tyujk. ³² Jamyatstu wi'ix jyajtu mat ja Lotu ñudo'oxy. ³³ Mut ko di'ibu jiky'ataamp mat ja kyum winma'añ, du'ambu ja'ay yajtugeepy ja jyiky'ajtun, es di'ibu jiky'ataamp éxtumts u, ndukni'ixu, du'ambu ja'ay kyaj dyajtugóy ja jyiky'ajtun.

³⁴ 'Es n'anuumu nandu'un ko netu naty ja ja'ay mya'adu nimajtsk ti'igyu mabajn, tu'uk yajmunujxut es tu'uk wyu'umut. ³⁵ Es nimajtsku toxytyujk jyutstu ti'igyu, tu'uk yajmunujxut es tu'uk wyu'umut. ³⁶ Es nandu'un nimajtsku yedyujk di'ibu naty jap kamoty, tu'uk yajmunujxut es tu'uk wyu'umut.

³⁷ Es ja Jesusu 'yaxrujkruty yajtuju:

—Windsun, ¿ma tyadu du'un jyata'añty?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ma ja o'krp 'yity, jamu naty ja kus ñaymyíkyu.

18

Toxytyujk di'ibu myu'i'impu tu'ugu fwez

¹ Jesús trujtáky tu'ugu ijxpajtun es ttuk'ixut ko ja'ay du'uñm kyajxta'aktut es kyaj jyotmay'ooktat. ² Du'un jynáñ:

—Ma tu'ugu kajpn jaa ijty tu'ugu fwez di'ibu kyaj twindsu'ugu Dios es ni pñn tkatuñ kwentu. ³ Es ma tadu kajpn nan jam tu'ugu ku'ekytyo'oxy di'ibu tyimmaye'ebyu tadu fwez es t'amdooy es ja myudsip yajpayo'oyut mat ja tuj'ajtun. ⁴ Es jeky dya'ijtyu tadu fwez, kyaj tkuyduñ. Per óknum ja wyinma'añ dyajyo'oy: “Oyats ngawindsu'ugu ja Dios es ni pñnats ngamuj'ixy, ⁵ peru tyadu ku'ekytyo'oxy nugoots xy'okna'amnu, paaty tyámudsu tuj'ajtun nduunut es kadiibu ñakymyínut es xyñakyn'a'amudats.”

⁶ Es ja Jesús jynáñ:

—Jaygyuku di'ibu kyajx ja fwez axuk ja'ay. ⁷ ¿Ti kyaj ttuunut ja Diosu tuj'ajtun pñnty wyin'ijxudu es tmanu'xta'agudu xuuñ koots es yajpudákudut? ⁸ Du'unats miits n'anuumudu es kyaj jyákut esu Dios pyudákudu. Per kots u, ja Naxwiñdu Ja'aydyu Kyudanaabyu, nmínut jatugok ya naxwiñ, ¿tii nbaadupts ja ja'ay pñn myubujktap ja Dios?

Fariseeu esu yajkugubajtpu

⁹ Es ja Jesús tpujtáky jatu'ugū ixpajtun mat ja ja'ayuty di'ibu nayjya'adap jyiky'aty tūy'ajtun mat es t'axak'ixy oytyim pánuty. Du'an jyunáñ:

¹⁰ —Majtsk ja yedyujk tū 'yotsy mā ja māj tsajptujk kajxtákrū. Tu'uk yū'u fariseeū, es jatu'uk yajkugūbajtrū. ¹¹ Es ja fariseeū tanū, du'an kyajxta'aky: “Dios, nja'aygyadákypuats mij, ja'a ko uj kyajts ndū'unuty éxtam ja wiinkrū ja'ay di'ibu ma'tsp, di'ibu pekytyuump, di'ibu yajtugeepy ja pujk úkūnū wyindsū'kūn es ni ngadū'unūdyuats éxtamū tyādū yajkugūbajtrū. ¹² Uj n'ayu'átyuats majtsk ok ja sumaan es nyákyuats tuk peky ko wya'xy māj peky tugekyū di'ibuts uj nbatypy.”

¹³ 'Per ja yajkugūbajtrū wye'emy jagam, es ni je'eyū kyakooje'eky es pyat'ixut tsajwím, je'eyū kyaatsy tkoxy es du'an ņu'xta'aky: “¡Dios, pa''ayoogats uj, kots uj nbekyjya'ayuty!”

¹⁴ Net ja Jesús jyunáñ:

—N'anūmū ko yū tyādū yajkugūbajtrū ņujxū mā tyujk es oj wye'emy oy madū Dios, es ja fariseeū kyaj. Ja'a ko pán naymyujpjtákrū, Dios puwijsūp, es di'ibu naybyujtákrū ayoobū es mutsk, Dios yū'u ya'ijtūp māj.

Jesús tkuni'xy ja unā'ku'unguty

¹⁵ Ta ja ja'ayuty dyajmiindū 'yūnā'ku'unguty mā ja Jesús es yajkunu'xut. Es ko ja Jesusū 'yūxpūjkpuaty t'ijxtū taadū, net t'oodū ja di'ibu yajmiindap ja 'yūnā'ku'unk. ¹⁶ Es ja Jesús dyaxū es t'anmaay:

—Mastu'uttū, wa'andsū unā'ku'unguty xyñimínduts, es katū xyajjūmbítū, mat ko ja Diosū kyutujkūn yū'u jya'a'ajtypy di'ibu du'an éxtam yū'ujuty. ¹⁷ Es tūy'ajtun n'anūmū, pán kyaj t'axajū ja Diosū kyutujkūn éxtam tu'ugū unā'ku'unk, ni nā'a kyatákat jam.

Mukja'ay tmamadya'aky ja Jesús

¹⁸ Es tu'ugū ana'ambū dyajtūy ja Jesús:

—Oy windsūn, ¿tits mbaat nduñ esats nbaadut yū njiky'ajtūnats winū xū winū tiempū?

¹⁹ Ta ja Jesús 'yanmaayū:

—¿Ti ko mjūnā'añ kots uj n'óyuty? ¿Ti mjūnāamp xytyijy kots uj nDiósuty? Yū'ūyū Dios naydyi'igyū oy. ²⁰ Mij mnija'ap di'ibu Dios 'yana'amūn'ajtypy: “Katū xyajtugóy ja pujk úkūnū wyindsū'kūn; katū myajja'ay'eeky; katū mdoñ mmeetsy; katū pán xywyingajxpéty; mwindsū'ūgūp ja mdaak mdeety.”

²¹ Ja ana'ambū jyunáñ:

—Tugekyū tyādū tūts nguudyuundā'ay extū kots nmutsk'ajty.

22 Es ko taadu tmadooy ja Jesús, net t'anmaay:

—Mdagoy'ajtɕɕp tu'uk. To'kta'ay tugekyɛ mjiky'ajtɕɕn es xumyo'oyɕt yɛ ayoobɛ ja'aydyɛjk es dɛ'ɕn xurɔyaaɕɕt ja oy'ajtɕɕn tsajpótm. Es ókɕɕm nmínɕt es xurɔyanɛjɕɕɕts.

23 Es ko tyaadu tmadooy ja ana'ambɛ, net mak jyotmay'e'ky, ja'a ko jyantsymɛkja'ayɕty. 24 Ko ja Jesús t'ijxy ko tadu makja'ay jyotmay'e'ky, net jɕɕnánɕ:

—iTsip nimɛjaa esɛ makja'ay tyákɕɕɕt mɔ Diosɛ kyutujkɕn!
25 Tɛy'ajtɕɕn n'anɕɕmɕ ko waanɛ pojɕn es tu'ugɛ kameyɛ nánɕɕt xu'uñjyutóty es ñimɛjaaty es tu'ugɛ makja'ay tyákɕɕt mɔ Diosɛ kyutujkɕn.

26 Es ja tyadu ja'ayɕty di'ibɛ myɕdoodɛ jɕɕnandɛ:

—¿Es pɕnɛ dɛ'ɕn, pɕn mbaat ñitse'eky?

27 Es ja Jesús jɕɕnánɕ:

—Di'ibɛ ja'ayɕty kyaj mbaat ttundɛ, yɛ Dios mbaat ttuñ.

28 Es ja Peedru 'yanmaayɛ:

—Windsún, ɕɕdsɕty tats nmastu'uttɛ di'ibɕts nmɕdajttɕp es mij mbanejxy.

29 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Tɛy'ajtɕɕn, otyim pɕnɕty di'ibɛ myastutɕpy ja tyɛjk, ja tyaak tyety, o ja myɕgu'ugɕty, o ja ñɕdo'oxy, o ja 'yu'unk, es xurɔyanɛjɕɕɕts ɕj, 30 Dios mo'oyɕɕp waanɛ ni'igɛ mɔ tyadu naxwíñɕɕ, es mɔ ja naxwíñɕɕ di'ibɛ miimp, 'yaxájɕp ja jiky'ajtɕɕn winɛ xɕɕ winɛ tiempɛ.

Jesús tnigajxy myɕdɕgɕk ok ja 'yo'kɕn

31 Net ja Jesús dyajnejxy wiink tsoo ja nimajmajtskrɛ 'yɕxɕɕjkrɛ, es t'anmaay:

—Tyam njo'omɕm Jerusalén mɔ yajkuydyuna'añ tugekyɛ di'ibɛ ja Diosɛ kyugajxɕp kyɕxjaaydyɛ, wi'ix ɕj, ja Naxwíñɕɕ Ja'ayɕdyɛ Kyudɕnaabyɛ, njata'añɕts. 32 Pes xykɕyaka'andɕts mɔ ja romanɛ ja'ay, es xytyukxi'iga'andɕts, axɕk xytyuna'andɕts es xywyindsuju'uga'andɕts.

33 Xywyopa'añɕts es ókɕɕm xy'aoga'añɕts; per kyumɕgɕk xɕɕ njikyɕyaka'añɕts.

34 Es ja 'yɕxɕɕjkrɕtyjk kyaj tjaygyujkɕɕ ɛxtɕm jɕɕnánɕ ja Jesús es kyaj tñijáwɕɕ ti kyajxɕpy.

Jesús dya'ijxpéky tu'ugɛ wiints

35 Ko ja Jesús jya'tán mɔ ja Jerikoo kajpn, tu'ugɛ wiints 'yu'uñ tu'aay t'amdoy ja limosɕ. 36 Es ko tmadooy ko ñaxɛ ja mayjya'ay, net ja wiints dyajttɛy ti tɛ jyátɕty. 37 Es jɕɕnandɛ ja mayjya'ay:

—Yɛ Jesús nazarenɛ najxp yadsoo.

38 Net ja wiints yaxkeky:

—Jesús, Davitɛ tyɕmp 'yaats, ipa'ayoogɕts ɕj!

39 Es ja di'ibū nujxtūp jawyiin 'yoojū es 'yamónut. Per ja wiints ni'igū jyantsyya'axy:

—Davitu tyūūmp 'yaats, ipa'ayooguts!

40 Net ja Jesús wya'k'a'ajū es tnigajxū es myínut. Es ko ja wiints myiñ wingón, net ja Jesús dyajtūūy:

41 —¿Ti mdsejpy es mij ndukmédúnut?

Es ja wiints 'yadsooy:

—Windsún, yū'uts ndsejpy esuts n'ijxprákat.

42 Jesús jyūnáñ:

—Axajū ja m'ijxūn, tū m'agūdaky ja'a ko tū xymyūbeky.

43 Es netyū ja wiints oj 'yijxwa'xy, es tpanejxy ja Jesús es t'awdaty ja Dios. Es nidūgekyū ja'ayūty di'ibū 'yijxtū tyāādū, nandū'ūn t'awdajty ja Dios.

19

Jesús esū Zakeeū

1 Net ja Jesús jyajty mā Jerikoo kajpn es ñajxy jap kajpnóty.

2 Es jap tsyūūnū tu'ugū mukja'ay di'ibū xyū'ajtypy Zakeeū. Yū'ū ijty yajkugūbajtrū windsún. 3 Tādū Zakeeū t'ixā'añ ja Jesús. Per kyaj mbaat, ja'a ko yū'ū xñaku'unk es jantsy mayjya'ay jap. 4 Net ja Zakeeū ñejxy pūye'egyū jawyiin es kyūxpejty mā tu'ugū iigū kepy es t'ixā'añ ja Jesús.

5 Es ko ja Jesús jyajty mā yū'ū jam, net pyat'ijxy es 'yanmaāyū:

—Zakeeū, jūnak pojūn, ja'a ko koonūmts tyam nwū'ūmā'añ mā mdūjk.

6 Net ja Zakeeū jyūnajky pojūn, es t'axajū ja Jesús mut ja ojyot.

7 Es ko ja ja'ayūty t'ijxtū, net ñay'anmaāyūdu:

—Tū ñejxy jajttákrū mā tu'ugū pekyjya'ay ja tūyjk.

8 Net ja Zakeeū tyūnāāye'ky es t'anmaāy ja Jesús:

—Windsún, tyámūts nmo'oya'añ ja ayoobū ja'aydyūjk ja njiky'ajtūnūts kujkwa'xy. Es pūn tūts ndoñ pūn mut ja anū, tyámūts nyajjūmbítat taxk dū'ūnūn.

9 Es ja Jesús 'yanmaāyū:

—Tyam tū jya'ty ja nitsokūn mā tyādū tūjk, ko yū tyādū yedyūjk yū'ū nandū'ūnū Abraānū tyūūmp 'yaats. 10 Es ūj, ja Naxwíñūdu Ja'ayūdyū Kyudūnaabyū, tū nmíñūts es n'ūxtā'ayūts es nyajnitso'oga'añūts pūn tū tyuundagóy.

Meeñ éxtūmū ijxrajtūn

11 Tyamū naty ja ja'ay tūūdowdū, net ja Jesús tūjta'agyū tadū ijxrajtūn ja'agyūjxm ko wyingoomp Jerusalén es ko yū'ūjty wyinmaydyū ko netyū ja Kristū t'axajūya'añ ja kyū-tūjkūn éxtūm ja reyūn. 12 Es jyūnáñ:

—Jaa ijty tu'ugu mukja'ay di'ibu oj ñejxy jagam wiink naxwíñudu es t'axajuya'añ ja kyutujkan éxtam ja rey es óknam jyambítut. ¹³ Es ko tsoonáñ, net twoodsooy nimajk ja tyuumbu es tmooydyu nidu'uk nidu'uk kajktu'ugu meeñ di'ibu jantsy tsooxu, es t'anmaaydyu: “Yajtúndu tadu meeñ extu kots uj njambítut.” ¹⁴ Es ja ja'ayuty di'ibu yu'u myugugajpn'ajtypy kyaj tsyékyuty, es tyukpagajxu ja wiinkpu kugajxy es ya'anuumut: “Kyajts ndsoktu esu tadu yedyujk ryey'átut yaa.”

¹⁵ 'Per oj tyuku rey, es jyambijty ma ja ñaxwíñudu. Es ko jyajty, ta tnigajxudyaay ja tyuumbu di'ibu tu tmo'oy ja meeñ. Es dyajtuuy nu'un tu gyanaraty nidu'uk nidu'uk. ¹⁶ Ja jawyiimbu myujwa'ky es jyanañ: “Windsún, majku du'unun tu gyanaraty ja mmeeñ.” ¹⁷ Es ja rey 'yadsooy: “Oy. Mij yajxón tu mduñ. Es ko tats xymyudúñ yajxón mut waanu, tyam nbujta'aky es xyajkutúkut majku kajpn.” ¹⁸ Es jatu'uk myiñ es jyanañ: “Windsún, ja mmeeñ tu gyanaraty mągoxk du'unun.” ¹⁹ Es nandu'un ja rey 'yadsooy: “Mij myajkutúkup mągoxku kajpn.” ²⁰ Net jatu'uk myiñ es jyanañ: “Windsún, tyaa ja mmeeñ. Tats nbujke'eky ma tu'ugu payu. ²¹ Ndsu'kupts mij, ja'a ko mij mbye'epy di'ibu kyaj tu xyaky es mdsijkyapy di'ibu kyaj tu xyñi'ipy.” ²² Net ja rey jyanañ: “Mij, kyaj oy tu mduñ. Mut ja mgu'um ayuk nguyákut. Pın mnija'ap kots uj nyajmiky di'ibuts kyaj nbujta'aky es ndsikyuts di'ibuts kyaj tu nni'ipy, ²³ ¿ti ko tu xykyarujta'aky yu mmeeñuts ma yu banku?, es kots uj nja'tut n'axájuduts nandu'un yu 'yajuydyuk.” ²⁴ Es t'anmaay di'ibu naty jamaty: “Pujku tadu meeñ es xymyo'oyut di'ibu myudajtypy majk.” ²⁵ Es yu'ujuty jyanañ: “Windsún, ¡tam tmudaty majk ja meeñ!” ²⁶ Es ja rey 'yadsooy: “Tuy'ajtan n'anuumu miidsuty, di'ibu myudajtypy, ni'igu 'yak'yajmo'oy, es pın waanu tmudaty, yajpujku di'ibu myudajtypy waanu. ²⁷ Es pınuty xymyudsip'ajtruts es kyaj ttseky esuts uj n'ítut rey, yajmín ja yaa es ya'ooktu ya nwinduuyuts.”

Jesús tyuku Jerusalén éxtam tu'ugu rey

²⁸ Es ko oj jyanañda'ay du'un, ja Jesús 'yaknejxy Jerusalén. ²⁹ Es ko wyingoonu ma ja kajpnuty Betfajee es Betañu, ma ja Oliivus Koptk, jam ja Jesús tkejxy nimajtsku 'yuxpujkrp, ³⁰ es t'anmaay:

—Nujxtu jap kajpnóty tu nwingo'onum. Ko jap mja'ttat, jap xypyaadat tu'ugu burru kuwuuñ di'ibu ni pánnum tkatuk'u'uñ. Xymyugájut es xyajmínut. ³¹ Es ko pın myajtáwudut ti ko xymyugaju, xy'anuumut: “Ja Windsún tsyepy.”

³² Es ja 'yaxpɔjkrɔty oj ñɔjxtɔ es tɔpattɔ dɔ'un éxtɔm ja Jesús 'yanmaayɔ. ³³ Es ko naty tmɔgajɔ ja burru, net ja ñiwindsán jajtɔɔjɔ:

—¿Ti ko xymyɔgájɔdɔ tadɔ burru?

³⁴ Es yɔ'ɔjɔty 'yadsoodɔ:

—Ja'a ko yɔ'ɔ Windsán tsyejpy.

³⁵ Es dyajɔjxtɔ mɔ ja Jesús es tɔɔjtáktɔ ja wyit jam burru ñikɔjxy es ja Jesús ttukpejty. ³⁶ Es ko ja Jesús tyu'uyo'oy, ja ja'ayɔty dya'aptɔ wyit tu'aay mɔ ñaxa'añ. ³⁷ Es ko wyingooñ mɔ wyinjɔnaky ja tu'u mɔ ja Oliivɔs Kopk, nidɔgekyɔ ja mayjya'ayɔty xyondaktɔ es t'awdajttɔ ja Dios mat ja'agyɔjxm di'ibɔ tɔ t'ixtɔ, ³⁸ es jyɔnandɔ mɔk:

—¡Dios kyunu'xɔbɔ tadɔ rey di'ibɔ miimp ja Nindsɔn'ajtmgyɔjxm! ¡Wa'an t'ity ja xondakɔn jam tsajpótɔm! ¡Mɔj kɔjxm 'yítɔt ja Dios!

³⁹ Net nija'ajɔty ja fariseeɔty di'ibɔ naty jap mayjya'ayóty t'anmaaydyɔ ja Jesús:

—Ya'axpɔjkrɔ, oo yɔ m'axpɔjkrɔtɔjɔk es 'yamóndɔt.

⁴⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—N'anɔmɔdɔ pɔn yɔ'ɔjɔty amoondɔp, extɔ yɔ tsaa yaxka'aktɔp.

⁴¹ Es ko jyajty wingón mɔ t'ijxy ja Jerusalén kajpɔn, ta ja Jesús tɔnijɔy ja kajpɔn, ⁴² es jyɔnán:

—Jerusalén ja'ayɔty, pɔn m'okniija'adɔpɔxyɔp mɔ tyamɔ mxɔw wi'ix xypyaattɔt ja jotkujk'ajtɔn. Per tyam ayu'udsyɔ 'yity mɔ miidsɔty. ⁴³ Es ja'tɔp ja xɔw mɔ mmɔdsíɔty jyá'ttɔt es dyajkojtɔp mɔdɔ tsaa, naɔ, o tijátyɔty mɔ ñaygyuwa'anɔdɔt, es tɔgekyɔ myajnadujkta'ayɔdɔt oytyim madsooty ⁴⁴ es dyajtɔgóyɔt ja mgajpɔn es dya'oogɔt ja mja'ayɔty, es kyaj dyajwɔ'amɔt ni tu'ugɔ tsaa nikɔwbyéty mɔ ja mbotsy. Tɔgekyɔ tyaaɔdɔ tyun jyátɔt ja'a ko kyaj tɔ xyñijáwɔdɔ ko yɔ Dios tɔ mɔnimínɔdɔ.

Jesús dyajpɔdsémy di'ibɔ juuy to'ktɔp mɔ ja mɔj tsajptɔjɔk

⁴⁵ Net ja Jesús jyajty mɔ ja mɔj tsajptɔjɔk es dyajpɔdseemy di'ibɔ naty to'ktɔp es juuydyɔp jap, ⁴⁶ es t'anmaaydyɔ:

—Yɔ Diosɔ jyaaybyajtɔn jyɔna'añ: “Yɔ ndɔjɔkɔts yɔ'ɔ dɔ'un mɔ ja'ay kyajxta'aky”, es miits xyajwá'andɔ ma'tspɔ aɔnk.

⁴⁷ Es bom bom ja Jesús ya'axpeky mɔ ja mɔj tsajptɔjɔk. Es ja teedywyindsánɔty es ja di'ibɔty tsajptɔgóty ya'axpɔjktɔp es nandɔ'un ja mɔjja'aydyɔjɔk t'ɔxta'aydyɔ ja winmá'añ wi'ix ja Jesús 'yoogɔt. ⁴⁸ Per kyaj tɔpattɔ wi'ix ttúnɔt, ja'a ko nidɔgekyɔ ja ja'ay tam yajxón tmɔdoo'ítɔt.

20

Jesusu kyutujkun

¹ Tu'ugŋ xŋŋ Jesús dya'xpeky ja ja'ayuty es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk maj tsajptujk ñabotsoty, net jyajtŋ ja teedy-wyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'xprajktŋp es ja majja'aydyujk, ² es jyŋnandu:

—Anmaagyuts, ¿ti kutujkun mŋŋt xytyuñŋ tyaadu es pŋn tu mmo'oyudyu tadu kutujkun?

³ Net ja Jesús jyŋnáñ:

—Ej nandu'ŋn nyajtŋwaambyuts tu'ugŋ ayuk miidsaty, es xy'adsoojumbíttat. ⁴ ¿Pŋn mooyu yu kutujkun ja Fwank es yajnabátat, yu'u Diosu, o ja'ayu?

⁵ Es yu'ujaty ñajjyŋnáñdu:

—Ko n'anma'ayum: “Yu'u Dios mooyu yu kutujkun, yu'u xy'anma'ayum: ¿Es ti ko xykyamabakta? ⁶ Es pŋn n'anma'ayum: Yu'u wyinma'añdyu ja'ay, pojŋn nidagekyu yu ja'ay xykyuka'tsta'ayum, ja'a ko yu ja'ayuty myubujktŋp ko ja Fwank yu'u Diosu kyugajxpu.”

⁷ Paaty t'anmaaydyu ko kyaj tnijawu.

⁸ Net ja Jesús jyŋnáñ:

—Ej nan kyajts miits n'anŋmŋdu ti kutujkunats uj nmŋdajtypy.

Axuk kamgwentu'ajtpaty ijxpajtŋn

⁹ Net ja Jesús tyujku madyakpu mŋt ja ja'ayuty, es tpujtákyu tadu ijxpajtŋn:

—Jaa ijty tu'ugŋ yedyujk di'ibu kyoj yu uuvu kam ma ja ñax. Es ókŋŋm ttukmijky ja uuvu kam mŋdu wiink ja'ayuty es tso'onŋŋ ja kugam, ñajxŋŋ jeky.

¹⁰ 'Es ko tpaty yu tiempu ma ja uuvu yajtúkŋt, net ja kugam tkejxy tu'ugŋ tyuumbu es t'amdówŋt ja ja'ayuty di'ibu ja kugam pátuŋp. Es ja ja'ayuty kyaj ti dyajky, je'eyu tkepy-wyojptu es dyajjŋmbijttu. ¹¹ Net ja kugam tkejxy ja wiinkpu tyuumbu. Es nandu'ŋn axŋŋk ttuundu, tkepywyojptu es dyajjŋmbijttu. Ni ti tkamooydyu. ¹² Net ja kugam tkejxy jawiinkpu tyuumbu, es ja ja'ayuty dyajtsayujttu es dyajkáktu.

¹³ 'Es tim ókŋŋm ja kugam jyŋnáñ: “¿Tits ndúnŋp? N'okkéxyudsu n'u'unk di'ibats njantsytsyejpy. Ko yu'u t'ixtat, wa'an twindsu'ugudŋt.” ¹⁴ Es ja ja'ayuty di'ibu jam kywentu'ajttŋp ja uuvu kam, ko t'ijxtu, net ñay'anmaaydu: “Tyaadu yu'u myu'wŋmŋyaambyu tadu kam éxtŋmŋ kuma'añ. N'ok'ya'o'kŋm es ŋdsajtŋm nja'a'ajtŋm yu tyaadu.”

¹⁵ Net dyajpŋdsŋmŋdu jap kamoty es dya'o'ktu.

Net ja Jesús dyajtŋy:

—¿Ti tyúnup mut yu'ujuty ja kugam? ¹⁶ Mínap es dya'o'kta'ayudū tadū axuk ja'aydyujk, es tmo'oyut ja wiinkru 'yuuvu kam.

Es ko ja ja'ay tmūdoodū taadū, ta jyunandū:

—iNi tkatsókut ja Dios!

¹⁷ Per ja Jesús wyin'ijxudū, es jyunáñ:

—¿Es ti myaydyā'agaampy di'ibū jap mā ja Diosū jyaay-byajtūn mā kuxja'ay 'yity?:

Yu tsaa di'ibū ja pojtsputujk myastutū, tū tpaaty ja lyugaar mā ja tujk t'ujx'áty.

¹⁸ Es pún jam kuxjubijp mā tadū tsaa, kanak pedazu jam wyā'xut. Es pún tadū tsaa nitimpajtup pánuty, tukwā'ayudya'ayudup.

¹⁹ Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxprijktup netyū tjamatsandū ja Jesús, ja'a ko yu'ū ñija'adup ko ja Jesús tū tpraajta'agyū tadū ijxrajtūn mut yu'ujuty. Per kyaj tmajtstū, ja'a ko ja ja'ay ttsu'ugudū.

Jesús tmadya'aky ja kugubajtūn

²⁰ Net tkajxtū ja kugajxyuty di'ibū nay'andíjudup jyiky'attū tūy'ajtūn mūut, es t'uxtaaydyū ja winmā'añ wi'ix dyajka'adut es tkūyaka'andū mā ja gobernador. ²¹ Es t'anmaaydyū ja Jesús:

—Ya'uxprijkrū, ñija'adapts ko mduk'uxpeky di'ibū tūy'ajtūn es kyaj xyajtugátsy ja m'uxprijkūn, ti'igyū mgajpxy oypuyúnuty mūut, es mya'uxpeky mut ja tūy'ajtūn mā ja Diosū tyu'u. ²² Anmaagyuts, ¿tii mbaadats uj ngugubattu mā ja yajkutujkrū kopk Sésar, o kyajū?

²³ Es ja Jesús ñija'ap ja ja'ayuty 'yaxuk winmā'añ es t'anmaay:

²⁴ —Tuk'ijxkuts tu'ugū meeñ. ¿Pún jam kuxkojy ja wyiin juyjp es pún ja xyūū kuxja'ay?

Es ja ja'ayuty 'yadsooy:

—Yu'ū yajkutujkrū kopk.

²⁵ Net ja Jesús jyunáñ:

—Pes mo'oy ja yajkutujkrū kopk di'ibū yu'ū jya'a'ajtypy, es mo'oy ja Dios nandū'ūn di'ibū yu'ū jya'a'ajtypy.

²⁶ Es ja ja'ayuty ñija'adup ko Jesús wyijyuty mut ja 'yayuk éxtam tū 'yadsoy. Es kyaj mbaat dyajka'adū wi'ix ko yu'ū ya'uxpeky mut ja mayjya'ay, es net yu'ujuty 'yamoondaaydyū.

Ja'ay dyajtūwdū pūn jikyryúktup ja o'kruty

²⁷ Es óknūm ñija'ajuty ja saduseeuty myiindū mā ja Jesús. Ja saduseeuty jyunā'andū ko kyajp jyikyryuka'añ ja o'kruty. Paaty t'anmaaydyū ja Jesús:

28 — Ya'uxprijkpu, ja Moisés tkuxjaay pñn tu'ugu yedyujk o'kp es tku'oogut ja ñado'oxy es kyaj tu 'yu'unkpaaty ni tu'uk, ja o'kpu 'yutsy pyúkup ja ku'ekyty'o'oxy. Es ko tpaadut ja 'yu'unk yedyujk, yu'u tyunikujxm'átup ja jamyii. 29 N'ixy'ajtats ja ja'ayuty di'ibu nijuxtujk tukka'ax. Es ja ka'axkópky pyejky, es 'ye'ky, es kyaj dya'u'unkpáty ja ñado'oxy. 30 Ta ja myumajtskpu tpejky ja ku'ekyty'o'oxy es nandu'un jyajty. 31 Es ja myudugukpu nandu'un jyajty. Extu ko 'yabudseemy nijuxtujk, es ni pñn tkatukpattu 'yu'unk. 32 Es ko tyaadu du'un tugekyu ñajxy, ta nandu'un ja toxytyujk 'yo'knu. 33 Es yu'uts nyajtawaampy. Ko jyikyryúkat, ¿pñnak yu'u nidu'uk ñado'oxy'ajtyry?, ja'a ko yu'u tpujk'abudsuumdaaydyu tadu toxytyujk nijuxtujkaty.

34 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Ma tyadu naxwíñadu, pujektup ja ja'ayuty, 35 per di'ibáty nitujkup es jya'ttat ma tadu jiky'ajtun es jyikyryúkat, kyaj ñakuryúkat, 36 ja'a ko kyaj mbaat ñaky'ooktu. Pes du'un 'yittat éxtum ja ánkusuty, Dios 'yu'unk'átudut, mut ko tu jyikyryúkat. 37 Ma jajmadya'aky ja kepy tyoy, ku'um ja Moisés xytyukni ja'am ko yu o'kpu jyikyryúkat. Es jap tkuxjaay ko Dios 'yanmaayy: “Ujts Dios di'ibu ja m'aptajkaty xyDyios'ajtupts. Ujtsu du'un ja Abraan Dyios, Isaa esu Jakoob.” 38 Dios, kyaj yu'u Dyios'aty mut ja eekyryu. Yu'u 'yity Dios mut ja jiikyryu. Es mut yu'u tugekyu jyiky'ajtta'aydyu.

39 Net naaguty ja di'ibu tsajptugóty ya'uxprijktup jyunandu:

—Oy tu xy'adsoy.

40 Es kyaj pñn 'yoknaydyuk'a'ijxnu es tii tnakyyajtáwdut.

Pñnu tyuummp 'yaats ja Kristu

41 Net ja Jesús dyajtuudu ja'ajuty:

—¿Es wi'ix mjuna'andu ko ja Kristu yu'u Davit ja tyuummp 'yaats? 42 Davit ku'um jyuna'añ ma ja Salmu neky: Yu Nindsun'ajtam Dios t'anuumu ujtsu nWindsán: “U'uñu yaa aga'añdsyoo ma ujun

43 extu kots uj nyajtugóyut tugekyu mij ja mmudsip.”

44 ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tyuummp'áty 'yaats'átyuty yu Davit?, ja'a ko Davit ku'um jyunañ: “NWindsánats.”

Jesús tnigajxy ja di'ibu tsajptugóty ya'uxprijktup

45 Es ja ja'ayuty nidugekyu tmudoo'íty ko Jesús t'anuumu ja 'yuxprijkpty:

46 —Naygywentu'átudu miidsuty muut ja di'ibuty ya'uxprijktup tsajptugóty. Yu'u pyujtáktup ja witu yembyu, es ttsoktu es ja ja'ayuty 'yabo'x kyajxpo'xudut tu'aay mudu windsu'kun es t'uxta'aydyu uñaaybyajn ja oybyu ma ja tsajptujk es ma ja xuu tyuñuty, 47 es tpujkudu ja

tyajkuty yu ku'ekytyo'oxyuty, es kyajxta'aktu jeky es du'an twin'uuna'andu ja ja'ayuty, es ñay'andijudu jyiky'attu tui'ajtun mut. Paaty patadup ni'igu ja tudyu'unun.

21

Ku'ekytyo'oxy ja myeeñ dyoxy

¹ Es ma ja muj tsajptujku 'yalkansiu ja Jesús t'ijxy ko ja mukja'aydujk trajta'aktu ja meeñ. ² Es nandu'an t'ijxy ko tu'ugu ku'ekytyo'oxy ayoobu trajta'aky nandu'an majtsku mutsk meeñunk. ³ Es ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpajkrutujk:

—Tui'ajtun n'anumu ko tyadu ku'ekytyo'oxy di'ibu ayoop tu dyaky ni'igu es kadiinum ja mukja'ayuty, ⁴ ja'a ko yu'ujuty tu dyaktu di'ibu yajnadujkup, peru tyadu ku'ekytyo'oxy tu dyaky tugekyu ja myeeñ di'ibu tukjiky'ajtun.

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptujk tyugoya'añ

⁵ Es nija'ajaty juna'andu ko ja muj tsajptujk 'yoyuty tsuyuty ya'ixy mut ja tsaa ja oyatypyu es mut di'ibu ja ja'ay tu tnayaktu extum ja windsu'kun. Net ja Jesús junañ:

⁶ —Ja'tup ja xu ko tugekyu tyadu di'ibu miits m'ijxtup jyjitta'ayut es ni kyawu'umut ni tu'ugu tsaa nikuybyety.

Ijxwu'umun ko ja naxwiñudu tyugoya'añ

⁷ Es ja 'yuxpajkrutujk dyajtuudu ja Jesús:

—Windsun, zna'a tyadu jyata'añ du'an es wi'ix ja ijxwu'umun ko tyadu du'an jyata'añ?

⁸ Es ja Jesús junañ:

—Naygywentu'atudu, kadiibu myajwin'uandut, ja'a ko may myina'añ di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'an ja Kristu.” Es juna'anaamp: “Tu jya'ty ja tiempu.” Katu xpyanujxtu. ⁹ Ko xymudowdud es juna'andu ja'ay ko myina'andu soldadu es tsiptuna'andu, kyaj mnay'adsu'ugudut. Dios tyuknibajtaku es yu'u tyun jyatut jawyiin, per kyajnum traaty ma ja naxwiñudu tyugoyut.

¹⁰ Tu'ugu naxwiñudu tsiptunut mut ja wiinkru naxwiñudu esu ana'ambu mut ja wiink ana'ambu. ¹¹ Es myinut ja muk ujx, es majaty nax kajpn myinut ja yuu es ja muk pa'am, es jam tsajwinm ya'ixut ja ijxwu'umun di'ibu naxwiñudu ja'ay tsum'ugudup.

¹² 'Es kyajnumu naty tyun jya'tyuty tugekyu taadu, miits myajmatstut, myajtsumut es myajtsaatsyutyunut, myajmunujkup ma ja kumdattujk es ma gobernador es ma reyuty, ja'a ko miits xpyanujxtupts. ¹³ Es du'an miidsuty xykajxut ujtsu nja'a ma ja ja'ayuty. ¹⁴ Katu mjetmay'ooktu miidsuty wi'ix mnaynikajxtu'ududut, ¹⁵ ja'a ko ujts nyakup ja ayuk es ja winma'añ di'ibu ni pun ja

mmudsip kyamada'agut es mjupkugajxudut. ¹⁶ Es n'awanu miidsuty ko extu mdaak mdeedyuty es ja mmuga'axuty es yu mmatnaymyaayubuty mguyakudap, es mya'oogudut nidu'uguty miidsuty. ¹⁷ Es nidugekyu ja'ayuty m'axuk'ixudut ja'a ko miits xypyanyjxtupts. ¹⁸ Per ko du'un ja ayo'on jya'tut, kyaj mjuna'anat ko Dios tu mja'aydyugooyunu. Dios mgwentu'ajtudap oy, extu mwaay di'ibu mgabajkkujxm myudajtypy madsyoy. ¹⁹ Amuk jotmuk mnaybyujta'agudut es xypyaadut ja nitsokun.

²⁰ 'Ko xy'ixtat ja Jerusalen kajpn nadujkta'ayut mut ja soldaaduty, tu naty tpaaty ma kyutagoya'añ. ²¹ Es miidsuty di'ibu ijttap Judeen, nujxtu jagam yugoty; es panaty ijttap Jerusalen, pudsundu nandu'un netyu, es panaty ijttap kamoty, kyaj jymbittat kajpnoty, ²² ja'a ko ayo'on jatunap es yajkuydyuna'añ extum ja Diosu jyaaybyajtan jyunaañ. ²³ Puroobu yu toxytuyjkuty di'ibu u'unkmuduty es di'ibu ya'u'unksi'tsp ko du'un jyatat, ja'a ko muk ayo'on naxut ma ja nax, y ni'igu jyattat tsaatsy kyubety ma tyadu ja'ayuty. ²⁴ Nija'adyu ja'ay ya'oogudut ja soldaaduty. Es nija'ajuty yajmanujxut tsimy majatyu wiink naxwiñdu. Es ja wiink ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelituty 'yana'amu ma ja Jerusalen kajpn extu ko kya'pxut ja tiempu di'ibu Dios tu tpujta'aky.

Wi'ix jymbittat ja Naxwiñdu Ja'ayadyu Kyudunaabyu

²⁵ 'Es ya'ixa'añ ja ijxwu'amun di'ibu Dios tyunaampy ma xuu es ma po'o es ma mdsa'a. Es ja naxwiñdu ja'ay kyaj tnijawudu ti tunanap es nay'adsu'ugudap muk ko tmadowut pyumimy yu jikymyejyñ es jyantsypyadu'ugut. ²⁶ Es ja ja'ayuty extu o'ktso'ogup mut ja tsu'ugu ko t'ixut di'ibu jatunap ya naxwiñ, ja'a ko extu yu mdsa'a yu'xa'añ. ²⁷ Net t'ixtat ko uj, ja naxwiñdu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, nminduts ya naxwiñ yoodsoty mut ja muk'ajtan es ni'igu muj'ajtan. ²⁸ Es ko oga'an tsyonda'agut tyadu ayo'on, jotkujkudu es kooju'uktu, ja'a ko pojun myinat ja mnitsokun.

²⁹ Es ja Jesus nandu'un tpujtaky ja ijxrajtan:

—Ixtu yu iigu kepy es oytyim di'ibu kepyuty. ³⁰ Ko xy'ixtat xumimy yu 'yaay, miits mnija'adup ko tu wyingon ja ambu. ³¹ Es nandu'un ko xy'ixtat jyatadu tadu di'ibu tu n'anuumu, mnijawudap ko tu wyingon ja Diosu kyutujkun.

³² 'Tay'ajtan n'anuumudu ko tugekyu tyadu jyata'añuty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yo'kta'aydyunam. ³³ Ja tsajp es ja naxwiñdu naxup, per ja n'ayukats ni na'a kyakexy kyanaxy.

³⁴ 'Mnaygywentu'atudap miidsuty. Katu mnaymastu'ududu es nagoo mgay mmu'uuktut es xymyumay xymyudajtat di'ibu ya naxwiñ, esu tadu xuu ajotkumiigyu ti'in myajtukja'ttat

éxtam ko ja juyujkaty yajnáky. ³⁵ Es du'un jyáttut nidugekyu naxwíñadu ja'ay kots uj nujx nmiñ. ³⁶ Awix jajp'ixtu es du'uñam mgajxta'aktut es du'un mnitso'oktut ko jyátut tadu ayo'on es muk aa muk jot xywyinguwa'aguduts, uj, ja Naxwíñadu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

³⁷ Xuuñ ja Jesús ya'uxpeky ma ja muj tsajptujk, esu tsu'um jam dyajnáxy ma Oliivus Kopk. ³⁸ Es nidugekyu ja'ayuty jyajttu jéryur jap ma ja muj tsajptujk es tmudoo'ita'añ ja Jesús.

22

Tkajxy'áttu pñn wi'ixu Jesús yajmátsut

¹ Es ja pasku wyingoñu naty ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru. ² Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxrujktur t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix 'yoogut ja Jesús, per ttsu'ugudu ja ja'ayuty.

Juudus tkayaka'añ ja Jesús

³ Net ja mujku'ugópk Satanás tmooy ja winma'añ yu Juudus Iskaryotu di'ibu ijtp nidu'uk ma ja nimajmajtskru Jesusu 'yuxrujkru, ⁴ es oj ñejxy ma ja teedywyindsúnuty es di'ibuty yu muj tsajptujk kywentu'ajttur, es myadyaky mat yu'ujaty wi'ix tkayaka'añ ja Jesús. ⁵ Es ja ja'ayuty xyondaktu es t'anmaaydyu ja Juudus ko tmo'oya'andu ja meeñ. ⁶ Es ja Juudus tkupejky es t'uxtaay ja winma'añ wi'ix tkayákut ja Jesús ko kyaju naty nu'unu ja'ay.

Nindsun'ajtumu 'ya'ux

⁷ Es ma ja pasku ko ja ja'ayuty dya'ooktu ja byorreegu, ⁸ net ja Jesús tkejxy yu Peedru mat ja Fwank es t'anmaay:

—Nujx ya'abaadudu ja pasku a'ux.

⁹ Es yu'ujaty dyajtudu:

—¿Ma xytsyeky es nya'abaaduduts?

¹⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko miits mgajpndúkadut, net xypyaadut tu'ugu yedyujk di'ibu myañejxypy tuk tsiyu nuu, es xypyanujxat extu ma tyujktúku. ¹¹ Es xy'anuumat ja kudujk: “Ja Windsún yu'u myajttujur: ¿Ma ja kwartu ma mbaat n'a'ux'áttuduts mududsu n'uxrujkrutujk tyam ja pasku?” ¹² Net mduk'ixudut tu'ugu muj kwartu es oydyúñ ma ja tukniku'uybyu tujk. Es xy'uxkúkat ja a'ux jam.

¹³ Es yu'ujaty ñujxtu es tpattu tugekyu éxtam 'yanmaayy ja Jesús, es dya'abátudu ja pasku a'ux.

¹⁴ Es ko ooru oj tpatnu esu ja'ay 'y'a'ux'áttut, ta ja Jesús es ja 'yuxrujkrutujk ñaxwa'tstaaydyu meesu winduuy. ¹⁵ Net ja Jesús jynáñ:

—Njantsytsyékyuts es nduna'añats mat miits yu tyadu pasku a'ux ma kyajnumts n'eeky. ¹⁶ Ja'a ko n'anuumudu ko kyajts nnakykyáuyt ja pasku a'ux extu ko yajkuudyúnut ma ja Diosu kyutujkan.

¹⁷ Net tkone'ky tuk vasu vinu es tja'aygyudáky ja Dios es t'anmaay ja 'yuxpajkruty:

—Matstu es xyajwa'xtut miidsuty. ¹⁸ N'anuumudu ko kyajts nnaky'uugudats ja vinu extu ko myínut ja Diosu kyutujkan.

¹⁹ Es óknun tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios, net ttujkwa'xy es tmooydyu ja 'yuxpajkruty es t'anmaay:

—Yu'u tyadu ujsu nnini'x di'ibu yajkyakaamp mat miidsuty. Tundu du'un esuts xyjamyátstat.

²⁰ Es nandu'un ttuun mat ja vasu vinu ko kyaaydyaay ma ja a'ux es jyunañ:

—Tyadu vinu, yu'uts ja nne'pyñ di'ibu yajtamaamp yaj'yokaamp kots n'oogut miidsuty m'oy'ajtungyujxmuty es yu'agyujxm ja Dios mmo'oyudut ja jembyu kajxy'átyruu.

²¹ 'Es ja yedyujk di'ibuts xykyuyakaamp, ta tyam 'yity mat uidsuty ma tyadu meesu. ²² Es tuj'ajtun ko uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyo'oyuts ma ja o'kan ja tyu'u, éxtum ja Dios tu trujta'aky. Per puroobu ja yedyujk di'ibuts xykyuyakaamp.

²³ Net ja 'yuxpajkruty ñayyajtuumudu ak yu'ujuty pánu da kuyakánur.

Pán waanu muj

²⁴ Net ak yu'ujuty ñayyanánudu pánu da ni'igu muj ijtr. ²⁵ Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—Ja naxwíñudu ja'ayu ryéuty esu gobernadooruty ñaymujpajta'agudu, es ttsoktu es ja ja'ayuty jyuna'andut ko yu'u jyiky'attu tuj'ajtun muut. ²⁶ Per miidsuty kyaj du'un xytyúndut. Ko muj m'ita'anut ma Dios, kyaj mnaymujpajta'agudut. Naybyujta'agudu éxtum di'ibu waanu mutskpu, es di'ibu ana'amp, yu'u naybyujtákur éxtum tu'ugu tuumbu. ²⁷ ¿Es pán ni'igu muj? ¿Di'ibu uñaapy ma ja meesu es kyay, o ja tuumbu di'ibu wingiipy? Ja'a pán uñaapy es kyay, ¿kudii? Per uj tyámuts ma miidsuty éxtum di'ibu wingiipy.

²⁸ 'Es miidsuty tu xyjamyadátstuts es tu nandu'un m'ayowdu mat uj. ²⁹ Paaty éxtum yu nDeedyuts tu xymo'oyuts ja kutujkan, uj nmo'oya'añats miidsuty nandu'un ja kutujkan ³⁰ es mgay m'uuktut mat ujs mats ja nmeesu kots uj nmínut yajkutujkpu, es nbujta'aktut miidsuty éxtumu gobernadooruty es m'ana'amut ma ja majmajtskpu Israelu myaangadyu tyump 'yaats.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtija'añuty

31 Es ja Jesús t'anmaay ja Peedru:

—Simonk, ja mǎjku'ugórk Satanás tu t'amdoj yu kutujkan mā Dios es miits myajwijsxita'andǎ éxtam ja triigǎ ya-jwinxítǎ. Ja'adsǎ tyaadǎ n'andijpy, íxǎp wi'ix myajpeky-tyúnǎdu. 32 Per ǎj tats nmǎnu'xta'aky ja Dios kǎdiibǎ mmǎbǎjkan tyǎgoy'átut. Es ko mij mjodǎmbítut, xyryudákut ja mmǎgu'ugǎty es kyajts ǎj xymyastu'uttat.

33 Es ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, ǎj nbanǎjxaambyuts mij oy mdimnǎjxǎt pu-jxndǎgóty, es extǎ óyuts ndim'oogǎt mǎt mij.

34 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Peedru, n'anǎmmǎ ko tyamǎy, ko kyajnmǎ naty ja tǎgaak 'yǎy, mjǎnǎ'anǎt tǎgǎk ok ko kyajts mij xy'ixy'aty.

35 Net ja Jesús dyajtǎdu ja 'yǎxǎjkrǎty:

—Kots mij ngajxtǎ n'ayuk kǎjxwǎ'xǎp es kyaj xymyǎnǎjxtǎ ja mmorral mǎt ja mdu'ugaayǎk es ni mmeeǎdyǎj es ni mǎgǎ'ǎgǎ ni'igǎbǎ, ¿tii mdǎgoy'ǎjxtǎ oynǎ'unǎn?

Es yǎ'ǎjty jyǎnǎndǎ:

—Ni tii.

36 Net ja Jesús jyǎnǎñ:

—Pes tyam n'anǎmmǎ, pǎn myǎdǎjtypy ja myorral es ja mye-eeǎdyǎj, wa'an dyajnejxy. Es pǎn kyaj tmǎdaty yǎ espaadǎ, wa'an tteeky ja wyit es tjúyǎt. 37 Es n'anǎmmǎ koonǎm yajkuudyúnǎt mǎt ǎj éxtǎm ja Diosǎ jyaaybyajtǎn jyǎnǎ'añ: “Yajtúnǎp éxtǎmmǎ axǎk ja'ayǎn.” Pes, tǎgekyǎ di'ibǎ jaaybyéty ijtr mǎt ǎj, koonǎmmǎ dǎ'ǎn tyuñ jyátǎdǎt.

38 Es ja 'yǎxǎjkrǎty 'yanmaayǎdu:

—Windsún, tyam majtskǎ espaadǎ.

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Mǎt yǎ'ǎyǎ.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

39 Net ja Jesús tsyo'oñ es ñejxy mā ja Oliivǎs Kork, éxtǎm jaayǎm ñejxy. Es ja 'yǎxǎjkrǎtyjkrǎ pǎnǎjxǎdu. 40 Es ko jyajtǎ jam, net ja Jesús jyǎnǎñ:

—Kǎjxtǎ'aktǎ es kǎdiibǎ mbekytyúndǎt.

41 Net ja Jesús ñejxy abeky tuk kǎ'tske'egyǎn, es ñǎygyoxtnǎaydyákǎ es kyajxtákǎ, 42 es jyǎnǎñ:

—Tǎtǎ, pǎn mdsejpy, yajjuga'ǎgǎ tyǎdu vasǎ. Per kyaj tyúnǎt éxtǎmts ǎj ndseky, tun éxtǎm mij xytsyky.

43 Es net ñimiinǎ tu'ǎgǎ anklǎs di'ibǎ tsǎjptǎm es jyotmǎkmooyǎ. 44 Es ko jam jyantsy'ayooy mǎk, net kyajxtákǎ mǎt tǎgekyǎ myǎjǎa, es pyǎxyíkyty es xye'xy éxtǎmmǎ ne'pyñ di'ibǎ kǎ'ǎp nǎxkǎjxy.

45 Es ko pyude'ky mā naty kyajxta'aky, ta ñejxy mā ja 'yuxpɛjkrɛtɛjk, es tɔattɛ ak maadɔp, mat ko jyotmay'ookta.
46 Net ja Jesús jyunáñ:

—¿Ti ko mma'adu? Pudu'uktɛ es mgajxta'aktɛ, kadiibu mbekyúndut.

Jesús yajmátsy

47 Támmam naty ja Jesús 'yakkajxy ko myiindu mayjya'ay es ja Juudas twinyo'oyuda, ja di'ibu ijtp mā nimajmajtskrɛ xɛpɛjkrɛ. Es ja Juudas tnimiñ ja Jesús es tsu'xa'añ. 48 Net ja Jesús t'anmaay ja Juudas:

—Juudas, ¿du'unuts xykyaká'añ mat tu'ugu tsi'xyu?, uj, ja Naxwíñudu ja'ayudyu Kyudunaabyu.

49 Es ko ja 'yuxpɛjkrɛtɛjk t'ixtu di'ibu jajtɔp, net dyajtuudu ja Jesús:

—Windsún, ¿n'ok'yajtu'unum yu espaadu?

50 Es nidu'uk yu'ujaty dyajtsayujtu tu'ugu teedywyindsungópku tyuumbu es tnibo'tu ja 'ya'oydyatsk.

51 Net ja Jesús jyunáñ:

—¡Mastu'ut! ¡Tu net!

Es net ja tyatsk ttoonɛ, es dya'agudaku. 52 Es netu Jesús t'anmaay ja teedywyindsúnaty es di'ibu muj tsajptɛjk kywentu'ajttɔp es ja mɛjja'aydyujkaty di'ibu naty yajnɛxándɔp:

—¿Ti ko mmindu mat ja espaadu es ja kepy, éxtamxyuɔts uj nma'tspɛty? 53 Es kots uj n'ijty bom bom muj tsajptɛjk ñabotsoty, ni je'eyats miits xykyatoonda. Per tyamu net tu tɔaaty ja oorɛ mā miidsaty mmada'agut es ja ka'óybyuty.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

54 Net tmajtstu ja Jesús es dyajnɛjxtɛ mā ja teedywyindsungópku tyujk, es ja Peedru tpanejxy jagam jawɛ.

55 Es ja ja'ayaty dyajmájudu jɛun mā ja tɛja'a, es 'yu'uñudu xyamdu; es ja Peedru ñaxwe'tsy nandu'un mā ja ja'ayaty.

56 Net tu'ugu kiixy po'oduumbu t'ijxy ja Peedru 'yu'uñu jam jɛumbu'ám. Es tɛyu 'yijxu es jyunáñ:

—Tyadu yedyujk, yu'u naty mat ja Jesús jyudity.

57 Net ja Peedru jyunáñ:

—Nitɛ, kyajts n'ixy'aty.

58 Es ko waanu 'yijty, jatu'ugu ja'ay 'yijxu ja Peedru es 'yanmaayɛ:

—Mij mat yu'u mjɔdity nandu'un.

Net ja Peedru jyunáñ:

—Kyaj 'yujtsaty.

59 Es ko 'yijty éxtam tuk oorun, net jatu'uk 'yanmaayɛ:

—Tɛy'ajtan ko tyadu yedyujk mat ja Jesús, ko Galileu ja'ay yu'u.

60 Net ja Peedru jyanáñ:

—Kyajts nnijawu ti mij mgajxypy.

Es ko ja Peedru du'an jyanáñ, netyu ja tugaak oj 'yuy. 61 Es ja Jesús kyoo'awdijty es twin'ijxy ja Peedru. Net ja Peedru tjamyejtsy éxtam 'yanmaayy ja Jesús: “Kyajnumu naty ja tugaak 'yuy ko mij mjuna'anut tugaak ok ko kyajts xy'ixy'aty.”

62 Es net ja Peedru pyadseemy es kuwepy kuka'atsy jyyuy.

63 Es ja ja'ayaty di'ibu kywentu'ajttap ja Jesús ttukxiktu, twojptu, 64 twingudsu'umadu, es t'anuumadu:

—May pún tu mgóxyaty.

Jesús, wyinduuyty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

65 Es t'anmaaydyu wi'ixátyuty es kyaj tmuj'ijxtu.

66 Es ko oj xyuñu, net ñaymyujkudu ja mujja'aydyujk es ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktap, es dyajnujxtu ja Jesús ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty. Es jap dyajtudu:

67 —Anmaagyuts, ¿mijtsu du'an mGristu?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Pun n'anmaapy ko du'an, kyaj xymyubúktut, 68 es pun nya-jiibyuts oytyiity, kyajts xy'adsowdat. 69 Es tyam es extu winu xu winu tiempu, uj ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, n'u'uñudats ma 'yaga'añgyu'u Dios di'ibu tugekyu muk'ajtan myadajtypy.

70 Net nidugekyu ja'ajaty dyajtudu ja Jesús:

—¿Tii mjuna'anamp ko mij Dios m'U'unk'átyuty?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtan, ujtsu du'an.

71 Net ja ja'ayaty ñay'anmaayudu:

—¿Ti nyajwa'anam ja testiigu? Tu nmado'om tugekyu udsajtam di'ibu yu'u ku'um kyajxypy ko yu'u Dios 'yU'unk'átyuty.

23

Jesús, Pilatu wyinduuy

1 Ta nidugekyu ja ja'ayaty jam juntoty pyudu'ktaaydyu, es dyajnujxtu ja Jesús ma Pilatu. 2 Es jap tni'u'unudu es jyanandu:

—Tuts nbaattu ko tyadu yedyujk ni'igu dyajnaymyúk dyajnaydy'a'adsudu ja nja'ay'ajtam es jyuna'añ ko kyaj ngugubajtam ma yu yajkutujkpu kopk, es nandu'an jyuna'añ ko yu'u Kyrístaty, tu'ugu rey.

3 Net ja Pilatu dyajtuy ja Jesús:

—¿Mijtsu du'an ja israelítadyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtan, ujtsu du'an.

4 Net ja Pilatū t'anmaay ja teedywyindsúnaty es ja mayjya'ayaty:

—Kyajts nbatū ti pyojpū tyadū yedyujk.

5 Es ja ja'ayaty ni'igū jyanandū waanū muk:

—Yū'ū ni'igū dyajnaymyúk dyajnaydya'adsudū ja ja'ayaty, dyajtsondáky jap Galileeū, es extū yaa Judeeū.

Jesús, Eroodūs wyinduuy

6 Es ko ja Pilatū tmadooyū taadū, net dyajtūy pūn Galileeū ja'ay yū'ū. 7 Es ko t'anmaaydyū ko dū'ūn, net tkejxy ja Jesús mā Eroodūs di'ibū ijtp gobernadoor Galileeū es tū naty myiñ Jerusalén paskūxū'ajtrū.

8 Es ko Eroodūs t'ijxy ja Jesús, net jyantsyxyondaky, ja'a ko tūyup tja'ixy'atáñ ko tmadoy'ajty di'ibū Jesús tyiimpy. Es yū'ū t'ixa'áñ ko Jesús ttúnut ja muj'ajtūn. 9 Es dyajtūy may ja ayuk. Perū Jesús kyaj t'adsooy ni di'ibū.

10 Es nandū'ūn jap myiindū ja teedywyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptagóty ya'uxpūjktap, es ñi'ūnūndū mukta'aky. 11 Net ja Eroodūs es ja syoldaadūtk kyaj t'agupūjktū. Ta ttukxiktū. Net ttukpūjtáktū ja wyit éxtūmū reyduujk es net tkejxy ja Jesús jatugok mā ja Pilatū. 12 Ja Pilatū mut ja Eroodūs naymyūdsip'ajtūdūbū naty es ko tadū xū ñaymyaabyūjkūdu jatugok.

Jesús ñidukū es 'yoogut

13 Es net ja Pilatū dyajnaymyujkū ja teedywyindsúnaty es ja justisūtk es ja ja'ayaty, 14 es t'anmaay:

—Miidsaty tū xyajmíndū tyadū yedyujk es mjūnā'andū ko dyajpūdū'uktū ja'ayaty, es uj tats nyajtáy es nbayo'oyats, es kyajts nbatū ni ti pyekey éxtūm miits xyñi'ūnūndū. 15 Es nandū'ūn ja Eroodūs kyaj ti tpatū ja pyojpū. Paaty tū tkajxūmbíty jatugok mā ujtsūn. Es mut yū'ū, ni ti tkatúñ di'ibū tukpraadūp ja o'kūn. 16 Paaty ndsaatsytyúnupts es óknūmts nasmátsut.

17 Paskū paskū ja Pilatū koonūm tasmatsū tu'ugū tsimyjya'ay di'ibū ja'ay tsojktap. 18 Net ja mayjya'ayaty yaxkaktāydyū muk:

—¡Kyaj! ¡Kyajts yū'ū ndsoktū! ¡Nasmatsū Barrabás!

19 Es yū Barrabás yū'ū naty tsimy ijtp mut ko tū naty tñibude'eky ja yajkutujkpū jap kajpnóty es yajja'ay'eeky.

20 Es ja Pilatū ja'a jyatsojk es tjanasmátsut ja Jesús, paaty jatugokū Pilatū tjatukjaygyukūyáñ. 21 Per ja ja'ayaty 'yak'yā'ax 'yakjoktū muk:

—¡Yajkruuzpát, yajkruuzpát!

22 Es myūdugek ok ja Pilatū t'anūmūdu:

—¿Per ti dən tə ttuundəgóy? Ғj kyajts nbaaty ni ti pyojpu di'ibə kyu'oogap, wi'ix mbaat 'yeeky. N'oktsaatsytyuñuts es nnaasmátsudats.

²³ Es ja ja'ayuty ni'igə jyanandə jantsy mək:

—jWa'an tkruuzpéty! jWa'an tkruuzpéty!

Es ja'a ko mək yax jyojktə, net yajtuuñ ti tsojktəp. ²⁴ Net ja Pilatə tkuyduuñ éxtəm yə'ujəty ttsojktə. ²⁵ Es ko twin'ijxtə Barrabás, ta dyajpədsəməndə jap pujxndəgóty mət ko tə naty tnibəde'eky ja yajkutujkrə es yajja'ay'leeky. Net tnaasmátsudə. Es ja Pilatə tkəyajky ja Jesús éxtəm ja ja'ayuty ttsojktə.

Jesús kyruuzpéty

²⁶ Es ko ja Jesús yajmənajxnə kruuzpajtrə, net tu'ugə yedyjk tmajtstə tu'aay di'ibə xyə'ajtypy Simonk es kyugajpnəty Sirene. Kyamotyə naty tə 'yotsy. Es ja soldaədatəjk 'yanmaəyə es tkajpət agwanə yə Jesusə kyruuz.

²⁷ Es jyantsypyənajxəndə mayjya'ay, es ja'a məut mayə toxytyəjk di'ibə jantsyjjəuy jantsyyáxtəp mət ja jotmay ko ja Jesús dyajkruuzpatə'andə. ²⁸ Es ja Jesús tni'ijxəmbijty es t'anmaəy:

—Miits toxytyəjkəty di'ibə tsənaəydyəp Jerusalén, kátəts mij xyñijə'uydyə. Nayñijə'uyəndə miidsəty kə'əm es yə m'u'unk m'unə'kəty, ²⁹ ja'a ko mínəp ja tiempə ko mnayjyənə'anədat: “Jotkujk di'ibə kyaj mbaat 'yu'unkpaəttə, di'ibə kyaj tyim'u'unkpáttə es di'ibə kyaj ya'u'unktsi'itstə.” ³⁰ Net ja ja'ayuty jyanə'andə: “Kopk, nijjtpajtkəts mədsəty”, es ja tun t'anəmət: “Yajnitəgeegyəts.”

³¹ Es t'ak'anəməndə Jesús:

—Ғj kyajts ni ti axəəkrə ndúñəm es xyajkruuzpatəndəpts. ¿Ti mjənaəmp xytyijy es jyáttə ja Jerusalén ja'ayuty di'ibə ni'igə pyojpu ja'ayuty?, es yə'ujəty pátəp ja mək təydyu'unən.

³² Es ja soldaədatəjk dyajnejxtə nandə'ən majtskə axək ja'ay es dyajkruuzpatə'andə mət ja Jesús ti'igyə. ³³ Es ko tməjajttə mə ja lugaəp txə'aty Kalaveerə, net dyajkruuzpajttə ja Jesús. Es pə'aəybə'aəy ja majtskrə axək ja'ay. ³⁴ Es ko jam dyajkruuzpajttə, ja Jesús jyanáñ:

—Tatə, pojpmə'xtə, ja'a ko kyaj tnijáwəndə di'ibə tyuundəp.

Es ja soldaədatəjk ttuundə ja rifə es dyajwə'xət ja Jesusə wyit. ³⁵ Es ja mayjya'ayuty t'ijxtə jam, es extə ja justisətyjk ttukxiktə ja Jesús es jyanandə:

—Wiink ja'ay tə dyajtse'eky. Wa'an kə'əm tnayya-jtse'egyəty pən təy'ajtən ko yə'ə Kyrístəty, ja di'ibə Dios tə twin'ixy.

³⁶ Net ja soldaədatəjk nandə'ən tnixik ttukxiktə ja Jesús es t'awə'anəndə ja vinə tə'am, ³⁷ es jyanandə:

—Pun tɔy'ajtun mij ja israelitɔ ryey, nayyajnitso'ogudɔ mij kɔ'um.

³⁸ Es 'yity jam kyubajm kɔxjɔ'ay griegɔ es latɔn es ebreeɔ di'ibɔ junaamp: “Tyadɔ yɔ israelitɔty ja ryey.”

³⁹ Es tu'ugɔ axɔk jɔ'ay di'ibɔ jam kudɔy ijtp kruuzkɔjxy nandɔ'un jyɔnɔñ axɔk:

—Pun mij mGristɔ, nayyajnitso'ogudɔ kɔ'um es ɔdsɔty xyajtso'oktɔdɔts nandɔ'un.

⁴⁰ Es jatɔ'uk t'ooɔ ja myɔgu'uk es t'anɔmɔ:

—ɔKyaj xytsyɔ'ugɔ ja Dios ko mij nandɔ'un myajtydyɔñ?

⁴¹ ɔdsajtum mɔt ja tɔy'ajtun tyam n'ayo'om, ja'a ko ɔdsajtum ngumɔdo'om di'ibɔ tɔ ndu'unɔm. Perɔ tyadɔ yedyɔjk ni tii tɔ tkatuundɔgɔy.

⁴² Net jyɔnɔñ:

—Jesús, xyjamyátsɔpts ko mja'tɔt mɔ myajkutukɔ'añ.

⁴³ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tɔy'ajtun n'anɔmɔ ko tyamɔ nmɔnɔjxɔt tsajpɔtm es m'ítɔt mɔt ɔj.

Jesús 'yeeky

⁴⁴ Jaa naty kijkyxɔm, net tɔgekyɔ naxwíñɔdɔ kyoodsɔdyaay es 'yijty tɔgɔk oorɔ wingoots, ⁴⁵ ja'a ko ja xɔm wyindujktaay. Es net ja adɔy di'ibɔ mɔj tsajptɔgɔty kyɔ'tswa'xy kɔjkkujm. ⁴⁶ Net ja Jesús yaxkeky:

—Tatitɔ'unk, axájɔgɔts ja n'anmɔjɔ'an.

Es ko dɔ'un jyɔnɔñ, ta 'yo'knɔ. ⁴⁷ Es ko ja soldadɔ windsɔn t'ijxy éxtɔm jyajtɔ, net ja Dios t'awdajty es jyɔnɔñ:

—Tɔy'ajtunɔ tyadɔ yedyɔjk kyaj ti ttuundɔgɔy.

⁴⁸ Es nidɔgekyɔ ja mayjya'ayɔty di'ibɔ 'yijxtɔ jap éxtɔm jyajtɔ, net tsoy'onndɔ jap es tkojxtɔ ja kyaatsy mɔt ja jotmay.

⁴⁹ Es nidɔgekyɔ ja jɔ'ay di'ibɔ 'yixy'ajttɔp ja Jesús, mɔt ja toxytyɔjkɔty di'ibɔ padso'onɔ Galileeɔ, wyɔ'umɔ jagam es t'ijxtɔ éxtɔm jyajtɔ.

Jesús ñaxtɔkɔ

⁵⁰ Es tu'ugɔ yedyɔjk di'ibɔ xyɔ'ajtypy Josee es jyiky'aty tɔy'ajtun mɔt es kyugajpnɔty Arimateeɔ, Judeeɔ ñaxɔty. Es ja Josee nandɔ'un yɔ'u nidu'uk di'ibɔ ana'amp mɔj tsajptɔgɔty.

⁵¹ Tadɔ Josee t'awixy nandɔ'un ko myíntɔ ja Diosɔ kyutujkɔn es kyaj ti'igyɔ mɔt 'yity ja jɔ'ayɔty di'ibɔ junandɔ esɔ Jesús 'yoogɔt.

⁵² Net tninejxy ja Pilatɔ es t'amdooy ja Jesusɔ ñini'x.

⁵³ Es ko dyajjnajktɔ kyruuzkɔjxy, net t'abijttɔ mɔt tu'ugɔ mɔj wit es tɔjɔktɔ mɔ tu'ugɔ o'krɔ jut di'ibɔ naty yɔ'u tɔ dyajtsajtsjuty dyajpɔ'ajutyty tsawíñ es mɔ kyajnɔm ja o'krɔ ñaxtɔkɔ. ⁵⁴ Esɔ naty ñayjyɔjp'íxɔdɔ ko ja saabɔdɔ xɔm dyajtsajtsajtsjuty dyajpɔ'ajutyty tsawíñ es mɔ kyajnɔm ja o'krɔ ñaxtɔkɔ.

⁵⁵ Es ja toxytyujkuty di'ibu naty tu tsoondu mat ja Jesús jap Galileeu, tpanujxtu ja Josee es t'ijxtu ja o'kpu jut es wi'ix yajpajtáky ja Jesusu ñini'x. ⁵⁶ Es ñajxnadu ma tyujk es dya'uuyudyu ja pa'ak xu'kpu es ja ingwéntuty. Es net pyo'xtu ma ja saabudu xuu éxtum ja ana'amun jyuna'añ.

24

Jesús jyikyppyeky

¹ Es domingu xuu tsejkyu ja toxytyujkuty tmunujxtu ja pa'ak xu'kpu di'ibu naty tu dya'óyudu. Jam dyajnujxtu ma ja Jesús tu ñaxtuku. ² Ko jyajttu jam, net tpattu wiink tsoo ja tsaa di'ibu naty 'yagu'uy'ajtypy ja jut. ³ Es ko tyujkudu jap, kyaj tpattu ja Jesusu ñini'x. ⁴ Es kyaj tmawinma'añbyáttu ti tu jyátyuty. Netyu kyuxe'ky majtsku yedyujk di'ibu wyit jantsy tu'xp. ⁵ Net ja toxytyujkuty tsu'kudu es ñaxku'ijxudu, es ja yedyujk 'yanmaayudu:

—¿Ti ko miits xy'uxtá'aydu yaa ma o'kputy di'ibu jiky'ajtp? ⁶ Kyaj ja yaa. Tu jyikyppyeky. Jamyatstu wi'ix m'anmaayuu ko nátyñum 'yity jap Galileeu: ⁷ “Uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudnaabyu, nyajkayaka'añuts ma ja pekyjya'aydujyk es xyajkruuzpátuduts. Es ko 'yítat tuguk xuu, njikyppyákuduts jatugok.”

⁸ Net ja toxytyujkuty tjamyajtstu éxtum ja Jesús jyunañ. ⁹ Es ko jyajnuudu jatugok jap kajpnóty, net ttukmumadyaktu nidugekyu ja nimajk tu'ukpu uxrajkpu es nidugekyu di'ibu jap ak'ijttar. ¹⁰ Esu tadu toxytyujkuty 'yijttu Mariiu Magdalenu, Fwanu, Mariiu di'ibu Santya'agu tyaa'ajtypy, es ja wiinkpu toxytyujkuty. ¹¹ Per ja uxrajkputujk kyaj tmubujktu, es jyunandu ko loku di'ibu kyajxtar.

¹² Net ja Peedru tsoyo'ón es ñejxy puye'egyu ma ja o'kpu jut es kyu'ijxu jap ogajp. Je'eyu jap ja wit 'yity di'ibu maut ja Jesús ya"abijty. Es net ja Peedru jyumbijnu jotmaymyuat.

Jesús kyuxe'eky Emaús tu'aay

¹³ Es net nimajtsku uxrajkpu tsoondu Jerusalén es ñajxtu ma ja Emaús kajpn, di'ibu jagam majk tuk mil metrán, ¹⁴ es kyajx myadya'aktu tugekyu di'ibu naty tu jyátyuty. ¹⁵ Es ko yu'ujuty du'an kyajx myadya'aktu esu Jesús ku'am ñiwingoonu es tyu'uyo'oydu maut. ¹⁶ Per ja Dios kyaj tyuk'uxkajpu ko yu'ujuty ja Jesús. ¹⁷ Net ja Jesús dyajtmyu:

—¿Ti mmadyáktar tu'aay?

Es net yu'ujuty wya'k'a'adu jotmaymyuat. ¹⁸ Net yu'u nidu'uk di'ibu xyu'ajtypy Kleofus 'yadsooy:

—Tugekyu ja'ayaty tñijáwudu di'ibu tu jyátyuty Jerusalén ma pasku xuu. ¿Tii mij naydyu'uk mjabye'xy'ajtp Jerusalén es kyaj xyñijawu ti jam tu tyuñ tu jyátyuty?

19 Net ja Jesús dyajtmuy:

—¿Ti jap tu jyátyuty?

Es yu'ujaty jyunandu:

—Extam tu ttundu ja Jesús nazarenu. Yu'u tu 'yity Diosu kyugajxpu di'ibu tyiimpy ja muj'ajtun es ya'uxpeky mut ja Diosu kyutujkan, es nidugekyu ja'ayaty myuj'ixudu. 20 Per ja teedywyindsánaty es ja njustis'a'jtm tu tkuyaktu ma ja Pilatu es dyajkruuzpátat. 21 Es uudsaty njuna'andu ko yu'u yajnitso'ogup ja israelítaty. Es tyam tyugukxup ma dya'ooktu es dyajnaxtúkudu. 22 Nandu'un uudsadyu nmagu'ugaty toxytyujk tats du'uñ xyajwu'amudu. Aambyu jepy tu 'yotstu ma ja o'kpu jut, 23 per kyaj ja Jesusu ñini'x tu tpaattu. Net tu jyambijnudu es xytyukmumadya'aktats ko tu t'ixtu nimajtsku anklus di'ibu tu 'yanumudu ko Jesús taa jyiky'aty. 24 Es net tu 'yotstu nija'ajaty uudsadyu nmagu'uk es tu tpaattu éxtamu toxytyujk jyuná'andu, per ja Jesús kyaj tu t'ixtu.

25 Net ja Jesús jyunáñ:

—¿Ti ko mgujuunaty miidsaty? ¿Ti ko kyaj xymyubuktu tugekyu di'ibu Diosu kyugajxpu kyuxjaay? 26 Yu'ujaty oj tkuxja'aydyu wa'ats ko yu Kristu 'yayowa'añ es 'yooga'añ es óknum yajkutúkut mut ja muj'ajtun.

27 Ta ja Jesús oj 'yawa'anxudu ja Diosu 'yayuk ma ku'am yajnimadya'aky, tyimtsonda'aky di'ibu Moisés jyaay es tugekyu nu'un ja Diosu kyugajxpu tkuxjaaydyu.

28 Es ko jyajttu ma Emaús kajpn, ja Jesús éxtam jyawu tyu'unaxáñ. 29 Per yu'ujaty dyajwu'amandu es t'anmaaydyu:

—Wu'am mut uudsaty ja yaa. Tu tsyu'ujun.

Net ja Jesús wye'emy es tyujku mut yu'ujaty. 30 Es ko jam 'yu'uñ nidugauk ma ja meesu es 'ya'ux'ata'andu, net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tkuni'xy. Net ttujkwa'xy es tmooydyu ja nimajtskpu. 31 Es netyu t'uxkajtpu ko yu'adyu Jesús. Netu Jesús pojn tyugooy. 32 Es yu'ujaty ñayjyunánudu:

—Paadyumu du'un xyjatukja'am ja oy'ajtun ko mut tu ndu'uyo'oyum es nmadyákum es xytyuk'awa'anum ti ja Diosu jyaaybyajtn 'yandijpy.

33 Es netyu tsyo'ondudu es ñujxtu jap Jerusalén. Es jap tu naty ñaymyúkudu ja nimajk tu'ukpu uxpxjkrpty mut ja jyamyudaty. 34 Es yu'ujaty t'awa'anudu ja nimajtskpu:

—Tuy'ajtun ko ja Jesús tu jyikypyeky. Simonk tu t'ixy.

35 Net ja Kleofas mut ja myugu'uk tmadyaktu éxtam tu jyátyuty tu'aay es wi'ix tu t'uxkaptu ja Jesús ko ja tsajkaaky tu ttujkwa'xy.

Di'ibu Jesús tyuknipejky py ja 'yuxpukpety

³⁶ Es yu'ujuty t'akmadya'aktu tadu ayuk ko ti'in kyuxeky ja Jesús ma yu'ujuty es kyajxpo'xudu, 'yanmaayy:

—Agujk'át jotkujk'áttu miidsuty.

³⁷ Ta jyantsytsyu'kudu. Du'un jyunandu ko ijxma'ttup. ³⁸ Es ja Jesús 'yanmaayyudu:

—¿Ti ko mjotmay'ooktu? ¿Ti ko kyaj xymyubaktu ko ujtsu du'un? ³⁹ Ixtats ja ngu'u es ja ndékyuts ko ujtsu du'un ku'am. Toonguts es ixtu ko tuj'ajtun. Yu ijxma'tun kyaj tmudaty yu xyxy es ja pyajk éxtam miits xy'ixtats uj nmudaty.

⁴⁰ Es ko du'un 'yanmaayy, tyuk'ijxu ja kyu'u es ja tyeky. ⁴¹ Es yu'ujuty kyajpyum tmabeky mat ja xondakun es du'uhñ wu'umadyaaydy. Net ja Jesús 'yanmaayy:

—¿Kyaj ti xymyudattu di'ibu nju'xum?

⁴² Net myooyudu tuk pedazu ajkx tsá'ayu'unk. ⁴³ Es ja Jesús tje'xy yu'ujuty wyinduuy. ⁴⁴ Es net 'yanmaayy:

—Kots miidsuty maut n'ijty, n'anmaaydy ko yajkuydyuna'añ di'ibu Moisés es ja Diosu kyugajxpu kyuxjaaydyu es di'ibu ma Salmu neky di'ibuts uj xyñigajxp.

⁴⁵ Net ja Jesús tyukjaygyukudu ja Diosu jyaaybyajtun, es jyunañ:

⁴⁶ —Du'un 'yity kuxja'ay ko koonum yu Kristu 'yoogat, es kumduguk xu jyikyryúkut. ⁴⁷ Es mat yu'ugyujxm yajkajxwa'xut ma tugekyu naxwíñudu, tsyonda'agut Jerusalén, ko yu ja'ayuty dyajtagátstat yu wyinma'añaty, net ja Dios pyojpuma'xudut. ⁴⁸ Es miits m'ijttup testiigu ma tyaadu tugekyu. ⁴⁹ Madowdu. Ujts ngáxup ma miidsuty di'ibuts ja nDeety tu twanda'aky. Per miits wu'umdu yaa Jerusalén extu ko xy'axájut ja muk'ajtun di'ibu Dios kyaxaampy.

Jesús tsyajpéty

⁵⁰ Net ja Jesús yajtso'onudu jap Jerusalén es yajnujxudu Betañu, es dyajpude'ky ja kyu'u es kyunu'xudu. ⁵¹ Es ko kyunu'xtaayy, net tsyajpajnu es ñujxnu tsajpótm. ⁵² Net yu'ujuty t'awdattu Dios es jyumbijttaayñu, jantsy jotkujk jyajnuu Jerusalén. ⁵³ Es tim jap'ajttup ma ja muj tsajptujk es t'awdattu ja Dios.

Oybyu Ayuk Di'ibü Fwank Jyaay

Diosu 'yU'unk jyambity ja'ay

¹ Ko di'ibáty tsyondaky, taa natyñu ja'a di'ibü yajtijp Ayuk. Es yu Ayuk yu'u nandu'unu Dios, es mudumu naty ja Dios Teety.

² Yu'u naty 'yity jawyiin mudu Dios. ³ Ja Ayuk ja'a muut Dios dyajkojy tugekyu di'ibü jaa'ajtp. Tugekyu di'ibü yajkoj, kyaj oj ti kyojy pun kyaj ja'a muut. ⁴ Ja'a di'ibü yajtijp Ayuk, ja'a yajk ja jiky'ajtun nidugekyu di'ibü jiky'ajttap, es yu'u du'un ja jajun di'ibü ñu'umooy tyu'umooy nidugekyu ja'ayaty ya naxwiin. ⁵ Esu tadu jajun, yu'u dun jajp ma kyoodsaty, es kyaj yu koots'at mbaat dyajtugóyu tadu jajun.

⁶ Dios tkejxy tu'ugu ja'ay, Fwank'ajtp. ⁷ Ja'a oj myiñ es tnikajxpátut di'ibü ijtp éxtam ja jajun, esu du'un nidugekyu ja ja'ayaty myubúkadut. ⁸ Ja Fwank, kyaj yu'ujaty ja jajun, je'eyu yu'u tnikajxpétyu tadu jajun. ⁹ Ja jajun tuj'ajtanbu di'ibü kyujajpy kyute'xypy nidugekyu ja ja'ay, ja'a miin ya naxwiin.

¹⁰ Ijtpu naty ja ya naxwiin. Oyu naty Dios ja'a muut tu tjayajkojy ja naxwiinbu, kyaj 'yuxkajpudu ja ja'ayaty. ¹¹ Ja'a oj tjanimiñ di'ibü jya'a'ajtypy, es kyaj oj kyupákadu. ¹² Per nidugekyu di'ibüty kupákadu es myubájkadu, dyajnigutujku es yu'ujaty 'yu'unk'átadut ja Dios. ¹³ Yu'ujaty kyaj Dios 'yu'unk'átyaty mut ko ja'ay yajmiin yajjajtadu, es ni mut ko du'unu ja'ay tseky, Dios axájudap mut ko ku'umu du'un tseky.

¹⁴ Di'ibü yajtijp Ayuk, ja'a jumbijt ja'ay es jyiky'ajty ma uudsaty. Es uudsaty tats n'ixtu ja myuj'ajtan, ja ku'um muj'ajtan di'ibü tu'ugu Dios 'yU'unk'ajtypy, es tmudaty ak tim tuj'ajtan es ak tim kunu'xun. ¹⁵ Es ja Fwank ñikajxpejtypy éxtamu tyestiigu es jyanáñ:

—Tyaadu du'un di'ibüts n'andijpy kots njunáñ ko di'ibü mi-imp óknam es jawyiin uj, yu'u du'un jawyiin, ja'a ko taayumu naty jékyap kots uj nmiin.

¹⁶ Tu Jesukristu xykyunu'xum kanak nipat. ¹⁷ Myooy ja Dios ja Moisesu 'yana'amun, per ja tsojkan es ja tuj'ajtan yajmiin ja Jesukristu. ¹⁸ Ni na'anum pan tka'ixy ja Dios Teety, per yu Diosu 'yU'unk di'ibü jam mut ti'igyu 'yity ja Dios Teety, yu'ujaty tu xytyuk'ijx xytyuknija'am wi'ixu dun ja Dios Teety.

Fwank Yajnubajtpu tnigajxy ja Jesús

¹⁹ Yu Jerusalén israelítaty tkajxtu ja teedyaty esu levitu ja'ayaty di'ibü myuduundap ja teety, es dyajtawá'andu ja Fwank:

—¿Mbúnu dun mij?

²⁰ Fwank 'yadsooju tuj'ajtan:

—Ëj kyajts nGrístaty di'ibu Dios wyandak tkajxa'añ.

21 Ta yajtuujumbijtuđu jatugok:

—¿Mbúnxu dún mij? ¿Tii mijtsu du'un ja Diosu kyugajxpu Eliiusu?

Ta Fwank 'yadsooy:

—Kyajts uj n'Eliiusaty.

Ta yajtuujumbijtkójubu:

—Pes, ¿tii mijtsu du'un ja Diosu kyugajxpu di'ibu minañambu?

Ta 'yadsooy:

—Kyaj.

22 Ta yajtuujumbijtuđu jatugok:

—Pes, ¿mbúnu dún mij? Ëj nmunujxándupts ja tuy'ajtun ma ja di'ibuts tu xykyaxtu. Paaty, ¿ti ayúkuts xymyeepy esuts nmunujxut?

23 Ta 'yadsooy ja Fwank:

—Ëjtsu dún miimp kugajxy muj ittum es n'anuumuduts miidsuty: “Yajtuwdu ja tu'u ma myina'añ ja Windsún” —du'un éxtam jyuna'añ ja Diosu kyugajxpu Isaiiu.

24 Es nandu'un myiindu di'ibu fariseeu ja'ayuty kyajxtu.

25 Net yajtuujudu ja Fwank:

—¿Ti ko myajnabéty pun kyaj mij mGrístaty, o m'Eliiusaty, o tadu Diosu kyugajxpu?

26 Es ja Fwank 'yadsooy:

—Ëj yajnabajtruts mut ja nuu, per ma miidsuty ta tu'uk di'ibu miidsuty kyaj xy'ixy'attu, ²⁷ es yu'u miimp óknam. Es kyajts uj xyñitaku, ni je'eyu yu kyu'uk nga'agájudut éxtamxyupts uj n'ityuts tyuumbun.

28 Tyaadu tyuun jyajtu ma ja naxwiñudu di'ibu xyu'ajtypy Betañu, Jordán mujnuu awiñ, ma ja Fwank dyajnabéty ja ja'ayuty.

Jesús, ja Diosu wyindsu'kun

29 Jakumbom ja Fwank t'ijxy ja Jesús ko myuwingóñuty. Ta jyunañ:

—¡Ixtu! Tyaadu du'un ja Diosu Byorreegu'unk di'ibu wu'ump éxtamu windsu'kun es yajpojpranitagóyut ya naxwiñ.

30 Tyaadudsu dún nmadyak kots njunañ: “Oknam myiñ ma uj tu'ugu yedyujk di'ibu du'un jawyiin kadiinam uj, ja'a ko taayamu natyñu jékyup kots uj nmiiñ.” ³¹ Kyajts uj kum nnija'aju punu dún yu'u. Per nmíñuts uj es nyajnabétyuts mut ja nuu, es t'uxkáptut yu israelitu ja'ayuty.

32 Fwank nandu'un jyunañ:

—Ëj nan tats n'ixy tsajwínm kyuda'aky yu Espíritu Santu du'un éxtam tu'ugu paku'unk, es kyuxke'eky ma ja Jesús. ³³ Ëj kyajnumdsu naty nandu'un nnijawu punu'u. Per kodsu Dios

xykyejxy nyajnu**átat** mut ja nuu, ja'ats xy'anmaay: “Ko yu Espírítu Santu xy'íxut jyunaky es kya'at ma ja yedyujk, yu'u du'un di'ibu yajnu**átat** mut ja Espírítu Santu.” ³⁴ Tudsu net n'ixy, es ujtsu du'un nnikajxpejtypy ko yu'udyu Diosu 'yU'unk.

Jesusu 'yuxpukpu jawyimb

³⁵ Jakumbom tapu naty jatugok ja Fwank mut nimajtsk di'ibu panujxudup. ³⁶ Ko Fwank t'ijxnajxy ja Jesús, ta jyunañ:

—jOk'ixtu! Tyaa du'un ja Diosu Byorreegu'unk.

³⁷ Ja nimajtskpu Fwangu 'yuxpukpu tmudoodu ko du'un jyunañ. Ta tranujxtu ja Jesús.

³⁸ Es net ja Jesús ñayjy'ijxu. Ta t'ijxy ko pyanujxudu. Ta t'anmaay:

—¿Ti dan m'axtaaydyu?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Ya'uxpukpu, ¿ma mij mdsuunu?

³⁹ Esu Jesús 'yadsoojmbijtudu:

—Min xy'ixtu.

Ta oj ñujxtu ma dan tsuunu. Es jam oj kyudsu'ujnudu, ja'a ko ma taxk yaxpuu naty.

⁴⁰ Es nidu'uk di'ibu Fwank panujxudup, ta oj tranejxy ja Jesús, ja'a yu Andrés, myuga'axu Simonk Peedru. ⁴¹ Kyajnumu naty ti tyuñ jyátyuty es ja Andrés oj t'axta'ay ja myuga'ax Simonk. Ta t'anmaay:

—Tu net nbátam ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx.

⁴² Ta ja Andrés oj tmanejxy ja myuga'ax Simonk ma naty ja Jesús. Es ko ja Jesús t'ijxy, ta 'yanmaay:

—Mijtsu du'un Simonk, Jonasu 'yu'unk. Es mij mxu'átup Sefus (di'ibu yaj'andijp Peedru).*

Jesús dyaxu ja Felipe esu Natanael

⁴³ Jakumbom ja Jesús tsoonáñ ñjxa'añ Galileeu. Net tpaty ja Felipe es t'anmaay:

—Pamiinguts.

⁴⁴ Yu Felipe, Betsaydu kyugajpnuty, ma nandu'un 'yittu Andrés esu Peedru. ⁴⁵ Ta ja Felipe tso'oñ, oj t'axta'ay yu Natanael. Ta t'anmaay:

—Tuts n'ixtu ja yedyujk di'ibu Moisés es di'ibu Diosu kyugajxputy jyaadyu ma ja Diosu jyaabyajtun. Yu'u Jesús, 'yu'ungu Josee, di'ibu kugajpn Nazaret.

⁴⁶ Net ja Natanael jyunañ:

—¿Tii wa'an da mbaat pyudsemy Nazaret di'ibu oy?

Felipe 'yadsooj:

—Min xy'ixy.

⁴⁷ Ko Jesús t'ijxy mywingoñuty yu Natanael, ta jyunañ:

* 1:42 Peedru yu'u grieegeu kyajxy di'ibu yajpudsuumpt saá.

—Тyaа tu'uk myiñ ja israelitu ja'ay di'ibu kyaj 'yanda'aky.

48 Net ja Natanael yajtuuj:

—¿Wi'ixuts mij xy'ix'aty?

Jesús 'yadsooj:

—Ej mij n'ixy'ajtyuts kyajnum naty Felipu mwóyaty ko naty m'u'uñ iigu patku'uy.

49 Net 'yadsooy ja Natanael:

—Ya'uxpukpu, imijtsu du'an Dios m'U'unk'ajtap, mijtsu du'an ja israelitadyu rye!

50 Jesús 'yadsooj:

—¿Хумубукрuts ej mij ja'a ko tu n'anum kots mij n'ixy iigu patku'uy? Pes tyam xy'ixut di'ibuty ni'igu maj.

51 Nandu'an jynañ ja Jesús:

—Jantsy ty'ajtunats miits n'anumdu ko m'ixtap awa'ats ja tsajp es xy'ixut ja Diosu 'yankus pyat jynaktat ma ej, ja Naxwiñdu ja'aydyu Kyudunaabyu.

2

Pujk ukun jap Kanaa

1 Kyumduguk xuu tu'uk ja pujk ukun 'yity jam Kanaa, ñaxwiñdu Galileen. Tamu naty nandu'an yu Jesusu tyaak. 2 Es ja Jesús mut ja 'yuxpukputy oj ñajxtu ma ja ja'ay pyeky ko yajwoodu. 3 Ko oj ja vinu kyexy, ta ja Jesusu tyaak 'yanmaay:

—Kyajnap ja vinu.

4 Ta ja Jesús t'adsooy ja tyaak:

—Nanitu'unk, ¿ti kots du'an xy'anum? Kyajnumts ej xuyapaaty.

5 Net ja Mariu t'anmaaydyu ja di'ibu naty jam winguudyu:

—Kuydyundu tugekyu di'ibu mduk'ana'amap.

6 Tamu naty tudujku numdijk di'ibu ak tim tsaq, di'ibu israelituty yajtuundap ko ñayajwa'adsudu. Es tu'uk tu'ugu numdijk mago'px litrun tyuku nuu. 7 Jesús t'anmaaydyu ja wingiibyaty:

—Ya'utstu mudu nuu tyadu numdijk.

Ta dya'ujstu. 8 Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Jaaptu net waanu es munajxtu ma xuduumbu.

Es du'an ttuundu. 9 Es ja xuduumbu t'ukmajtsy ja nuu di'ibu naty tu jymbity vinu. Ni tkanijawu ma myiñ, ja'ayu ja wingiibyaty ñija'adap ma tsooñ, ja'a ko yu'udyu naty tu tjuuttu ja nuu. Ta ja xuduumbu tmaj'yaxu ja pukpu yedyujk.

10 Ta t'anmaay:

—Jawyiin t'uuktu nidugekyu ja vinu waanu oybyu, es ko ja jabye'xyuty tu t'uknu naty, nétnum yajmoodyu ja vinu

di'ibu kyaj nūgoo 'yóyuty. Es mij jambit xytyuñ. Oknum xyaky ja vinu waanu oybyu di'ibu naty mya'ijtypy pūjke'eky.

¹¹ Yu ijxw'uamun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun jap Kanaa, Galileeu ñaaxóty, ja'a yu'u ja jawyimbū ijxw'uamun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun. Esu du'un dya'ijxu ja myuj'ajtun es ja 'yuxpūjkpūty myubūjkūdu.

¹² Ko tyadu xuu ñajxy, net ja Jesús jyujptáknu Kafarnaúm mut ja tyaak esu myuga'axuty esu 'yuxpūjkpūty. Jap 'yijttu majtsk tuguk xuu.

Jesús dyajpūdsémy di'ibu juuy to'ktup mā ja muj tsajptūjk

¹³ Es kom wingoombū naty ja israelitū pyaskū xuu, ta Jesús pyatūjku Jerusalén. ¹⁴ Jap muj tsajptūjk ñabotsoty tpaty di'ibu tye'kypy éxtamū windsu'kūn: tsajkaa, borreegu esu pak, es jap di'ibáty wyin'uñaaudyur ja tyeeky di'ibu ja'ayudyu myeeñ wyingugoonūdu es du'un tnipek tnitundu. ¹⁵ Ko tyadu Jesús t'ijxy, ta tu'ugu wyojpn dya'o'oyu ak tim po'o. Net twojppūdsūmdaadyu di'ibátyu naty jap tye'kypy ja borreegu esu tsajkaa. Es tnaswūjūdu ja myeeñ di'ibu wyingugoonūdu ja meeñ es dyajjūmbijty ja myeesu. ¹⁶ Es ja di'ibu tye'kypy ja pak t'anmaay:

—¡Yajpūdsūmdu tyāadu ja yāa! ¡Kátūdsu nDeedyu tyūjk xyajwā'añ maaydyūjk!

¹⁷ Net ja 'yuxpūjkpūty tjamyajtstū ja Diosu jyaaybyajtū mā jyūna'añ: “Ndsojk'e'kypūts ja mdujk.”

¹⁸ Net myiindu ja israelitū wyindsūnaty es yajtūūjūdu:

—¿Ti ijxw'uamun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun mij xytyuk'ijxtūp ko mij xymyūdaty ja kutūjkūn es du'un xytyūnūty yu tyāadu?

¹⁹ Esu Jesús 'yadsoojū:

—Jitū tyādu muj tsajptūjk, es tuguk xūts ngójudūts jatugok.

²⁰ Ta ja israelitūty 'yanmaayūdu:

—Justyikxytyūdujk jamūjt 'yity es 'yabejty, ¿es mij tuguk xuu xykyoja'añ?

²¹ Per ja Jesús ko tmadyaky ja muj tsajptūjk, ja'a du'un myadyakypy ja kyū'ūm nini'x. ²² Paaty ko Jesús 'ye'ky es jyikypyejky, ja 'yuxpūjkpūty tjamyajtstū ko du'un Jesús jyūnañ, es tūubūjktū di'ibu ijtp jaaybyéty mā Diosu jyaaybyajtū es di'ibátyu naty Jesús tū 'yanū'ūmūty.

Ñija'ap ja Jesús ja ja'ay ja jyot wyinmā'añ

²³ Ko naty ja Jesús 'yity Jerusalén ko paskū xuu, may ja ja'ay myūbūjkūdu ko t'ijxtū ja ijxw'uamun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtūn di'ibu Jesús tyuun. ²⁴ Per ja Jesús kyaj ñaygyūajku ti'igyu mut yū'ūjūty, ja'a ko 'yixy'ajttaadyūp

nidugekyu. ²⁵ Es ja Jesús kyaj t'awijxy esu wiingátypyu ja'ay tyukmamadya'agudat wi'ixu ja'ay ja jyot wyinma'añ, yu'u ku'um ñija'abu naty wi'ixu wyinma'añ ja ja'ayuty.

3

Jesús esu Nikodemu

¹ Nidu'uk di'ibu ana'amp muj tsajptagóty, fariseeu ja'ay, es ja'a txu'aty Nikodemu, ² ja'a ñimiin ja Jesús koots, es t'anmaay:

—Ya'uxpajkpu, nnija'adupts ko Dios tu mgéxyuty es xya'uxpáktudats, ja'a ko ni pún mbaat tkaya'ixyuty yu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun éxtam mij xya'ixyuty, pún kyajpu Dios pyudákuty.

³ Es ja Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Jantsy tuj'ajtunats mij n'anuumu, di'ibu kyaj jatugok myiñ jya'ty jemy, kyaj mbaat t'ixy ja Diosu kyutujkun.

⁴ Net ja Nikodemu dyajtuuy:

—¿Per wi'ix mbaat tu'ugu ja'ay muj'una'knu myiñ jya'ty myumajtsk ok? ¿Wi'ix mbaat tyaku tyaak jyodoty es jya'tat ya naxwiiñ jatugok?

⁵ Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Jantsy tuj'ajtunats mij n'anuumu, pún kyaj jatugok myiñ jya'ty jemy mut ja'agyujxm ja nuu es ja'agyujxm ja Diosu Jya'ajun, kyaj mbaat tyaku ma Diosu kyutujkun. ⁶ Pánu toxytuyjk yajmiin yajjajtup, ja'ay yu'u; es pún ja Diosu Jya'ajun yajmiin yajjajtup, ja'ajun yu'u. ⁷ Katu du'uñu mwu'umu kots mij tu n'anuumu es tsojkar jatugok mmin mja'ttat jemy. ⁸ Yu poj, pojpu'u oytyim maaty, es mmadeepy ko pyoju, per kyaj xyñijawu ma tsyooñ es ni xykyanijawu ma ñejxy. Es nandu'unu dunu tyaadu tugekyu di'ibu ja Espiritu Santu yajmiimpy yajjajtypy jemy.

⁹ Ta ja Nikodemu dyajtuujumbijty ja Jesús:

—¿Per wi'ix mbaadu tyaadu du'un tyuñ?

¹⁰ Jesús 'yadsoojum:

—Mijtsu du'un tu'ugu israelítadyu wyindsún, ¿es kyaj mij xyñijawu tyaadu? ¹¹ Jantsy tuj'ajtunats mij n'anuumu, n'anmaabyuts di'ibuts nnija'ap. Es tugekyu di'ibu tu ndukmamadya'aktu, yu'u dun di'ibuts tu n'ixy. Per miidsaty kyaj xymyubaktu di'ibats uj miits njatukmamadyáktup. ¹² Es pún kyaj xymyubaktu di'ibats uj miidsaty nja'awa'anup di'ibu ja ya naxwiiñ ijtp, ¿wi'ix xymyubáktat kots ndukmamadya'aktat di'ibu ijtp tsajpótm?

¹³ 'Ni pánam kyapatuku tsajpótm, ujtsu du'un je'eyu, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, es ya naxwiiñ nguda'agyuts. ¹⁴ Es éxtam ja Moisés tkuduy ja tsá'añ di'ibu ak bronsu, nandu'un uj, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu

Kyudanaabyu, nyajpajta'aga'añuts kujxm. ¹⁵ Es nidagekyu di'ibuts xymyubajkrats uj, jiky'átur winu xuu winu tiempu.

Dios tsyejpy ja naxwiñudu ja'ay

¹⁶ Ja'a ko yu Dios nugo ojt'oktsojknua ja naxwiñudu ja'ayuty, paaty ttuknigejxy ja tyu'uk'U'unk, es panaty myubajktur jiky'áttur winu xuu winu tiempu es kyaj kyutugódyut. ¹⁷ Ja'a ko Diosu 'yU'unk tkejxy es dyajnitso'oktat ja naxwiñudu ja'ayuty, kyaj tkejxy esu ja'ay ñajxtat ma ja tadydu'unun winu xuu winu tiempu.

¹⁸ Di'ibu myubejkyry ja Diosu 'yU'unk, kyaj yu'u ñajxtat ma ja tadydu'unun winu xuu winu tiempu, per di'ibu kyaj myubékyaty, yu'u ñajxur ma ja tadydu'unun winu xuu winu tiempu mat ko kyaj tmubeky ja Dios ja tyu'uk'U'unk. ¹⁹ Di'ibáty kyaj tmubektu ja Diosu 'yU'unk, ja'a ñajxtur ma ja tadydu'unun winu xuu winu tiempu, mat ko ja jajun myiñ ya naxwiñ, es ni'igu ojttsoktu ja koots'át kudiinam ja jajun, mat ko axuuk 'yadu'utstu. ²⁰ Nidagekyu di'ibáty axuuk adátstur, kyaj ttsoktu ja jajun, es kyaj tmawingón ja jajun kadiibu ñayyajnidu'xdu't di'ibu naty axuuk tyiimpy. ²¹ Per di'ibu jiky'ajttur mudu tayı'ajtan, myuwingeempy ja jajun es du'an dya'ixuty ko yu'u oy tmadúñ ja Dios.

Fwank Yajnubajtrua tnigajxy ja Jesús

²² Es ko waanu 'yijty, net ja Jesús mudu 'yuxpajkraty ojt'ajxtu ma yu Judeeu ñaxwiñudu. Jap waanu 'yijttu es dyajnubáttu ja ja'ayuty. ²³ Nandu'un ja Fwank Yajnubajtrua yajnubétyu naty jam Enón di'ibu myuwingon'ajtyry ja Salim, ja'a ko jamu naty ja kom nuu, es ja ja'ayuty ñajxtu es ñubáttat. ²⁴ Tyaadu du'an tyuun jyajtu kyajnumu naty yu Fwank yajpajta'aky pujxndugóty.

²⁵ Es di'ibu naty ja Fwank Yajnubajtrua 'yuxpajkraty ñaygyaxudu mat tu'ugu israelítuty pan wi'ixu ja'ay ñayyajwa'adsudu. ²⁶ Net ojt'ajntu ja Fwank es t'anmaaydyu:

—Yu'uxpajkrue, ok'ix. Di'ibu naty mat mij ma Jordán mujnuu awinm, di'ibuts mij xytyukmumadyak, tam tyam yajnubéty, es nidagekyu ja'ayuty ak yu'u panajxur.

²⁷ Net ja Fwank 'yadsooy:

—Ni pán tii mbaat tkamudaty pan kyajru Dios tu myo'oyuty. ²⁸ Miidsuty ku'um xymudoodu kots miits n'anmaaydyu: “Tayı'ajtan ko kyajts uj nGrístaty, je'eyats uj nyajkéxy jawyiin ma yu Krístu.” ²⁹ Ma tu'ugu ja'ay pyekyuu, ja pajkrue yedyuk ja'a mat ti'igyu ja di'ibu pyejkyry. Es ja pajkrue yedyuk ja myatnaymyaayubu ni'igu xyonda'aky ko jam muut 'yity ma yajmujtúñ ja myatnaymyaayubu es tmadoo'ity ja kyajxy myadya'aky. Es nandu'un uj, xondákrats

jotkuda'aky ko yu ja'ayuty tpanujxtu ja Jesús. ³⁰ Jesús yu'u ni'igu myujwiindujku'adu'utsy, es uj waanu ni'iguts n'awaan n'amutsku.

Di'ibu tso'omp jam tsajpótm

³¹ Mut ko Jesús tso'oñ tsajpótm, paaty ni'igu myájuty kudiinam ja naxwíñudu ja'ay. Ujtsu du'unu naxwíñudu ja'ay. Paaty uj je'eyuts nnijawu di'ibu ja ya naxwiiñ. Per di'ibu kudakp tsajpótm, yu'u ñigopk'ajtypy tugekyu. ³² Paaty yu'u myadyakypy di'ibu tu t'ixy es tmudoy, per ni pán tkamabeky di'ibu yu'u myadyakypy. ³³ Ja ja'ay di'ibu kyupejkyry ja ayuk di'ibu yu'u kyajxypy, nigaxu'kp ko tayı'ajtun di'ibu Dios kyajxypy. ³⁴ Pánu Dios tu kyéxyuty, Diosu 'yayuk myadyakypy. Esu Dios tmooy ja Jesús yu Espírítu Santu tugekyu. ³⁵ Ja Dios Teety jyantsytsyejpy ja 'yU'unk, es tugekyu ttukkudujkudya'ay di'ibu jaa'ajtp. ³⁶ Di'ibu myubejkyry ja Diosu 'yU'unk, myudajtypy yu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu; per di'ibu kyaj tmabuka'añ yu Diosu 'yU'unk, kyaj tmudaty ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, yu'uyu 'yaxájup ja muk tıydyu'unun di'ibu Dios mo'oyudup.

4

Jesús es tu'ugu samaritanu toxytyujk

¹ Myudoodu ja fariseeu ja'ayuty ko ni'igu naty dyajmáyu ja 'yuxpıjkrıty es yajnubéty ni'igu kudiinam ja Fwank Yajnubajtpu. ² Oy kyaj ja Jesús ku'um yajnubejty, yu 'yuxpıjkrıty yu'ujaty yajnubajttu ja ja'ayuty. ³ Ko Jesús tnija'aju tyaadu, net tso'oñ Judeeu es jyumbijnu Galileeu.

⁴ Ko tyu'uyo'oy, koonam ñaxy samaritanu ñaaxóty. ⁵ Jyajttu jap ma kajpn di'ibu xyu'ajtypy Sikar, di'ibu naty japyu myawingón yu Jakoobu ñax di'ibu 'yu'unk Josee tyukkumaay ja ñax. ⁶ Es jap tu'ugu nudajñ di'ibu Jakoob ñudajñ'ajt jékyup. Es ko jyajty jap nudajñ agu'p ja Jesús, ja'a ko anu'xubu naty mut ko tu yo'oy, ta ñaxwe'tsy nudajñbyu'aaay. Kikyxyuu natyñ. ⁷ Net myiiñ ma ja nudajñ tu'ugu samaritanu toxytyujk es tjuuda'añ ja nuu. Net ja Jesús t'anmaay:

—Meegyuts waanu mnuu, tunu may'ajtun.

⁸ Tu naty ñujxtu ja 'yuxpıjkrıty kajpnóty es tjuya'andu di'ibu 'yagijxyu'áttup.

⁹ Es ja toxytyujk 'yadsoojı:

—Mij m'israelitu, es uj samaritanu. ¿Wi'ixuts mij xy'amdoy ja nuu es nyajnu'uugut? (Yu israelítaty kyaj mut ti'igyu 'yity ja samaritanu ja'ayuty.)

¹⁰ Jesús 'yadsoojı:

—Kooxyup xy'oknijawu ja may'ajtun di'ibu Dios yajkyry es pánuts uj di'ibu nuu m'amdoojup, tayı'ajtunxyupts mij

xy'amdooy yu nuu, es uxyuupts mij nmeepy yu nuu di'ibu ya-jjiky'ajtypy ja ja'ayuty.

¹¹ Ja toxytyujk 'yadsooj:

—Windsún, ni xykyamudaty je'eyu di'ibu mut ja nuu xyjuudut. Ja'a ko jantsy kuk yu nudajñ, ¿wi'ixuts mij xymyo'oyut yu jiikypy nuu? ¹² Ja n'apteety'ajtam Jakoob xytyukmuwu'umamu tyadu nudajñ, ma yu'u ijty ñu'uuktu mut ja 'yu'unu 'yuna'kuty esu jyuyujk tsyajkaa. ¿Tii wa'anu da mij ni'igu mújaty kudiinam ja'a?

¹³ Esu Jesús 'yadsooj:

—Nidugekyu di'ibu yaa nu'úktup, paadudup jatugok yu tuudsu, ¹⁴ per di'ibu 'yikyry ja nuu di'ibuts uj nmeepy, ni na'a tuudsu kyanakypyaadudut. Ja'a ko di'ibuts uj nuu nmeepy, jap myujxtáwut jyodoty es myo'oyudut ja jiky'ajtan di'ibu winu xuu winu tiempu.

¹⁵ Net ja toxytyujk t'adsooy ja Jesús:

—Windsún, meegyudsu tadu nuu es kudiibuts xyñakypyaadut yu tuudsu es ni nganakymyínuduts ma tyadu nudajñ es njuududuts ja nuu.

¹⁶ Jesús 'yadsooy:

—Nujx wow yu mña'ay es muut mmíndut ja yaa.

¹⁷ Ja toxytyujk 'yadsooy:

—Kyajts nmudaty ja nña'ay.

Jesús 'yadsooj:

—Mmudajtypy ja tuy'ajtan ko mjuna'añ kyaj xymyudaty ja mña'ay, ¹⁸ ja'a ko nimugoxk tu xy'okmudajtru mña'ay, es di'ibu jam tyam mmudajtypy jatu'ugu myedyujk, kyaj yu'u xyña'ayuty. Paaty tuy'ajtan éxtam mjuna'añ.

¹⁹ Ko ja toxytyujk tmadooy, net t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, n'ijxuryuts ko mij ja Diosu kyugajxpu. ²⁰ Ja n'aptujkuty di'ibu jékyup jyiky'ajtu, ja'a 'yawdajttu ja Dios yaa ma tyadu kopk. Per miits israelítuty mjuna'andu ko jaayn Jerusalén ja it lugaar ma n'awdajtam.

²¹ Jesús t'adsooy ja toxytyujk:

—Mubujkkuts mij, miimp ja xuu ja ooru ma miits xy'awdátut ja Dios, es ni mgamíndut ma tyadu kopk es ni mganujxtut Jerusalén. ²² Miits samaritanu ja'ayuty, kyaj xyñijáwudu ti m'awdajttup, per uudsuty israelítuty, nnija'adupts tits n'awdajttup, ja'a ko tsyooñ ja nitsokun ma ja israelítuty. ²³ Per minaamp ja tiempu, es tyamu du'un, ko ja ja'ayuty di'ibu situ y'awdajttup ja Dios, t'awdátut mut winu jyot jya'ajun es mudu tuy'ajtan, mut ko du'unu dun ttseky ja Dios es 'yawdátudut ja ja'ayuty. ²⁴ Dios yu'u du'un ja Ja'ajun, es di'ibu 'yawdajttup ja Dios, 'yawdátup mut winu jyot jya'ajun es mudu tuy'ajtan.

25 Net ja toxytyujk t'anmaay ja Jesús:

—Ëj nnija'abuts ko mínar ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx. Ko myínat ja'a, yu'u xy'awa'anadya'ayum tugekyu.

26 Net ja Jesús t'adsooy ja toxytyujk:

—Ëjtsu du'un Kristu di'ibu mmagajxur.

27 Es net jyajttu ja 'yuxpukpury. Es ko t'ijxtu ja Wyindsán myadya'aky mut tu'ugu toxytyujk, du'uñ wyu'umadyaaydu. Per ni pán oj tkayajty: “¿Ti mdsejpy?” o “¿Ti ko xymyutmadya'aky yu toxytyujk?”

28 Net ja toxytyujk tnaswijtsu tsyiy es oj ñejxy kajpnóty es oj t'awánadu ja kugajpn es t'anuumadu:

29 —Min xy'ok'ixtu tyápuu ja'ay di'ibats tu xy'awanu tugekyu di'ibats tu nduñ. ¿Kyaju du'un jya'adyu tyaadu ja Kristu?

30 Net ja ja'ayuty tso'ondú jap kajpnóty es tninujxtu mut ja toxytyujk ja Jesús.

31 Ko naty ja toxytyujk tu ñejxy kajpnóty, net ja Jesusu 'yuxpukpury 'yanmaay:

—Ya'uxpukpura, kay oynu'anun.

32 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tyapts ja je'xy nmadyu di'ibu miidsuty ni xykyanijáwudu.

33 Net ja 'yuxpukpury ak ja'ajuty ñayajttuajudu:

—¿Tu da pán dyajmín di'ibu kyáyur?

34 Esu Jesús t'anmaaydu ja 'yuxpukpury:

—Kots uj nduñ di'ibu tsyejpy pánats tu xykyexy, ujtš jotkudákrats éxtum jyawu ngay n'iigyuts.

35 'Miits m'ayuk'ajttubu du'un: “Ko tyugoy'aty taxk po'o es nyajpuu'kam ja puja'aky.” Per ujtš miits n'anmaaydu: “¡ixtu kam! Tu puja'aky tyuatsnu es tu tpaaty ja tiempu es pyudu'ugut.”* 36 Di'ibu yajpuu'kyry ja pyuja'aky, 'yaxájur ja myuju'uñ; esu pyuja'aky di'ibu yajpuu'kyry, ja'a du'un itur wina xuu wina tiempu. Es du'un di'ibu wyijpy ja triigu es di'ibu yajpuu'kyry, nimajtsk xyonda'aktu. 37 Es du'un dya'ixyuty ko tyu'ajttuuty di'ibu 'yayuk'ajttur éxtumu tyaadu: “Wiinkru wyijpy ja triigu es wiinkru yajpuu'kyry.” 38 Ëjts miidsuty tu ngaxtu es xyajpuu'aktut ja di'ibu kyaj tu xyñiduungudu. Wiingátypu tu tniduungudu, es miidsadyu net myajpuu'ktur.

39 May ja samaritanu ja'ayuty di'ibu tso'ondur kajpnóty tmubajktu ja Jesús, ja'a ko ja toxytyujk tu naty 'yanu'amxudu: “Tadu yedyujk xy'anmaayuts tugekyu di'ibats tu nduñ.” 40 Es ko myiindu ma Jesús, net tmanu'xtáktu es wyu'umut mut

* 4:35 Ja'a taadu 'yandijpy ko tu net ja tiempu jya'ty ma ja ja'ayuty 'yaxájudut éxtamu Kristu.

yu'ujuty. Es ja Jesús oj wye'emy mā ja kajpn majtsk xuu mut yu'ujuty.

⁴¹ Ko ja kugajpnuty tmūdoodu ja 'yaxxujkən ja Jesús, ni'igu mayja'ay oj t'akmubuktə ja Jesús. ⁴² Net ja toxtyujk t'anmaaydyu:

—Nmubujknupts uudsuty tyam, kudiinam je'eyu ko mij tə xyñigajxy, ja'a ko nandu'un uudsuty ku'am tə nmūdóyuts. Nnija'adupts tyam ko təy'ajtən ko yu'u Kyrístaty di'ibu ya-jpojpnitugoyaampy yə naxwíñudu ja'ay.

Jesús dyajtse'eky tu'ugu yajkutujkru tyuumbu

⁴³ Ja kyumdugek xuu ja Jesús tsoyo'oñ Sikar es oj ñejxy Galileeu. ⁴⁴ Ku'am naty jayujp tə jyuna'añ yə Jesús: “Ni tu'ugu Diosu kyugajxru kya'ity windsu'ugu mut ja myugugajpn.” ⁴⁵ Es ko ja Jesús jyajty Galileeu, ja ja'ayuty oj 'yaxájudu tsuj, ja'a ko nimayu naty di'ibu oj tə pyaskəxə'attu Jerusalén. Jap t'ijxtə ti Jesús tyuun tugekyu.

⁴⁶ Net ja Jesús jyajty Kanaa, Galileeu ñaaxóty, mā naty ja nuu tə dyajjambity vīnu. Es net tu'uk jyajty ja yajkutujkru tyuumbu di'ibu maju kyutujkən. Jam ja'a tsyuuñ Kafarnaúm es ja 'yu'unktamu naty tə pya'ambéty jantsy mak. ⁴⁷ Ko tadu ja'ay tmūdooy ko Jesús tə jyambity Judeeu es ko tə naty myiñ Galileeu, ta tnimiñ es tmanu'xtáky es jyajpta'agut, es nuix ja 'yu'unck ya'agudáxəty, ja'a ko tim oogánubu naty. ⁴⁸ Ta ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pən kyaj xy'ixtə iixwu'amən di'ibu myudajtypy ja maj'ajtən, kyaj miidsuty əj xymyubáktət.

⁴⁹ Net ja yajkutujkru tyuumbu 'yadsooy:

—Windsán, jo'omdu tsojk, tunu may'ajtən, naam kyajnumts ja n'u'unck 'yeeky.

⁵⁰ Ta Jesús 'yanmaayy:

—Nuix mā mdəjk. Ja m'u'unck tə 'yaguda'aky.

Ta ja ja'ay tmubejky éxtam ja Jesús tə 'yanu'umxəty. Ta jyambijty mā tyujk. ⁵¹ Es ko naty tyu'uyo'oy, oj jyajpkubaaduty ja tyuumbu di'ibu naty tso'ondəp mā ja puma'ayən. Ta 'yanmaayy:

—Ja m'u'unck tə 'yaguda'aky!

⁵² Ta ja yajkutujkru tyuumbu 'yadsooy:

—¿Ti oorə oga'an tə myubaadu?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Extam junakxyuu əxu'uy xyeemy ja jyuan.

⁵³ Net ja u'unkteety tjamyjtsy ko nan janakxyuu naty tə 'yanu'umxəty ja Jesús: “Ja m'u'unck tə 'yaguda'aky.”

Net ja ja'ay es nidugekyu di'ibu tsyunaaydyup mā jyuan tyujk tmubujktə ja Jesús. ⁵⁴ Tyaadu du'un ja myumajtskru

ijxwa'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyuun ko jyumbity Judee es ñejxy Galilee.

5

Jesús dyajtse'eky tu'ugu puma'ay pilu pa'aay

¹ Ko waanu 'yijty ja israelítaty tu'ugu naty ja xuu ttundu jap Jerusalén, es ja Jesús jap oj ñejxy xa'ajtr.

² Ma tadu kajpn myuwingón ja kajpndujk aa di'ibu ty-ijtar Borreegu Tujk Aa, jap tu'ugu muj pilu ma ja'ay tsy'ida. Muxoxku tyujk wiin tmudaty esu israelitu ja'ay ttijtu Betesdu.

³ Japu naty ja ja'ay may pya'amgo'knudu naxkujxy. Tapu wiints, xneybyu, xux, di'ibu kyaj mbaat yi'xy. Jap 'yawixtu pilu pa'aay es ja nuu yu'xut.* ⁵ Japu naty tu'ugu yedyujk kyo'knu di'ibu i'px majmókk tuguk jumajt kujk pya'am 'yity. ⁶ Ko ja Jesús t'ijxy ja puma'ay kyo'knu, ñija'abu naty ko jeky tu 'yayoonu, net t'anmaay:

—¿M'aguda'agaambu?

⁷ Ja puma'ay 'yadsooy:

—Windsún, kyaj pán pánuts xpyujta'agup yap piloty ko jyayi'xy tyadu nuu. Tugok tugókuts njatukya'añ, wiinkpu jawyiin'ajtkojp.

⁸ Jesús t'anmaay:

—Pudu'uk, yajmúk ja mmabajn es nujx ma mdujken.

⁹ Netya ja puma'ay 'yagudaktaay. Ta dyajpude'ky ja myabajn es yo'oydsyo'oñ. Es kom saabudu naty ma ja israelítaty dyajngutúku es t'amaa'y'áttut, ¹⁰ yu'ujaty t'anmaaydyu ja di'ibu naty tu 'yaguda'aky:

—Po'xunxuu tyam. Kyaj ñikutíkyuty es xytsyuumudítut yu mmabajn.

¹¹ Net ja yedyujk 'yadsooy:

—Yu di'ibuts tu xya'aguda'aky, yu'uts tu xy'anuumu: “Yajmúk yu mmabajn es nujx.”

¹² Net yajtuujudu:

—¿Púnxu du'un tu m'anu'amxuty es xyajmúkat yu mmabajn es mnujxut?

¹³ Es ja yedyujk kyaj tnijawu pánu dun ja'a di'ibu tu ya'aguda'agyuty, ja'a ko ma ja lugaaran mayu naty ja ja'ayuty es ja'a ko ja Jesús tu naty ñjxnú wiink tsoo. ¹⁴ Oknum jatugoku Jesús tpaty ma ja muj tsajptujk. Net ja Jesús 'yanmaayy:

—Ix jaygyuku. Tyamu net tu m'aguda'aky. Katu mnakypyekytyúñ kadiibu mjátut o'ktáy.

* 5:3 Ja ja'ayuty di'ibu jap myubujktup ijty ko winna'agana'aty jyunaky tsajpótm tu'ugu anklus es ja nuu dyaj'yi'xy, es di'ibu ja puma'ay jawyiin tujkpu ma ja pilu, ja'a agudakp oytyim di'ibu pa'amadyu naty tmudaty.

¹⁵ Ta ja yedyajk jyumbijty es oj t'awanu ja israelítaty ko di'ibu tu ya''aguda'agyuty, yu'u du'un ja Jesús. ¹⁶ Paaty ja israelítaty trajudijtso'onda ja Jesús, mut ko ja puma'ayuty dya''agudaky saabudu xuu.

¹⁷ Es ja Jesús t'anmaay ja israelítaty:

—Yu nDeedyuts tuumpnum tyambaat, es uj nandu'un tuumbuts.

¹⁸ Paaty yu'ujuty ni'igu oj 'yákuđu, es paaty tjaya'oogáđu mut ko ja Jesús kyaj tmay'aty twindsu'ugu ja po'xunxuu es mut ko nandu'unu Jesús jynáñ ko Dios yu'u tyeety'ajtypy, ja'a ko du'un ñaybuyta'agyuty nandu'un Dios.

Diosu 'yU'ungu kyutujkun

¹⁹ Net ja Jesús t'anmaaydu:

—Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu ko uj, Dios ja 'yU'unk, kyajts mbaat ti nduñ ngu'am winma'áñts. Ndi-imbyuts je'eyu di'ibuts n'ijxypy ttuñ yu nDeedyuts. Tugekyu di'ibudsu nDeety tyiimpy, nandu'un uj, Dios ja 'yU'unk, ndúñts.

²⁰ 'Pes ja nDeedyuts xytsyojkpats uj es xytyuk'ijxpts tugekyu di'ibu yu'u tyiimpy. Es xytyuk'ixaambuts waanu oyjyatyryu. Es ko xy'ixtat, du'ñu mwa'umadya'aydyut. ²¹ Es éxtamu Dios Teety dyajjikypyéky ja o'kpaty, nandu'un uj, ja 'yU'unk, nyajjikypyákpts di'ibuts ndsejpy. ²² Yu Dios Teety ni pán tkapayo'oy. Uj, ja 'yU'unk, tu xymyo'oyuts tugekyu ja kutujkun es nbayo'oyaduts, ²³ es du'unuts uj tugekyu xywyindsu'ugudut, ja Diosu 'yU'unk, éxtam twindsu'ugudu ja Dios Teety. Di'ibuts kyaj xywyindsu'ugu uj, nan kyaj twindsu'ugu ja Dios Teety di'ibuts tu xykyexy.

²⁴ 'Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu, di'ibu myadooljtypy di'ibuts uj ngajxypy es tmabeky ja di'ibuts tu xykyexy, uj nmo'oyaambyuts ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, es kyaj ñajxut ma tudyu'unun winu xuu winu tiempu, ja'a ko tats njo'tsu pyojpu es tats nmo'oy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ²⁵ Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu, minaamp ja tiempu, es tyamu du'un, ko ja o'kpaty tmadówdut di'ibu ngajxypyuts uj, Dios ja 'yU'unk. Es pánaty kyuydyiimpy éxtamts uj n'anuumu, yu'uts nmo'oyaampy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ²⁶ Du'un éxtam ja Dios Teety tmudaty ja jiky'ajtun, nandu'unuts uj tu xymyo'oy esuts nmudátut ja jiky'ajtun. ²⁷ Es ja Dios Teety tats nandu'un xymyo'oy yu kutujkun es nbayo'oyaduts ja naxwíñudu ja'ayuty, ja'a ko ujtsu du'un ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. ²⁸ Katu tyaadu du'ñu mdu'uwu'umudu, ja'a ko ja'taamp ja tiempu ma ja o'kpaty di'ibu tu ñaxtákuđu myadówdup kots uj ngajxut, ²⁹ es di'ibu oy tu jyiky'aty ya naxwiiñ, yu'u jiky'akup es ñajxut

mā ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, per di'ibu tu jyiky'aty axuuk ya naxwiin, jyikyryukap es ñajxtat mā ja tadyu'unun.

Di'ibu ñikajxpejtypy ko Jesús Diosu 'yU'unk

³⁰ 'Hj kyajts ti mbaat ku'am nduñuts. Hj nbye'ebyuts éxtumdsu nDeety xytyuk'ane'emy. Pátur wi'ixuts nbayo'oy, ja'a ko kyajts uj ngu'am winma'añ nyajtúñ, ja'ats ndiimpy di'ibu tsyejpy ja Dios Teety di'ibuts tu xykyexy. ³¹ Pün ujts naydu'uk ku'am junaamp ko ujtsu du'un ja Diosu 'yU'unk, kyajts mij xymyubáktat. ³² Per taa jatu'uk di'ibu nandu'un juna'añ, es di'ibu yu'u junaamp, tuj'ajtun'u. ³³ Miidsuty ku'am oj xyajtáwdu ja Fwank Yajnbajtrü, es m'adsoojudu ko ujtsu du'un ja Diosu 'yU'unk. ³⁴ Hj kyajts ndukmada'aky kots pün xynikajxpátat. Je'eyuts miits ndukjamyatstu ko ja Fwank junañu du'un ko miits mnitso'oktat. ³⁵ Mat ko Fwank Yajnbajtrü, du'un yu'u 'yijty éxtum tu'ugu kud'u'xn di'ibu xykyudu'xam mā mbaat nyo'oyam, es waanu tiempu mjotkujkudu miidsuty mudu kud'u'xn. ³⁶ Es uj nmudajtypyats tu'ugu testiigu di'ibu ni'igu muj yu muj'ajtun tmudaty kudiinam yu Fwank. Di'ibuts uj ndiimpy, Dios Teedyuts xymyooy es ndúnat es nyajkugáxat. Es ja tuunk di'ibuts ndiimpy, yu'u yajnigaxe'kypy ko Dios Teedyuts uj tu xykyexy. ³⁷ Nandu'un ja Dios Teety di'ibuts tu xykyexy, pyujtákyry ja'a ko tuj'ajtun di'ibuts ngajxypy. Ni na'anam xykyamudoogajxtu es ni je'eyunam xykya'ixtu. ³⁸ Kyaj ja Diosu 'yayuk 'yity mā miidsuty, mat ko kyaj xymyubáktu kots miits nja'anamudu ko ujtsu du'un ja kugajxy di'ibu Dios Teety tu tkexy. ³⁹ M'axrújktur miidsuty di'ibu Moisés es ja Diosu kyugajxputy jyaadyu, ja'a ko miits mjuna'andu ko mat yu'u xytyijy tu xygyanaraty yu mjiky'ajtun winu xuu winu tiempu. Moisés es ja Diosu kyugajxputy, ja'a jyaadyu di'ibuts uj nnastu'un nnaskajxu, ⁴⁰ per miidsuty kyajts xy'axajyá'andu éxtumu Yajnitsókrü esxyupts miits nmo'oy yu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

⁴¹ 'Kyajts nyajtúñ ja muj'ajtun di'ibu ja'ay yajktur. ⁴² Yajxonuts nnijawu ko miidsuty kyajru Dios xy'awdattu. ⁴³ Hj tu nmíñuts yu'ugyujxmudsu nDeedyuts, es miidsuty kyajts xy'axájudu. Per kooxyur myiñ ja wiink yedyujk mat ja kyu'am winma'añ, yu'u situy m'axájudur. ⁴⁴ ¿Wi'ixuts miits xymyubáktadats pün m'axtaaydyur yu ja'ayuty es mwindsu'ugudat, es kyaj xy'uxta'aydyu esu Dios juna'anat ko miits m'oyjya'ay'átyuty? ⁴⁵ Katu mjuna'andu kots uj miits xytyijy nni'unnyá'andu nDeedyuts wyinduuy. Moisés yu'u du'un mni'unnyá'andur, di'ibu miits mjot'ajttur. ⁴⁶ Mni'unnyá'andur mat ko miits kyaj xymyubáktu di'ibu yu'u jyaawyu'am mā uj. ⁴⁷ Es pün kyaj miits xymyubáktu

di'ib_u Moisés kyaxjaay, ¿wi'ix miits xymyabúktat di'ibats uj miits n'anmaaydyur?

6

Jesús dyajkáy nim_ugoxk mil naxy ja ja'ay

¹ Ko tyaad_u du'ən tyuun jyajt_u, net ja Jesús oj 'yawinnaxy mā ja Galileeu Myejyñ di'ib_u nandu'ən xyu'ajtypy Tibeeryu_s Myejyñ. ² May ja ja'ay pyanu_ujxu_u mut ko t_u naty t'ixy ja ijxwu'əmən di'ib_u myudajtypy ja mu_u'ajtən di'ib_u Jesús tyuun ko ja puma'ay dyajmabaad_u. ³ Ta pyatujk_u ja Jesús mā tu'ugu kopk, es ñaxwa'tst_u mut ja 'yuxp_ujkp_uty. ⁴ Pyát_unb_u naty ja israelítaty ja pyask_u x_u. ⁵ Ko Jesús t'ijxy ko may ja ja'ayaty pyanu_ujxu_u, net dyajtu_uy ja Felip_u:

—¿Mā net nju'u_uy_um y_u je'xy di'ib_u nmo'o_uy_um y_u tyad_u mayja'ay?

⁶ Jesús jyunañ du'ən es t'ok'ixa'añ wi'ix jyuna'añ y_u Felip_u, ja'a ko ñija'ab_u naty Jesús k_u'əm ti naty tyunaampy. ⁷ Net ja Felip_u 'yadsooy:

—Majtsk m_ugo'px x_u nidún kyaj tpaad_ut es kujkwaan_u nmo'o_uy_um nidu'uk nidu'uk.

⁸ Net ja Andrés, ja myaga'ax_u Simonk Peedr_u, nan y_u'_u naty ja Jesus_u 'yuxp_ujkp_u, jyunañ:

⁹ —Tyam tu'ugu mixyu'unk di'ib_u myudajtypy m_ugoxk_u tsajkaagy_u'unk es majtsk_u ajkxu'unk, per_u tyaad_u waan_u y_u'_u. Kyaj tpaad_ut mut ko myajja'ayaty.

¹⁰ Jesús t'anmaay ja 'yuxp_ujkp_uty:

—Yajnaxwaatst_u nidugeky_u.

Net ñaxwa'tst_u m_ugoxk mil ja yedyujk_uty, es kyaj yajmadsyóy ja toxytyujk_uty es ja uná'ku'ung_uty. ¹¹ Net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaagy_u'unk es tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy es tmooy ja 'yuxp_ujkp_uty es ja 'yuxp_ujkp_uty tmooydy_u ja mayja'ay di'ib_u naty t_u ñaxwaatst_u. Es nandu'ən ttuun mut ja ajkxu'unk, tmooydy_u ja ja'ayaty mabaat 'yuts jyotkuda'akt_ut. ¹² Es ko naty t_u jyotkuda'akt_u, ja Jesús t'anmaaydy_u ja 'yuxp_ujkp_uty:

—Yajmujkta'aydy_u tugeky_u y_u tsajkaaky tyuktuk_u di'ib_u t_u ñaduk_u, kudiib_u ti wyindugóy_ut.

¹³ Net ja 'yuxp_ujkp_uty dyajmujktaaydy_u majmajtsk mu_u katsy di'ib_u nadujk_u mā ja m_ugoxk_u ja tsajkaagy_u'ung_u. ¹⁴ Es ko ja ja'ayaty t'ijxt_u ja ijxwu'əmən di'ib_u myudajtypy ja mu_u'ajtən di'ib_u Jesús tyuun, net ñajjyunañ_u:

—Jantsy t_u'ajtənd_um du'ən ko y_u tyaad_u y_u'_u Dios_u kyugajxp_u di'ib_u minaamp y_u naxwiin.

15 Per kom ja Jesús ñija'aju ko jyamunajxa'anudu agwanu es pyajta'aga'anudu rey, paaty ja Jesús abeky ñaybyajtaku es pyatujku ma ja kopk es ita'an naydyu'uk.

Jesús yo'oy nuu wyingujxm

16 Es ko tsyu'ujnu, net ja 'yuxpajkraty jyunajktu ma ja mejyñbya'a. 17 Ta tyujkudu ma tu'ugu barku es 'yawinnaxa'andu Kafarnaúm. Tu naty wyingoodsanu es kyajnumu naty ja Jesús jyumbity, 18 net jyantsymyiiiñ ja muk poj es ja mejyñ jyantsyñikapy. 19 Es ko tu naty tyu'uyo'oydyu éxtam magoxk o tdujk mil metrán, net t'ijxtu ko mywingóñuty ja Jesús ma ja byarku, nuu wingujxy yo'oy. Net tsyu'kudyaadyu. 20 Ta ja Jesús myugajxu:

—Ujtsu du'un. Katu mdsu'ugudu.

21 Net ja'ajuty jyantsyxyondaktu es t'axajudu ja Jesús ma ja byarku. Es waanu 'yak'ijty, ta jyajttu ma naty ñujxtu.

Ja'ay t'axta'aydyu ja Jesús

22 Jakumbom ja mayya'ay tñija'adu pánuty wu'umdu jam mejyñ awinm, ko yu'uyuty ja Jesusu 'yuxpajkraty ttuknujxtu ja barku di'ibu naty ti'igyu, es ko kyaj ja Jesús jap tyujku muut ja 'yuxpajkraty. 23 Net naaguty ja barku di'ibu tso'ondup ma Tibeeryus kajpn, jyajttu muwingón ma naty ja tsajkaaky tu tkaydyu ko ja Nindsun'ajtam naty jawyiin ja Dios tu tja'aygyuda'aky. 24 Es ko ja ja'ay trujktu kwentu ko ni ja Jesús es ni ja 'yuxpajkradyu naty kyanakyjyápaty, ta tyujkudu barkoty es ñujxtu Kafarnaúm es t'axta'aya'andu ja Jesús.

Jesús yajkypy ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu

25 Es ko jyajttu jamdsoo mejyñ awinm, ta tpattu ja Jesús es t'anmaaydyu:

—Ya'uxpajkre, ¿na'axu mja'ty yaa?

26 Net ja Jesús t'adsooy:

—Jantsy t'ajtanats miits n'anuumudu, xy'uxtaaydyupts mut ko mgaaydyu, yajxon m'ujts mjotkudaktu. Kyajts mij xy'uxta'aydyu mut ko xyjaygyúku du oy ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan di'ibats ndiimpy. 27 Katu mdundu mut ja mga'ay m'ukan di'ibu kyaj 'yiiky. Tundu mut ja mga'ay m'ukan di'ibu iigup es mmo'oyudut ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu. Tyaadu du'un ja ka'ay ukan di'ibats uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudanaabyu, nmo'oyaambyuts, mut ko Dios Teety du'un tu xumyo'oyuts ja kutujkun.

28 Net ja ja'ayuty jyunandu:

—¿Tits ndúndup esuts nguydyúnut di'ibu Dios tsyejpy?

29 Ta ja Jesús 'yadsoojambijty:

—Di'ibu Dios tsyejpy, yu'u es xumyubáktut ja di'ibu yu'u tu tkexy ya naxwiñ.

³⁰ Ja ja'ayuty t'anmaaydyu ja Jesús:

—¿Tii ijxw'a'man xytyuk'ixtupts di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun esats mij nmubáktaduts? ¿Tii dun mij mdiimpy?

³¹ Ja n'aptujk'ajtam kyaaydyu ja manaa* jam ma muj itun, du'un éxtam ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Yu'u yajk yu tsajkaaky di'ibu kudakp tsajpótm.”

³² Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—Jantsu tuy'ajtanuts miits n'anuumudu, kyaj ja Moisés mmooyudu ja tsajkaaky di'ibu kudakp tsajpótm, yu'u du'un nDeedyats di'ibu mmooyudup ja ka'ay ukun di'ibu kudakp tsajpótm. ³³ Ja'a ko tadu ka'ay ukun di'ibu Dios tu mmo'oyuty, yu'u du'un di'ibu tu kyuda'aky tsajpótm es tmo'oy ja jiky'ajtan ja naxwíñudu ja'ay.

³⁴ Net t'adsoodu:

—Windsún, du'ñumts xymyo'oydyut tadu ka'ay ukun.

³⁵ Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—Ujtsu du'un ja ka'ay ukun di'ibu yajkypy ja jiky'ajtan, es di'ibats xyñimiimp, di'ibats uj xymyubajkp, ni na'a yuu kyapaadudut es ni na'a tuudsu kyapaadudut. ³⁶ Per tats miits n'anuumudu, kyaj xymyubaktu óyuts miits tu xyja'ixtu.

³⁷ Di'ibats ja nDeety tu xymyo'oy, nidugekyu myiñ ma ujun. Es di'ibats xyñimiimp, kyajts n'uxtijut. ³⁸ Ja'a ko uj tu nguda'agyuts tsajpótm es ndúnuduts di'ibu ja Dios tsyejpy, es kyaj di'ibats uj ndsejpy. ³⁹ Esu Dios tsyejpy es kyajts nyajtugóyut ni tu'uk yu naxwíñudu ja'ay di'ibats tu xymyo'oy. Nyajjikypyúkupts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. ⁴⁰ Es di'ibu Dios tsyejpy, yu'u di'ibats xy'ixp es xymyubékyuts éxtam ja 'yU'unk, nmo'oyupts ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu es nyajjikypyúkupts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu.

⁴¹ Es mudu tyaadu ko du'un tmudoodaaydyu ja israelítuty, ta tni'o'o tniyáxudu mat ko naty tu jyuna'añ ko yu'u du'un ja ka'ay ukun di'ibu tu kyuda'aky tsajpótm. ⁴² Ta ñay'anmaayudu:

—¿Tii kyaj jya'ajudyu tyadu Jesús, ja 'yu'ungu Josee? N'ixy'ajtamts udsajtam yu tyaak tyety. ¿Wi'ix jyuna'añ ko yu'u tu kyuda'aky tsajpótm?

⁴³ Net ja Jesús 'yanmaayudu:

—Katu mni'ow mniyaaxudu. ⁴⁴ Ni pún mbaat kyamiñ ma ujun pun kyaj dyajmiñ yu Dios Teety di'ibats uj xykyajx. Es di'ibats xpyanajxp, yu'u du'un nyajjikypyúkupts ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. ⁴⁵ Es du'un éxtam ja Diosu kyugajxpty dyajwe'em y jaaybyéty ma jyuna'añ: “Dios tyuk'uxpakaampy nidugekyu.” Es du'un nidugekyu di'ibaty myamudeepy ja Dios Teety es tkuydyúñ ja 'yana'amun, yu'u du'un mínup ma ujun.

* 6:31 Ix Éxodo 16:13-16, 31.

46 'Kyaj jaa pán jatu'uk t'ixy ja Dios Teety. Ujtsu du'un je'eyu tu n'ixy, es yu'udsu du'un tu xykyexy ya naxwiñ. 47 Jantsy t'ajtunats miits n'anuumudu, di'ibuts xymyubujkp, myudajtypy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. 48 Ujtsu du'un ja ka'ay ukun di'ibu yajkyry ja jiky'ajtun. 49 Ja m'apteedyuty kyaaydyu ja manaa ma ja muj it, es nan o'ktaaydyu, 50 per ja ka'ay ukun di'ibu kudakp tsajpótm, ko pán tkay, kyaj ni na'a kya'oooktat. 51 Ujtsu du'unu tadu ka'ay ukunu jikyryu di'ibu kudak tsajpótm. Ko di'ibu kyaary 'yikyry tyadu ka'ay ukun, jiky'átap winu xuu winu tiempu. Ja'a ko tyadu ka'ay ukun di'ibuts uj nyakaampy, yu'u du'un ja nnini'xuts di'ibu nyakaambyuts es ja naxwiñudu ja'ayuty tmudáttat ja jiky'ajtun.

52 Net ja israelítaty t'amujk tkajxmujktu es ñayjunánudu:

—¿Wi'ixu tyaadu xymyo'oya'anum nju'xum yu kyum nini'x?

53 Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—Jantsy t'ajtunats miits n'anuumudu, pán kyaj xy'axaju éxtamu ka'ay ukun yu nnini'xuts, di'ibu uj, ja Naxwiñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nmo'oyaambyuts, es yu nne'pyñats di'ibuts ndamaampy nyokaampy, kyaj xymyudáttat ja jiky'ajtun. 54 Di'ibu 'yaxájup éxtamu ka'ay ukun yu nnini'xuts esu nne'pyñats, jiky'átap winu xuu winu tiempu es ujs nyajjikyryákup ma ja xuu di'ibu tim ux'okpu. 55 Mut ko yu nnini'xuts esu nne'pyñats, yu'u du'un éxtam ja ka'ay ukun. 56 Di'ibu 'yaxájup yu nnini'xuts esu nne'pyñats éxtamu kya'ay 'yukan, yu'u du'un jiky'átap mut uj, es uj mut yu'u. 57 Ja nDeedyats di'ibuts xykyajxp, myudajtypy ja jiky'ajtun, es uj njiky'átyuts mut yu'ugyujxm. Es nandu'unu tyaadu di'ibu 'yaxájup yu nnini'xuts esu nne'pyñats éxtamu kya'ay 'yukan, ujtskyujxm jyiky'átat. 58 Ja'ats nmadyakypy ja tsajkaaky di'ibu kudak tsajpótm. Tyadu tsajkaaky kyaj dyu'unuty éxtam ja manaa di'ibu kyaaydyu ja m'apteedyuty es óknum 'yo'ktu. Di'ibu kyaary ja tsajkaaky di'ibuts uj nyajkyry, jiky'átap winu xuu winu tiempu.

59 Jap Kafarnaúm ma ja tsajptujk ya'uxpejky ja Jesús tugekyu tyaadu.

Mayja'ay tmastu'uttu Jesús

60 Ko tmudoodu yu uxpujkan di'ibu Jesús yajkyry, nimay ja ja'ayuty di'ibáty panujxudu ñay'anmaayudu:

—Tyaadu di'ibu myadyakypy, nimajaa oy es ngurujkam. ¿Pán tyunaambyu kwentu?

61 Net ja Jesús t'ijxy ko ñi'oojudu ja ja'ayuty. Ta t'anmaaydyu:

—¿Tii nyajjot'ambujktup miidsuty mudu tyaadu? 62 ¿Wi'ixu da mjattu ko xy'ixut uj, ja Naxwiñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu,

nbatujkanut ma naty jékyp n'ityuts tsajpótm? ⁶³ Yu'uya ja Diosu Jya'ajun di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun. Kyaj ti ttsooty ni ti di'ibu ja'ay tyunándur. Di'ibuts uj ta nmadya'aky, jam tsooñ ma ja Ja'ajun di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun. ⁶⁴ Per taanum nidu'ugaty ma miidsaty di'ibuts kyaj xymyabakta.

Du'un jynáñ ja Jesús mut ko tsondaky ñija'ajun púnadya naty kyaj myábékuty es pún naty kuyakánur. ⁶⁵ Es jynáñ:

—Paadyuts njuna'añ ko ni pún mbaat xykyanimíñats pun ja Dios Teety kyajts xytyuknimíñ.

⁶⁶ Net may ja ja'ayuty di'ibu naty panujxur ja Jesús myastútudu es kyaj mut 'yokjudijnudu. ⁶⁷ Net ja Jesús t'anmaay ja nimajmajtskrum 'yuxpajkputy:

—¿Tii mnuxándur miidsaty nandu'un?

⁶⁸ Es ja Simonk Peedru 'yadsooj:

—Windsún, ¿pánats nbanujxtur? Mij naydyi'igyum mmudajtypy ja ayuk di'ibu myadyakypy ja jiky'ajtun di'ibu winu xuu winu tiempu. ⁶⁹ Hudsaty tats nmabakta es nnija'adupts ko mij mGrístaty, Dios ja 'yU'unk.

⁷⁰ Jesús t'adsooy ja 'yuxpajkputy:

—Nimajmajtskats miits ta nwin'ixy, per nidu'uk pyadsemy mäjku'u mduumbu.

⁷¹ Ko tyadu Jesús du'un jynáñ, ja'a naty 'yandijpy ja Juudas, Simonk Iskaryota myaank, mut ko Juudas yu'u naty kuyakánur oy jyaja'ajuty tu'uk di'ibu nimajmajtskrum 'yuxpajkputy.

7

Kyaj Jesusu myuga'axuty myubúkuđu

¹ Ko tyadu tyuun jyjta, japu naty jydity ja Jesús ya'uxpeky Galileeu. Kyaj ñuxáñ Judeeu mut ko yu israelitu ja'ayuty jyaya'oogánudu.

² Es tyimpátubu naty ja xe'emdyujk xuu di'ibu myajtuundur ja israelítaty jap Jerusalén, ³ net ja Jesusu myuga'axuty 'yanmaay:

—Pudsam ja yaa. Nujx Judeeu es nandu'unu m'uxpajkputy di'ibu japyty t'ixtat ja muj'ajtun di'ibu mdiimpy. ⁴ Kyaj pún ti ayu'udsyu ttuñ pun tseyjpy es ja ja'ay tñijáwat. Mut ko mij xytyuñ tyadu, tuk'ixu net nidugekyu ja'ay.

⁵ Es du'un 'yanmaayudu ja myuga'axuty mut ko nan kyaj tmubajktu ko yu'u du'un ja Diosu 'yU'unk. ⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja myuga'axuty:

—Kyajnam jya'ty ja n'oorats. Paadyuts uj kyajts nujxat mut miidsaty. Nujx miidsaty, mut ko mut miidsaty oy yu'u otyim di'ibu ooraty. ⁷ Miidsaty kyaj mduk'ak'átudu púnadyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudur. Per uj sitay

xytyuk'ak'ajttupts mat kots uj n'awanu ko axuuk yu'u di'ibu tyuundap. ⁸ Nuix miits mxu'attu. Uj kyajts miits nmuuatnujxtut mat ko kyajnum tpaaty ja n'oorats mats uj nnujxtut.

⁹ Es ko du'un jyunaandaay, ta oj wye'emy ja Jesús Galileeu.

Jesús ñejxy Jerusalén ma xe'emdyujk xuu

¹⁰ Ko waanu 'yijty ko naty ja myuga'axuty tu tsyoondu, net ja Jesús tso'oñ es ñejxy xu'ajtruu, oy kyanide'xyuty, abekyu ja'a ñejxy es kyaj mudu mayjya'ay.

¹¹ Ja israelítuty 'yuxtaayudu jap xuujóty es jyuna'andu:

—¿Maá da netu tadu ja'ay?

¹² Es ma mayjya'ayuty tmadya'aktu ja Jesús, tap naak di'ibu junándap:

—Oy ja'ay yu'u.

Es wiingátyru junándap:

—Kyaj 'yoyjya'ayuty, mat ko twin'uñ ja ja'ayuty.

¹³ Per ni pán kyamadya'aktu mayjya'ayoty, je'eyu ayu'udsyu, mat ko ttsu'ugudu ja teedywyindsúnuty.

¹⁴ Es ko kyujkwa'xy ja muj xuu, net ja Jesús jyajty Jerusalén. Ta tyujku muj tsajptujk ñabotsoty es tyujku ya'uxrxjkruu. ¹⁵ Es ja israelítuty du'uñ wu'amadyaaydyu ko tmadoo'ijttu éxtam ja Jesús ya'uxpeky. Net ñayjyanánudu:

—¿Es wi'ixu tyaadu oytyiity tniyawu?, es ni je'eyu kya'uxpékyuty.

¹⁶ Jesús t'anmaaydyu:

—Di'ibats uj nduk'uxrxjktap, kyaj yu'u myiñ mududsu ngu'am winma'añ, Dios yu'ats tu xykyexy es nduk'uxpákuats éxtamts nduñ. ¹⁷ Pún ja pán ttuna'añ di'ibu Dios ñi'ana'amap, yu'u du'un ñijáwudap ko uj yu n'uxrxjkanats Diósats xymyeeery. Kyaj yu'ujty mat ja ngu'am winma'añats nduñ. ¹⁸ Di'ibu kajxp mat ja kyu'am winma'añ, nayyajmujpudsamánap ku'am, per ja di'ibu yajmujpudsamaampy ja di'ibu tu tyuk'ane'emyuty, yu'u dun kajxp tuj'ajtun es ni wi'ix tsow kyaj jyiky'aty axuuk.

¹⁹ Moisés yu'u dun mmooyudu ja ana'amun, es ni tu'uk miits xykyamumadowdu es xykyakuydyundu ja 'yana'amun. ¿Es ti kots miits xya'ooga'andu?

²⁰ Net ja ja'ayuty 'yadsoodu:

—¡Mujku'u mij mbajudijtap! Tu mloku. ¿Pánu dun mij mya'oogánap?

²¹ Jesús 'yadsooy:

—Mat ko saabudu xuu tu'ugu yedyujk nya'agudákyuts, paaty du'uñ mwu'amadya'aydyu. ²² Mjuna'andu ko Moisés yu'u du'un mduk'ana'amudu es xytsyúktut waanu ma ja yedyujk'ajtun yu mmaangu'unguty*, oy du'un ja m'aptujkuty

* 7:22 Ix Lukus 1:59.

di'ibu yajtsondák éxtam jaayum yajtúñ, kyaj yu'adyu Moisés.
²³ Miits mdsujktup yu mmaangu'unguty oy syaabuduty éxtam
 jyuna'añ ja Moisés 'yana'amun. ¿Es ti ko mjot'ambuktú mut
 kots tu'ugu yedyujk nya"agudaktaay saabudu xuu? ²⁴ Miits
 mjúnándup ko 'yóuty pún saabudu xuu mduundup di'ibu
 Moisés mduk'ana'amudu. Per kots uj nya"aguda'aky saabudu
 xuu tu'ugu ja'ay, miits mjúnándup: “iKyaj 'yóuty!” Es du'un
 ya'ixy ko kyaj 'yóuty di'ibu mbayo'oydyup.

Jesús tniqajxy pún ma tsooñ

²⁵ Net nidu'uguty ja ja'ayuty di'ibáty tsunaaydyup jap
 Jerusalén ñayajtuujudu:

—¿Ti kyaj jya'ajudyu tyaadu di'ibu 'yuxtaaydyup es
 tpajudittu es dya'ooga'andu? ²⁶ Pes tuxim mayjya'ayóty
 kyajxy, es ni pún wi'ix kya'anu'amxudu. ¿Ti wa'anu
 justisutujkuty tmubuktú ko tyaadu tyu'ajtanuty ko yu'adyu
 Kristu?

²⁷ Es wiingátypu jyunandu:

—Kyaj. Kyaj mbaat, ja'a ko udsajtam nidugekyu nnija'am
 ma kyugajrudyu tyaadu. Ko myínut ja Kristu, ni pún
 tkanijáwut ma tsooñ.

²⁸ Ko naty ya'uxpeky muj tsajptujk ñabotsoty, net jyunáñ
 muk:

—Byeen xy'oknija'anudu miidsuty pándsu du'un uj es mats
 ndsooñ. Per uj kyajts ngu'am winma'añ nmíñuts. Ja'a di'ibu
 tu'ajtanduump xykyajxuts. Miits kyaj xy'ixy'attu. ²⁹ Uj situy
 n'ixy'ajtypuuts, mut ko jámuts ndsooñ ma yu'u, es yu'uts tu
 xykyexy.

³⁰ Net tjamatsandu es tjarujta'agándu pujxndugóty. Per ni
 pún tkamajtsy, mut ko kyajnum naty tpaaty ja xuu 'yooru.

³¹ May ja ja'ayuty di'ibu myubujktu ja Jesús ñayjuna'anudu:

—Tyaadu du'un ja Kristu di'ibu minaamp, mut ko ni pún
 mbaat xykyatuk'ijxum yu ijxwu'amun di'ibu myudajtypu ja
 muj'ajtan di'ibu tyiimpy es tu xytyuk'ijxum.

Fariseety tmatsq'andu ja Jesús

³² Ja fariseetujkuty tmudoodu ko ja ja'ayuty du'un
 jyuna'andu. Paaty yu'ujuty es ja teedywyindsandujk
 ttuk'ane'emy ja muj tsajptujk kwentu'ajtpaty es tmátstat
 ja Jesús.

³³ Net ja Jesús jyunáñ:

—Waanuts n'ita'añ yaa mut miidsuty, es óknamts
 njumbita'añ ma di'ibats tu xykyexy. ³⁴ Xu'uxta'aydyupts
 miidsuty es kyajts xypyaatut. Kyaj mbaat mnujxtu mats uj
 nnejxy.

³⁵ Net ja israelítaty ñayjuna'andu ak yu'ujuty:

—¿Maá da ñujxa'añ tyaadu ko kyaj nbátum? ¿Wa'anu da ñujxa'añ ma ja nmugugajpn'ajtum di'ibu ijttap grieeegu ñaaxóty es dya'uxpuka'añ nandu'un ja grieeegu ja'ayuty?³⁶ ¿Ti dun yu taadu myadyakupy di'ibu tu xy'anma'ayum ko jyuna'añ?: “Xy'uxta'aydupts, per kyajts xypyaattut. Kyaj mbaat mnuxtu mats uj nnejxy.”

Jiky'ajtan kyaj kyexy ñaxy di'ibu Jesús yajkupy

³⁷ Ma ja muj xuu kyugujxunu, net ja Jesús tyunaaye'ky es jyunañ jantsy muk:

—Pun ja pán tyudsu, wa'ants xyñimíñ; es di'ibátyts xymyubujkr, wa'an tnu'iiky. ³⁸ Du'un éxtum ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ, di'ibats xymyubujkr, du'un ja'a éxtum myúxut jyodoty ja kom nuu di'ibu yajjiky'ajtr.

³⁹ Es mut yu'u ja Jesús 'yandijpy ko di'ibu mubujkxup, di'ibu panujxup, yu'u du'un ja Dios mo'oyudap ja Espíritu Santu. Per kyajnumu naty jya'ty ya naxwiiñ ja Espíritu Santu, ja'a ko Jesús kyajnumu naty jyumbity tsajrótm.

⁴⁰ Es ko ja ja'ayuty tmadoodu tyaadu, tap naaguty di'ibu junandu:

—Jantsy tuy'ajtandumu du'un ko tyaadu du'un ja Diosu kyugajxpu di'ibu minaamp.

Ja'ay ñaybyujkwa'xudu

⁴¹ Wiingátyruu ja'ayuty jyunandu:

—Tyaadu du'un ja Kristu.

Es ja wiingátyruu jyunandu:

—Kyaj, ja'a ko kyaj ja Kristu jámur tsoona'añ Galileeu ñaaxóty. ⁴² Du'un ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ ko yu Kristu yu'u tyuamp 'yaats ja rey Davit es Belén kyugajpn'átut, ma myiñ jyajty yu rey Davit.

⁴³ Es du'un ja ja'ayuty ñaywya'xudu majtsk peky. ⁴⁴ Wiinkpúty jyatsojk esxyup yajtsímy, per ni pán du'un tkatuuñ.

Fariseeuty esu teedywyindsúnuty kyaj tmabuktu ja Jesús

⁴⁵ Net ja muj tsajtpujk kwentu'ajtpaty jyumbijttu ma ja fariseeuty es ja teedywyindsúnuty. Ta yajtuujudu:

—¿Ti ko tu xykyayajmíndu?

⁴⁶ Net ja polusiiuty 'yadsoojudu:

—¿Ni pánu du'un kyakajxyñum éxtumu tyadu ja'ay!

⁴⁷ Net ja fariseeuty t'anmaay ja polusiiuty:

—¿Tii nan tu mnayyákuu es tu mwin'uuñuty? ⁴⁸ ¿Ma mij xy'ok'ijxpu ko nidu'ugu njustis'ajtum o nidu'ugu farisee ja'ayuty tmabeky? ⁴⁹ Es yu ja'ayuty di'ibu kyanija'adup wi'ix ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ, kajxpéky ja'a 'yittu.

50 Nikodemu di'ibu naty koots tu tni'otsy ja Jesús, tapu naty nandu'un. Ta yu'u jyanáñ:

51 —Extum xytyuk'ijxum ja n'ana'amun'ajtum ko kyaj mbaat ndaydu'unum pan di'ibu kyaj jawyiin nmado'om es n'ijxum ti dun yu'u tyiimpy axuk.

52 Di'ibu naty japyty 'yadsoojumbijtadu:

—¿Tii mij nan mgalileeuja'ayu? Xruk ja Diosu jyaaybyajtan es xy'ixut ko ni tu'ugu Diosu kyugajxru kyamiñ Galileeu.

53 Net ja ja'ayuty yo'oywya'xtu es nidu'uk nidu'uk ñujxtaaydyu ma ja tyajkuty.

8

Toxytyuk di'ibu yajtugeepy ja ruk ukunu wyindsu'kun

1 Es ja Jesús pyatjku ma ja Oliivus Kopk.

2 Jakumbom ko xyuñu ja Jesús tyjku jatugok muj tsajptajk ñabotsoty. Ta myiindu ja ja'ayuty es ttuknabikudu ja Jesús, es ja Jesús ñaxwe'tsy es dyajtsondáky ja 'yuxrujkun. 3 Net ja fariseety es di'ibuty tsajptagóty ya'xrujktur dyajmiindu tu'ugu toxytyuk di'ibu tu yajkubaadu ko dyajtagóty ja ruk ukunu wyindsu'kun. Ta trujtaktu kujk'am ma ja ja'ayuty. 4 Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'xrujkrú, tyadu toxytyuk tu yajkubaadu ko dyajtagóty ja ruk ukunu wyindsu'kun. 5 Yu Moisesu 'yana'amun xytyuk'ana'amdupts es nguka'adsaduts es 'yoogut yu du'umbu toxytyukuty. ¿O wi'ix mij m'okjanaambu?

6 Du'un jyanandu es trujta'aktu ja pyeky es du'un mbaat tni'unudu. Ta Jesús wyindaky es jyaay naxkujxy mut tu'ugu kywa'xury. 7 Es ko yajtumbijtadu, ta Jesús kyujku jatugok es t'anmaaydyu:

—Miidsaty nidu'uk di'ibu kyajru pyojru, wa'an tu'ugu tsaa ttukka'atsy jawyiinu tyadu toxytyuk.

8 Ta wyindaky jatugok ja Jesús es 'yakjaay naxkujxy. 9 Es ja'ajuty ko tyadu tmadoodu, net ñayja'adu extum ñayñi'unudu kum. Net pyadsuudu nidu'uk nidu'uk, tsyondaky mut ja waanu mujja'aybyu es ttukkugujxu mut ja waanu unakru. Es ko oj pyadsuudma'aydyu, net ja Jesús oj wye'emy nimajtsk mut ja toxytyuk. 10 Net ja Jesús wya'kkujku jatugok es t'ijxy ko kyaj naty ma pan, ja'ayu ja toxytyuk naydu'uk. Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyuk:

—Nitú, ¿ma net ja di'ibu mni'unudup? ¿Ni pan tu mgatukkumadóuty?

11 Ta ja toxytyuk 'yadsooy:

—Windsun, ni pan.

Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyuk:

—Es ni ʉjts mij ngatukkumə́dówat. Nəjxnə tyam es katu mnakypyekytyúñ.

Jesús éxtəmə jəjən mə naxwíñədə

¹² Jesús óknəm jatəgok t'anmaəy ja ja'əyaty:

—ʉjtsə də'ən éxtəm tu'ugə jəjən di'ibə ñə'əmeery tyu'əmeery nidəgekyə naxwíñədə ja'əy. Təgekyə di'ibəts xyryaduump es xyryanəjxp, də'ən yə'əjaty éxtəm di'ibə jədijtəp nə'am tu'am mət ja jəjən, es kyaj kyunap kyuja'pxət éxtəm ja di'ibə jədijtəp kubi'its ku'ook.

¹³ Net ja fariseəty 'yadsoodə:

—Mij kə'əmə m'ayuk xyñikəjxpəty, də'ən kyaj tyuñ.

¹⁴ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Oyəts əj n'ayuk nnikəjxpəty, tuump ja'a, mət ko əj nnijə'əbəts məts ndsooñ es məts nnejxy. ¹⁵ Miits xyryayo'oydyəpts éxtəm kyəxə'eky. Kyaj xyryayo'oydyə éxtəm tyə'əjtənəty. ʉj ni pənəts ngapayo'oy. ¹⁶ Per kots əj pən nbayo'oy, mət ja təy'əjtənts əj n'anəmə, mət ko əj kyajts naydyu'uk ti nbayo'oy, ʉjtsə də'ən mədədsə nDeety. Pəəty nimajtskəts ədsəty. ¹⁷ Mə miits ja m'ana'amənəty jaəybyéty 'yity: “Pən ja nimajtskrə ja testiigə ti'igyə kyajxtə, yə'ə dən nməbəjkəm.” ¹⁸ Pes ʉjtsə də'ən kə'əm nayñidestiigə'əjtəp, esə nDeedyəts di'ibəts xykyajx, yə'ə dən jatu'ugə testiigə.

¹⁹ Net ja ja'əyaty yajtəjədə:

—¿Məə dən net ja nDeety?

Jesús 'yadsooy:

—Kyajts miits xy'ixy'attə, es nan ni nDeedyəts xykyə'ixy'attə. Kooxyəpts miits xy'ixy'attə, nan m'ixy'əjtəpxyəpts yə nDeedyəts.

²⁰ Tyaədə oj tkajxy ja Jesús ko naty ya'əxpeky mə ja məj tsəjptəjk mə jap 'yity ja limosə abəjkən. Es ni pən kyamajtsədə esxyəp yajnejxyəty pujxndəgóty, mət ko kyajnəmə naty trəəty ja xyəə 'yoorə.

“Məts əj nnəjxə'əñ, kyaj miidsəty mbəət mnəjxtə”

²¹ Net ja Jesús t'anmaəydyə jatəgok:

—ʉj nəjxnəpts, es miits xy'əxtə'əydyəpts, es m'ooktəp mət ja mbojptəty. Kyaj mbəət mnəjxtə məts əj nnejxy.

²² Net ja israelítəty ñəjyənánədə:

—¿Wə'anə da ñəyə'ooga'əñəty? ¿Pəəty jyəna'əñ ko kyaj mbəət njə'oməm mə yə'ə ñejxy?

²³ Jesús t'anmaəydyə ja ja'əyaty:

—Miidsədyə də'ən di'ibə yə naxwíñ tə mmin tə mjə'ttə, per ʉjtsə də'ən di'ibə tsəjptəkm kədakp. ²⁴ Pəəty miits n'anəmədə ko m'ooktəp pekyməət, ja'a ko pən kyaj xyməbəktə es əjə də'ən éxtəmts njəna'əñ, m'ooktəp pekyməət.

25 Net yajtuujudu:

—¿Mbúnxu dun mij?

Jesús 'yadsooy:

—Jawyíñupts miits tu n'anuumudu. 26 Máyñumts ngakajxy es ngapayo'oyñumts miidsuty. Per ja di'ibuts tu xykyéxyuts, ja'a du'un junaamp táy'ajtun, es di'ibuts uj n'anmaapy ja ja'ayuty, yu'u di'ibuts tu nmudoy tkajxy ja di'ibuts tu xykyéxyuts.

27 Per ja israelítuty kyaj tjaygyúkuudu ko ja Jesús jya'anuumxuudu ko yu'u du'un U'unk'ajtup ja Dios. 28 Paaty ja Jesús t'anmaaydyu jatugok:

—Kots miits xyryujta'aktat kujxm, nétats miits xy'uxkáptudats ko ujtsu du'un éxtumts miits nja'anuumudu ko uj kyajts ti nduñ mat ja ngu'um winma'añuats. Ndiimbyats ja'ayu di'ibuts ja nDeedyats tu xytyukni'ixu. 29 Di'ibuts xykyajx, du'añum 'yity mat uj. NDeedyats kyajts naydu'uk xyñas'ixu, ja'a kots du'añum nduñ di'ibu yu'u tsyejpy.

30 Ko tyaaudu du'un jynáñ ja Jesús, may di'ibu myubujktu.

Diosu 'yu'unguty esu mujku'ugópku 'yu'unguty

31 Net ja Jesús t'anmaaydyu ja israelítuty di'ibu mubujkxuudu:

—Pun mbadiimpy éxtumts miits n'anuumudu, n'uxpajkpu'átupts miidsuty, 32 es m'ixy'áttup ja táy'ajtun, es yu táy'ajtun yu'u myajwu'umudup awa'atstuuy.

33 Net ja fariseeuty 'yadsoodu:

—Ujtsu du'unuty ja tyuamp 'yaadsuty ja Abraan, es ni na'anumts pun xykyatuumbu'áty. ¿Wi'ix mij mjuna'añ ko xyajwu'umat awa'atstuuy?

34 Jesús t'adsooy:

—Jantsy táy'ajtuñats miits n'anuumudu, pun tu'ugu ja'ay naygyuyajkup jyiky'átut mat ja pyeky, pes tuu du'un myumada'agyuty ja pojpu es du'un 'yity éxtam njuna'anum ja pojpu tyuumbu juybyu. 35 Es yu tuumbu juybyu, kyaj yu'u 'yity éxtam ja windsanu 'yu'unk. Ja u'unk ja'a du'un winu xuu winu tiempu wu'amp éxtam ja tyaaq tyeedyu 'yu'unk. 36 Paaty pun ja Diosu 'yU'unk myajwu'umudu awa'atstuuy, táy'ajtun ko awa'atstuuy myajwu'umudu. 37 Tuus nnijawu ko Abraan miits m'ok'átudu. Per xya'oogándupts mat ko kyaj xykyupuktu éxtumts miits nja'anuumudu. 38 Uj yu'uts ngajxypy di'ibudsu nDeety tu xytyuk'ixy. Es miits xytyundu nandu'un éxtam ja mdeedyuty tu m'anuumxuudu.

39 Net ja israelítuty 'yadsoodu:

—Ujtsu du'un Abraan ndeety'ajtup.

Es ja Jesús 'yadsooj:

—Kooxyup miits m'u'unk'átudu Abraan, yu'uxyup mdu-undup di'ibu yu'u tyuun. 40 Oyats miits tu nja'anuumudu

ja tʉy'ajtʉn di'ibʉts ʉj nmʉdoo mʉ Dios, xya'oogʉndʉpts mi-
idsʉty. Abraʉn ni nʉ'a dʉ'ʉn kya''adʉtsy. ⁴¹ Miidsʉty nandʉ'ʉn
m'adʉ'ʉtstʉ ʉxtʉm ja mdeety 'yadʉ'ʉtsy.

Ta 'yadsoodʉ:

—ʉʉdsʉty nmʉdajttʉpts ja nDeety ti'igyʉ, yʉ'ʉ Dios. Kyajts
ʉʉdsʉty nbʉxyky'attʉ.

⁴² Jesʉs t'adsoojʉmbijty:

—Kooxyʉp tyʉy'ajtʉnʉty ko Dios miits xyTyeeety'ʉttʉ,
pes xytsyojktʉpxyʉpts miidsʉty, mʉt ko ʉj nmiiñʉts mʉt yʉ
Dioskyʉjxm. Kyajts tʉ nmiñ mʉt ja ngʉ'ʉm winmʉ'añʉts. Mʉt
ko ja Dios tʉ xykyʉxyʉts, pʉadyʉts tʉ nmiñ.

⁴³ ¿Ti ko xykyajaygyʉkʉdʉ di'ibʉts miits nja''anmaʉydyʉp?
Ja'a ko kyaj xymyʉdowa'ʉndʉ di'ibʉts ʉj ngajxwa'xyry.
⁴⁴ Miidsʉty mʉjku'ugʉpk mdeety'ajttʉp es yʉ'ʉ miits
mja'a'ajtʉdʉp, es ja'a miits mduundʉp di'ibʉ yʉ'ʉ tsyejpy.
Yajja'ʉy'o'krʉmʉ'ʉ jawyʉñʉp es kyaj ti ttuñ di'ibʉ tʉy'ajtʉn.
Ni nʉ'a kyakajxy mʉt ja tʉy'ajtʉn. Ko 'yanda'aky, kyʉ'ʉm
ja'a yʉ'ʉ kyajxyry, ja'a ko andakp yʉ'ʉ, es yʉ'ʉ yajtsondʉk ja
andakʉn. ⁴⁵ Es mʉt ko tʉy'ajtʉn miits n'anʉʉmʉdʉ, pʉʉty kyaj
xymyʉbʉktʉts. ⁴⁶ ¿Pʉn miidsʉty nidu'uk dyajnigʉxʉ'ʉgʉt kots
ʉj nmʉdaty ja nbojprʉ? Es pʉn tʉy'ajtʉn di'ibʉts ʉj ngajxyry, ¿ti
ko xykyamʉbʉktʉ? ⁴⁷ Di'ibʉ ja'a'ajtʉp ja Dios, myʉdoo'ijtyry
ja Diosʉ 'yayuk. Per kom miidsʉty kyaj mja'a'ʉtʉdʉ ja Dios,
pʉʉty kyaj xymyʉdoo'itʉ'ʉndʉ.

Taayʉmʉ naty ja Kristʉ ko kyajʉm ja Abraʉn

⁴⁸ Net ja israelitʉty jʉʉnandʉ:

—Tʉy'ajtʉn ʉxtʉmʉs mij n'anʉʉmʉdʉ ko mij msamaritʉnʉty
es mmʉdajtyry ja ka'oybyʉ.

⁴⁹ Esʉ Jesʉs 'yadsooy:

—Kyajts ʉj nmʉdaty ja ka'oybyʉ. Di'ibʉts ndiimpy, yʉ'ʉ
yajnigʉxe'kyry ko nwindsʉ'kʉpts ja nDeedyʉts, es miits
kyajts xywyindsʉ'ʉgʉdʉts. ⁵⁰ ʉj kyajts n'ʉxtʉ'ʉy pʉnʉts
xywyindsʉ'ʉgʉp. Jaa'ajtp pʉn tsyejpy esʉts windsʉ'ʉgʉ
n'itʉt, yʉ'ʉ dʉ'ʉnʉts xyryaye'epy. ⁵¹ Jantsy tʉy'ajtʉnʉts miits
n'anʉʉmʉdʉ ko di'ibʉ pyadiimpy ʉxtʉmʉs n'anʉʉmʉ, ni nʉ'a
kya'oogʉt.

⁵² Ta ja israelitʉty 'yadsoodʉ:

—Tyam tʉy'ajtʉn ʉʉdsʉty njʉnʉ'añ ko mij mmʉdajtyry
ja ka'oybyʉ. Abraʉn es ja Diosʉ kyugajxprʉty nidʉgekyʉ
'yo'ktaʉydyʉ, es mij mjʉnʉ'añ: “Di'ibʉ pyadiimpy ʉxtʉmʉs
n'anʉʉmʉ, ni nʉ'a kya'oogʉt.” ⁵³ ¿Tii wa'anʉ da mij waanʉ
ni'igʉ mmʉjʉty es kʉdiinʉmʉdsʉ ndeety Abraʉn? Yʉ'ʉ o'k, es
ja Diosʉ kyugajxprʉty nandʉ'ʉn 'yo'ktʉ. ¿Nʉpʉn dʉ'ʉn mij
mʉnaybyʉjta'agyʉty?

⁵⁴ Ta Jesʉs 'yadsooy:

—Pun ujts ku'am naymyajpajtakap, kyaj ti ttsooty. Per di'ibats tu xymyo'oy ja muj'ajtan, yu'u nDeedyats di'ibu miits nandu'an mjnandap ko yu'u xyDyios'attu. ⁵⁵ Per miits kyaj xy'ixy'attu. Uj sitay n'ixy'ajtypyats. Kooxyupts uj njuna'añ kots kyaj n'ixy'aty, nugoogyupts uj n'okpi'tskajxnu éxtam miidsaty. Per uj sitay n'ixy'ajtypyats, es nguydyiimbyats éxtam yu'u dyajngutúku.

⁵⁶ Ja m'aptujk Abraan 'yixán ja tiempu mats uj nmiiñ ya naxwiiñ. Nugo o j'yokxondaknu ko o j't'ixy.

⁵⁷ Net ja israelítaty t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ni justyikxymyajk jumajnum xykyamudaty, ¿es mjuna'añ ko tu xy'ixy ja Abraan?

⁵⁸ Jesús 'yadsooy:

—Jantsy tu'ajtanats miits n'anumudu, taayumdsu naty uj ko yu Abraan myiiñ jyajty.

⁵⁹ Net tkon'ktu ja tsaa es tjatukka'adsándu ja Jesús. Per ja Jesús ñayyu'tsu es tso'oñ ma ja muj tsajptujk, mayjya'ayóty ñajxy es ñajxnu.

9

Jesús dya'ixpéky di'ibu wiints jajt naxwiiñ

¹ Ko ja Jesús ñajxy ma tu'ugu lugaar, japu naty tu'ugu yedyujk di'ibu tu myiiñ tu jya'ty ya naxwiiñ wiints. ² Net ja Jesusu 'yuxpajkpaty yajtumjudu:

—Windsán, ¿ti ko du'an jyajty ya naxwiiñ tyadu yedyujk wiints? ¿Wa'anu da yu'ujaty mut ja tyaak tyeety ja pyojru, o mut ja kyumbojru?

³ Esu Jesús 'yadsooj:

—Kyaj yu'ujaty mut ko pyojru ku'am tmudaty es ni kyaj yu'ujaty mut ko tyaak tyeety pyojru ja'ayaty, ja'a taadu es ya'ixut di'ibu ja Dios tyiimpy. ⁴ Ko 'yakxumamatu, mbaadats n'aktúñ ja tyuunk di'ibats xykyajx. Miimp ja koots it ma kyaj mbaat pán tyuñ. ⁵ Kots uj n'ak'ityñum ya naxwiiñ, ujtsu du'an di'ibu kyude'xypy ja naxwiiñdu ja'ayaty.

⁶ Ko tyaadu du'anu Jesús jynañ, net ñastsuju naxkajxy es dya'e'ky waanu mo'onts mudu tsyujy. Ta ttukwingutse'ky ja wiints. ⁷ Net ja Jesús 'yanmaayu:

—Nujx mwimbuju ma yu Silo'ee pilu (di'ibu ayuk wimbudsuump Tu Yajkéxy).

Ta ja wiints o j'wyimbuju. Net o j'yixpéky es ñejxy ma tyujk. ⁸ Net ja di'ibu ijty wiints ja myudajkra'ajaty es ja di'ibu naty tu 'yixudu ñajjynánudu:

—¿Ti kyaj jya'ajadyu tyadu yedyujk di'ibu tu 'yity naxwa'tsp es t'amdo yu limosnu?

⁹ Nidu'ugaty jynandu:

—Ja'adsu tyaadu.

Wiinkpty jynandu:

—Kyaj jya'ajty, nadu'un kyxe'eky.

Per ja yedyjk ku'um 'yadsooy:

—Ujtsu du'un.

10 Net dyajtudu:

—Wi'ix tyam mbaat m'ixy?

11 Ta ja di'ibu naty wiints 'yadsooy:

—Ja yedyjk di'ibu xyu'ajtypy Jesús, yu'u waanu mo'onsu'unk tu dya'eeky es tu xytyukwingutse'egyts, es tu xy'anumuts: “Nuix ma yu Silo'ee pilu es mwimbúut.” Tats oj nnejxy es tu nwimbujuts. Nétuts tu n'ijxpéky.

12 Net ja ja'ayty 'yanmaayudu:

—Maaxu net ja yedyjk?

Ta 'yadsooy ja di'ibu tu 'yijxpéky:

—Kyajts nnijawu.

Fariseety dyajtúw dyajtuda'aktu ja ja'ay di'ibu wiints tu yity

13 Net tmunujxtu ja di'ibu naty tu 'yijxpéky ma fariseety, 14 ja'a ko ja Jesús dya'e'ky ja mo'onsu'unk ma ja israelítty ja pyo'xunxu es dya'ijxwa'xy ja wiints. 15 Net ja fariseety dyajtúy ja yedyjk, ja di'ibu naty tu 'yijxpéky:

—Wi'ixu du'un ko tyam mbaat m'ixy?

Ta 'yadsooy ja di'ibu naty wiints:

—Yu'uts waanu mo'onsu'unk tu xytyukwingutse'egyts, oj nwimbujy, es tyam n'ijxputs.

16 Nidu'ugadyu fariseety jynandu:

—Tyadu yedyjk di'ibu du'un tu ttuñ, kyajru Dios jya'a'átyty, mat ko kyaj tu twindsu'ugu ja po'xunxu.

Es wiingátypyu jynandu:

—Wi'ix mbaat ttuñ ja ijxwu'umun di'ibu myadajtypy ja muj'ajtun di'ibu tyiimpy pun yu'u pekyjya'ay?

Esu du'un kyaj ti'igyu winma'áñ tmadatt.

17 Net jatugok dyajtudu ja di'ibu naty wiints:

—Es mij, wi'ix nandu'un m'okjunaambu mudu tadu yedyjk di'ibu tu mmo'oyty yu m'ijxun?

Net ja'a 'yadsooy:

—Pes uj junaambuts ko yu'udyu Diosu kyugajxru.

18 Per ja israelítty kyaj tmubkandu ko naty ja ja'ay tu 'yity wiints es ko tuu 'yijxpéky. Net oj twowdu ja tyaak tyeety ja di'ibu naty wiints. 19 Net dyajtudu:

—Mijtsu tyadu m'u'unk di'ibu mjanándup ko jyajty naxwiiñ wiints? Wi'ixu du'un 'yíxyty ko tyam mbaat 'yixy?

20 Net ja u'unkteety u'unktaak 'yadsoodu:

—Туй'ajtаn ko ʘdsadya tyada n'u'unk di'iba miin jajt wiints. ²¹ Per ʘdsaty kyajts nnijawada wi'ixa du'an ko tyam mbaat 'yixy es ni nganijawadats punu du'an tu ya'ijxpekyaty. Yajtawda yu'u. Mij ja'ay mij unak yu'u. Wa'an mdukmadya'agyaty yu'u.

²² Ja tyaak tyeety jyunandu du'an mut ko ja teedywyindsunaty ttsu'ugudu, ja'a ko tu naty nandu'an ñaygyaxudu ko kadiibu ñakykyupukudat tsajptugoty otyim punaty di'ibu junaamp ko yu Jesus yu'u ja Kristu. ²³ Paaty ja tyaak tyeety jyunandu: “Yajtawda yu'u. Mijja'ay mij unak yu'u.”

²⁴ Net ja israelitaty tnigaxu jatugok ja yedyujk di'iba naty wiints. Ta t'anmaaydyu:

—Kajx tui'ajtаn, mut ko ʘdsaty nnija'adupts ko tadu yedyujk pyojpa'ayaty.

²⁵ Ta 'yadsooy di'iba naty wiints:

—Kyajts uj nnijawu pun pekyjya'ay o kapekyjya'ay yu'u. Di'ibats oy nnijawu, ja'a kots uj tu n'ity wiints es tyam ijxpts.

²⁶ Net ja fariseety t'anmaaydyu:

—¿Wi'ix tu mdunaty? ¿Wi'ix tu mmo'oyaty ja m'ijxan?

²⁷ Ta 'yadsooy ja yedyujk:

—Tats miits nja'anumudu es kyaj xytyundu kwentu. ¿Ti ko miits xytsyoktu es uj jatugok nnikajxpatadats? ¿Wa'anu da miidsaty nandu'an xpyanjaxa'andu?

²⁸ Net ja israelitaty t'oodu es t'anmaaydyu:

—Mij mbanejxpyu tadu yedyujk. iʘdsaty kyaj! ʘdsaty yu'uts mbanjxtup yu Moises. ²⁹ ʘdsaty nnija'adup ko yu Moises mygajxu Dios. Kyajts nnijawadu ma tadu yedyujk tsyooñ.

³⁰ Ta 'yadsooy ja di'iba naty wiints:

—iTim tugatsy mut ko mjuna'andu miidsaty ko kyaj xyñijawadu ma tyada yedyujk tsyooñ di'ibats uj tu xmyo'oy yu n'ijxanats! ³¹ Nnija'am yajxon ko Dios kyaj tmadoo'ity ja pekyjya'ayaty, ja'ayu myadoo'ijtypy ja di'ibu awdajttup es tkuydyundu ja di'ibu Dios tsyejpy. ³² Ni na'anum pun tkamadya'aky ko jyaaty di'ibu myeepy yu 'yijxan tu'ugu ja'ay di'ibu wiints ya naxwiin tu myiñ tu jya'ty. ³³ Kooxyubu tyadu yedyujk tu kyamiñ Dioskyuxm, kyajxup mbaat ttuñ ni tii.

³⁴ Net ja israelitaty 'yadsoodu:

—¿Wi'ixats uj mij xya'uxpaka'andu?, di'ibu tu mmiñ naxwiin amuj pojpu ja'ay. Net kyaj t'okkupujknudu tsajptugoty.

Punaty ijttup extumu wiints

³⁵ Myadoo Jesús ko kyaj t'okkupajknadu ma ja tsajptajk ja di'ibu naty wiints. Es ko Jesús mut ñaybyatu di'ibu naty wiints, ta dyajtuy:

—¿Mmubejkyopy mij ja Naxwíñdu Ja'aydyu Kyudunaabyu?

³⁶ Net ja ja'ay 'yadsooy:

—Windsún, anmaagyats pánu dan yu'u, esats nmubúkat yu'u.

³⁷ Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un. Tu xy'ixy es tyam nmumadya'aky.

³⁸ Net ja ja'ay ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyinduu, es jyanáñ:

—Windsún, nmubejkyopyats mij.

³⁹ Netu Jesús 'yadsooy:

—Ujts tu nmiñ esats uj ja ja'ay nbayo'oydyut, es nmo'oya'añuts ja 'yijxun ja wiindsaty es nyajjumbítudats wiints ja di'ibu junándap ko yu'u 'yixtu.

⁴⁰ Nidu'uguty ja fariseeuty di'ibu naty muut jap ko tyadu tmadoodu, net jyanandu:

—¿Wa'anu da udsaty nandu'un nwiints'átta?

⁴¹ Jesús 'yadsooy:

—Kooxyup miits mwiints'átta, kyajxyup miits ja peky xymyadattu. Per kom mjunándap ko m'ixtu, pes mmadajttap ja peky.

10

Borreegu kwentu'ajtpu mudu byorreeguty

¹ 'Jantsy tuj'ajtnats miits n'anumudu, di'ibu kyaj tyuku ma korral aan es pyuty wiink tsoo, yu'u du'un ja ma'tspu.

² Per di'ibu tujkup ma korral aan, yu'u du'un ja borreegu kwentu'ajtpu. ³ Ja korral aa adunaabyu ya'awátsxup ja borreegu kwentu'ajtpu, es ja borreegu kwentu'ajtpu dyaxu mut ja xyuu ja byorreegu, esu borreegu pyudsundu jap korraloty, ja'a ko dyo'kmadóy di'ibu kwentu'ajtup. ⁴ Es ko naty tu dyajpudsuumda'ay tugekyu, ta twinyo'oyu, es ja byorreegu pyanajxudu mut ko yo'kmadóyuty. ⁵ Per tu'uk di'ibu kyaj t'ixy'aty, ni'igu tkuge'eky, mut ko kyaj dyo'kmadóy ja di'ibu kyaj t'ixy'aty.

⁶ Du'un jyanáñ ja Jesús, per kyaj tjaygyukadu ja ja'ayuty di'ibu ja Jesús 'yandijpy ma ja myadya'aky.

Jesús éxtamu oybyu borreegu kwentu'ajtpu

⁷ Paaty ja Jesús jyanáñ jatugok:

—Jantsy tuj'ajtnats miits n'anumudu ko ujtsu du'un éxtam ja korral aa ma ñaxtu ja borreegu. ⁸ Nidugekyu di'ibu jawyiin miindu es jyanandu ko yu'u Dios kyéxyuty, ma'tspaty yu'u. Per ja ja'ayuty di'ibuts uj nborreegu'ajtpy kyaj tyuunudu kwentu.

⁹ Ujtsu du'un ja korral aa. Di'ibu tujkup ma uj, yu'u nitso'ogup éxtam ja borreegu ko tyuku tsuu ma kyorral es pyudsemy ju'xpu jépyup. ¹⁰ Yu ma'tspaty myndu je'eyu es myaadsa'andu es ya'ooga'andu es yajkutagoya'andu, per uj tu nmíñats es ja ja'ayaty tmadáttat ja jiky'ajtun, es tmadáttat ja jiky'ajtun muj wiin kajaa.

¹¹ Ujtsu du'un ja oybyu borreegu kwentu'ajtru. Yu oybyorreegu kwentu'ajtru kyu'oogup ja byorreeguty. ¹² Yu maduumbu ja'ayu je'eyu wyinma'añ'ajtypy ja myuju'uñ. Ko kyaj yu'ujaty ja borreegu kwentu'ajtru es kyaj tja'a'áty ja borreegu, paaty ko t'ixy myiñ ja waxka'uk, netyu kye'eky. Net ja waxka'uk tmatsy ja borreegu nidu'uk es nidagekyu dya'agakwa'xta'aydyu mat ja tsu'ugu. ¹³ Paadyu tadu maduumbu kye'eky, ja'a ko myujuudyuñ, es kyaj tkwéntaty ja borreeguty.

¹⁴ Ujtsu du'un ja oybyu borreegu kwentu'ajtru. Uj n'ixy'ajtypyats ja nborreeguts es nan xy'ixy'ajttupts yu'ujaty, ¹⁵ éxtam ja nDeedyats xy'ixy'átyats es uj nandu'un n'ixy'átyats. Nyajkypyats ja njiky'ajtun mat yu'ugyujxmu nborreeguts. ¹⁶ Nmudajtypyats ja wiinkpety ja nborreeguts mats jatu'ugu ngorral, es nyajmínupts nandu'un ma tyaadaty. Xymudówdupts uj yu'u, es tuk kajpu'uk 'yítat yu borreegu es ti'igyu ja kwentu'ajtru.

¹⁷ Dios, yu nDeedyats, xysyoykpuats uj mat ko nyaka'añats ja njiky'ajtun es n'axajuya'añats jatugok. ¹⁸ Kyajts pánu njiky'ajtun xpyujkat pán kyajts uj nyaka'añ. Nmudajtypyats ja muk'ajtun es nyákudats ja njiky'ajtun es n'axájudats jatugok. Tyaadu yu'ats xytyuk'ana'am yu nDeedyats.

¹⁹ Ko ja israelítaty tmoodu tyadu Jesús ja 'yayuk, net oj ak ja'ajaty ñaygayxysyiyigudu. ²⁰ May di'ibu janandu:

—Myudajtypy ja ka'oybyu es loku yu'u. ¿Ti ko xytyundu kwentu?

²¹ Peru wiinkpety janandu:

—Ni pán di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu es kyajxat du'un. ¿Tii wa'anu da tu'uk di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu tmo'oyat yu 'yijxun yu wiindsaty?

Israelítaty kyaj tmabuktu ja Jesús

²² Ja'a naty ja disyembru po'o ma ja ja'ayaty xudundu ma yajmujtúñ ko yajkuni'xy ja muj tsajptujk jap Jerusalén. ²³ Ja Jesús japu naty jyudity ma ja muj tsajptujk ma txu'aty Salomongu Tyujk Wiin. ²⁴ Net ja israelítaty dyajnabíkuu ja Jesús es t'anuumudu:

—iNugoots njantsywyinmaydyu! ¿Ti kots tyam xykyadim'anuumudu wa'ats pán mijtsu du'un mGristu, o kyaj?

25 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tats njajuna'añ, es kyaj xymyubuktu. Di'ibuts uj ndiimpy mat ja kutujkan di'ibudsu nDeety tu xymyo'oyuts, yu'u yajnyaxekyppy yajxon es pandsu dan uj. 26 Per miidsaty kyaj xymyubuktu mat ko kyajts miits nborreegu'attu. Extamts miits tu n'ok'anmaabyudu, 27 yu nborreeguts xyo'kmadoodupts, es yu'ujaty n'ixy'ajttupts es xypyanujttupts. 28 Uj nmeebyuts yu jiky'ajtan winu xuu winu tiempu, es ni na'a kyatugodyut; ni pánuts yu'u xykyapujkut. 29 Yu'uts tu xymyo'oy ja nDeedyuts di'ibu waanu ni'igu muj'ajtan tmudaty, es ni pán mbaat kyapujkxuty di'ibu myudajtypy ky'u'ujoty. 30 Dios Teety es uj, ti'igyu je'eyu uudsuty.

31 Net ja israelítaty tkonu'ktu ja tsaa jatugok es tjakuka'adsandu.

32 Ta Jesús jyunañ:

—Tats may nduñ óyuty mwinduuy mat ja myuk'ajtanudsu nDeedyuts. ¿Di'ibu tyaadu miits xytyukkuka'adsandupts?

33 Ta ja israelítaty 'yadsoodu:

—Kyajts mij ndukkuka'adsa'andu mat ko ti oy tu xytyuñ, yu'u du'un mat ko tu xykyawindsu'ugu Dios mat ja m'ayuk. Mja'ay mij, es Dios mnaybyujta'agyuty.

34 Net ja Jesús jyunañ:

—¿Ti kyaj jyaabyétyuty ma ja Diosu jyaabyajtan ko Dios jyunañ?: “Miidsadyu du'un diósuty.” 35 Es du'un ja Diosu jyaabyajtan jyunañ ko diósuty pánaty ja Diosu naty tu tkexy ja 'yayuk. Es nnija'am ko yu Diosu jyaabyajtan yu'u du'un tuj'ajtan túnp. 36 Pes oy. Ujtsu du'un xywyin'ijx ja Dios es xykyejxyuts ya naxwiiñ éxtamu kyudunaabyu. ¿Es wi'ix mbaat miits mjuna'andu kots uj Dios kyajts nwindsu'ugu mat yu'uyu kots njunañ ko ujtsu du'un ja Diosu 'yU'unk? 37 Pán kyajpats nduñ ja di'ibudsu nDeety tyiimpy, kyajts miits xymyubuktat. 38 Per pán tuj'ajtan kots uj nduñ ja di'ibuts ja nDeety tyiimpy, oy xykyamubuka'andu ja n'ayúkats, mubuktu ja di'ibuts uj ndiimpy, mat ko di'ibuts uj ndiimpy, yu'u mdukjaygyúkadup wa'ats ko ti'igyu mat ja nDeedyuts, es yu'u ti'igyu mat uj.

39 Net jatugok ja israelítaty tjamatsandu ja Jesús, per oj ja Jesús yo'oydyugóy.

40 Net ja Jesús oj 'yawinnajxnu ma Jordán mujnu. Jap waanu 'yijty ma ja lugaar ma ja Fwangu naty tu yajnyabéty tuuyup. 41 May ja ja'ayuty oj ñujxtu ma ja Jesusu, es ñay'anu'amxudu:

—Oy ja Fwank Yajnyabajtrtu tu tkatúñ ja ijxwu'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan, tuj'ajtan di'ibu myadyak mudu tyadu ja'ay.

42 May ja ja'ayuty di'ibu ma tadu lugaar tmubujktu ja Jesús.

11

Lázaru 'yeeky

1 Ma ja Betañu kajpn, jap tu'ugu yedyujku naty pyékyuty di'ibu xyu'ajty Lázaru. Majtsku myuga'ax toxytyujk di'ibu xyu'ajttup Martu esu Mariiu. 2 Tyadu Mariiu yu'u óknem tyuknitaam ja Jesusu tyeky ja aseytu di'ibu pa'ak xu'kr, es dyajtátsy mut ja wyaay.

3 Net ja Martu esu Mariiu kyajxykyajxtu ma Jesús es t'anmaaydu:

—Windsún, yu di'ibu mut oy mnaymyáuty mājta'aky pyékyuty.

4 Ko tyadu Jesús tmadooy, net ja 'yuxrujkruty t'anmaaydu:

—Yu pya'am Lázaru kyaj yajkutugoya'añuty mut ja o'kun. Dios tyunaampy du'un es ja ja'ayuty myuj'ixudat es t'awdátat ja Dios es uj, ja 'yU'unk.

5 Oyu naty ja Jesús tjantsytsyoktu ja Martu esu Mariiu esu Lázaru, 6 ko yu Jesús ya'anmaay ko Lázaru mājta'aky pyékyuty, jamajtsk xuu oj 'yakwe'emy ma ja lugaar ma naty 'yityu.

7 Net t'anmaaydu ja 'yuxrujkruty:

—Jo'om jatugok Judee.

8 Ja 'yuxrujkruty 'yadsooydu:

—Ya'yuxrujkr, kyajnum jyeky ma jap ja israelítaty mjakuka'adsánudu. ¿Tii mnuxaamp jatugok jam?

9 Jesús 'yadsooy:

—¿Ti kyaj tyu'ajtnuty ko yu xuu tmudaty majmajtsk ooru? Pes ko pan jyudity xuuñ, kyaj kyunápat, mut ko kyude'xyuty ja jajun di'ibu ja ya naxwiiñ. 10 Per ko jyudity koots, kunajrup mut ko tugoy'ajtp ja jajun.

11 Oknem jyunañ ja Jesús:

—Ja nmtnaymyaayubu'ajtam Lázaru tu myanaxy. Per ne-
jxuts n'ok'yuxy.

12 Net ja 'yuxrujkruty 'yanmaaydu:

—Windsún, pan tu myanaxy, mubaadubu du'unu'u.

13 Es ja Jesús ja'a jyamadyakupy ko naty ja Lázaru tu 'yo'knu, per ja 'yuxrujkruty, ja'a dun ttijy myadyakupy ja Jesús ja ma'ay. 14 Net ja Jesús ttim'anmaaydu ja 'yuxrujkruty wa'ats:

—Lázaru tu 'yo'knu. 15 Xondákruts mut ko kyajtsu naty jap, mut ko du'un ni'igu 'yóyuty es miits xymubáktat. Per jo'om n'ok'ijxum.

16 Net ja Tomás di'ibu tyijpy Xeeñu'unk, t'anmaaydu ja myu'axrujkruty:

—Jo'omdu nandu'un dsajtam es n'o'kum ti'igyu mut yu'u.

Jesús yajjikyryjkr es yajkypy ja jiky'ajtan

¹⁷ Ko jyajty ja Jesús Betañu, taxk xuu naty tmudaty ma ñaxtuku Lázaru.

¹⁸ Betañu kajpn tmawingon'aty ja Jerusalén tuguk mil metrún. ¹⁹ Mayu naty ja israelítaty tu ñujxtu ma ja Martu esu Mariiu es trumaya'añ tputajaya'añ mut ko tu 'yeeky ja myuga'ax.

²⁰ Ko Martu tmadooy ko Jesusu naty wyingóñ, net tnidso'oñ es oj t'ujp'yo'oy, per ja Mariiu oj wye'emy ma ja tyujk. ²¹ Martu t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, kooxuyr miju naty mjaaty yaa, kyajxuyr tu 'yeeky ja nmuga'axuts. ²² Per uj nnija'abuts ko Dios mmooyur tugekyu di'ibu mij m'amdeepy.

²³ Jesús 'yadsooy:

—Yu mmuga'ax jikyryákr jatugok.

²⁴ Martu t'adsooy:

—Uj nnija'abuts ko jikyryákr ma ja tiempu ma ja o'kruty jyikyryáktut.

²⁵ Jesús t'adsooy:

—Ujtsu du'an ja jikyryákr es ja jiky'ajtan. Di'ibuts xumyubákr, oy 'yoogut, jikyryákr. ²⁶ Es nidugekyu di'ibu jiky'ajttar es xumyubáktuts, kyaj 'yooktat ni na'a. ¿Mmabejkyryu tyaadu?

²⁷ Net ja Martu 'yadsooy:

—Ti ko kudii. Nmabejkyryuts ko mij mGrístaty, ja Diosu 'yU'unk di'ibu minán ya naxwiñ.

Jesús jyu'uy ma Lázaru ñaxtuku

²⁸ Es ko tyaadu Martu du'an jyunañ, net jyumbijty es oj tway ja 'yutsy Mariiu, es t'anmaay ayu'udsyu:

—Ja ya'axryákr tu jya'ty. Yu'u mnigajxur.

²⁹ Ko Mariiu tmadooyu taadu, pojun wya'tse'ky es oj tninejxy ja Jesús. ³⁰ Jesús kyajnumu naty tyuku kajpnóty, támmumu naty ma ja lugaar ma Martu pyatu. ³¹ Ko ja israelítaty t'ijxtu wya'tse'ky ja Mariiu es pyadseemy pojun, net jyunandu ko yu Mariiu ñejxy juuy yaxru ma naty tu ñaxtuku ja Lázaru, es oj tranujxtu.

³² Es ko ja Mariiu jyajty ma naty ja Jesús, net ñaygoxtunaaydyáku Jesús tyeky'ajxm es t'anmumu:

—Windsún, kooxuyr miju naty mjaaty yaa, kyajxuyrts tu 'yeeky ja nmuga'ax.

³³ Ko Jesús t'ijxy jyu'uy yaxtu ja Mariiu es ja israelítaty di'ibu mut myiindu, net ja Jesús ñayja'ajm jotmaymumt es 'yamutsk'ajty. ³⁴ Ta yajtuju:

—¿Ma tu xyajnaxtukudu?

Ta 'yanmaayudu:

—Windsún, min xy'ixy.

³⁵ Jesús jyuu.

³⁶ Net ja israelítaty jyunandu:

—¡Ok'ixtu! Nũgoodumu naty t'oktsojknũ.

³⁷ Per nidu'ugaty jyunandu:

—Ja'a tyaadu di'ibu ja wiints myooy ja 'yijxũ, ¿tii kyajxyũ da oyna'unũn ti tũ ttuñ es kyajxyũ ja Lázaru tũ 'yeegyũ?

Lázaru jyikypyeky

³⁸ Jesús ñayja'aju jatugok jotmaymyũt es tmũwingooñ m̃a naty tũ ñaxtuku. Ja'a dũn tu'ugu aank di'ibu tsaa 'yagu'uy'ajtypy. ³⁹ Net ja Jesús jyunáñ:

—Yajjuga'aktũ tadũ tsaa.

Martũ jyunáñ:

—Windsún, xu'knũp yũ'u, ja'a ko tũ 'yijũ taxk xũ m̃a 'yeeky.

⁴⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti kyajts mij tũ n'anũmũ ko xymyũbũkũt, m'ixũp ja Diosũ myũj'ajtũn?

⁴¹ Net ja tsaa dyajjugáktũ. Es ja Jesús pyat'ijxy tsajpótm es jyunáñ:

—Tatũ, nja'aygyudákyryũts mij ko tũ xymyudóyũts.

⁴² Wa'adsũts nniyawũ kots mij dũ'añũm xymyudoo'ítũts. Dũ'unũts njũna'añ m̃at yũ'ugyũjxũm tyadu ja'ayũty di'ibu yam, es tmũbũktũt ko uĩtsũ dũ'un mij tũ xykyexy.

⁴³ Ko dũ'un jyunãandaay, net jyunáñ jantsy muk:

—¡Lázaru, pũdsũm jap!

⁴⁴ Net ja o'krũ pyũdseemy, abity ja kyũ'u tyeky es ja wyiin jyũjp m̃at ja wyit. Ta Jesús jyunáñ:

—Nikajtu'uttũ es wa'an tnejxy.

Tkajxy'áttũ esũ Jesús 'yoogũt

⁴⁵ Es m̃adu tyaadu, net ja israelítaty di'ibu pyanũjx ja Mariiũ tmũbũjktũ ko t'ijxtũ di'ibu Jesús tyuun. ⁴⁶ Per nidu'ugaty ja israelítaty ko t'ijxy yũ tyaadu, net oj tnejxy ja fariseeũty es ttukmũmadyaktũ di'ibu naty tũ ttuñ ja Jesús. ⁴⁷ Net ja fariseeũty es ja teedywindsũnũty ñaymyũjkũdũ m̃at di'ibu ana'amdũp m̃uj tsajptũgóty, es jyunandu:

—¿Ti net ndu'unũm m̃adu tyadu yedyũjk di'ibu nũgoo t'oktuunnũ ja iwxwũ'amũn di'ibu myũdajtypy ja m̃uj'ajtũn?

⁴⁸ Pũn nna'ijxũm dũ'añũ, nidũgekyũ myũbũkũdũt ja ja'ayũty. Netũ romanũ soldaadũty myĩndũt es tĩjĩttũt yũ nmũj tsajptũjk'ajtũm es dyajkutũgóyũt yũ nnaxwiñũdũ'ajtũm.

⁴⁹ Net nidu'ugaty di'ibu xyũ'ajtypy Kaifás, yũ'u naty teedywindsũngópk m̃a ja jumũjt, ja'a jũnãn:

—Miidsaty ni ti xykyanijáwadu, ⁵⁰ ni xykyanijáwadu ko ni'igu 'yóyaty es tu'uk je'eyu ja'ay tku'oogut ja nja'ay'ajtam es kyaj wyindagóyut ja nnaaxwiñudu'ajtam.

⁵¹ Tyadu Kaifás kyaj du'ün jyunañ mat ja kyu'um winma'añ. Kom yu'u naty ijtp teedywyindsungópk ma ja jamajt, Dios mooyu ja winma'añ es jyuna'anut ko Jesús 'yooga'añ mat yu'ugyujxmu israelítaty, ⁵² es kyaj je'eyu tku'oogut ja israelítaty, per nandu'ün dyajmujkta'aya'añ ja Diosu 'yu'unguty ma 'yittu majatyu naxwiñudu. ⁵³ Net ja israelitu justísaty t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix ja Jesús 'yoogut.

⁵⁴ Paaty ja Jesús kyaj ñakyjyudijty nide'xy ma Judeeu, tim tso'on jap Judeeu es oj ñejxy ma myawingón ja muj it di'ibu ja kajpnu'unk xyu'ajtypy Efraín. Jap wyu'umdu mat ja 'yuxpukpity.

⁵⁵ Ko naty waanu 'yaktugoy'aty ja pasku xuu, net may ja ja'ayaty tso'onda majatyu kajpn es ñajxtu Jerusalén es ñayyajwa'adsa'añaty es t'ujp'ixa'andu ja pasku xuu. ⁵⁶ Jap tja'uxtaaydyu ja Jesús. Es ko jyajttu ma ja muj tsajptujk, net ñayyajtuuj ak ja'ayaty ayu'udsyu:

—¿Wi'ix mij mjuna'añ? ¿Minúbu daa xu'ajtpu o kyaju? ⁵⁷ Ja fariseeuty es ja teedywyindsunaty tu naty dyajnigutúku ko ma Jesús t'ixtat, net tnigajxtat es yajmátsat.

12

Mariiu ttukkuutsy ja Jesusu wa'ats nardu aseytu

¹ Tuduik xunumu naty tkapaaty ja pasku xuu, Jesús oj ñejxy Betañu ma naty tsyuuu Lázarü di'ibu naty Jesús tu dyajjikyepyéky ko 'ye'ky. ² Es jap t'uxkujukudu tu'ugu a'ux es ja Jesús 'ya'ux'átat; ja Martu ja'a wingiipy es ja Lázarü mat ja Jesús kyaydyu ma ja meesu. ³ Net ja Mariiu dyajmiiñ tuk limetu ja wa'ats nardu aseytu di'ibu pa'akxu'kp jantsy muk es jantsy tsoox. Net ttukku'tsy ja tyekyu Jesús es dyajtátsy mat ja wyaay. Tugekyu ja tugot jyantsywy'e'emy mat ja pa'ak xu'kän. ⁴ Ja Juudas Iskaryotu, di'ibu naty xupukpua'ajtap ja Jesús es nandu'ün kyuyaka'añaty, jyunañ:

⁵ —¿Ti ko tu kyayajteeky yu tyadu pa'ak xu'kän tuguk mugo'px xuu nidún esxup yajtukpu'dúku yu ayoobu ja'ayaty?

⁶ Per ja Juudas kyaj du'ün jyunañ mat ko tra'ayoy ja ayoobu ja'ayaty, ja'a yu'u ko mya'tspaty. Yu'u naty ijtp meeññikoombajtpu ma ja Jesusu 'yuxpukpity es tpukón ja meeñ di'ibu yu'u ñikoombajtpy.

⁷ Net ja Jesús 'yanmaay:

—¡Mastu'ut! ¡Katu xy'ooy! Du'unats tu xytyuñ éxtam ja ja'ayaty ttukkuutstu ja o'kpu ko ñaxtukuya'añ. ⁸ Yu ayoobu

ja'ayuty kyaj tyugoy'ata'añ, per uj kyajts du'uñum n'ita'añ mut miidsuty.

Tkajxy'áttu esu Lázaru 'yoogut

⁹ Ko ja israelítuty tnija'adu ko Jesús jyáudyu naty Betañu, net oj tniujxtu t'ixa'andu es nandu'un ja Lázaru di'ibu naty ja Jesús tu dyajjikypyéky ko 'ye'ky. ¹⁰ Net ja teedywyindsúnuty dyajti'igyudu 'yayuk es wi'ix nandu'un 'yoogut ja Lázaru, ¹¹ mut ko mut yu'ugyujxmu Lázaru may ja israelítuty tmastuttu ja teedywyindsúnuty es tpanujxtu ja Jesús.

Jesús tyukú Jerusalén éxtum tu'ugu rey

¹² May ja ja'ayudyu naty tu ñujxtu paskuxu'ajtpu Jerusalén. Jakumbom ja ja'ayuty tmudoodu ko Jesús jya'ta'añ. ¹³ Net oj tmunujxtu tuxy aay es du'un t'axajyua'andu ja Jesús. Ta jyunandu muk:

—¡Awdattu Dios! ¡Kuni'xy di'ibu miimp éxtum ja Diosu Kyudunaabyu! ¡Kuni'xy ja Israelitu Ryeey!

¹⁴ Jesús tpaty tu'ugu burru'unk es ttukpejty, du'un éxtum jyna'añ ma ja Diosu jyaaybyajtun:

¹⁵ Katu mdsu'ugudu miidsuty,

ja'ayuty di'ibu tsunaaydyup ma Syon kajpn.

Ix, tyaa myiñ ja mrey ttuk'u'uñu tu'ugu burru'unk.

¹⁶ Ma ja xuu ko jyajty ja Jesús es ko tyaadu du'un ttuñ, kyaj ja 'yuxpukpety tjaygyukudu. Per óknum ko Jesús jyikypyejky es ñujxnu tsajpótm, net tjamyajtstu ko yu tyaadu tugekyu 'yity kuxja'ay ma ja Diosu jyaaybyajtun es du'unu naty tu yajkuydyuñ mut ja Jesús.

¹⁷ Ja ja'ayuty di'ibu naty jap Betañu ko ja Jesús dyajjikypyejky ja Lázaru ko naty tu 'yeeky, tmadyakmiin tmadyakxujptu di'ibu naty tu t'ixtu. ¹⁸ Paaty waanu may ja ja'ayuty tso'ondu es ja Jesús tjajp'yo'oya'andu mut ko tmudoodu ko naty ja tadu ijxwu'umun tu ttuñ di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun. ¹⁹ Ko ja fariseeuty t'ijxtu ko Jesús ja ja'ay ak ja'a panujxup, net ñayjunánudu ak ja'ajty:

—Ta xy'ixtu. Kyaj mbaat ti ndu'unum. ¡Nidugekyu ja ja'ayuty ak ja'a pyanujxtubu tadu ja'ay!

Grieegu ja'ay t'uxta'aydyu ja Jesús

²⁰ Es ma ja ja'ayuty di'ibu naty tu ñujxtu Jerusalén es t'awdata'andu ja Dios ma ja xuu tyuñuty, tapu naty nidu'uguty ja grieegu ja'ayuty. ²¹ Tyaaduty ja'a ñinujxtu ja Felipe di'ibu kugajpn'ajtp Betsaydu, Galileeu ñaaxóty, es t'anmaaydyu:

—Windsun, yu'uts nja'ixándup ja Jesús es njamtmadya'aga'anduts.

²² Felipe oj tninejxy ja Andrés es t'awa'anu. Net nimajtsk oj ñujxtu ma ja Jesús es tmumadyaktu. ²³ Net ja Jesús jynañ:

—T_u net ja ooru tpaaty ma ja Diósuts _uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xymyo'oya'añuts waanu ni'igu m_uj'ajt_un.

24 'T_uy'ajt_un miits n'an_um_udu ko tu'ugu triigu pajk kyaka'ay naaxk_ujxy es kyaj myuxy, du'añu ja t_umt tu'uk je'eyu 'yity, per ko kya'ay naaxk_ujxy es tyugoy ja'agyujxm ko myuxy, may ja ty_ump dyaky. 25 P_un nayyajjiky'ajt_up k_u'am ya naxwiiñ, du'_un éxt_um ja ja'ayuty di'ibu pyujke'kypy ja triigu t_umt ext_u ko wyojkt_u'ayuty, net tyugooydya'ay. Per di'ibu jiky'ajt_up éxt_umts _uj n'an_um_u, du'_un éxt_um ja t_umt di'ibu mujxp es ty_ump'áty may. 26 Ja'a ko p_unaty jiky'ajt_up éxt_umts _uj n'an_um_u es xymyudúñuts, n_ujx_up nand_u'_un mats _uj nnejxy, es nDeedyuts may'át_ud_up nidugekyu di'ibátyuts xypyan_ujxt_up.

Jesús tnigajxy ja 'yo'k_un

27 'Tyam n_ugoots n'okjotmaymy_uat'aj_un. ¿Wi'ixuts nj_una'anat? ¿Ti nj_una'an_upts?: “Tat_u, yajtsókuts k_udiibuts n'ayów_ut ma ty_ud_u o'k_un.” Per du'_un_uts t_u nmiñ naxwiiñ esuts n'oog_ut. 28 Net 'yak_unáñ: “Tat_u, tun du'_un es ja ja'ayuty m'awdát_ud_ut.”

Net yajm_udooy kyajxy tsajpót_um:

—Tats du'_un nduñ, es ndunaambyuts jat_ugok.

29 Ja ja'ayuty di'ibu jap my_udoodu ñajjy_unán_udu ko anaa yaxp. Es wiinkp_uty ñajjy_unán_udu:

—Tu'ugu ankl_us t_u my_ugajxyuty.

30 Net ja Jesús t'anma_uaydyu:

—Kyajp_u ty_ud_u t_u yajm_udóy mat _ujtskyujxm, mat miiskyujxm_udyu du'_un. 31 Tyam_u net ja tiemp_u t_u jya'ty ma y_u naxwíñudu ja'ay yajpayo'oya'añ, es tyam_u net yajkutujk_unjuud_ut di'ibu ya naxwiiñ ana'amp. 32 Es kots _uj nyajp_ujt_u'ag_ut k_ujxm, nét_uts xyñimiinda'aydy_ud_uts ja ja'ayuty.

33 Es m_udu ty_ud_u Jesús yajjaygyujk_u wi'ix_u naty 'yooga'añ.

34 Es ja ja'ayuty 'yadsooj_udu:

—Tats nm_udowd_u ma ja Dios_u jyaaybyajt_un ko y_u Krist_u jiky'ata_uamp win_u x_u win_u tiemp_u. ¿Wi'ix mij mj_una'añ ko ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu yajp_ujt_u'aga'añ k_ujxm? ¿P_un_u d_un_u tad_u Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu?

35 Net ja Jesús jy_unáñ:

—Ak'ijtp ja jaj_un mat miids_uty, per waanu tiemp_u je'eyu. Yo'oygyojt_u mat ko m'akm_udajtt_ub_u ty_ud_u jaj_un k_udiibu mgu-goods_ud_ut. Mat ko di'ibu tu'uye'epy kugoots, kyaj tnijaw_u ma ñejxy. 36 _uJts_u du'_un_u ty_ud_u jaj_un. Na_um n'ak'ijtp_unts mat miids_uty, axá_ud_ug_uts miids_uty es du'_un miits mja'ay'át_ud_ut ja jaj_un es tkud_u'xa'añ ja wiingátypyu.

Ko tyaadu du'un Jesús jyunaandaay, net oj ñujxnu adukutuuy.

Ja'a ko israelítaty kyaj tmubuktu Jesús

³⁷ Oy naty ja Jesús tu tjantsyjyaya'íxyaty ja iwxu'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun ja'ay wyinduuyaty, kyaj myubujkudu. ³⁸ Es du'un yajkuyduuñ tyaadu di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiiu kyuxjaay ma jynáñ:

Nindsun'ajtum, ¿pán tu tmubeky di'ibuts uj tu ngajxwa'xy?

¿Pán tyuk'ijx ja Nindsun'ajtum myuk'ajtun?

³⁹ Es du'un kyaj mbaat oj tmubuktu. Pes nan kyuxjaay ja Isaiiu:

⁴⁰ Dios du'un jynáñ:

“Tyadu ja'ay tu ñayyajwiindsudu es dyajjuuñ ja jyot wyinma'añ, es kudiibu t'ixtat madu wyiinaty,

es ni tkajaygyúkadut mat ja jyot wyinma'añ,

es ni kyajumbíttut ma uj esuts nya'aguda'agut.”

⁴¹ Isaiiu jynáñ du'un mat ko tu naty t'ixy ja myuj'ajtun Jesús, es yu'u dunu tyaadu ñimadyak.

⁴² Oy may ja israelítaty tjamubuktu Jesús, es ja'a mat naagaty ja wyindsúnaty, kyaj jynandu mayjya'ayóty mat ko ttsu'ugudu ja fariseeaty kudiibu ñakykyurúkadut tsajptugóty. ⁴³ Ja'a ko yu'ujaty ni'igu ttsoktu ko ja ja'ay yajmuj'átudu es kadiinum ja Dios yajmuj'átudut.

Jesusu 'yayuk tyukpaye'epy ja ja'ay

⁴⁴ Myiñ jatagok ja Jesús es jynáñ jantsy muk:

—Di'ibuts uj xymyubujkp, myubejkyppy nandu'un di'ibuts tu xykyexy. ⁴⁵ Es di'ibuts tyam xy'ijxp, yu'u naty nandu'un 'yijxypy di'ibuts uj xykyajx. ⁴⁶ Hjsu du'un ja jajun. Tu nguda'agyuts ya naxwiñ es di'ibuts xymyubujkp kyaj wyu'umut kugoots. ⁴⁷ Hj kyajts ndukkumadoy di'ibu tu tjamadoy yu n'ayúkats es kyaj ttuñ kwentu, mat ko uj kyajts tu nmiñ ya naxwiñ esuts ndukkumadówat ja ja'ayaty, nyajnitso'ogupts sitay. ⁴⁸ Di'ibuts xy'uxtijp es kyaj ttuñ kwentu n'ayúkats, tam yu'u 'yawíxyaty pán tukkumadówadup. Yu tyadu ayuk di'ibu uj tu ngajxyuts, yu'u du'un niguxu'ugup ko pekymuut ja ja'ay ja xu ko ja'ay yajpayo'oydyut. ⁴⁹ Mat ko uj kyajts ngajxy madudsu ngu'm winma'añ, ja nDeedyats di'ibuts xykyajx, yu'uts tu xytyuk'ane'emy di'ibuts ngajxup es di'ibuts nduk'uxpákup. ⁵⁰ Es nnija'abuts yu nDeedyadsu 'yana'amun, yu'u du'un w'ix yajpaaty ja jiky'ajtun winu xu winu tiempu. Pes di'ibuts uj ngajxypy, ngajxypyuts éxtamts ja nDeedyun tu xytyuk'ane'emy.

13

Jesús tpuj ja 'uxpukputujku tyeky

¹ Tü naty ttimpatnu ja pasku a'ux. Jesús ñija'abu naty ko ja ooru tü tpatnu es tmastu'udánnu ja naxwíñudu es ñijxánnu ma Dios Teety. Ja'a du'añumma naty ttseky ja jya'ayaty di'ibu naty ya naxwíñ, es tyam dyajniğaxe'eky mabaat jyantsytsyoktu.

² A'ux'atándubu naty, es tü naty ja mäjku'ugórk tyuku jyodoty wyinma'añóty ja Juudas, Simonk Iskaryotu myaank, es tkuyákut ja Jesús. ³ Jesús ñija'abu naty ko yu'u tso'oñ ma Dios Teedyu es jyumbita'añ nandu'an jatugok ma ja Dios Teety, es nan ñija'abu naty ko Dios Teedyu naty tü myo'oyaty tugekyu ja kutujkun, ⁴ net wya'tse'ky ja Jesús meesu winduuy es ñaydyuknijaandútu ja ñikujxyudu wit es ñaydyukmoxmwu'annu tu'ugu twayu. ⁵ Net trujtáky ja nuu ma agabujan. Ta ñaxwe'tsy es truju ja tyékyuty ja 'yaxpajkraty es dyajtátsy mut ja twayu di'ibu naty tü ñaydyukmoxwuuñaty.

⁶ Ko naty trujannu Simonk Peedru tyeky, netu Simonk jyanáñ:

—Windsún, ¿mij mbujaambuyats ja ndeky?

⁷ Jesús t'adsooy:

—Tyam kyaj xyjaygyuku di'ibats ndiimpy, per óknum xyñijáwat.

⁸ Es ja Peedru 'yadsooy:

—¿Uj ni na'ats mij ndeky xykyarújut!

Jesús 'yanmaay:

—Pun kyajts mij yu mdeky nbujy, kyajts mij n'axpajkra'átut.

⁹ Simonk Peedru 'yadsooy:

—Windsún, kyaj yu'ayaty je'eyu ndékyuts, nandu'an pujtsu ngu'u esu ngubajkats.

¹⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Di'ibu tü tsiida'ay, kyaj jyatyimmigutíkyuty tsi'iit tugekyu, yu'ayu je'eyu tyeky, mut ko wa'adsu'u tugekyu. Es wa'ats miidsuty, oy mgadimni'amúkyuty.

¹¹ Mut ko ñija'abu naty pánu naty kayakánu, paadyu du'an jyanáñ: “Es wa'ats miidsuty, oy mgadimni'amúkyuty.”

¹² Ko ja Jesús trujtaayudu ja 'yaxpajkraty ja tyékyuty, net jatugok ttuktajku ja ñikujxyudu wit. Net ñaxwe'tsy jatugok meesu winduuy es jyanáñ:

—¿Mjaygyukudup miidsuty yu tyaadu di'ibadsu du'an tü nduñ? ¹³ Miits xytyijtup Ya'axpajkra es Windsún.

Mmudajttup ja tay'ajtán, mut ko ujtsu du'an. ¹⁴ Es pun uj, miidsu mYa'axpajkra esu mWindsún, tats nbujy miidsuty ja ndékyuty, nandu'annu dun miits mnaybujxadut nixim niyam. ¹⁵ Ujts miits tü nmo'oydyu tu'ugu ijxwu'umun es miits xytyúndut nandu'an éxtamts uj tü nduñ. ¹⁶ Jantsy tay'ajtánats miits n'anuumadu, ni tu'ugu po'oduumbu di'ibu ni'igu maj kudiinammy wyindsún, es ni tu'ugu di'ibu

miimp kexy kyamájuty es kudiinam ja di'ibu kajxur. ¹⁷ Pün mjaygyujkudubu tyaadu es pün mbaduundur, m'ittur agujk jotkujk.

¹⁸ 'Kyajts miits n'anuumudu nidugekyu. Uj nnija'abats pünutyts tu nwinwitsy. Per koonam yajkuudyuna'añ éxtumu Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: "Di'ibu kaay ukp ti'igyu mat uj, yu'u du'un tu jyambity nmudsíruts." ¹⁹ Tyam miits n'anuumudu naam kyajnumu du'un tyaadu tyuñ jyátyuty, es ko yu tyaadu du'un tyun jyátudut, net xymyubáktut ko ujtsu du'un pünü du'un uj. ²⁰ Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu, di'ibu 'yaxájur di'ibuts uj ngejxury, xy'axájurptsu naty uj, es di'ibuts uj xy'axájur, 'yaxájur di'ibuts uj xykyajx.

Jesús tnigajxy esu Juudas kyuyaka'añuty

²¹ Ko du'un jyunaandaay ja Jesús, net ñayjya'aju jotmaymyut es 'yamutsk'ajty, es oj ttimkajxte'xy:

—Jantsy tuj'ajtunats miits n'anuumudu ko miidsuty nidu'uk xykyuyakaambuts.

²² Net ja 'yaxrujkraty ak je'eyu ñaywysin'ixudu, ni tkanijáwudu pünü du'un 'yandijpy. ²³ Tu'ugu Jesusu 'yaxrujkru di'ibu ni'igu ijty tsyejpy*, jamyu pyu'am naty mat 'ya'ux'aty. ²⁴ Simonk Peedru tyuk'ijxu tu'ugu ijxwu'amun es dyajtuy pünü du'unu taadu. ²⁵ Net ja tu'ukru 'yaxrujkru ñimujwa'tsu ja Jesús es dyajtuy:

—Windsun, ¿pünxu du'unu taadu?

²⁶ Jesús 'yadsooy:

—Mints n'ok'yajxeeky tuk pedazu tsajkaaky, es di'ibuts nmeepy, yu'u du'un.

Es du'un dyajxe'ky ja tsajkaaky es tmooy ja Juudas Iskaryotu, Simongu myaank. ²⁷ Ta Juudas t'axaju ja tsajkaaky tuk pedazu es kaay. Net ja mujku'ugópk Satanás tyuktujku ja Juudas. Net ja Jesús jyunañ:

—Di'ibu mdunaampy, tuungóju du'un pojun.

²⁸ Per ni pün di'ibu naty jam a'ux'ajttur tkajaygyujku ti ko du'un jyuna'añ ja Jesús. ²⁹ Kom ja Juudas yu'u naty ñikoombejtyu ja meeñ ma ja Jesusu 'yaxrujkraty, nidu'uguty twinmaaydyu ko Jesús ja'a 'yandijpy esxyur ti waanu yajjúy di'ibu yajtundur ma ja xuu, o tmo'oyxyur oynu'anun ja ayoobu ja'ayuty. ³⁰ Ko Juudas t'axaju ja tsajkaaky, ta pyudseemy. Tu naty kyoodsun.

Jesús tmo'oy ja jembyu ana'amun

³¹ Ko naty tu pyudseemy ja Juudas, net ja Jesús jyunañ:

* **13:23** Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'am nay'andijur ko jyuna'añ ja axrujkru di'ibu Jesús ni'igu ijty tsyejpy.

—Tyama net ya'ixut ja nmuj'ajtanuts uj, ja Naxwĩñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, esuts nya'ixudut ja myuj'ajtanu Dios. ³² Es kots uj nya'ixudut ja myuj'ajtanu Dios, netu Dios xumyo'oya'añuts ja di'ibu yu'u myuj'ajtan'ajtypu. ³³ Məgu'uguty, kyajts jeky nnaky'ita'añ mat miidsuty. Xu'axta'ayándupts miidsuty, es du'un éxtamts n'anmaaydyu ja israelítuty, n'anuumuduts miits tyam: Kyaj mbaat mnajxtu mats uj nnejxy. ³⁴ Tyaaduts miits nmooydup yu jembyu ana'amun: Naydsyókudu nixim niyam. Du'un éxtamts miits ndsoktu, nandu'un mnaydsyókudut nixim niyam. ³⁵ Pən mnaydsyokudup miidsuty nixim niyam, net nidugekyu ja ja'ay tnijawudut kots uj miits n'uxpjkpu'attu.

Jesús tniğajxy ko Peedru 'yuxtija'añuty

³⁶ Simonk Peedru dyajtuuy ja Jesús:

—Windsún, ¿ma mnejxy?

Jesús 'yadsooju:

—Mats uj nnejxy, kyajts mbaat xupyanejxy tyam. Per xupyanajxupts óknəm.

³⁷ Net ja Peedru t'anmaay:

—Windsún, ¿Ti ko kyaj mbaat nbanejxy tyam? Uj ngu'oogupts mij.

³⁸ Jesús 'yadsooju:

—¿Tii tuj'ajtan kots mij xykyu'oogupts? Tyam ndim'anuumu tuj'ajtan, kyajnumu natyu tugaak 'yuy ko mij mjuna'ana'añ tuguk ok ko kyajts xy'ixy'aty.

14

Jesuskujxm ja'ay jya'ty ma Dios Teety

¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu 'uxpjkputy:

—Katu miits mjotmay'ooktu. Pujta'aktu ti'igyu mjot mwinma'añ ma Dios es nandu'un ma uj. ² Madsu nDeety 'yity, may jam ja tsunaaydyákn. Pən kyajxyubu du'un, tuxxupts uj miits n'anuumudu. Nnejxyuts uj n'ok'axkuku ma miits m'ittut. ³ Es nétats nmínut jatugok es nyajnjxtuduts miits es mjiky'áttut mat uj. ⁴ Miits mnija'adup mats nnejxy es mnija'adup ja tu'u.

⁵ Tomás 'yadsooju:

—Windsún, kyajts udsuty nnijawudu ma mij mnejxy. ¿Wi'ixuts uj mbaat nnijawudu tadu tu'u?

⁶ Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un éxtam tu'ugu tu'u, ujtskujxm ja'ay jya'ttu ma Dios Teety, ujtskujxm ja'ay tnijawudu ja tuj'ajtan, ujtskujxm ja'ay jyiky'attu. Ni pən kyaja'ty ma Dios Teety pən kyajts uj xumyubeky. ⁷ Kooxup miits xy'ixy'áttuts uj,

nandu'unxyup xy'ixy'attu ja nDeedyuts. Es tu net xy'ixy'attu tyam, ja'a ko tu xy'ixtu.

⁸ Net ja Felipü 'yanmaayü:

—Windsün, tuk'ijxtuguts ja Dios Teety, es mut yu'ayu.

⁹ Jesús t'adsooy ja Felipü:

—Felipü, jékyuts kujk n'ittu mut miidsuty, ¿es kyajnamts mij xy'ixy'aty? Di'ibats uj xy'ixy'ajtp, 'yixy'ajtypy nandu'un ja Dios Teety. ¿Ti kots mij xy'anuumu kots uj mij nduk'ixut ja Dios Teety? ¹⁰ ¿Ti kyajts xymyubékyuts ko uj ijtpamts mut ja Dios Teety, esü Dios Teety nandu'un ijtpamu du'un mut uj? Di'ibats miits n'anmaaydyup, kyaj yu'ujuty je'eyu ngu'am winma'añuts. Dios Teety yu'u ijtp mut uj, es yu'u dun xymyeebyuts di'ibats ndúnup es di'ibats ngajxup tugekyu. ¹¹ Mubujktuguts kots uj n'ity mut ja Dios Teety, es ja Dios Teety ijtpamu'u mut uj. Mubujktuguts mut kots du'un njana'añ, o mubujktuguts mut ko di'ibats ndiimpy ya'ijxp ko tyuy'ajtanuty di'ibats miits n'anmaaydyup.

¹² Jantsy tuy'ajtan n'anuumudu ko di'ibats xymyubujktup, tyúndup nandu'un di'ibats uj ndiimpy. Es tyúndup waanu májutyru mut ko uj najxnupts ma Dios Teety. ¹³ Uj ndúnupts di'ibats miits xy'amdoodup mut ko xymyubúktats, es du'un nya'ixudupts ja myuj'ajtanu Dios Teety. ¹⁴ Paadyuts miits n'anuumudu, ndúnupts uj pan tits xy'amdoodup ujtskyujxm.

Jesús tnigajxy ko Espíritu Santu tkaxa'añ

¹⁵ Pan xytsyojktupts miidsuty, mgyudyúndupts ja n'ana'amun. ¹⁶ Ujts ja Dios Teety n'amdówup es mduknigáxudut jatu'uk di'ibu mbudúkudup, yu Espíritu Santu di'ibu mdukl'ixudup ja tuy'ajtan es 'yítat mut miidsuty winu xuu winu tiempu. ¹⁷ Es púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, nan kyaj mbaat t'axájudu ja Espíritu Santu, mut ko kyaj t'ixtu es ni tka'ixy'attu. Per miits m'ixy'ajttup mut ko taa mut miidsuty es wu'amp winu xuu winu tiempu mut miidsuty. ¹⁸ Kyajts miits nnika'aga'andu. Jumbitaambats es n'ita'añuts mut miidsuty. ¹⁹ Ko waanu 'yítat, kyajts xyñaky'ixtat púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, per miits m'ixtup, es mjiky'áttup miidsuty mut ko uj njiky'átyuts. ²⁰ Es ma tadu xuu xypyúktudu kwentu ko támudsu naty uj madsusu nDeety, es miidsuty mut uj, es uj mut miidsuty. ²¹ Pan ñija'ap es tpaduñ yu n'ana'amunats, ya'ijxup kots xytsyegy. Esü nDeedyuts tsojkup di'ibats uj xytsyojkp, es ujts nandu'un ndsókupts, es nduk'ixupts yu'u.

²² Jatu'ugu 'yuxpajkpu di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Juudas, per kyaj jya'ajuty di'ibu kuyakánup, ja'a junán:

—Windsün, ¿ti kots mij xytyuk'ixa'anduts uudsuty es kyaj púnadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup?

²³ Jesús 'yadsooy:

—Di'ibats xytsyojkr, pyadiimpy di'ibats uj ngajxyry; esu nDeedyats tsókudup; es uj esu nDeedyats, míndupts es njiky'átudats mut yu'u. ²⁴ Per di'ibu kyajts xytsyegy, kyaj tkuydyúñ di'ibats uj ngajxyry. Tyadu kajxwíjün di'ibu miits yam mūdoodup, kyajts uj nja'ajuty, yu'uyü jya'aju nDeedyats di'ibats tu xykyexy.

²⁵ 'Miits n'ak'anuumudu tyaadu kots n'ak'yámmumuty mut miidsuty. ²⁶ Per ja Espírítu Santu di'ibu ja nDeedyats kyaxaampy ujtskyujxm, ja'a mbudákudup, mduk'uxpákudup tugekyu es mdukjamyátsudup tugekyu di'ibats uj miits tu n'anuumudu.

²⁷ 'Nnayjyugajxupts mut miidsuty jotkujk. Es nmooydyupts miits yu njotkujk'ajtunats. Per kyajts nyaky ja jotkujk'ajtün éxtam dyaktu pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup. Katu njotmay'ooktu es ni xykyamadáttat ja tsu'ugü. ²⁸ Tu xymyudowdu kots tu njuna'añ: “Nujxupts, es mínppts jatugok es n'ítudats mut miidsuty.” Pün tu'y'ajtunats miits xytsyoktu, mxondákturxyup ko xyñíjáwudu kots uj nnejxy ma Dios Teety, mut ko yu'u du'un ni'igu muj küdiinam uj.

²⁹ 'N'anmaaydyupts miidsu tyaadu ko kyajnumu du'un tyuñ jyátyuty, mut ko najx tyuñ jyátyuty, net xymyubúktat. ³⁰ Kyajts nnakykyajxa'añ may mut miidsuty, mut ko miimp ja di'ibu ana'amp pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, oy ni ti madakun tkamadaty mut uj. ³¹ Per du'un yajkuydyuna'añ éxtamu Dios Teety xytyuk'ane'emy es tñijáwudat ja naxwíñudu ja'ayuty ko uj ja nDeedyats ndsejpyats es nguydyimbyats di'ibats yu'u xytyuk'ana'amp. Wa'tsu'uktü. Jo'omdu.

15

Uuvu aats

¹ Esu Jesús t'ak'anmaaydyu 'yuxpajkraty:

—Ujtsu du'un éxtam tu'ugu uuvu aats, es ja nDeedyats du'un éxtam di'ibu kywentu'ajtypy ja uuvu aats. ² Kyupo'typy oytyim di'ibaty ja nxe'endsyats di'ibu kyaj tyuump'áty, per wyindijpy es dyajwa'atsy yajxon di'ibu tuump'ajtr, es ni'igu 'yaktuump'átat. ³ Miidsuty wa'ats m'ittu mut ja n'uxpajkunats ko tu nmo'oydyu. ⁴ Ittu ti'igyü mut uj, éxtam uj du'uñumts n'ity ti'igyü mut miidsuty. Tu'ugu xe'entsy kyaj mbaat tyuump'áty pün kyaj 'yity ti'igyü mut ja ñi'aats, es nandu'un jajtru danu tyaadu, miidsuty kyaj mbaat mduump'áttu pün kyaj ti'igyü m'ittu mut uj.

⁵ 'Ujtsu du'un ja ñi'aats, es miidsudyu du'un ja xye'entsy. Di'ibu du'uñam 'yity mut uj, es uj n'ityats mut yu'ujuty, may tyuump'átat; pes kyaj mbaat ti xytyundu pün kyajpats uj.

⁶ Di'ibü kyaj dü'uñum 'yity ti'igyü müť üj, dü'un yu'u éxtum ja xe'entsy di'ibü ya'o'xpüdsümp es tyu'üdsüť es ya'o'xmúkat es yajnino'ogüť.

⁷ Pün miits m'ijttübum ti'igyü müť üj, es xykyuydyundu ja n'ana'amünüť, amdowdü di'ibü mdsojktüť es myajmo'oydyüť. ⁸ Yu nDeedyüť ya'ijxüť yu myüj'ajtün ko miits mdümp'áttü oy, es dü'un ttuk'ixy ja ja'ayüť ko üjts miits n'üxpüjkpü'ajttüť. ⁹ Üj ndsojktüťts miidsüťy éxtümťs ja nDeedyüťs xytsyékyüťs üj. Padúndüťs ja ndsojkünüťs di'ibüťs üj nmüđajtypy müť miidsüťy. ¹⁰ Pün mguydyuundüť ja n'ana'amünüť, mbadúndübü tyüđü tsojkün di'ibüťs üj nmüđajtypy müť miidsüťy, éxtümťs üj nguydyúñüťs ja nDeedyüdsü 'yana'amün es mbadúñüťs ja tsojkün di'ibü yu'u myüđajtypy müť üj. ¹¹ Üjts miits n'anmaaydyüť es mxonda'áktüť müť üj es dü'un jotküda'aky m'it mxóndüť. ¹² Yu n'ana'amünüťs yu'u tyüđü: Naydsyóküdü nixim niyam, éxtümťs üj miits ndsoktü. ¹³ Di'ibü kyü'oogüť ja myüťnaymyaayübüťy, yu'u dü'un ya'ijxüť ko myüjüťy ja tsojkün tmüđaty. ¹⁴ Miidsüdyü dü'un ja nmüťnaymyaayübüťy pün mduundüť di'ibüťs miits nduk'ana'amdüť. ¹⁵ Kyajts miits nnakytyjttüť müđuumbü, müť ko ja müđuumbü kyaj tñijawü ti ja wyindsün tyiimpy. Miidsüťy ndijttü müťnaymyaayübüťy, müť ko tü nduk'ixttü tugekyü di'ibüťs ja nDeety üj tü xytyuk'ixy. ¹⁶ Kyajts miidsüťy xywyin'ijxtü. Üjtsü dü'un miits nwin'ijxtü es ndukñipüjktüť es m'ittüť éxtümü xe'entsy di'ibü tümp'ajttüť ni'igü, es itüť winü xüü winü tiempü, es dü'un ja nDeedyüťs mmo'oyüdüť tugekyü di'ibü m'amdoodüť müť kots xymyübüktü. ¹⁷ Pesü tyüđüťs miits nduk'ana'amdüť: Naydsyóküdü nixim niyam.

Di'ibü naxwiñüdü winmü'añ ja'a'ajttüdüť kyaj ttseky ja Jesús esü 'yüxpüjktüťy

¹⁸ Pün kyaj miits mdsóküdü pünüdyü naxwiñüdü winmü'añ ja'a'ajttüdüť, jamyatstü ko üj jawyiinüťs kyaj xytsyojktüťs. ¹⁹ Kooxyüť miidsüťy ja naxwiñüdü winmü'añ m'okja'a'átüdü, mdsojküťpxyüť éxtum ja jya'ajüťy. Per üjts miits tü nwinwitstü es kyaj m'okja'a'ajttünüť ja naxwiñüdü winmü'añ, paaty kyaj mdsóküdü. ²⁰ Jamyatstü yajxón éxtum tü n'anüümüdü. Tu'ugü po'oduumbü kyaj ni'igü myüjüťy es küđiinüm ja wyindsün. Pün ja ja'ayüťy xyppajüđijttüťs üj, nandü'un miits myajpajüđita'ändü. Kom kyaj tkuydyuundü ja n'üxpüjkünüťs ja ja'ayüťy, nan kyaj tkuydyúndüť ja m'üxpüjkün. ²¹ Es dü'un tugekyü tyüđü myajtuktunü'ändü müť ko miits n'üxpüjktü'áttü es müť ko nan kyaj tsoktü di'ibüťs xykyajx.

²² Kooxyüťs üj ngamiiñ es nmügajxtü, kyajxyüť tmüđattü ja pojpu. Per tyam kyaj mbaat ti ñaydyukkugajxüdü. ²³ Di'ibüťs

kyaj xytsyokta uj, kyajpu du'un nandu'un ttsokta ja nDeedyuts. ²⁴ Kooxyupts ta ngaya'ixyuty yu muj'ajtan éxtam ni pán wiink ja'ay tkatúñ, kyajxyup tmudatta ja pyeky ko tkakuydyundu. Per ta t'ixta ja muj'ajtan di'ibats ta nduñ, es kyajpyum xyt-syóktats, es nandu'un ja nDeedyuts kyaj ttsokta. ²⁵ Du'un yajkuudyúñ yu tyaadu di'ibu ijtp jaaybyéty ma ja Diosu jyaay-byajtan: "Nanatúkats uj xymyudsip'ajtpudu."

²⁶ Paaty ko myínut ja Kajxwijpu, ja Espírítu Santu di'ibu ja tuy'ajtan tyiimpy kyajxyup, ja'a yákup ja tuy'ajtan ujtskyujxm. ²⁷ Es nandu'un miits xyáktat ja tuy'ajtan ujtskyujxm, mat ko jawyíñup es tyambaat miits ta m'ittu mat uj.

16

¹ 'N'anmaaydyupts miits yu tyaadu kudiibu xymyastu'uttadats. ² Kyaj ja ja'ayuty m'okkupujkunat tsajptugóty, es ja'taamp ja tiempu ma ja ja'ayuty mya'ooga'anudu. Ja'ajuty oyu dan ttijy ttundu di'ibu Dios tsyejpy. ³ Tugekyu du'un yu tyaadu ttuna'andu mat ko kyajts xy'ixy'attu es ni ja nDeedyuts. ⁴ Per tuu n'awánudu ko du'un mduna'anudu. Es ko du'un mdúnudat, net miits xyjamyátstúdat kots mij ta nja'anuumudu.

Di'ibu Espírítu Santu tyiimpy

'Kyajts miits yu tyaadu ta ndukmumadya'akta mat kodsu naty n'ity mat miidsuty. ⁵ Per nujxánupts jam ma pánuts xykyajx, es ni tu'ugaty miits xykyayajtáwdudats: "¿Ma mnejxy?" ⁶ Es miits mjetmaymyudaty tyam, mat ko ta n'anuumudu ko uj nujxnupts. ⁷ Tuy'ajtanuts miits n'anuumudu ko oy ni'igu mat miidsuty kots uj nnejxy. Ja'a ko pan kyajts uj nnejxy, kyaj myina'añ ja Kajxwijpu, per kots uj nujxnut, net nduknigáxtat. ⁸ Es ko yu'u myínut, yu'u tyuknijawuyándup ko pyekymyudaty pánudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup, es wi'ixu ja'ay oy wye'emy mudu Dios, es ko Dios pyayo'oy mudu tuy'ajtan. ⁹ Yu Kajxwijpu yakaampy es ja ja'ayuty tnijáwudat ko pyekymyuat'áttu, ja'a ko kyaj xymyabúktats, ¹⁰ es ttuknijawuya'añudu wi'ix oy wyu'umdu mudu Dios, mat ko nujxnupts ma Dios Teety es kyajts miits xy'ok'ijxnudat, ¹¹ es mat ko Dios pyayo'oy tuy'ajtan muut, ja'a ko ta yajtuknibujtaagu es tyudyúnudat ja mujku'ugópk di'ibu 'yane'empy pánudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudup.

¹² 'Máynumts miits ngatukmumadya'akta, per kyajpu miits mbaat xyjaygyúkudu tyam. ¹³ Per ko myínut ja Espírítu Santu di'ibu muut ja tuy'ajtan, yu'u mdukni'ixudup tugekyu ja tuy'ajtan, mat ko kyaj jyuna'ana'añ mat ja kyu'um winma'añ. Ja'a myadya'agaampy tugekyu di'ibu ta tmadoy, es mduknijawuyánudup di'ibu tunán jatánup. ¹⁴ Es yu'uts

xyajmuj'ixánup uj, mut ko 'yaxajuyaampy ujtsu nja'ajuty es mduknijawu_ya'anudu miidsuty. ¹⁵ Tugekyu di'ibudsu nDeety myudajtyru, ujtsu nja'a. Nan paadyuts njunáñ ko yu Espírítu Santu 'yaxájup di'ibats uj nja'a'ajtyru es mduknijawu_ya'anudu miidsuty.

¹⁶ 'Ko waanu tiempu 'yak'ítut, kyajts miits xyñaky'íxtut. Es ko waanu nu_jx 'yity, nétats jatugok xy'íxtut.

Amay jotmay jumbity xondakun

¹⁷ Net nija'ajuty ja 'yuxpukputy ñayyajtunudu:

—¿Ti da du'un yu tyaadu myadyakupy ko jyu_na'añ ko waanu tiempu 'yak'ítut kyaj nnaky'ijxum, es kum'óknum n'ijxum jatugok, es jatu'uk ko jyu_na'añ: “Nu_jxnups ma Dios Teety?” ¹⁸ ¿Ti myadya'agaampy mut jawaanubu tiempu? Kyaj nmawinma'añbyátum ti danu taadu myadyakupy.

¹⁹ Net ja Jesús t'ijxy ja 'yuxpukputy éxtum yajtuwa'anudu. Net t'anmaadyu:

—Uj tu n'anumudats miits ko waanu 'yítut kyajts xyñaky'íxtut, es óknum xy'íxtut jatugok. ¿Tyaadu du'un mñayyajtunudu ak miidsuty? ²⁰ Jantsy tuj'ajtun miits n'anumudu, ko miits mju'udyup es mjotmay'ooktup maanumu naty ja ja'ay xyonda'aktu pánudyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtup. Per óknum yu mjotmay jumbítup xondakun. ²¹ Ko ja toxytuyk 'yu'ungu'unk tpaada'añ, jotmaydyuktukup, ja'a mut ko tu tpaaty ja oorú ma pyuka'añty. Per óknum ko naty tu jya'ty naxwiñ ja u'ungu'unk, ni tkanakyjyamyetsy ja pukun di'ibu tu dyajnaxy mut ko xyonda'aky ko tu'ugu mixyu'unk tu dyajmíñ dyajja'ty ya naxwiñ. ²² Es nandu'un dan miits mjotmay'o'ktup tyam, per nniminándups miidsuty, es net ja m'aa mjot xyonda'aga'añ tu'ugu xondakun di'ibu kyaj mbaat ni pán mgarujkudu.

²³ 'Es ma tadu naty ja xu_n, kyajts ti xyñaky'amdówat. Jantsy tuj'ajtunats miits n'anumudu ko yu nDeedyats mmo'oyudup tugekyu di'ibu m'amdeepy mut ko xymyubáktats. ²⁴ Tyambaat miidsuty kyajnum xy'amdowdu ni tii mut ujtskyujxm. Am-dowdu, es xy'axájudut, es jotkuda'aky mxonda'aktut.

Tsyepyu ja Dios Teety ja xupukpukpuk

²⁵ 'Tats miits nduk'axpuktu tyaadu mudu ijxpajtun. Per mínup ja tiempu kots miidsuty wa'ats ndukmumadya'agut ja nDeedyats. ²⁶ Es ma natyu tadu xu_n, miits xy'amdówdut ja Dios Teety mut ujtskyujxm. Es kyajts uj njatyim'anumudats ja nDeedyats es mmo'oyudut di'ibu miits m'amdoodup, ²⁷ mut ko yu Dios Teety mdsojkudup, mut kots uj miits xytsyóktats es tu xymyubáktats kots uj ndso'oñats ma Dios. ²⁸ Uj ndso'oñats

ma ja Dios Teety es nmiiñats ya naxwiiñ, es tyam nmastútnats ja naxwiiñadu es nnuxnats jatugok ma Dios Teety.

²⁹ Net ja 'yuxpukpuky 'yanmaayadu:

—Tyam sitay xy'anmaaydupts tay'ajtun es ni xykyanakyajtuñ ja ixpajtun. ³⁰ Es tyámudsu net n'ixtu ko tugekyu mij xyñija'adya'ay, es kyaj jyatyimtsékyuty pán myajtáwadu, mat ko nmubajktupts ko mij tu mdsooñ ma Dios.

³¹ Jesús t'adsoodu ja 'yuxpukpuky:

—Pes, ¿tyamu net nmubajktup? ³² Miimba net ja tiempu, es tyamu du'un, ko miits m'agakwa'xtat nidu'uk nidu'uk kujknu'u kujktu'u es xymyastu'uda'andats, es nwa'uma'añats naydu'uk. Per uj kyajts nwe'emy naydu'uk mat ko ja nDeedyats 'yity mat uj. ³³ N'anamadu tyaadu es xypyaattat ja jotkujk'ajtun mat ko ti'gyu m'ittu mat uj. Ya naxwiiñ miits m'ayówdup, per katu mjotmay'ooktu, mat ko uj, tats nmamada'aky ja m'juku'ugórk di'ibu yajkutujkp pánadyu naxwiiñadu winma'añ ja'a'ajtudup.

17

Jesús tnigajxtaagu ja 'yuxpukpukj

¹ Ko tyaadu du'un ja Jesús jyanaandaay, net pyat'ijxy tsajpótm es jyanañ:

—Tatitu'unk, tu net tpaaty ja ooru. Yajmuj'ijxugats uj, es ujts mij nyajmuj'ixudup. ² Pes mijts tu xymyo'oyats ja kutujkan mat nidugekyu ja'ayaty es nmo'oyudats ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu tugekyu di'ibats mij tu xymyo'oy. ³ Esu tyaadu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, ja'a yu'u ko ja'ay mij, ti'gyu Dios, m'ixy'átadu es xy'axájudats uj éxtam ja Kristu es tmubáktat ko mij xykyajxats ya naxwiiñ. ⁴ Tats mij nmuj'ixy mat ko tats nguyduunda'ay tugekyu di'ibats mij xytyuk'ana'am es ndúnudats ya naxwiiñ. ⁵ Meegyadsu net tyam ja muj'ajtun di'ibadsu naty nmadaajtypy kodsu naty n'ity mat mij ko naty kyajnum ja naxwiiñadu kyojy.

⁶ Es ja ja'ayaty di'ibats mij xymyooyats ya naxwiiñ, tats nduknijáwadu wi'ixu dun mij. Mijtsu naty mja'a'ajtup, es xymyooyats uj mij. Tu tpadundu ja m'ayuk. ⁷ Ñija'adup ko mijts tu xymyo'oyats tugekyu di'ibats uj nmadaajtypy, ⁸ mat ko uj tu nmo'oyduats ja ayuk di'ibats mij xytyukmugajxu, es yu'ujaty 'yaxájudu es ñija'adup kots uj nmiiñ éxtamu mGudunaabyu, esats xymyabuktu ko mijtsats xykyajx ya naxwiiñ.

⁹ 'Ujts mij n'amdeepy mat yu'ujaty. Kyajts n'amdoy mat pánadyu naxwiiñadu ja'a'ajtudup, ja'ayu je'eyu di'ibats mij xymyooy, mat ko xyja'ajaty. ¹⁰ Tugekyu di'ibats uj nja'a'ajtypy,

mja'ayu nandu'an, éxtam nandu'an nja'adsu'u di'ibu tugekyu mja'a'ajtypy. Es yu'ujaty yajniguxu'kadup ja nmaj'ajtunuts.

¹¹ 'Jumbijnupts tyam ma mijan. Kyajts nnaky'ita'añ ya naxwiin, per yu'ujaty ijttap ya naxwiin. Tatitu'unk, agaduk axajtúk mut mij ja mmak'ajtun es tun es ti'igyu 'yíttat ja wyinma'añaty, éxtam udsajtam n'ijtam ti'igyu. ¹² Kots n'ak'ijty mut yu'ujaty, tats n'agadiky n'axajitíky mut ja muk'ajtun di'ibats mij xymyooy. Es ni tu'uk tu kyatugoy, ja'ayu du'an di'ibu naty tu tyugoy es du'an yajkuudyúnat éxtam ja mjaaybyajtan jyuna'añ.

¹³ 'Tyámuts njambitanu ma mij. Es du'unats yu tyaadu njuna'añ kots n'ak'ity ya naxwiin esudsu n'uxpajkputy xyonda'aktut mut ja xondakun di'ibats uj nmudajtypy. ¹⁴ Tadsu du'an n'anuumadu di'ibats xytyuk'ana'am, es n'ak'anuumayándupts. Kyaj t'ixa'añ pánadyu naxwiinadu winma'añ ja'a'ajtudup, mut ko kyaj tyi'igyaty mut ja'ajaty, du'an éxtam kyajts ndi'igyaty mut pánadyu naxwiinadu winma'añ ja'a'ajtudup. ¹⁵ Kyajts mij n'amdoy es xyajpudsúmut ya naxwiin. Di'ibats mij n'amdeepy es m'agu'adúk m'axajtúkup es kadiibu ja majku'ugópk myumada'agadut. ¹⁶ Kyaj yu'ujaty ja naxwiinadu winma'añ jya'a'átadu, du'an éxtamts uj kyajts ja naxwiinadu winma'añ xyja'a'áty. ¹⁷ Yu m'uxpajkun ja'a du'an ja tuy'ajtan. Es mij mdukkuydyúnup yu m'ayuk es jyiky'áttat éxtam miju m'u'unk m'una'k. ¹⁸ Tats nduknigexy ja naxwiinadu ja'ay, éxtamts mij xytyuknigejxy ja ja'ay ya naxwiin. ¹⁹ Paadyats uj nnaygyuyákyaty tugekyu es ndúnudats éxtam mij xytsyeky. Es nandu'an yu'ujaty ñaygyuyákadut tugekyu es xytyúndat nandu'an éxtam mij xytsyeky.

²⁰ 'Kyajts n'amdoy je'eyu mut yu'ujaty, n'amdeebyats nandu'an mut nidugekyu di'ibats óknun xy'axájudupts éxtamu Yajnitsókrú ko tmadówdat ja 'yuxpajkanaty ja n'uxpajkputs. ²¹ N'amdeebyats es tu'ugu wyinma'añ je'eyu 'yíttat. Tatitu'unk, yajti'igyadu jyot wyinma'añ nixim niyam, éxtam ndi'igyu'ajtam, es du'an ja ja'ayaty tamabúktut ko mijts tu xykyexy. ²² Tats nmo'oy ja maj'ajtan di'ibats mij xymyooy es yu'ujaty nandu'an 'yíttat ti'igyu, éxtam udsajtam n'ijtam. ²³ Uj n'ityats ti'igyu mut yu'ujaty, es mij m'ity ti'igyu mut uj, es du'an kexy ka'pxy 'yíttat ti'igyu ja wyinma'añaty éxtam udsajtam n'ijtam, es du'an ja naxwiinadu ja'ayaty t'íxtat kots mij xykyejxy, es ko mij nandu'an xytsyoktu yu n'uxpajkputy éxtamts uj mij xytsyeky.

²⁴ 'Tatitu'unk, ndsejpyats esu n'uxpajkputs najx 'yittu mats uj n'ita'añ es t'íxtat ja nmaj'ajtunats di'ibats mij xymyooy, mut ko tats mij xytsyeky extu ma kyajnumu naty ja naxwiinadu

kyoju. ²⁵ Tatitu'unk, mdiimpy ja tɔy'ajtɔn. Kyaj m'ixy'átudu púnudyɔ naxwíñɔdu winma'añ ja'a'ajtɔduɔ. Per ɔj sitɔy n'ixy'ajtypyɔts mij, es yɔ n'ɔxpɔjkrɔts ñija'adɔp kots mij xykyejxy. ²⁶ Tɔts n'awánɔdu éxtɔm mij ja mjot mwinma'añ, es nduk'ijxyɔpñɔmts, mɔt ko n'ita'añɔts mɔt yɔ'ɔjɔty, es ja mdsojkɔn di'ibɔts mij xymyeeɔy 'yítɔt nandɔ'ɔn mɔt yɔ'ɔjɔty.

18

Jesús yajmátsy

¹ Ko tyaadu dɔ'ɔn ja Jesús jyɔnán, net oj 'yawinnaxtu mɔt ja 'yɔxpɔjkrɔty mɔ ja lugaar di'ibɔ xyɔ'ajtypy Sedrón Nɔwok. Jap tu'ugu nɔgam mɔ 'yityɔ je'xykyéɔy. Jap ja Jesús tyɔjkɔdu mɔt ja 'yɔxpɔjkrɔty. ² Esɔ Juudɔs di'ibɔ naty kyɔyakaampy yɔ Jesús, nan 'yixy'ajtypyɔ natyɔ tadu nɔgam, mɔt ko kanɔk okɔ naty tɔ ñaymyúkɔdu jap mɔt ja 'yɔxpɔjkrɔty ja Jesús. ³ Netɔ Juudɔs jyajttɔ nɔgamóty mɔt ja maysyoldaadɔty esɔ polɔsiiaty di'ibɔ kyajxtɔ ja teedywyindsánɔty esɔ fariseeɔty. Es tɔmɔnɔjxtɔ lyamprɔ, tsyinwaty, pujɔn esɔ keɔy. ⁴ Es kom ja Jesús ñija'abɔ naty ti naty jatánɔp, ta tɔninɔjxtɔ es dyajttɔy di'ibɔ naty pajɔdijttɔduɔ:

—¿Pún m'ɔxtaaydyɔp?

⁵ Net ja'ajɔty 'yadsoojɔdu:

—Yɔ Jesús nazarenɔ.

Jesús 'yadsooy:

—ɔjtsɔ dɔ'ɔn.

Juudɔs di'ibɔ naty kyɔyakanɔp, tapɔ naty mɔt ja di'ibɔdyɔ naty pajɔdijttɔp ja Jesús. ⁶ Es ko ja Jesús t'anmaaydyɔ: “ɔjtsɔ dɔ'ɔn”, net 'yɔxtɔkɔwɔ'ktɔ es kyɔdaadu naxkɔjxy. ⁷ Net ja Jesús jatɔgok dyajttɔyɔmbijttɔ:

—¿Pún m'ɔxtaaydyɔp?

Net 'yadsoodɔ:

—Yɔ Jesús nazarenɔ.

⁸ Jesús t'anmaaydyɔ:

—Tɔts mij n'anɔmɔdu ko ɔjtsɔ dɔ'ɔn. Pún ɔjts miits xyɔ'ɔxtaaydyɔp, na'ixtɔ, wa'an tɔnɔjxtɔ tyadu nja'ayɔts.

⁹ Dɔ'ɔn jyɔnán ja Jesús es yajkuydyúnɔt di'ibɔ yɔ'ɔ kɔ'ɔm jɔnán: “Tatitu'unk, ni tu'uk tɔ kyatɔgoy di'ibɔts mij xymyooɔy.”

¹⁰ Net ja Simonk Peedrɔ tju'ty ja 'yespaadu es tɔnibo'tɔ ja 'yaga'añdyátsk tu'uk di'ibɔ xyɔ'ajtypy Malkɔ, tyuumba ja teedywyindsɔngóp. ¹¹ Esɔ Jesús t'anmaay ja Peedrɔ:

—Pɔjta'ak jatɔgok yɔ m'esdaadu mɔ xya'ity. Koonɔmts n'ayówɔt éxtɔm ja Dios Teety tɔ xytyuknibɔjtaagɔ es ɔj n'ayówɔdɔts.

Jesús, Anás wyindum

12 Net ja soldaāduty es mut ja soldaādu windsungopk esu israelítuty ja pyolusiuty tmajtstu ja Jesús es dyajnajxtu kutsimy. 13 Net jayujp dyajnajxtu mā yu Anasu tyujk. Yu Anás yu'u myu't'ajtypy ja Kaifás di'ibu mā tadu jumajt teedywyindsungopk'ajtr. 14 Tyādu Kaifás yu'u naty tu t'ok'anmaabyudu ja israelítuty ko waanu oy es 'yoogut yu'uyu Jesús es kudii ko wyindugóyut ja israelítudyu ñax kyajpn.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

15 Simonk Peedru es jatu'uk ja uxrujkrū* t'akranujxtu ja Jesús. Yu 'yuxrujkrū ixu'ajtabu naty ja teedywyindsungórk. Paaty tyujku mut ja Jesús mā ja tyujā'a ja windsún. 16 Per ja Peedru jap oj wye'emy kemy'agu'p. Paaty pyudseemy ja uxrujkrū di'ibu ixu'ajtabu naty ja teedywyindsungórk es oj t'anuumu ja kemy'āā adunaabyu es tyúkut yu Peedru. 17 Net ja kemy'āā adunaabyu dyajtuuy ja Peedru:

—¿Tii kyaj mij m'uxrujkrū'átyuty nandu'unu tadu jā'ay?

Peedru 'yadsooy:

—Kyaj 'yujtsuty.

18 Es kom xujxru naty, ja teedywyindsungórkū tyuumbuty di'ibu jap es ja polusiuty tu naty juun dyajmújedu, es tamu naty tanu xyamdu. Esu Peedru nan tapu naty muuduty ñayyajokxrukudu mā ja juun.

Teedywyindsungórk dyajtúy dyajtuda'aky ja Jesús

19 Ta ja teedywyindsungórk dyajtuudsondákta ja Jesús:

—¿Púnaty m'uxrujkrū'ajtypy es ti dunu tadu di'ibu mduk'uxrujktur?

20 Jesús t'adsooy:

—Ixnde'xyuts tu ngajxy mayya'ayóty. Taayumts nduk'ixtu tsajptugóty es mā ja Jerusalengu myuj tsajptujk, mā ñaymyúkudu ja israelítuty. Kyajts ti tu ngajxy ayu'udsyu.

21 ¿Ti kots uj mij xyajtúy? Yajtáwdu di'ibu tu tmadowdu n'uxrujkanuts, es yu'u m'awánudup tits uj tu ngajxy. Yu'ujuty yajxón tnijáwudu wi'ixuts tu nya'uxpeky.

22 Ko Jesús jyunaandaay du'un, net ja tsajptujk polusiuty tu'uk di'ibu naty jap twimbojtse'ky ja Jesús es t'anmaay:

—¿Ti ko du'un xy'adsoy yu teedywyindsungórk?

23 Jesús 'yadsooyu:

—Pun tats ngajxtugóy, tuk'ixtu wi'ix tsoodsu du'un tu ngajxtugóy. Es pun tuj'ajtanuts ngajxy, ¿ti kots mij xykyoxy?

24 Net ja Anás tkajxnajxy ja Jesús kutsimy mā ja Kaifás, teedywyindsungórk.

Peedru t'uxtijy myumajtsk ok ja Jesús

* 18:15 Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'am nay'andíjup ko jyuna'añ jatu'uk ja uxrujkrū.

25 Ja Simonk Peedru ñayyajjokxpékyudyu naty mā ja jūun, es 'yanmaayudu:

—¿Ti kyaj mij m'uxpajkpu'átyudyu tyadu ja'ay?

Ta ja Peedru t'uxtijy, jyunáñ:

—Kyaj 'yajtsaty.

26 Net jatugok yajtuujū ja teedywyindsungópku tyuumbū, pyamugu'ugu di'ibū Peedru naty tū ttatskpo'ttu'uty:

—¿Tii kyajts mij n'ijxy jap nūgamóty mut yu'u?

27 Peedru t'uxtijy jatugok ja Jesús, es netyu ja tūgaak 'yūūy.

Jesús, Pilatū wyindum

28 Net tmudso'ondū ja Jesús mā ja Kaifasū tyujk es tmūnūjxtū mā gobernadoorū pyalasyū. Es kom xūñdyákūbū naty, ja israelítaty kyaj tyujkūdu mā ja palasyū, mut ko éxtam ja kyostúmbraty tmudattū, pūn tujkūp, kyaj mbaat 'ya'ux'aty mā ja paskū. 29 Paaty ja Pilatū pyudseemy es oj tmūgajxtū:

—¿Wi'ix tsoo tyadu ja'ay xuyñi'ūnūdu?

30 Net ja'ajuty 'yadsoodū:

—Kooxuyūp kyayū'ajuty tu'ugū axuk ja'ay, kyajxuypts mij tū ndukkūdúkdū.

31 Net ja Pilatū jyunáñ:

—Yajnjxtū miidsaty, es payo'oydyū éxtam miits ja mgū'am ana'amūn.

Ja israelítaty 'yadsoodū:

—Per ūdsaty, israelítaty, kyajts nmudattū kutujkūn es nya'ooktūdats pūn.

32 Es dū'ūn yajkuudyuūñ éxtam ja Jesusū naty tū jyunā'añ wi'ixū naty 'yooga'añ.

33 Pilatū tyujkū jatugok mā ja palasyū es tmūjwooy ja Jesús es dyajtūy:

—¿Ti mijtsū dū'ūn ja israelitū ryey?

34 Jesús 'yadsooy:

—¿Taadū mij myajtiipy mut ja mgū'am winmā'añ, o mut ko wiinkpūty tū mdukmūmadya'agūdu?

35 Pilatū t'adsooy ja Jesús:

—¿Wa'andsū da ūj n'israelítaty? Yū mjā'ayuty es yū teedywyindsūnaty, ja'ats ūj tū xytyukkūdúkdū mij. ¿Ti mij tū xytyuundūgóy?

36 Net ja Jesús t'adsooy:

—Kyajts ūj nyajkutíky éxtam ja naxwíñūdu ja'ay ja ryéyuty. Kooxuypts ūj n'ok'yajkutíky mā tyadu naxwíñūdu ja'ay, yū njā'ayūdyats tūxuyūp tsyiptundū es kyajxuypts tū xumyatstū ja israelítaty. Per kyajts ūj nréyuty éxtamū naxwíñūdu ja'ayūdyū ryey.

37 Net ja Pilatū 'yadsoojū:

—Pes, ¿mijtsū dū'ūn rey?

Jesús 'yadsooy:

—Ëjtsu du'un rey, éxtam mij mjuna'añ. Paadyats tu nmiñ naxwiñ esats n'anuumat ja ja'ayuty di'ibu dun tay'ajtun. Nidugekyu di'ibu tsyojktap ja tay'ajtun, myadoodup yu'ujuty di'ibats uj ngajxyry.

³⁸ Ta Pilatu 'yadsooy:

—¿Pún mbaat tnijawu di'ibu dun tay'ajtun?

Jesús ñiduku es 'yoogat

Ko Pilatu dyajttadaay tuyaadu, ta pyudseemy jatugok es oj tmugajxy ja israelítaty, es t'anmaay:

—Ëj kyajts ti pyojpu nbatu tyadu ja'ay. ³⁹ Per du'uñum jaayum yajtún tu'uk tu'ugu pasku xu yajnasmatu tu'ugu tsimyja'ay di'ibu miits mjánandup. ¿Pes mdsojktap es nnasmatsudats ja mreyy?

⁴⁰ Net jatugok yaxkaktu:

—¡Taadu kyaj! ¡Nasmatsu Barrabás!

Yu tyadu Barrabás yu'u naty tu tnibude'eky ja yajkutujkpu.

19

¹ Net ja Pilatu tni'ana'amu es ja Jesús yajwóput. ² Ja soldaaduty txugajttu ja apyñ éxtam tu'ugu koronu es tpujtákudu kyubajkkujxm es ttukpujaktu tu'ugu tsu'unk wit.

³ Ta tmawingoonda es t'anuumadu:

—¡Muj kujxm mij israelítadyu ryey!

Es ta twimbojtsu'ktu.

⁴ Pilatu pyudseemy jatugok es t'anmaaydyu ja israelítaty:

—¡Ok'ixtu! Tyaa ts nyajpudsémy yaa es xy'ixtat ko kyajts ni ti pyojpu ngapatu.

⁵ Ta Jesús pyudseemy mat ja 'yapyñgyoronu ma ja kyubajk es mat ja tsyu'unk wit. Net ja Pilatu t'anmaaydyu ja israelítaty:

—¡Tyaa net ja tyadu yedyujk!

⁶ Ko t'ijxtu ja teedywyindsunaty es ja polasiiaty, ta yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát! ¡Yajkruuzpát!

Pilatu jyunañ:

—Pes yajnujxtu miidsaty, mat ko uj kyajts nbatu pyekyu tyadu yedyujk.

⁷ Es ja israelítaty t'adsoodu ja Pilatu:

—Hudsaty nmudajttupts tu'ugu ana'amun es 'yoogat éxtamu tyaadu, mat ko ñaybyjta'agyuty Diosu 'yU'unk.

⁸ Ko tyaadu Pilatu tmadooy, net tsyu'ku ni'igu. ⁹ Ta tyujku jatugok ma ja palasyu es dyajttuy ja Jesús:

—¿Ma mij mdsooñ?

Peru Jesús kyaj 'yadsoojumbijtu ni wi'ix.

¹⁰ Net ja Pilatu jyunañ:

—¿Hj mij kyajts xy'adsowa'añ? ¿Kyaj xyñijawu ko uj nmudajtypyats ja kutujkan es nyajkruuzpátut, es nan nmudajtypyats yu kutujkan es nnasmátsut?

¹¹ Jesús 'yadsooy:

—Ni ti kutujkanxyur mij xykyamudaty mat uj kooxyur ja Dios tu mgamo'oyuty. Paaty di'ibuts uj tu xykyuyaky ma mij, yu'u ni'igu myudajtypy ja peky es kadiinum mij.

¹² Net ja Pilatu tja'uxtaay ja winma'añ es tasmatsuyáñ ja Jesús, per ja israelítuty myuyaxkáku:

—iPun mnasmajtsur, kyaj mat mnyamyáuty yu yajkutu-jkpu kopk! ¡Oyтым pánuty di'ibu naybyujtákur éxtumu rey, yu'u ja yajkutujkpu kopku myudsip!

¹³ Net ja Pilatu, ko tmdooyu tyaadu, tni'ana'amu es pyudsúmut ja Jesús. Ta Pilatu nandu'un pyudseemy es ñaxwe'tsy ma yajkutíky, ma ja lugaar di'ibu ja ebreeu tyukxu'ajtu Gabata, es 'yayukwimbudsemy Tsaa Winwaabu.

¹⁴ Es éxtum kikyxyu ma ja pasku xu, net ja Pilatu t'anmaaydyu ja israelítuty:

—iTyaa net ja mrey!

¹⁵ Per ja'ajuty 'yadsoodu muk:

—iWa'an t'eekey! ¡Wa'an t'eekey! ¡Yajkruuzpát!

Ta Pilatu jynáñ:

—¿Tii ujts nyajkruuzpátur ja mrey?

Per ja teedywyindsúnuty 'yadsoodu muk:

—Udsuty kyajts nmudattu wiinkpu rey, yu'uyu du'un yajkutujkpu kopk.

¹⁶ Es mudu tyaadu Pilatu ttukkudujkudu ja israelítuty es ja Jesús kyruuzpátut. Net ja soldaaduty oj myunujxudu.

Jesús kyruuzpéty

¹⁷ Ta Jesús pyudseemy mat ja kyruuz es ñexy ma ja lugaar di'ibu xyu'ajtypy Kalaveeru, di'ibu ebreeu ja'ayuty tyukxu'ajttur Gólgota. ¹⁸ Jap dyajkruuzpajttu mat nimajtsku wiingátypu ja'ay, tu'uk anajñdsyoo es jatu'uk aga'añdsyoo es ja Jesús kujk'am. ¹⁹ Pilatu tni'ana'amu tu'ugu jaaybyajtan yajkuxja'ayut Jesús kyubajky di'ibu junaamp: “Jesús nazarenu, yu israelítudyu ryey.”

²⁰ May ja israelítuty t'ijxtu ja jaaybyajtan es tkajxtu, ja'a ko mywingón ja Jerusalengu tadu lugaar ma dyajkruuzpajttu Jesús, es ja jaaybyajtan kanak naxu naty tu tkuxja'aydyu, du'un ja ebreeu, grieegu esu latin. ²¹ Paaty ja teedywyindsúnuty t'anmaaydyu Pilatu:

—Katu xykyuxja'ay israelítudyu ryey. Kuxja'ay tugatsy. Pujta'ak ko jynáñ ko yu'u israelítudyu ryey.

²² Per ja Pilatu t'adsoodu:

—Di'ibuts tu nguxja'ay, du'un wuyumut.

²³ Ko ja soldaadutajkuty dyajkruuzpajttaaydyu ja Jesús, ta ja wyit dyajwa'xudu taxk peky kujktu'uk. Per ja kyaru kyaj xyuymyikyuty, du'ahn je'eyu ti'igyu kyojyuty. ²⁴ Ja soldaaduty ñajjynánudu:

—Kyaj ngu'tswa'xum yu tyadu wit. Nik net n'oktu'unum tu'ugy rifu es pún myadajtypy ja swerty, yu'u yajnujxur.

Tyaadu du'un tyuun jyajt es yajkuydyúnat ja Diosu jyaaybyajtun ma jyuna'añ: “Dyajwa'xtats ja nwit ma ja'ajuty, es trifatundu mut ja ngápts.”

Es du'un ttuundu ja soldaaduty.

²⁵ Ma ja Jesusu kyruuz tamu naty ja tyaagu'unk, ja tyaagu'ungu myuga'ax, Mariiu ja ñudo'oxyu Kleofas, esu Mariiu Magdalenu. ²⁶ Ko Jesús t'ijxy ja tyaagu'unk tyanu mut ja 'yuxpajkru di'ibu Jesús ni'igu tsojok*, net ja Jesús t'anmaay ja tyaagu'unk:

—Nanitu'unk, tya net ja mmaank.

²⁷ Net t'anmaay ja 'yuxpajkru:

—Ta net ja mdaagu'unk.

Net ja 'yuxpajkru t'axaju ma ja tyujk.

Jesús 'yeeky

²⁸ Ko naty tyaadu du'un tu tyuñ tu jyátyuty, Jesús ñija'abu naty ko tugekyu tu yajkuydyúñ, es tkuydyúnat éxtam ja Diosu jyaaybyajtun, ta jyunañ:

—Tátspts.

²⁹ Japu naty tuk jarru xun vinu. Net dyajxo'ktu tu'uk yuunkpunaan es trujtáktu ma tu'ugu mats juppu'unk es ttuk'adíjudu. ³⁰ Jesús tmi'ky ja xun vinu. Net jyunañ:

—Tu net tugekyu yajkuydyuunda'ay.

Net wyindaknu es oj 'yo'knu.

Tu'ugu soldaadu tkaatsymyugumu Jesús

³¹ Pyátuabu naty ja pasku xuu, es ja israelítuty kyaj ttsoktu es ja ñini'xuty wu'umut kruuzkujxy ma ja po'xunxuu, ja'a ko nugoo 'yokmujxu'ajnu. Paaty madu tyaadu t'anmaaydyu ja Pilatu es tni'ana'amut es nujx yajtekytyujtu di'ibu jam kruuzkujxy es pojun 'yooktat es dyajjunáktu ja ñini'x kruuzkujxy. ³² Net ja soldaadutajkuty oj ñujxtu es ttájudu ja tyeky ja nimajtskru di'ibu Jesusu naty muut 'yity kruuzkujxy. ³³ Per ko twinguwa'kudu ja Jesús, ta t'ijxtu ko tu naty 'yo'knu. Paaty kyaj oj ttájudu ja tyeky. ³⁴ Es oy tja'ijxtu du'un, tu'ugu soldaadu ja lyanzu ttukkaatsymyugu'umu ja Jesús. Ta ja ñe'pyñ pyudseemy es nandu'un pyudseemy éxtam jyawu nuu.

* **19:26** Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'um nay'andijur ko jyuna'añ ja 'yuxpajkru di'ibu Jesús ni'igu tsojok.

³⁵ Tuts uj yu'u n'ixy, es tuj'ajtants njuna'añ es uj nnija'abats ko tuj'ajtun di'ibats ngajxypy es ngaxja'ayats es miidsaty nandu'un xymyubáktut. ³⁶ Tyaadu du'un tyuun jyajtu es yajkuydyúnut éxtam ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ: "Kyaj ttájudu ni tu'ugu pyajk." ³⁷ Es jatuk pekyu jaabyajtan jyuna'añ: "Yixtup ja di'ibu lanzu tukkaatsymyuguumu."

Jesús ñaxtuku

³⁸ Ko tyaadu du'un jyajtu, Josee di'ibu kugajpn'ajtp Arimatee es pyanejxypy ja Jesús, oy ayu'udsyu mut ko ttsu'ugu ja teedywyindsúnaty, ta yu'u t'amdooy ja kutujkun ma Pilatu es dyajnujxa'añ ja Jesusu ñini'x. Pilatu dyajky ja kutujkun. Ta Josee tmunejxy ja Jesusu ñini'x. ³⁹ Nandu'unu Nikodemu di'ibu tuuyup oj tmugajxy ja Jesús koots, tmunejxy i'px majk kilu ja pa'ak xu'kpu di'ibu ya'o'oyudup mudu mirru kepy esu alwes aay. ⁴⁰ Es du'un ja Josee es ja Nikodemu t'axájudu ja Jesusu ñini'x. Ta ttuknipijttu tu'ugu mantu wit mut ja pa'ak xu'kpu, éxtam ja israelítaty jaayum ttundu ko dyajnaxtákuu o'kpaty.

⁴¹ Ma tadu lugaar ma dyajkruuzpajttu Jesús, japu naty wingón tu'ugu nugam, es ma tadu nugam japu naty tu'ugu o'kpu jut jembyu ma kyajnum pán o'kpu ñaxtuku. ⁴² Jap tpujaktu ja Jesusu ñini'x, mut ko tadu o'kpu jut wingonu naty es mut ko tsyonda'agánubu naty ja israelítaty ja myuj xuu.

20

Jesús jyikyppyeky

¹ Domingu, ni nganay'uxkajpumnem, Mariu Magdalenu oj ñejxy ma naty tu ñaxtuku Jesús. Es ko jyajty jam, net t'ijxy ko ja tsaa di'ibu naty 'yagu'uy'ajtypy ja jut, kyaj ñakydu'unaty éxtam yajpajtáky. ² Net jyambijty puye'egy es oj ñejxy ma Simonk Peedru es ja xpujkrpu di'ibu Jesús ni'igu jyantsytsyojk*, es t'anmaaydyu:

—iTu dyajpudsámdu ja Nindsun'ajtam ja ñini'x es kyaj nnija'am maá dan tu tpujta'aktu!

³ Net ja Peedru es jatu'uk ja xpujkrpu tso'ondu es oj ñajxtu ma ja jut aa. ⁴ Nimajtsk tso'ondu puye'egy, per jatu'uk ja xpujkrpu waanu muk puye'eky kadiinum ja Peedru es ja'a jawyiin jajt. ⁵ Ta kyu'ijxu jap jutoty, es t'ijxy ja wit di'ibu ja Jesús tu naty yajtuk'abíty, per kyaj tyujku. ⁶ Oknumu Simonk Peedru pyajajtu, es ja'a tujku jap jutoty es t'ijxy ja wit, ⁷ es nan 'yijx ko ja payu di'ibu yajtukkupijt ja Jesús ja kyubajk, kyaj naty ti'igyu 'yity mut ja di'ibu yajtuk'abijt ja Jesusu ñini'x. ⁸ Net jatu'uk ja xpujkrpu di'ibu jajt jawyiin ma jut, nandu'un tyujku

* **20:2** Fwank yu neky jyaay es yu'u ku'am nay'andijup ko jyuna'añ ja xpujkrpu di'ibu Jesús ni'igu jyantsytsyojk.

jap jutoty es t'ijxy éxtam naty tɔ jyátyuty. Ta tmubejky ko Jesus naty tɔ jyikyrye. ⁹ Pes kyajnum naty tɔjygyúkadu éxtam ja Diosu jyaabyajtɔn jyuna'añ ko yu'u jikyryukaamp jatugok. ¹⁰ Netu tadu 'yaxpɔjkrɔty ñɔjxnudu ma ja tyujk.

Jesús ñaydyuk'ixyuty ja Marii Magdalen

¹¹ Per ja Marii ko jyajty jatugok, net wye'emy jap jut agu'p jy'u. Jiiby naty ko kyu'ijxu jap jutoty. ¹² Ta t'ijxy majtsku anklus, ak poobu wyit, 'yu'uñudu ma naty ja Jesusu ñini'x tɔ yajpɔjta'aky. Tu'ugu naty 'yu'uñu kyubajky ja Jesús es jatuk'uk tyeku ux'am.

¹³ Net ja Marii yajtuujudu ja anklus:

—¿Ti ko mju'uy?

Ta Marii 'yadsooy:

—Mɔt ko tɔ dyajnujxtu ja nWindsúnudu ñini'x, es kyajts nniyawu ma tɔ tɔpɔjta'aktu.

¹⁴ Je'eyunumu naty du'un jyuna'añ ko 'yijxambijty. Net t'ijxy ja Jesús, per ja'a kyaj tniyawu pɔn ja'a du'un ja Jesús, ¹⁵ ja'a dan ttij ja nɔgam'ijxu.

Net ja Jesús yajtuujɔ:

—¿Ti ko mju'uy? ¿Pɔn m'uxtaary?

Ja Marii 'yadsooy:

—Windsún, pɔn mij tɔ xymunejxy ja o'krɔ ñini'x, anmaagyuts ma tɔ xypɔjta'aky esuts uɔ nyajnujxtɔ.

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaay:

—¡Marii!

Ja Marii wya'kambijty es t'anmaay mɔt ja ebree ayuk:

—¡Raboni (di'ibu ayuk wimbudsamp Ya'axpɔjkrɔ)!

¹⁷ Net ja Jesús t'anmaay ja Marii:

—Nasmajtsuguts, ja'a ko kyajnumts nbatuku mɔdsu nDeetyan. Per nujx annumudu nmugu'uguty ko uɔ patajkunɔpts mɔdsu nDeety di'ibu miidsuty nandu'un mDeety'ajttɔp, uɔtsu nDios es miidsuty ja mDios.

¹⁸ Net ja Marii Magdalen oɔ ñejxy ma ja Jesusu 'yaxpɔjkrɔty es t'awa'anudu ko tɔ t'ixy ja Jesús es ko yu'u naty tɔ 'yanu'amxadyu du'un.

Di'ibu Jesús tyuknipejkyry ja 'yaxpɔjkrɔty

¹⁹ Nan ja xuu domingu koots, ja xpɔjkrɔty tɔ naty ñaymyuktá'ayudu ni'agajy tugoty mɔt ko ttsu'ugudu teedywyindsúnaty. Netu Jesús tyujku es ñaybyujtáku kujk'ám. Ta kyajxpo'xudu es 'yanmaayudu:

—Jotkujk'áttu miidsuty.

²⁰ Ko Jesusu du'un jyunaandaay, net ttuk'ijxtu ja ky'u ma tɔ tyuku ja klaavus es ja kyaatsy ma tɔ yajtukkímy ja lanzu. Es ja 'yaxpɔjkrɔty jyantsyxyondaktu ko t'ixtu ja Nindsun'ajtm.

21 Netu Jesús jyunáñ jatugok:

—Jotkujk'áttu miidsaty. Uj ngajxtupts miidsaty, du'un éxtumts uj ja nDeedyats xykyejxy.

22 Net tnaspixu poju'unk ma ja 'yuxprijkraty, es t'anmaaydyu:

—Axájudu ja Espiritu Santu. 23 Pún mbojprama'xtap, me'xy wuy'umut; es pún kyaj mbojprama'xtu, nan kyaj me'xy wuy'umut.

Tomás t'ixy ja Nindsun'ajtam ko tu jyikyppyeky

24 Esu Tomás, tu'ugu Jesusu 'yuxprijkratu di'ibu tyijtap Xeeñu'unk, kyaju naty jap ko myiñ yu Jesús. 25 Net ja myugu'ugaty 'yanmaayadu:

—Tats n'ixtu ja Nindsun'ajtam.

Per ja Tomás 'yadsooy:

—Pun kyajts n'ixy ja kyu'u ma tu tsyayuty ma ja klaavus tu tyuku, es ngudijudsu nguwa'xypy ma ja klaavus tu tyuku, es ngudijudsu nguwa'xypy ma ja kyaatsy tu tsyayuty, kyajts nmubúkat.

26 Kyumduktujk xubutu naty ñaymyúkadu ja xprijkraty jatugok. Tapu naty ja Tomás. Oyu naty 'yagajyuty ja tujk, Jesús tujku es ñaybyujtáku kujk'aay es tkajxpe'xy ja 'yuxprijkraty, oj t'anumudu:

—Jotkujk'áttu miidsaty.

27 Netu Tomás t'anmaay:

—Tomás, kudiju nguwa'xypy madsu ngu'u tsyayujty mut ja klaavus, es pujta'ak ja ngu'u ma tsyayujty ja ngaadsyats mut ja lanzu. ¡Kyaj xykyamubúkat, mubuk!

28 Net ja Tomás 'yadsooy:

—Windsun, mij nDios'ajtypy.

29 Jesús 'yadsooy:

—Tomás, mmubejkypy tyam mut ko tats mij xy'ixy. Kuni'xy di'ibats xymyubujktap óyudsu naty xykya'ixtu.

Ti ko Fwank tja'ay yu neky

30 Ni'igu may ja iwxu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan di'ibu Jesús tyuun 'yuxprijkratujk wyinduuyaty di'ibats kyaj nguaxjaay ma tyadu neky. 31 Peru tyaadudsu du'un tu nguaxja'ay yaa es miits xymyubúkat ko yu Jesús yu'u du'un ja Kristu, Diosu 'yU'unk, es ko xymyubúkat, mmadáttap ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

21

Jesús ñayyajkuhe'egyuty ma nijxtujkratu 'yuxprijkratu

1 Oknum kuaxe'ky ja Jesús jatugok ma 'yuxprijkraty ma ja Tibeeryus Myejuñbya'a, Galileu it. Es du'un ya'ijxy:

2 Tukmuku naty jam ja Simonk Peedru esu Tomás di'ibu tyijtap

Xeeñu'unk, Natanael di'ibu kugajpn Kanaa, Galileeu ñaaaxóty, ja 'yuna'kutya ja Zebedeeu es janimaajtskrü wiinkrü 'yaxpüjkrü Jesús. ³ Simonk Peedru t'anmaaydyu yu'ujaty:

—Nejts n'ok'ajkxmátsy.

Ta 'yadsoodu:

—Nüjxándupts uudsuty nandu'un mut mij.

Ta ñijxtu ma tu'ugu barku. Es tu'ugu tsu'um ñajxy, kyaj ni tu'uk tkamajtsta ja ajkx. ⁴ Xuuñdyáknabu naty ko Jesús kyuxe'ky mejuñbyu'aay, per ja 'yaxpüjkrüty kyaj tñijáwudu pún ja'a dñ ja Jesús. ⁵ Net ja Jesús dyajtuudu:

—Mügu'uguty, ¿tu xymyatsta oynu'unun?

Es ja'ajaty 'yadsoodu:

—Ni nu'un.

⁶ Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Kujabírudu ja m'ajkxmajtsn aga'añdsyoo ma yu barku, es m'ajkxmátstut.

Ta tkujabijpudu, es óknem kyaj mbaat t'okju'tnudu ja 'yajkxmajtsn jap najoty, mut ko mayu naty ja ajkx tu tyuku.

⁷ Net ja xpüjkrü di'ibu Jesús jyantsytsyejpy*, t'anmaay ja Peedru:

—Ja'a tyaadu ja Nindsun'ajtam!

Ko tmadoodaay ja Simonk Peedru ko jya'ajaty ja Nindsun'ajtam, ta jatugok ttuktajku ja ñikajxyudu wit di'ibu naty tu tjeñ. Ta kyupujpnajxy najoty es ñejxy mejuñbyu'am ma ja Jesusu naty. ⁸ Es ja myugu'uguty jyajttu mejuñbyu'am mut ja byarku es mudu 'yajkxmajtsn tpawits tpajudotta, mut ko ujtsu naty mut ja ajkx. Wingonu naty ma ja 'yajkxmátstut éxtam mügo'px metrñ. ⁹ Ko wyindu'atspudsuumdu, net tpattu juunu'unk di'ibu ja Jesús tu dyajmájü naty es tsaay tu'ugu ajkx, es tamu naty nandu'unu tsajkaaky.

¹⁰ Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Yajmíndu majtsk tügügu m'ajkx di'ibu tu xymyatsta.

¹¹ Simonk Peedru tyajku barkoty es dyajnejxy extu pu'ujótm ja 'yajkxmajtsn ujts mut ja müj ajkx mügo'px jajustyikxymyajk tügük. Oyu naty jyantsymyáuty, ja 'yajkxmajtsn kyaj kyu'tsy.

¹² Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yaxpüjkrüty:

—Min m'armusal'attu.

Es ni pún tka'anmaaydyu: “¿Mbánu dñ mij?”, mut ko ñija'adabu naty ko ja'a ja Nindsun'ajtam.

¹³ Netu Jesús myujwa'ky es tkone'ky ja tsajkaaky es tmoodyu ja 'yaxpüjkrüty. Es nandu'un ttuun mut ja ajkx.

¹⁴ Ja'a tyaadu ja myudugük ok nibudu'uk ma traattu ja 'yaxpüjkrüty ko naty tu jyikyryekey ma 'ye'ky.

* **21:7** Fwank yu neky jyaay es yu'u kü'am nay'andjap ko jyuna'añ ja xpüjkrü di'ibu Jesús jyantsytsyejpy.

Jesús mudu Peedru ñaygyajxudu

¹⁵ Ko 'yarmusal'ajttaaydyu, net ja Jesús dyajtuy ja Simonk Peedru:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyokpats ni'igu es kudiinam yu mmu'uxpajkputy?

Peedru 'yadsooy:

—Windsún, mij mnija'ap kots uj mij ndseky.

Ta Jesús jyunañ:

—Extam ja borreegu kwentu'ajtpu dyajje'xy ja byorreegu'unguty, nandu'hn mij awánudu ja'ayuty ja n'uxpajkputats.

¹⁶ Dyajtuujumbijty ja mymajtsk ok ja Jesús:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyokpats mij?

Peedru 'yadsooy:

—Mij mnija'ap kots uj mij ndseky.

Ta Jesús 'yadsooy:

—Extam ja borreegu kwentu'ajtpu dyajje'xy ja byorreegu'unguty, nandu'hn mij awánudu ja'ayuty ja n'uxpajkputats.

¹⁷ Mynduguk ok jyunañ ja Jesús:

—Simonk, Jonasu myaank, ¿xytsyokpats mij?

Peedru jyotmaydyuktajku mut ko yajtuuju tuguk ok pan tsyejpy ja Jesús, es t'anmaay:

—Windsún, mij mnija'ap tugekyu. Mnija'ap kots uj mij ndseky.

Jesús 'yadsooy:

—Extam ja borreegu kwentu'ajtpu dyajje'xy ja byorreegu'unguty, nandu'hn mij awánudu ja'ayuty ja n'uxpajkputats. ¹⁸ Jantsy tuy'ajtanats mij n'anummu ko ijty m'una'k'áty, mduktajkup ijty ja mwit es mnejxy ma mij xytsyegy. Es óknum ko mij mmujja'ayut, mxajwa'xup es wiinkpu mwit mdukpajta'agudup, es mmunujxudut ma mij kyaj xytsyegy mnijxa'añ.

¹⁹ Es mudu tyaadu Jesús ttuknijawu wi'ix 'yoogañ ja Peedru es ja Dios tmuj'ixut. Net 'yanmaayu:

—Pamiinguts.

Fwank, ja xupajkpu di'ibu Jesús ni'igu tsyejpy

²⁰ Ko Peedru 'yijxambijty, net t'ijxy pyanejxyuty ja xupajkpu di'ibu Jesús jyantsytsyok†, di'ibu naty nandu'hn ma 'ya'ux'aty pyu'am ja Jesús, di'ibu yajtuuj: “Windsún, ¿pónu dnuu tadu di'ibu mguyakánup?” ²¹ Ko Peedru t'ijxy, net dyajtuy ja Jesús:

—Windsún, es tyaadu, ¿ti jatánup?

²² Jesús 'yadsooy:

† 21:20 Fwank yu neky jyaay es yu'ku'um nay'andijup ko jyuna'añ ja xupajkpu di'ibu Jesús jyantsytsyok.

—Pun ujts ndsejpy es jyiky'átat exta kots uj njambítat, ¿ti mij xykywéntaty? Pamiingats mij.

²³ Net ja mya'axpajkraty ñayjyúnánudu ko ya axpajkra kyaj 'yooga'añ. Peru Jesús kyaj da'un jyúnáñ, di'ibu sitay junán: “Pun ujtsats ndsejpy esu tyaadu jyiky'átat exta kots uj njambítat, ¿ti mij xykywéntaty?”

²⁴ Uj tats nmudoy es tats n'ixy tugekyu tyaadu, es tugekyu di'ibats uj tu nguxja'ay, ja'a da'un tuya'ajtun.

²⁵ May ja wiinkru di'ibu Jesús tyuun. Kooxyup yajkaxjaaydyaay nidu'uk nidu'uk tugekyu di'ibu Jesús tyuun, kyaju da ñibaadut ja naxwíñudu mut ja mayñeky.

Di'ibu Ja Apóstulaty Tyuun Es Ya'uxrujk

Jesús jyuna'añ ko mínur ja Espíritu Santu

¹ Tyófilu, kots mij jayur nnija'ayu, n'awa'anu di'ibu Jesús tyuun es ya'uxrujk, di'ibu tim jawyiin extu ko jyumbijty jam tsajpótm.

² Kyajnumu naty tsyajpéty ja Jesús, es Espíritu Santukyujxm tmoodyu ja apóstulaty di'ibu wyin'ijx ti tyunán kyajxánder.

³ Ko oj 'yeeky es jyikyryejky, ta kanak ok wa'ats dya'ijxu ko ta jyiky'aty jatugok, es ja Jesús kyaxe'ky ma yu'ujuty justyikxyxuu, es t'awa'anu es ttuk'ixy wi'ix ja Diosu kyu-tujkan.

⁴ Tugok ko Jesusu 'yapóstulaty ñaymyujkudu, es t'anmaaydyu:

—Kyaj mbudsámdat miidsaty ya Jerusalén. M'awíxtur yaa extu ko ja nDeedyats ttúnat éxtam tu twanda'aky, di'ibu tu ndukmadya'aktu. ⁵ Tey'ajtan ko Fwank Yajnubajtrm yajnubejty mat ja nuu, per jawaanu 'yaktugoy'aty ma mnabáttat mat ja Espíritu Santu.

Jesús tsyajpéty

⁶ Ko oj jatugok ñaybyatta'ayudu Jesús mat ja 'yuxrujkraty, ta dyajtududu Jesús:

—Windsún, ¿tyamu net xyajkutuka'añ esu israelitu ja'ay ñay'ana'amudu?

⁷ Jesús 'yadsooy:

—Kyaj miits mbaadudu es xyñijáwdut na'a ja Dios Teety ti ttuna'añ. ⁸ Per ko ja Espíritu Santu mnimínudat, mmo'oyuder miidsaty ja muk'ajtan es net miits xyryujta'aktat ja tey'ajtan ujtskyujxm Jerusalén, nu'unu Judeeu ñax, Samaaryu ñax es tugekyu naxwíñudu.

⁹ Ko Jesús kyajxtaay, ta pyatujku. Netu yoots myiñ es yu'tsu, es kyaj oj mbaat ñaky'ixudu ja 'yuxrujkraty. ¹⁰ Tamu naty tyyu 'yakpat'ixtu, ta ñiguxu'ktu ma ja'ajuty majtsku anklus, ak poobu wyit, ¹¹ di'ibu anmaayudu:

—Galileeu ja'ayaty, ¿ti ko mbat'ixtu tsajpótm? Pyaadur ja tiempu ma yu Jesús di'ibu tu pyatuku tsajpótm, yu'u k'um kuda'agur ya naxwiñ nandu'un éxtam tu xy'ixtu pyatuku.

Matius yajwin'ixy

¹² Net oj jyumbijttu ja apóstulaty jam ma ja Oliivus Kopk es jyajttu Jerusalén, di'ibu je'eyu tuk mil metran jyagámuty.

¹³ Ko jyajttu Jerusalén, ta pyajttu myumajtsk niku'uy ma ja

yyajttáknuty. Es ja apóstuluty ja'a txu'attu: Peedru, Fwank, Santya'agu, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomee, Matewu, Santya'agu ja Alfeeu myaank, Simonk ja kananeu ja'ay, esu Juudus ja Santya'agu myaank. ¹⁴ Es ja apóstuluty nidugekyu ijty ñaymyúkudu es kyajxtá'aktu mat ja Jesusu myuga'axuty, madu Mariiu ja Jesusu tyaak, es madu wiingátypyu toxytyujk.

¹⁵ Ko waanu 'yijty, ta ñaybyattaayudu nidugekyu mugo'px ja'i'pxu ja'ay. Ta yu Peedru tyunaaye'ky, es t'anmaaydyu:

¹⁶ —Magu'uktujkuty, koonam tsyékyuty es yajkuydyúnat di'ibu Dios oj jyuna'añ jékyur. Yu Espíritu Santu dyajky ja Davit es t'anmaaydyu jékyur di'ibu oj jyátyuty mat ja Juudus di'ibu wyinyo'oyu ja ja'ayuty di'ibu pyajudijttu ja Jesús, es tmajtstu.

¹⁷ Udsajttamu naty nmatjdijttam yu Juudus, es 'yapostulu'aty nandu'un. ¹⁸ Juudus yajmooy ja meeñ esu Jesús tkuyákat. Net oj kyubajk ttukka'ay es oj pyujwa'xy esu tugekyu tyiints pyudsuumdaay. Es madu tadu meeñ ttukjuudyu tu'ugu nax. ¹⁹ Nidugekyu ja'ay di'ibu Jerusalén tsunaaydyur tnija'adu tyaadu. Ta dyajxubejty ja lugaar Aséldumu (di'ibu andijpy Ne'pyññáx).

²⁰ Peedru 'yakjunañ:

Davit oj jya'ay ma yu Salmu:

Wa'an twe'emy ja tyujk tukwa'ats,

es ni pán kyatsuumat jam.

Es nandu'un jyunañ:

Wa'anu wiinkpu ttu'unxuty yu tyuunk.

²¹ Peedru 'yakjunañ: “Weenu. Tyaa wiinkpu yedyujk di'ibats mat njudijttu ko n'ijttats mat ja Nindsun'ajttam Jesús, ²² ko oj Jesús yajnabétyuty ja Fwank es extu ko oj ñujxnu tsajpótm. Koonam tsyékyuty es tu'uk wyu'umut testiigu mat uudsuty ko Jesús jyikypyejky jatugok.”

²³ Net yajwin'ijxy majtsku ja'ay: tu'uk txu'aty Josee Justu, Barsabasu myaank es jatu'uk Matiuus. ²⁴ Es ta kyajxtáktu du'un:

—Windsún Dios, mij m'ixy'ajtypy ja ja'ayu jyot wyinma'añ. Tuk'ijxkuts nidu'uk di'ibu tyadu nimajtskpu mij tu xywyin'ixy ²⁵ es ttúnat ja tuunk di'ibu Juudus tu tnike'eky es ñejxy ma pyaadyuty.

²⁶ Net ttuundu rifu es tnijáwut pán nigákur, es ñigaku Matiuus. Net trajtáktu ti'igy mat ja nimajk tu'ukpu apóstuluty.

2

Espíritu Santu myiñ

¹ Ko ja muj xuu tpaty di'ibu xyu'ajtypy Pentakostés xuu, jaa naty ja mubujkpuatujk ñaymyúkudu tagoty, ² es ti'in tmadoodu ñojkta'aky tsajpótm es tyukwandsadyaay ja tujk éxtum tu'ugu

māk poj. ³ Ta oj t'ijxpraattu éxtumū jūnya'ank, es jam oj wye'emy kųjktu'ugū jūnya'ank mā kyubajkuty. ⁴ Ta ja Espírítu Santu myooyadu ja myak'ajtun nidugekyu ni nu'unu naty jáputy. Ta tkajxtu wiingátypyu ayuk wi'ix yu Espírítu Santu myooyadu ja ayuk es tkajxtut.

⁵ May myiĩn yu israelítaty jap Jerusalén esu Dios t'awdátut, es may nu'un ja ja'ay naxwiiĩn dyajnajxtu jap ja xuu. ⁶ Ko yu'ujuty tmūdoodu jam tsajwĩnm ñojkta'aky, ta ñaymyujkudu mayja'ay. Kyaj tniyawu ti tu jyátyuty ko nidugekyu oj tmūdowdu ja apóstulaty mut ja myugu'uktųjkyty tkajxtu wiingátypyu ayuk éxtum ja ja'ay di'ibu jagam tso'omp. ⁷ Ta di'ibu miindu xu'ajtrū du'ũn wyu'umudyaaydyu, es ñay'anmaayudu nidu'ugáty:

—Galileeu ja'ayu tyaadu di'ibu kajxtup, ¿kudii? ⁸ Pes, ¿wi'ixu tyaadu nmūdo'om kyajxtu éxtum udsajtamū n'ayuk'ajtam? ⁹ ¡Udsajtam nmi'inum mā wiingátypyu naxwĩndu! Ta yu ja'ay di'ibu tso'omp Partu, Meedyu, Elam, Mesopotamū, Judeeu, Kapadosu, Pontu, Asu, ¹⁰ Friju, Panfilyu, Ejiptu, Áfriku di'ibu myuwingonu Sirene, es nandu'unu xu'ajtrū di'ibu tso'omp Romu. Nija'adyu ja'ay di'ibu jajtr israelítaty es nija'ajuty di'ibu tyuktųjku ja wyinmā'añ ja israelítaty. ¹¹ Ta nandu'unu di'ibu tso'omp Kretu es Araabyu. ¡Es udsajtam nidugekyu tyam nmūdo'omu tyadu ja'ayuty tniğajxtu ja muj'ajtun di'ibu Dios tyiimpy es māk yajjāwu, du'un kyajxtu éxtum udsajtam ngajxum!

¹² Nidugekyu ja'ay du'ũn wyu'umudyaaydyu es kyaj tniyawu ti tyūnup es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—¿Ti tyaadu 'yandijpy?

¹³ Esu wiink ja'ay je'eyu oj ttukxi'iktū, es jyunā'andu:

—Ja'a ko múkadup.

Peedru kyama'añ

¹⁴ Ta yu Peedru mut ja myu'apóstulaty tyunāayuktu, esu Peedru oj kyajxy māk:

—Miits israelitu ja'ayuty es nidugekyu di'ibáty ijtup Jerusalén, mūdoo'ittu yajxon di'ibuts ngajxaampy. Tyam n'awanaya'añ di'ibu tu jyátyuty. ¹⁵ Ja nmugu'uk'ajtam kyaj myi'igyuty, éxtum miits mjunā'andu. Kyaj myu'ugudu ja'ayuty mut ko je'eyu ja yamu xuu waanu pyétyũm. ¹⁶ Tyaadu di'ibu miits yam m'ijxtup es nmūdoodup, yu'u di'ibu junán ja Diosu kyugajxpu Joel:

¹⁷ Dios jyunāñ: “Ko naty ja naxwĩndu tyugoyannu, nmo'oyupts ja nja'ajun mā nidugekyu ja'ayuty, es miidsaty ja m'u'unguty, yedyujk toxytyųjkyty, tkajxtut ja n'ayúkats.

'Yijxtup ja ijxmā'tun ja m'unā'ktųjk,

es ja mmujja'aydujkaty kyuma'aja'añ di'ibu Dios tyunaampy.
 18 Es nandu'un di'ibuts xymuuduump, yedyujk esu toxytyujk,
 nmo'oya'añuts ja nJa'ajunats,
 es tkajxudu n'ayúkats.

19 Ndunaambyuts ja muj'ajtun jam tsajwinm,
 esu ijxwu'umun nyajwu'uma'añuts naxwiin,
 ja ne'pyñ esu juun jok.

20 Kyaj ja xuu ñaky'ana'añ, du'uñ wyingoodsuya'añ,
 es tyugatsa'añ ja po'o tsáptsum éxtama ne'pyñ.
 Tugekyu tyaadu nduna'añuts kyajnumu naty jya'ty ja Diosu
 myuj xuu ma yajpayo'oya'añ ja ja'ayuty.

Tadu xuu jantsy muj 'yita'añ es mut ni'igu ja muj'ajtun.

21 Es nidugekyu di'ibu munu'xtakudup éxtama Nindsun'ajtam,
 nitso'oktup."

Ja'a du'unu tyaadu di'ibu kyuxjaay ja Diosu kyugajxpu Joel.

22 Net ja Peedru 'yakjunáñ:

—Mudowdu oy, mugu'uktujkaty israelítaty, di'ibu yam
 n'anuumyándup Jesús nazarenyujxm. Extam miits
 xyñijáwudu ko Dios twin'ijxy ja Jesús, du'un dyajniuxe'ky
 miits mwinduuyuty ko Jesuskyujxm ttuun ja muj'ajtun,
 ijxwu'umun es di'ibu ja'ay du'uñ muut wyu'umadya'aydu.

23 Miits xkyuyajktu ja Jesús ma ja romanu ja'ay es
 dyajkruuzpáttat es dya'ooktat. Du'un xytyuundu éxtama Dios
 ttuknibujtaku es jawyiin tnija'aju. 24 Peru Dios dyajjikypyejky
 ja Jesús es dyajpudseemy ma oj ñaxtaku, mut ko kyaj mbaat
 myumada'agyuty ja o'kan. 25 Es ja rey Davit tnmadyaky ja
 Kristu ko oj jya'ay jékyup:

Taayumts n'ixy ja Dios nwinduuyuts.

Tama'a n'aga'añdsyoo, kyajts tii ndsu'ugu.

26 Paaty jyotkujk'áty yu n'anmujaja'anats,
 es paadyuts ngajxy ja alabanzu ko Dios myújuty.

Po'xaptsu nnini'x mut ja jotkujk'ajtun,

27 mut ko mij kyaj xyña'ixut yu n'anmujaja'anats ma 'yity ja
 o'krutujkaty,

es nan kyaj xyña'ixut wyindugóyut ja mWa'ats Mduumbu.

28 Tuts mij xytyukni'ixu ja nu'u tu'u di'ibuts xyajja'tup ma ja
 jiky'ajtun,

es xymyo'oyaambuts ja xondakan ma mij m'ity.

Du'un jékyup tkuxjaay yu Davit.

29 Es ja Peedru 'yakjunáñ:

—Mugu'uktujkaty, ndukmu'awdajtabuts ko miits
 n'anuumudu ja n'apteety'ajtam Davit tu 'yeeky es tu ñaxtaku,
 es tam ja kyupotsy 'yity tyambaat. 30 Davit yu'u Diosu
 kyugajxpu, es kyaj du'un jyunáñ mut yu ky'um winma'añ,
 Dios yu'u wyandak es tpujta'aga'añ nandu'un éxtama reyun

tu'ugu tyuamp 'yaats ja Davit. ³¹ Du'un éxtam 'yixy, paaty ja Davit jyunañ ko jikyryúkup ja Kristu es ko yu ñini'x kyaj wyindugóyut. ³² Es jantsy tuj'ajtana Dios dyajjikypyejky ja Jesús, es ma taadu nidugekyu uudsuty ndestiigu'áttu. ³³ Dios dyajjikypyejky ja Jesús es trujtáky pyu'aay aga'añdsyoo es tmooy ja Espírítu Santu, du'un éxtam tu twanda'aky. Es tyam ja Jesús tu dyaky ja Espírítu Santu ma uudsuty. Es paaty du'un jyaty di'ibu miits m'ijxtup es mmudoodup. ³⁴ Yu Davit kyaj tsyajpejty, du'un éxtam ja Davit jyunañ:

Yu Dios t'anmaay ujtsu nWindsún:

"U'uñup nbu'aayuts aga'añdsyoo

³⁵ extu kots uj nyajtugóyut tugekyu miju mmudsip."

³⁶ Esu Peedru 'yakjunañ:

Jaygyúkadu miidsuty nidugekyu israelítuty. Jesús di'ibu miits myajkruuzpajttu, Dios oj trujta'aky éxtamu Windsún esu Kristu.

³⁷ Ko oj ja ja'ayuty tmudowdu di'ibu kyajx ja Peedru, net jyotmay'o'ktu es dyajtuudu ja Peedru es ni nu'unu apóstuluty:

—Mugu'uktujkuty, es uudsuty, ¿tits ndúndup?

³⁸ Esu Peedru 'yadsooy:

—Ja'aydyugóydyu mgu'am winma'añuty es xy'axájudut ja Diosu wyinma'añ. Net mnubáttut Jesukristu xyugyujxm, es ja Dios tma'xut miidsuty ja mbeky, es du'un xy'axájudut ja Espírítu Santu. ³⁹ Miidsuty yu Dios tu mdukmwandaagudu mat yu m'u'unk m'una'kuty, es nidugekyu ja ja'ayuty di'ibu jagam tsunaaydyup; nidugekyu di'ibáty ja Nindsun'ajtam Dios wyinwitsaampy.

⁴⁰ Du'unu Peedru oj kyajxy jeky, es wyinma'añmyooyu:

—Mubaktu ko ja Jesús yu'u du'un ja Kristu, kudibu Dios mdukkumadówdut mat ja pekyjya'ayuty.

⁴¹ Pánuty myubujktu wi'ixu Peedru jyunañ, ja'a oj ñubattu. Janituguk milun ja ja'ay di'ibu myubujktup ja Jesús ja xuu. ⁴² Es ja mubujkputajk jyotmooydyup tugekyu di'ibu ja apóstuluty tuk'xprujkadup, ñayyajti'igyadu madu myumubujkputy, kyajxtáktu es ñaymyujkadu, es ttujkwa'xtu ja tsajkaaky éxtamu Jesús ttuun ko jatim okpu tkaay madu 'yuxprujkputajk.

Wi'ix jyiky'attu ja jawyiimbu mubujkputy

⁴³ Esu apóstuluty ttuundu mayu muj'ajtan esu ijsxw'umun di'ibu du'uñu yajw'umadyaaydyu ja ja'ayuty. ⁴⁴ Nidugekyu di'ibu myubujktu ti'igyu 'yittu es dyajwa'xtu di'ibu naty myudajttup. ⁴⁵ Pánuty ti myudajttup, tyo'ktup ja'a, es ja ñimeeñ dyajwa'xtu wi'ix pán tyugoy'ajtxuty, ⁴⁶ es ñaymyujkadu muj tsajptajk ñabotsoty bom bom. Es majatyu tyujkuty kyaay 'yuktu ti'igyuty mat ja xondakun es mat ja oyjyot es t'awdajttu ja Dios. ⁴⁷ Es nidugekyu ja'ayuty jyunandu ko jyiky'attu

tay'ajtən maut. Es bom bom wyimbejty yu'ujuty di'ibu kyupujktap ja Jesukristu.

3

Tekypyuma'ay yo'oye'eky

¹ Tu'ugu xuu ja Peedru es ja Fwank pyatujkudu ma ja muj tsajptujk éxtam tuguk yaxp xuu, di'ibu israelítuty myudajttap ja ooru es kyajxta'aktu. ² Es jap tu'ugu yedyujk tu'udsu tyeky, kyaj mbaat yo'oy. Du'unu dnu tyaaak tyim'yajmiin tyim'yajjajtu naxwiiñ. Es bom bom ja myagu'uktujk myunejxyaty ma muj tsajptujk aa di'ibu xyu'ajtypy Ja Tsujru, es t'amdowdu limosnu yu ja'ayuty di'ibáty tujkudup muj tsajptujk ñabotsoty. ³ Ko oj t'ixy ja tekypyuma'ay ja Peedru es ja Fwank, net t'amdoodu ja limosnu. ⁴ Net ja Peedru es ja Fwank 'yijxudu, esu Peedru t'anmaay ja tekypyuma'ay:

—Win'ijxtuguts.

⁵ Es ja tekypyuma'ay twin'ijxy, es t'awijxy ja limosnu. ⁶ Net ja Peedru 'yanmaayy:

—Kyajtsu nmeen nmudaty, per tyam nmo'oyut di'ibats nmudajtypy. Ja Jesukristu, nazarenu ja'ay, ja'a xyuugyujxm uj mij n'anmaapy: Pudu'uk es yo'oyu'uk.

⁷ Net ja Peedru twijtse'ky ja tekypyuma'ay ma 'yaga'añgyu'u es tpuujku dyajtunaaygyujku, es netyu ja tyeky oj wye'emy muk es yajxon. ⁸ Es ja tekypyuma'ay pyujte'ky es tyunaaye'ky es yo'oydsyo'oñ. Net tyujku mudu Peedru es mudu Fwank muj tsajptujk ñabotsoty, ye'epy es pyuty ñepy es t'awdaty ja Dios.

⁹ Nidugekyu ja'ay t'ijxtu ko yo'oy es t'awdaty ja Dios, ¹⁰ es t'uxkajptu ko jya'adyu di'ibu natyu limosnu 'yamdeepy ja ja'ayuty ma ja muj tsajptujk aa di'ibu xyu'ajtypy Ja Tsujru. Ta du'uñu jyantsywyu'amadyaaydyu.

Peedru tmadya'aky wi'ix ja tekypyuma'ay tsye'eky

¹¹ Ja tekypyuma'ay di'ibu natyu tyeky tu 'yakuda'aky, kyaj tnasmatsu ja Peedru es ja Fwank. Es nidugekyu ja'ay jyantsywyu'amadyaaydyu du'uñu, es pyu'kn ñujxtaaydyu ma muj tsajptujk pa'a di'ibu xyu'ajtypy Salomongu Tyujk Wiin. ¹² Ko Peedru t'ijxy ja mayja'ay, ta t'anmaay:

—Miits israelítuty, ¿ti ko du'uñu mwu'amadya'aydyu ko xy'ixy yo'oy di'ibu naty tekypyuma'ay? ¿Es ti ko miits xy'ixtats nandu'an udsuty? ¿Tii miits mjnándup ko ngu'umgutujkunats tu ndúñats es yo'oye'egy tu tadu yedyujk? ¿Ti mjnaamp miidsuty ko ni'igu wa'ats ja'ay es paaty udsuty nmudátyats ja kutujkun es ndúnadats ja muj'ajtən? ¹³ ¡Kyaj dyu'anaty! Kyajts tu nduñ mat ja ngu'umgutujkunats. Ja Dios di'ibu awdajtudu ja n'apteety'ajtam, ja Abraan, Isaa esu Jakoob, tpujtákyu tyadu muj'ajtən es nmuj'ijxum ja 'yU'unk

Jesús. N'anmaapy yu'u ja Jesús di'ibu miits mguyajktu mut ja romanustajk. Ko ja Pilatu tjanasmatsuyañ, miidsuty kyaj xykyupujktu. ¹⁴ Jesús, wa'ats ja'ay es jiky'ajty tuj'ajtun muut, per miidsuty kyaj xykyupujktu. Es miits m'amdoodu ja Pilatu tnamatsut tu'ugu yajja'ay'o'kpu. ¹⁵ Du'un miits xya'o'ktu ja Jesús di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun. Peru Dios dyajjikypyejky ma ñaxtaju. Es uudsuty n'ijxtats es n'awa'anudup ko tu jykypyejky ja Jesús. ¹⁶ Ja'a ko ja Jesús yajmabéky, ja'agyajxm yu yedyujk di'ibu m'ijxtup es xy'ixy'attu, tu Jesús trujta'aky muk ja tyeky es oy tu dyaj'yo'oye'eky.

¹⁷ 'Mugu'uktajkuty, tats nnijawu ko miidsuty esu mwindsunuty oj xya'ooktu ja Jesús, kyaj xyñijawadu ko yu'u Diosu 'yU'unck di'ibu mya'o'ktu. ¹⁸ Per du'un ja Dios ttuun éxtam jékyup t'anmaay ja kyugajxputajk ko yu Kristu koonam 'yayówut. ¹⁹ Paaty yajtagátstu mwinma'añ es yajjumbítu mjot mut ja Dios esu mbojpu yajma'xut, ²⁰ net ja Dios tkáxut ja oy'ajtun ko mduknigáxudut jatugok ja Jesús di'ibu pyujtáck Kristu. ²¹ Per koonam tsyékyuty esu Jesús wya'umut jam tsajpótm extu ko Dios dya'óyut tugekyu, du'un éxtam twandaky jékyup mut ja kyugajxputy.

²² 'Moisés du'un t'anmaay ja n'aptajk'ajtam: "Miidsudyu mWindsun Dios kyaxaampy mut miidsuty nidu'uk ja mduamp m'aadsuty éxtamu kyugajxpu, éxtamts uj tu xykyexy. Koonam tsyékyuty es xymyudówdut miidsuty tugekyu di'ibu tadu Diosu kyugajxpu kyajxtup. ²³ Ja'a ko ja ja'ay di'ibu kyaj tmadowa'añ di'ibu tadu kyugajxpu kyajxypy, kyaj 'yittat mudu Diosu jya'ay."

²⁴ 'Nandu'un ja Diosu kyugajxpu Samwel es nidugekyudyu Diosu kyugajxputajk di'ibu óknam kyajxtu ja Diosu 'yayuk, t'awa'anudu di'ibu jatánup tyam du'un. ²⁵ Miits mbátudup ja wandakun di'ibu Dios myajwu'umxudu mut ja kyugajxputy, nandu'un mbátudup ja kajxy'átypu di'ibu Dios tyuun muut ja n'aptajk'ajtam. Du'un éxtamu Abraan t'anmaay: "Újts ngunu'xaampy nidugekyu naxwíñudu ja'ay mut tu'ugu mduamp m'aats."

²⁶ 'Ko Dios dyajjikypyejky ja Jesús di'ibu oy mduunu, net tkejxy jawyiin mut miidsuty es mgunu'xudut es nidugekyu miits xymyastu'uttat tadu mbékyuty.

4

Peedru esu Fwank, wyinduuyuty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

¹ Tambaatnnum naty ja Peedru es ja Fwank kyajxy ko myiindu ja teetyujkuty esu saduseeuty es yu windsun di'ibu kywentu'ajtypy ja muj tsajptajk. ² Ta jyot'ambujktu ko yu

Peedru es ja Fwank t'anmaay ja ja'ay ko tu Jesús jyikyrye es paaty ja o'krutjk jyikyryuka'andu nandu'un. ³ Net tmajtstu ja Peedru esu Fwank, es trajtaktu pujxndugoty es jap 'yitakumbomba, ja'a ko tu naty tsyu'ujun. ⁴ Es mayjya'ay tmabujktu di'ibu kyajxtu ja Peedru esu Fwank. Es du'un nimogox milun ñaybyatu ja yedyujkaty di'ibu mabujktap, abeky ja toxytyjk es u'unk ana'katy.

⁵ Jakumbom ñaymyujkudu jap Jerusalén ja israelitu ja'ayudy wyindsun, ja majja'aydyujkaty es ja di'ibuty tsajptugoty ya'xprajktap. ⁶ Es tam naty Anás di'ibu ijtp teedywyindsungorpk, ja Kaifás, Fwank, Alejandru es nidugekyaty ja teedywyindsungorpk myagu'ugaty.

⁷ Net oj yajwoty ja Peedru esu Fwank. Ta trajtaktu kujkoty, es dyajtudu:

—¿Pán ja mak'ajtan tu mmo'oyudu, o pán xyuugyujxm tu xya'aguda'aktu tadu tekyryuma'ay?

⁸ Net yu Espiritu Santu wyinma'añmyooyu ja Peedru, es t'adsooy:

—Kugajpn justisu es majja'aydyujkaty, ⁹ miidsaty tyam xyajtawdu wi'ix tu 'yaguda'agyu tadu ja'ay di'ibu ijty tekyryuma'ay. ¹⁰ Pes tyamats nnigajxt mat miidsaty es tnijawudat nidugekyu israelituty ko tyadu yedyujk di'ibu tyam miits mwinduuyaty, yu'u 'yagudaky ja Jesús nazarenu xyuugyujxm, yu Kristu di'ibu miits myajkruuzrajttu esu Dios yajjikyryujk jatugok. ¹¹ Es yu Diosu jyaaybyajtan tkajxy ja Jesús ma jyuna'añ: “Yu tsaa di'ibu miidsaty pojtsputjk xy'uxtjtu, yu tyadu tsaa tyamu net ñjxa'añ ma ja tujk t'ujx'atut.” ¹² Kyaj ni pán mbaadu wiinkru xyajnitsókam, mat ko ma tugekyu naxwíndu je'eyu ja Jesús ti'igy mbaat xyajnitsókam.

¹³ Ko di'ibu ana'amdup maj tsajptugoty t'ijxtu ko amuk jotmak yu Peedru esu Fwank 'yadsoodu, esu Peedru esu Fwank du'un yu'ujaty éxtum oytyim pán yedyujkaty, kyaj tmudattu ja xprajkun, net du'ñu wyu'amudyaadyu, es tmawinma'añbyattu ko yu'ujaty muat jyudijttu Jesús. ¹⁴ Es ja'a ko tam naty tyanu ja'a muat ja di'ibu naty tekyryuma'ay, paaty di'ibu ana'amdup maj tsajptugoty kyaj mbaat wi'ix 'yokjunannu. ¹⁵ Net tkajxprudsuddu taja'p yu Peedru esu Fwank. ¹⁶ Net ñay'anmaayudu:

—¿Ti net ndu'unum mudu tyadu ja'ay? Pes nidugekyu di'ibu tsanaaydyup Jerusalén tu tnijawudu ko yu'u tyuundup ja ijxwu'umun esu maj'ajtan. Kyaj mbaat n'anma'ayum ko kyaj. ¹⁷ Es kadiibu wya'xat yu ayuk, wa'an n'ok'anma'ayum ko kyaj ni pán tnakyñgajxtut ja Jesús.

18 Net tmajwoodu jatugok ja Peedru esu Fwank es t'anmaaydyu ko ni na'a jatugok tkakajxtut es ni tkatuk'ixtut ja Jesusu jya'a. 19 Es ja Peedru es ja Fwank 'yadsoodu:

—Juna'andu miidsuty ko patup yajkuydyunat di'ibu mi-its mgajxtup, o patup yajkuydyunat di'ibu Dios 'yane'empy. 20 Kyaj mbaat nmastu'udyuts es n'awanudats di'ibats tu n'ixy es tu nmudoyuts.

21 Net yu di'ibu ana'andap muj tsajptugoty muk tmagajxtu ja Peedru esu Fwank es kudi'ibu du'un naky'adu'atstat. Ta net tasmajtsudu. Kyaj tpattu ja winma'añ wi'ix mbaat ttukkumudoy, mut ko nidugekyu ja'ay t'awdattu Dios mut ja myuj'ajtun. 22 Ko ja tekyryuma'ay 'yagudaky, ja'a naty tmudaty ja jymujt justyikxy.

Mubujkputujk t'amdowdu jotmuk'ajtun

23 Ko yajnasmajtsudu yu Peedru esu Fwank, net oj ñajxtu ma naty yu myugu'uktujkuty es t'awa'anudu nidugekyuty wi'ix yu mujja'aydujkyuty es ja teedywyindsunaty 'yanmaayudu. 24 Ko t'awa'anudyaay nidugekyu tukmuku, net kyajxtaktu:

—Windsun, di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, mij tu xyryujta'aky yu tsajp, naxwiñudu, jikymyejyñ es tugekyu di'ibaty ijtp ma yu'un. 25 Mij oj mgajxy Espiritu Santukyujxm esu n'apteety Davitkyuxm ko mjunañ:

¿Ti ko yu wiinkru naxwiñudu jyot'ambuktu es yu israelitu ja'ayuty nugoobu du'un wyinma'añbyaaty?

26 Ja naxwiñudu reyuty pyudu'ktu esu israelituty ja jyustisutujkuty ñaymyujkudu es tmdsiptso'ondu ja Nindsun'ajtam Dios es ja Kristu. Du'un jyunañ ja Davit.

27 'Tuy'ajtun yu'u ko yaa Jerusalén ñaymyujkudu Eroodus, Ponsu Pilatu mudu israelituty es punuty kyaj 'yisraelituty, es tmdsip'ajttu miju m'U'unk Jesús, di'ibu mij mbajtak éxtamu Kristu. 28 Du'un yu'u ttuundu tugekyu di'ibu miju naty tu xytyuknibujtaagu jyatudat. 29 Tyam, Windsun Dios, ok'ix wi'ix jyot'ambuktu, es meegyuts ja muk'ajtun es kudiibu uudsuty ndsu'ugudu esuts ngajxwa'xtut miju m'ayuk. 30 Es mut miju mmuk'ajtun nduñats nya'agada'agyuts yu puma'ayuty es ndundats yu ijxwu'umun esu muj'ajtun mut ja mwa'ats mduumbu Jesús xyuugyujxm.

31 Ko kyajxtaktaaydyu, ta ja tujk oj yi'xy ma naty jap tu ñaymyukudu. Net ja Espiritu Santu myooyu muk'ajtun, es tkajxtaaydyu mut ja mujaa yu Diosu 'yayuk.

Wi'ix ja jawyiimbu mubujkpu ñaybyudukudu nixim niyam

32 Ja ja'ay di'ibuty 'y'axajudu Jesús myudajttu nidugekyu ti'igyu ja winma'añ es oy ñaydsyokudu nidu'uk nidu'uk.

Ni pán kyajunáñ “ujtsu nja'a” di'ibu naty myudajttap. Nidugekyu twinmaaydyu ko tugekyu di'ibu naty myudajttap, yu'u nandu'un dyajtúndut nidugekyuty. ³³ Es ja apóstuluty tnikajxpajt'adu'utstu mut ja mak'ajtan ko Jesús tuj'ajtan jyikypyejky, es ja Dios tjantsykyuni'xy nidugekyuty di'ibu myubujktu. ³⁴ Kyaj ni pánu naty ma yu'ujaty di'ibu tugo'y'ajtxur. Ja'a ko pánuty myudajttap ja ñáxuty o tyujk, tyo'ktu, ³⁵ net dyajmiindu ja meeñ es tkuyajktu ma ja apóstuluty. Net oj dyajwaxtu nidu'ugátyuty nu'un pán dyajtugoy'áty. ³⁶ Du'un ttuuñ yu Josee, ja di'ibu apóstuluty yajxubajttu Bernabee, di'ibu tyijpy Yajjotkujk'ajtrú. Bernabee, ja'a yu'u Leví tyuamp 'yaats es jap jyajty naxwiíñ ma txu'aty Tsyipre. ³⁷ Yu'u tte'ky tu'ugy kyam nax di'ibu myudajtypy, es dyajmiíñ ja meeñ es tkuyajky ma ja apóstuluty.

5

Ananiius esu Safiru

¹ Peru wiinkru yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Ananiius, yu'u mut ja ñudo'oxy Safiru tto'ktu nandu'un tu'ugu ñax, ² es trujku'ktu waanu ja meeñ. Es ja meeñ di'ibu nadujku, Ananiius oj dyajnejxy ma ja apóstuluty éxtam jyawu ka'pxy ja nax tsoo. Es ja ñudo'oxy ñija'ap tugekyu.

³ Netu Peedru 'yanmaayú:

—Ananiius, ¿ti ko tu xytyu'umo'oy es tyáktu ja mujku'ugópku Satanás ma mwinma'añ es xyjawin'uuñá'añ ja Espiritu Santu, es xyajwu'uma'añ oynu'unun ja meeñ di'ibu tu yajkujúy ja mnax? ⁴ Ja nax mijtsu mja'a ijty. Es ko xytye'ky, ja meeñ nandu'un mijts mja'a. ¿Ti ko tu xywyinmay xytyuna'añ yu tyadu? Tu xyjawin'uuñá'añ yu Dios, kyaj jya'ajaty ja naxwíñdu ja'ay.

⁵ Ko tmadooy yu'u Ananiius, ta oj kya'ay eeky. Es tsu'kadyaaydyu pánuty myudoodu di'ibu jajtu. ⁶ Net myiindu uná'ktujkuty, es t'abijttu Ananiius ja ñini'x es oj dyajnaxtákuu.

⁷ Ko 'yijty táguk oorú, tyujku Ananiiusu ñudo'oxy, ni tkanijawu ko tu 'yeeky ja ña'ay. ⁸ Ta Peedru yajtuujy:

—Anmaagyuts, ¿tu xytyooktu ja mnax éxtam tu dyajmiíñ ja meeñ?

Esu Safiru jyunáñ:

—Du'unats tu ndeeky.

⁹ Netu Peedru 'yanmaayú:

—¿Ti ko miidsaty ti'igy mwinma'añ tu xyryujta'aktu? ¿Ti ko tu xyjawin'uuñá'andu ja Nindsun'ajtamú Jya'ajun? Jap tujá'p myindu di'ibu oj tu dyajnaxtákuu ja mña'ay, es tyam mijts nandu'un myajnaxtákuu'andu.

10 Netyu ja Safiiru kyadaay es 'ye'ky jam tyeky'ajxmu Peedru. Ko tyukudu ja unakuty, net trattu eeky. Ta dyajpudsuumdu es dyajnaxtukudu ña'aybyu'am. 11 Jyantsytsyu'kadyaaydyu pánaty myubujktu Jesús es nidugekyu ja'ay di'ibáty myudoodu tadu di'ibu jajtudu yu Ananius esu Safiiru.

May ja muj'ajtan yajtúñ

12 Es ja apóstulaty ttuundu may ja ijxwu'umun esu muj'ajtan. Es nidugekyu mubujkputuk ñaymyujktayyudu ma txu'aty Salomongu Tyuk Wiin. 13 Tsu'kadur ja ja'ay di'ibu kyamubujktu ja Jesús es ñaymyúkadut muut ja mubujkputuk, oy tmajja'adu. 14 Net tmubujktu ja Nindsun'ajtum Jesús mayja'ay, yedyuk toxytyukuty. 15 Es extu dyajpudsuumdu ja puma'ayuty myabangujxy jap tu'ajp, es ko ñaxut ja Peedru, oyjye'eyu 'yawax kya'at ma ja puma'ay. 16 Es ja ja'ayuty di'ibu Jerusalén kajpn myawingón, nandu'un dyajmiindu ja pyuma'ayuty es di'ibu mujku'u ya'ayoojmur, es nidugekyu 'yagudaktaaydyu.

Apóstulaty yajtsúmdu

17 Net ja teedywyindsungóp es ja sadusee ja'ay di'ibátyu naty jap tjantsyñaywyinnaxujáwudu, 18 tmajtstu ja apóstulaty es trujáktu pujxndugóty. 19 Per tu'ugu Nindsun'ajtum 'yanklus myiñ es dya'awatsy ja pujxnduk koots es dyajpudseemy, es t'anmaay:

20 —Nujxtu muj tsajptuk ñabotsoty, es awánudu ja'ay ja ayuk di'ibu yu jembyu jiky'ajtan.

21 Ko oj xuuñu, net tyukudu tsejkyu muj tsajptuk ñabotsoty. Ta ya'uxpuktsondáktu.

Es ja teedywyindsungóp es di'ibáty jap dyajnaymyukudu nidugekyu israelítaty ja myujja'aydyuk di'ibáty naymyukudur ma di'ibu ana'amdur muj tsajptugóty, net t'anmaaydyu ja polusiuty es dyajmíndut ja apóstulaty di'ibu jap pujxndugóty.

22 Per ko oj jya'ttu ja polusiuty ma pujxnduk, kyaj jap pán trattu ja apóstulaty. Ta jyambijttu jatugok, 23 es t'anmaaydyu:

—Adiky tu nbaadyuts ja pujxnduk jantsy yajxón es mut ja soldaadaty jap ma tuk aa tkwenta'attu, per kots tu nya'awa'atstu, ni pánuts jap tu ngapaattu pujxndugóty.

24 Ko tudoodu ja teedywyindsunuty esu muj tsajptuk kwenta'ajtru wyindsán, net ñayyajtuudu ak yu'ujuty wi'ixu tyadu kyuguxya'añ. 25 Es ko waanu 'yijty, ta jyajty tu'ugu yedyuk di'ibu anmaay:

—Tadu yedyukuty di'ibu uxu'ny mbujáktu pujxndugóty, tap dya'uxpuktu ja ja'ay muj tsajptuk ñabotsoty.

26 Net ja muj tsajptujk kwentu'ajtpu wyindsán oj ñejxy mut ja tyuumbutujkuty, es dyajmiindu yajxón ja apóstulaty, ja'agyujxm ko tsyu'ugudu ko tsyaaga'adsudat ja ja'ay. 27 Ko dyajmiindu, ta dyajnujxtu ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, es ja teedywyindsungópik 'yanmaayy:

28 —Tuts miits nyajkubóktu es kyaj xyñakyya'uxpúktut ja ja'ayuty mut ja Jesusu 'yuxpukun. ¿Es ti tu xytyundu? Tu ja'ay xyu'uxpukta'aydyu miidsuty ya Jerusalén, es uudsuty xytyuknikujxm'ata'andu ko 'ye'kyu tadu ja'ay.

29 Net ja Peedru mut ja apóstulaty 'yadsoodu:

—Koonam tsyékyuty es nmumado'om ja Dios es kudiinam ja ja'ayuty. 30 Dios di'ibu 'yawdajt ja n'aptujk'ajtum, yu'u yajjikyruujk ja Jesús di'ibu miits mya'o'ktu es xykyuduuaydyu kruuzkujxm. 31 Es ja Dios dyajtsajpejty es trujtáky ma 'yaga'añgyu'u, es dya'ity Yajnutsókpu es Ana'ambu, es ja israelitu ja'ayuty jyodumbittut es yajma'xut ja pyojpu. 32 Es uudsuty n'ijxtuts es n'awanuts di'ibuts n'ijx nmadoo, es nandu'un yu tuj'ajtan t'awanu ja Espírítu Santu di'ibu Dios tu dyaky di'ibu myumadeepy.

33 Ko tmudoodu tyadu ayuk, ta jyot'ambujktu es tym'ya'oogandu. 34 Per ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugótyu naty, jap tu'ugu fariseeu txu'aty Gamalyel, di'ibu yajxón ñija'ap ja tsajptujku 'yuxpukun es di'ibu ja'ay wyindsu'kup muj. Ta tynnaaye'ky es tni'ana'am es dyajpudsúmdat ja apóstalu. 35 Net t'anmaay di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty:

—Miits israelítuty, naygywentu'átudu oy di'ibu mdunaampy mudu tyadu ja'ayuty. 36 Jamyatstu miidsuty ko kyaj jyékyubyuty pyude'ky yu Teudas di'ibu junán: “Ujts yaa ijtp muj.” Es tranujxtu taxk mugo'pxu yedyujk. Per dya'o'ktu Teudas, es nidugekyu di'ibu panujxudu tyugooydyaay. Es jap oj kyujxta'ay. 37 Ko waanu 'yijty ko yajkuja'ayy sensu, net pyude'ky ja Juudas, Galileeu ja'ay, es mayjya'ay nandu'un pyanujxudu. Es nandu'un dya'o'ktu Juudas, es nidugekyu di'ibu panujxubu naty ñaywya'xtaayudu. 38 Paaty n'anuumu, mastu'uttu tyadu yedyujkuty. Wa'an t'ixtu. Ja'a ko tyadu xpujku, pun yu'u ja'ayu jya'a, naxaambu'u, 39 per pun ja Diosu 'yuxpukun, kyaj mbaat miits xyajtagódyu. Mnaygywentu'átudup, mut ko tsojk nujx mdsiptundu mut ja Dios.

40 Nidugekyu tmudoodaaydyu. Net dyajmiindu ja apóstulaty. Ta twojptu kanak ok es jatugok dyajkubojktu muk ko Jesusu 'yuxpukun tpaduunnu. Net tasmajtsudu. 41 Net ja apóstulaty tso'ondu jap es jyotkujkadyaaydyu ko 'yayoodu es tsooyduundu Jesuskujxm. 42 Es kyaj tmastuttu esu ja'ay dya'uxpúkat, es tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk ko Jesús

ja'a du'un ja Kristu. Du'un ttuundu bom bom muj tsajptujk ñabotsoty es nandu'un dya'uxpejky tujkm tujkm.

6

Nijuxtujkx yajje'xywya'xpx

¹ Ja tiempu ñimayu'adutstu ja ja'ay di'ibuty myubujktap ja Jesukristu. Net di'ibáty kyajxtap ja grieegu dyajtsondáktu ja u'unan wi'ix dyajwa'xy ja je'xy bom bom. Du'un jyunandu ko kyaj yajxon yajkáydyu ja ku'ekyty'o'oxy di'ibáty kyajxtap ja grieegu. ² Net ja nimajmajtskpu apóstalu dyajnaymyujktaayudu nidugekyu di'ibu myubujktu, es t'anmaaydyu:

—Kyaj 'yóyuty kots uudsuty nmastu'uttat ja Diosu 'yayuk ngajxwa'xtat es nyajwa'xudats ja je'xy. ³ Paaty miits mugu'uktujkuty, uxta'aydyu nijuxtujkx yedyujk di'ibu myudajtypy ja oyjyot es di'ibu jyaygyujkup, di'ibu tu myo'oyuty ja Espiritu Santu myuk'ajtan es ttun tkajxtu di'ibu Dios tsyejpy, es tuknipuku tyadu tuunk. ⁴ Es uudsuty, apóstaluty, nyajnejxypyats ja Diosu 'yaxpukun esu kajxtákan.

⁵ Nidugekyu ja ja'ayuty t'oyjya'adu éxtam ja apóstaluty oj twinma'añmyo'oydyu. Es net twin'ijxtu Esteebu, di'ibu ni'igu ja Dios tmabejky es ja Espiritu Santu mooyu muk'ajtan es winma'añ es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy. Es nandu'un twin'ijxtu Felipe, Prókoru, Nikanoor, Timón, Parmenus esu Nikolás, Antyokiiu ja'ay di'ibu taaup kyupujk ja israelítadyu myubujkan. ⁶ Net dyajmiindu ma ja apóstaluty, di'ibu kajxtáktu es tku'unikoonda.

⁷ Es ja Diosu 'yayuk myujtujkuy'adútsy es ñimayu'adútsy ja mubujkputujk jam Jerusalén, es extu nimay ja teetyujkuty tmubujktu ja Jesús.

Esteebu yajmátsy

⁸ Esu Esteebu myooyu Dios ja kunu'xan esu muk'ajtan es ttúnat ja muj ijsxw'amun esu muj'ajtan ma ja ja'ayuty. ⁹ Nan tamu naty ja ja'ay naaguty di'ibu yo'oydyup ma yajtijy Awa'atstuuyudu Ja'ayu Tsyajptujk. Tamu naty di'ibu tso'ondup Sirene ñaaxóty, Alejandriu, Silisyu esu Asyu, es dyajpudu'ktu tsip es t'anmaaydyu wi'ixáty ja Esteebu. ¹⁰ Per kyaj mbaat tmumada'aktu, mat ko yu Espiritu Santu mooyup ja winma'añ ja Esteebu.

¹¹ Net ja Esteebu myudsip tmajuudyu andákruty di'ibu juna'andup ko tu tmudoy ja Esteebu myugajxtugóyuty ja Moisés es ja Dios. ¹² Mudu tyadu anu dyajpudu'ktu ja mayjya'ay esu mujja'aydyujkuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpuktap. Es nidugekyu tmajtstu ja Esteebu es dyajnajxtu

mā di'ibū ana'amduṗ mui tsajptugóty. ¹³ Es dyajmiindu ja andákruty di'ibū junán:

—Tyadu ja'ay du'ñum tmugajxtugóyū tyadu wa'ats lugaar es nandu'ñū Moisesū 'yana'amūn. ¹⁴ Tuts nmudoy ko jyuna'añ ko yū Jesús nazarenū, yū'ū yajkutugoyaambyū tyadu mui tsajptujk es kyaj n'okpadu'unūn di'ibū Moisés xytyukmanikákūm.

¹⁵ Net nidugekyū di'ibū naty jap ana'amduṗ mui tsajptugóty, t'ijxtū tūyū Esteebū wyiin jyujp éxtūm tu'ugu anklus.

7

Esteebū, wyinduuyūty di'ibū ana'amduṗ mui tsajptugóty

¹ Net ja teedywyindsungópk dyajtūy ja Esteebū:

—¿Tii tūy'ajtan tugekyū tyādu?

² Net 'yadsooy ja Esteebū:

—Miits mugu'uktujkūty, mujja'aydyujkūty, mudoo'ittū. Ja Dios di'ibū mui'ajtan myudajtyry, kuxū'k mā ja n'apteety'ajtūm Abraan ko naty jap tsyūnū Mesopotamyū, mā kyajnumū naty tsyooñ es tsyūnūt jap mā kajpn txū'aty Arán. ³ Es ja Dios t'anmaay ja Abraan: “Pudsūm yāa mgajpnóty es mastu'ut ja mmugu'uktujkūty. Nujx mats mij ngexy wiink nax di'ibūts mij ndukni'ixūyaampy.” ⁴ Netū Abraan tsyo'oñ mā ja Kaldeebū ñax es ñejxy tsūnaabyū jap Arán. Netū tyeety 'ye'ky, es ja Dios dyajmiiñ yū Abraan mā tyādu nax, mā tyam ndsūna'ayūm. ⁵ Per kyaj yajmooy ja ñax, ni kujm metrū. Per Dios tyukmawandakū: “Nmeebyuts mij tyādu nax esū m'u'unk m'ok.” Perū Abraan kyajnumū naty ja 'yu'unk, ⁶ es ja Dios 'yanmaayū: “Yū mdūmp m'aats jap tsyūnūt mā wiink nax, es jap tyūnūt muk éxtūmū mūduumbū, es axūk jyátūt taxk mugo'px jumujt. ⁷ Per ujts nandu'ñ ndukkumudowaambyuts yū tadū naxwíñdū, es ókūm pyudsúmdūt jap miidsū mdūmp m'aats es myíndūt yāa es xy'awdátuduts.” ⁸ Dios kyajxy'ajt mūt ja Abraan es trujtáky éxtūmū iwxwū'umūn es ja 'yu'unk yajtsúkūt waanū mā ja yedyujk'ajtan*. Paaty ko jyajty naxwiiñ yū 'yu'unk Isāa, ko tyuktujkxabejty Abraan tsiiky yū Isāa waanū mā ja yedyujk'ajtan. Es ja Isāa nandu'ñ ttuūñ mūt ja myaank Jakoob, esū Jakoob nandu'ñ ttuūñ mūt majmajtsk ja myaangūty, di'ibū tyūmp 'yaats ja majmajtskrū israelitū ñaxwíñdū.

⁹ Tyādu Jakoobū myaangūty di'ibū udsajtūm n'apteety'ajtūm, kyaj ttukmuj'ijxū ja myuga'ax Josee es ttukmude'ky éxtūmū mūduumbū mā yū Ejiptū ñax. Perū Dios yū'ū kywentū'ajtyryū naty ja Josee, ¹⁰ es dyajpudseemy mā

* 7:8 Ix Lukus 1:59.

naty 'yity ayo'onóty. Esu Dios tyuun esu Josee 'yagupúkudut ja faraón, Ejiptu ryey. Es ja rey pyuják yu Josee éxtamu gobernadoor Ejiptu es nandu'un mā ja rey u tyujk.

11 'Net myiñ ja mak yuu, esu mak ayo'on 'yijty mā tugekyu Ejiptu ñax es Kanán, esu n'aptujk'ajtam kyaj tpattu ti jyu'xtap. 12 Es ko Jakoob tmudoy'ajty ko japu triigu mā Ejiptu, ta tkejxy ja myaanguty, udsajtam n'aptujk'ajtam, es tjúyat ja triigu. Net tim jawyiin oj ñajxtu ja n'aptujk'ajtam. 13 Es ko myumajtsk ok ñajxtu, netu Josee t'anmaaydyu ja myuga'axuty: "Uj Josee, miits xymyuga'ax'ajttap." Net ja Ejiptu ryey tnija'aju ko yu Josee yu'u isralitu. 14 Net ja Josee tñigajxu tyeety Jakoob es nidugekyu myugu'uktujk, di'ibu nidugu'px majmókx ja ja'ay wyínaty. 15 Du'un jyajty ja Jakoob es tsyunaaydyaknbejky jap Ejiptu. Oknam 'ye'ky, es nandu'un 'yo'ktaaydyu myaanguty. 16 Es du'un oj yajmunejxy ja Jakoobu ñini'x jap Sikem, es dyajnaxtujku mā ja aank di'ibu Abraan jyuuy mā yu Amooru myaank.

17 'Es kumjékyñum jyata'añaty di'ibu Dios tyukmawandaku Abraan, yu isralitu ja'ayaty ta myayu jap Ejiptu. 18 Net jap Ejiptu oj ryey'aty di'ibu naty kyaj t'ixy'aty ja Josee. 19 Tadu rey yajtuun ja axuk winma'añ es mak dyajmuduñ nidugekyu ja n'aptujk'ajtam. Es t'anmaay yu u'unktaak u'unkteedyaty ko agwanu ja myaank di'ibu maxu'unk'ajtp, tnika'aktut es 'yooktat. 20 Net ja Moisés jyajty naxwiñ. Es jantsy tsuj ijty ja u'unk, es ja tyeety tyak pyujku'ku tuguk po'o. 21 Net ko tnikaktu, ja rey ñux dyajpude'ky es dyaj'ye'ky éxtamu 'yu'ungun. 22 Paaty ja Moisés ya'uxpjkudu tugekyu di'ibu ñija'ap Ejiptu. Ja'a ijty maj di'ibu myadyakypy es di'ibu tyi-impj.

23 'Ko tmudajty justyikxy jamajt yu Moisés, ta jynáñ tku'ixa'añ ja isralitu myugu'uguty. 24 Ko jyajty ja Moisés, ta t'ijxy tu'ugu Ejiptu ja'ay ko axuk ttuñ tu'ugu isralitu. Net ja Moisés tniwaandúty yu myugu'uk es dya'e'ky ja Ejiptu ja'ay. 25 Es yu Moisés tñwinma'añbyáty ko yu isralitu myugu'uktujk ta tjaygyúudu ko yu Dios dyajtso'oga'añ ja isralitaty es tñjita'aga'añ yu Moisés éxtamu yajmitsókpu. Per yu'ajty kyaj tjaygyujkudu.

26 'Jakumbom ja Moisés tpaty nimajtsk ja isralitaty di'ibu naty jap naydsyi'kup, es ja Moisés dyajkuxáñ ja tsip. Ta t'anmaay: "Miits mnaymyugu'uk'ajtudup. ¿Ti ko mnaydsyiigudu?" 27 Net di'ibu naty jyantsytsyi'kypy tñas'yojkudu ja Moisés, es t'anmaay: "¿Pán ta mbajta'agyaty éxtamu windsun o justisun mut udsaty?" 28 ¿Ti xya'oogaambats, éxtam uxu'uy xya'e'ky ja Ejiptu ja'ay?" 29 Ko tmudooyu tyaadu, netu Moisés kyeky es ñejxy mā Madyanu

ñax. Jap tsyanaay éxtum jagam ja'ay es pyejky. Net tpattu majtsku myaank.

³⁰ 'Ko ñajxy justyikxy jumajt, japu naty muj ittum myawingonu Sina'ii Kopk, net kyaxe'ky tu'ugu anklus ma tyoy tu'ugu apyñgyery. ³¹ Ko Moisés t'ijxy, ta du'ñu oj wya'um. Es ko tawingooñ es t'ijx'oyuyañ, net tadooy ko Dios 'yanmaayu: ³² "Ujts Dios di'ibu Wyindsun'ajtypy ja m'aptujk Abraan, Isaa esu Jakoob." Net ja Moisés tyujku tsuyiibyu mudu tsu'ugu, kyaj ñaydyuk'a'ijxu es t'ixut. ³³ Es ja Dios 'yanmaayu: "Yajjunák ja mgu'uk mdekykyjxy, mat ko wa'ats ja it lugaar ma mdanu. ³⁴ Tuts n'ixy wi'ix 'yayowdu ja nja'ayty jap Ejiptu, es tuts nmudoy jyu'uy ya'axtu. Es paadyuts tu njunaky es nyajtso'oga'añuts. Pes min es ngaxut Ejiptu."

³⁵ 'Oyjya'ijxma'tudu Moisés es 'yanmaayudu: "¿Pún tu mbujta'agyaty éxtum windsun o justisun?", óknum Dios kyajxu tyadu Moisés éxtum windsun es dyajpudsumat jap Ejiptu, ja anklus di'ibu kaxu'k ma ja apyñgyery tpudujku ja Moisés. ³⁶ Moisés dyajpudseemy jap Ejiptu n'aptujk'ajtam es ttuñ yu muj'ajtan esu ijxwu'umun jap Ejiptu es ma Tsaps Jikymyejyñ, es nandu'an ko justyikxy jumajtu naty 'yity muj ittum. ³⁷ Tyadu Moisés t'anmaay ja israelítaty: "Dios kyaxaampy tu'uk miidsu mmagu'uk éxtum kyugajxpu, éxtamts uj tu xykyxy. Es xymyubúktat yu'u."

³⁸ Esu Esteebu 'yak'anmaayu:

—Nan ja'a ja Moisés, jamu naty muut ma ja muj it, ma ja anklus myugajxu ma ja Sina'ii Kopk. Ja'a yajmooy ja ayuk di'ibu tuknija'ap wi'ix ja jiky'ajtan es dyajnaxut ma udsajtam. ³⁹ Peru n'aptujk'ajtam kyaj tumudowandu ja Moisés, es t'uxtijtu es yajumbitandu jatugok jap Ejiptu. ⁴⁰ Net t'anmaaydu ja Arón: "Ndsojktupts es xyajkójut ja ndiósuts di'ibu udsaty xywyinyo'oyudup. Kyajts nnijawudu ti jaitu tadu Moisés di'ibu tu xyajpudsu'umum ma Ejiptu ñax." ⁴¹ Net ja Arón oj dya'agojwinnáxy tu'ugu tooru'unak ak ooru. Es net dya'o'ktu ja byorreegaty es ttukwindsu'kadu ja tooru'ungu 'yagojwinnáx. Net tujtuundu ja xuu es xyondaktu mat di'ibu tu dyajkojtu. ⁴² Net ja Dios ñikáku yu'ujty es tmastuttu es t'awdattat ja madsa'a di'ibu jam tsajpótm. Pes du'an éxtum jap 'yity kaxja'ay ma yu Diosu kyugajxpu ñeky:

Miits israelítaty, ¿ti ojts xya'ooktu ja mborreegu,

es ojts xytyukwindsu'kaduts

ko m'ijty justyikxy jumajt ma ja muj it?

⁴³ Kyaj dyu'anuty, mbaguydu ja tujk ma 'yity ja Molok di'ibu miits m'awdajttup,

es nandu'an mbaguydu ma 'yity ja Renfanu myadsa'a, di'ibu nandu'an m'awdajttup.

Es ja Molok es ja Renfán,
 ku'am miits xya'awingojnajxtu es xy'awdata'andu.
 Paadyuts uj miits nyajpudsuna'andu ma mgajpnuty es ma
 mnaxuty,
 es ngaxa'lanuts extamu maduumbu waanu jagam ma Babiloñu
 ñax.

44 Esu Esteebu 'yakunañ:

—Ma ja muj it, jam ja n'aptajk'ajtum tmudajttu tu'ugu wit
 tsajptajk ma ja Dios t'awdajttu. Dios ja Moisés tyuk'ixxu
 wil'ix tkójut. 45 Es ja n'aptajk'ajtum t'axájudu yu tyadu wit
 tsajptajk éxtamu kuma'añ. Esu tyadu Joswee es di'ibu muut
 myiñ, dyajmiñ ja wit tsajptajk ko Dios dyajpudseemy yaa ja
 jekyjya'ay es tmooy ja ñax ja israelítuty. Es du'un 'yijttu ma ja
 Davitu tiempu. 46 Es yu Davit pyat ja may'ajtan Dios wyindum,
 es 'yamdooy es dyajkójut tu'ugu tajk ma tsuunut ja Dios di'ibu
 Jakoob 'yawdaj. 47 Per ja Salomonk, Davitu myaank, yu'u
 kyoj ja Diosu tyujk. 48 Per kyaj ja Dios Tsajpótmedu tsuunuu
 ma ja tsajptajk di'ibu ja'ay kyejpy. Extum jyunañ ja Diosu
 kyugajxpu:

49 Du'un ja Dios jyuna'añ:

“Yu tsajp yu'uts n'uñaaadyakn'ajtypy,
 es ja naxwíñudu yu'u madsu ndeky nbujta'aky.
 ¿Di'ibu dunu tajk mgojándup esats uj jap ndsuunut,
 o ja lugaar mats uj nbo'xat?”

50 Pes ujts ku'am tu nbujta'aky tugekyu yu'u.”

51 Es ja Esteebu ni'igu t'ak'anmaaydyu:

—Miidsuty kyaj 'yóyuty ja mwinma'añuty, paaty kyaj
 xymudowa'andu. Tuk nax ti'igyuty miidsuty mut ja
 m'aptajkaty, taayam miidsuty nandu'un xymudsip'attu ja
 Espíritu Santu. 52 Ja'a ko yu'ujuty 'yaxaktuundu nidugekyu
 Diosu kyugajxpu es extu dya'o'ktu di'ibu jékyup kyajx ko
 myina'añ ja di'ibu jiky'ajt tay'ajtan muut. Es ko oj myiñ, miits
 mguyajktu es 'yoogut. 53 ¡Miidsuty di'ibu tu t'axájudu ja Diosu
 'yana'amun di'ibu ja'aguyjxmu anklas myajmooydyu, kyaj tu
 xymuamudowdu!

Esteebu 'yeeky

54 Ko yu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty tmadoodu yu
 tyadu ayuk, ta jyot'ambujktu es ñaydyatska'tudu ja'aguyjxm ja
 Esteebu. 55 Peru Esteebu, mooyu ja Espíritu Santu ja muk'ajtan
 esu winma'añ es ttun tkajxat di'ibu Dios tsyejpy, es pyat'ijxy
 jam tsajpótme es t'ijxy ja Diosu myuj'ajtan, es ja Jesús tyanu
 aga'añdsyoo ma Diosun. 56 Net 'yanmaayudu ja Esteebu:

—¡ixtu! N'ijxypyuts ja tsajp awa'ats, es ja Naxwíñudu
 Ja'ayudyu Kyudunaabyu pyu'aaay aga'añdsyoo ja Dios.

57 Es di'ibu ana'amdap maj tsajptugóty t'amajtsta tyatsk kadiibu tnakymyudówdat. Ta yaxkaktu jantsy muk es tmudsiptso'onda ni'igu ja Esteebu es dya'ooga'anda. 58 Net dyajpudsuumdu jap Jerusalén es tkuka'tsta. Es di'ibu tyuundu, ja di'ibu ñi'u'annudu, tkuyajktu ja ñikujxyudu wit es ttukkudujkudu tu'ugu uná'k di'ibu xyu'ajtypy Saulu. 59 Es ko jam tsaaga'tsta ja Esteebu, net ja Esteebu kyajxta'aky:

—Windsún Jesús, axájuts ja n'anmujaja'an.

60 Net ñaygyoxtnaaydyáku ja Esteebu es yaxkeky muk:

—Windsún Jesús, katu xyruujta'aky ñikujxm yu tyadu peky. Es ko du'ann jyanañ, net oj 'yo'knu.

8

Saulu tpajudity ja mubujkputujk

1 Es ja Saulu yu'u maut ñaybyujkudu di'ibu ya'o'ku Esteebu.

Nan ja xuu oga'an tpajudijttáktu mukta'aky ja mubujkputujkuty di'ibu jap Jerusalén. Es nidugekyu ja mubujkpu pudsuumdu jap Jerusalén es ñaywya'xtaayudu ma ñáxudu Judee es Samaaryu. Yu'uyu apóstulaty oj wyu'umdu jap Jerusalén. 2 Es nija'ajuty di'ibu Dios 'yawdajttap, dyajnaxtujkudu ja Esteebu es tnijuuy tniyaxtu. 3 Per ja Saulu tpadu'udujku ja ja'ayuty nidugekyu di'ibáty ja Jesús pyanujxtap, tujkm tujkm tju'ttu yedyujk toxytyujk, tpawijts tpajudojttu es tssuumdu.

Kristu yajnimadya'aky ma Samaaryu

4 Es di'ibáty pudsuumdu jap Jerusalén tkajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk es ja ñitsokan oymyaaty ñijxtu. 5 Du'annu Felipu ttuuñ es ñejxy ma tu'ugu Samaaryu kajpn. Es net dyajt-sondáky tkajxwa'xy ko Jesús yu'u Kyristuty di'ibu Dios tu tkexy. 6 Es ja ja'ay ñaymyujkudu nidugekyu, es tmadoo'ijttu yajxón di'ibu ja Felipu kyajxupy, es t'ijxtu nandu'ann ja ijxwa'umun di'ibu myadajtypy ja muj'ajttan di'ibu Felipu tyuun. 7 Es may ja ka'oybyu t'axkejxy ja Felipu, es ya'axtu ja ka'oybyu ko pudsemy. Es mayu xux ja'aydyujk es ja tekymya'atru 'yagudaktu. 8 Paaty nidugekyu ja'ay ma ja kajpn wyu'umdaaydyu jotkujk.

9 Jap tsyunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xu'ajtypy Simonk. Es ja'a ijty bruju es twin'uun ja ja'ay jap ma tugekyu Samaaryu ñax es t'annumudu ko yu'u muj 'yity. 10 Nidugekyu ja'ay muj mutsk tmubujktu es t'annmaaydyu:

—Tyadu Simonk tuj'ajttan ko Diosu myak'ajttan tmudaty.

11 Paaty tmubejky ja ja'ayuty ko jeky tu twin'uun mat ko byrújaty. 12 Es ko Felipu tyuk'axpujku ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxypy ja Diosu kyutujkan, es tu tkexy ja Jesús éxtam

ja Kristu, net tmubajktu ja ja'ayuty es ñubajttu, yedyujk toxytyujkuty. ¹³ Nandu'unu Simonk tmubejky es ñubejty. Net dyajtsondaky es tjamyudajty ja Felipe. Es ko t'ijxyu tyadu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja maj'ajtan di'ibu tyuun ja Felipe, net du'ñu wyu'umu ja Simonk.

¹⁴ Ko ja apóstuluty japu naty Jerusalén tmdoodu ko yu Samaaryu ja'ayuty tu tkupaktu ja Diosu 'yayuk, net tkajxtu Peedru es ja Fwank. ¹⁵ Ko jyajttu jap Samaaryu, net kyajxtaktu es t'amdoodu ja Dios es tmo'oyat yu Espiritu Santu di'ibáty myubajktu, ¹⁶ ja'a ko kyajnumu naty jya'ty ja Espiritu Santu ma yu'ujuty, je'eyu naty tu ñubattu mut ja Nindsun'ajtam Jesusu xyuu. ¹⁷ Es ko kyajxtaktaaydyu, net ja Peedru es Fwank tku'unikoonda ja ja'ayuty, es du'un oj t'axájudu ja Espiritu Santu.

¹⁸ Ko ja Simonk t'ijxy ko ja Espiritu Santu tu myiñ ko ja apóstuluty tku'unikoonda ja ja'ayuty, net t'awa'anu meeñ, ¹⁹ es t'anmaay:

—Meegyuts uj nandu'unu tadu muk'ajtan, es kots uj ngu'unikónudats ja ja'ayuty otyim pánuty, 'yaxájudup ja Espiritu Santu.

²⁰ Net ja Peedru 'yanmaayu:

—Oyu tadu mmeeñ tyimtugóyut mut mij. ¿Tii mjunaamp xytyijy ko di'ibu Dios ñayajkupy, mbaat xytyijy yajjúy mut ja meeñ? ²¹ Kyaj mbaat xytyuñ mut uudsuty ja Diosu tyuunk, ja'a ko mwinma'añ kyaj wya'adsuty mudu Dios. ²² Mastu'udu tadu m'axuk winma'añ. Mnu'xta'agu Dios es mbojpm'a'xadut. ²³ Nnija'abats ko naywyinnaxu xyjawu es ja peky mya'ijtup éxtamxyup tsimy m'ity.

²⁴ Net ja Simonk 'yadsooy:

—Mnu'xta'aktu miidsadyu Nindsun'ajtam Jesús es kyajts uj du'un njátut éxtam tu mjuna'añ.

²⁵ Ko Peedru es ja Fwank t'awa'anudu yu Nindsun'ajtam Jesusu 'yaxpukun, net tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk ma mayu samaritanu kajpn. Oknum jyambijttu Jerusalén jatugok.

Felipe esu Etyopiiu ja'ay

²⁶ Es ko 'yijtyu tyadu, tu'ugu Diosu 'yanklus myiñ ma Felipe es 'yanmaayu:

—Pudsam yaa. Nujx ma muj tu'u kujanak di'ibu nujxp Jerusalén extu ma Gazu kajpn es ñaxy ma ja muj it.

²⁷ Felipe tsoyo'ñ es ñejxy. Es jap tpaty tu'ugu yedyujk, Etyopiiu ja'ay. Ja'a ijtp tesoreeru ma ja toxytyujk Kandasu, Etyopiiu reynu. Tu 'yotsy jap Jerusalén es t'awdaty ja Dios. ²⁸ Jambijnubu naty ma ja kyajpn, ttuk'u'uñu ja kyarru es t'ixy ja Diosu kyugajxpu Isaiiu ñeky. ²⁹ Net ja Espiritu Santu 'yanmaayu ja Felipe:

—Mawingón es naybyaadadu mudu tadu karru.

³⁰ Es ko tmawingooñ ja Felipu, net tmadooy ko tkajxy ja tesoreeru ja Isaiiu ñeky. Esu Felipu dyajtuuy:

—¿Ti mnija'ap di'ibu jam mgajxyru?

³¹ Es ja tesoreeru 'yadsooy:

—¿Wi'ixuts nnijáwut pun kyajts pán xy'awanu?

Es t'amdooy ja Felipu es pyátut ma jam 'yu'uñu. ³² Ma jamu jaabyajtun di'ibu naty kyajxyru, ja ijty yu tyaadu:

Oj tmanejxy ma 'ye'ky éxtum ja borreegun.

Es du'un éxtum ja borreegu ko ja'ay tnikeepy wye'emy uum, nan kyaj oj ja 'yaa dyajwa'xy.

³³ Es ma 'yayo'on'ajty,

kyaj yajtuuñ ja ja'ay tny'ajtun muut.

¿Es pún mbaat jyuna'añ ko yu'u ttuump t'aadsaty?,

ja'a ko ja jyiky'ajtun oj yajrujku ya naxwiñ.

³⁴ Net ja tesoreeru dyajtuuy ja Felipu:

—Anmaagyuts, tunu may'ajtun, ¿púnu du'un ñimadyakury yu Diosu kyugajxru? ¿Yu'u ku'um nayñimadyákur, o wiink ja'ayu?

³⁵ Net ja Felipu tmadyaage'ky ja jaabyajtun di'ibu tu tkajxy, es t'awa'anu ja oybyu ayuk di'ibu Jesús ñigajxyru. ³⁶ Es ko ñajxtu ma tu'ugu nuu, ta ja tesoreeru jyunañ:

—Yaa ta ja nuu. ¿Kyajts mbaat xyajnubétyu?

³⁷ Es ja Felipu 'yadsooy:

—Pun mmubejkyru mut winu mjot, mbaat.

Es ja tesoreeru 'yadsooy:

—Nmubejkyruuts ko yu Jesukristu yu'ujty ja Diosu 'yU'unk.

³⁸ Net t'anmaay es dyajwa'k'áwut ja kyarru. Ta jyunaajktu nimajtsk ma ja nuu. Ta ja Felipu dyajnubejty ja tesoreeru.

³⁹ Ko ryudsuumdu ma ja nuu, yu Nindsun'ajtum Ju'ajun yu'u myunux ja Felipu, es ja tesoreeru kyaj ñaky'ijxu. Ta ja tyu'u dyaj'yo'oyñ jantsy xondakp. ⁴⁰ Es ja Felipu jyajty ma Azotu kajpn, es ñajxy kajpngajpn es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk, ja nitsokun di'ibu Jesús yajmiimpy, extu ko jyajty Sesaree kajpn.

9

Saulu jyodumbity

¹ Ja Saulu kyaj tmastu'uty es tkajxykyopk'átut ma ja ja'ay di'ibáty 'yaxájudu ja Jesús éxtum ja Kristu. Paaty oj ñejxy ma ja teedywyindsungópk, ² es t'amdooy yu ñeky es ñuxxa'añ ma ja tsajptujk jap Damasku, es t'uxta'aya'añ ja ja'ay, yedyujk toxytyujkuty, di'ibu ryanujxtup ja Jesús éxtum ja Kristu, es tsuma'añ es dyajmina'añ Jerusalén. ³ Es ko ñejxyu naty tu'am, timja'tánubu naty Damasku kajpnóty, net oj ñimiñty muk

tu'ugu jajun di'ibu tso'omp tsajpótm es jya'ty mā yu'u. ⁴ Net ja Saulu kyudaay naxkajxy, es tmdooy ko yajmugajxy:

—Saulu, Saulu, ¿ti kots xypyajudity?

⁵ Net ja Saulu dyajtuy:

—¿Mbún mijts, Windsún?

Es 'yadsooy:

—Hjtsats Jesús di'ibu mij mbajudity. Ku'am mnayyajtsayuty éxtama yuubu ko tnepy yu kepyjyujptsétsy.

⁶ Pudu'ak. Nujx kajpnóty. Jap mya'anuumat ti mdúnar.

⁷ Es ja yedyujkuty di'ibu mudu naty jyudity ja Saulu, du'añu wu'umadyaaydu ko tmdoodu tu'uk kyajxy es kyaj pán t'ijxy. ⁸ Net ja Saulu pyade'ky naxkajxy, per ko oj 'yijxwa'xy, kyaj mbaat 'yok'ijxu. Es du'añu oj myunajxudu witsy jap Damasku. ⁹ Es jap 'yijty tuguk xu wiints, es kyaj kyay 'yiky.

¹⁰ Jap Damasku tsyunaay tu'ugu ja'ay di'ibu xun'ajt Ananius, di'ibu pyaduun ja Jesús. Ta ja Jesús 'yanmaayy ijxma'tungyujxm:

—¡Ananius!

Ta 'yadsooy ja Ananius:

—Nindsun'ajtam, tyajjts.

¹¹ Net ja Jesús 'yanmaayy:

—Nujx mā tu'u di'ibu xun'ajtypy Tudyu'u. Mā Juudusu tyujk xyajtáwut tu'ugu yedyujk, Tarsu ja'ay di'ibu xun'ajtypy Saulu. Kajxtákr yu'u. ¹² Tats nduk'ixy ijxma'tungyujxm ko mij mduku mā 'yity es xkyu'unikóñ. Ta 'yijxpejky jatugok.

¹³ Es ko tmdooyy tyadu, net ja Ananius 'yadsooy:

—Per Windsún, may ja ja'ay tu xyanuumats wi'ix tu ttuñ axuk di'ibu mij mja'ay'ajttar Jerusalén. ¹⁴ Es tyam myiñ yaa nandu'n mat ja ñeky di'ibu tu myo'oyuty yu teedy-wyindsúnaty, es tsuma'añ tmatsa'añ yu ja'ay nidugekyu di'ibu yaa m'awdajttar.

¹⁵ Jesús 'yanmaayy:

—Nujx, ja'a ko tats nwin'ixy yu ja'ay es yu'uts ngaxaampy es tkajxwa'xut ujtsu nja'a mā wiinkru naxwíñdu, mā ryéyuty, es nandu'n mā israelitu ja'ayuty. ¹⁶ Es nduk'ixupts wi'ix muk 'yayówut ujtskyujxm.

¹⁷ Net ñexy ja Ananius es tyujku tugoty mā 'yity ja Saulu, es tku'unikooñ es t'anmaayy:

—Mugu'uk Saulu, yu'uts xkyajxp ja Nindsun'ajtam Jesús di'ibu kuxu'k jap tu'ajp mā naty mmiñ. Xkyéxyuts es m'ijxwa'xut jatugok es ja Espiritu Santu mmo'oyudut ja muk'ajtan esu winma'añ es xytyun xkyajxut di'ibu Dios tsyepy.

¹⁸ Netyu oj kya'ay Saulu wyiinóty éxtama ajkx nimeeñ, es 'yijxpejky jatugok. Net ja Saulu oj ñabety. ¹⁹ Ta kyaay 'yiky

es tpejky ja myujaa jatugok, es oj 'yakw'u'mu waanu mudu Jesu'u 'yuxpukpu di'ibu tsunaaydyup Damasku.

Saulu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk jap Damasku

²⁰ Net ja Saulu dyajtsondáky tkajxwa'xy ma ja israelítadyu tsyajptuk ko Jesús yu'u Dios ja 'yU'unk, ja Kristu. ²¹ Nidugekyu ja'ay di'ibu myudoodu, net du'ññ wyu'umadyaadyu, es ñay'anmaayudu:

—¿Tii kyaju tyaadu yu'ujuty ja ja'ay di'ibu pyajudijt es tmajtsy ja ja'ay di'ibu myujja'ap ja Jesús jap Jerusalén? ¿Tii kyaj tyaadu yu'udyu di'ibu yaa tu jya'ty es tmátstat púnaty kyupuktap ja Jesu'u 'yuxpukpu es dyajnujxtat ma ja teedy-wyindsúnaty?

²² Esu Saulu tkajxwa'xy mut waanu ni'igu ja muk'ajtan es dya'ixuty ko Jesús yu'u Kristu. Es kyaj tmawinma'añbyaattu wi'ix 'yadsoojumbittat ja israelítaty di'ibu tsunaaydyup Damasku.

Saulu kye'eky

²³ Es ko jeky 'yijty, net ja israelítaty ñaygyajxudu es dya'ooga'andu Saulu, ²⁴ per ja Saulu ya"awa'anu. Xuñ koots ja israelítaty 'yadunaay ma kyajpnduku es dya'ooga'andu, ²⁵ per ja mubukputuk trujtaktu ma tu'ugu muj katsy es dyajjunajktu mut ja tejxyñ, tkutunñajxtu koots ma ja kajpn nabots. Es du'un dyajkáktu Saulu.

Saulu jya'ty Jerusalén

²⁶ Ko Saulu jyajty Jerusalén, net ñaybyuwa'ku mut ja di'ibu Jesús 'yawdajttap. Per ja ja'ay di'ibu jap ijttap, tsu'kudu es wyinmaaydyu ko Saulu nugoo 'yanda'aky ko tu mubeky ja Jesús. ²⁷ Per ja Bernabee yu'u oj dyajnejxy es tkayajky ma ja apóstulaty es tmadyaky wi'ix yu Saulu tu t'ixy ja Jesús tu'aay es wi'ixu 'yanmaay. Nandu'un tmadyaky wi'ix ja Saulu tkajxwa'xy muk aa muk jot jap Damasku ko Jesús yu'u Kyrístaty. ²⁸ Net ja Saulu oj wye'emy mut yu'ujuty, es ja'a muut ñaxy tyuku Jerusalén, ²⁹ es myadya'aktu es ñaygyajxysyiigudu mut ja israelítaty di'ibu kajxp grieeu. Per tadu ja'ayuty ya'oogándap ja Saulu. ³⁰ Es ko ja Saulu ja myugu'uktuk tnija'adu, net tmunjxtu ma Sesaree kajpn. Ko jap tso'oñ, ta ñajxnu ma kyugajpnuty jap Tarsu.

³¹ Agujk jotkuk tsunaaydyu ja mubukputuk jam Judee ñaxóty, Galilee es Samaaryu, es myujwiinudu ja myubukpu. Du'ññam ja Nindsun'ajtam twindsu'ugudu, es mut ja Espiritu Santu pyudukpu ñimay'adu'atstu.

Enees 'yaguda'aky

³² Es ko Peedru tku'ijxy ja myumubukputy, nandu'un oj ñejxy ma Liidu kajpn tku'ixa'añ di'ibu Dios jya'ay'ajttap jap.

³³ Es tpaty tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Eneeus, di'ibu naty tu kyo'knaayñu tuktujk jamajt es tu 'yijnu xux. ³⁴ Esu Peedru 'yanmaay:

—Eneeus, Jesukristu mya"agudakur. Puduhk. Winya'abu mmabajn.

Net ja Eneeus pyude'ky ko ya'anmaay. ³⁵ Es nidugekyu ja'ayuty di'ibu tsunaaydyur Liidu es Sarón t'ijxtaaydyu ko 'yaguda'aky ja Eneeus. Ta tmastuttu ja jyeky winma'añuty, es tranujxtu ja Jesusu 'yaxrujkn.

Dorkus jyikyryeky

³⁶ Ma ja Jope kajpn, jaa tu'ugu toxytyujk tsunaay di'ibu Jesús 'yawdajtypy. Ja'a xyu'ajtypy Tabitu, di'ibu ayuk wimbudsump grieegu Dorkus. Tyadu toxytyujk tim tuump yajxon es trupuku ja ja'ay di'ibu ayoodur. ³⁷ Net pya'ambejty ja Dorkus es 'ye'ky. Net yajrujy ja ñini'x es trajtaku ma tu'ugu kwartu tuk niku'uybyu. ³⁸ Jope yu'u mywingón ja Liidu. Es ja'a ko di'ibu 'yawdajttur ja Jesús tñijawadu ko Peedru naty 'yity Liidu, net tkajxtu majtsku myugu'uk es t'anumudut ja Peedru:

—Jottugoy, jo'om Jope.

³⁹ Net ja Peedru oj ñejxy mut ja ja'ayuty. Es ko jyajty, ta yajmnejxy ma ja kwartu ma 'yity ja o'kru Dorkus. Es nidugekyu ku'ekytyo'oxyuty jyu'uy ya'axtu, es ttuk'ijxtu Peedru ja witu jembyu esu wiingátyru wit di'ibu Dorkus yajkojy ko jyiky'ajty. ⁴⁰ Net ja Peedru t'anmaay yu ja'ay es pyudsmda'ayut nidugekyu. Net ja Peedru ñaygoxtunaaydyaku es kyajxtaky, tnam'ijxu ja o'kru Dorkus es t'anmaay:

—Tabitu, puduhk.

Net ja Dorkus dyajwa'xy ja wyiin. Es ko t'ijxy ja Peedru, ta wya'tskujku. ⁴¹ Net ja Peedru tmajtsy kyugujxy es dyajpude'ky. Net tmugajxy ja Dorkusu myugu'uk esu ku'ekytyo'oxyuty, es ttukkudajku jiiky. ⁴² Es nidugekyu ja'ay tñija'adyaadyu jap Jope ko Dorkus tu jyikyryeky, es may tmubajktu ja Jesús éxtamu Wyindsán. ⁴³ Peedru oj wye'emy kanak xuu Jope ma ja po'ogo'tspru Simongu tyujk.

10

Peedru esu Kornelyu

¹ Jap Sesareeu kajpnóty tsunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajt Kornelyu. Ja'a ijty soldaadu windsán ma ja Batayonk Italyanu. ² Pes ja Kornelyu es ránuty muut tsunaaydyur ma jyunn tyujk, ti'igyu t'awdattu Dios es twindsu'ugadu. Nandu'an tmooy ni'igu limosnu es trupuku ja israelítaty, es du'ñum t'awdaty ja Dios. ³ Tu'ugu xuu, éxtam tuguk yaxrun, net t'ijxy

jantsy wā'ats iJimmy tūngyJimmy tu'ugu Diosu 'yanklus tyuku mā yu'u naty es 'yanmaāyū:

—jKornelyū!

⁴ Es ja Kornelyū t'ixy ja anklus mūt ja tsu'ūgu. Net dyajtūy:

—Anmaagyūts, Windsūn. ĶTi mdsejpy?

Net ja anklus 'yanmaāyū:

—Dios tū tūdooy ko mgajxta'aky es ņija'ap wi'ix xupyuduku ja ja'ay di'ibu tūgoy'ajtxur. ⁵ KaX ja ja'ay jap Jope es yajwówūt ja ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru. ⁶ Jap tsyūnū ja myūxūn Simonk, po'ogo'tspru di'ibu tsūnaapy mejyñbyu'āy.

⁷ Ko ja anklus oj ņijxūn, net ja Kornelyū tūmgajxy majtsku tyuumbū es tu'ugu syoldaādū di'ibu tyukmūjotkujk'ajtypy oytūy es y'awdajtypy ja Dios. ⁸ Ko ttukmūmadyaktaāy, net tnigajxu Peedru jap Jope.

⁹ Jakumbom nidūgūk tyu'uyo'oydu. Ko kyijkyxū'ajnu, tūwingoonū Jope kajpn, net ja Peedru pyejty tūjk nikūjxy es kyajxta'aga'āñ. ¹⁰ Es nūgoo naty 'yok'yu'o'kūnū, abáturpūmū naty ja kyaaky tyojx es kyaya'āñ, net ja Dios ttuk'ijxy ja Peedru ¹¹ ko ja tsajp 'yawā'atsy es ko kyūda'aky naxwiīñ di'ibu kūxu'kp éxtūm tu'ugu mūj wit 'yamajts'ity taxk eskinū. ¹² Japu naty mā jūyujk di'ibu taxkū tyeky, di'ibu kaagūdijtp esū tsā'āñ. ¹³ Netū Peedru tūdooy kyajxy tsajwīnm, es 'yanmaāyū:

—Pūdu'uk, Peedru. Ya'ook es xytsyu'udsūt.

¹⁴ Esū Peedru 'yadsooy:

—Kyaj Windsūn. Kyajts nje'xyñūm di'ibu ja'ay ya'axū'kup o yajpekykyā'ap.

¹⁵ Net jatūgok tūdooy tsajwīnm kyajxy, es 'yanmaāyū:

—Di'ibu Dios tū dyajwā'atsy, katū mij xy'andijy di'ibu ya'axū'kup o yajpekykyā'ap.

¹⁶ Ja'a jyajtū tūguk ok, es net jatūgok jyūmbijty di'ibu kūxu'k éxtūm ja mūj wit tsajwīnm. ¹⁷ Ta ja Peedru jyotmay'e'ky ti myadyakypū tyādū iJimmy tūn. Net jyajttū ja Kornelyū ja jya'ayūty mā ja Simongū tyūjk āā, es dyajtūndū pūn yu'u tyūjk. ¹⁸ Net dyajtūndū:

—ĶJapu Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru, mā tyādū tūjku?

¹⁹ Es ja Peedru tamū naty tūjkkūjxm jyotmay'eeky ko ti 'yandijpy di'ibu tū t'ixyū naty. Es ja Espírītū Santū 'yanmaāyū:

—Ta ja'ay nidūgūk m'ūxta'ayūty. ²⁰ Pūdu'uk, jūnak es nūjx mūdu tadū ja'ayūty. Kyaj xyūjūjpwūt. Ūjts tū ngexy.

²¹ Net ja Peedru jyūnajky mā naty jap 'yawíxyūty ja Kornelyū ja jya'ayūty, es t'anmaāyū:

—Ūjtsū dū'un di'ibu m'ūxtaāydyur. ĶTi mnimiīndur?

22 Ta 'yadsoodū:

—Yū'uts xykyajxp ja soldaadū windsān Kornelyū, tu'ugū yedyūjk di'ibū jiky'ajtp tūy'ajtūn mūut es di'ibū wyindsū'kūp ja Dios, es tsojkūdūp nidūgekyū ja israelītaty. Es tu'ugū Diosū 'yanklūs 'yanmaāyū es mij myajwówūt es mnūjxūt mā ja Kornelyū tyūjk. Es ja Kornelyū tmūdowā'añ di'ibū mij mgajxyry.

23 Net ja Peedrū dyajtūjkū, es wye'emy mūt yū'ū tuk tsuu. Ta jakumbom ja Peedrū jyamyūdajtūdu ja Jope jā'ayuty di'ibū 'yawdajttūp ja Jesús.

24 Ta jakumbom jyajttū jap Sesareeū mā ja Kornelyū 'yawíxyuty mūt ja myūgu'uktūjk esū myūtnaymyaayūbuty di'ibū tū tway. 25 Ko Peedrū jyajty mā ja Kornelyū tyūjk, net pyūdseemy ja Kornelyū. Ta ņaygyoxtnāaydyákū Peedrū wyinduuy es twindsū'ūgūya'añ. 26 Ta Peedrū wyijtsū'kū, es 'yanmaāyū:

—Tanū. Ūj nandū'ūnūts nja'ayuty éxtūm mijūn.

27 Es tmūgajxy tyūjkūdu tūgoty. Jap tpaty ja Peedrū mayjya'ay tū ņaymyíkyuty. 28 Net ja Peedrū jyūnāñ:

—Miits mnija'ādūp ko yū israelītaty jyūnā'andū ko pyekykyā'at ja israelitū jā'ayuty ko ņaymyūkūdūt mūt ja wiink jā'ayuty o tyákūt mā wiink jā'ayū tyūjk. Perū Dios tūts xytyuknijawū kyajts njūnā'anūt ko 'yaxūkja'ayuty pūn. 29 Paaty kots oj xywyowdū, nétyūts mbads'oñ, ni wí'ixūts nga'anmaāy. Tyam awā'anūgūts tits ko oj tū xywyoy.

30 Net ja Kornelyū 'yadsooy:

—Tyam myajtaxkxūp, éxtūmū tyādū oorū, tyāadsū naty ūj ndūgótyūts n'ayū'aty es ngajxta'agyūts. Net kyūxe'ky tu'ugū yedyūjk es ja wyit jantsy tū'xp. 31 Nétūts xy'anmaāy: “Kornelyū, Dios tū tmūdoy ko mgajxta'aky es ņija'ap wí'ix tū xyryudūkū di'ibáty tūgoy'ajtxūdūp. 32 Nigaxū jap Jope tadū jā'ay di'ibū xyū'ajtypy Simonk, di'ibū nandū'ūn xyū'ajtp Peedrū. Jap 'yity mā po'ogo'tspū Simonk di'ibū tsūnaapy mejyñbyū'aay.” 33 Nétyūts mij nnigajxū es myā'ūxta'ayūt, es tū xytyuñ māy'ajtūn es tū mmiñ. Paaty nidūgekyū n'ijtūm tyam mā ja Dios, es nmūdowā'añūts di'ibū Nindsūn'ajtūm tū tkexy es xy'awánūdūts.

34 Net ja Peedrū t'anmaāy:

—Tyámūts njaygyukū ko tūy'ajtūn ja Dios nidūgekyū jā'ay ttsojktā'ay, 35 es tkupūjktā'ay oytyim pūn jā'ayuty di'ibū windsū'kūdūp es tmūdūñ. 36 Dios t'anmaāy ja israelitū jā'ay es t'awā'anū ja ayuk di'ibū yajjotkujk'átūdūp Jesukristūkyūjxm, di'ibū tūgekyū ņiwindsūn'ajttaapy. 37 Miits mnija'ādūp nandū'ūn di'ibū tū tyuñ tū jyátyuty mā ja israelītadyū ņax, tsyondaky Galileeū ko tū Fwank tkajxwa'xy es ņūbātūt ja jā'ayuty. 38 Mnija'ādūp nandū'ūn ko Dios yū'ū myooy ja Jesús

nazarenu ja myuk'ajtun es ja Espiritu Santu. Es ja Jesus ttuun yajxon es dya'agudaky nidugeky di'ibu mut ja mujku'ugork ja myuk'ajtun 'yayoodur. Tyaadu Jesus tyuun mut ko Dios mut 'yity. ³⁹ Es udsaty, apostulaty, testiiguts nidugekyuty di'ibu Jesus tyuun ma ja Judee nax es nandu'un ma ja Jerusalen kajpn. Oknam dya'o'ktu, tkudnydyu kruuzkajxy. ⁴⁰ Peru Dios yu'u yajjikypujk ko tyugukxubejty, es dyajkuxe'ky ma udsaty. ⁴¹ Kyaj kyuxe'ky ja Jesus ma ja'ay nidugeky, je'eyu kyuxe'ky ma udsaty di'ibu Dios xywyin'ijxtats jayjpe extamu testiigu. Udsaty kaay ukupts mut ja Jesus ko Dios tu dyajjikypye. ⁴² Esu Dios tu xykyxyuts esuts ngajxwa'xut mut ja ja'ayuty es n'awanudats ko Dios tay'ajtun tu trujta'aky ja Jesus extamu fwezun mut ja jikypu es mut ja eekypu. ⁴³ Nandu'un jekup nidugeky Diosu kyugajxru tmagajxtu ja Jesus, es t'anmaaydyu ko nidugeky di'ibu myubujktur es t'axajudu Jesus, yu'u yajma'xtur ja pyojpu.

Espiritu Santu myin ma di'ibu kyaj 'yisraelitaty

⁴⁴ Peedru tambaadu naty kyajxy ko ja Espiritu Santu myiin ma nidugeky di'ibu myadoo'ijttur extamu Peedru jyna'an. ⁴⁵ Net ja israelitaty di'ibu myubujktu Jesus es mut ja Peedru myiindu, du'nu wy'umadyaadyu ko Dios tkejxy ja Espiritu Santu nandu'un ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelitaty, ⁴⁶ ja'a ko tmadooy ja ja'ay kyajxtu wiingaty ja ayuk es t'awdaty ja Dios. ⁴⁷ Net ja Peedru jynan:

—Muguuktujk, zpan nidu'uguty miidsaty kyaj tteky esu tyadu ja'ay nubattut?, ja'a ko Dios tu tkexy ja Espiritu Santu ma yu'ujuty extam nandu'un udsajtam.

⁴⁸ Net ja Peedru 'yanmaayu es nubattut mut ja Jesukristu xyugyujxm. Ko nubejty, net ja Peedru t'anmaaydyu es 'yakwu'umut majtsk tuguk xuu mut yu'ujuty.

11

Peedru t'awanu ti ko nejxy ma kyaj 'yisraelitaty

¹ Es ja apostulaty es ja myugu'uguty di'ibu jap Judee myubujktu Jesus, tmadoodu ko nandu'un yu Sesaree ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelitaty tkupujktu Diosu 'yayuk. ² Es ko Peedru jymbijty jap Jerusalen, ja israelitaty di'ibu pyaduundur ja tsiky'ajtun es tmubuktu Jesus, net oj t'oodu Peedru du'un:

³ —¿Ti ko oj tu xykyu'ixy di'ibu kyaj 'yisraelitaty, es tu xymyutkay?

⁴ Net ja Peedru tmadyaky extu ma tsyondaky tugeky di'ibu naty tu jyatyuty, es t'anmaay:

⁵ —Uj tarpdsu naty ma Jope kajpn. Es kodsu naty ngajxta'aky, netats n'ijxy tu'ugu iixma'tun. Es du'unats n'ijxy

éxtam tu'ugu muj wit kyuda'aky tsajwínm, yajmajts'ítu taxk eskinu es jyajty maḁsu naty ngajxta'aky. ⁶ Es kots n'ijxy yajxón ti naty jap mā witun, nétats n'ijxy ja juyuk di'ibu taxka tyeky, tsá'añ es di'ibu kaagudijtp. ⁷ Es nmudooyats kyajxy tsajwínm, es xy'anuumats: “Pudu'uk, Peedru. Ya'ook es xytsyu'udsut.” ⁸ Es njanáñats: “Kyaj Windsún. Kyajts nje'xunam di'ibu ya'axu'kup o ja'ay yajpekyka'ap.” ⁹ Nétats xymyugajxy tsajwínm, es xy'anuumats jatugok: “Di'ibu Dios tu dyajwa'atsy, katu mij xy'andijut di'ibu ya'axu'kup o yajpekyka'ap.” ¹⁰ Tuguk ókats oj xymyugajxy, es jyumbijty pyatujku tsajwínm ja muj wit. ¹¹ Maḁsu taadu n'ijxy, net jyajty nidugumu kugajxyuty maḁsu naty njajtta'aky. Ja ja'ay jap tso'oñ Sesareeu es xunimiiñats. ¹² Nétats ja Espírítu Santu xykyejxy mut ja ja'ayuty esats xy'anmaay ko ni wi'ixats ngawinmáut kots nganujxut. Es nandu'un oj ñejxy mut uj nidudujk yu nmugu'ugats. Nidugékyuts ndujkadyaadyu mā ja ja'ayu tyujk. ¹³ Net ja Kornelyu xytyukmamadyákats ko kyuxe'ky tu'ugu anklas ko ta naty tyanu es 'yanmaayu: “Kax ja ja'ay jap Jope es xywyówat ja Simonk, di'ibu nandu'un xyu'ajtp Peedru, ¹⁴ es yu'u m'anuumadep wi'ix mnitso'ogut, mij mut nidugekyu di'ibáty tsyunaadyu mā ja mjunn mdujk.”

¹⁵ 'Kots nyajtsondáky nmugajxyuts, ja Espírítu Santu net myiñ mā naty jam 'yity ja ja'ayuty. Extu udsajtam oj n'axájum jawyiin, nandu'un yu'u oj t'axájudu. ¹⁶ Nétats njamyejtsy éxtamdsu naty yu Nindsun'ajtam Jesús tu xy'anuumu: “Tuy'ajtan ko Fwank yu'u mut ja nuu yajnubejty, per miits mnabáttut mut ja Espírítu Santu.” ¹⁷ Es pun yajk ja Dios nandu'un yu Espírítu Santu mut yu'ujuty, éxtam udsajtam ko nmabujkam ja Nindsun'ajtam Jesukristu, ¿pánats uj esats ndsiptúnat mudu Dios?

¹⁸ Es ko ja myugu'uktujk jam Jerusalén tmūdoodu tyadu ayuk, net 'yamoondaadyu es t'awdajttu ja Dios, es jyunandu:

—Tuy'ajtan ko Dios tu dyaky nandu'un mut di'ibu kyaj 'yisraelítaty es dyajtagátstat ja wyinma'añ es yajrojruma'xut es jyiky'áttut winu xuu winu tiempu.

Kristu yajmabéky jap Antyokiiu

¹⁹ Net di'ibu ya'o'ktu Esteebu tpajudijttu nandu'un nidugekyu di'ibu 'yaxájudup ja Jesús éxtamu Kristu. Es nija'ajuty di'ibu kaktu jyajttu Fenisyu, Tsyipre es Antyokiiu. Jap oj tkajxwa'xy ja Diosu kyajxy mut ja israelítaty je'eyu es kyaj mut ja wiink ja'ayuty. ²⁰ Per nija'ajuty di'ibu myabujk es di'ibu tso'ondu Tsyipre es Sirene, jyajttu mā Antyokiiu kajpn es tmugajxtu nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es dyajky ja ayuk ko yu Nindsun'ajtam Jesús yajnitso'ogudup. ²¹ Es ja

Jesusa myak'ajtan pyudajku ya'ujaty. Es may ja ja'ay tmastuttu ja jyekywyinma'añaty es tmubujktu Jesús.

²² Ko tyadu ayuk tmūdoodu di'ibu jap Jerusalén myubujktu, net tkajxtu Bernabee jam Antyokiū. ²³ Ko jyajty ja Bernabee, net t'ijxy éxtam ja Dios tu kyuni'xyaty, es jyantsyxyondaky es myooyu kajxwījūn es mut ja 'yoyjyot tpanujxtat ja Jesús. ²⁴ Ja Bernabee oyjya'ay es mūdū Espiritu Santu, tpanejxy ja Jesús. Es du'un ja Bernabee ttukpanejxy ja Jesús ja mayjya'ay.

²⁵ Ko tiempu ñaxy, net ja Bernabee oj ñejxy t'uxta'aya'añ ja Saulu jap Tarsu. ²⁶ Es ko tpaty, ta tmunejxy Antyokiū. Jap oj wu'umdu Bernabee es ja Saulu tuk jumajt, dya'uxprijktu mayjya'ay es t'axájt ja Jesús. Jap Antyokiū tim jayujp tmooy ja xyū kristyanu pūnaty myubujktap ja Kristu.

²⁷ Ma tadu tiempu tso'ondū nija'ajaty ja Diosu kyugajxpu jap Jerusalén es jyujptáktu Antyokiū. ²⁸ Nidu'uk txu'aty Agaabu. Es ko ja mubujkputujk ñaymyujkudu Antyokiū, net jynáñ yu Agaabu, éxtam yu Espiritu Santu tu 'yanu'umxaty, ko myina'añ ja muk yuu mā tugekyu naxwīñudu. Es tū'ajtan jyajtu ko Klaudyu tngopk'ajty ja kutujkan. ²⁹ Net ja mubujkputujk di'ibu Antyokiū ttuknibujtáku es ttuknigaxa'andu ja naybyudaku ja myagu'uktujk di'ibu jap Judee tsuñaydyur, es tkáxut nu'un mbaat nidu'uk nidu'uk ti tmdaty. ³⁰ Es du'un ttuundu, ja Bernabee mudu Saulu tmunajxtu ja pudujkan, es tmooydyu ja mujja'aydyujk jam Judee.

12

Santya'agu yeeky esu Peedru yajtsimy

¹ Es mā tadu tiempu yu Eroodus di'ibu rey'ajt Judee, tpadso'oñ es tmatsáñ pūnaty myubujktap ja Jesús éxtamu Kristu, ² es dya'e'ky mut ja espaadu yu Santya'agu, Fwangu myuga'ax. ³ Ko t'ijxy es ttsojktu ja israelítaty, net t'ane'emy es yajtsúmūt ja Peedru nandu'un. Tyadu jyajtu mā ja pasku xu, mā ja tsajkaaky yajkáy di'ibu kyaj tmdaty ja levaduuru. ⁴ Ko yajmajtsy ja Peedru, net yajpajtáky pujxndugóty es kywentu'átyaty taxk peky ja soldaadaty. Ja wyínaty nidugekyu nimajmókx tu'uk di'ibu kwentu'ajtudur majtaxkáty. Eroodus yu'u jyuudaampy ja Peedru ko ja pasku xu ñáxut. ⁵ Es du'un ja Peedru 'yijty pujxndugóty jantsykywentu'aty, per ja mubujkputujk jyantsykyajxtáktu es ja Dios dyajtso'ogut ja Peedru.

Peedru pyudsemy pujxndugóty

⁶ Es ja ux ko kyajnamu naty xyūñ mā ja Eroodus dyajpudsuma'añ ja Peedru mayjya'ay wyinduuy es dya'ooga'añ, tap 'yity ja Peedru kuwūñ mut ja kadenu

mā nimajtskū soldaādu, es jamajtsk jap pujxndujk agu'p tkwentu'aty. ⁷ Net ti'in tu'ugu Diosu 'yanklūs kyudaky mā ja pujxndujk, es jyantsytyukajutyay. Net ja anklūs oj ttij'y'i'xy ja Peedru mā kyejky es oj dyajjotwiyj. Net ja anklūs 'yanmaayū:

—i'Pudu'uk pojū!

Netyu ja kadenu kya'adaay mā Peedru kyū'u, ⁸ es ja anklūs 'yanmaayū:

—Naywyūnudu es tuktaku mgu'uk.

Ko Peedru du'un ttuūñ, net ja anklūs 'yanmaayū:

—Pujta'ak ja mgarū es pamiinguts.

⁹ Net ja Peedru tpanejxy ja anklūs, ni tkanijawū pūn tūy'ajtūn di'ibu anklūs tyiimpy, du'un wyinmaay ko ixxmā'tp. ¹⁰ Net ñajxtū mā jawyiimbu soldaādu. Ta ja myūmajtskrū. Ko jyajttū mā pujxndujk āā, net ja mūj pujxndujk āā 'yawatsy kū'um. Ta pyudsūmdu tu'ajp ja Peedru mūt ja anklūs es yo'oydyū tuk adūjy. Net myastutū ja anklūs es wyū'umnu Peedru naydyu'uk. ¹¹ Net ja Peedru wyinmā'añbyáty, es ñajjyūnanū:

—Jantsy tūy'ajtūn ko Dios tū tkexy ja 'yanklūs kudiibuts xya'oogut ja Erodūes esuts kyaj njátut éxtūm tūgekyū di'ibu ja israelítuty tsojktūp es xtyūnūduts.

¹² Peedru twinmaay yū tyāadu, es oj ñejxy mā ja Mariū tyujk, yū tyāagu Fwank di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Markū. Mayjya'ay ñaymyujkū es kyajxtā'aktū jap. ¹³ Es ko tmūdoodū yajkóxy ja tūjk agāj, net pyūdseemy tu'ugu kixyudo'oxy di'ibu xyu'ajtypy Roode, es t'ixa'añ pūn yū'u. ¹⁴ Es ko tmūdooy kyajxy ja Peedru, xondakūnguyjxm kyaj ja tūjk dya''awatsy. Net oj ñejxy pūye'egyū jap tūgoty es t'awa'añudu ko Peedru tap tyanu tūja'p. ¹⁵ Net 'yadsoojū yū myūgu'uk:

—Tū mloku.

Es ja kixyudo'oxy jyūnāñ ko jantsy tūy'ajtūn. Per yū'ujuty je'eyū jyūnandu:

—Kyaj yū'adyū Peedru. Yū'u da 'yanklūs.

¹⁶ Esū Peedru t'akkoxy yū tūjk agāj. Net dya''awatstū. Es ko t'ijxtū Peedru, net du'ūñ wyū'umadyaaydyū. ¹⁷ Esū Peedru tyuk'ijxū kyū'u kudiibu ñakymyadya'agut. Net ttukmūmadyaktū wi'ix ja Nindsūn'ajtūm tū jyuudyuty pujxndūgóty. Es 'yanmaayūdu:

—Tukmūmadya'ak yū Santya'agu esū nmūgu'uk'ajtūm.

Net pyūdseemy ja Peedru es oj ñejxy wiink tsoo.

¹⁸ Es ko oj xyuūñū, net jyantsy jyotmay'o'ktū ja soldaādūtūjk ko ti tū jyátyuty ja Peedru. ¹⁹ Netū Erodūes tkejxy ja soldaādu es t'uxtā'ayut yū Peedru. Es ko kyaj mā yajpáty, ta yajwoodū ja pujxndujk kywentū'ajtrū es tnigajxtū wi'ixū Peedru naty

tu pyudsemy. Net oj tni'ane'emy es 'yooktat ja pujxndujk kwentu'ajtpaty. Netu Eroodus tso'oñ Judeeu es oj ñejxy tsunaabyu Sesareeu.

Eroodus 'yeeky

²⁰ Eroodus ttukjot'ambejky ja ja'ayuty di'ibu tsunaaydyur jap Tiru es Sidón. Es yu'u ñaygyajxudu mut ja Eroodusu 'yofisyal di'ibu xyu'ajtypy Blastu, es tmooy ja meeñ es t'amdooy ja jotkujk'ajtun es ñaxut ja tsip. Es du'un ttuundu mut ko yu'ujuty t'axájudu ja jye'xy ma ja rey Eroodusu ñax. ²¹ Ko tpaty ja xuu di'ibu Eroodus tyuknibujtaku, net tpujtáky ja rey wyit, es ñaxwe'tsy ma ja uñaaybyajn, es oj kyajxy. ²² Ko kyajxtaay, net ja ja'ay yaxkaktu:

—iTyadu di'ibu ja yam kajxp, kyaj jya'ayuty! iDios yu'u!
²³ Netyu tu'ugu Diosu 'yankus myiñ ma Eroodus es dya-jpa'ambejty mut ko kyaj yu'u Dios tmooy ja muj'ajtun. Net ja tunu'k ju'u'xu es taanum 'ye'ky. ²⁴ Es ja Diosu 'yayuk oj yajkajxwa'xy oymyaaty.

²⁵ Ko Bernabee esu Saulu dyajkajxtu tyuunk, net tso'ondu Jerusalén mut ja Fwank di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Markus.

13

Bernabee esu Saulu tsoondu Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

¹ Ma ja mubujkputjk ñaymyúkuu Antyokiü, tam ja Diosu kyugajxputy esu ya'uxpukputy. Yu'u xyu'ajttap: Bernabee, Simonk (di'ibu yajtijp Nijeer), Lusyu (di'ibu Sirene kugajpn'ajtp), Saulu esu Manaén (di'ibu muut ya'ktu Eroodus, ja Galileeu gobernador).

² Tu'ugu xuu ko naty yu'ujuty t'awdattu Nindsun'ajtam Dios es 'yayu'ajttu, net ja Espiritu Santu 'yanmaayy:

—Abeky puja'taktu yu Bernabee esu Saulu es ttúndut di'ibuts uj tu ndukniwówudu.

³ Es ko kyajxtaktaaydyu es 'yayu'ajttu, net tku'nnikoonda ja Bernabee esu Saulu es ñayjyugajxudu. Ta oj tso'onnuu nimajtsk.

Bernabee esu Saulu jap Tsyipre

⁴ Ko ja Espiritu Santu kyajxudu Bernabee esu Saulu, ta ñujxtu Seleusyu. Net tyujkudu barkoty es ñujxtu ma Tsyipre islu.

⁵ Ko jyajttu jikymyejyñ agu'ay ma ja Salaminu kajpn, net dyajtsondáktu tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk ma ja israelitadyu tsyajptujk. Es mut ñejxy ja Fwank éxtumu pyudujkubu. ⁶ Net jyudijttu ma tugekyu kajpn es jyajttu ma ja Pafus kajpn. Es jap trattu tu'ugu israelitu di'ibu xyu'ajtypy Barjesús. Ja'a ijty xumaabyu es 'yanda'aky ko yu'u Diosu kyugajxpu. ⁷ Tyadu xumaabyu japu naty mut ja gobernador Serjyu Paablü, di'ibu

wijy yedyujk. Net ja gobernadoor tningajxu Bernabee es ja Saulu es tmdowa'añ ja Diosu 'yayuk. ⁸ Per ja xumaabyu di'ibu grieegeu ayuk xyu'ajtypy Elimus myudsiptso'on ja Bernabee esu Paablu, es t'agajxu ja gobernadoor kudiibu tmubukut yu Diosu 'yayuk. ⁹ Net ja Saulu, di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Paablu, ja Espiritu Santu mooyu winma'añ esu muk'ajtan es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy, es twin'ijxy muk ja xumaabyu, ¹⁰ es t'anmaay:

—iWin'u'ambu, mujku'ugópku 'yu'unk, mij du'uñum xymyudsip'aty tugekyu di'ibu oy! ¿Ti ko je'euy xyajma'ada'añ ja Diosu tyu'u? ¹¹ Paaty tyamu Nindsun'ajtam Dios mdukkumadowa'añuty es myajwu'uma'añuty wiints, jeky kyaj xy'ixut ja xuu jyajy.

Netyu oj wye'emuy wiints es wyingoodsudyaay. Net myajtsy xyajy es t'uxtaay di'ibu wítsudup. ¹² Es ko ja gobernadoor t'ijxy yu tyaadu, net tmubejky es du'uñu wyu'umu mat ja Nindsun'ajtamu 'yuxpukun.

Paablu esu Bernabee jap Antyokiiu, Pisiidyu ñaxóty

¹³ Net ja Paablu esu jyamyuduty tyujkudu barkoty jap Pafus es jyajttu Perju, ma ja Panfilyu ñax. Esu Fwank tnikaknu ja jyamyuduty es jyumbijnu Jerusalén. ¹⁴ Netu Paablu mudu Bernabee tso'ondu Perju es jyajttu Antyokiiu, jap ma ja Pisiidyu ñax. Es saabudu xuu tyujkudu tsajptugóty es jap 'yu'uñudu. ¹⁵ Ko ja tsajptujku ñiwindsunuty tkajxtaaydyu di'ibu Moisés kyuxjaay es ja Diosu kyugajxputujkuty, net tkajxyñigajxudu du'unu Paablu esu Bernabee:

—Mugu'uktujkuty, pan mmudajttap oynu'ununu kajxwíjan mat udsuty, awa'anusuts.

¹⁶ Net ja Paablu tyunaaye'ky es ja kyu'u ttuk'ijxy es 'yamónut. Net t'anmaay:

—Mudowdu, miits israelítuty es di'ibu Dios wyindsu'kudup. ¹⁷ Dios yu'u wyin'ijx udsajtamu n'aptujk'ajtam es dyajmáju ja Israelu ñaxwíñudu ko 'yijttu éxtamu jagam ja'ay ma ja Ejiptu ñax. Es ok dyajpudseemy mat ja myuk'ajtan jap Ejiptu. ¹⁸ Esu Dios tmama'xtijky ja mayjya'ay justyikxy jumajt ma ja muj itun, ¹⁹ es ja Dios dyajtugooy juxtujku naxwíñudu di'ibu tsunaaydyu ma Kananu ñaxy, es tmooy ja ñax ja n'aptujk'ajtam. ²⁰ Net ja Dios dyajky ja kyutujkun taxk mugo'px jakujm jumajt mat ja fwézuty extu ko jyiky'ajty ja Diosu kyugajxpu Samwel. ²¹ Net ja Israel ja'ay t'amdoodu tu'ugu rey di'ibu yajkutúkup. Es ja Dios myooyu ja Kisu myaank Saúl es trey'átut justyikxy jumajt. Yu'u Benjamingu tyump 'yaats. ²² Es óknam ja Dios dyajjugéky ja Saúl es dyajrey'ajty ja Davit, es jynáñ: “Tuts nbaaty ja Davit, ja Isa'ii 'yu'unk, tu'ugu yedyujk di'ibu ndsejpyuts. Yu'u tyúnup tugekyu di'ibuts uj ndsejpy.”

23 'Esa nidu'uk ja Davitu tyuump 'yaats yu'u du'un ja Jesús, di'ibu Dios pyajták es dyajnitso'ogat ja israelitu ja 'ayuty éxtam twandaky. 24 Es ko kyajnum ya'uxpeky ja Jesús, net ja Fwank Yajnaabajtpu tkajxwa'xy mat nidugekyu israelitu ja 'ayuty es t'anmaay dyajtagátstat yu jyot wyinma'añ, ñabáttat. 25 Es ko wyingón ja tiempu ma Fwank dyajkujxtaay ja tyuunk, net t'anmaay: "Uj kyajputs nGrístuty. Yu'u miimp óknam. Es uj kyajts xyñituku, ni je'eyu yu kyu'uk nga'agájudat éxtamxyupts uj n'ityats tyuumban."

26 Esa Paablu 'yakjunañ:

—Mugu'uktujkuty, miidsuty ja Abraanu tyuump 'yaats es miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty es nandu'unu Dios xywyindsu'ugudu, ja Dios tu tkexy yu 'yayuk es nnija'am wi'ix mbaat nnitsókum. 27 Es di'ibu tsunaaydyup jap Jerusalén es ja wyindsunuty, kyaj oy tnija'adu pánu du'un Kristu, es ni tkajaygyujku wi'ix jyunañ ja Diosu kyugajxputy di'ibu 'yuxrajktap ma ja tsajptujk saabudu saabudu. Es ja mujja'aydyujk yu'u oj ttuknibujtaagudu esu Jesús 'yoogat, es du'un tkuydyuundu di'ibu ja Diosu kyugajxputy jyaadyu. 28 Es oy tkapattu Jesús ni ti pyeky, yu'u 'yanmaaydyu Pilatu es dya'oogat. 29 Es ko du'un ttuundu tugekyu éxtam jyunañ di'ibu Diosu kyugajxpu yajwu'andu jaaybyéty, net dyajjunajktu kruuzkujxy es dyajnaxtujkudu. 30 Peru Dios dyajjikypyejky jatugok, 31 es kanak ok kyuxe'ky ja Jesús ma ja myugu'uktujk di'ibu maut jyadijtut ko tso'ondu Galileeu es ñajxtu Jerusalén, es yu'ujuty 'yawa'anudup ja ja'ayuty ko Jesús yu'u du'un ja Kristu.

32 Paaty udsuty tyam n'awánudu tadu oybyu ayuk di'ibu Dios jékyup wyandak mat ja n'aptujk'ajtam. 33 Es tyam ja Dios tkuydyuñ ma udsajtam, ja'a tyuump 'yaats, éxtam jyunañ mat ko tu dyajjikypyéky ja Jesús, éxtam 'yity kaxja'ay ma ja myumajtskpu Salmu ma Dios jyunañ: "Ujts mij xyTy-eety'ajtp. Tyámats ngu'ugut kots mij n'U'unk'áty." 34 Es ko Dios dyajjikypyejky ja Jesús es kudiibu ñini'x mya'adut, du'un tkuydyuñ éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan: "Mij nmo'oyup yu kunu'xan di'ibuts nwandak ja Davit." 35 Paaty jyuna'añ nandu'un ma jatu'ugu Salmu: "Katu xyña'ixy ja mduumbu ñini'x mya'adut ko 'yoogat." 36 Tu'y'ajtan ko ja Davit jyiky'ajty, kyuydyuun di'ibu Dios tsyejpy, net 'ye'ky es nandu'un ñaxtujku, du'un éxtam ñaxtujku 'yaptujk, es ja Davit ñini'x mya'taay. 37 Per ko Jesús 'ye'ky, netu Dios yajjikypyejky, es kyaj mya'ty ja ñini'x. 38 Mugu'uktujkuty, nijáwudu ko Jesús mye'xyru ja pojpu. 39 Es pán 'yaxájur ja Jesús éxtamu Yajnitso'okpu, yajtuknima'xp tugekyu di'ibu kyaj mbaat yajme'xy ja'a di'ibu pyanujxudup ja Moisesu

'yana'amun. ⁴⁰ Naygywentu'átadu kadiibu jyátadut mat miidsuty di'ibu jyaaydyu ja Diosu kyugajxpu:

⁴¹ Miidsuty di'ibáty tukxíktup, du'uhñ wu'umudu es mgutugódyut, ja'a ko uj Dios, ndunaambyuts di'ibuty jantsy maj, di'ibu kyaj xymyubuktu oy ja ja'ay mjatukmumadya'agudu. Es du'un myadyaktaay yu Paablu.

⁴² Ko ñaywya'xtaayudu ja ja'ay ma ja tsajptujk, netu Paablu esu Bernabee tsoy'ondu. Es ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty t'amdoodu ko jatu'ugu saabudu 'yawánudut nandu'un yu kajxwíjñ. ⁴³ Es ko pyudsuumdu tsajptugóty, may ja israelítuty es ja wiink ja'ayuty di'ibu kyupujktu ja israelítadyu wyinma'añ, tranujxtu Paablu es ja Bernabee. Es yu'ujuty kajxwíjñu es ñayya'ítudut Diosu kyunu'xun munt.

⁴⁴ Es ko jatu'ugu saabudu ñaymyujku jawaanu kyaj nidugekyadyu ja'ay jap kajpnóty es tmudowa'andu ja Diosu 'yayuk. ⁴⁵ Per ko ja israelítuty t'ijxtu ja mayjya'ay, net axuuk ñayjya'adu es t'anmaaydyu Paablu ko kyaj tyu'y'ajtunuty éxtum jyuna'añ, es wyingajxrajtadu. ⁴⁶ Net ja Paablu es ja Bernabee tmugajxtu muk aq muk jot:

—Dios tu xkyéxyuts es n'anuumuduts jawyiin miits israelítuty, ko Dios myajnitso'oga'añuty mat ja Jesukristu. Per miits kyaj xymyubuka'andu es kyaj xy'axajyua'andu Jesús éxtumu mYajnitsókpu, paaty tyam ngajxwa'xyuts ja Diosu 'yayuk mat di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ⁴⁷ Du'un tu xtyuk'ane'emyuts ja Nindsun'ajtum ko jyunañ:

Tuts nbajta'aky éxtumu jaj tu'xun ma nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty,
es dyajnitso'ogut.

⁴⁸ Ko tmudoodu ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty, net xyondaktu es jyunnandu ko ja Diosu 'yayuk 'yóyuty. Es tmubujktaaydyu nidugekyu di'ibu yajmiin ja Espiritu Santu es jyiky'átut winu xuu winu tiempu. ⁴⁹ Es du'un oj tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk tugekyu kajpn. ⁵⁰ Per yu israelítuty ñaygyajxudu mat ja myujja'aydyujk di'ibu jam kugajpnuty, es nandu'un mat ja toxytyujkaty di'ibu Dios 'yawdajttup es windsu'ugu 'yittu, ta tmudsiptso'ondu Paablu esu Bernabee. ⁵¹ Netu Paablu esu Silus twinxijttu ja kyuhuk es dyajjunajktu naxjok éxtumu ijxwu'umun ko kya'óyuty ko tkakupuktu ja Diosu 'yayuk. Es net oj ñujxtu ma Ikoñu kajpn. ⁵² Es di'ibu myubujktu jap Antyokiin, net wu'umdu jyantsyxyondaktu mat ja Espiritu Santu.

1 Mā ja Ikoñu kajpn ja Paāblu es ja Bernabee tyujkudu israelitu tsyajptugoty, esu Diosu 'yayuk tkajxwa'xudu. Es may tmubujktu, israelituty es nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelituty. 2 Per ja israelituty di'ibu kyaj tmubujktu, ttukjot'ambujktu di'ibu kyaj 'yisraelituty, es tmdsuptso'onda ja di'ibaty 'yaxajudu ja Jesus. 3 Oy du'un jyjaty, ja Paāblu es ja Bernabee ijttu jeky es tkajxtu mut ja muk'ajtan ja Diosu 'yayuk; es ja Nindsun'ajtam mooyu ja muk'ajtan es ttunut yu muj'ajtan esu ijxwu'umun di'ibu tyuk'ijxtu ja ja'ay ko tyu'ajtanuty ja namay'ajtan di'ibu Dios tyiimpy mā ja'ayun. 4 Es ja ja'ayuty ñaywya'xudu majtsk peky: tuk peky di'ibu mut ja israelituty kyaj t'axajudu ja Jesus, es jatuk peky di'ibu mut ja nimajtsku apóstalu. 5 Net ja israelituty es jatuk pekyru di'ibu kyaj 'yisraelituty, ñaybyjtakudu ti'igyu mut ja justisutajk es tni'u'unudu ja Paāblu esu Bernabee es tkuka'adsandu. 6 Per ko Paāblu esu Bernabee tnija'adu, ta kyaktu es ñajxtu mā Listru kajpn esu Derbe kajpn, Likaoñu ñaaxoty, es mā tadu kajpnuty ja ñaxwiñudu. 7 Es jap nandu'un tkajxwa'xy ja oybyu ayuk.

Paāblu yajkuka'atsy jap Listru

8 Jap Listru 'yijty tu'ugu yedyujk di'ibu jajt naxwiiñ tekymya'at es ni na'anum kyaj yo'oy. Jap yajpáty 'yu'uñu. 9 Tyadu yedyujk tmdoo'ity éxtum ja Paāblu jyuna'añ. Es ko ja Paāblu t'ijxy ja tekymya'at, ñija'ap ko yu'u myubejkypu ja Dios es yu'uguyxm myubaadut es 'yaguda'agut. 10 Net ja Paāblu t'anmaay muk ja tekymya'at:

—iTunaayuk!

Net ja tekymya'at pyujte'ky, es yo'oydsyo'oñ. 11 Ko ja mayjya'ayuty t'ijxtu ko ja tekymya'at yo'oydsyo'oñ, net yaxkaktu mut ja Likaoñu 'yayuk, jyunandu:

—iYu diósuty mut ja ja'ayu ñini'x tu jyunaktu mā udsajtam!

12 Ñayjyunandu ko Bernabee yu'u dios Júpiter, esu Paāblu yu'u dios Merkuuryu, ja'a ko Paāblu yu'u kyajxwa'xypy. 13 Jap mā tu'u kyajpndaku, jap 'yity ja Júpiter tsyajptajk. Di'ibu jap teety'ajtp dyajmiiñ ja tsajkaajuty nixoxy mut ja puij, es mut ja mayjya'ayuty tja'awdatandu ja Paāblu esu Bernabee, es ta tjaya'oogandu ja tsajkaajuty es tjatukwindsu'uguyandu. 14 Per ko ja apóstulaty Bernabee esu Paāblu tmdoodu ko du'un ttuna'andu, net ñayñiku'tsudu. Ja'a du'un ya'ijxup ko kyaj 'yóyuty di'ibu tyunándup. Es tniujxtu mā ja mayjya'ay, es yaxkaktu:

15 —Mugu'uguty, kátuts du'un xytyundu. Udsuty nandu'unuts nja'ayuty éxtum miidsuty, es tu nmíñuts es n'anumya'añ ja oybyu ayuk es xymyastu'uttut yu tyadu di'ibu ni nu'un mgatu'unxuty, es xypyadúndut ja Dios, ja'a ko yu'u pyujtak yu tsajp, naxwiñudu, jikymyejyñ es tugekyu

di'ibū ijtp naxwiiñ es mā jikymyejyñ. ¹⁶ Jékuyap nidagekyu naxwiiñadu ja'ay tnikaktu Dios es jyiky'ajttu éxtumu kyum wyinma'añ. ¹⁷ Peru Dios oj dya'ixuty ja 'yoy'ajtan, ja'a ko yu'u tkexy ja tuu es dyaky ja pūjta'aky oy, es du'un ja ja'ay jyotkujk'attat es xyonda'aktat.

¹⁸ Du'un jyunandu Paablu esu Bernabee, es apenu ja'ayuty tkurujktu es kyaj du'un ttukwindsu'ugadut.

¹⁹ Net jyajttu israelituty di'ibū tso'ondap Antyokiū es Ikoñu, es t'anmaaydyu ja ja'ay es tkuka'atstat yu Paablu. Es ko twinmaaydyu ko tu 'yeeky, ta trajudojttu tmanujxtu kajpnbu'ajp. ²⁰ Es ko ñaymyujkudu di'ibātu myubujktu Jesús jam Paablu pyu'aay, net tyunaaye'ky yu Paablu jatugok es tyujku kajpnóty. Es jakumbom tsoyo'ñ mut ja Bernabee, ñujxtu Derbe. ²¹ Es jap tkajxwa'xtu ja oybyu ayuk, es may ja ja'ay tmanujktu. Net ñujxtu jatugok kajpngajpn, Līstru, Ikoñu es Antyokiū. ²² Es dyajmajwiinadu myubujkan pūnuty 'yaxájudu Jesús éxtumu Kristu, es tjotmakmooydyu es ni'igu yajxon tpadúndut ja Dios. Ta t'anmaaydyu: "Pun njo'oma'anum mā Dios, jawyiin nyajnajxum kanak pekyu ayo'on."

²³ Es ko kyajxtaktaay es 'yayu'ajttaaydyu, net twin'ijxtu di'ibuty mājja'ay'ajttap mā mubujkputujk ñaymyúkudu. Net ja Paablu esu Bernabee ttukkudujkudu ja Nindsun'ajtam ja ja'ayuty di'ibū myubujktu.

Paablu esu Bernabee jymbittu jap Antyokiū mā Siryu ñax

²⁴ Oknum ñajxtu Paablu esu Bernabee mā Pisiidyu ñax, es jyajty mā Panfilyu ñax. ²⁵ Ta tkajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk mā ja Perju kajpn. Net oj ñajxtu mā ja Ataliū kajpn. ²⁶ Ja'a ko tyam ja tuunk tu kyexy, ta tyujkudu barkoty es ñajxtu mā Antyokiū kajpn, mā ja Dios myay'ajtunguyjxm tu yajtukkudákudu ja tuunk di'ibū naty tu ttuunda'aydyu. ²⁷ Es ko jyajttu Antyokiū, net ñaymyujkudu ja mubujkputujk es ñaydyukmumadyákudu tugekyu di'ibū Dios tu ttuñ es trajta'aky mut yu'ujuty, es wi'ix nandu'unu Nindsun'ajtam Dios t'axaju di'ibū kyaj 'yisraelituty ko tmanuktu. ²⁸ Esu Paablu esu Bernabee jeky 'yijttu jam muut ja ja'ayuty di'ibū myubujktu Jesús.

15

Mubujkputujk ñaymyúkudu jap Jerusalén

¹ Mā tada tiempu, jam 'yijttu ja'ayuty di'ibū tso'ondap Judee es jyajttu Antyokiū. Net yu'ujuty dyajtsondáktu ya'axpuktu di'ibū tu tmaneky ja Jesús, es t'anmaay:

—Pun mdsojktap es ja Dios myajnitso'ogadut, yu'u mdúnap éxtumu Moisés jyunáñ, ja yedyujk yajtsúkup waanu mā ja yedyujk'ajtan.

² Es ja Paabl̄u esu Bernabee muk ñaygyajxytsyi'kudu mut di'ibu naty du'un ya'axp̄ujktup. Net ja mubujkputujk di'ibu 'yawdajttu Jesús t̄p̄ujtáktu es yu Paabl̄u esu Bernabee es wi-ingátyp̄y ja'ay ñujxtat Jerusalén, es tkajxmuka'andu tyadu axp̄ujkan mut ja apóstulaty es ja mujja'aydujkaty.

³ Es ja mubujkputujk jap Antyokiiu oj yajkajxtsoнду ja Paabl̄u esu Bernabee es di'ibu muut ñujxtu. Ko ñajxtu kajp̄ngajpn mā Fenisyu ñax esu Samaaryu ñax, net tm̄madyaktu ko t̄u ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty t̄ja'aydugooȳñu ja jyekywyinm̄'añ es tranujxtu ja Dios. Es nidugekyu ja myugu'uktujk jyotkujkadyaaydu muu tyadu ayuk.

⁴ Ko Paabl̄u esu Bernabee jyajttu Jerusalén, net ñaymyujkudu ja mubujkputujkaty mut ja apóstulaty esu mujja'aydujkaty. Ta ja Paabl̄u esu Bernabee ttukm̄madyaktaaydu tugekyu di'ibu Dios t̄u ttuñ mut yu'ugyujxm̄ty. ⁵ Es jap̄u naty di'ibu t̄uuyup ijtp fariseeuty es t'axaju ja Jesusu 'yayuk, es net naagaty tyanaayuktu es jyanandu:

—Nidugekyu di'ibu kyaj 'yisraelítaty es tm̄beky ja Jesús, j̄j̄p'ám mbaat yajtsíky mā ja yedyujk'aj̄tan éxtam̄ Moisés xytyuk'ana'am̄m, es nandu'un yajpanujxtat tugekyu Moisesu 'yana'am̄n.

⁶ Net ñaymyujkudu ja apóstulaty mut ja mujja'aydujkaty es t'axp̄uka'andu yu tyadu winm̄'añ. ⁷ Ko jeky ñaygyajxudu, netu Peedru pyade'ky, es t'anmaaydu:

—M̄gu'uktujkaty, miits mnija'ad̄up ko t̄uuyups ja Dios xyruyjtáky esuts ngajxw̄a'xad̄uts ja oybyu ayuk mut di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es tm̄búktat yu'ujaty. ⁸ Dios ñija'ap p̄an wi'ix̄u ja'ay jyot wyinm̄'añ tu'uk tu'uk. Pes nandu'un ja Dios tyuknigajx̄u ja Esp̄iritu Santu mut yu'ujaty, éxtam̄ udsaj̄tam oj xytyuknigajx̄um. ⁹ Dios du'un ttuñ mut yu'ujaty éxtam̄ udsaj̄tam, es dyajwátsu nandu'un ja jyot ko t̄u t'axaju Jesús. ¹⁰ ¿Miidsaty ti ko kyaj xy'axaju di'ibu Dios t̄u t̄p̄ujta'aky? ¿Ti ko miits xytyukkuwan̄ya'andu tyaadaty di'ibu myubujktu Kristu es t̄sum̄'uktat tu'ugu tsemy jantsy jemtsy, di'ibu ni udsaj̄tam es ni n'aptujk'aj̄tam tkam̄madaktu t̄sum̄'ugut? ¹¹ Ja'a ko udsaj̄tam nm̄ubujkum ko Dios t̄u xymyo'oyam̄ ja namay'aj̄tan nitsok̄n mut yu'ugyujxm̄u Nindsun'aj̄tam Jesús, nandu'un éxtam̄ mut yu'ujaty.

¹² Net nidugekyu 'yamoondaaydu es tm̄doo'ijttu ko yu Bernabee esu Paabl̄u ttukm̄madya'aky yu ijxw̄u'am̄n esu muj'aj̄tan di'ibu Dios t̄u ttuñ mut yu'ugyujxm̄ty mā di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ¹³ Es ko kyajxtaaydu, net ja Santya'agu jyanáñ:

—M̄gu'ugaty, m̄adowdu. ¹⁴ Simonk Peedru t̄u xytyukm̄madyákum wi'ix̄u ja Dios tim jawyiin may'aj̄tan

tyu'unxudu di'ibu kyaj 'yisraelitaty, es twin'ijxy mā yu'un di'ibu ja'ay'atudup. ¹⁵ Tyaadu du'un jyajtū éxtam ja Diosu kyugajxputy tkaxjaay mā Diosu jyaaybyajtūn, ko Dios jyunāñ: ¹⁶ Du'un ja Davit tyuump 'yaats éxtam tu'ugu tujk di'ibu tū jyity, per jumbitubuts es ngójudats jatugok, ¹⁷ es ja israelitū ja'ay t'axta'aydyut ja Nindsun'ajtūm, nandu'un nidugekyu ujtū nja'ay di'ibu kyaj 'yisraelitaty. ¹⁸ Du'un jyunāñ ja Nindsun'ajtūm, di'ibu tugekyu tyadu yajnija'aju extū jékyup.

¹⁹ Esu Santya'agu 'yakjunāñ:

—Paadyuts njuna'añ ko kyaj nyajkujo'pūm ja di'ibu kyaj 'yisraelitaty ko tmastu'udut ja jyeky winma'añ es tpanujxtut ja Dios. ²⁰ Ngaxja'ayūm je'eyu ko kyaj tsu'utstat yu juyujk di'ibu tū ttukwindsu'ugu yu agojwinnáxuty, es kyaj tju'xtut ja ne'pyñ esu tsu'utsy di'ibu kyaj wā'ats tū wyindajxta'ay, es nandu'un n'anma'ayūm ko kyaj myu'indúndut. ²¹ Ja'a ko extū jékyup tsyondaky yajkajxwa'xy ja Moisesu 'yana'amun mā tugekyu kajpn, es nandu'un yajkajxy majaty ja tsajptujk saabudu saabudu.

Neky yajkajxp mā di'ibu kyaj 'yisraelitaty

²² Net ja apostaluty esu mujja'aydyujkuty es nidugekyu mabujkputujk twin'ixtu ja'ayuty es tkaxa'andu Antyokiū mūt ja Paablu esu Bernabee. Es tkajxtū Juudas di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Barsabás, esu Silus, nimajtsk di'ibu ijtūp muj mā mabujkputujk. ²³ Es mūt yu'ujuty oj űujxtū űeky di'ibu junaamp: "Udsuty, apóstaluty, mujja'aydyujkuty esu nmagu'uk'ajtūm, ngajxpo'xta'ayats miidsuty, mugu'uktujk di'ibu kyaj 'yisraelitaty, di'ibu tsunaaydyup Antyokiū, Siryu űaaxóty, nandu'un ja wiinkputy di'ibu tsunaaydyup Siryu űaaxóty es Silisyu űaaxóty. ²⁴ Tūts nmudoy ko tū tsooñ yaa ja ja'ayuty di'ibu kyaj ngáxtats, es tū jap jya'ty dyajtugóy miidsu mjotkujk'ajtūn, ya'xprajktup es di'ibu myubujktup ja Jesús nandu'un tpanujxtut ja Moisesu 'yana'amun es yajtsúkut waanu mā ja yedyujk'ajtūn. ²⁵ Paadyuts nnay'aw űaygyajxudu es oy ko yajnikajxpátut nidu'uguty di'ibu mā udsuty es nujx mgu'ixudu miidsuty ti'igyū mūt ja nmagu'uk'ajtūm Bernabee esu Paablu, di'ibu njantsytsyojkūm ²⁶ es di'ibu tū tpujta'aky ja jyiky'ajtūn es tyúnut mūt ja Nindsun'ajtūm Jesukristu. ²⁷ Du'un ngajxūm yu Juudas mūt ja Silus es yu'ujuty kyajxtut kū'm mūt miidsuty es m'awánudut tugekyu tyadu. ²⁸ Ja Espiritū Santū es nandu'un udsuty n'oyjya'adupts es kyajts nmo'oydyut wiinkpu xprajkūn, ²⁹ yu'uyū tyadu: Kyaj xyju'xtut ja juyujk di'ibu tū yajtukwindsu'ugu agojwinnáx, kyaj xyju'xtut ja ne'pyñ es ja tsu'utsy di'ibu kyaj wā'ats tū

wyindajxta'ay, es nandu'un kyaj mmu'indúndut. Es ko tyaadu du'un xytyúndut, oyu du'unu naty xytyundu. Wu'umdu mudu Dios."

³⁰ Net tso'ondu yu Juudas mudu Silus, Bernabee esu Paablu, es ñajxtu Antyokiia. Ko jyajttu, net ñaymyujkudu ja mubujkputy es tkayajktu ja neky. ³¹ Es ko ja'ay yajtukwingugajxudu ja neky, net jyantsyxyondaktu ko tmadoodu jotkujk'ajtun. ³² Esu Juudas mut ja Silus, yu Diosu kyugajxy, ni'igu tjomakmoodyu es dyajmajwiinudu myubujkan ja mubujkputujk. ³³ Es ko 'yijty jeky, net ja mugu'uktujk jyugajxudu mudu jotkujk'ajtungyajxy, es jyambijnut jap Jerusalén. ³⁴ Peru Silus oj wye'emy. ³⁵ Paablu esu Bernabee wyu'umdu nandu'un Antyokiia. Jam mut nimayu wiingátypyu ya'axpajktu es tkajxwa'xtu ja Nindsun'ajtun Diosu 'yayuk.

Paablu tsooñ myumajtsk ok Dios ayuk kajxwa'xpu

³⁶ Es ko waanu 'yijty, net ja Paablu t'anmaay ja Bernabee:

—Jo'om n'okku'ijxum ja nmugu'uk'ajtun ma tugekyu kajpn ma oj ngajxwa'xum ja Jesusu 'yayuk, es n'ijxum wi'ix jam 'yittu.

³⁷ Bernabee jyawowan yu Fwank di'ibu xyu'ajtypy Markus. ³⁸ Peru Paablu kyaj twowañ yu Fwank, ja'a ko tu naty ñike'egyuty jam Panfilyu es kyaj 'yokpudujkanu ma ya'axpajktu. ³⁹ Kyaj tkajx'o'oyudu, paaty yo'oywa'xtu. Bernabee mut ja Markus tyujkudu barkoty es ñajxtu Tsyipre, ⁴⁰ per Paablu twin'ijxy ja Silus es muut ñajxut. Es ko ja myugu'uk ñinu'xtakudu esu Dios myay'ajtun tyu'unxudut, net tso'ondu, ⁴¹ es ñajxtu Siryu es Silisyu, es dyajmajwiinudu myubujkan ja mubujkputujk majaty ñaymyúkudu.

16

Timotee tjamyudaty ja Paablu esu Silus

¹ Esu Paablu mudu Silus jyajttu ma Derbe kajpn esu Listru kajpn. Jap trattu tu'ugu mubujkpu di'ibu 'yawdajtypy yu Jesús. Ja'a txu'aty Timotee. Yu'u tyaak'ajtypy ja israelitu es nan 'yawdajtypy ja Jesús. Esu tyeety yu'u grieegu. ² Es ja ja'ay di'ibu 'yawdajttup ja Jesús ma ja Listru kajpn esu Ikoñ kajpn jyuna'andu ko Timotee jyiky'aty tu'ajtun muut. ³ Paablu wyowaampy yu Timotee es tjamyuut'ata'añ. Net dya-jtsujku waanu ma ja yedyujk'ajtun kadiibu tyuk'ak'átudut yu israelituty di'ibu tsunaaydyup ma tadu nax, ja'a ko nidugekyu tnija'adyaadyu ko Timotee tteety'áty ja grieegu ja'ay.

⁴ Tugekyu kajpn ma ñajxtu, jam t'awa'anudu myugu'uktujk ja axpajkan di'ibu tu dyaky ja apóstuluty esu majja'aydyujkuty di'ibu ijttup Jerusalén. ⁵ Es du'un yu mubujkputujk

myajwiinudu myabujkan es bom bom tmabujkta waanu may ja ja'ayuty.

Paablu yajtuk'ixy ja Masedoñu yedyujk

⁶ Esu Paablu mudu jyamyuduty jyakajxwa'xandu ja Diosu 'yayuk ma ñaxwiñudu Asyu, per ja Espiritu Santu kyaj tkupejky. Net ñajxtu ma ñaxwiñudu Friju esu Galasy, ⁷ es jyajttu ma tsyiba'an ja Misyu. Esu Paablu twinmaay es tyukuya'añ ma ñaxwiñudu Bitiñu, per ja Jesusu Jya'ajun kyaj tkupejky. ⁸ Net ñajxtu kajaa Misyu ñaaxoty, es jyunajkta ma Trouu kajpn di'ibu mejyñbyu'aay. ⁹ Es ja koots ja Paablu 'yijxma'ty, es t'ijxy tu'ugu Masedoñu yedyujk tyanu es myanu'xta'agyuty:

—Tunu may'ajtun, min Masedoñu es xypyudukuduts.

¹⁰ Ko Paablu t'ijxyu tadu ijxma'tun, net uudsuty ndso'oñuts es oj nnejxyuts Masedoñu, ja'a ko nnijawuts es ja Dios xumyugajxyuts es ngajxwa'xuduts ja oybyu ayuk jam Masedoñu.

Paablu esu Silus jap Filipus

¹¹ Nétuts ndujkudu barkoty ma Trouu, es oj nnujxtuts tuyu ma ja Samotrasu islu, es jakumbom njajttuts mejyñbyu'aay ma Neápolus kajpn. ¹² Japts ndso'ondu esuts nnujxtu ma Filipus, di'ibu ni'igu myájuty jap Masedoñu. Ja yajkutujkpu kopk tni'ana'amu ko ja ja'ay di'ibu tsunaaydyup Filipus nandu'un tmudattu tui'ajtun éxtumu ja'ayuty di'ibu tsunaaydyup Romu. Es jap n'ijttuts majtsk tuguk xuu.

¹³ Es ma tu'ugu saabudu, net nnujxtuts kajpnbu'ajp mäjnuubuaay. Jap tu'ugu lugaar ma yu ja'ay ñajxtu kajxtakpu. Es jáputs n'uñaaydyuts ngajxwa'xtuts mut ja toxytyujk di'ibu oj ñaymyúkudu. ¹⁴ Es nidu'ugu toxytyujk txu'aty Lidyu, di'ibu kugajpn'ajtp Tyatiru. Lidyu tye'kypy ja oybyu tsu'unk wit es 'yawdajtypy ja Dios. Ko tmadoo'ity di'ibu Paablu kyajxypy, Dios tyukmabujku. ¹⁵ Net ja Lidyu ñubejty mut nidugekyu di'ibáty tsunaaydyup ma jyun tyujk, es óknamts xy'anmaaydyuts:

—Pun miits mjunándup kots uj tui'ajtun nmubeky ja Jesús, tunu may'ajtun es mmíndut madsu ndujk. —Mukta'aky jyunáñ es nwu'umduts.

¹⁶ Es ma tu'ugu xuu nnujxtuts ma ja'ay kyajxta'akta, nétuts oj nbaatta tu'ugu kiixy di'ibu juuybyu maduumbu. Ja'a myudajt ja mujku'u wyinma'añ es yu'u mut xuyumay. Es ko xuyumay, net may ja meen tganaraty ja wyindsun. ¹⁷ Tyadu kiixy xupyannjxtupts mudu Paablu, yu'u yaxkeky:

—Tyadu yedyujkaty myuduundur ja Dios Tsajpótudu, es tkajxwa'xy ja nitsokun mut miidsuty.

¹⁸ Es du'un 'yadutsy tadu kiixy kanak xuu. Netu Paablu jyotmay'e'ky, es wya'kambijty es t'anmaay ja ka'oybyu:

—Mut ja Jesukristu xyuu n'ane'emy es mbudsúmat mā tadu kiixyu jyot.

Ta ja ka'oybyu myastutu pojun.

¹⁹ Ko ja kiixyu wyindsún t'ijxtu ko kyaj mbaat 'yokxamaayũ es kyaj mbaat 'yokganarajnu ja xumaabyu, net ja Paablu es ja Silus tmajtstu es dyajnujxtu mā justisutujk mā muj maay. ²⁰ Es dyajmiindu mā fwezun, es 'yanmaayudu:

—Tyadu israelitu ja'ayuty ni'igu tNibudu'uktu ja ngajpn'ajtum, ²¹ es ya'xpraktu mudu wyinma'añ di'ibu udsajtum kyaj n'axájum es nyajtu'unum, ja'a ko udsajtum nromanuja'ay'ajtum.

²² Net ja ja'ay mut ja fwézyty jyot'ambujktu, es jyunandu esu wyit jyunákut ja Paablu esu Silus es twóptut mut ja pejkyepy. ²³ Es ko twojptaay, ta tmunujxtu pujxndugóty, es ttuk'ana'amudu ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrū es mak t'ixy'it tkwentu'áttut. ²⁴ Es ko oj t'axaju kyutujkun ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrū, net ja Paablu esu Silus oj yajmunejxy pujxndujk ogam es yu tyeky yajnima'tpejty mā moriyu di'ibu tukpa'adu'uty es kudiibu kya'agut.

²⁵ Es ko oj tsyu'pu, net ja Paablu mut ja Silus kyajxtáktu es t'udu Diosu 'yalabanzu, es ja tsimyjya'ayuty tmudoo'ijttu. ²⁶ Net myiñ ja mak uix, es tmuxijtydyaay ja potsy ux'ajp paat. Es net 'yawatstaay tugekyu pujxndujk aa, es jyunajktaay ja kadenu tugekyu mā pujxndujk ja'ayu tyeky esu ky'u. ²⁷ Es ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrū oj jyotwiy. Es ko t'ijxy ja pujxndujk aa tu 'yawatsta'ay, netu 'yespaadu tju'ty es ñayya'oogánu. Tu ttijy ja tsimyjya'ay kyakta'ay. ²⁸ Net ja Paablu yaxkeky:

—¡Katu wi'ix mnaydyúnty! Tyáputu udsuty nidugekyuty.

²⁹ Net ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrū t'amdooy ja jhun, es tyujku puye'egyu jyantsytsuyiipy mut ja tsu'ugu. Net ñaygyoxtnaaydyáku mā Paablu esu Silusu tyeky. ³⁰ Net dyajpudsuumdu Paablu mut ja Silus, es dyajtūy:

—¿Tits ndúnup esuts nnitso'ogut?

³¹ Esu Paablu mut ja Silus 'yadsoodu:

—Mmubákup ja Nindsun'ajtum Jesukristu, es mnitso'ogut. Es púnaty tsunaaydyup mā mjhun mdujk, pun nandu'un myubujktup, nitso'oktup.

³² Net ja Paablu esu Silus tkajxwa'xy ja Jesusu 'yayuk mut nidugekyu nu'unun tsuunudu mā ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrū tyujk. ³³ Nan ja koots ja pujxndujk ja'ay kywentu'ajtrū oj tmunejxy ja Paablu esu Silus mā ja tyujk. Netyu ja koots ñabajttaaydyu niduk jhun niduk tujk. ³⁴ Net twooy ja Paablu esu Silus mā tyujk, es dyajkaaydyu, es ja pujxndujk

ja'ay kywentu'ajtrū mada pūnuty tsyunaaydyur mā jyūn tyujk jyotkujkūdyaydyū mut ko naty tmabūktū ja Dios.

³⁵ Jakumbom ja justisū tkejxy ja polūsiū mā ja puixndūjk ja'ay kywentu'ajtrū, es tasmātsut ja Paablū esū Silūs. ³⁶ Net ja puixndūjk ja'ay kywentu'ajtrū t'anmaay ja Paablū:

—Yū justisū tū kyajxykyéxy es miits nasmātsudut. Es tyam mnūjxtut jotkujk.

³⁷ Perū Paablū t'anmaaydyū ja polūsiūty:

—Ūdsuty romanū ja'ayuty. Es tats xywyoptū mayjya'ayóty es kyajnumts xyajjustisūpaattuts, es tū xyryujta'aktuts puixndūgóty. ¿Es tii, tyāmūdsū net xyñasmatsūya'andū ayu'udsyū? ¡Pes kyaj! Wa'an kū'um tmiñ es xyajpūdsūmūds.

³⁸ Ta ja polūsiū oj t'anūmū ja justisūty ko Paablū esū Silūs romanū ja'ay yū'ujuty. Net ja justisū tsyū'kūdu es jyotmay'o'ktū. ³⁹ Net myiindū ja justisū es trūjktsoodū ma'xūn mā ja Paablū. Es net dyajpūdsūmūdu Paablū esū Silūs, es t'anmaaydyū:

—Tunū may'ajtūn, tsoondū ja yaajuty.

⁴⁰ Ko pūdsūmūdu puixndūgóty ja Paablū mada Silūs, net űūjxtū mā Lidyū tyujk. Es jap t'ijxtū ja myūgu'uktūjk, es tjotmūkmoodyū nidūgekyū. Net tsyo'onndū ja Paablū esū Silūs.

17

Paablū jap Tesalónikū

¹ Ta űajxtū mā Anfīpolis kajpn esū Apoloñū kajpn, es net jyajttū mā Tesalónikū kajpn. Jap tu'ugū israelítūdyū tsyajptūjk.

² Paablū, éxtūm jaayūmū naty ttuñ, űejxy saabūdu saabūdu jap tsajptūgóty tūguk sūmāan, es tmamadya'aky, ³ dū'ūn ttuk'ixy es wa'ats t'awa'anū wi'ix ja Diosū jyaaybyajtūn jyūna'añ ko koonūm yū Kristū 'yayówut es jyikyryúktū mā ja o'kūn, es jyūnāñ:

—Tyadū Jesús di'ibuts űj ngajxwa'xyry mut miidsuty, yū'ū Kristū di'ibū Dios wyin'ijx es tkejxy.

⁴ Net naaguty ja israelítūty tmabūjktū es űaymyujkū mut ja Paablū esū Silūs. Nandū'ūn tmabūjktū maygyrieegu ja'ayuty di'ibū 'yawdajttūp ja Dios, es mayū toxytyujk di'ibū ijttūp windsū'ūgu. ⁵ Paaty ja israelítūty di'ibū kyaj tmabūjktū tja'adu naywyinnaxū, es űaymyujkūdu yedyujk di'ibū axuk ja'ay es yax jyojktū mā tūgekyū kajpn. Net űajxtū mā Jasonū tyujk, tyūkyūya'andū es dyajpūdsūma'añ ja Paablū mut ja Silūs, es trūjta'aga'andū mayjya'ay windūy.

⁶ Per ko kyaj trattū Paablū mut ja Silūs, net trajūdojttū ja Jasón es mut ja myūgu'ūguty di'ibū naty jap, es dyajūjxtū mā justisū, es yax jyojktū:

—Tyadu yedyujkuty di'ibu yajma'ttaapy tugekyu naxwiñadu, tu yaa jya'ttu, ⁷ esu Jason tu dyajjajtta'aky ma tyujk. Nidugekyu ya'ujuty myudsip'ajtypy ja yajkutujkpu kopku 'yana'amun, es jyuna'andu ko ta jatu'ugu rey di'ibu xyu'ajtypy Jesus.

⁸ Ko tmudoodu tyaadu ja ja'ayuty esu justisutujk, net jyotmay'o'ktu. ⁹ Net ja Jason esu myugu'uguty tkumultayajktu, es yajnasmajtsadu.

Paablu esu Silus jap Bereeu

¹⁰ Ko kyoodsunu, net di'ibu myubujktu Jesus dyajtso'ondu Paablu esu Silus, es ñajxtu Bereeu. Ko jyajttu jap, ta ñajxtu ma ja israelitadyu tsajptujk. ¹¹ Tyadu israelituty ni'igu t'axajudu amumdu'uk jot ja 'uxrxujkun kadiinamu Tesalóniku, es bom bom t'uxtaaydyu ma ja Diosu jyaaybyajtan pun tui'ajtan éxtamu jyuna'andu Paablu mut ja Silus. ¹² Es nimayu taadu tmubujktu, es nandu'un tmubujktu di'ibu grieeгу ja'ayuty, yedyujk es nandu'un toxytyujk di'ibu ijttap windsu'ugu. ¹³ Es ko tnija'adu Tesalóniku israelituty ko tamu Paablu esu Silus tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk jam Bereeu, net ñajxtu jam es dyajnayñibu'kudu. ¹⁴ Per ja Paablu myugu'uguty tkajxtu ma ja jikymyejyñbya'a, es ja Silus esu Timotee wyu'umdu Bereeu. ¹⁵ Es di'ibu jyamyudajttu Paablu myunujxu extu ma ja Atenus kajpn. Net jyumbijttu mut ja Paablu 'yayuk esu Silus mut ja Timotee ñaybyaadudut tsojk Atenus.

Paablu jap Atenus

¹⁶ Ko ja Paablu t'awixy ja Silus mut ja Timotee jap Atenus, net jyantsyjoyotmay'e'ky ko t'ijxy jap kajpnóty oymyaaty tapu agojwinnax. ¹⁷ Paaty ttukmumadyaktu ma ja tsajptujk mut ja israelituty es mut di'ibu kyaj 'yisraelituty di'ibu Dios 'yawdajttu jap, es nandu'un ttukmumadyaky bom bom di'ibu mut ñaybyaadyuty ma maay. ¹⁸ Jap tpaty ja ja'ayuty di'ibu ñi'uxrxujkup epikuureus esu wiinkpu di'ibu 'uxrejkypy ja estoykus. Net ya'ujuty ñaymyugajxudu mut ja Paablu. Tap di'ibu jnan:

—¿Wi'ix xy'anummuja'anumu tyadu yedyujk di'ibu ku'ayuk es kyaj ti tnijawu?

Esu wiinkpu jyunandu:

—Yu tyaadu ya'uxraka'añ es n'axajum wiink ja'ayu dyios.

Tyaadu jynanñ ko Paablu tkajxwa'xy ja ayuk ko ja Jesus jyikyryejky es ja'agujxmu ja'ay jyikyryuktut nandu'un. ¹⁹ Netu Paablu dyajñajxtu ma tu'ugu it txu'aty Areópagu, ma ñaymyúkadu es ñaywyinma'añmyo'oyudu. Jap t'anmaaydyu Paablu:

—¿Ti aχpυjkυn myajmiimpy tyamυ jembyυ? Ғudsuty nni-jawυyāndυpts. ²⁰ Paadyυts nyajtūy ko xymyadya'aky yυ wi-inkpυ. Yυ'υts nnijawυyaambyυts ti 'yandijpy.

²¹ Paaty jyυnandu mat ko nidυgekyυ Atenυs ja'ay es nandu'υnυ wiink ja'ay di'ibυ tsυnaay jap, yυ'u myυdowaampy ja jembyυ aχpυjkυn es tmadya'aga'añ ja jembyυ ayuk.

²² Netυ Paablυ tyυnaaye'ky mǎ jam ja ja'ayuty Areópagυ, es t'anmaay:

—Miits Atenυs ja'ayuty, tats n'ixy oymyaaty ko miits xy-jantsy'awdattu di'ibυ mwindsυ'kυdυp. ²³ Es kots tυ njυdity kajpnóty, tats n'ixy mǎ tu'ugυ m'artálaty 'yity kuxja'ay: “Yaa n'awdajtm ja Dios di'ibυ kyaj n'ixy'ajtm.” Pes oy. Ja di'ibυ miits m'awdajttυp, oy xykya'ix'attu, ja'ats miits ndukmυgajxāndυp.

²⁴ 'Ja Dios di'ibυ yajkoj ja tsajp esυ nax es nυ'υn yǎ naxwiĩñ 'yity, yυ'u windsυn'ajtp mǎ tsajp es naxwiĩñ. Kyaj ja'a tsyυnυ tsajptυgóty di'ibυ ja'ay kyojttυp, ²⁵ nan kyaj tyυgoj'ajtxuty es ja ja'ay pyudúkυdūt, ja'a ko yυ'u nidυgekyυ xyajxájυm, es xmyo'oyυm ja njiky'ajtm'ajtm es tυgekyυ di'ibυ nmυdajtm.

²⁶ Yυ'u tυgekyυ tυ dyajkojy ja naxwiĩñdy ja'ay mat je'eyυ ti'igyυ ne'pyñ, es tυ dyaky ja lugaar esυ tiempυ mǎ tsyυnυdūt nidυgekyυ naxwiĩñdy ja'ay. ²⁷ Es ja Dios tυ tptyta'aky tυgekyυ es ja ja'ay 'yuxta'aydūt es pyaadūdūt, mat ko tυy'ajtm kyaj jagam 'yity ja Dios. Taa ja'a mǎ υdsajtm nidu'uk nidu'uk. ²⁸ Ja'a ko Dioskyυjxm njiky'ajtm, nyu'xυm es n'ijtm. Extm nandu'υn jyυnāñ nidu'uguty miidsυ mjaabyuty: “Udsajtm xy'u'unk'ajtm ja Dios.”

²⁹ 'Ko υdsajtm xy'u'unk'ajtm ja Dios, kyaj njυnǎ'anυm ko Dios yυ'u éxtmυ awinnaxυ oory, platυ o tsaa, di'ibυ ja'ay kyejpy éxtmυ kyυ'υm winmǎ'añ. ³⁰ Dios kyaj ttukkumυdooy yυ ja'ayuty ko kyaj 'yawdátuty mǎ naty kyajnm tniǎwυdy. Per tyam 'yane'empy mat nidυgekyυ naxwiĩñdy ja'ay es dyajtυgátsttυ ja wyinmǎ'añ es t'awdátūt ja Dios. ³¹ Paaty ja Dios tptytǎky tu'ugυ xυ mǎ tpayo'oya'añ yυ naxwiĩñdy ja'ay mat ja tυy'ajtm mat ja'agyυjxm ja ja'ay di'ibυ tυ twin'ixy; es twinmǎ'añ'ijxy nidυgekyυ ja'ayuty mat ko dyajjikypyejky tadυ ja'ay.

³² Ko tmυdoodυ Atenυs ja'ay mǎ jyikypyejky ja o'kruty, tam ja ja'ayuty di'ibυ tyukxiktυ, esυ wiinkpυ jyυnandu:

—Jaadsυ tadυ nmυdoo'ittūt ko jatυgok mgajxūt.

³³ Net ja Paablυ tsoyo'õñ. ³⁴ Es nija'ajuty di'ibυ myυdoodυ tmυbυjktυ es tpanyxtυ Paablυ. Es tu'uk txυ'aty Dyonís, di'ibυ ijtp justisυ jap Areópagυ, es nandu'υn tu'ugυ toxytyυjk

di'ibu xyu'ajtypy Dámaras, es nandu'unu wiingátypyu ja'ayuty myubujktu.

18

Paablu jap Korintu

¹ Netu Paablu tso'oñ Atenus es ñejxy ma Korintu kajpn. ² Es jap tpaty tu'ugu israelitu di'ibu xyu'ajtypy Akilu, jap kyugajpnuty ma Pontu ñax es naamnumu naty tsooñ Italyu mut ja ñudo'oxy Prisilu, es jyajty Korintu, ja'a ko ja yajkutujkpu kopk Klaudyu tni'ana'amu es nidugekyu israelítuty tsoondut Romu. Netu Paablu ñejxy tku'ixa'añ ja Akilu esu ñudo'oxy Prisilu, ³ es mut ko yu'ujuty nandu'un ya'o'oyudup yu wit tujk éxtumu Paablu dya'oyu, paadyu Paablu oj wye'emy mut yu'ujuty, es tmattuunmijky. ⁴ Es saabudu saabudu Paablu ñejxy ma tsajptujk es t'anumu israelítuty es di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ko Jesús yu'u du'un ja Kristu es tmubáktut.

⁵ Tso'ondu Masedoñu yu Silus mut ja Timotee es jyajty Korintu. Net ja Paablu tmastuty ja wyit tujk tuunk es tkajxwa'xnu mut ja israelítuty ko tuj'ajtunu Jesús yu'u du'un ja Kristu di'ibu yu'ujuty 'yawijxtup. ⁶ Per ja israelítuty net jyot'ambujktu es t'anmaaydyu wi'ixáty ja Paablu. Netu wyit twinxiyty ja Paablu éxtumu ijxwu'amun ko kyajpu israelítuty tmubuka'añ, es t'anmaay:

—Miidsuty ku'um mmudajttup ja peky mut ko kyaj xytsyeky ja nitsokun. Es uj kyajtsu peky nmudaty. Es tyam najx ngajxwa'xa'añuts ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

⁷ Net ja Paablu tso'oñ ma tsajptujk es ñejxy ma tyujku Tisyu Justu di'ibu Dios 'yawdajtypy, di'ibu tsynaapy jap tsajptujk pu'ay. ⁸ Esu Krispu yu'u naty windsun ijtp ma ja tsajptujk, es mut nidugekyu di'ibu naty tsunaaydyup ma ja jyun tyujk myubujktu ja Nindsun'ajtam Jesús ko tmadoodu di'ibu Paablu kyajx, es nandu'un may ja Korintu ja'ay tmubujktu ja Jesús es ñubajttu. ⁹ Net ja Nindsun'ajtam Jesús t'anmaay ja Paablu koots ma tu'ugu ijxma'tun, es jyunáñ:

—Katu mdsu'ugu. Kajxwa'x'adu'uts. Katu m'amóñ. ¹⁰ Ujts mij mut n'ity. Ni pan wi'ix mgatúnudut. Taa may ja ja'ay di'ibuts uj xymyubukándup ma tyadu kajpn.

¹¹ Net ja Paablu wye'emy Korintu tuk jamujt jakujm, es dya'uxpeky ja ja'ay mut ja Diosu 'yayuk.

¹² Es óknun 'yijty gobernador yu Galyón ma Akayu ñax. Es net ja israelítuty ñaymyujkudu es tmadsiptso'ondu Paablu, es dyajnujxtu ma justisutujk. ¹³ Es t'anmaaydyu gobernador:

—Tyadu ja'ay yu'u 'yanmaapy ja ja'ayuty ko t'awdátut ja Dios es kudii éxtum jyuna'añ ja n'ana'amun'ajtam.

14 Paabl̄a myugajxaambyu naty ja gobernadoor ko ja gobernadoor t'anmaay ja israelítuty:

—P̄anu tyad̄u ja'ay tu tyuundugóy o p̄an m̄aju pyeky, tyámats nmadówh̄t yajxón es ndúnat ja justis̄u mat miits israelítuty; 15 per ja'a ko kyaj dyu'hnaty, miidsuty tyam m'und̄u mat je'eyu ayuk es ja'ay xyujuty es miidsu m'ana'am̄n̄aty, paaty ixt̄u ku'um miidsuty. Uj, kyajts n'ity fwez madu tadu winma'añ.

16 Es net dyajp̄dseemy mā jap ja justis̄utujk. 17 Net nidugekyu grieguty tmajtst̄u ja Sóstan̄us di'ib̄u ijtp windsán mā ja tsajptujk, es twojpt̄u justis̄utujk wyinduuy mā ja gobernadoor Galyón. Per ja Galyón kyaj ttuun̄u kwent̄u yu tyaad̄u.

Paabl̄a jya'ty jatugok Antyokīu es tsyooñ myuduguk ok Dios yayuk kajxwa'xp̄u

18 Paabl̄a wye'emy kanak x̄u jap Korint̄u. Es net ñajjyugajx̄u mat ja myugu'uktujk. Taa tyujk̄n̄u barkoty es ñujxt̄u mat ja Akil̄u esu Prisil̄u mā Siryu ñax. Ko kyajnum tyuk̄u barkoty jap Senkreeu, Paabl̄a ñagyuka'ptaaȳu es tkuydyúnat éxt̄um twandaky. 19 Es ko jyajty mā Éfes̄u kajpn, net̄u Paabl̄a tnikedy ja Prisil̄u esu Akil̄u es ñejxy mā tsajptujk, es myadya'aga'añ mat ja israelítuty di'ib̄u jap naymyujk̄d̄up. 20 Es ja israelítuty myanu'xtáku es waanu 'yakwu'um̄at, peru Paabl̄u kyaj t'a'ijx̄u. 21 Net ñajjyugajx̄u mat yu'ujuty, es t'anmaay:

—Ja'a kots n'ita'añ Jerusalén es nduna'añats ja x̄u di'ib̄u wingoomp. Per mín̄pts jatugok p̄an junaamp ja Dios.

Net tso'oñ Éfes̄u es ñujx̄n̄u barkoty. 22 Ko jyajty Sesaree, ta ja Paabl̄u pyatujk̄u Jerusalén es tkajxpe'xy ja m̄ubujk̄p̄utujk di'ibáty naymyujk̄d̄up jam. Es net jyujptáky Antyokīu. 23 Jap wye'emy jekyjyaw̄u. Net tso'oñ jatugok es tku'ijxy kajp̄ngajpn mā Galasyu ñax es Frijyu ñax, es dyajm̄ujwiin̄adu myubujk̄n̄u nidugekyu p̄unuty 'yaxájudu Jesús éxt̄umu Krist̄u.

Apol̄us jap Éfes̄u

24 Es mā tadu tiemp̄u jyajty jap Éfes̄u tu'uḡu israelit̄u di'ib̄u xyu'ajtypy Apol̄us. Jap kyugajpn̄uty Alejandrīu. Es jantsy oy tkajxwa'xy, es ñija'ap yajxón ja Dios̄u jyaaybyajt̄un. 25 Tu tjaty ja Ninds̄un'ajt̄um Jesus̄u 'yuxp̄ujk̄n̄u es tsuj es wa'ats tkajxwa'xy ja Jesus̄u jya'a, oy yu'uȳu je'eyu t̄nijaw̄u di'ib̄u Fwank Yajn̄ubajtr̄u tyuk'uxp̄ujk̄ ja ja'ayuty. 26 Net̄u Apol̄us muk̄ āa muk̄ jot tkajxwa'xy mā ja tsajptujk. Es ko tm̄doodu Prisil̄u esu Akil̄u, net yajwooy abeky es ya'uxp̄ujk̄n̄adu waanu oy mat ja Jesus̄u 'yuxp̄ujk̄n̄u esu ñitsok̄n̄. 27 Ko Apol̄us ñujxáñ mā Akayu ñax, ja myugu'uktujk di'ib̄u myubujkt̄u jap Éfes̄u tjaaydyu tu'uḡu neky mat di'ib̄u myubujkt̄up jap Akayu, es t'axájut yajxón yu Apol̄us. Ko Apol̄us jyajty Akayu,

net tpuđajkuđu ja'ayuty di'ibu tu t'axájudu Jesús éxtumu Ya-jnitsókrú mut ja Diosu myay'ajtun. ²⁸ Es mayjya'ayóty ja Apolus oj ttukkutaku israelitu ja'ayuty ko tpujtáky yajxón ja ñiwiin ñidu'u, es ttuk'ixy ma Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko Jesús yu'u Kristu di'ibu Dios wyin'ijx es tkejxy. Es kyaj mbaat ja israelítuty ñakyjyuna'andu ko kyaj tuy'ajtun.

19

Paablu jap Éfesu

¹ Es ko Apolus 'yijty Korintu, netu Paablu tninajxnu tun kopk. Ta jyajty Éfesu ma tpaty naagudyu ja'ay di'ibu myubajktur. ² Esu Paablu dyajtuuy:

—¿Tu xy'axájudu miidsuty ja Espiritu Santu ko xymyubajktu?

Net 'yadsoodu:

—Ni je'eyuts tu ngamudoy ko jyaadyu Espiritu Santu.

³ Netu Paablu dyajtuuy:

—¿Di'ibu nubajtan muut tu mnubety miidsuty?

Es 'yadsoodu:

—Extum ja Fwank Yajnubajtru oj yajnubéty.

⁴ Esu Paablu 'yanmaayu:

—Fwank oj dyajnubéty ja ja'ay di'ibu naty tu jyodambittu, es t'anumudu es tmabúktut di'ibu ja miimp óknum, ja'a 'yandijpy ja Jesús.

⁵ Es ko tmudoodu tyaadu, net ñubajttaaydyu mut ja Nindsun'ajtum Jesusu xyuu. ⁶ Es ko ja Paablu tku'unikooñ ja ja'ayuty, net ja Espiritu Santu ñimiinudu, es ja ja'ayuty tkajxtu wiingátypyu ayuk es tkajxwaxtu ja Diosu 'yayuk.

⁷ Nimajmajtskan ja yedyujk wyinuty.

⁸ Tuguk po'o Paablu oj yo'oy ma ja tsajptujk, es ni nu'un kyaja'aw kyatsu'ku tmugajxy ja ja'ay es tmabúktut wi'ix ja Diosu kyutujkun. ⁹ Per tap ja ja'ayuty di'ibu kyaj tmubajktu di'ibu Paablu kyajxyru, es kyajxtu axuuk mut ko yu'u tranajxtu ja Jesús éxtum ja Kristu. Net ja Paablu tsoyo'ón ma ja tsajptujk es tmnejxy ja di'ibu myubajk ma Tiranu 'yeskwelu, es jap muut ñaygyajxudu bom bom. ¹⁰ Du'un ya'uxpejky majtsk jumajt, paaty nidugekyu ja ja'ay ojts tnijáwudu ja Jesusu 'yayuk jam Asyu ñaaxóty, du'un di'ibu israelítuty es nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ¹¹ Es ja Dios ttuun jantsy muj ja muj'ajtun mut ja Paablu. ¹² Esu ja'ay ttuknimiindu Paablu yu payu esu wit, esu Paablu je'eyu yajtukpáty ja wit, es yajtukninajxtu ja puma'ay es 'yagudaktaaydyu. Es púnú ka'oybyu myudajttur, nandu'un pyudsuumda'ay.

¹³ Es jap nija'ajuty ja israelítuty di'ibu jedijttur kajpngajpn es dyajpudsúmdu ja ka'oybyuty di'ibu ja'ay myudajttur. Ta

tjayajpudsamandu ja ka'óbyyuty mut ja xuu ja Nindsun'ajtam Jesús, es t'anmaaydyu ja ka'óbyyuty:

—Ūjts mij n'ane'empy Jesús xygyujxm di'ibu Paablu kyajxwa'xyry, jpuksamdu!

¹⁴ Es du'un tyuundu nijxtujk tukka'ax yu Eseevu, israelitu teedywyindsunu myaanguty. ¹⁵ Es tugok ko du'un ttunandu, ja ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajtypu net 'yadsoojy:

—N'ixy'ajtypuats ja Jesús, es nnija'abuts pún ja Paablu, per miidsaty, ¿mbánu du'un miidsaty?

¹⁶ Esu tyadu yedyujk di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu, net kyuxrujty ja'ay níkujxy es axuk ttuun nidugekyu, yajwojptaaydyu tugoty, es dyajkaktaaydyu niwa'ats uxwa'ats es tsayujttaaydyu. ¹⁷ Es ko tnija'adu nidugekyu di'ibu tsunaaydyur jap Éfesu, israelítaty es di'ibu kyaj, net tsy'kudyaaydyu es twindsu'kudu ja Nindsun'ajtam Jesús.

¹⁸ Nandu'un may di'ibu myubajktu myiindu mayjya'ayoty es tnigajxtu ja pyeky di'ibu tu ttundu, ¹⁹ es may yu ja'ayuty di'ibu tu ttuun yu bruju winma'añ, dyajmiindu ñeky es tnino'ktu mayjya'ay wyinduuy. Es ko twijsttu ja kywentu nu'un ja ñekyu tsyoo, ja'a twijtspuksamdu justyikxymyujk milu platu meeñ, es tu'ukpu platu du'un éxtam tuk xuu yajmujúy yu tuumbu. ²⁰ Es du'un oj ñejxy ja Diosu 'yayuk oymyaaty es dya'ijxu myak'ajtan.

²¹ Es ko tyaadu ñajxy, net ja Paablu jynáñ ñajxa'añ Jerusalén, es ñaxa'añ Masedoñu es Akayu. Nandu'un jynáñ ko tsoonut Jerusalén, ta ñajxa'añ Romu. ²² Net tkejxy jap Masedoñu nimajtsku pyudujkubu, Timotee mudu Erastu, esu Paablu 'yakwe'emy ma Asyu ñax.

Mayjya'ay ñayya'ax ñajyókudu Éfesu

²³ Es ma tadu tiempu ja ja'ay ni'igu ttuk'ya'ax ttukjoktu jam Éfesu mut ja'agujxm pánaty ryanujxtur ja Jesús éxtam ja Kristu. ²⁴ Tamu naty tu'ugu plateeru di'ibu xuy'ajtypy Demetru. Tadu Demetru ya'agojwinnajxyru mudu platu ja tsajptujk ma t'awdattu Dyanu, es net tteeky ja tsajptujku'unk. Ni'igu myeeñbyaattu ja Demetru es pánaty muut tyundu. ²⁵ Paadyu Demetru dyajnaymyujkudu ja ja'ay di'ibu tyuunk'ajttubu tadu tuunk, es t'anmaaydyu:

—Mug'uktujk, miits mnija'adur ko tyadu tuunk, yu'u muut ja jiky'ajtan ñaxy yajxon. ²⁶ Per miits m'ijxtur es mmudoodur ko tadu Paablu jyná'añ ko yu dios di'ibu yedyujk kyoy ya'o'oydur, kyaj yu'u Dyio'saty. Es du'unu mayjya'ay ttukmubeky, kyaj yaayuty Éfesu, nandu'un ma tugekyu Asyu ñaxwíñudu. ²⁷ Nugo tyaadu t'okkudsu'ugu'ajnu, kyaj yu'u je'eyu ko nduunk'ajtam kyutugoyut, nandu'un tsojk nujkx

pán kyaj t'okmajpajtáknu yu ndaak'ajtam Dyanu tsyajptujk, nan tsojk najx kyutuگووڻ ja myuj'ajtan yu ndaak'ajtam Dyanu, di'ibu tyam 'yawdajtypy ja ja'ay ya Asyu es tugekyu naxwíñadu.

²⁸ Ko tmudoodu tyaadu ja ja'ayuty, net jyot'ambujktaaydyu es yax jyojktu:

—iMuj kujxm yu Dyanu di'ibu Éfesu ja'ay wyindsu'kudup!

²⁹ Es du'un ja ja'ayu wyinma'añ jyo'ptaaydyu ma tugekyu kajpn. Es net tmajtstu ja Paablu jyamyut di'ibu xyu'ajtypy Gayu esu Aristarku, nimajtsku tadu yedyujk jap kyugajpnaty Masedoñu, es dyajnujxtu tpawijts tpajudojttu ma ja kyumdattujk, ma ñaymyujkudu mayjya'ay. ³⁰ Net ja Paablu nandu'un jyatukyañ jap es tjamugajxañ ja mayjya'ay, per ja di'ibu myubujktu kyaj ñasmajtsu. ³¹ Es nandu'un naaguty ja Paablu myutnaymyaayubu di'ibu kuduunk'ajttup Asyu, 'yanmaayu ko kyaj tyúkat jap. ³² Es ma ja mayjya'ayu naty jap ni'igu jyantsyya'ax jyantsyjojktu, tam tuk peky di'ibu wiink janándup, es jatuk peky nan wiink. Ni kyayajjaygyúku ti dun kyajxtup o ti dun ko ñaymyúku. ³³ Es nija'ajuty di'ibu jap ttukmumadyaktu yajxón ja Alejandru wi'ixu naty 'yadu'utstu. Es ja israelítaty tsojktu esu Alejandru ñiwa'kpudsúmudut ma ja mayjya'ayun. Net t'adijwa'xtu ja ja'ayuty es dya''awatstu ja tu'u es tmunujxtu ja Alejandru mayjya'ay wyindum. Es yu'u ttuk'ijxy ja kyu'u es 'yamóndut es jyakajxañ mut yu'ujuty. ³⁴ Per ko tnija'adu ko yu'u 'yisraelítaty, net yax jyojktu nidugekyu oy majtsk oorun:

—iMuj kujxm yu Dyanu di'ibu Éfesu ja'ay wyindsu'kudup!

³⁵ Net ja Éfesu uskribaan dya''amooñ ja ja'ayuty, es t'anmaay:

—Mugu'uktujk, Éfesu ja'ayuty, nidugekyu naxwíñadu ja'ay ñija'adup ko tyadu Éfesu kajpn yu'u 'yawdajtypy yu Dyanu es tkwenta'attu yu Dyanu 'yawinnax di'ibu kudak tsajpótm. ³⁶ Es kyaj mbaat pán jyuna'añ ko kyaj tyu'ajtanaty. Paaty amondu es winmaydyu yajxón pán ti mdunándup. ³⁷ Yu tadu yedyujkaty di'ibu miits tu xyajmíndu, kyaj tu tmaatstu tiity jap tsajptugóty es kyaj wi'ix jyuna'andú axuuk mudu ndios'ajtam Dyanu. ³⁸ Es punu Demetru esu di'ibu muut tyundu myudajtypy ja tu'y'ajtan, es pán ñi'unnayaampy, pes taa yu fwez es taa yu justisutujk. Jam mbaat t'awanu es tkuyákat ja tyu'ajtan nidu'uk nidu'uk. ³⁹ Es pán miits mmudajttup jatu'ugu u'unun, pes mugajxtu justisutujk ko ja'ay yajnaymyúku esu juntu xytyúndut yajxón. ⁴⁰ Ja'a ko pán yu'u gobyeeenu tnijáwut di'ibu tyam mduundup, mbaat xpyekymyo'oyum éxtam tsiptu-umbu, mut ko kyaj mbaat nmo'oyum yu tu'y'ajtan di'ibu tyam mduundup.

41 Es ko tyaadu du'un jyunañ, net t'anmaay ja ja'ay es ñajxtaayñut.

20

Paablu jyudity Masedoñu es Gresyu

1 Es ko ñajxy ma ja'ay ya'ax jyoktu, net ja Paablu dya-jnaymyujku ja di'ibu tu tmabeky ja Jesús, es tmooydyu ja kajxwíjyn. Net ñaymyastuttaayudu. Ta ñejxy Masedoñu, 2 es tku'ijxy kajrngajpn, es ni'igu tjomakwingajxudu ja myagu'uktujk mut ja 'yayuk, es óknum jyajty Gresyu. 3 Jap wye'emy tuguk po'o. Es ko jap tsoonañ es ñajxánnu barkoty Siryu, net tmadooy ko ja israelítuty tyuna'añuty axuuk. Paaty ja Paablu jyunañ ko jyumbítat tekykyu'am es ñaxut jatugok Masedoñu. 4 Net jyamyunt'ajtudu ja Sópatru, myaangu Pirru, di'ibu kugajpn Bereeu, ja Aristarku mut ja Segundu di'ibuty kugajpn Tesalóniku, ja Gayu di'ibu kugajpn Derbe, ja Timotee, es nandu'unu Tikiku mut ja Trófimú di'ibu tso'ondap ma Asyu ñax. 5 Tyadu myagu'uktujk tu ñajxtu jawyiin es tu xy'awíxtats ma Trouu kajpn. 6 Es uudsuty n'awijxyuts ja pasku xuu, es óknum ndso'oñuts Filipus barkoty. Ja kyummugoxk xuu nnay-byáttats mut ja nmagu'uktujkuts jap Trouu, es jap nwu'amats jxxtujk xuu.

Paablu mudu mubujkputujk jap Trouu

7 Es ma ja domingu xuu, net uudsuty nnaymyujkudu mut ja mubujkputujk, es ja tsajkaaky jajtjukwa'xut éxtamu Nindsun'ajtam Jesús tnastu'unu. Paablu yu'u ya'uxrjukudu tsu'p paat, mut ko tsoona'añu naty jakumbom. 8 Es tapu naty tu ñaymyúkuudu ma tu'ugu kwartu kujxmbu, ma naty mayu lampu tyoy. 9 Es tu'ugu uná'k di'ibu xyu'ajtypy Eutiku, tamu naty 'yu'uñu ventanu agu'uy. Ko Paablu jantsy jeky kyajxy, ta ja Eutiku ja tsuu pyátanu. Ko myanajxy, ta kyumaanajxy ma tuguk niku'uyu tujk. Ko oj dyajpudu'uktu, tu naty 'yo'knu. 10 Net ja Paablu jyunaiky ma ja Eutiku es tmeneeñ, es t'anmaay ja myagu'uktujk:

—Katu mjotmay'ooktu. Jiigyu'u.

11 Net ja Paablu pyejty jatugok es dyajwa'xy ja tsajkaaky, es kyaadyu. Es net tmugajxtu extu ko xyuñu. Ta tso'oñ. 12 Ja ja'ay di'ibu jam dyajnjxtu ja Eutiku jiiky, ni'igu ja'a wyu'umdaaydyu jotkujk.

Paablu ñejxy Miletu

13 Es ko Paablu ñajxa'añ tekykyu'am, net jyunañ ko uudsuty najxtupts jawyiin barkoty es nnaybyaadudats Asu. 14 Es ko nnaybyátudats mut ja Paablu jap Asu, ta yu'u tyujku barkoty ma uudsuty, es oj nnajxtats ma Mitilene. 15 Es ndso'oñuts

ĵap ĵakumbom es nnajxtats Kiiu. Ja kyumduġuk xuu njajttats ma Samos. Ja kyummajtaxxuu nbe'xyuats waanu ĵap Trojilyu. Taanum njajttats Miletu. ¹⁶ Es kom ja Paablu kyaj mayu tiempu tmudaty Asyu, kyaj ņajxáñ Éfesu, ja'a ko tsejkyu ĵya'ta'añ ĵap Jerusalén es dyajnaxa'añ ja Pentukostés xuu.

Paablu tmugajxy ja Éfesu mubajkputujk

¹⁷ Es ko 'yijty ĵap Miletu, net tnigajxu ja muija'aydyujk di'ibu ijtup ma mubajkputujk ņajmyúkuđu jam Éfesu. ¹⁸ Es ko myiindu, net ja Paablu t'anmaay:

—Miits mnija'adup wi'ixuats uĵ nnayjyagyépyuty extu ma nmiin ĵawyiin ma yu Asyu ņaxwíñudu. ¹⁹ Tuġekyu ja tiempu maťs n'ijty mať miidsaty, nmuduuiñuats ja Nindsun'ajtum Jesús yuunk naxypy, es nya'axyuats mudu winnuu, es kanak peky di'ibats tsip nyajñajx ja'agyujxm kots axuuk xytyuundu ja israelitu ja'ayuty. ²⁰ Ngajxwa'xyuats tuġekyu di'ibu oy mať miidsaty, es nya'uxpuktu tsajptuġóty es ma mdujkuty. ²¹ Es tats n'anuumu ja israelituty es di'ibu kyaj 'yisraelituty, es ĵyumbittat ma Dios es tmabúktat ja Nindsun'ajtum Jesukristu. ²² Tyámats nnejxy Jerusalén, es xykyéxyuats yu Espiritu Santu, ni nganijáwats wi'ixuats ĵap njátat. ²³ Je'eyuats nnijawu ko majatyu kajpn mať naxxy, yu Espiritu Santu xy'anuumats kots ndúkat pujxnduġóty es n'ayówuduťs. ²⁴ Per mudu tyaadu kyajts ndsu'ugu. Esu njiky'ajtanuťs kyaj ti tsooty mať uĵ, ko je'eyu nyajkúxut yu nduunguťs di'ibats tu xymyo'oy yu Nindsun'ajtum Jesús es n'anuumuť ja oybyu ayuk ko Dios tsyejpy yu naxwíñudu ja'ay.

²⁵ 'Es tyam nnija'abats tu'y'ajtan ko ni pán miidsaty di'ibu tu nya'uxpékyuťs wi'ix ja Dios yajkutíky, kyajts xyñakywyin'ixtat. ²⁶ Paaty tyam n'anuumuaya'andu ko kyajts uĵ miits xypyeky'ixtat ko m'ooktat pekyoty, ²⁷ mať ko tu n'awanu tuġekyu yu Dios ja 'yayuk es kudiibu myajtuġóyuduť. ²⁸ Naygywentu'átudu, es nandu'un kwentu'attu ja mubajkputujk ma yu Espiritu Santu tu mbajta'agyuty es xykywentu'áttat niduġekyu ja ja'ay di'ibu pyojpudy tu tkubajtxuty yu Nindsun'ajtum Jesukristu mať ja kyu'um ne'pyñ kruuzkujxm.

²⁹ 'Es nnija'abats kots nnujxut, net myínuť wiink ja'ay di'ibu yajtuġoyaampy yu di'ibu myubajktup ja Kristu, éxtumu waxka'uk di'ibu awa'an es dyajtuġóty yu borreegu. ³⁰ Nandu'un nija'ajuty miidsaty ku'um pyudu'uga'añ, es mmo'oya'anudu yu wiinku uxpujkuñ di'ibu kyaj tyu'y'ajtanaty, es ttukpanajxa'añ di'ibu tyam myubejkyupy ja Jesús. ³¹ Paaty mnaygywentu'átudup. Jamyatstu ko tuġuk

jamajt, xuuñ es koots, jiiibuts ko nmo'oy yu kajxwíjūn nidu'uk nidu'uk miidsaty.

³² Mūgu'uktujkuty, tyam n'anūmūdu ko wū'ūmdu mut ja Dios es kuydyundū ja ayuk di'ibū 'yawā'anūp wi'ixū Dios xytyu'unxūm ja may'ajtūn. Tadu ayuk tmūdaty ja muk'ajtūn es xyajmuk'ajtam nidugekyū es xykyupūjkūm tsajpótm es n'ijtam mut yū'u di'ibáty myūbujktap ja Jesús.

³³ Kyajts ūj ni na'a tū ndseky ni pūnū myeeñaty o ja wyítaty.

³⁴ Yajxón xyñijáwūdu ko tūts nduñ mūdatš ngu'ūmgu'u es tū nbaadyats di'ibū naty ūj xykyā'ijtxūp es di'ibū ka'ijtxūp ja njamyūndadyats. ³⁵ Tūts miidsaty nya'ūxpeky es tū nduk'ixtū ko xytyúndūt es xyryudákūdat di'ibū tūgoj'ajtxūp, es xyjamyátstūt ja Nindsūn'ajtam Jesuśū 'yūxpūjkūn ko jyūnāñ: "Ni'igū njotkujk'ajtam ko wiink ja'ay nbudūjkūm es kyaj ko wiink ja'ay xyryudūjkūm."

³⁶ Ko dū'ūnū Paablū jyūnāñ, net űaygyoxtnāaydyákū es kyajxtáky mut yū'ūjaty. ³⁷ Nidugekyū jyūydyāaydyū, es űaymyūnānūdu es ttsu'xtū ja Paablū. ³⁸ Es ta wyū'ūmdāaydyū jotmaymyūat, ja'a ko 'yanmāayū ko kyaj tnaky'ixtūt. Es net oj tnaswówūdu extū mā ja barkū.

21

Paablū űejxy Jerusalén

¹ Es ko nmastuttaayats ja nmūgu'uktujkūts, ndūjkūts barkoty, es ja barkū űejxy tūyū es jya'ty mā ja Kos kajpn, es jakumbom nnejxyats Roodūš. Nétūts jap ndso'ondū esūts nnūjxtū Pátarū. ² Jap Pátarū mbáttūts tu'ugū barkū di'ibū nūjxp Fenisyū, es ndūjkūdūts es oj nnūjxtūts. ³ Najxtūts aga'āñdsyoo mā Tsyipre es oj nnūjxtūts extū Siryū. Esū kapitangū byarkū, yū'u myūnejxypy ja temy Tirū, paaty ja barkū oj űejxy jap.

⁴ Jap nbáttūts di'ibū myūbujktū ja Jesús, es n'ijttūts jūxtujk xūū mut yū'ūjaty, es yū'ūjaty Espírítū Santūkyūjxm t'anmāaydyū kūdiibū Paablū űūjxtū Jerusalén. ⁵ Es ko űajxy jūxtujk xūū, net ndso'ondūts. Es nidugekyū nmūgu'uktujkūts oj xyñaswówūdūts, yedyūjk toxytyūjkuty es mut ja unā'ku'ungūty, es űūjxtāaydyū kajpnbū'am jam pu'ujótm, es nnaygyoxtnāaydyákūdūts es ngajxtáktūts.

⁶ Nétūts nnayjyūgajxūdu es nnaymyūnānūdūts es ūdsaty nnūjxtūts barkoty, es yū'ūjaty jyūmbijnūdu mā tyūjk.

⁷ Nyajkugūjxūdūts ja nvyājū mā jikymyejyñ Tirū es extū Tolemaydyū. Es jap ngajxpo'xtūts yū nmūgu'uktujkūts es nwū'ūmdūts mut yū'ūjaty tuk xūū. ⁸ Es jakumbomū Paablū es ūdsaty di'ibūts mut yū'u ndso'ondū, njajttūts mā Sesarēē kajpn. Es nnūjxtūts mā Felipū di'ibū Jesús ja 'yayuk kyajxwā'xūp. Tadu Felipū yū'u tu'uk di'ibū mā yū njūxtujkūp

yedyujk win'ijxudu di'ibu myubujktap ja Jesús, es yu'ajuty tpuđukat ja ku'ekytyo'oxyuty di'ibaty ayoodup. Es jap nwa'umduť mť ja Felipu.

⁹ Ja Felipu japu űnux nimajťaxk di'ibu kyaj tu pyuktu es di'ibu ijttu Diosu kyugajxpu. ¹⁰ Ko jap n'ijttats waanu jeky, net jyajty tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Agaabu, di'ibu tso'omp Judeeu. ¹¹ Ta oj xyűimiműts es twijtse'ky ja pyo'owuunu Paablu, es űaydyukkawu'an űaydyuktekywyu'anu, es jyunaű:

—Yu Espiritu Santu du'an jyuna'aű: “Jap Jerusalen yu israelituty du'an tkawuunat yu tadu po'owuunu űiwindsun es tkayakat mť ja romanu ja'ay.”

¹² Kots nmudoodu tyadu es mť ja Sesareeu ja'ay, nėtats nmunu'xtaktu Paablu kudiibu űujxat Jerusalen. ¹³ Peru Paablu 'yadsooy:

—¿Ti ko mju'uy mya'axtu? ¿Tits ko miits xyajjotmay'ooktu? Nayjya'abats kyaj je'eyu nyajkatsum nyajtekytsyumť, extu nayjya'abats es ngu'oogudats ja Nindsun'ajtm Jesús jam Jerusalen.

¹⁴ Kom kyaju Paablu wyinmaaydyugatsaű, nėtats njunandu:

—Wa'an yajtuű extamu Nindsun'ajtm Jesús ttseky.

¹⁵ Net nnayjyujp'ijxudats es oj nnajxtats Jerusalen. ¹⁶ Es xyjamyudajttats nija'ajuty ja Sesareeu ja'ay di'ibu myubujktu Jesús, es xymyujxtu ma ja tyujku Mnason, tu'ugu yedyujk di'ibu tso'omp Tsyipre es jeky tu 'yijnu tmabeky ja Jesús, es yu'ats xmyo'oyandup ja jajťakn jap Jerusalen.

Paablu űaygyajxudu mť ja Santya'agu

¹⁷ Kots njajttu Jerusalen, nėtadsu nmugu'uktujkats xy'axajudu jantsy yajxon. ¹⁸ Jakumbom nnajxtats mť ja Paablu ngu'ixtu yu Santya'agu, es tamu naty mayu műjja'aydyujk di'ibaty ja Jesús myubujktap. ¹⁹ Net ja Paablu tkajxpo'xtaay, es tmumadyaktaay ti ja Dios tu ttuű Paablukujxm ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelituty. ²⁰ Ko tmudoodu tyadu ayuk, net t'awdajttu Dios es 'yanmaayudu Paablu:

—Weenu, műgu'uk. Tu xy'ixy ko kanak mil yu israelituty tu tmabeky yu Jesús es nidugekyu yu'ajuty tranajxtu ja Moisesu 'yana'amun, ²¹ es tu jyuna'aű ja ja'ay ko mij mya'uxpeky mť nidugekyu israelituty di'ibu tsunaaydyup ma ja ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelituty, es kyaj tranajxat ja Moisesu 'yana'amun es kyaj yajtsukat yu 'yu'ungaty waanu ma ja yedyujk'ajtan, es nan kyaj tranajxat di'ibu jaayam ndu'unum. ²² ¿Ti ndu'unum? űijawudubu net yu ja'ay ko tu mja'ty. ²³ Nik oy ko du'an xytyunť. Tyaa nimajťaxku yedyujk di'ibu pyadunaampy yu wandakun. ²⁴ űujx muť es mnayyajwa'adsudat mť yu'ajuty, es mij mgujyubu tadu gastu tugekyu. Es ko űaxudu tadu

wandakun, net yu mwaay xykyaaptat mut yu'ujaty es net nidugekyu ja'ay tmawinma'añbyaadut ko kyaj tyu'y'ajtanuty éxtum tu jyuna'añ mut mij, es ko mij nandu'un oy xypyanejxy yu Moisesu 'yana'amun. ²⁵ Es mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty es tmabuktu Jesús, tu nja'ayum wi'ix ngajxmujkam ko kyaj tju'xtat yu tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugü agojwinnáx, kyaj tju'xtat ja ne'pyñ o tsu'utsy di'ibu kyaj wa'ats tu wyindajxta'ay, es nandu'un kyaj myu'indúndut.

Paablu yajmátsy ma muj tsajptujk

²⁶ Net ja Paablu tmunejxy ja majtáxkpu yedyujk, es jakumbom ñayyajwátsudu nidugekyu. Netu Paablu jyajty ma ja muj tsajptujk es t'awánut ja teetytyujk na'a dyajjupkáxut ja wandakun es na'a dyajmínut ja windsu'kun.

²⁷ Ma kyajnum kyexy ja juxtujk xubü wandakun, nija'ajuty yu israelítuty di'ibu tso'omp ma Asyu ñax, t'ijxta ja Paablu ma ja muj tsajptujk taja'a es ma yu'uyuty ja israelitu ja'ayuty mbaat tyúkudu. Net ni'igü yax jyojktu ja ja'ayuty, es tmajtstu Paablu, ²⁸ es muk tmugajxtu ja ja'ayuty:

—¡Miits israelitu mugu'uguty, pudujkuguts! Tyaadu du'un ja yedyujk di'ibu jedijtp oytyim di'ibu kajpnuty, es ttuk'axpeky tugekyu naxwíñudu es kyaj twindsu'ugudu nmugunax'ajt nmugugajpn'ajtum, ni ja Moisesu 'yana'amun es ni yu nmuj tsajptujk'ajtum. Es nandu'un tu tmuduku ma tyadu muj tsajptujk ja grieegu ja'ayuty, es du'un kyaj tmuj'ixyu tyadu wa'ats lugaar.

²⁹ Du'un jyuna'añu tyadu israelítuty ko tu t'ixy ma Jerusalén kajpn yu Paablu mut ja Trófimü di'ibu Éfesü kugajpn. Paaty jyunandu ko Paablu tu tmuduku ma muj tsajptujk taja'a yu Trófimü di'ibu grieegu ja'ay.

³⁰ Tugekyu kajpn tnijawayandu ti tuun jajtup, es ja ja'ay myiñ puye'együ. Net tmajtstu Paablu es pawitsy pajudoty dyajpudsuumdu ma ja muj tsajptujk, es netyu dya'adujktaaydyu ja muj tsajptujk'aa. ³¹ Tamü naty tim ya'oogánudu ja Paablu ko oj ya'awanu ja soldaadu windsungopk ko nidugekyu Jerusalén ja'ay ya'ax jyoktu. ³² Net ja soldaadu windsungopk dyajnaymyujku ja syoldaadutujk es ja soldaadu windsunuty, es jyajttu puye'együ ma mayjya'ayuty. Es ko ja ja'ayuty t'ijxtu ja soldaadu windsungopk mut ja syoldaadutujk, net ja Paablu tnasmajtsudu es kyaj tnakywojptu. ³³ Net ja soldaadu windsungopk tnimiiñ ja Paablu es tmajtsy. Ta dyajnejxy kwwuñ mut majtsku kadenu. Es ko waanu 'yijty, net dyajtuy ja soldaadu windsungopk:

—¿Mbún mijts, es ti tu xytyuñ?

³⁴ Peru ja'ayuty yaxkaktu wiingátyuty éxtum kyaj mbaat yu soldaadu windsungopk tmudooguku di'ibu dun tuj'ajtan.

Es net ja Paablū yajmānejxy mā kwartel. ³⁵ Ko jyajty mā ja kwartelū 'yeskaleerū, net ja soldaādūtūjk kyūyū'kū es yajmānejxy ja Paablū, ³⁶ ja'a ko pyamīñūty ja mayjya'ay pyaya'axy pyajēkyūty:

—iYa'ooktū!

Paablū kyama'añ mā nimayjya'ay

³⁷ Es ko Paablū dyajtūkyāndū mā kwartel, net t'anmaāy ja soldaādū windsūngopk di'ibū ijtp mā ja batayonk:

—¿Tits mbaat nnigajxy?

Es ja soldaādū windsūngopk 'yadsooy:

—¿Mij mājtypy mgajxat grieeḡ? ³⁸ ¿Tii mij kyaj m'eijptūja'ayūty di'ibū tūyūp mat tsyiptuūñ yū yajkutūjkpū es dyajpūdseemy mā māj ittum taxk mil yū yajja'ay'o'kprūty?

³⁹ Net ja Paablū 'yadsooy:

—iKyaj! Israelitū ja'ayūts ūj, jāpūts ngugajpnūty Tarsū, di'ibū ijtp māj mā Silisyū ñax, romanū ja'ayūts ūj. Tunū may'ajtūn, meegyūts ja tiempū esūts ja ja'ay nmūgajxat.

⁴⁰ Es ja soldaādū windsūngopk tmooy ja tiempū. Netū Paablū tyūnaāye'ky mā ja eskaleerū es ja kyū'ū ttuk'ijxy ja ja'ay es 'yamóndūt. Es ko 'yamoondaāydyū ja ja'ay, net oj tmūgajxy mat ja ebreeū ayuk, es t'anmaāy:

22

1 —Miits mūjja'aydyūjkūty es miits mūgu'uktūjkūty, mūdowdū wi'ixūts nnayñikajxtu'uda'añūdyūts.

2 Ko tmūdoodū tkajxy ja ebreeū ayuk, net ni'igū 'yamoondaāydyū. Es ja Paablū 'yanmaāyūdū:

3 —Ūj israelītūts, japts nmaxu'unk'ajty Tarsū, Silisyū ñāaxóty, es yaats nye'ky Jerusalén es Gamalyélūts xy'a'ūxpūjk. Yajtuk'ijxūts oy ja n'aptūjk'ajtāmū 'yana'amūn es amumdu'uk jótūts nmūdūñ ja Dios, éxtūm miidsūty nidūgekyū tyam xytyundū. ⁴ Ūjts tūyūp nmūdsip'ajtūts yū di'ibū pyanejxypy ja Jesusū 'yūxpūjkūn, extū nya'oogānūts es nyajnejxyūts tsimū yedyūjk toxytyūjk, mbajta'aga'añūts pujxndūgóty. ⁵ Es ja teedywyindsūngópū es nidūgekyū di'ibū ana'amdūp māj tsajptūgóty ñija'ādūp ko yū'ūjūty dyajktū neky mat ja nmū'israelitū'ajtām di'ibū Damaskū tsūnaāydyūp. Nūjxpūdsū naty jam, n'ūxtā'aya'añūts di'ibū myūbūjktūp ja Jesús, es nyajminā'añūts yā Jerusalén es ndukkumūdowā'añūts.

⁶ 'Ko nja'tānūts Damaskū, éxtūm kijkyxyū, nétūts n'ijxy jyajy nikūjxmūts tu'ugū māk jajūn di'ibū tsajpótm tso'omp, ⁷ es ngūdaāyūts. Nétūts nmūdooy tu'ugū ayuk ko jyūna'añ: "Saulū, Saulū, ¿Tits ko xyryajūdity?" ⁸ Nétūts nyajtūy: "¿Mbūn mijts?, Windsūn." Es xy'anmaāyūts: "Ūjtsūts Jesús nazareū di'ibū mij mbajūdijtypy." ⁹ Ja njamyūhūdsūts t'ijxū

ja jajun, per kyaj tjaygyujkudu ja ayuk di'ibats uj xymyugajx. ¹⁰ Nétats uj n'anmaay: “¿Tits ndúnur?, Windsún.” Nétats xy'anmaay ja Nindsun'ajtum: “Pudu'ak es nujx jap Damasku es jap m'anuumadut tugekyu ti mdúnur.”

¹¹ 'Es ko ja jajun oj xyajwiindsuts, nétats ja njamyuduts xyajnejxy witsy extu njajtyuts Damasku.

¹² 'Jap tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Ananiius. Yu'u jyantsy'awdajtypy ja Dios es tkuydyúñ ja Moisesu 'yana'amun, es nidugekyu israelítaty di'ibu tsunaaydyu Damasku yajxon mmut 'yijty yu'u. ¹³ Es ja Ananiius xyñimiiñats es xy'anmaayats: “Mugu'uk Saulu, ijxwa'x jatugok.” Es netyu jatugok oj n'ijxwa'xyuts es net n'ijxyuts ja Ananiius. ¹⁴ Nétats xy'anmaay: “Yu Dios di'ibu n'aptujk'ajtum wyindsu'kudu jékyur, tu mwin'ixyuty es xy'ixy'átut di'ibu yu'u tsyejpy, es xy'ixut ja Di'ibu Jiky'ajtp Tüy'ajtun Mmut es xymyudówut di'ibu yu'u kyajxypy. ¹⁵ Esu Dios mbujta'agánur es xykyajxut ja 'yayuk ma nidugekyu naxwíñudu ja'ay, es xytyukmumadya'agut di'ibu tu xy'ixy es di'ibu tu xymyudoy. ¹⁶ Es tyamyu, katu m'ak'awix. Pudu'ak es mnubátut, es mnu'xta'ak ja Dios esu mbeky mniwa'adsadut.”

¹⁷ 'Kots njumbijty Jerusalén, tats nnejxy ma muj tsajptujk es ngajxtákyuts. Nétats n'ijxma'ty. ¹⁸ N'ijxyuts ja Nindsun'ajtum Jesús, es xy'anmaayats: “Jottugoy es mbudsámut ya Jerusalén, mut ko kyaj tyadu ja'ay tmubuka'añ kots uj nGrístaty.”

¹⁹ 'Nétats uj n'anmaay: “Windsún, yu'ujty ñija'adur nidugekyu kots uj nnejxyuts ma tsajptujk es nmnejxyuts pujxndugóty di'ibu myabejkyu ko mij mGrístaty, es uj tu nyajwépyadyuts. ²⁰ Es ko ja ja'ay dya'e'ky ja Esteebu, mij ja mduumbu di'ibu pyujtáak ja tüy'ajtun mijtskyujxm, támudsu naty mut n'ity ko dya'e'ky, extu ngwentu'ajtats ja wyit.” ²¹ Es xy'anmaayats ja Nindsun'ajtum: “Nujx. Ujts mij ngaxaampy jagam ma ja'ay kyaj 'yisraelítaty.”

Paablu 'yijty soldaadu windsungopk kyuhjóty

²² Tmudoo'ijty ja ja'ay yaabaat ko jyanáñ ko ñuxa'añ ma ja'ay di'ibu kyaj 'yisraelítaty. Net ja ja'ayuty yaxkaktu:

—¡Ya'ook tadu ja'ay! ¡Kyaj pyaadyuty jyiky'átut!

²³ Es maanam ja ja'ayuty ni'igu ttuk'ya'ax ttukjoktu, tjandu wyítaty es t'uxjubiptu, es ja naxway tjantsywyujmu'aktu, ²⁴ net ja soldaadu windsungopk tni'ana'amu es ja Paablu yajmunujxut ma kwartel, es yajwóput es tnigajxut ti ko ja'ay ya'axy jyeky mut yu'u. ²⁵ Es ko two'ondunnu es twopandu yu Paablu, net yu Paablu dyajtuuy ja soldaadu windsún di'ibu naty jam:

—¿Mmudajtypy miidsu kutujkun es xywyóput tu'ugu romanu ja'ay, es kyajnam yajpayo'oyu?

26 Es ko tmadooy yu soldaadu windsun, net oj t'awanu ja wyindsun, ja soldaadu windsungopk, es t'anmaay:

—Mnaygywentu'atudar mat di'ibu mdunaampy. Tyadu yedyujk, romanu ja'ay yu'u.

27 Net ja soldaadu windsungopk tnimujwa'ky ja Paablu, es dyajtuuy:

—¿Tuy'ajtun ko mij mromanuja'ayudyu?

Es ja Paablu 'yadsooy:

—Tuy'ajtun.

28 Es ja soldaadu windsungopk 'yanmaayu:

—Ujts kajaats xytsyoobátxu kots uj nromanuja'ayuty.

Es ja Paablu 'yanmaayu:

—Per ujts romanu ja'ayuts na'abuts nmiiñ njajty ya naxwiiñ.

29 Es yu soldaadu di'ibu naty wopánu yu Paablu, net ñikaktaayudu, es yu'ubaat ja soldaadu windsungopk tsyu'ku ko yu Paablu tu tkawuuñ es romanu ja'ay yu'u.

Paablu tmagajxy di'ibu ana'amdar muj tsajptugóty

30 Es jakumbom yu soldaadu windsungopk tnijawuyañ ti ko Paablu ñi'unnaty yu israelítaty. Net tni'ana'amu es jyuna'kut ja kadenu di'ibu Paablu ky'u'wuu'án'ajtypy, es dyajnaymyujku yu teedywyindsunaty es nidugekyu di'ibu ana'amdar muj tsajptugóty. Netu Paablu dyajpudsuumdu es trujáktu mayjya'ay wyinduuy di'ibu naty tu ñaymyúku.

23

1 Paablu tni'ijxe'ky di'ibu ana'amdar muj tsajptugóty, es t'anmaay:

—Mngu'uktujkaty, tats njiky'aty extu tyambaat wi'ixuts kyaj nbekyjyawu ma ja Dios.

2 Net ja Ananius di'ibu ijtp teedywyindsungópok, t'anmaay ja ja'ay di'ibu tunaapy jap Paablu pya'aay es t'abojtsum'ugut ja Paablu. 3 Es ja Paablu t'anmaay:

—Dios yu'u mwórudar, mnay'andijyuty éxtumu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuy'ajtun muut. ¿Ti ko yaa m'u'uñ esuts xyryayo'oyut éxtum ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ, es mijts ku'um kyaj xykyudyúñ ja Moisesu 'yana'amun ko mjuna'añ esuts nya'abojtstsum'ugut?

4 Es ja ja'ayuty 'yanmaayudu:

—¿Tii du'an xywyngajxpréty yu teedywyindsungópok?

5 Es ja Paablu t'anmaay:

—Mngu'uktujk, kyajts nnijawu pan yu'u teedywyindsungópok. Pes du'an ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ: “Katx xykyajxpréty di'ibu ana'amp mgajpnóty.”

⁶ Ñija'ap ja Paablũ ko tamũ saduseeu ja'ayuty esũ fariseeu ja'ayuty, es t'anmaay ma:k.

—Mũgu'uktũjkaty, ẽj nandu'un fariseeu esũ n'aptũjkũts nandu'un fariseeuty, es tyámũts xyajjustisũpaaty kots nmũbeky es n'awixyũts ja jyikyryũjkũn di'ibũ tũ 'yeeky.

⁷ Es ko du'unũ Paablũ jyũnãñ, net ja ja'ay ñaygyajxytsyi'kũdu ak yũ'ũjuty di'ibũ naty tũ ñaymyũkũdu, ta ñaybyũjtãkũdu abekyũ fariseeuty es abekyũ saduseeuty, ⁸ mũt ko yũ saduseeuty jyũnã'andũ ko di'ibũ tũ 'yeeky kyaj ñakyjyikyryeky, ko kyaj jyaadyũ anklũs es kyaj jyaadyũ anmũja'an. Per yũ fariseeuty myũbejkyry ko yũ o'krũ jyikyryeky jatũgok, ko jyaaty yũ anklũs es jyaaty ja anmũja'an. ⁹ Es di'ibũ ana'amduũp mũj tsajptũgũty nidũgekũ ñay'oojũdu ak yũ'ũjuty. Es ryũdu'ktũ nija'ajuty ja fariseeuty di'ibuty tsajptũgũty ya'ũxryũjktũp, es t'anmaaydyũ:

—Tyadu yedyũjk kyaj pyeky nbãtũm. Yũ'ũ da tu'ugũ anklũs o tu'ugũ anmũja'an tũ myũgajxyuty.

¹⁰ Es ni'igũ jyantsymũjwindũkũ ko ja'ay ñay'oo ñayya'ãxũdu ak yũ'ũjuty. Ta ja soldãadu windsũngok jyotmay'e'ky ko yũ Paablũ ja'ay ya'ooũduũt. Net ja syoldãadũtũjk tkejxy es nũjx ja Paablũ dyajtsoondũ es dyajmĩnũt jatũgok mã kwartel.

¹¹ Ja ux ja Nindsũn'ajtũm Jesús kyũxe'ky mã Paablũ, es 'yanmaayũ:

—Paablũ, jotmũk mnaybyũjta'ãgũduũt. Extũm tũ xykyajxy ja tũy'ajtũn mũt ẽj ja yãã Jerusalãn, nandu'un xykyajxũt ja tũy'ajtũn ẽjtskyũjxm jap Romũ.

Tkajxy'ãttũ pũn wi'ixũ Paablũ 'yoogũt

¹² Es jakũmbom nija'ajuty ja israelitũty ñaygyajxũdu es dya'ooga'ãñ ja Paablũ, es jyũnandũ:

—Wa'an ja Dios xytyukkũmũdo'om pũn ka'ay úkũm mã kyajnũm nya'o'kũm ja Paablũ.

¹³ Di'ibũ du'un tyunãndũbũ naty naxy nijustyikxy ja yedyũjkaty. ¹⁴ Net ñũjxtũ mã ja teedywyindsũnũty es ja mũjja'aydyũjkaty, es jyũnandũ:

—Hũdsũty tũts nnaygyajxũdu es Dióũts xytyukmũdũduũt kots ngãyũt pũn kyajnũmũts nya'ooktũ Paablũ. ¹⁵ Tyam miidsũty es di'ibũ ana'amduũp mũj tsajptũgũty, amdowdu tudũ soldãadu windsũngok es bom dyajmĩnũdu tudũ ja'ay mã miidsũty, es xywyin'ũnũt ko miĩts xyñijawũya'andũ yajxũn ja pyeky. Es hũdsũty, tãmũts n'awixtũ esũts nya'ooũt mã kyajnũmũ naty jya'ty.

¹⁶ Es ja Paablũ ja tsojmaãnk myũdoo ti tyunãndũp, net ñejxy mã ja kwartel es t'awã'ãnũ ja Paablũ. ¹⁷ Net ja Paablũ tmũgajxy tu'ugũ soldãadu windsũn, es t'anmaayũ:

—Munujxu tyadu mixy ma ja soldaadu windsungopk, ja'a ko myadya'aga'añ waanu mut yu'u.

¹⁸ Es ja soldaadu windsun tmanejxy ja Paablu tsojmaank ma soldaadu windsungopk, es t'anmaay:

—Tadu Paablu yu'uts tu xy'amdoy esuts nyajminut ja yaa tyadu mixy. Yu'uk madya'agaamp waanu mut mij.

¹⁹ Es ja soldaadu windsungopk tku'amumajtsu ja mixy, es dyajnejxy wiink tsoo, es dyajtuuy:

—¿Tits xy'awanuyaamp?

²⁰ Net ja mixy t'anmaay:

—Yu israelituty tu ñaygyajxudu es bom m'amdowa'añuty es xyajnujxut ja Paablu ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, es 'yanda'aga'andu es ttseky es xpyayo'oyut. ²¹ Kyaj mij xymubúkut, ja'a ko nijustyikxyñaxy ja jya'ayuty di'ibu awijxp ayu'udsyu, es tu jyuna'andu ko Dios tyukkumadówudut pan kaaydyup es kyajnum dya'ooktu Paablu; es tyam tap t'awixtu na'a xyajmín.

²² Net ja soldaadu windsungopk ñayjyugajxu mut ja mixy es kyaj pan ya'awanut éxtam tu yajnumadya'aky.

Paablu yajkéxy ma gobernador Felus

²³ Ta ja soldaadu windsungopk tmugajxy majtsku soldaadu windsun, es t'anmaay:

—Anumudu majtsk mugo'pxu msoldaadu es ñay'uxkúkut, es tugu'px majk di'ibu kwaaygyujxy, es majtsk mugo'pxu di'ibu mut ja lyanzu, es ñujxut Sesaree tyam muj koots. ²⁴ Es nandu'un ñay'uxkúkut yu Paablu es ttukpátut ja kwaay, es yajkwentu'áttut kudiibu ti jyátudut es yajkuyákut ma ja gobernador Felus.

²⁵ Es ja soldaadutujkuty yu'u tmanujxtu ja neky ma jyuna'añ:

²⁶ “Újts Klaudyu Lisyas, ngéxyuts tu'ugu neky mut mij, gobernador Felus, es ngajxpo'xa'añ. ²⁷ Yu israelituty tu tmatstu tady yedyujk es dya'ooga'añ, per kots uj nnija'aju ko yu'adyu romanu ja'ay, nétuts oj nnejxy muduts ja nsoldaadutujk es nyajtsékyuts. ²⁸ Nétuts nyajnejxy ma israelituty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty, mut kots nnijawuya'añ ti ko tu tni'unudu.

²⁹ Muj ja pyeky trujtáku mut ku'am ja 'yana'amun; per kyaj tmudaty yu peky es dya'oogut o dya'ítut pujxndugóty. ³⁰ Kots uj nnija'aju ko yu israelituty ttukniwinmayu dya'ooga'añ tady ja'ay, paaty tyámuts ngexy ma mijts; es nandu'un tuts n'anum ja di'ibu ni'unup es nujx dyaky yu tyu'ajtan ma mijun. Ja nnaybyátam.”

³¹ Net ja soldaadutujk dyajnujxtu ja Paablu éxtam tu ya'anumudu, es dyajnujxtu koots extu Antípatrus.

³² Jakumbom jyumbijttu ja soldaadu ye'ebyu ma ja kwartel, es ja kwaaygyujxyru t'akpanujxtu ja Paablu. ³³ Ko jyajty

Sesaree, ta tkuyajktu ja Paabl̄ es ja neky mā ja gobernadoor.

³⁴ Es ko t'ijxy ja neky ja gobernadoor, net dyajtuuy ja Paabl̄:

—¿Madsoo m'it mlugaar?

Es ja Paabl̄ 'yadsooy:

—Silisyu ja'ayuts uj.

³⁵ Net ja gobernadoor Felus 'yanmaayy:

—Tyámuts n'awíxut ko kyuda'agut ja ja'ay di'ibu tu mni'unnuty, esuts nmudówut wi'ix jyuna'añ.

Es ja Paabl̄ yajpūtáky mā ja tujk di'ibu Eroodus pyalasyu'ajt, es kywentu'átudu ja soldaaduty.

24

Paabl̄, ja gobernadoor Felus wyinduuy

¹ Kyummugoxk xuu kyudaky Sesaree ja Ananius di'ibu ijtp teedywyindsungópk, mut ja mǝjja'aydyujk es tu'ugu wingajxpu di'ibu xyu'ajtypy Tértulu. Tyaadu twinguwa'ku ja gobernadoor Felus es tjarujta'agáñ ja pyeky ja Paabl̄. ² Es ko ja gobernadoor dyajmiiñ ja Paabl̄, net ja Tértulu tni'u'unu ja Paabl̄, es t'anmaay ja gobernadoor Felus:

—Nja'aygyudákyryuts mā mij, windsán gobernadoor, ko mijtskyujxm jyaadyu oy'ajtun mā tyadu naxwíñudu, es mij m'ane'emy yajxón mut ja oybyu mwinma'añ. Paaty kyaj mā tsip mut uudsuty. ³ Es mij tu xytyuñ yajxón tugekyu mā tyadu israelítuty ja ñaxwíñudu. Nja'aygyudákyryuts mijts, gobernadoor Felus. ⁴ Per kudiibats mij nugoó ja mdiempu nyajtagóyut, tunu may'ajtun es xymyadoo'ítat di'ibats uj ngajxaampy. ⁵ Tyadu yedyujk yu'u axuk ja'ay, es ñejxy oytyim maaty es dyajtsiptuñ yu israelítuty; es nandu'un yu'u ñigok'ajtypy ja ja'ayuty di'ibu yajtijp nazarenu ja'ayuty.

⁶ Nandu'un tmudujku wiink ja'ay mā mǝj tsajptujk. Paadyuts nmajtsta es nduydyunándats éxtumdsu n'ana'amun jyuna'añ.

⁷ Net ja soldaadu windsungopk Lisyus myiiñ es tyujku amujaa, es dyajnejxy ja Paabl̄, ⁸ es xy'anmaaydyuts uudsuty di'ibu u'undur nmíndut mā mij. Es tyam mijts ku'am xyñijáwut ja tǝy'ajtun nidugekyu ti kots nni'u'unudu.

⁹ Esu israelitu ja'ayuty di'ibu naty jáputy, nandu'un jyunandu ko tyu'ajtunuty.

¹⁰ Net ja gobernadoor ja ky'u ttuk'ijxy ja Paabl̄ es kyajxut. Ta Paabl̄ jyunañ:

—Tyam uj jotkujkats nnayjyáwuty es nnayñikajxtu'uda'añdyuts mā mij, mut ko nnija'abats ko mij tyam m'ity jeky es myajkutíky mā tyadu naxwíñudu.

¹¹ Mijts ku'am mbaat xpyayo'oy ko je'euyunam majmajtsk xuu kots n'ojsy Jerusalén esuts n'awdata'añ ja Dios. ¹² Es kyaj tyu'ajtunuty kots xpyaattu nnay'oójudats, es kyajts pán

nyajnayñibudu'ku, ni mā muj tsajptujk es ni mā justisutujkuty, es ni di'ibu kajpnats pán maut ngatsiptuñ. ¹³ Tyadu ja'ayuty kyaj mbaat dyajtuudyukudu tits xytyukni'u'anadur. ¹⁴ Di'ibu tuj'ajtun, nbanejxypyats ja Jesús éxtumu Kristu, di'ibu yu'u tyjtu ap anu xprujkun. Nmadiimbyats ja Dios éxtumdsu n'aptujk tmuđu. Nmabejkypyats tugekyu Moisesu 'yana'amun es tugekyu di'ibu Diosu kyugajxru kyajxtu. ¹⁵ Es uj nmabejkypyats éxtum yu'ujuty nandu'an ko yu Dios dyajjikyruka'añ tugekyu o'kru di'ibu ijt oyjya'ay es nandu'an di'ibu ijt ka'oyjya'ay. ¹⁶ Es paadyats du'ñam nduna'añ di'ibu oy Dios winduuy es nandu'an ja'ay winduuy.

¹⁷ 'Es kanak jumajtats njudjty wiink nax wiink kajpn, es njambijtyats madsu nnaXu ngajpn es nyaka'añats yu limosnu es ja windsu'kun. ¹⁸ Es jawyiinats nnyajwátsu. Jápudsu naty muj tsajptujk ñabotsoty es mbujta'aga'añats yu limosnu es ja windsu'kun, es kyaj mut ja mayjya'ay es ni nganayñibudu'ugudats ni pán maut. Es jap tsajptugoty xpyátats ja israelítuty di'ibu tso'omp mā ñaxwiñudu Asyu. ¹⁹ Es japs xpyattu ja israelítuty di'ibu tso'omp mā ñaxwiñudu Asyu, ¿Ti ko ku'am tu kyamindu ja yaa es xyñi'uanudats mā mij, pán tuj'ajtun myudajttur mā u'uan? ²⁰ Mut ko yu'ujuty kyaj myndu di'ibu tyam janándur ja yaa, wa'an yu'ujuty tuj'ajtun tjuna'andu pán ti peky tu xpyaattats ko nwindunaay wyinduuyuty di'ibu ana'andur muj tsajptugoty. ²¹ Je'eyu pán yu'ujuty xyñi'uanuyaaambats ko njunáñats muk jap mā di'ibu ana'andur muj tsajptugoty: "Miidsuty tyam xpyekymy-oodyuats kots uj nmabeky ko yu o'kruty jyikyruka'andu."

²² Ja Felus oy tnija'aju wi'ix tmbuktu di'ibu pyanujxtur ja Jesús éxtum ja Kristu, paaty ko tmuđu yu taadu, net jyunañ: —Ko myínut ja soldaadu windsungopk Lisyus, n'akmadóuats miju m'u'uan.

²³ Es net ja Felus t'anmaay ja soldaadu windsun es ja Paablu 'yítut tsimy, per tmo'oyut nandu'an yu awa'ats'ajtun es dyajtukat yu myutnaymyaayubutujk es kyu'ixudat.

²⁴ Es ko 'yijty kanak xu, ta jyajty jatugok ja Felus mut ja ñudo'oxy Drusilu, di'ibu israelitu ja'ay. Ta tnigajxu ja Paablu es myínut. Es tmuđu ko Paablu myugajxudu wi'ix ja jiky'ajtun ko Jesukristu yajmabéky. ²⁵ Es ko ja Paablu 'yawa'anu es ja ja'ay jyiky'átut tuj'ajtun maut es ñay'aguwítsudat ku'am, es ko ja'ay yajpayo'oydyut, net ja Felus ñay'adsu'ku es t'anmaay ja Paablu:

—Winwa'ktútkats tyam. Kots ja tiempu nmudátut, net nnigáxut.

²⁶ Es ja Felus yu'u jyatsojk es ja Paablu myo'oyudat ja meeu es tasmátsut; paaty janaamuty tnigaxu. ²⁷ Du'an tyuun jyajtu

majtsk jumajt. Net ja Felus pyudsuumnu gobernadoor, es tyujku ja jembyu di'ibu xyu'ajtypy Porsyu Festu. Es ko ja Felus wyu'umán oy mut ja israelítuty, paaty dyajwe'emý ja Paablu tsimy pujxndugóty.

25

Paablu, ja gobernadoor Festu wyinduuy

¹ Ko ja Festu jyajty es oj t'axaju ja kyutujkun es 'yítat gobernadoor, kyumduguk xuu tsyo'oñ Sesareeu es pyatujku Jerusalén. ² Es net ñimiinudu ja teedywyindsúnaty es ja israelítuty ja myujja'aydyujk, es tni'u'umbajttu ja Paablu, ³ t'amdooy ja may'ajtan es tniǵaxut ja Paablu es dyajmínut Jerusalén. Du'un t'amdooy ko tu naty ñaygyajxudu ja israelítuty es dya'ooga'andu tu'aay. ⁴ Per ja Festu 'yadsooy ko Paablu tap 'yity tsimy Sesareeu, es yu'u ku'am jujpta'agaamp jap. ⁵ Es jynán:

—Miits nidu'ugaty di'ibu myudajttap ja kutujkun, mnajxtap Sesareeu kots uj nnajxut, es punu tadu yedyujk jamu pyeky, mbaat xyñi'u'umbáttu.

⁶ Festu je'eyu jap 'yijty Jerusalén tuktuk majk xuu es ta net jynajky jatugok Sesareeu. Es jakumbom t'axaju ja 'yuñaaybyajn ma 'yana'ama'añ. Ta tniǵajxu ja Paablu. ⁷ Ko Paablu tyujku, net yajnadujkudu ja israelítuty di'ibu tu tsyoonda Jerusalén, es trujtákudu pyeky kanak nax, per kyaj tyu'ajtandujku. ⁸ Es net ja Paablu ñayñikajxtútu:

—Uj, ni tits tu ngatuundugóy mut ja israelítuty ja 'yana'amun, ni mut ja muj tsyajptujk es ni mut ja yajkutujkpu kopk.

⁹ Per ja'a ko yu Festu wu'amaamp oy mut ja israelítuty, paaty ja Paablu t'anmaay:

—¿Tii mnajxaamp Jerusalén es jámats ndúnut ja tuy'ajtan?

¹⁰ Net ja Paablu 'yadsooy:

—Tyámats n'ity ma yajkutujkpu kopku kyutujkun, ma mbaadats ja ndu'ajtan yajtúñ. Mnija'ap oy ko kyajts uj ti tu nduundugóy mut ja israelítuty. ¹¹ Es pun tuy'ajtan ko tats ti nduundugóy di'ibats ngumadówap es xya'oogudats, wa'ants xya'ooktu; per pun kyaj ti tyu'ajtanaty di'ibu xytyukni'u'anup, kyaj pun ja kutujkun tmudaty esats xykyuyákut ma yu israelítuty. Paaty n'amdóyats esats xyajnjxudats ma ja yajkutujkpu kopk es yu'u ku'am xpyayo'oyudats.

¹² Ko naty ja Festu tu myadya'aky mut ja jya'ayuty, ta t'anmaay ja Paablu:

—Mut ko tu xy'amdooy es nyajnjxut ma yajkutujkpu kopk es yu'u jyustisatúnut, oy nyajnjxut.

Rey Agripu jya'ty es tku'ixy ja Festu

13 Ko 'yijty majtsk tūguk xuu, net jyajty jap Sesareeu ja rey Agripu mut ja toxytyuk di'ibu xyu'ajtypy Berenise, es tkajxpo'xa'añ ja gobernadoor Festu. 14 Es kom kanak xuu jap 'yijttu, ta ja Festu tmumadyaky ja rey wi'ixu Paablu 'yity tsimy, es t'anmaay:

—Tyap tu'ugu yedyuk 'yity pujxndugóty di'ibu Felus tu dyajwe'emy. 15 Kots n'ijty Jerusalén, net ja teedywyindsúnaty esu israelítaty ja myujja'aydyuk tni'u'unudu tadu yedyuk, es xy'amdooyuts es uj njuna'anuduts ko peky tmudaty es wa'an dya'ooktu. 16 Es uj n'adsooyuts ko yu romanu 'yana'amun kyaj ñigutíkyaty es nya'o'kam ja ja'ay pun kyajnumu tyu'ajtun dyaky es ñaywyindánudut mut ja di'ibu u'ump, es ñayñikajxtu'ududut. 17 Paaty ko yu'ujty myiindu ja yaa, netu jakumbom naxwe'tsy ma uñaaybyajn mats n'ane'emy, es nétats nnigajxu tadu yedyuk. 18 Ja israelítaty kyaj oj 'yundu éxtamts uj tu n'okwinmay. 19 Yu'u je'eyu oj ttukni'unudu éxtamu israelítaty myubaktu, es muut ja Jesús di'ibu o'k; per ja Paablu junañ ko yu Jesús jyiky'aty. 20 Es kom kyajts nmwinma'añbyaaty wi'ixuts ja tuj'ajtun ndúnat, nétats ja Paablu nyajtuy pun nujaamp Jerusalén es jápats ja tuj'ajtun ndúnuduts. 21 Per ja'a ko yu'u 'yamdo es ja yajkutujkpu kopk Augustu ttúnat ja tuj'ajtun, paaty uj nya'ityuts tsimy extu kots uj mbaat ngexy.

22 Net ja Agripu t'anmaay yu Festu:

—Uj nandu'un nmadowaambyuts wi'ix juna'añu tadu ja'ay. Es ja Festu 'yadsooy:

—Bom xymudówat.

23 Jakumbomu Agripu es ja Berenise jyajttu es ni'igu dyaniguxu'ktu ja myuj'ajtun, es tyukudu ma ja kumoñdyuk mut ja soldadu windsungópkuty es mut ja Sesareeu myujja'aydyuk. Net yu Festu tnigajxu yu Paablu. 24 Net ja Festu t'anmaay yu Agripu:

—Rey Agripu es miidsaty nidugekyu di'ibu tu ñaymyúkadu mut újaty, tyaa ja yedyuk. Mayu israelítaty tu xy'anuumats mut yu ja'ay jap Jerusalén es yaa nandu'un Sesareeu, es du'un juna'andu esuts nya'oogut. 25 Per ni wi'ix tsoots ngapatu pyojpu es 'yoogut. Es kom yu'u ku'am tu t'amdoy es ja jyustisu yajtúnat ma yu yajkutujkpu kopk Augustu, paaty tats njuna'añ kots ngaxa'añ jam. 26 Es kyajts nnijawu wi'ixuts nnijáyut yu nwindun yajkutujkpu kopk mut yu'u. Paaty tyaat nyajmín ma miits nidugekyu, es waanu ni'igu ma mij, yajkutujkpu Agripu. Tundu may'ajtun, yajtáwdu tyadu ja'ay esuts xy'awánat wi'ix mbaat nja'ayuts, 27 ja'a ko kyajts njawu tyu'ajtunaty esuts ngáxut ma ja yajkutujkpu kopk pun kyajts n'awanu wi'ixu 'yu'unun.

26

Paabl̄, ja rey Agrip̄ wyinduuy

¹ Net ja Agrip̄ t'anmaay yu Paabl̄:

—Mbaat mij xyaky ja mduy'ajtun.

Ta ja Paabl̄ ttuk'ixy ja kyū'ū es 'yamóndut, es jyanañ:

² —Jotkujkats nnayjyáwuty esuts ngajxut mut mij, rey Agrip̄, esuts nnayñikajxtu'ududats nidugekyū di'ibū israelítaty tū xytyukni'ūnats, ³ es waanu ni'igū ja'agyujxm ko mij mnija'ap tugekyū wi'ixats jaayam tii ndundu, ūdsaty israelitū ja'ayaty, es mjaygyujkūp di'ibūts nmadyakupy. Paaty tunū may'ajtun, mūdoo'it yajxón.

⁴ 'Yu israelítaty nidugekyū tnijawū wi'ixats n'ijty mut yū'ujaty madsū ngajpn es nandu'ūn Jerusalén, kots nmutsk'ajty es extū tyambaat. ⁵ Es yū'ujaty nandu'ūn ñija'adap, es pūn tsojktūp jyana'andut tūy'ajtun, kots ūj n'ūna'k'ajty fariseū ja'ayaty. ⁶ Es tyam xyajmīñats es xyñi'ūnats kots ūj nmabékyats ko Dios dyajjikypyuka'añ yū o'krū éxtam wyandaky mut ūdsadyū n'aptujkuty. ⁷ Nidugekyū israelítaty 'yawijxtūp ko Dios tkuydyūnat di'ibū wyandak, es ja'agyujxm t'awdattu Dios xūñ koots. Mij rey Agrip̄, yū'agyujxmu tadu israelitū ja'ay xyñi'ūnudu kots ūj dū'ūn njūjp'ixy. ⁸ ¿Ti kyaj miits xymyūbaktu ko Dios dyajjikypyuka'añ ja o'krū?

⁹ 'Ūjts kū'ūm nwinmaayats tūyūp kots ūj nduna'añ mayū winma'añ es nmūdsip'átudats di'ibū pyanejxypy yū Jesús nazarenu. ¹⁰ Es dū'ūnats nduūñ kots n'ijty Jerusalén. Ja teedywyindsūnaty xymyoodyats ja kutujkūn esuts ūj nbūjta'agut puixndugóty ni nū'ūn di'ibū myūbejkypy yū Jesús; es ko dya'o'ktū, ūj tūdsū naty nnaygyajxudu mut ja teedywyindsūnaty. ¹¹ Kanak ókats ūj nduydyuūñ es agwanū tmastu'udut yū myūbujkūn. Dū'ūn tū ndūñats tu'uk tu'ugu tsajptujk. Njantsytyukmūdsip'ajtyats yū'ujaty es nbanajxats extū wiink kajpn.

¹² 'Es kots ūjū naty nnejxy mā Damaskū, yū teedywyindsūnaty tū xymyo'oyats yū kutujkūn esuts nūjx nmatsy di'ibū myūbujktūp ja Jesús. ¹³ Rey Agrip̄, kotsū naty nnejxy, net jam tu'am n'ijxyats kijkyxū tu'ugu jajūn di'ibū miimp tsajwīnm. Jantsy māk jyajy es kyaj dyū'ūnaty yū xūū jyajy. Tadu jajūn jyajty mats ūj nbū'aay es madsū njaymyūndaty. ¹⁴ Net ūdsaty nidugekyū ngūdaadaaydyats, es nmūdooyats kots xymyūgajxy mut ja ebreeū ayuk, es jyana'añ: "Saulū, Saulū, ¿tits ko xyryajūdity? Kū'ūm mnayyajtsayútyaty, éxtamū yuubū ko tpepy yū kepyjyujptséty." ¹⁵ Nétats ūj n'anmaay: "¿Mbūn mij?, Windsūn." Esuts xy'adsooy: "Ūjtsats Jesús, di'ibū mij mbajūdijtypy. ¹⁶ Pūdu'uk es mdánut. Tū

nnimíñ es mij nmugajxa'añ es ngajxa'añ esu ja'ay xy'awánut di'ibu tyam tã xy'ixy es di'ibu m'ixup óknam. ¹⁷ Es ujts mij nyajtso'ogup mã israelítuty es nandu'un mã kyaj 'yisraelítuty. Es tyam ngexy es mnajxut ¹⁸ mã ja'ajuty es xya'ijxwa'xut ja ja'ayuty es kyaj ñakyyo'oydyut mã ja koots it, wa'an dyo'oydyu mã ja xuuñ it, kudiibu 'yok'ijnudut Satanás kyujoty, Dios kyu'ujóty 'yíttut; esu du'unuts xymyabúktut es yajtuknima'kxtut ja pyeky es yajmo'oydyut ja kuma'añ mut púnuty ijttup ja Diosu jya'ayuty." Du'unuts xy'anmaay ja Nindsun'ajtam Jesús.

¹⁹ 'Paaty, rey Agripu, nmumadooyuts di'ibuts ja Jesús xytyuk'ijx tsajwínm es di'ibuts xy'anmaay. ²⁰ Jayujpts ngajxwa'xy ja oybyu ayuk mã ja'ayuty di'ibáty jap Damasku, ta net di'ibáty Jerusalén es mã tugekyu Judeeu ñax, es nandu'un mã di'ibu kyaj 'yisraelítuty; es n'anmaayuts nidugekyu es dyajtugátstat yu wyinmã'añuty es jyambíttut mã Dios es ttúnut éxtam ja Dios jyuna'añ. ²¹ Paadyuts xymyajtsta ja israelítuty muj tsajptujk ñabotsoty esuts xyjaya'oogándu. ²² Peru Dios xypyudujkuts es tyambaaduts ngajxwa'xy ja 'yayuk mut nidugekyu ja'ayuty ko yu Jesús yu'u du'un ja Kristu. Es je'eyu njuna'añuts di'ibu nandu'unu Moisés es ja Diosu kyugajxpu kyuxjaaydyu. ²³ Yu'ujuty jyunandu ko koonam yu Kristu 'yayówat es taanam 'yoogat; es ko 'yoogat, yu'u tim jayujp jikyryúkar jatugok es dyákat ja nitsokun mut di'ibu israelítuty es di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

²⁴ Es ko du'un jyunáñ yu Paablu, net ja Festu yaxkeky:

—ITu mloku, Paablu! Mut mayu m'uxrújkun tã mjambity loku.

²⁵ Per ja Paablu 'yadsooy:

—Kyajts nloku, gobernador Festu. Tugekyu di'ibuts ngajxupy, tã'ajtan yu'u. ²⁶ Esu tyadu rey Agripu myudajtypy ja tã'ajtan di'ibuts ngajxupy, paadyuts nnigajxta'ay yajxón mã yu'un, mut ko kyaj tyaadu tyuun jyajtu ayu'udsyu. ²⁷ Mij, rey Agripu, ¿tii mmubujk éxtam jyunáñ yu Diosu kyugajxputy? Nnija'abuts ko mmubejkyu.

²⁸ Net ja Agripu jyunáñ:

—Mut waanabu mij yu m'ayuk xytsyeky es nbanujxuduts yu Jesukristu, du'un, ¿kudii?

²⁹ Net ja Paablu jyunáñ:

—Pes mut jawaanabu o mut jamaybyu, Dios tsyejpy ko mij, rey Agripu, es nidugekyu ja'ayuty di'ibuts yam xymyadoo'ijttup, nandu'unxyup mij nujx m'ittu éxtam uj, je'eyu ko kyaj mudu kadenu.

30 Net ja rey Agripa pyude'ky, es nandu'unu Festu esu Berenise, es nidugekyu di'ibu naty jap uñaayduur, 31 es ñajxtu wiink tsoo, es ñajjyanánudu:

—Tyadu ja'ay ni ti ta tkatuñ di'ibu páter tku'oogut o 'yítat pujxndugóty.

32 Net ja Agripa t'anmaay ja Festu:

—Tuuxyur yajnasmatu tyadu ja'ay kooxyur ku'am ta tka'amdoy esu yajkutujkru kopk pyayo'oyudat.

27

Paablu yajmunejxy barkoty Roma tsoo

1 Ko twinmaaydu xyajnujxa'anduts jap Italyu, net ja Festu tkuyajky ja Paablu esu wiingátyru tsimyjya'ay ma ja soldaadu windsún Julyu, di'ibu jap ijtp ma byatayongu Augustu. 2 Nétuts ndujkudu ma tu'ugu barku di'ibu naty tsoonaamp Adramityu es ñajxa'añ Asyu. Yu Aristárkuts maut nnajxtu, yu'u jap kyugajpnty Tesalóniku, Masedoñu ñaxwíñudu. 3 Jakumbom njajttats Sidón. Es jap yu soldaadu windsún Julyu tmudajty yu oyjyot es tasmajtsu Paablu es nujx tku'ixy yu myutnaymyaayubaty. 4 Kots ndso'ondu Sidón, nujxtats aga'añdsyoo ma Tsyipre, mat ko mak jyantsypyoyj es kyaj mbaat tuyu nnejxyats. 5 Es nnajxtats ajkxnáx tsoo Silisyu pyu'aay esu Panfilyu, es njajttats Miiru, Lisyu ñaxwíñudu.

6 Jap yu soldaadu windsún tpaty jatu'ugu barku di'ibu tso'omp Alejandrii es ñajxa'añ Italyu. Nétuts xyajtuju es nnajxtats. 7 Es kanak xuujuats ndu'uyo'oydu odyu'agyu, es jantsy nimajaa njajttats wyinduuyu Gniidu. Es nandu'unu naty jyantsypyoyj. Nétuts nnajxtu wyinduuyu Salmón es n'awdijttats ma Kretu, 8 es nnajxtats nimajaa mejuñbyu'aay extu njajttats ma tu'ugu it di'ibu xyu'ajtyru Oybyu Jyikymyejyñ'aa, Laseeu kajpn wingón.

9 Es dyajtagooydu tiempu kanak xuu es kudsu'ugu kots n'aknujxtat mat ko wyingoonu ja xux po'o. Net ja Paablu dyajky ja kajxwíjun, 10 es t'anmaay:

—Mugu'ugaty, ni'igu 'yaxuugaty yu tiempu. Puan n'aknujxum, n'ayo'ombátumu net es nyajtago'oyumu net ja barku esu temy, es extu njiky'ajtun'ajtum.

11 Per yu soldaadu windsún yu'u pyanuujx éxtumu wyinma'añ yu barku ñiwindsún es yu barku ñigapitank, kyaj ja Paablu kyajxwíjun tmadooju. 12 Es kom nik oy jatu'ugu kajpn di'ibu xyu'ajtyru Fenise ma ja islu, es jap tu'ugu jikymyejyñ'aa madsoo xuu pyudsemy, ja'agujxm may twinmaaydu waanu oy ko ñajxtat jap, es jap dyajnáxat ja xux po'o.

13 Ko tyugajtsy ja poj es myiñ naje'eyu yu jumboj, net ñaj'anmaayudu:

—Oy njo'omam.

Ta ņajxta mā mywingón ja Kreta myejuñbya'a. ¹⁴ Per ko waana 'yijty, net tygajtsy ja poj es myiñ jantsy mak tuboj, ¹⁵ es dyajnejxy ja barka wiink tsoo. Es kom mak pyojy, kyajts mbaat nnajxta éxtamts nnajxa'andu. Nétats nmatstutta ja barka es ja poj mynnajxudat madsoo mynnajxa'añty. ¹⁶ Nétats nnajxta pya'ay mā tu'uga mutsk isla di'ibu xyu'ajyty Kauda, mā waana poj myooñ. Es jantsy nimajaa nyajtjuktas mā barka ja barku'unk di'ibudsu naty ta nwoonda. ¹⁷ Kots nyajtjuktas ja barku'unk, nétats nwo'onda'tsta ja mij barka mut kanaaga tejxyñ kudiibu jyaanwa'xut. Es ndsu'kudats ko ņejxy ja barka pu'ujótm mā txu'aty Sirte. Es net nyajjunajktats ja barka wit es yu poj yajnejxyaty du'añ. ¹⁸ Jakumbom kyajru mak poj myooñ. Net ja barka tsyemy ñugujubijptsondaky. ¹⁹ Es ja myudugak xuu udsaty nyajpudsuumdu di'ibu mudu barka tyu'uyo'oy. ²⁰ Kanak xuu kyajru xuu 'yok'ya'ijxna, es ni mudsaa, ja'a ko ja poj es ja tuu mak jyantsywyery. Nja'aydyagooydyaayñats tugekyu wi'ixats naitso'ogat.

²¹ Es ko jeky 'yijn, kyajts n'okkaayñudu, net ja Paablu junañ:

—Mugu'ugaty, tuxuyp xymudoogukudu es kudiibuxuyp ta ndso'onam Kreta es kyajxuyp du'an n'ayo'om. ²² Per tyam katu mjotmay'ooktu, ni pan kya'oogat, oy tyadu barku wyindugoyat. ²³ Pes tsu'uy tu'uga Diosu 'yanklus n'ijxyats, ²⁴ es xy'anmaayats: “Katu mdsu'ugu Paablu, mja'tap mā ja yajkutujkra kopk. Nandu'ann Diosu may'ajtjan mdu'unxu es nidugekyu di'ibaty mij mmudaty barkoty, kudiibu pan 'yoogat.” ²⁵ Paaty mugu'ugaty, jotkujk'attu. Uj nmubejkyryats éxtam ja Dios juna'añ. ²⁶ Per yu jikymyejyñ yu' net xyajnujxam mā tu'uga isla.

²⁷ Es ko 'yijty majtsk samaan mats ndu'uyo'oydyu, net koots japudsu naty Adriyatiku Jikymyejyñoty es ja mak poj xyajnejxyats anajñ aga'añ. Es tsu'pan yu marineeraty wyinmaaydyu ko traada'andu nax. ²⁸ Net tkijxta nu'ann kyakaty ja jikymyejyñ, es t'ijxta ko je'eyu i'px majmókx tu'uk metru. Es waana n'aknujxtats, net tkijxkojkra jatugok. Je'eyu i'px juxtujk metru. ²⁹ Es tsyu'kudu ko nujx kyotu mā jamu tsaa nujoty. Net dyajjunajktu taxku pujxn ajo'kn xku'p tsoo es t'awixtu jotmaymyat wi'ix xyuñat.

³⁰ Es ja marineeraty twinmaaydyu, net dyajjunajktu ja barku'unk es kya'aga'andu. Nugoobu junanandu ko dyajjunaka'andu pujxn ajo'kn mā barku kopk. ³¹ Es ja Paablu t'awa'anudu ja soldaadu windsun es yu syoldaadatujk, es t'anmaay:

—Pūnu tyāādu kyaj wu'umdu barkoty, kyaj ndsókm.

³² Net ja soldaādutujk ttsujktujktu ja barku'ungu tyejxyñ es dyajkunajxtu mejyñóty.

³³ Es kajamónnum Paāblu t'anmaaydyu nidugekyu:

—Tyam majtsk sūmaān miidsuty kyaj mma'adu es kyaj mgaydyu. ³⁴ Tyam nmūnu'xtáktup es mgádyut oynu'unūn es xymydatūt ja mūjāā es m'akjiky'áttūt. Ni tu'uk pūn kya'ooga'añ.

³⁵ Es ko dū'n ja Paāblu jūnāñ, ta tkone'ky tu'ugu tsajkaaky, es tja'aygydáky ja Dios mā 'yittu nidugekyu. Net dyajwa'xy ja tsajkaaky es kyaay. ³⁶ Net nidugekyu jyotkujkūdyaydyu es kyaaydyu nandū'n. ³⁷ Ja'a naty ūdsuty nidugekyu majtsk mūgo'px jatūgu'px majmókx tu'uk. ³⁸ Es ko kyaaydyaydyu, net tkujūbjpnajxtaaydyu yu triigu mejyñóty es ja barku waanu tyo'tykyūt.

Barku wyindugoy

³⁹ Ko xūñū yu marineeruty kyaj t'ixy'attu ja nax, per t'ijxtu tu'ugu pu'u jot es jūnandu pūn mbaāt ñejxy ja barku jam. ⁴⁰ Es tmūdsujkūdyaydyu ja tejxyñ di'ibu wyi-int'ajtypy ja pujxn ajo'kn, es wu'umdaay jap mejyñóty. Es dyaj'yuungūdu ja kepy di'ibu ja barku tu'umooyup. Net trūjtáku jatūgok ja barku wyit es ja poj pyudákdūt ñūjxūt mā pu'u ñipety. ⁴¹ Ja barku oj ñejxy. Esu net ja barku kyopk tyā'tspejky pu'ujótm es kyaj mbaāt ñakyyi'xy, es ja jikymyejyñ myūjwojppéty jam barku ūx'am es tsyā'pxtso'oñ ja barku. ⁴² Net ja soldaādutujk tjaya'oogāndu nidugekyu tsimyjya'ay kūdiibu kya'agūt nūgyaary. ⁴³ Per ja soldaādu windsūn yū'u yajtso'ogaampy ja Paāblu es kyaj dyajky yu kutujkūn es ja syoldaādutujk dya'oogat ja jā'ay. Net dyajkutijky di'ibu jyajtypy ñūwoonūt es ñūjxūt jawyiin es traādūt ja nax. ⁴⁴ Di'ibu kyaj tjattu ñūwoonūt, ta tmajtstū taāblu pedazu di'ibu ja barku tū tyuktūjūdyā'ay, es dū'n pyūdsūmdaaydyu nidugekyu jikymyejyñóty, es jyajttu mā nax.

28

Paāblu jap Malta

¹ Ko nbūdsūmdaaydyuts nidugekyu mā jikymyejyñūn, nétats nnija'adu ko ja islu txū'aty Malta. ² Es ja jā'ayuty di'ibu jap kugajpnaty jantsy ojyja'ayuty, oj dyajmūjūdu jūn, ja'a ko xyuxy es tyu'uyū naty, es xywyoodaaydyuts nidugekyu es njokxprákdūts. ³ Net ja Paāblu dyajmiin yu jā'axuyū tū'utspū es trūjtáky mā jūnūn. Es tu'ugu awā'andsā'añ pyūdseemy mā ja jā'axuyū, ja jūnū naty kyugekypy, ta tkūmūdsu'tsu ja Paāblu, es jamyū oj wu'umū kyū'ūgūjxm. ⁴ Es ko t'ijxtu ja jā'ayuty

di'ibu jam kugajpn ko Paablü tü tsyu'udsyaty yu tsä'añ es tam tyuuyñ ky'u'ugujxy, net ñay'anmaayü ak yu'u'ujty:

—Paaty du'un tü jyaty tyadu yedyujk ko tuj'ajtun axuk ja'ay yu'u. Oy tü jyatse'eky jikymyejyñóty, peru Dios kyaj tü pyujta'agyaty es jyiky'átut.

⁵ Peru Paablü je'eyü twinxijty ja tsä'añ juunóty es kyaj ti jyajtu. ⁶ Ja ja'ayaty nidugekyü t'awixtu na'a ja Paablü ky'u'u kyixe'eky o pojun 'yoogut. Es ko jeky 'yijty es kyaj ti jyátyuty ja Paablü, net dyajtagajstü wyinma'añ es jyunandu ko Paablü yu'u tu'ugu dios.

⁷ Es wingón mä ja it, tam tu'ugu yuudákü ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Publyü, es ana'amp mä tadu islü. Yu'uts xymyooy yu jajttákn es xyajkaaydyuts jantsy oy tuguk xüü. ⁸ Es ja Publyü tyeety tap kyo'küü mat ja ne'pyñbya'am esü juun. Net ja Paablü oj tku'ixy ja puma'ay, es kyajxtáky es ja ky'u'u tpujtáky mä ja puma'ay. Es net 'yagudaky. ⁹ Net dyajmi-indaaydyü yu pyuma'ay di'ibu jap tsunaaydyur mä islü, es 'yagudaktaaydyü nidugekyü. ¹⁰ Es xyjantsywyindsü'küüds, es ok kots ndujkü mä jat'u'ugu barkü, xymyooydyaayuts tugekyü di'ibuts nnidu'uyo'oyur.

Paablü jya'ty Romü

¹¹ Es ko n'ijttats tuguk po'o jap Maltü, taats ndujkü mä tu'ugu Alejandriü byarkü di'ibu jap yajnájx yu xuxpo'o es tmudaty kuxtsetsy di'ibu yu'u dyios'ajttap, di'ibu tyukxu'ajtypy dios xeeñ, Kástor esü Póluks. ¹² Nétats üdsaty njajttü Sirakusu. Es jápüts nwh'umüdü tuguk xüü. ¹³ Jápüts ndso'ondü es ndu'uyo'oyuts mä tugekyü mejyñbya'a extü njajtyuts Rejyü. Es jakumbom ndso'ondüts, es kom jambojp, myumajtsk xüü njajttats Puteoli. ¹⁴ Es jápüts nbattü nija'adyü nmügu'uktüjküts di'ibuts xyajwh'umüdü tuk sümáan, es óknümts nja'ttü Romü.

¹⁵ Ko ja nmügu'uktüjküts jap Romü tü tmudowdü ko üdsaty nnajxtü, net tso'ondü es xyujp'yo'oya'andüts tu'aay. Jamts nnaybyátüdü mä txu'aty Apyü Maay. Es óknümts nnaybyátüdü mat ja wiinkpü nmügu'uktüjküty mä txu'aty Tugüügu Jajttákn. Ko Paablü t'ijxy, net jyotkujkü es tja'aygyudáky ja Dios.

¹⁶ Kots nja'ttü Romü, net ja Paablü yajmooy yu kutujkü es abeky tsüünnat mat tu'ugu soldaadü di'ibu kwentü'átüdur.

Paablü Diosü 'yayuk tkajxwa'xy jap Romü

¹⁷ Es ko 'yijty tuguk xüü, Paablü tnigájxü ja israelítadyü myijja'aydyujk di'ibu ijttap Romü. Es ko ñaymyujküdü, net t'anmaay:

—Mügu'uktüjküty, ni ti tsípüts ngatüñ mat ja nmü'israelítaty es ni ja'a di'ibu jaaym tyuundur ja n'aptüjküdyuts. Per ja nja'ay'ajtm di'ibu Jerusalén xymyajtstats es xykyuyajkyuts

ma romanu ja'ay. ¹⁸ Es ko xyajtuudaayuts yu'ujuty, net jyunandu ko kyajtsu nbeky wi'ixuts n'oogut. Es netuts xyjanasmatsuyanduts. ¹⁹ Peru nja'ay'ajtam kyaj ttsojktu esuts nyajnasmatst. Paadyuts uj n'amdooy esuts nmínut ya Romu es yu yajkutujkpu kopk ttúnut yu njustísuts, óyuts ni tits wi'ix ngatukni'uunu ngu'am ja'ay'ajtam. ²⁰ Paaty tu nyaxudya'aydyu es nnay'ijx nnaybyátam es nmugajxut. Kadenu ku'uxótsyuts uj n'ity ja'agyujxm di'ibu njup'ijxam, udsajtam israelitu ja'ayuty.

²¹ Net jyunandu ja israelítudyu mija'aydyujk:

—Udsuty kyajnamts n'axaju ni tu'ugu neky mijskyujxm di'ibu tso'omp Judee, es ni pan nmagu'uk'ajtam israelítuty di'ibu jajtp kyaj jyna'añ ko axuk mij tu mduñ. ²² Udsuty nmadowaambyuts di'ibu mij mwinmaapy es di'ibu mij mgajxaampy, ja'a ko nnija'abuts ko otyim maaty ja ja'ay jyna'andu ko kyaj 'yóuty nmubujkam ko Jesús yu'u Kyrístuty.

²³ Net trujáktu tu'ugu xu es jyajttu may ja ja'ay ma yu Paablu. Es jéruur tsyondaky es extu kyudsu'uju Paablu tni-gajxy ja Diosu kyutujkun, es du'un ttuk'ijxtu ja ja'ay pan wi'ix jyunandu yu Moisés es ja Dios kyugajxpty es ja ja'ay ttukmábáktut ko yu Jesús yu'u du'un ja Kristu. ²⁴ Es nija'ajuty tkupujktu éxtam ja Paablu jyna'añ, per yu wiinkpu kyaj tmubujktu. ²⁵ Es ko kyaj ti'igy tu ñaygajxudu, net tso'onnuu oga'an, tu ja Paablu jyna'añ:

—Oy tu jyna'añ yu Espíritu Santu mut ja n'aptajk'ajtam éxtam ya'anuumu yu Diosu kyugajxpu Isaiu:

²⁶ Nujx anuumu tadu ja'ay:

Oy miidsuty xyjamadowdu,

ni na'a xykyajagyúkadut;

oy xyja'ixpudu,

ni na'a xykyamawinma'añbyaattut.

²⁷ Mut ko tadu ja'ayudyu jyot tu jyumbittu juun,

kyaj myadowdu

es tu ja wyiin dyajpi'itsta,

du'un tka'ixtat mut ja wyiin

es tkamadówat mut ja tyatsk,

es kyaj tjagyúkadut mut ja jyot,

es kyajts uj xyñimíndut esuts nyajnitso'ogut.

²⁸ Esu Paablu 'yakjunáñ:

—Jaygyúkadu miidsuty ko tyam Dios t'awanuya'añu tyadu nitsokan mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es yu'ujuty myadowándap.

²⁹ Ko Paablu du'un jyna'añ, net ja israelítuty ñaygajxudu ak yu'ujuty es ñajxtu.

³⁰ Es ja Paābla 'yijty majtsk jamajt ka'pxy mā tyujk
ajuudyiky es t'axajū nidugekyū di'ibū nimiinap, ³¹ es
tkajxwa'xy wi'ix ja Diosū kyutujkūn. Es ttuk'axpaktū
nandū'an mat yū'ugyujxm ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū. Ni
pūn kya''adsipyaty.

Neky Di'ibū Paablū Tyuknigajxtū Ja Romanūs Ja'ayuty

¹ Ҫј Paablū, Jesukristū myuduumbū. Diósuts xywyin'ijx es xpyujtákyuts éxtumū 'yaróstulū esuts ngajxwá'xut yū oybyū 'yayuk.

² Tyādū oybyū ayuk Dios wyāndak dyakáñ extū jékyup mut ja kyugajxputy, es yū'ujuty kyuxjaaydyū mā ja Diosū jyaaybyajtūn. ³ Yū'u dū'un ja ayuk mā yajmadya'aky ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū, ja Diosū 'yU'unk di'ibū jya'ay'ajtungyujxm ijty ja rey Davit tyūmp 'yaats, ⁴ es nandū'un ñiguxe'eky ko Diosū 'yU'unk ko Espírítū Santūkyujxm es mūdū Diosū myuk'ajtūn jyikypyejky mā 'ye'ky. ⁵ Yū Jesukristū myay'ajtungyujxm tū xpyujta'agyuts éxtumū 'yaróstulūty, esuts ngajxwá'xut ja 'yayuk mā tūgekyū naxwíñādū, es ndukmūmūdówūdats es ndukmūbúktūdats. ⁶ Es nandū'un jam mā yū'ujuty Dios tū mwīn'ixādū es mja'ay'átūdāt ja Jesukristū.

⁷ Nduknigajxtūptsū tyādū neky miidsūty nidūgekyū di'ibáty ijttūp Romū, di'ibátyū Dios tsojkūdūp es tū wyīn'ixādū es dyajñujxtūt tu'ugū jiky'ajtūn wá'atspū. Wá'anū nDios Teety'ajtūm esū Nindsūn'ajtūm Jesukristū mgunu'xādū es mmo'oyūdū ja agujk'ajt jotkujk'ajtūn.

Paablū ñijxa'añ Romū

⁸ Tim jawyiin, mut yū'ugyujxmū Jesukristū, nja'aygyūdákypūts ja Dios mut nidūgékyūty miidsūty mut ko yajmadya'aky'áty ja mmūbūjkūnūty oytyim maaty mā tūgekyū naxwíñādū. ⁹ Ja Dios di'ibūts nmūdiimpy amumdu'uk jot es ngajxwá'xyūts ja oybyū ayuk di'ibū ñimadyakypy ja 'yU'unk, yū'u dū'un ñija'ap wi'ixūts dū'uñūm njamyatstū miidsūty mats ti n'amdoy nbūjksóy kots ngajxta'aky. ¹⁰ Ja'ats n'amdeepy nbūjktseebyūts ja Dios es xyajmādā'agūt, pūnū dū'un yajkutiky, esuts nūjx miits ngu'ixtū, ¹¹ mut ko nwīn'ixāndūp es ūjtskyujxmū Espírítū Santū myadakūn mmo'oyūdāt, es dū'un myajmūjwiīn'ixādū ja mmūbūjkūn. ¹² Ja'ats ūj n'andijpy es ndsejpyūts kodsū naty n'ity mut miidsūty, nnayya'ijt nnayyajxo'onūm nigijxy mūdū tyādū mūbūjkūn di'ibū nmūdajtūm.

¹³ Mūgu'ugítaty, ndsejpyūts es xyñijáwūdāt ko kanak ok tū njaninūjxā'āndū. Tū njantsyjayaku'ixā'āndū es ūjtskyujxm oy mwū'āmdāt mūdū Dios, dū'un éxtūm tū ndúñūts mā yū wīnkrū naxwíñādū. ¹⁴ Pes xpyátprūts ngajxwá'xūdats ja Diosū

'yayuk, du'un ma yu di'ibu grieegaty es nandu'un di'ibu kyaj gyrieegaty, ma di'ibu uwijy kajxwiyjaty es éxtam nandu'un di'ibu kyaj 'yuwiyj kyajxwiyjaty. ¹⁵ Paadyats njantsytsyeky es ngajxwa'xa'añats ja oybyu ayuk ma miits m'ittu jap Romu.

Oybyu ayuku myuk'ajtun

¹⁶ Pes kyajts uj nduktsoydyuñ ja oybyu ayuk, mut ko yu'u du'un ja myuk'ajtunu Dios es ñitso'oktat nidugekyaty di'ibu myubajktap, tim jawyiin mut ja di'ibu israelítaty, per nandu'un mut ja di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ¹⁷ Ja'a ko mut yu oybyu ayuk n'ixy'ajtam ko ja'ay je'eyu oy wu'umdu mut ja Dios ko myubákuđu, éxtam ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ: "Di'ibu myubajkungyijxm oy wu'ump mut ja Dios, yu'u du'un jiky'átap."

Naxwíñđu ja'ayu pyeky

¹⁸ Nnija'am ko Dios tkexy extu tsajpótmu myuj tadyu'unun mut nidugekyu axuk ja'ayaty, ja'a ko mut ja 'yaxuk'ajtun t'uxtijtu ja t'ay'ajtan. ¹⁹ Nija'adup yajxon di'ibu mbaat yajnijáwu wi'ixu du'un ja Dios, mut ko Diosu du'un tu tyuknijáwudu yu'ujaty. ²⁰ Na'abu Dios dyajkojy ja naxwíñđu es extu tyambaat, tugekyu tyaadu mbaat xytyukjagyujkum wi'ix yu'u ja Dyios'ajtan, es ko Dios mbaat ttuñ oytyiity winu xuu winu tiempu. Paaty ni pán tkanime'xy oy jyajuna'andu ko kyaj tñijáwudu. ²¹ Pes oy tja'ixy'ajtpudu du'un ja Dios, kyaj tu twindsu'ugudu éxtam ja Dios es ni je'eyu tu tkaja'aygyuda'aktu ja Dios, nik ni'igu tu dyajjuptagódyu. Ja'ayu wyinma'añ'ajttap di'ibu kyaj ti tsooty esu jyot wyinma'añ t'ajta'aky jantsy juun. Paaty tu wye'emy kubi'its ku'ook. ²² Oy jyanayñigaxudu ko kyuwiyj'átyaty, per nagoo jyantsylyoku'attu. ²³ Ja'a ko tu dyajtagátstu ja myuj'ajtanu Dios di'ibu kyaj tyugoy, mut ja 'yawinnax ja ja'ayaty di'ibu o'ktap, es extu ya'agojwinnajttap ja joon juyjkaty, ts'a'añaty esu añimal di'ibu taxku kyuu tyeky.

²⁴ Paadyu Dios tu tna'ixy mut ja axukpu winma'añ di'ibu yu'ujaty myudajttap, es du'un tu ttundu di'ibu tsoydyu'un mut nidu'uk nidu'uk. ²⁵ Mut ko kyaj tu tmubuktu ja t'ay'ajtan, ja'ayu ja andakun, es tu twindsu'ugudu es t'awdattu di'ibu Dios yajkoj es kyaj t'awdattu ku'umu Dios di'ibu may'ajt windsu'kup winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unaty.

²⁶ Paadyu Dios tyukma'ixaty yu wyinma'añ ja tsoydyu'un mutpu. Pes extu yu toxytyujkaty tugatsy 'yadu'utstu es kadiinam éxtam jyapaadyaty. ²⁷ Es nandu'unu du'unu yedyujkaty kyaj ttundu mut ja toxytyujk, yu'uyu wyinma'añ'ajttap 'yadu'uds'a'andu kujkkaknáxy. Yu yedyujkaty ttundu tsoydyu'un mutpu ak yu'ujaty, paaty

dyajnáxtu ja ayo'on esu tųdyu'unan mā ja kyu'am nini'x, éxtam űitúkuđu.

²⁸ Es éxtam yu'ųjuty kyaj twindsu'ųgya'andu Dios, pes ja Dios tu 'yuxtįjanu mut ja axuukpu winma'ańaty, es du'an ttúndut di'ibu kyaj jyapaadyuty ttúndut. ²⁹ Yu'ųyų jyot'ajt wyinma'ańajttup tųgekyu axuk winma'ań, mu'induunk, adsojk, axukja'ay'ajtan, naywyinnaxuja'ak, yajja'ay'o'ktup, tsip ja'ayuty, win'u'undur, ak jumbit ti t'ixtu, pi'tskajxtup, ³⁰ űigajx űimadyáktup axuuk ja myųgu'ųguty, myúdsip'ajttup ja Dios, axuk kajxtup, muj pátdup, muj űaydyįđuđu, mywinma'ańbyat'adúttup axuuk, kyaju tyąak tyeety tmumadowđu, ³¹ kyaj ti tjaygyukųya'andu, kyaj tkuydyundu 'yayuk, kyaj tmúdatu tsojkuń, ni ti pa'ayo'on tkamúdaty. ³² Yu'ųjuty űija'adup yajxon wi'ix ja Dios tu dyajnigutúku. űija'adup ko di'ibáty tyuunduđu tyąadu du'ambu, yu'u nitųjkuř ja o'kuń; per du'ųńum t'aktundu, es extu tyukxondáktup ko wiinkputy nandu'an ttundu.

2

Du'anu Diosu tųdyu'unan tpayo'oy éxtam pyaadyuty

¹ Paaty mij di'ibu wiinkpu mbeky'ijxyry, kyaj mij xymúdaty ja nayńima'xu oy mdimpun'ajtpu, ja'a ko wiinkpu xyryeky'ixy, ku'am mij mnaydyunikajxpėtyty, mut ko yu'u mdimtiimpy di'ibu yu'u nandu'an tyiimpy. ² Yajxon nnija'am ko Dios tyukkumadowaampy nidųgekyu pořpu tuumbu es ko Dios pyayo'oyaampy nidųgekyu tuknáxuty du'an éxtam tųy'ajtanuty. ³ Es mij ko xyryayo'oy ja wiinkputy es nandu'an m'adu'atsy éxtam yu'un, žti mjanaamp xytyijy ko mnitso'ogut ko ja Dios dyaka'ań ja tųdyu'unanu? ⁴ ¿O kyaj xymųjřpųta'aky ja tsojkuń es ja mya'xtujkuń ja Dios, ni xykyapekyu kwentu ko ja'a du'an jyatiimpy esxyup mjodųmbityu? ⁵ Nųgoo mjantsykyujuunuty es kyaj xyajtųgátsy ja mjot mwinma'ań, es paaty mdukmujkuń ja tųdyu'unan ku'am es xykyumúđuwat ko Dios tpayo'oyut ja naxwįńđu ja'ayuty tųy'ajtan muut. ⁶ Tųy'ajtan ko Dios myo'oyaampy nidu'uk nidu'uk éxtam pyąaduđu. ⁷ Myo'oyaampy ja jyiky'ajtan winu xuu winu tiempu ja di'ibu mđu ma'xtujkuń tyuundur ja oybyu es pyanųjxtup ja oy'ajtan es ja windsu'kuń es di'ibu yajtukjiky'átup winu xuu winu tiempu; ⁸ per mut ja 'yaku tųdyunaampy ja nųgoo kųkkoobuty es di'ibu kyaj tkuydyuna'ań ja tųy'ajtan, di'ibu ja'ayu pyanejxyry ja axuk'ajtan. ⁹ Minaamp ja ayo'on es ja muk xaj ok xajun mut nidųgekyu taaduty di'ibu tyuundur ja axuukpu, tim jawyiin mut ja di'ibu israelítuty, per nandu'an mut ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ¹⁰ Per ni'igu Dios myo'oyaampy

ja maj'ajtun, windsu'kun es agujk'ajt jotkujk'ajtun nidagekyu di'ibaty tyuundap ja oybyu, tim jawyiin mut ja di'ibu israelituty, per nandu'un mut ja di'ibu kyaj 'yisraelituty.

11 Mut ko ja Dios kyaj tu'ugu ja'ay ttseky es jatu'uk kyaj. 12 Pes di'ibaty kyaj 'yisraelituty, kyaj tmadattu tadu Moisesu 'yana'amun. Paaty ko pyekytyundu, yajtukkumadowdap, per kyaj extumxyup tnijawudu wi'ix ja Dios t'ane'emy. Per ja israelituty myudajttabu tadu ana'amun. Paaty ko tkamumadowdu ja ana'amun es pyojrutundu, yajtukkumadowdap extum ja ana'amun jyuna'añ. 13 Ja ja'ay di'ibu jyamadoo'ijtypy ja Diosu 'yana'amun es kyaj tkuydyundu, kyaj yu'ujaty oy wyu'umdu mut ja Dios, yu'uyu du'un oy wu'umdap mut ja Dios di'ibu kyuyduundap extum ja 'yana'amun jyuna'añ. 14 Pes du'un, ko yu di'ibu kyaj 'yisraelituty ttundu extum ja ana'amun jyuna'añ, oy yu'ujaty tkamadajtrudu ja Moisesu 'yana'amun, 15 ya'ijxudap ko Dios tu pyujtakxudu 'yana'amun ma yu wyinma'añ, esu jyot wyinma'añ nandu'un dyajkxhe'egy tyadu ana'amun, mut ko yu wyinma'añaty yajnidu'xup ko peky yu'u di'ibu tyuundap es ya'oybyudsuumap ko ttundu ja oybyu. 16 Du'un tyuna'añ jyata'añaty ja xuu ko Dios Jesukristukyujxm trayo'oya'añ ja ja'ayu ayu'udsyabu jyot wyinma'añ, extum jyuna'añ ja oybyu ayuk di'ibats ngajxwa'xypy.

Israelitu ja'ayuty esu Diosu 'yana'amun

17 Per mij mjanaamp ko m'israelituty, es xytyukmada'aky ja Moisesu 'yana'amun, es xytyukmaj xytyukpaadu ko mij mja'a'atyuty ja Dios. 18 Mnija'ap ja Diosu tsojken es xywyin'ixut ja oybyu, mut ko ja Dios 'yana'amunu du'un tu mdukni'ixuty. 19 Mnayja'ap ko tuj'ajtun xujijawu wi'ixu wiints xujnu'umo'oy xytyu'umo'oyut es wi'ix xykyujaj xykyudu'xut ja di'ibu jadijtr kubi'its ku'ook, 20 es wi'ix xy'uwij xykyajxwujut ja di'ibu kyaj tjaygyukudu, es wi'ix xya'uxrukut ja unaku'unk mut ko xymyudaty ja tuj'ajtun es ja wijy'ajtun ma Diosu 'yana'amun. 21 Pes extum mij mya'uxpejkyupy ja wiinkruty, zti ko mganayya'uxpekyuty mij ku'um? Mij mjanaamp ko kyaj nma'tsum, zes mma'tsp mij? 22 Du'un mjana'añ ko kyaj nyajtugo'ouym ja pujk ukunu wyindsu'kun, zes myajtugeepy mij? Mij m'uxtijpy ja agojwinnax, zes tii, mme'tsypy ja oorū es ja platū di'ibu ijtr agojwinnax tsyajptugoty? 23 Mdukmej mdukpatap ko xymyudaty ja Diosu 'yana'amun, per kyaj xykyuydyun, es du'un kyaj xywyindsu'ugu Dios. 24 Pes ja Diosu jyaaybyajtun du'un jyuna'añ: "Di'ibu kyaj 'yisraelituty myudagoodyup ja Dios mut miitskyujxmaty israelituty."

25 Tūy'ajtanu'u ko myajtsíky waanu mā ja myedyujk'ajtun* , mdu'unxup oynu'unun pūn mgyudyiimpy ja Moisesu 'yana'amun. Per pūn kyaj xykyudyúñ, du'un éxtamxyup mgadim'yajtsujkpu waanu. 26 Es pūn di'ibu kyaj 'yisraelítaty es kyaj tsykyuty waanu, es pūn kyudyiimpy ja Diosu 'yana'amun, du'un ja Dios pyujta'agyuty éxtamxyup tu yajtsíky. 27 Di'ibu pyadiimpy ja Diosu 'yana'amun oyu naty kyatsíkyuty waanu mā yu yedyujk'ajtun, ja'a nuix dyajniuxe'eky ko pekymuat mij ja'agyujxm ko kyaj xykyudyúñ ja ana'amun oy xyjamudajtpu kuxja'ay es mjatsiky'ajtpu waanu. 28 Kyaj nikujxy ja ja'ay 'yisraelitu'attu ko yajtsíky waanu mā yu yedyujk'ajtun esu iwxw'amun wyu'umut mā nini'x, 29 ja'agyujxm ja ja'ay tūy'ajtun 'yisraelitu'attu pūn wi'ix ja 'yaa jyóty, pūnu iwxw'amun myudajttup di'ibu ja Espírítu Santu pūjtáxudup, kyaj tyimja'agyujxmuty wi'ix ja ana'amun jyuna'añ. Pūn pūn myudajtypy ja iwxw'amun 'yaajóty jyodoty, yu'u du'un ja Dios myujja'ap, kyaj yu'udyu ja'ayuty.

3

1 Pes, ¿ti muj'ajtun myudajtypy ko n'israelitu'ajtam? ¿Myudajtypy ja Dios waanu ni'igabu kunu'xun mut yu'ujuty? ¿Tii myudajtypy ja muj'ajtun ko nyajtsujkum waanu? 2 Ja'a. Oytyim wi'ix tsooty. Pes ja jawyiimbu, Dios tyukmu'awdajtu mut ja israelitu ja'ayuty es myoodyu ja Diosu kyu'am ayuk. 3 Tūy'ajtun ko nimay yu'ujuty kyaj tkuyduundu. ¿Tii mbaat njuna'anum ko mut yu'u ja Dios kyaj tnakykyudyuna'añ di'ibu kyajx? 4 ¡Ni wi'ix tsoo du'un ngawinma'añbyátam! Oy nidugekyu ja ja'ayuty jya''andákrudu, Dios ni na'a du'un tkatúñ. Extam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan:

Ñija'adup ja ja'ayuty ko 'yawa'kup di'ibu mgajxypy, kyaj pūn jyuna'anut ko kyaj xypyayo'oy tūy'ajtun muut.

5 Per pūn yu n'axuk'ajtan'ajtam nya'ijxum ko Dios tyiimpy ja tūy'ajtun, ¿wi'ix njuna'anum? ¿Tii mbaat njuna'anum ko kyaj Dios ttuñ di'ibu kyaj pyaadyuty ko xytyukkumado'omu? (Du'unats ngajxy éxtam naaguty kyajxtu.) 6 Ni wi'ix tsoo mbaat du'un ngajuna'anum. Ja'a ko pūn ja Dios kyaj ttuñ éxtam pyaadyuty, ¿wi'ix mbaat ttukkumadoy ja naxwíñudu ja'ayuty?

7 Pūn ujtsu du'un andakp es ñiguxu'ugut ko Dios tyiimpy kyajxypy ja tūy'ajtun esu du'unu ja'ay ni'igu oy ja Dios t'awdátat, ¿wi'ix mbaadu Dios xytyudyúñuts éxtamu pojpu ja'ayun? 8 ¿Ti ko ngajuna'anum?: “N'oktu'unam ja axukpu es du'un pyudsámut oy.” Tam naagadyu ja'ay

* 2:25 Ix Lukus 1:59.

xyñiwāambétyats nanatakū kots nduk'uxpekyu tyāādū. ĩWa'an ja Dios ttaydyúñuty éxtam ñitákuty!

Nidugekyu udsajtam ja peky xytyukka'am

⁹ Pes, ĩti mbaat njuna'anam ko n'israelitu'ajtam? ĩMbaat n'oybyudsu'amam mat ja Dios kadiinam ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty? ĩNi wi'ix tsoo! Pes tu nduk'ixtu ko di'ibáty israelítuty es di'ibáty kyaj 'yisraelítuty, nimajtsk pékyuty xymuamadákum ja rojpu. ¹⁰ Tyāādū du'ün di'ibu myadyakupy ja Diosu jyaaybyajtun ko jyuna'añ:

Kyaj jaa ni tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tųy'ajtun maat,

¹¹ kyaj jaa di'ibu wyinma'añ'ajtupy ja Dios es tkuydyuna'añ di'ibu tsyejpy ja Dios.

¹² Nidugekyu ja'ayuty jyudittu wiink nu'u wiink tu'u es tu ñayajtgóyudu.

Kyaj jaa pún di'ibu tyiimpy ja oybyu, ni je'eyu tu'uk.

¹³ Mā yo'kjútuty pyudsemy ja axuk ayuk, éxtam pyudsemy ja xu'kunū axuukpu mā yu o'kpu di'ibu tu mya'tnu ko nya'awátsum mā 'yity, mudu ya'anuty 'yanda'aktu.

Yu 'yayuk du'ün éxtam ja awa'andsa'añ xyuwat.

¹⁴ Yu 'yaa ujts mat ja ko'oygyajxy tsaatsykyubétyru.

¹⁵ Kyaj tpekyjyáwudu ko yajja'ay'ooktu;

¹⁶ es oytyim maaty ñujxtu,

yajka'adup ja ayo'on esu tugo'oyun mat ja wiinkpuly,

¹⁷ es je'eyu t'axta'aydyu ja tsip.

¹⁸ Kyaj Dios ttsu'ugudu.

¹⁹ Mugu'ugítuty, tugekyu di'ibu wu'ump jaaybyéty mā ja Diosu jyaaybyajtun, myadyakupy púnuty ijttap ana'amun patku'uy, es du'ün amoñu 'yittat nidugekyu ja'ay ko Dios pyayo'oyudat ja'agujxm ko tijaty ttuun tkajxtu. ²⁰ Paaty ni pún kyawe'emy oy mat ja Dios mat ko tjakuydyuna'añ ja 'yana'amun. Pes ja Diosu 'yana'amun ja'a tyiimpy es xyanidū'xum ko udsajtam sitųy rojpuja'ay'ajtam.

Mubujkungujxm yajpaada'añ ja nitsokun

²¹ Per tyamu Dios tu xytyuk'ijxum wi'ix oy nwu'amam mat ja Dios kyaj ana'amungujxm. Ñikajxpejtypy yu'u ja Moisesu 'yana'amun es ja Diosu kyugajxputy, ²² mat ko oy wyu'umdu mat ja Dios nidugekyu di'ibáty myubujktap ja Jesukristu éxtamu Yajnitsókpu. Kyaj win'ixy wingexy tkupeky. Oy yu'ujuty ja israelítuty o kyaj yu'ujuty, ²³ ti'igyu yu'u, mat ko nidugekyu tu pyekytyundu es du'ün tu tmujagamga'aktu ja Dios. ²⁴ Peru Dios, mā yu myuj may'ajtun di'ibu ja'ay tu'unxup, ñayajk ja Jesukristu éxtamu windsu'kun es oy nwu'amam mat

ja Dios. ²⁵ Pes ja Dios yajk ja Jesukristu es ttam dyókut ja ñe'pyñ ma ja kruuzun es du'un tkubat tkumadówat nidagekyu ja naxwíñudu ja'ayadyu pyojru. Es ko n'axájum ja Jesukristu éxtumu Yajnutsókru, Dios jyo'odsap ja nbojru'ajtum. Yu Jesukristu wyindsu'kan ya'ijxur ko Dios ttuñ mat ja tɔy'ajtun ko oy nwu'amam ja'a muut. Ma'xtujkun muut xytyukninajxum ja pojru di'ibu naty tu ndu'unum. ²⁶ Dios yajnide'xypy es tyiimpy mat ja tɔy'ajtun ko oy wye'emy mat ja ja'ay di'ibu myubujktur ja Jesús.

²⁷ Pün du'un, ¿ma net ja ja'ayadyu myuj pyáttun? ¿Ni ma! ¿Tigyujxm? Ja'agyujxm ko ja'ay wyu'umdu oy mat ja Dios ko tmubuktu ja Jesukristu, es kyaj ja'agyujxm ko tkuydyundu ja ana'amun. ²⁸ Du'un yajnijáwu ko mubujkangyujxm ja ja'ay oy wyu'umdu mat ja Dios es kyaj jya'agyujxmty wi'ix ja ana'amun jyuna'añ.

²⁹ ¿Ti israelitu ja'ayadyu je'eyu ja Dios ja'ay'ajtur? ¿Ti kyaj nandu'un ja Dios tja'ay'áty pánuty kyaj 'yisraelítuty? Nandu'un di'ibu kyaj 'yisraelítuty. ³⁰ Pes ta ti'igyu je'eyu Dios, es yu'u myatwe'empy oy mat yu israelítuty di'ibáty myubujktur ja Jesukristu, es nandu'un oy wye'emy mat ja di'ibáty kyaj 'yisraelítuty di'ibáty nandu'un myubujktur ja Jesukristu. ³¹ Pün du'un, ¿njo'tsum ja ana'amun ko n'axájum ja Jesukristu? ¿Ni wi'ix tsoo! Ni'igu du'un n'aktimnikajxpajtum ko oy ja ana'amun.

4

Di'ibu Abraan oj dyaky éxtumu ijxpajtan

¹ ¿Wi'ixu du'un ko yu n'apteety'ajtum Abraan oj wye'emy oy mat ja Dios? ² Pün oy wye'emy mat yu'agyujxm yu oybyu tyu'unun, pes myadajtypy wi'ix tsoo myuj pyaadat. Per tim tɔy'ajtun ko kyaj tmudaty ti muut myuj pyaadat Dios wyindum. ³ Pes ja Diosu jyaaybyajtan jyuna'añ: “Abraan myubujk ja Dios, es paaty oj oy wye'emy mat ja Dios.” ⁴ Nnija'am ko yu tuumbu pátur ja myuju'uñ di'ibu tu tnidúñ, kyaj du'un yajmo'oy éxtumu may'ajtun. ⁵ Ni'igu, ja ja'ay di'ibu ja Dios myubujktur, ja Dios di'ibu kyaj tpekyryujta'aky ja pekyjya'ayuty, Dios oy wye'emy mat tadu ja'ayuty ja'agyujxm ko myubúkadu. ⁶ Tyaadu du'un di'ibu Davit junán ko jotkujk ja ja'ay pán oy wu'amp mudu Dios myubujkangyujxm es kyaj jya'agyujxmty di'ibu ja ja'ay tyiimpy. ⁷ Du'unu Davit jyuna'añ: Jotkujk di'ibátyu Dios tu mya'xuty ja pyojru, di'ibáty yajninajxp ja pyeky, ⁸ jotkujk di'ibáty ja Dios kyaj pyujta'agyuty éxtumu pojru ja'ayun.

⁹ ĶTii yu tyādu jotkuijk'ajtun yu'uyu yajmo'oyaamp ja di'ibáty tu yajtsúktu waanu mā yu yedyujk'ajtun, o nandu'un yajmo'oyándur di'ibáty kyaj tsyíkyuty? Pes nan yajmo'oyándur di'ibáty myubujktur ja Dios oy kyatsiky'ajtrudu. Mut ko tu n'okmadyákumbu éxtum ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko mut ko Abraan tmubejky ja Dios, paaty oj oy wye'emy mut ja Dios. ¹⁰ ĶPer na'a du'unu Abraan oj wye'emy oy mut ja Dios? ĶTii mā naty tu yajtsíkyu, o mā naty kyajnumu? Kyaj 'yókuty, jaa mā naty kyajnum yajtsíky. ¹¹ Pes jawyiinu Abraan tmubejky ko Dios tkuydyuna'añ di'ibu naty tu twanda'aky, paadyu Abraan oy wye'emy mut ja Dios. Es extu óknumu du'un ja Dios t'anmaay ja Abraan es yajtsúktu waanu éxtumu ijxw'umun ko Abraanu naty oy oj wye'emy mut ja Dios. Paaty mbaat njuna'anum ko yu Abraan yu'u du'unu 'yaptujkuty nidugekyu di'ibáty myubujktur ja Dios oy naty kyayajtsujkrū. ¹² Esu Abraan nandu'un 'yaptujk'átudu nidugekyu israelítuty di'ibátyu naty tu yajtsúktu waanu es nandu'un myubujktur ja Dios éxtumu Abraan tmubejky mā naty kyaya-tsíkyñm.

Mubujkungyujxm kya'pxy ja wandakun

¹³ Pes ja Dios tyukwandak ja Abraan es ja tuump 'yaadsuty ja naxwíñudu di'ibu yajmo'oyándur éxtumu kyuma'añuty. Pes du'unu tyādu yajwandáky kyaj jya'ajuty mut ko Abraanu naty tu tkuydyuñ ja ana'amun, ja'a du'un mut ko tmubejky ja Dios. Paaty oj wye'emy oy mut ja Dios. ¹⁴ Pes pūn ja Dios tu naty twanda'aky ja kyunu'xun yu'uyu mut di'ibáty kyuydyuundur ja 'yana'amun, pes ja Diosu wyandakun ni tiixur tkatsooty, mut ko ni pūn mbaat tkakuydyuñ, es nanugoobu nmubujkamxur. ¹⁵ Pes ja di'ibáty kyaj tkuydyundu ja ana'amun, pátur ja tyudyu'ununu Dios; es mā kyaj jyaaty ja ana'amun, kyaj mbaat yajpekymo'oydyu ja'agyujxm ko tkakuydyundu.

¹⁶ Es du'un xytyuk'ijxum ko nmudajtam ja wandakun di'ibu Dios myooy ja Abraan ja'agyujxm ko nmubujkam ja Dios éxtumu Abraan tmubejky. Dios xkyunu'xum namay'ajtun, kyaj yu'uyuty je'eju di'ibu yajmoodyu ja ana'amun. Paaty mbaat njuna'anum ko Abraan yu'u du'un aptujk mā nidugekyu di'ibáty myubujktur ja Dios. ¹⁷ Tyādu du'un di'ibu myadyakupy ja Diosu jyaaybyajtun: "Ūtsuts mij tu nbujta'aky éxtumu u'unkteety mā may ja naxwíñudu." Esu tyādu wandakun tsobatp mut ko Dios ku'am pyujták, ja Dios di'ibu yajjikypyejky ja o'kraty es tkojy di'ibu kyajnum 'yity.

¹⁸ Es oy kyaxe'ky ko kyaj mbyaaduty, Abraan myubujk ja Dios es du'un 'yaptujk'átudu mayñaxwíñudu. Du'un éxtum ja Diosu naty tu 'yana'umxuty: "Yu mdump m'aadsuty

yyantsymyáyuť.”¹⁹ Abraān myabujk ko Diosu naty tkuydyuna'añ yu wyandakun oy ja Abraānu naty tmudajnu mugo'px jumajtun es jya'ajunup ko kyaj 'yok'u'unkpátun, mut ko mujja'ayñu ni'igu mut ja ñudo'oxy Saaru. ²⁰ Abraān kyaj oj tma'amajtsk tmajotmajtsku di'ibu Dios wyandak, waanu ni'igu t'aktimmabejky es oj ja Dios tmajjáwu. ²¹ Pesu Abraān tim tui'ajtanu naty tmdaty ko mut ja myuk'ajtanu Dios kyuydyunaambu naty di'ibu wyandak. ²² Paadyu Dios oj oy wye'emy mut ja Abraān ja'aguyjxm ko tmabejky.

²³ Ko ja Diosu jyaabyajtan jyna'añ: “Abraān myabujk ja Dios, es paaty oj oy wye'emy mut ja Dios”, tyaadu kyaj oj yajkuja'ay mut yu'yu Abraān; ²⁴ yajkujaay nandu'un mut udsajtumgyujxm di'ibu nmubujkam ja Dios di'ibu yajjikyryujk ja Nindsun'ajtum Jesukristu ko 'ye'ky. Paaty nandu'un udsajtum nwa'umum oy mut ja Dios. ²⁵ Jesús yajkuajk es 'yoogat mut udsajtum nbojpu'ajtum, es óknum jyikyryejky es du'un oy nwa'umum mut ja Dios.

5

¹ Es mut ko oy nwa'umum mut ja Dios ja'aguyjxm ko nmubujkam, agujk jotkujk n'ijtam mut ja Dios Jesukristakyujxm. ² Es mada tyadu myay'ajtanu Jesukristu oy xyajpu'umum mut ja Dios mut ko n'axájum éxtumu Yajnutsókpu, nxondákum tyam mut ko Jesukristu xymu'ntajxa'anum es n'ijtam Dios wyindum. ³ Es kyaj yu'ujaty je'eju ndukxondákum, nandu'un ndukxondákum ko n'ayo'om njottugo'oyum, mut ko nnija'am ko nmamadákum ja ayo'on, yu' xymyo'oyum ja ma'xtujkun; ⁴ es ko nmamadákum ja ayo'on mut ja ma'xtujkun, nwa'umum oy mut ja Dios; es ko nwa'um oy mut ja Dios, jotkujk n'awijx njajp'ijxum ja xuu ko Kristu myínut; ⁵ es ko jotkujk n'awijx njajp'ijxum ko Kristu myínut, nnija'am ko kyaju Dios xywyin'u'unum, ja'a ko Espiritu Santakyujxm ja tsyojkun tpujtáky ma njot'ajt nwinma'añ'ajtam.

⁶ Pes ma naty tu nnitugo'oyunu mut ja pojpu es ni wí'ix tsoo mbaat nganayyajnutsókum udsajtum ku'umuty, net ja Jesukristu 'ye'ky mut ja'aguyjxmu pojpu ja'ayuty ko myiñ jyjaty ja tiempu di'ibu Dios tu tpujta'aky. ⁷ Du'un jajtpe ko tu'ugu ja'ay tku'eeky jatu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tui'ajtan mut. Wa'anu da es jantsy apenu yajpaadut pun tku'oogat tu'ugu ojyja'aybyu. ⁸ Peru Dios xytyuk'ijxum ko ni'igu xytsyojkam, mut ko Jesukristu oj xykyu'o'kum maanumu naty nbojpuja'ay'ajtam. ⁹ Es mut ko Jesús tteemy dyejky ja ñe'pyñ ma ja kruuz esu du'un oy tu nwa'umum mut ja Dios, waanu ni'igu xyajnitso'oga'anum ma ja tuiydu'unun di'ibu

Dios myo'oyaampy ja pojpru ja'ayuty. ¹⁰ Ja'a ko maanumu naty nnaymyudsip'ajtam mudu Dios, Dios xpyujtakum agujk jotkujk mut yu'u ku'am mut ko 'ye'ky ja 'yU'unk Jesukristu, waanu ni'igu tyam xyajnitso'oga'anam mut ko Jesus jyiky'aty es tyam n'ijtam agujk jotkujk mut yu'u. ¹¹ Per kyaj yu'uyudyu tyaadu je'eyu, nandu'un n'ijtam xi'iky xoi mut ko Dios xpyujtakum extamu myutnaymyaayubu mut ja'agyujxm di'ibu ja Nindsun'ajtam Jesukristu tu ttuñ mut udsajtumgyujxm.

Adán esu Kristu

¹² Du'un extam tu'uk je'eyu ja ja'ay kyaj tmamadooy ja Dios es mudu tyaadu pojprukujxm tsyondaky ja o'kun, paaty nidagekyu ja ja'ayuty 'yooktu, mut ko nidagekyu pyojratuundu. ¹³ Mut ko kyajnam ja Moisés t'axaju ja Diosu 'yana'amun, taa natyu pojraty ya naxwiiñ. Per kyaju ja'ay tkakuydyundu ja ana'amun ma ana'amun kya'ity. ¹⁴ Per oy jyadu'unaty, o'ktu ja ja'ay ko Adán jyiky'ajty extu ko ja Moisés t'axaju ja ana'amun, oy tkakuydyundu tu'ugu ana'amun extam ja ana'amun di'ibu yajmooy ja Adán, di'ibu yajtukmu'ijxkijxyu ja di'ibu minaaamp.

¹⁵ Per kyaj tyi'igyuty, mut ko ja may'ajtan di'ibu Diosu ja'ay tyuunur, kyaj dyu'unaty extam ja peky di'ibu ja Adán tyuun, per ni'igu myajuty ja may'ajtan di'ibu Dios tyuun Jesukristakujxm esu du'un mayjya'ay ttuk'oyudat. ¹⁶ Jatuk peky wi'ix ko kyaj tyi'igyuty ja may'ajtan di'ibu Dios tyiimpy mudu ja'ayuty es ja peky di'ibu Adán tyuun. Mut ko tu'ugu ja'ay pyekykya'ay, nidagekyu ja'ay wyu'umdu pekyoty; es ko mayjya'ay ni'igu pyekytyuundu, net jatu'ugu yedyujk myiñ di'ibu mut ja'agyujxmu ja'ay oy wyu'umdu mut ja Dios. ¹⁷ Nidagekyu ja'ay 'yooktu mut ko tu'ugu yedyujk pyekytyuun, per ni'igu muj ja may'ajtan di'ibu Dios tyiimpy mudu ja'ayuty, namay'ajtangujxm wyu'umdu oy mut ja Dios es tmadattu ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu mut yu'uyu tu'ugu ja'ay, Jesukristu.

¹⁸ Pes extamu Dios tpekymyooy nidagekyu ja'ay ja'agyujxm ko tu'ugu yedyujk pyekytyuun, nandu'un ko jatu'ugu yedyujk tu'ajtan ttuun, du'un mbaat ja ja'ay oy wyu'umdu mut ja Dios es tmadattat ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu. ¹⁹ Mut ko extamu mayjya'ay pyekytyuundu ja'agyujxm ko tu'ugu ja'ay ja Dios tkakajxykypejky, nandu'unu mayjya'ay wyu'umdu oy mut ja Dios ja'agyujxm ko jatu'ugu yedyujk ja Dios tkajxykypejky.

²⁰ Ko Dios tmooy ja Moisés ja ana'amun, ni'igu ja'ay ttunandu ja pojpru. Es ko oj muj myayu ja pojpru, ni'igu oj muj myayu ja may'ajtan di'ibu Dios tyiimpy mut ja ja'ayuty.

21 Es dū'un éxtum pojpkuyjxm ja'ay 'yookta, nandū'un myajtak'adu'utsy ja Diosu myay'ajtan ko ja'ay oy wye'emy mut ja Dios es yajmo'oydyt ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu Nindsun'ajtam Jesukristakuyjxm.

6

Eeky mā ja peky; jūky mā ja Kristū

1 Pes, ģti net ndu'unum? ģTii n'akpojputu'unum es dū'un ja Dios xytyu'unxum waanu ni'igu ja may'ajtanu? 2 ģNi wi'ix tsoo! Dū'un n'ijtam éxtumu o'krū mā ja peky. Pes, ģwi'ix mbaat yu o'krū pyojputūn? 3 ģTi kyaj xyñjāwadu miidsaty ko ndi'igyum mut ja Jesukristu ko nnabajtam, nandū'un ndi'igyum ja'a maut ko 'ye'ky? 4 Ko nnabajtam, dū'un n'ijtam éxtum ti'igyū n'o'kum mudu Kristu es ti'igyū mut nnaxtūjkum, es dū'un éxtumu Kristu jyikypyejky Dios Teety myaj'ajtangyujxm, nandū'un njiky'ata'anum wa'ats, kyaj n'okjiky'ajtanut axuuk éxtum ijtyan.

5 Mut ko pūn tu n'o'kum ti'igyū mut yū'u, ti'igyū mut yū'u njikyryujkum. 6 Es ko n'ijtam éxtum n'o'kum ti'igyū mut ja Jesukristu mā ja kruuz, ja'agyujxm dū'un n'ijtam es nganakypyejkytyu'unum, kyaj ja pojpu nnakymyadu'unum éxtum ja ja'ayū wyindsān tmadūñ. 7 Ja'a ko mā pūn 'yeeky, ta tnike'eky ja pojpu. 8 Es mut ko tu n'o'kum ti'igyū mut ja Jesukristu, n'okmabujkum ko nandū'un njiky'ajtam mut yū'u ti'igyū. 9 Nnija'am ko Jesukristu tu jyikypyejky, ni na'a kyanaky'ooga'añ, kyaj ja o'kun ja mak'ajtan t'okmudajnu es myumada'agudut. 10 Pesu Jesukristu 'ye'ky je'eyū tugekyū winu xuu winu tiempu es tkabejty tkumadooy tugekyū ja naxwīñadu ja'ayudū pyojputy, es tyam jyiky'aty ja Dios 'yoy'ajtangyujxm. 11 Nandū'un nayjyāwadu miits éxtumu o'krūty mā ja pojpu, es dū'un éxtum tu mjikyryakta ti'igyū mut ja Jesukristu es xymyadūdut ja Dios.

12 Katu miits mnayyākudu es ja pojpu m'awindumbūkadut es mdukmānūjxudut ja jiky'ajtanu axuukru. 13 Katu xyajtūndū yū mnini'x mgbajkūty éxtumu tyuumbajn ja ka'oybyū es dū'un mduktūndut ja pojpu. Nik oy naygyyākudu amumdu'uk jot mā Dios éxtumu di'ibāty tu jyikyryakta, es yajtūndū mnini'x mgbajkūty éxtumu ja Diosu tyuumbajn, es dū'un mduktūndut di'ibu yū'u tsyejpy. 14 Mut ko ja pojpu kyaj xywyindsun'āttut miidsaty, mut ko miidsaty kyajpu ana'amun mya'itadu, yū'u sitay ja Diosu myay'ajtan.

Pūnaty myūduundūp ja ka'oybyū

15 Pes mut ko tyam n'ijtam mudu Diosu myay'ajtan es kyajpu ana'amun xyñakyya'ijtam, ģti net n'aktu'unum?

¿Tii n'akpojpatu'unam? ¡Ni wi'ix tsoo! ¹⁶ Pes jaygyúkadu miidsaty. N'okpajtákam éxtam tu'ugu ijxpajtán. Ko pán ñayyákadut tmédúnut jatu'ugu ja'ay, pes tuumbu'ajtabu tadu ja'ay. Nandu'nnu du'nn miidsaty, pnn mbanajxtap ja pojpu éxtam ja ka'oybyu ttseky, pes yu'u mduumbu'ajtadap ja ka'oybyu. Per pnn mduundap miidsaty di'ibu ja Dios tsyejpy, mDiosmaduundap miidsaty. Pnn mmaduundap ja ka'oybyu, mbátadap ja o'kun. Per pnn mmaduundap ja Dios, mjiky'áttap táy'ajtán mñat. ¹⁷ Per yajja'aygyudákr ja Dios, mat ko oy miidsaty tuuyur mduumbu'átadu ja ka'oybyu es xytyuundu ja peky, tyam tu xy'axájadu ja xrpjkan di'ibu myajmooydu es mguyduundap mat winu mjot éxtam ja Diosu myuduumbaty. ¹⁸ Mbaat njana'anam ko ma miidsaty oj myajpekymya'xtu, net oj mnaybyjta'agudu Diosu myuduumbaty es du'nn mjiky'áttat táy'ajtán mñat. ¹⁹ Kajxpuudu du'nn wa'ats esuts oytyim púnaty xyjaygyúkaduts. Tuuyur miits mnaygyuyajkadu ma ja axak'ajtán es ja pojpu éxtamu ka'oybyu myuduumbu, es mjiky'ajttu axuuk; per tyam nayyákadu amumdu'uk jot ma Dios éxtamu myuduumbaty, es mjiky'áttat táy'ajtán mñat, du'nn éxtamu Dios ttseky.

²⁰ Ko miidsaty ijty mduumbu'átadu ka'oybyu es mduktúnudu ja axuukpu, ni xykyatuundu kwentu di'ibu naty oy. ²¹ Pes, ¿ti mbujk mbattu ma tadu jiky'ajtanu axuukpu?, ko extu mdsoyduundap ko xyjamyatsta. Pesu tyaadu du'umbu jiky'ajtan yajmiimpy ja o'kun. ²² Per tu miits myajpekymya'xtu es tu myajpajta'aktu Dios maduumbaty. Es mat ko tu mnayyákadu amumdu'uk jot es mjiky'áttat éxtam ja Dios ttseky, yu'u mmo'oyudap ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu. ²³ Pes yu pojpu sitay yajkupy ja maju'uñ, esu tadu maju'uñ yu'u du'nn ja o'kun; per Dios nadu'uñny dyaky ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu mat ja'agyujxm Nindsun'ajtam Jesukristu.

7

Kasaadu ja'ayuty éxtamu ijxpajtán

¹ Mugu'ugítaty, miidsaty yajxon xyñijáwudu ja Diosu 'yana'amun. Mnija'adap ko ja ana'amun je'eyu dyajkutíky ma ja'ayun maanum jyiky'aty ja ja'ay.

² N'okpajtákam, du'nn ja ana'amun jyuna'añ ko tu'ugu kasaadu toxytyujk ti'igyu 'yity mudu ña'ay maanum ja ña'ay 'yakjiky'aty; per pnn o'kr ja ña'ay, wu'amp awa'atstúm ja toxytyujk es trákat ja wiinkpu yedyujk. ³ Paaty, pnnu tyadu toxytyujk nayyajkap mat jatu'ugu wiinkpu yedyujk maanum 'yakjiky'aty ja ña'ay, yajtugeepy ja pujk úkunu

wyindsu'kun; per pūn o'kp ja ņa'ay, kyaj dyajtuḡóy ja pūjk úkūn wyindsu'kun ko wiinkpū yedyujk tpeky.

⁴ Nandu'ūn miits maḡu'ugítaty, du'ūn miits m'ittu éxtamxyup m'ooktu mā ja ana'amūn es mdi'igyudat mat jatū'ukpū, ja'a nḡana'ānūm mādū Kristū di'ibū jikyryujk ko 'yok'e'ky. Du'ūn ttuuñ es njiky'ajtam du'ūn éxtamū Dios tseky. ⁵ Mut ko maanūmū naty ndu'unūm di'ibū nnini'x'ajt ngubajk'ajtam tsyejpy, net ja ana'amūn oj xyjot'yujxūm ko pojpu yū'u di'ibū naty ndu'unūm, es ana'amūngyujxm ja pojpu je'eyū ni'igū oj xy'aktuktuna'ānūm ja axūukpū es xytyuknimi'inūm ja o'kūn mat ko du'ūn n'adátsum. ⁶ Per tyam, mat ko tū n'o'kūm mat ja Jesukristū es tū n'awa'atspūdsū'umūnū mā tadū ana'amūn, kyaj nnakymūdu'unūm ja Dios mat yū'uyū ko nguydyuna'ānūm ja ana'amūn jaybyety, nmūdu'unūm ja Dios mat ja njot'ajt nwinmā'āñ'ajtam éxtam ja Espírítū Santū xytyukni'ijxūm.

Peky di'ibū ijtp mā ujūn

⁷ Pes, šmbaāt nḡana'ānūm ko ja ana'amūn yū'ujaty ja pojpu? ĵNi wi'ix tsoo! Tadū ana'amūndsū du'ūn tū xytyuknijawū ti dūn pojpu'ajtp. Kooxyūbū tadū ana'amūn tū kyajana'āñ: "Katū xy'adseky di'ibū wiinkpū jya'a'ajtpty", kyajxyūpts uj tū nnijawū ko du'ūn pyojpūty ko ndsojkūm di'ibū wiinkpūty myūdaĵttūp. ⁸ Per kots tū nnijawū ja ana'amūn, ja pojpuats tū xymyo'oy tuḡekyū oytyim di'ibū axūk winmā'āñaty. Pes ko ja ana'amūn kya'ity, kyaj ja pojpu ti muk'ajtan tmūdaty. ⁹ Ijt tu'ugū tiempū mats njiky'ajty ni nganija'ajats ja ana'amūn. Per kots oj nnijawū ja ana'amūn, net ja peky xytyuk'adsejkyūts ja axūk'ajtan esūts xyajwe'emy éxtamxyūpts n'eeky. ¹⁰ Ja ana'amūn di'ibū Dios yajwū'um es uj nnijawūts wi'ixūts njiky'átūts winū xū winū tiempū, mat ja'agyujxm ja ana'amūn uj nyajpūjta'agyūts esūts nbaādūts ja tyūdyu'unūnū Dios. ¹¹ Mut ja'agyujxm ja ana'amūn ja pojpu tpaty wi'ixūts xywyin'ūnūts esūts uj xyajwe'emy éxtamxyūpts eeky n'ity.

¹² Tyāādū du'ūn xytyuk'ijxūm ko tyādū ana'amūn tyū'ajtanaty, wyā'adsūty es 'yóyaty. ¹³ ĵPer tii, kyaj du'ūn jyaty ko di'ibū du'ūn oy tū tyūgatsy axūuk es tūts xya'eeky? ĵNi wi'ix tsoo! Ja pojpu du'ūn di'ibūts tū xya'eeky, es mat yū ana'amūn xytyuknija'ajats ti dūn ja pojpu, mat ko mā yū ana'amūn yajnijawū ko jyantsy'axūūḡūdyū tadū pojpu.

¹⁴ Nnija'am ko tadū ana'amūn yū'u yajk ja Dios, per pekyjya'ayūts uj, du'ūnūts uj n'ity pekyoty éxtam tu'ugū ja'ay di'ibū niteeky 'yity. ¹⁵ Kyajts nnijawū pūn tits xyjajtp; kyajts nduñ di'ibūts ndsejpy, ni'igūts nduñ di'ibūts kyaj njatuna'āñ. ¹⁶ Per pūn ndiimbyūts ja di'ibūts kyaj njatuna'āñ, n'axkajpyūts ko yū tadū ana'amūn 'yóyaty. ¹⁷ Es du'ūn kyaj nnaky'ujtsūty

di'ibū kyaj tmumədoy ja Diosū 'yana'amun, ja'a du'un ja pojpu di'ibū dūn ijtp mā ujun. ¹⁸ Nnija'abuts yajxon ko mā ujun, pojpu ja'ay, kyaj ni ti di'ibū oy, ja'a ko njatunaambyuts di'ibū dūn oy, per kyajts nmumada'aky. ¹⁹ Maaxuyar jyapaadyuty ndúnədəts ja oybyu éxtamts njadsekyun, ni'igats n'aktūñ ja axuukpu di'ibuts kyaja'ijty njatuna'añ. ²⁰ Paaty kyaju dūn 'yujtsuty di'ibū dūn tyiimpy ja axuukpu, yu pojpu dūn di'ibū ijtp mā ujun, yu'u dūn tyiimpy ja axuukpu.

²¹ Di'ibuts xyajtp, ko njatuna'añuts di'ibū oy, per jam ja pojpu mats u. ²² Yu njot nwinma'añuts kyupejkyry amundu'uk jot ko 'yoyuty ko ja Diosū 'yana'amun jyuna'añ di'ibuts ndúnar, ²³ per taa mats u n'ity tu'uk di'ibuts xymyudsip'ajtp. Yu pojpu yu'uts xytyuknimiimp ja axuk winma'añ, esu tyaadu tsyiptundū di'ibuts u njija'ap di'ibū oy, es du'unuts xymyudaty éxtamū tsimyjya'ayun, es xytyukmədúñuts agwanū ja pojpu.

²⁴ ĩPuroobū u mat yu'agyujxm tugekyu tyaadu! ĩPants xyajnitso'ogap mā tyadu nini'x di'ibū tu yajtuknikajxpéty ja o'kūnū? ²⁵ Yajja'aygyudákr ja Dios ko jyaaty ja nitsokun mat yu'agyujxmū Nindsun'ajtūm Jesukristū. Pes du'unuts u n'ity: Nwinma'añgyujxmts u njatseky es u ndúnat di'ibū Dios 'yoyjya'ap, per ja pojpu di'ibū ijtp mats uju nnini'x, ja'ats u xyajpekytyuump.

8

Jiky'ajtūn Espírítu Santūkyujxm

¹ Pes du'un di'ibáty ja'a'ajtudap ja Jesukristū, kyaj 'yawijxaty ni ti tūdyu'unun, ² mat ko ja Espírítu Santū di'ibū yajkyry ja jiky'ajtūn ja'agyujxm ko ti'igyū n'ijtam mādu Jesukristū, tu xyajnitsókūm es kyaj nnaky'ijtam mā ja pojpu es ja o'kūn. ³ Tu ja Dios ttuñ di'ibū ja ana'amun kyaj mbaat oj ttuñ, ja'a ko naty ja myuk'ajtūn kyujnákaty ko ja ja'ay ttundū di'ibū ĩnini'x kyubajk tsyojktar. Paaty ja Diosū 'yU'unk tkejxy es ya'ijxy éxtamū pekyjya'ay es twindsū'kūn'átat ja ja'ay py-ojpukyujxm, es du'un dyajtūgooy ja pojpu myuk'ajtūn di'ibū naty mā udsajtūm.

⁴ Es mat ko du'un ttuūñ, oj tkuydyūñ mat udsajtūmgyujxm tugekyu di'ibū ja ana'amun xytyuk'ana'amūm, es tyam njiky'ajtūm éxtam ja Espírítu Santū xytyukni'ijxam, kyaj nnakyjyiky'ajtūm éxtam ttseky ja nnini'x'ajtūm ngubajk'ajtūm.

⁵ Pes di'ibáty naysajkudap mat ja di'ibū ĩnini'x kyubajk tsyejpy, yu'u je'eyū wyinmaadydyar di'ibū ĩnini'x kyubajk tsyejpy; per di'ibū naysajkudap mā Espírítu Santū, yu'u je'eyū wyinmaadydyar di'ibū Espírítu Santū tsyejpy. ⁶ Di'ibáty

nayyajkuḁap mut ja di'ibu ņini'x kyubajk tsyejpy, tyādu ja'ayuty pātudap ja o'kun. Per di'ibáty nayyajkuḁap mā yu Espírítu Santu, tyādu ja'ayuty pātudap ja jotkujk'ajtun es ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ⁷ Di'ibu nayyajkuḁap mā yu di'ibu ņini'x kyubajk tsyejpy, myudsip'ajttap ja Dios, mut ko ni tkatsoktu es ni mbaat tkapadundu ja Diosu 'yana'amun. ⁸ Paaty di'ibu jiky'ajttap éxtam ttsoktu ja ņini'x kyubajkaty, ni na'a mbaat kyatukjotkuda'agudu Dios.

⁹ Per kom ja Espírítu Santu ijtp mā miidsaty, kyaj mnakyjyiky'attu éxtam ja mnini'x mgubajku tsyojkan, je'eyu du'un m'akjiky'attu ti'igyū mut ja Diosu Jya'ajun. Pes di'ibáty kyaj tmudattu ja Jesukristu Jya'ajun, kyaj yu'u jya'a'átudu Jesukristu. ¹⁰ Pūn m'ijttap ti'igyū mut ja Kristu, oy 'yoogut ja mnini'xaty pekykujxm, jiky'ajttap ja mja'ajunaty ja'agyujxm ko oy mwu'umdu mut ja Dios. ¹¹ Es kom mā miidsaty ijtp ja Diosu Jya'ajun di'ibu yajjikypuyk ja Jesukristu mā 'ye'ky, nandu'un ja Dios yajjikypuyk yu mnini'xaty.

¹² Pes mugu'ugítaty, tam di'ibu tsojkap es ndu'unam, per kyaj jya'ajaty es njiky'ajtam éxtam ja nini'x kubajk ja tsyojkan. ¹³ Mut ko pūn mjiky'ajttap éxtam tteky ja nini'x kubajkan, m'ooktap pekymuut; per pūn ja'agyujxm ja Espírítu Santu myajtagoodyap ja mnini'x mgubajku tsyojkan, net ja Dios mmo'oyudat ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Mut ko nidugekyu di'ibu nayyajkuḁap es ņu'umo'oy tyu'umo'oyudat ja Diosu Jya'ajun, tyaadadyu du'un di'ibu Dios 'yaxájap éxtamu 'yu'ungan. ¹⁵ Pesu tyādu Espírítu Santu di'ibu n'axájum, kyaj xyajtsu'k xyajja'am éxtamu tumbu di'ibu kyaj tkuydyúñ, yu'u du'un xytyuktsojkam ja Dios éxtamu 'yu'ungan. Es ja'agyujxmu Espírítu Santu n'anma'ayum: "Tatitu'unk." ¹⁶ Ja Espírítu Santu tyi'igyū mā yu n'anmaja'an'ajtam, es xytyuknija'am ko xy'u'unk'ajtam ja Dios. ¹⁷ Es ko udsajtam yu'u xy'u'unk'ajtam, nandu'un mudu Kristu xypyaada'anum ja kuma'añ; mut ko pūn nbu'ayo'om ja Kristu, nandu'un xypyátam es n'ijtam mā myuj'ajtun.

Muj'ajtun di'ibu miimp

¹⁸ Paaty kyajts ngwentapujta'aky ja ayo'on di'ibu tyam nyajkujx nyajnajxum. Pes kyaj mbaat ndukmu'ijxkijxyum tadu muj'ajtun di'ibu nbaada'anum ok. ¹⁹ Pes tugekyu di'ibu Dios yajkoj 'yawijx jyujp'ijxtap es t'ixa'andu ja xuu tiempu ko Dios dyajniguxu'ugut di'ibáty 'yu'unk'ajttap. ²⁰ Ja'a ko mā ja Adán pyekytyuun, tugekyu di'ibu ya naxwiñ ijtp 'yayoy nandu'un mut ja'agyujxmu pyojpu; kyaj 'yayoy mut ko yu'u ku'um tsejky, Diosu du'un pyujtāk. Per kyaj wyu'amut du'añam, mut ko tugekyu di'ibu Dios pyujtāk 'yawijxtap ²¹ ko kyaj 'yokkutagoyánnudu es pátap ja muj'ajtun, ja

awa'atstuuy'ajtān es ja kunu'xān di'ibū pyaattap ja Diosu 'yu'ungaty. ²² Nnija'am ko extā tyam tugekyū di'ibū Dios pyajtāk moon tujkp éxtām tu'ugū toxytyujk dyajnáxy ja pūjk ado'onān ko tpaada'añ ja maxu'ungu'unk. ²³ Es kyaj yu'ujaty je'eyū 'yayowdū mūt ja pūjk ado'onān, nandū'an ūdsajtām di'ibū nmādajtām ja Espiritū Santū di'ibū Dios tū xymyo'oydsyondākūm éxtāmū tūamp di'ibū jawyiin tūamp'ajtp, es njajp'ijxūm ko Dios xymyo'oyām tugekyū di'ibū xypyátām mūt ko xy'u'unk'ajtām, ja'a yū'u ko nmādajtām ja jembyū nini'x. ²⁴ Paaty ūdsaty ja nitso'ok'ajtān tū nbátām ko dū'an njajp'ijxūm. Ko ja'ay tū t'ijxūnū di'ibū naty tū tūjpp'ixy, kyaj ja'a 'yok'yajtijnū ko tūjpp'ixy. Pes kooxyap ja'ay tū t'axájūdū, kyajxyap tnakyjyup'ixy. ²⁵ Per mā kyajnām ti nmādajtām, pes n'ok'awijxūm mūdū ma'xtujkūn.

²⁶ Nandū'an jajtpū dū'an, ja Espiritū Santū xypyudūjkūm mā n'ijtām ya'ayow ya'ama'at, mūt ko kyaj nnija'am wi'ix ngajxtākūm éxtām pyaadyaty, per ja Espiritū Santū xyñinu'xtākūm mūt ūdsajtām, mūt ko yū'u myūdeepy ko ngujx ndujkūm di'ibū kyaj mbaat ngajxpūdsū'āmūm. ²⁷ Es komū Dios ñija'adyaapy tugekyū ja ja'ay jyot wyinma'añaty, ñija'ap yajxón di'ibū ja Espiritū Santū 'yamdowaampy, mūt ko yū'u 'yamdeepy ja Diosū jya'ayaty éxtām ja Dios ttseky.

Nmadākūm Kristūkyujxm

²⁸ Nnija'am ko Dios yū'u tyuknibūjtākūp tugekyū es ttuk'oy'áttūt di'ibáty tsojkūdūp, di'ibáty yū'u tū twoy, éxtām tū ttuknibūjtaagu. ²⁹ Mūt ko Dios tnija'ajū ja jya'ay tim ūx'ajp, es yū'ujaty twin'ijxy es 'yítūt éxtāmū 'yU'unk Jesukristū, es dū'ūnū Jesukristū kya'axkopk'átūt mā mayū myūga'axaty. ³⁰ Es pánūdyū Dios tyuknibūjtākū ūx'ajp es t'u'unk'áttūt, ja'a twooy; es pánaty wyoo, ja'a oy mūūt wye'emy; es pánaty oy mūūt wye'emy, ja'a pyajtāk es tmādáttūt ja mūj'ajtān.

³¹ Es mūt ko tū nnija'am tugekyū tyāadū, ¿ti dūn mbaat n'aktimkajxūm? Mūt ko Dios xypyudūjkūm ūdsajtām, ¿pán xymyūdsip'ajtām? ³² Mūt ko Dios kyaj oj tkuyaky es 'yoogat ūdsajtāmgyujxm, ¿wi'ix tsoo net xkyamo'oyām tugekyū mūdū 'yU'unk? ³³ ¿Pán mbaat tpékymyo'oy di'ibū Dios tū twin'ixy?, mūt ko Dios kū'ām oy dyajwe'emy mūt yū'u. ³⁴ ¿Pán mbaat jyūna'añ: “Pekyjya'ayū tyāadaty?” Jesukristū ku'o'kūdū, es kyaj je'eyū kyū'o'kūdū, nandū'an jyikypyejky jatūgok es tam 'yity aga'añdsyoo mā Dios es xyñinu'xtākūm. ³⁵ ¿Pán mbaat xypyujkūm ja Kristū tsojckūn? ¿Tii mbaat xypyujkūm ja ayo'on, o ja jotmay, o mūt ko nyajpajūdijtām, o ja yūu, o mūt ko kyajpū nwit'ajtām, o mūt ko xya'ooga'anūm mūt ja espaadū? ³⁶ Pes éxtām jyūna'añ ja Diosū jyaabyajtān:

Mət mijtskyujxm ʉdsaty n'ittu o'kən jajp'ám;
 du'ʉnats ʉdsaty n'ittu éxtəm ja borreegə di'ibə yajmənəjxtəp
 mə ja o'kən.

37 Ni di'ibədsə taadə xykyatukmastu'udət ja Kristə. Pes yə'u
 du'ʉn di'ibəts xytyukməmadəkp tugekyə tyəədə, mət ko yə'u
 xytsyojkəm. 38 Pəədyəts nmədaty ja tų'ajtən ko ni ja o'kən
 es ni ja jiky'ajtən, ni ja ánkłəsuty, ni ja ka'óybyəty, ni ja
 tyambə, ni ja di'ibə miimp kədákpnəm, 39 ni di'ibə tsajwínm,
 ni di'ibə ayoodaknóty es ni di'ibə Dios yajkoj, kyaj ni ti mbaət
 xykyatukmastútəm ja tsyojkən ja Dios di'ibə myəđajtypy mət
 ədsajtəm mə yə Nindsən'ajtəm Jesukristə.

9

Wynwijtsypy ja Dios púnaty tsyejpy

1 Extəmə myəduumbə Kristə, ngajxyədsə tų'ajtən es kyajts
 n'anda'aky. Ja Espíritə Santə ana'amp mədsə nwinmə'əñ
 es tų'ajtənəts njənə'əñ. 2 Ndimməđajttiłbyəts ja aməy jot-
 may. 3 Oyxyəpts njatseky es kajxpékə ndim'ítət es kyajts
 n'ok'ijnət ti'igyə mədə Kristə pən o'oyəpxyər es ttuk'oy'áttət
 ja nməgu'uk'ajtəm, ja israelitə ja'əyaty, 4 ja Israelə tyəmp
 'yāəts du'ʉn éxtəm əj. Dios kyupəjkədə éxtəmə 'yu'ungəty
 es tyuk'ijxədə ja myəj'ajtən es ttuun ja kajxy'átypy mət
 yə'u, es tmooydyə ja 'yana'amən esə wyəndakən es wi'ix
 twindsə'ugədət ja Dios. 5 Nan yə'udyə du'ʉn ja tyəmp 'yāəts
 ja Abraən, Isəə esə Jakooob, es nandə'ʉn jya'ay'ajtəngyujxm
 'yjity tadə tyəmp 'yāəts ja Kristə, oy ja'ijty jyaDiósəty di'ibə
 ana'amp mə di'ibə jaa'ajtp tugekyə. ¡Wa'an dya''awdaty mə
 tugekyə it naxwíñədə winə xəə winə tiempə! Wa'an du'ʉnəty.

6 ¡Per kyaj mbaət njənə'anəm ko Dios tə dyajtəgətsy
 ja wyəndakən! Ja'a ko kyaj nidəgekyə yə israelitəty oj
 wyin'ixədə Dios éxtəmə jya'ayən. 7 Es nan ni yə'u Dios
 tkaja'ay'áty nidəgekyə ja Abraənə tyəmp 'yāədsəty, mət
 ko Dios t'anməəy ja Abraən: “Yə'əyə du'ʉnə tyəmp 'yāəts
 ja Isəə yajkwentəpəjtə'əgəp éxtəm mjə'ajən.” 8 Tyəədə
 xytyuknija'am ko kyaj ja ja'əy Dios 'yu'unk'átyəty pənə
 wi'ix pən ja tyəmp 'yāəts ttukmíñ ttukajtə, ja'a ja ja'əy
 Dios u'unk'ajttəp di'ibə miin jajttə mə ja Dios tkuydyúñ ja
 wyəndakən, 9 mət ko du'ʉn wyəndaky: “Jəmbítəpts mə ja
 tiempə tpaədət esə Saərə tə naty dyajmín dyajja'ty tu'ugə
 u'ungu'unk.”

10 Es kyaj yə'əyəty, nandə'ʉn ja Rebekə 'yu'unk majtskrə,
 ti'igyə tteety'ajttə ja Isəə, ədsajtəm n'apteety'ajtəm. 11 Oyə
 du'ʉn, kyajnəm natyə tyədə majtskrə u'unk myiñ jya'ty es
 ni tkatúñmə naty tii, ni yə oybyə es ni yə axəəkrə, ja'a

ko tyúñaty di'ibū Dios tsyojk ko twin'ijxy di'ibū yū'u kyupejky py éxtam jya'ayūn, ¹² kyaj ja'agyūjxm ko tu'uk tu'uk tii ttuñ tkatúñ, es ja Rebekū ya'anmaay: "Yū mga'axkórk yū'u tuumbū'átudūp ja mutskpū." ¹³ Dū'ūn éxtam ja Diosū jyaaybyajtūn jyūna'añ: "Ndsejpyūts ja Jakoob, perū Esā'uū kyaj."

¹⁴ ¿Tii mudū tyaadū mbaat njūna'anūm ko kyajū Dios ttuñ ja tūy'ajtūn? ¡Ni wi'ix tsoo! ¹⁵ Mūt ko Dios t'anmaay ja Moisés: "Ūj nmudátupts ja pa'ayo'on mūt ja di'ibūts ūj nba'ayowaampy, es nmudátupts ja ma'xtujkūn mūt ja di'ibūts ūj nmūma'xtukaampy." ¹⁶ Es dū'ūn kyūxe'eky ko di'ibū Dios tyiimpy, dū'ūn ttuñ mūt ko yū'u kū'ūm pya'ayowaampy, kyaj mūt ko ja ja'ayūty dū'ūn ttsoktū es nī mūt ko ti oynū'ūnūn tū ttundū. ¹⁷ Mūt ko ja Diosū jyaaybyajtūn jyūna'añ ko Dios t'anmaay ja Ejiptū ryey: "Paaty tū nbūjta'aky éxtamū rey es nya'ixūdūts mā mijūn ja nmūk'ajtūnūts es dū'ūn ya'ixūt ja nmūj'ajtūnūts mā nidūgekyū naxwīñdū ja'ayūty." ¹⁸ Tyaadū xytyuknija'am ko Dios ya'ijxap ja pya'ayo'on mā di'ibū yū'u tsyejpy, es nandū'ūn dyajkujuunda'aky di'ibū yū'u yajkujuunda'agaampy.

¹⁹ Jaa da pūnūts xy'anūmūp: "Pūn dū'ūnū dū'ūn, ¿wi'ix mbaat ja Dios xpyekymyo'oyūm oynū'ūnūn pūn kyaj mbaat pūn tūjpkūwā'agū di'ibū Dios tsyejpy?" ²⁰ Esūts ūj n'adsoy: ¿Es mbūnū dūn mij ko dū'ūn xyñi'ow xyñiyaaxū Dios? ¿Tii wa'anū tu'ts t'anūmū di'ibū yajkójūp: "Ti kots mij dū'ūn tū xpyotsy?" ²¹ Pes ja tu'ts pojtspū yajkejpy ja tyexy tyazū éxtam yū'u kū'ūm ttseky. Yū'u pátap dyajtūnūt kujkwa'xy ja mo'onts es tpótsūt tu'ugū jantsy oybyū di'ibū myū'uñāapy ja pūjy, es jakujkwa'xy mbaat dya'oyū tu'uk di'ibū oywyi'ix yajtūñ. Pes ja mo'onts jya'a'ajtypy yū'u.

²² Nandū'ūn jajtrū dū'ūn, ja Dios pátap ttūnūt di'ibū yū'u tsyejpy. Yakaampy tu'ugū ijxpajtūn wi'ix ja tūydyū'unūn dyaky es dya'ixa'añūty ja 'yajkūn es myūmadak mūt ja mya'xtujkūnū tadū ja'ayūty di'ibū yū'u tyuknibūjtáka es ñūjxtūt ayoodaknóty. ²³ Nandū'ūn pátap es dya'ixūdūt yū myūj'ajtūn mūt ja ja'ayūty di'ibū yū'u myūdajtypy mūt ja pa'ayo'on, mūt ko jawyīñūbū naty yū'u tū ttuknibūjtaagū es n'ijtūm mā myūj'ajtūn, ²⁴ ūdsajtūm, di'ibátyū Dios wyoo es tpa'ayooy, kyaj jye'eyūty ja israelítaty, per nandū'ūn di'ibūty kyaj 'yisraelítaty. ²⁵ Extam jyūna'añ mā ja Diosū kyugajxpu Oseeūs tkūxjaay:

Di'ibátyūdsū naty kyaj njā'ay'átyūts,
yū'ūts njā'ay'áttap,
es di'ibátyūdsū naty kyaj ndseky,
njūna'anūpts ko yū'ūts ndsojktap.

26 Es nan jam jyanáñ:

“Kyajts miits njá'ay'áttu,
nan jamy n'axájúduť miidsuty éxtumts ja n'u'ungun”,
du'nn jyana'añ ja Dios di'ibu jiky'ajtp.

27 Es mut ja israelítuty, ja Diosu kyugajxpu Isaiiu jyanáñ: “Oy ja israelitu ja'ayuty jyamay'ajtrudu ja tyuump 'yaadsuty éxtum ja pu'u jikymyejyñbyu'aay, je'eyu waanu yu'ujuty ñitso'oktat.

28 Mut ko yu Nindsun'ajtam Dios tsojk es kexy ka'pxy tkuydyu- unda'aya'añ yu 'yayuk ma tugekyu ja naxwíñudu.” 29 Es éxtum nandu'nn ja Isaiiu jyanáñ jawyíñup:

Kooxyubu Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy,
oj xykyatukmnikákum waandi'knu ja'ay,
tuuxyup ndimkutugo'oyum tugekyu,
éxtum jyajty ja Sodomu kajpn esu Gomorru kajpn.

Israelitu ja'ayuty es ja oybyu ayuk

30 ¿Ti xytyukjaygyukm tugekyu tyaadu? Pes xytyukjay- gyukm ko yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty myubjukngyujxm oy wyu'umdu mut ja Dios oy tka'axtaaydyu es du'nn 'yíttat mut ja Dios, 31 es ja israelítuty sitay jyatunandu éxtum ja Dios t'ane'emy es du'nnxyup oy wyu'umdu mut ja Dios, per yu'ujuty kyaj ttuk'oybyudsuumdu. 32 ¿Es ti ko tkatuk'oybyudsuumdu? Ja'a ko jyamada'agándu es ja Dios yajnitsó'ogudat mut ja di'ibu yu'ujuty ku'm tyuundup es kyaj mut ja'agyujxm ko ja'ay t'axájudu Jesús éxtumu Yajnitsókpu, mbaat njuna'anum ko yu'u tyukkunajpudu. 33 Du'nn jyajty mudu israelítuty éxtum jyana'añ ja Dios ma ja jyaaybyajtun:

Nbajta'agupts ma Syon kajpn,
tu'uk di'ibu éxtumu tsaa yajtukkunápup
es kyudáwdut ja ja'ayuty;
es di'ibáty myubejkyppy yu'u,
ni na'a tkamadáttat ja tsoydyu'un.

10

1 Mugu'ugítuty, di'ibuts sitay njantsytsyejpy amumdu'uk jot es n'amdoy nbajktsóyuts ja Dios, ja'a du'nn es ja is- raelítuty ñitso'oktat. 2 Ku'amts uj n'awanu ko yu'u sitáyuty 'yawdatándup ja Dios, per kyaj tjaygyúkuđu ti Dios tsyejpy.

3 Pes kyaj tjaygyúkuđu wi'ixu ja'ay oy wyu'umdu mut ja Dios, ja'a tyunándup es tpayo'oya'andu kyu'm winma'añgyujxm wi'ix oy wyu'umduť mut ja Dios, kyaj tkupaktu wi'ix ja Dios jyana'añ es oy wyu'umduť ja'a mmut. 4 Jabaat ja Moisesu 'yana'amun tyuun ko myiñ ja Kristu, es du'nn nidugekyu oy wyu'umduť mut ja Dios ko Kristu tmubaktu.

5 Moisés ñigajx wi'ixu ja'ay oy wyu'umduť mut ja Dios ana'amungyujxm ko jyanáñ: “Di'ibu kyuydyiimpy tugekyu

tugekyu di'ibu tadu ana'amun ñ'ana'amap, tadu ja'ay 'yaxájur ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.”⁶ Per ko ja'ay wya'umdu oy mat ja Dios mubujkangyujxm, du'un jyunañ: “Katu mjuna'añ mjodoty mwinma'añoty: ¿Punu da patakur tsajpótum?” (Ja'a du'un es dyajjunákat ja Kristu.)⁷ Ni mgajuna'anut: “¿Punu da kada'agur ayoodaknóty?” (Ja'a du'un es ja Kristu dyajjikypyúkat.)⁸ Pes du'un ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Winguhuy agu'uy es ajóty jodoty ja ayuk xymudattu.” Yu'u ja ayuk di'ibuts uj ngajxwa'xypy.⁹ Pun mat ja m'aa mjuna'añ: “Ngupejkyuats mij, Jesús, éxtumdsu nWindsun”, es pun mmubejkyu mat ja mjot mwinma'añ ko Dios yajjikypyujk ja Jesús ko 'ye'ky, net mnitso'ogut.¹⁰ Mat ko mudu njot'ajt nwinma'añ'ajtam nmbujkum ja Dios es net nwa'umum oy mat ja Dios, es mat ja n'aa'ajtam njuna'anum ko Jesukristu Nindsun'ajtam, es yu'u du'un xytyukpátum ja nitsokun.

¹¹ Pes ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Pun myubejkyu yu'u, ni na'a kyatsoydu'unga'adut.”¹² Tyaadu xytyukni ja'am ko Dios kyaj t'ijxkijxyu di'ibu israelitu o di'ibu kyaj 'yisraelítaty, mat ko yu'u ku'um ja Jesús Nindsun'ajtan'ajtp ma tugekyu, es yu'u kyuni'xypy muj wiin kajaa nidugekyaty di'ibu manu'xtakudap.¹³ Mat ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Nidugekyu di'ibu manu'xtakudap éxtumu Nindsun'ajtam, nitso'oktup.”¹⁴ ¿Per wi'ix mbaat t'awdaty éxtumu Nindsun'ajtam tu'uk maanum kyaj tmubeky? ¿Es wi'ix mbaat tmubeky pun kyaj tmadoy yajmadya'aky? ¿Es wi'ix mbaat tmadowdu yu'uju 'yayuk pun kyaj ni pun kyatukmamadya'agudu? ¹⁵ ¿Es wi'ix mbaat yajtukmamadya'aky ja Diosu 'yayuk pun kyaj pun tyuknigéxyaty? Du'un éxtumu Diosu jyaaybyajtun tmadya'aky ja di'ibu kyajxwa'xtup ja Diosu 'yayuk ma jyuna'añ: “¡Jyantsytsyújaty ko jya'ttu di'ibu xytyuknimi'inum ja oybyu ayuk!”

¹⁶ Per kyaj nidugekyaty ja israelitu ja'ayaty tmubaktu yu ayuk, du'un éxtum jyunañ ja Diosu kyugajxpu Isaiiu: “Windsun, ¿pún tu tmubeky ja di'ibuts udsaty ngajxwa'xypy?”¹⁷ Paaty, myubujktup ja ja'ay ja Dios ko t'amadoonáxtu ja ayuk, es di'ibu 'yamadoonajxtup, Kristu yu'u ñimadyakypy.

¹⁸ ¿Per tii, kyaj tu tmadowdu ja israelítaty ja Diosu 'yayuku? ¡Ti ko kudii! Ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:

Ja ayuk tu yajkajxwa'xy es tu yajnijáwu ma tugekyu
naxwíñdu,

es ja 'yayuk tu jya'ty extu ma naxwíñdu kyuguxu.

19 ĶPer tii, kyaj ja israelitaty tū tĵajgyúkūdu ja Diosu 'yayuk? ĶTi ko kūdii! Pes jawyiinu Moisés jĵunāñ ko Dios 'yawa'ānu: Nyajnaywyinnaxūjāwūdupts miidsaty mut di'ibūts may'ajtungyūjxm ndūnūp mā di'ibū kyajts nĵa'āyaty, ūjtsūts miits nyajĵot'ambūktūp mut ja'agyūjxm ja ja'āyaty di'ibū kyaj tĵajgyukūyā'āndū.

20 Es nandū'ūn Diosū kyugajxprū Isaiiū jotmūk'ajtūn mut jĵunāñ ko Dios y'awa'ānu:

Di'ibūts kyaj xy'ūxtāydyū, ojts xypyaāttū;
tūts nnyadyuk'īxyūty ja di'ibātyū naty kyajts xyajnidūwūdu.

21 Isaiiū t'anmāydyū nandū'ūn ko Dios tmadyaky ja israelitū ja'āyaty mā jĵunāñ: "Tuk xūduĵóy tū n'awīxyūts es tū nĵa"axajyā'āndū majtsk adu'umĵū'ūty es xyñimīnūdušs di'ibū kyajts xymyūmūduwūdu es kujuunūty."

11

Israelitū winwitsypū

1 Tyam nyajtūy: ĶTi tūū Dios ttim'ūxtijta'ay ja israelitū ja'āyaty? ĶNi wī'ix tsoo! Pes ūj kū'ūm israelitū ja'āyūts, tyūmp 'yāāts ja Abraān esū Benjamink. 2 Kyaj ja Dios t'ūxtij ja jĵa'ay di'ibū extū jėkyūp ñijawū éxtūmū jĵa'ayaty. ĶTii kyaj miits xyñijāwūdu éxtūm jĵūna'añ ja Diosū jĵaaybyajtūn mā yajmadya'aky éxtūm ja Diosū kyugajxprū Eliiūš tmū'ū'ūñ ja Dios mut yū'ūgyūjxmū israelitaty? Dū'ūn jĵunāñ:

3 "Windsūn, tū dya'ooktū ja mgugajxprūty es tū dyajkutūĵóydyū yū m'artal; ūjts naydyi'igyū tū nwe'emy, es extū ūj nandū'ūnūšs xya'ooga'āndū." 4 ĶPer wī'ix ja Dios 'yadsoojūmbijtū? Dū'ūn jĵunāñ: "Ķūxtujk mīlnūm ja ja'āyaty xy'akwū'ūmxūdušs di'ibū kyajnūm twingoxtānūdu ja Baalū 'yagojwinnāx."

5 Nandū'ūn ĵajtprū dū'ūn 'yakwe'emy tyam waanū ja ja'ay di'ibū mut ja Diosū myay'ajtungyūjxm yajwin'ijxy. 6 Es prūn Dios may'ajtungyūjxm wyin'ijxūdu, kyaj mbaāt nĵūnā'ānūm ko yū'ū jĵa'ay'ātūdu Dios mut ko kū'ūm ti ttūndū. Mut ko di'ibū yajpātr ja'agyūjxm ko ti ndū'unūm, kyaj yū'ū yajtijy ko may'ajtungyūjxm yajpāaty.

7 ĶWī'ixū dū'ūn? Kyaj ja israelitū ja'ay oj tpraattū di'ibū jĵa'ūxtāydyūp, per pyattū ja ja'ay di'ibāty ja Dios wyin'ijxūdu. Es prūnaty Dios kyaj wyin'ijxyū, ju'undāydyū jĵot wyinmā'añūty. 8 Yū'ū dū'ūn di'ibū ja Diosū jĵaaybyajtūn myadyakypū mā 'yity kūxĵa'ay: "Dios myooyū juun jĵot wyinmā'añūty es yū wyiīn kūdiibū 'yīxtūš esū tyatsk kūdiibū myūduwūduš. Es dū'ūñūmū dū'ūn tyambaāt." 9 Es ja rey Davit 'yamdoō prūjktsoo ja Dios dū'ūn:

Wa'an ja myūj xūū jĵūmbitū éxtūmū trampū esū tū'ūyūn, éxtūmū tsāā di'ibū tyukkunāpūdušp

esū dū'an yajtūdyūdūt.

¹⁰ Wa'anū wyiin twindsu'u twingoodsū kadiibū 'yíxtūt;
wa'an dū'ūñūm 'yity ja jyubajk uutsy.

Nitsokūn pūnūty kyaj 'yisraelítūty

¹¹ Pes nyajtáwdū: ¿Tii kunajpūdū kudaādū ja israelítūty es kyutūgoodyū tūgekyū tūgekyū? ¡Ni wí'ix tsoo! Mūt ko yū'ūjūty pyojpātūundū, ta ja nitsokūn tū myiñ mā di'ibū kyaj 'yisraelítūty, es dū'an ñaydyukwinnaxūjáwūdūt di'ibū israelitū, es ttsóktūt nandū'ūn di'ibū Dios tū tmo'oydyū di'ibū 'yaxajū Jesukristū. ¹² Mūt ko pyekytyuundū ja israelítūty es pāadyū dū'ūn dyajtūgoodyū ja kyunu'xanūty, Dios tū tkuni'xy kanāk nipat ja di'ibū kyaj 'yisraelítūty. Pes waanū kajaa yajkunu'xtūt nidūgekyū naxwíñūdū ja'āyūty ko Dios tkunu'xtā'āyūt nandū'ūn ja israelítūty.

¹³ Nmūgajxtūpts miits di'ibáty kyaj m'israelitū'attū. Tūy'ajtūnū'ū ko Diósūts xykyajx esūts miits xy'apóstalū'áttūt. Pāadyūts nnygyūyákyūty amumdu'uk esūts nguudyūnūt tyādū tu'unūn. ¹⁴ Es dū'ūnūts ndūñ esūdsū njā'ay xytyuk'adsóktūt ja nitsokūn di'ibū miits mmādajttūp, es dū'ūn nandū'ūn nāagūty ja israelítūty 'yaxájūdūp ja Jesús. ¹⁵ Ko yū'ūjūty kyaj tkupūjktū ja nitsokūn di'ibū Dios jamo'oyānū, net ja Dios 'yūxtijū es jyūnāñ mmo'oya'anūdū ja nitsokūn miits di'ibū kyaj 'yisraelitū'attū. Es ko yū'ūjūty ñayyajtūgátsūdūt, dū'ūn 'yítūt éxtūmxyūp tū jyikyryūktū mā tū 'yooktū. ¹⁶ Ko ja Dios yajtukmay'áty ja jawyiimbū tsajkaaky di'ibū miimp mā ja jembyū pūjta'aky, nandū'ūn yajtukmay'áty tūgekyū tyādū pūjta'aky. Es pūn ja Dios yajtukmay'áty ja kepy'āats, nandū'ūn yajtukmay'áty ja 'yaay xye'entsy.

¹⁷ Mbaāt njūnā'anūm ko ja israelítūty dū'ūn éxtūm ja 'yaay xye'entsy tu'ugū oliivūs kepy di'ibū kuyu'uy kudajy. Nāagūdyū tyādū kepxye'entsy tū yajkupoottū. Pes miidsūty di'ibū kyaj 'yisraelitū'attū, di'ibū dū'ūn éxtūm ja kepxye'entsy aamyóty ujtsótyryū, tū myā'agojmúktū mūt ja oliivūs kepy di'ibū ijtp kuyu'uy kudajy, es dū'ūn miidsūty tū xy'axájūdū mjiky'ajtūn mūt yū'ūgyūjxmū tadū oliivūs kepyū kuyu'uy kudajpyū. ¹⁸ Pāaty katū mnayjyáwūty waanū oy es kadiinūm ja oliivūs kepyū 'yaay xye'entsy kū'ūm. Pūn mnayjyawūyānūp waanū oy, jamyats ko mij kyaj xymyo'oy ja jiky'ajtūnū tadū kepy'āats. Nik yū'ū dū'ūn ja kepy'āats mij myajjiky'ajttūp.

¹⁹ Wa'anū da mjūnā'añ: “Ja'agyūjxm tpo'ttū ja oliivūs kepxye'entsy esūts xytyukūjpkōjūyā'andū ūj.” ²⁰ Tūy'ajtūnū'ū ko ja oliivūs kepxye'entsy oj yajpooty nāagūty mūt ko kyaj naty tmūbūktū Dios, es dū'ūn yū'ūjūty éxtūm tū tyū'ūdsyūn. Es nandū'ūn tūy'ajtūnū'ū ko miits myajtukūjpkōjūdū mūt ko xymyūbūktū Dios. Es katū mmūj mbaādū mūt yū'ūgyūjxm.

Nik ni'igū naybyujtā'agūdu yuunk naxypy. ²¹ Ja'a ko Dios kyaj oj tme'xy ja israelítaty mā kyaj tmūdowdu, oy yu'ujaty du'ūn éxtam ja oliivus kepxye'entsy ku'um, ζtii mjūnaamp xytyjy ko myajma'xtat miidsaty di'ibu du'ūn éxtamu xye'endsyū oliivus kepy aamyóty? ²² Jaygyúkadu ko ja oliivus kepy mat ja kyū'umxe'entsy esu xye'endsyū oliivus kepy aamyóty ujsótyryu, du'ūn yu'ū éxtam tu'ugu ixpajtan di'ibu xytyuk'ijxam ja tsyojkūnu Dios es nandu'ūn yu tyūdyu'unūn. Pes ja tūdyu'unūn tmooy ja israelítaty ko tpo'ty éxtam ja xye'endsyū tu'atspū, es mā miidsaty dya'ixyūty ja tsyojkūn. Per pūn kyaj mnayya'ítūty mūdū Diosū myay'ajtūn, nandu'ūn miidsaty nūjx m'ittū éxtamū kepxye'entsy di'ibu yajkupo'ttu. ²³ Es ja israelítaty, pūn yajjūmbijttap ja jyot wyinma'añ es ņaybyujtā'agūdat Dios kyū'ujóty, yu'ūdyu du'ūn yajpūjtā'aktap jatugok mā naty 'yity, mat ko Dios mbaat jam pyujtā'agyūty jatugok. ²⁴ Ja ja'ay di'ibu kyuyiipy kyudajpy ja oliivus kepy, kyaj ttukūjpkóju mat ja xye'endsyū oliivus kepy di'ibu miimp aamyóty pejyóty. Per ja Diosū du'ūn ttuūñ mat miidsaty di'ibu kyaj 'yisraelitū'attu, éxtam ja kepxye'entsy di'ibu kyuyiipy kyudajpy ja oliivus kepy. Ko Dios tū mbūjktā'agūdu mat ja'a, kyaj tsyīpūty es tūjktā'agūt jatugok ja israelitū ja'ayūty mat ja'a, di'ibu ijttap éxtam ja oliivus kepy kyū'umxe'endsyūty.

Israelitū ja'ay ņitso'oktu

²⁵ Mūgu'ugítaty, Diósuts tū xytyuknijawū di'ibu ijty kyayajnijáwū, es kūdiibū miits mnayjyáwūdat mūj kuwijy. Tuk peky ja israelítaty wū'umdup kujuun extū 'yamukūdyā'aydyūty es kyā'pxat ja di'ibu kyaj 'yisraelítaty di'ibáty 'yaxajūyāndūp ja Jesús. ²⁶ Ko du'ūn tyun jyátūdat, net nidūgekyū ja israelitū ja'ayūty ņitso'oktat, éxtam ja Dios jyūna'añ mā ja jyaay-byajtan:

Mā Syon pyūdsūmat ja Yajnitsókpu

di'ibu yajpojrpūniwā'adsūp ja 'yu'unk 'yūna'kūdyū Jakooob.

²⁷ Esū tyāādū du'ūn ja kajxy'átyryū di'ibūts ndunaampy mat yu'ujaty

kots nyajjūga'agānūdu ja pyojpūty.

²⁸ Mat ko ja israelítaty 'yūxtijtūp ja oybyū ayuk mā yajmadya'aky ja Jesukristū, Dios pūjtākūp éxtamū myūdsipūn es xytyuk'oy'áttat miidsaty di'ibu kyaj 'yisraelítaty. Perū Dios wyin'ijx ja israelítaty es tja'ay'atā'añ es tūjktā'aky éxtamū myūtnaymyaayūbū ja'agyūjxm ko t'aptūjk'áttū ja Abraan, Isāa esū Jakooob. ²⁹ Di'ibu Dios yajkupy, kyaj dyajjūge'eky; es ko twin'ixy, nan kyaj tnakypyūjku. ³⁰ Miidsaty di'ibu kyaj 'yisraelítaty, kyaj xymyūmūdoodū ja Dios, per mat ko tyam ja israelítaty t'ūxtijtū ja Dios, mba''ayoojūdup miidsaty. ³¹ Es du'ūn éxtam yu'ū t'ūxtijtū ja Dios es miidsaty tū xy'axájūdu,

nandu'un du'un tu jyaty esu Dios tpa''ayówdut ja israelítuty, du'un éxtam miits mba''ayówadu. ³² Pes Dios ni'amuku ja ja'ay tpekymyo'oydya'ay mut ko kyaj myumadóyuty, es du'un ni'amuku ja ja'ayuty yajpa''ayówdut.

³³ Ja Diosu 'yoy'ajtun, wyijy'ajtun esu jyaygyujkun kyaj tmdaty ja kyugujxun, wyinnajxnar éxtam mbaat njajaygyujkam! ¿Pún mbaat tmwinma'añbyaaty di'ibu Dios tu ttuknibajtaagu o di'ibu tyunaampy? ³⁴ Extam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: “¿Pún tu tjaygyuku ja Nindsun'ajtun ja wyinma'añ?, ¿pún tu myo'oyuty ja kajxwíjün? ³⁵ ¿Pún oynu'unun jawyiin tu tmo'oy ja Dios es du'un óknam mbaat myugabétyuty?” ³⁶ Ja'a ko Dios tugekyu dyajkojtaay, es tsyokunguyjxm es myuj'ajtunguyjxm tugekyu 'yity. ¡Muj'ajtun mut ja Dios winu xuu winu tiempu! Wa'an du'unuty.

12

¹ Paaty mugu'ugítuty, n'amdoo nbujtsoodapts miidsuty mut yu'uguyjxm ja Diosu pya''ayo'on, nayyákudu miidsuty ma yu'un éxtamu jiikypyu windsu'kun, wa'ats es di'ibu Dios 'yoyjya'ap. Tyaadu du'un sitay mut ya''awdaty ja Dios éxtam mbyaadaty. ² Es katu miits xymudattu ja winma'añ éxtam púnudyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajtudap, nik ni'igu nayyákudu es ja Dios dyajtugátsut ja mjot mwinma'añuty es du'un xyjaygyúkudut di'ibu Dios tsyejpy, di'ibu 'yoyjya'ap, di'ibu oy es di'ibu wa'ats.

³ Mut ja'aguyjxm kots ja Dios tu xytyu'unxu ja may'ajtun, paadyats miits n'anuumudu es katu mnayjyáwudu waanu muj kujxm es kudiinam éxtam mbaadudu. Nik oy nayjyáwudu ku'am éxtam pyaadyuty ja mabujkun di'ibu Dios tu mmo'oyudu. ⁴ Tu'ugu nini'x kubajk myudajtypy yu'u 'yaguxk 'yaxe'entsy. Tamu ky'u, tamu tyeky, nan tam wiingátypy, es nidu'uk nidu'uk myudajtypy ja kyuhmduunk. ⁵ Nandu'unu du'un mut udsajtun, oy njanimay'ajtun, tu'uk je'eyu nini'x n'ijtun mut ja Kristu, es nidu'uk nidu'uk ti'igyu 'yity mut yu wiinkpety nidugekyu éxtam kanak peky ja nnini'x'ajtun.

⁶ Es ja Dios mut ja tsyokun tu xymyo'oyum nidu'uk nidu'ugu madakun. Pün ja Dios tu mmo'oyu ja madakun es xkyajxut ja 'yayuk, madya'ak ja ayuk éxtam ja mabujkun di'ibu mmudajtypy. ⁷ Pün ja Dios tu mmo'oyuty ja madakun es xpyudúkut ja wiinkpety, kuydyún yajxón. Pün ja Dios tu mmo'oyuty ja madakun es wiinkpety xya'uxpákut, ya'uxpaktu yajxón. ⁸ Pün ja Dios tu mmo'oyuty ja madakun es xyjotmukwingajxut ja wiinkpety, jotmukwingajxu. Di'ibu yajwa'xypy di'ibu myudajty jyaygyejpy mut ja di'ibu tugo'y'ajtxap, tun yajxón. Es di'ibu pátur yajkutúkut, wa'an

dyajkutíky es tyúnut xonda'aky'aā xonda'akyjyót. Es di'ibū pyudhjkup pánuty ayoodup, wa'an tpuđákudū mut ja oyjyotkyjxm es mut ja tsojkan.

Di'ibū tyuundup pánuty myubhjkup ja Kristū

9 Naydsyókudū amumdu'uk jot. Ūxtijta ja axuukpu es padundū ja oybyū. 10 Mnaydsyókudup nixim niyam éxtam tukka'axpūn. Windsu'ugudū wiingátypu ni'igu es kyaj mij ku'um.

11 Yajmujwiinudū ja oybyū tuunk. Katū mnuux'áttū. Mūdundū Dios amumdu'uk jot.

12 Jiky'attū xonda'aky'aā xonda'akyjyót mut ko xyjamy-atstū di'ibū Dios tū mwāndákxuty. Kupuk yajnáxtū mūdū ma'xtujkan ja m'ayo'on m jotmáuty es kyaj xymyastu'uttat ja mgajxtákūn.

13 Yajwā'xtū miidsuty di'ibū mmūdajttup mut ja mmamubhjkputy di'ibáty tūgoy'ajtxudup. Axájūdu yajxón pánuty miin jajttup mā mdhjk.

14 Amdow pūjksówdū Dios es tkunu'xut ja di'ibū mduunudup axuuk miidsuty. Du'ūn sitūy xy'amdow xypūjksówt es yajkunu'xtut, kyaj xykyajxpóktat.

15 Xonda'aktū mut ja di'ibū xondáktup. Pujūy puyāaxū di'ibū juūy yáxtup.

16 Jiky'attū yuunk naxypy nixim niyam. Katū mmuj mbaadudū, nik ni'igu mjiky'áttat tuda'aky yuunk naxypy. Katū mnayjyáwudū miits ko mguwijy'áttū.

17 Pūn ja pán mdúñuty axuuk, katū xytyuunambítū axuuk. Yu'ūyū mdúnup di'ibū dūn tūgekyū pyūjtáktup oy. 18 Ūxtā'aydyū wi'ix miits mjiky'áttat ti'igu mut nidagekyū jā'ayuty.

19 Mūgu'ugítuty, ni nā'a miidsuty axuuk xykyatuunambítat ko axuuk myajtúndat, ni'igu oy wa'an ja Dios ttukkumadoy ja jā'ay; mut ko Dios jūnāamp mā ja jyaaybyajtūn: "Ūjtsats ndukkumadowaampy; ūjtsats nmo'oyup éxtam pyaadyuty."

20 Nandū'ūn xytyuk'ana'amūm: "Pūn yū mmādsip yu'o'kup, yajkáy. Pūn tátsup, yajnū'uuk. Pūn mdiimbyū tyāadū, yū mmādsip myudátup ja tsoydyu'un mut ko axuuk tū mdúñuty."

21 Katū mnaydyukmāmada'agyuty ja axuk'ajtūn, nik ni'igu māmada'aktū ja axuk'ajtūn mut ko xytyúndat ja oy'ajtūn.

13

1 Tsojkup es miidsuty nidagekyū xymyāmúdwat ja justisutajkaty es pánuty yajkutujktup, mut ko tūgekyū kutujkan myiñ mā Diosūn, es ja Diosū du'ūn di'ibū tū tpujta'aky nidagekyū justísuty. 2 Paaty di'ibáty kyamuj'ijxypy ja justísuty, yū'ū du'ūn kyamuj'ijxypy di'ibū Dios tū tni'ana'amū es du'ūn tkupúkat ja Diosū tyūdyu'unūn. 3 Mut ko ja

justisatujkaty kyaj jyaa'áty esu ja'ay t'ajaw t'adsu'ugudut di'ibu ti oy tyuundap, ja'a du'an di'ibu axuuk adútstap. Ķmjiky'ataamp es ni xykyatsu'ugudu justisatujku? Tun di'ibu dan oy, es extu yu justisatujkaty mya'ítudap kumay, 4 mat ko ja justisatujkaty Diosu du'an tu pyujta'agudu es xy'ijx'ijt xykywentu'ajtum. Per pan m'adutsp axuuk, mdsu'ugup mjáwup, mat ko kyaj nanugoobu tsumudity ja 'yespaadu, Diosu du'an tu pyujta'agyaty es ttukkumadówut éxtum ñitúkaty ja di'ibu axuuk adútstap. 5 Paaty koonum xymyumadówudut ja justisatujkaty, kyaj jye'eyaty mat ko xytsyu'ugudu ko axuuk mdúnudut, ja'a du'an mat ko du'an xytyuñ mat ko xyñijawu ko du'an ja Dios dyajnigutúku. 6 Es paadyu du'an xyaktu ja mgugubety di'ibu pyujtáktap ja justisatujkaty, mat ko tyundu ma Dios tu pyujta'agudu. 7 Pes miits mgubáttap di'ibu mbátudap. Mgubáttap ma ja yajkugubajtrp, es ja mgugubety di'ibu myajktap ma justisaty; may'at windsu'ugudu yajxon di'ibu mbátudap xymyay'at xywyindsu'ugudut. 8 Katu pan xymyuni'xy'áttu, je'eyu ja tsojken di'ibu mnaydyukninu'xudap nidu'uk nidu'uk. Mat ko di'ibu tsyejpy ja myagu'uk, tyaadu tu tkuudyuunda'ay ja Diosu 'yana'amun. 9 Ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: "Katu xyajtugóy ja pujk úkenu wyindsu'ken, katu myajja'ay'eeeky, katu mmeetsy, katu m'adseky." Tugekyu tyadu ana'amun mbaat ya'awijtsmiky ma tyadu ayúkaty: "Mdsokap ja mmudajkpa'ajaty éxtum mij ku'am mnaydsyékuty." 10 Di'ibu tsyejpy ja myudajkpa'a, ni na'a kya'adu'utsut axuuk. Es du'an mat ja tsojken yajkuyduundaapy tugekyu tugekyu ja Diosu 'yana'amun.

11 Es du'an miits mjiky'áttut, nijáwudu wi'ixu du'an ja tiempu 'yixuty ma njiky'ajtum. Kyaj n'ok'ijtam éxtum pánaty maadap, wjy n'ijtam, mat ko waanu ni'igu xymywingo'onum ja nnitso'ok'ajtan'ajtum kadiinum ma tim jawyiin oj n'axájam ja Jesukristu. 12 Ja koots'át tuu dan tim najxnep es tu dan tim xuuñup, paaty n'ok'uxtijam ja di'ibu dan kubi'its ku'ook, es n'oknay'uxkujkam éxtumu soldaadu ñay'uxkúkaty ko ñajxa'añ tsiptuumbu. 13 Njiky'ajtum tuda'aky, éxtum ko n'ijtam xuuñu ixnide'xy ma tugekyu. Kyaj nguga'ay ngu'úkum, kyaj nmu'indu'unum es kyaj ndu'unum di'ibáty axuuk. Kyaj nnaydsyip'ijxum es kyaj pan ti ngatukmu'ijxum. 14 Nik ni'igu nnayyajtagajtsam éxtumxyupu Jesukristu nwit'ajt nnijam'ajtum, es katu miits xymyadu'udúkadu es xytyúndut ja axuukpu di'ibu ja mnini'x mgubajk tsyejpy.

Kyaj mmagu'uk xypyeky'ixat

¹ Axájudu miits éxtumu mmaga'axuty ja di'ibu tu t'axájudu ja Nindsun'ajtum Jesukristu, oy ja myubujkunuty yu'ujuty kyamujwiinuty. Katu xymyudsipkajxtu. ² Naagudyu ja'ay juna'andu ko mbaat tje'xy oytyim tiity, esu wiinkpudy di'ibu kyaj myujwiinuty ja myubujkun, ju'xtup yu'uyu aay ujts. ³ Di'ibu jye'xypy oytyim tiity, tsojkup es kyaj t'axtjyt di'ibu kyaj du'un nandu'un ttuñ; es ja di'ibu je'eyu jye'xypy ja aay ujts, tsojkup es kyaj tni'ow tniyaaxut di'ibu jye'xypy otyiity, mut ko Dios tu 'yaxájaty nimajtsk. ⁴ Mbánu dun mij es xyñi'ow xyñiyaaxut di'ibu myudiimpy ja wiinkpu? Es pun wu'ummp oy o axuuk, kyaj mij mbaadyuty es xy'anuumut. Yu'u pátur ja wyindsún, ja'a njuna'anum ja Dios. Es wu'ummp yajxón, mut ko yu Nindsun'ajtum mbaat yajwe'emuty yajxón.

⁵ Ta naagudyu ja'ay di'ibu 'yijxtup tu'ugu xuu amaay kudiinam di'ibaty tu ñaxy ma ja samaanun, es ta yu wiinkpudy di'ibu junándup ko tugekyu yu xuu ti'igyu 'yamaayuty. Wa'an nidu'uk nidu'ugu ja'ayuty ttuknibujtaagu éxtum ja Dios tu wyinma'añmyo'oyudu. ⁶ Di'ibu 'yamaay'ajtypy naagu xuu, du'un ttuñ mut ko du'unu dun ttijy ja Dios t'oyjyawu. Ja'a di'ibu jye'xypy otyiity, ja'a du'un ttuñ es twindsu'ugut ja Nindsun'ajtum, es tja'aygyada'aky ja Dios; es ja'a di'ibu kyaj tje'xy otyiity, nandu'un ttuñ es twindsu'ugut ja Nindsun'ajtum, es tja'aygyada'aky ja Dios.

⁷ Kyaj n'oy'ajtungyujxm njiky'ajtum es kyaj n'oy'ajtungyujxm n'o'kum. ⁸ Pun njiky'ajtum, Nindsun'ajtum 'yoy'ajtungyujxm njiky'ajtum; es pun n'o'kum, Nindsun'ajtum 'yoy'ajtungyujxm n'o'kum. Ma njiky'ajtum es nandu'un ma naty tu n'o'kum, xyja'a'ajtum ja Nindsun'ajtum. ⁹ Paadyu Kristu 'ye'ky es jyikypyejky es du'un yajWindsun'átut, du'un di'ibu tu 'yooktu es nandu'un di'ibu jiky'ajttup.

¹⁰ Pes mij di'ibu kyaj tsu'utsy ja tsu'utsy, ¿ti ko xyñi'ow xyñiyaaxu mmamubujkpu di'ibu tsyu'tsypy ja tsu'utsy? Es mij di'ibu tsyu'tsypy ja tsu'utsy, ¿ti ko xy'axtijy ja mmamubujkpu di'ibu kyaj tsu'utsy ja tsu'utsy? Nidugekyu udsajtum nwinguwa'aguya'anum ja Dios, es yu'u xypyayo'oyum. ¹¹ Mut ko yu Diosu jyaaybyajtan juna'añ:

Du'un ja Nindsun'ajtum juna'añ:
Du'un éxtumu tuj'ajtan kots njiky'aty,
nidugekyu ja'ayuty xywyingoxtánudats,
nidagékyats xy'awdátudats,
du'un jyanáñ ja Dios.

¹² Du'un udsajtum nidu'uk nidu'uk nyajkum ja tuj'ajtan ma Dios éxtum tu njiky'ajtum es tu n'adútsam.

Kyaj ndsiptu'unum mut ja nmagu'uk'ajtum

13 Paaty kyaj n'oknayñi'o'o n'oknayñiyáxunum nixim niyam. Nik ni'igu xytyúndut kudiibu pyekykya'adut ja mmugu'uguty o di'ibu kyaj tsiptákxadut mā ja myubujkun. 14 Mut ko ti'igyats n'ity mut ja Nindsan'ajtam Jesukristu, nmudajtypyats ja tų'ajtun ko kyaj ti je'xy di'ibu kyaj wya'adsuty. Per ja ja'ay di'ibu nayjynánur ko taa yu je'xy di'ibu kyaj wya'adsuty, mut ja'a kyaj wya'adsuty. 15 Es pun mij kyaj xytyuñ kwentu éxtamu mmugu'uk ñayjyáwuty mā ja myubujkun, es mut ja di'ibu mje'xypy xyajma'aty yu myubujkun, kyajpu du'an xytyuñ mut ja tsojkan. Paaty katu xytyuñ es xyje'xy di'ibu yajpekytyúnur ja mmugu'uk di'ibu Kristu kyu'o'ku. 16 Katu xytyuñ di'ibu ja'ay mbaat maut tkajxadity tmadyaagadity ja mjiky'ajtun éxtamu axukpən. 17 Mut ko pun ja Dios tu xypyjtakam éxtamu 'yu'ungun, kyaj jya'ajaty mut di'ibu nju'xam o n'úkum, ja'a du'an mut ko njiky'ajtam éxtamu Dios ttseky, es mut ja ti'igyu'át es xondakan di'ibu Espiritu Santu xumo'oyam. 18 Di'ibu myadiimbyu du'an ja Kristu, 'yoyjyáwup ja Dios es oybyudsámur mā yu ja'ayaty.

19 Du'an n'aktu'unum di'ibu xytyuknimi'inum ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, di'ibu xypyudujkam es nyajmujwiin nyajka-jaajum ja nmubujkan'ajtam nixim niyam. 20 Katu xyajtugóy ja Diosu tyuunk mut ja'agyujxm di'ibu mje'xy mbejkyry. Tų'ajtunu'u ko tugekyu yu je'xy peky, wa'adsu'u es oy, per axuugu'u ko nju'xam pun nnija'am ko mada tyaadu yajpekykya'apy ja wiinkpəty. 21 Nik oy ko ngadimju'xam ja tsu'utsy es ngadim'úkum ja vinu, o ndu'unum oytyim di'ibuty di'ibu mbaat maut nyajpekykya'am ja nmumubujkpu'ajtam. 22 Pun mjunaamp ko tugekyu je'xy peky 'yóyaty es ko mbaat xyje'xy tugekyu, du'ñumu du'an m'ítut Dios windum. Jotkujk ja ja'ay di'ibu kyaj ttuñ di'ibu pyekyjya'ap. 23 Per ja di'ibu ti je'xypy es twinmay ko peky di'ibu tyiimpy, tyadu ja'ay pekytyuump ko tje'xy ja'agyujxm ko kyaj mubujkangyujxm tu ttuñ.

15

Nidu'uk nidu'uk xypyátum es nyajjotkadákum ja nmumubujkpu'ajtam

1 Kom adsajtam pánuty nmudajtam muj wiin kajaa ja nmubujkan'ajtam, n'okmudana'ayum mut ja ma'xtujkan ja di'ibu dan kyaj tmudaty muj wiin kajaa ja myubujkun, es kyaj njiky'ajtam éxtamu dan je'eju ja ndsojkan'ajtam jya'ty. 2 Nidu'uk nidu'uk xypyátum es nyajjotkadákum ja nmumubujkpu'ajtam es du'an nyajmujwiin nyajkajaajum ja myubujkun. 3 Mut ko kyaj ja Kristu ku'am ñaydyukjotkadaku,

du'ən jyajtū éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtūn: “Ja di'ibū myajwingajxpajt, ųjtsūts tū xytyukka'ay.” ⁴ Mūt ko tūgekyū di'ibū wu'amp mā ja Diosu jyaabyajtūn, yajkuųjaay es nnaidyukni'ijxum es nmudajtūm ja ma'xtujkūn es jotkujk n'awijx nųjrp'ijxum di'ibū mināamp. ⁵ Wa'an ja Dios di'ibū xmyo'oyūm ja jotkujk'ajtūn esū ma'xtujkūn, mmo'oyūdu miits ja ti'igyū'ajtūn es nidugekyū xypyadūndūt ja 'yijxpajtūn Jesukristū, ⁶ es du'ən ti'igyū xy'awdāttūt ja Dios, ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū Tyeety.

Oybyū ayukyajkajxwa'xy mā kyaj 'yisraelítaty

⁷ Nay'axájūdu nidu'uk nidu'uk éxtum nandu'ən oj m'axájūdu ja Kristū miidsūty, es du'ənū Dios 'yítūt awdaty. ⁸ Mūt ko n'awánūdu ko yū Kristū myiĩn es tpuđukat ja israelítaty es tkuydyúnūt di'ibū Dios jékyūp tyukmawāndak ja 'yaptūjkūty, es du'ən ya'ixannū ko tyiĩmpy ja Dios éxtum wyāndaky. ⁹ Nandu'ən myiĩn mā ja di'ibū kyaj 'yisraelítaty es tja'aygyūda'aktūt ja Dios mūt ko yū'ujūty tū pya'ayówūdu. Tyāādū du'ən di'ibū myadyakupy ja Diosu jyaabyajtūn: Paaty n'awdataampy mā yū di'ibū kyaj 'yisraelítaty, es nguy'úwūpts ja mmūj'ajtūn.

¹⁰ Es jatuk peky ja Diosu jyaabyajūn jyuna'añ: Xonda'aktū miidsūty di'ibū kyaj 'yisraelítaty ti'igyū mūdu Diosu jya'ayūty, ja israelítaty.

¹¹ Nandu'ən jyuna'añ jatuk peky: Awdattū Nindsūn'ajtūm nidugekyū miidsūty di'ibū kyaj 'yisraelítaty.

Wa'an nidugékyūty ja naxwĩñūdu ja'ayūty t'awdattū Dios.

¹² Nandu'ən ja Diosu kyugajxpu Isaiū jyuna'añ mā jatuk peky: Mināamp tu'ugu tyūamp 'yaats ja Jeseē, es yū'ū yajkutukaamp majatyū naxwĩñūdu, es yū'ujūty 'yawix jyūj'ixtūp es űayyákūdu mā yū Jeseē tyūamp 'yaats.

¹³ Wa'an ja Dios di'ibū xmyo'oyūm ja awijxūn, myajxonda'agūdu miidsūty es mmo'oyūdu ti'igyū'át mā yū mmūbūjkūn mūt yū'ūgyūjxūm myūk'ajtūn ja Espíritū Santū, es myūjwiin kyajaat ja mmūbūjkūn.

¹⁴ Māgu'ugítaty, nmūbejkyūpūts tūy'ajtūn ko miits ni'igu xmyūduddūty ja tsojkūn es ja niĵa'ajūn, es nandu'ən mjajttūp wi'ix xykyajxwijtūt nixim niyam. ¹⁵ Per tū nniĵayūdu mūk āā mūk jot mā tuk pekyū tyādū neky, ja'a ndukjamyajtstūp di'ibū nāak mjajttūp es kyaj xyjatūgódyūt. Du'ənūts tū nduñ mūt kots myay'ajtūngyūjxūm Dios tū xykyexy ¹⁶ esūts nmūdūnūt ja Jesukristū es ttuk'oy'áttūt di'ibū kyaj 'yisraelítaty. Ja'a ųjts ndukmūdiĩmpy ja Jesukristū esūts ųj ngajpxwā'xūt ja oybyū ayuk di'ibū tso'on mā Diosūn. Du'ənūts nduñ es 'yítūt pūnūty

kyaj 'yisraelítaty éxtam ja windsu'kan di'ibu Dios 'yoyjya'ap, púnaty Espíritu Santakyujxm tū wya'atsjattu.

¹⁷ Mūt ko ti'igyats n'ity mūdū Jesukristu, xondákruts es uḡ ja Dios nmūdúñats. ¹⁸ Nmadya'agūpts yu'uyū di'ibu Kristu ku'um tū ttuñ mūt uḡ, esuts nduk'axájudat di'ibu kyaj 'yisraelítaty ja Kristu, es tmūmūdówdat. Pes ja Kristu du'ūn tū ttuñ mūt uḡtskyujxmudsū n'ayuk es di'ibuts ndiimpy, ¹⁹ es mūt yu'ugyujxmū ijxwū'umūn esū māj'ajtūn di'ibuts ja Espiritu Santu xymyooyats ja muk'ajtūn esuts ndūnat, es du'ūnats tū ngajxwa'xy tugekyū tugekyū ja oybyū ayuk extū Jerusalén es extū Iliryū ñāāxóty. ²⁰ Du'ūñamts uḡ ndseky es ngajxwā'xut ja oybyū ayuk mājaty kyajnūm yajnigajxy ja Kristu, es du'ūn, mbaat njanā'anūm, kyajts ja potsy nyajpéty mā ja wiinkpū tū tpojtse'eky ja 'yujx. ²¹ Ngyudyunaambyats éxtam jyūna'añ ja Diosū jyaaybyajtūn:

'Yíxtabū taadaty di'ibu ja ja'ay kyaj oj yajnimadya'aky, jyaygyúkūdūbū taadaty di'ibu kyaj tmūdoo'ijttū.

Paablū ttukniwinmayū es ñūjxa'qāñ Romū

²² Paatykyujxmuts miidsaty kyaj nninujxtū, óyats uḡ kanak ok miidsaty tū njaninujxa'andū. ²³ Per tyam, tats nya'abaādū ja nduunguts ja yāā, es mūt ko jumajt jumajt tū njaninujxa'andū miidsaty, ²⁴ tyam sitūy nnujxaambuts. Nujxaambuts Españū es nnaxa'añats jawyiin Romū es ngu'íxtat. Es kodsū naty tū n'okxonda'aky waanū mūt miidsaty, mbaāduts xypyudákūdū esuts uḡ n'aknūjxut mats tū nnidsoonnū. ²⁵ Per maānūm ngaku'ixtū, nujxaambuts jawyiin Jerusalén es nyajnujxa'añats tu'ugū naybyudūkū mā yū nmūgu'uk'ajtūm jap. ²⁶ Mūt ko yū nmūgu'uk'ajtūm jam Masedoñū es yāā Akayū ttuknibūjtaagūdū es dyajmuka'andū meeñ es ttuknigaxa'andū ja nmūgu'uk'ajtūm di'ibu tūgoy'ajtxūdap jap Jerusalén. ²⁷ Yū'ū ku'um tyuknibūjtákūdū ttunā'andū mūt ja kyū'ūmdsojkan, es pátūp es du'ūn ttūndat, mūt ko ja israelitū ja'aygyujxmūty ja Dios kyunū'xūdū, es paaty oyū du'ūn ko yū'ūjaty dyajwā'xtū di'ibu myūdajt jyaygyajptūp mūt ja nmūgu'uk'ajtūm jam Jerusalén. ²⁸ Es kodsū naty tū ngūyakyū tadū meeñ es tū ngyudyúñudsū natyū tyāādū di'ibuts tū nyajtuknipéky, taats ndsoonā'añ jam Jerusalén es nnujxnūduts Españū, es ngu'íxtat miidsaty kots uḡ jam nnáxat. ²⁹ Es nmūdajtypyats ja tūy'ajtūn ko mā nuḡx ngu'ixtū, nuḡxūpts mūt tugekyū ja Kristu kyunū'xūn.

³⁰ Mūgu'ugítaty, es tyam n'amdoo nbūjktsoodūp miidsaty mā yū Nindsūn'ajtūm Jesukristu es mūt ja Espiritu Santu tsojkan di'ibu xymyo'oyūm, ³¹ es xyñigajxtaagūdats esūdsū Dios xkyuwa'anat mā yū israelítaty jam Judeeū di'ibu kyaj tmūdundū ja Kristu. N'amdeebūyats ja Dios

nandu'un esu nmugu'uk'ajtum jap Jerusalén t'axájudat mat ja ja'aygyudákun ja naybyuduku di'ibats ndukninujxtupts. ³² Es du'unats xonda'aky'aa xonda'akyjyót nuix ngu'ixtat miidsaty, pun janaamp ja Dios, esats nxonda'agut kots nbo'xat mat miidsaty. ³³ Wa'an ja Dios di'ibu xymyo'ooyum ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, t'ity mat nidugekyu miidsaty. Wa'an du'unaty.

16

Kajxpo'xun

¹ Nduknipujktap yu nmamabujkpu'ajtum Febe. Yu'u oy Dios marduump ma ja mabujkpu'ujk ņaymyúkuu Senkreeu.

² Tunu may'ajtun, axaju yajxón mat ja xyuugyujxmu Nindsun'ajtum, éxtum ņitúkaty ja Diosu jya'ayaty. Pudákuu mat ti tūgo'y'ajtxep, mat ko yu'u tu tpuđákuu mayjya'ay, nandu'unats uj tu xpyuduku.

³ Tunu may'ajtun mayDios xy'anuumudu Prisilu esu Akilu, yu nmamarduumbudyuts ma yu Jesukristu ņu'u tyu'u.

⁴ Yu'ujaty pyujáktu ayo'on jujp'ámu jiky'ajtun nuġoo kots uj xyajtse'eky. Nja'aygyudákyruuts yu'u, es kyaj 'yujtsaty je'eyu, nandu'un nidugekyu ja nmamabujkpu'ajtum di'ibu kyaj 'yisraelítaty. ⁵ Ndukniġexyudsu Dioskajxy nandu'un nidugekyu nmugu'uk'ajtum di'ibu naymyujkudap es t'awdattu Dios ma yu tyujku Prisku esu Akilu. MayDios xy'anuumudu nmutnaymyaayubats Epenetu di'ibats njantsysyejpy, di'ibu jawyiin jap Asyu 'yaxaju Jesukristu.

⁶ MayDios xy'anuumudat yu Mariiu, di'ibu jantsy tuun mat miitskyujxmuty. ⁷ MayDios xy'anuumudu Andróniku esu Juniuus, di'ibats muut ndsimdsyunaay, yu'ujaty 'yaxájudu Kristu tim jawyiin maanumtsu naty uj kyajnum n'axaju; es yu'ujaty yajmay'áty yajwindsu'ugu ma yu apóstulaty.

⁸ MayDios xy'anuumudu Amplyatus, di'ibats uj njantsysyejpy ma yu Nindsun'ajtum. ⁹ MayDios xy'anuumudu Urbanu, di'ibats muut nmuduñ ja Kristu. Nandu'un mayDios xy'anuumudu Estakyu di'ibats njantsysyejpy. ¹⁰ MayDios xy'anuumudu Apelu, di'ibu tu tmumada'aky ja ayo'on ma tu tmuduñ ja Kristu. Nandu'un mayDios xy'anuumudat yu nmugu'uk'ajtum di'ibáty tsyunaaydyup ma Aristobulu jyuun tyujk. ¹¹ MayDios xy'anuumudats ja nmugugajpn Erodyón, es nandu'un ja di'ibu tsyunaaydyup ma ja Narsisu jyuun tyujk. ¹² MayDios xy'anuumudat yu Trifenu esu Trifosu, yu toxytyujkaty myarduundap ja Nindsun'ajtum. Es nandu'un mayDios xy'anuumudu nmugu'uk'ajtum Pérsidu, di'ibu jantsytyuun ma yu Nindsun'ajtum. ¹³ MayDios xy'anuumudu Rufu, di'ibu tu dya'ixyaty yajxón ko tmuduñ ja Nindsun'ajtum. MayDios xy'anuumudat yu Rufu tyagu'unk, di'ibats tu xymyudaty

éxtam̄a 'yu'ungun. ¹⁴ MayDios xy'anam̄ad̄at ja Asínkritu, Flegontu, Ermus, Patroobus, Ermes esu nm̄agu'uk'ajt̄am di'ib̄u jam m̄aūt 'yittu. ¹⁵ MayDios xy'anam̄adu Filólugu, Julyu, Nereeu esu myuga'ax toxytyjk, Olimpyu es nidugekyu ja Diosu jya'ayaty di'ib̄u ijtt̄ap m̄at yu'ajuty.

¹⁶ MayDios mnay'anam̄axud̄at nixim niyam es mnaymyanánud̄at tsojkan m̄aūt. Nidugekyu yu nm̄agu'uk'ajt̄am di'ib̄u yam mā ja m̄ab̄ujk̄p̄ut̄ajk yo'oymyúktu, mduknigáxudu Dioskajxy.

¹⁷ M̄agu'ugítaty, n'amdoo nb̄ujk̄tsood̄ap es mnaygywentu'átud̄at miids̄aty mā tad̄u ja'ayaty di'ib̄u je'eyu t'axkuku yajnaywya'xu es t̄p̄ajta'akt̄u ja tsip, m̄at ko ya'axp̄akt̄u wiingu axp̄ajkan mā yu di'ib̄u miits t̄u xy'axájud̄u. Mastu'uttu yu'ajuty, ¹⁸ m̄at ko tyaad̄u du'ambu ja'ay kyaj tm̄adundu Nindsun'ajt̄am Jesukristu, yu'ayu pyaduund̄ap ja kyam winm̄a'añ es jeky kyajx myadya'akt̄u es du'an k̄x̄k'p̄ ko 'yóyaty, du'an twinwepy twinjaaxy es twin'uan̄ di'ib̄u kyaj ñaygywentu'átyaty. ¹⁹ Nidugekyu t̄u tm̄adowdu ko miits mgyudyuund̄ap ja Kristu 'yaxp̄ajkan, es xondákp̄ats ko du'an xytyundu. Ndsejpyats es miits mwijy'átt̄at es xytyúnd̄at ja oybyu es xy'axt̄ijt̄at di'ib̄u kyaj 'yóyaty. ²⁰ Dios di'ib̄u xymyo'oyam ja agujk'ajt̄ jotkujk'ajt̄an, tsojk tta'annak̄yua'añ yu Satanás mdekypyatk̄'p̄aty. Wa'an̄u Nindsun'ajt̄am Jesukristu mgunu'xudu miids̄aty.

²¹ Mduknigáxudu Dioskajxy ja Timotee, di'ib̄ats m̄at nduñ, es nandu'an̄ yu nj̄a'ayats, ja Lusu, Jasón esu Sosípater.

²² Ūjtsats Tersyu, di'ib̄u tyadu neky yam jyaapy di'ib̄u Paabl̄u ñaskajx̄ap, nduknigaxtu Dioskajxy mā yu Nindsun'ajt̄am.

²³ MayDiósuk du'an̄ jyna'añ ja Gayu. Yu'ats yam xyajjajtt̄akp es dyaky ja tyajk mā ñaymyúktu ja m̄ab̄ujk̄p̄ut̄ajk. Nandu'an̄ mduknigáxudu Dioskajxy ja Erastu di'ib̄u Korintu tesoreeru'ajtp, esu nm̄agu'uk'ajt̄am Kwartus.

²⁴ Wa'an̄u Nindsun'ajt̄am Jesukristu mgunu'xudu.

Dios ya'awdaty

²⁵ Es tyam, itt̄u m̄adu Dios di'ib̄u mbaat waanu ni'igu myajmukt̄a'agudu m̄at yu'agyajxm ja oybyu ayuk di'ib̄u Jesukristu yajmiin es di'ib̄ats ngajxwa'xypy. Tyadu oybyu ayuk ya'ijx̄ap di'ib̄u Dios t̄u ttuknib̄ujtaagu, di'ib̄u ijty kyayajnijawu maan̄am̄u naty kyakoju ja naxwíñudu, ²⁶ es tyam t̄u yajnijawu mā tnigajxt̄u ja Diosu kyugajx̄p̄aty mā Diosu jyaaybyajtan, du'an̄ éxtam̄a Dios di'ib̄u winu x̄u winu tiempu ijtp, t'ane'emy es yajkajxwa'x̄at mā t̄agekyu naxwíñudu es du'an̄ yu'ajuty tm̄ab̄ákt̄at es tkuydyúnd̄at.

²⁷ Ja Dios di'ibū je'eyū Dios'ajtp es tim wyijy'ajtūn mūut, wa'an ja'a Jesukristūkyūjxm tmūdātūt ja mūj'ajtūn winū xūū winū tiempū. Wa'an dū'anūty.

Myutu'ukpu Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajxtu Ja Korintu Ja'ayuty

¹ Ʋj Paablu. Diosuts tu xyrujta'aky esuts xy'apostulu'atut ja Jesukristu. Ʋj mut ja nmagu'uk'ajtam Sostanus ² nduknigajxtadsu tyadu neky ja Diosu jya'ayuty di'ibaty naymyujkudup jam Korintu, di'ibaty ijtp ti'igyu mut ja Jesukristu. Dios tu tyukniwówuty es dyajnujxut tu'ugu jiky'ajtanu wa'atspu, ti'igyu mut nidugekyu di'ibu oytyim maaty wyindsu'kudup ja Nindsun'ajtam Jesukristu, di'ibu du'un Wyindsun'ajttup yu'ujuty es nandu'un udsajtam. ³ Wa'anu nDios Teety'ajtam esu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

Wi'ixu kunu'xun yajpaaty Jesukristukuyjxm

⁴ Du'uhumts nja'aygyada'aky ja Dios mut miitskuyjxmuty, ja'a ko ja Dios tu mgunu'xudu mut yu'uguyjxmu Jesukristu. ⁵ Es ja'a ko m'ity ti'igyu mut ja Jesukristu, Dios tu mmo'oyuty tugekyu oytyim di'ibuty ja oy'ajtan ma m'anmaja'an, du'un ma tugekyu m'uw mgajxtu es du'un ma oytyiity xyjattu, ⁶ es mudu tyadu ya'ixy ko di'ibats ngajxwa'x ma miidsuty Jesukristukuyjxm, ja'a du'un ja tu'ajtan. ⁷ Pes ni di'ibu Espiritu Santu myadakun mgatugoy'ajtxuty es mjiky'atut éxtam ja Dios ttseky maanam xy'ak'awixyñum ma myina'añ yu Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁸ Yu'u myajmak'at mya'oy'atudup es mbudúkudup kudiibu miits xymyudáttut ni ti pojpu ko myínut jatugok. ⁹ Dios kyuydyiimbyum di'ibu wyandakypy, es yu'u du'un di'ibu mdukniwoodup es mjiky'áttut ti'igyu mut ja 'yU'unk Jesukristu, yu Nindsun'ajtam.

Mubujkputujk ñaybyjkwaxudu

¹⁰ Magu'ugítuty, n'amdeepy nbujtseebyuts miidsuty Nindsun'ajtam Jesukristukuyjxm, es mnayyaji'tigyu'dut es kyaj mnaybyjkwaxudu. Jiky'attu mut ti'igyu jot winma'añ. ¹¹ Njuna'añudsu tyadu, magu'ugítuty, mut ko ja di'ibu tsunaaydyup ma ja Klo'ee jyuan tyujk tu xytyuknijáwuts ko ak miits mnaydyij mnayyókudu. ¹² Mudu tyadu, ja'ats n'andijpy ko nidu'uk nidu'uk miidsuty ak wiink jyuna'andu. Tu'uk jyuna'añ: “Ʋj, Paablats xy'uxrujkrp'ajtp” es jatu'uk jyuna'añ: “Ʋj yu'u Apolus” es ja wiinkpudy jyuna'andu: “Ʋj yu'u Peedru” es jatuk peky jyuna'andu: “Ʋj yu'u Jesukristats xy'uxrujkrp'ajtp.” ¹³ ¿Per tii, tuu ja Jesukristu ñaywya'xyuty kanak pekyu?, o uj Paablu, ¿kruuzpajtats mut miitskuyjxmuty,

o mnabajttu miits uj nxuugyujxmu? ¹⁴ Nja'aygyudákyryuts ja Dios kots kyaj nyajnubejty nidu'uk miidsaty, tim yu'uyu Krispu esu Gayu. ¹⁵ Es du'un ni tu'uk pán mbaat kyajuna'añ ko ñabejty madudsu nxuugyujxm. ¹⁶ Aa, per nandu'andsuga nyajnubejty ja di'ibu tsunaaydyur ma ja Estéfunesu jyuan tyujk, es kyajts nnakyjyamyetsy ja wiinkpu jat'u'uk pán tats nyajnubéty. ¹⁷ Pesu Jesukristu kyajts xykyejxy esuts nyajnubátut ja ja'ayuty, xykyajxuts esuts ngajxwa'xut ja oybyu ayuk, es kyaj mat ja ayuk di'ibu ja ja'ayuty ku'am wya'ptur mat ja wyinma'añuty. Du'unats nduñ es kudiibu tyugóyut ja mak'ajtan di'ibu yajmudajtp ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxy.

Kristu myudajtypy ja Diosu myuk'ajtan esu wyijy'ajtan

¹⁸ Ja Jesukristu 'yo'kun kruuzkujxy nanu'ooobu jyawu kyuxe'eky mat ja di'ibáty nujxtur ma ja ayoodákn, peru di'ibáty udsajtam nnitsókum es njo'omum tsajpótm, ja'a tyaadu ja Diosu myuk'ajtan. ¹⁹ Es du'un jyuna'añ ja Dios ma ja jyaaybyajtan:

Nyajkutugóyupts ja kuwinma'añbyu wyijy'ajtan, es nyajjugákupts ja jyaygyujkan di'ibu jaygyujkur.

²⁰ Punu du'un, ¿ma net ja kuwiyjya'ay, o ja ya'uxpukpury, o ja di'ibu kyajxy myadyakypy di'ibu yajpátp naxwiñ? Pes ja naxwiñdu wijy'ajtanuty, tu Dios dyajkuxe'eky ko loku yu'u. ²¹ Dios ñija'ap di'ibu tyiimpy, es ña'ijxypy es kudiibu ja naxwiñdu ja'ayuty 'yixy'átudut mat yu'ugyujxm ja wyinma'añuty, ja'ayu du'un yajnitso'ogaampy ja di'ibu jotmooyur mat yu'ugyujxm di'ibu yajkajxwa'xp, oy tyadu ayuk kyuxe'eky loku winma'añun.

²² Pesu israelítuty 'yixándur ja ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja maj'ajtan, esu grieeguty 'yaxtaaydyur ja wijy'ajtan, ²³ peru udsajtam ngajxwa'xum ja Kristu ko kyruuzpejty. Yu israelítuty kyo'oyjya'adubu tyadu kajxwa'xun, es di'ibu kyaj 'yisraelítuty pyujtáktur éxtumu loku winma'añ, ²⁴ per di'ibu Dios tu twoy, oy yu'udyu israelítuty o grieeguty, Kristu du'un ja Diosu myuk'ajtan esu wyijy'ajtan. ²⁵ Pes ja di'ibu ja'ayuty jya'adur éxtum ja Diosu lyoku winma'añ, kuwinma'añ'u kudiinum ja kuwinma'añbyu di'ibu ya naxwiñ; es di'ibu jya'adur kyaj tmudaty ja Diosu myuk'ajtan, yu'u du'un waanu mak kudiinum ja naxwiñdu ja'ayudyu myujaa. ²⁶ Jamyatstu mugu'ugítuty, ko Dios tu mwówdu es mja'ay'ata'anudu, oy mganimay'ajtrudu miidsaty di'ibu du'un kuwinma'añ, es oy mganimay'ajtrudu di'ibu myudajtypy ja kutujkan, es oy mganimay'ajtrudu di'ibu jotkujk ja'ayuty. ²⁷ Peru Dios tu twin'ixy ja ja'ayuty di'ibu naxwiñdu ja'ayuty pyujtáktur éxtumu kulókuty, es du'un Dios dyajtsoydyu'unga'ay ja di'ibu naxwiñdu ja'ay

pyujtáktup éxtam kuwijpyun. Ja Dios tɔ twin'ixy ja ja'ayuty di'ibɔ ja naxwíñudɔ ja'ayuty pyujtáktup éxtam di'ibɔ kyaj tmɔdaty ni ti mɔjɔɔ, es dɔ'un ja Dios dyajtsoydu'unga'ay ja di'ibɔ ja naxwíñudɔ ja'ayuty pyujtáktup éxtam di'ibɔ myɔdajtypy ja mɔjɔɔ. ²⁸ Dios tɔ twin'ixy ja ja'ayuty di'ibɔ ja naxwíñudɔ ja'ayuty 'yɔxtijtup éxtam di'ibɔ kyaj ti ttsooty, es dyajkutɔgóyut ja di'ibáty ja naxwíñudɔ ja'ayuty pyujtáktup éxtam mɔj kɔjxmbun, ²⁹ es dɔ'un kyaj pán mbaat ñayjyáwudut mɔj kɔjxm Dios windum. ³⁰ Perɔ Dios tɔ myajti'igyudɔ miidsuty mɔt ja Jesukristɔ es mɔt yɔ'ugyɔjxm Jesukristɔ nnija'am ti Dios tsyejpy, oy nwa'umum mɔt ja Dios, wɔ'ats n'ijtam es nnitsókum. ³¹ Pes dɔ'un éxtam jyuna'añ ja Diosɔ jyaaybyajtɔn: "Pɔn ja pán ti ttukxonda'aky, wa'an ttukxonda'aky di'ibɔ Dios tɔ ttuñ."

2

Yajmadya'aky ja Kristɔ di'ibɔ tɔ yeeky kruuzkɔjxy

¹ Mɔgu'ugítaty, kots ɔj nmiiñ mɔ miidsuty es ndukmɔmadyaktɔ ja Diosɔ 'yɔxpɔjkɔn, kyajts nyajtuuñ ja mɔj kɔjxmbɔ ayuk es ni yɔ wyinmɔ'añ di'ibɔ tsip nimɔjɔɔ. ² Pes kots n'ijty mɔ miidsuty, kyajts nwinmɔ'añ'atáñ jatɔ'ugɔ wiinkpɔ, yɔ'ɔyɔ Jesukristɔ es 'yɔ'kɔn kruuzkɔjxmbɔ. ³ Ya"ayow ya'amá'aduts njam'ajty mɔ miidsuty, ni nmɔjɔɔts es extɔ tsɔyiibyuts mɔt ja tsɔ'kɔn, ⁴ es ko ndukmɔmadyaktɔ ja Diosɔ 'yɔxpɔjkɔn, kyaj ndukmɔdijyandɔ ja kuwijjya'aybyɔ 'yayuk, ni'igɔ oj ndukmɔdijudɔ mɔt yɔ'ugyɔjxm ja Espírítu Santɔ es ja Diosɔ myɔk'ajtɔn. ⁵ Paaty ja mmɔbɔjkɔn kyɔxuty mɔ yɔ Diosɔ myɔk'ajtɔn es kyaj mɔ yɔ ja'ayudyɔ kyuwijy'ajtɔn.

Espírítu Santɔkyɔjxm ja Dios ñayjajniɔxe'egyuty

⁶ Di'ibɔ tɔ kyutákuty oy oy tɔgekyɔ ja Diosɔ 'yɔxpɔjkɔn, mɔt yɔ'uts sitɔy nya'ɔxpɔkɔduts mɔt ja kuwijy'ajtɔn, es kyaj mɔt ja naxwíñudɔ ja'ayudyɔ wyijy'ajtɔn nya'ɔxpɔkɔduts, es ni mɔt ja wyijy'ajtɔn di'ibɔ yajtuundɔp di'ibɔ yajkutujktup naxwiiñ. Pesɔ tyadɔ yajkutujkɔpdyɔ wyijy'ajtɔn, kugáxɔp yɔ'ɔ. ⁷ Ja wijy'ajtɔn di'ibɔts ɔj tuk'ɔxpɔjkɔp, yɔ'ɔ dɔ'un ja wijy'ajtɔn di'ibɔ yɔ'uts ijtp es di'ibɔ Diosɔ naty tɔ ttuknibɔjtaagu nmɔj'ajtɔn'ajtmgyɔjxm. ⁸ Ja yajkutujkɔpty mɔ yɔ naxwíñudɔ kyaj tjaygyujkudɔ; ja'a kooxyɔp yɔ'ajuty tjaygyujkudɔ, kyajxyɔp dyajkruuzpajttɔ ja Nindsɔn'ajtam Jesukristɔ. ⁹ Per tim dɔ'un jyajty éxtam jyuna'añ ja Diosɔ jyaaybyajtɔn:

Dios tɔ t'ɔxkukɔ mɔdɔ di'ibáty tsojkɔdɔp, di'ibɔ ni pánum tka'ixy es tkamɔdoy es ni kyajɔ'ty wyinmɔ'añóty.

¹⁰ Tyaada da'un tugekyu di'ibu Dios ta xytyuknija'am mut yu'ugyujxm ja Espiritu Santu, ja'a ko yu Espiritu Santu tyuk'ijxap tugekyu, es extu ja kukpu nimujaabu wyinma'añ ja Dios.

¹¹ Ma ak ja'ayuty, ¿pán mbaat tnijawu wi'ix ja jyot wyinma'añ tu'ugu ja'ay? Yu'uyu da'un ja 'yanmaja'an ku'am, ¿kudii? Nandu'un jajtpe da'un ko yu Diosu Jya'ajun, yu'uyu da'un ñija'ap wi'ixu da'un ja Dios. ¹² Es udsajtam kyaj ta n'axájum ja winma'añ di'ibu ya naxwiñ, yu'uyu sitay ja winma'añ di'ibu yajkypy ja Espiritu Santu di'ibu tso'omp ma Dios, es da'un njaygyujkam tugekyu di'ibu Dios xyñamo'oyum. ¹³ Pes da'unuts udsaty nmadya'aky mut ja ayuk di'ibu ja Espiritu Santu xytyuk'uxpuktu, es kyaj yu'ujuty di'ibu miimp ma ngu'am winma'añ; ja'ats ja'ay nduk'ijxp ja tuj'ajtun di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy es tjaygyúkadu pánuty tu'umooyudap ja Espiritu Santu.

¹⁴ Mut ko ja ja'ayuty di'ibu kyaj tmadattu ja Espiritu Santu, kyaj mbaat t'axájudu di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy. Pesu tyadu ja'ayuty kyaj tjaygyúkadu di'ibu Dios myeepy es janándap: "Loku winma'añ yu'u." Yu'uyu dan je'eyu di'ibu myudajttap ja Espiritu Santu mbaat tnijawu di'ibu Diosu ja'ay myeepy. ¹⁵ Di'ibu myudajttap ja Espiritu Santu, mbaat yu'ujuty tpayo'oy tugekyu, es ni pán wiinkpu mbaat kyaj pyayo'oyuty. ¹⁶ Ja'a ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: "¿Pán ta t'okwinma'añ'ijxpe ja Nindsun'ajtam? ¿Pán mbaat dya'uxpeky ja Nindsun'ajtam Dios?" Per udsajtam sitay nmudajtam ja Jesukristu wyinma'añ.

3

Paablú esu Apolus, Diosu myuduumbuty

¹ Mugu'ugítuty, kots ijty ma miidsaty nya'uxpaktu, kyaj oj mbaat nya'uxpeky éxtam ja ja'ayuty di'ibu nu'ujjwijts tu'ujjwijtsap ja Espiritu Santu, ja'a oj nya'uxpeky éxtam pánudyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudap o éxtam pánuty jemy ta t'axájudu Jesukristu. ² Pes éxtam mbaat njuna'anam, extu koonum nmooy ja letsyu ma jyapaadyuty nmo'oyut ja kudu'utspu je'xy, mut ko nan kyajnum mbaat xyje'xy ja kudu'utspu je'xy, es extu tyambaat kyajnum mmada'aktu es xyje'xtat ja kudu'utspu je'xy, ³ mut ko da'ñum m'akjiky'attu éxtam pánudyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudap. Jam di'ibu miits mnaydyukmudsip'ajtudap nixim niyam es mdsiptún mdsipkajxta nixim niyam, es da'un xya'ixudu ko ja'ayum mbanajxtap ja wyinma'añ di'ibu kyaj myiñ ma yu Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁴ Ja'a ko miits nidu'uguty mjuna'andu: "Ej Paabluts xy'uxpukpu'ajtp" esu wiinkpu

jyuna'anda: "Uj Apólusats xy'axpukp'a'ajtp", es du'un mnaygyójudu éxtam ja ja'ayaty di'ibu kyaj tpadundu ja Jesukristu.

⁵ Pes anmaagyats, žrónu du'un Apólus?, es žrónu du'un uj, Paablų? Udsaty je'eyu Diosu myuduumbu di'ibu oj mduk'axpákuđu es xymyabúktat ja Dios, es nidu'uk nidu'uk udsaty ndundu ja tuunk di'ibu Nindsun'ajtam oj xymyo'oydyats. ⁶ Mbaat njuna'anum ko ujts nnip ja tuamt, Apólus ty'a'x, peru Diosu du'un di'ibu yajmujx ja tuamt es yaj'ya'k yajpajt. ⁷ Di'ibu nip es di'ibu ta'xp, ni ti yu'ujaty, Diosu du'un tugekyu, mut ko yu'u yaj'yeempy yajpejtypy ja di'ibu yajnir o yajta'xp. ⁸ Di'ibu nip es di'ibu ta'xp, yu'ujaty je'eyu tyuumbu'átudu Dios, esu Dios mųjudydu nidu'uk nidu'uk éxtam tkuydyundu ja tyuunk. ⁹ Udsaty nmuduundu ja Dios, es miidsaty du'un éxtamu Diosu ñax es nandu'un éxtamu Diosu tyujk. ¹⁰ May'ajtungyujxm ja Diósats tu xpyujta'aky éxtamu pojtspu esats nbojtsu'ugut ja potsy ujx, esu tyam wiinkpu pojtspu yajkujxmup ja potsy. Per nidu'uk nidu'uk ya'ixup wi'ix pyotsy, ¹¹ mut ko Dios tu tųajta'aky ja Jesukristu éxtam yu'ayu pyotsy'ujx'áty, es kyaj mbaat pún tųajta'aky jat'u'ugu wiinkpu. ¹² Pún jaa pún ttukjapu ooru, platu, tsujjátypu tsaa, kepy, mųy o waaxk aay ma tyadu tuunk tu tsyo'onda'aky, ¹³ ya'ixup ja tuunk ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja'a ko yajno'kmátsup mut ja juun. ¹⁴ Púndy naty oy tu pyotstu es ja potsy kyaj ja juun yajtóyut, Dios kumáydup; ¹⁵ per di'ibu tu pyotstu es myamada'agyaty ja juun, yajtagóyup ja tyuunk tugekyu, oy yu'u ku'am jyanitsókpat éxtam naak nitse'eky ma ja junya'ank.

¹⁶ Žkyaj xyñijáwudu ko miidsadyu du'unu Diosu tyujk es ko yu Diosu Jya'ajun 'yity ti'igyu miidsaty? ¹⁷ Pún ja pún dyajkutagóyudu tadu Diosu tyujk, Dios yajkutagóyudu tadu ja'ay, mut ko tadu Diosu tyujk, wa'adsu'u. Es tadu tyujk, miidsadyu du'un ku'am.

¹⁸ Exkum pún ñaywyin'uuñaty. Pún ja pún ñayjyáwaty kuwijy éxtam ja naxwíñudu ja'ayaty ja wyinma'añ, nayyajjambítudu éxtam tu'uk di'ibu kyaj ti tjaty, es du'un jy'a'tut éxtam tu'ugu kuwinma'añbyun. ¹⁹ Pesu tyadu naxwíñudu ja'ayadyu wyijy'ajtan, yu'u dun tu'ugu loku winma'añ tųajta'aky ja Dios. Ja Diosu jyaaybyajtan jyuna'añ: "Dios ya'anuguga'ap ja kuwijpyaty mut ja ky'am wijy'ajtan." ²⁰ Nandu'un jyuna'añ jatuk peky: "Yu Nindsun'ajtam ñija'ap ko yu kuwijjya'ayadyu wyinma'añaty ni ti tkatsooty." ²¹ Paaty ni pún kyanayjyáwaty mųj kujxm mut ko tranųjxa'anut tu'ugu ja'ay. Pes tugekyu oytyim tiity, miits mja'a'ajttup, ²² extu uj, Paablų, yu Apólus, yu Peedru, ja naxwíñudu, ja jiky'ajtan, ja o'kun, ja

tyambu, ja óknambu. Miidsaty tugekyu mja'a'ajttap, ²³ es miits mja'a'átudu Jesukristu, esu Jesukristu jya'a'átyuty ja Dios.

4

Apóstalu tyuunguty

¹ Miits mbátudap es xypyjta'aktudats éxtamu Jesukristu pyudajkubu, es ko yu'ats tu xytyuknipáktats esats nya'axpákat ja di'ibu Dios tu ttuknibujtaagu. ² Di'ibu yajtsojkr ma di'ibu tu tii yajtuknipéky, yu'u es tkuydyúnat yajxon éxtamu wyindsán tu tyuknipékyuty. ³ Es mut uj, kyajts nmajpujta'aky óyats miits xypyayo'oydyut ja ndu'unanats, o wiinkru ja'ayudyats nandu'un xypyayo'oydyudats. Uj kyajts ku'am nnaybyayo'oyuty. ⁴ Oyats nganayjyáwuty pekymuut, tyaadu kyaj muut ya'ixy kots uj kyajts nbekyjya'ayaty; yu Nindsun'ajtam yu'u du'un xypyaye'ebuyats. ⁵ Paaty ngajxwujtu kadiibu pán xypyayo'oyut ja tyu'unanaty maanam kyamíññam ja Nindsun'ajtam. Es ko yu'u myínat, yu'u ya'ixudap di'ibu tyam ijtp ayu'udsyu, extu ya'ixudap wi'ix ja ja'ayuty nidu'uk nidu'ugu jyot wyinma'añ, esu Dios 'yanuumudat ko oyu du'un tu ttundu.

⁶ Mugu'ugítuty, ndukmamadya'aktu tyaadu es xytyuk'oy'áttat miidsaty. Nbjtákuu éxtamu ijxpajtan ja Apolus es uj. Di'ibats nmadyakypy, ja'a mut yu'ugyjxmu n'ijxpajtanats miits xy'ijxnagúkadut kadiibu xywyinwa'knáxtat di'ibu ijtp kaxja'ay, es kadiibu pán ñayjyáwudut muj kujxm es t'axtjút jatu'uk. ⁷ ¿Tii dan muut mmuj mgujxmu kadiinam ja mmugu'uguty? ¿Tii dan mmudajttap di'ibu kyaj tu xy'axaju? Es pán tu xy'axaju, ¿ti ko mnaybyujta'agyuty muj kujxm, éxtam ku'am tu xygyanaraty?

⁸ Tu mmukja'aydyáknudu miidsaty es mmudajttap tugekyu di'ibu mdsojktap. Mnayjya'adap éxtamu reyán, es kyaj ti m'oktagoy'ajtxandu mut uudsaty. ¡Kooxyubu da m'okréyuty esats uudsaty nandu'unxyap nrey'attá mut miidsaty! ⁹ Per mut uudsaty, apóstaluty, du'un uudsaty éxtamdsu Dios tu xypyjta'aktu ax'am. Du'un uudsaty éxtam ja ja'ay di'ibu tu yajtunikajxpéty es 'yoogat. Du'un uudsaty éxtam ya'ixypyudsuumbun ko nidugekyu ja'ayuty xy'ixudats es nandu'unu ánkusuty. ¹⁰ Loku uudsaty ja'ay xytyijtu, mut kotsu Kristu nmudundu; ¡miidsaty du'unaty Kristukyjxm m'ittu kuwinma'añbyuty! Uudsadyu du'un ya'ayow ya'ama'atru, es miits mnaybyujta'agudu oy muk. Ja ja'ayuty xytyuknagoo xytyukkaxkoobats uudsaty, es miits myajwindsu'ugudu. ¹¹ Extu tyambaat tats n'ayowdu mudu yuu esu nuduudsu, nipatsy xypatsy uudsaty es axuugudsu ja'ayuty xytyundu. Kyajts nmudaty ja ndujkuty. ¹² Anu'xadats mats ndundu

mudadsu ngu'u. Xykyajxpóktats ja ja'ayaty, per ngunu'xtapts yu'ujaty. Xyryajudijttapts, per nyajkujx nyajnajxtapts. ¹³ Xyñi'o'o xyñiyáxudapts, per n'adsoojumbijttapts yajxón. Extu tyambaat du'unuts xyryujta'aktu éxtamu naxwíñadu pyosta'ak es éxtam di'ibu ja'ayaty pyawa'ku'ktap.

¹⁴ Kyaj nnijáyudu du'un mat ko nyajtsoydu'unga'aja'andu, ja'a du'un n'uwijpy ngajxwijpy éxtamdsu n'u'unk n'una'kun.

¹⁵ Oyxyap miits xymudajtrudu majk milu ja'ayaty di'ibu mmooyudap ja Kristu 'uxxrukun, ujtsu du'un di'ibu mduk'axájudu Jesukristu ko miits n'awa'anudu ja oybyu ayuk. N'okrujtákum ko ujtsu du'un éxtamu mdeedyun ma yu mjiky'ajtan mat ja Jesukristu. ¹⁶ Mat yu'ugyaxmts miits nmanu'xta'aktu es xyryadúndat di'ibats uj tu nnastunu.

¹⁷ Mudu tyaadukyxm nduknigaxtu Timotee, di'ibats njantsytsyejpy es njáwats éxtamdsu n'u'unk ma Jesukristu. Oyt mudúñ ja Nindsun'ajtam. Yu'u mdukjamyátsudap éxtamts uj njiky'aty éxtamu Jesukristu myubujkpu, du'un éxtam nduk'uxpejky ma oytyim maaty ja mubujkputujk ñaymyúkuđu.

¹⁸ Nija'ajaty miidsaty di'ibu muj pátuđer, janándur xytyijy ko kyajts mij nninujxa'añ. ¹⁹ Per tim tsojk nujx ngu'ixa'andu pun janaamp ja Nindsun'ajtam, nétats ndukni'ixudu taadu di'ibu muj pátuđer, ja di'ibu dun mbaat tuñ o je'eyu du'un kyu'ayuk'aty'attu. ²⁰ Ja'a ko ja Diosu kyutujkun, kyaj jyaayaty ma ja kajxy ayuk, ja'a du'un ma ja muk'ajtan. ²¹ Pes, ¿di'ibu dun mdsojktap, kots mij nujx ndukkumudowdu kots nnujxat, o ko nujx ngu'ixtu mat ja tsojkun es ja oyjyot?

5

Mu'induumbu ma mubujkputy ñaymyúkuđu

¹ Tyam, du'un ja'ay jyuna'andu ko jamu ja'ay di'ibu my'induump ma miidsaty, jam nidu'uk di'ibu myuttsunaapy ja kyudaak. Tyadu du'ambu du'un jantsy muj peky, es ni je'eyu kyayajpaaty tadu du'ambu ma yu di'ibu kyaj t'awdattu Dios. ² Ma miidsaty mmuj mbaadudu, ma jyapaadyaty mmay mdajtat. Yu du'ambu ja'ay di'ibu du'un adatsp, koonum tsyékyuty es xy'uxwojppudsúmdat ma miidsaty. ³ Oyats jagam n'ity mat miidsaty, jámats njot nja'ajun ma miidsaty, es tats nbayo'oy yu tadu ja'ay di'ibu tu tuñ ja muj peky. Du'unuts tu nduñ éxtamxyapts uj njámuty ma miidsaty. ⁴ Pes naymyúkuđu mudu Nindsun'ajtam Jesukristu kyutujkun, njam'átapts njot nja'ajun ma miidsaty, es nandu'un jyam'átat ja Nindsun'ajtam Jesukristu ja myuk'ajtan, ⁵ es tukkadúkuđu tadu ja'ay ja mujuk'ugópik Satanás es tyaydyu'unxudat ja ñini'x. Tundu miidsu tyadu es du'un jyodambítat esu 'yanmujajan ñitso'ogut ko myínat ja Nindsun'ajtam Jesukristu.

⁶ Miidsuty, katu xytyukmaj xytyukpaadudu mudu tyaadu di'ibu mduundur. Mnija'adur wi'ix jyana'añ tu'ugu ayuk: "Mut waanabu levaduuru pyade'eky tugekyu tugekyu ja tsajkakyjyútsy." ⁷ Yajka'aktu tugekyu di'ibu myajma'tudur, di'ibu ijtp éxtum levaduuru di'ibu tu ñajxnu, da'un m'ittut éxtum ja jembyu tsajkaaky di'ibu kyaj ti levaduuru tmudaty, éxtum tyam m'ittu, ja'a ko Kristu 'ye'ky udsajtumgyujxm. Yu'u da'un udsajtum nbasku borreegu'ajtum. ⁸ N'oktu'unam ja pasku xuu mut ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru. Ja'a njuna'anam kyaj ti peky, ja'ayu mut ja tay'ajtan es ja wa'ats'ajtan.

⁹ Tu nduknijáyudu ko katu mnaymyáyudu mut ja di'ibáty mu'induundur. ¹⁰ Kyajts njuna'anáñ es xymyastu'uttut tugekyu di'ibáty kyaj jya'a'átyuty ja Dios, éxtum di'ibáty mu'induundur, o di'ibu adsojktur, o di'ibu toon ma'tstur, o di'ibu 'yawdajttur di'ibu kyaj Dyiosuty. Kooxyabu da'un, mdimpadsuudmupxyur ya naxwiñ. ¹¹ Di'ibuts n'andijpy ma ja neky di'ibuts ngajx, pun jam tu'ugu ja'ay ñayñigajxyuty ko yu'u tpaduñ ja Jesukristu es da'uñum myu'induñ, o 'yadseky, o t'awdaty di'ibu kyaj Dyiosuty, o 'yabi'tsuty, o 'yami'ikyjya'ayuty, o mya'tspruty, esu da'umbu ja'ayuty kyaj muut mda'anmúk mwá'kmúkat. Pes da'umbu ja'ay ni je'eyu muut mgakaaymyúktut. ¹² Per uj kyajts xypyaaty nbayo'oyudats ja di'ibu kyaj tmuduñ ja Jesukristu. Miits mbátudur xypya'oyut di'ibáty muut mnaymyúkudu. ¹³ Dios pyayo'oyubu taaduty di'ibu kyaj tmududu Jesukristu. Paaty uxwojppadsámdu tadu pekytyuumbu ma miidsuty.

6

Mubajkputujk yuundu ma fwez di'ibu kyaj Dyiosmuduumbuty

¹ Ko nidu'uguty miits xymyadáttut tu'ugu u'anun mut tu'ugu mmubajkpu, ¿wi'ix ko mnejxy u'umbu ma yu fwez di'ibu kyaj Dyiosmuduumbuty, ma jyapaadyuty xymyu'uunudu ma Diosu jya'ayuty? ² ¿Tii kyaj xyñijáwudu ko Diosu myuduumbuty 'yana'amándur nidugekyu ja naxwiñudu ja'ay? Es pun miidsuty mbaadánur xy'ana'amut ja naxwiñudu ja'ayuty, ¿wi'ix ko kyaj mbaat xya'oyu tadu u'anun di'ibu tim yi'in tim waanu? ³ ¿Tii kyaj xyñijáwudu ko udsajtum n'ana'ama'anam extu ánkusuty? Es ko da'un, ju'un ngapayo'oyum di'ibu xypátum ma tyadu jiky'ajtan! ⁴ Pun ti tsip mudajttur ma tyadu jiky'ajtan, ¿ti ko xykyawin'ixtu di'ibu kyaj myújuty ja kyutujkun ma miidsuty, es yu'u mbayo'oyudur? ⁵ Njuna'añats da'un es mdsodyúndut miidsuty. ¿Tii ni tu'uk jam ma miidsuty di'ibu

mbaāt dyajxeemy ja tsip akū mā Dios m̄duumbūty, es mgajxwījūduť? ⁶ Es miits mnayñi'u'ūnūduť nixim niyam, jes jabaāt ja'ay wyinduuy di'ibū kyaj Dyiosm̄duumbūty!

⁷ Oytyim wi'ix tsooty m̄dūgooyñūduť ak miits ko kyaxe'eky ja tsip mā miidsūty. Nik waanū oy ko xymyūdānūduť ko m̄dūnūduť axūuk o m̄dimmaadsūduť. ⁸ Pes miidsūty axūuk xytyundū es xymyaatstū, ja'abaāt ja mm̄ūgu'uktūjkūty.

⁹ ¿Tii kyaj xyñijāwūduť miidsūty ko di'ibū dū'ūn adūtstūť kyaj t'ixtūt ni nā'a ja Diosū kyutujkūn? Katu mnaywyin'ūnūduť. Pes ni nā'a tka'ixtūt ja Diosū kyutujkūn di'ibāty m̄'induundūť, di'ibāty yajtūgeepy ja pūjk ūkanū wyindsū'kūn, ni yū di'ibū 'yawdajttūť di'ibū kyaj Dyiosūty, ni yū di'ibū pekytyundūť tsoydyu'un m̄m̄ūt ak yedyūjk, ni yū di'ibū dū'ūn pyekytyundūť ak toxytyūjk, ¹⁰ ni yū ma'tspūty, ni yū di'ibū adsojktūť, ni yū ami'ikyja'ayūty, ni yū pi'tskajxpūty, ni yū di'ibū ja'ay wyin'ū'ūndūť es t̄pūjkūduť myeeñ. ¹¹ Dū'ūn ijty nidu'ugūty miidsūty; per tū myajwā'adsūty, tū oy mwū'ūm̄duť m̄ūt ja Dios m̄ūt ja'agyūjxm ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū es m̄ūt ja'agyūjxm ja nDios'ajtūmū Jya'ajūn.

Kyaj nm̄'indu'unūm

¹² Nidu'ugūty miits mjūnā'andū: “Ųj éxtūmū Jesukristū myūduumbū, awā'atstuuyūts n'ity esūts ndūnūt di'ibūts ndsejpy.” Ųj n'adsóyūts miidsūty: Oyūts awā'atstuuy ūj n'ity es ndūnūt tūgekyū di'ibūts ndsejpy, kyaj tūgekyū 'yóyūty esūts ūj ndūnūt. Oyūts tūgekyū mbaāt njatuumbū, kyajts nnayyākūduť esūts xy'ana'amūt oytyi winmā'añūty. ¹³ Wiingátypyū mjūnā'andū: “Yū je'xy nigojū es jodoty ñūjxūt, esū jot nigojū es t'axájūt ja je'xy.” Per ūjts mij n'anmaaydyūť ko Dios yajminaampy ja tiempū mā kyaj nnakyyajtūnā'anūm ja jot es ni ja je'xy. Per ni wi'ix tsoo mbaāt mgajūnā'andū ko yū nnini'x'ajtūm tū yajpūjta'aky es nm̄'indu'unūm, pes ja nnini'x'ajtūm yū'u dū'ūn Nindsūn'ajtūm 'yoy'ajtūngyūjxm, esū Nindsūn'ajtūm yū'u dū'ūn nnini'x'ajtūm 'yoy'ajtūngyūjxm. ¹⁴ Es éxtūm ja Dios dyajjikypyejky ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū, xyajjikypyūka'anūm ūdsajtūm nandū'ūn m̄ūt ja myūk'ajtūn.

¹⁵ Miits mnija'adūť ko mā n'axájūm ja Jesukristū, yū nnini'x'ajtūm dū'ūn wye'emy nidu'uk nidu'uk éxtūm tuk pekyjyaty ja Jesukristū ñini'x. ¿Tii nbūjkūpts tuk peky ja Jesukristū ñini'x es nyajnaybyūādūduťs m̄ūt tu'ugū kujēñdyo'oxy es dū'ūn wyū'ūmūt ti'igyū m̄ūt yū'u? ¡Ni wi'ix tsoo! ¹⁶ ¿O tii, kyaj xyñijāwūduť ko di'ibū naybyuwa'kūť m̄ūt tu'ugū kujēñdyo'oxy, nimajtsk ti'igyū 'yittūť? Pes ja Diosū jyaaybyajtūn jyūnā'añ: “Ko tu'ugū yedyūjk ñaybyuwa'agūty m̄ūt tu'ugū toxytyūjk, dū'ūn wyū'ūm̄duť nimajtsk éxtūm tu'uk je'eyū nini'x.” ¹⁷ Per ko

n'axájum ja Nindsun'ajtum, ti'igy yity ja njot nja'ajun'ajtum mat yu'u.

¹⁸ Kuga'aktu ja mu'induunk. Oytyim di'ibu wiinkruy ja peky di'ibu ja'ay tyimpy, kyaj dyajnibaxutaku ja ņini'x. Per ja di'ibu mu'induump, mydugeepy ja kyum nini'x. ¹⁹ ¿Tii kyaj xynijawudu ko yu mnini'x yu tsyunaaydyaknu Espiritu Santu, di'ibu Dios mmooyudu, es ko ja Espiritu Santu 'yity ma miidsaty? Paatykyjxm miits kyaj mnayniwindsun'atudu ku'um, Diosu du'un nWindsun'ajtum, ²⁰ mat ko yu'u kyubajt ja di'ibu udsajtum oj xyjapatum. Du'un mbaat njuna'anum ko oj xyju'uyum es du'un xyja'ay'ajtum. Paaty udsajtum nyajtu'unum ja nnini'x'ajtum extumu Dios ttseky.

7

Kajxwjun wi'ixu kasaadutjk jyiky'attut

¹ Tyam n'adsoojumbityuts di'ibuts miits xyajtudup. Tu'yajtanu'u ko oy es kyaj ja'ay pyaktu. ² Per kom ta nimay di'ibu mu'induundup, paaty nidu'uk nidu'ugu yedyjkaty mydatup ja kyum nado'oxy, es nandu'un nidu'uk nidu'ugu toxytyjkaty mydatup ja kyum ņa'ay. ³ Yu kasaadu yedyjk kyudyunup di'ibu patup ttunat mudu ņado'oxy es nandu'un ja kasaadu toxytyjk kyudyunup di'ibu patup ttunat mudu ņa'ay. ⁴ Yu kasaadu toxytyjk kyaj yu'u je'eyu natyu'uk tja'a'aty ja kyum nini'x, muut ja ņa'ay tja'a'attu. Es nandu'unu du'un ja kasaadu yedyjk kyaj yu'u je'eyu natyu'uk tja'a'aty ja kyum nini'x, muut ja ņado'oxy tja'a'attu. ⁵ Katu mnayjyjkugajxudu nixim niyam, ni ja yedyjk es ni ja toxytyjk. Pun mnay'uu mnaygyajxudup es mnaymyastu'uda'anudu tuk tiempu es mgajxta'aktut es ok mnaybyuwa'agudut jatugok, mbaat du'un xytyundu ko tu xy'agajxtuku pun naak xu mnaymyastu'uda'anudu. Per ko tpaadut ja tiempu, net jatugok mnaybyuwa'agudut, kadiibu ja mujku'ugork Satanás myajpekytunudut mat ja wiinkru ko m'awa'xy'ittu.

⁶ Dios kyajts xytyuknipejky es n'anumudu tyadu, je'eyudsu du'un njuna'añ extum tu'ugu ngajxwjunuts. ⁷ Uj jajunaambuts es du'unxyup nidugekyu mjiky'attu naydyu'uk extum uj. Per w'ixum ja Dios mmo'oyudu nidu'uk nidu'uk ja madakun, du'un mjiky'attut naydyu'uk o kasaadu.

⁸ Uj n'anumudu miidsaty naydyu'uk unakaty, kixyado'oxyaty esu ku'ekytyo'oxyaty, oy ja'ijty ko kyaj mbaktu, extum ujun. ⁹ Per pun kyaj mmada'aga'andu m'ittut naydyi'igyaty, waanu oy es mdimpaktut, kadiibu mnayyajtodyudut mudu tsojken.

10 Per ja di'ibáty tū pyaktu, nduk'ana'amdupts es kyaj űaymyastu'ududat. Tyadu ana'amun tūy'ajtunū. Kyajts űj n'ana'amunaty, ja Nindsun'ajtam du'un ja 'yana'amun. 11 Es pun ja pūn tmastu'uty ja űa'ay, naydyi'igy du'un 'yítaty, o nik oy ttmnijodumbítat ja űa'ay. Nandu'unu yedyujkuty kyaj tmastu'udat ja űudo'oxy.

12 Yū wiinkraty n'anmaabyuts mududu ngu'um winma'añ. Ko pun jaa yū nmamubujkpu'ajtam tūdo'oxy'áty tu'uk di'ibu kyaj nmamubujkpu'ajtam es 'ya'ijxup tsyūnut mudu űa'ay, yū nmamubujkpu'ajtam kyaj tmastu'udat ja űudo'oxy. 13 Es pun yū nmamubujkpu toxytyujk myudajtypy tu'ugu űa'ay di'ibu kyaj nmamubujkpu'ajtam, pun 'ya'ijxup tsyūnut mudu űudo'oxy, kyaj tmastu'udat ja űa'ay. 14 Mut ko ja kasaadu yedyujk di'ibu kyaj Dios tmaduñ es 'yakjiky'aty mudu űudo'oxy di'ibu Diosmuduump, 'yaxájup ja Diosu kyunu'xun mut yū'ugyujxm ja űudo'oxy. Es ja kasaadu toxytyujk di'ibu kyaj Dios tmaduñ es 'yakjiky'aty mudu űa'ay di'ibu myadiimpy ja Dios, 'yaxájup ja Diosu kyunu'xun mut yū'ugyujxm ja űa'ay. Paaty ja 'yu'unk 'yuna'kuty kyaj dyu'unaty éxtamu di'ibu kyaj Dios tmaduñ. Ni'igu t'axaju ja Diosu kyunu'xun mut yū'ugyujxm ja tyaak o tyeety di'ibu Diosmuduump.

15 Pun ja di'ibu kyaj tmaduñ ja Jesukristu tmastu'uda'añ ja űudo'oxy o űa'ay mut ko tmaduñ ja Jesukristu, na'ix wa'an tnejxy. Pun du'un tseky, ja kasaadu yedyujk o ja toxytyujk di'ibu myadiimpy ja Jesukristu, kyaj jyatyimnigutíkyaty es kyaj űaywya'xudat, ja'a ko mut ko kyanaywya'xudat, ta nujx dyajtáku tsipkajxy. Es ja Dios tū mdukniwówudu es mjiky'áttat agujk jotkujk. 16 Mut ko mij toxytyujk, Jesukristu myubujkpu, kyaj xyñijawu pun mijtskyujxm ja mña'ay di'ibu kyaj yū'udyu Jesukristu myubujkpu tmabúkat ja Jesukristu es űitso'ogat. Es mij yedyujk, myubujkpu Jesukristu, kyaj xyñijawu pun mijtskyujxm ja mudo'oxy di'ibu kyaj yū'udyu Jesukristu myubujkpu tmabúkat ja Jesukristu es űitso'ogat.

17 Oytyim wi'ix tsooty, nidu'uk nidu'uk mjiky'áttap du'un éxtam ja Dios myajmada'agudu, es du'un éxtamu naty m'ittu ko ja Dios mwoojudu. Du'unats nyajnigutúku majaty ja mubujkratujk űaymyúku. 18 Pun ja Dios wyeepy nidu'uk di'ibu tū yajtsíky waanu*, wa'anu tyaadu twe'emy du'ūñ. Es pun wyeepy tu'uk di'ibu kyaj tsyíkyaty waanu, wa'an kyaj dya-jtsíky. 19 Oy tū yajtsíky o kyayajtsujkpu, ni ti tkatsooty. Di'ibu sitay nigutiky es nguydyu'unam, ja'a es ndu'unam éxtam ja Dios dyajnigutúku. 20 Nidu'uk nidu'ugu ja'ayaty wyu'amut éxtamu naty ko ja Dios wyooju. 21 Pun juyu naty m'ity ko Dios

* 7:18 Ix Lukas 1:59.

mwoojū, katū ti xyjawū mūt yū'u. Per pūn mmo'oyánūdap ja m'awa'atstum'ajtūn, axájūdu. ²² Pes di'ibū naty juy ijtp ko Dios wyoojū es tmábúkat ja Nindsūn'ajtūm, tyam awa'atstúm mā Nindsūn'ajtūm; es nandū'un jajtrū dū'un ja ja'ay di'ibū naty ijtp awa'atstúm ko Dios wyoojū, tyam 'yity juybyūn mā yū Jesukristū. ²³ Dios tū mjúyūdu tsobaaty. Katū mnayyákūdu éxtūm juybyūn mā yū ja'ayūty. ²⁴ Pes dū'un, mūgu'ugítūty, wa'an dū'uñūm nidu'uk nidu'uk t'ity éxtūm ko ja Dios wyoojū.

²⁵ Tyam n'adsoojūmbítūyts di'ibūts xyajtūndap pūn mbaat pyuktū m'u'ungū kixyūdo'oxyūtypyū, o kyaj. Yū Nindsūn'ajtūm Jesukristū kyaj oj xytyukmūnikaagūts ni ti kajxwíjūn mūdu tyāādū dū'ūmbū; per nwinmā'añmyoodyūpts ūj, éxtūm tu'uk di'ibū mbaat xymyūbuktū ja'agyūjxm ko Nindsūn'ajtūm tūts xpya'ayoy. ²⁶ Mūt ko tyam nyajnajxūnū nimūjāā ja tiempū, pāaty ūjtsūmū ngu'ūm winmā'añ nik oy ko ja ja'ayūty 'yak'ittū dū'uñū. ²⁷ Pūn jamū mnūdo'oxy, kyaj xymyastu'udūt; es pūn kyaj pūn, kyaj xy'ūxtā'ayūt. ²⁸ Es pūn mbūjktūp, kyaj yū'u pyojpūty. Per di'ibáty pūjktūp, tyimmadatāndap ja 'yamay jyotmāyūty mā tyādū jiky'ajtūn, es ūj kyajtsū tyāādū njatseky.

²⁹ Mūgu'ugítūty, di'ibūts nja''andijpy, yū'u tyāādū ko waanū je'eyū n'akmūdajtūm ja tiempū. Aya bom ja di'ibáty kasaādūty dū'un 'yakjiky'áttūt éxtūmxyūp tū kyadimpuktū. ³⁰ Di'ibū ijttūp jotmaymyūūt, dū'un 'y'ítūt éxtūm kyadimmay kyadimtajtū. Di'ibáty ijt xoondap, naybyūjta'agūdap éxtūm kyadimxondā'aktū. Es di'ibáty ti tū tjuudyū, jiky'áttūp éxtūm tkadimja'ajūty di'ibū naty tū tjuj. ³¹ Di'ibū yā naxwiiñ mduk'ijt mdukxoondap, myajtūndap ja'ajūn mūūt, ni xykyadimtukmūj xykyadimtukpāādūt, mūt ko najx kūjxp di'ibū ijtp naxwiiñ.

³² Ndsejpyūts es miits kyaj ti mnaydyukmay mnaydyuktājūdūt. Yū naydyu'uk ūnā'ktūjk yū'u 'yāā'ajty jyot'ajtypy wí'ix mbaat tmūjjāwū Nindsūn'ajtūm. ³³ Per ko pyūjknūdu, yū'u myaay wyijtsypy di'ibū yā naxwiiñ es wí'ix mbaat dyajxonda'aky ja ñūdo'oxy. ³⁴ Nan tūgatsyū'u yū kasaādū toxytyūjk mūdu di'ibū kyaj kyasaādūty. Ja di'ibū kyaj kyasaādūty wyinmā'añ'ajtypy di'ibū jya'a'ajtypy ja Nindsūn'ajtūm es dū'un 'y'ítūt wā'ats mā Dios, dū'un ja ñini'x es dū'un ja 'yanmūja'an. Per ja kasaādū toxytyūjk myaay wyijtsypy ja di'ibū ijtp naxwiiñ es wí'ix dyajxondā'agūt ja ñā'ay. ³⁵ Tyāādū n'anūmūdu ja'a es xytyuk'oy'áttūt es kyaj mūt kots nyajkubéky ko pūn pyekey. Ndukūmūdsojktūp tu'ugū oybyū jiky'ajtūn di'ibū mūūt mnaygyūyákūdūt amumdu'uk mā yū Nindsūn'ajtūm.

³⁶ Es p̄n jaa n̄aak jyuna'añ ja u'unkteety ko waanu oy esu ñ̄ux pyákut, ja'a ko yu jymujt wimbajt'adútsp, es p̄n 'yijxy ko ja 'yu'unk kyaj t'a'ixu 'yítat naydu'uk, du'anu dun mbaat ttuñ éxtam 'yoybyudsu'amxudat. Mbaat dya-jpéky. Taadu kyajpu pyojp̄ty. ³⁷ Es p̄n yu u'unkteety kyaj dyajp̄ka'añ ja ñ̄ux, mut ko t'ixy ko myudán̄p 'yítat naydyi'igy, es p̄nu tadu u'unkteety junaamp es 'yítat kixyudo'oxy ma yu tyeedyu tyujk, pes oy du'an ttuñ. ³⁸ Pes du'an yu jawyiimbu u'unkteety oy du'an ttuñ ko yu 'yu'unk dyaky es pyákut, per ja myumajtskpu u'unkteety waanu oy ttuñ ko kyaj dyaky ja 'yu'unk es pyákut.

³⁹ Nigutiky es tu'ugu kasaadu toxytyujk 'yítat yu'uyu mut ja ñ'a'y maanum 'yakjiky'aty; per ko ja yedyujk 'yo'knut, niwa'ats kuwa'ats wye'emy tadu ku'ekytyo'oxy es pyákut mut di'ibu yu'u tsyejpy, yu'uyu di'ibu sitay nandu'an myubejkyry ja Jesukristu. ⁴⁰ Per u juna'añats ko waanu oy es kyaj jatugok pyákut, es u junaambats ko nmudajtypyuts ja Diosu Jya'ajun kodsu du'an njuna'añ.

8

Je'xy di'ibu jyatukwindsu'kup ja agojwinnáx

¹ Tyamdsu net n'adsoojumbíty ja di'ibats xyajt̄ud̄ap yu'ugyujxm ja je'xy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáx. Nnija'am ko nidugekyu nmudajtam ja jaygyujkan. Yu jaygyujkan yu'u du'an yajmuj yajpát̄ap ja ja'ayuty, per ja tsojkan yu'u du'an yajmujwiin yajkajaaj̄ap ja ja'ayu myubujkan. ² P̄n ja p̄n ñaymyujkuya'axyuty ko yu'u tniyawu oynu'anun, kyaj tniyawu éxtam dun pyaadyuty tnijáwut. ³ Per di'ibu tsyejpy ja Dios, ixu'ajt̄ap ja Dios.

⁴ N'okmadyákum ja je'xy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáx. Tu'ajt̄anu'u ko ni tu'ugu agojwinnáx kyaj ti ttsooty, es tu'ajt̄anu'u ko ti'igy je'eyu Dios, kyajpu wiinkpu. ⁵ Oy nija'ajuty juna'andu ko ta nimayu dios esu windsún̄ty tsajpót̄m es naxwiñ, ⁶ udsajtam nnija'am ko ta ti'igy Dios di'ibu nmadu'unam es ma tugekyu tsyondaky di'ibu jaa'ajtp; es nan nnija'am ko ta ti'igy Windsún, yu Nindsun'ajtam Jesukristu di'ibu mut tugekyu oj yajkojy es di'ibu xyajjiky'ajtam.

⁷ Per kyaj nidugekyu tnijáwudu tyadu du'ambu winma'añ. Naaguty du'añum t'awdajttu agojwinnáx, ku'am tjáwudu ko pyojp̄ty p̄n jyu'xt̄ap ja je'xy di'ibu tu ñejxy windsu'kan ma agojwinnáx. ⁸ Tu'ajt̄an ko di'ibu nju'xum, kyaj yu'ugyujxm̄ty xy'axájum ja Dios; pes kyaj nduk'oybyudsu'am̄m p̄n nju'xum es ni ngajajtam axuk p̄n kyaj nju'xum. ⁹ Naygywentu'át̄udu ko ti xytyundu. Oy miidsaty ti xytyúndut es kyaj xyp̄ykyjyáwudu, kyaj du'an xytyúndut

pun ja'agyujxm xyajpekykya'ada ja mmagu'uk. ¹⁰ Ja'a ko pun tu'ugu mmagu'uk myubejkyry ko kyaj 'yoyuty ko ja'ay tje'xta ja tsu'utsy di'ibu ta yajtukwindsu'ugadu agojwinnaxuty, es m'ijxap ko mgay m'iiky ma agojwinnaxuty yajwindsu'ugadu, kya ja da xyonda'agut es tje'xtat ja tsu'utsy di'ibu ta yajtukwindsu'ugadu agojwinnaxuty? ¹¹ Es du'un mat ja'agyujxm di'ibu mij mnija'ap xyajtugoy ja mmagu'uk, es mat yu'ugyujxm nandu'un 'ye'ky ja Jesukristu. ¹² Es ko du'un xyajpojpatunat ja mmagu'uk di'ibu jya'ap ko kyaj 'yoyuty ko ja'ay tje'xta tadu tsu'utsy, exta mbojpatuump nandu'un mij ma ya Jesukristu. ¹³ Paadyuts uj njuna'añ ko ni na'ats nganakyyu'xat jatugoku tsu'utsy pun mat yu'ugyujxm nyajtugoyuts uj ja mmagu'uk'ajtam.

9

Wi'ix ja Paablē dyajtuñ ja 'yawa'atstuuy'ajtan

¹ kTii kyajts uj xytyijy mbaat nduñ di'ibats ndsejpyu? kTii kyajts uj n'apostulaty? kTii kyajts uj ta n'ixy ja Nindsun'ajtam Jesukristu? kTii kyaj miits xy'axajudu Jesukristu mat ko n'awa'anudu ko yu'u xyajnitsokumu? ² Wa'anu da wiinkpu xykya'axkaptats kots uj n'apostulaty; per tay'ajtan kots midsu du'un xy'uxkaptu, ja'a ko xymyubaktu Nindsun'ajtam ja'agyujxm ko n'awa'anudu jya'a es ja'agyujxm tyu'ajtanduku kots uj n'apostulaty.

³ Du'unats n'adsoojambity di'ibatyats xyñi'o'o xyñiyaxudap. ⁴ Ko uj nandu'un xpyatpats es n'axajut di'ibats xmyoodyup esats ngay n'uugudats, ⁵ es nan mbaadats nnado'oxy'aty tu'uk di'ibu Diosmaduump, du'un extam ttundu ja wiinkpu apostulaty es ja Nindsun'ajtam Jesusu myuga'axuty esu Peedru. ⁶ kO mjanandap miidsaty xytyijy ko uj esu Bernabee, je'eyats nimajtskuty kyaj mbaat nmastu'uttu ja ngu'umduunk esats ngajxwa'xtat ja Diosu 'yayuk? ⁷ kTii, di'ibu soldaadu'ajtp ku'am ñayñigastadyu? kEs tii, di'ibu kyuyiipy kyudajpy ja uuvu kam kyaj mbaat tje'xyu? kEs tii, di'ibu borreegukwentu'ajtp kyaj mbaat t'iiky ja letsu di'ibu mya'tsyryu? ⁸ Es exkam mjunaambudu ko uj njuna'añudsu du'un mududsu ngu'am winma'añ, per nandu'un tmadya'aky ja Moisesu 'yana'amun. ⁹ Pes du'un jyuna'añ: "Katu xy'ajiitsy ja noviu ma twindeñ ja triigu." Tu'ajtanu'u ko Dios kyaj du'un jyuna'añ mat ko tpa'ayoy ja yuubu, ¹⁰ udsajtamgyujxmty du'un jyunañ; mat ko udsajtam n'oy'ajtanguujxm Moisesu 'yana'amun jyuna'añ es ja yaj'yuubu es nandu'un ja triigu winda'ambu tyundu es t'ajot'attu es t'axajudat di'ibu patap ma ja pujta'aky pyude'eky. ¹¹ Nandu'un jajtpu du'un, ja'a ko udsaty, tats miits nadu'añ nduk'uxpaktu ja Diosu 'yayuk, xyjapapats

oynu'anun n'axájudats miidsu mbudu'jkan. ¹² Pes punu wiinkpety 'yawijxtap es miits xypyudákadut, uudsaty waanu ni'igats xyjapaattu.

Tuy'ajtanu'u ko kyajts nyajtuundu di'ibats xyjapáttap. Nik ni'igats tu nmudánadu óyats ti xyjatugoy'ajtxubudu. Du'unats ndundu kadibats nyajtu'adúktut ko yajkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu nimadyakpy.

¹³ Miits mnija'adup ko di'ibáty jap tuundur ma maj tsajptajk, yu'u nijiky'ajttap di'ibu jap ma maj tsajptajk. Ja'a njuna'anam di'ibu jap ma ja artal tuundur ma yajpajta'aky ja windsu'kan, es yu'ujaty pátudup tja'xtut oynu'anun ja tsu'utsy di'ibu jap yaj'yajkp windsu'kan. ¹⁴ Nandu'unu du'un yu Nindsun'ajtam tyuknibujtáku ko yu di'ibáty kyajxwa'xtap ja oybyu ayuk, tadu tyuunk tyukjiky'áttap. ¹⁵ Per uj ni na'anamts ngayajtúñ di'ibats xyjapatp, ni je'eyats miits ngatuknijáyudu tyaadu esats ti oynu'anun xymyo'oydyudats. Nik óyats ndim'oogut ma'anamts xykyapujkudu tyadu jotkujk'ajtan di'ibats nmada'jtypy kots nadu'aññ ngajxwa'xy ja oybyu ayuk.

¹⁶ Uj kyajts mbaat ndukmaj ndukpaadu mats ngajxwa'xy ja oybyu ayuk, mat ko yu'udsu du'unu Nindsun'ajtam tu xytyuknipeky esats ndúnut. ¡Paaty, puroobu uj pun kyajts nguydyúñ! ¹⁷ Kooxyu'pts uj ku'um tu n'okwin'ixy ngajxwa'xa'aññats ja nitsokun éxtamts ndukganarata'añ, n'axáju'xyu'pts ja nmaju'uññats; per uj kyajts nwin'ijxy ku'umu tyadu tuunk, Diósudsu du'un xywyin'ijx es xymyooyudsu tyadu tuunk. ¹⁸ Pes, ¿ti majju'uññats n'axáju'p? Yu'u je'eyu tyaadu kots ngajxwa'xy ja oybyu ayuk namay'ajtan es ni nga'amdóyats esu ja'ay xypyudákadut éxtamts xyjapaaty kots uj n'apóstaluty.

¹⁹ Kyajts uj tu nyajtukmudeeky pán; per du'unats nnaygy-oyjaty éxtamu tuumbu juybyu ma nidagekyu ja'ayuty, es du'un nduk'axájudats ja ja'ayuty ja Jesukristu nu'unats nmada'aky. ²⁰ Paaty kots n'ity ma yu israelítaty, du'unats n'ity éxtam yu'ujaty, es du'un t'axájudat ja Jesukristu; es mat ja di'ibu pyanajxtap ja Moisesu 'yana'amun, óyats uj tadu ana'amun patku'uy nga'ity, ijtpats éxtam tu'uk di'ibu pyanejxypyu tadu ana'amun es du'un t'axájudat ja Jesukristu. ²¹ Nandu'un jajtpu du'un mat ja di'ibu kyaj 'yisraelítaty di'ibu kyaj tmudaty ja Moisesu 'yana'amun, ijtpats nandu'un éxtam di'ibu kyaj 'yisraelítaty, ja'a du'un es t'axájudat nandu'un ja Jesukristu. Kyajts njuna'añ ko kyajts nguydyúñ ja Diosu 'yana'amun; pes Jesukristu 'yana'amunats xyajkutujkp. ²² Kots n'ijty mat ja di'ibu kyaj tmudaty maj wiin kajaa ja myubujkan, nandu'unats nnaybyujtáku éxtam di'ibu dan kyaj tmudaty maj wiin kajaa ja myubujkan. Kots n'ijty mat otyim di'ibu ja'ayuty, nandu'unats nnaybyujta'agyuty éxtam yu'ujaty, es

du'un naaguty ņitso'oktat. ²³ Ndúñats du'un tugekyu tyaadu mat yu'ugyujxm ja oybyu ayuk, es du'un di'ibu myudoodup pyaadudat ti'igyu mat uj ja nitsokun.

²⁴ Tū xyñjávudu miidsaty ko mā tu'ugu puy'kkijxyuk, nidugekyu ja puy'krū puy'u'uktū, per je'eyu ti'igyu di'ibu 'yaxájup ja may'aty. Pes éxtam ja'ay di'ibu puy'kkijxyup yajmay'áty, nandu'un miits xy'ixtat wi'ixu Dios ttseky es mjiky'áttat, es du'un mmay'átudat.

²⁵ Nidugekyu di'ibu puy'kkijxyuyándup, nayjyujp'ijxudup es nayjyujwijtsambijtadup otyim di'ibaty maut. Du'un ttundu es tganaráttat ja koronu ak ujts aaybyu di'ibu pojūn ņi'xy; per udsajtūm nnayjyujp'ijxūm es nmūmudo'om ja Dios es du'un yu'xymyay'ajtūm mat tu'ugu koronu di'ibu ni na'a kyani'xy.

²⁶ Paaty ujtsu du'un éxtam ja oybyu puy'krū di'ibu puy'krū tūy mā puy'kja'ta'añ. O mbaat njūna'anam ko kyajts uj du'un éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu koxaamp es tugok tugok tnixaje'eky, kyaj jya'ty ja kyoxy. ²⁷ Uj ndukkumudeebyats ja nnini'xats es njūwijtsambityats yajxón, kudiibats uj nujx nwe'emy uxkumay óyats ja'ijty njakajxwa'xy ja oybyu ayuk.

10

Kajxwíjūn es kyaj n'awdajtam di'ibu kyaj Dyiósaty

¹ Ndsejpyats es miits xyñjávudat mugu'ugítaty, ko yu n'aptūjk'ajtūm 'yijttū nidugekyu yoots patku'uy, es nidugekyu ttuknajxtū ja Tsapts Jikymyejyñ. ² Es du'un mbaat njūna'anam ko nidugekyu ja'ajaty oj ņubajtta'aydu yoodsóty es mā ja jikymyejyñ ko ņaygyujkūdu mā Moisés. ³ Es nandu'un nidugekyu tju'xtū ja je'xy di'ibu Dios mooyūdu, ⁴ es nidugekyu t'uktū ja nū di'ibu Dios yajk, ja nū di'ibu yajpūdsūm tsāgaadsóty; esu tadū tsāgaats yu' du'un kyudūnaapy ja Jesukristū di'ibu naty nujxp mat yu'ujaty. ⁵ Oy yu'ujaty nidugekyu oj jyamo'oyūdu tyādū Diosu kyunu'xūn, jatim jawaanu kyadim'o'ktaaydu māj ittum mat ko tkamūmūdoodū Dios.

⁶ Tugekyu tyaadu du'un tyuun jyajtu éxtam tu'ugu ijxrajtan mat udsajtūm, kudiibu nbadu'unam di'ibu kyaj 'yóyaty, éxtam yu'ujaty 'yadatsta. ⁷ Paaty miidsaty katū xymyay'at xywyindsu'ugūdu agojwinnáxaty, éxtam yu'ujaty nimay 'yadatsta, éxtam jyūna'añ ja Diosu jyaaybyajtan: “Ja ja'ayaty ņaxwa'tstū kaay ukpū, es pyūdu'uktū ajts xondakpū.”

⁸ Kyaj nmū'indu'unam, éxtam yu'ujaty nimay 'yadatsta, es 'yo'ktū i'px tūguk mil mā tu'ukpū je'eyu xū. ⁹ Es nan kyaj nmū'adūgo'oy nmūgajxtūgo'oyūm ja Nindsūn'ajtūm Dios, éxtam naaguty yu'ujaty ttuundu, es paaty 'yo'ktū ko tsyu'tsūdu awa'andsa'añty. ¹⁰ Es kyaj nduk'ak'ajtūm ja Dios, éxtam

yu'ujuty nija'ajuty ttuk'ak'ajttu, es paaty ya'o'kudu ja anklus di'ibu Dios kyajx.

¹¹ Tugekyu tyaadu du'un jyajtu ma n'aptajk'ajtam es yajpajtaky jaaybyety ma Diosu jyaaybyajtan extam tu'ugu iixrajtan, es nnaydyuk'awij nnaydyukkajxwijam, udsajtam di'ibaty jiky'ajtam ma yu Nindsun'ajtam Jesukristu tymminannu. ¹² Paaty di'ibu nayjya'ap yajxon 'yity mudu Dios, naygywentu'atudup kadiibu pyekykya'at. ¹³ Ko ti myajpekytyuna'anudu, ti'igu yu'u extam di'ibu kyu'ijx kyubatudup nidugekyu ja'ayaty. Ja Dios yu'u mbudakudup miidsaty, pes yu'u kyaj mna'ixudat es mbekytyundat pan kyaj mbaat xymyutada'aktu; nik ni'igu ko myajpekytyuna'anudu, net ja Dios mya'awatsxudat es myajnaxudat wiink tsow.

¹⁴ Paaty mugu'ugitaty, katu xymyay'at xywyindsu'ugudu agojwinnaxyty. ¹⁵ N'anuumudu du'un, extam ja ja'ayaty di'ibu uyjyaygyujk kajxyjyaygyujkudup, es miidsaty ku'am mbaat xpyayo'oydu di'ibu yam n'anmaaydu. ¹⁶ Ko n'ukum ja vynu ma ja kaluz, yu'ugyujxm nja'aygyudakum ja Dios, es paaty ti'igu n'ijtam mut ja Kristu ne'pyngyujxm; es ko ndujkwa'xum ja tsajkaaky es nga'ayum, paaty ti'igu n'ijtam ja Kristu nini'xkyujxm. ¹⁷ Pes kom tu'uk je'eyu ja tsajkaaky di'ibu ndujkwa'xum es nga'ayum; oy njanimay'ajtam, nyajti'igyum ja nini'x tu'uk.

¹⁸ Paktu kwentu ma yu israelitu ja'ayaty. Punaty jy'xtup ja je'xy di'ibu tu yajpajta'aky windsu'kun ma ja artal, nayyajti'igudup mudu myagu'uktajk es Dios t'awdattu ma ja windsu'kun. ¹⁹ Kyajts njuna'añ ko yu agojwinnax es ja tsu'utsy tmudaty ja muk'ajtan. Oy ja tsu'utsy tu jyanejxy windsu'kun ma agojwinnax, ni wi'ix tsoo kyatugatsy. ²⁰ Yu'uts n'andijpy ko di'ibaty kyaj t'ixy'attu Dios es yojxtup ti oynu'unun, yu'ujuty tyukmoyojxtup ja majku'ujuty, es kyaj yu'udyu Dios, es kyajts ndseky es miits xpyyutaan xpyuwa'aktat ja majku'ujuty. ²¹ Kyaj mbaat xytyuk'uugudu ja Nindsun'ajtam kyaliz es xytyuk'uugudu ja majku'ujudyu kyaliz, es ni mbaat mgakay ma ja Nindsun'ajtam myeesu es nandu'un mgaydyat ma ja majku'ujudyu myeesu. ²² ¿O yu'u du'un es nyajjot'ambujkam ja Nindsun'ajtam? ¿Tii wa'anu da udsajtam nmudajtam waanu ni'igu muk'ajtan kadiinum yu'uju?

N'oktu'unam di'ibu yajmajiwiin yajkajaajap ja ja'ayu myubujkan

²³ Du'un jyuna'andu: "Nigutiky esats oytyiity ndunat di'ibats ndsejpy"; per kyaj tugekyu ttuk'oy'atut, es nan kyaj tugekyu tpuduku ja ja'ay es jyiky'attat extamu Dios ttseky. ²⁴ Ni pun je'eyu tka'xta'ayut di'ibu yu'u ku'am tyuk'oy'atup, per nandu'un t'xta'ayut esu wiinkpety ttuk'oy'attat.

25 Mbaat xyjuudyu es xyju'x xypyúktut di'ibu to'kup maayóty, katu xyajtúy ma tsyooñ es kyaj yajpekyjyáwut; 26 mut ko tugekyu di'ibu naxwiñ yajpátp, Nindsun'ajtum Diosu jya'a'ajtypy.

27 O pun jaa naak di'ibu kyaj yu'adyu Dios muduumbu es mwówadut kaay ukpu, es pun miits mnajxándup, ju'x tugekyu di'ibu mmooyudup. Kyaj xyajtúwut ma tpeky es kyaj yajpekyjyáwut. 28 Per pun nidu'uguty mdukmumadyákudup: "Tyadu tsu'utsy yu'u tu yajpujta'aky windsu'kun ma yu agojwinnáxuty", katu xyje'xy, kudiibu tpekyjyáwut di'ibu tu m'anu'amxuty. 29 Yu'uts nmadyakypy es kyaj ja wiinkpu tpekyjyáwut, kyaj yu'ujuty es xypyekyjyáwut. Naak mbaat dyajtúy: "¿Ti ko yajpayo'oy kots nduñ di'ibu wiink ja'ay jya'ap peky? 30 Es pun uj nja'aygyudákypyuts ja Dios mut ja di'ibats ngaay n'i'kypy, ¿ti kots xyñi'ow xyñiyaaxu kots ngay n'iiky esu Dios nja'aygyuda'aky?" 31 Pes oytyiity di'ibu mdiimpy, pun mgaay m'úktup, o mduundup oytyiity, tugekyu xytyúndut es du'an ja ja'ayuty tmuj'ix tmujjáwut ja Dios. 32 Katu ni pun xykyayajnibaxutúku mut ja di'ibu mdiimpy, oyyu'ujuty ja di'ibu israelitu o kyaj 'yisraelituty, o di'ibu Nindsun'ajtum Jesukristu myuduumbu. 33 Pes uj, di'ibats ndiimpy, ja'a es nidugekyu ja'ay t'oyjyáwut; kyajts uj n'uxta'ay wi'ixuts ku'am nduk'oy'átut, ja'ats n'uxtaapy esu mayjya'ay ttuk'oy'áttut es du'an t'axájudut ja nitsokun.

11

Wi'ix jya'ay'áttut ja toxytyujkuty ma mubujkputujk ñaymyúku

1 Paaty padundu ja ngajxwíjunuts, éxtamts uj nandu'an nbaduñ ja kyajxwíjunu Nindsun'ajtum Jesukristu.

2 Mugu'ugítuty, ngumaaydyup mut ko byeenuts miits xyjamyatsta es ko xypyanu'jxtu ja xpujkan di'ibu tu nmo'oydyu. 3 Ndsejpyuts es xyjaygyúkadut ko yu Jesukristu yu'u du'an ñigubajk'ajtypy nidu'uk nidu'ugu yedyujk, esu kasaadu yedyujk yu'u du'an ñigubajk'ajtypy ja ñado'oxy, du'an éxtum ja Dios tnigubajk'áty yu Jesukristu. 4 Pun tu'ugu yedyujk kyajxta'aky o tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk kupxu, yu'u du'an kyawindsu'kup ja Jesukristu di'ibu nigubajk'ajtup; 5 per pun tu'ugu toxytyujk kyajxta'aky o tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk es kyaj ñaygyupe'eñuty, yu'u du'an kyawindsu'kup ja ña'ay di'ibu nigopk'ajtup. Ko du'an 'yadu'utsy, ñapatypy éxtum tu'ugu toxytyujk di'ibu tu ñaygyukebyuty. 6 Pun kyaj ñaygyupe'eñuty ja toxytyujk, nik wa'an ja wyaay tka'pta'ay. Per kom tsoydu'unu'u mut tu'ugu toxytyujk ko ñaygyuka'pxudut, pes nik wa'an tñaygyupe'eñuty; 7 per yu yedyujk kyaj

ñaygyupa'anadut, mut ko Diosu da'un ñayyajnikojtutu es dya'ixudut ja Diosu myuj'ajtun. Ja toxytyujk, Diosu da'un nandu'un pyujtak es dya'ixudut ja yedyujku myuj'ajtun, ⁸ es ko Dios dyajkojy ja yedyujk es ja toxytyujk, kyaj ja yedyujk oj pyudsemy ma ja toxytyujku ñini'x, ja toxytyujk oj pyudsemy ma ja yedyujku ñini'x. ⁹ Ja toxytyujk oj kyojy 'yabaadu mut ya'ugyujxmu yedyujk. Kyaj ya'ujaty ja yedyujk oj kyojy 'yabaadu mut ya'ugyujxmu toxytyujk. ¹⁰ Paaty ja toxytyujk ñaygyupa'anadut mut ya'ugyujxmu ja anklusaty, es da'un dya'ixudut ko ya'u ja ña'ay ñaydyukkudukuty. ¹¹ Per ma ya Dios awdajtk, kyaj ja yedyujk 'yity pun kyaj pun toxytyujk, es nandu'un kyaj ja toxytyujk 'yity pun kyaj pun yedyujk. ¹² Ja'a ko ja jawyiimbu toxytyujk oj pyudsemy ma ja yedyujku ñini'x, pes extu jaa tsyondaky nidugekyu ja yedyujk yajmiin yajjajtan ja toxytyujk; es tugekyu di'ibu jaa ijtp, Dios pyujtak.

¹³ Miidsaty ku'am xyjaygyukudut. ¿Tii oy es tu'ugu toxytyujk kyajxta'agut mayjya'ayoty kuwa'adsu? Kyaj 'yoyuty, ¿kadii? ¹⁴ Pes ja ja'ay di'ibu jaayum tyuundur xytyuk'ijxam ko tsoydyu'unu'u ko ya yedyujk dyaj'yoon ja wyaay; ¹⁵ per kyaj dyu'unaty ja toxytyujk, tyukmaj'ajtypy ko wyaay dyaj'yoon, mut ko Diosu da'un tu myo'oyuty ja wyaay yeñ es dyajnitukat ja kyubajk. ¹⁶ Pun jaa naak di'ibu kyaj t'axajuya'añu tyadu xprujkun, ñijawundur ko nidugekyu uudsaty, apostulaty, nya'xpruktats da'un, es ja'a da'un extum jaayum ttundu oytim maadyu mubujkputujk ñaymyukudu.

Kyaj 'yoyuty ko ja mubujkputujk tkamuj'ixtu ja Nindsun'ajtamu 'ya'ux

¹⁷ Per jatuk peky di'ibu nduknija'ayundur, kyaj mbaat ngumaydu, pes da'un kyuxe'eky ko ma mnaymyukudu esu Dios xy'awdattut, axuk mnaydyundu ma jyapaadyuty yajxon. ¹⁸ Pes tim jawyiin, da'unats xytyukmamadya'aktu ko ma mnaymyukudu es xy'awdata'andu Dios, mnaywya'xundur miidsaty. Es tuj'ajtun jyawu tyadu. ¹⁹ Pes da'un jyaty es ya'ixut wa'atsti'knu punadyu da'un myudiimpy ja Dios. ²⁰ Ko miits mnaymyukudu es m'a'ux'ata'andu ni'amuku, kyaj 'yokja'a'ajnu ja Nindsun'ajtamu 'ya'ux. ²¹ Mut ko ma mgaya'andu, nidu'uk nidu'uk jyawyin'aty tnixaju kya'ay 'yukan maanum naaguty 'yakwu'umdu mudu yuu, es naaguty extu nayyajmukundur. ²² ¿Tii kyaj miits xymudattu mjum mdujk ma mgay m'uuktu, es da'un kyaj xywyindsu'ugudu ja Diosu jya'ay es xyajtsoydyundu ja di'ibu kyaj ti tmudaty tjaygyepy? ¿Wi'ix n'anumudut? ¿Tii njana'anupts ko oy di'ibu mduundur? ¡Mudu tyadu, ni wi'ix tsoo mbaat!

Nindsun'ajtamu 'ya'ux

23 Mūt ko yu Nindsun'ajtum Jesukristu xymyooyudsu tyadu xprujkan di'ibu tu nmo'oydyu. Nan ja koots ma ja Nindsun'ajtum Jesukristu oj yajkuyakannu, ta tkone'ky ja tsajkaaky, 24 es ko tja'aygyudaky ja Dios, ta oj ttujkwa'xy es jyunañ: "Tyadu nnini'xats yu'u du'un es xytyuk'oy'attat miidsuty. Tundu du'un extamdsu njamyajtsun." 25 Es nandu'un ma 'ya'ux'ajttaay, ta tkone'ky ja kaluz mudu vinu es jyunañ: "Tyadu vinu yu'u du'un ja nne'pyñ di'ibu yajnaxkudakypy ja jembyu kajxy'atypyu. Tugok tugok xy'uuktat, tundu du'un extamdsu njamyajtsun." 26 Pes du'un tugok tugok xkyaydyut tyadu tsajkaaky es xy'uuktat ja tyadu vinu, ja'a du'un mnigajxtap ja Nindsun'ajtum 'yo'kun extu ko mylnatnum.

Wi'ix yajtunut ja Nindsun'ajtum 'ya'ux

27 Paaty oytyim punuty di'ibu kyaabyu tadu Nindsun'ajtum tsajkaaky es t'iigy tadu Nindsun'ajtum vyinu extam oytyim di'ibu ka'ay ukunaty, kyamuj'ijxpyu du'unu Dios es tmadugoy ja Nindsun'ajtum Jesukristu ñe'pyñ es ñini'x. 28 Paaty ma xynixajyua'anut ja tsajkaaky es ja vinu, nidu'uk nidu'uk jawyiin mnaybyawinmayudu pun tu xymyastu'uttu ja mbeky, taanum xynixajudut ja tsajkaaky es xkyaydyut es xy'uuktat ja vinu. 29 Mūt ko pun kyaj nbawinma'ayum ti 'yandijpy ja Nindsun'ajtum ñini'x ko nga'ayum ja tsajkaaky es n'ukum ja vinu, ma yu'unu du'un myiñ ja tadyu'unun di'ibu Dios yajkypy. 30 Paaty nimay miits mbakudu es mbagi'ixtu, es niganaaguty tu 'yooktu. 31 Per pun dsajtum jawyiin mnaybyawinma'ayum ku'm, kyaj n'axajum ja Diosu tyadyu'unun. 32 Ko yu Nindsun'ajtum xytyukkumado'om, ja'a du'un es xyjajwijtsambijtum, kadiibu ja tadyu'unun xpyatam ti'igy mut punadyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudap.

33 Pes du'un mugu'ugitaty, ko mnaymyukudut ma m'a'ux'ata'andu tukmuku, nay'awixudu es m'amukudya'aydyut, net m'a'ux'attat. 34 Es pun ja pun yu'o'kun, wa'an tkay ma tujkan, es du'undsoo kyaj pyaadudut ja tadyu'unun ma mnaymyukudu. Es ko najx ngu'ixtu, net n'ak'awanudut wiinkpu di'ibaty myajtudap.

12

Madakan di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy

1 Mugu'ugitaty, ndsejpyats es xynijawudut mut ja madakan di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy.

2 Mnija'adap ko maanum naty kyaj mDiosmudundu, mnaydyukwooma'tudu agojwinnax uum. 3 Paaty ndsejpyats es tyam xyjaygyukudut ko ni pun di'ibu ja Diosu Jya'ajun

mooyudup ja winma'añ es jyuna'anut: "Kajxpéky ja Jesús." Es ni pán mbaat kyajuna'añ: "Jesús yu'u du'unu Nindsun'ajtum", pan kyaj ja winma'añ myo'oyuty ja Espiritu Santu.

⁴ Taa kanak nax ja madakan, per naydyi'igyu ja Espiritu Santu di'ibu madakan yajkyu. ⁵ Taa kanak nax wi'ix nmadu'unum ja Nindsun'ajtum, per ti'igyu du'un je'eyu Nindsun'ajtum di'ibu nmadu'unum. ⁶ Taa kanak naxu tuunk di'ibu muk'ajtun mut yajtun, per ti'igyu ja Dios di'ibu mudu myuk'ajtun yajtun tugekyu tugekyu. ⁷ Ja madakan di'ibu Espiritu Santu xymyo'oyum nidu'uk nidu'uk, ja'a du'un es nduk'oy'ajtum ni'amuku. ⁸ Naagaty myo'oyudu ja Espiritu Santu ja wijy'ajtun, esu naagaty myo'oyudu ja Espiritu Santu es kyajxtut mudu jaygyujkun. ⁹ Nan yu Espiritu Santu mooyup naagaty ja mubujkun, es nan yu'u naagaty mooyudup ja madakan esu puma'ay dya'aguda'aktut, ¹⁰ es nan yu Espiritu Santu mooyudup naagaty ja madakan es dya'ixudut ja myuj'ajtun, es yu'u du'un nandu'un myeepy naagaty ja madakan es tmadya'agut ja Diosu 'yayuk di'ibu tu t'axaju, naagaty yajmo'oydyu ja madakan es t'uxkapat di'ibu ka'oybyu jya'a'ajtypy es di'ibu jya'a'ajtypy ja Dios, esu naagaty yajmo'oydyu ja madakan es tkajxtut wiinkpu ayuk es naagatypyu yajmo'oydyu ja madakan es tkajxtuda'agut ti dun yajmadyakp ma tadu ayuk. ¹¹ Per tugekyu tyadu madakan, yu'u du'un yajkyu ja Espiritu Santu es yu'u du'un nandu'un yajwa'xypy ja myadakan ma nidu'uk nidu'uk extum yu'u ttseky.

Du'un n'ijtum mudu Kristu extum tu'ugu nini'x

¹² Yu nini'x kanak peky tmudaty. Tam ja ku'u, tam ja teky es tam ja wiingatypyu, per ti'igyu fini'x'aty. Nandu'un jajt ja Kristu mut ja jya'ay. ¹³ Es mut ko tu udsajtum nidugekyu nnubajtum mut ja Espiritu Santu es n'ijtum extum je'eyu tu'ugu nini'x, oy n'israelitu'ajtum o ngrieegu'ajtum, oy kujuybyun o extum awa'atstuuybyun, nidugekyu nnubajtum ko Dios tu xymyo'oyum ja Espiritu Santu, ja'a njuna'anum ko Dios xyajtu'ukmujkam mudu Jesukristu extum tu'uk je'eyu nini'x.

¹⁴ Tu'ugu nini'x kyaj tyi'igyuty je'eyu tuk peky, kanak peky yu'u. ¹⁵ N'okpajtakum kooxup ja teky jyuna'añ: "Mut ko kyajts uj ngu'ujaty, paaty kyajts uj nyu'ujaty ja nini'x", du'unum wye'emy es jya'a'atyuty ja nini'x. ¹⁶ O ja tatskxyup jyuna'añ: "Mut ko kyajts uj nwiinaty, paaty kyajts uj nyu'ujaty ja nini'x", otyim wi'ix tsooty wu'umbum jya'a'atyuty ja nini'x. ¹⁷ Pes pan yu nini'x ijtp amuum ak wiin, ¿wi'ix mbaat myudoy? O pan yu nini'x ijtp amuum ak tatsk, ¿wi'ix mbaat ti txiigyuty? ¹⁸ Peru Dios tu trajta'aky nidu'uk nidu'uk extum pyaadyuty ma yu nini'x extum yu'u ttsejky. ¹⁹ Kooxup yu'uy yity ja wiin,

o tatsk, o yu ku'u, kyajxyap ñaymylkyaty yu nini'x. ²⁰ Paaty tsojkuap kanak peky es tyu'ukmukat tu'ugu nini'x.

²¹ Paaty kyaj mbaat ja wiin t'anamm yu ku'u: "Kyajts mij xytyu'unxaty." Es ni yu kubajk mbaat tka'anamm yu teky: "Kyajts mij xytyu'unxaty." ²² Kyaj mbaat du'an njana'anam, mat ko yu yi'in waanabu di'ibu ijtp nini'xkyujxm, yu'u nik ni'igu tyuñ; ²³ es ma nnini'x kyaj nmajpjtakam, ngu'uy nyu'tsam tsuj. Es di'ibu kyaj mbaat 'yity iix nide'xy, yajnipa'amp madu wit. ²⁴ Per di'ibu nnasja'am iix nide'xy, kyaj du'an tsykyaty es yaj'yu'udsat o yajnipa'anat. Pesu Diosu du'an pyjtak ja nnini'xajtam es nmajpjtakam di'ibu ngu'uy nyu'tsam yajxon, ²⁵ es du'an kyaj kyuxu'ugudu tsip ma yu nini'x. N'okpjtakam, yu teky kyaj tsyiptun mat ja ku'u, o wiin mat ja tatsk. Pes tugekyu tyadaty naybyudujkudap nixim niyam. ²⁶ Ko nidu'ugaty yu'ujaty 'yayowdu, nidugekyu wiinkraty 'yayooda'aydu nandu'an. Ko kyaxe'eky ko tuk peky tsuj, nidugekyu jyotkujk'ajtta'aydu.

²⁷ Pes miidsadyu du'an ja Kristu ñini'x, es mbaat njana'anam ko nidu'ugaty du'an extam ja kanak naxpu di'ibu tuump ma tyadu nini'x. ²⁸ Du'an ja Dios tu trajta'aky ma ja mabujkratjkaty nidu'uk nidu'uk mat ja tyuunk extam pyadyaty. Tim jawyiin trajtaky ja apostalaty; ja myumajtskpu trajtaky ja di'ibaty kyajxwa'xtap ja Diosu 'yayuk; ja myudugukpu trajtaky di'ibu Dios ja 'yayuk tyuk'axpajktap; oknum trajtaky di'ibu tyuundap ja maj'ajtan, ja di'ibu ya'agudaktap ja puma'ay, ja di'ibu pyudujkudap ja di'ibu tsgoy'ajtxap, ja di'ibu winma'añmyoodyuap o ja di'ibu kyajxtap wiinkpu ayuk.

²⁹ ¿Tii apostalaty ni'amuku? ¿Tii ni'amuku tkajxwa'xta Diosu 'yayuk? ¿Tii tuk'axpajktap ni'amuku ja Diosu 'yayuk?, ¿o tyuundap ni'amuku ja maj'ajtan? ³⁰ ¿Tii myudajttap ni'amuku ja madakan es dya'aguda'aktat ja puma'ayaty? ¿Tii kyajxtap ni'amuku ja wiinkpu ayuk? ¿Tii kyajxtudaktap ni'amuku di'ibu 'yandijpyu tadu ayuk? Kyaj, ¿kudii? ³¹ Mijjottugodyu es xy'axajudat ja Espiritu Santu myadakan di'ibu waanu ni'igu 'yogyaty, es n'aktukni'ixyuyandubu tadu nu'u tu'u di'ibu ni'igu 'yogyaty.

13

Tsojkan

¹ Kooxyuaps uj ngajxy ja ayuk kanak nax, es extu anklus ja 'yayuk, es kyajts nmudaty ja tsojkan mat oytyim panaty, du'anxyuaps uj extam tu'ugu tambooran o tu'ugu platiyu di'ibu je'eyu nugo ñe'emy. ² Es pun ngajxwa'xyuaps ja Diosu 'yayuk, es pun njajaygyujkudyaabyats pun ti ja'ay

ñija'a kyanija'adap, es pün nmudajtypyats kajaa ja mabujkän, es extu xymyümdoobats ja tun kopk kooxyüpts n'anümmu: "Nüjx wiink tsoo", per pün kyajts nmudaty ja tsojkän mat oytyim pünaty, ni tiixyüpts üj ngatsooty. ³ Pün nyajwa'xyryüts üj tügekyü di'ibats üj nmudajtypy njaygyejpy, es pün extu ngüyajkyryüts ja nnini'x es yajno'ogat éxtümü windsu'kän, per pün kyajts nmudaty ja tsojkän mat ja wiinkpätü, ni madsoots xykyatu'unxaty.

⁴ Di'ibu myudajtypy ja tsojkän, myudajtypy ja ma'xtujkän es oyjya'ay'áty, kyaj ti ñawyinnaxujawu, kyaj myüj pyaadu, kyaj jyoramáyaty, ⁵ kyaj 'yago'ogyajxaty, kyaj t'uxta'ay di'ibu yu'üyü tyuk'oy'átap kü'am, kyaj wyin'ákaty, kyaj ti tyukwin'ixy tyuküjpp'ixy, ⁶ kyaj xyonda'aky ko yu wiinkpätü pyeky-tyundu, yu'üyü je'eyü tyukxondakypy ja tüy'ajtän. ⁷ Di'ibu myudajtypy ja tsojkän, dü'ñüm ttuñ ja oybyü, dü'ñüm myabeky, dü'ñüm jüjpp'ixy es dü'ñüm myüma'xtíky. ⁸ Yu tsojkän ni na'a kyakugúxat; per najxpu'u ko ja'ay tkajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk, ko ja'ay tkajxtu kanak naxpu ayuk, es éxtüm ti tyam nnija'am. ⁹ Mat ko di'ibu nnija'am, waandi'knu yu'u; es di'ibu ngajxwa'xüm ja Diosu 'yayuk, je'eyü yu'u waanu ma yu tada tüy'ajtänü ka'pxyryü; ¹⁰ per ko n'ixy'ajtam éxtümü dü'an kya'pxyaty, net di'ibu dü'n waanu tyimtügooydya'ayut.

¹¹ Kots üj n'üna'ku'unk'ajty, kajxats es winmaayats éxtümü üna'ku'ungän; per kots tü nya'knu müj'u'unk, taats tü nmastutnü üna'ku'unk'át. ¹² Nandü'ün jajtpe dü'ün tyam, n'ijxüm éxtüm tii wiix wooxpün, éxtümü ijxnu wingootspü, per óknum n'ixa'anüm wa'ats. Tyam je'eyats nnijawu waanu, per nnija'adya'ayaambyats tügekyü, dü'ün éxtümü Dios tnija'adya'ay wi'ixats n'ity. ¹³ Pes dü'ün yu mabujkän, yu jüjpp'ijxän esü tsojkän ijttüpp; perü di'ibu dü'ün jawyiin ma tyadu tügüükpü, yu'u dü'ün ja tsojkän.

14

Wiink ayuk yajkajxy

¹ Üxta'aydyu ja winma'añ wi'ix dü'ñüm mjiky'áttut mat ja tsojkän, es nandü'ün es xymyüdáttut ja madakän kanak peky, per waanu ni'igü es xykyajxwa'xat ja Diosu 'yayuk. ² Ko naagaty miits xymyadya'aktü wiinkpü ayuk, Diosu dü'ün je'eyü mjaygyujkxadap, mat ko ni tu'uk miits xykyajaygyúküdü, oy ja m'anmüja'an kyajxtap di'ibu kyaj ja'ay yajnijáwu. ³ Nik ni'igü di'ibu kyajxypy ja kyü'am ayuk es tkajxwa'xy di'ibu Dios tuknija'ap, tyaadü sitüy kyajxwa'xyryü ma ja di'ibu myüdoodap, es yajmüjwiinap ja myabujkän, jyotmükmeery es yajjotkujküp. ⁴ Di'ibu kyajxypy yu wiinkpü ayuk, yajmüjwiinap ja kyü'am mabujkän. Ja di'ibu

kyajxwa'xypy ja Diosu 'yayuk, yajmajwiinap ja myubajkanaty pánaty mūdoo'ijtudap.

⁵ Үј јајнаамбүтс коохүр nidagekyu miits xymyadattu ja madakan es xykyajxtaxүр ja ayuku wiinkpu. Per waanu ni'iguts njatseky esxүр xykyajxwa'xtu ja Diosu 'yayuk es du'un di'ibaty myudoodup ma mnaymyukudu dyajmajwiinudu myubajkan. Pes waanu ni'igu 'yoyudyu tyaadu kadiinum ko ngajxam ja ayuku wiinkpu ma ni ngadimnija'am ti dun 'yandijpy ma tadu ayuk. ⁶ Paaty magu'ugitaty, pun ngu'ijxtap miits es nmugajxtat mat ja ayuk di'ibu kyaj xyjaygyukudu, ni madsoo mgatu'unxudat miidsaty. Miits mdunxudap je'eyu ko n'awanudat mat ja mgu'um ayuk di'ibu Diosuts uj xytyuknija'ap, o pun nmeepy ja Diosu 'yuxpajkan esu kyajxwijan.

⁷ N'okpajtakum yu xuxn o yu kow, extamu tsajkapyñxyuxn o yu arpu, pun kyaj xyuxtugatsy kyoodagatsy, kyaj mbaat yajmawinma'añbyaaty ti dun yajxuxp o yajkoop. ⁸ Es ma yu soldaadu tsyiptuna'andu, pun ja trompetu kyaj yajtukxu'uxy wa'lats, ni pun kyanayjyujp'ixudat es tsyiptuna'anat. ⁹ Du'un jajtru du'un mat miidsaty ko xykyajxtu ja ayuk di'ibu kyaj pan tjaygyuku di'ibaty myudoodup, ¿wi'ixu ja'ay tnijawudat ti miits mgajxtu? ¡Pes nago mna'axkajxtu!

¹⁰ Ta mayñaxu ayuk naxwiin di'ibu ja'ayaty 'yayuk'ajttap, es tugekyu tmudaty ja ñiwiin ñidu'u. ¹¹ Per pun uj kyajts njaygyuku ja ja'ayu 'yayuk di'ibuts xyjamugajxp, du'un ñaxyu tadu ja'ay mat uj extam di'ibu miimp wiink naxwiñudu, es uj nandu'unuts nnaygyojyaty mat yu'u extamu di'ibu miimp nan wiink naxwiñudu. ¹² Paaty extam miits xyjantsytsyoktu xy'axajya'andu ja Espiritu Santu myadakan, amdow pujktsow yu Dios es mmo'oyudat tadu madakan di'ibu muut xpyudakudat ja mmambajkpety es xyajmajwiinudat ja myubajkan. ¹³ Paaty pun miidsaty nidu'uk mgajxtap ja tugatsypy ayuk, m'amdow mbajktsowup ja Dios es mmo'oyudat ja madakan es xykyajxtuda'agat di'ibu dun mgajxypy ma tadu m'ayuk. ¹⁴ Pun kajxtakpats mat tu'ugu wiinkpu ayuk, kajxtakpats mududu n'anmaja'an, per kyajts njaygyuku ti dun ngajxypyuts. ¹⁵ ¿Tits ndunup? Kajxtakpats mat ja n'anmaja'anuts, per nandu'un mat ja nwinma'añuts. N'awupts ja Diosu 'yalabanzu mat ja n'anmaja'anuts, per nandu'un mat ja nwinma'añuts. ¹⁶ Mat ko pun mij m'awdajtypy ja Dios je'eyu mat ja n'anmaja'an mat ja wiinkpu ayuk, ¿wi'ix mbaat ja ja'ay di'ibu kyaj tjaygyuku jyna'añ "wa'an du'unaty" ko mgajxtakta'ay, o wi'ix mbaat mgajxtakmiky mat yu'u pun kyadimnija'ap ti dun mgajxypy? ¹⁷ Oy jyantsytsyujaty ko mij Dios xyja'aygyuda'aky, ni

ti pudajkun xykyamo'oy yu mmamubajkputy, ja'a ko kyaj mjaygyujkxuty. ¹⁸ Nja'aygyudakypuats ja Dios ko uj ngajxypuats ja ayuku wiinkpu ni'igu kadiinam nidugekyuty miidsuty. ¹⁹ Per mats nnaymyikyuty n'awdata'andats ja Dios, nik oyats ngajxut mugoxku n'ayukats mat ja njaygyujkunats di'ibu ja'ayuty jyaygyukudap es pyudakudat, kadiinam kots ngajxut majk milu ayuk di'ibu kyaj yajjaygyuku di'ibu 'yamudoonajxtap.

²⁰ Mugu'ugituty, katu mwinmaydyu extamu una'ku'ungun, je'eyu ko xykya'oyñijawudu wi'ix xytyundat di'ibu axuuk. Per ittu extamu ja'ay di'ibu tu yeeky tu pyety ko oy xypayao'odyut. ²¹ Pes du'an jyuna'añ ja Dios ma jyaaybyajtan: "Wiink ja'ay es wiink ayukats uj nyajtunap, ndukkajxnaxuats uj ja n'ayukats ja jagam ja'ayuty ma tyadu nax kajpn, per ni du'anats ja n'ayuk tkamubaktu", du'an jyuna'añ ja Nindsun'ajtam. ²² Tyaadu yu'u xytyukjaygyujkam ko Dios xymyo'oyam ja madakun es ngajxumu wiinkputy ja ayuk extamu iwxu'umun ma yu di'ibu kyaj yu'udyu Diosu myuduumba, per yajkypu ja madakun es ngajxwa'xum di'ibu xytyuknija'am es nduk'oy'ajtam di'ibaty myubajktap, kyaj jya'agyujxmaty punuty kyaj Dios tmubaktu. ²³ Oyu du'an, n'okpujtakun pun miidsuty tu mnaymyukudu, es tyukudat naak di'ibu kyaj yu'udyu mmamubajkpu o kyaj ti tñijawudu ja Diosu 'yayuk, es mbaadudat nidugekyu mmadya'aky mat ja wiinkpu ayuk, ztii kyaj jyuna'andut ko miits tu mlókudu? ²⁴ Per pun myajpattap xykajxwa'xtu Diosu 'yayuk es tyukat naak di'ibu kyaj yu'udyu mmamubajkpu o kyaj ti tñijawudu ja Diosu 'yayuk, es ko tjaygyukudu mgajxyuty, ta nuix tjaygyuku ja pyojpu es ku'am nuix dyaj'yo'oy ja wyinma'añ ko tmudowut tugekyu di'ibu miits mmadyaktap, ²⁵ es du'an ñidu'xut di'ibu jyot'ajty wyinma'añajtyru. Ta ñaygyoxtnaaydyu'agudat es t'awdatut ja Dios, es jyuna'anat ko jyantsy'ity ja Dios ma miidsuty.

Tudu tugekyu tuda'aky es extam pyaadyuty

²⁶ Mugu'ugituty, di'ibats uj n'andijpy, yu'u tyaadu: Ko mnaymyukudat es x'awdata'andut ja Dios, tam di'ibu uwdap, tam di'ibu kyajxwa'xtap ja Diosu 'yayuk o di'ibu Dios tuknijawudap, tam di'ibu kyajxtap ja ayuk di'ibu kyaj yajjaygyuku, o di'ibu kyajxtuda'aktap di'ibu ja wiinkputy tu tkajxtu; es tugekyu tyaadu, du'an xytyundat es dyajmujwiin dyajkajaadu myubajkun punuty myubajktap ja Jesús extamu Kristu. ²⁷ Ko pun tkajxut ja wiink ayuk, wa'an je'eyu nimajtsk o niduguk tkajxy, es nidu'ugaty kyajxut, esu wiinkpu tkajxtuda'aktat di'ibu mmadyaktap. ²⁸ Pun kyaj jap pun di'ibu mbaat tkajxtuda'aky, kyaj pun tkajxut ja wiinkpu ayuk ma mnaymyukudu, ku'am xymyugajxtut ja Dios ma

anaydyu'uk m'ittu. ²⁹ Wa'an tkajxy majtsk o tuguuk di'ibu 'yaxájudup ja Diosu 'yayuk, esu wiinkruty wa'an tmudoo'ittu es tpawinmádyut pún oy o kyaj 'yóyuty di'ibu tyaaduty myadyáktur. ³⁰ Es pún jam nidu'uk 'yu'uñu tmudoo'ity 'yaxájur nandu'un tu'ugu Diosu 'yayuk, wa'an t'awixy di'ibu jam kajxr, es 'yokkajxut yu'u. ³¹ Mut ko nidugekyuty miidsuty mbaat xytyuknijáwudu ja ayuk di'ibu Dios tu mmo'oyudu, nidu'uk nidu'uk situ. Net nidugekyu tjáttut es jyotmuk'áttut. ³² Yu Espiritu Santu myadakun pyatku'uy 'yity mut ja di'ibáty 'yaxájudu, ³³ mut ko Dios yajkypy ja agujk'ajt jotkujk'ajtan, kyaj oywyi'ixuty ti ttuñ.

³⁴ Extum oytyim maaty ja Diosu jya'ayuty ñaymyúkuđu, yu toxytyujkuty amoondur. Kyaj pyaadyuty tyukkajxudut. Wa'an tnaydyukkudúkuđu ja ña'ayuty, du'un éxtum jyuna'añ ma yu Diosu jyaaybyajtan. ³⁵ Pún ñijawuyaampy ti oynu'unun, wa'an dyajtúy ja ña'ay ma yu tyujk. Mut ko kyaj oy kyuxe'eky ko tu'ugu toxytyujk tyukkajxu ma ja mabujkrutujk ñaymyúkuđu. ³⁶ Byeen xytyimpáktudu kwentu ko yu Diosu 'yayuk kyaj tsyondaky mut miidsuty, es ni miidsudyu dan je'eyu xykya"axájudu.

³⁷ Pún ja naak ñayjyáwuty tmudaty ja madakun es tkajxwá'xut ja Diosu 'yayuk, o tmudaty ja wiinkru Espiritu Santu myadakun, wa'an tjaygyuku ko di'ibu yam miits nduknija'ayudur, yu'u du'un tu'ugu Nindsun'ajtumu 'yana'amun. ³⁸ Pún kyaj tmujpajta'aky, kyaj nandu'un yajmujpajta'agut.

³⁹ Pes du'un mugu'ugítuty, xxta'aydyu ja winma'añ wi'ix myajmada'agudut es xykajxwá'xut ja Diosu 'yayuk, per katu xyajkubéky pún jaa naaguty tkajxwa'xy mut ja wiinkru ayuk. ⁴⁰ Tundu tugekyu tuda'akytyi'knu es éxtum pyaadyuty.

15

Tu'ajtan ko Kristu jyikyrye

¹ Mugu'ugítuty, n'aktukjamyajstur ja oybyu ayuk di'ibu tu n'awánudu, di'ibu miits m'axájudu es di'ibu muut amumdu'uk xymyubuktu yu Nindsun'ajtum. ² Nandu'un mut yu'ugyujxmu tyadu ayuk miits mnitso'oktat pún m'akpaduundur di'ibu tu n'awánudu; es pún kyaj xy'okpaduunnu, nanugoobu tu xymyubuktu.

³ Di'ibu tim jup'am oj n'axaju es miits nduknijáwudu, ja'a ko Jesukristu 'ye'ky mut adsajtum nbojpu'ajtum, éxtum jyuna'añ ma ja Diosu jyaaybyajtan; ⁴ es ko dyajnaxtyjkuđu, es ko jyikyryejky ja kyumdugek xuu, éxtum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan, ⁵ es ko kyuxe'ky ma ja Peedru es óknum ma ja apóstuluty, ⁶ óknum kyuxe'ky nimugoxk mugop'rx naxy

ja nməgu'uk'ajtəm wyinduuy. Mayu tadə nməgu'uk'ajtəm 'yakjiky'attə, es tam di'ibə tə 'yo'knədu. ⁷ Oknəm kyaxə'ky mə yə Santya'agə, es nan net mə nidəgekyə apóstulaty.

⁸ Tim óknəm ko tyaadə, nandə'un n'ijxyuts əj, éxtəmxyuəpts əj jawyiin o óknəm nmiĩn nja'tyuts yə naxwiĩn. ⁹ Əjtsə də'un éxtəm tim əx'okpə mə yə tadə apóstulaty, es ni je'eyuts xykyanitəkə esuts xy'anəmmət apóstulə, ja'a kots əj nbajədijtyuts yə Diosə jya'ayaty. ¹⁰ Perə Dios tats xymyay'aty xykyuni'xy esuts xyryujtáky éxtəmə apóstulə. Per kyaj tə ņejxy nanəgoobə, pes nik tats nduĩn ni'igə kədiinəm yə'u nidəgékyaty; óyats oj ngatúĩn mədudsə ngu'əm məjəə, mət ja myay'ajtungyəjxm ja Dios tə xyryudəkə. ¹¹ Kyaj ti tsyékyaty, oy əj o yə'əjaty tə tkajxwə'xtə, ti'igyə yə'u di'ibə yajkajxwə'xp, esə tyaadə də'un di'ibə miits mməbəjktəp.

Jyikyryəktə ja o'kpə

¹² Pes mət ko ədsaty, apóstulaty, tə ngajxwə'xtəts ko yə Jesukristə jyikyryəjky ko 'ye'ky, žwi'ix ko naəgaty miits mjənə'andə ko yə o'kpəty kyaj jyikyryəktə? ¹³ Pes pən kyajpə jikyryəjkən mə yə o'kən, nan kyajpə də'un ja Jesukristə jyikyryəjky. ¹⁴ Es pən kyajpə Jesukristə jyikyryəjky, kyaj tyuĩn di'ibə ngajxwə'xəm, es nan kyaj tyuĩn di'ibə nməbəjkm. ¹⁵ Es pən də'unə də'un, ədsaty, ja apóstulaty, kə'adəpts éxtəmə andákpəty, ja'a ko tats n'okjənəəmbədə ko yə Dios yajjikyryəjk ja Jesukristə; es pən andakən ja'a ko Kristə jyikyryəjky, nan andakən ja'a ko ja o'kpəty jyikyryəktə, ¹⁶ mət ko pən kyaj yə o'kpəty jyikyryəktə, pes nan kyaj yə Dios tə dyajjikyryéky ja Jesukristə. ¹⁷ Es pən ja Kristə kyaj jyikyryəjky, kyaj tyuĩn di'ibə miits mməbəjktəp, es pekyoty m'ak'ittə, ¹⁸ es nandə'un tyəgooydyə nidəgekyə ko 'yo'ktə di'ibə pyaduundə Jesukristə. ¹⁹ Pən yaayə mə tyadə jiky'ajtən yə naxwiĩn nyajtu'unəm ja Jesukristə myəbəjkən, di'ibáty kyaj tmədundə Jesukristə mbaət jyənə'andə mət ja təy'ajtən: "Pəroobə taadəty."

²⁰ Per di'ibə tim təy'ajtən, ja'a də'un ko yə Jesukristə jyikyryəjky ko 'ye'ky. Də'un ja'a éxtəm ja pəjta'aky di'ibə jawyiin təmp'ajtp. Paadyə də'un mət yə'u xytyuknija'am ko yə di'ibáty tə 'yo'knədu jikyryəktəp. ²¹ Pes də'un éxtəm tu'ugə yedyəjk dyajtsondáky ja o'kən naxwiĩn, nandə'un tu'ugə yedyəjk dyajtsondáky es ja o'kpəty jyikyryəktə. ²² Di'ibəts nmadyakypə, ja'a də'un ko nidəgekyə ja'ayaty 'yooktə mət ko tyəmp'át 'yaəts'átədu Adán, es nandə'un di'ibáty 'yaxəjəduəp ja Jesukristə éxtəmə Yajnitsókpə, Dios yajjikyryəkəduəp. ²³ Per nidu'uk nidu'uk éxtəm pyaadədu: Jesukristə də'un jikyryəjk tim jawyiin; es óknəm ko yə Jesukristə myĩnat, di'ibáty yə'u jya'a'ajtypy nandə'un jyikyryəktə. ²⁴ Ta jya'tət ja tiempə

mā ja Jesukristu ttukka'udákat ja Dios Teety ja kyutujkan mā naty tū dyajkutugóy nidugekyu wiinkpadyu ana'ambuty, kutujkanaty es pánadyu madakun myudajttar. ²⁵ Ja'a ko yu Kristu koonam yajkutúkut extu ko 'yana'amun patku'uy tpujta'agut ja myudsip. ²⁶ Es ja okru madsip di'ibu Dios yajkutugoyaampy, yu'u ja o'kun. ²⁷ Mut ko ja Diosu jyaaybyajtan jyuna'añ ko Dios tū tpujta'aky ja Jesukristu 'yana'amun patku'uy oytyim di'ibuty. Kyaj ndukmawijtsam ja Dios, mut ko Diosu du'un pyujták tugekyu Kristu 'yana'amun patku'uy. ²⁸ Es ko tyaadu tugekyu yajpujtakeaay Jesukristu 'yana'amun patku'uy, net ku'umu Jesukristu, ja Diosu 'yU'unk, ñayyákadut mā Dios, di'ibu pyujtáky tugekyu Kristu 'yana'amun patku'uy, es du'un ja Dios tmudajtta'ayut tugekyu 'yana'amun patku'uy oytyim di'ibuty.

²⁹ Es pan tuj'ajtan ko yu o'kraty kyajikyryaktu, ¿ti ko ja'ayuty tkunabátudu di'ibáty o'ktu jañbety? ³⁰ ¿Es ti ko udsuty du'ñum nnay'ayo'onmo'oyudu kots nmuduñ ja Jesukristu? ³¹ Bom bómuts n'ity o'kun jup'ám. Tuj'ajtanu tyaadu, magu'ugítaty, éxtamts nandu'un tuj'ajtanu'u kots ndukjotkada'aky kots miits nbujta'aktu éxtamu myubujkru Nindsun'ajtam Jesukristu. ³² ¿Tits uj nbak nbaadut ya naxwiñ kots ndsiptuun ya Éfesu mut ja di'ibu du'un éxtamu awa'an juyujkan? Pes kooxyur tyuj'ajtanuty ko yu o'kraty kyaj jyikyryekey, nik oxyur njuna'anum éxtam naagaty jyuna'andu: "N'okka'ay n'ok'úkum je'eyu. Aya bom n'o'kum."

³³ Katu mnayyákyuty myajwin'uumut. Tuj'ajtan éxtam jyuna'añ tu'ugu ayuk: "Yu axukru jamuumt yajma'tyry ja oyjya'ay'át." ³⁴ Yajjambítta miidsu mjiky'ajtan tuj'ajtan muut, es katu mnakypyekyundy, pes naagaty miidsuty kyaj xy'ixy'attu ja Dios. Tu'ugu du'un amatsoydu'un kodsu du'un miits n'anuumadu.

Wi'ix ja o'kra jyikyryaktu

³⁵ Per jaa da naak xyajtáwdats: "¿Wi'ix jyikyryáktut ja o'kraty? ¿Wi'ixu ñini'x 'yíxyuty di'ibu myudáttar?" ³⁶ ¡Nugoo m'okkujuun'ajnuadu mut ja di'ibu xyajtuudapts! ¿Tii kyaj xyñijáwudu ko tu'ugu tuumt yajni'ipy, koonam tyugatsy jap naaxóty es tyuk'yoondu'uty, es yeeky pyety? ³⁷ Ja'a ko di'ibu mujxp es pyudsemy nax wingujxm, kyaj dyu'anuty éxtam 'yíxyuty ko tū yajni'ipy o yajwajy, oy yu'udyu triigu o wiinkru tuumt. ³⁸ Oknum ja Dios tmo'oy ja tuump yu 'yijxan éxtam yu'u ttseky, es nidu'uk nidu'ugu tuump yajmo'oy ja 'yaay kyepy éxtam pyaadudu. ³⁹ Es nandu'un jajtrū du'un ko kyaj tugekyu yu nini'x tyi'igyuty; yu ja'ayudyu ñini'x, tuk naxu'u, esu juyujk añimalu ñini'xuty, wiinguh, esu joon juyujkuty, nan wiinguh, esu ajkx ku'xmuty, nan wiinguh. ⁴⁰ Nan taa di'ibu

ijtp mā tsajp es mā naxwiñuda, per ak tugatsyu'u. Wiingu tsyuj'ajtun ja tsajpótmda es wiingu tsyuj'ajtun di'ibu naxwiñ ijttap. ⁴¹ Yu xuu jyaj tyu'xun, wiingu'u, es wiingu po'o es nan wiingu mudsajadyu jyaj tyu'xun, es extu ak mudsajadyu tyugatsy ja jyaj tyu'xun ak wiink. ⁴² Nandu'un jyaty mut ja o'kpaty ko jikyryukt. Yajtáju ja naxni'x di'ibu windageepy, es jyikyryujknu ja nini'x di'ibu kyaj ñaky'oogut. ⁴³ Yajtáju ja naxni'x di'ibu kyaj 'yóyaty, es jyikyryujknu ja nini'x mada muj'ajtun. Yajtáju naxni'x di'ibu pagi'ix, es jyikyryujknu ja nini'x muk oy. ⁴⁴ Yajtáju éxtamu oytyim di'ibu ja'ayadyu ñaxni'x naxwiñuda, es jyikyryujknu ja nini'x éxtam 'yity tsajpótmda. Pun jaa ja naxwiñuda nini'x, nan taa ja tsajpótmda nini'x.

⁴⁵ Du'unu du'un jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: “Yu jawyimb yedyujk, Adán, oj t'axaju ja jiky'ajtun.” Per ja óknambu Adán, ja'a njuna'anam ja Nindsun'ajtam Jesukristu, ja'a Ja'ajan di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun. ⁴⁶ Jawyiin yajmudaty ja naxwiñuda nini'x, es oknam di'ibu tsajpótmda nini'x. ⁴⁷ Ja jawyiimbu yedyujk, ja'a di'ibu Dios yajkoj mut ja nax; ja myumajtskpu yedyujk, ja'a di'ibu tsajpótmda. ⁴⁸ Di'ibáty ya naxwiñ njiky'ajtam, nmudajtam ja nini'x éxtam di'ibu muut ja Dios dyajkoj ja Adán. Ko njiky'ajtam tsajpótmda, nmudajtam ja nini'x éxtam tmudaty ja Nindsun'ajtam Jesukristu tsajpótmda. ⁴⁹ Du'un éxtam udsajtam ngu'xukam kyojyaty ja Adán ya naxwiñ, nandu'un nu'x ngu'xukam éxtamu Jesukristu di'ibu tsajpótmda.

⁵⁰ Di'ibu n'anuumyándap magu'ugítaty, yu'u tyaadu ko kyaj mbaat ndujkam tsajpótmda mut ja ndsu'utsy'ajt nbajk'ajtam. Ja'a ko di'ibu o'kp, kyaj mbaat tyuku tsajpótmda mada ñaxni'x. ⁵¹ Mudowdu, n'anuumyándap di'ibu ijty kyaj yajnijáwu. Kyaj nidagekyu n'o'kam, per nidagekyu ndugatsa'ayñum ⁵² tuk poján, du'un éxtam ko nwimbi'tsam es n'ixwá'xum jatagok, ko yajmudówat yajtukxu'uxy ja trompetu óknambu. Yajtukxu'uxu'p ja trompetu, es ja o'kpaty jyikyryúktat, es ni na'a kyanaky'ooktat, es nidagekyu ndugajtsam di'ibáty akjiky'ajtam. ⁵³ Mut ko yu njiky'ajtun'ajtam di'ibu o'kp, koonam yu'u tyugátsat mut ja jiky'ajtun di'ibu ni na'a kya'oogut. ⁵⁴ Es ko yu njiky'ajtun'ajtam di'ibu o'kp tyugátsat mut ja di'ibu ni na'a kya'eeky, net yajkuydyúnat éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: “Ja jikyryujknu ja'a tu dyajkutagóy ja o'kan.” ⁵⁵ Es jatuk peky mā jyuna'añ: “O'kan, ¿mā net tyam ja di'ibu muut tu mjaya'ayowa'añ?, ¿mā net ja mdsajtsy'yunun?” ⁵⁶ Di'ibu yajkypy ja o'kan ja myadakun es xya'ayo'om, ja'a du'un ja pojpu, es ja pojpu myudajtypy ja muk'ajtun mut ja ana'amun di'ibu Dios yajk.

57 ꞑPer yajja'aygyada'aky ja Dios ko xymyo'oyum ja madakun mat yu'ugyujxm Nindsun'ajtam Jesukrista!

58 Paaty mugu'ugitaty, panujxta yajxon es du'uhum xytyundat waanu ni'igu ja Nindsun'ajtama tyuunk, mat ko miits mnija'adap ko kyaj nanagoobaty yu tada tuunk di'iba mduundap ti'igy mat ja Nindsun'ajtam.

16

Naybyudaku myiky

1 Tyamats n'adsoojumbity di'ibats xyajtadap wi'ix xyajmuktat ja naybyudakukyujxm es nbutajkam ja Diosu jya'ayaty di'iba jap Judee ayoo jottagoodyap. Tunda du'un extam ndukni'ixada majaty mabujkrutajk naymyukada jap ma Galasyu naxwifuda. 2 Domingu domingu miidsaty nidu'uk nidu'uk xykyoonwu'umdat wi'ixum pan tpaaty, es xynikoombatat tada naybyudaku mat ja'aguyjxmu nmagu'uk'ajtam, es kudiiba jaanum mnaydyukjotmaydyundat tada naybyudaku kots nja'tut.

3 Kots nja'tut ma miidsaty, ta xyryjta'aktat ja ja'ay di'iba miits mdsojktap esats uj jap Jerusalen ngaxudats mat ja neky di'ibats nmo'oyap, es yajnijawut panu du'unaty, es min dyajtsoon ja naybyudaku di'iba miits mgajxtap. 4 Es pan waanu oy pyadsemy kots uj nandu'un nnajxtat, najxtap yu'ujaty mat uj.

Paablunigajxy majaty jydita'an

5 Kots nnajxtat, koonumts naxa'aan ma Masedoñu nax, taanumts nja'tut Korintu. 6 Wa'andsu da nwu'ummat waanu mat miits jap, o wa'andsu da ndim'yajnajxta'ayut tugekyu jap yu xux po'o; es netats miits mbaat xyryudakada mats n'aknuxa'aan oknum. 7 Ja'a ko kyajts je'eyu nnajxa'aan pajt kapajtp, wu'umaambadsu du'un es n'ita'aan waanu mat miidsaty, pan jnaamp ja Nindsun'ajtam Dios. 8 Per wu'umaambats ya Efesu exta ko Pentakostes xuu naxat, 9 mat ko nmadajtypyats tu'ugu tu'u es 'yoybyudsammat ja Nindsun'ajtama tyuunk, es taa may di'ibats xytyukmudsip'ajttap.

10 Pan jajtp ja Timotee ma miidsaty, katu ti xytyuk-tukjotmaydyunda. Wa'an t'ity jotkujk, mat ko yu'u ttuñ ja Nindsun'ajtama tyuunk, du'un extam uj. 11 Paaty katu miits xy'uxtijtu; ni'igu xyryudakudat es dyaj'yo'oyat ja nu'u tyu'u agujk jotkujk, esats min xykyu'ixy, mat ko tyamats n'awixy ti'igy mat ja wiinkradyu nmagu'uk'ajtam.

12 Yu nmagu'uk'ajtam Apolus, tats njantsyja'anum esxyap oj mdimku'ixada ti'igy mat ja nmagu'uk'ajtam, per kyaj nu'axa' tyam. Najxtap ko ja tiempu 'yawatsuhummat.

Kajxwíjūn esu kajxpo'xūn

¹³ Wijy m'ittat miidsaty. Dū'ūñam amumdu'uk jot xy'akmūbūktat ja Dios. Mūk mnaybyjta'agūdat. Katu mjotmusk'attū. ¹⁴ Tundū mat ja tsojkūn tūgekyū di'ibū mduundūp.

¹⁵ Ix, mūgu'ugítaty, miits mnija'adūp ko ja di'ibū tsūnaaydyūp mā ja Estéfūnūš jūūn tyūjk, yū'ū dūn tim jawyiin Akayū ñāāxóty di'ibū 'yaxájūdu ja Jesukristū, es yū'ūjaty tū tpuđūkūdu ja nmūmūbūjkpū'ajtūm. ¹⁶ Es ndsejpyūts es miits xymyūmadówdūts yū'ūjaty, es nidūgekyū di'ibáty nandū'ūn pudūjkūdu mādū tyādū tuunk. ¹⁷ Xondákpuš ko tū myndū Estéfūnūš, Fortunatū esū Akayū. Yū'ūjaty tū ttundū di'ibū kyaj miits oj mbaāt xytyundū mat ko m'ittū jagam, ¹⁸ yū'ūjaty tū dyajxondā'aktūts ja n'anmūja'an, es nandū'ūn miidsū m'anmūja'anaty. May'at windsū'ūgūdu dū'ūmbū ja'ayaty.

¹⁹ Majatyū mūbūjkpūtkūjk ñaymyúkdū Asyū ñāāxóty mduknigáxūdu Dioskajxy. Akilū esū Prisilū, es nidūgekyū di'ibáty naymyūjkūdu mā yū'ū tyūjkaty, mduknigajxūdu ja Dioskajxy ja Nindsūn'ajtūmgyūjxm. ²⁰ Axájūdu Dioskajxy di'ibū nidūgekyū nmūgu'uktūjk'ajtūm mduknigajxūdu. Naymyūnánūdu nixim niyam kūjktūgok.

²¹ Ūj Paablū, nduknijáyūdušts miidsaty yū kajxpo'xūn mādūdsū ngū'ūm letū.

²² Di'ibū kyaj tsoktū Nindsūn'ajtūm Jesukristū, wa'an t'itū kajxpéky.

¡Min tsojk, Nindsūn'ajtūm!

²³ Wa'anū Nindsūn'ajtūm Jesukristū mgūnu'xūdu miits nidūgekyū. ²⁴ Nidūgékyūty miits nduknigaxtū ndsojkūnūts mat ja Jesukristakūjxm.

Myumajtskpu Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajxtu Ja Korintu Ja'ayuty

1 Uj Paablu. Dios tsojkuŋgyujxm xy'apostulu'átyuts ja Jesukristu, ja'a njuna'anum ko tu xykyéxyuts. Ti'igyu mut ja nməgu'uk'ajtəm Timotee nduknigáxtədsu tyadu neky ja mabujkrətujk di'ibu naymyujkədup mə ja Korintu kajpn, es nidugekyu ja Diosu jya'ayuty mə ja Akayu ñax.

2 Wa'anu Dios Teety es ja Nindsun'ajtəm Jesukristu mgunu'xədu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtən.

Paablu 'yayo'on

3 N'ok'awdajtəm ja Dios, yu Nindsun'ajtəm Jesukristu Ty-eety. Yu'u du'un ja nDeety'ajtəm di'ibu myudajtypy ja pa'ayo'on es xyajjotkujk'ajtəm pən ti xyjajt xykyəbajtəm.

4 Dios xyajjotkujk'ajtəm mə tugekyu n'ayo'on'ajtəm, es du'un mbaat udsajtəm nyajjotkujk'ajtəm nandu'un di'ibáty ayoodup, es nmo'oyum nandu'un ja jotkujk'ajtən di'ibu Dios udsajtəm tu xymyo'oyum. 5 Mut ko du'un nbu'ayo'om mədu Jesukristu, nandu'un mut yu'əgyujxmu Jesukristu n'axájumu waanu mɔjpu jotkujk'ajtən. 6 Paaty pən udsaty ayoodupts, ja'a du'un es miits xymyudátut ja jotkujk'ajtən esu nit-sokən; es pən ja Dios xyajjotkujk'ajtpəts, ja'a du'un es nandu'un miits xyajjotkujk'ajtpədu es du'un xymyudánədu mut ja ma'xtujkən ja du'ambu ayo'on, éxtəmts udsaty ngu'ix ngubaadudu. 7 Nmudajtypyuts ja tu'y'ajtən, ko éxtəm m'ayowdu tyam ti'igyu éxtəm udsaty, nandu'un ja Dios nɔj mmo'oyudu ja jotkujk'ajtən éxtəmts udsaty xymyo'oyudu.

8 Məgu'ugítuty, ndsejpyuts es xyñijáwədu n'ənəts tu n'ayoy mə yu Asyu ñax. Byeən jyantsymyujwiin jyantsykyajajuty tu n'ayóyuts, ni nməjəats kyanakykye'ty esəts nmudánut, es extə jənánəts ko kyajts nbədsəmat məduədsu njiky'ajtən.

9 Nayjya'ajuts éxtəm di'ibáty yajtydyunaəmp mut ja o'kən. Peru tyəadu du'un jyajty esəts nnijáwətu w'ixəts nbadúnətu amumdu'uk jot ja Dios di'ibu yajjikyppejkyu ja o'krəty, es kyajts njuna'anətu ko u j kə'm nməmada'əgəpts ja ayo'on. 10 Diósədsu du'un xy'agə'uədujk xy'axajtujk mə kudsə'əgəbu o'kən jəjp'am, es ndukmə'awdajtypyuts ko yu'u du'unəts xy'akkuwə'ana'əñ 11 ko miits xyryudəkədu mut ja mgajxtəkən. Pən mayjya'ayuts xyñigajxtəəgə, nandu'un mayjya'ay ja Dios tja'əgyəda'əktətu ja'əgyujxm ko Diósəts ja mə j may'ajtən tu xytyuunə.

Ti ko Paablu kya'ojtsy Korintu

¹² Taa dün tu'uk di'ibats xymyeepey ja jotkujk'ajtän, ja'a dü'ün kodsü nwinmä'añ xymyi'inxü ko tuts n'ity tuda'aky es wa'ats yä naxwiiñ, es waanü ni'igü mä miidsaty. Diósüdsü dü'ün tü xypyudükü müť ja tsyojkün es njiky'átüdsü dü'ün. Kyajts tü njiky'aty müdü ja'ayü wyijy'ajtän. ¹³ Tü nduknijáyüdü jantsy yü'uyü di'ibü mbaat xykyajxtüt es xyjaygyúküdüť. Es ndsejpyüts es xyjaygyúküdüť yajxón, ¹⁴ dü'ün éxtäm waanünüm kujkuts miits xyjaygyúküdüť. Ja'a tyaadü ko mä ja xüü mä myinä'añ ja Nindsün'ajtäm Jesukristü, miits nandü'ün mxonda'aktüt müť üjtskyüjxm, es üj nxonda'agüdsüť nandü'ün müť miitskyüjxmüťy.

¹⁵ Müť kots ndukmü'awdatü tyaadü, tüdsü naty n'oktuknibüjtáküdü es nnüjxä'añüts jawyiin mä miidsaty, es nmo'oya'andü ja xondakün ko ngu'ixtü majtsk ok. ¹⁶ Dü'ünüts nduknibüjtákü ngu'ixä'andü kots nnüjxä'añ Masedoñü, es óknüm ngu'ixtüt jatügok kots njümbítüt Masedoñü, es dü'ünüts miits mbaat xypyudüküdüť es n'aknüjxüdsüť Judeeü. ¹⁷ ¿Tii kyajts nduknibüjtákü yajxón kots njünáñ ndunä'añüdsü tyaadü? ¿O mjünándap xytyijy miidsaty ko üj ndukniwaabüts éxtämü ja'ayüťy di'ibü üguyajt kajxkuyajtp? ¹⁸ Diosü dü'ün ñija'ap ko üj kyajts n'üguyaty ngajxkuyáty. ¹⁹ Müť ko Jesukristü, Diosü 'yU'unk, ja'a jya'a di'ibü Silvanü, Timotee esüts üj ngajxwa'xtüť, mä Jesukristü winü xüü winü tiempü pyüdsemy di'ibü oy es ni na'a di'ibü kyaj 'yóyüťy. ²⁰ Pes mä yü'ün yajkuydyúñ tügekyü di'ibü Dios wyandak. Paaty ko n'awdajtäm ja Dios njünä'anüm “wa'an dü'ünüťy” müť yü'ügüjxmüť Jesukristü. ²¹ Diosü dü'ün di'ibü üdsajtäm tü xybyüjtáküm es tyam amumdu'uk jot n'ijtäm ti'igyü müdü Kristü. ²² Tü xy'ijxwü'ümüm, müť ko tü trüjta'aky njodoty'ajtäm ja Espiritü Santü éxtämü ijxwü'ümün ko tüy'ajtän di'ibü n'axajyü'a'anüm.

²³ Diosü dü'ün ñija'ap wi'ixüdsü njot nwinmä'añ, es wa'ants yü'ü xytyukkumüdoý pün kyajts ngajxy tüy'ajtän. Tyambaatnümťs nganejxy Korintü müť ko nga'ooja'andü es ngayajjotmaydyuktüküya'andü. ²⁴ Pes kyajts üj nnüjxä'añ es miits xywyindsün'ättüdsüť mä yü mmübüjkanüťy; ja'a dü'ün sitüť ndsejpyüts nbudüküya'andü es xymyüdáttüt ni'igü jotkujk'ajtän esü xondakün, müť ko amumdu'uk jot xymyübüktü yü Nindsün'ajtäm.

2

¹ Paadyüts üj njünáñ es kyaj jatügok ngu'ixtüt jotmaymyüť. ² Müť ko pün üjts miits nbüjtáküť jotmaymyüť, ¿pünüts üj nüjx xyajxonda'aky?, pün kyaj miidsaty, di'ibüts tü nya-jjotmay'ooktü. ³ Paaty nduknigajxtü tadü neky müť ko

kyajts nnajxáñ mā miits es nyajjotmay'ooktat, miidsaty di'ibats xmyoodyur ja jotkujk'ajtān; mut ko jnánats kots aj nxonda'aky, nidugekyuty miidsaty nandu'un mx-onda'aktā. ⁴ Kots miits nduknigajxtā tadā neky, byeenadsu naty nnayjyáwaty amaymyūt jotmaymyūt, extā jūyuts. Kyaj nnija'ayudā es mjotmay'ooktat, ja'a dū'un es xyjāwudat ko byeen jyantsymujwiinaty ja tsojkan di'ibats nmudajtypy mut miidsaty.

Ma'xun di'ibu tu pyekytyúñ

⁵ Ko nduknija'ayudā tadā ja'ay di'ibats aj nūgoō oj xya-jmáy xyajtāy, es waanu ni'igu miidsaty nidugekyu oj mya-jmáy myajtājūdu, ⁶ kyajts ni'igu nnaktyuydyuna'añ. Tu byeen yajtukkumdoonu mut ko nidugekyu miidsaty tu xy'xtijtā mā mnaymyúkdā. ⁷ Di'ibu mbátudap es xy-tyúndat, ja'a es xymya'xnūt es xyajjotkujkdāt, ja'a ko pūn n'ak'yajjotmay'o'kūm, tsojk nūjx tkanakymyudūñ ja Dios. ⁸ Paaty nmūnu'xtáktā es xytyuk'íxtāt jatūgokū mdsojkan di'ibu mmudajttap mut yū'u. ⁹ Es di'ibu nduknija'ayudā mā di'ibats ngajx ja neky, ja'a dū'un nnijawūyaambyuts pūn mbadúndap di'ibu oj n'anūmudā. ¹⁰ Pūn mmūma'xtujktap miidsadyu tyādā ja'ay, nme'xypyuts aj nandu'un. Es pūn nme'xypyuts tū, pūn jam ti yajma'xa'añ, miits m'oy'ajtūnguyjxm ndūñats dū'un Jesukristā wyinduuy. ¹¹ Dū'un ndu'unūm kadiibu xy'awindumbajkūm ja mūjku'ugóp̄k Satanás, ja'a ko byeen nnija'am ja 'yaxuk winmā'añ.

Paablū kyaj jyotkujk'áty jap Trouis

¹² N'awánudā nandu'un kots njajty mā Trouis kajpn esuts ngajxwā'xa'añ ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristā ñimadyakypy, taa tu'uk kyuxe'ky ja nduunguts madsū Nindsūn'ajtamū naty tu dya'awa'atsy ja nū'u ndu'ujuts. ¹³ Peru n'aa njótats kyaj tpaty ja pyo'xtákn mut ko kyajts nbaty ja nmūgu'uk'ajtam Titū. Paadyuts oj jap ndsooñ es oj nnejxy Masedoñū ñāaxóty.

Kristūkyujxm nmadákūm

¹⁴ Per yajja'aygyudákp ja Dios, di'ibats dū'ñūm nduk'oybyudseempy ti'igū mut ja Kristū, es uatskyujxmaty ja Dios dyajnijáwaty ja Kristū jya'a, di'ibu dū'un éxtam tu'uk di'ibu mūk pa'akxu'kp es oymyaaty ñaspoju. ¹⁵ Dū'un udsaty éxtam ja pa'ak xu'kūn di'ibu Jesukristū tyukwinjejkypy ja Dios es 'yabojwa'xy, dū'un extā mā di'ibáty nitsóktap es extā mā nandu'un di'ibáty tūgoodyur. ¹⁶ Mūdu di'ibáty tūgoodyur, dū'un udsaty éxtam di'ibu tok xu'kp; per mūdu di'ibáty nitsóktap, dū'un udsaty éxtam tu'ugū pa'ak xu'kūn. ¿Es pūnū dū'un mada'agap es ttūnūdu tyādū tuunk? ¹⁷ Oytyim maadyuts nnejxy, ngajxwa'xypyuts ja Diosū 'yayuk. Per kyaj

éxtam may 'yadu'utstu ttukganarattu éxtamu ajuuy ado'kputy, amumdu'uk jot es ti'igyu mat ja Jesukristu ngajxwa'xyuts uj Dios windum.

3

Jembyu kajxy'átypyu

¹ Ko du'unu tyaadu nduknijáyudu, ¿ti mjanándubu du'un xytyijy esuts nnayyajmujpudsama'añuty ku'umu, o nigutikyu du'un nya'ixuduts ja neky mats ja'ayuty xya'ity kumay, o n'amdówdut miidsuty ja neky mats uj xya'ittu kumay?, éxtam ttundu na'aguty. ² Pes miidsudy du'un ku'um éxtamu tadu nekyu jaaybyéty ma yu njot nwinma'añuts, ja neky di'ibu mbaat tkajxy es dya'ayukwimbudsemy oytyim pánuty. ³ Miidsudy du'un mya'ixudup ko m'ijttup éxtam tu'ugu neky di'ibu Kristu jyaay ja'agyujxm di'ibuts nduun ma miidsuty. Tyadu neky kyaj jya'ayuty mat ja tintu, yu'u jya'ayuty ma m'aa mjótuty mat ja jiikyryu Diosu Jya'ajun.

⁴ Ndukm'aawdajtupts ja Dios Kristukyujxm ko du'un m'ittu. ⁵ Mat ko uj, kyajts ti madakun nmudaty esuts oynu'unun ti ndúnuduts ja Diosu tyuunk, Diósudsu du'un xymyeepey ja madakun esuts ndúnut. ⁶ Pesu Diósudsu du'un tu xymyo'oy ja muk'ajtun es ngajxwa'xyuts ma nidugekyu ja'ayuty yu jembyu kajxy'átypyu. Kyaj n'anumudu ko koonum tkuydyúndut ja ja'ayuty yu jaaybyétyryu ana'amun, net ñitso'oktut. Kom kyaj ni pán mbaat tkuydyúñ tyadu ana'amun, paaty xy'o'kunwingajxum nidugekyu, per yu Diosu Jya'ajun xymyo'oyum ja jiky'ajtun.

⁷ Ja ana'amun di'ibu Moisés yajmooy es yajkuxjaay tsaagujxy, myiñ mat tu'ugu jajun, es kyaj ja israelitu ja'ayuty mbaat t'ijxtu ja Moisesu wyiin jyujp mat ko muk tye'xy, oyu tadu jajun tamu naty pyi'tstsondáknu waanáty. ⁸ Mat ko myiñ mat ja muj'ajtunu tadu ana'amun di'ibu 'yawa'anup ja o'kun ko kyaj yajkuydyúñ, waanu ni'igu ja muj'ajtun tu myiñ ko ja Espíritu Santu ja jiky'ajtun dyaky. ⁹ N'okjuna'anum ko muj'ajtun maut ja ana'amun oj tyuñ di'ibu ja o'kun 'yawa'anup ko ngakuydyu'unum, jwaanu ni'igu muj'ajtun maut ja jembyu kajxy'átypyu ko xy'axájum ja Dios es oy nwa'umdu ja'a maut! ¹⁰ Ja muj'ajtun di'ibu tu'x ma ja wyiin jyujp ja Moisés, ni ti tkatsooty ko ndukma'ijxkijxyum mat ja myuj'ajtunu tyadu jembyu kajxy'átypyu. ¹¹ Es ja'a ko awaanup di'ibu muj'ajtun maut ijty, ¿wi'ix waanu ni'igu muj'ajtun tkamudátut di'ibu wu'amp winu xuu winu tiempu?

¹² Ja'agyujxm ko nnija'amu tyaadu, paaty ngajxwa'xum yajxon muk aa muk jot. ¹³ Kyaj nnaywyitwinguwijtsam éxtamu Moisés ñaywyitwinguwijtsu kudiibu ja israelitu ja'ayuty

t'ixtat ja jajun di'ibu yungup es di'ibu kyaj jyeky. ¹⁴ Per ja israelitu ja'ayuty myudajttu yu jyot wyinma'añuty kubi'its ku'ook, es tyambaat kyaj tjaygyukudu ko yu tadu jékyubu kajxy'átypyu tu'unajxpu naty, du'an éxtam ja Moisesu wyiin jyujpu jyajun, mut ko du'an yu'ujuty 'yity éxtam ja ja'ayu winguwuunubun, di'ibu ni ti tka'ixtu. ¹⁵ Es du'uñumu du'an tyambaat kyajpyum tjaygyukudu ko tkajxtu ja Moisesu 'yana'amun. ¹⁶ Per yu wyinwuun yajjuga'aktup ko tyi'igyudut mut ja Jesukristu. ¹⁷ Ja Nindsun'ajtam, Ja'ajun yu'u, es ma 'yity ja Nindsun'ajtamu Jya'ajun, awa'atstúm ja ja'ay 'yittu. ¹⁸ Paaty di'ibáty nmudu'unum ja Jesukristu, kyaj nwinguwuun'ajtam, ni ngamudajtam ja jot winma'añ kubi'its ku'ook, du'an udsajtam éxtam ja ixnw wa'atspu di'ibu ñijajpy yajxon ja myuj'ajtanu Nindsun'ajtam, es nan mut yu'uguyjxmu tadu myuj'ajtan yu Nindsun'ajtamu Jya'ajun xyajtugajts'adátsum waanu ni'igu pun wi'ix ja tiempu ñaxy.

4

¹ Paaty ni na'ats ngatsipke'exy, mut ko Diósuts tu xytyuknipeky mut ja pya'ayo'onu tyadu tuunk. ² Tuts n'uxtijy di'ibu yajtuump ayu'udsyu, éxtamxyupts uj ti nduñ tsoydyu'un muut. Kyajts uj n'axta'ay wi'ixudsu ja'ay nwin'uundut, es kyajts uj nyajtugátsy ja Diosu 'yayuk; ja'a je'eyats uj ngajxpy esu ja'ay tñijáwudut ja tuj'ajtan, es Dios wyinduuyats du'an nduñ. ³ Es pun kyaj yajnijáwu ja oybyu ayuk di'ibu ngajxwa'xtaputs, pun yu'utsy 'yity éxtamu ja'ay wyiin jyujp ko ñaywyingujuuxyuty, yu'u du'an jya'a'ajttubu taadu di'ibáty tugoodyup. ⁴ Kyaj tmabuktu ko yu Jesús yu'u du'an ja Kristu, mut ko ja mujku'u di'ibu ya naxwiiñ ana'amp, yu'u yajkuju-undákap. Yu'u kyaj ña'ixyuty es kyudu'x kyujájudut ja oybyu ayuku jyajun di'ibu ñimadyakypy ja myuj'ajtanu Jesukristu, di'ibu dun ti'igyu éxtamu Dios. ⁵ Kots ngajxwa'xy ja Diosu 'yayuk, kyajtsu du'an uj ku'am nnyajmajpudsuma'añuty. Di'ibu dun situy, ngajxwa'xypyats oytyim maaty ko yu Jesukristu yu'u du'anu Nindsun'ajtam, es uj je'eyats nnyajjnide'xyuty éxtam miidsadyu mbudujkubu esu Kristu muj 'yítat. ⁶ Du'anats ngajxwa'xy mut ko Diosu du'an di'ibu junán: "Wa'an tjajy tte'xy ma ja koots'át", yu'u du'an yajjajpy yajte'xypy madsu njot nwinma'añ, es mada tadu jajun mbaat n'ixy'átyats tadu jaj ta'xun di'ibu ijtp ma yu Jesukristu wyiin jyujpun.

Jiky'ajtam mubujkungyujxm

⁷ Mut ko Diósudsu du'an tu xytyukmay'átyats tadu oy'ajtan ma nnini'x, odyu'unuty éxtamu naxpotsytyu'tsun, du'an ya'ixut ko Dioskyujxm yu tadu muk'ajtan jyantsymyujwiin

jyantsykyajaaty, es kyajts ʉj nja'ajuty. ⁸ Xyñimiimbats ja ayo'on oytyim di'ibuty kanak peky, per kyajts ndsipke'exy; nmʉ'amaybyaty nmʉjotmaybyatyruuts, per kyajts ndim'amutsk'aty; ⁹ jayajpajʉdijtpʉts, per kyajts nyajna'ixy; xyjayajkʉdaabats, per kyajts xymyʉmada'aktʉ. ¹⁰ Pes oytyim maadyʉts ʉj nnejxy, o'kʉn jʉjp'amʉts ʉj n'ity ʉxtʉmʉ Jesús o'kʉn jʉjp'am 'yijty. Ja'agyʉjxm ʉʉdsʉty dʉ'un xyjaty es kyʉxʉ'ʉgʉt oy ko 'yity ja Jesús mʉ nnini'xʉts. ¹¹ O'kʉn jʉjp'amʉts dʉ'uñʉm n'ittʉ mʉt yʉ'ʉgyʉjxm kots nmʉdʉndʉ ja Jesús es ñigʉxʉ'ʉgʉt oy ko jyiky'aty yʉ Jesús mʉ nnini'xʉts di'ibʉ oogʉp. ¹² Es dʉ'unʉ dʉ'un ja o'kʉn tyuñ mʉ ʉʉdsʉty, es ja jiky'ajtʉn tyuñ mʉ miidsʉty.

¹³ Di'ibʉts ngajxwa'xyʉy, yʉ'u dʉ'un di'ibʉts ʉj kʉ'ʉm nmʉbejkyʉy, dʉ'un ʉxtʉm jyʉna'añ ja Diosʉ jyaaybyajtʉn: "Nmʉbʉjkʉts, es paadyʉts oj ngajxwa'xy." ¹⁴ Nnija'abʉts ko Dios di'ibʉ yajjikyʉyʉjk ja Nindsʉn'ajtʉm Jesukristʉ ko naty tʉ 'yeeky, xyajjikyʉyʉka'ʉnʉm ʉdsajtʉm es xyajnaʉxʉ'ʉnʉm ni'amukʉ mʉ yʉ'u 'yity. ¹⁵ Tʉgekyʉ di'ibʉts tʉ xyjaty tʉ xykyʉbʉtyʉts, ja'a dʉ'un es xytyuk'oy'attʉt miidsʉty, es dʉ'un ko may di'ibʉ 'yaxʉjʉdʉp ja Diosʉ kyunu'xʉn, nandʉ'un myʉyʉty di'ibʉ 'yawdatʉndʉp ja Dios es tʉj'ʉgyʉda'aga'ʉndʉ.

¹⁶ Paaty kyajts ndsipke'exy. Oyʉdsʉ nnini'x ngʉbajk jya'anʉ'xʉnʉ, bom bʉmʉdsʉ n'anmʉja'ʉn myʉkta'aky. ¹⁷ Ja'a ko di'ibʉ n'ayo'om yʉ naxwiiñ, pojʉnʉ'u ñaxy es waanʉ yʉ'u; per xytyukpʉtʉm waanʉ mʉj ja mʉj'ajtʉn di'ibʉ miimp mʉj wiin kyajaa es ijtp winʉ xʉʉ winʉ tiempʉ. ¹⁸ Mʉt ko kyaj nmʉj'ijxʉm di'ibʉ ya'ijxp, ja'a dʉ'un di'ibʉ kyaj ya'ixy; ja'a ko di'ibʉ n'ijxʉm, najxp yʉ'u, per di'ibʉ kyaj ya'ixy, winʉ xʉʉ winʉ tiempʉ 'yity.

5

¹ Ja'a ko nnija'am ko pyʉdʉ'ʉgʉt ja wit tʉjk mʉ n'ijtʉm yʉ naxwiiñ, ja'a njʉna'ʉnʉm ja nnini'x'ajtʉm, xy'awijxʉm tsajpʉtm nidu'uk nidu'ugʉ wiinkʉ nini'x di'ibʉ itʉp winʉ xʉʉ winʉ tiempʉ. Diosʉ dʉ'un xytyuknibʉjtʉkʉmʉ tyʉdʉ wit tʉjk, kyaj yʉ'ʉjuty ja ja'ay. ² Mʉ n'akjiky'ajtʉm yʉ naxwiiñ, nmʉkxaj n'okxʉjʉm, ja'a ndsojkʉm es njiky'ajtʉm mʉ ja nnini'x'ajtʉm di'ibʉ nmʉdajtʉm tsajpʉtm, ³ dʉ'un nʉjx nmʉdajtʉm yʉ nini'x, es kyaj dyʉ'unʉty ʉxtʉm tu'ugʉ ja'ay niwa'ʉts ʉxwa'ʉtsʉp. ⁴ Ko n'akjiky'ajtʉm yʉʉ mʉdʉ tyʉdʉ nini'x, nmʉkxaj n'okxʉjʉm mʉt ko kyaj n'ita'ʉnʉm ʉxtʉmʉ ja'ay di'ibʉ niwa'ʉts ʉxwa'ʉts, ja'a nmʉdata'ʉnʉm ja nnini'x'ajtʉmʉ tsajpʉtmʉdʉ, es dʉ'un di'ibʉ o'ktʉp tʉgʉtstʉp mʉt ja di'ibʉ ni na'a kya'ooktʉt. ⁵ Esʉ Diosʉ dʉ'un tʉ ttuknibʉjtʉagʉ es dʉ'un tyun jyʉtʉdʉt mʉt

udsajtām, es xymyo'oŷam ja Espírítu Santu es yajnijáwut ko xupyátam ja oy'ajtān di'ibū miimp.

⁶ Paaty ko dā'ūn, dā'ūñam nmūdajtam ja mūk āā mūk jot. Nnija'am ko maānam n'akjiky'ajtam mā tyādū nnini'x'ajtam, kyaj n'ijtam mā Dios. ⁷ Mubujkangyujxm njiky'ajtam ya naxwiñ, es kyaj mut ko ti n'ijxam; ⁸ pes n'oktukmā'awdajtam, per ja'a ndsojkam es ndukpudsūmam tyādū nini'x es jo'om n'ijtam ti'igyū mut ja Nindsan'ajtam. ⁹ Paaty jaayam ndsojkam es njiky'ajtam yajxón éxtam Nindsan'ajtam ttseky, oy nja'ijtambū mā tyādū nini'x, o mā yū Nindsan'ajtam tsajpótm. ¹⁰ Mut ko koonam nidugekyū nwinguwa'agūya'anam ja Jesukristu es trayo'oŷat ja nbojpr'ajtam, es nidu'uk nidu'uk n'axájam éxtam xupyátam, éxtam ja oybyū o ja axūkprū di'ibū tū ndu'unam mā tū n'ijtam mādū tyādū nini'x.

Agujk'ajt jotkujk'ajtān yajnimadya'aky

¹¹ Mut ko udsuty ndsū'uk njáwudats ja Nindsan'ajtam es nnijáwuts ja myay'ajt wyindsū'kūn, paaty n'oktukmādijuts ja ja'ayuty nandū'ūn. Dios űija'ap wi'ixats űj nmūdūñ amumdu'uk jot, es ndsejpyuts es miidsuty nandū'ūn xyñijáwudat. ¹² Kyajts űj kū'am nnayya'oŷbyudsémyuty mā miidsuty, ja'a dā'ūn es miidsuty waanū mjotkujk'áttut mut űjtskyujxm, es dā'ūn mbaāt xy'adsowdū tadū ja'ayuty di'ibū tyukmāj tyukpátudūp di'ibū kaxū'kp nikujxm, es kyaj di'ibū ijtp mā ja'ay jyot wyinmā'añ.

¹³ Pūn ja pūn jyūna'añ kots űj nlókuty, ja'a dā'ūn kots nmūdūñ ja Dios; es pūn kyaj tyū'ajtanuty kots űj nlókuty, ja'a dā'ūn es xytyuk'oŷ'áttut miidsuty. ¹⁴ Ja'a kots ti nduñ, yū Jesukristu tsojkan xytyukmādijupts. Mut ko nmūdajtypyuts ja tū'ajtan ko yū'u 'ye'ky mut yū'ugyujxm nidugekyū ja'ay, paaty nidugekyū ja'ay 'yittū o'kūn patkū'uy. ¹⁵ Jesukristu 'ye'ky mut yū'ugyujxm ja ja'ayuty nidugekyū, es dā'ūn kyaj nnakyyiky'ajtam éxtamū ngū'am winmā'añ'ajtam, ja'a dā'ūn éxtam ttseky ja Jesukristu di'ibū oj xykyu'o'kūm es oj jyikyryekey mut udsajtamgyujxm. ¹⁶ Kyajts nnaky'ixy nnakytyūñ ni pūn éxtam pūnadyū naxwiñūdu winmā'añ ja'a'ajtudūp. Oy tūyūp nbayo'oŷats ja Jesús éxtam pūnadyū naxwiñūdu winmā'añ ja'a'ajtudūp, kyajtsū dā'ūn nnakytyūñ. ¹⁷ Esū dā'ūn ko ja'ay tyi'igyū mut yū Jesukristu, myūdajtypy ja jembyū jyot wyinmā'añ. Ta tyūgooyñ ja tūyūbū jyot wyinmā'añ. Kyaj 'yok'ijñū éxtamū naty ijty, tim jemy tūgekyū tū wū'ūmñū.

¹⁸ Tyāadū tyiimpy tūgekyū ja Dios, di'ibū ijty nmudsip'ajtam; per mut ja'agyujxmū Kristu Dios xyajtūgajtsam, es tyam nnaymyaayūbū'ajtam mādū Dios, es tū xymyo'oŷam ja tuunk es nyajmātnaymyāyudat ja Dios majaty ja wiinkpadyū

ja'ayuty nandu'un. ¹⁹ Paadyuts uj ngajxwa'xy ko yu'agyujxmu Jesukristu ja Dios dyajti'igyua'añ ma yu'un ja naxwiñadu ja'ayuty es tjo'tsnat du'un ja pyojru. Tyaadu du'un ja oybyu ayuk di'ibuts ngajxwa'xyru. Diósuts xymyooy esudsu du'un ndúnat. ²⁰ Udsudyu du'un ja Kristu kyudunaabyu, du'un éxtamxyubu Dios ku'am mdukmunu'xta'agudu miidsuty mat uatskyujxm, nmunu'xtáktap mat yu'agyujxmu Jesukristu, katu xymyudsip'attu Dios, nik ni'igu axájudu ja ti'igyu'ajtan mat yu'u di'ibu Jesukristu xymyo'oya'anam. ²¹ Oy ja Jesukristu ni na'a kyapojpätuuñ, Dios tyukkubajt tyukkumadooja kruuzkujxm tugekyu udsajtam ja nbojpu'ajtam, es du'un oy nwa'amum mat ja Dios mat ko n'ijtam ti'igyu mat ja Kristu.

6

¹ Es du'un éxtam udsajtam nmudu'unam ja Dios, n'amdoo nbajktsoodap es kudiibu nanugoobu xykyupáktat ja Diosu myay'ajtan. ² Ja'a ko du'un jyuna'añ ja Dios ma ja jyaay-byajtan:

Kots uj ja'ay nduunu ja may'ajtan, nmadoots mij m'aq myo'kn; kots uj ja'ay nyajnitse'eky, nbudujkats mij.

Pes jaygyúkadu. Tyamu du'un txujuty ma Dios mduna'anxyuty ja may'ajtan, tyamu du'un txujuty ma mbaat mnitse'eky.

³ Jiky'ajtpsts tuj'ajtan muut, kudiibuts pán nyajtu'udugóyut ja jyiky'ajtan es kudiibu pán tkajxadít tmadyaagudítat axuuk di'ibuts ndiimpy. ⁴ Nik ni'iguts nya'ixa'añuty ma tugekyu otyim tiity éxtamu Diosu myuduumbu, pán tits uj xyjajt xykyubajtp, kots nmadanu ja ayo'on jotmay ma'xtujkan muut, kots ti xykya'ijtxu, kots muk tsaatsy ja jiky'ajtan nya-jnáxy, ⁵ kots nyajwépy, kots nyajtsímy, kots nyajnibude'eky, kots nduñ muk, kots ngama'ay es kots nyajnáxy ja muk yuu. ⁶ Nya'ijxapsts nandu'un madudsu njiky'ajtanu wa'atspu, mat ja jaygyujkan, mat ja tsojkan tuda'akypyu, mat ja ma'xtujkan, mat ja Espírítu Santu, ⁷ mat ja ayuk di'ibu tuj'ajtan es mat ja Diosu myuk'ajtan. Du'un éxtam ja soldaadu di'ibu yajtiimpy ja 'yespaadu es dyajkutugoya'añ ja myudsip, es dyajtuñ ja di'ibu naydyukkuwánap ko ja myudsip yajkutugoya'añuty, nandu'unats uj nyajtuñ ja tuj'ajtan es nyajkutugoya'añuts ja axuk'ajtan, es nyajtiimbyuts nandu'un ja tuj'ajtan esu ja'ay t'ixy'áttat ja Dios. ⁸ Na'aty nya-jwindsu'uguts, es na'aty nyajmugajxtugóyuts; na'aty xyñi'o'o xyñiyáxadupts, es na'aty xyñimadyáktupts tsuj; na'aty xyajnjaxtupts éxtamu pi'tskajxpu, es na'aty xy'ijxtupts éxtamu tuj'ajtan muutpu; ⁹ na'aty xy'ijxtupts éxtamu di'ibu kyaj t'ixy'attu, es na'aty xyajnjaxtupts éxtamu wyin'ixyan; oyuts

xy'ixtə je'eyəts nga'o'knə, per akjiky'ajtpnəmts oy mək; yajtəydyuumbəts, per kyajts xytyim'ya'ooktə; ¹⁰ óyəts nmay ndajyəts, per də'uñəmts njotkujk'áty; ayoo jottəgeebəts, per nyajjotkujk'ajtypyəts nimay; oyəts xy'ixtə ko kyajts tii nmədaty, per nmədajtypyəts təgekyə.

¹¹ Korintə məgu'ugəty, tə nməgajxtə mək əə mək jot mət ko təts miits nduk'ixtə njot nwinmə'añəts. ¹² Ndsojktəpts miidsəty mət wínəts njot; miidsəty kyajtsə də'un xytsyoktə nandə'un əj. ¹³ Nmənu'xtəktəp éxtəm tu'ugə u'unkteety tməgajxy ja 'yu'ungəty, éxtəm nmo'oydyə ja n'əə njótəts, nandə'un xymyo'oydyədəts miidsəty.

Ədsajtəmə də'un ja Diosə tsyənəəydyákn

¹⁴ Katə mnaymyúkədə mət ja ja'əyəty di'ibə kyaj tməbəktə Jesukristə, éxtəmxyp mət m'ittə ja ja'əyəty mə tu'ugə kukəpə. Ja'a ko də'un mgəxə'əktə éxtəm ja yuubə di'ibə kyaj tyuknəxəty. ¿Tii mbaət nəaymyíkyəty ja oy'ajtən mət ja axək'ajtənə? ¿Tii mbaət nandə'un 'yity ja jajən mət ja koots'átə?, ¹⁵ o ¿wə'an mbaət ja Jesukristə tyi'igyə'áty mət ja ka'oybyə?, o ¿wi'ix mbaət ja di'ibə myədiimpy ja Jesukristə tyi'igyə'áty mət ja di'ibə kyaj tmədúñ ja Kristə? ¹⁶ Kyaj ni nə'un kyatuknəxəty ja Diosə tyəjk mədə agojwinnəx. Pəs ədsajtəmə də'un ja Diosə tyəjk, éxtəm ja Dios jyənəñ mə yə jyaəybyajtən:

Jiky'átəpts es jədítəpts mət yə'əjəty.

Əjtsə də'un xyDyios'áttəp

es yə'ədyədsə də'un nja'əy'áttəp.

¹⁷ Pəəty nandə'un ja Dios t'anəməmə jya'əyəty:

Tukpədsəmədu'uttə es katə mnaymyáyədə mət ja axək ja'əyəty,

katə m'adə'əttə éxtəm ja 'yaxək winmə'añ,

nétəts miits n'axəjədət.

¹⁸ Əjts miits xytyeety'áttəp,

es miidsəty n'u'un'k'át n'əna'k'áttəp.

Də'un jyənə'añ ja Dios di'ibə təgekyə mək'ajtən myədajtypy.

7

Wi'ixə Korintə ja'əy jyodəmbittə

¹ Məgu'ugítəty, ja'a ko Diosə də'un xymyəwəndəkəm, pəəty nnayya'ijtəm wə'əts mə yə di'ibə mbaət xyə'axə'kəm, də'un éxtəm nnini'xkyəjxm es éxtəm nandə'unə n'anməja'an'ajtəm. N'oktu'unəmə wí'ix n'ijtəm wə'əts wə'əts ja'əgyəjxm ko Dios ndsə'kəm.

² Əə'ajt jot'ajttəgəts. Kyajts pən wí'ix nduñ. Ni pənəts ngawin'əñ es ni pənəts ngayajnibaxətəkəts.

³ Kyaj də'un n'anəmədə es miits ngəjxpəəttə, éxtəm tə

n'ok'anmaabydū, miits m'ijttap njodoty nwinmā'añótyuts, ti'igy n'ijtam oy jiiky es oy eeky. ⁴ Nūgoots miits n'oktukmā'awdajtūn es ndukjotkūdákypyuts miidsuty majátyuts n'ayoy, xondákypyuts es byeenats n'okjotkujk'ajñū.

⁵ Nā'abuts njajty Masedoñū, kyajts ni nū'ūn ngape'xy, nik ni'igats tū n'amaybyaaty njotmaybyaaty oytyim māaty. Ak tsip xidsoo yadsoo es tsū'kūbuts jodoty winmā'añóty, ⁶ perū Dios, di'ibū yajjotkujkūp ja māay tajpūty, yū'ūts xyajjotkujkū ko jyajty ja Titū. ⁷ Kyaj jya'ayuty je'eyū mūt ko jyajty, ja'a dū'ūn mūt ko byeenū naty xyonda'aky mūt miitskyūjxmūty. Yū'ūts xy'anmaay ko byeenats miits xywyin'ixā'andūts, es xytyukmāmadýákūts wi'ix miits xyñimay xyñidajtūts es mnayjyotmaydyūñūdu mūt ūj. Mūdu tyāādūts oj ni'igū nxonda'agyūts.

⁸ Oy ja jawyiimbū neky di'ibū nduknigajxtū oj myajmáy myajtájūdu, kyajts tyam nnakyjyawū. Es pūn njā'ajūts jawyíñūp kots njaygyujkū ko tadū neky myajjotmay'o'kūdu waanū, ⁹ tyam xondákñūpts, kyaj mūt ko tū mjotmay'ooktū, ja'a dū'ūn mūt ko tū tadū ayo'on jotmay dyajtagátsy ja mwinmā'añūty. Miidsuty myajnájx myajkūjxtū ja ayo'on jotmay éxtūm ja Dios t'oyjyawū esū dū'ūn kyaj miidsuty tii mjajtūdu axūuk ūjtskyūjxm. ¹⁰ Ja amay jotmay di'ibū miimp mā Dios, yū'ū xyajjodūmbijtūm es xymyo'oyūm ja po'xtákū, es mūt yū'ū kyaj mbaat nūgoo njā'am. Perū tadū wiinkpū amay jotmay di'ibū naxwiiñūdu jya'a'ajtypy, ja'a xytyukpátūm ja o'kūn.

¹¹ Miidsuty myajnájx myajkūjxtū ja amay jotmay éxtūm ja Dios t'oyjyawū. ¡Es ixtū tyamū net wi'ix tū 'yabūdsemy! Mdukjaygyujkūdu tuda'aky yū tyāādū es xykyajxtuda'agat di'ibū naty tū xytyundū, myajjotmā'tūdu es nandū'ūn myajtsū'kūdu, nétūts byeen xywyin'ixāndūts miidsuty, es mdukkumūdoodū di'ibū naty tū ttūñ ja axūukpū. Es mā tūgekyū tyāādū, miits tū xya'ixūdu ko kyaj xymūdattu ja pojpū mā tyāādū. Pāadyū dū'ūn tū xytyukkumūdowdū. ¹² Mnija'ādūp miits ko nduknigajxtū ja neky, kyaj ja'agyūjxmūp nduknigajxtū di'ibū tuundūgooy es ni di'ibū yajmūdūgooy, ja'a dū'ūn es nduk'ixtū Dios windum ko byeenats nnayjyotmaydyūñūty mūt miidsuty. ¹³ Pāaty mūdu tyāādū tūts miits xyajjotkujkūdu.

Per mūdu tyāādū di'ibūts tū n'axajū yū jotkujk'ajtūn, waanū ni'igats tū nxonda'aky kots tū n'ixy ja Titū jyantsyjoytkujkūty; pes nidūgékūty miidsuty tū xypūdákūdu xyajkujkūdu 'yāajyot. ¹⁴ Kyajts n'anūguga'ajū mats n'anmaay ja Titū kots nnayjyáwūty jotkujk mūt miidsuty. Es kom tūgekyū di'ibū tū n'anūmūdu miidsuty, tūy'ajtūnū'ū, nandū'ūn pyūdseemy tūy'ajtūn di'ibūts tū n'anūmū ja Titū kots njotkujk'áty mūt miitskyūjxmūty. ¹⁵ Es yū'ū waanū ni'igū mdsókūdu ko tjamyetsy

wi'ix miits xymyumədoodu di'ibu yu'u mduknipujkudu es wi'ix xyajjajttaktu mut ja tuda'aky'at esu may'ajt windsu'kan. ¹⁶ Ijt xoombats ja'agyujxm kots kexy ka'pxy ndukmu'awdatu es xytyúndut di'ibu Dios tsyejpy.

8

Oyjya'ay'ajtan

¹ Tyam, mugu'ugítuty, nduknijawuaya'andu wi'ix ja Dios tu dya'ixyuty ja 'yoy'ajtan majaty ja mabujkputujk di'ibu naymyujkudup Masedoñu. ² Oy tu dyajnax dyajkúxtu ja ayo'on jantsy muj wiin kajaabu, byeen jyantsyjoyotkujk'aty'attu. Oy jya'ayoop jyajottugeebyudu, tu dyaktu ja naybyuduku éxtumxyup myukja'ay'attu. ³ Nduknija'adapts miidsuty ko yu'ujuty tu dyaktu naybyuduku xonda'aky'aa xonda'akyjyot tugekyu éxtum tu tpaattu, o waanu ni'igu. ⁴ Pes extu xymyanu'xtáktuts es dyáktut mā myiky ja naybyuduku di'ibu yajtukpudúkadut ja Diosu jya'ayuty. ⁵ Waanu ni'igu dyajktu ja naybyuduku kadiinum éxtumts njawinmaay es dyáktut. Pes ñaygyujkudu yu'ujuty ku'am jawyiin mā yu Nindsun'ajtam, es net mā udsajtam, du'un éxtumu Dios ttseky. ⁶ Paaty tuts n'anumu ja Titu es t'ak'yajmujkta'ayut mā miidsudyu tyadu tsojkungyujxmbu naybyuduku di'ibu yu'u yajmujk-sondák tuuyup. ⁷ Pes miidsudyu du'un mwa'kpuđsuumdup mā tugekyu oytyim tiity: mā yu mmabujkan, mā xytyuk'axpaktu Dioskajxy, mā oyjyot xymyudattu esu tsojkan mut uj. Es tyam, niwa'kpuđsúmdu nandu'un mā tyadu naybyuduku tsojkungyujxmbu.

⁸ Mudu tyadu, kyajts jayam miits n'ana'amdu, yu'uyu du'un es xynjávudut wi'ix ja wiinkpety nandu'un pyudúkadu, net miits nandu'un xya'ixudut ja muj wiimbu mdsojkanuty mā yu nmamabujkpe'ajtam. ⁹ Mut ko miits mnija'adup ja Nindsun'ajtam Jesukristu tsojkan, myudajt muj wiin kyajaa ja muj'ajtan, per ñaybyjta'ku éxtum tu'ugu ayoobu ja'ay mut ja'agyujxm ko xytsyojkum es nbátam ja jotkujk'ajtan.

¹⁰ Ngajxypyuts du'un éxtumu kajxwijn di'ibu mdukjotkadáktup. Junktu'uy mut ja mdsojkungyujxm xyajtsondaktu jawyiin ja naybyuduku xyajmúktu. ¹¹ Pes tyam, aktundu di'ibu myajtsondaktu junktu'uy extu xyajkugúxut. Mut ja du'ũumbu tsojkan di'ibu mmadajttu, yaktu éxtum ja Dios mmo'oyudu. ¹² Mut ko pan tu'ugu ja'ay yakaampy ja windsu'kan mā Dios, Dios kyupejkyu nu'un je'eyu dyaka'añ, es kyaj t'amdoy di'ibu kyaj mmadajtam.

¹³ Kyaj udsuty ndseky es miits mdugoy'ajtxudut ko tu xy'okpuduku ja wiinkpety, ja'a du'un es jyaa'átut ja ti'igyú'át. ¹⁴ Tyam miits mmadajttup mut di'ibu mbaat xypyudúkadu

di'ibáty tųgoy'ajtxudųp. Ko na'a yu'ujaty tmədáttat di'ibu mbaat mdukpudúkudu, mmo'oyudųp miidsuty ko naty nandu'un mdųgoy'ajtxudu, es du'un jyaaty ja ti'igyu'át. ¹⁵ Extųm jyuna'añ ja Diosų jyaaybyajtųn: "Di'ibu pyųjták yajpudu'k may, kyaj oj ni'igu tmədattu; es di'ibu yajpudu'k waanu, kyaj oj tyųgoy'ajtxuty."

Titų esų jyamyudųdy

¹⁶ Nja'aygyudákųpyudsų Dios ko trųjtáky yų amay jotmay Titų jyodoty wyinma'añóty, éxtųmts ųj nmųjotmaybyaty miidsuty. ¹⁷ Mųt ko yų Titų kyųpųjk di'ibats n'anmaųy, es kom yų'u kų'ųm byeen mnųjotmay'oogudu, tyam nųjx mgu'ixa'anudu mųt ja kyų'ųmdsojkan.

¹⁸ Ti'igyų mųt ja Titų ngéxyųts jatu'ugų nmųgu'uk'ajttųm di'ibu byeen yajmadya'aky'áty majaty ja mųbųjkrųtųjk ñaymyúkudu, mųt yų'ųgyųjxm ko jyantsy'óyaty ja tyuunk mą ja oybyų ayuk yajpadúñ. ¹⁹ Es kyaj yų'ųdyų tyąądu, nandu'un mųt ko majaty ja mųbųjkrųtųjk ñaymyúkudu yajwin'ijxyų tyądu nmųgu'uk'ajttųm di'ibu jędijtr mųt ųdsuty, es nbudúkudųt mą nyajmųjkmų tyądu naybyudųku di'ibu yam nduundųpts, es du'un yajwindsų'ųgųt ja Nindsųn'ajttųm es ya'ixųt ko nbudųkųya'anųm nixim niyam. ²⁰ Ndsojktųpts es kųdiibats ni pún xyñi'oo xyñiyąąxudųt mųt yų'ųgyųjxmų tyądu naybyudųku di'ibats nyajmųjkyų, ²¹ ndunaambyųts éxtųm pyaadyųty, kyaj jye'eyųty Nindsųn'ajttųm windum, nandu'ųnu du'un mayjya'ayóty.

²² Paądyųts jatu'ugų nmųgu'uk'ajttųm ngexy nandu'un mųt yų'u, di'ibats tų xytyuk'ixy ja tsojkan kanak nax, es tyam waanu ni'igu mųt ko mdukmų'awdátudu miidsuty. ²³ Pún ja pún dyajttųy ja Titų ti tyuunk'ajttųy, anųmudu ko ųjtsų nmųDios mųduumbų es xykyudánųts, es tyuñ mųt ųj es du'un xytyuk'oy'áttat miidsuty. O pún yajttųdųpts ja wiinkų nmųgu'uk'ajttųm ko ti tyuunk'ajttųp, anųmudu ko yų'ujaty kyųgajxy'áttų majaty ja mųbųjkrųtųjk ñaymyúkudu es twindsų'ųgudu Jesukristų. ²⁴ Ya'ixudu ko xyjantsytsyoktų yų tyądu kųgajxyųty, es du'un xytyuknijáwudųt tųgekyų yų nmųmųbųjkrų'ajttųm majaty ja mųbųjkrųtųjk ñaymyúkudu, wi'ix miidsuty ja tsojkan xymųdattu es nandu'un miits xya'ixudųt ko tyųy'ajttųntų tųgekyų tyądu oybyų di'ibats ųj tų nmadyą'aktų mųt miitskyųjxmųty.

9

Naybyudųku myiky

¹ Ja naybyudųku di'ibu miits mmo'oyándųp tsojkanųyųjxm ja nmųmųbųjkrų'ajttųm jam Jerusalén, kyaj tyimtsékyųty es nduknijáydųt, ² mųt ko nnija'abats yų m'oyjyótųty.

Byeenums ngumaydyu di'ibáty ijtup Masedoñu ñaxóty, ko miidsaty, Akayu ja'ayaty, m'awijx mjajp'ijxtup xpyudakya'andu extu junkt'uyp, es mayu Masedoñu ja'ayaty byeen ttukxonda'aktu miidsadyu m'oyjyótaty. ³ Paadyuts ngexyu tyadu nmagu'uk'ajtam kadiibuts n'anuguga'adats mut ja di'ibu tu miitskyujxmaty nni-madya'agyats oy. Ja'a njuna'anum es mjantsyñajyujp'ixudat éxtamts tu njuna'añ. ⁴ Es pan xymyutnajtupts nidu'ugaty ja Masedoñu ja'ay es nbaadudats miits ma kyaj xy'awix xyujp'ixtu, taadu xmyo'oyupts ja tsoydyu'un madsu naty miits byeen tu ndukmu'awdatu; ja'a du'an kadiibuts ndimjuna'anut ko miidsadyu du'an mdsodyu'un'ajttup. ⁵ Paatykyujxmatu uj nwinmaay ko tyadu nmagu'uk'ajtam nujx mgu'ixudu jawyiin es mbudakudat xyajka'pxtat ja naybyudaku di'ibu miits mwandaktu junkt'uyp es xyáktat; es du'an ja naybyudaku di'ibu miits mya'awijxtup, du'an ya'ixy ko tsojkungyujxm yaj'yáky es kyaj éxtamts uj pan ndukkuwanu.

⁶ Mjamyátstup ko di'ibu nip waanu, nan waanu dyajpude'eky ja pyajta'aky; es ja di'ibu nip kajaa, nan may dyajpude'eky ja pyajta'aky. ⁷ Nidu'uk nidu'ugaty miits xyáktat ja mbudakun éxtamu naty tu xytyukniwinmáyudu, kyaj majtsk aa majtsk jot es kyaj agwánubu, mut ko Dios tsyejpy ko ti yaj'yáky xonda'aky'aa xonda'akyjyót. ⁸ Dios mbaat miidsaty mduk'amagunu'xaty tugekyu oytyim tiity es du'an kyaj ti mdugoy'ajtxudat, extu mbaat miits waanu ni'igu xpyudakudu ja di'ibáty tugoy'ajtxudap. ⁹ Du'an éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan:

Ja oyja'aybyu majtsk adu'umgu'u tmo'oy ja ayoobu ja'ayaty; es ni na'a Dios kyaja'aydyago'oyxudat ja 'yoyja'ay'ajtan.

¹⁰ Dios, di'ibu yajkypy ja tumt di'ibu yajnip yajkojp es di'ibu yajkypy ja je'xy peky, mgunu'xa'anxudap ja mbajta'agyaty di'ibu naty mnip mgojtup, es miits ja pajta'aky may xpyaattat, es myuj myáyt ja oy'ajtan di'ibu mduundap.

¹¹ Du'an miits xmyudáttat tugekyu ja namyudunu es xmyo'oydyut muj may panaty tii tugoy'ajtxudap. Es di'ibu miits myajktup mut ujtskyujxm oybyudsamaamp, mut ko ja nmagu'uktujk'ajtam tja'aygyuda'aktat ja Dios ko miits xykyaxtu ja pudakun. ¹² Mut ko yajpudaku ja nmagu'uk'ajtam, kyaj jye'eyaty ti oynu'unun nmo'oyam di'ibu tugoy'ajtxup, ja'a du'an es nandu'unu ja'ay muj wiin kajaabu tja'aygyuda'aktat ja Dios. ¹³ Yu'ujaty 'yawdáttup ja Dios, pes mada tyadu naybyudaku mduk'ijxtup ko miits xykyudyundu ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu ñimadyakypy, nandu'un yu'ujaty myay'at wyindsu'ugudap ja Dios mut ja oyjyotkyujxmbu

ja naybyuduku di'ibu miits mduknigajxtup yu'ujuty, ¹⁴ es 'yamdown pyajtsowdup ja Dios mut miitskyujxmuty mut winu jyot, mut ko Dios muj wiin kajaa tu kyuni'xyuty mut miitskyujxmuty. ¹⁵ Yajja'aygyuda'aky ja Dios mut ko tu xyjantsykyunu'xam muj wiin kajaa, di'ibu kyaj mbaat nnasja'am.

10

Paablu kyutujkun ko 'yapostulu'aty

¹ Ma tyadu neky, uj Paablu, n'amdoo nbujtsoodup mut ja yuunk'ajt naxypy'ajtun es ja Jesukristu tsojkuu, oy jam naaguty miidsuty di'ibu junandup ko muk ayuk nduknigajxtu neky'am, per yuunk naxyryuts n'ity ko miits nmugajxy wiin jujr. ² N'amdeepy nbujtseebyuts ja may'ajtun, ko miits nujkx ngu'ixtu, kaduibu miits xytyuk'agwanudu es awa'an nmugajxat panaty xyni'u'undabuts es juna'andu esuts ti nduun mut ko uj n'ity extam panaty myudajttup ja naxwiindu winma'an, pes nnayjya'abuts es muk aa muk jot nmugajxaduts yu'ujuty. ³ Tu'ajtun ko ja'ay udsuty, per kyajyuu udsuty ndsuptun extam ja ja'ay panaty ja naxwiindu winma'an ja'a'ajtadup. ⁴ Yu soldadu di'ibu ya naxwiin, yu'u yajtuundup ja espadu ma tsiptundu; per udsuty, kyaj udsudy tyadu nyajtundu, nyajkutugeebyuts ja axuk'ajtun. Diots xymyoodyup di'ibuts muut nyajtu'adiku tyadu axuk'ajtun es nyajkutugeodyuts di'ibu mujku'u tyiimpy. ⁵ Nyajtugeebyuts oydyi'ibu winma'an di'ibu ya'adijkypy es ya'ixy'atut ja Dios. Tugekyu winma'anaty ndukmadjupts es tmadowdat ja Kristu. ⁶ Ko miits xkyuyduunda'aydyut, net sitay n'awixyuts es ndukkumadowdat di'ibaty kyaj tkuydyundu.

⁷ Katu miidsuty yu'uy xuy'ixtu wingujxyru. Pun ja pan nidu'uguty nayjyawudu ko yu'u Jesukristu jya'ay'atyuty, paktu kwentu ko ujtsu du'un nandu'unu Jesukristu jya'ayuty. ⁸ Oyuts uj njatukmuj njatukpaa du ja kutujkun di'ibuts nmudajtypy, kyajts nduktsoyduun; pes ja'aguyxm ja Nindsun'ajtamts tu xymyo'oy yu kutujkun es myuj wiin kyajaat ja mmubujkunaty es kyaj esuts miits nyajkutugeodyut. ⁹ Kyajtsu du'un uj miits n'adsu'uguya'andu mudusuu neky, ¹⁰ extam naak juna'andu: "Tyadu Paablu nekykyujxyu du'un je'eyu xymyugajxam muk, per ko mut nnaywyinguwa'kam, yuunk naxyryup es ni ti tkatsooty ja 'yayuk." ¹¹ Per di'ibu dun junandup pyuktubu kwentu ko nandu'un extamts winmuk jotmak nmugajxy mats nnijayu kots jagam n'ity, nandu'unds du'un winmuk jotmak ngajxat kots muut ku'am awingujk nnaybyaadudat.

¹² Kyajts nnaydyukmu'ijxkijxyua'aundyu tadu di'ibu ku'am naygyumaayup. Nago yu'ujuty lyoku'attu ko ku'am

ñayyajikjxyubudu o ko ñay'ijxkijxyubudu nixim niyam. ¹³ Ūj, kyajts nmujaya'añ nbaaduya'añ mut ja di'ibuts kyaj xypyaaty. Diosu du'un di'ibu pyajtákyry yu ndsiba'anats mats nduñ, es jambaadats xymyooy esuts ndúnut ma miidsuty. ¹⁴ Paaty kyajts ndukpudsemy yu ndsiba'anats, éxtumxyupty kyaj n'ityñum tuuyup mut miidsuty. Ūjtsu du'un jayj'ajtp ndukninajxtu miidsuty ja oybyu ayuk di'ibu ñimadyakyp ja Jesukristu. ¹⁵ Kyajts ndukmaj ndukpaadu ja tuunk di'ibu wiinkpety tu ttundu, éxtumxyupty uj nja'ajuty. Nik ni'igats n'awixy ko myuj wiin kyajaat ja mmabujkanaty, es mbaat n'aktúñats ni'igu ma miidsuty, ¹⁶ es nandu'un n'awánut ja oybyu ayuk waanu jagam ma Korintu, ma kyajnum ja oybyu ayuk yajkajxwa'xy, es du'un kudiibu pán jyuna'anat ko uj yu'uts ndukmajpudsmaampy di'ibu wiink ja'ay tu ttundu.

¹⁷ Extum jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: "Pun ja pan ti ttukxonda'aky, wa'an ttukxonda'aky di'ibu Dios tu ttuñ." ¹⁸ Tyaadu xytyuk'ijxum ko kyaj ti tsooty ja di'ibu naymyjpyjtákyr ku'am; di'ibu sitay tuump ko yu Dios jyuna'anat ko oy di'ibu ndu'unum.

11

Paablu es di'ibu nugoobu ñaydyjudu apóstuluty

¹ Tundu may'ajtn, muma'xtujktugats mats nugo ngu'uw ngugajxu.

² N'amujajtsy'ajttupty uj miidsuty Dioskyujxm. Miidsuty, Korintu ja'ayuty di'ibaty tu xy'axájudu Kristu, du'un miidsuty éxtum tu'ugu kixyudo'oxy di'ibu tu jajni'adsóy, es ujtsu du'un éxtum ja u'unkteety di'ibu pátup es n'ijx'it ngwentu'áttut extu nguyákat wa'ats ja'ayun ma Jesukristu, éxtum jyawu xyña'ay'áttu. ³ Per du'un éxtum ja ka'oybyu mut ja axuk winma'añ twin'u'ñ ja Eevu, tsu'kupts uj ko miits nujx nandu'un mnayyákuudu es myajwin'uandut es xyajtugátstat ja oybyu mwinma'añ di'ibu naty mmadajttap ma Jesukristu.

⁴ Pes kyaj mdsipka'axtu miidsuty ko mnimínudu naak es tkajxwa'xtu es miits x'axájudut jatu'ugu jajnitsókpu, es kyaj yu'adyu Jesús di'ibuts uj ngajxwa'xypy; o ko ttsóktut es miits xy'axájudut ja wiinkpu ja'ajan di'ibu kyaj yu'adyu Espíritu Santu di'ibu tu xy'axájudu; o miits xy'axájudut ja wiinkpu xprujkan, es kyaj jya'adyu oybyu ayuk di'ibu ñimadyakyp ja Jesukristu di'ibuts uj miits tu n'awánudu. ⁵ Pes ni wi'ix tsoots ngawe'emy ux'am mudu tadu andákpety di'ibaty nay'andjudep apóstulakópkaty. ⁶ Oyuts uj nyajtjy ko kyajts njaty ja uw kajx, kyajts ja'jty xyjatugoy'ajtxaty ja wijy'ajtn, du'un éxtum tu nduk'ixtu kanak nax di'ibuts tu nduñ.

⁷ ¿Tii wa'an nduundu axuuk ko n'awa'anudu ja Diosu 'yayuk ko ni nu'un oj mgatsobáxudu? ¿Es tii, paadyudu du'un xy'uxtijtu es du'un miidsaty muj mbaadudu? ⁸ Ngupajkats ja pudujkan di'ibuts xymyoodyu ja mubajkraty di'ibu naymyujkadup ma wiink kajpnaty, esats miits nmadúndat. Tyaadu du'un tpaty éxtumxyuupts yu'ujaty nme'tsyats. ⁹ Es oyats oj ti xytyugoy'ajtxu, ni tu'ugats miits nga"adsijpy. Ja nmagu'uk'ajtam di'ibu ijttap Masedoñu, yu'ats xymyoodyu di'ibudsu naty xytyugoy'ajtxup. Kyajnumts uj miidsaty ti n'amdoy esats xpyudúkadu, es ni na'ats miits nga"amdówdat di'ibuts uj nyajtugoy'ajtypy. ¹⁰ N'anuumudu du'un mut ja tyu'ajtanu Kristu, es ni pun majatyu ñaxwíñudu Akayu xykyarujkut yu nxondákunats. ¹¹ ¿Es tii, mut kots du'un njuna'añ, mjuna'ndup xytyijy ko kyaj ndsoktu miidsaty? ¡Diosu du'un ñija'ap kots miits njantsytsyoktu byeen!

¹² Per n'akkajxwa'xuupts ja Diosu 'yayuk nan nadu'añu, es du'unu tadu di'ibu nay'andíjudup apóstulaty ni wi'ix tsoo tkapaattut wi'ix jyuna'andut ko yu'u tmadundu Dios éxtum ujun. ¹³ Tim tuj'ajtan ko tadu ja'ayaty kyaj yu'ujaty ja Jesukristu 'yapóstulu. Andakp yu'u es je'eyu t'anuumudu ja ja'ayaty ko yu'u 'yapostulu'átudu Jesukristu. ¹⁴ Kyaj muk yajjáwut ko du'un 'yadu'utstu, pes k'uam ja mujku'ugórk Satanás ñayyajtugátsyaty es ñayyajku'e'egyaty éxtum tu'ugu Dios ja 'yanklus. ¹⁵ Paaty kyaj muk yajjáwu ko yu Satanasu myuduumbuty nandu'un ñayyajtugátsudu es ñayyajku'ugudu éxtumu Dios maduumbuty. Per óknum ja Dios tyukkumadowa'añaty éxtum ñitákaty.

Wi'ix Paablu 'yayo'ombaaty

¹⁶ Jatugok n'ak'anuumudu ko kyaj mjuna'andut kots uj nlókaty; per pun du'unuts xy'ixtu, na'ijxtugats es mínats n'okkajxy éxtum tu'ugu loku, esats uj nandu'un waanu nmuj nbaadut. ¹⁷ Kyajts ja yamu du'un njuna'añu tyaadu mut ja Nindsun'ajtumu kyutujkan, ja'a du'un xya"adútsputs ja nloku'átuts mats nmuj nbaadu. ¹⁸ Ja'a ko ta may di'ibu nayjya'adup muj kujxm, mínats uj nandu'un n'oknayjyáwuty muj kujxm. ¹⁹ Mut ko miidsaty nugo m'okkuwiyjaty'ajndu, mmama'xtujktup ja lokutujkaty. ²⁰ Pes miidsaty myajnax myajkujxtup ko yu taadaty m'ana'amudu es xymyadúndat, o ko mwin'uanudu, o ko mmaadsudu o extu ko mwimbojtsu'ugudu. ²¹ Oyats ja'ijty njatsoydyúñ kots du'un njuna'añ, jbyeenats uj ndim'ya"ayow ndim'ya"ama'adaty esats du'un n'adu'udsut!

Per pun wi'ix ja wiink muk aa muk jot ñayjyáwuty es ñaymyajpajta'agyaty, mínats uj nandu'un n'oknayjyáwuty, oyats uj du'un n'uy ngajxy éxtum tu'ugu loku.

22 ¿Tii du'un jyuna'andu ko 'yebreeja'ayuty yu'udyu? Nandu'unuts uj n'ebreeja'ayuty. ¿Tii du'un jyuna'andu ko yu'ujuty 'yisraelitaja'ayudyu di'ibu Dios wyin'ijxu? Nandu'unuts uj n'israelitaja'ayuty. ¿Tii du'un ñayñigajxudu ko yu'u Abraan tyuump'at 'yaats'atudu? Pes ujtsu du'un nandu'un xytyuump'ajt xy'aats'ajtp ja Abraan. 23 ¿Unándup ko tmadundu ja Jesukristu? Ujtsu du'un situy ni'igu nmadúñats ja Jesukristu. Oyats du'un n'uy ngajxy lokun, tats nduñ waanu ni'igu kudiinam yu'ujuty. Tats xypyjta'aktu pujxndugóty kanak ok kudiinam yu'ujuty, es tats n'ity o'kun jujp'am kanak ok. 24 Muxoxk ókuts ja israelítuty tu xumyo'oydyu ja i'px majmócx majtáx ku'u ja naywyoru. 25 Tuguk ókuts tu nyajkepywyépy, tugókuts nyajtsaga'tsy, tuguk ókuts tu njakiñ mat ja barku madu naty njudity, tuk xuu tuk úxuts ngunaanadijty mejuññikujxy. 26 Tats kanak ok nnu'uyo'oy ndu'uyo'oy. Tats n'ity o'kun jujp'am, mujnujóty, ma yu ma'tspaty, mats xyñ'udán xytyu'udánadu, ma nnu'israelitu ja'ayuty, ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty, nu'aay tu'aay, kajpnóty, jikymyejuñóty, es ma yu ja'ayuty di'ibu nay'andjjudup mabujkpatujkuty. 27 Tats njantsytyuñ mat ja amay jotmay. Kanak ókuts tu nyajnáxy ja tsuu ni ngama'ayuts. Tats n'ayu'aty es tats nyajnáxy ja tuudsu, es tats nyajnáxy ja xux, es waanats ja nwit nnijam.

28 Taanumu wiingátypyu waanu may di'ibats xytyuunkmeepy, ja'a ko bom bómats nmajotmaybyaaty nidugekyu púnuty 'yaxájudup ja Jesús éxtamu Kristu. 29 Ko pún 'yity ya''ayow ya''ama'at, nandu'unuts n'ity ya''ayow ya''ama'at; es pún ja pún ñayyajpekykya'ayuty, ujts maay tajp es njot'ambékyats mat ja di'ibu myagu'uk yajpekykya'apy. 30 Pún du'uñamts n'akmuj n'akpaadu, akmuj akpaadupts madu tyaaduty es nya'ixaduts ja nya''ama'at'ajtanuts. 31 Yu Nindsun'ajtam Jesukristu Tyety, yu nDios Teety'ajtam di'ibu pátyar ja may'ajt windsu'kun winu xuú winu tiempu, yu'u ñija'ap kots ngajxy ja tuy'ajtan. 32 Kots n'ijty Damasku, ja gobernador di'ibu naty myudiimpy ja rey Aretus, yu'u pyujták ja tujk aa kwentu'ajtpaty ma tadu kajpn, esuts xymyatsánduts es xyajnujxánduts tsimy; 33 per xkyutyuñajxtats ja mabujkpatujk katsyoty ma ja kajpn nabotsu vyentanu, es du'unuts xkyamajstá.

12

Yajmunujx ja Paablu tsajpótm

1 Oy ni tits ngaganaraty kots nnaymyujkumáyuty, koonamts tyam ndukmumadya'aky ja ijmá'tan es di'ibats uj Nindsun'ajtam tu xytyuk'ixy. 2 Majmajkts jumujtup

nyajmānejxyats jam tsajpót̄m. Kyajts nnijawu p̄an ojtsudsu d̄u'ən mād̄uts nnini'x ngubajk, o yu'uyudsu n'anmaja'an. Dios ñija'ap. ³ Per di'ibuts ɛj situy t̄ay'ajtan nnijawu (p̄an ojtsudsu d̄u'ən mād̄uts nnini'x ngubajk̄uts o kyaj, ñija'abu Dios) ⁴ ko jam tsajpót̄mts nmadooy di'ibu kyaj p̄an tmawinma'añbyaaty o ñigutikyaty yajnigajx̄ut. ⁵ Mbaad̄uts ɛj njamuj njapaadu mada tyadu, per kyajtsu d̄u'ən nduna'añ; m̄ajpaad̄upts m̄ut éxt̄amts nya''ayow nya''ama'ad̄uty. ⁶ Kooxyūpts ɛj nm̄ajyua'añ nbaad̄uya'añ, kyajxyubu taadu lyokawinma'añaty; óxyubu d̄u'ən kots nm̄aj nbaadu, yu'uts nmadyakypy di'ibu t̄ay'ajtan.

⁷ Nūgoo 'yokm̄aj'ajnu di'ibuts n'ijx. Paadyu Dios dyajkutiky es ja m̄ajku'ugóp̄k, ja Satanás, xya''ayówat m̄ut tu'ugu p̄ajkanu m̄akpu k̄adiib̄uts ɛj nnaybyjta'agud̄ut m̄aj kajxm. ⁸ Tuguk ók̄uts nja''amdooy njab̄ajktsooy ja Ninds̄un'ajtam esxyūpts xytyukniwa'adsyu tyadu p̄ajkan. ⁹ Per yu'u xy'adsooyats: "Yu nm̄ay'ajtan̄uts yu'u md̄ukm̄mada'agud̄ubu t̄adu p̄ajkan. Ko mij mya''ayow mya''ama'ad̄uty, ya'ijxp ko ɛjtsu d̄u'ən di'ibu nmooyup ja m̄ajaa." Es m̄ut kots d̄u'ən xy'anmaay ja Ninds̄un'ajtam, mbaad̄uts ndukm̄aj ndukpaadu kots nya''ayow nya''ama'ad̄uty, m̄ut ko d̄u'ən ya'ixy ja Jesukristu myak'ajtan. ¹⁰ Paaty jotkujk̄ats nnayjyáwaty óyats nya''ayow nya''ama'ad̄uty, óyats xyjani'o'o xyjaníyáxub̄ad̄uts, óyats xyjapaj̄dījtp̄adu, es óyats xya''ayówd̄uts m̄ut ja ayo'on jotmay m̄ut yu'ugyujxm̄ Jesukristu. M̄ut ko óyats njaya''ayow'aj̄t njaya''ama'at'ajtp̄u, Jesukrist̄ats xymyajaameepy.

Paabl̄u tm̄amay tm̄adajy ja m̄ub̄ajk̄p̄ut̄ajk di'ibu Korintu

¹¹ Nūgoots t̄u nlok̄u'aty kods̄u d̄u'ən t̄u nnaymyujp̄ajta'agyaty, per miids̄adyu d̄u'ən t̄u xytyuktundu agwanu. M̄ut ko miids̄adyu d̄u'ən t̄u njapaad̄adu xyajm̄ajp̄uds̄um̄ad̄uts, pes p̄an miits m'ijxkijxyad̄ubu t̄adu di'ibu 'yandij̄t̄ap apóst̄al̄u kóp̄k̄uty m̄ut ɛj, m'ix̄t̄ap ko ni wi'ix̄ t̄soo yu'uj̄ty waanu oy tm̄ad̄undu ja Dios es k̄adiin̄am ɛj. ¹² Pes kots n'ij̄ty m̄ut miids̄aty, nya'ij̄x̄ats kots njantsy'apóst̄al̄uty, ja'a ko m̄ut ja ma'xt̄uj̄kan̄ats nduuñ kanak̄ nax̄u ij̄xw̄u'am̄an, m̄aj'ajtan es di'ibu ja'ay d̄u'añ̄u m̄ut wyu'am̄adya'aydyu. ¹³ D̄u'añ̄umts ɛj miits nbud̄aj̄k̄adu éxt̄amts nbud̄aj̄k̄adu ja m̄ub̄ajk̄p̄ut̄ajk di'ibu wiink̄ t̄soo naymyuj̄k̄ad̄up; di'ibu d̄u'ən tu'uk̄ m̄ut tyugatsy, ja'a d̄u'ən m̄ut ko miits kyaj ti pud̄aj̄kan xymyoodyu. D̄u'ən xy'oknama'xt̄ut p̄an t̄u nm̄ad̄ugoydyu m̄ut ko kyaj t̄u n'amdowdu.

¹⁴ Tyám̄uts nj̄ajp'íxy es najx̄ ngu'ixa'and̄u myud̄uguk okpu, es kyaj n'adsipa'and̄u. Kyajts nbaj̄d̄ity di'ibu miits mm̄ad̄aj̄t̄ njaygyaj̄t̄ap, miids̄adyu d̄un k̄u'am̄ n'ux̄taaydyu; pes yu u'unkteedyu yu'u d̄un p̄át̄ad̄up t'ux̄ta'aydyu es t'ix̄t̄adu 'yu'unk 'yuna'k̄uty, es kyaj yu'uj̄ty ja u'unk̄ un̄a'k di'ibu 'yix̄t̄ap

ja tyāak tyeedyaty. ¹⁵ Mūt tu'ugu oyjyot nyajtūnūdats tūgekyu di'ibats nmūdajtypy, es mūt tūgėkyats ja nmūjāā nbudūkūdat miidsaty. ĶTii xytsyoyktūpts miidsaty waanu pūn nduk'ijxtūp miidsaty ko njantsytsyoktū byeen?

¹⁶ Ni nā'a ti tū nga'amdowdū mūdūdsū ngu'um gasta, oy jyadū'ūnūty, taa di'ibū jūnāndūp: "Tyādū Paablū byeen pye'typyaty es tū xylyokū'ijxūm, es oytyim wi'ixaty tū yū'ū dyajpūdsėmy ja meeñ es tgestū'aty." ¹⁷ ĶPer wi'ix tsoots tū nyajpūdsėmy ja mmeeñ? ĶTii mūt ja di'ibats ngajx ėxtūmdu ngudūnaabyū? ¹⁸ Kots nduknipejky ja Titū es nūjx mgu'ixūdu, ngejxyats yū'ū mūt jatu'ugu nmūgu'uk'ajtūm. ĶTii yajpūdsūmdu mā miidsaty oynū'ūnūnū gyanaratyū? Kyaj, Ķkūdii? Nmūdajttūpts ti'igyū jot winmā'añ. Ti'igyats oytyiity ndundū.

¹⁹ ĶTii mjūnāndūp miidsaty ko mūdū tyādū neky, ja'ats ndiimpy es nnayyajwū'ūmā'añadyats yajxón mūt miidsū? ĶKyaj dyū'ūnūty! Di'ibats tū nmadya'aky, dū'ūnūts njūnā'añ ėxtūmū Jesukristū kyudūnaabyū es Dios testiigū. Mūgu'ugitaty, tūgekyū di'ibats ndiimpy, ja'a dū'ūn es xyajmūjwiin xyajkajaajūdat ja mmūbūjķūnūty. ²⁰ Mūt ko njā'abūts ko nūjx ngu'ixtū, wa'anū da nga'okpātūat ėxtūmts ūj ndseky, es nandū'ūn miidsaty kyajts xypūāattat ėxtūmts miits xyjapūādā'andū. Nūjppjā'abūts ko kyūxū'ūgūat ja tsip, nayñi'o'o nayñiyāxūk, akū, joramayū, pi'ts ūy pi'ts kajxy, naybyat'ijx nayjyūnak'ijxūn, mūj patūn. ²¹ Jūjppjā'apts kots nūjx ngu'ixtū, yū nDiósūts xytyukjāwūpts di'ibats ūj ndsoydyū'un'átūp, es kots miits nimay nniū'ūy nniyā'axtūat ko miits tū mbekytyundū es kyajnūm xymyastu'uttū ja axūk'ajtūn, ja mū'induunk es ja ka'oybyū winmā'añ di'ibū mbaduundūp.

13

Kajxwījūn esū kajxpo'xūn

¹ Tyāādū dū'ūn ja myūdugak okpū ngu'ixā'andū. Pūn jaa di'ibū ū'ūnūn tyudā'agā'añ, koonūm tsyėkyaty majtsk o tūgūak di'ibū ñikajxpātūp, ėxtūm jyūnā'añ ja Diosū jyaaybyajtūn. ² Ko ja myūmajtsk okpū ngu'ixtū, ndukjaygyūjķūdats di'ibū naty pekytyundūp, es tyam n'aktukjaygyūjķūdats yū'ūjūty esū wiinkpūty. Kots n'akninūjxtūat jatūgok, kyajts nnakyñima'xtūat, ³ es dū'ūn nduk'ixtūat ko ūjts ngudūnaapy ja Jesukristū. Pes jaygyūjķūdū ko yū Jesukristū, kyaj yū'ū ya''ayow ya''amā'ādūty, mūk'ajtūnū dū'ūn sitūy myūdajtypy di'ibū yajtiimpy mā miidsaty. ⁴ Tūy'ajtūnū'ū ko 'ye'ky kruuzķūjxm ėxtūmū ya''ayow ya''amā'atpūn, per tyam jiky'ajtp mūt ja Diosū myūk'ajtūn. Es nandū'ūnūts ūj n'ity ya''ayow ya''amā'at es ti'igyū mūt

ja Kristu njiky'áttudats, es Dios myk'ajtangyujxmutš miits nbudákudat.

⁵ Naywyinma'añ'ixudu miidsuty kum, es xy'ixtat pun mmubajktup ja Jesukristu. ¿Tii kyaj xypyktu kwentu ko Jesukristu 'yity ma miidsuty pun mjantsymubajktup?

⁶ Ndukmu'awdajtupts es miits xyñijáwudat kots uj nmuduñ ja Nindsun'ajtam. ⁷ Kajxtákruts es mjiky'áttat yajxon. Kyaj yu'ujuty esuts uj miits xyajwu'umduť oy, ja'a du'an es oy m'ittat mudu Dios, oy jyakaxe'eky kyaj 'yoyuty di'ibuts nduun ngajx ma miidsuty. ⁸ Kyajts mbaat ndsiptuñ mat ja tu'ajtan, yu'adsu du'an je'eyu mbaat nduñ ja tu'ajtan. ⁹ Xondákruts ko miits m'oy'at mmak'attu, óyuts uj nya"ayow nya"ama'aduty; es akkajxtákruts es m'ittat éxtamu Dios ttseky. ¹⁰ Paaty maanum ngaku'ixtu, nja'ayuts ma tyadu neky es miits mnayjyujwjtšambítudat kumuty, es kyaj jyatyimtsékyuty es uj miits ndukkumadówdat kots uj nnujxut; mat ko ja Nindsun'ajtamts tu xymyo'oy yu kutujkan es myuj wiin kyajaat ja mmubajkunuty, es kyaj esuts miits nyajkutugódyut.

¹¹ Mugu'ugítuty, mats ngajxtaayñu, ndukmadsojktup es mjiky'áttat agujk jotkujk. Uxta'aydyu di'ibu myajwu'umadup wa'ats ma ja mjiky'ajtan. Nayyajotkujkudu es jyiky'attu ti'igyu agujk jotkujk. Pun mduundubu du'an, netu Dios, di'ibu yajkypy ja tsojkan esu agujk'ajt jotkujk'ajtan, 'yítat ma miidsuty. ¹² Naymyats naymyunánudu nixim niyam Jesukristukyujxm. ¹³ MayDíosuk du'an jyuna'andu nidugekyu nmamubajkpu'ajtam.

¹⁴ Wa'anu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es ja Dios mmo'oyudu tsojkan esu Espírítu Santu mmuť'ítudu nidugekyu miidsuty.

Neky Di'ibu Paablū Tyuknigajxtū Ja Galasyū Ja'ayaty

¹ Ҫј Paablū, 'yapóstulū Jesukristū, es kyaj mat yu'ugyujxmaty ja naxwiñūdu ja'ayadyū kyutujkūn, es nan ni tu'ugūdsū ja'ay tū xykyarūjtā'aky, yu'uts xyryujtāktū ja Jesukristū kū'am esū Dios Teety di'ibu Kristū yajjikyryujk. ² Ҫј mat nidugekyū yū nmūgu'uk'ajtam di'ibu yam ijttūp mat ҫј, nduknigāxtūdsū tyādū neky ja mūbujkprūtk di'ibāty naymyujkūdūp Galasyū. ³ Wa'anū nDios Teety'ajtam esū Nindsūn'ajtam Jesukristū mgunu'xūdu es mmo'oyūdu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan, ⁴ ja Jesukristū di'ibu nayyajkū éxtamū windsū'kūn es xyajpojprūnitūgo'oyūm es kūdiibū nbadu'unūm ja axuk'ajtan di'ibu yā naxwiñ, es mūdu tyāādū Jesukristū tkuydyuūñ di'ibu Dios Teety tsojok es ttūnat. ⁵ Pes n'ok'awdajtam ja Dios di'ibu myūdajtypy ja mūj'ajtan winū xūn winū tiempū. Wa'an dū'ūnaty.

Kyaj mā wiink oybyū ayuk

⁶ Mūgu'ugítaty, dū'ūñuts xyajwū'mūm ko jantsy tim tsojk miits xymyastu'uttū ja Dios, di'ibu mwin'ijxūdu es xy'axájut ja Kristū ñitsokūn, es tyam mbanūjxāndūp ja wiinkprū di'ibu tyijttūp oybyū ayuk. ⁷ Per kyaj ti wiinkprū oybyū ayuk. Di'ibu dūn sitūy tim tūy'ajtan, tam naagūdyū ja'ay di'ibu mwin'ūnānūdūp mat ko tsojoktūp dyajtūgatsa'andū ja oybyū ayuk di'ibu Kristū ñimadyakury. ⁸ Per pūn ja pūn mduk'ūxprūkūdu wiinkprū ūxprūjkūn es kūdiinūm ja oybyū ayuk di'ibūts miits tū nduk'ūxprūktū, wa'an yajkajxprūky winū xūn winū tiempū, oy tyim'ūjtsaty, o tu'ugū anklūs di'ibu miimp tsajpótū. ⁹ Nnikajxpejtypyats jatūgok. Pūn ja pūn mduk'ūxprūkūdu wiinkprū ūxprūjkūn es kūdiinūm ja oybyū ayuk di'ibu tū xy'axájūdu, wa'an yajkajxprūky winū xūn winū tiempū.

¹⁰ Es kots dū'ūn njūnā'añ, ʒtii mjūnāamp xytyijy kots dū'ūn njūnā'añ, ja'a dū'ūn esūts ja ja'ayaty xy'oy'ixūt? Kyajū dū'ūn. Ndsejpyūts je'eyū esūdsū Dios xy'oy'ixūt. Kooxyūpts ҫј ndseky nwa'ūmā'añ yajxón mat ja ja'ayaty, kyajxyūpts ҫј nmūdūñ ja Kristū.

Paablū tyukū apóstulū

¹¹ Mūgu'ugítaty, jaygyūkūdu miidsaty, ja oybyū ayuk di'ibu tū nduk'ūxprūktū, kyaj yū'ūjaty ja ja'ayadyū wyinmā'añ. ¹² Kyajū ja'ayūts xytyukmūmadyaky es ni tu'ugū ya'ūxprūjkprū xykyatukni'ijxū, kū'mū Jesukristū xytyuknijā'ajats.

¹³ Tū xymyudowdu wi'ixuts uj njiky'ajty tūyup kots uj ijty nbadūñ ja israelítaty ja kyostumbrū, es wi'ixuts uj ijty njantsypyajudity ja di'ibū pyanujxtap ja Kristū es nya-
jkuṭugoyáñuts. ¹⁴ Ūjts ijty waanū ni'igū nbadiimpy ja is-
raelítadyu 'yaxpukūn kadiinūmts ja nməduknáxaty, ni'igū ijty
nbadūñuts di'ibū ja 'yaptujk jaayūm tyuundu. ¹⁵ Perū Dios
tūdsū naty xywyin'ixy madsū naty kyajnum nmiñ nja'tyuts.
Pes mət ja myay'ajtungyujxm xywyooyuts esuts nmədúnət,
¹⁶ esuts xytyuk'ijxy xytyuknija'ajuts ja 'yU'unk, esuts uj
ngajxwá'xut ja 'yU'unk jya'a mā di'ibū kyaj 'yisraelítaty.
Pes kyajts uj n'amdooy ja kajxwíjūn mət ni pán. ¹⁷ Es ni
ngapatujkats Jerusalén esuts pán xya'uxpúkaduts di'ibū naty
apostulū'ajttap mā naty uj kyajnum, nik ni'iguts oj nnejxy mā
ja Araabyū maj it, es óknūmts njūmbijty jatugok mā Damaskū
kajpn.

¹⁸ Extū ko ñajxy tuguk jumajt, nétuts oj nnejxy Jerusalén es
ngu'ijxyuts ja Peedru. Es majmókx xūts nwe'emy jap mət
yū'ū. ¹⁹ Es kyajts jam n'ijxy ja wiinkpū apóstulū, yū'uyuts n'ijx
ja Santya'agū, ja Nindsūn'ajtamū myuga'ax. ²⁰ Nmədajtypyuts
ja tūy'ajtan ko di'ibū n'anmaaydyup, yū'ū du'an ja tūy'ajtan.
Ñija'ap ja Dios ko kyajts n'anda'aky.

²¹ Oknūmts nnejxy mā yū Siryū ñax esū Silisyū ñax. ²² Kyajts
xy'ixy'ajttū pánaty myubujktap ja Kristū jam Judeeū, ²³ je'eyū
sitūy tmədoo jūnā'andū: "Ja di'ibū tūyup xypyajūdjtam, tyam
jyudity tkajxwa'xy nandū'an ko Jesús yū'ujaty ja Kristū di'ibū
Dios kyajx es xyajnitso'oga'anūm." ²⁴ Es t'awdattu Dios mət
ujtskyujxm.

2

Apóstulaty tkupuktu ja Paablu

¹ Ko ñajxy majmajkts jumajt, nnejxyuts jatugok Jerusalén
mət ja Bernabee, es nmənejxyuts ja Titū. ² Nnejxyuts jap
mət ko Diósudsū naty tū xymyo'oy ja winmā'añ esuts jap
nnujxut. Jápats nnaymyujkudu mət pánadyū mubujkputujk
ñigopk'ajttap, es ndukmāmadyákyuts ak ja'ajaty wi'ixuts
ngajxwa'xy ja oybyū ayuk majaty kyaj 'yisraelítaty.
Du'anuts nduūñ kadiibū tyugóyut di'ibudsū naty tū nduñ
es ndiimpyñūmts. ³ Per oy ja Titū jyayū'adyū grieeū
ja'ay, kyaj amūjaā t'anmaaydyū es yajtsúkut waanū mā
yū yedyujk'ajtan*. ⁴ Jam ja ja'ay naagaty di'ibū tujkudu
es jyūnandu mət ja andakungyujxm ko yū'ujaty tranujxtū
Kristū. Yū'ujaty je'eyū myindu ijxū'k ijxtákpū wi'ix tū yajtūñ
ko n'ijtam awā'adstūm yū'ugyujxmū Kristū. Tadu ja'ayaty
xyja'anūmuyánuts es agwanū nbadu'unūm ja ana'amūn.

* 2:3 Ix Lukus 1:59.

⁵ Per uudsuty kyajts ngupajktu tadu xprajkun, ni je'eyu tuk pojun, es du'un ja tuj'ajtun di'ibu yajpátr mā ja oybyu ayuk wya'umut mā miidsuty.

⁶ Kyajts xymyoodyu jembyu kajxwíjun ja ja'ay di'ibuty kuxu'ktup ko ñigopk'ajttup mā ja mabujkputajkuty. Kyajts uj nduñu kwentu pun pán yu'ujuty, ja'a ko Dios kyaj tpayo'oy wingu'uy agu'uy éxtam ñayyajku xe'egyuty. ⁷ Kyajts uj wink kajxwíjun xymyoodyu, yu'ujuty ko Diósudsu naty tu xytyuknipeky ja tuunk esuts ngajxwa'xut ja oybyu ayuk mā di'ibu kyaj 'yisraelítuty, du'un éxtam ttuknipejky ja Peedru ja tuunk mā ja israelítuty. ⁸ Es du'un éxtam ja Dios tkejxy ja Peedru éxtamu apóstulu mā yu israelítuty, nandu'unuts uj xykyejxy éxtamu apóstulu mā di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

⁹ Paaty ja Santya'agu, Peedru es ja Fwank, di'ibu naty ijttup éxtam tñigopk'attu ja mabujkputajkuty, tmawinma'añbyáttu kots Diosu naty tu xymyo'oyu tyadu tuunk, es xykumajtsyats uj esu Bernabee. Du'un ttuundu tyadu éxtam naymyayukujxm, es du'unuts nnayyajti'igyadu esuts uudsuty ndúndut mā di'ibu kyaj 'yisraelítuty, es yu'ujuty 'yaktúndut mā yu israelítuty. ¹⁰ Je'eyuts xy'amdoo xpyujktsoodu es du'uañmuts nbudákudut ja ayoobutajkuty di'ibu ijttup Judeeu, di'ibuts ni'igu ndunaampy.

Paablu twingugajxu ja Peedru

¹¹ Es ko Peedru oj ñejxy Antyokiiu kajpnóty, ojts n'oooy mayjya'ayóty, ja'a ko wa'ats yajnijáwu ko pyekytyuun. ¹² Ja'a ko jawyiin tmutkaaydyu di'ibu kyaj 'yisraelítuty, extu ko naaguty jyajttu ja israelítuty di'ibu tso'ondu mā Santya'agu; net oga'an tmastuty ja Peedru kyáyut mut di'ibu kyaj 'yisraelítuty, mut ko ttsu'ku éxtam jyana'andu ja israelítuty. ¹³ Es ko yu'u t'ijxtu ja wiingátypyu israelitu di'ibu nandu'un ja Kristu pyanujxtup, ta tpaduundu ja Peedru 'yaxuk winma'añ, es extu Bernabee pyadu'udujku nandu'un. ¹⁴ Per kots n'ijxy ko kyaj dyajtu'uyo'oydyu éxtam ja oybyu ayuk, nétats n'anmaay ja Peedru mayjya'ayóty: “Mij m'israelitu, es kyaj xykyuydyuñ ja israelítudyu kyostumbru, pes, ¿ti ko xytyukkuwánudu ja di'ibu kyaj 'yisraelítuty es tkuydyúnut ja israelítudyu kyostumbru?”

Di'ibáty oy wu'umdup mut ja Dios

¹⁵ Udsajtam apóstulu'ajtam, israelitu ja'ayuty udsajtam mut ko jap nmaxu'unk'ajtam, es kyaj udsajtam nya''andíjum pekyjya'ay éxtam di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ¹⁶ nnija'am ko kyaj pán oy wye'emy mut ja Dios mut ko tpaduñ ja Moisesu 'yana'amun, yu'uy di'ibu myubejkypy ja Kristu. Paaty

udsajtəm nandə'un nməbajkəm ja Kristə éxtəmə nYajnit-sokpə'ajtəm es oy nwə'uməm mət ja Dios, es kyaj mət ko ngyudyu'unəm ja Moisesə 'yana'amən, mət ko ni pən oy kyawə'emy mət ja Dios ko tpadúñ ja Moisesə 'yana'amən.

17 Pən n'ijxtə'ayəm wi'ix oy nwə'uməm mət ja Dios mət ja Kristəkyəjxm, nya'ijxəm ko nbojpeja'ay'ajtəm, də'un éxtəmə di'ibə kyaj 'yisraelítaty. ¿Ti yə'u 'yandijpy ko Kristə xyajpekytyu'unəmə? ¡Ni wi'ix tsoo! 18 Pes pən tyam nya'o'oyəpts di'ibəts tə n'okjijtpə, pes nya'ijxəpts kots əj tə waanə ndu-undəgóy. 19 Mət ko kyajts əj ja ana'amən n'okpaduunnə, də'un tpaaty éxtəmts əj tə n'o'knə, də'unəts əj njiky'aty éxtəmə Diosə myəduumbə, 20 es mət ko Kristə ñayyajkə windsə'kən mət əjtskyəjxm jam kruuzkəjxm, mbaat njəna'anəm ko də'un éxtəmxuyəpts tə n'eeky kruuzkəjxm mət ja'a. Paaty kyaj 'yok'əjts'ajnə di'ibə jiky'ajtp mədsə nnini'x, yə'u dən ja Kristə di'ibə jiky'ajtp mə əjən, es tyam nya'ixyadyəts ko njiky'átyəts nmədúñəts ja Kristə éxtəmsə nYajnitsókpə, mət ko yə'əts xytsyojk es ñayyajkə windsə'kən mət əjtskyəjxm. 21 Kyajts n'əxtijy ja may'ajtən di'ibə Dios tyiimpy əjtskyəjxm, pes kooxyəp mbaadə ja'ay 'yokwe'emy oy mət ja Dios ana'aməngyəjxm, kyajxyəp jyatyimnigutikyəty es ja Kristə 'yeekyxyəp.

3

Ana'amən esə məbajkən

1 ¡Ay Galasyə ja'ayəty! Nəgoo mdimkujuun'aty'ajnədə mi-idsəty. ¿Pən tə mnibanáxədə? Təts kəxy ka'pxy ngəjxwa'xy miits mwinduuyəty éxtəmə Jesukristə oj kyruuzpəty, də'un éxtəm kə'amxyəp x'ijxtə.

2 Anmaagyəts, ¿tə xy'axájədə miidsəty ja Diosə Jya'ajən mət ko tə xykyuydyundə ja Moisesə 'yana'amən, o mət ko tə xymyəbəkətə di'ibə tə xymyədowdə? 3 ¡Mjantsykyujuunədyə də'un! Ja'a ko tə mdsondə'aktə mət ja Espírítə Santə, ¿wi'ix tyamə net xyajkugəxuyə'andə mədə mğə'am winmə'añəty? 4 ¿Tii ni nə'un tə mɡatu'unxədə éxtəm təgekyə tə mjátədə mət ko tə xy'axajə Jesukristə? Əj jənaəmbəts ko tə mdu'unxədə oynə'unən. 5 Pes yaj'yo'oydyə mwinmə'añ. Ko Dios mmo'oyədə yə Jya'ajən es ttuñ ja məj'ajtən mə miidsəty, ¿ti paadyə də'un ttuñ mət ko miidsəty tə xykyuydyundə ja Moisesə 'yana'amən? Kyaj dyə'anəty, də'un ttuñ mət ko miits xy'axájədə ja Jesukristə éxtəmə Yajnitsókpə.

6 Tim də'un jyajty éxtəmə n'aptəjk'ajtəmə Abraən, pes ja Diosə jyaaybyajtən jyəna'añ: "Abraən myəbajk ja Dios, es paaty oj oy wye'emy mət ja Dios." 7 Esə tyaadə yə'u xytyuknija'am yajxón ko di'ibáty myəbajktəp ja Dios,

yu'u du'un tyuump'ajt 'yaats'ajttap ja Abraan. ⁸ Jékuyap ja Diosu jyaaybyajtun ñigajx ko Dios oy wu'umut mut ja ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty ko myubúkudu, es ja Abraan ya'awa'anu ja oybyu ayuk ko Dios 'yanmaayy: “Mut mijskyujxm ngunu'xupts nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty.” ⁹ Pánuty ja Dios myubujktap, ja'a Dios kunu'xánudap mudu Abraan, di'ibu nandu'un mubujk.

¹⁰ Di'ibu jiky'atándap éxtum ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ, ja'a 'yawijxtap ja Diosu twaydyu'unun, mut ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Kajxpéky 'yítut di'ibu kyaj tugekyu tugekyu tkuyduñ di'ibu ijtp kujayu ma yu ana'amun.” ¹¹ Ja Diosu jyaaybyajtun xytyukni ja'am yajxón ko kyaj ni pán oy kyawe'emy mut ja Dios ko tpadúñ ja ana'amun. Mut ko Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Di'ibu myubujknguyjxm oy wu'ump mut ja Diosu, yu'u du'un jiky'átap.” ¹² Per ja ana'amun kyaj ti tmadya'aky ko Dios nmubujkum; di'ibu sitay junaamp ja Diosu jyaaybyajtun, yu'u tyaadu: “Di'ibu pyadiimpy tugekyu éxtum yu ana'amun jyuna'añ, tadu du'umbu jiky'átap winu xuu winu tiempu.”

¹³ Kristu yajnax ja twaydyu'unun di'ibu udsajtam oj xy-japátum, es du'un xyajnutsókum ma ja twaydyu'unun di'ibu pátap nidugekyu di'ibu kyaj tkuyduñ ja ana'amun, mut ko Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Di'ibu o'kp kuduy ma tu'ugum kepy, Diosu du'un tu kyajxpékyuty.” ¹⁴ Es du'un ko yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty t'axájudu ja Jesukristu éxtumu Yajnutsókpu, Dios kunu'xudap éxtum jékuyap wyandaky ja Abraan. Es du'un ko nmubujkum ja Kristu, n'axájum ja Espiritu Santu di'ibu Dios wyandak.

Ana'amun esu wandakun

¹⁵ Mugu'ugítuty, min n'ok'yajtu'unum éxtumu ijxrajtun di'ibu udsajtam nidugekyu tu n'ijxum oynu'unun ma njiky'ajtun'ajtam. Ko tu'ugum ja'ay dyajti'igyudu 'yayuk o ttuñ ja kajxy'átyryu es tfirmaraty yajxón, ni pán mbaat tkapuwitsy es ni mbaat tkayajmáj. ¹⁶ Nandu'unu du'un ja Dios tmooy ja wyandakun ja Abraan es ja tyuump 'yaats. Ja Diosu jyaaybyajtun kyaj jyuna'añ: “Yu mduump m'aadsuty”, éxtumxyup jyuna'añ may ja Abraanu tyuump 'yaadsuty. Byeen yajxón jyuna'añ: “Yu mduump m'aats”, di'ibu 'yandijpy je'eyu tu'uk. Yu'u dun 'yandijpy ja Kristu. ¹⁷ Dios tu'ugum kajxy'átyryu ttuñ mut ja Abraan, es óknun ja Moisesu 'yana'amun oj myiñ taxk mugo'px ja'i'px majk jumajt. Paaty kyaj mbaat ja ana'amun dyajwe'emy éxtum kyaj t'oktuunnut di'ibu Dios wyandak mut ja Abraan. ¹⁸ Kooxyup udsajtam ja Dios xymo'oya'anum ja kuma'añ mut yu'uguyjxm ko nguydyu'unum ja Moisesu 'yana'amun,

kyajxyup wandakungyujxm nyajmo'oyum ja kuma'añ. Per ja Dios wyandak ja Abraan ko tmo'oya'añ nadu'uñ ja kuma'añ.

¹⁹ Pes, ¿wi'ixu dun tyuñ ja Moisesu 'yana'amun? Dios yajk es dya'ixyuty di'ibu du'un ja pojru. Tadu ana'amun yu'u jatunán je'eyu extu ko myinut ja Abraan tyuump 'yaats di'ibu yajwandak. Dios myooy ja anklusadyu tadu ana'amun, es tmo'oyudu Moisés éxtumu Diosu kyudunaabyu ma naxwíñudu ja'ay. ²⁰ Per ko Dios ja wandakun dyajwe'emy mut ja Abraan, ku'um twandaky, kyaj jyatyimtsékuty ja kudunaabyu es yajkajxnáxut wi'ixu Dios jyuna'añ.

Di'ibu tyiimpy ja Moisesu 'yana'amun

²¹ Pes, ¿wi'ix njuna'anum? ¿Tii ja ana'amun yajtagajtsypy ja Diosu wyandakun? ¡Ni wi'ix tsoo mbaat! Kooxyup ja Moisesu 'yana'amun t'ok'yaky ja jiky'ajtun, ja'axyup je'eyu ja ja'ay wyu'umdu oy mut ja Dios Moisés 'yana'amungyujxm. ²² Ja Diosu jyaabyajtun myadyakypy ko nidagekyu yu naxwíñudu ja'ayuty tu myumada'agudu ja pojru, es du'un yu'uyuty di'ibu 'yaxájudup ja Kristu éxtumu Yajnitsókrú, 'yaxájudup di'ibu Dios wyandak.

²³ Ja ana'amun yu'u du'un éxtum ja pujxndujk kwentu'ajtrú ko oj xymudajtum ni'agajy extu ko Kristu myiñ, es ko Kristu myiñ, taanum oj xyñasmajtsum ko n'axájum éxtumu Yajnitsókrú. ²⁴ O mbaat njuna'anum ko yu ana'amun du'un éxtumu u'unk'ijxru, xykywentu'ajtum yajxon extu ko Kristu myiñ es nwu'umut oy mut ja Dios mabujkungyujxm. ²⁵ Per kom tu Kristu myiñ es tu n'axájum éxtumu Yajnitsókrú, tadu u'unk'ijxru, ja'a njuna'anum ja ana'amun, kyaj xy'ok'ana'amunu.

²⁶ Mut ko miidsuty tu xy'axájudu ja Kristu, m'ijttap ti'igyu mudu Kristu es ja Dios mbujtákup éxtumu 'yu'unguty, ²⁷ mut ko nidagekyu udsajtum di'ibáty tu nnubajtum es n'ijtam ti'igyu mudu Kristu, du'un yu'u muut n'ijtam éxtumxyup tu'ugu wit di'ibu nduktujkum. ²⁸ Dios kyaj t'ijxkijxyu punu du'un israelitu o punu du'un kyaj, punu du'un tuumbu o punu du'un windsún, punu du'un yedyujk o punu du'un toxytyujk, ja'a ko ti'igyu miidsuty éxtumu ja'ay tu'ukru ja'agyujxm ko ti'igyu mut ja Kristu Jesús m'ittu. ²⁹ Es pun miits m'ijttap ti'igyu mudu Kristu, du'un miidsuty éxtumu Abraanu tyuump 'yaats es m'axájudup di'ibu Dios tyukmewandak ja Abraan.

4

¹ N'ak'anumnyaaumpy jatu'ugu ijxrajtun: N'okrujtákum ko ja ja'ayu 'yu'unk mutskátyñam di'ibu ja kuma'añ 'yaxajyaaumpy, oy ja kuma'añ tugekyu tjaja'a'ajtta'aya'añ di'ibu tyeety myudajtypy, du'un ja'a éxtumu tuumbun. ² Ja

u'unkteety myudajtypy ja u'unk'ijxpu di'ibu kywentu'ajttap ja 'yu'unk, extu ko tpaadut ja tiempu ma ja tyeety tu ttuknibujtaagu. ³ Du'un nandu'un udsajtam di'ibu xy'u'unk'ajtam ja Dios: ko ijty nmutsk'ajtam, ja'a njuna'anum ma kyajnam myin ja Jesús, koonum nmumudo'om extum xy'ana'amum ja di'ibu xykywentu'ajtam, ja'a njuna'anum ja Moisesu 'yana'amun. ⁴ Per ko tu tpaaty ja tiempu di'ibu Dios tu ttuknibujtaagu, net ja Dios tkejxy ja 'yU'unk Jesús, tu'ugu toxytyujk yajmiin yajjajtu, es jyiky'ajty Moisesu 'yana'amun patku'uy, ⁵ es du'un kyaj xykyum'ajtam tadu ana'amun. Es ko n'axajum ja Jesús extumu Yajnutsokpu, tu tpaaty ja tiempu ma Dios xy'axajum extumu 'yu'unk.

⁶ Es paadyu Dios tu tpujta'aky ja 'yU'ungu Jya'ajan njodoty'ajtam nwinma'añoty'ajtam ma jyuna'añ: "Tatitu'unk." ⁷ Es du'un kyaj mnaky'itut extumu tuumbun, tyam ja Dios m'u'unk'ajtudap; es ja'agyujxm ko m'u'unk'atudu, m'axajudap ja kuma'añ di'ibu Dios mmo'oyandap.

Paablū tmamajy tmudajy ja Gálatas mabujkputujk

⁸ Ko naty kyaj xy'ixy'attu ja Dios, mmuduundu ja di'ibu kyaj yu'udyu Dios. ⁹ Per tyam, ja'a ko xy'ixy'attu Dios, o ni'igu oy njuna'anum, Dios m'axajudap extumu 'yu'unk, ¿wi'ix xymyudundu jatugok di'ibu kyaj ti wya'añ es ya'ama'at? ¿Ti mdsojktap jatugok es yu'u xymyudundut extumu tuumbu juybyun? ¹⁰ Mmujtuundap ja xuu, ja po'o es ja jamajt. ¹¹ Jotmaymyuduts mut ko wa'anxyup tu tyugoy ja nduungats ma miidsuty.

¹² Mugu'ugitaty, nmunu'xtaktap es mjiky'atut extum xy'ixyuts uj njiky'aty, ja'a ko tats njambity extum miidsuty. Kyajts ja yam miits xymyupkytyunduts. ¹³ Pes yajxon xyjamyatstat miidsuty ko tim jawyiin nduk'uxpajktu ja oybyu ayuk, ja'a kots uj jam n'ijty miits muut mut kots nba'ambejty. ¹⁴ Es oy xyja'ayo'on'ajttu ja nba'amuts kots xypya'am'ijxtu, uj ku'amts nnikajxpety ko kyajts oj xy'uxtijtu, ni'igats xy'axajudu ja n'uxpajkanuts es xy'axajudats jantsy tsuj extumxyup tu'ugu Diosu 'yanklus o extumxyubu Jesukristu ku'am. ¹⁵ ¿Wi'ix ko tu xy'uxtijtu yu n'uxpajkanuts tyam? Tuuyup nugoos xyjantsypya'ayoodu, ko extu mjajuudandu ja mwiinaty es xyjanamo'oyanduts. ¹⁶ ¿Wi'ix kots tyam xy'ixtats miits extumu mmudsipun, mut je'eyu ko tu ndukmamadya'aktu ja tuj'ajtan?

¹⁷ Di'ibu mdukmadjudap miidsuty es xypadundut ja israelitadyu 'yana'amun, kyaj ttundu es miits xytyuk'oy'attut, ja'a tyuundap esats miits xy'uxtijtaduts, ja'a tyuundap es miits xy'axajudut yu'ujuty extum yu'ujuty je'eyu xymyatnaymyayubu'attu. ¹⁸ Byeen 'yoyuty ko du'uum

ndu'unam kwentu ja wiingátyryu; per je'eyu ko amumdu'uk jot muut, kyaj yu'uyuty kots miits muut n'ittu. ¹⁹ Nitítuty, tyámuts jatugok n'ayoy mut miits éxtam ko ja u'unktaak dyajmín dyajja'ty ja 'yu'unk. Du'unuts n'ayoy extu koonamts n'ixy ko Kristu jyiky'aty ma miidsu mjot mwinma'añuty. ²⁰ Tyámuts njantsyjatseky n'ita'añuts mut miidsuty esxyur nmadyákum ku'am es ngajxwixyur éxtam miits mnayjyáwudu, mut ko nekykyjxy kyajts nnijawu wi'ix ngajxwijtut, pes, kyajts nnijawu wi'ixuts nwinmáyut mut miidsuty.

Agar esu Saaru 'yixpajtun

²¹ Anmaagyudsu tyadu miidsuty di'ibu pyanajxtur ja Moisés 'yana'amun, ¿Tii kyaj xyjaygyúkudu di'ibu Moisés xytyukmanikákum jaaybyéty? ²² Pes du'un xy'anma'ayum ko Abraan myudajt majtsku 'yu'unk: tu'uk mut ja Agar, ja pyo'oduumbu, es jatu'uk mut ja ñado'oxy Saaru. ²³ Isma'el myiñ jyajty éxtamu Abraanu 'yu'unk esu Agar. Peru Saaru kyajru naty 'yu'unkpraatyñum, net ja Dios wyandaku yu'u es dyajmín dyajja'tut tu'ugu 'yu'unk. Praaty ja Saaru dyajmiiñ dyajjajty ja Isaa éxtam ja Dios twandaky ja Abraan. ²⁴ Nbjtákyruuts yu'u éxtamu iixpajtun. Ja toxytyjku nima-jtskru, majtsk ja kajxy'átyryu tkudánudu: ja kajxy'átyryu di'ibu ja Moisés yajmooy ma ja Sina'ii Kopk, ja'a yu'u ja Agar kyudunaary. Pánuty tyuk'ijtudubu tyadu kajxy'átyryu, du'un ja 'yu'unk 'yuna'k myndu jya'ttu es 'yítut éxtam ja mduumbu juybyu. ²⁵ Ja Agar kyudunaary ja Sina'ii Kopk jam Araabyu, myutnaybyátur ja Jerusalén, ma tyam ja ana'amun tpadundu mut ja 'yu'unk 'yuna'kuty éxtam ja mduumbu juybyu. ²⁶ Per ja Saaru ja'a 'yandijpy ja Jerusalén kajrn di'ibu tsajpótm. Yu'u du'un ndaak'ajtam udsajtam di'ibáty n'axájum ja Jesukristu. ²⁷ Pes ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: Xonda'ak mij, toxytyjku di'ibu ni na'a m'u'unk tu xykyapaaty; xi'ik xon mij ko ni na'a tu xykyayajnáxy ja rajk ado'onun ko u'unk yajpraaty.

Mut ko ja toxytyjku di'ibu kyaj 'yu'unkpraaty, waanu mayu 'yu'unk tmudata'añ es kudiinam ja wiink toxytyjkaty.

²⁸ Mugu'ugítuty, udsajtumadyu du'un éxtam ja Isaa, udsajtumu du'un ja u'unk uná'k di'ibu Dios wyandak dyaka'añ ma ja Saaru. ²⁹ Es du'un éxtam jékyur ja po'oduumbu 'yu'unk ttukxiky di'ibu miin jajt naxwiiñ Espiritu Santu myak'ajtangyujxm, du'un tyam di'ibu pyanajxtur ja israelitadyu 'yana'amun xymyudsip'ajtam udsajtam mut ko mbanajxum ja Jesukristu. ³⁰ Ja Diosu jyaaybyajtun ja'a xytyuknija'am ko Dios t'anmaay ja Abraan: “Ŧxwop

ja po'oduumbu esu 'yu'unk, mut ko kyaj dyajwa'xut ja mjiky'ajtun mut ja mnado'oxyu 'yu'unk." ³¹ Pes du'un, mugu'ugitaty, udsajtam kyaj xy'u'unk'ajtam ja po'oduumbu, di'ibu 'yandijpy ko udsajtam kyaj nbadu'unum ja israelitadyu 'yana'amun. Udsajtam yu'u xy'u'unk'ajtam ja toxytyujk di'ibu awa'atstuuy, di'ibu 'yandijpy ko tu n'axajum ja Jesukristu es paaty xy'u'unk'ajtam ja Dios.

5

Awa'atstuuy'at Kristakujxm

¹ Kristu xyajnutsokum es n'ijtam awa'atstuuy es kadiibu nnakyjyiky'ajtam extum ja ana'amun dyajtu'uyo'oy, paaty yu'agyujxm ittu amumdu'uk jot mut ja Kristu es kyaj xykyupaktut es pan amaja mdukkuydyundut ja ana'amun.

² jJagyujkuduguts es mudowdu! Uj Paablu, anmaaydyupts mij ko pan miits mgupajktup es myajtsuktut waanu ma myedyujk'ajtun, mut yu'u tu xy'uxtijtu ja Kristu, kyaj ni mad-soo ja Kristu mgatu'unxudut. ³ Akjana'anupts jatugok. Ko di'ibu nayyajktup es yajtsuktut waanu ma yu yedyujk'ajtun, mut yu'yu taadu koonum tkuydyunut tugekyu ja ana'amun. ⁴ Es miits panaty mguydyunandup ja ana'amun es mut ja'agyujxm xy'uxtajdyu es oy mwu'umdu mada Dios, tu xymyastu'uttu ja Kristu es xy'uxtijtu ja Diosu kyunu'xun. ⁵ Per Espiritu Santakujxm nmubjkum ko oy nwu'amum mada Dios. ⁶ Mut ko n'ijtam ti'igyu mut ja Jesukristu, kyaj tyuñ ko ja'ay yajtsiky waanu o kyaj yajtsiky ma yedyujk'ajtun; di'ibu situy tuump ko nmubjkum, ja'a ko nnaydsyojkum nixim niyam ja'agyujxm ko nmadajtam yu mubjkun.

⁷ Oyu naty miits mdu'uyo'oydyu. ¿Pan tu myajtu'adukadu es kadiibu xykyuydyundut ja tuj'ajtun? ⁸ Kyaj yu'adyu Dios, mut ko Diosu du'un di'ibu tu mwoyaty es xypyadunut ja Jesukristu. ⁹ Katu xyja'aydyugodyu ko mut waanubu levaduuru dyajpade'eky tugekyu tsajkakyjyatsy. ¹⁰ Uj ndukma'awdajtupts ja Nindsun'ajtam ko miidsaty kyaj mwinmaaydyugattut. Dios tyukkumadowaambu tadu ja'ay di'ibu myajwinma'añdyugoyanudup, wa'an tim panaty.

¹¹ Mugu'ugitaty, jagyukudu di'ibu yam n'anumyaampy. Kooxyup uj n'akkajxwa'xy es miits myajtsuktut waanu ma myedyujk'ajtun, extum naagaty juna'andu, ¿ti kots xypajadittu ja israelitaty? Ja'a ko xypajadittu yu'u, tyadu niguxu'kp ko ngajxwa'xypuuts ko ja'ay je'eyu nitso'oktu ja'agyujxm ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxm. ¹² Ma'amu da tyadaty wooma't wijtsma'traty kyajxyup naydsyukudu waanu je'eyu ma yu yedyujk'ajtun, wa'an ttimnidsujkta'ay tugekyu ja yedyujk'ajtun.

13 Məgu'ugítuty, Dios mwoojədu miidsuty es kədiibu tadu ana'amən xytyuktəkədu, per kyaj es miits xytyuk'əbat xytyukkajxpəttət éxtəm ja mgu'əm winmə'añ es ja mgu'əmdsojkən. Naydsyókədu es naybyudəkədu nixim niyam. 14 Təgekyə tadə ana'amən 'yawijtsmijkyryə tyəədu: "Mdsókəp ja mmədujkpə'a éxtəm mij kə'əm mnaydsyékyuty." 15 Per pən miits mnaygyaay mnaydsyutsədup éxtəmə añimalən nixim niyam, naygywentə'átədu es kyaj mnayyajkəxədu ak miidsuty.

Njiky'ajtəm éxtəm ja Espírítu Santu ttseky

16 Ngajxwijtəp es mjiky'əttət éxtəm ja Espírítu Santu mduk'ixədu, es də'ən kyaj mjiky'əttət mət ja di'ibu ñini'x kyəbajk wyinmə'añ'ajtypy. 17 Mət ko ja'ay ttundu di'ibu ñini'x kyəbajk wyinmə'añ'ajtypy, myədsip'ajttəp ja Espírítu Santu, es ja Espírítu Santu myədsip'ajtypy ja pənəty tyuundəp di'ibu ñini'x kyəbajk wyinmə'añ'ajtypy. Paəty miidsuty kyaj xytyundə di'ibu mjatunəndəp. 18 Pes pən ja Espírítu Santu mdu'umooyədu, kyaj myajkutəkədu tadə ana'amən.

19 Wə'əts nnija'am wi'ix jyiky'əttə pənəty tyuundəp di'ibu ñini'x kyəbajk wyinmə'añ'ajttəp: mə'induundəp, tyuundəp kyajxtəp ja axək'ajtən, 'yadsojktəp, 20 'yawdəjttəp ja ago-jwinnəxəty, byrujə'ajttəp, naymyədsip'ajttədu, naywyinjəjp naywyingojtədu, amə'ajtsy'ajttəp, jot'ambəjktəp mət waanə tii, je'eyə ñaymyəjpəjtə'əga'anədu, naywya'xədu kanək peky, naymyədsip'ajttədu, 21 naywyinnəxəjə'ədu, ami'ikyjya'ay'ajttəp, kujə'xpu'ajttəp es pənəty tyuundəp tiity éxtəm yə axək tu'unən. Tə n'anəmədu, es n'ak'anməədyəp, ko pənədyə də'ən axəkjiky'ajttəp, kyaj 'yittət mə Diosu kyutujkən.

22 Per ja Espírítu Santu xyajjiky'ajttəm waanə wiink, mət ko dyajmñ ja tsojkən, xondəkən, ti'igyə'át, mə'xtujkən, oyjya'ay'át, kajxykyupəjkən, 23 tuda'aky'ajtən es nayjyəjwijtsəmbijttəm kə'əm. Tyədu jiky'ajtən kyaj tmədsip'aty ni tu'ugu ana'amən. 24 Es ədsajttəm di'ibəty xyjə'a'ajttəm ja Jesukristə, də'ən nyajtu'unəm éxtəmxəp tə nyajkruuzpajttəm di'ibu nnini'x'ajt ngəbajk'ajttəm wyinmə'añ'ajtypy. 25 Mət ko njiky'ajttəm mət ja Espírítu Santu, n'oknaygyəyajkəm es xywyijts'yo'oyəm ja Espírítu Santu.

26 Kyaj ti ndukməj'ajttəm, kyaj ti ndu'unəm es n'ijxəm mabaət ja'ay tkupeky, es kyaj ti nnaywyinnəxəjə'am mə ə'ədsajttəm.

6

Naybyudəkədu nixim niyam

¹ Məgu'ugítaty, pən mbáttap miidsaty di'ibu tə pyekykya'ay, miidsaty di'ibu jiky'ajttap éxtəm ja Dios t'oyjyawə, mgajxwijtəp ja di'ibu tə pyekykya'ay es jyiky'átət éxtəm ja Dios ttseky. Per tun yajxón es naygywentə'átədə miidsaty kə'm kədiibə mməmadə'agədət ja pojəp. ² Naybyudákədə nixim niyam pən ti mdsiptákxədəp, es də'n xykyuydyúndət ja Kristə 'yana'amən.

³ Pən naək nayjya'adəp məj kəjxm, es kyaj də'n 'yity, kə'm ñaywyin'əñəty. ⁴ Wa'an kə'm nidu'uk nidu'uk tneygywentə'átyty éxtəm ja Dios ttseky, net mbaət oy ñayjyáwət ko ti ttuñ es kyaj ñaydyukmə'ijxkijxyət mət ja wiinkpəty. ⁵ Kəjkja'a ja tuunk ayo'on nyajkəjx nyajnəjxm.

⁶ Xypə'təm nyajwə'xəm di'ibu nmədəjtəm mət ja di'ibu xytyuk'əxpəjkəm ja Diosə 'yayuk.

⁷ Exkəm mnaywyin'əñədə miidsaty: ni pən mbaət tkatukxi'iky ja Dios. Ja nippə yajpədə'kypə ja pyəjta'aky di'ibu tə tni'ipy. ⁸ Pən ñipy éxtəm ja di'ibu ñini'x kyəbjək wyinmə'añ'ajty, yajpədə'əgəp ja o'kən; per pən ñipy éxtəmə Espírítə Santə ttseky, 'yaxəjəp ja jiky'ajtən winə xə winə tiempə. ⁹ Kyaj nmə'anuxəm es ndu'unəm ja oybyə; mət ko pyəadəp ja tiempə mə Dios xymyay'ajtəm. ¹⁰ Pəəty pən xyajmadəkəm ja Dios, wa'an nmay'ajtəndu'unəm mət oytyim pənəty nidəgəkəty, es waənə ni'igə nmay'ajtəndu'unəm mət ja nməməbjkəp'ajtəm.

Kajxwíjən esə kajxpo'xən

¹¹ Mədədsə ngu'əmgə'u nnijáyədə tyam es mət məjjátyədyə letrə. ¹² Taadəty di'ibu mdukkuwa'ənadəp es myajtsúktət waənə, tyuundəbə də'n mət ko yajxón ñayjəwə'əmə'əñədə mət ja isralítəty, kyaj ttsoktə ko 'yayówdət ja'əgyəjxm ko ja'əy t'awanə ko Kristə xykyu'o'kəm kruuzkəjxm. ¹³ Per yə'əjəty kə'm kyaj tkuydyundə ja Moisesə ana'amən, je'eyə ttsoktə es miits myajtsúktət waənə es də'n jyənə'əndət ko nandə'n miits xykyupəjktə es myajtsúktət waənə. ¹⁴ N'amdeebəyət ja Dios es ni nə'əts əj ngəməj ngəpəadət. Ndsejpyət je'eyə es nmədunə'añəts ja Nindsən'ajtəm Jesukristə mət ko 'ye'ky kruuzkəjxm mət əjtskyəjxm. Kots əj oj n'əxəjə Jesukristə, də'nəts əj éxtəmxəyət əj nandə'n n'e'ky kruuzkəjxm. Mət yə'u di'ibu jya'a'ajty ja naxwíñədə, kyajts ndimnakyməjəjta'aky. ¹⁵ Mət ko n'ijtəm ti'igə mədə Kristə, kyaj ti tsooty pən tə myajtsíky waənə o kyaj. Di'ibu sitəy tsobatə ko Jesús tə xyajtəgəjtsəm es xytyukjiky'ajtəm tu'ugə jiky'ajtənə jəmbəyə es wə'ətsəp. ¹⁶ Wa'an ja Dios mguni'xyəty es mba''ayóyətə nidəgəkəy di'ibu dən jiky'ajttəp éxtəmts əj tə njənə'añ, es nandə'n tkunu'xət es tpa''ayóyət nidəgəkəy di'ibáty ijttəp ja Diosə jya'ay.

¹⁷ Aya bom kyajts ndseky esats pán xytsyipmugajxut mædu tyadu dæ'ambæ winma'añ. Pes ɛj nmædajtypyuts mædsæ nnini'x ja tay mats xywyojptæ yæ'ugyæjxm kots nmædúñ ja Jesús.

¹⁸ Mægu'ugítaty, wa'anæ Nindsæn'ajtæm Jesukristæ mgunu'xædu ni'amukæ miidsaty. Wa'an dæ'unaty.

Neky Di'ibu Paablü Tyuknigajxtü Ja Éfesü Ja'ayuty

¹ Ëj Paablü, mut ja'agyujxm ja Diosü tsojkan xy'apostulü'átyuts ja Jesukristü, ja'a njuna'anum kots tü xykyéxyuts. Nduknigajxtuptü tyadu neky ja Diosü jya'ayuty di'ibáty naymyujkadur mä Éfesü kajpn es di'ibátyü Dios myuduundur oy es ti'igyü 'yittü mut ja Jesukristü.

² Wa'anü nDios Teety'ajtam esü Nindsün'ajtam Jesukristü mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtam.

Kunu'xün müdu Kristü

³ N'ok'awdajtam ja Dios, ja Nindsün'ajtam Jesukristü Tyeety, mut ko tü xymyo'oyüm tügekyü kunu'xün di'ibu ijtp tsajpótm mut yu'ugyujxm ko ti'igyü n'ijtam müdu Nindsün'ajtam Jesukristü.

⁴ Jéküur mä naty kyajnumü naxwiñudu kyojy, Dios tü naty xywyin'ijxüm es xy'u'unk'ata'anüm ja'agyujxm ko n'ijtam ti'igyü mut ja Kristü, es du'un n'ijtam mä Dios wa'ats es kyajpu nbojpu'ajtam.

⁵ Mut ja tsojkangyujxm oj xytyuknibujtáküm extü jéküur, es xy'axájüm éxtümü 'yu'unguty mut yu'ugyujxümü Jesukristü.

⁶ Paaty müdu tyaadü, du'ñam n'awdajtam ja Dios mut ja muj may'ajtam di'ibu xytyu'unüm mut ja'agyujxm ja 'yU'unk Jesús, di'ibu jyantsysyejpy. ⁷ Mut ko Dios xytsyojkan ni'igü, paaty oj xyajtsóküm ja'agyujxm ko 'ye'ky ja Jesukristü, es du'un tme'xy ja nbojpu'ajtam, ⁸ es du'un ja Dios xytyuk'nijáwudats yu tsojkan jantsy muj, kots tü xymyo'oydyü tügekyü wijy'ajtam esü jaygyujkan, ⁹ es tü xytyuknijáwudats di'ibu ijty kyayajnijáwu di'ibu yu'u tsyejpy, es tü ttuknibujtaagu nwinmä'añóty di'ibu yu'u tyunaampy. ¹⁰ Yu'u du'un di'ibu tyuknibujtákü ko Kristü t'ana'amüt tügekyü di'ibu ijtp tsajpótm es di'ibáty ijtp naxwiñ. Dios yu'u du'un tyuknibujtákü es jajkuydyúnüt ko tpaadüt ja tiempü.

¹¹ Ja'agyujxm ko ti'igyü n'ijtam müdu Kristü, paaty ja Dios oj xywyin'ijxüm jéküur es tpejtáky es n'ijtam ja'a müüt, di'ibu tyiimpy tügekyü éxtüm t'oyjyawü. ¹² Du'un ttuun ko müdsuty, di'ibu jawyiin ja Kristü myubujktü, njiky'áttüt wi'ixü Dios awdaty 'yítüt ko tmadaty ja muj'ajtam. ¹³ Nandu'un ja Dios ttuun mut miidsuty. Ko miits xymyudoodü ja oybyü ayuk di'ibu ñimadyakypy ja nitsokün, pes net xymyubujktü ja Kristü, es ja Dios m'axájüdu éxtümü jya'ay es mmooyüdü miidsuty ja Espiritü Santü di'ibu naty tü twanda'aky. ¹⁴ Es mut ko Dios mmooyüdü ja Espiritü Santü, yu'u müüt ya'ixy ko miits

mja'ay'ajtadup ja Dios. Pes ja Espírítu Santu yu'u du'un éxtum tu'ugu ijxwu'amun jawyiimbu, es du'un tyudyuku ko Dios tkuydyuna añ di'ibáty tu twanda'aky, es du'un awdaty 'yítut ko du'uñum tmudaty ja muj'ajtan.

Paablu kyajxta'aky es tja'aygyuda'aky ja Dios

15 Paaty kots oj nnijawu ko miits tu xy'axájudu ja Kristu es ko xytsyoktu ja di'ibátyu Dios jya'ay'ajtypy, ¹⁶ du'uñumts nja'aygyuda'aky ja Dios miitskyujxmuty, njamyejtsypyats miits kots ngajxta'aky. ¹⁷ N'amdeebuyats ja Nwindsun'ajtam Jesukristu Dyios, ja Dios Teety di'ibu ni'igu muj'ajtan myudajtypy, es mmo'oyudut ja Espírítu Santu di'ibu yajkyry ja wijy'ajtan esu ja'ay dyajtuknijáwut ja tuy'ajtan, du'un miits ni'igu oy xy'ixy'áttut ja Dios Teety. ¹⁸ N'amdeebuyats ja Dios nandu'un es tkujaj tkudu'xut yu mjot mwinma'añaty, es mduknijáwudut di'ibu dun mbátudup ko yu'u tu mwówudu es mja'ay'ata'anudu. Wa'an mduknijáwudu ja kuma'añu mujpu es oy di'ibu Dios pyujke'kyry mat ja di'ibáty 'yaxájudup ja Jesús. ¹⁹ Wa'an yu'u mdukjaygyúkadu ko yu Diosu myuk'ajtan kyaj tmudaty ja kyugujxun, ja'a ko yu'u yajtiimpy tugekyu tyadu muk'ajtan ma udsajtam ko nmubujkam ja Jesukristu, ²⁰ es nan ja'ayumu tadu muk'ajtan di'ibu ya'ijxu ko Jesukristu dyajjikyryejky jatugok es dyajnaxwe'tsy 'yaga'añdsyoo tsajpótm. ²¹ Dios pyujták ja Jesús es tniWindsun'átut tugekyu yu muk'ajtan, kutujkan esu madakan, es ja Jesús du'un 'yana'amut kyaj jyatyimtyamyaty, nandu'un winu xuu winu tiempu. ²² Pes du'un ja Dios tmooy ja kyutujkan ja Kristu ma tugekyu di'ibu ijtp oymyaaty, es nandu'un tpujtáky ja Kristu es tnigopk'átut ja mubujkputujk. ²³ N'okpujtákum ko yu Kristu du'un éxtum ja kubajk di'ibu wyijts'ye'epy ja nini'x, es du'un ja mubujkputujk éxtum ja nini'x. Myudajtypy ja Kristu nidagekyu ja mubujkputujk es ijtp ma tugekyu it lugaar.

2

Dios myay'ajtangyujxmu ja'ay ñitse'eky

1 Du'un miidsadyu naty éxtumu o'kputy mat yu'agyujxm ko kyaj ja Dios xymyumdoodu es mbojputuundu, ² xypyaduundu naxwíñudu ja'ayu wyinma'añaty es xypyanaixtu ñu'u tyu'u ja mujku'u di'ibu 'yane'empy nidagekyu di'ibu kyajpyum tmumudoy ja Dios. ³ Nidagekyu udsajtam nandu'un tuuyup njiky'ajtam éxtumu taadaty, es oj njiky'ajtam extum jyanandu ja ngu'am winma'añ es ndu'unum di'ibu tsojktup ja nnini'x'ajt ngubajk'ajtam. Nja"ami'in nja"ajajtam es xyñitajkam yu tudyu'unun di'ibu Dios yajkyry, ti'igyu mudu taadaty. ⁴ Per ja Dios jyantsymyudajtypy ja muj pa'ayo'on es nugooy oj

xyjantsytsyojkum, ⁵ paaty, oyu naty nja'ijtambu éxtamu o'kpu mut yu'ugyujxmu nbojpu'ajtum, xumyo'oyum ja njiky'ajtan'ajtum ti'igyu mut ja Kristu. Pes mut ja tsyojkungyujxm esu pya'ayo'on ja Dios tu myajnitso'ogudu. ⁶ Es ko n'axájum ja Kristu éxtamu nYajnitsokpu'ajtum, Dios pyujtákyry éxtam xyajjikyryujkum ti'igyu mut ja Kristu es xya'ijtum muut tsajpótm. ⁷ Tyaadu ttuun es dya'ixyuty winu xuu winu tiempu ko nugo xyjantsytsyojkum mut ko dyaky ja 'yoyjyot mut yu'ugyujxmu Jesukristu. ⁸ Ja'a ko Dios may'ajtan mdu'unxudu, paaty mnitso'oktu mabujkungyujxm, kyaj ja'agyujxm di'ibu mduundu o mwinmaaydyu, Dios namay'ajtungyujxmu'u du'un. ⁹ Paaty kyaj ni wi'ix tsoo mbaat ngamuj ngapátum, mut ko ja nitsokun kyaj nmudajtam ja'agyujxm ko ti udsajtam ndu'unum, yu'u taadu ñayajkyry ja Dios. ¹⁰ Mut ko Dios yu'u du'un oj xyajkójum es yu'u du'un tyuknibujtaku ko udsajtam, ti'igyu mut ja Kristu, njiky'ajtam tu'ugu jiky'ajtan ja oybyu, du'un éxtamu Dios tu xytyuknibujtaku.

Aguj'ajt jotkujk'ajtan Kristukyujxm

¹¹ Miits pánaty kyaj 'yisraelítaty, “kyaj tsíkyuty” mdíjudu pánaty naydyíjudup “tsíkyuty”, pánaty yajtsujktap waanu ma ja yedyujk'ajtan*. ¹² Jamyatsta ko tuuyup mga'ijttu Kristu muut, kyaj 'yity mbaadudu ja kajxy'átyryu ko Dios ja wandakun dyajwe'emy mudu israelítaty. Du'un ijty miidsuty ya naxwiin, kyaj ijty ja Dios xy'ixy'attu es ni ti ijty xykyajup'ixtu. ¹³ Miidsuty di'ibu naty mujagam'ajttap ja Dios, tyam m'ittu ti'igyu mudu Jesukristu; ja Kristu, mut ja ñe'pyngyujxm tu myajmínudu wingón ma Dios. ¹⁴ Kristu yu'u du'un yajti'igyu di'ibu israelitu es di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es du'un tyam n'ijtam tuk kajpn je'eyu. Mut ja kyuum nini'x Kristu yajjugák ja naymyudsip'ajtak di'ibu naty nmudajtam. ¹⁵ Kristu yajkugujxu tugekyu ja israelitu 'yana'amun es ja kyubojkun. Du'un ttuun es ja majtsk naxpu ja'ayaty tyi'igut mut yu'u kuum, es du'un dyajxeemy ja naymyudsip'ajtak. ¹⁶ Mut ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxy, ja'a oj dyajkéxy dyajnaxy ja tsip, es dyajnaymyu'oybyujkudu di'ibu israelítaty es di'ibu kyaj 'yisraelítaty.

¹⁷ Du'un ja Kristu dyajmiiñu tyadu oybyu ayuk ma yu ti'igyu'ajtan ma miidsuty di'ibu naty mujagam'ajttap ja Dios, es nandu'un udsuty, israelítaty di'ibu ijttabu naty wingón ma ja Dios. ¹⁸ Es tyam nidugekyu udsajtam, du'un éxtam di'ibu kyaj 'yisraelítaty es di'ibu israelitu, nmudajtam ja Espiritu Santu es mbaat njo'omum Dios Teety wyindum

* 2:11 Ix Lukus 1:59.

mæt ko n'ijtam ti'igya mæda Kristu. ¹⁹ Pes mæt yu'u tyam miits mganakyjyagam'ittu ma Dios, ti'igya m'ittu mæt ja Diosu jya'ayaty éxtam pánuty tsánaaydyup tuk jæn tuk tujk. ²⁰ Du'un miidsuty éxtam tu'ugu tujk di'ibu yajpojtsa'kp ma yu apóstulaty esu Diosu kyugajxpu ñikajxmuty, du'un yu'ajuty éxtam ja potsy'ujxun, es ja Jesukristu yu'u du'un éxtam ja maj tsaa di'ibu myajts'ijttaapy tugekyu ja potsy. ²¹ Pesu Jesukristu yu'u du'un di'ibu myudnaapy ja potsy extu ko ja potsy 'yabátut tu'ugu tujk di'ibu wa'ats es ma ja Dios tsyunnu. ²² Paaty mbaat njana'anam es n'okpajtakam tu'ugu ijxpajtan. Ko miits m'ittu ti'igya mæt ja Kristu, du'un miidsuty éxtam ja tsaa di'ibu ja Kristu yajtiimpy ma ja tujk tkojy ma Dios tsyunnu Espíritu Santakyujxm.

3

Paablu tyuunk ma ja mubujkputujk

¹ Paatykyujxm uj Paablu, n'ityats tsimy mæt yu'agyujxmu Jesukristu, es xytyuk'oy'áttat miidsuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

² Pes tuy'ajtanuts njawu ko tu xymyudowdu ko Diósuts ja may'ajtan xytyu'unxu esuts tu xytyuknipeky es miits n'awánudut ja Diosu 'yayuk. ³ Dios ya'ijxu di'ibu tyuknibujtáku di'ibu ijty kyayajnijáwu esu Diósuts xytyuknija'ajuts uj, éxtam waanu tu n'awánudu ya nekykyujxm, ⁴ es ko xykyajxtut, mbaat xypyuktu kwentu kots uj nnijawu ja Kristu jya'a di'ibu ijty kyaj yajnijáwu. ⁵ Es di'ibu ijty kyayajnijáwu, naamnem ja Espíritu Santu tu ttuk'ixtu ja Kristu 'yapóstulaty esu kyugajxputy. ⁶ Yu'u du'unu tyaadu: ko mæt yu'agyujxmu tadu oybyu ayuk ja ja'ay kyaj 'yisraelítuty di'ibáty 'yaxájudup ja Kristu, 'yaxájudup nandu'ambu ja kuma'añ éxtam ja di'ibu israelítuty. Es mæt nidugekyu di'ibu 'yaxájudup ja Kristu, Dios tu pyajta'agudu nandu'un éxtam tuk pedazu ja Kristu ñini'x, ja'a njana'anam ko Dios tu yajti'igyaty mæt ja Kristu. Paaty nandu'un yajwa'xtup mæt ja israelítuty ja kuma'añ di'ibu Dios wyandak mæt ja Kristu.

⁷ Diósuts xytyuk'ana'am esuts ngajxwa'xudu tyadu oybyu ayuk, es xymyooyats ja madakun esuts ndúnut. ⁸ Es óyats uj ni ti ngatsoo'ajtpu mæt otyim pánuty di'ibu pyanajxtup ja Kristu, Diósuts tu xytyukkudaku esuts ngajxwa'xut ma yu di'ibu kyaj 'yisraelítuty, ja di'ibu ni pán mbaat tkanija'adya'ay. ⁹ Diósuts xytyuknija'adup es ndukjaygyúkaduts wa'ats nidagékyaty ja ja'ayudyu tadu di'ibu ijty kyayajnijáwu, di'ibu myudajtypy pujke'eky ma naty kyajnam kyojy ja naxwíñudu, es extu tyam yajnijá'adsyooñ. ¹⁰ Es ko Dios du'un ttuufi, mbaat mubujkputujkkyujxm tnijáwudu pánuty myudajttup ja madakun es ja kutujkun tsajpótm, ko Dios myudajtypy mayñax

ja wijy'ajtun mā tugekyu di'ibu ijtp. ¹¹ Du'un ja Dios tkuydyuuñ mā yu Nindsun'ajtam Jesukristu, di'ibu naty tū ttuknibujtaagu mā naty kyajnumu naxwiñdu kyoyjy. ¹² Ja'a ko nmubujkum ja Jesukristu es xyja'ay'ajtam, mbaat nmwingo'onum ja Dios amumdu'uk jot. ¹³ Nmunu'xtaktap es kadiibu miits mdsipka'axtat mat kots uj yam n'ayoy ja'agyujxm kots ngajxwa'xy ja oybyu ayuk mā yu di'ibu kyaj 'yisraelitaty. Mbatudap miidsaty es mjotkujk'attat, ja'a kots uj n'ayoy es oy mwu'umdat madu Dios.

Kristu tsojkan

¹⁴ Paadyats nnaygyoxtnaaydya'agyaty Dios Teety wyinduuy, ¹⁵ di'ibu yajkoj tugekyu di'ibu ijtp tsajpótm es naxwiñ. ¹⁶ N'amdeebyats ja Dios Teety es mat ja muj'ajtun di'ibu ni'igu myudajtypy, es Jya'ajunguyxm mmo'oyudat ja muk'ajtan, ¹⁷ es mat ko miidsaty tū xy'axájudu ja Kristu éxtamu Yajniťsókpu, n'amdeebyats es ja Kristu 'yítat winu xuu winu tiempu mjodoty winma'añótyaty. Du'un miits xymyudáttat ja tsojkan, éxtam ti tukjijpyu 'yity, kyaj yi'xy. ¹⁸ N'amdeepy nbujktseebyats es miidsaty, ti'igyu mat nidugekyu ja Diosu jya'ayaty, mbaat xyñijáwudu di'ibu du'un yeñ, wooñ, kujxm es kuk ja Kristu tsojkan, ¹⁹ es xyñijáwudat tadu tsojkan, di'ibu byeen ni'igu myújaty es kyaj mbaat njaygyujkatya'ayum, es du'un Dios kexy ka'pxy jiky'átat mā miidsaty.

²⁰ Ja Dios, di'ibu myudajtypy ja muk'ajtan es ttúnat waanu ni'igu kadiinam di'ibu udsajtam n'amdo'om es nwinma'ayum, du'un ttúnat mat ja myuk'ajtan di'ibu tuump mā udsajtam. ²¹ Wa'an ja'a mubujkpuťjkkuyxm esu Kristu Jesuskuyxm 'yity mujjáwu janujx najtsnujxu es winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unaty.

4

Ti'igyu nnayya'ijtun Espiritu Santukuyxm

¹ Kom uj tsimyjya'ay'ajtpats mat yu'uguyxm kots nmuduñ ja Nindsun'ajtam, uj nmunu'xtaktapts miits es mjiky'áttat éxtam ja Dios tseky, mat ko Dios tū myáxudu es mjiky'áttat du'un. ² Tuda'aky'áttu es oyjya'ay'áttu, es mudattu ma'xtujkan mat ja wiinkpaty. Naybyudákudu nixim niyam mat ja oyjyotkuyxm. ³ Uxta'aydyu es xymyudáttat ja ti'igyu'ajtan di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy, es jiky'attu jotkujk nixim niyam. ⁴ Ti'igyu nnini'x'ajtam madu Kristu es ti'igyu je'eyu yu Espiritu Santu, du'un éxtam ti'igyu ja awijx jajp'ijxun di'ibu Dios xytyukniwo'om, ⁵ ti'igyu Nindsun'ajtam, ti'igyu nabajtan, ti'igyu mubujkan, es ⁶ ti'igyu Dios Teety di'ibu nWindsun'ajtam nidugekyu udsajtam es tyuñ mā nidugekyu udsajtam, es jyiky'aty mā udsajtam nidu'uk nidu'uk.

⁷ Tu Krista xymyo'oyam nidu'uk nidu'uk ja madakan éxtam ttseky. ⁸ Paaty jyna'añ ja Diosu jyaaybyajtun:

Ko pyatujku tsajpótm, tmunejxy di'ibu naty du'un éxtamu tsi-
imyja'ay,

es tmooy ja madakan ja ja'ayaty.

⁹ Mbaat nnayyajtum: “¿Ti 'yandijpyu tadu ayuk tsajpajnu?” Pes ja'a xytyukjaygyujkam ko jawyiinu naty tu kyada'aky. ¹⁰ Es tadu di'ibu kudak, yu'u nandu'un di'ibu óknum patujku tim kujxm jam tsajpótm es 'yítat ma tugekyu di'ibu ijtp. ¹¹ Krista ku'am di'ibu myooyu tyadu madakan yu tyadu ja'ayaty, tmooy naak es 'yapostolu'áttat, wiinkru di'ibu kyajxwa'xtur ja Diosu 'yayuk, wiinkru di'ibu ñu'amooy tyu'umoodyur ja ja'ayaty, wiinkru di'ibu ja mabujkrutujk 'yijx'ijt kywentu'ajttur es dya'uxpaktu. ¹² Du'un ttuuñ es Krista t'axkujkadya'ayat nidugekyu ja Diosu jya'ayaty, es du'un yajxon tmadúnat di'ibu ti'igyu ijttur mat ja Krista, ¹³ es du'un adsajtam nwa'umam ti'igyu ma ja nmabujkan'ajtam es n'ixy'ajtam yajxon ja Diosu 'yU'unk, es nmayujum es nmadu'unum ja Dios éxtam ja Krista ttuuñ. ¹⁴ Kyaj nnakyñaybyjtkam unaku'ungun di'ibu janaam jatsojk yajtagajtsypy ja wyinma'añ mat ja wiinkru xprujkan. Pes di'ibu du'un tyuundur, du'un éxtamu posta'agun di'ibu ja poj yajnujxur oytyim maaty, mat ko ñayyakyaty esu tadu andakrutu tyuk'uxpákadat éxtam oy tsujru di'ibu kyaj tyu'y'ajtanaty. ¹⁵ Nik ni'igu adsajtam nnaydsyojkam nixim niyam, nmadyakum yu'uyu ja tu'y'ajtan es nyaj'ya'kam ja nmabujkan'ajtam ko n'ijtam ti'igyu madu Krista di'ibu ijtp éxtam ja nini'xu kyubajk. ¹⁶ Kristakujxm ñaybyudákuu ja mabujkrutujk es ti'igyu 'yittu éxtam tu'uk amuum nini'x; es ko ja mabujkrutujk tyundu di'ibu oy, net myujrujta'agudu mabujkangujxm es dyajmajtkudu ja naydsyoku.

Jembyu jiky'ajtan ko Krista muut n'ijtam

¹⁷ Nduk'uxpaktu es nduk'ana'amdu es oy xykyuydyúndat di'ibu yam n'anmaaydyur. Kyaj xyñakypyanujxtat ja kyostumbraty es ja wyinma'añadyu taadaty di'ibu kyajru Dios tmadúñ, mat ko ni ti tkatsooty tadu di'ibu jaayam tyuundur. ¹⁸ Di'ibáty kuydu'unxudur kubi'its ku'ook yu tadu winma'añaty, tadu ja'ayaty nagoo 'yokjantsykyujuun'áty'ajnadu, kyaj kyajxyjyaygyúkadu es kyaj ttuktákuu tadu jiky'ajtan di'ibu Dios yajkypy, ¹⁹ nagoo 'yokjantsytsyoydu'unduk'ajnadu es oytyiity t'aduunwinnáxtu, ttundu oytyim tiity di'ibu kyaj 'yóyaty, es kyaj ñay'aguwítsaty. ²⁰ Per ja Krista kyaj mduk'uxpákadu es du'un mjiky'áttat, ²¹ pes miits mmadoodu di'ibu yu'u tyuk'uxprujk, es du'un xyjaygyujkadu wi'ixu du'un ja

tuy'ajtun ma Jesús. ²² Paaty, éxtum ja ja'ay ñayñijéñaty es tnasjubipen wyitu pu'utypun o di'ibu kyaj ñakytyúñ, mastu'uttu miidsaty wi'ix ta mjiky'attu madu m'axuk adsojkanaty di'ibu mnaydyukwin'u'anudu, pes myajtugooyanubu natyu m'axuk kostumbru. ²³ Nayyákudu es ja Dios mmo'oyudat ja jembyu jot winma'añ, ²⁴ es éxtum ja ja'ay ko tsiida'ay es ttuktaku ja wyitu jembyu es wa'ats, nandu'un padu'udákudu ja jembyu jiky'ajtun di'ibu Dios yajkoj ko ñayyajnikojtútu, es ya'ixudu yu jembyu jiky'ajtun ja'agyujxm ko mjiky'attu wa'ats es tuy'ajtun munt.

²⁵ Katu mnaky'anda'aktu, nik madya'aktu tuy'ajtun nixim niyam, mat ko nidugekyu nyajti'igyum, éxtum mbaat njana'anam tu'uk je'eyu nini'x di'ibu Kristu ñigubajk'ajtypu.

²⁶ Pun myajjot'ambujkudup, éxkam mat yu'u mbekykya'a. Katu xanaxu m'ákudu. ²⁷ Katu xlyugaarmo'oy yu majku'ugópk es mmamada'agudat.

²⁸ Di'ibu ma'tsp, kyaj 'yokma'tsnat, wa'an oy ttuñ es tmudátut tii es tpudúkat di'ibu jam tugoy'ajtxudup.

²⁹ Katu mgo'oy'úw mgo'oygyajxtu, je'eyu kajxmadya'aktu di'ibu yajmajwiin yajkajaajup ja myabujkan púnaty myadoodup, es ttuk'oy'átut. ³⁰ Kyaj xyajmáy xyajtajtat ja Diosu 'yEspíritu Santu, pes ja Dios ta trujta'aky ma miidsaty éxtumu syeyu es m'ijxwu'amudat éxtum mja'a'átudu, es du'un myajtu'ukmujkta'ayudat nidugekyu di'ibáty jya'a'ajtypu ma naty mmo'oya'anudu tukmuku ja nitsokun.

³¹ Yajjuga'aktu tugekyu m'aku, tugekyu mjotma'tun, tugekyu mni'o'on es tugekyu oytyim di'ibudyu axuk'ajtun.

³² Oyjya'ay'áttu es naymyuma'xtúkudu nixim niyam. Naybyojkruma'xudu nixim niyam, du'un éxtum ja Dios oj mbojpruma'xudu miits mat yu'ugyujxm ja Kristu.

5

Wi'ix jyiky'áttut ja Diosu 'yu'ungaty

¹ Mat ko miits m'u'unk'átudu Dios, jiky'attu éxtum yu'u ttseky. ² Naydsyókudu nixim niyam, du'un éxtum ja Kristu oj xytsyojkan es ñayyajku udsajtamgyujxm éxtum tu'ugu borreegu'unk yaj'yáky windsu'kun ma Dios, es mat yu'u xyajpojprunitugo'oyum.

³ Ja'a ko miidsaty ja Dios mja'ay'átudu, éxkam ko pán mnimadya'agudu tuy'ajtun ko ta miidsaty nidu'uk di'ibu ma'induundup, o wiingátypun axuk'ajtun, o ko miits m'adsojktup. ⁴ Katu mgo'oygyajxtu o mgyuxyi'iktu axuk, ni'igu mbaadu Dios xy'awdattu es xyja'aygyuda'aktut miidsaty, mat ko ta mdukniwa'adsudu es kyaj mdu'un'áttu éxtumu tyadu tugekyu peky. ⁵ Mat ko miidsaty byeen yajxon

xyñijáwadu ko di'ibu ma'induump, di'ibu axuukpa tyiimpy o di'ibu meeñ'adsojkp (ja'a ko meeñ'adsojk, du'un yu'u éxtam ya'awdaty di'ibu kyaj Dyíosuty), kyaj pyaadyaty 'yittat mā yajkutúktu ja Kristu es ja Dios. ⁶ Paaty éxkam ko pán mwin'uhnadu mat ja lyoku winma'añ, juna'anat ko Dios kyaj tyukkumadowa'añ mat ko ndu'unamu tyadu axuk'ajtan, pes yu'ugyujxmu tyadu axuk'ajtan Dios tyukkumadowaampy jantsy tsaatsy nidugekyu di'ibu kyaj myumadóuty. ⁷ Paaty katu maut mda'anmíky mwa'kmíky mudu tyadu du'umbu ja'ayuty.

⁸ Nandu'un miits m'ijttu kubi'its ku'ook, per mat ko m'ittu ti'igyu mudu Nindsun'ajtam, m'ijttap tyam mā ja jajun. Jiky'attu éxtamu pánuty yo'oydyap mā ja jajun, ⁹ pes pánuty yo'oydyap mā ja jajun, oyjya'ayuty yu'u, wa'ats es tayı'ajtan jyiky'attu. ¹⁰ Naybyayo'oydyu es miits mjiky'áttat éxtam ja Dios ttseky. ¹¹ Katu xytyundu di'ibu kyaj tyuñ, di'ibu tyuundap pánuty ja Kristu kyaj tmabaktu, ja'a mdúndap wi'ix xyajniğuxu'uktat ko kyaj 'yóuty di'ibu yu'u tyuundap. ¹² Pes extu tsoydu'unam nmadyákam di'ibu yu'ujaty tyuundap ayu'udsyu; ¹³ per pán yajnode'xypy tii ja jajun, ja'a xytyuk'ijxam wi'ix yu'u, ¹⁴ ja'a ko ja jajun tugekyu dya-jniğuxu'kta'ay. Paaty juna'andu:

Jotwij, mij di'ibu maap,
pudu'uk, katu m'ity éxtamu o'kpa,
es ja Kristu mgudu'x mgujájudat.

¹⁵ Paaty nduknipaktu miits ko mnayjyujwijtsumbítudap. Katu mjiky'attu éxtamu kujuunaty; ittu éxtamu di'ibu wijy kejy. ¹⁶ Tundu miidsuty byeen maanamu naty m'awaadsudat, mat ko 'yaxuguty yu tiempu. ¹⁷ Katu miits mjumbittu kujuun. Jaygyúkadu wi'ixu Nindsun'ajtam ttseky es njiky'ajtam. ¹⁸ Katu mmu'uuktu, mat ko taadu myajtugooyudap, nik oy ko mdu'umo'oyudat ja Espírítu Santu. ¹⁹ Nayyaxonda'agudu nixim niyam mat ja Salmu esu uy di'ibu maut ja Dios yajmujáwu, yajnáxtu uy esu Salmu mwinma'añóty Nindsun'ajtam myaj'ajtangyujxmu. ²⁰ Du'ñum xyja'aygyuda'aktat ja Dios Teety mat tugekyu ja Nindsun'ajtam Jesukristu xyugyujxmu.

Wi'ix ja mabjkrutjk jyiky'áttat mā junan tyjk

²¹ Es mat ko nmay'ajt nwindsu'kam ja Kristu, nayjaygyúkadu nixim niyam.

²² Miits kasaadu toxytyujkaty, naygyubúkadu es windsu'agudu yu m'u'unk mña'ayuty, du'un éxtamxyap mnaydyukkudúkadu ja Nindsun'ajtam. ²³ Pes yu kasaadu yedyujk myudajtypy ja kutujkun mā yu ñado'oxy du'un éxtam yu Kristu myudajtypy ja kutujkun mā yu mabjkrutjk, es

éxtam tu'ugá nini'x ti'igyá 'yity mat ja kyubajk, nandá'un ja mubajkputajk 'yity mat ja Yajnutsókpu. ²⁴ Per kom ja mubajkputajk naygyubajkadup má ja Kristá, nandá'un ja kasaadu toxytyujk naygyubajkadup má ja 'yu'unk ña'ay.

²⁵ Es miidsaty kasaadu yedyujkuty, mdsóktap yá m'u'unk mnado'oxyuty. Nandá'un jajtpe dá'un ko ja Kristá ttsejky pánaty myubajktap es ñayyajka windsá'kun es yajnitso'ogudat. ²⁶ Dá'un ttuúñ es xytyukmastútam ja axuk'ajtán, mat ko tá naty xyajwátsum mat ja Diosá 'yayuk, dá'un éxtam mada wá'ats náú, ²⁷ es dá'un ká'am ñaydyukwinguwa'agudat ja mubajkputajk, muj'ajtán máat, wá'ats, ni kyaxoodsaty, ni di'ibá axuk'ajtán tkamadaty. ²⁸ Nandá'un nidugekyá yedyujkuty ttsóktat ja 'yu'unk ñado'oxyuty éxtam ñaydsyékyuty ká'am. Di'ibá tsyejpy ja ñado'oxy, naydsyokubá dá'un ká'am. ²⁹ Ni ná'anám pán tkamúdsip'aty ja kyá'am nini'x, nik ni'igá tmo'oy ja jye'xypyéky es tkwenta'aty yajxón, dá'un éxtam ja Kristá ttuúñ mat údsajtam di'ibá ndu'ukmujkam mat ja'a, ³⁰ mat ko ndá'un'ajtam éxtam mbaat njána'anám nan xyñini'x'ajtam. ³¹ Pes ja Diosá jyaabyajtán jyána'añ: "Paaty ja yedyujk 'yabekyá má yá tyaaq tyeedyuty es 'yítat yá'yá mat ja ñado'oxy, es dá'un yá'ujuty 'yítat ti'igyá éxtam jyawá tu'uk." ³² Xytyuk'ijxám yá'á wi'ix ni'igá tyimmájaty di'ibá ijty kyayajnijáwá. Ja'ats n'andijpy ja Kristá es ja jya'ayuty. ³³ Yá'á dá'un jajp'ám es miits xytsóktat yá mnado'oxy éxtam mij ká'am, es yá kasaadu toxytyujk twindsá'ugudat yá ña'ay.

6

¹ Miits u'unk ana'kuty, mamadowdá mdaak mdeety yajxón ja'agyajxm ko mja'a'ajtudup ja Nindsán'ajtam, mat ko tyaadá dá'un pyaadyuty. ² Ja jawyiimbá ana'amán má Dios wá'ndakán tpejtáky, dá'un jyána'añ: "Mwindsá'ugup ja mdaak mdeety ³ es ja Dios mmo'oyudat tu'ugá jiky'ajtán ja oybyá es yeñ yá naxwiíñ."

⁴ Es miits u'unkteedyuty, katá nágoo xy'oodá es xytyundá m'u'unguty éxtam je'eyá xyajjot'ambúka'andá, jajwijtsambítta ni'igá yajxón es tuk'ixtá wi'ixá dá'un ja Kristá ttseky es njiky'ajtam.

⁵ Miits mmaduumbaty, mamadówdup ja mwindsán mwindájaty yá naxwiíñ. Tundá mada oy'aa oyjyot, éxtam jyawá xymyadúñ ja Kristá.

⁶ Madundá yajxón, kadii jaayá ko m'ixadá es oy mat mwá'ámdat. Pes tundá miidsaty xonda'aky'aa xonda'akyjyót éxtamxyap xymyadundá Kristá, mat ko dá'uná dán ttseky ja Dios. ⁷ Tundá tsuj yajxón, éxtamá Nindsán'ajtam Jesukristá

myuduumba, es kudii extamu ja'ayu myuduumba. ⁸ Pes mnija'adap ko nidu'uk nidu'uk, ooyu'udyu muduumba, o yu windaj o windsun, 'yaxajap ma yu Nindsun'ajtam Jesukristu extamu naty ja oybyu tu ttuñ.

⁹ Es miidsaty windsun windajaty, nandu'un xytyundat mat ja mduumbaty, es katu xy'adsu'uk xy'ajawadu. Jamyatstu miidsaty ko yu Nindsun'ajtam Jesukristu di'ibu ijtp tsajpotm, mniWindsun'ajtadap miidsaty ti'igyu mat ja mduumbaty, es yu'u kyaj t'ixy punu du'un windsun windaj o punu du'un muduumba, mudu tuy'ajtan tpayo'oydya'ay tugekyu.

Di'ibu madsip'ajttap ja mubujkpaty

¹⁰ Mugu'ugitaty, extam tim okpa ngajxwijnuts n'anuumadu ko mak mnaybyajta'agudat ti'igyu'ajtanguyxm ma Nindsun'ajtam, di'ibu ni'igu mak'ajtan myudajtypy. ¹¹ Extamu soldaadaty ñayxyoxudu mat ja pujxn extamu wit es ñaygyuwa'anudat ma ñejxy tsiptuumba, nayxyoxudu miidsaty mat di'ibu Dios myeepy ja jya'ayaty, es du'un mbaat xymyamada'aktu di'ibu mat ja mujku'ugorpk mwin'u'una'anudu. ¹² Mat ko yu nmadsip'ajtam, kyaj yu'u jya'ayaty. Di'ibu udsajtam nmamada'aga'anam, yu'u taadu nidagekyudyu mujku'u esu ka'oybyu di'ibu ana'amdap es yajkutujktap kubi'its ku'ook ya naxwiin es punaty jam tsajpotm di'ibu kyaj tmamadowdu Dios. ¹³ Paaty, extam tu'ugu soldaadu ta'tspeky ñaybyajta'agyaty, nandu'un miits ta'tspeky mnaybyajta'agudat mat tugekyu di'ibu Dios yajkypy, es du'un xymyamada'aktat miidsaty ko ja mujku'u maut mdsiptundat ko naty myiñ ja ayo'onxuu. Es ko naty tu xyajxaktu miits ja mdsiptu'ununaty, nayya'itudu amumdu'uk jot ma Dios. ¹⁴ Pes du'uhnam du'un mnayya'itudat. Tim jawyiin, pajta'aktu ja tuy'ajtan extamu mwunun, es net xypyajta'aktat ja mwa'ats jiky'ajtan extamu mgaatsywyunun, es yu'u maut naygyuwa'anudat; ¹⁵ es naygyu'ugudu mat ja ayuk esu xykyajxwa'xtat ja ayuk di'ibu yajmiimp ja jotkujk'ajtan, ¹⁶ es extamu soldaadu tmdaty ja 'yeskuudu, mubaktu miidsaty ja Jesukristu, mat ko mudu tadu mubajkun mbaat xya'aduktu ja juundi'pxn di'ibu ja ka'oybyu ñasmajtsap ma miidsaty. ¹⁷ Es extamu soldaadu pajta'aky ja pyujngup es dyajtse'egy kyubajk, pajta'aktu miidsaty ja nitsokun, es yajtundu ja Diosu 'yayuk extam ja espadu di'ibu ja Espiritu Santu yajkypy. ¹⁸ Katu xymyastu'uttu ja kajxtakun; du'uhnam amdow pajktsowdu ja Dios extam ja Espiritu Santu mnu'umo'oy mdu'umo'oyudu. Nayya'itudu wiy kejy, katu nmadsipka'axtu, es ninu'xta'aktu nidagekyu Diosu jya'ayaty. ¹⁹ Xyñigajxtaagudats uj nandu'un, esudsu Dios xypyudakut es ngajxadats, es mak aa mak jot nya'uxprakudats wa'atsti'knu

di'ibü ijty kyayajnijáwü, dü'ün éxtäm ja oybyü ayuk jyüna'añ.
²⁰ Tyäädü dü'ün di'ibüdsü Dios xytyuk'ana'am esüts ndúnüt, es
 tyámüts ngütsimdsyüüü müť kodsü tyäädü nduñ. Kajxtá'aktü
 esü Diósüts xymyüjaám'o'oyüt esüts üj ngajxtuda'agüdüť ni
 nü'ün tsü'k já'ájün, dü'ün éxtäm pyaadyüty ngajxüt.

Kajxpo'xün

²¹ Yü nmügu'uk'ajtäm Tikikü, di'ibü ni'igü ndsojkü es
 di'ibüts üj tyam oy xypyudüjküp müť ja Nindsün'ajtämü tyu-
 unk, yü'ü mdukmüadyä'agüdüp pün wi'ixüts üj tyam n'ity
 es pün wi'ixüts üj tyam nduñ. ²² Paaty miits nduknigaxtü
 es mdukmüadyä'agüdüť pün wi'ixüts üdsüty tyam n'ity, es
 mjotküküdüť.

²³ Wa'an ja Dios, yü nDeety'ajtäm, esü Nindsün'ajtäm
 Jesukristü, tmo'oyüdü ja ti'igyü'át, ja naydsyökü es ja
 mübüjkün, nidügekyü ja nmügu'uk'ajtäm di'ibü pyanüjxtüp
 ja Nindsün'ajtäm, ²⁴ esü Dios kunu'xüdüp nidügekyü di'ibü
 'yawdajttüp ja Nindsün'ajtäm Jesukristü amumdu'uk jot winü
 xüü winü tiempü.

Neky Di'ibu Paablū Tyuknigajxtū Ja Filipus Ja'ayuty

¹ Ҫj Paablū, tukmukū mūt ja nmūgu'uk'ajtūm Timotee, Jesukristū myuduumbuty. Nduknigajxtūptsū tyādū neky nidugekyū ja Diosū jya'ayuty di'ibu ijttap Filipus kajpnóty es di'ibuty kywentū'ajttap ja mūbūjkputūjk mādu pyudūjkabuty. ² Wa'an ja nDios Teety'ajtūm es ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū mgunu'xādū es mmo'oyūdūt ja aguik'ajt jotkujk'ajtūn.

Paablū tnikajxtaagu ja Filipus mūbūjkputū

³ Tūgok tūgókūts miits njamyatstū, nja'aygyūdákyryūts ja Dios mūt miidsuty. ⁴ Kots miits nnigajxtaagūdu, dū'ūñūm xyonda'aky ja n'aa njot ⁵ mūt ko tim jawyiin ko xy'amūdoonajxtū ja oybyū ayuk es extū tyambaat, ti'igyū ndu'unūm es yajkajxwā'xūt ja oybyū ayuk. ⁶ Paaty ndukmū'awdajtpūts ko Dios 'yaktunaambūyūm mā miidsū tyādū oybyū tuunk di'ibu tū dyajtsonda'aky, es ya'abatūdyā'ayaampy extū ko yū Nindsūn'ajtūm Jesukristū jyūmbítat. ⁷ Mūt ko xypyátprūts esūts dū'ūn nnaýjyáwuty es njamyatstū mūt ko njantsytsyoktū, mūt ko miidsuty dū'ūñūm xyajwā'xūt mūt ւj di'ibu Dios mmooyūdūp, dū'ūn éxtūm kots ndsimdsyūūnū o kots ngajxwā'xyūts ja Kristū ñitsokūn es nyajtūdyúkyū ja oybyū ayuk. ⁸ Pesū Dios ñija'ap yajxón nū'ūnūts miits njantsytsyoktū nidugekyū mūt ja Jesukristū tsyojkūn, ⁹ es n'amdeepy nbūjktseebyūts ja Dios es dyajmūjwindákūt ni'igu yū mdsojkūn nixim niyam, es mduknijáwūdūt wā'atsti'knū wi'ixū dū'ūn ja Dios ttseky es njiky'ajtūm, ¹⁰ es xywyin'íxtūt miits di'ibu dū'ūn oy, es dū'ūn mjiky'áttūt wā'ats, es kyaj xymyúdáttūt ja pojprū extū ko Kristū myínūt, ¹¹ es dū'ūñūmū mjiky'ajtūnuty dya'íxūdūt ko Kristū mdukmūdajtdūp ja oybyū njot mwinmā'añuty, es ko xymyay'at xywyindsū'ūgūdu ja Dios, es dū'ūnū ja'ayuty tmay'at twindsū'ūgūdūt es t'awdáttūt ja Dios.

Xondakp ja Paablū ko Kristū 'yayuk yajkajxwā'xy

¹² Mūgu'ugítuty, ndsejpyūts es xyñijáwūdūt éxtūmts ւj tū njaty tū ngūbety, tū myūjwinda'aky ja oybyū ayukū kyajxwā'xūn. ¹³ Pes dū'ūn nidugekyū ja soldaaduty mā ja Sésur pyalasyū esū wiingátyprūyū otyyim madsooty ñija'adūp kots ւj n'ity tsimy mūt kots nmūdūñ ja Kristū. ¹⁴ Es ko t'ijxtū ja nmūgu'uk'ajtūm ndsimdsyūūnūts, may xyonda'áktū es tkajxwā'xūt ja Diosū 'yayuk, es ni ti tkajáwūdu, ni'igu tjtmo'oydyū ja Nindsūn'ajtūm.

15 Tũy'ajtũn ko naaguty tnmadya'aktu Kristũ tsipkyujxm es naywyinnaxujawũgyujxm, es tamũ wiingátypyũ tnmadya'aktu mat ja oyjyotkyujxm. 16 Pũnuty ñimadyáktũp ja Kristũ mat ja oyjyotkyujxm, du'ũn ttundu mat ko xytsyóktũts es tñijáwudu ko tyaats uj esũts nñitãnut ja oybyũ ayuk; 17 es ta pũnuty ñimadyáktũp ja Kristũ mat ko ñayyajmũjpuđsuma'ãnuđu ku'ũm, es kyaj amumdu'uk jot, je'eyũ du'ũn ttundu esũts ndsipjáwũt yã pujxndũgóty. 18 Per oy mat oyjyotkyujxm o kyaj myũt'oyjyotkyujxmũty, kyajxwã'xtũbũm ja Kristũ 'yayuk; esũ tyaãduđu du'ũn xyajjotkujkup es waanũ ni'igũts xy'aktim'yajxonda'aky, 19 mat ko nñija'ãbũts ko puđsumaãmbũts uj pujxndũgóty mat ko miĩts xyñigãjxtã'aktũduđu es kots xypyudaku ja Kristũ Jyã'ajũn. 20 Pes n'awijxypyũts amumdu'uk jot es ni na'ãts ndsoytyũnut, per amũk jotmũkũts ti ndun ngajxũt es du'ũñũm yaj'ixũt mã uj ja Kristũ myũj'ajtũn, óyũts njiky'aty o óyũts n'eeeky. 21 Mat uj, pũn akjiky'ajtpũts, n'akmũduñũpts ja Kristũ; es pũn o'kpũts, mat uj waanũ ni'igu 'yóyũty. 22 Es pũn mat kots n'akjiky'aty, mbaãduđu du'ũn ni'igu nmũduñ ja Kristũ. Kyajts nñijawũ di'ibũts njotmo'oyũp. 23 Du'ũnũts uj éxtũm tu'ugũ ja'ay 'yity adijmũky anajñ aga'añ: njatsejpyũts esũts uj n'oogũt esxũpts n'ity mat ja Kristũ. Waanũ ni'igu 'yóyũty mat uj, 24 per mat miĩdsũty, waanũ ni'igu 'yóyũty esũts n'akjiky'átũt yã naxwiiñ. 25 Kots du'ũn ndukmũ'awdaty, nñija'ãbũts uj ko akjiky'ataãmbũts yã naxwiiñ es nbudũkũduđu miĩdsũty es ndukmũduñduđu ja Jesús, es myũj myáyũt ja it xo'onũn di'ibũ mmũdajttũp mũbũjkũngyujxm, 26 es du'ũn kots n'ítũt jatũgok mat miĩts, mmũdãttũp wi'ix tsoo waanũ ni'igu m'it mxóndũt mat yũ'ũgyujxmũ Jesukristũ.

27 Per wa'ants xyjaty tits xyjajtp: nayya'ítũdu du'ũñũm éxtũm ja oybyũ ayuk di'ibũ Kristũ ñimadyakypy, es du'ũn óyũts xyjanasmãjtsũbũ es nũjx ngu'ixtũ, o óyũts n'aktim'ijtpũ tsimỹ esũts pũn xyñimĩnut es xytyukmũmadya'agũduđu wi'ix miĩts mjattũ, nñijawũyaambỹũts ko miĩts ti'igỹũ mnayya'ítũdu mũk aa mũk jot ja mũbũjkũngyujxm di'ibũ yajpãtp mã ja oybyũ ayuk, m'aktũdu mã xytyuk'ũxpũktũ ja oybyũ ayuk, 28 es ni na'ã mganayyãkũduđu mã yũ mmũdsĩpũty es m'adsũ'ũgũduđu oynũ'ãnũn. Tyaãdu ya'ijxũp wa'atsti'knũ ko tyũgoyã'andũ yũ'ũjũty es ko miĩts mñitso'oga'andũ. Diosũ du'ũn ku'ũm di'ibũ mmooyũduđu tadũ nitsokũn. 29 Pes mat yũ'ũgyujxm ja Kristũ Dios tũ mmo'oyũduđu ja may'ajtũn kyaj jye'eyũty ko xymyũbeky ja Kristũ, nandũ'ũn m'ayoy mat yũ'ũgyujxm 30 es xytyũnut nandũ'ũmbũ ja tuunk di'ibũ éxtũm tũũyũp xy'ixtũ ndũñũts kots uj ndsĩptũũñ mat ja ka'oybyũ, es xymyũadowduđu ko du'ũñũmũts n'aktũñ.

2

Kristu yujy'ajtun esu myuj'ajtun

¹ Pūn m̄jotm̄ukmooyud̄ap ja Kristu, pūn myajjotkujk'ajtud̄ap ja'agyujxm ko mdsókud̄u, pūn ja Espírítu Santu m̄uut m'ittu, es pūn mba''ayood̄ap ja ja'ayuty, ² mdúnd̄ap wi'ixats uj n'it nxónut jotkuda'aky ja'agyujxm ko ti'igyū ja winma'añ xymyudatt̄u, ti'igyū mnaydsyókud̄u nixim niyam, ti'igyū mnayjyáwud̄u es ti'igyū mjot mja'ajunuty. ³ Di'ibu mdúnd̄ap miidsuty mā mjiky'attu, ni ti xykyatúndut di'ibu je'eyū k̄'um xytyuk'oy'áttut o mnaymyujp̄ujta'agud̄ut m̄ut ja wiingátyryū, naybyujta'agud̄u yuunk naxury, es xyjávut ko myújuty ja wiingátyryū es k̄udiinam miidsuty k̄'um. ⁴ Wa'an nidu'uk nidu'uk miits t'uxta'aydyū ja di'ibu tyuk'oy'áttap ja wiinkp̄uty, kyaj je'eyū di'ibu k̄'um mduk'oy'áttap.

⁵ Wa'an nidu'uk nidu'uk miits xymyudáttut ja mjot mwinma'añ éxtam tm̄udajty ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁶ Oy yū'u d̄u'añam Dyíosuty, kyaj jyūnāñ agwanū es dyajtúnut ja kyutujk̄an di'ibu myudajty, ⁷ es ñaydyukniwatsū di'ibu jya'a'ajtyry, es ñaybyujtáku éxtam tu'ugū m̄aduumbū, es myiñ jyajty naxwiñ éxtam ja'ay. ⁸ Es ko jya'ay'ajty, waanū ni'igū ñaybyujtáku yuunk naxury, es tm̄m̄udooy ja Dios Teety, extū tkupejky ja o'k̄an kruuzkujxy. ⁹ Paadyū Dios tū myo'oyuty t̄agekyū m̄uj'ajtun esu ana'amun, es pyujtáku éxtam Wyindsun nidugekyū ánk̄lasuty es ja ja'ayuty di'ibu jaa, ¹⁰ d̄u'an nidugekyū yū'ujuty oytyim maaty, oytsyajpót̄m̄uty, oyñaxwiñuty es oyñax patk̄'p̄uty, nidugekyū yū'ujuty ñaygyoxtnaaydya'agud̄ut ¹¹ es t'uxkáptut ko Jesusū d̄u'an Windsun mā t̄agekyū. D̄u'anū tadū yajtúnut Dios Teety myuj'ajtungyujxm.

Du'an ja m̄ubujk̄p̄uty éxtam ja m̄udsa'a

¹² M̄ugu'ugítuty, d̄u'an éxtamts miits d̄u'añam xymyudoodū, es kyaj jyaayuty je'eyū kots n'ijty mā miidsuty, es tyam waanū ni'igū kots n'ity jagam mā miidsuty, tundū wi'ix oy mw̄'um̄d̄ut m̄ut ja Dios, es mm̄udáttap ja tsu'ugū ko d̄u'an xykyatúndut, ¹³ ja'a ko Dios d̄u'an tyiimpy mā miits m'aā mjótuty, ja'a mwinma'añmyooyud̄ap es xytsyóktut ko xytyúndut di'ibu yū'u tsyejpy.

¹⁴ Tundū t̄agekyū, ni mga'ákud̄ut es ni mganaygyugajxud̄ut, ¹⁵ es d̄u'an xya'ixud̄ut ko m'u'unk'átud̄u Dios es ko mjiky'attu w̄a'ats, es kyajp̄u mboj̄p̄u. D̄u'an mjiky'áttut mā tadū axuk ja'ayuty esu kujuund̄ujk̄uty yā naxwiñ, d̄u'an m'ittut mā yū'ujuty éxtam m̄udsa'a ko jyajty tye'xy mā koots itun. ¹⁶ Pūn mduund̄ubū d̄u'an miidsuty, nm̄udajtyryats wi'ix tsoots n'it nxónut ko myínut ja Kristu, m̄ut ko ya'ixut ja nduungats ko

kyaj tɔ ñapa''aty. ¹⁷ Oyuts n'oogut éxtumɔ windsu'kun esudsu nne'pyñ tyam yókut éxtum di'ibɔ yajtuknitaambɔ windsu'kun, xondákrɔts ja'agyɔjxm ko miits oy xymyɔdundɔ ja Jesukristu mmɔbɔjknɔgyɔjxm. Xondákrɔts mɔt miidsɔty, ¹⁸ es ndsejpyuts es nandu'un mxonda'áktɔt mɔt ɔj.

Timotee esɔ Epafroditɔ

¹⁹ Ko Dios jɔuna'anɔt, ngaxaambɔyɔts tsojkɔ Timotee es min xy'awánɔts wi'ix m'ittɔ miidsɔty, es dɔ'un xyajjotkɔjkɔdɔts. ²⁰ Pes kyájɔts pún nmɔdaty ja wiinkpɔ di'ibɔts mɔt tyi'igyɔ ja n'aa njótɔts, es mnimay mnidájɔdɔ wi'ix m'ittɔt yajxón miidsɔty. ²¹ Nidɔgekyɔ yɔ wiingátɔpyɔ, yɔ'un je'eyɔ wyinmá'añ'ajtypy di'ibɔ kɔ'un tyuk'oy'átɔp es kyaj tkajxwá'xá'añ ja Jesukristu 'yɔxɔjknɔ. ²² Per miidsɔty byeen yajxón xyñijáwɔdɔ ko éxtum tu'ugɔ u'un k uná'k tɔpudɔkɔ ja tyeety, dɔ'unɔts ja Timotee tɔ xypyudɔkɔ kots ngajxwá'xy ja oybyɔ ayuk. ²³ Páaty jantsy je'eyɔts ɔj nnijáwɔt wi'ix tyu'uwítsy yɔ njotmáyyɔts, ndɔ'unɔts njajuná'añ es nduknigaxá'añ ja Timotee. ²⁴ Ndukɔmɔ'awdajtypts ja Dios ko tsojkɔts ɔj nandu'un nnɔjxɔt.

²⁵ Dɔ'unɔts tɔ nwinmay ko ngajxɔmbítɔt yɔ Epafroditɔ, di'ibɔts ɔj mɔt ti'igyɔ nduñ esɔts mɔt nyajjajptɔgóy ja axuk'ajtɔn, ja'a di'ibɔ miits xytyuknigajxtɔ esɔts xypyudɔkɔt mɔts ndsimdsyɔnnɔ. ²⁶ Pes yɔ'un byeen mjawin'ixá'anɔdɔ jatɔgok nidɔgekyɔ miidsɔty es amaymɔmɔt jotmaymɔmɔt ko miidsɔty tɔ xymyɔdowdɔ ko tɔ pyékyɔty. ²⁷ Es tɔy'ajtɔnɔ'un ko tɔ pyékyɔty, pes jatim jawaanɔ tɔ jya'eeky; perɔ Dios tɔ pya''ayóyɔty, es nandu'un ɔj, kɔdiibɔts njátɔt ni'igɔ o'ktáy. ²⁸ Páaty byeen njantsytyuknigaxandɔ miidsɔty es mxonda'áktɔt jatɔgok ko xy'ixtɔt, es xonda'agɔpts mɔt miidsɔty mɔt ko Epafroditɔ jya'tɔt oy mɔk má miidsɔty. ²⁹ Axájɔdɔ xonda'aky'aa xonda'akyjyót éxtumɔ nmɔmɔduumbɔ'ajtɔm má yɔ Nindsɔn'ajtɔm, es tsoktɔ byeen nidɔgekyɔ di'ibɔ dɔ'un éxtum yɔ'un. ³⁰ Pesɔ Epafroditɔ jawaanɔ tɔ kya'eeky ko tmɔdúñ ja Kristu, es ñaybyajtáku má kyudsɔ'ugɔty kots xypyudɔjknɔ má miidsɔty kyaj mbaat xypyudɔjknɔdɔ.

3

Tsobatp ko Kristu ya''axajɔ éxtumɔ Yajnitsókɔpɔ

¹ Mɔgu'ugítɔty, xonda'áktɔ Nindsɔn'ajtɔmgyɔjxm. N'anmáayɔmbijttɔp di'ibɔ tɔ n'ok'anmaabyɔdɔ. Kyajts ni ti nay'adsijpɔn ngajawɔ es n'anɔmɔt janaam jatsojk yɔ ngajxwájɔnɔts, mɔt ko dɔ'un miits kyaj xyja'aydyɔgóydyɔt.

2 Naygywentu'átadu es kyaj mwin'uunadut di'ibu mduk'uxrukánudap di'ibu kyaj tyu'ajtanaty, es mdukmadijuyánudap es myajtsúktut waanu mā yu myedyujk'ajtan*. 3 Per udsajtamū du'an meeru ja ijsxw'umun nmudajtam di'ibu myudajttap ja Diosu jya'ayaty, n'awdajtam ja Diosu jya'ajan muut es nxondákum mut ko xyja'a'ajtam ja Nindsun'ajtam Jesukristu, es kyaj n'ajot'ajtam ja nikujxyuda. 4 Ta may ja ja'ayaty di'ibu naymyujprijtákadap mut ko tu tkuyduñu tadu kostumbru. Mut kooxyap y'uuyu ko nguudyu'unam ja kostumbru es tsyobátxyap oynu'unan, uj nandu'un mbaatxyuaps nnyaymyujprijta'agyaty waanu ni'igu kadiinamu wiinkraty. 5 Nyajtsijkyuats uj ko tyuktujkxabejty madsu naty tu nmiñ tu nja'ty naxwiñ, israelitu ja'ayats uj, Benjamingu tyuamp 'yaats, ebreeu ja'ayats uj, ebreeu ja'ay 'y'u'unk, es éxtamu Moisesu 'yana'amun yajpadúñ, fariseeats 'yijty; 6 es di'ibats ni'igu nduun, njantsypyajudijttákuts ja di'ibu myubujktu Jesús éxtam ja Kristu, es nguudyuunats ja Moisesu 'yana'amun éxtamts ni pán mbaat xykyani'uunu mut ti peky. 7 Per mut yu'ugyujxmu Jesukristu, tugekyu tyaadu di'ibats uj ijty nmujprijtákyry, tyam nbujtákyryuats éxtam ni ti tkatsooty; 8 kyajts uj ti nnekyjyawu ko yajtukm'ijxkijxyu ja oy'ajtan di'ibu yajmudajtp ko Jesukristu ya'ix'áty, uj nYajnitsókrū. Kristukyujxm tugekyuats tu nmastu'utta'ay. Posta'agun njáwats tugekyu tyadu esats nganarátut ja Kristu, 9 esudsu naty tu nwe'emy ti'igyū mut yu'u. Kyajts uj n'uxtá'ay esats nwu'umut oy mut ja Dios ja'agyujxm kots njakuydyuna'añ ja ana'amun, ja'ats n'uxtaapy wi'ixats oy nwu'umut mut ja Dios mut ko Dios oy tmätwe'emy ja ja'ay ja'agyujxm ko tmubuktu Kristu. 10 Ja'ats ndsejpy es uj n'ixy'átut yajxon yu Jesukristu, es yu'u tyúnut mats ja njiky'ajtan mut ja myuk'ajtan di'ibu myudajt ko jyikyryejky. Ndsejpyuats es nmunax nyajnáxat ja ayo'on éxtam oj jyaty, es du'an n'ítudats éxtam yu'u ko 'ye'ky, 11 es oy tyimwi'ix tsooty ndúnaps esats njikyryákat kots n'oogat.

12 Kyajts uj n'andijy kots tu tugekyu yu'u nbattaayñu o kots uj kexy ka'pxy n'óyaty éxtamu Dios ttseky, per nmajaats ndiimpy mabaadats nmada'aky esats nguudyúnut ja winma'añ di'ibu Jesukristu myudajt ko dyajtsondáky esats xyja'a'áty. 13 Mugu'ugítaty, uj kyajts njuna'añ ko tats nganaraty ja may'aty. Ta tu'uk di'ibats tūy'ajtan ndiimpy. N'okja'aydyugóyats di'ibu tu ñajxnu, esu nmujaa nyajtūñ mabaadats nmada'aky es nmamada'agudut di'ibu miimpnum. 14 Du'anats uj éxtamu ja'ay di'ibu muk puyukp es jawyiin jya'ta'añ mā kyuguxu ja puyukn, esu

* 3:2 Ix Lukas 1:59.

Dios xymyo'oyudats ja may'aty di'ibu Jesukristakyajxm xytyukniwowu esats njiky'atut jam tsajpótm.

¹⁵ Nidagekyu udsajtam di'ibátyu Dios tu ttukjaygyuku yajxon di'ibu yu'u tsyejpy, du'un njiky'ajtam. Es pan jaa ti oynu'unan xywyinmaydyu miidsaty mat ja wiink winma'añ, wa'an ja Dios mmo'oyudu jaygyujkan es xyjaygyukadut di'ibu du'un tu'y'ajtan. ¹⁶ N'okjiky'ajtam éxtamu Dios tu xytyuknija'am.

¹⁷ Məgu'ugítaty, jiky'attu éxtamts xy'ixy njiky'átyuats u. Nandu'un xpya'ixtat di'ibátyu nandu'un jiky'ajttap éxtamts u njiky'aty. ¹⁸ Ja'a ko ta may di'ibu jiky'ajttap éxtam tu n'ok'anmaabyudu kanak ok nibudu'uk, es tyam extu jibyuats n'anmaayambítu ko myudsip'ajttap ja Kristu, kyaj tsoktu es ya'anuumadut ko Kristu 'ye'ky kruuzkujxm, ¹⁹ paaty páttap ñajxut ma ayoodákn. Jam ja wyinma'añ tpujta'aktu ma ja kaaky je'xy es tyukmaj tyukpátudap di'ibu tsoydu'un muut. Yu'ayu je'eyu wyinmaaydyu di'ibu ya naxwiñ. ²⁰ Per udsajtam, tsajpótmudu ja'ay'ajtam, es n'awijx njajp'ijxum es jam kyuda'agut yu n'Yajnitsokpu'ajtam, yu Nindsun'ajtam Jesukristu. ²¹ Yu'u yajtagáttap ja nnini'x'ajtam di'ibu ayoop, es du'un kyuxu'ugut éxtamu ky'am nini'x di'ibu jyantsymudajtypy ja muj'ajtan; du'un ttúnat mat ja myak'ajtan esu kyutujkan di'ibu muut 'yane'emy ma tugekyu di'ibu jaa ijtp.

4

Ijtp nxondákum ma Kristu

¹ Paaty məgu'ugítaty, di'ibuty njantsytsyojktap es njantsy'ixa'andu, xytyukxondáktupts u miidsaty. Akpanujxtu Nindsun'ajtam amumdu'uk jot.

² Nmənu'xtáky py mij Evoodu, es nandu'un mij Síntiku, es xymyastu'uttat yu mdsip tuunk winma'añty, es yajkax yajnaxtu oytyim tii tyimwi'ixaty, éxtam tukka'axpan ma yu Nindsun'ajtam. ³ Es mij Sísigu, di'ibuts oy xpyudajku ko nmədu'unum ja Nindsun'ajtam, n'amdeepy nbujktseepy es xpyudákat waanu tyadu nimajtskpu toxytyujk. Yu'ats xpyudajkudu es ngajxwa'xyuats ja oybyu ayuk, ti'igy mat ja Klementu es yu wiinkpədyu nməməduumbuty di'ibudyu xyuu jaabyéty ijtp nekykujxy, ja xyujaty púnaty myudajttap ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

⁴ Du'ñəm mxonda'aktat ma yu Nindsun'ajtam. N'ak'anmaayambijttap es m'it mxóndat. ⁵ Wa'an nidagekyu tnijáwudu ko miits xyñasjáwudu mat ja ja'ayaty. Wingoomp ja Nindsun'ajtam Jesukristu.

⁶ Katu mmay mdajtu, nik oy, pan ti tuun jajttap, kajxta'aktu es amdow pujktsówudu Dios, es xyja'aygyuda'aktat nandu'un.

⁷ Netu Dios mmo'oyudut yu 'yagujk'ajt jyotkujk'ajtun, di'ibu waanu ni'igu myujaty kadiinum di'ibu ja'ay mbaat tjaygyuku. Esu tyadu agujk'ajt jotkujk'ajtun kyuwa'anap ja mjot mwinma'an ti'igyu mat ja Jesukristu.

May witstu ma tugekyu di'ibu oy

⁸ Es tim ok, magu'ugituty, may witstu ma tugekyu yu'u: tugekyu di'ibu dan tuy'ajtun, tugekyu di'ibu nitujkup ja may'ajt windsu'kun, tugekyu di'ibu tuy'ajtun muut, tugekyu wa'ats'ajtun, tugekyu di'ibu oybyudsuump, es tugekyu di'ibu ya'oyñigajxp. May witstu ma tugekyu di'ibu dan oy es di'ibu nitujkup ja may'ajt windsu'kun.

⁹ Tuunda'aktu di'ibu tu nduk'uxpeky, di'ibu tu ndukni'ixudu, di'ibu tu xymudowdu njuna'añuts, es di'ibu tu xy'ixtu nduñuts. Tundu du'un, es yu Dios di'ibu xymyo'oyum ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, itap mat miidsuty.

Filipus ja'ay tmo'oydyu pudujkun ja Paablu

¹⁰ Xondakpats byeen ma yu Nindsun'ajtam ko miits xyjamyatstuts jatugok. Kyajts njuna'añ ko tadsu naty xy'okja'aydyugebyuduts, ja'a du'un mat ko kyaj tu m'awaadsu'attu esuts xypyudakudut. ¹¹ Kyajts njuna'añ mat ko tu n'ityuts mat ja n'amay njotmayuts, pes mayaak mubat yu'u es ngonformartyuts mat di'ibuts nmudajtypy. ¹² Nnija'abuts wi'ix njiky'atut ko ti kye'ty es ko ti kyake'ty. Tuts nmuyujy esuts njotkujk'atut pan tits xyjajtp xykyubajtp, kots njotkada'aky o kots nyu'eegy, ko ti yajmudaty yajjaygyepy may o ni tii. ¹³ Mbaaduts oytyim tiity nwinguwa'agu, mat ko ja Kristu yu'uts xymyujameepy. ¹⁴ Per miits mduundu oy kots xypyudujkudu mats n'amay njotmay.

¹⁵ Miits Filipus ja'ayuty, byeen tsuj xyñijawudu kots ndso'oñ Masedoñu es najx ngajxwa'xa'añuts ja oybyu ayuk, kyajpu wiinkpu mabujkputajk di'ibuts xypyudujkuduts. ¹⁶ Kanak ok nibudu'uguts miits xytyuknigajxtu naybyuduku kodsu naty uj n'ity Tesalóniku. ¹⁷ Kyajts jayam n'anumudu du'un esuts xy'aktuknigaxtuduts ni'igu may'aty, ja'ats ndsejpy esu Dios mgunu'xudut ja'agyujxm ko du'un xytyuundu. ¹⁸ Tuts n'axajudya'ay tugekyu, es tyam nmudajtypyuts extu nan ni'igu, mat ko Epafroditu tuts xytyukkuduku ja mmay'aty. Du'un yu'u éxtamu pa'ak xu'kpu di'ibu yajtukwindsu'kup ja Dios, di'ibu kyupejkyu es t'oyjyawu. ¹⁹ Paadyu Dios mmo'oyudup miidsuty tugekyu di'ibu myajtagoy'ajttap, du'un éxtam ni'igu oy'ajtun tmudaty tjaygyepy ma Jesukristu. ²⁰ N'ok'awdajtam ja nDios Teety'ajtam winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unaty.

Kajxpo'xun

²¹ Yajnáx̄ts ja nDioskajxy nidu'uk nidu'uk di'ibáty Dios ja'a'ajtədəp. Yə nməgu'uk'ajtəm di'ibəts jayam məət n'ity, nandə'un mduknigáxədə Dioskajxy. ²² Nidəgekyə Diosə jya'ayəty mduknigáxədə Dioskajxy, es waanə ni'igə di'ibáty ijttəp mə yə yajkutujkrə kopk ja tyəjk, mduknigáxədə Dioskajxy.

²³ Wa'anə Nindsən'ajtəm Jesukristə mgunu'xədə nidəgekyə miidsəty.

Neky Di'ibū Paablū Tyuknigajxtū Ja Kolosū Ja'ayuty

¹ Ҫj Paablū, mat ja Dios tsojkuᅅgyujxmats xy'apostulū'átyuts ja Jesukristū, ja'a njuna'anam ko tū xykyéxyuts. Tukmukū mat ja nmūgu'uk'ajtūm Timotee, ² nduknigáxtudsū tyādū neky ja nmūgu'uguty, ja Diosū jya'ayuty di'ibū oy muduunūp es ti'igyū 'yittū mat ja Kristū es jyiky'attū Kolosū kajpnóty.

Paablū tnigajxtaagū ja Kolosū mubujkputy

Wa'anū nDios Teety'ajtūm mgunu'xādū es mmo'oyādū ja agujk'ajt jotkujk'ajtūn. ³ Dū'ñamts njā'aygyuda'aky ja Dios, ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū Tyeety, kots miits nnigajxtaagādū, ⁴ pes nmūdoodū ko xymyūbuktū Jesukristū es ko xytsyoktū nidūgekyū di'ibáty ja'a'ajtūdūp ja Dios. ⁵ Dū'ñ xytyundū mat ko m'awijx mjūjp'ijxtūp ja kuma'añ di'ibū Dios xytyuknibujkū'kūm tsajpótm, dū'ñ éxtūm jyūna'añ ja oybyū ayuk, ja tūy'ajtūn di'ibū tū xymyūdowdū. ⁶ Tam yajkajxwa'xy yū tyādū oybyū ayuk mā tūgekyū naxwíñdū, es yajmiimpū ja madakūn mat di'ibáty kyupujktūp, dū'ñ éxtūm jyajty mat miidsūty extū mā xytyimmūdoodū es xymyūbujktū ko Dios xyajnitsókūm myay'ajtūngyujxm. ⁷ Mduk'ūxrpjkdū tyādū tūy'ajtūn yū Epafrus, yū nmūgu'uk'ajtūm di'ibū ndsojkūm es xypyudujkūm es nandū'ñ oy tmādúñ ja Kristū mā miidsūty. ⁸ Es yū'udsū dū'ñ xytyukmūmadyak miidsū mdu'unūnūty es ko xymyūdattū ja tsojkūn di'ibū ja Espírítū Santū tū mmo'oyādū.

⁹ Paaty extūm mā ja xūnts nmūdoodū ko xymyūbuktū Jesukristū, dū'ñamts ngajxta'aky esū Dios kexy ka'pxy mduknijáwūdūt di'ibū tsyejpy, es Espírítū Santūkyujxm mmo'oyūdūt tūgekyū wijy'ajtūn esū jaygyujkūn. ¹⁰ Dū'ñamts ngajxta'aky es mjiky'áttūt éxtūm ttseky ja Nindsūn'ajtūm Jesukristū, es dū'ñam xytyúndūt di'ibū yū'ñ 'yoyjya'ap, esū mjiky'ajtūnūty dya'íxūdūt tūgekyū oytyim di'ibaty ja oybyū mduunk, es xy'ixy'áttūt waanū oy ja Dios. ¹¹ Nbujktseebyuts ja Dios es yū'ñ myajmūjwiin myajkajaaxūdūp ja mmūbujkūn mat ni'igū ja myuk'ajtūn, es dū'ñ xymyūmada'áktūt tūgekyū mat ja ma'xtujkūn esū xondakūn, ¹² es mja'aygyuda'áktūp ja Dios mat ko tū mduknibujtāaguty es m'axájūdūt éxtūm kuma'añ es m'íttūt mā ja jaj tū'xūn mat ja di'ibáty yū'ñ ja'a'ajtūdūp. ¹³ Dios tū xya''awa'atpūdsū'ūmūm mā ja agoots'át, ja'a njuna'anam mā yajkutíky ja mūjku'ugópok, es xypyujtākūm

mā yajkutiky ja 'yU'unk di'ibū jyantsytsyejpy, ¹⁴ di'ibū o'k mat ũdsajtungyujxm es dū'un oj xyajnutsókum es oj tme'xy ja nbojpu'ajtūm.

Kristukyujxm nmūdajtūm ja agujk'ajt jotkujk'ajtūn

¹⁵ Ti'igyū Jesukristū éxtūm ja Dios Teety. Di'ibū tū t'ixy ja Kristū, nandū'un tū t'ixy ja Dios Teety di'ibū kyaj ya'ixy; es taa naty ja Kristū mā kyajnumū naty ti kyojy. ¹⁶ Mūdū Kristū yajkoj tūgekyū di'ibū jam tsajpótm es yā naxwiiñ. Yū'u mūūt yajkoj di'ibū ya'ijxp es di'ibū kyaj ya'ixy, pánuty yajkutujktūp, ana'amdūp es kuduunk'ajttūp. Kristū mūūt es Kristū 'yoy'ajtungyujxm tūgekyū yajkoj. ¹⁷ Kristū taayūmū naty 'yity mā kyajnumū naty oytyiity kyojyñūm, es yū'u dū'un di'ibū ya'ijtypy tūgekyū mā yū lyugaarūty. ¹⁸ Kristū tñigubajk'áty yū jya'ayūty di'ibū ijttūp éxtūm ja ñini'x. Taayūm ja Kristū 'yity jawyíñūp, es yū'u jayūp jikyryujk, es tñikubajk'átū tūgekyū otyim tiity. ¹⁹ Pesū Diosū dū'un tsojok esū Jesukristū 'yítū éxtūmū Dios kū'ūm, ²⁰ es mat yū'ūgyujxmū Jesukristū, Dios pyūjtā'agán ja agujk'ajt jotkujk'ajtūn mat yū'u kū'ūm, dū'un tūgekyū di'ibáty ijtp tsajpótm es nandū'un di'ibū yā naxwiiñ. Dios pyūjtáku tyādū agujk'ajt jotkujk'ajtūn mat yū'ūgyujxmū Jesukristū ko tteemy dyejky ja ñe'pyñ kruuzkūjxm.

²¹ Miidsūty ijty kyajpu Dios mja'ay'átūdū, pes yū mjiky'ajttūnū aχūnkpu ya'ijxu ko miits mmūdsip'ajttūp ja Dios; ²² per tyamū Jesukristū tū tpujta'aky ja mdi'igyū'ajttūn mat ja Dios, mat ko tū 'yeeky kruuzkūjxm es myajnjūxūdat Dios windum, es xywyinguwa'agūdat wā'āts, ni tiijū mbojpu. ²³ Esū tyāādū dū'un sitūy tyunaampy pūn miits mbaduundūp es mjiky'ajttūp éxtūm ja Kristū ya'ūxpejky, es kyaj xymyastu'uttū es xymyūbūktū yū oybyū ayuk di'ibū miits mgupūjktū ko xymyūdoodū. Nan yū'ūyūmū tyādū oybyū ayuk yajkajxwa'xy tyam yā naxwiiñ otyim māaty, es yū'u dū'nū tyādū oybyū ayuk di'ibū Kristū oj xytyukmūgáxūts es ngajxwā'xūdūts.

Xondakp ja Paablū oy tsyimdsyūññū

²⁴ Es tyam xondákpu ts kots miits ngu'ayówūdū, esū dū'unūts nyajka'pxy di'ibū tūgoy'ajtp ja Kristū 'yayo'ojan ja'agyujxm pánuty myūbūjktūp, di'ibū ijttūp éxtūmū Kristū ñini'x. ²⁵ Diósūts tū xpyūjta'aky esūts nbudúkū nīdūgekyū yū jya'ayūty, es xykyejxyūts es ngajxwā'xūdūts tūgekyū tūgekyū yū 'yayuk, ²⁶ ja'a yū'u di'ibū ijty kyayajnijáwū extū tim jékūp, per tyam ja Dios tū ttuknijáwūdū ja jya'ayūty. ²⁷ Tū Dios ttuknijáwū jya'ayūty ja mūj oy'ajttūn di'ibū ijty kyayajnijáwū, es ttuknībūjtaagū mā nīdūgekyū naxwíñūdū ja'ayūty. Esū tadū di'ibū kyaj yajnijáwū extū timjékūp, yū'u dū'unū Kristū

di'ibū ijtp mā miidsaty, di'ibū m'awijxtup es mdukpaādudat ja māj'ajtun.

²⁸ Es ja Kristū, ja'a dū'un di'ibuts uj ngajxwa'xypy. N'awa'anupts es nduk'uxpejkypts nidagekyu ja'ayaty es tjaygyūkudat yu'ujaty yajxón, es ndukwinguwa'agudats ja Dios, ti'igyū 'yittat mat ja Kristū, oy es wa'ats. ²⁹ Paadyats nduñ amajaa di'ibudsū Kristū xymyeepty, mat ko yu'u dū'un di'ibū jiky'ajtp mā ujun.

2

¹ Ndsejpyats es xyñijáwudat ko ndúñuts mat wínudsū njot mat miidsaty, es mat nandu'un di'ibū myuduundur ja Jesukristū mā yū Laodiseeū kajpn, es mat nidagekyū wingátypyū di'ibuts kyaj xy'ixtats wingujxm. ² Ndúñudsū dū'un es nyajxonda'agudats ja 'yaa jyótaty yu'ujaty, es nandu'un 'yittat ti'igyū mā ja tsojkuū. Ndsejpyats es tugekyū tugekyū tjaygyūkudat di'ibū Dios tyuknibujtáku es kyaj yajnijáwu ijty, es yu'u dū'un ku'um ja Kristū. ³ Pes mā yu'un yajpaaty tugekyū tugekyū ja wijy'ajtun esū jaygyujkuū. ⁴ Pes n'anumudu tyaađu kadiibū pán mwin'uum mwinxájudat mat ko tsuj yajmudóy. ⁵ Oyxyúpts n'ity jagam mat miidsaty, jámuts njot nja'ajun mā miidsaty, es xondákrats kots nnijawū ko tsuj yajxón ti xytyundū es xymyabuktū amumdu'uk jot ja Nindsun'ajtam Jesukristū.

Jembyū jiky'ajtun mā Kristū

⁶ Paaty dū'un éxtam miits oj xy'axájudu Jesukristū éxtamū Nindsun'ajtam, dū'un mjiky'áttat éxtam yu'u jyiky'ajty. ⁷ Extam tu'ugu kepy máku 'yaaats ya'ityaty, nandu'un miidsaty ti'igyū mak maut m'ittat ja Jesukristū. Yajwimbajt'adu'utstu ja mmabajkūnaty, dū'un éxtam myajtukni'ijxudu, es dū'ũm xyja'aygyuda'aktat ja Dios.

⁸ Exkuū pán mwin'uumudu mat jatu'ugu wiinkru uxrajkuū, di'ibū yu'u tyu'unun'ajttup ja ja'ayaty, es mdukpanjxa'anudu ja uxrajkuū o ja tyu'ununaty ja jekyjya'ayaty, es mduk'awdátudat ja ánklsaty mā jyapaadyaty xy'awdátat ja Kristū.

⁹ Mat ko mā yū Jesukristū, jam 'yity tugekyū ja Dios'ajtun, ¹⁰ es miits m'ijttup ti'igyū mat ja Jesukristū, di'ibū ñigopk'ajtypy nidagekyū yajkutujkpty es ana'ambaty. ¹¹ Es ja'a ko m'ijttup ti'igyū mudu Kristū, tū miidsaty nandu'un myajpajta'aktū ja ijxwū'umun es dū'un kyaj xyajtúndat di'ibū mnini'x mgubajk tsyojktup, es kyaj dyu'unaty yū ijxwū'umun éxtamū israelítaty tpujta'aktū ko ja'ay yajtsíky waanu mā yedyujk'ajtun*. ¹² Ko miits mnabajtta, oj mnaxtákuudu mudu Kristū, es nandu'un

* 2:11 Ix Lukas 1:59.

māat mjikyryuktā, mat ko xymyūbyuktā ko myūdaytury ja muk'ajtān ja Dios di'ibū yajjikyryyūjkā. ¹³ Tūyūyū mā naty kyajnum miits xy'axájūdu Jesukristū, Dios m'ijxūdu miits éxtāmā o'krūty, mat ko naty mbekyrya'ay'áttū; perū Dios tū myajjikyryūkūdu ti'igyū mat ja Kristū. Dios tū mma'xūdu tūgekyū mbojputy. ¹⁴ Pesū Kristū kyurūjk yajnājx ja tūdyu'unūn di'ibū ūdsajtūm oj xyjarátūm mat yū'ūgyūjxmu nbojpu'ajtūm. Mbaat njūnā'anūm ko dū'un éxtām yū'ū dyajnejxy kuxjā'ay tūgekyū ja nbojpu'ajtūm es yajkūxwejpy kyūbajky mā ja kruuz, éxtāmxyūp ja kyū'ambojpu tkumūdooy. Es mat ko 'ye'ky, Kristū tkūbejty tkumūdooy ja nbeky'ajtūm. ¹⁵ Dios oj tpujka ja muk'ajtān es ja kutujkūn pānūty myūdayttūp, es oj dya'amutsk'aty ijxnide'xy mayjya'ay wyindum es t'íxtāt ko tū tyūgydyū.

Mūjjotmay'ooktū di'ibū tsajpótū

¹⁶ Es mat ko nnija'am tūgekyū tyāādū, katū mnayyākūdu miits es pūn mbayo'oyūdat di'ibū mjū'xtūp, o di'ibū m'u'ktūp, o ti xūū m'amaay'ajttūp, o ti po'o 'yaane'eky, o mā ja po'xūnxūū. ¹⁷ Tūgekyū tyāādū yū'ū je'eyū éxtāmā awax di'ibū jaminān; perū Kristū dū'un ja tūy'ajtān. ¹⁸ Exkūm mbūjxkūdu yū may'atyū taadūty di'ibū nayyajnājxūdup mūj tuda'aky es ja'a 'yawdayttūp ja ānkūsūty. Yū'ūjuty jūnā'andū ko tū t'íxtū ijxmā'tūn, es paaty űaybyūjtā'agūdu mūj kūjxm. ¹⁹ Perū dū'ambū ja'ayūty kyaj 'yittū ti'igyū mūdu Kristū. Esū Kristū, dū'un yū'ū éxtām ja nini'x kūbajk, es ja di'ibāty n'axájūm éxtāmā nYajnitsokrū'ajtūm, dū'un n'ijtūm éxtām ja űini'x. Esū ja'a ko n'ijtūm ti'igyū mūdu Kristū, nmūdaytūm ja jiky'ajtān esū mūjāā, es mūktākūp ja n'anmūjā'an'ajtūm éxtām ja Dios ttseky.

²⁰ Māt ko miits tū m'ooktū mat ja Kristū, mnaydyukniwā'adsūdu ja naxwīñūdu ja'ayūty ja wyinmā'añūty esū tyuungūty. ¿Es ti ko m'aktimjiky'attū éxtām pūnūdyū naxwīñūdu winmā'añ ja'a'ajtūdup?, ¿ti ko m'aktimnaydyukkūdūkūdu ja 'yana'amūnūty?, éxtām jūnā'andū: ²¹ “Katū xytyoñ. Katū xyje'xy yū tūxiidū. Katū xykyone'eky.” ²² Tūgekyū tyādū ana'amūn yū'ū myadyakury di'ibū je'eyū yā naxwīñ kyexy ko njū'xūm o ko nyajtu'unūm, es tūgekyū tyādū ana'amūn yū'ūyū jya'ajū naxwīñūdu ja'ay. ²³ Tadū ana'amūn mbaat kyūxe'eky éxtāmā wijy'ajtān, mat ko dyajkūxe'eky es ni'igū Dios ndsojkūm, es n'ijtūm yuunk naxuryū, es njūjwijtsūmbijtūm ja nnini'x'ajtūm; per ni madsoo kyatūñ es nnayjūjwijtsūmbijtūm di'ibū ja nini'x kūbajk tsyejpy.

3

¹ Pes éxtām miits tū mjikyryuktā mat ja Kristū, ja'a

mbayo'oydyup di'ibu tso'omp tsajpótm, mā yu Kristu 'yu'uñu mā 'yaga'añdsyoo ja Dios. ² Winma'añ'áttu di'ibáty miimp tsajpótm, katu xywyinma'añ'áty di'ibu ijtp naxwiñ. ³ Pes miits m'o'ktu mat ja Kristu, es tyam xymyudattu mjiky'ajtun puške'eky mat ja Jesukristu mā Dios. ⁴ Kristu du'un ja njiky'ajtun'ajtam. Es ko yu'u kyuda'agut jatugok, mgyxu'uktup miidsaty nandu'un mat yu'u mā ja myuj'ajtun.

Jiky'ajtun di'ibu tu ñaxy, esu jembyu

⁵ Pes yajkutugóy ja mwinma'añ ja axuukpu di'ibu mmudajttup, mat ko naxwiñudu jya'aju taadu. Katu mnayyákuđu es mmamada'agudat tyadu axuukpu winma'añ: ja ma'induunk, ko ja'ay kyaj ñay'aguwits ñayjyujpkuwítsudu, ko kyaj ti ñaydyukma'ixudu ti pán myudajtypy, ko 'yadsoktu, mat ko Dios pyujtákyryu tyadu adsojkuñ éxtamxyup n'awdajtam di'ibu kyaj Dyiósaty, ⁶ es ja Dios tyudyunaampy jantsy tsaatsy tugekyu di'ibáty tyuundubu tyadu axuugátyryu. ⁷ Miits mduundu tyaadaty maanumu naty kyaj xy'axájudu Jesukristu. ⁸ Per tyam, ja'a ko mja'a'ajtudup ja Kristu, mastu'uttu tugekyu tyaadaty: ajk to'oyun, naymyujkajxuk winma'añ, nay'o'o nayyaxun esu tsaatsykyubétypy ayuk. ⁹ Kyaj mnaywyin'un mnaywyinxájudat nixim niyam, mat ko miidsaty tu xymyastu'uttu ja mjekyjyiky'ajtanu axuukpu. ¹⁰ Jiky'attu ja jiky'ajtanu jembyu, mat ko Diosu du'un di'ibu oj xymyo'oyam yu tyadu jiky'ajtun es tyugajts'adu'atsy extu ko Dios n'ixy'ajtam yajxon. ¹¹ Ko n'axájum ja Jesukristu, Dios xkywentupujtákuñ éxtamu jya'ayun, oy n'israelituja'ay'ajtam o di'ibu kyaj 'yisraelítaty, di'ibu naty tu yajtsúktu o di'ibu kyaj yajtsúktu, di'ibu jagam ja'ay o kukajpn ja'ay, di'ibu windsun o muduumba. Di'ibu sitay nigutiky, ja'a es xyja'a'ajtam ja Kristu, es ja Kristu yu'u du'un ijtp mā tugekyu di'ibu ijtp.

¹² Dios mdsojkuđup miits es tu mwin'ixudu es yu'u mja'a'átudup. Paaty jiky'attu éxtam ja Dios ttseky, es madattu pa'ayo'on, oyjyot, tuda'aky'át, yuunk naxypy esu ma'xtujkuñ. ¹³ Naymyuma'xtúkuđu nixim niyam es naymya'xudu pán ja pán ñaymyudugóyaty mat ja wiinkpu. Du'un éxtam ja Kristu oj mma'xudu, du'un xytyúndat nandu'un miidsaty. ¹⁴ Di'ibu ni'igu tsojkuđup, ja'a du'un ja tsojkuñ, es ja tsojkuñ yajmujktaapy kexy ka'pxy tugekyu tugekyu. ¹⁵ Wa'an ja agujk'ajt jotkujk'ajtun di'ibu Kristu yajkypy, tnu'umo'oy ttu'umo'oy ja mjot mwinma'añaty es mjiky'áttat éxtam ja Dios ttseky. Ja'a ko mudu tyaadu du'un ja Dios mwoojudu es tukmuk m'ittat, éxtam tu'uk je'eyu nini'x. Es ja'aygyuda'aktu.

¹⁶ Wa'an ja Kristu 'yayuk t'ity mā yu mjot mwinma'añaty, es yu'u mnaydyukni'ixudup nixim niyam ja oybyu kajxwíjan.

Mədu ja'aygyədəkən mə Dios, əwdu Salmu, Diosu 'yalabanzu, es di'ibu Dios 'yoyya'ap. ¹⁷ Pes tugekyu di'ibu mduun mgajxtəp, tundu Nindsun'ajtəm Jesús xyuəgyujxm, es ja'aygyədə'aktə Dios Teety Jesukristəkyujxm.

Wi'ix ja jembyu jiky'ajtən

¹⁸ Miits kasaədu toxytyujkaty, naygyəbəkədu mə mña'ayuty, mət ko də'un ñigutikyuty mdsəunəduət éxtəm Nindsun'ajtəm Jesukristə ttseky. ¹⁹ Es nandə'un miidsəty kasaədu yedyujkaty, mdsóktəp yajxónu m'u'unk mnədo'oxyuty es katə a'ak jot'akə məut mdsəunədu. ²⁰ Es miidsəty u'unk ənə'katy, məmədowdu ja mdaək mdeety, mət ko tyədu də'un 'yoyya'ap ja Nindsun'ajtəm. ²¹ Es miits u'unkteedyuty, katə nandə'unu m'u'unk xyajjot'ambəktə es kədiibu tsyipka'axtat. ²² Es miits məduumbəty, məmədowdu ja mwindsún mwindəjuty yə naxwiñ. Katə də'un xytyuñ je'eyu ko m'ijxtúnədu es də'un mnayyapədsəmyuty wə'əts mət yə'ujuty, tundu mədu oy'əə oyjyot, éxtəm jyawu xymyədúñ ja Nindsun'ajtəm. ²³ Oytyim tiity di'ibu mduundəp, tundu yajxón xonda'aky'əə xonda'akyjyót, éxtəm xymyədundu Nindsun'ajtəm es kyaj éxtəm xymyədundu ja'ay. ²⁴ Pes mnija'adəp ko yə Nindsun'ajtəm mmo'oyənəduət éxtəm ja may'aty ja kuma'əñ, mət ko miits xymyədundu yə Kristə di'ibu dən mWindsun'ajttəp. ²⁵ Ja di'ibu adətstəp axəək, 'yaxəjəp ja təydyu'unən éxtəm pyaadyuty, ja'a ko Dios kyaj pún tpayo'oy win'ixy wingexy.

4

¹ Es miidsəty windsún windəjuty, yajtúndu ja mduumbəty éxtəm pyaadyuty. Nasjawu ko nandə'un miits mmədajttəp tu'ugu mWindsún jam tsajpótə.

² Məgu'ugítuty, də'uñəm mgajxtə'aktət, wijy m'ittət es xyja'aygyədə'aktət ja Dios. ³ Nandə'un kajxtə'aktə es əndow pəjksówdə Dios esəts əj xypyudəkət esəts ngəjxwə'xət ja oybyu ayuk, esədsə ja'ay nduknijəwət di'ibu ijty kyaj yajnijəwə, pes ja'agyujxməts ndsimdsyənən. ⁴ Amdow pəjksówdə mət əjtskyujxm, wə'andsə Dios xypyudəku esəts yajxón wə'əts ngəjxwə'xəduət éxtəmts xypyaaty ndúnət.

⁵ Es miits, jiky'attə wijy kegy mət ja di'ibu kyaj t'axəju ja Jesukristə. Tundu mə tugekyu tiempə xymyəduty esə ja'ay xytyuknijəwət ko Jesukristə yajnitsókp. ⁶ Wə'anə mgəjx mmadyəkən də'uñəm 'yity tsujti'knə, es mjətəp wi'ix miits xy'adsówdət nidu'uk nidu'uk.

7 Үә нмәгу'ук'әйтәм Тікикә ди'ибә ндсојкәм, оуәтс хурудуәкә котс нмәдундә ја Ниндсан'әйтәм, уә'ә мдукмәмәдыә'әгәдәр wi'ixәтс ја yam n'ity es mjotkujk'ättät.

8 Paaty nduknigaxtә miidsaty es m'anә'mxәdәт wi'ixәтс ја yam, es mmo'oyәdәт ја jotkujk'әйтән. 9 Mәәт nandә'ән ñejxy уә нмәгу'ук'әйтәм Onәsimә, ди'ибә ндсојкәм es oy tmәdүн ñиндсан'әйтәм, miidsaty ја mmәgugajpn. Уә'әјәты mдукмәмәдыә'әгәдәр tәgekyә wi'ix ја yam jyaty.

10 Aristarkә, уә нмәдсимдсыәнаабуәтс, mдукнигәхәдә Dioskajxy; es nandә'әнә Markus, уә myәгу'угә Bernabee, jyәna'añ mayDios. Pәn mninәјxәdәр ја Markus mgu'ixә'anәdә, axәјәdә yajxón.

11 Nandә'ән mдукнигәхәдә Dioskajxy ја Jesús di'ибә yajtijp Justә. Tyәәdәdyә dә'ән уә'әүәты nidugәәk ја israelitәты di'ибә myәbәјktәр ја Jesús es ttundә mәт әј ја Diosә tyuunk, es уә'әтс xymyеepу ја jotkujk'әйтән.

12 Mдукнигәхәдә Dioskajxyә Epafras, Kristә myәduumbә, es уә'ә nandә'ән mmәgugajpn'әјtәр. Dә'әñәm t'amdoy tәјktsóy ја Dios мә kyәјxtә'aky, es mәk m'ittәт ti'igyә mәdә Jesukristә, es amumdu'uk jot mjiky'ättät әxtәmә Dios ttseky.

13 Mәт ko әј testiigәтс wi'ixә Epafras ñaydyukjotmaydyüñәты mәт miitskyәјxmәты es nandә'ән уә Kristә myәduumbәты di'ибә tsәnaaydyәр мә уә Laodiseeә kajpn es мә уә Yerápolәс kajpn. 14 Үә kudsooy Lukәс, di'ибә njantsytsyoјkәм, mдукнигәхәдә Dioskajxy, es nandә'әнә Demәс.

15 MayDios xy'anәәmәт ја нмәгу'ук'әйтәм di'ибә ijtp Laodiseeә, es nandә'ән уә Nimfәс xymyo'oyәdyәт ја Dioskajxy, esә mәbәјkptәјk di'ibәты naymyujkәdәр мә уә tyәјk.

16 Ko xykyәјxtә'әydyәт tyәdә neky мә miidsaty, net xykyәxtәт мә ја mәbәјkptәјk di'ibәты naymyujkәdәр Laodiseeә, es jap yajkajxәт nandә'ән; es miits xykyәјxtәт nandә'ән ја neky di'ibәтс ngeјxyру Laodiseeә. 17 Tunә may'әйтән, anәәmә Arkipә: “Kuыdyүн yajxón ја tuunk di'ибә ја Ninдсан'әйтәм tә mmo'oyәты es xymyәdүнәт.”

18 Mәгу'ugítәты, әј Paablә, nduknijәyәdәтс miidsaty уә kajxpо'xән mәdәдсә ngә'әm letrә. Mәnu'xtә'әktә Dios mәт әјtskyәјxm. Kätәтс xyja'aydyәgóydyә kots n'ity ја yam tsimy. Wa'anә Dios mgunu'xәdә miidsaty.

Myutu'ukpu Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajxtu Ja Tesalóniku Ja'ayuty

Tesalóniku ja'ay tnastúnudu wi'ixu Dios yajmabéky

¹ Uj Paablu, mut ja Silvanu esu Timotee, nduknigajxtuptsu tyadu neky ja mubujkrutujk di'ibu ijttap ti'igyu mut ja Dios Teety esu Nindsun'ajtam Jesukristu, es ñaymyúkuđu ma ja Tesalóniku kajpn. Wa'an ja Dios mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

² Du'uñumts nja'aygyuda'aky ja Dios mut miidsaty, es njamyajtstap kots ngajxta'aktu. ³ Es ndukjamyejtsypyudsu nDios Teety'ajtam wyindum wi'ix miits xymyudattu ja mubujkun, éxtum miits mduđu mut ja tsojken, es éxtum miits du'uñum 'yawix xyujp'ixtu Nindsun'ajtam Jesukristu ko jyambita'añ. ⁴ Mugu'ugítaty, Dios mdsojkuđap miits, es nnija'abuts ko yu'u tu mwin'ixudu. ⁵ Kots miidsaty oj n'awánudu ja oybyu ayuk, kyaj jye'eyuty ja ayuk ngajxyuts, ja Espírítu Sántuts xypyudujku es ngajxudats muk'ajtan muut, es ja'agyujxm kots uj nnijawu ko tyu'ajtanadyu tyadu ayuk. Wa'ats xyñijawudu wi'ixats oj nja'ay'áty ma miidsaty, es xytyuk'oybyudsúmat.

⁶ Mbaduundu miidsaty di'ibu udsaty es ja Nindsun'ajtam tu nnastúnudats, es m'axájuđu ja ayuk mut tu'ugu xon-dakun di'ibu ja Espírítu Santu mmooyu, oy xyajnajxtu by-
een ja ayo'on. ⁷ Es mudu tyadu xyajktu ja ijxw'u'mun ma nidugekyu yu Diosu myubujkruty jam Masedoñu es Akayu. ⁸ Mut ko ma miidsaty tsoyo'oñ ja Nindsun'ajtam ja 'yayuk es tu yajkajxwa'xy kyaj jye'eyuty Masedoñu es Akayu, per nandu'un oytyim maaty yajnijawu wi'ix miits xymyubaktu ja Dios, es mudu tyadu kyaj ñakypyaadyuty ngajxudats tii. ⁹ Nik yu'u ku'amuty tmadya'aktu wi'ix ko oj ngu'ixtu, mi-its xy'axájudats yajxon es wi'ix tu xymyastu'uttu ja ago-jwinnáx es xypyuanajxtu es xymyuduundsondáknudu ja jikyryu Dios. ¹⁰ Tyukmumadyaktu nandu'un ko miidsaty m'awijx mjajp'ijxtap ko kyuda'agut tsajpótm ja Diosu 'yU'unk, ja Nindsun'ajtam Jesús di'ibu Dios yajjikyryujk ma 'ye'ky. Yu'u du'un di'ibu xyajnitsókum ma ja muj tadyu'unun di'ibu miimp.

2

Paablu tyuunk jap Tesalóniku

1 Pes miidsaty ku'am mnija'adap mugu'ugítaty, ko éxtamts miits oj ngu'ixta, kyajts nanugooba ngu'ixta. 2 Oyats naty wi'ix ta nyajtúñ es ta nyajwingajxpétyaty jam Filipus, éxtam xyñijáwada, pera Dios tats xypyuduka esats ngajxwa'xat amumdu'uk jot ya oybya ayuk ma miidsaty, oy jyakaxe'eky ja adsipya. 3 Mut ko ni wi'ix tsoots nga'anaguga'aja ma di'ibadsa naty ngajxwa'xypy, ni ngamadya'agyadsa natya axuk kajxy es ni ngawin'uhna'añats pán. 4 Ni'igadsa Dios xywyinma'añ'ijxy es xytyuknipejkyats ja oybya ayuk. Uj kyajts ngajxy wi'ixa ja'ayats xy'oyjyáwat, Diosu da'un sitay, di'iba tyuk'ijxadyaapy ja njot'ajt nwinma'añ'ajtam. 5 Extam miits xyñijáwada, ni na'ats pán ngawinwepy ngawinjaaxy mat ja tsujti'knaba ayuk, es ni tits ngatuk'abety ngatukkajxpéty mat kots nganarata'añ ja meen. Diosu tyaada ñija'ap. 6 Kyajts ni na'a nga'axta'aydyu ja'ayaty esats xymyujjáwat, oy tyimmiits'ajtra es otyim wiingaty'ajtra. 7 Oyats mbaat njanaybyujta'agyadyats éxtama kutujkan mautra, mat kots xy'apostulu'atta ja Krista, kyajts uj da'un nduun. Naybyujtakats tuda'aky éxtam tu'uga u'unktaak t'ijx'ity tkwentu'aty ja 'yu'unk jantsy tsuj. 8 Byeenats miits ndsokta, ja'agyujxmats uj nnayjya'aja es kyaj jye'eyaty nduknijáwada ja oybya ayuk, es exta nanda'un es miits ngu'oogadut. 9 Mugu'ugítaty, miits mjamyajstap wi'ixats ta ndunda xhañ koots es kadiiba miits n'adsiptat ma naty jam nduknijáwada ja oybya ayuk di'iba Dios kyajx.

10 Miits mnija'adap, es nanda'un ja Dios, wi'ix udsaty dyajnajxta tu'uga jiky'ajtana wa'atspa, tuda'akypya es ni pán mbaat xkyapeky'ixyaty kots n'ijtta ma miidsaty di'iba nanda'un myubajktap ja Dios. 11 Nanda'un xyñijáwada wi'ix ta nya'it nyaxónda es wi'ix ta nbumay nbutájada nidu'uk nidu'uk miidsaty, da'un éxtam ttuñ ja u'unkteety mat ja 'yu'unk 'yana'k. 12 Pes ta nyaxonda'akta es ta nya-jjotkujk'áttu, es exta ta nduknipakta es mjiky'áttat éxtam pyaadyaty pánaty ja'a'ajtadap ja Dios, di'iba mwoojudap es najx maat m'ittu ma yajkutíky mat ja maj'ajtan.

13 Paaty nja'aygyadaktiibyats ja Dios ko miits xymyadoodu ja Diosu 'yayuk di'ibats oj ngajxwa'xy, m'axájada éxtam ja Diosu 'yayuk, es kyaj xy'axájada éxtama ja'ayu 'yayuk. Es tay'ajtana'u ko Dios t'ayúkaty di'iba majwiinap ma miidsaty di'ibáty myubajktap. 14 Mugu'ugítaty, ko miits m'ayoodu ma mbajudijtada mmagugajpnaty, nanda'un majjtta éxtam jyajtta jam Judee ja Diosu jya'ay di'iba ijttap ti'igy maada Jesukrista. Pes ya'ujaty nanda'un pajudijtada myagugajpnaty, ja israelítaty. 15 Tyada israelítaty ya'u ya'o'kta nanda'unu Nindsun'ajtam Jesús, éxtama naty nanda'un ta dya'ookta

ja myugugajpn di'ibu Dioskugajxpu'ajttu, es nandu'unuts uudsuty ojts xy'uxkaxtu. Kyaj jyiky'attu éxtam ja Dios ttseky, es aknaymyudsip'ajtdup mat nidugekyu ja'ayaty, ¹⁶ pes extu jyayajkubokándu kots ngajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es nandu'un ñitso'oktat. Es mat yu'u t'aktim'yaj'ya'k'adu'tsypy ni'igu ja pyojpudy. Paaty óknum ja Dios myo'oya'anudu ja muk tudyu'unun di'ibu miimp ma yu'ujuty.

Paablu jyanujxa'añ Tesalóniku

¹⁷ Mugu'ugítaty, kots miits nmastuttu waanu, oy nganay'ijxum, du'añumts miits nmudattu njodoty nwinma'añótyuts, es byeenuts njajumbita'añ es nuix nwin'ixtu. ¹⁸ Eñ Paablu, tats njanujxa'añ kanak ok, per ja mujku'ugópk Satanás yu'uts oj xya"adiky. ¹⁹ Pes ¿tits uj n'awijx njup'ijxtap?, ¿tits uj n'ijtan'ajt nxo'onun'ajttap?, ¿tits uj ndukjotkujk'ajttap?, es ¿tits uj ndukwingudak ndukjotkadáttap ko naty n'ijtam ma ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko myínut? Pes miidsadyu du'un. ²⁰ Miitskyujxmuty nwinguda'aky njotkada'aky es nxonda'agyuts.

3

¹ Pes kom kyajtsu naty n'okmumada'agánnu, nétats nnaygyajxudu esuts nwu'umduats Atenus, ² es ngaxa'añuts ja nmagu'uk'ajtam Timotee es mgu'ixudat, mat ko yu'u du'un nandu'un Dios maduumbu es tu tyuñ mat uj es wyaxut ja oybyu ayuk di'ibu Jesukristu ñimadyakypy. Es ngejxypyuts yu'u es dyajmajwiinut ja mmabujkanuty es mjetmakmo'oyudat mmabujkungyujxm, ³ kudiibu ni pán kyatsipka'axut madu tyaadu. Pes miits mnija'adup ko tu nyajtuknibajtakum es n'ayowa'anum. ⁴ Pes mats n'ijty mat miidsaty, n'anmaadyu ko nyajnaxa'anum ja ayo'on jotmay, du'un éxtam tu jyaty. Mnija'adubu'u. ⁵ Paaty kom kyajtsu naty uj n'okmudanuyannu, tats ngejxy ja Timotee es tnijáwut wi'ixu naty xyajtu'uyo'oydyu ja mmabujkan, pes tsu'kubu naty ko wa'anxyup ja ka'oybyu tu myajpekykya'adu es ni ti tkatsooty di'ibuts nduun ma miidsaty.

⁶ Per tyam tu jya'ty ja Timotee ko tu tsyooñ ma miidsaty, es yajmiimpjy ja oybyu ayuk mat ja mmabujkan es ja mdsojkan di'ibu miits nmudajttap. Du'un jyuna'añ ko miits du'añum xyjamyátstuts mat ja tsojkan, es byeenuts xyjawn'ixa'andu, du'un éxtumts miits nwin'ixa'andu. ⁷ Paaty mugu'ugítaty, oy nja"ayo'ombát njajotmaybyáttats, tats nbeky ja jotkujk'ajtan mat yu'ugyujxmu mmabujkanuty. ⁸ Mat uudsaty du'un éxtamu jembyu jiky'ajtan kots nnijáwudu ko miits amumdu'uk m'ittu

mā yu Nindsun'ajtum. ⁹ Pes ɔwi'ix mbaat muj wiin ka-jaa nja'aygyuda'agyuts ja Dios mut miidsaty, es mut ja muj xondakun esu jotkujk'ajtan di'ibats tu xymyo'oy Dios windum? ¹⁰ Xunñ koots n'amdoýats ja Dios es najx ngu'ixtu es n'aktuk'axpáktat ni'igu di'ibu kyajnum oy xyjaygyúkadu.

¹¹ Wa'an ja Dios Teety ku'am, esu Nindsun'ajtum Jesukristu, dya'awa'atsy ja nu'u tu'u es najx ngu'ixtu. ¹² Wa'anu Nindsun'ajtum dyajmuj dyajmáyu yu mdsojkan waanu ni'igu es mnaydsyókadut nixim niyam es mut otyim pánaty, du'an éxtumts miits ndsoktu. ¹³ Wa'anu mjot mwinma'añ yajmo'oy ja jotmuk'ajtan es m'íttat wa'ats, es ni ti mbojpu jam nDios Teety'ajtum wyindum ko myínat ja Nindsun'ajtum Jesukristu mut nidugekyu di'ibu Dios jya'a'ajttup. Wa'an du'anaty.

4

Jiky'ajtan di'ibu Dios tyukjotkadakypy

¹ Mugu'ugítaty, maanum kyakejxyñum n'ak'awanayándup nandu'unu wiingátypu. Ko oj ngu'ixtu, ngajxwijsu wi'ix miits mjiky'áttat éxtum ja Dios ttseky, es tyámuts n'amdoy es waanu ni'igu du'an m'akjiky'áttat. ² Mut ko miits mnija'adup yajxón ko yu'ayats uj tu nya'axpeky di'ibadsu Nindsun'ajtum Jesukristu tu xytyuknipeky. ³ Pes ja Dios tsyejpy es miits nidu'uk nidu'uk mnayya'ítudat wa'ats; kyaj pán myu'indúnat. ⁴ Nidu'uk nidu'ugúty miits xyjáttat wi'ix xyjujwijsuambíttat ja mgu'am nini'x es mnayya'ítudat wa'ats es windsu'kan mut, ⁵ kyaj pán ñayyákadut ja ñini'x tsojkangyujxm, éxtum ttundu yu ja'ayaty di'ibu kyaj t'ix'attu ja Dios. ⁶ Exkam miits nidu'uk mwin'undu o mbekytyundu mut ja mmugu'ugu ñudo'oxy. Tuts miits n'anuumadu es tu n'awánadu ko Dios tyudyunaampy jantsy muk tsaatsy tugekyu di'ibu du'an adúttup. ⁷ Pes Dios tu xywo'om es xyja'ay'ata'anum es njiky'ajtum tu'ugu jiky'ajtanu wa'atspu; kyaj tu xywo'om es njiky'ajtum ja jiky'ajtanu axhukpu. ⁸ Paaty pan ja pán di'ibu kyaj tmaj'ixyu tyadu xphjkan, kyaj yu'ujaty t'axtijy ja naxwíñadu ja'ay, ja'a du'an ja Dios, di'ibu tu mmo'oyadu ja 'yEspiritu Santa.

⁹ Es éxtum ja tsojkan tukka'axpan, kyaj jyatyimtsékyuty nnijáyudat, mut ko ja Dios tu mduknijáwadu miidsaty ku'am es mnaydsyókadut nixim niyam. ¹⁰ Pes du'ñum miits mnaydsyókadu nixim niyam mut nidugekyu nmugu'uk'ajtum di'ibu jiky'ajttup ma tugekyu Masedoñu ñax. Per nmunu'xtáktup, mugu'ugítaty, esu mdsojkan xyajmujwindak'adu'udsut waanu ni'igu. ¹¹ Jiky'attu yajxón es xywyits xymyádyut ja mgu'amduunk mut ja m'aa mgu'u,

éxtum tã nduk'ana'amdu, ¹² es du'an mwindsu'ugudat di'ibu kyaj Dios tmabuktã, es kudiibu nandu'un ti mdagoy'ajtxadut.

Wi'ixu Nindsun'ajtum jatugok myina'añ

¹³ Mugu'ugítuty, kyajts ndseky es kyaj xyñijáwudut wi'ix jyaty mat ja di'ibu myabujktubu naty ja Jesukristu ko 'yo'ktu, kudiibu miits mjotmay'ooktat éxtumu wiingátypyu di'ibu kyaj tjup'ixtu ko Jesukristu yajjikyryukaampy di'ibáty jya'a'ajttap. ¹⁴ Nmabujkam yajxon ko du'an éxtumu Jesukristu jyikyryejky ma 'ye'ky, nandu'un nmabujkam ko Dios yajjikyryukaampy ja o'kpaty di'ibáty tã tmabuktã ja Jesús.

¹⁵ Du'anuts miits n'awánudu éxtumu Nindsun'ajtum ku'am jyanáñ, ko di'ibáty udsajtum akjiky'ajtum ko jya'tat jatugoku Nindsun'ajtum, kyaj udsajtum njo'omum jawyiin es óknum ja o'kpaty. ¹⁶ Mat ko yu Nindsun'ajtum Jesukristu ku'am kuda'agaamp tsajpótm, yajmadówup ko tu'uk mak kyajxa'añ mat ja kutujkun, kajxup ja arkanklus es xu'uxup ja Diosu tyrompetu, net ja di'ibáty myabujktu ja Kristu ko 'yo'ktu, jikyryúktap jawyiin; ¹⁷ óknum di'ibáty tã nwa'amum jiky'ajtrpu nyajmajo'omum ti'igyu mat yu'ujaty yoodsóty, es nbátum ja Nindsun'ajtum pojoty, es du'an n'ijtum mat ja Nindsun'ajtum winu xuu winu tiempu. ¹⁸ Paaty mudu tyadu ayuk nayya-jjotkujkudu nixim niyam.

5

¹ Mugu'ugítuty, mat ja xuu tiempu, kyaj jyatyimtsékyuty es nduknijáyut. ² Miidsuty yajxon xyñijáwudu ko ja xuu tiempu ma myina'añ ja Nindsun'ajtum, jaa ma naty nga'aa'ajt ngajot'ajtum, éxtum ko ja ma'tspu koots jya'ty. ³ Pes ko ja'ay ñayjyanábuda: “Tyam sitay agujk jotkujk nduna'ayum, kyaj ti amay jotmay”, net ti'in myiñ ma yu'ujaty ja kutago'oyun, éxtum dyajnáxtu ja pujk ado'onanu toxytyujkuty ko ja 'yu'ungu'unk ttipaadánnu, ma ni wi'ix tsoo mbaat kyanitse'eky. ⁴ Per miits mugu'ugítuty, kyaj m'ittu kubi'its ku'ook, kyaj ja Nindsun'ajtum mdukjajtpátudut ti'in éxtum ja ma'tspan, ja'a ko mnija'adup wi'ixu du'an myina'añ jya'ta'añ. ⁵ Nidugékyuty miits mja'a'átudu Dios esu Jesukristu, kyaj mja'a'átyuty ja ka'oybyu. ⁶ Paaty kyaj n'ijtum éxtum pánuty maadugooydyp, n'ok'ijtum wijy kejy es nnayjyujkuwijtsum. ⁷ Pánuty maadup, koodsu mya'adu; es pánuty uk múkadup, koodsu y'uuk myu'ugudu, ⁸ per udsajtum pánuty xuuñ'át ja'a'ajttap, wijy kejy nnayya'ijtam. Du'an n'ijtum éxtumu soldaadu di'ibu nayxyojxup mat ja pujxngaatsy, naygywentu'ajtum mat ja mabujkun es ja naydsyoku naymyay'at; es extumu soldaadu ñaygyipyuty mudu pujxngúp, nandu'un nnayya'ijtum ja'agyujxm ko

n'awijxam ja nnitsokun'ajtam. ⁹ Dios kyaj oj xywyin'ijxam es n'axájum ja tudyu'unan, ja'a du'un es n'axájum ja nitsokun mat yu'ugyujxmu Nindsun'ajtam Jesukristu. ¹⁰ Yu'u 'ye'ky mat udsajtamgyujxm es njiky'ata'anum mat yu'u, oy nja'o'kambu es oy njiky'ajtambu. ¹¹ Paaty nayyajjukudu, es naybyudakudu nixim niyam es yajmajwiin yajkajaajudu ja mmabujkanaty, du'un éxtam jaayum xytyunda.

Kajxwíjün

¹² Mägu'ugítaty, nduknipajktap es xymyay'at xywyindsu'ugudat ja di'ibáty tuundur mat miidsaty, es m'awij mgajxwíjudu ma yu Nindsun'ajtamu tyuunk. ¹³ Oy tsuj xytyukxonda'aktat es xytsyóktat ja'agyujxm di'ibu tyuundur. Jiky'attu ti'igyu jotkujk mat oytyim pánaty.

¹⁴ Nandu'un nduknipaktu, mägu'ugítaty, es tukmadíjudu ja di'ibáty kyaj ti ttuna'añ. Jotmak wingajxudu di'ibáty maay tajtap, pudakudu di'ibáty kyaj oy tnijáwudu ja Diosu 'yayuk, es madattu ma'xtujkan mat nidugekyu ja'ay.

¹⁵ Exkam miidsaty nidu'uk myajjumbít axuuk mat ja di'ibáty axuuk mduundur. Ni'igu du'añum xyjattat xytyúndat ja oybyu nixim niyam ma miidsaty, es oytyim pánaty maat.

¹⁶ Du'añum m'ittat agujk jotkujk. ¹⁷ Kajxtaktáwudu. ¹⁸ Ja'aygyuda'aktu ja Dios oywyi'ix mjat mgubáttat, mat ko tyaadu du'un ja Dios tsyejpy es mdúndat éxtamu Jesukristu myuduumbaty.

¹⁹ Kyaj miits xyujpkuwa'agudat di'ibu Espíritu Santu mduknija'adap, es du'un kyaj juun jyumbíttat ja mwinma'añaty. ²⁰ Kyaj xy'axukjáwudat ko ja'ay m'awa'anxudu ja ayuk di'ibu Dios winma'añmyooyudu. ²¹ Ijxkijxyudu tugekyu ja xprujkan mat ja Diosu jyaaybyajtan. Axájudu je'eyu di'ibu dun oy. ²² Uxtijtu tugekyu di'ibu kyaj 'yóyaty.

²³ Wa'an ja Dios, di'ibu xymyo'oyum ja agujk'ajt jotkujk'ajtan, myajwatsta'ayaty tugekyu tugekyu, es dya'ítat ja mjot, m'anmaja'an esu mnini'x mgubajk, ni ti pyojpu, extu ko myínat ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ²⁴ Yu Dios di'ibu mwoojudap, kyuydyiimpy di'ibu kyajxypy, ja'a kyuydyunaampy tugekyu tyaadu.

Kajxpo'xun

²⁵ Mägu'ugítaty, xyñigajxta'agudats udsaty.

²⁶ Manandu nidugekyu nmägu'uk'ajtam éxtamxyup xymyo'oydyu ja mayDios.

²⁷ Nduk'ana'amdap mat ja Nindsun'ajtam kyutujkan, es yajtukwingugajxudat tyadu neky nidugekyu ja nmägu'uk'ajtam.

28 Wa'anŭ Nindsŭn'ajtŭm Jesukristŭ mmay'at mgunu'xudŭ.

Myumajtskrü Neki Di'ibu Paablu Tyuknigajxtü Ja Tesalóniku Ja'ayuty

¹ Hj Paablu, mut ja Silvanu esu Timotee. Nduknigajxtüptsu tyadu neky ja mubajkrütyjk di'ibu ijttap ti'igyü mut ja Nindsun'ajtam Dios Teety esu Nindsun'ajtam Jesukristu, es ñaymyúkudu ma Tesalóniku kajpn. ² Wa'anü nDios Teety'ajtam esu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu es mmo'oyudut ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

Yajpayo'oyur ja ja'ay ko Kristu myina'añ

³ Mugu'ugítuty, oy ko du'ñumts nja'aygyuda'aky ja Dios mut miidsuty, éxtam pyaadyuty, mut ko muj wiin kajaa yu mmubajkunaty esu mdsojkanaty di'ibu miits mmudajttap mut ja wiinkruty. ⁴ Extam mbaat kots uudsuty n'ity ma Diosu myubajkrütyjk ñaymyúkudu, nayjya'adapts muj es jotkujk mut ja ma'xtujkun es ja mubajkun di'ibu miits mya'ijxudur, oy ja mmadsíputy mja'awa'ktujkubudu es ja ayo'on jotmay xya-jnáxtu. ⁵ Tyaadu ya'ijxur ko Dios tmudaty ja tuy'ajtan éxtam tpayo'oy es du'un mbaadyuty es m'ittat ma kyutujkun, di'ibu miidsuty tyam mgu'ayo'odur.

⁶ Pes tuy'ajtan di'ibu Dios tyiimpy; ya'ayówur di'ibu miits mya'ayoojudur, ⁷ es mmo'oya'anudu ja mbo'xtáknuty miidsuty di'ibu ayo'on jotmay yajnajxtur, nandu'un éxtam uudsuty. Tyaadu du'un ja xuu ma kyaxu'uga'añ ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko kyada'agut tsajpótm janya'angóty mut ja mukru 'yánklusuty. ⁸ Tyuudyunaampy ja di'ibu kyaj t'ix'attu ja Dios es ni tkatundu kwentu ja oybyu ayuk di'ibu ñimadyakupy ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁹ Tyaadaty yajtukumudowándur winu xuu winu tiempu es yajpajta'agut jagam, kadiibu jam 'yíttat ma Nindsun'ajtam es ma ja myuj'ajtan esu myuk'ajtan. ¹⁰ Du'un jyátat ko myínut ja Nindsun'ajtam ma tadu xuu, es wyindsu'ugudut ja jya'ayuty es myuj'ixudut nidugekyu ja myubajkruty. Jam miidsuty nandu'un m'ittat mut ko tu xymyubaktu ja tuy'ajtan di'ibu tu nduk'uxraktu.

¹¹ Paadyuts du'ñam ngajxta'aky mut miitskyujxmuty, n'amdeepy nbujktseebyuts ja Dios es mduknitúkadut es mja'ay'átudut. Nandu'unuts ngajxta'aky esu Dios myuk'ajtanguyxm kyuydyúnur tugekyu di'ibu oybyu mdunándur ja'agyujxm ko xymyubaktu, ¹² es du'un ja Nindsun'ajtam Jesukristu yajmajjáwur mut yu'agyujxmu

m'oyjyiky'ajtun, es yu'u nandu'un mmo'oyadup es miits myajmujjãwãdut mã wiink ja'ayuty.

2

Muj tugoybyekyjya'ay

¹ Mõgu'ugituty, es wi'ix jyata'añ kyubata'añ mã ja tiempu ko myinut ja Nindsun'ajtam Jesukristu es xyajnaymyuka'anum mat yu'u, n'andeebyuts ² es kyaj pojun mwinmaaydyugãtstat es katu mya'adsu'ugudu ja'agyujxm ko jamu ja'ay di'ibu junãndup ko tu jya'ty ja Nindsun'ajtam. Kyaj du'un xymyubãktat pun jyuna'andu ko Dios tyuknija'aju, o junãndup ko du'unuts uj tu ngajxy o du'un tu'ugu neky jyuna'añ di'ibutsk uj tu nja'ay. ³ Katu mnayyãkudu es wi'ix tsoo mwin'ũũndut. Pes jawyiin ja ja'ay tnibudu'uga'andu Dios es nandu'un kyuxu'ugut ja muj tugoybyekyjya'ay di'ibu tu yajkajxpëky es kyutugóyut. ⁴ Tyadu axuk ja'ay naybyujtãkup myudsip di'ibu ja ja'ayuty myudajttup éxtumu dyiósuty, es myudsip'ajtypy tugekyu di'ibu ja ja'ayuty 'yawdajttup. Pes extu naxwa'tsp mã Diosu tyujk, es jyuna'añ ko yu'u du'un Dios'ajtp.

⁵ Pes jamyatstu kots n'ijty mat miidsuty, n'awa'anudu ko du'un jyata'añ. ⁶ Mnija'adup tyam ti ya'adujkup, es du'un ñiguxu'ugut pãn ja'a mã ja tiempu di'ibu ja Dios tu ttuknibujtaãgu. ⁷ Taa ja'anu ja axuk'ajtan di'ibu tadu muj tugoybyekyjya'ay tyunaampy ayu'udsyu. Per di'ibu ya'adujkup tyam, óknam nujx jyuge'eky. ⁸ Es ko jyuga'agut, net yajnijawaya'añ pãnu du'un ja muj tugoybyekyjya'ay, di'ibu Nindsun'ajtam Jesukristu ya'oogaampy ko ñibiixãdut es dyajtugoya'añ mudu jyaj tyu'xun ko naty myiñ.

⁹ Ko tadu muj tugoybyekyjya'ay myina'añ, pudãkudup ja mujku'ugópk Satanás. Ni'igu muk'ajtan muut myina'añ es ttuna'añ oytyim di'ibuty ja muk'ajtan, es andakungyujxm ttúnat ja muj'ajtan, ijxwu'umun es di'ibu ja'ay du'ũũ yajwu'umadyaaydyup. ¹⁰ Es myubãdsũmaampy oytyim di'ibuty ja pojru 'yandakun es twin'ũũna'añ twinxaja'añ di'ibáty nujxtup ayoodaknóty. Tyadu nujxtup ayoodaknóty mat ko kyaj tu ttsoktu es t'axãjudut ja tãy'ajtan di'ibaxyup tu yajnitse'egyuty. ¹¹ Ja'agyujxm ko tkamubãktu ja tãy'ajtan, paaty ja Dios tpujtãky wi'ix yajwin'ũũndut, es du'un tmubãktat ja andakun, ¹² es yajpekymyo'oydyut nidugekyu pãnuty kyaj tmubãktu ja tãy'ajtan, ja'a tsoyoktup ja axuukpu.

Ti'igyu ya'ittu ja mubujkun

¹³ Per oy ko uudsuty du'ũũumts nja'aygyuda'aktats ja Dios mat miitskyujxmuty, mõgu'ugituty, ko mdsojkudup ja Nindsun'ajtam, mat ko Dios mwin'ijxudu jawyiñup es mnitso'oktat mat yu'ugyujxm ja Espiritu Santu di'ibu

mya'ijtadap wa'ats, es ja'agyujxm ko tu xymyubaktu ja tui'ajtun. ¹⁴ Tyaadu du'un ndukniwoojudu Dios mut yu'ugyujxmu oybu ayuk di'ibuts uudsuty ngajxwa'xtap, es xymyadattat ja Nindsun'ajtam Jesukristu myu'ajtun.

¹⁵ Pes du'un magu'ugitaty, du'uhnam amumdu'uk jot xymyubaktat ja Kristu es katu xyja'aydyugodyu ja xprujkun di'ibu tu n'anuumudu es tu nduknigaxtu nekykujxy. ¹⁶ Ja Nindsun'ajtam Jesukristu ku'am, es ja nDios Teety'ajtam, di'ibu xytsyokum es myay'ajtungyujxm tu xymo'oyum ja jotkujk'ajtun winu xuu winu tiempu es ja oybu di'ibu n'awijxum, ¹⁷ wa'an yu'ujaty mjotmukmo'oyadu es mya'itadut du'uhnam es xytyun xykajxtat tugekyu di'ibu oy.

3

Xyñigajxta'aguduts uudsuty

¹ Magu'ugitaty, ma kyajnumts nyajkugaxu tyadu neky, n'ak'anuumuyandap es xyñigajxta'aktaduts es du'un ja Nindsun'ajtam Jesukristu 'yaxprujkun wyaxut pojun es ja ja'ayaty t'axajudat mut ja may'ajt windsu'kun, éxtam miits tu xy'axajudu. ² Amdow prajktsowdu nandu'un ja Dios es xyajtso'oguduts ma ja axuk ja'ayaty, mut ko kyaj tyugékyaty yu ja'ayaty tmabaktu Diosu 'yayuk. ³ Per kyuydyiimpy ja Dios ja 'yayuk, yu'u myajmujwiin myajkajaaxudap ja mmabujkun es m'agu'aduk m'axajtukudap es myajtso'ogudap ma ja ka'oybu. ⁴ Ndukmu'awdajtaps ja Nindsun'ajtam ko miits xytyundat di'ibu nduk'ana'amdap, es du'uhnam xy'aktundat. ⁵ Wa'anu Nindsun'ajtam mbudakudu es xyjawudat ja Diosu tsyokun es xymyadattat ja Jesukristu mya'xtujkun.

Xypyatam es ndu'unum

⁶ Magu'ugitaty, nduk'ana'amdap ja Nindsun'ajtam Jesukristu xyugyujxm, es mnayjyubakudat ma oytyim di'ibaty ja nmagu'uk'ajtam di'ibu kyaj tyuna'añ es di'ibu kyaj jyiky'aty ti'igyu éxtam ja xprujkun di'ibuts tu nja'awánadu. ⁷ Pes miits mnija'adap wi'ix mjiky'attat es xpyanujxtat di'ibuts tu nnastúnadu; tuunats uj kots maut miits n'ittu, ⁸ es ni ngakaay nga'uktats nadu'uhnu. Ni'iguts nduun n'ayooy xuuñ koots kudiiibu nidu'uk mdimpaadudat ja ka'ay ukun miidsuty. ⁹ Oyats uj mbaat nja'amdowdu esxyupts miits xpyudakudu, nik ni'iguts nduundu es nmo'oydyat tu'ugu nu'u tu'u ja oybu di'ibu mbadúndap. ¹⁰ Kots n'ijty mut miidsuty, nmoodyu tyadu kajxwíjun: "Di'ibu kyaj tyuna'añ, kyaj kyay 'yuugat." ¹¹ Pes du'un n'anuumudu mut ko tats nnijawu ko nidu'ugaty miidsuty nugo m'oknuux'ajnadu, kyaj mnaydyukjotmaydyúnadu

mg'umduunk, je'eyu mwinjuun mwindujku xymyadya'aky di'ibu mgadimpátur. ¹²Tadu du'ambu ja'ay nduknipejkyryuts mat ja Nindsun'ajtum Jesukristu kyutujkun, es tmastu'udadu tadu du'ambu winma'añ. Wa'an ttuñ t'ayoy yajxon es ñayyajký ñayya'uugudut ku'um.

¹³Magu'ugítaty, kyaj m'anuxat es xytyun xykyajxtat di'ibu oy. ¹⁴Pun ja pún kyaj tmadoogukuya'añ di'ibuts nmadyakypy ma tyadu neky, m'ixtur púnadyu du'un es katu ti muut xy'umuk xykyajxmúktu, es du'un tsyoydyu'unga'at. ¹⁵Per katu xpyujta'aktu éxtumu mmadsipun, ni'igu xyñ'umo'oy xytyu'umo'oydyut éxtumu mmagu'ugun.

Kajxpo'xun

¹⁶Yu Nindsun'ajtum di'ibu yajkypy ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, wa'an yu'u miits mmo'oyudu wi'ix tsoo ja jotkujk'ajtun winu xuu winu tiempu, es wa'anu Nindsun'ajtum t'ity mat nidugekyu miidsaty.

¹⁷Uj Paablun, nduknijáyuduts miidsaty yu kajxpo'xun madudsu ngu'um letru. Du'unuts nja'ay ma tugékyudsu nneky. ¹⁸Wa'anu Nindsun'ajtum Jesukristu mgunu'xudu nidugekyuty miidsaty.

Myatu'ukru Neku Di'ibu Paablu Tyuknigajx Ja Timotee

1 Hj Paablu, Jesukristu 'yapóstulu, es kéxyuts nmiñ ma Dios yu nYajnutsokru'ajtam esu Nindsan'ajtam Jesukristu, di'ibu ndukjotkujk'ajtam, ² nduknigejxpyuts miju tyadu neky, Timotee. Du'anuts mij njawu éxtamsu n'u'unk, ja'a ko ujts mij tu ndukmabeky ja Kristu. Wa'an ja Dios Teety esu Nindsan'ajtam Jesukristu mguni'xyuty es mmo'oyuty ja pa'ayo'on esu agujk'ajt jotkujk'ajtun.

Kyaj yajkupúkut ja xprujkun di'ibu kyaj tyuy'ajtanuty

³ Kom tu nduknipeky kots oj nnejxy Masedoñu ñaaxóty, wu'um Éfesu kajpnóty es xy'anuumudu tadu ja'ayuty es kadiibu ya'xprúkut di'ibu kyaj tyuy'ajtanuty, ⁴ es anuumudu ko kyaj tmujpajta'agut ja 'yaptujku madya'aky esu wiinkru jekymadya'aky, mut ko tugekyu tyadu je'euy dyajtagóy ja tiempu es kyaj xytyu'unxum ni madsoo, es ni xykyapudujkam es nguydu'unum mut ja mabujkun di'ibu ja Dios tu xytyuknipujkam.

⁵ Ja'agyujxmu tyadu ana'amun es nixim niyam nnaydsy-ojkum mut ja wa'ats aa wa'ats jot es muut ja tay'ajtanbu mabujkun. ⁶ Naaguty tu tmudu'udugóydu tyadu xprujkun es tu ñaygyuákyuty mut ja nanugoobu kajxy madya'aky. ⁷ Byeen jyatuk'xpruka'andu ja Diosu 'yana'amun, per ni tkajaygyúku di'ibu myadyáktup es ni di'ibu tuk'xprujktup éxtamxyup jyaty'ajtanmuduty.

⁸ Nnija'am ko oy tu tadu ana'amun ko nyajtu'unum éxtam pyaadyuty. ⁹ Nnija'am nandu'un ko ni tu'ugu ana'amun kyayajpajta'aky mut ja di'ibu tyuundur ja oybyu. Tadu ana'amun ja'a du'un mut ja di'ibu niye'epy yujk'ye'epy, di'ibu kyaj 'yuygyupeky kyajxykyupéky, di'ibu axuk ja'ayuty, di'ibu pojru ja'ayuty, di'ibu kyajru Dios tmuj'ixy, di'ibu kyaj ttuñu kwentu Diosu 'yuxprujkun, di'ibu yajja'ay'o'ktup, es extu di'ibu ya'o'ktup ja tyak tyeedyuty, ¹⁰ di'ibu m'induundur, di'ibu yedyujkuty tyuundur tsoydu'un muutru ak yu'ujuty, di'ibu tyo'ktup ja ja'ay, di'ibu andáktup, di'ibu Dios tyukkajxpejtyru mut ja andakungyujxm, es di'ibu oytyiity wiink tyiimpy kadiinam éxtam ja tay'ajtanbu xprujkun. ¹¹ Ja'a n'andijpyuts ja oybyu ayuk di'ibu muj'ajtan muutru esu Diosu kuni'xyru xytyuknipujkats es ngajxwa'xadats.

Paablu Dios tja'aygynda'aky ko pya'ayóyuty

¹² Nja'aygyudákyryuts ja Nindsun'ajtum Jesukristu mat kots tu xymyo'oy ja madakan mudadsu nduunk, es mat kots tu xywyin'ixy es tu xpyujta'agyuts es ndúnudats ja tyuunk, ¹³ es du'unuts tu xtyuknipeky óyuts uj jawyíñap ngamaj'ijxy mudadsu n'ayuk, es óyuts oj njajuna'añ tsaatsykyubéty mat yu'u, es nbajudijtyuts ja jya'ay. Peru Dios myudajt ja pa'ayo'on mat uj, ja'a ko kyajnumdsu naty nmabeky ja Jesukristu es kyajtsu naty nnijawu tiidsu du'un ndiimpy. ¹⁴ Paaty ja Nindsun'ajtum myay'ajtan oy jyantsymyújaty mat uj, ti'igyu mat ja mabujkan es ja tsojkan di'ibu nandu'un nmudajtam mat ko n'ijtam ti'igyu mudu Jesukristu.

¹⁵ Byeen tyay'ajtanaty, es nidugekyu tmabúktat, ko Jesukristu myiñ naxwiñ es dyajnitso'oga'añ ja pojpu ja'ayuty, es ma du'ambu pyekyjya'ayuty nik ni'igu axuuk uj. ¹⁶ Per paadyu Dios tmudajty ja pa'ayo'on mat uj, esu Jesukristu dya'ixudat ja mya'xtujkan maj wiin ma uj. Es du'unuts xya-jtúñats éxtamu di'ibu ni'igu tmudaty ja pyojpu, éxtamu ijx-pajtan mat ja di'ibuty óknumu naty myubukándap yu'u, es tja'a'áttat ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu. ¹⁷ N'awdajtam ja Dios, rey winu xuu winu tiempu, di'ibu myudajtypy ja windsu'kan esu mui'ajtan, yu'u tu'uk Dios'ajtp, di'ibu kyaj ya'ixy es di'ibu nina'a kya'eeky. Wa'an du'unaty.

¹⁸ U'unk Timotee, di'ibu tyaadu nduknipejkypy, ti'igyu yu'u éxtam ja mugu'uk mnimaydyákudu ja Diosu jya'a jawyíñap. Paaty mat yu'u mbaat amumdu'uk jot xy'aktimmudúñ ja Dios nu'unu mmujaa. ¹⁹ Mudat du'uñum ja mabujkan amumdu'uk jot es mudat ja mjot mwinma'añ wa'ats. Naaguty kyaj tpujktujkudu ko ja Dios jyawinma'añmyo'oya'anudu. Paaty ñayyajwinma'añdyugoooyudu es tmastutta ja mabujkan ma Kristu. ²⁰ Du'un jyajttu ja Imeneeu esu Alejandru. Paaty es tnijáwudat jatuk xuu es kyaj tmu'udugoy tmugajxtugóyut ja Dios, ndukkudujkuts ja mujku'ugópk Satanás.

2

Paablú ttuknipeky ja Timotee es kyajxta'agut

¹ Tim jujp'am nmunu'xtáktap esu ja'ay tni'amdówudat, tnigajxtaagudat nidugekyu ja'ayuty, es tja'aygyuda'aktat ja Dios ja'agyujxmuty, ² nidugekyu réyuty es nidugekyu justísuty, es du'un mbaat njiky'ajtam yajxon es ni pan maat ngat-siptu'unum, es ndu'unum ja oybyu es njiky'ajtam éxtam ja Dios tteky. ³ Tyaadu du'un oy, es yu'u du'un 'yoyjya'ap ja Dios yu nYajnitso'ajtam, ⁴ pes yu'u tsyejpy es nidugekyu yajnitso'ogudat es nandu'un tjaygyúkadat di'ibu dun tay'ajtan. ⁵ Ja'a ko ta ti'igyu je'eyu Dios, es nan ti'igyu je'eyu di'ibu udsajtam xykyudunaabyu'ajtam ma Dios, yu ja'ay Jesukristu,

⁶ nayoajku ma 'ye'ky, es da'an tkubejty tkumadooy ja ñitsokan nidugekyu naxwĩñudu ja'ayuty. Esu tyaadu jaya'ijx ma ja tiempu yajtuknibajtaku. ⁷ Mudu tyaaduts uj oj nyajpajta'aky ja Diosu 'yayuk kajxwa'xpu esu apóstalu, es ndukni'ixaduts ja tui'ajtun es ja mubajkan mat ja di'ibu kyaj 'yisraelituty. Tui'ajtunuts njuna'añ, kyajts n'anda'aky.

⁸ Ndsejpyuts esu ja'ay ootyim maaty kyajxta'aktut, dyajpudu'uktut ja kyua'ujuty mat ja wa'ats aa wa'ats jot, kyaj ñayyajot'ambúkudut es kyaj tsiptúnut nixim niyam. ⁹ Esu toxytuyjk ñaywyítudut yajxon adayu, es kyaj ñayñiwook ñaygyaxwoogudut es ñayajmujpudsúmudut, es ni je'eyu kyanayya'oydyákudut mat ja ooru o perlu, es ni mat ja wyitu tsooxutypyu. ¹⁰ Wa'an ttundu ja oybyu tuunk di'ibu pátap ttúndut nidugekyu toxytuyjkuty di'ibu myuduundur ja Dios. ¹¹ Wa'an yu toxytuyjkuty amoñu es yuunk naxypy tmadoo'ity ja uwij kajxwĩjun. ¹² Kyajts uj nyajkutiky es ja toxytuyjk ya'uxpákat o ja yedyujk t'ana'amut. Wa'an amoñu t'amadoonáxy, ¹³ mat ko Dios dyajkojy jawyiin ja Adán es óknumu Eevu. ¹⁴ Yu Adán kyaj oj yajwin'uuñ, ja'a da'an ja ñado'oxy di'ibu yajwin'u'un, es ko oj yajwin'uuñ, net oj pyekykya'ay. ¹⁵ Per ja toxytuyjk jyotkujk'áttut ko tpadundu ja u'unқтаак'ajtun, ko tmudattu ja mubajkan, es ko tpadundu yajxon mat ja tsojkan, ja wa'ats'ajtun es ja tuda'aky'ajtun.

3

Wi'ix tyúndut ja mubajkputujku kywentu'ajtputy

¹ Tui'ajtun'u tyadu ayuk: Pún ja pún ttekey es tyúnut ja mubajkputujk kwentu'ajtpu, oyu tadu tuunk di'ibu tseyjpy. ² Di'ibu kwentu'ajtp ma mubajkputujk ñaymyúkuđu, jiky'átup wa'ats es éxtam kyaj mbaat yajpekymyo'oy, di'ibu myudajtypy ti'igyu ñado'oxy, di'ibu jiky'ajtp tuda'aky es ñay'aguwítsuty, di'ibu naymyay'ajt naywyindsu'kup, di'ibu oyña'ajuty 'yaxájup ja ja'ay yajxon ma ja tuyjk, di'ibu mbaat ya'uxpeky, ³ di'ibu kyaj myu'iiky, di'ibu kyaj tsiptujkuty, di'ibu oyjya'ay, di'ibu tuda'aky amumdu'uk jot, di'ibu kyaj myeeñ'ooguty, ⁴ di'ibu yajxon ana'amp ma tuyjk es da'an tmo'oyut ja ijxrajtunu 'yu'unк 'yuna'k es myumadówudut es wyindsu'ugudut; ⁵ pes pún tu'uk kyaj tjaty 'yana'amut ma yu kyua'mdujk, ¿wi'ix mbaat tkwentu'aty ja myumubajkputy ma ñaymyúkuđu? ⁶ Kyaj tyúnut mubajkputujk kwentu'ajtpu di'ibu naamnam tumubajktsooñ ja Dios, mat kooxyup da'ambu tsojk nujx ñapudsemy muj kujxm es tsojk nujx ñajaty éxtam ja mujku'ugópk oj yajkajxpeky. ⁷ Nandu'un koonam tsyékyuty es ñaywyindsu'ugudut ma yu di'ibu kyaj

yu'adya Diosu myuduumba, kadiibu pún kyawindsu'ugudut es ja mäjku'ugópk yajpekykya'adut.

Wi'ix tyúndut di'ibu pyudujkudap ja mabujkputajku kywentu'ajtpaty

⁸ Es nandu'un di'ibáty pyudujkudap ja mabujkputajku kywentu'ajtpaty, yu'u di'ibu naymyay'ajt naywyindsu'kup, di'ibu kyaj kyo'oy'áy kyo'oygyajxy, di'ibu kyaj myu'iiky myami'igyuty, di'ibu kyaj myeeñ'oogaty. ⁹ Nandu'un koonam tsyékyuty es tmu'o'ktúwat ja tų'ajtan di'ibu Dios tu dya'íxyuty di'ibu nmabujkam, es myudátut wa'ats ja jyot wyinma'añ, ¹⁰ es jawyiin ya'ijxmátsy; es pún kyaj tmudaty ja pyeky, wa'an ttuñ ma ja mabujkputajk ñaymyúkuđu. ¹¹ Es nandu'un koonam ja ñudo'oxyuty ñaymyay'át ñaywyindsu'ugudu, kyaj 'yabi'ts'áttut, es ugyupak kyajxykupáktut. ¹² Pes tu'uk di'ibu pyudujkup ja mabujkputajku kywentu'ajtpu, yu'u túnup di'ibu myudajtypy tu'uk je'eyu ñudo'oxy es di'ibu jyajtypy t'ana'amut ja 'yu'unk 'yuna'k ma yu jyun tyujk. ¹³ Mut ko yu pudujkubuty di'ibu yajxón tuundur, pátdup tu'ugu windsu'kun es du'un amumdu'uk jot tmadya'áktut ja mabujkan di'ibu myudajtypy ma Jesukristu.

Wi'ixu Dios dya'íxyuty ja tų'ajtan

¹⁴ Tim tsojk nájx ngu'ixa'andu, per tyam nduknigaxtu ma tyadu neky jaaybyéty, ¹⁵ es pún akwu'amupts, mnijáwap wi'ix mnayya'ítyuty ma Diosu jya'ayuty, púnuty myubajktup ja Diosu jiikypyu es dya'ittu ja tų'ajtan. Es ja tų'ajtan, du'un yu'u éxtam tu'ugu pilaar di'ibu pyattunaapy ja tujkni'x, es nandu'un éxtam ma tsonda'aky ja tujk. ¹⁶ Tų'ajtanu'u ko ni'igu mäj ja Diosu jya'a di'ibu ijty kyaj yajnijáwu:

Miin jajt ja Kristu mudu ja'ayu ñini'x,
ya'ijxu ja Espiritu Santu ko wa'ats yu'u,
ijxudu ja ánkusuty,
yajnimaydyák ma naxwiñudu ja'ayuty,
mabujkudu ja'ay ya naxwiñ,
ya'axaju jam tsajpótm.

4

Di'ibu myatstúttup ja mabujkan

¹ Per ja Espiritu Santu xytyuknija'am wa'atsti'knu ko ma naty ja tiempu ttimpatna ma jyumbita'añ Nindsan'ajtam, naaguty ñika'agándup ja myubujkuntuty es tranajxa'añ ja xprujkan di'ibu miimp ma ja ka'oybyu di'ibu win'h'undur. ² Ja'a myumudowándup ja ja'ay di'ibu nay'andíjudup jyiky'attu tų'ajtan mut, di'ibu kyaj tnakyjyáwudu es 'yaxuuguty ko pyekytyundu, éxtamxyup tu tyoodyuugooyñ jyot wyinma'añ

mät tu'ugu puɣxnu jantsy ambu. ³ Tyadu win'u'ambu kyaj tkupaktu es pán pyak 'yuugut, es nandu'un jyuna'andu ko taa je'xy di'ibu kyaj yajju'xut, oy ja Dios tjaruɣtákyu tyadu je'xy es tja'xut ja myubujkpuɣy es di'ibáty ñija'adup ja tɔy'ajtun, es tja'aygyuda'aktut ja Dios. ⁴ Pes tugekyu di'ibu Dios puɣták, oy yu'u es kyaj udsajtam n'axtjɣm ni tii pán n'axájɣm es nja'aygyudákum ja Dios, ⁵ mät ko du'un ja Diosu 'yayuk es ja kajxtáku puɣtákyu wá'ats.

Jesukristu 'yoymyuduumbu

⁶ Pán mduku'uxpejkyru tyadu ja nmugu'uk'ajtam, mijtsu du'un tu'ugu oybyu myuduumbu Jesukristu, es m'uts mjotkuda'agup mät ja mubujkun es mät ja oybyu uxpuɣkun di'ibu mbadiimpy. ⁷ Per katɔ xytyuñu kwentu lyoku winma'añuty es di'ibu jeky myadyáktup nan nagoobu. Nik naybyjta'agudu amumdu'uk jot xymyudúnut ja Dios. ⁸ Pes je'eyu waanu ttuk'oy'aty ja nini'x kubajk ko nyaj'yúngum, per di'ibu sitɔy waanu ni'igu nduk'oy'ajtam ko n'awdajtam ja Dios es nmu'du'unum. Taadu du'un tsobatp ma tyadu jiky'ajtun di'ibu tyam es nandu'un ma tadu jiky'ajtun di'ibu miimp. ⁹ Tyadu du'un jantsy tɔy'ajtunu'u, es nidugekyu tmubáktut. ¹⁰ Tyadukyujxmu du'un ndu'unum ja delijensu es nmamadákum, mät ko tu nnaugyuyajkum ma Diosu jiikeyru, di'ibu tu ttuknibujtaagu ja nitsokun mät nidugekyu ja'ayuty, es waanu ni'igu di'ibu myubujktup.

¹¹ Kajxwa'x es ya'uxpuk tugekyu tyadu. ¹² Exkum pán mduksi'igudu mät ko mwimbu'udsatyñum; ja'a du'un myákup ja ijxpajtan mät ja di'ibáty myubujktup ja Jesukristu, éxtum mij ja m'ayuk, éxtum mnayya'ityuty mät ja tsojkun, éxtum mnayya'ityuty ma ja mubujkun, es extum ja mjiky'aty wá'ats. ¹³ Maanumts uj ngaja'ty, tukwingugajxudu es kajxwa'x ja Diosu jyaaybyajtan, es xya'uxpaktu. ¹⁴ Yajtún ja madakun di'ibu Dios mmooyu ko ja mujja'aydujkaty dyajnáxtu ja Diosu 'yayuk, tpuɣtáktu ja kyuu ma mij es mgunu'xu.

¹⁵ Tyam yajtún tugekyu di'ibu Dios mmooyu, es du'un tugekyu mbaat t'ixtu ko mij xyajmuj xyajmáyu ko xytyuñ éxtum ja Dios ttseky. ¹⁶ Kwentu'at ja mjiky'ajtun es ja m'uxpuɣkun. Du'ñumu du'un xytyúnut, es du'un nuɣx mnitse'eky es nandu'un di'ibáty mmumadoodup.

5

Wi'ixu Timotee jya'ay'átut ma ja mubujkpuɣtujk

¹ Katɔ xy'ooy xya'axy ja mujja'ay yedyujkaty; ni'igu xykyajxwíjút éxtumxyup yu'u xytyeety'áty. Múdat yajxón yu uná'ktujkaty éxtumxyup xymyuga'ax'áty. ² Múdat

yajxón yu mujja'aydyoxytyujkuty éxtamu mdaagu'unk, esu uná'ktoxytyujkuty éxtamu mmaga'axan, mut winu oyjyot.

3 Puduku ja ku'ekytyo'oxyaty di'ibu dun situy tugoy'ajtxudap. 4 Pun jaa ku'ekytyo'oxy di'ibu myudajtypy ja 'yu'unk o 'yok, tadu u'unk ok yu'u dun jawyiin pyudákup ja tyaak o ja ñanitu, es du'un tkuudyúnat éxtam pyaadyaty mut nandu'un ja fyamilyu, dya'ixut ko tmay'ajnjáwu tugekyu di'ibu tyaak tyeety tyuundu mut yu'ugyujxmuty, mut ko du'unu dun ttseky ja Dios. 5 Ja ku'ekytyo'oxy di'ibu situy tu wye'emy kujm adu'uk, yu'uyu 'yaa'ajty jyot'ajtypy ja Dios, kyaj tmabe'xy es kyajxta'agut es t'amdow tpujksówut ja Dios xunñ koots. 6 Per ja ku'ekytyo'oxy di'ibu winma'añdyugeepy es je'eyu tyuku xik xoombu, du'unu'u éxtamu o'kpu oy jyajiky'átyñam. 7 Tuk'ana'am tugekyu tyaadu nandu'un, kadiibu tii yajtukpeky'ixtat. 8 Pes pun ja pun kyaj ñaydyukjotmayduñaty ja myugu'uktujkuty, o waanu ni'igu yu kyuh'am familyu, tuu dun t'axtijy ja mabujkun es waanu axuuk yu'u wye'emy kadiinam ja di'ibu kyaj tmabeky, ja'a ko yu'u jotmaydyuunap ja myugu'ugaty.

9 Yu'uyu mgujáyup ja ku'ekytyo'oxy di'ibu tu tyugu'pxnajxnu jyumuajt es di'ibu tu pyeky tugok je'eyu, 10 di'ibu oy yajniija'ap ko tu 'yoyjya'ay'áty, ko tu yajxón tnu'umo'oy ttu'umo'oy ja 'yu'unk 'yuna'k, ko tsuj tu tmudaty ja jyabyaat jyabye'xy ma ja tyujk, ko tu ttekyppyujy ja Diosu jya'ayaty, ko tu tpuuku di'ibu ayoo jottagoodyup, ja'a ko oydyi'ibaty ti tu ttuñ ja oybyu.

11 Per katu xkyupeky yajkujáyut ja ku'ekytyo'oxyu kujk uná'kpu es dyákut ja naybyuduku. Mut ko wyinma'añ myínat es pyuka'andut jatugok, ta najx tmastu'utta wi'ix tmadúnat ja Kristu, 12 es du'un ñayyajpekyya'adu mut ko kyaj Kristu t'okmudunánadu éxtam tu ñaywyanda'agadu. 13 Waanu ni'igu jyudittu wyinjuan wyindujk, oytyiity ttuktuk ttukkajxudu es nugoo ñakumadyaagadu. Ta jyambijnadu nuux; es kyaj ñuuxaty je'eyu, nandu'un 'yabi'ts'áttu, nugoo oytyiity tnamadya'aktu di'ibu kyaj pyaadyaty es tmadya'aktat. 14 Paaty ndsejpyuts esu ku'ekytyo'oxy di'ibu kujk uná'kpu pyákut, es tmadátut ja 'yu'unk 'yuna'kuty, es t'a'u'uñ t'adsuunat ja jyuun tyujk, kadiibu tlugaarmo'oyut ja nmudsip'ajtam es ñibi'ts'áw ñibi'tskajxudut. 15 Pes naagaty ja ku'ekytyo'oxyu du'umbu éxtamu taadu tu wyinma'añdyugóydyu. Paaty ñaydyukpawitsy ñaydyukpabo'odyuty ja ka'oybyu.

16 Pun jaa toxytyujk di'ibu myubejkypy ja Jesús es tmudaty ma tyujk ku'ekytyo'oxy, wa'an kuh'am tpuuku, es kyaj tna'ixut es jyatyim'yajpudákut ma ja mabujkpatujk; pes du'un mbaat ja mabujkpatujk tpuudákudu ja ku'ekytyo'oxy di'ibu situy ni tii tkamudaty tkajaygyepy.

yyotxaamdu. Tadu ja'ayuty kyaj 'yóyuty ja yyot wyinma'añ es kyaj tnijawu ja tų'ajtn, jyuna'andu ko yu n'axpajkun'ajtn yu'u du'un ma yajganaraty ja oy'ajtn. Mastu'udu tadu di'ibu du'unu wyinma'añ. ⁶ Tų'ajtnu'u ko di'ibu nmabujkam, yu'u du'un yajkypy ja oy'ajtn ko ja'ay ttukjotkuda'aky di'ibu myudajtypy. ⁷ Pes ni ti oj ngamumi'inam naxwiñ, es nan ni ti ngamunxax'anam ko n'o'kam. ⁸ Per pun yaa nmudajtn ja ka'ay ukun es ja wit nijam, mat yu'uyu tyadu njotkujk'ajtn. ⁹ Peru di'ibu wyinma'añ'ajtypy ñayyajmukja'aydya'aga'añuty, kyaj tsyíuty kya'at pekyoty. Ja'a myudajtypy maylyoku winma'añ es di'ibu ja'ay yajpekytuunur, es du'un dyajnajxt es dyajtugóyut. ¹⁰ Ja'a ko ja'ay t'adsoktu meeñ, yu'u du'un yajmiimpy oytyim di'ibu axuk'ajtnuty; es ta naak, mat ko 'yadsoktu, ta tmastu'uttu ja Nindsun'ajtn Jesukristu es nagoo ñayya'ayówudu ma jyiky'attu.

Timotee ya'anmaay es amumdu'uk jot tpanjxt ja mabujkun

¹¹ Per mij Timotee, Dios m'u'unk'ajtn, kuka'ak tugekyu tyadu axuk'ajtn. Jiky'at mat ja tų'ajtn es éxtamu Dios ttseky, mudu mabujkun, mudu tsojken, mudu ma'xtujkun, mudu yuunk'ajtn naxypu'ajtn. ¹² Panjxt tugekyu amumdu'uk jot ja mabujkun, es windumbuk ja jiky'ajtnu winu xuu winu tiempu, pesu tyaadu du'un ja Dios mdukniwoojudu es tu mnayajnade'xyuty mat ja mmabujkun mayjya'aywyindum. ¹³ Dios, di'ibu myeepy ja jiky'ajtn tugekyu di'ibu jaa ijtp, esu Jesukristu, di'ibu kyajxtudak oy Ponsu Pilatu wyindum, ja'a ñija'adur ko tyam nduknipeky ¹⁴ es xykyuydyunat di'ibu nduknipekypy. Katu xywyijstugátsy es kadiibu myajpeky'ixut, es tun du'un extu ko myínut ja Nindsun'ajtn Jesukristu, ¹⁵ ko du'un jyat kyubátut éxtam ttuknibjítaku ja Dios, di'ibu ti'igyu kuni'xy Dios'ajtp, Rey'ajtp ma réyuty es Windsun'ajtp ma windsunuty, ¹⁶ di'ibu tu'uk kyaj 'yeeky, di'ibu jiky'ajtp ma ja jajun ma ni pun mbaat kyamwingóñuty, ni tu'ugu ja'ay kya'ixuty, es ni mbaat tka'ixy. ¡May'ajtn windsu'kun es muk'ajtn mat ja Dios winu xuu winu tiempu 'yítat! Wa'an du'unuty.

¹⁷ Hwij kajxwíj ja mukja'aydyujkaty ko katu nagoo myuj pyaadudu es kyaj je'eyu tjomto'oyut ja mukja'ay'át, mat ko kujx najxpu'u. Wa'an ni'igu tpa'jta'aky ja wyinma'añ ma Dios, di'ibu jiky'ajtp es xymyo'oyum tugekyu majwiin kyajaa es njotkujk'ajtn. ¹⁸ Tuk'ana'amdu es ttúndut di'ibu du'un oy. Wa'an nayyajmukja'aydya'agudu mat ja oybyu tuunk, es dyajwa'xax'anat di'ibu myudajtn jyagyajtp. ¹⁹ Es ko du'un ttúnat, ñapatypy éxtam ttukjajp'ixy ja jyiky'ajtn di'ibu miimp óknam, es du'un 'yaxájp ja jiky'ajtn di'ibu tų'ajtnbu.

²⁰ Timotee, padún ja ɛxpɛjken di'ibu tu xy'axaju. Katu xumyudoogúku yu naxwíñudu ja'ayu lyoku winma'añ, ni di'ibu myadyakmujktɛp di'ibu nuogoobu tyijtɛp wijy'ajtɛn.

²¹ Pes naaguty di'ibu pyanujxtɛbu tyadu winma'añ, tu tmastu'uttu ja mɛbɛjken.

Wa'an Dios mgunu'xudu nidugékyuty.

Myumajtskræ Neki Di'ibæ Paablæ Tyuknigajx Ja Timotee

¹ Hj Paablæ, Jesukristæ 'yapóstalæ, Diosæ tsojkungyæjxm æj tæ nyajkéxy es ngajxwæ'xæt ja jiky'ajtæn di'ibæ wyandak es nmudajtam ko n'ijtam ti'igyæ mudæ Jesukristæ. ² Nduknigejxpyyædsæ tyadæ neky mij Timotee. Dæ'anæts mij njawæ éxtæm dsæ n'u'unk. Wa'anæ nDios Teety'ajtæm esæ Nindsæn'ajtæm Jesukristæ mguni'xyæty es mmo'oyæty ja pa'ayo'on es ja agujk'ajt jotkujk'ajtæn.

Timotee oy yajnegajxy

³ Njamyejtsypyæts mij kots ngajxta'aky xæñ koots. Njæ'aygyadákypyæts ja Dios di'ibæts nmædiimpy mæt ja wæ'ætspæ jot winmæ'añ, éxtæm ttuundæ nandæ'un ja n'aptæjkæts. ⁴ Byeenæts njamyetsy ja mwinnææ, es njawin'ixaampy esæts njotkujkædyæ'ayæt. ⁵ Pes njamyejtsypyæts w'i'ix mij amumdu'uk jot xymyæbiky ja Dios, dæ'un éxtæm yæ mnanitæ Loydæ esæ mdaagu'unk Eunisæ, yæ'æjæty myædajttæ jawyiinæ tyadæ mæbæjkæn, es nmædajtypyæts ja tæy'ajtæn ko mij tyam nandæ'un xymyædaty.

⁶ Pæaty ndukjamyetsy es xyajmæjæt ja madakæn di'ibæ Dios mmooyæ kots mij ngu'unikooñ. ⁷ Pesæ Dios kyaj oj xymyo'oyæm di'ibæ mææt njæjptsæ'kæm njæjpa'am, ja'a ojts xymyo'oyæm es njotmæktækæm mæt ja tsojkæn es mæt ja jæjwijsæmbijtæn. ⁸ Pæaty katæ mdsøydyúñ es xymyadyæ'agæt ja Nindsæn'ajtæm esæ 'yæxpæjkæn, es ni mæt æj kots yam n'ity tsimy yæ'ægyæjxm ja Nindsæn'ajtæm, es nik mædanæ mæt ja Diosæ myæk'ajtæn ja ayo'on jotmay di'ibæ yajpætjæ ja agyæjxm ja oybyæ ayuk. ⁹ Dios oj xyajnitsókæm es oj xytyukniwo'om es njiky'ajtæm wæ'æts, kyaj ko naty ti tæ ndu'unæm oy, ja'a dæ'un mæt ko dæ'un ttuknibæjtækæ, es mæt yæ'ægyæjxmæ Kristæ oj xytsyojkæm extæ mæ natyæ naxwíñudæ kyakojuñæm. ¹⁰ Tæ dya'ixyædyæ tyadæ tsojkæn ko myiñ jyæjty ja nYajnitsokpæ'ajtæm Jesukristæ, di'ibæ myæmadak ja o'kæn, es yæ'ægyæjxm ja oybyæ ayuk yajxón yajkajxwæ'xy ko yæ'æ xyajjikypyæka'anæm es xymyo'oya'anæm ja jiky'ajtænæ winæ xææ winæ tiempæ.

¹¹ Diósæts xywyin'ijx esæts ngajxwæ'xædsæ tyadæ oybyæ ayuk, es xykyejxyæts éxtæmæ apóstalæ esæts nya'æxpækæt di'ibæ kyaj 'yisraelitæty. ¹² Pæatykyæjxmæts ngu'ayowæ tægekyæ tyæadæ. Per kyajts ndsøydyúñ, mæt ko nnija'æbæts mæts tæ nbæjta'aky amumdu'uk ja nwinmæ'añæts, es nmædajtypyæts ja tæy'ajtæn

ko yu Kristu myadajtypy ja muk'ajtun es tkuwa'anut ja tuunk di'ibats tu xytyuknipeky extu ko myinutnum yu'u.

¹³ Padun ja xprujkun oybyu extum tu xymyudoy ma ajtsun, es jiky'at ma ja mubujkun es ja tsojkun di'ibu nmudajtam ti'igyu madu Jesukristu. ¹⁴ Mut ja Espiritu Santu pyudujkun di'ibu ijtp ma udsajtam, kwentu'at di'ibu Dios tu mduk'amabujtaaguty.

¹⁵ Mnija'ap ko nidugekyu di'ibaty tso'ondup ma yu Asyu ñaxwiñudu xyñikáktats, es extu yu Fijelu esu Ermójunas. ¹⁶ Wa'an ja Dios tmudaty ja pa'ayo'on ma ja di'ibu tsunaaydyup ma ja Onesifuru jyuan tyujk, mut ko kanak okats xyñimiiñ es oj dyajjukku ja n'aa njótats, es kyaj tsyoydyuun óyats nja'ijty tsimy. ¹⁷ Nik ni'igu ko jyajty Romu, nétats oj xy'axta'ay extu kots xypyaty. ¹⁸ Wa'anu Nindsun'ajtam Jesús myo'oyaty ja pya'ayo'on ko myinut jatagok. Mij mnija'ap yajxon nu'un oj xyjantsypyudujkam jap Éfesu.

2

Wi'ixu Timotee tmadanut ja ayo'on Jesukristukyujxm

¹ Es mij Timotee, di'ibats n'u'un kniwaampy, mudat ja maja kunu'xungyujxm di'ibu nmudajtam ko n'ijtam ti'igyu mut ja Jesukristu. ² Ja aa ayuk di'ibu tu xymyudoy ngajxyuts mayjya'ay windum, tuknipuk mij yu ja'ayaty di'ibu junaamp tui'ajtan es mbaat dya'axpeky ja wiink ja'ayaty oknum.

³ Du'un extum tu'ugu soldaadu tmamada'aky ja ayo'on, nandu'un mij mamada'ak ja ayo'on Jesukristukyujxm. ⁴ Pes ni tu'uk di'ibu soldaadu'ajtp tkatuktaku wiink ja'ayadyu tyu'unan, tyim'awijxypy es tkuudyunut ja wyindsanu 'yana'amun. ⁵ Nandu'un jajtpu du'un yu puyuk'kkijxyubu, kyaj t'axaju ja myay'aty pun kyaj tkuudyun extum ya'ane'emy. ⁶ Nandu'un ja ja'ay di'ibu kamduump myadajtypy ja tui'ajtan es jayup trukat ja pujta'aky. ⁷ Yaj'yo'oy ja mjot mwinma'añ di'ibats ngajxypy, esu Nindsun'ajtam yu'u mduknijawudup yajxon tugekyu.

⁸ Jamyats ja Jesukristu, di'ibu jikyryujk oknum ko 'ye'ky, es ko yu'u tyump'ajt 'yaats'ajtu ja rey Davit. Tyaadu du'un ja oybyu ayuk di'ibats uj ngajxwa'xypy. ⁹ Mut yu'ugyujxmu tyaadu di'ibats ngajxwa'xypy, nyajkejxy nyajnaxypyats ja ayo'on, extu ijtpats kawun mut ja kadenu extum tu'ugu axuk ja'ay. Per ja Diosu 'yayuk di'ibats ngajxwa'xypy, kyaj 'yity kawun mut ja kadenu. ¹⁰ Paadyuts nyajkéxy nyajnaxyats tugekyu es tuk'oy'attat di'ibaty ja Dios wyin'ijx, es yu'ajuty tmadattat ja nitsokun di'ibu ja'ay myadajttup ko ti'igyu 'yittu madu Jesukristu, ja nitsokun di'ibu winu xuu winu tiempu es mut ni'igu muj'ajtan.

11 Tyaadu du'un tay'ajtun:

Pun tu n'o'kum mut yu'u, nandu'un najx njiky'ajtam mut yu'u.

12 Pun nmuduna'ayum ja ayo'on, najx nyajkutujkam nandu'un mut yu'u.

Pun n'extijum yu'u, xy'extijum nandu'un yu'u.

13 Pun kyaj nguudyu'unam ja n'ayuk'ajtam ma yu Kristu, yu'u sitay kyuydiimpy ja 'yayuk ma udsajtam, ja'a ko kyaj mbaat yu'u tkanitanu ja 'yayuk.

Mduumbu di'ibu Dios 'yoyja'ap

14 Tukjamyatsta tyadu es tuknipaktu Nindsun'ajtamyujxm, es tmastu'uttat ja naygyajxytsyiigu madu ayuk di'ibu ni madsoo kyatuñ. Yu'u je'eyu yajma'ttap di'ibaty myadoodap. 15 Tun extu mbaat xytyuk'oybyudsemy Dios windum, extam tu'ugu oybyu mduumbu di'ibu kyaj tii di'ibu tyuktsoydyunap, di'ibu oy tuk'xprajkp ja ayuk tay'ajtunbu. 16 Katu xpyagajxy yu ayuk di'ibu kyaj tyuñ, mut ko di'ibu pyagajxtap kya'adu waanu ni'igu ma ja peky ko tiempu ñaxy. 17 Pes ja 'yuxprajkuntaty kyajaaju extam ja pu'utsun kyajaaju. Yu'u du'ambadyu du'un tadu nimajtskputy ja Imeneeu esu Filetu. 18 Tu yu'u tmastu'uttu ja tay'ajtun. Du'un jyuna'andu ko ja jikyrujkan tu ñaxy, es du'un dyajjit dyajma'attu naaguty ja myubujkan. 19 Per kyaj mbaat dyaj'yu'xtu ja Diosu tyuy'ajtun, mut ko Dios tu trujta'aky extamu potsy ujxu karku esu juumbu. Mbaat njuna'anam ko Dios kyejpy ja tyujk ma tyadu potsy ujx, es ma tyadu potsy ujx 'yity jaabyety: "Yu Nindsun'ajtam 'yixy'ajtypy di'ibu yu'u jya'a'ajtypy." Es nan kaxja'ay 'yity: "Di'ibu junandap ko jya'a'atydyu Nindsun'ajtam, tsojkap es tmastu'uttat ja pojpa."

20 Pes ma tu'ugu mukja'ayu tyujk, kyaj jyatyim'yu'uyaty tmadaty ja vasu esu texy di'ibu ooruu es di'ibu platu, nan jap'ajtp ja naxtexy esu agujajtsunbyok; naaguty tyuñ windsu'kanguyxm es naaguty kyaj du'un tyuñ. 21 Di'ibu nayya'ijtudap wa'ats es ñajyubékuty ma ja axuk'ajtun, du'un yu'u extamu vasu esu texy di'ibu yu Nindsun'ajtam yajtiimpy ma oytyim di'ibaty ja tuungu oybyu.

22 Mastu'ut ja unaktujkadyu wyinma'añ. Panujx tu'ugu jiky'ajtun extam di'ibu Dios tsyejpy, di'ibu mubujkan maatpu, tsojkan maatpu, ti'igyu'ajtun maatpu, mut tagekyu di'ibu wa'adsu 'yaa jyot twindsu'ugudu Nindsun'ajtam.

23 Katu xytyuñu kwentu loku madya'aky di'ibu ni madsoo kyatuñ. Mnija'ap ko yu'u yajmiimpy ja tsiptuunk. 24 Tu'ugu Nindsun'ajtam myduumbu kyaj 'yitat tsipoty; ni'igu 'yoyja'ay'atat oypyunaty maat, di'ibu jyajtypy es ya'xprakut, myadatup ja ma'xtujkan 25 es tjujwijtsambitat mut ja tuda'aky'ajtun ja di'ibu nugoo kaxkoop, wa'anxyup ja Dios

tnayyajjumbijtput ja wyinma'añ es tjaygyúkut ja tɔy'ajtɔn, ²⁶ wyij kyajtut, es du'un kya'ítut éxtam mbaat njuna'anum ma ja majku'ugópk myadátyaty tsimy es tyuktuna'añaty oytyiity éxtam yu'u ttseky.

3

Wi'ix naty ja ja'ayuty ko ja ayo'onxuu tpátnut

¹ Nijawu ko ma naty ttipatnu myina'añ ja Jesukristu, byeen ayo'on muut 'yaknaxa'añ ja xuu tiempu. ² Ja ja'ayuty jyambijnudut adsojkruty, meeñ'ooguty, muj kujxmuty, nugoo ñaygyuya'axudu kadiinum pán, kyaj tmumudowdu tyaak tyeedyaty, ni ti tkamijáwudu, kyaj tmuj'ixtu Dios, ³ kyaj tmudattu ja oyjyot es ni pa'ayo'on, abi'ts, kyaj ñayjyujwijtsambitudu, myudsip tugekyu di'ibu oy, ⁴ yajja'ay'o'kruty, oytyiity ttuktúkudu, es muj pátur. Yu'uyu 'yuxta'ayándup ja xik awu'kuk ma jyapaadyuty t'awdátut ja Dios. ⁵ Du'un ñay'andíjudut éxtamxyur myubuktu, per kyaj tkupuktu ja muk'ajtɔn ko jyiky'áttut éxtamu Dios ttseky.

Katu mda'anmúk mwa'kmúktu mada du'ambu ja'ay. ⁶ Mut ko yu'ujaty tyúkudu ma yu wiink tujk es t'awindumbuka'añ ja toxytyujku pekymuutpu, di'ibu pawijts pawo'onur oytyim di'ibu axuukpu winma'añaty, ⁷ es yu'uyum pyajudijttur ja xrupkan, per ni na'a nujx tkajaygyúkudu ja tɔy'ajtɔn. ⁸ Tyadu yedyujkaty yu'u pyanujxtur ja ñu'u tyu'u ja ejiptu brújaty Janus esu Jambrus, di'ibu myadsijp'ajtu ja Moisés, es yu'ujaty nandu'un tmudsip'attu ja tɔy'ajtɔn. Tu wyinma'añdyugódyu ma mubujkun. ⁹ Per kyaj dyajkajaajut, mut ko nidugekyu ja'ayuty tnijáwudut ko yu'u kyulókaty, du'un éxtam jyajtyu tadu nimajtskpu ejiptu brújaty ko tmudsijptu ja Moisés.

Di'ibu Paablú 'yaktuknipujk ja Timotee

¹⁰ Per mij mbadiimpy yajxón ja n'axrupkanats, éxtamts njiky'aty, éxtamts tu nduknibujtaagu, éxtamtsu nmubujkun, éxtamts nma'xtíky, éxtamtsu ndsojkan, éxtamts tii nyajkéxy nyajnáxy, ¹¹ kots nyajpajadíty es kots n'ayoy. Mnija'ap yajxón tugekyu éxtamts uj njajty ngubejty ma yu kyajpnu Antyokiiu, Ikoñu es Listru, kots ngu'ayo'oju axuuk mats nyajpajudijty. Per ja Nindsun'ajtam xyajtsókats ma tugekyu tadu ayo'on. ¹² Pes tɔy'ajtɔnu'u ko nidugekyu di'ibáty jiky'atándup wá'ats ma Jesukristu, yajpajuditándup yu'u. ¹³ Peru axuk ja'ayuty esu win'u'umbuty du'uñum ñujxtut waanu ni'igu o'ktáy, jya'aywyin'uundut es ñaywyin'uundut ku'am.

¹⁴ Per mij, it yajxón mut ja di'ibu tu xyjaty es mut di'ibu tu xymyubeky. Mij mnija'ap pán tu mdukni'ixaty. ¹⁵ Pes extu tu mdimmutsku'unk'áty tu xyñijawu ja Diosu

jyaaybyajtán. Yá'u mduknijáwáduap es myajnájxáduat má ja nitsokán mat yá'ugyájxmá mmábájkán má Jesukristá. ¹⁶ Dios wyinmá'añmyooy ja jya'ayaty es tkáxja'áyat tágekyá ja Diosá jyaaybyajtán, es tágekyá tadá Diosá jyaaybyajtán tuump oy es nya'áxpájkám, nduk'ana'amám, nya'o'oyám, es njáwjijtsámbijtam pán éxtám jyiky'átat táy'ajtán máat, ¹⁷ dá'un ja Diosá jya'ay kexy ka'pxy 'yáxpáktat, tnijáwáduat es ttúndat tágekyá ja oybyá tsujpá tuunk.

4

¹ Yá Dios esá Nindsán'ajtam Jesukristá 'yijx ñija'áduap éxtám n'anámá. Pes mináamp ja Jesukristá éxtámá yajkutujkpá es ttukkumáduwá'añ ja jiky'ajtpaty es ja o'kpaty éxtám pyaadyaty nidu'uk nidu'uk. ² Kajxwá'x ja Diosá 'yayuk es xytyuknipáktat ja ja'ayaty es tmábáktat, jáwjijtsámbít, jotmákwingájxá es ya'áxpák máxtujkán myáat. ³ Mat ko pyáaduap ja timpá má ja ja'ayaty kyaj tnakymyáduána'yá'ándat ja áxpájkáná oybyá; ja'ayá tyúndap éxtám ja kyujuun winmá'añaty, 'yáxtá'áydyp may'aampy ja ya'áxpájkpaty, per yá'yá di'ibá yá'ujaty tsojktap tmáduo'itá'ándá, ⁴ es kyaj tmáduo'itá'ándat ja táy'ajtán, ja'ayá myáduo'itá'ándap oytyim di'ibá jekymyadya'agyaty. ⁵ Per mij, naywyijts'yo'oyádu, wa'an ttimti ttimwi'ixaty. Máduána ja má'ayo'on. Ijtp xykyájxwá'xat ja oybyá ayuk. Tuk'ix ja ja'ayá Kristá ñá'u tyu'u. Kuydyún yajxón mat ja mduunk éxtám ja Diosá myáduumba.

⁶ Es áj, windsá'kants nnájkánná, tyimpátypyáts ja n'o'kán. ⁷ Tuts nmámada'aky ja tsip. Dá'unáts áj éxtámá ja'ay di'ibá tá pyá'yá'kja'ty ko pyá'yá'kkijxyádu. Kyajts áj nmastu'uty ja mábájkán. ⁸ Es tyam xy'awijxpaty ja may'aty ja'agyájxm kots tá njiky'aty táy'ajtán máat. Ja Nindsán'ajtam di'ibá pyaye'epy éxtám pyaadyaty, ja'ats xmyo'oyáamp ja may'aty ja xá ko myínat. Es kyaj 'yájtsaty je'eyá, nanda'un di'ibáty ijtxoondap ko myiná'añ.

Paablá ttuk'ane'emy ja Timotee wi'ix tyúnat

⁹ Tuná may'ajtán nimiingáts tsojk. ¹⁰ Pesá Demás, ja'a 'yadsejpy di'ibá yajpátp naxwíñ, tats xyñike'eky es tá ñájkána Tesalónika. Kreséntá tá ñájkána má Galasyá ñáx, esá Titá tá ñájkána má yá ñáxwíñádu Dalmasyá. ¹¹ Yá'yá dá'uná Lukás ak'ijtp ja yam mat áj. Úxtá'ay yá Markás es mmínat máat, mat ko mbaadats xpyudáka má ja tuunk. ¹² Yá Tíkika tats ngexy má yá Éfesá kajpn. ¹³ Ko mmínat, myajmínápts ja nnimótsats di'ibáts nyajwá'am Troás má yá Karpá tyájk; myajmíná nanda'un ja nnékyáts abity'ambá, es katá xyjaydyágoy ja njáaybyajtánbo'o'ák.

¹⁴ Pujxnga'tspu Alejandru byeenuts tu xytyuñ axuuk. Yu Nindsun'ajtam tukkumədówdap éxtam tu 'yadu'utsy. ¹⁵ Mnaygywentu'átadap mudu tadu Alejandru, mut ko mak tu tmudsip'aty di'ibu ngajxwa'xum.

¹⁶ Kots uj tim jawyiin njanaynikajxtu'udánu ma ja justisutajk, ni púnats xykyapu'u'u xykyapukajxu. Nidugekyuts xymyastuttaaydyu. Peru Dios tyúnup ja may'ajtun es kadiibu tpujktúkuđu tyaadu. ¹⁷ Per ja Nindsun'ajtam xypyudajkuts es xymyujajamooyuts, éxtamts mbaat ngajxwa'xta'ay tugekyu ja nitsokun es t'ix tmədówdat nidugekyu ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítaty. Es du'unu Nindsun'ajtam xyajtsékyuts es kyajts ja kaa uj xytsyu'tsy, ¹⁸ es yu'uts xy'akkuwa'anup mut oytyim di'ibu axuk'ajtunuty, es xypyujku'uguduts es xyajnjxuduts ma yu tsajpótmuđu kyutujkun. Muj'ajtun muut yu'u 'yítat winu xuu winu timpu. Wa'an du'unuty.

Kajxpo'xun

¹⁹ MayDios xy'anuumuđu Prisilu esu Akilu, es ja di'ibu tsunaaydyup ma ja Onesífuru jyunn tyujk. ²⁰ Erastu tu wye'emy Korintu; esu Trófimu, mut ko pa'ambajt, nnikékyuts Miletu kajpnóty. ²¹ Tunu may'ajtun es mmínut naam kyajnum myiñ ja xux tuboj.

MayDiósuku du'un jyuna'andu Eubulu, Pudentu, Linu, Klaudyu es nidugekyu nmagu'uk'ajtam.

²² Wa'anu Nindsun'ajtam Jesukristu t'ity mut mij, es wa'an ja Dios mgunu'xudu nidugekyuty miidsuty.

Neky Di'ibü Paablü Tyuknigajx Ja Titu

¹ Uj Paablü, Diosü myuduumbü esü Jesukristü 'yapóstulü, ja'a njuna'anäm kots tü xykyéxyüts es nya'xprúkat di'ibáty ja Dios tü twin'ixy es t'axájudut ja Jesukristü, dü'un tñijáwudut ja tüy'ajtän di'ibü nmubujküm, ² es yü tüy'ajtungyujxm amumdu'uk tñijáwudu ko tmudattu ja jiky'ajtän winü xuu winü tiempü, mat ko Dios, di'ibü kyaj 'yanda'aky, extü mä kyajnumü naty ja naxwíñüdü kyojñüm xywyandáküm tadü jiky'ajtän, ³ es tyam ko tiempü traaaty, xytyuk'ane'emyüts es tü xytyuknija'am ja 'yaa 'yayuk di'ibüts uj tyam ngajxwa'xypy, di'ibü Dios, ja nYajnutsokpü'ajtam, tü xytyuknipékyüts. ⁴ Mij Titü, nduknigejxypyü tyadu neky. Dü'unüts mij njawü éxtümsü n'u'unk, ja'a ko ujts mij tü ndukmübeky ja Kristü. Wa'an ja Dios Teety esü nYajnutsokpü'ajtam Jesukristü mguni'xyuty es mmo'oyuty ja agujk'ajt jotkujk'ajtän.

Titü tyuunk jap Kretü

⁵ Kots mij nyajwe'emy jam Kretü, ja'a es xya'abaadut yajxón di'ibü naty ak'abaadyaamp, es xywyin'ixüt ja müjja'ayuty di'ibü túndup majatyü mübüjkpütüjk ñaymyúküdü tu'uk tu'ugü kajpn, dü'un éxtüm oj nduknipeky. ⁶ Ja'a mbajta'agup ja müjja'ay yedyükaty di'ibü kyaj pün mbaat mat ti tyukniwaambétyuty, di'ibü tu'uk je'eyü ñado'oxy, di'ibü 'yu'unk myubejkyü ja Jesukristü, kyaj tmudaty ja axükpü jyot wyinmä'añ, myümüdeepy ja tyaak tyeedyuty, es di'ibü kyaj ñugoy kyüxkoy. ⁷ Es mat ko ja mübüjkpütüjkü kywentü'ajtrü di'ibü tü yajtuknipéky ja Diosü tyuunk, koonüm tmünüjxüt wä'adsü jyiky'ajtän, di'ibü kyaj ñaymyüjprajta'agyuty, kyaj jyot'ambeky mat waanü tii, kyaj myü'iiky, kyaj tsyip'uxta'ay, kyaj 'yadseky, es kyaj myeetsy; ⁸ nik ni'igü ja'ay dyajjajtta'agut oy tsuj mä tyüjk, di'ibü tyiimpy yajxón, tüy'ajtän, wä'ats ja'aybyü, Dios müduumbü, nay'aguwijts nayjyüjkuwijtsup, ⁹ di'ibü 'yook'ajtypy es jyiky'aty éxtüm ja xprükünü tüy'ajtänbü. Pes dü'un mat ja oybyü xprükün mbaat tjotmükmo'oydyü ja wiinkpüty es jyiky'átut dü'un. Es nandü'un mbaat ttuk'ixy yü tyügo'oyän di'ibáty kyaj tranüjxa'andü ja tüy'ajtän.

¹⁰ Müt ko ta mayü ja'ayuty di'ibü kyaj ñay'aguwits ñayjyüjkuwítsuty di'ibü ya'xprüküp andakungyujxm, es waanü ni'igü taadyty di'ibü tyukkuwä'anüdup es tkuydyündut ja israelítüdyü kyostumbü. ¹¹ Koonüm tsyékyuty njajwijtsümbijtam extü ko nya'amo'onümü taadyty, mat ko

wyooma't wyijtsma'ttup mat ja axuakpu xpujkan, di'ibu tsunaaydyup tukhun tuktujk, es tyuk'axpujktup di'ibu kyaj nigutikyuty es tganarata'andu ja meeñ.

¹² Pes tu'ugu Kretu ja'ay di'ibu mat ja kyua'umgugajpnyujxm junañ: "Yu Kretu ja'ayuty, du'uñum yu'ujuty 'yanda'akta, kyaxuty, ñuuxuty es du'un éxtum juyujk añimalun."

¹³ Tu'y'ajtun taadu. Paaty jujwijtsumbít amujaa, es du'un wa'ats tmudáttat ja mubujkan. ¹⁴ Wa'an tmastu'uttu ja israelítudyu myadya'agyuty, es nandu'unu tadu ja'ayadyu kyutujkan di'ibu tu ttuk'axpuktu ja ja'ay di'ibu 'yaxtijtup ja tu'y'ajtun.

¹⁵ Mat ja di'ibáty myudajttup ja jyot wyinma'añ wa'ats, tugekyu yu'u wyá'adsuty; per di'ibáty kyaj tmabaktu, kyaj tmudaty ja jyot wyinma'añ wa'ats, es ni tii ma yu'u kyawa'adsuty. Pes extu yu jyot wyinma'añ esu jya'ajun tugekyu 'yaxuk'ajtta'ay. ¹⁶ Du'un juna'andu ko t'ixy'attu Dios, per di'ibu tyuundup yajniguxu'kudup ko kyaj tu'y'ajtnaty; pes kyaya'oyjyáwudu es kyaj kyajxykyupaktu, es kyatimtuundup di'ibu oy.

2

Oybyu esu wa'atspu xpujkan

¹ Per di'ibu mij mya'axpákap, ja'a di'ibu nujxp ti'igyu mat ja oybyu xpujkan. ² Tuk'axpuak ja mujja'ay yedyujk es ñayjyujwijtsumbítudut ku'am, di'ibu naymyay'ajt naywyindsu'kap, oy tnijáwat ja Diosu 'yayuk, esu Dios tpadúnut tsojkan muut es ma'xtujkan muut. ³ Tuk'axpuak nandu'un ja mujja'aydyoxytyujkuty es windsu'kan muut jya'ay'átut, kyaj pyi'ts'úw pyi'tskajxut, kyaj myu'uuk myumu'ugudut, es di'ibu yajktup ja oybyu jujwijtsumbijtun. ⁴ Du'un mbaat ttukni'ixudu ja kasaadu uná'ktoxytyujkuty es ttsóktut ja ña'ay es ja 'yu'unk 'yuna'kuty, ⁵ ñayjyujwijtsumbítudut, wa'ats jyiky'áttut, tkwentá'áttut ja jyun tyujk, ñaygyubákudut ma ña'ay, esu du'un ni pán tkakajxpaadut axuak ja Diosu 'yayuk.

⁶ Tukni'ixudu nandu'un ja uná'ktujkuty es ñayjyujwijtsumbítudut. ⁷ Es mo'oy mij ku'am tu'ugu oybyu kajxwíjun esu ijxrajtun ma oytyim tiity tugekyu. Ko xytyukni'ixut, tun mat tugekyu windsu'kan esu tuda'aky'ajtnun. ⁸ Pún mdukni'ijxup ko nidugekyu tjiky'áttut ja jyiky'ajtnun wa'atspu di'ibu kyaj mbaat pán mat ti yajnide'xyuty, pes net ja Kristu jya'ayadyu myudsip tmudáttut ja tsoydyu'un, ja'a ko ni madsu mbaat tkapaaty yu axuk'ajtnun ma yu njiky'ajtn'ajtnun.

⁹ Kajxwíj nandú'an ja po'oduumbúty es tmamúdwúdt má oytyim tiity yu wyindsún wyindájuty, a'uw agajx es kyaj ñaygyu'adsówúdt. ¹⁰ Katu ti ttoñ tmawa'añ. Wa'an t'ity yajxón tuda'aky, es du'an oypyúnúty ijxup ja jyiky'ajtun ko ja 'yuxpajkuna Dios, yu nYajnutsokpu'ajtum, byeen jyantsy'oy jyantsytsyújuty.

¹¹ Es mut ko Dios dyaka'añ ja ñitsokun má nidugekyu ja'ayuty, tu xytyuk'ijxum ja 'yoy'ajtun. ¹² Es yu oy'ajtun xytyuk'uxpajkum ko koonum nmastútum ja jiky'ajtanu axukpu, nnayjyujwíjtsambíjtu es njiky'ajtum yaa má tyadu naxwíñudu wíjy keju, tuj'ajtun mut es éxtum ja Dios ttseky, ¹³ maanum n'awíjx njup'ijxum ja tiempu ko muj'ajtun mut myina'añ ja Jesukristu, ja'a nmujDios'ajtum esu Yajnutsókpu. ¹⁴ Jesukristu ñaygyuyajku má ja o'kun má udsajtum xyjarátum, es du'an oj xyajtsókum má ja axuk jiky'ajtun, oj xyajwátsum, xyja'a'abujkum, xyja'ay'ajtum es ndu'unum tugekyu di'ibu oy.

¹⁵ Tukni'ixu mij tugekyu tyaadu, es jotmukmo'oydu es jujwíjtsambít mut tugekyu m'ana'amun di'ibáty mmado'oxup. Katu mnayyákyuty es pún mgamuj'ixudat.

3

Dios mubujkputujk pátuður es tyúndut

¹ Tukjamyatstu ko twindsu'ugudat ja yajkutujkpu es myamúdwúður ja justisutujkuty, es ttúnat oytyim tiity yajxón, ² katu jya'ayñi'ow jya'ayñiyaaxudu, yuunk naxypy es oyjya'ay'áttup, es dya'ixudat má 'yaa jyot ko tyuda'agyuty mut nidugekyu ja'ayuty.

³ Pes udsajtum nandú'an ijty ngujuun'ajtum es kyaj ijty nmamúdo'om ja Dios. Du'an ijty njudíjtu éxtum ja ja'ayun di'ibu tu tyu'udugóy es 'yane'emyuty oytyim di'ibu winma'añuty, njiky'ajtum axuk, nnaywyinnaxujam mut tii, ndukmúdsip'ajtum tii oypyúnúty es nnaydyuk'ak'ajtum ijty nixim niyam. ⁴ Per ko Dios, yu'u nYajnutsokpu'ajtum, dya'ijxu 'yoy'ajtun esu tsojku má ja naxwíñudu ja'ay, ⁵ oj xyajnutsókum, kyaj mut ko tuxyup oynu'unun ti oy ndu'unum, ja'a du'an mut ko tmúdaty ja pa'ayo'on mut udsajtum, Espírítu Santakujxm oj xyajwátsum es oj xumyo'oyum ja jembyu jot winma'añ, éxtumxup jemy xyajmi'inum jiky'ajtu. ⁶ Mut yu'agyujxmu Jesukristu, nYajnutsokpu'ajtum, Dios tu xumyo'oyum ja Espírítu Santu, ⁷ es myay'ajtungujxm oy nwa'ma'anum mut ja Dios, es du'an n'awíjx njup'ijxum ja kuma'añ, ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu.

⁸ Tyaadu du'an tuj'ajtun, ndsejpyuts es byeen xynikajxpátut tugekyu tyaadu, ja'a du'an es di'ibáty myubujktup ja Dios

ñaygyayákudat es ttúnat yu'ayu oybyu. Tyaadu du'an oy es tuump mat nidugekyuty. ⁹ Katu xymyadya'aktu di'ibu ni magatu'unxudu, es ni mganaymyajpajta'aga'anudat nidu'uk nidu'uk wi'ix jyiky'ajttu ja m'aptujkaty, es katu ti mnaydyukwin'ix mnaydyukjajp'ixudu o mnaygyajxytysiigudu mat ja'agyujxmu Moisesu 'yana'amun. Tugekyu taadu ni madsoo mgatu'unxudu.

¹⁰ Es pun ja pun dyajnaywya'xa'añuty ja mubujkrutujk, tukjaygyuku tugok, es pun kyaj kyajxykyupéky, tukjaygyuku jatugok; es pun kyaj mdimmumadóuty, katu xynakytyuñu kwentu. ¹¹ Pesu tadu du'ambu ja'ay kyaj jyiky'aty tuj'ajtun muut, es yu kyu'ambojrukujxmu ñadyugóuty.

Di'ibu Paablū tyuknipejkyry ja Titu

¹² Naskaħyaambyuats ja Artemus o ja Tikiku. Ko jya'tut, tun esats xynija'tut Nikópolis kajpnóty, mat ko du'anats tū ndukniwitsu ko nyajnaxa'añuts ja xux po'o jar. ¹³ Pun mabaat mmada'aky, puduku yu Zenus esu Apolus, es xymyo'oyut di'ibu tugoy'ajtxup, es dyajtu'uyo'oyut ja ñu'u tyu'u kudiihu ti tyugoy'ajtxudat. ¹⁴ Tukni'ixudu yu nmagu'uk'ajtam nandu'an es ttúndat ja oybyu es tpudákudat di'ibu tugoy'ajtxup, esu jyiky'ajtun tyúnat.

Kajxpo'ħun

¹⁵ Nidugekyu nmagu'uk'ajtam di'ibats ja yam muut n'ittu, mdukniğáħudu ja Dioskajxy. MayDios xy'anumudu nmagu'uktujk'ajtam. Wa'an ja Dios mgunu'ħudu nidugekyuty miidsaty.

Neky Di'ibü Paablü Tyuknigajx Ja Filemón

¹ Ëj Paablü. Tsimsdyunaabyuts mat kots ngajxwa'xy ja Jesukristü 'yayuk. Ëj esü nmügu'uk'ajtüm Timotee nduknigáxtüdsü tyädü neky mij, mämüduumbü, mügu'uk Filemón, ² es yü Jesukristü myüduumbüty di'ibü naymyujküdüp mä mdüjk, éxtüm nmügu'uk'ajtüm Apyü esü Arkipü, di'ibü müüt nmüdu'unüm ja Jesukristü. ³ Wa'an ja Dios Teety esü Nindsün'ajtüm Jesukristü mgunu'xüdü nidügekyü miüdsüty, es mmo'oyüdü ja agujk'ajt jotkujk'ajtün.

Filemongü tsojokün esü myübüjkün

⁴ Kots ngajxta'aky, dü'üñümts njä'aygyüda'aky ja Dios mijtskyüjxm, ⁵ mat kots tü nmüdooy wi'ix xymyübeky ja Nindsün'ajtüm Jesús es ko xytsyeky pünüty Diosü jya'a'ajtypy. ⁶ N'amdeebüts ja Dios es dü'üñüm x'üxtä'ayüt wi'ixü jä'ay xytyuknijáwüdüt ja di'ibü nmübüjküm, esü dü'ün xywyinmüdooda'ayüt tügekyü ja oy'ajtün di'ibü nmüdajtüm ja'agyüjxm ko ti'igyü n'ijtüm müdü Kristü. ⁷ Jotkujkats es xondáküts mat ja mdsojkün, ja'a ko mat mij mügu'ugítü, ja Diosü jya'ayüty tü 'yagujk jyotkujküdü.

Paablü ja Filemón t'amdooy ja may'ajtün mat ja Onesimükyüjxm

⁸ Paaty müdü tyäädü, oy éxtümü Jesukristü 'yapóstülü xypyátpüts es nduk'ana'amüt di'ibü mdünüp, ⁹ njamünü'xtä'agaampy tsojküngyüjxm. Ëj Paablü, müjja'ayñüts es tyámüts ndsimsdyünü mat kots nmüdüñ ja Jesukristü, ¹⁰ n'amdeepy tu'ugü may'ajtün mat yü'ügyüjxm Onésimü, di'ibüts üj nmüdajtypy éxtümdsü n'u'ungün, ja'a ko üjts ja'a tü ndukmübeky ja Kristü ko oj xykyu'ixy yäa mäts ndsimsdyünü.

¹¹ Tüüyüp yü Onésimü ni ti tu'unün mgamooyü, per tyam mdü'unxüdübü net yajxón, éxtümts üj tü xymyüdüñ ja yam. ¹² Nduknigajxümbijtypy jatügok, oyxyüp jyädü'un'ajtrü éxtümdsü ngü'üm jotün. Pes axajü yajxón. ¹³ Ëj tüüxyüpts njajünä'añ esxyüp 'yakwe'emy mat üj, esxyüp xymyüdüñüts mä mij mjapaadyüty määnümts n'aktsimsdyünü mat yü'ügyüjxm kots ngajxwa'xy ja oybyü ayuk. ¹⁴ Per kyajts njatyimtseky es xyjatyimpudüküdüts pün kyaj mij mjünä'añ. Ndsejpyüts esüts xypyüdüküt mat mij ja mgü'amdsojkün, paaty kyajts n'ak'yajwü'amüya'añ ja Onésimü ja yam. ¹⁵ Wa'anü da Onésimü oj mmastu'udyüty waanü tiempü, es

tyam xymyadátat winu xuu winu tiempu, ¹⁶ kyaj ñakydyu'unuty éxtam tu'ugu ja'ay juybyu, tyam du'un waanu oy éxtam tu'ugu mugu'uk di'ibu njantsytsyejpy. Uj njantsytsyejpyats byeen, per mij mbátap es xytsyókut waanu ni'igu, kyajnum éxtamu ja'ay juybyu, per waanu oy éxtam tu'ugu mugu'uk di'ibu jemyñum t'axaju Nindsun'ajtam.

¹⁷ Paaty mugu'ugitu Filemón, pan xy'axkajrats éxtam mij mmmaduumbu ma yu Nindsun'ajtam Jesukristu, tunu may'ajtan, axaju Onésimu éxtam jyawu uj ku'um xy'axajuts. ¹⁸ Pan tu oynu'unu mmdugóyuty, o pan jaa wi'ix tsoo xymyujuy xymyugwéntaty, tukkabajtkuts uj mij. ¹⁹ Uj Paablu, tyadu nja'ayuts mudusu ngu'am letru: Ujts ngubátap. Oy jyambaadaty uj mij ndukjamyetsy ko xymyuni'xy'ajtrats uj mij mudu mgu'am jiky'ajtan, mut ko ujtsu du'un di'ibu mduknija'aju ja Jesukristu ñitsokun. ²⁰ Mugu'ugitu, tunu tyadu may'ajtan di'ibu n'amdeepy nbajktseepy mut ja Nindsun'ajtam Jesukristukyujxm, es du'unuts xyajxonda'agut. Tun éxtam tukka'ax'ajtam ma Kristu.

²¹ Nnijayu mut ko ndukmu'awdajtupts ko mgyudyúnur, es nnija'abuts ko mdúnur waanu ni'igu kadiinum di'ibu yam n'amdeepy. ²² Nandu'un n'amdoy es xy'axkúkaduts ja njajttákn, mut ko njajp'ijxypyats ko mut yu'ugyujxmu m'amdo'o mbajktso'onaty miidsuty, Diósuts xymyo'oyur esuts n'awa'atspudsámut es najx ngu'ixtu.

Kajxpo'xun

²³ MayDiósuk jyuna'añ ja Epafrus, yu nmadsimyjya'ayuts mut yu'ugyujxmu Jesukristu. ²⁴ Nandu'un mduknigáxudu Dioskajxy ja Markus, Aristarku, Demus esu Lukus di'ibuts xpyudujkadur ma ja tuunk.

²⁵ Wa'an miidsu Nindsun'ajtam Jesukristu mgunu'xudu.

Neky Di'ibü Yajtuknigajxtü Ja Ebreëü Ja'ayuty

Jesukristükyüjxmü Dios kyajxy

¹ Tim jékyur kanak ok es kanak naxü Dios ttukmugajxy ja kyugajxputy ja n'aptajk'ajtam, ² per naamnam xytyukmugajxam ja 'yU'unk. Yü 'yU'unk müdü Dios dyajkojy tugekyü di'ibü jaa'ajtp, es tü tmo'oy tugekyü éxtümü kyuma'añ. ³ Ja Diosü 'yU'unk yü'ü dü'ün jajp éxtümü Dios Teety, es yü'ü dü'ünü Dios nandü'ün éxtümü Dios Teety. Tugekyü di'ibü tsajpótm es yä naxwiiñ ye'epy es 'yity éxtüm t'ane'emy mat ja myak'ajtan.

Waanü müj ja Jesús küdiinam ja ánküsuty

Jesukristü yü'ü tü xyajpojpnitago'oyüm üdsajtam naxwiiñdü ja'ayuty, es óknüm ñaxwe'tsy aga'añdsyoo mä Dios Teety yajkutíky tsajpótm. ⁴ Paaty tü ttukja'ty ja Jesús tamedátat ni'igü müj'ajtan küdiinümü ánküsuty, pes tü t'axajü éxtümü kyuma'añ ja xyüü waanü müj küdiinümü ánküsuty. ⁵ Mat ko Dios ni na'a tka'anmaay ni tu'ugü anklus:

Üjts mij xyTyeety'ajtp.

Tyámats nguxü'ugut kots mij n'U'unk'áty.

Es nan kyajü Dios t'anmaay ni tu'ugü anklus:

Üjts mij xyTyeety'átur,

es mijts n'U'unk'átur.

⁶ Nandü'ün ko Dios tkaxa'añ yä naxwiiñ ja 'Yu'unk di'ibü ijtp éxtümü ka'axkópk, dü'ün jyuna'añ:

Wa'anü n'ánklusats t'awdátyuty.

⁷ Es ko Dios xytyuk'ixá'anüm wi'ixü dü'ünü 'yánklusuty, dü'ün jyuna'añ:

Dios ñaskajxur ja 'yanklus éxtümü poj, es éxtümü jünya'angun.

⁸ Per ko Dios tnimadya'aky ja 'yU'unk, dü'ün jyuna'añ:

Mij Dios, winü xüü winü tiempo ja mgutujkan 'yity,

myajkutúkar mat ja táy'ajtan.

⁹ Mat ko tü xytsyegy ja táy'ajtan es tü xy'uxtijy di'ibü axüük; paaty tü ni'igü nmo'oy ja xondakün küdiinümü mmügu'uktajkuty.

¹⁰ Es nandü'ün ja Dios t'anümü ja 'yU'unk:

Mij Windsün, tim jékyur xyajtsone'ky xyajtsondáky ja naxwiiñdü,

es mij kü'üm xyryujtáky ja tsajp.

¹¹ Yü'üjuty tugooydy'aaydyur, per mij mwü'ümur winü xüü winü tiempo.

Nidugekyu yu'ujuty 'yamujudya'ayut éxtamu wit tyiky;
 12 es du'an xy'adijmúkat éxtamu tuk wit, es xyajtugátsut,
 per mij du'ũnam m'ity éxtam m'ity,
 kyaj mjiky'ajtun kyukáxut.

13 Dios ni na'a tka'anmaay ni tu'ugu anklus:

U'ũn mats n'aga'añdsyoo,
 extu kots nbajta'agut ja mmúdsip mdekyryatka'p.

14 Ja áklusuty, ja'ajun yu'ujuty, es yajkéxy es tpujúkadut ja
 di'ibáty 'yaxajuyándup ja nitsokun.

2

Waanu ni'igu nbadu'unum ja Diosu 'yuxprijkun

1 Paaty, tim tsojkap es ni'igu nbadu'unum ja Diosu
 'yuxprijkun di'ibu nmúdo'om, kadiibu ndugo'oyum.

2 Ja xprjkan di'ibu yajmoodyu ja n'aptujk'ajtam
 ankluskyujxmuty, yu'u situy tu ya'ixy ko tyuy'ajtanuty,
 mut ko di'ibáty kyaj tkuudyuundu, tyukkumúdoó éxtam
 pyaadyuty. 3 Pes, ¿wi'ix mbaat údsajtam nyajnimaxum

pun kyaj ndu'unumu kwentu es kyaj n'axájumu tadu muj
 nitsokun? Pesu Nindsun'ajtam Jesukristu kum jawyiin
 oj tadu tkajxwa'xy, es ja 'yapóstulaty di'ibu 'yaxájudu ja
 'yuxprijkun, yu'ujuty yajtuy'ajtundujkudu. 4 Dios ya'ijxu ko
 tyuy'ajtanuty mut ko tmooy ja myuduumbaty es ttúnat kanaak
 ja muj'ajtan esu ijxwumun, es dyajwa'xy ja Espírítu Santu
 myadakun éxtam yu'u ttsejky.

Yajpajta'aky ja Jesús éxtamu ja'ay

5 Dios kyaj tu tpujta'aky ja 'yánklusuty es 'yana'amut ma yu
 jembyu naxwíñudu di'ibu itaamp. 6 Per jap tu'ugu lugaar ma
 yu Diosu jyaaybyajtun ma jyuna'añ:

Dios, ¿ti tso'ajttup ja ja'ayuty,
 ti ko xyjamyetsy es xytyuñu kwentu?

7 Tu tuk tiempu xya'amutsk'aty ja ja'ay kadiinun ja áklusuty;
 mij tu xpyujta'aky es 'yítut mut ja muj'ajtan esu windsu'kun,

8 mij tu xpyujta'aky es yu'u tniwindsun'átut tugekyu di'ibu
 ijtp.

Ko tpujtáky esu ja'ay twindsun'áttut tugekyu di'ibu ijtp, kyaj
 ti oj wye'emy di'ibu ana'amudup. Per kyajnum n'ijxum
 pun mumúdoop oytyiity tugekyu. 9 Per n'ijxum ja Jesús,

di'ibu Dios pujták waanu tiempu esu áklusuty muj 'yítut
 kadiinumu Jesús, es tyam 'yo'kunguyjxm ko 'yayooy tmúdaty
 éxtamu may'aty ja muj'ajtan esu windsu'kun, es du'an ja Dios
 myay'ajtanguyjxmu Jesús dyajnax dyajkáxut ja adsu'ux o'kun
 es nidugekyu ja'ay ttuk'oy'áttut.

10 Tugekyu di'ibu ijtp 'yity mut Dioskyujxm, es yu'uguyjxm
 tugekyu 'yity. Dios jyatsojk dyajnujxa'añ tsajpótm ja ja'ayuty

éxtam̄ 'yu'ungun, paaty tkejxy ja Jesús es 'yayówut mā 'ye'ky, mut ko dū'unu dūn ja Jesús mbaat dyajpojrunitugódyu ja ja'ayuty es dyajnitso'ogat. ¹¹ Es ja di'ibū ja'ay yajnitsékypy es ja ja'ay di'ibaty yajnitso'ogadup, ti'igyu ja Tyeety. Paaty kyaj ja Jesús ttuktsoydyūñ es jyana'anat ko tmuga'axuty, ¹² éxtam̄ jyana'añ mā ja Diosu jyaaybyajtun:

Dios, ujsats mij nduk'ixy'átup ja nmuga'axadyuts, es n'áwudats ja m'alabanzu mā mubujkratujk ñaymyúkudu.

¹³ Es nandu'un jyana'añ:

Uj nbajtákyuats ja njot n'ánamuts mā Dios.

Es nandu'un jyana'añ:

Tyaats uj, mut ja u'ungaty di'ibudsu Dios xymyooy.

¹⁴ Dū'un éxtam̄ ja'ay ja nini'x esu ne'pyñ tmudattu, nandu'un ja Jesús 'yijty éxtam̄ ja'ayuty, es mut ko 'ye'ky tkutujkanju'ty di'ibū yajja'ay'o'kp, ja'a njana'anum ja mājku'ugópk, ¹⁵ es dū'un dyajnitso'oktat di'ibū tsyu'kudup ja o'kun mabaat jyiky'attu éxtam̄ tuumbu juubyun. ¹⁶ Pes ja Jesús kyaj myiñ es tpudúkuyáñ ja ánkusaty, yu'u sitayu ja Abraanu tyuamp 'yaadsaty. ¹⁷ Es paadyu Dios trujtáky éxtam̄ naxwíñudu ja'ayuty es dū'un tra'ayówut ja ja'ay ko Dios tmadūñ, es dū'un, éxtam̄ teedywyindsungópk tuda'akypyu, trujta'agat ja windsu'kun es ja ja'ay yajpojrunama'xat. ¹⁸ Es mut ko Jesús ku'am tu 'yayoy ko ja mājku'u jyayajpekytyunánu, paaty mbaat tyam tpudúkudu nandu'un nidugekyu di'ibáty ja ka'oybyu tsyejpy es pyekytyúnat.

3

Waanu muj ja Jesús kudiinam ja Moisés

¹ Mūgu'ugítuty, Diosu jya'ayuty, pánuty ja Dios woojudu, puja'taktu mjot mwinma'añ tugekyu mā Jesús, apóstalu es teedywyindsungópk di'ibū ngajxwa'xum mā ja ja'ayuty.

² Pesu Jesús kyuydyuun tugekyu di'ibū Dios tuk'ana'amu ttúnat, dū'un éxtam̄ Moisés nandu'un tkuydyuūñ ko Dios pyujtáky es tnigopk'átat nidugekyu ja Diosu jya'ayuty. ³ Peru Jesús pákup ni'igū windsu'kun kudiinamu Moisés, dū'un éxtam̄ di'ibū kyejpy tu'ugu tujk pákup ni'igū windsu'kun kudiinam ja tujk di'ibū tu tkojy. ⁴ Tugekyu tujk, tam di'ibū yajkójup. Nandu'un jajtru dū'unu Dios di'ibū yajkoj nu'un tugekyu jyaajuty.

⁵ Moisés, éxtam̄ tu'ugu mēduumbu, yu'u sitay myuduun yajxónu Dios mā ja Diosu jya'ayuty, es t'awa'anu tii ja Dios kyajxaampy óknam. ⁶ Peru Kristu, éxtam̄ Diosu 'yU'unk, tyiimpy ja oybyu mā Diosu jya'ayuty, es udsajtam̄ dū'un xyja'ay'ajtam̄ pūn n'akmubujkam̄ yu'u es amumdu'uk jot n'awijxum di'ibū xytukwándakum.

Po'xtákn mā Dios

⁷ Paaty jyuna'añ ja Espírítu Santu mā ja Salmu neky:

Pun mmūdoodap tyam ja Diosu 'yayuk,

⁸ katu m'aā mjot xyryujta'aktu juun,

éxtam 'yadutstu ja m'aptujkuty ko tnibudu'ktu ja Dios es twinmā'añ'ijxtu jam muj ittum.

⁹ Es ja Dios jyunañ:

Oy miidsudyu m'aptujk tja'ijxtu justyikxy jumujt di'ibats nduun mā ja muj it,

xywyinmā'añ'ijxtats ja'a.

¹⁰ Paadyuts n'ajku mut yu'ujuty, es njunañuts:

“Du'ñam tadu ja'ayuty wiink tu'ujum yo'oydyap mā jyot wyinmā'añ,

es kyaj tu tpaduna'andu ja nnu'u ndu'ujats.”

¹¹ Paadyuts oj nwanđa'aky madsu n'aku,

esats njunañ: “Ni nā'a taaduty kyatákuđut madsu nbo'xtákn.”

¹² Paaty miits mugu'ugítuty, naygywentu'átudu kudiibu ni tu'uk miits tkamátut ja jyot wyinmā'añ axuuk es t'uxtíjudu Nindsun'ajtum Dios. ¹³ Ni'igu bom bom mnay'uwi mnaygyajxwíjudeť nixim niyam, éxtam ja Diosu 'yayuk jyuna'añ “tyam”, es kudiibu ja pojpu mwin'uunudeť es myajju'unxudeť ja mjot mwinmā'añuty. ¹⁴ Mut ko mady Kristu nbátam ja oy'ajtan, yu'uyu ko Dios nmadu'unum mabaat njiky'ajtam, du'ñam nmabujkam éxtam ko oj nmabujkso'onumu Kristu.

¹⁵ Yu'u 'yandijpy ja Diosu jyaaybyajtan mā du'un jyuna'añ:

Pun mmūdoogujkudap ja Diosu 'yayuk tyam,

katu juun xymyadattu mjot mwinmā'añuty éxtam 'yadutstu ja di'ibáty ñibudu'ktu Dios.

¹⁶ ¿Es pánudyu du'ny tyadu 'yandijpy ja di'ibáty myūdoodu es tudsip'ajttu Dios? Ja'a du'unuty nidugekyu di'ibu natyu Moisés tu dyajpudsúmdu mā Ejiptu ñax.

¹⁷ ¿Es pánudyu Dios yajjot'ambujk justyikxy jumujt? Ja'a du'unuty di'ibáty pekytyuundu es 'yo'ktaadyu jam muj ittum. ¹⁸ ¿Es pánudyu Dios tyuknibujtáku es twandaky es kyaj tyákuđut mā Diosu pyo'xtákn? Ja'a du'un di'ibu kyaj tmūmūdoodu Dios.

¹⁹ Es mut yu'u Dios xytyuk'ijxum ko kyaj oj mbaat tyákuđu ja'agyujxm ko kyaj myubujkudu.

4

¹ Paaty naygywentu'ajtam, ja'a ko tyambaadu Dios xywandákum es mbaat ndujkam mā yu'u pyo'xtákn, éxkam miidsuty nidu'uk mgatákuđu jap, ² mut ko yajtukmugajxum uđsajtam nandu'un ja oybyu ayuk, du'un éxtam ja'ajuty; per ni w'ix kyatu'unxudu ko tūdoodu, mut ko kyaj tmabujktu di'ibu Dios wandákuđu. ³ Per uđsajtam, di'ibáty nmabujkam,

tujkum mā Diosu pyo'xtákn; per di'ibáty kyaj tmabujktu, du'an yu'ujuty éxtum ja Dios jyunáñ:

Ajkupts mat yu'ujuty, es tuts nwanđa'aky ko ni na'a taaduty kytákdut mādsu nbo'xtákn.

Du'an jyunáñ oy tjatuundaay tugekyu ko oj dyajkojy ja naxwíñudu, ⁴ mat ko mā ja Diosu jyaaybyajtun tmadya'aky mā ja myujxutujk xubū:

Ko tyuunk ttuundaay, kyumjuxtujk xubū oj pye'xy.

⁵ Mā jatuk peky ja Diosu jyaaybyajtun jyuná'añ:

Kyaj tyákdut mādsu nbo'xtákn.

⁶ Yu'u xytyukjaygyujkum ko naaguty 'yaktukya'andunum mā tadu po'xtákn. Púnuty jawyiin ya'awa'anudu ja oybyu ayuk kyajyum oj tyákdū, ja'agyujxm ko tkamumdoodu. ⁷ Paaty ja Dios trujtáky tu'ugu jembyu tiempu, éxtum ja Diosu 'yayuk jyuná'añ “tyam”, éxtumu Davit waanu óknūm tmadyaky mā ja Diosu jyaaybyajtun:

Pun mmudoogujkudup ja Diosu 'yayuk tyam, katu juun xymudattu mjot mwinmá'añuty.

⁸ Pes, kooxyup ja Joswee oj dyajnajxtu ja israelítuty es dyajtákuxyup mā yu Diosu pyo'xtákn, kyajxyup ja Dios oj tnigajxy ja wiinkru tiempu. ⁹ Paaty njaygyujkum ko je'euyum wye'emyñum pujke'eky tu'ugu po'xtákn mā pyo'xtat ja Diosu jya'ayuty; ¹⁰ es di'ibu tu tyujkūn mā tyadu po'xtákn es tam pyo'xnu, tu ja tyuunk ttuunda'ay, du'an éxtum ja Dios pye'xy ko tyuunk ttuundaay. ¹¹ Pes n'okjottugo'oyum es ndujkum mā yu tadu po'xtákn, kudiibu ni tu'uk tkapanujxtat di'ibáty kyaj tmabujktu Dios.

¹² Ja'a ko yu Dios ja 'yayuk myudajtypy ja muk'ajtun es ja'agyujxm jyaaty ja jiky'ajtun. Tyuktujkdyaapy mā ni tu'ugu espaadu di'ibu majtsku 'yaa mbaat kytáku, tujkup mā ti ja ja'ay wyinmaaydyup o tsojktup, yajniuxe'kyru nidugekyu ja ja'ayu jya'ay'ajtun. ¹³ Dios ñija'adyaapy tugekyu di'ibu ijtr. Mat ja Dios, kyaj ti 'yity ayu'udsyu, tugekyu 'yity iix nide'xy mā yu'u di'ibu koonum ndukkudukya'anum ja ngwentu'ajtam.

Jesukristu teedywyindsungopk'ajtp

¹⁴ Es nandu'an nmudajtam yu ndeedywyindsungopk'ajtam jam tsajpótm. Yu'u du'an ja Jesús, Diosu 'yU'unk, di'ibu tu ñujxnu tsajpótm. Paadyu du'an n'aktimmubujkum ja Dios mat winu njot'ajtam. ¹⁵ Pes yu ndeedywyindsungopk'ajtam yajxón tnijawu yu n'ayo'on'ajt njotmay'ajtam es ko tyugoy'aty ja nmujaa'ajtam, mat ko Jesús ku'am tmamadaky ja ayo'on jotmay ko ja mójku'u jyayajpekytyunánu, éxtum adsajtam nandu'an nyajnajxum. ¹⁶ Paaty n'okninujxum ja Dios mā yajkutiky, mat ko nnija'am ko yu'u xymyo'oya'anum ja

pa'ayo'on, es myay'ajtungyujxm xpyudakuya'anum ma
udsajtum xytyugoy'ajtxum.

5

¹ Ya naxwiiñ yu teedywyindsungópkaty yajtukwijtstútp
ma yu ja'ayuty, es yajtuknikajxpéty éxtum ja ja'ayuty ja
kyudunaabyu ma Dios, es tmay'at twindsu'ugut ja Dios
mut ja'agyujxm ja ja'ayudyu pyojpu. ² Es komu tadu
teedywyindsungópkaty pojpu ja'ayuty nandu'un, mbaat
tmudaty ja pa'ayo'on mut ja tsuudujkuty es di'ibu tuundugooy
kajxtugooodyur, ³ paaty koonum tmo'oyut ja Dios ja
windsu'kun mut ja'agyujxmu kyumambojpu, nandu'un mut
ja'agyujxmu ja'ayudyu pyojpu.

⁴ Ni pán mbaat kyanaybyujta'agyuty ku'um éxtumu teedy-
wyindsungópk, Dios yu'u du'un di'ibu wyin'ijxpy di'ibu
yajtukyaampy ma tyadu tuunk, du'un éxtum jékuyur twin'ijxy
ja Arón. ⁵ Es nan ni yu Kristu kyanaybyujtaku ku'um éxtumu
teedywyindsungópk, Dios yu'u du'un di'ibu pyujtak ja Kristu,
éxtum jyunañ ma jyaabyajtan:

Ujts mij xyTyeety'ajtp.

Tyamats ngu'ugut kots mij n'U'unk'áty.

⁶ Es nandu'un jaabyéty 'yity jatuk peky:

Mijtsu du'un mdeety'ajtp winu xuu winu tiempu,

du'un éxtumu Melkisedek.

⁷ Ko tyadu Jesús jyiky'ajty ya naxwiiñ, net kyajxtáky es
mak jynny, es t'amdooy tpujktsooy ja Dios di'ibu mbaat
kyutiky es kyaj ja Jesús ttuknáxut ja o'kun. Amadoonajxu
Dios ja'agyujxm ko tmamdooy. ⁸ Es oy jyaDios'u'unguty,
jyajt tmamdoowut ja Tyeety ja'agyujxm ko 'yayooy; ⁹ es
ko ttuundaay tugekyu di'ibu Dios tsyejpy, ja'agyujxm
dyajnutséky winu xuu winu tiempu nidugekyu di'ibáty
nandu'un mamdooyur, ¹⁰ es ja Dios tu pyujta'agyuty
teedywyindsungópk, du'un éxtumu Melkisedek.

Kujotmay ko nmastútum ja mubujkun

¹¹ Taanum may di'ibats n'aktukjagyukyaampy, per tsip
es ndukni'ixudut miidsuty, mut ko tu mjumbittu kujuun.

¹² Taaxyur miidsuty mjaya'axpujknú ma wiinkpáty, mut ko
tu jyajknú ma miits xy'axájudu Jesús; per mdagoy'ajtxudur
pán mduk'axpúkadur jatugok jemy ja tuj'ajtan di'ibu kyaj
tsyíraty ma Diosu 'yayuk. Pes miidsuty du'un m'ak'ittu
éxtumu maxu'ungun di'ibu kyaj mbaat tje'xy ja kudu'utspu,
tsyojktur pán yajtsi'idsudur. ¹³ ¿Es wil'ix mbaat tu'ugu
maxu'ungu'unk di'ibu tsi'tsp nduk'axpujknú ja jiky'ajtanu
oybyu es di'ibu axuuk? Kyaj mbaat tjagyuku, ¿kudii? ¹⁴ Esu
tadu je'xyu tu'utspu, yu'u je'eyu taadu pán myudajtypy ja tyuts;

es nandu'un ja xprajkunu tsippe, yu'u jyaygyujkar je'eyu ja ja'ay di'ibu mbaat tmawinma'añbyaaty yu oybyu esu axuukpu.

6

¹ Nyajtu'uyo'oyam ja Diosu 'yayuk koonam oy nnija'am di'ibu Dios tsyejpy. Kyaj natim ja'ayam ndu'un ngajxam di'ibu tu nyajtukni'ijxam ko Kristu nmubajktso'onam, ja'a ko tárnam may di'ibu yajnijawyaamp. Kyaj ja'ayam jatugok ndu'un ngajxam wi'ix tseky ko ja'ay tmatstu'uty ja axuk jiky'ajtun es kyaj jajpaadut ja ayo'on winu xuu winu tiempu, ko yajmubéky ja Dios, ² ko ja'ay yajmubéty, ko ja'ay yajku'unixajy, ko ja o'kpu jyikyryáktut es yajpayo'oydyut, tam di'ibu yajmo'oydyur ja ayo'on winu xuu winu tiempu es tam di'ibu yajmo'oydyur ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ³ Ndu'unumu du'un pan junaambu Dios.

⁴ Ja ja'ayty di'ibu tu tnijáwudu ja Diosu jya'a, di'ibu tu t'axájudu ja Diosu myadaku, di'ibu tu ja Espiritu Santu tmadatu, ⁵ di'ibu tu t'ixtu ko oy ja Diosu 'yayuk es ja muk'ajtun di'ibu miimp kudakp, ⁶ ko du'ambu ja'ay pyekykya'adu es jatugok jyiky'attu axuuk éxtam 'yijty jyiky'attu, kyaj 'yok'o'oyanu es jatugok jyumbítut ma Dios. Du'un tpaaty éxtamxyur ja Diosu 'yU'unk jatugok dyajkruuzpáttu esu Diosu jya'a yajnixi'iky yajtukxi'iky. ⁷ Pes yu'u du'un éxtamu kam di'ibu 'yuktatsypy ja nuu tuu. Panu tyadu kam yajwindiipy ja pyajta'aky di'ibu yajtuunur, Dios kunu'xadur; ⁸ per pan je'eyu 'yapyñbyudsemy, kyaj tsyobaaty. Tyadu kam tim tsojk yajkajxpoka'añ es yajnino'oga'añ.

N'awijx njajp'ijxam di'ibu ti'igyu xya'ijtun

⁹ Oyats miidsadyu du'un njanija'ayubudu, magu'ugítaty, ndukma'awdajtupts ko kyaj miits xymyastu'uttu ja Kristu es kyaj xy'uxtijtut ja nitsokun di'ibu yu'u yajkypy. ¹⁰ Dios tyiimpy éxtam pyaadyaty; kyaj tja'aydyagóyut di'ibu miidsaty oy mduundur. Dios jyamyátsur ko miits xya'ijxudu mdsojkan mat ja jya'ayaty, mat ko xypyudajkudu es du'añum xy'aktimpudákudu. ¹¹ Ndsejpyats es miits nidu'uk nidu'uk xy'aktimmadúndut ja Dios mat winu m'aá mjot mabaat mjiky'attu, es du'un xypyaattut ja oy'ajtun di'ibu m'awíxtur. ¹² Kyajts ndseky mjumbítut nuux, ni'igu xypyanyjxtut ja tyu'unanaty ja di'ibu myaduundur ja Dios madu ma'xtujkan, es du'un t'axájudu ja kyuma'añ di'ibu Dios oj twanda'aky.

¹³ Es du'un jyajty mat ja Abraan. Dios wandaku es jynáñ ko tkuydyuna'añ. Pes kom kyaj 'yity ni pan di'ibu ni'igu tmadaty ja maj'ajtun panxyur maat tpaajta'aky ja wandakan, ta Dios ñajjyananu ku'am. ¹⁴ Du'un jynáñ: "Tay'ajtun ko njantsykyunu'xaampy es nmo'oyaampy ja

mduamp m'aats tugoymyay. Ƨj Dios, nwandákyryuts.”
 15 Abraan myubujk ja Dios ma'xtujkun muut, paaty t'axajm
 di'ibu Dios tukniwandaka.

16 Ko ja ja'ayaty tmo'oya'andu ja mak'ajtun esu tay'ajtun
 di'ibu kyajxtup, net tmo'oydyu ja mak'ajtun mat ko
 dyajtestiigu'áty di'ibu muju kyutujkun, es jyuna'andu: “iPor
 tsyos!”, es du'un dyajtydyukudu ja myadya'aky. 17 Paadyu
 Dios nandu'un tmooy ja mak'ajtun ja wyandakun ko jyunañ
 ko kyudyunup di'ibu wyandak. Es du'un ttuuñ es ttuk'ixtat
 ja di'ibáty kyumayaampy ko kyaj tkakudyunut tugekyu
 di'ibu wyandak, kyudyunaambyu'u. 18 Kyaj mbaadu
 Dios 'yanda'aky. Yu'u tu xumyo'oyum yu wyandakun
 mat ja tay'ajtun. Yu'u du'un xyajjotkujkam nidagekyu
 udsajtam di'ibáty ninajxudup es ñitso'ogut, es du'un ja Dios tu
 xumyo'oyum es nmudajtam tay'ajtun ko ndujkam tsajpótm es
 n'ijtam mat yu'u. 19 Ja awijx jajp'ijxun di'ibu nmudajtam, ja'a
 ti'igyu ya'ijtypy ja njot'ajt nwinma'añ'ajtam éxtam ja pujxn
 di'ibu ja barku wyo'on'ijtypy mejuñóty es kyaj ma ñejxu ja
 barku. Du'un udsajtam n'ijtam éxtamxyup nnajxum ma ja
 muj tsajptajku 'yadyudyuk es n'ijtam mudu Dios ma Waanu
 Wa'ats It Wa'ats Lugaar. 20 Jap oj tyuku ja Jesús es ja nu'u tu'u
 xya'awátsxum, esu du'un jyajty es 'yitat teedywyindsungórk
 winu xuu winu tiempu, du'un éxtamu Melkisedek.

7

Du'unu Jesús tyeety'áty éxtamu Melkisedek

1 Tyadu Melkisedek, Salem ryey ijty es teety di'ibu myuduun
 ja Diosu Tsajpótmudu. Ko Abraan jyumbijty ma oj tu tsiyptuñ
 naty ma tu tmamada'aky ja réyaty, tyadu Melkisedek tso'oñ
 es oj tñajp'yo'oy ja Abraan, es tkuni'xy. 2 Netu Abraan tmooy
 ja Melkisedek tuk peky di'ibu wa'x majk peky di'ibu naty
 tu tpujku ja réyaty ma tsiyptuuñ. Yu xyuu Melkisedek ja'a
 'yandiipy “Rey Tu'ajtanduumbu”, es nandu'un “Salem ryey”
 ja'a 'yandiipy “Rey Di'ibu Yajtsipwa'xp.” 3 Yu Diosu jyaay-
 byajtan kyaj xtyukmumadyakum púnu dun ijty tyaak'ajtypy
 es tyeety'ajtypy, es púnu du'un ijty 'yapteety'ajttup; ni xyky-
 atukmumadyakum ko myiñ jyajty es ni xykya'anma'ayum ko
 tu 'yeeky. Ma tyaadu tugekyu du'un kyaxe'eky éxtam ja Diosu
 'yU'unk, es teety'ajtpum winu xuu winu tiempu.

4 Pes, jaygyukudu wi'ix jyantsymyjudyu tyadu Melkisedek.
 Yu n'apteety'ajtam Abraan tmooy tuk peky di'ibu wa'x majk
 peky di'ibu naty tu tpujku ja réyaty ma tsiyptuuñ. 5 Du'un ja
 Moisesu 'yana'amun jyuna'añ ko ja teedyaty di'ibu yu Leví
 tyuamp 'yaadsaty, yu'u yajmo'oydyup tuk peky ko wya'xy
 majk peky ja myu'israelitu ja'ayaty ja pyujta'agyaty, oyuu

tyaãduty nandu'un jyayu'ujuty ja Abraãnu tyuamp 'yaãdsuty. ⁶ Peru Melkisedek, oy kyayu'udyu Levi tyuamp 'yaats, yajmooy tuk peky di'ibu majk peky wa'x ma ja Abraãn, di'ibu naty tu t'axaju ja Diosu wyãndakun, esu Melkisedek kyunu'x ja Abraãn. ⁷ Es wa'ats yajnijáwu ko di'ibu kunu'xp, ni'igu myájuty kãdiinam di'ibu yajkunu'xp. ⁸ Yu teedyuty di'ibu yajmoodyur ja pãjta'aky, ja'ay yu'ujuty es 'yooktu; per ja Diosu jyaaybyajtun xytyukmãmadyákum ko ja Melkisedek du'un éxtam tu'uk di'ibu jiky'ajtp. ⁹ Es ko ja Abraãn oj yoxy ma ja Melkisedek, mbaat njuna'anam ko Levi es nidugékyuty ja wiingátyruu Abraãnu tyuamp 'yaãdsuty nandu'un tmoodyu ja yojxun; ¹⁰ mut ko oy jyaty'ajtanuty ko Levi kyajnumu naty myiñ jya'ty, japu naty ja Abraãn ñini'xóty es ñe'pyñóty tmdajnu di'ibu yajminaampy yajja'taampy ja Levi.

¹¹ Pun tim oy tim wa'ats ja ja'ay wye'emyxur ja Moisés 'yana'amunguyxm, kom yu ana'amun 'yawa'anur esu Levi tyuamp 'yaãdsuty teety'ajttur, ¿ti ko koonum jyaa'átut jatu'ugu teety éxtamu Melkisedek es kãdiinam éxtamu Arón? ¹² Es pun kyaj ja Arongu tyuamp 'yaats 'yokteety'ajnu, nandu'un tsyékyuty es tyugátsut ja ana'amun di'ibu junaãamp punaty teety'áttur. ¹³ Ja Jesukristu, di'ibu tyadu Diosu 'yayuk 'yandijpy es tyeety'átut, kyaj yu'u ja Levi ttuamp'áty t'aats'átyuty, 'yutsu taadu tyuamp 'yaats, tuk pekyru ja Israelu tyuamp 'yaats di'ibu ni na'a jya'ay kyateety'áty éxtam ja Moisesu 'yana'amun jyuna'añ. ¹⁴ Yajnijá'ap wa'ats ko ja Nindsun'ajtum jam pyudseemy ma Judaa tyuamp 'yaats, es kyaj ja Moisés du'un tnigajxy ko jam pyudsámut ja teety ma Judaa tyuamp 'yaats.

¹⁵ Ni'igu wa'ats yajjaygyúku di'ibuts tu nnigajxy ko jyaa'átut ja wiinkru teety éxtamu Melkisedek, ¹⁶ tu'ugu teety di'ibu kutujkun myudajtypy es tyeety'átut winu xuu winu tiempu, es kyaj ana'amunguyxm di'ibu junaãamp ránu tyuamp 'yaats tyeety'átut. ¹⁷ Tyaadu du'un jyunañ ja Dios:

Mijtsu du'un teety winu xuu winu tiempu,
du'un éxtamu Melkisedek.

¹⁸ Paaty ja Moisesu 'yana'amun kyutugooy ko muk'ajtan tkamadáty es kyatúñ, ¹⁹ ja'a ko Moisesu 'yana'amun ni tii kexy ka'pxy wa'ats oj tkayajwe'emy, per ni'igu waanu muj tyam di'ibu njajp'ijxum, es yu'uguyxm udsajtum nmawingo'onum ja Dios.

²⁰ Dios wyãndak ko ja Jesús tyeety'átut. Ja wiink teedyuty kyaj yajnikajxpejty mudu wãndakun, ²¹ per ma situy yu Nindsun'ajtum oj tyeety'áty mudu wãndakun, mut ko ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:

Dios tu ñaywyãnda'agyuty es kyaj dyajtugátsut ja 'yayuk:

“Mijtsu du'un teety winu xuu winu tiempu,
du'un éxtamu Melkisedek.”

²² Es du'un n'ijxum ko mut ja Jesús Dios tu tpujta'aky ja kajy'átyryu di'ibu waanu oy kadiinam ja jékyubu. ²³ Ja wiinkpu teedyaty nimay 'yijty, ja'a ko 'yo'ktu es tyujkudu wiingátyryu; ²⁴ per mut ko Jesús jyiky'aty winu xuu winu tiempu, winu xuu winu tiempu tyeety'átut. ²⁵ Paadyu Jesús ku'am mbaat dyajnitokta'ay, tyam es winu xuu winu tiempu, nidagekyu di'ibu miindup ma Dios mut yu'ugyujxm ja Jesús, pesu Jesús du'uñam jyiky'aty es ñikajxtu'udut ma Dios.

²⁶ Paadyu Jesús yu'u du'un ja teedywyindsungópk di'ibu xytyugoy'ajtxam. Yu'u dun wa'ats es kyajpu pyojpu, kyaj dyu'unaty éxtamu pekytuumbu, es yajpujtáky waanu kujxm kudii tsajpótmudu. ²⁷ Ja wiinkpadyu teedywyindsungópkaty ñigutiky dyáktut bom bom ja windsu'kan, tim jawyiin mut ja kyuumbojpu es óknam madu ja'ayaty ja pyojpu; per ja Jesús tugok je'eyu mut winu xuu winu tiempu dyajky ja windsu'kan mut ja'agyujxm ja ja'ayadyu pyojpu ko wyindsu'kan'ajty ma ja kruuz. ²⁸ Ja Moisesu 'yana'amun puajtákyru éxtamu teedywyindsungópk yu pekyjya'ayaty; per óknam ja Dios tpujtáky ja wandakun esu 'yU'unk tyeedywyindsungópk'átut, di'ibu jajt oy wa'ats winu xuu winu tiempu.

8

Jesús nGudunaabyu'ajtam

¹ Di'ibu ni'igu maj di'ibuts uudsuty yam n'uu ngajxtup, ja'a ko yu Nindsun'ajtam Jesús, ndeedywyindsungopk'ajtam, 'yu'uñu tsajpótm ma Dios yajkutiky. ² Jam ja Jesús teedywyindsungopk'áty ma ja tsajptujk di'ibu Dios yajkoj tsajpótm. Ya naxwiin yu wit tsajptujk di'ibu Moisés yajkoj, yu'uy yu'u ya'agojwinnajxu tada tsajptujk di'ibu tsajpótm. ³ Nidagekyu teedywyindsungópk yajpujtáktu es tmo'oydyut ja yojxun esu windsu'kan ja Dios, paadyu Jesús koonam dyaky ja windsu'kan nandu'un. ⁴ Kooxyup ja Jesús jyaaty ya naxwiin, ni je'eyuxyup kyateety'áty, mut ko taanamu teedyaty di'ibu yajktup ja windsu'kan éxtam dyajnitutúku ja Moisesu 'yana'amun. ⁵ Peru tyadu windsu'kan, yu'uy ñikojtútun di'ibu jam tsajpótm; du'un yu'u éxtam ko Moisés dyajkoján ja wit tsajptujk, ta Dios 'yanmaayu: “Yajkoj meeru éxtam ja ijspxjtan di'ibu nduk'ijx ma Sina'ii Kopk.” ⁶ Per ja tuunk di'ibu tyiimpy ja Jesús tsajpótm, yu'u ni'igu tmudaty ja muj'ajtan kadiinam ja tuunk di'ibu pyaduundup ja Moisesu 'yana'amun, mut ko Jesús yu'u du'un nGudunaabyu'ajtam ma yu jembyu kajxy'átyryu. Tyaadu di'ibu jembyu tu 'yoyu, waanu ni'igum yu'u 'yóyaty

es ni'igu oy ja wāndakun di'ibu maut kudiinam ja Moisesu 'yana'amun.

⁷ Kooxyur yajxon tyuun ja kajxy'átyryu di'ibu jawyifur, kyajxyur tu dyajtagátsy mat ja wiinkru. ⁸ Peru Dios pyekymy-ooy ja israelitu ja'ayuty, es junañ:

Ja'taamp ja tiempu es nya'óyudats ja jembyu kajxy'átyryu mat ja israelitu ja'ayuty esu Judaa ja'ayuty.

⁹ Per kyaj dyu'unuty éxtum di'ibu jékuyur nya'uyuyuts mat ja 'yartujkuty

kots nyajpudsuumdu ma Ejiptu ñax,

éxtumu u'unkteety ko tmatsy ja 'yu'unk kyu'ugujxy es tkwentu'aty dyajtu'uyo'oy;

per yu'ujuty kyaj tkuyduundu ja kajxy'átyryu di'ibats nmadajtu,

paadyuts nmastuty.

¹⁰ Per ja'taamp ja tiempu mats uj ja n'ana'amun nbajta'agut ma yu israelitu jyot wyinma'añuty,

éxtumxyur kyuxja'ayuty nekykujxy.

Ujtsu du'un xyDyios'átur,

es yu'ujuty nja'ay'átupts.

¹¹ Kyaj ni ran najx ttukni"ixu es ni tka"anumut yu myugu'uk: "Ixy'at ja Nindsun'ajtam",

pes nidugékyuts najx xy'ixy'attu, myujja'ay myutskja'ayuty.

¹² Nma'xupts uj tugekyu di'ibu tu ttuundagóydu,

es kyajts nnakyjyamyátsat ja pyojputy.

¹³ Ko Dios juna'añ ko dya'oyuya'añ ja jembyu kajxy'átyryu, yu'u xytyuknija'am ko tu tyujknu es kyaj ñaktyuñ ja kajxy'átyryu di'ibu jékuyur o'oyu; es di'ibu jeky tu 'yijnu, tim tsojk kyutagoyánnu.

9

Naxwifudu tsajptujk esu tsajpótumdu

¹ Es ma tadu jékuybu kajxy'átyryu di'ibu Dios pyujták mat ja israelítuty, Dios tyuknipujk ja Moisés wi'ix dyajkójut ja wit tsajptujk es wi'ix ja ja'ayuty t'awdáttut ja Dios. ² Pes, du'un ja wit tsajptujk dyajtunaadyuyjukdu: Ja jawyiin aduudyikyryu ja'a txu'ajty Wa'ats It Wa'ats Lugaar. Jap 'yijty ja kandleeru es ja meesu mat ja tsajkaaky di'ibu tu yajpajta'aky windsu'knu. ³ Myumajtsk aduy uxku'p, jap 'yijty ja myumajtsk aduudyikyryu. Ja'a txu'ajty Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar.

⁴ Jap 'yijty ja ooru artal ma yajpoomjókta, es ja kaaxu ma yajpajke'ky tu'ugu ooru tu'ts mat ja je'xy di'ibu Dios yajk es txu'aty manaa. Jap nandu'un 'yijty ja Arongu tyajk di'ibu Dios yajpaj es yajtump'ajt, es ja tsadsétsy ma Dios tkuxjaay yu majkru mandamyentu. Tyadu kaaxu ñiwitsyuty jodoty es

nikajxy ak tim ooru, ⁵ es kaaxu ajup nikajxy 'yawingojnáxyuty majtsku tsajpótmuđu jiky'ajtruty di'ibu yajtjtap kerubínguty, mut ja kyakn ya'pwa'xy es dya'aniku ma ja Dios dya-
jpojpanitagooy ja ja'ayuty.

Per tyam kyajts ngajxtu'xa'añudsu tadu wit tsajptajk. ⁶ Ko ijty du'an abaadu 'yity, net ja teedyuty ijty tyákudu jap es ttundu ja tuunk di'ibu Dios tu myo'oyudu. ⁷ Per ma yu myumajtsk aduudyikyru, yu'uyu ijty tujkap ja teedywyindsungópok tágok ma tu'ukru jamajt; es ko tyaku, koonum tmnejxy ja juyujk tsajkaajm ñe'pyñ es ttukwindsu'ugm Dios mut yu'ugyujxm kyu'umbojpm es nandu'an ja ja'ay ja pyojruty. ⁸ Du'an ja Espírítu Santu xytyuknija'am ko ma tadu wit tsajptajk, kyaj ñigutíkyuty esu ja'ayuty tyákudut Dios windum. ⁹ Esu tadu wit tsajptajk yu'uyu je'eyu tu'ugm iixpajtan di'ibu yajpaduump tyamyu, es ja'a 'yandijpy ko ja windsu'kun es di'ibu ja ja'ay yojxtap, kyaj mbaat mut ja'agyujxm ja ja'ayuty wyu'amuđu wa'ats ja jyot wyinma'añuty. ¹⁰ Tugekyu tadu ana'amun yajkutijkyty ti ja ja'ay kyay 'yuuktap es ñayyajwa'adsudut, es wyitpujtut, es tpujtut ja tsyim tyexy. Du'añumu du'an yajtúnudu taadu extu ko Dios dyajtugátsut.

¹¹ Per tu myiñ ja Kristu, es tyam yu'u du'an teedywyindsungópok ma oytyim tiidyu oybyu di'ibu tu myiñ; es ma yu Kristu tyedywyindsungopk'áty tsajpótmu, yu'u waanu oy es kadiinum di'ibu naxwíñudu ja'ay yajkojtap. ¹² Es jap ja Kristu tyujku ma ja Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar, ja'a njuna'anam Dios wyindum tsajpótmu, es kyaj oj dyajnejxy ja tsiip ñe'pyñ esu tsajkaju'ungm ñe'pyñ éxtumu windsu'kun; yajnajx ja kyu'am ne'pyñ es dyajky ja windsu'kun tágok je'eyu mut winu xuu winu tiempu, es du'an oj xyajnutsókum winu xuu winu tiempu.

¹³ Ko naaguty kyawa'adsuty éxtum jyuna'añ ja Moisesu 'yana'amun, yu teedyuty tyukxijxudap ja tsiyibu ñe'pyñ es ja tooru ñe'pyñ, es mut ja terneeru jyaam di'ibu tu ñejxy windsu'kun. Du'an yajkuudyuun ja ana'amun es yajpajta'aky ja ja'ay wa'ats ma ñini'x. ¹⁴ Puñ du'an ja ja'ay nikajxy wya'atsy, waanu ni'igm ja Kristu ñe'pyñ tmudaty ja mak'ajtan es dya-jwa'adsut ja njot nwinma'añ'ajtam es nmudu'unam ja Diosu jiiikypu, ja'a ko mut yu'ugyujxm ja Espírítu Santu ja Kristu ñayyajku ma Dios es wyindsu'kun'áty, ni nu'unu axuk'ajtan.

¹⁵ Es paaty ja Jesukristu tjajpkuwa'ku mut ja 'yo'kun es dyajti'igyuya'añ ja Dios mut ja naxwíñudu ja'ayuty mut tu'ugm jembyu kajxy'átyru, es yajma'xta'ayut tugekyu ja pojpm di'ibu tu yajtún ma ja jawyiimbm kajxy'átyru. Du'an ttuun es di'ibáty ja Dios oj wyinwitsudu, t'axájudut ja kuma'añ winu xuu winu tiempu di'ibu Dios oj twanda'aky.

16 Ko yajnijáwü ko tu'ugu ja'ay 'yeeky di'ibü tü naty ja ayuk dyajwe'emy, nétnüm tyuñ ja ayuk di'ibü tü dyajwe'emy. 17 Kyaj tyuñ ja ayuk di'ibü tü dyajwe'emy pün jiky'ajtrnüm ja ja'ay, jaanüm tyuñ ko naty tü 'yo'knü. 18 Paaty mä ja jawyiimbü kajxy'átyryü, je'eyü tyuñ ko ne'pyñ tsyuñ xye'xy. 19 Ko Moisés tkajxwa'xy tugekyü ja Diosü 'yana'amün mä nidugekyü ja'ayaty, net twijtse'ky ja lanü tsaptspü es ja isopü kepy, es dyajxe'ky mä ja tsajkaju'ungü ñe'pyñ esü tsyiübü ñe'pyñ ttaam'yo'oy müť ja nüü, es ttuknixijkxy ja ana'amün neky es nandü'un nidugekyü ja ja'ayaty. 20 Net jyünáñ ja Moisés: “Tyadu ne'pyñ di'ibüts tü nxijkxy, yu'u ñikajxpejtypy ja kajxy'átyryü di'ibü Dios tü t'ane'emy es xykyudyúndüt.” 21 Moisés nandü'un müť ja ne'pyñ ttukxijkxy ja wit tsajptüjk es tugekyü di'ibü jap yajtuundüť ko Dios t'awdattü. 22 Pes ja ana'amün yajkutijkypy es jawaanü kyaj tugekyaty wyá'ats'áttüt müť ja ne'pyñ. Es pün kyaj ja ne'pyñ yajtémy yaj'yéky éxtümü windsü'kän, kyaj yajme'xy ja pojpu.

Kristü 'yayo'ongyüjxm ja peky wyá'atsy

23 Dü'un wyatsy ja wit tsajptüjk es di'ibáty jap tuump. Perü tyaadaty yu'uyü je'eyü tsajpótmüdü tsajptüjku 'yixrajtün. Paaty koonüm oj wyá'atsy ja tsajptüjk di'ibam tsajpótm müť ja windsü'kän di'ibü ni'igü tmüdaty ja müj'ajtün. 24 Paadyü Kristü kyaj oj tyükü mä tsajptüjk di'ibü ja yá naxwiñ, ja tsajptüjk di'ibü je'eyü 'yagojwinnajx'ajtypy ja tsajpótmüdü tsajptüjk. Kristü tükü tsajpótm es xykyudüna'ayüm üdsajtüm Dios windum. 25 Yü teedywyindsangópkaty tüküdüť mä ja Waanü Wa'ats It Wa'ats Lugaar jumüť jumüť es dyaktü ja windsü'kän ja ñe'pyñaty ja tsyiüvu'unk o tsajkaju'unk. Perü Kristü kyaj dü'un ñayyájkü windsü'kän kanak ok nibüdü'ük. 26 Kooxyüť 'yokdü'unaty, koonümxyüť 'ye'ky kanak ok ko ja naxwiñüdü tsyondaky es tyambaat. Per naamnum yü xüü yü tiempü di'ibü tim óknüm, ja Kristü jya'ty naxwiñ es ñayyákyaty windsü'kän je'eyü tögok müť winü xüü winü tiempü, es tjo'odsánnü ja ja'ayüdyü pyojpaty. 27 Extüm tü yajtuk'amübütaagü es nidugekyü ja'ayaty 'yoogut tögok je'eyü, net yajpayo'oydyüť, 28 nandü'un ja Kristü ñayyájkü windsü'kän tögok je'eyü es tjo'odsánnü ja ja'ayüdyü pyojpaty. Es ko myínüt myümajtsk okpü, kyaj ñakyñayyaká'añaty éxtümü windsü'kän, mináamp es tmünájxá'añ ja di'ibátyü naty tü 'yaxájudü éxtümü Yajnutsókrü es 'yawix jyüť'ixüdü.

10

1 Ja ana'amün di'ibü Moisés yajmooy, dü'un ja'a éxtümü awax di'ibü yajniğuxe'kypy wi'ix 'yity ja oy'ajtün di'ibü mi-impnüm, ja ana'amün kyaj jya'ajaty ja oy'ajtün kü'üm. Paaty

ja windsu'kun di'ibu ja'ay yajktap jumajt jumajt, kyaj mbaat ja ja'ay dyajwu'amdut oy wa'ats panaty Dios mywingoondap. ² Pes pan tuy'ajtunxyup ana'amungyujxm dyajwa'atsy ja ja'ayu pyojputy, kyajxyup t'okja'anu ja pyeky es kyajxyup t'ok'yajknu ja windsu'kun. ³ Per ja windsu'kun di'ibu ja ja'ay yajktap jumajt jumajt yajtukjamyajstap ja ja'ay ko pekyja'ay ja'ajaty, ⁴ mat ko ja tooru ne'pyñ esu tsiip ne'pyñ ni na'a mbaat tkayajjuge'eky yu pojpu.

⁵ Paaty ko myiñ ja Kristu, net t'amaay ja Dios:

Kyaj mij xytsyejky es myajtukwindsu'ugut ja juyuk esu mya-
jmo'oyut ja yojxun,

paaty mij tu xymyo'oyuts tu'ugu nini'x.

⁶ Kyaj tu xy'oyjyawu ko ja juyuk ñitoy,
ni ja di'ibu ja'ay yojxtap pekykujxm.

⁷ Tats njunañ: “Tyaats uj,

du'un éxtam jaybyety 'yity mat uj ma ja jaaybyajtun,
esats nduna'añ di'ibu mij mdsejpy.”

⁸ Jawyiin jyunañ ja Kristu ko Dios kyaj tseky es yajtuk-
windsu'ugut ja juyuk es yajtóyut ja yoxy di'ibu ja ja'ay
yajktap, oy ja Diosu naty tu tjayaky ja ana'amun di'ibu
tyuk'ane'embyu tadu windsu'kun. ⁹ Ta jyunañ: “Tyaats uj,
esats nduna'añ di'ibu mij mdsejpy.” Du'un xytyuknija'am
ko Dios yajjugeky tadu jawyiimbu maywindsu'kun es
trajkta'aky ja windsu'kun di'ibu ja Kristu yajk. ¹⁰ Xyajwátsum
ja Dios mat ko Jesukristu ttuñ di'ibu Dios tsejpy ko tuk-
windsu'ku ñini'x tugok je'eyu mat winu xuu winu tiempu.

¹¹ Nidugeky teetyujkuty bom bom trajta'aktu ja
windsu'kun nan ja'aymbu kanak ok, oy tuadu windsu'kun
ni na'a mbaat tkajo'otsy ja pojpu. ¹² Per ko Jesukristu ñayajku
tugok je'eyu éxtamu windsu'kun mat ja pojpu winu xuu winu
tiempu, net ñaxwe'tsy Dios Teety 'yaga'añdsoo. ¹³ Jam t'awixy
extu ko Dios tyukmama'agudut yu myadsiputy, ¹⁴ ja'a ko mat
yu'aguyjxmu tadu tugokpu windsu'kun dyajwe'emy tugekyu ak
oy winu xuu winu tiempu ja di'ibáty nu'uyo'oy tu'uyo'oydyup
es wa'ats jya'ttat. ¹⁵ Yu Espiritu Santu ti'igyu jyuna'añ, mat ko
jawyiin tmadya'aky:

¹⁶ Du'un jyuna'añ ja Dios:

Oknams nbajta'aguduts ja jembyu kajxy'átypyu mat ja is-
raelítuty.

Nbajta'agupts yu n'ana'amunaty ma jyótuty,
es njaaywyu'umuduts ma ja wyinma'añaty.

¹⁷ Es jatuk peky jyuna'añ:

Nina'ats ngajamyátsut ja pyojputy es ni ja 'yaxuk'ajtunaty.

¹⁸ Es ko ja pojpu du'un yajme'xy, kyaj ñakysyékyaty ja
windsu'kun esu pojpu yajma'xut.

N'okmawingo'onam ja Dios amumdu'uk jot

¹⁹ Məgu'ugítaty, mət ko y_u Kristu tteemy dyejky ja ñe'pyñ éxtam windsu'kun mət ja nbojpu'ajtəm, paaty mbaat ndujkəm amumdu'uk jot mə Dios, ²⁰ mət ko du'ən éxtam teedywyindsungóp_k ñajxy mə ja aduudyú_k es jya'ty mə Dios, nandu'unu Kristu ñayyajku windsu'kun es dya''awatsy y_u nnu'ajt ndu'ajtəm jemby_u, di'ibu xytyukpátəm ja jiky'ajtən win_u x_u win_u tiemp_u es xyajjo'oməm mə Dios. ²¹ Mət ko nmədajtəm tu'ugu teety mājpu di'ibu kyudunaary ja Diosu jya'ayuty, ²² paaty n'okmawingo'onam ja Dios amumdu'uk jot, mət ko yajxón nnija'am ko y_u njot'ajt nwinmə'añ'ajtəm t_u wyatsta'ay es kyaj ti nbekyjya'am, es ko t_u y_u nnini'x'ajtəm wyatsta'ay mət ja wa'atsp_u n_u. ²³ Min n'akmubujkəm ja Jesús amumdu'uk jot, mət ko y_u t_u t_u'ajtən tkuydyuna'añ di'ibu wyandak, ²⁴ es n'ok'axta'ayəm ja winmə'añ es nnaybyudujkəm nixim niyam es nmədajtəm waanu ni'igu tsojken es ndu'unəm di'ibu oy. ²⁵ Naaguty kyaj ñakyñaymyú_k mət ja my_u'uxp_ukraty. Kyaj n'adsátəm éxtəm y_u'ajuty, n'oknayjyotmukmo'oyəm nixim niyam, es waanu ni'igu tyam, mət ko tyimpátəp mə Jesús jyambita'añ.

²⁶ P_un njanija'am ja t_u'ajtən es n'akpekytyuun'adátəm, kyaj ñakjyaaty ja windsu'kun di'ibuxyup nyajkəm mə Dios es ja nbeky'ajtəm xytyukniwátəm, ²⁷ ja'a d_un je'ey_u mət ja tsu'k ja'ajən n'awijx njəp'ijxəm ja Diosu tyudyu'unən es ja juən di'ibu ño'kta'ayaampy ja Diosu myədsí_uraty. ²⁸ Ko p_un kyaj tməj'ixy ja Moisesu 'yana'amən, kyaj jyaa''ata'añ ja pa''ayo'on, y_u ana'amən yajkutijky_u es 'yoogət ja pojpu tuumb_u p_un jaa majtsk o təgəgə testiğ_u. ²⁹ Pes waanu ni'igu ñitúkaty ja məj t_udyu'unən di'ibu tyukta'an tyukna-jtəp ja Diosu 'yU'unk, es du'ən t'uxtijtu ja kajxy'áty_u di'ibu Dios yajnaxkadák m_udu ne'pyñ, es nandu'un kyaj tməj'ixtu ja Espiritu Santu di'ibu yajmiimpy ja Diosu tsojken mə ja ja'ayuty. ³⁰ Byeen yajxón nnija'am ko Dios jyənáñ: "Ujtsu du'ən xypatp es nbayo'oyədats, es t_u'ajtən nmo'oyədats nidu'uk nidu'ugu t_udyu'unən éxtəm pyaadyuty." Es nandu'un jyənáñ: "Pyayo'oyaampy ja Dios ja jya'ayuty." ³¹ Mək ayo'onu'k ko nga'ajəm mə ja jiiky_u Diosu tyudyu'unən.

³² Jamyatst_u ko naty Dios t_u mduknijáw_udu ja t_u'ajtən es xymyamadakt_u mət ja ma'xtujken ja məj ayo'on ko ja axuk ja'ayuty mbajudijt_udu. ³³ Naaguty miidsaty oj myajwingajx myajjajpkajxt_u es myajtúnd_u axuk ixnide'xy, es wiinkraty mbu'ayo'oju_udu di'ibu du'ən jajt_u. ³⁴ Miits mmədajtt_u ja pa''ayo'on mət ja di'ibu naty jap ijtp tsimy pujxndəgóty, es ext_u mət ja xondakən xymyamadakt_u ko mbajkx_udu di'ibu naty mmədajttəp, mət ko mnija'adəp ko tsajpót_u mmədajttəp

di'ibu waanu ni'igu 'yóyuty es ijtrám winu xuu winu tiempu.
³⁵ Pes, katú xumyastu'uttat ja mmubujkunuty, mat ko óknam ja Dios mmay'atá'anudu. ³⁶ Múdattu miidsaty ja ma'xtujkun es xytyúndat di'ibu Dios tsyejpy, es du'ún xy'axájudat di'ibu yu'u tu twanda'aky. ³⁷ Pes ja Diosu jyaaybyajtán junaamp: Wingoomp ja tiempu, tim tsojk myina'añ jatugok. Kyaj jyaka'añ.

³⁸ Di'ibu myubujkunguyxum oy wu'ump mat ja Dios, yu'u du'ún jiky'átap; per pán tu'ujubijtp, kyajts uj ja'a muut njotkujk'átat.

³⁹ Per udsajtam kyaj ndu'an'ajtam éxtam 'yadu'atsta di'ibáty tu'ujumbijttap es wyindugoydu, udsajtam nbajo'omam ja Dios, es yu'u nujx xyajnitsókum.

11

Mubujkun

¹ Ko nmubujkum ja Dios, nmudajtam ja tuy'ajtan ko yu'u xumyo'oya'anam di'ibu tu xywyandákum, es nnija'am ko Dios tyiimpy di'ibu kyajx oy nga'ijxum. ² Ja n'aptajk'ajtam ja'a situy myubujktu éxtam ja Dios 'yanmaayudu. Paadyu Dios 'yoyjya'adu.

³ Mubujkunguyxum njaygyujkum ko mat ja Diosu 'yayuk, tugekyu di'ibu ya'ijxp yajkoj jékyup mat di'ibu kyaj oj ya'ixy.

⁴ Mubujkunguyxum ja Abel twindsu'ku ja Dios mat tu'ugu windsu'kun waanu oybyu kudiinam di'ibu yajk ja 'yajtsy Kaín, paaty ja Dios trujtáky ja Abel éxtamu ja'ay di'ibu tyiimpy ja tuy'ajtan es tkupejky ja wyindsu'kun. Oy ja Abel tu jya'o'knu, du'ún ja'a éxtumxyup 'yakkajxy, ja'a ko yajmadya'aky wi'ix tmabejky.

⁵ Mubujkunguyxum ja Enoku Dios myunujxu tsajpótm jiiiky, es ni pán tkanaky'ijxy, mat ko ja Diosu naty tu myanejxyuty. Du'ún ja Diosu jyaaybyajtán tmadya'aky ko Dios jotkujk 'yity mat ja Enok kyajnamu naty tmanejxy. ⁶ Kyaj pán mbaat ttukjotkuda'aky ja Dios pán kyaj tmabeky, ja'a ko pán myuwingeempy ja Dios, koonam tmabúkat ko jyaaty ja Dios es ko kyuni'xypy di'ibáty 'yuxtaayduyup.

⁷ Ko No'ee Dios 'yawa'anu ko myina'añ ja muk tuu, mubujkunguyxum ja No'ee dyajkojy tu'ugu barku jantsy muj es tsoy'ogut yu'u mudu fyamilyu, oy naty kyakuxe'eky ko myina'añ ja tuu; es du'ún mat ko tmabejky ja Dios, ja No'ee oj wye'emy oy mat ja Dios, es dyajniguxe'ky ko pekymuut ja naxwíñudu ja'ayuty.

⁸ Mubujkunguyxum ja Abraan tmumadooy ja Dios ko ya'anmaay es pyudsúmat mā ja ñax kyajpn, es ñajxat

mā wiink nax di'ibu 'yaxajyaampy éxtamu kuma'añ, oy tkanijawu mā ñexy. ⁹ Mubujkungyujxm tsyunaay wit tugoty éxtamu jaybye'xyun mā ja naxwiñdu di'ibu naty Dios tu tyukmawandaaguty; es du'un ttuundu ja Isaa es ja Jakoob, di'ibu naty tu t'axajudu nandu'unu tadu wandakun. ¹⁰ Es Abraan tam naty t'awixy ja kajpn mut ja potsy ujxu mukpu, di'ibu Dios tyuknibujtaku es yajkoj.

¹¹ Mubujkungyujxm ja Abraan t'axaju es 'yu'unkteety'ata'añ oy naty jyamujja'ay'ajnu, esu Saaru kyaj mbaadu naty 'yu'unkmudaty, mut ko Abraan myubujk ja Dios ko kyuydyunaampy ja wyandakun; ¹² es du'unu tyadu Abraan, di'ibu oy naty jyamujja'ay'ajnu, tmudajty tugomyayu tyump 'yaadsaty, jantsy may éxtamu madsa'a tsajpótm o éxtamu pu'u jikymyejyñbyu'aa, di'ibu ni pán mbaat tkamadsyoy.

¹³ Nidugékyudyu tyadu ja'ayuty 'yo'ktu es kyajum oj t'axajudu di'ibu Dios oj tyukmawandaagudu; per mubujkungyujxm oj jagam tmuj'ijxpejty xondakun mut, es t'ajgyujkudu ko jyabye'xy'attu ya naxwiñ. ¹⁴ Pes di'ibu du'un tyuundur, ja'a yajjagyujkpu wa'ats ko 'yak'uxtaapyñam mā kyugajpn'atut. ¹⁵ Kooxup ja'a twinma'añ'attu ja ñax kyajpn mā tu tsoonda, tuuxup ñajumbijnudu; ¹⁶ per kom ja'a du'un tsojktup ja waanu oybyu kajpn, ja'a njuna'anum ja di'ibu tsajpótm, paadyu Dios kyaj ttuktsoydyuñ es jyuna'añ ko yu'u Dios jya'ay'atudu, pes tam ya'uxkujkudu tu'ugu kyajpn.

¹⁷ Ja Abraan, ko Dios 'yanmaayy es ttukwindsu'ugudut ja 'yu'unk, myumudoo ja Dios es najx dya'ooga'añ ja 'yu'unk Isaa es wyindsu'kun'atut, oy naty ja Dios tyukwandakudu ko 'yanmaayy: ¹⁸ “Yu'ugyujxmu Isaa xymudatut ja tump aats.” ¹⁹ Du'un ttuñ mut ko t'rawinmaay yajxon ko Dios mbaat dyajjikyepyéy ja Isaa. Es ja'agyujxm ko tu Abraan ttuknibujtaagu es dya'oogut ja 'yu'unk, du'unu naty éxtamxup ja Abraan t'axaju jatugok jiiky ja 'yu'unk mā naty tu t'ok'yajkpu windsu'kun.

²⁰ Mubujkungyujxm ja Isaa t'anmaay ja Jakoob esu Esa'uu ja kunu'xun di'ibu minamp. ²¹ Mubujkungyujxm ja Jakoob ko naty tyim'oogánu, tkuni'xy ja 'yókyty, Josee 'yu'unguty, es ñaygyudijyuty mā ja tyajk es t'awdaty ja Dios. ²² Mubujkungyujxm ja Josee ko naty tyim'oogánu, t'anmaay ja myuga'axuty ko Dios yajpudsama'anudu Ejiptu es yajnujxa'anudu jatugok mā ja kyum'umgajpn, es paaty ja Josee ttuk'ana'amdu yu'ujuty, t'anumudu: “Ko miits mbudsámdut yaa, myajnujxtup nandu'un ja nwaay nbajkuts.”

²³ Mubujkungyujxm ja Moisesu tyaaak tyeety yaj'ya'ku tuguk po'o ayu'udsyu, mut ko jyantsytsyujuty es kyaj ttsu'kudu es tkakuydyunut ja rey y'ana'amun. ²⁴ Mubujkungyujxm

ja Moisés ko oj ya'knũ, kyaj tkupejky es ya'andijut ko myaank'átyuty ja reyũ ñũũx. ²⁵ Waanũ ni'igũ ttsejky es axũũk yajtũũt mut ja Diosũ jya'ayuty, es kũdiinũmxyũp ko tuk tsojk pekyoty xyonda'agũt. ²⁶ Es mut ko 'yawijxyryũ naty ko ja Dios myo'oya'añũdyũ natyũ may'ajtan, paaty twinmaay ko waanũ ni'igũ 'yóyuty 'yayówũt mut yũ'ũgyũjxm ja Kristũ, kũdiinũm tmũdátũt tũgekyũ ja myũkja'ay'ajtanaty ja Ejiptũ ja'ayuty. ²⁷ Mũbũjkuũgyũjxm ja Moisés kyaj ttsũ'kũ ko 'yékyuty ja rey, es tso'on Ejiptũ; es dyaj'yo'oy ja tyu'u éxtũm jyawũ t'ixy ja Dios kũ'ũm, oy ni pũn mbaat tka'ixy ja Dios.

²⁸ Mũbũjkuũgyũjxm ja Moisés ttuũñ ja paskũ xũũ, es ttuk'ane'emy ja israelítũt es ttuknixijkxtũt ja tyũjk agaj mut ja borreegũ ñe'pyũñ, es dũ'ũn ja anklũs di'ibũ Dios kyajx es dya'oogũt ja Ejiptũ ka'axkópkũt, kyaj dya'oogũt ni tu'ugũ israelitũ ja'ayuty. ²⁹ Mũbũjkuũgyũjxm ja israelitũ ja'ayuty ttuknajxtũ ja Tsapts Jikymyejyũ éxtũm jyawũ windũ'utstũy; per ko ja Ejiptũ ja'ayuty nandũ'ũn tjatuknaxandũ, nidũgekyũ ñũũji'xtaaydyũ.

³⁰ Mũbũjkuũgyũjxm ja Jerikoo kajpn nabots kyũdaadaay ko ja israelitũ ja'ayuty tna'awdijttũ ja kajpn jũxtũjk xũũ. ³¹ Mũbũjkuũgyũjxm ja kujeñdyo'oxy Raap kyaj 'ye'ky ko kyũdaadaay ja kajpn nabots, mut ko yũ'ũ t'axajũ es dya-jjajttáky ja majtskrũ ijxtuumbũ.

³² ¿Tits n'aktimnimadya'agũt ni'igũ ja ja'ayuty di'ibũ myũbũjktũ Dios? Pes kyajtsũ tiempũ nmũdaty esũts nnimadya'agũt ja wiink ja'ayuty éxtũmũ Jedeón, Barak, Sansón, Jeftee, Davit, Samwel esũ wiingátyryũ ja Diosũ kyugajxpyty. ³³ Mũbũjkuũgyũjxm myũmadaktũ wiink naxwĩñũdũ, tyuundũ di'ibũ dũn tũy'ajtan, 'yaxájũdũ di'ibũ Diosũ naty tũ tyukmũwandaagũdũ, yajmũjk ja kaajũ 'yaa, ³⁴ yajpi'tstũ ja muj jũũn, yajtsók kũdiibũ 'yoogũt mut ja espaadũ, myũjaadũjkũ ko naty ja myũjaa kya'ity, naybyũjtákũdũ jotmũk mã tsiyptundũ, es myũmadaktũ ja myũdsip di'ibũ tso'onũp wiink naxwĩñũdũ. ³⁵ Japũ toxytyũjk di'ibũ Dios yajjikypũjxkũdũ ja 'yo'kpyty.

Perũ wiingátyryũ ja'ayuty 'yo'ktũ ayo'on jajp'ám mut ko tmũbũjktũ ja Dios, es kyaj t'ũxtijandũ ja Dios es tso'oogũt; mut ko ñija'adũbũ naty yũ'ũjuty ko dũ'ũn 'yooktũt, óknũm ja Dios nũjx yajjikypũkũdũ mut ja waanũ oybyũ jiky'ajtan.

³⁶ Naaguty yajnixík yajtukxíktũ es yajwojptũ. Wiingátyryũ yajtsiimũ kũwũũñ mut ja kadenu. ³⁷ Naaguty 'yo'ktũ kuka'atsy, wiingátyryũ 'yo'ktũ kimy mut ja espaadũ, esũ wiingátyryũ yajju'twa'xy. Naaguty jyũdittũ éxtũmũ ayoobũ ja'ayuty maayũm, yũ'ũyũ wyit'ajttũp ja borreegũ ak esũ tsiyip ak, ni ti tkamũdajttũ, pyajũdijtdũ ja ja'ay es axũũk yajtuundũ.

³⁸ Tyadu ayoobuty jyudijttu win'aamy wimbejy es jyiky'ajttu aangóty es nax jutoty. Tugekyu tyadu, Dios mæduumbuty yu'u, es pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajttadap kyaj ñitákuty es jyiky'áttat ti'igyu muut. ³⁹ Mut ko tmubujktu ja Dios, ja'agyujxm ya'oyjya'adu. Oyjyadu'unuty, ni pán nidu'uk yu'ujuty tka"axaju di'ibu Dios wyandak, ⁴⁰ mut ko Dios tu naty ttuknibajtaagu waanu oy mut udsajtam, ja'a yu'u es je'eyu mut udsajtam 'yíttat kexy ka'pxy oy es wa'ats.

12

Ayo'on ko Diosu 'yayuk kyayajmádóy

¹ Paaty ko nnija'am ko may ja ja'ay nmudajtam nbu'aay'ajtam di'ibu yajniğuxu'k ja myubujkun, n'ok'yajjugákam tugekyu di'ibu xy'adsijpam, es nmatstútam ja peky di'ibu xyajwinma'añjyo'pam, es kyaj n'anu'xum ndu'unum di'ibu Dios tsyejpy, es n'okpayu'kam muk ma tadu puu'kkijxyuk di'ibu nmudajtam winduuy.

² N'okpajtákam ja n'ijxun'ajtam ma Jesús, di'ibu yajjaa'ajtypy es yajka'pxypy ja nmubujkun'ajtam. Ayoo ja Jesús ko 'ye'ky kruuzkajxy, kyaj tmajpajtáký ja tsoydu'un, es tyam 'yu'uññ 'yuñaabyajn aga'añdsyoo ma Dios yajkutiky tsajpótm.

³ Yaj'yo'oydyu miidsuty ja mjot mwinma'añ wi'ix ja Jesús jyantsy'ayooy pojpu ja'ayuty ky'u'jótý, es kyaj m'anu'xudut es ni mgatsipka'axtat. ⁴ Pes miidsuty kyajnum m'ooktu ko xymuadsiptsoonda ja pojpu; ⁵ es tu xyja'ayduğódyu miidsuty ko Dios mjakajxwíjudu éxtamu jyaabyajtan jyuna'añ:

Nitítaty, katu xykyo'oyjyáwudu

ko ja Nindsun'ajtam mjujwijtsambítadut,

es katu xymuadsipke'exy ko mmakmagajxadut,

⁶ mut ko jyu'jwijtsambijtypy di'ibu yu'u tsyejpy,

es tyukkumdeepy nidugekyu di'ibu 'yaxájap éxtamu 'yu'unk 'yuna'k.

Du'un jyuna'añ ja Diosu jyaabyajtan. ⁷ Miits mgupáktap ja m'ayo'onuty éxtamu Diosu jyu'jwijtsambijtan, mut ko tyadu ayo'on yu'u mduk'ijxap ko Dios du'un mjarujta'agudu éxtamu 'yu'ungu. ¿Tii jaa da uná'ku'unk di'ibu kyajpu tyak tyeety jyu'jwijtsambítadu? Kyaj, ¿kadii? ⁸ Per pan ja Dios kyaj miits mju'jwijtsambítadu éxtam nidugekyu 'yu'unk, pes kyajpu dun mij m'u'unk'átadu, du'un miidsuty éxtamu paxykyuty.

⁹ Ko ijty nmutsku'unk'ajtam, yu ndaak'ajt ndeety'ajtam nmay'ajt nwindu'kam, es xyju'jwijtsambijtam, es waanu ni'igu tsyékyuty es nnydyukkudajkam yu nDeety'ajtam di'ibu tsajpótm, es du'un nmudajtam ja jiky'ajtan. ¹⁰ Yu ndaak'ajt ndeety'ajtam xyju'jwijtsambijtam éxtam yu'adyu

kyu'am winma'añ mat ko nduk'oy'ata'anam, es je'eyu xytyu'unxam waan tiempu; peru Dios xyjujwijtsambijtam es nduk'oy'ajtam es n'ijtam wa'ats éxtam yu'u, es du'un njiky'ajtam mat yu'u win xuu win tiempu. ¹¹ Tuy'ajtan ko ni tu'ugu tadyu'unun kyayajjáwu oy, ni'igu yajjáwu muk; peru di'ibu myaya'kup ja tadyu'unun, myudajttap óknamu jotkujk'ajtan mat ko jyiky'aty wa'ats.

N'okpujtákum ja njot'ajt nwinma'añ'ajtam ma Jesús

¹² Paaty, katu xymuadsipka'axtu miits yu tyadu ayo'on, es katu mdu'un'áttu éxtamu ja'ayuty di'ibu kyu'u tyeky tu 'yanu'xanu; ¹³ ittu éxtamu ja'ay di'ibu oy ye'epy, du'un xpyudákudat ja ja'ay di'ibu tekywyi'its, es 'yaguda'agut ja tyeky, es kyaj ni'igu 'yadónut.

¹⁴ Uxta'aydyu es m'íttut ti'igyu oytyim pánaty maut, es jiky'atttu tu'ugu jiky'ajtanu wa'atspu, mat ko du'unu dun je'eyu mbaat mduku tsajpótm es mjiky'áttut mat ja Dios. ¹⁵ Naymyujottugóyudu es kudiibu ni pán miits mgatugoy'ajtxudat ja Diosu myay'ajtan, es nidu'uguty mga'íttut éxtam ja ujtsu ta'ambu di'ibu pa'amduump esu mayja'ay ja pa'am ttukpaaty. ¹⁶ Exkam miidsuty nidu'uk mmu'indundu, es kyaj xpyáxtut ja Diosu myay'ajtan, éxtamu Esa'uu, di'ibu pyajxy ja ka'axkopk'ajtan es ttukwingubejky ja tojx di'ibu tugok je'eyu tyojxy. ¹⁷ Nnija'am ko óknam ja Esa'uu tja''axajuyáñ ja tyeedyu kyunu'xan, peru oj ya'xhtijy; es oy ok jyajuy jyayaxy, ni wi'ix tsoo oj mbaat tkanakyyajtagátsy éxtamu naty tu 'yadu'atsy.

¹⁸ Kyajyuu miits xymuwingoonda tu'ugu kopk di'ibu yajtoomp es di'ibu teepy, ma ja agoospu esu muk poj, ¹⁹ ma ja trompetu ya'axy, es ma ja Diosu 'yaa yo'kn. Pánaty myudoodu ja 'yaa yo'kn oj tmanu'xta'aktu es kyaj 'yokmugajxanut, ²⁰ mat ko kyaj tmamadaktu ja ana'amun ma jyna'añ ko oogup kuka'atsy yu ja'ay o oytyim di'ibu añimálaty di'ibu pajtp ma yu Sina'ii Kopk. ²¹ Nngoo jyantsyñay'adsu'kanaty éxtam di'ibu ya'ijx, éxtamu Moisés ku'am jynáñ: "Tsayiibyuts mat ja tsu'ugu."

²² Per tu miits xymuwingonda ja Syon Kopk jam Jerusalén, ja Diosu kyajpn di'ibu ijtp tsajpótm, ma 'yity kanak milu ánkusaty di'ibu naymyujkudap mat ja ijt xo'onun, ²³ ma ni-may ja Diosu 'yu'un'k 'yuna'katy di'ibu xuu ijtp jaaybyéty tsajpótm. Tu miits xymuwingonda ja Dios, di'ibu nidagekyu ja ja'ay pyaye'epy, es nan tu miits xymuwingonda ja ja'ayu jya'ajunaty di'ibu jiky'ajttu tya'ajtan maut es o'ktu, esu Dios tu pyujta'agudu ak oy ak wa'ats, ²⁴ ma Jesús, di'ibu kyudunaapy ja ja'ay ma ja jembyu kajxy'átyruu, es ma ja ne'pyñ di'ibu tu xyajwátsum es ni'igu oy tni'igaxy kudiinam ja Abelu ñe'pyñ.

25 Dios tyadyuun di'ibü kyaj ttsojktü es tkuydyündüt ja ana'amün di'ibü yajk mā yü Sina'ii Kopk. Exküm ko xky-atundü kwentü di'ibü xytyukmämadyáküm ja tsajpótmüdü. Pes waanü ni'igü mükü täydyu'unün xuryátüm pün kyaj nguydyu'unüm di'ibü xyja'anmä'ayüm tyam. 26 Mä Sina'ii Kopk ja naxwíñüdü tsuyiipy es pümiimp ko Dios tmügajxy ja israelítaty. Per tyam xytyukmämwándáküm: “Jatügóküts je'eyü nyajtsuyüya'añüts kyaj yü'ü jye'eyüdyü naxwíñüdü, nandü'un ja tsajp.” 27 Ko Dios jyünáñ “jatügok”, ja'a 'yandijpy ko tugekyü di'ibü tü dyajkojy, yajjuga'agaampy di'ibáty mbaat yi'xy, es dü'un 'yítat di'ibü kyaj mbaat yi'xy. 28 Ja it lugaar mā Dios yajkutíky, mā n'ita'anüm es kyaj ja'a yaj'íxy, wü'ümüp yü'ü winü xüü winü tiempü. Paadyü Dios nja'aygyüdáküm es n'awdajtüm éxtüm pyaadyuty, 29 müť ko yü Nindsün'ajtüm Dios, dü'un yü'ü éxtüm ja jüün di'ibü yajkutügeepy.

13

Wi'ixü Dios ttseky es njiky'ajtüm

1 Dü'añüm mnaydsyóküdüť nixim niyam éxtüm tukka'axpün. 2 Kyaj xyja'aydyügóydyüť es m'oyjya'ay'áttüt müť ja di'ibü jajttüp mā mdüjk, pes naagaty ni tkanijawü tü dyajjajtta'aktü anklüs.

3 Mjamyátstüp xykyu'íxtüdü pujxndüjk ja'ayuty, dü'un éxtümxyüp miits nandü'un m'ittü tsimý müť yü'üjuty. Pawinmaydyü nandü'un di'ibü axüük yajtuundüp müť ko tmüdüdü Kristü, dü'un éxtümxyüp miits nandü'un axüük tü myajtüdü.

4 Byeenüm miits xywyindsü'ügüdüť ja püjk ukün. Müdattu wä'áts ja püjk ukün. Müť ko Dios tyadyüünüdüp pünuty mä'induundüp es di'ibü kyaj twindsü'ügüdü ja püjk ukün.

5 Katü xy'adsoktü meeñ. Jotkujk'áttü müť di'ibü mmädajttüp, müť ko Dios tü jyüna'añ: “Ni nä'a ngana'íxüt, es ni nä'a ngamastu'udüt.” 6 Paaty amumdu'uk jot njüna'anüm: Yü Nindsün'ajtüm Dios yü'üts xypyudüjküp.

Kyajts ndsü'ügüt kots pün wi'ix xytyünä'anüt.

7 Byeen xytyimjamyátstüt wi'ix tmüdüdü ja Kristü ja ja'ayuty di'ibü miits mdük'üxpüjküdü ja Diosü 'yayuk, es mjamyátstüp wi'ix ja jyiky'ajtün kyugüjxüdü, es dü'unü düñ miits nandü'un mjiky'áttüt.

8 Extüm Jesukristü 'yijty, dü'un tyam 'yity, es dü'añüm 'yita'añ winü xüü winü tiempü. 9 Ak tim panüjxtü Kristü, es katü xypyanejxy ja wiinkpü xpüjkan di'ibü myadyáktüp tögatsy. Ni'igü oy ko nyajmüktáküm ja njot'ajt nwinmä'añ'ajtüm Dios myay'ajtangyüjxm es kyaj ja'agyüjxm

ko tii ja'ay kyaay 'yúktap windsu'kungyujxm, pes di'ibu kyaay 'yúktap kyaj ti tsooty.

¹⁰ Udsajtum nmudajtam tu'ugu artal ma yajpajta'aky ja windsu'kun, es kyaj pyaadyuty tjexat ja teetytyjk di'ibu tuundap ma ja israelitu ja'ayuty twindsu'ugudu ja Dios.

¹¹ Ja teedywyindsungópk yajnajxtap ja juyujk añimalu ñe'pyñ ma ja Waanu Wa'ats It Wa'ats Lugaar, éxtumu windsu'kun es ja ja'ayuty ja pyojpu ñiwa'adsudat, per ja juyujk añimalu ñini'xaty myunajxtap kajpnbu'am es ñitóyut.

¹² Nandu'an ja Jesús ñayyajku windsu'kun kajpnbu'am, es mat ja kyum ne'pyñ dyajwa'adsut ja naxwíñudu ja'ayadyu pyojpu.

¹³ Pes n'okpajo'omum ja Jesús kajpnbu'am, es jamu ja'ay xy'axuk'ijxum éxtumu Jesús ya'axuk'ijxy. ¹⁴ Kyaj ya nmudajtam ja nax kajpn di'ibu ijtp winu xuu winu tiempu, ja'a n'axta'ayum di'ibu miin kudakp.

¹⁵ Paaty éxtumu nwindsu'kun'ajtam, du'uñum n'ok'awdajtam ja Dios mat ja Jesukristakyujxm, es n'awdajtam ja Dios mat ja n'aa'ajtam.

¹⁶ Kyaj xyja'aydyugódyut es xytyúndat di'ibu oy esu ja'ay xpyudákudat muut di'ibu mmudajttap. Ko du'an xytyúndat, Diosu du'an mwindsu'kudap, es yu'u du'an 'yoyjya'ap.

¹⁷ Dios tu tpujta'aky naaguty es mgwentu'átudat es mya'axpákudat miidsuty éxtum ja Dios ttseky mjiky'áttat, mat ko yu'ujuty kyuyáktubu kywentu ma Dios. Mumadowdu yu'ujuty yajxon, es du'an mgwentu'átudat es mya'axpákudat xonda'aky'aa xonda'akyjyót; per pan kyaj xymyumadowdu miidsuty, jotmay'ooktap yu'ujuty es ni wi'ix tsoo kyaj du'an oy mdu'unxudat.

¹⁸ Nigajxtákudats uudsuty. Tuj'ajtanuts uj njuna'añ, kyajts tii nbekyjyáwudu es njiky'ata'anduts wa'ats éxtum ja Dios ttseky.

¹⁹ Waanu ni'iguts n'amadowdu es xymyunu'xta'aktat ja Dios esats njumbítat tsojk ma miidsuty.

Kajxpo'xun

²⁰ Ja Dios, di'ibu yajkypy ja agujk'ajt jotkujk'ajtan es dyajjikyppyeky ja Nindsun'ajtam Jesús, di'ibu ijtp éxtum ja oybyorreegu kwentu'ajtpu es ñe'pyñgyujxm oj xytyukmawu'amum ja kajxy'átypu di'ibu tuump winu xuu winu tiempu, ²¹ wa'anu Dios mmo'oyudu tugekyu di'ibu oy, es xytyúndat di'ibu tsyepu, es Jesukristakyujxm tpujta'agut ma mjot mwinma'añuty di'ibu 'yoyjya'ap. N'ok'awdajtam ja Dios, di'ibu myudajtypu ja maj'ajtan winu xuu winu tiempu. Wa'an du'anuty.

²² Mugu'ugítuty, nmunu'xtáktap tsujti'knu miidsuty es xy'axájut es xykyuydyúndat yajxon yu ngajxwíjanuts di'ibu tu nmo'oydu ma tyadu nekyu'unk. ²³ Nandu'an n'awánudu ko yu nmugu'uk'ajtam Timotee tu 'yawa'atpadsémy, es pan jajtp tsojk, najxupts muut ngu'ixtu miidsuty.

²⁴ MayDios xy'anuumudut nidagekyu di'ibáty m'awij mgajxwíjɔdɔp, es nidagekyu Diosu jya'ayuty. Nandu'an ja italyanu ja'ayuty mduknigáxɔdu Dioskajxy nidagekyu.

²⁵ Wa'an ja Dios mgunu'xɔdu nidagekyu miidsaty.

Neky Di'ibü Santya'agu Jyaay

Dios yajkypy ja wijy'ajtän

¹ Hj Santya'agu, Diosu myuduumbu esu Nindsun'ajtam Jesukristu myuduumbu. Nduknigajxtuptsu tyadu neky majmajtsk ja Israelu myaangu tyump 'yaats di'ibu oj ñajxtu tsunaabyu ma wiink naxwíñudu.

² Mugu'ugítaty, nayjyáwudu jotkujk ko myínat oytyim di'ibu ayo'onaty. ³ Pes mnija'adup miidsaty ko m'ijxmátsudu yu ayo'on ja'agyujxm ko xymyubuktü Nindsun'ajtam, miits m'ixpáktup es xymyumada'áktat oytyim di'ibu ayo'onaty. ⁴ Ja'a tsojkup es xyjáltat wi'ix oy xymyumada'áktat ja ayo'on, du'un m'íttat kexy ka'pxy éxtamu Dios ttseky, es kudii ni tii mdugoy'ajtxudat.

⁵ Pün miidsaty nidu'ugaty mdugoy'ajtxup ja wijy'ajtän, amdowdu Dios, es ja Dios mmo'oyudup; ja'a ko yu'u ñayajkypy yajxon, ni je'eyu xykya'o'om. ⁶ Es ko xy'amdówdat, koonam tsyékyuty es xy'amdówdat madu mubujkun, es kyaj xyjajpáwudat; ja'a ko di'ibu jyajpja'ap, du'un yu'u éxtam ko ja jikymyejyñ ñikapy es ja poj yajnejxyuty xidsoo yadsoo. ⁷ Di'ibu du'un éxtamu tyaadu, nanatuku ti t'awíxat mat ja Nindsun'ajtam, ⁸ mat ko tuk peky ttseky tyam, es bom dyajtagátsy ja wyinma'añ.

⁹ Ja nmugu'uk'ajtam di'ibu ayoo jottageepy, nayjyáwudup agujk jotkujk mat ko Dios yu'u pudúkudup. ¹⁰ Es ja di'ibu makja'ay, nayjyáwudup agujk jotkujk ko natyu Dios 'yamútskyuty. Ja'a ko du'un yu'u éxtamu puy di'ibu ijtp ujtsóty, kyaj jeky 'yity. ¹¹ Ko xuu pyudsemy es mak 'yañ, ni'xp ja ujts, es ja pyujy kya'ay, ta tyugoy ja tsuyj'ajtän. Du'un ja makja'ay tyagóyat ko naty ni'igu ñayyajmakja'aydya'aga'añuty.

Kyaj Dios pün dyajpekytyúñ

¹² Jotkujk ja ja'ay ko dyajnaxy ja ayo'on mat ja ma'xtujkun, es madu tyaadu mo'oyudup ja Dios ja jiky'ajtän winu xuu winu tiempu di'ibu Dios wyandak tyukmay'ata'añuty nidagekyu di'ibáty tsojkudup. ¹³ Ko pün ñayjyáwuty pyekytyuna'añ, kyaj jyuna'anat ko Dios myo'oyadyu tadu winma'añ, mat ko kyaj pün mbaat ttuñ esu Dios pyekytyúnat, es kyaj Dios ti ttuñ es ja ja'ay pyekytyúnat. ¹⁴ Ja'agyujxmu ja'ay pyekytyuna'andu ko ja 'yadsojkun ñaydyukwin'uanudu, es mat ja kyu'umdsojkun ñayyajtagóyuty. ¹⁵ Ko ja'ay tsoktu di'ibu kyaj 'yóyuty, jaa myiñ ja pojpu; es ko tyadu pojpu myujwindáknü, jaa myiinnu ja o'kun.

16 Mugu'ugítaty, katú mnaywyin'uanudu. 17 Tugekyu oybyu esu tsujpu, Dios ja'a yajkypy, di'ibu tu tpujta'aky ja jaj tu'xun tsajpótú. Dios Teety ijtramu'u éxtam 'yity, kyaj tyugatsy. 18 Tsyojkangyujxm tu xymyo'oyum yu njiky'ajtun'ajtam winu xuu winu tiempu mut ko n'axájum ja tuj'ajtanbu ayuk, es ndu'un'ajtam éxtam ja jawyiin tuump ma tugekyu di'ibu Dios yajkoj.

Mubujkun

19 Mut ko tyadu du'un nnija'am, mugu'ugítaty, miidsuty nidu'ugáty m'ittup xy'awixtat es xymyudoo'ittat di'ibu mya'awa'anudup. Es katú mnay'oojudu mut waanu tii, es kyaj mnayyajot'ambúkadut mut waanu tii. 20 Mut ko yu ja'ayuty di'ibu ajkup, kyaj du'un ttuñ ja Diosu tsyojkan. 21 Paaty mastu'uttu tugekyu di'ibu kyaj 'yoyuty es ja axuk winma'añ di'ibu mujwindujkup ya naxwiñ, es axájudu tuda'akytyi'knu yu kajxwíjun di'ibu Dios tu tpujta'aky mjodoty mwinma'añoty. Mut ko tadu kajxwíjun myudajtypy ja muk'ajtan es dyajnitso'ogadu m'anmaja'an.

22 Paaty kuydyundu éxtam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan; katú je'eyu xymyudoo'ittu. Mut ko pun je'eyu xymyudoo'ittu es kyaj xykyuydyundu, ku'am mnaywyin'uanudu miidsuty. 23 Di'ibu je'eyu tmudoo'ity ja Diosu jyaaybyajtan es kyaj tkuydyuñ, 24 du'un yu'u éxtamu ja'ay ko tku'ixu ijxnóty ja wyiin jyujp, es ko ñejxy wiink tsoo, kyaj tnakyjyamyetsy wi'ix 'yixuty. 25 Per ja ja'ayuty di'ibu kyaj tja'aydyugóy di'ibu myudeepy, es ti'igyu tpujta'aky ja wyinma'añ wi'ix ja tim oybyu ana'amun jyuna'añ di'ibu yajwu'ump awa'atstúm, es du'ñam tpaduñ yu ana'amun, kunu'xudup ja Dios.

26 Per pun nayjya'ap ko twindsu'ugu Dios, es nugoo ñanigajxy ñakuxkajxy, naywyin'u'unup ku'am es ni ti tkatsooty di'ibu 'yandijpy twindsu'ugu Dios. 27 Di'ibu oy 'yawdajtypy ja Dios, pyudujkup ja ke'egyu'unguty esu ku'ekytyo'oxyuty ko 'yayow jyottugooodyu, es kyaj ñayya'axuhguty mut ja naxwiñudu winma'añ.

2

Ayoobu ja'ay esu mukja'ay, ti'igyu nnaydsyojkm

1 Mugu'ugítaty di'ibu myubujkup ja Nindsun'ajtam Jesukristu di'ibu ni'igu myudajtypy ja muj'ajtan, kyaj xywyin'ixtat ja ja'ay ni tu'uk es jatuk. 2 N'okpujtakam ko myiñ ma miits mnaymyúkudu tu'ugu mukja'ay di'ibu oyu wyit ñijam es mut ja kyujjits ak ooru, es myiña net tu'ugu ayoobu ja'ay mut ja wyit ñijam patsy patsy, 3 es pun miits m'axájudup yajxon ja di'ibu oy xyoxy, es xy'anuumudut: "U'uñ yaa ma tyadu oybyu uñaaybyajn", per ja ayoobu ja'ay xy'anuumudut: "Mij tanu jap",

o “U'uñ yaa naxkujxy”,⁴ mada taada xya'ixyaty ko xytsyoktu ja makja'ay es xy'uxtijtu ja ayooba ja'ayaty. Ko xytyunda du'an mat ko m'adsoktu, mbekytuunda du'an.

⁵ Madowda mugu'ugituty es jaygyukada tyada. Yu ay-oobutukaty di'ibu ijttap ya naxwiiñ, yu'u du'an ja Dios tu wyin'ixada es ni'igu ja mabujkun tmudattut es t'axajudut extama kyuma'añaty es jyiky'atut tsajpótm mat ja Dios, mat ko Diosu du'an tu twanda'aky tmo'oya'añ panaty tsojkudap; ⁶ per miits mduktsoyduunda ja ayooba ja'ayaty, mat ko xymyay'at xywyindsu'ugada di'ibu makja'ayaty. ¿Ti kyaj yu makja'ayaty yu'u du'an di'ibu mwijts mbo'tudap es mni'uunudu kumdattagoty? ⁷ ¿Ti kyaj yu'ujuty di'ibu kyajxpáttap ja tsujti'knubu xyuu ja Nindsun'ajtam Jesús di'ibu mja'a'ajtudap?

⁸ Oy du'an xytyuñ pan mguydyimpy ja Diosu 'yana'amun di'ibu ni'igu myujuty ma jyaaybyajtan: “Mdsokap ja mmadujkra'ajaty extam mij ku'm mnaydsyékuty.” ⁹ Es pan miits mwin'ijttap panaty mdsokándap, taada du'an mat mbekykya'ay Dios windum mat ko kyaj xykyudyuñ yu 'yana'amun. ¹⁰ Ko tu'ugu ja'ay tkuyduñ tugekyu ja Diosu 'yana'amun, per mat tu'uk je'eyu tyugoy, pekyjya'ay yu'u, du'an extamxyap tugekyu ja ana'amun tu tkakuyduñ. ¹¹ Ja'a ko Dios jyunáñ: “Katu xyajtugóy ja pajk úkunu wyindsu'kun”, jyunáñ nandu'an: “Katu myajja'ay'eeky.” Es du'an, oy xykyayajtugóy ja pajk úkunu wyindsu'kun, per pan tu myajja'ay'eeky, kyaj xykyudyuñ ja Diosu 'yana'amun. ¹² Paaty miidsaty kajx madya'aktu es jiky'attu extam di'ibu yajnikajxtútr ma ja Diosu 'yana'amun di'ibu xy'awa'anam wi'ix kyaj n'ijtam pekyoty. ¹³ Pes di'ibu kyaj tu tmudaty ja pa'ayo'on mat ja wiingátypu, nandu'an kyajpu Dios pya'ayowa'añaty; per di'ibu tu tmudaty ja pa'ayo'on mat ja myugu'uguty, ni ti tkajppawaya'añ ja xuu ko ja ja'ay jajpayo'oydyat, mat ko Dios pya'ayowa'añaty nandu'an.

Kyaj ti tsooty ja mabujkun pan kyaj ti oy yajtuñ

¹⁴ Mugu'ugituty, ¿wi'ix tyuñ ko ja'ay jyunaañ ko myubejkyu ja Dios, per kyaj ti oy ttuñ? ¿Tii mbaada tada myubujkun ttuknitse'egyú? ¹⁵ N'okpajtakam, pan nidu'ugu nmumabujkra'ajtam tmudaty ja wyit ñijam ya'ayow ya'ama'at es tyugoy'ajtxaty ja kya'ay 'yukun, ¹⁶ es miidsaty nidu'uk xy'anuumat: “Nujx mada Dios, mugu'uk, es wa'an yu'u mmo'oyaty di'ibu mij mdugoy'ajtxap”, es pan kyaj ti pudujkun xymyo'oy, ¿ti oy'ajtan taada? ¹⁷ Nandu'an jajtru dudu tyada di'ibu je'eyu tmadya'aky'aty ko tmabeky es kyaj dyajniguxe'eky ma jyiky'aty, kyaj tyuñ di'ibu myubejkyu.

18 Wa'anu da nandu'un naaguty jyuuna'añ: "Mij mmubejkyry ja Dios, per uj ndiimbyuts ja oybyu." Ujts n'adsowup: "Weenu, tuk'ijxkats mij ko xymyubeky ja Dios es kyaj xytyuñ ja oybyu, es uj mij nduk'ixup mat ja oybyu ndu'ununuts ko nmubejkyryuts ja Dios." 19 Mij mmubejkyry ko tu'uk je'eyu Dios. Oyu du'un ko xymyubeky; per nandu'unu mäjku'uduik tmbaktu ko jyamuty ja Dios, es extu tsaynydyup mat ja tsu'ugu. 20 ¿Tii kyajnum xy'oktimjaygyukunu mij kujun, ko kyaj tyuñ ja mabujkun pan kyaj ti yajtúñ? 21 ¿Wi'ix xy'ixy ko ja n'apteety'ajtam Abraan oj wye'emy oy mat ja Dios? Ja'agyujxm oy wye'emy mat ja Dios ko dyajnejxy ja 'yu'unk Isaa es tjatukwindsu'uguyáñ ja Dios. 22 Tu xy'ixy ko Abraan dya'ijxu ko Dios tmbajky es ja'agyujxm tmmudooy ja Dios, es di'ibu tyuun oj dyajka'pxy ja myubujkun. 23 Es du'un yajkyudyuñ éxtam jyuuna'añ ma ja Diosu jyaabyajtun: "Abraan myubujk ja Dios, paadyu Abraan oy wye'emy mat ja Dios", es ja Abraan yajtijy Diosu myutnaumyaayubn.

24 ¿Tu xy'ixyu? Oy nwu'umam mat ja Dios ko nmamdo'om ja Dios es kyaj jye'eyaty ko njana'anam ko nmabujkam. 25 Nandu'un mat ja kujeñdyo'oxy Raap. Ja'a oy oj wye'emy mat ja Dios ja'agyujxm di'ibu tyuun, mat ko t'axaju es dyu'tsy ja ni-majtskpu israelitu di'ibu ijxtuundup, es tpuujk es dyajkéky ma ja myadsipun. 26 Es du'un xytyuk'ijxam éxtam ja nini'x di'ibu tugoy'ajtxup ja 'yanmaja'an, o'kpu yu'u, es nandu'un yu nmabujkun 'yity éxtamu o'kpu, pan kyaj ndu'unam ja oybyu.

3

Ya'an

1 Mugu'ugítaty, oyu du'un ko kyaj may miits mnaybyjta'agudu ya'uxpajkpaty ma ja mabujkpatujk ñaymyúku. Mnija'adup ko di'ibu nya'uxpajkam, yu'u waanu ni'igu pyayo'oyaampy ja Dios pan kyaj oy nguydyu'unam. 2 Nidugekyu nbekytyu'unam; per pan jaa pan kyaj kyajxtugóy, yu'u du'un sitay jiky'ajtp tuj'ajtan maut es nandu'un mbaat t'ane'emy tugekyu ñini'x. 3 Es éxtam ko tu'ugu juyujk nduk'aja'anu'kam ja frenu, ja'a du'un es xymyamdo'om es mbaat n'ana'amam tugekyu ñini'x. 4 Ixtu nandu'un ma yu barku. Oy jyamajjatyaty esu mak poj jayajnajxa'añaty oytyim maaty, per di'ibu 'yane'empy tyuknidijup es dyajnajxat ma tjantsytyim'yajnajxa'añ mat tu'ugu mutsk kepyu'unk di'ibu xyu'ajjypy timón. 5 Nandu'un jajtpe du'un mat ja ja'ayaty ja ya'an. Mutsku'u, per naymyajpajtakup ko kyajxy. Nnija'am yajxon ko tu'ugu janya'angu'unk ño'kta'ayup ja tun kopku mäjajjatyru. 6 Es yu ya'an yu'u du'un éxtamu tadu janya'angu'unk, extu mbaat dyajtugóy ja jot

winma'añ tugekyu ja'agujxm di'ibu kyajxypy. Du'un ja ya'an éxtam tu'ugu jumbajk di'ibu tu tyoy ayoodaknóty, es óknun dyajtoybyéky oytyim na'ajaty, es du'un dyajtagooydya'ay tugekyu ja ja'ayu jyiky'ajtun.

⁷ Yu ja'ayuty mbaat dyaj'yujy nidugekyu kanak naxu añimal, éxtamu joon, tsá'añ, es di'ibu jikymyejyñóty tsunaaydyur, es tu dun dyaj'yujy; ⁸ per ni pán mbaat tkayaj'yujy ja ya'an, mut ko yu'u du'un éxtamu awa'andsa'añ ja xuwat di'ibu extu ya'o'kp es ni na'a kyape'xy. ⁹ Es mut ja nya'an'ajtam n'awdajtam ja Dios Teety, es nan mut yu'u n'amdo'om ko Dios tkajxpókat ja ja'ayuty di'ibu Dios tu dyajkojy ko ñayya"agojwinnajxu. ¹⁰ Es nan ma n'aa'ajtam pyudsemy majtsk nax ja ayuk, yu ogyajxy esu axuk kajxy. Mangu'ugítaty, jkajy 'yóyuty ndu'unumu du'un! ¹¹ ¿Mbaat yu pa'ak nuu esu ta'am nuu tuk náxyuty pyudsemy ma tu'ugu nuu myuxy?, ¹² o ¿mbaat tu'ugu oliivus kepy tyuamp'áty tsabox limu, o ja muuxy'aats tyuamp'áty pox? Nan kyaj mbaat myuxy ja pa'ak nuu ma myuxy ja ta'am nuu.

Wijy'ajtun di'ibu Dios yajkypy

¹³ Pán nidu'uguty miits nayjya'ap kuwiyj es kuduy'ajtun, wa'an dya'íxyuty mut ja oybyu jiky'ajtun es mut ja yuunk'ajt naxypy'ajtun di'ibu miimp ma ja wijy'ajtun. ¹⁴ Per pán du'uñumu du'un miits xuyaywinnaxujáwudu es je'eyu k'u'm xytyuk'oy'ata'andu, katu mdimjuna'andu ko mij mguwiyj'áttu, mut ko andakun yu'u es kyaj tyuy'ajtanuty. ¹⁵ Pesu tyadu du'umbu kuwiyj'át, kyaj yu'u dyaky ja Dios. Yu'u wyinma'añ'ajttur ja naxwíñudu ja'ayuty, es myiñ ma yu majku'ugórk. ¹⁶ Mut ko ma ja'ay tnyaywinnaxujawu es je'eyu kyumdsojkun dyajtuna'andu, jaa nandu'un myiñ ja aku esu tsip, es tugekyu axuk'ajtun; ¹⁷ per ja di'ibu myudajttur ja wijy'ajtun di'ibu tso'omp ma Dios, tim jayajp'ajtp tmudattu ja jiky'ajtun wa'atspu, kyaj tsyiptjkaty, oyjya'ay, tuda'aky, ajiky amagu'uk, myudajttur ja pa'ayo'on, es tyiimpy ja oybyu. ¹⁸ Pánuty tyuundur esu ja'ay tsuunudu jotkujk, ja'agujxm mayjya'ay tsuunudat t'y'ajtun muut.

4

Myudsip'ajttur ja Dios pánuty tsojktur ja naxwíñudu winma'añ

¹ ¿Ma ja tsip tsyooñ ko ak miits mnayyajjot'ambákudu es mdsiptundu nixim niyam? Pes di'ibu du'un mya"adútsudur, yu'u tadu m'axuk winma'añ ko ak miits mnayyajmujpudsumañudu.

² Mdsojktur oytyiity di'ibu kyaj xumyudattu, es kyaj xypyaattu; myajja'ay'o'ktur es naywyinnaxu xyjáwudu

ko ja'ay ti tmudaty, per kyaj ni wi'ix tsoo xykyapaattu es xymudattut di'ibu mdsojktap. Mdsiptuun mdsipkajxtap. Kyaj xymudattu di'ibu mdsojktap mut ko kyaj xy'amdoj ja Dios; ³ es pun m'amdoodap, kyaj mmo'oyudu mut ko xymudattu axuk winma'añ es mut ko je'eyu xyajtuna'andu ma mgu'umdsojkun.

⁴ Miits, ja'ayuty di'ibu Dios myastuttap, kyaj xyñijawudu ko pun naymyaayap mut di'ibu ijtp ya naxwiiñ, kyajp ja Dios ttsoktu. Pünuty tsojktap es ñaymyaya'anudu mut di'ibu ijtp ya naxwiiñ, myudsip'ajttap ja Dios. ⁵ Pes kyaj ñanugoobuty ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ ko yu ja'ajun di'ibu Dios tu tpujta'aky es 'yítut ma udsajtam, yu'u tsyejpy es udsajtam je'eyu xyja'a'ajtam. ⁶ Peru Dios xuryudujkam ni'igu mudu myay'ajtan. Paaty jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan: "Dios 'yuxtijpy di'ibu muj kujxmup, per pyudujkup myay'ajtangyujxm di'ibu yuunk náxuryuty." ⁷ Paaty naygyuyákuu ti'igyu ma Dios. Katu xykyupaktu ja mujku'ugórk, net miits mguga'agudat. ⁸ Mawingondu Dios, es yu'u nandu'un mmawingonudap miidsuty.

Yajwa'atstu mgu'u esu mjot mwinma'añ, miidsuty, pojpu ja'ayuty es di'ibáty 'yaduunmukándap du'un di'ibu Dios tsyejpy, es nandu'un ja naxwiiñudu winma'añ. ⁹ Ya'ixudu ko tya'ajtan mjotmay'eeky mut ja mbojputy. May tajtu es jáwudu. Yajtagátstu mxik mxo'onan mut ja mju'uy myaxun, esu mxondakun yajtagátstu mudu m'amay mjotmay. ¹⁰ Amutsk'attu ma Dios, es yu'u mbujta'agudap muj.

Kyaj nnibi'tskajxum ja nmugu'uk'ajtam

¹¹ Mugu'ugítuty, katu mnayñi'ow mnayñiyaaxudu nixim niyam. Di'ibu ñi'o'o ñiyáxup ja myugu'uk es tnibi'tskajxu, du'un ja'a éxtumu ja'ay di'ibu junaamp ko kyaj tugekyu ja Diosu 'yana'amun tyuñ. Es pun mjunaamp ko tam ja Diosu 'yana'amun di'ibu kyaj tyuñ, kyaj mij xykyuydyuñ ja ana'amun, du'un mij éxtumu ana'ambun di'ibu junaamp ti oy es ti ka'oy. ¹² Peru Diosu du'un je'eyu di'ibu yajk ja ana'amun, es nan yu'u du'un mbaat xytyukkumado'om, es nan yu'u mbaat xyajnitsókum es xyajkutugo'oyum; ¿per mbánu dun mij ko xyñibi'tskajxu ja mmugu'uguty?

Kyaj yajnijáwu ti miimp kudakp

¹³ Okmadowdu miidsuty di'ibu junándap: "Bom o juxtum njo'omum wiink kajpn, es jap n'ijtam ndo'k nyajkum tuk jumajt, es du'un nganarajtam ja maymyeeñ." ¹⁴ Peru ni je'eyu xykyanijáwudu ti miin mgudáxup aya bom! Pes yu ja'ayuty ja jyiky'ajtan du'un éxtumu nima'aju'unk, waanu 'yity es tuk pojnu tyugoodya'ay. ¹⁵ Di'ibu oy es njuna'anum yu'u tyaadu:

“Punu Dios tseyjpy es xy'akmo'oyum ja njiky'ajtan'ajtam, ndu'unum xi'idu ya'adu.” ¹⁶ Per ko mij mjuna'andu xytyuna'andu xi'idu ya'adu aya bom, mgawindsu'kubu du'unu Dios, mut ko je'eyu mnayyajmuj mnayyajkujxmuty. Es ko nmuj ngu'jxmum, pekytyu'unumu du'un. ¹⁷ Ja'a pan ñija'ap tünat ja oybyu es kyaj tuñ, pekytyuump yu'u.

5

Kajxwíjün mut ja mukja'ay

¹ Madowdu tyadu, miits mukja'aydujkyty. Ju'uy ya'axtu mut ko myiñ ja ayo'on di'ibu mjantsyya'ayowanudur. ² Di'ibu mmadajjt mjaygyajptur, du'un yu'u Dios wyindum éxtum ti tugekyu wyindugoodya'ay, es éxtumu wit di'ibu ja ajkxytsyik tu tsyu'tsujtta'ayuty. ³ Yu m'ooru meeñ es yu mblatu meeñ tu tyowadya'ay, esu tyadu tow yu'u yajniguxu'ugur ko kyaj yajxon tu mduñ mut ja mmeeñ, es yu'u du'un éxtum ja janya'ank di'ibu myajtóyudur. Tu xyñikoombát xyñipujkpattu maymyeeñ ma tadu xu di'ibu tim óknam. ⁴ Per ja maju'uñ di'ibu mgamoodyu ja mduumbuty di'ibu yajmujktu ja mbajta'aky, ja'agyujxm ja tuumbu mni'uunudu, es myudoodaay ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtypy. ⁵ Ya naxwiñ miidsuty tu mjiky'attu es tu mnaymyo'oyudu jotkujk'ajtan, es tu m'uts mjotkuda'aktu, éxtum ja ja'ay dyajni'xu ja tsajkaa di'ibu ya'oogaampy. ⁶ Miidsuty tu xyñiwaambáttu nanatuku. Yu'u jyiky'attu tu'y'ajtan muut, es xya'o'ktu, es kyaj ñaygyuwanu.

Ma'xtujkun esu kajxtákan

⁷ Mugu'ugítuty, ma'xtúktu miits extu ko myínut ja Nindsun'ajtam. Tu xy'ixtu wi'ix ja naymyuduunubu ja'ay t'awixtu ja oybyu pyajta'aky. Mut ja ma'xtujkun t'awixtu ja potn es myínut ja nuu tuu. ⁸ Paaty nandu'un miidsuty ma'xtúktu es ti'igyu mwinma'añ xypyajta'aktut ma Kristu, mut ko tuu dun tim wingoomp ma myina'añ ja Nindsun'ajtam. ⁹ Mugu'ugítuty, kadii mnayñi'uunudu nixim niyam, es kadibbu myajpayo'oydyut, ja'a ko Dios di'ibu pojpu pyaye'epy, taa ja'a. ¹⁰ Mugu'ugítuty, jamyatstu Diosu kyugajxpu es pujta'aktu éxtumu ixpajtan wi'ix tmudunaay ja ayo'on esu ma'xtujkun tmudajttu. ¹¹ Pes udsajtam njuna'anum ko jotkujk yu'ujuty di'ibáty tu tmamada'aktu ja ayo'on. Tu xymudowdu ja Jopu mya'xtujkun, es xyñiáwudu wi'ix ja Nindsun'ajtam óknam oj myo'oyuty ja jotkujk'ajtan, mut ko jyantsypya'ayoy yu Nindsun'ajtam.

¹² Mugu'ugítuty, di'ibu tim jajp'am, katu xyajtestiigu'áttu yu tsajp, ni yu naxwiñudu es ni ja wiinkpu. Nik oy ko mjuna'andut “oy” di'ibu oy, es “kyaj” di'ibu kyaj, kadibbu Dios mdukkumadówdut.

13 Pɛn ja pán 'yayoy jyottugoy, wa'an tkajxta'aky; es pɛn ja pán jyotkujk'áty, wa'an t'uy ja alabanzu. 14 Pɛn ja pán pyékyuty, wa'an twoy ja mǝjja'aydyujk di'ibu tuundɛp mǝ mǝbujkputujk ñaymyúkudu, es tnigajxtaagut ja puma'ay, es mat ja Nindsun'ajtɛm Jesukristu xyuugyujxm ttukjaaxut waanu aseytu oliivu. 15 Es pɛn mmǝbujktɛp ko Dios tɛnɛt éxtɛm mgajxta'aktɛ, yɛ puma'ay aguda'agɛp; es pɛn pekytyuun, Dios ma'xudɛp ja pyojpɛ. 16 Paaty pɛn miidsaty tɛ xyuudugoydyɛ wiinkpɛty, mɛmayats nidu'uk nidu'uk, es pɛjksów ja ma'xun. Nayñigajxtaagudu nixim niyam es m'aguda'aktɛ. Ko kyajxtáky tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tɛy'ajtɛn mɛut, yɛ kyajxtákɛn myudajtypy ni'igu ja mɛk'ajtɛn. 17 Okwinmaydyɛ ko ja Diosu kyugajxpɛ Eliisu dɛ'un ijty jya'ay'áty éxtɛm ɛdsajtɛm. Ja'a amumdu'uk jot kyajxtáky es kadiibu tyu'ujat, es kyaj tyuuy tɛgɛk jumajt jakujm. 18 Ko jatɛgok kyajxtáky, nétnɛm tyuuy jatɛgok, es oj wyindyɛ ja pɛjta'aky.

19 Mɛgu'ugítuty, pɛn miidsaty nidu'uk myudu'udageepy ja tɛy'ajtɛn esu wiinkpɛ ja'ay tyuknijɛmbítuty, 20 nijáwudu miits ko yɛ di'ibu tɛ ja pojpe ja'ay ttukmastu'uty ja ñɛ'u tyu'u ja axuukpɛ, es ttuknijɛmbity ja nɛ'u tu'u di'ibu Dios xytyukni'ijxɛm, tadu dɛ'ɛmbɛ ja'ay tyiimpy es tso'ogut mǝ ja o'kɛn, es yɛ'ugyujxm ja ja'ay yajtuknima'xɛt may ja pyeky.

Myutu'ukru Neku Di'ibu Peedru Jyaay

1 Ɔj Peedru, Jesukristu 'yapóstulu, ja'a njuna'anum ko tu xykyéxyuts. Nduknigajxtuptsu tyadu neky di'ibátyaty kyaj ñaky'ittu ma yu Israelu ñaxwíñudu, es tsyuanudu oymyaaty ma yu ñaxwíñudu: Pontu, Galasyu, Kapadosyu, Asyu esu Bitiñu. ² Dios Teety mwin'ijxudu éxtumu jawyiin tnija'aju es ttuknibajtaku. Espírítu Santu myuk'ajtungyujxm myajpujtaktu Diosu jya'ay, esu du'un xymyumdówdut ja Dios es mwa'atstat mat ja Jesukristu ñe'pyñ. Wa'an ja Dios ni'igu mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtan.

“N'ok'awdajtam ja Dios”

³ N'ok'awdajtam ja Dios, Nindsun'ajtam Jesukristu Tyeety, di'ibu tu xytsyojkum es xypya'ayo'om es xyajmi'in xyajajtam jemy es xytyuk'awijxum ja jiky'ajtan di'ibu winu xuu winu tiempu, ja'a ko ja Nindsun'ajtam Jesukristu jyikypyejky jatugok. ⁴ Paaty udsajtam n'awijx njup'ijxum ko Dios xymyo'oya'anum ja kuma'añ di'ibu puje'eky ya'ijtypy tsajpótm, di'ibu kyaj mbaat kyutugoy, ni mbaat kya'axuuu es ni mbaat kyani'xy éxtumu puju o aay ujtsun. ⁵ Ja'a ko xymyubaktu Dios, yu'u nguwa'anudap mat ja myuk'ajtan maanum xy'awixtu ja tiempu ma yu'u dya'ixa'añty ja ñitsokun, di'ibu myudajtypy puje'eky koonum myínat ja tiempu di'ibu tim óknun.

⁶ Paaty miits mjantsy'it mjantsyxyonda, oy daa kanak peky ayo'on jotmay xyjapaadaambudu je'eyu waanu tiempu. ⁷ Ja'a ko miidsu mmubujkanaty, du'un éxtum ja oorú di'ibu ya'ijxmatqaamp mudu juun es ya'ixut pun oy du'un. Ja mubujkan di'ibu myamadakypy ko ya'ijxmátsy, waanu ni'igu tsobaaty kadiinun ja oorú di'ibu kujx najxp, es du'un miidsudu mmubujkanaty ko du'un ya'ijxmátsut, mbaadudap miidsaty ja muj'ajtan es ja windsu'kan es myajnigajxut oy ko Jesukristu myínat.

⁸ Oy xykya'ixtu ja Jesukristu, mdsojktap miidsaty ja'a; es oy yu'u xykya'ixtu, mmubujktap miidsaty yu'u es mjantsyxyonda'aktu éxtum kyaj yajpaaty ja ayuk wi'ix mbaat yajkajxpudsémy, ⁹ mat ko xyajpuudu'aktu ja puja'taky di'ibu ma ja mmubujkanaty, ja'a njuna'anum, m'axájudap ja m'anmaja'anu ñitsokun.

¹⁰ Yu tyadu nitsokun ja'a di'ibu Diosu kyugajxraty 'yuxpujktu es trayo'oydu, es yu'ujuty junandu ko Dios mmo'oya'anudu ja kunu'xun. ¹¹ Yu Diosu kyugajxraty jyanijawuyandu na'a du'unu tyadu es wi'ixu du'un jyata'añ. Es ja Kristu Jya'ajun

yu'u naty ijtp mut yu'ujuty, es tyuknija'aju es koonum yu Kristu tmamada'agut ja ayo'on jawyiin es oknum t'axajut yu myuj'ajtun. ¹² Peru Dios tyuknija'adu ja kyugajxputy ko yu tyadu kajxwijn kyaj myut'yu'u'attu, ja'a es udsajtam nduk'oy'ajtam. Miidsuty tu xymyudowdu tyadu oybyu ayuk di'ibu tu m'anu'umxudu mut ja myuk'ajtanu Espiritu Santu di'ibu tso'on tsajpotm, es extu yu anklusuty jyanijawyandu tyadu.

Wa'ats njiky'ajtam

¹³ Paaty, miidsuty nidugekyuty, naybyjta'agudu wijy es pe'typy, es ya'oyudu yajxonu mjiky'ajtan. Awixtu mut winu mjot ja kunu'xun di'ibu m'axajuyandup ko Jesukristu myinat jatugok. ¹⁴ Extamu u'unk unakuty di'ibu madoodup, mamadowdu miidsuty yajxon ja Dios. Katu mjiky'attu mut ja axuk adsojkan di'ibu mmudajttu ko naty kyajnam xyñijawudu wi'ix ja Dios ttseky es njiky'ajtam. ¹⁵ Jiky'attu wa'ats, ja'a ko Dios di'ibu tu mwin'ijxudu, wa'adsu'u; ¹⁶ tyadu du'un kyajxypy ja Dios ma jyaaybyajtan: "M'ittap miidsuty wa'ats, mut kots uj nwa'adsuty."

¹⁷ Ja'a ko xyTyeety'attu ja Dios, di'ibu pyaye'epy nidu'uk nidu'uk, es kyaj wyin'ixy wyingexyuty, naam m'akjiky'ajtpnam naxwiin, m'akjiky'attap es xymyudowdu ja Dios, es xywyindsu'ugudut. ¹⁸ Mnija'adup extam tkabejty tkumadooy ja Dios es dyajtso'ogut ma tadu axuukpu jiky'ajtan di'ibu xytyukmanikakum ja n'aptajk'ajtam. Pes ja Dios kyaj tkabejty ja nnitsokun'ajtam mut ja platu meen ooruu meen di'ibu najxp; ¹⁹ jantsy tsooxu Dios mgujuuyudu es mnitso'oktat ko mbojpu tkabejty mudu Jesukristu ñe'pyñ di'ibu tyukwindsu'ku extam tu'ugu borreegu di'ibu ni tii tkamudaty ja axuk'ajtan. ²⁰ Jekyup ja Diosu du'un ttuknibajtaku kyajnamu naty dyajkojy ja naxwiinudu, per tyam ma tyadu xuu tiempu ko yu naxwiinudu kyuxannu, tu kyuxe'eky miits m'oy'ajtanguyaxmuty. ²¹ Es Jesukristakyajxm xymyubuktu Dios, di'ibu yajjikyppyjku ma 'ye'ky es tu tmo'oy ni'igu ja muj'ajtan, es du'un nmabujkam ja Dios es n'ajot'ajtam.

²² Es mut ko tu xymyudowdu ja tuj'ajtan, tu xyajwa'atstu m'anmaja'an es mut winu mjot mnaydsyokudut nixim niyam, extam jyawu mduka'ax'attu. ²³ Pesu myajmiin myajjajtudu jemy mut yu'ugyaxm ja Diosu 'yayuk di'ibu ijtp winu xuu winu tiempu; kyaj dyu'unuty extam ja jiky'ajtan di'ibu kujxp najxp, di'ibu m'axajudu ko mmiin m'ajttu naxwiin, ²⁴ mut ko xytyuknija'am ja Diosu jyaaybyajtan ko jyuna'añ: Du'un ja ja'ayuty extam ja aay ujtsan, es ja myuj'ajtanuty extam ja aay ujtsu pyujyuan. Tutsu ja aay ujts es ja pyujy kya'ay;

²⁵ peru Dios 'yayuk, ijttuup wina xuu wina tiempu. Esu tyadu ayuk ja'a ñigajxyry ja nitsokun di'ibu tu myaj-tukmudowdu.

2

¹ Paaty miidsuty, mastu'uttu tugekyu axuk'ajtun. Kyaj pan xywyin'uundut. Katu nan nugoobu je'eyu m'akjana'andu ko xymyubaktu Dios, mya'ixudubu du'un mut ja mgu'am jiky'ajtun, es katu xyñawyinnaxujawudu mut tii. Mastu'uttu tugekyu pi'tskajxy.

² Extamu maxu'ungu'unguty jantsy tsi'idsaamp, du'un miidsuty nandu'un xytsyoktat ja Diosu 'yayuk, es du'un xymyuaak xymyubatut ja Diosu ñu'u tyu'u es xymyadatut ja nitsokun, ³ mut ko tu xyñijawudu ko Nindsun'ajtam jyantsy'oyuty mut udsajtam.

Du'un ja Kristu extamu tsaa jiikypyu

⁴ N'okmwingo'onam udsajtam ja Jesus. Yu naxwiñudu ja'ayuty tu 'yuxtjudu, peru Dios jyantsyseyjpy es tu twin'ixy, es dyajtun extamu tsaa jiikypyu ma potsy uyx. ⁵ Xyajtu'unam udsajtam nandu'un extam ja tsaa jiikypyu, di'ibu muut ja potsy dyajpety ma Dios tsyunuya'añ. Ma tadu tsunaaydyakn, ja Jesukristu tu xpyujtakum extamu teetytyjkaty, wa'ats ja'ay, es nwindu'kam ja Dios, es n'awdajtam mut ja njot'ajtam es mudu n'anmuja'an'ajtam, es ja Dios 'yaxajup yu n'awdajtan'ajtam extamu windsu'kun di'ibu yu'u tsyejpy.

⁶ Paadyu Dios jyunañ ma ja jyaaybyajtan:

ixtu! Uj nbajta'agyuts ma Syon kajpn tu'ugu tsujpu tsaa ma potsy uyx,

di'ibuts uj tu nwin'ixy.

Di'ibu 'yaxajudup, ni na'a tkamadatut ja tsoydyu'un.

⁷ Es mut miidsuty di'ibu myubajktup, tadu tsaa myudajtypy ka-jaa yu muj'ajtan; per mut di'ibu kyaj tmubaktu, kyuydyiimbyu tyaadu extam jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtan:

Ja tsaa di'ibu ja pojtspu kyaj ttojktu,

tu net jya'ty ma ja tajk t'ujx'aty.

⁸ Es nandu'un yajkyudyun jatuk ma jyuna'añ:

Tyaadu du'un ja tsaa di'ibu yajtukunajrup es yajkaday.

Tyukkunajrup yu'ujuty di'ibu kyaj tkupaktu ja Diosu 'yayuk, mut ko du'unu dan tu pyajta'agadu Dios.

⁹ Peru Dios tu mwin'ixudu miidsuty di'ibu myubajktup, mmduundup ja Rey extamu teetytyjkaty, wa'ats ja'ayuty miidsuty, ja'ay di'ibu Dios ja'ay'ajtudup. Yu'u mwin'ixudu es xykajxwa'xut ja oybyu tuunk di'ibu yu'u tu trajta'aky, mut ko mdukniwoodu'udyuty ko m'ijttu ma ja koots'at, es myajnejxyuty jiky'ajtrpu ma ja jyajnu tsujpu. ¹⁰ Tmuyup kyajpu

Dios mja'ay'átuda, per tyam sitay yu'u mja'ay'ajtadap; taaup kyaj Dios mba''ayoojuda, per tyam ta mba''ayówuda.

Ayo'on yajmama'aky mut ja ma'xtujkun

¹¹ Mugu'ugítuty, nmunu'xtáktaps miidsaty, éxtam jabye'xyjya'ay ma wiink nax wiink kajpn, katu xy'anujx xy'a'ooguda di'ibu ja nini'x kabajk tsyejpy, di'ibu myudsip'ajtypy ja n'anmaja'an'ajtam. ¹² Mudattu oybyu m jot mwinma'añ mut ja di'ibu kyaj t'ixy'attu Dios, es du'un yu'ujuty, oy tyam mjaniwaambajttabu nanatukukujxm éxtamxyup m'axukja'ay'áttu, 'yíxtap ja oy'ajtan di'ibu miits mduundap, es ko ja'ay yajpayo'oydyut, net t'awdátat ja Dios.

¹³ Nindsun'ajtamgyujxm mamadowda pánaty yajkutujkp ya naxwiin, du'un ja yajkutujkprakóp, mut ko yu'u waanu kujxm ja kyutujkun, ¹⁴ es pánaty ana'amdap kyutujkun patku'ay, pánaty kyejxypy es ttukkumadówat di'ibáty axuuk adústap es oy tnmadya'agut di'ibáty oy tuundap. ¹⁵ Mut ko Dios tsyejpy es miidsaty oy xytyúndat, es du'un xya''amóndat di'ibu nanatukukujxm mniwaambajttadap.

¹⁶ Jiky'attu miidsaty éxtamu di'ibu kyaj myuduñ ma wiink ja'ay, es katu mnaybyjta'aguda kujuun ma ti xytyuna'andut axuuk. Jiky'attu éxtam ja Dios myuduumba. ¹⁷ Windsu'uguda mujpu mutskpu. Tsoktu mmamabujkpty. Windsu'uguda es awdattu Dios. Muj'ixtu ja yajkutujkpu kopk.

¹⁸ Miidsaty di'ibu mduundap, windsu'uguda mwindsun mwindaj es mamadowda, kyaj jya'ayuty je'eyu di'ibu oyjya'ayuty, nandu'un di'ibu ana'amp muk. ¹⁹ Ja'a du'un oy ko xymumada'aktu ko nanagoobu mya''ayówuda, ja'agyujxm ko xynijáwuda ko Dios 'yijxypy. ²⁰ Per pan miits mduundap ti oynu'unun axuuk, es mut ja ma'xtujkun xymumada'aky ko mdukkumadóyuty, ¿ti oy'ajtanu dunu taadu? Per pan m'ayoodap mut ko ti oy ta xytyuñ, es mmamadáktap mut ja ma'xtujkun, tyaadu du'unu Dios 'yoyjya'ap. ²¹ Paadyu Dios xywyo'om es du'un nma'xtujkam, ja'a ko Kristu 'yayooy mut adsajtamgyujxm, es xmyo'oyam tu'ugu ijxajtan es nbadu'unam yu'u. ²² Jesukristu kyaj pyekytyuun es ni na'a tkawin'uñ pán. ²³ Ko pán wi'ixáty 'yanmaayy, kyaj wi'ixáty 'yadsoojumbijty; ko tsyaatsytyuunuda, kyaj t'adsu'kuda, je'eyu ttukkudajku ja Dios, di'ibu pyaye'epy mut ja tuj'ajtan. ²⁴ Kristu ja nbojpu'ajtam myunujx ma ñini'x kruuzkujxm. Du'un ttuun es n'ijtam éxtamu o'kpu ko nbekytyuna'anam es njiky'ajtam éxtam pyaadyuty, es du'unu Kristu 'yo'kangujxm oj nwátsam ma ja nbojpu'ajtam, es tyam njiky'ajtam tuj'ajtan mut, éxtamu Dios dyajnigutúku. ²⁵ Taaup du'un miits m'ijttu éxtam ja borreegu di'ibu ta 'yaxyo'oy, peru ta mjumbittu

mā Kristu, di'ibu mgwentu'ajtadup éxtam tu'ugu borreegu kwentu'ajtpe.

3

Wi'ix jyiky'áttut ja kasaaduty

¹ Nandu'un miidsuty kasaadu toxytyujkuty, naydyukkədəkədu ja mña'ay, es du'un, oy mña'ay tkaməbuktə ja Diosu 'yayuk, mduk'axájədup ja Jesukristu kyaj ja'agyəjxm ko wi'ix xy'anəmədu, ² ja'a du'un ko t'ixtut ko miits xyjiky'attu wə'atspe jiky'ajtən es windsu'kun məut. ³ Nayya'oy nayyajpaadudu. Kyajts yu'u n'andijy es xymyūmay xymudajtat ja mwit mgu'ugu jantsy oybyu, o wi'ixu mwaay mgəbajkkəjxy xyajtsujtəkədu, o wi'ix ja mnini'x oy kyəxə'ugət mədu oorə. ⁴ Ja tsuj'ajtən di'ibu kyaj ñaxə es ni'igu tsobatp Dios wyindum, ja'a yu'u ko ja'ay oyjyot oywyinmə'añ tmədu es jyiky'attu yuunk naxypu. ⁵ Pes du'un ñayya'ijtədu tsuj ja wə'atspe toxytyujk jékyp, wyindsu'kədu ja Dios es ñaydyukkədu ja ña'ay. ⁶ Du'unu Saaru, yə Abraanə ñədo'oxy, tməmədooy ja Abraan, es ttijy "nwindsən". Miits mja'ttəp du'un éxtamə Saaru pən mduundəp ja oybyu es kyaj ti xytsyū'ugədu.

⁷ Es nandu'un miidsuty kasaadu yedyujkuty, muma'xtúktə mudo'oxyuty. Windsu'ugu éxtam yu'u pyaadyuty. Kyaj jye'eyuty mət ko toxytyujkuty 'yamaayuty, per mət ko nandu'un tmədu mət miidsuty ja jiky'ajtən di'ibu tə mmo'oyədu ja Dios mət ja kyū'əmdsojkən. Tundu du'un, es net kədiibu ni tii mga'adsípədu ko mgajxtə'aktə.

Di'ibu ayoodup ko ttundu ja oybyu

⁸ Di'ibəts əj tə njatuk'əxpəkə'əndə nidəgekyə miidsuty di'ibu myəbajktəp ja Kristu, yu'u tyəadu: Ittə ti'igyə, naymyəmə'xtúkdə nixim niyam, naydsyókədu nixim niyam mət winə mjot, pa'ayowdə ja'ay, es tuda'aky'áttə. ⁹ Ni nə'a xykyayajmbəttə axəuk ko pən axəuk mdúnədu, es ni xykyə'oojəmbəttə ko pən m'oojədu. Nik ni'igu kunu'xtə, mət ko Dios mwoojədu es xy'axájədu yə kunu'xən. ¹⁰ Extəp jyənə'añ ja Diosu jyaaybyajtən:

Di'ibu tsyejpy jyiky'atə'añ oy es jeky,
kyaj 'yandə'əgət es kyaj axək kajxy tkajxət;

¹¹ kyaj t'oktuunnət ja axək'ajtən; ja'a tyúnəp ja oybyu,
'yəxtə'ayəp ja ti'igyə'át, es kyaj jyiky'átut tsipoty.

¹² Mət ko Dios tam kywentə'átyuty ja ja'ay di'ibu jiky'ajtp
təy'ajtən məut,
es myədo'oxyuty ja kyajxtəkən,
per myədsip'ajtypy di'ibu axəuk adətstəp.

¹³ Pæn amumdu'uk jot miidsaty du'añam xytyunda oy tugékyuty, ¿pæn axuuk mdúnudap? ¹⁴ Per pæn m'ayoodap mat ko mjiky'attu wa'ats, Dios mgunu'xánudap. Katu pæn xytsy'u'gudu es katu mmay mdajtu. ¹⁵ Mut winu mjot awdattu Kristu éxtamu mWindsán. Du'añam jajp'íxy mnayya'ítudut es xy'adsówdut pænaty myajtuujudap ti ko xymyubaktu Dios, es ti m'awijx mjajp'ijxtap. ¹⁶ Mudattu ja mjot mwinma'añ wa'ats, es du'un ko pæn mniwaambátudut nanatuku mat ko miits m'uxpajkpu'átyuty ja Kristu, yu'ujuty ku'am wu'umda'aydyap tsoydyu'un muut. ¹⁷ Es pæn du'unu Dios ttseky es m'ayówdut, ni'igu 'yóyuty m'ayówdut ko mjiky'attu wa'ats, es kyaj m'ayówdut mat ja tudyu'unan ko mjiky'attu axuuk.

¹⁸ Mut ko Kristu, oy ni ti peky tkatuñ, tugok je'eyu mat winu xu winu tiempu 'ye'ky ma jyapatu n'o'kum udsajtam pekyjya'ayuty, es xytyukniwátsum ja nbojpu'ajtam es xyajnujxum wa'ats Dios wyindum. Oj 'yeeky ja Jesusu ñini'x, per Espiritu Santukuujxm jyikyryejky. ¹⁹ Mada 'yanmaja'an oj ñe'xy ma ja anmaja'anaty di'ibu tsimy ijttap, es jap oj tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk, ²⁰ ja anmaja'an di'ibu kyaj tmamudoodu ko Dios jya'awijxudu ma'xtujkan muut esxyap jyodambijttu maanum ja No'ee naty dya'oyu ja arku, ma oj je'eyu niduktujk ja ja'ay tso'oktu ko ja ayo'onduu myiñ. ²¹ Ja tadu nuu, du'un ja'a tpaty éxtamu nubajtan di'ibu xyanitsókum. Ja nubajtan, kyaj yu'ujuty es nuugyujxm ja nini'x wya'atsut, ja'a du'un esu ja'ay jyot wyinma'añ wa'ats 'yittat Dios wyindum. Ja nubajtanguujxm nnitsókum ja'agyujxm ko Jesukristu jyikyrye'ky ma 'ye'ky, ²² di'ibu patujku tsajpótm es tyam 'yity aga'añdsyoo ma Dios, es oytyim di'ibu áklusaty es oytyim di'ibaty ja kyutujkanaty tmamudowdu ja Jesús.

4

Naybyudujkam nixim niyam

¹ Es du'un éxtam 'yayooy ja Kristu ya naxwiiñ, nandu'un miits mudattu ja winma'añ éxtam ko 'yayooy, ja'a ko di'ibu du'un tu 'yayoy ma ñini'x kyubajk, tu tmastutta'ay ja pye'ky ² es jyiky'átut éxtam ja Dios ttseky mabaadu jyiky'ajtan, es kyaj éxtamu ñini'x kyubajk ttseky. ³ Tsy'a'a nadu'un ko mjiky'ajttu éxtam jyiky'attu pænaty kyaj tmudundu Dios, mjiky'ajttu éxtam mnini'x mgubajk ttsojktu, m'adsojktap tii, ami'ikyjya'ay m'ijttu, je'eyu mgáxuty, es m'awdajttu ja ago-jwinnáx. ⁴ Di'ibu ijty mmagu'uk'ajttap ma tyadu axuukpu jiky'ajtan, du'añu tyam wu'umadya'aydyu mat ko kyaj ja'a muut xynakypyanujxtu ko kyaj ñayjyujwijtsambítadu, es mduk'ak'átadu. ⁵ Per yu'ujuty myugwentu'ajtypy ja Dios, mat ko Dios pyayo'oyaampy di'ibu jiky'ajttap es di'ibu o'ktu.

⁶ Paaty oj yajkajxwa'xy ja oybyu ayuk nandu'un ma di'ibaty o'ktu, es oy yajtuydyundu madu o'kun ma nini'x tmudajttu, du'un jyiky'attut ja jya'ajun madu Dios.

⁷ Tuu wyingon esu ja'ay yajpayo'oydyut. Paaty miits ittu tuda'aky, wjy es mgajxta'aktut. ⁸ Paaty wa'an t'ity nan ni'igu tsojku ma miidsuty, mut ko ma ja'ay naydsyokudu, may ja peky naydyuknima'xudu. ⁹ Es naymyo'oyudu nixim niyam yu jajtákn esu ka'ay ukun mut winu mjot. ¹⁰ Naybyudákudu nixim niyam éxtam ja Dios tu mmo'oyudu nidu'ugátyuty ja madakun. Yajtundu yajxon ja kanak pekyru madakun di'ibu Dios tu mmo'oyudu. ¹¹ Ko pan tkajxwíjt ja mygu'uk, wa'an t'anamu éxtam ja Dios tu tyuk'axpékyuty. Es ko pan ttukupuku tii ja mygu'uk, wa'an ttuñ mut ja muk'ajtun di'ibu Dios tu myo'oyuty, es du'unu Dios awdaty 'yítut Jesukristukyjm ma tugekyu di'ibu ijtp. Wa'anu Dios tmudaty ja maj'ajtun winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unuty.

'Yayowdu panadyu Kristu myubjktup

¹² Mugu'ugítuty, katu du'unu mwanumudu mut ja muk ayo'on di'ibu myajnajxtup. Katu xywyinmaydyu es kyaj du'un jyátut di'ibaty myubjktup ja Kristu. ¹³ Ni'igu mxonda'aktut, mut ko pan du'un miits xytyukmuktú ja Jesukristu 'yayo'on, nandu'un xytyukmuktut ni'igu ja xondakun ko naty myiñ jatugok. ¹⁴ Es pan ja ja'ayuty mduunudup axuk mut ko xpyranajxtu Jesukristu, xonda'aktu, mut ko 'yity ma miidsuty ja Diosu jya'ajun di'ibu ni'igu maj'ajtun myudajtypy. ¹⁵ Per ko m'ayowdat miidsuty, kyaj mut ko myajja'ay'ooktu, o mmaatsta, o m'axukja'ay'attu, o m'abi'ts'attu, o mut ko oytyiity xytyuktákudu di'ibu kyaj mbaadudu. ¹⁶ Mut ko pan m'ayoodup ko Kristu mja'ay'átudu, kyaj tyadu tsyoydyu'unuty; ni'igu xy'awdattut ja Dios mut ko miits mja'ay'átudu Kristu.

¹⁷ Mut ko tu traaty ja tiempu ma Dios tpayo'oya'añ ja jya'ayuty; es pan tsondakp ja Diosu pyayo'oyun mut udsajtam, tuj'ajtunu'u ko 'yakjata'andu di'ibaty kyaj tkupaktu ja oybyu ayuk di'ibu Dios kyajx. ¹⁸ Yu'u dunu tyaadu di'ibu 'yandijpy ja Diosu jyaaybyajtun ma jyuna'añ: "Pan tsip es nitso'ogut ja ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtun muut, ¿ti jatánudup ja pekyjya'ay es panaty kyawindsu'kudup ja Dios?" ¹⁹ Paaty pan yu'u tsy-ojkan'ajtypy ja Dios es n'ayo'om, n'okjiky'ajtam yajxon, éxtam dyajnigutuku ja Dios di'ibu xyajkójum es kyuydyiimpy di'ibu kyajxypy.

5

Wi'ix yajkajxwijtú ja mubjktupujk

¹ Nmǝnu'xtáktupts ja mǝjja'aydyujkaty mǝ mnaymyúkadu. Pes ǝj nandu'ǝn mǝjja'ay éxtǝm miidsǝty. Taptsǝ naty ǝj n'ixy ja Kristǝ ko 'yayooy mǝ ja kruuz es 'ye'ky, es ǝj nandu'ǝn ndukmukaambyǝts mǝt miidsǝty ja mǝj'ajtǝn di'ibǝ óknǝm nigǝxǝ'ugaǝmp. ² Paǝty nmǝnu'xta'aktǝ, ko éxtǝm ja borreegǝ kwentǝ'ajtrǝ dyajjǝ'xe'eky yajxón ja byorreegaty, nandu'ǝn miits xykywentǝ'áttǝt yǝ ja'ayaty di'ibǝ Dios tǝ mdukkǝdákǝdu. Tundǝ du'ǝn xonda'aky'ǝǝ xonda'akyjyót, éxtǝmǝ Dios tseky, es kyaj mǝt ko tǝ myajtuk'ana'amdu o mǝt ko mmeeñ'ook'áttǝ. ³ Katǝ je'eyǝ xy'ana'ama'andǝ ja ja'ayaty di'ibǝ Dios tǝ mmo'oyaty es xykywentǝ'áttǝt, ni'igǝ yajxón m'íttǝt mǝt yǝ'ǝjaty éxtǝmǝ ijxrajtǝn. ⁴ Mǝt ko du'ǝn xykyuydyúndǝt, es ko myínǝt ja Borreegǝ Kwentǝ'ajtrǝ Wyindsǝn, ja'a njǝnǝ'anǝm Nindsǝn'ajtǝm Jesukristǝ, mmay'atánǝdur. Per kyaj mmo'oya'anǝdu ja ujts ǝygyorónǝ éxtǝm di'ibǝ yǝ naxwiiñ naymyooyǝdur ja ja'ayaty ko gyanarattǝ mǝ pyǝy'kkijxyǝdu. Tyǝdu koronǝ róǝnǝ ñi'xtǝ'ay. Perǝ di'ibǝ Dios xymyo'oyǝm, ijtr winǝ xǝǝ winǝ tiempǝ.

⁵ Miits ǝnǝ'ktujkaty, mǝmǝdowdu ja mǝjja'aydyujkaty; es nidǝgekyǝ miits mǝjja'aydyujkaty es ǝnǝ'ktujkaty, naybyudákǝdu nixim niyam mǝt ja tuda'aky'át, mǝt ko Dios myǝdsip'ajtyry ja di'ibǝ mǝjprǝtǝr, per pyudǝjkar pǝnǝty yuunk naxury ja'ay'ajttǝr.

⁶ Paǝty yuunk náxyryǝdu Dios wyindum, es du'ǝn ja'tǝr ja tiempǝ mǝ Dios mya'ita'anǝdu mǝj. ⁷ Tukkadǝkǝ tǝgekyǝ Dios di'ibǝ mjotmay'ajtyry, mǝt ko yǝ'ǝ naydyukjotmaydyuunǝr mǝt miidsǝty.

⁸ Jiky'attǝ miits tuda'aky es wijy, mǝt ko yǝ mmǝdsip, ja mǝjku'ugórk, du'ǝn jyǝdity éxtǝm ja kaǝ myu'uy mǝt ja yuu es t'ǝxtǝ'ay ti 'yokǝ'xǝr. ⁹ Tukmǝmada'aktǝ ja mǝjku'ugórk ja'agyǝjxm ko xymyǝbuktǝ Dios, ja'a ko xyñijǝwǝdu ko du'ǝn 'yayoodǝr ja mmǝmǝbǝjkrǝty oytyim mǝǝty. ¹⁰ Paǝty ko naty miidsǝty tǝ m'ok'ayowdu waanǝ, Dios nǝjx mǝj'ajwǝjtsǝmbítǝdu oy, myǝj myáyat ja mmǝbǝjkanaty, es oy xyñijǝwǝdu ko Dios mdsókǝdu. Yǝ Dios xykyunu'xǝm mǝj wiin kajaǝ, es xywyo'om es ti'igǝ n'íjtǝm mǝdu Jesukristǝ mǝ mǝj'ajtǝn winǝ xǝǝ winǝ tiempǝ. ¹¹ Myǝdajtyry yǝ Dios ja mǝj'ajtǝn winǝ xǝǝ winǝ tiempǝ. Wa'an du'ǝnǝty.

Kajxpo'xǝn

¹² Mǝ tyǝdu neky tǝ nnijǝyǝdu miidsǝty, nyajtúñǝts ja Silvanǝ éxtǝmǝ ǝskribaǝn, nmǝmǝbǝjkrǝ'ajtǝm es nmǝgu'uk'ajtǝm di'ibǝ oy tmǝdúñ ja Nindsǝn'ajtǝm. Tǝ nnijǝyǝdu tuk ǝǝ majtsk ǝǝ es mjotkujk'áttǝt, es n'anǝmǝdu ko di'ibǝ nduknija'ayǝdur, ja'a du'ǝn ja Diosǝ myay'ajtǝnǝ tǝy'ajtǝnbǝ, es ko du'ǝn mjiky'áttǝt.

13 Es éxtum ja Dios tɛ mwɪn'íxudu miidsuty, nandu'an tɛ yajwin'íxtu yɛ mmumubɛjkɛty di'ibɛ naymyujkɛdɛp Babiloñɛ. Nidugékyuty yɛ'ujty mduknigáxudu Dioskajxy. Esɛ Markɛs di'ibɛts nja'ap éxtumdsɛ n'u'ungɛn, nandu'an mduknigáxudu Dioskajxy. 14 Naygyajxɛp'o'xudu nixim niyam es naymyunánudu éxtum tukka'axɛn. Wa'an ja Dios mmo'oyudu jotkujk'ajtɛn miidsuty di'ibɛ Jesukristɛ jya'ay'ajttɛp.

Myumajtskrü Neki Di'ibu Peedru Jyaay

¹ Ҳ Simonk Peedru, Jesukristu myuduumba esu 'yaróstulu, ja'a njuna'anam ko tu xukyéxuts. Nduknigajxtaptsu tyadu neky miits di'ibátyu nDios'ajtam esu Yajnutsókru Jesukristu, di'ibu tyiimpy ja tu'y'ajtan, tu xumyo'oyum yu mubajkun jantsy oybyu.

² Axájudu ni'igu ja kunu'xun esu agujk'ajt jotkujk'ajtan mut ko xy'ixy'attu Dios es ja Nindsun'ajtam Jesús.

Mubajkrutujku jyiky'ajtanuty

³ Dios mut ja myuk'ajtan tu xumyo'oyum tugekyu di'ibu xytuagoy'ajtxam es njiky'ajtam éxtamu Dios ttseky, yu'u xywyo'om mut ja myuj'ajtan esu 'yoy'ajtan. ⁴ Es mut yu'ugyujxmu tyadudu Dios tu xumyo'oyum ja oybyu tsujru wandakun, es du'un n'ijtam oy es wa'ats, éxtamu Dios 'yity oy es wa'ats, es du'un n'axtjám di'ibáty ja nini'x kubajk tsyejpy es dyajma'aty di'ibáty ijtp ya naxwiiñ. ⁵ Paaty mut winu mjot naybyjta'agudu muk, es xy'ak'ya'ixudut ja mjiky'ajtanuty mut ja mmubajkun; es ko xumyudáttut ja mubajkun, nandu'un xumyudáttut ja oyjya'ay'ajtan; es ko xumyudáttut ja oyjya'ay'ajtan, nandu'un xumyudáttut ja wijy'ajt kejj'ajtan; ⁶ es ko xumyudáttut ja wijy'ajt kejj'ajtan, nandu'un xumyudáttut ja nayjyujwijsambitu; es ko xumyudáttut ja nayjyujwijsambitu, nandu'un xumyudáttut ja ma'xtujkun; es ko xumyudáttut ja ma'xtujkun, nandu'un xumyudáttut ja jiky'ajtan wi'ixu Dios 'yítut windsu'ugu; ⁷ es ko xumyudáttut ja jiky'ajtan wi'ixu Dios 'yítut windsu'ugu, nandu'un xumyudáttut ja tsojkan mut ja mmumubajkruty; es ko xumyudáttut ja tsojkan mut ja mmumubajkruty, nandu'un ja naydsyoku nixim niyam.

⁸ Pün tugekyu tyadu oybyu winma'añ mmudajttap es xyajmuj xyajmáyudu, kyaju naty nugoobu mnajiky'attu es nan kyaju naty nanatuku tu xy'ixy'attu ja Nindsun'ajtam Jesukristu. ⁹ Per di'ibu kyaj du'un tmudaty tyadu oybyu winma'añ, du'un yu'u éxtam tu'ugu wiints, o nandu'un éxtam tu'uk di'ibu mbaat 'yixy je'eyu wingón, mut ko tu tja'aydyugóy ti ko Dios tu yajwa'adsyaty ma yu pyojru di'ibu tyuun. ¹⁰ Paaty mugu'ugítaty, ni'igu mnaybyjta'agudu muk es xya'ixudut ma yu mjiky'ajtan ko tyuy'ajtanuty ko Dios mwin'ijxudu es mwoojudu. Pün mduundaba du'un, ni na'a mgatu'udugódyut, ¹¹ muj wiin myajni'awátsxudut es

mdákudut ma yajkutíky winu xuu winu tiempu ja nYajnit-sokpu'ajtum, ja Nindsun'ajtum Jesukristu.

12 Paaty du'uhnüm n'aktukjamyatstu tugekyu tyaadu, oy xy-janijáwudu es mya'ijxudu xykyuydyundu ja t'ay'ajtan di'ibu tu myajtuk'axpáktu. 13 Du'unuts nnasjawu ko xypyápruts esuts nyákut tyadu kajxwíjün maanumts n'akyjyiky'aty. 14 Pes yu Nindsun'ajtum Jesukristu tuts xytyuknijawu ko tsojkuts n'oogánnu. 15 Paaty n'akkajxwíjtu es du'uhnüm xyjamyátstat tugekyu tyaadu óyuts nja'o'kpu.

Peedru mudu jyamyunt oj t'ixtu ja Kristu

16 Ko oj nduk'axpáktu wi'ix ja Nindsun'ajtum Jesukristu myuk'ajtan es ko jyumbita'añ ya naxwiiñ, kyaj oj ndukmumadya'áktu anuu madya'aky di'ibu ja'ayudyu naty tu dya'óyudu, pes mududsu ngu'um wiinuts udsuty tu n'ixtu Jesusu myuj'ajtan. 17 Mut ko udsuty támudsu naty mut yu'u ko Dios Teety myooyu windsu'kän esu muj'ajtan, ko myugajxu extu tsajpótm, es jyunañ: “Tyaadudsu du'an ja n'U'unguts di'ibuts njantsytsyejpy, di'ibuts muut njotkujk'áty.” 18 Es udsuty ku'um tu nmadowdu ko Dios oj du'an jyuna'añ, mut ko támudsu naty mut ja Jesús kuni'xykyopkkajxm.

19 Es du'an ni'igu oy yajnijáwu ko t'ay'ajtanuty ja ayuk di'ibu Diosu kyugajxpu yajwu'umdu jaaybyéty. Paaty miits xymyabúktat yajxón di'ibu yu'ujaty kyuxjaaydyu, mut ko yu 'yuxpajkänuty, du'an yu'u éxtum tu'ugu kuduxn di'ibu kyude'xypy ma ja koots it extu ko jyaju'ugut ja xuañ'át es pyudsúmut ja jayxyuu es tkuduxut ja mjot mwinma'añuty. 20 Tim jujp'am xyjaygyúkadu tyaadu: Ni tu'ugu Diosu kyugajxpu ku'um kyawinma'añbyaaty di'ibu jaaybyéty ijt ma Diosu jyaaybyajtan, 21 mut ko kyaj ja Diosu kyugajxputy tyukjajtadu tii ja'ay wyinma'añgyujxm, ja Espiritu Santu winma'añmyooyudu.

2

Púnuty ya'axpajktup ja andakun

1 Nandu'an ma ja israelitu kajpn ijttu andákruty di'ibu junandu ko yu'udyu Diosu kyugajxpu, es du'an nandu'anu ya'axpajkpu andákruty mduknimínudup miidsuty yu xpajkunu axuugátyryu. Es extu 'yaxtijtup yu Nindsun'ajtum di'ibu tu 'yeeky yu'agyujxmuty, es du'an ñaydyuknimínudu ku'um pojün ja kutugo'oyun. 2 Oyu tyaadu jyadu'an'ajtpe, nimay di'ibu pyanajxaampy yu 'yaxuk jiky'ajtan, es paadyu ja'ayuty t'axtijtu ja t'ay'ajtan. 3 Tadu ya'axpajkpu andákruty nugoo 'yok'adsojknudu, es tsyoka'andup es miits xymyujúdyut yajxón ko naty mdukmumadya'agudu yu

kya'oywyinma'añuty; per jantsy jékyup oj Dios trujta'aky ja du'ambu ja'ay es yajtaydyundut.

⁴ Mut ko Dios kyaj oj trojprame'xy ja ánkusaty di'ibu pekytyuundu jékyup, es tkujabijpu ma muj koots'át, es jap oj dya-jwe'emy kuwuuñ mut ja kadenu, es trujke'ky extu ko yajpayo'oydyut. ⁵ Nan kyaj Dios oj trojprame'xy ja jekyjya'ayuty, ni'igu tkejxy ja ayo'onduu es dyajji'xtaay nidugekyu tadu axuk ja'ayuty, je'eyu dyajtséky ja No'ee, di'ibu kyajxwa'x esu ja'ay wa'ats jyiky'áttut, ja'a mut nijuxtujkpu ja'ayuty. ⁶ Nandu'un ja Dios oj ttukkumadoy ja pekyjya'ayuty ma Sodomu kajpn esu Gomorru kajpn, tnine'ky es extu wu'umdaay jaam. Du'unu tyadu oj wye'emy éxtumu ijxrajtun wi'ix jya'ta'an kyubata'andu ja axuk ja'aydujk; ⁷ per yajtsók ja Lot, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tay'ajtun muut, di'ibu maay taj ko t'ijxy tadu axuk jiky'ajtun ma tadu axuk ja'ayuty. ⁸ Pes tadu ja'ay di'ibu jiky'ajt tay'ajtun muut ma yu'ujuty, 'yayooy bom bom ma ja 'yaa jyot ko t'ijxy es tmadooy ja axukpu tu'un kajxun. ⁹ Es du'un ya'ixy ko Nindsun'ajtam Dios ñija'ap wi'ix dyajnitso'ogut di'ibu maduunup, es wi'ix trujku'uga'añ ja axuk ja'ayuty ko yajpayo'oydyut.

¹⁰ Dios tyukkumadowaampy waanu ni'igu di'ibáty yajtuundup ja 'yaxuk winma'añ es t'uxtijtu púnuty myudajttap ja kutujkan. Tadu ya'uxrupkpu andakpu, tsoydyu'undúkaty es kujuunuty, es kyaj tsyu'ugadu es twingajxpáttut di'ibáty muj ja kutujkan myudajttap. ¹¹ Oy ja ánkusaty di'ibu ni'igu tmadaty ja myuk'ajtun esu kyutujkan es kadiinumu tyadu andákruty, kyaj tkajxpóktu mut yu'ujuty Nindsun'ajtam wyindum.

¹² Per yu tyadu du'ambu andákruty kyajxtap di'ibu kyaj tjaygyúkuu, du'un tmadattu jyot wyinma'añ éxtumu ujts juyujk di'ibu 'yami'in 'yajajtu es ja ja'ay ya'oogudut. Paaty du'un 'yooktat éxtumu ujts juyujkan, ¹³ ayówdup éxtum tu dya'ayowdu myugu'uguty. Ni kyatsoydyundu xuu'ám kyaya'an 'yuuga'andu. Es yu'u dun ayo'on tsoydyu'un ko ñaymyúkuu mut miidsaty es kyaydyu, je'eyu kyax'attu, es je'eyu mwin'uuñ'andu miidsaty.

¹⁴ Per je'eyu du'un tjantsy'ixy tjantsytyuñ ja toxytyujkaty es muut pyekytyúnut, mut ko je'eyumu du'un pyekytyuna'añ. Es du'un dyajtgóy ja ja'ayuty di'ibu mbaat twin'uuñ. Tyadu andákruty naydyukpanjxudup ja di'ibátyu ja'ay kyaj tmadaty kajaa ja myubujkan. Je'eyu myeeñ'ooguty. Dios tu kyajxprékyuty. ¹⁵ Tadu andákruty tu dun tyagoydyu mut ko tu tmadu'udagóydyu ja Diosu ñu'u tyu'u, es ja'a ryanjxtap ja wyinma'añ ja Balán, Beoru myaank, ko tjaganaratañ ja meeñ ko tkamamadooy ja Dios. ¹⁶ Peru Dios yajkajx ja Balangu byurru éxtumu ja'ayun, es 'yooju mut ko kyaj oy ttunañ.

17 Tu'ugu nadjāñ di'ibu tu tyatsnu kyaj mbaat dyajnáxy ja tuudsu, esu yoots di'ibu yu poj wojpauy'kup kyaj dyaky ja tuu; jajtpe du'un nandu'unu tyadu ya'uxpajkpu andakpu, paadyu Dios pyajta'aga'anudu ma agoots it winu xuu winu tiempu. 18 Pes mat ja 'yanuu xpxajkun dyajtuñ ja naxwíñudu ja'ayadyu 'yaxuk winma'añ, es dyajtu'adiky di'ibuty apénunum tmastu'uty ma jyiky'aty pyojpatuñ. 19 Tyadu andákraty je'eyu twanda'aktu ko ja'ay wa'ats jyiky'attat, es ku'am 'yittu pekyoty. Pes nidu'uk nidu'uk 'yane'emyadyu tadu di'ibu tu myumada'agyuty. 20 Ko pán tmastu'uty ja 'yaxuk'ajtan ja'agyujxm ko t'ixy'attu Nindsun'ajtam éxtamu Yajnutsókpu Jesukristu, es óknam tnijambity es ñaygyuákyuty mat ja 'yaxuk'ajtan, waanu o'ktáy wya'umut kadiinam jawyíñup. 21 Nik óxyup ko ni na'a tkadimnijawu yu oybyu nu'u tu'u, mat ko di'ibu mydsondak yu nu'u tu'u oybyu es óknam tmastu'uty es tnijambijnu ja 'yaxuk'ajtan, 22 ja'a tyukpatypy éxtam jyuna'añ ja ayuk: “Yu uk ñijambijtypy ja 'yuutsy es tje'xy”, es “ja udsam ko wya'atsnuudsiiida'ay, jambijtp es nuix myo'ontstsi'iy jatugok.”

3

Mínup jatugok ja Nindsun'ajtam

1 Mugu'ugítuty, tyadu du'un ja myumajtskpu neky di'ibu nduknija'ayudap. Ma ja jawyiimbu neky es ma tyadu myumajtskpu nandu'un nduknijáyudu es xyja'aygyúkadut yajxon. 2 Jamyatsta ja xpxajkun di'ibu ja Diosu kyugajxraty ñigajxtu jékyup; es nandu'un ja Nindsun'ajtam Yajnutsókpu 'yana'amun di'ibu yu 'yapóstulaty mduk'xpxajkudu.

3 Tim jup'ám jamyatsta ko naty tyimminannu ja Jesús, mnija'tudap yu ja'ayuty di'ibu jiky'ajttap mudu 'yaxuk winma'añ esu kyumndsojken, es yu'ujaty mdukxi'igudap miidsaty 4 es jyuna'ana'andu: “Jesús wyandak ko myina'añ jatugok, ¿kadii? Pes, ¿ma net? Yu n'aptajk'ajtam tu 'yo'knudu, per du'ñam wye'emy tugekyu nandu'un éxtamu naty ko yu naxwíñudu tsyondaky.” 5 Tyadaty ja tukxíkraty kyaj tjaygyukya'andu es kyaj tjamyatsa'andu ko jantsy jékyup taayumu naty tsajp esu nax, di'ibu Dios mat ja 'yayuk pyajtak esu nan ñuwimbudsamut, es dya'ity nuugujkóty, 6 es mat ja nuu, ja ayo'onduu, Dios dyajkutagooy ja naxwíñudu ja'ayuty. 7 Peru tsajp esu nax di'ibu jaa tyam, Dios tu jyuna'añ ko yajtoyaampy ko ja'ay yajpayo'oydyut es ko naty dyajkutagoya'añ ja pekyjya'ayuty.

8 Katu xyja'aydyugódyu mugu'ugítuty, ko mat ja Dios tuk mil jumajt kyaj jyékyuty yu'u, es ni tu'ugu xuu kyapójanaty. Mat ja Dios, ti'igyu yu'u, du'un éxtam tuk xuu o éxtam tuk

mil jumajt. ⁹ Kyaj tyuy'ajtanuty éxtam naaguty jyuna'andu, ko Dios jajkp tkuydyúñ yu di'ibu wyandakypy. Ja'a du'un ko xymyuma'xtujkam, es ja'a du'un yajkypy ja tiempu es ja pojpu ja'ay jyodumbittat, es t'axájudat ja Jesús, kadiibu kyutugódyut.

¹⁰ Per ja'tup ja tiempu ma myina'añ ja Nindsun'ajtam Jesukristu ko ni nga'awijx ngajup'ijxam, éxtam ja ma'tspu myiñ ni jawyiin tkanigajxy. Es ma tadu tiempu yu tsajp n'ijxtugo'oyum mut tu'ugu muk pami'imun. Yu xuu esu po'o esu madsa'ajuty tyoyu'kta'ayut, es wyingín wyinga'at ak juun, es yu naxwiñudu es tugekyu di'ibu ja yaa yajno'kta'ayut.

¹¹ Es kom du'un tugekyu kyutugoya'añ, du'un miidsuty been yajxon xy'ixtat wi'ix mjiky'attat wa'ats es éxtamu Dios ttseky ¹² maanum xy'awixtu myina'añ tadu xuu, es xytyúndut wi'ix tsojk myiñut. Ma tadu xuu yajno'oga'añ es kyutugoya'añ mut ja juun di'ibu ijtp tsajwinm, es di'ibu jaa'ajtp, tugekyu jyuywya'xta'ayut ko muk tyóyut. ¹³ Peru Dios tu twanda'aky xymyo'oya'anum ja jembyu tsajp esu jembyu naxwiñudu ma tugekyu yajtunat di'ibu tui'ajtan.

¹⁴ Paaty mugu'ugítaty, maanum miits xy'awix xyjup'ixtu ko myina'añ jyata'añ tugekyu taadu, jiky'attu éxtam ja Dios ttseky, wa'atsi'knu, kyaj mdsiptúndut, es ni mgapekytyúndut, es du'un kyaj ti xyjáwudat di'ibu mjatánadup ko ja'a myiñut. ¹⁵ Jaygyúkudu, es yu Nindsun'ajtam mya'xtujkan ko kyaj tsojk myiñ, ja'a myeepy ja tiempu es jyodumbittat ja pojpu ja'ayuty, es yu'u yajnitso'ogaampy. Du'un nandu'un tim mnijáyudu yu nmugu'uk'ajtam Paablu mut ja kyuwijy'at di'ibu Dios mooyu. ¹⁶ Du'un ja Paablu tkajxwijy ja ja'ayuty ma tugekyu ñekey di'ibu jyaay. Tui'ajtanu'u ko yu'u tu tkaxja'ay naaguty di'ibu tsip njaygyujkam. Taa yu ja'ayuty di'ibu kyaj yajxon t'axájudu ja Diosu jyaaybyajtan, es kyaj ñay'aguwítsudu mut ja Diosu 'yaxpajkan, yu'ujuty kyutajtp ja Paablu 'yaxpajkan di'ibu tsip es yajjaygyúkat, du'un éxtam tkutajtu di'ibu nandu'un jaybyety ijtp ma Diosu jyaaybyajtan. Du'un dyajtuydyúkudu ku'am ko Dios tuiydyuna'anudu.

¹⁷ Per miits mugu'ugítaty, tu xyñijáwudu tugekyu tyaadu. Paaty éxkam ko tyadu du'ambu ja'ayuty mwin'uunudu es xymyastu'udut yu mjiky'ajtanu wa'atspu es ma xymyabeky ja Dios. ¹⁸ Yajmaj yajmáyudu wi'ix ni'igu oy xy'ix'attat ja Nindsun'ajtam Yajnitsókpu Jesukristu. Maj'ajtan muut yu'u 'yítat winu xuu winu tiempu. Wa'an du'unuty.

Myatu'ukru Neku Di'ibu Fwank Jyaay

Jesús yajkypy ja jiky'ajtun

¹ Ja'ats miits nduknija'ayudur pánu naty jaayum ijtp ko kyajnum naty ja naxwíñudu tsyonda'aky, di'ibu myooy ja jiky'ajtun nidugekyu di'ibu jiky'ajtp. Ja'ats uudsaty tu n'ix tu nmadowdu es tu ndoñ tu nmátstats madudsu ngu'ajuty. ² Tu yajnijáwu yu jiky'ajtun, es uudsaty tu n'ixtu di'ibu yu jiky'ajtun yajkypy, es tyam miits nduknijáwudu es ja'a du'un ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. Yu'u naty ijtp madu Dios Teety es tu kyuxe'eky mut uudsaty. ³ Paadyats miits ndukmumadya'aga'andu di'ibuts tu n'ixy es tu nmadóyats, es nandu'un miits mdi'igyadya'aydyut mut uudsaty es mut ja Dios Teety es mut ja 'yU'unk Jesukristu. ⁴ Du'un nnijáwudu es udsajtam nxondákum nidugekyu ti'igyu es jotkuda'aky.

Diosu du'un ja Jajun

⁵ Tyaadu du'un ja ayuk di'ibuts ja Jesukristu xytyuk'uxpajk es ngajxwa'xyuts ma miidsaty ko yu Dios yu'u du'un ja Jajun, es ma yu'u kyaj ti agoots'ajtun. ⁶ Pún juna'anum ko ti'igyu n'ijtam mut yu Dios, es ndu'uyo'oyum agoots, andákum es kyaj ndu'unum ja tayı'ajtun. ⁷ Per pún tu'uyo'oyum ma ja jajun, nmadajtam ja ti'igyu'át nixim niyam esu 'yU'unk Jesukristu ñe'pyñ xyajwátsum mut tugekyu nbojpu'ajtam.

⁸ Pún njuna'anum ko kyaj nbojpuja'ay'ajtam, naywyin'u'anum ku'am es ni ti tayı'ajtun ngamadajtam. ⁹ Per pún mayajtsam ko nbekytyu'unum, Dios di'ibu tyiimpy ja tayı'ajtun, xurpoyrupma'xa'anum es xyajwátsum tugekyu nbojpu'ajtam. ¹⁰ Per pún juna'anum ko ngapekytyu'unum, mut yu'u ngakurajkum ja Diosu 'yayuk es ndijum ko andakp ja Dios ko jyuna'añ: “Yu ja'ayuty pojratuundubu tugekyu.”

2

Kristu udsajtam xyñikajxtútum

¹ Nitítuty, tyámuts miits nnijáwudu kadiibu mbekytyúndut. Per pún jaa pún pyekytyúñ, nmadajtam tu'uk di'ibu xyñikajxtútum Dios windum. Yu'u du'un ja Jesukristu di'ibu tyiimpy ja tayı'ajtun. ² Pes yu'u ku'am naydyukwindsu'ku kruuzkajxy es du'un tkumadooy ja nbojpu'ajtam. Es kyaj 'yudsajtamuty je'eyu, nandu'un tkumadooy nidugekyu ja naxwíñudu ja'ayudyu pyojpu.

³ ¿Wi'ix mbaat nmadajtam tayı'ajtun ko n'ixy'ajtam ja Dios? Pes madu tyaadu ko nguudyu'unum ja 'yana'amun. ⁴ Mut

ko di'ibü junaamp: “Üj n'ixy'ajtypyuts ja Dios”, es kyaj tkuydyüñ ja Diosü 'yana'amün, tyadu ja'ay andakp es ni ti tüy'ajtün tkamudaty. ⁵ Per ja ja'ay di'ibü kyuydyiimpy ja Diosü 'yana'amün, kexy ka'pxy tmudaty ja Diosü tsojkn, es du'un nnija'am ko ti'igyü n'ijtüm müdu Dios. ⁶ Müt ko pün njuna'anüm ko nbanjxüm ja Jesukristü, xypyátüm es njiky'ajtüm éxtümü Jesukristü jyiky'ajty.

Jembyü ana'amün

⁷ Mëgu'ugítaty, kyajts miits nduknijáyüdu ana'amünü jembyü. Di'ibü nduknija'ayüdu, ja'ayüm mmudajtär di'ibü jawyíñär mya'anmaaydyü. Tyadu jeky ana'amün, ja'ayüm ja ayuk di'ibü tü xymüduwüdu. ⁸ Oyü du'un, tyadu di'ibü nduknija'ayüdu, yu'u tu'ugu jembyü ana'amün, es ya'ijxär ko tüy'ajtünü'u mä Kristü es nandü'un mä miidsaty, müt ko najxp ja kugoots'át es jaj tü'xnär ja tüy'ajtün.

⁹ Di'ibü junaamp ko 'yity mä ja jajün es kyaj tteky ja myügu'uk, taadu ijtrüm kugoots. ¹⁰ Di'ibü tsyejpy ja myügu'uk, jiky'ajtr mä ja jajün, es ni ti kyayajpekyky'ayaty. ¹¹ Per di'ibü myüdsip'ajtypy ja myügu'uk, jiky'ajtr es jyüditý mä wyingoodsaty, es kyaj tnijawü mä ñejxy, müt ko ja koots'át tü yajjümbítýaty wiints.

¹² Nitítaty, nnijáyüduats miidsaty müt ko Dios tü tme'xy ja mbojpyaty müt yu'ügyüjxümü Jesukristü. ¹³ U'unkteedyaty, nnijáyüduats miits müt ko tü xy'ixy'attu Jesukristü di'ibü taayüm ko naxwíñüdu tsyondaky. Üna'küty, nnijáyüduats miits müt ko tü xymyümada'aktü ja müjku'ugópk.

Nitítaty, nnijáyüduats miidsaty müt ko tü xy'ixy'attu Dios. ¹⁴ U'unkteedyaty, nnijáyüduats miits müt ko tü xy'ixy'attu Jesukristü di'ibü taayüm ko naxwíñüdu tsyondaky. Üna'küty, nnijáyüduats miits müt ko yajxón tü xy'axájüdu ja Diosü 'yayuk müt winü mjot. Paaty xymyüdatü mak'ajtün es tü xymyümada'aktü ja müjku'ugópk.

¹⁵ Katü xytsoyktü ja naxwíñüdu winmä'añ, müt ko yu ja'ay di'ibü tsojktär ja naxwíñüdu winmä'añ, kyaj tsoktü ja Dios Teety. ¹⁶ Müt ko tügekyü di'ibü jaa'ajtr naxwíñ, ko ja'ay t'uxta'aydyü di'ibü nini'x kubajk tsyejpy, ko t'adsoktü ko tii t'ixtü es ko myüj pyaadüdu ko tii tmudat tjaygyarty, tügekyü tyadu winmä'añ esü du'ambu jiky'ajtün jaa myíñ mä yu naxwíñüdu, es kyaj myíñ mä Dios. ¹⁷ Perü Dios yajkutügoyaampy ja naxwíñüdu winmä'añ müt tügekyü di'ibü ja'ay adsojktär naxwíñüdu winmä'añgyüjxm, per ja ja'ay di'ibü kyuydyiimpy ja Diosü tsojkn, jiky'ajtr winü xüü winü tiempü.

Tüy'ajtün esü andakün

18 Nitítuty, tɔ jya'ty mɔ tyam tu'uk óknam ja oorɔ. Tɔ xymyɔdowdu ko myina'añ di'ibu myɔdsip'ajtypy ja Kristu. Pes nɔgoo 'yokmay'ajnu di'ibu myɔdsip'ajttɔp ja Kristu. Paadyuts nnijawu ko tɔ net jya'ty ja tiempɔ di'ibu tim ok. 19 Tamɔ ja'ay di'ibu pɔdsɔmdu mɔ ɔdsɔty, per kyaj yɔ'u t'axájudu Kristu éxtamɔ Yajnutsókpu. Mɔt kots xyñikaktu, paaty ya'ixy ko kyaj t'axájudu Kristu es nan kyaj yɔ'udyɔ nmamabɔjkpu'ajtam.

20 Per miidsɔty kyaj mdu'ɔn'áttɔ, mɔt ko Kristu mmooyudu ja Espírítu Santu es miidsɔty nidugekyɔ mnija'adɔp ja tɔy'ajtɔn. 21 Nnijáyudɔts miits mɔt ko yajxón xyñijáwudu ja tɔy'ajtɔn, kyaj nnijáyudu éxtam di'ibu kyaj tnijawu. Miidsɔty yajxón xyñijáwudu ko mɔ yɔ tɔy'ajtɔn, kyaj myiñ ja andakɔn.

22 Yɔ'u du'ɔn andakp di'ibu jɔnɔamp ko yɔ Jesús kyaj yɔ'udyɔ Kristu. Esɔ taadu yɔ'u du'ɔn di'ibu myɔdsip'ajtypy ja Kristu, pes 'yɔxtijpy ja Dios Teety es ja 'yU'unk. 23 Es di'ibu 'yɔxtijpy ja Diosu 'yU'unk, nan kyaj 'yity ti'igyɔ mɔt ja Dios Teety. Per pán 'yaxájɔp ja Diosu 'yU'unk, nan ijtp ti'igyɔ mɔt ja Dios Teety.

24 Miidsɔty, pes jiky'attɔ éxtamɔ Jesukristu 'yɔxpɔjkɔn di'ibu m'axájudu extɔ jawyíñɔp. Es ko du'ɔn xytyúnɔt, m'íttɔp ti'igyɔ mɔt ja Dios Teety es mɔt ja 'yU'unk. 25 Es tyaadu du'ɔn di'ibu Jesukristu tɔ xytyukwándákɔm, ja jiky'ajtɔn winɔ xɔ winɔ tiempɔ.

26 Tɔts miits nnijáyudu es mnaygywentɔ'átɔdɔt mɔdu tadɔ di'ibuty mwin'ɔnánɔdɔp. 27 Per miidsɔty kyaj mɔgoy'ajtxudu pán mɔduk'ɔxpúkɔdɔp, ja'a ko Jesukristu tɔ mmo'oyudu yɔ Espírítu Santu, es yɔ'u mɔduk'ɔxpúkɔdɔp tugekyɔ. Es yɔ'u du'ɔn ja tɔy'ajtɔn es kyaj tmɔdaty ja andakɔn. Paaty ittɔ ti'igyɔ mɔt ja Kristu, éxtam yɔ Espírítu Santu tɔ mya'ɔxpúkɔdu.

28 Pes tyamɔ net nitítuty, ittɔ ti'igyɔ mɔt ja Kristu es mnayjotmɔkmo'oyɔdɔt ko yɔ'u kyɔxu'ugɔt jatɔgok, es kyaj xymyɔdsoydyúndɔt ko myíndɔt. 29 Mnija'adɔp miidsɔty ko Jesukristu tyiimpy ja tɔy'ajtɔn. Pes nijáwudu nandu'ɔn ko di'ibu tyuundɔp ja tɔy'ajtɔn, yɔ'u du'ɔn u'unk'ajttɔp ja Dios.

3

Diosu 'yɔ'ungɔty

1 Jaygyúkɔdu éxtam ja Dios Teety xyjantsytsyojkɔm es xy'u'unkniwá'anɔm. Es tɔy'ajtɔnu'ɔ xy'u'unk'ajtam. Paaty kyaj xy'ixy'ajtam pánadyɔ naxwíñudu winmá'añ ja'a'ajtɔdɔp, ja'a ko kyaj t'ixy'attɔ ja Dios.

2 Mɔgu'ugítaty, ɔdsajtam xy'u'unk'ajtam ja Dios. Es kyajnam xytyuk'ijxam wi'ix n'ak'ijtam, per ko Jesukristu kyɔxu'ugɔt, du'ɔn n'ijtam éxtam ja Kristu, mɔt ko n'ixá'anɔm

wi'ixu du'an yu'u. ³ Es nidugekyu di'ibu du'an 'yaxájadup ja Kristu éxtamu Yajnutsókpu, yu'ujaty nayyajwátsup ku'am éxtamu Jesukristu wya'adsaty.

⁴ Per di'ibu pekytyuump myudugeepy ja Diosu 'yana'amun. Yu'u ja peky ko kyaju Dios ja 'yana'amun yajpadúñ. ⁵ Es mnija'adup ko Jesukristu myiñ ya naxwiiñ yajpojpanitugeebyu, es kyaj yu'u tmudaty ni ti peky. ⁶ Es nidugekyu di'ibu ijttup ti'igyu mat yu'u, kyaj jyudity mat ja pojpu. Per nidugekyu di'ibu pekytyuundup, kyaj t'ixy'aty ja Kristu, es nan kyaj yu'u jya'a'átyuty. ⁷ Nitítaty, éxkam mwin'uanudu pán. Pánu Kristu ja'a'ajttup, ja'a tyiimpy ja tuj'ajttun éxtam ja Kristu ku'am. ⁸ Per di'ibu pekytyuump, yu'u ja'a'ajttup ja majku'ugópk, ja'a ko yu majku'ugópk pyekytyiimpy jawyíñup extu tyambaat. Yu Diosu 'yU'unk tu myiñ naxwiiñ es dyajkutugoya'añ di'ibu ja majku'ugópk tyiimpy.

⁹ Ni tu'uk adsajttam di'ibu Dios xy'u'unk'ajttam njiky'ajttam éxtamu pojpu tuumbu, mat ko nmudajttam ja jiky'ajttun di'ibu Dios tu xymyo'oyam es kyaj mbaat ni'igu ndu'unam ja pojpu, mat ko xy'u'unk'ajttam ja Dios. ¹⁰ Es madu tyaadu ñiguxe'eky pánadyu Dios u'unk'ajttup es pánaty ja majku'ugópk u'unk'ajttup. Mat ko di'ibu jiky'ajtp axuuk es kyaj ttseky ja myagu'uk, kyaj jya'a'átyuty ja Dios.

Naydsyojkam nixim niyam

¹¹ Pes di'ibu Jesukristu xytyuk'ana'amam extu jawyíñup, tyaadu du'an ko naydsyojkam nixim niyam, ¹² es kyaj ndu'unam éxtam ja Kaín di'ibu ja'a'ajttup ja majku'ugópk es dya'e'ky ja myuga'ax Abel. ¿Es ti ko dya'e'ky? Mat ko Abel jyiky'aty tuj'ajttun muut es ja Kaín kyaj.

¹³ Mugu'ugítaty, katu du'añu mwa'amudu pan mduk'ak'ajttadup pánadyu naxwíñudu winma'añ ja'a'ajttadup. ¹⁴ Mat ko ndsojkam ja nmugu'uk'ajttam, nnija'am ko yu Dios tu xyajjugákam ma yu o'kun es tu xyajmi'inam ma yu jiky'ajttun. Di'ibu kyaj ttseky yu myagu'uk, wu'amp yu'u ma ja o'kun. ¹⁵ Di'ibu kyaj ttseky ja myagu'uk, yu'u du'an yajja'ay'o'kpu. Es miits mnija'adup ko ja yajja'ay'o'kpu kyaj tmudaty ja jiky'ajttun winu xuu winu tiempu. ¹⁶ Nnija'am di'ibu dan tsojkun'ajtp, mat ko Jesukristu dya'ixu ko jyiky'ajttun dyajky mat adsajttamgyujxm. Es du'an xupyátam adsajttam es nyajkam ja njiky'ajttun'ajttam mat ja'agyujxm ja nmugu'uk'ajttam. ¹⁷ Pan ja pán tmudaty tjaygyepy di'ibu ndukjiky'ajttam, es t'ixy ja myagu'uk tyagoy'ajttaty, es kyaj tpa'ayoy, ¿wi'ix mbaat tmudaty ja Diosu tsoyokun?

Amumdu'uk jot naybyujttakam ma Dios

18 Nitítaty, kyaj nnaydsyojkum je'eyu wingu'ay agu'ay, naydsyojkum éxtum mbaat ya'ixy di'ibu ndu'unum mat ja tɔy'ajtɔn. 19 Du'an nnija'am ko xyja'a'ajtam ja Dios es n'ijtam jotkujk Dios windum 20 ko nbekyjya'am, Dios ni'igu myájtuty es kadiinam ɔdsajtam ntot'ajt nwinma'añ'ajtam, ñija'ap yu'u tugekyu. 21 Mugu'ugítaty, pɔn kyaj ti nbekyjya'am, nwinguwa'kum jotkujk ja Dios, 22 es yu'u xymyo'oyum di'ibu ɔdsajtam n'amdo'om, mat ko nguudyu'unum ja 'yana'amun es ndu'unum di'ibu yu'u tseyjpy. 23 Es ja Dios tni'ana'amun es nmubajkum ja 'yU'unk Jesukristu es nnaydsyojkum nixim niyam, éxtum ja Kristu xytyuk'ana'amum. 24 Pɔn nguudyu'unum ja Diosu 'yana'amun, jiky'ajtam mat yu'u, es yu'u jyiky'aty mat ɔdsajtam. Nnija'am ko yu'u jyiky'aty ma ɔdsajtam, mat ko tu xymyo'oyum ja Espiritu Santu.

4

Espiritu Santu esu ka'oybyu

1 Mugu'ugítaty, jaa may ja ja'ay di'ibu nayñigajxudɔp ko yu'u ya'xpraktu es ko xytyuknimi'inum ja Diosu 'yayuk. Katu miits xymyubaktu, ja'a ko taa may di'ibu andáktɔp, je'eyu xywyin'uuna'anum. Ixtu yajxónu tadu 'yaxprajkun es net xymyubáktɔt pɔn tɔy'ajtɔn ko yu'u Dios tja'a'áty.

2 Du'an xyñijáwudɔt ko yu'u Diosu Jya'ajun tja'a'áty: nidugekyu pánaty junándɔp ko yu Jesús yu'udyu du'an ja Kristu, Diosu 'yU'unk di'ibu miin ya naxwiñ éxtumu naxwiñudu ja'ay, ja'a myɔdajttɔp ja Diosu Jya'ajun. 3 Ja di'ibu junáamp ko Kristu kyaj du'an oj myiñ, kyaj ja Espiritu Santu tmɔdaty, ja'a taadu myɔdsip'ajtypy ja Kristu. Es tu xymyudowdu miidsuty ko myina'añ di'ibu myɔdsip'ajtypy ja Kristu. Pes ta net ya naxwiñ.

4 Nitítaty, miidsuty Dios mja'a'ajtudɔp. Tu xymyumada'aktu tadu andakpɔty, mat ko yu Espiritu Santu di'ibu miidsuty mɔtt m'ittu, ni'igu yu'u myájtuty es kadiinamu ka'oybyu di'ibu ja ya naxwiñ. 5 Tadu andakpu yu'u ja'a'ajtudɔp ja naxwiñudu winma'añ, paaty tkajxwa'xtu ja naxwiñudu winma'añ, es myɔdoo'ijtudɔp ja ja'ay di'ibu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtudɔp. 6 Per ɔdsajtam Dios xyja'a'ajtam. Di'ibu Dios 'yijxy'ajtypy, myɔdoo'ijtypy ja ayuk di'ibu ngajxwa'xum. Per di'ibu kyaj Dios jya'a'átyuty, kyaj xymyudoo'ijtam. Es du'an mbaat n'axkajpɔm pɔn myɔdajtypy ja Espiritu Santu di'ibu tɔy'ajtɔn yajkyry, es pɔn myɔdajtypy ja ka'oybyu di'ibu win'u'amp.

Dios yu'u du'an ja tsojkun

7 Mugu'ugítaty, n'oknaydsyojkum nixim niyam, mat ko yu tadu tsojkun myiñ ma Dios. Nidugekyu di'ibu myɔdajttɔp

ja tsojkun, yu'u Dios u'unk'ajtadap, es 'yixy'ajttap ja Dios. ⁸ Di'ibu kyaj tmadaty ja tsojkun, kyaj yu'ujaty t'ixy'attu Dios, mat ko Dios yu'u du'un ja tsojkun. ⁹ Dios xytyuk'ijxam ja tsojkun adsajtam ko tkejxy ja tyu'uk U'unk ya naxwiiñ es nmudajtam ja njiky'ajtan'ajtam mat yu'ugyujxm 'yU'unk. ¹⁰ Kyaj 'yudsajtamuty jawyiin ndsojkam ja Dios, jawyiin'ajtp yu'u oj xytsyojkam es xytyuk'ijxam mat ko xytyuknigajxam ja 'yU'unk es xyajpojpanitago'oyam.

¹¹ Mugu'ugitaty, mat ko du'un ja Dios tu xytsyojkam, nandu'un nnaydsyojkam nixim niyam. ¹² Ni na'a panu Dios tka'ixy. Per pan nnaydsyojkam nixim niyam, Dios ijtp ma adsajtam es nmudajtam ja tsojkun. ¹³ Es mat ko Dios tu xymyo'oyam yu Espiritu Santa, tu xytyuk'ijxam ko yu'u 'yity mat adsajtam, es adsajtam n'ijtam mat yu'u. ¹⁴ Es tats n'ixyuts ku'am es ngajxte'xyuts ko Dios Teety tkejxy ja 'yU'unk ya naxwiiñ éxtamu Yajnutsókpu. ¹⁵ Oytyim panaty di'ibu 'yixkajpy ko Jesús yu'u Dios 'yU'unk'átyaty, jiky'ajtp mat ja Dios es ja Dios jyiky'aty mat yu'u.

¹⁶ Es du'un nnija'am es nmubujkam ko Dios xytsyojkam. Dios yu'u du'un ja tsojkun, es pan nnaydsyojkam nixim niyam, Dios jiky'ajtp mat adsajtam, es adsajtam njiky'ajtam mat ja Dios. ¹⁷ Es ko njiky'ajtam mat ja Dios, muj máyap es kexy ka'pxy 'yitat ja ndsojkun'ajtam es ndukmu'awdajtam ko Dios xupyayo'oyam, ja'a ko n'ijtam ya naxwiiñ éxtamu Kristu. ¹⁸ Ma jyámuty ja tsojkun, kyaj jyámuty ja tsu'kun. Di'ibu myudajtypy kexy ka'pxy ja tsojkun, yajkekyry ja tsu'ugu. Ja'a ko pan ndsu'kam tii, njajptsu'kam ko xytyukkumadowa'anam di'ibu tu ndu'undago'oyam. Ko ti ndsu'kam, kyaj kexy ka'pxy nmudajtam ja tsojkun.

¹⁹ Dios jawyiin xytsyojkam adsajtam. Paaty adsajtam ndsojkam ja Dios. ²⁰ Pan ja pan jyana'añ: "Uj ndsejpyuts ja Dios", es kyaj ttseky ja myugu'uk, andakpu taada. Pan di'ibu kyaj ttseky ja myugu'uk di'ibu yaa 'yijxypy, nan kyaj mbaat ttseky ja Dios di'ibu kyaj t'ixy. ²¹ Mat ko Dios tu xytyuk'ana'amam ko di'ibu tsyejpy ja Dios, nandu'un ttsókut ja myugu'uk.

5

Wi'ix ja ka'oybyu nmamadákam

¹ Nidugekyu di'ibu 'yaxájap ja Jesús éxtamu Kristu, yu'u du'un ja Dios u'unk'ajtadap. Ja ja'ay di'ibu tsyejpy tu'ugu u'unkteety, nandu'un ttseky yu u'unkteedyu 'yu'unguty. ² Ko ndsojkam ja Dios es nguydyu'unam ja 'yana'amam, ndsojkamu naty nandu'unu 'yu'unguty. ³ Es ko ndsojkam ja Dios, nguydyu'unamu naty yu 'yana'amam. Es kom xy'u'unk'ajtam ja Dios es ndsojkam, kyaj muk nja'am es nguydyu'unam di'ibu

yu'u xytyuk'ana'amam, ⁴ mat ko nidugekyu udsajtam di'ibu xy'u'unk'ajtam ja Dios, nmamadakum es kyaj ndu'unum ja naxwiñadu winma'añ. Nmamadakum mat ko nmubajkum ko ja Jesús yu'u Kristu, Diosu 'yU'unk. ⁵ Pánuty myubajktap ko Jesús yu'u Diosu 'yU'unk, myumadaktap es kyaj ttúndat ja naxwiñadu winma'añ.

Jesús yajnijaxy ko Dios 'yu'unk'átyuty

⁶ Ko Jesús myiñ ya naxwiñ, oj ya 'ijxwe'emy mat ja nuu es ja ne'pyñ, kyaj jye'eyuty ja nuu, ja'a mat ja nuu es ja ne'pyñ. Es ja Espíritu Santu kum dyajtydyaku, es ni na'a kya'anda'aky. ⁷ Tuguk jyam'aty tsajpótm di'ibu yajtydyajkabu tyadu: ja Dios Teety, ja Diosu 'yU'unk esu Espíritu Santu. Es ti'igyu ja tay'ajtan di'ibu yajktap. ⁸ Es tuguk jyaa'áty naxwiñ di'ibu yajtydyajkadubu tyadu: ja Espíritu Santu, ja nuu es ja ne'pyñ. Es ti'igyu ja tay'ajtan di'ibu yajktap. ⁹ Nmubajkum ko tnikajxpátu ja'ayuty. Per yu Diosu ñikajxrajtan kanak nipat 'yóyuty. Yu Dios tu jyuna'añ ko Jesús yu'u 'yU'unk'ajtypy. ¹⁰ Di'ibu myubejkyry ja Diosu 'yU'unk, myudajtypy jyodoty wyinma'añoty di'ibu ñikajxpejtypy ko tyay'ajtanuty. Per di'ibu kyaj tmabeky ja Dios, du'un t'ixy éxtum 'yanda'aky ja Dios, mat ko kyaj tmabeky ja Diosu ñikajxrajtan ko jyajnañ: “Jesús uj n'U'unk'ajtypy.” ¹¹ Tyadu nikajxrajtan yu'u du'un: ja Dios tu xumyo'oyum ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu, esu tyadu jiky'ajtan 'yity mat ja 'yU'unkkyajxm. ¹² Di'ibu 'yaxájap ja Jesús éxtum ja Diosu 'yU'unk, myudajtypy tyadu jiky'ajtan. Per di'ibu kyaj t'axaju Jesús éxtum ja Diosu 'yU'unk, kyaj tmdaty tyadu jiky'ajtan.

Kajxwíjn esu kajxpo'xun

¹³ Nnija'ayudpts miits di'ibu myubajktap ja Diosu 'yU'unk, es xwiñáwudat ko xumyudattu ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Kyaj ndsu'k nja'am ko n'amdo'om tii ja Dios, mat ko nnija'am ko ti n'amdo'om di'ibu ijtp ti'igyu di'ibu yu'u tsyejry, yu'u xumyudo'om. ¹⁵ Es mat yu'u yu'u ko xumyudo'om, nnija'am ko xumyo'oyumu naty di'ibu n'amdo'om.

¹⁶ Pan 'yijxypy ko tu'ugu myugu'uk ttuñ ja peky di'ibu kyaj myanejxytu ma ja o'kun, wa'an tkajxta'aky ma Dios kadiibu 'yoogat. Ja'a ko taa yu peky di'ibu manajxp ma ja o'kun, es madu tyadu peky kyajts njuna'añ es kyajxta'agut yu'ugyajxm. ¹⁷ Tugekyu axuukru yu'u dun peky. Es taa yu peky di'ibu kyaj myanejxy ma ja o'kun.

¹⁸ Nnija'am ko di'ibu myudajtypy ja Dios éxtumu Tyeety, kyaj pyekytuun'adu'utsy, mat ko Diosu 'yU'unk tkwenta'aty di'ibu Dios jya'a'ajtypy, es kyaj ja mju'ugópk wi'ix tyúñuty.

¹⁹ Nnija'am udsajtam ko Dios xyja'a'ajtam esu majku'ugórk yu'u ja'a'ajtadap tugekyu di'ibátyu naxwiñudu winma'añ ja'a'ajtadap.

²⁰ Es nnija'am nandu'un ko ja Diosu 'yU'unk ta myiñ es ta xumyo'oyum yu nwinma'añ'ajtam es n'ixy'ajtam ja Dios. N'ijtam ti'igyu mat ja Dios es mat ja 'yU'unk Jesukristu. Tyuy'ajtanuty ko yu'udyu Dios, es yu'u du'un yajkypy ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu. ²¹ Nitítuty, éxkam ko xy-wyindsu'ugudut di'ibu kyaj Dyios'aty.

Myumajtskrɛ Neki Di'ibu Fwank Jyaay

Tɛy'ajtɛn esɛ tsojkan

¹ Ɔj, mɛjja'ay Fwank. Nduknigajxtɛptsɛ tyadɛ neky ja Kiiryɛ di'ibu Dios wyin'ijɛ, esɛ 'yu'ungɛty di'ibɛts ɛj njantsyt-syojktɛp; es kyaj jye'eyɛty ɛj, nandɛ'ɛn nidɛgekyɛ di'ibu tɛ tɛnija'wɛdɛ ja tɛy'ajtɛn. ² Ndsóktɛts miits mɛt yɛ'ɛgyɛjɛmɛ tɛy'ajtɛn di'ibu nmɛdajtɛm njodoty nwinmɛ'añóty, es 'yity mɛt ɛdsajtɛm winɛ xɛɛ winɛ tiɛmɛ. ³ Wa'anɛ Dios Teety es ja 'yU'unk Jesukristɛ mgunu'xɛdɛ, es mmo'oyɛdɛ ja pa'ayo'on esɛ agujk'ajt jotkujk'ajtɛn, es ja'a mɛt n'ijtɛm mɛ ja tɛy'ajtɛn esɛ tsojkan.

⁴ Byeenɛts tɛ njantsyxyonda'aky kots tɛ nnijawɛ m'u'ungɛty jyiky'attɛ mɛt ja tɛy'ajtɛn, dɛ'ɛn éxtɛm ja Dios Teety xytyuk'ana'amɛm. ⁵ Es tyam, mɛgu'ugítɛ Kiiryɛ, nmɛnu'xtákyɛɛts ko nɛaydsyojkan nixim niyam. Tyadɛ di'ibu nduknija'ayɛp, kyaj yɛ'ɛjɛty ja Diosɛ 'yana'amɛnɛ jembyɛ, ja'ayɛmɛ'ɛ di'ibu n'okmɛdajtɛmbɛ extɛ jawyíɛp; ⁶ esɛ tyadɛ dɛ'ɛn ja tsojkan ko nguɛdyu'unɛm dɛ'ɛn éxtɛm jyɛna'añ ja Diosɛ 'yana'amɛn. Yɛ'ɛ ja ana'amɛn di'ibu nmɛdoodɛ extɛ ko xymyɛbɛjktsondákɛ Kristɛ, ja'a ko nɛaydsyojkan nixim niyam.

Win'ɛ'ɛmbɛty

⁷ Pes may jaa jyɛdity ja win'ɛ'ɛmbɛtɛjk mɛ tyadɛ naxwíɛdɛ di'ibu kyaj t'axájɛdɛ ja Jesús ko yɛ'ɛdyɛ Kristɛ, Diosɛ 'yU'unk di'ibu kyajɛ yɛ naxwíɛn éxtɛmɛ naxwíɛdɛ ja'ay. Di'ibu dɛ'ɛn andakp, yɛ'ɛ dɛ'ɛn myɛdsip'ajtyɛ ja Kristɛ. ⁸ Naygywɛntɛ'átɛdɛ, kɛdiibɛ tyɛgóyɛt di'ibu tɛ xytyundɛ, es dɛ'ɛn kɛxy ka'pxy myajkumádyɛt.

⁹ Di'ibu 'yaktimnikeɛmɛ ja Jesukristɛ 'yɛxpɛjkan es kyaj wye'emy mɛt yɛ 'yɛxpɛjkan, kyaj 'yity mɛt ja Dios; per di'ibu 'yaxájɛp es tkuydyúɛn ja Jesukristɛ 'yɛxpɛjkan, ijtp mɛdɛ Dios Teety es nandɛ'ɛn mɛdɛ 'yU'unk Jesukristɛ. ¹⁰ Pɛn ja pɛn mninɛjɛdɛ mya'ɛxpɛkɛ'áɛndɛ wiink, es kyaj yɛ'ɛjɛty ja Jesukristɛ 'yɛxpɛjkan, katɛ xykyupɛktɛ es mya'ɛxpɛkɛdɛt mɛ miits mɛaymyúkɛdɛ. ¹¹ Es nan katɛ miits xyajjotkujk'áttɛ ni wi'ix tsoo.

¹² Máyɛmɛts miits nja'anɛmɛyá'andɛ, per kyajts nja'aya'añ mɛ tyadɛ neky. Nɛjɛaambɛts kɛ'ɛm mɛ miidsɛty es nmɛtmadyá'aga'andɛ kɛ'ɛm, es dɛ'ɛn kyá'pxɛt ja nxondakɛn'ajtɛm.

13 Y_u mm_uga'ax di'ib_u Dios nand_u'an win'ijx_u, es_u
'yu'ung_uty, mdukni_gáx_ud_u Dioskajxy.

Myudugukpu Neku Di'ibu Fwank Jyaay

Gayu oy yajnjajxy

¹ Ɔj mɔjja'ay Fwank. Nduknigejxypyudsɔ tyadu neky mij, Gayu di'ibats njantsytsyejpy tɔy'ajtɔn mɔnt. ² Pes mɔgu'ugítɔ, n'amdeebɔts ja Dios es oy mɔk m'ítɔt, dɔ'un éxtɔm oy m'ity mwe'emɔ mɔdu Dios. ³ Pes xondákrɔts mɔk ko myiindu nidu'ugɔty ja nmɔgu'uk'ajtɔm es xytyukmɔmadya'áktɔts ko mij xypyadúñ ja tɔy'ajtɔn. ⁴ Ni tits ni'igɔ xykyayajxonda'aky kots nnijawɔ ko n'u'ungɔdyɔts 'yittɔ mɔ ja tɔy'ajtɔn.

⁵ Mɔgu'ugítɔ, oy xytyuñ ko xypyudɔkɔ ja nmɔgu'uk'ajtɔm, es ni'igɔ pɔnɔty wiink tsoo tso'ondɔp. ⁶ Yɔ'ujaty kɔ'am tɔ tmadya'áktɔ mɔ mɔbɔjkrɔtɔjk ñaymyúkdɔ wi'ix xytsyɔjktɔ. Es oy xytyuñ mɔt ko xypyudákdɔ mɔ tyu'uyo'oydyɔ, mɔt ko Dios tsyejpy es dɔ'un xytyúnɔt. ⁷ Pes yɔ'ujaty jyɔdittɔ tmɔdundɔ Jesukristɔ es tkajxwá'xtɔ Jesukristɔ 'yayuk majaty ja ja'ayɔty, es ni tka''axájɔdu pudɔjkɔn mɔ tadɔ ja'ayɔty di'ibu kyaj t'axájɔdu Jesukristɔ. ⁸ Paaty ɔdsajtm xypyátɔm es nbudɔjkm, mɔt ko dɔ'un mɔnt ti'igɔ nmɔdu'unɔm ja Dios.

Diótrefes es Demetryɔ

⁹ Dɔ'unɔts tɔ nnijayɔ ja mɔbɔjkrɔtɔjk di'ibu naymyujkdɔp mɔ mij, per jap 'yityɔ tadɔ Diótrefes di'ibu tim'ana'amaamp es kyaj tkuudyuna'áñ éxtɔmts nja'anɔmɔ. ¹⁰ Paaty kots njɔjpta'agɔt, net ndukmɔmadya'áktɔt nidugekyɔ miidsɔty éxtɔmts ɔdsɔty xyñibi'tskajxɔdu, xyñi'oo xyñiyáaxɔdu mɔt ja andakɔngyɔxm; es mɔdu tyáadu kyajyɔm jyotkɔda'aky, nan ni ja'a tka''axájɔ ja nmɔgu'uk'ajtɔm di'ibu nɔjxtɔp ya'ɔxɔjkrɔ, es kyaj tkupeky esɔ wiinkɔ 'yaxájɔdɔt. Es pɔnɔty 'yaxájɔyáandɔp, 'yaxwojppɔdseempɔ tsajptɔgótɔ.

¹¹ Mɔgu'ugítɔ, katɔ xypyadúñ ja axɔkɔ iɔxɔajtɔn. Padún ja oybyɔ. Di'ibu oy tyiimpy, Dios ja'a'ajtɔp; per di'ibu tyiimpy ja axɔkɔ, kyaj tka'ixy'aty ja Dios.

¹² Byeen yajxón tɔmadya'áktɔ nidugekyɔ ko Demetryɔ jyiky'aty tɔy'ajtɔn mɔnt. Es tɔy'ajtɔn yɔ'u, mɔt ko jyiky'aty éxtɔm ja Dios ttseky. Nandɔ'un ɔdsɔty nnikajxɔajttɔptsɔ tyáadu, es mij mnija'ap ko kyajts n'anda'áktɔ.

¹³ Máyñɔmts miits nja'anɔmɔyá'andɔ, per kyajts nja'aya'áñ mɔ tyádu neky, ¹⁴ nɔjxaambɔts kɔ'am mɔ mij es nmɔtmadya'aga'áñ wingɔ'um agɔ'um.

15 Dios myajjotkujk'átədap. Nməgu'uk'ajtəm di'ibə yam mdukniǵáxədə Dioskajxy. Tunə may'ajtən, mo'oydyə ni'amukə Dioskajxy di'ibáty jap mə mij.

Neky Di'ibĚ JuudĚs Jyaay

¹ Ɔj JuudĚs, JesukristĚ myĚduumbĚ, myĚga'axĚ Santya'agu. NdukniġajxtġptsĚ tyġdĚ neky ja ja'ay di'ibĚ Dios Teety tĚ twin'ixy es tja'a''ata'ġań, es di'ibĚ JesukristĚ kyuwaampy. ² Wa'anĚ Dios mmo'oyġdĚ pa''ayo'on, aguġk'ajġ jotkuġk'ajġtĚ esĚ tsoġkĚn.

Pġnġty tyuk'ġxpġjktġp ja andakĚn

³ Mġgu'ugġtġty, byeenġts tĚ njantsytsyeky ndukni-jayġya'andĚ ja nitsokĚn di'ibĚ nmġdajġtm. Per nja'ġbġts ko koonġmts nnijġyġt es nmġnu'xtġġaktġt es xytyġndġt wi'ix kyaj pġn dyajġtġġġtsġt di'ibĚ nmġbġġkġm, di'ibĚ tġġok je'eyġ yajmooy ja Diosġ jya'ayġty. ⁴ Ja'a ko tĚ ja ja'ay andakġngyġġxm tyġkġdġ mġ miġdsġty. Yġ'ġ ja Diosġ 'yayuk 'yandġjpy di'ibĚ extġ jġkyġp mġ yajjaaywyġ'ġm ko dġ'ġmbĚ ja'ay windġgoyġndġp, ġxtġm pyaadyġty. Mġt ko 'yaxġkja'ġy'ġttġ, jyġnandġ ko Dios myay'ajġtġngyġġxm nyajġpojġma'ġm, es pġġty mbġġt nmġ'indu'unġm, es 'yġxtġjtġp ja Nindsġn'ajġtm Jesukristġ.

⁵ Pġġty miġts ndukjamyatsġ'andġ, oy xyjanġjġwġdġ, ko oy ja Dios tġyayġpġdsġmġdġ Eġiptġ nidġgekyġ israelitġ ja'ayġty, ókġm dyajġkutġgooy di'ibĚ mġjaty kyaj tmġbġġkġtġ. ⁶ Es nġja'ajġty ja anġġs di'ibĚ kyaj tmġmġdooy ja Dios, es tmġstuty ja tyuunk di'ibĚ Dios mooyġ, Dios myġdajġtypy tsimy mġ koots it es ttukġmġdowġ'ġń ko ttpayo'oyġt. ⁷ Nandġ'ġn jyġjtġ Sodomġ esġ Gomorrġ mġt ja wiġngġtypyġ kajġn di'ibĚ myġwingon'ajġtypy. Tadġ ja'ayġty nġgyġ'ġyġġkġdġ es myġ'indġndġt, es ttġndġt di'ibĚ kyaj jyġpġadyġty ttġndġt. Pġġty ja Dios dyajġkġdġky ja jġnyġ'ank tsajġpótm es dyajġtooydyaay tġgekyġ ja kajġn. Es dġ'ġn ja Dios xytyuk'ġġxm wi'ix ttġydyġnġ'ġń ja pekyjya'ayġty.

⁸ Per oy tġatimnġjġwġdġ tġgekyġ tyġġdġ, nandġ'ġnġ tadġ andakġpġ dya''axġġgġdġ kyġ'ġm nġni'ġty es t'ġxtġjtġ ja Diosġ kyutġġkġn, es extġ wyġngġxpġjġttġp pġnġty ġttġp jam tsajġpótm. ⁹ Per extġ yġ arkġnġs Migel kyaj dġ'ġn t'oooy ja mġġku'ugópk ko dyajġsġptġktġ mġt ko tġyayġnġġxġń ja Moisesġ nġni'ġ, je'eyġ t'anmġġy: "Wa'an ja Nindsġn'ajġtm mwin'oooyġty." ¹⁰ Perġ tadġ andġkġpġty nġ'o'odġp di'ibĚ kyaj tnġjġwġdġ. Dġ'ġn yġ'ajġty ġxtġmġ uġts jġyġġk, kyaj jyayġyġkġdġ es nġayyajġtġgóyġdġ.

¹¹ ġPġroobġty yġ'ġ!, mġt ko t'ġxtġjtġ ja tġy'ajġtm es tġadġndġ ja kyġ'ġm winmġ'ġń ġxtġmġ Kań. Kyaj ttġndġ di'ibĚ Dios tsyeġpy, mġt ko myġeń'oogġty ġxtġmġ Balġn, es ġxtġmġ Koree, dġ'ġn 'yookġtġ ja'ġgyġġxm ko tnġbġdġ'ġktġ ja Dios. ¹² Ko

mnaymyúkudu es mgay m'uuktu Dios tsyojkungyujxm, tyadu andákruty tyúkudu ma miidsuty, es ni kyatsoydyundu es xymyutkay xymyut'uuktu. Du'an yu'ujuty éxtumu borreegu kwentu'ajtrū di'ibu naygywentu'ajtūp k'uam, éxtumu yoots di'ibu kyaj tmudaty ja tuu es yajnejxyuty ja poj, du'an yu'ujuty éxtumu je'xykyépyun di'ibu kyaj tyuamp'áty, éxtum tu'ugu kepy di'ibu tu tyatsnu mudu ņi'aats ņigoxy. ¹³ Tadu andákruty, yu'u myunujxtūp ja jiky'ajtanu axuukpu extu mbaat yajtsoydyúnudu. Du'an yu'ujuty éxtumu jikymyejyņ ņikapy es dyajpudsémy ja axuukpu mejyņbyu'aay, es nandu'an éxtumu mudsa'ada'atsy ko ņaxy tsajwínm ko tye'xy muk es waanu 'yity, ta pyi'itsy, esu du'unu tadu andákruty wyu'umdu muk agoostuuy winu xuu winu tiempu.

¹⁴ Yu'udyu dunu tyaadaty di'ibu tim jékyup myadyak ja Enok, ja Adanu 'yok myujxtujk naska'axubu. Du'an jyunáñ ja Enok: "N'ijxats ja Nindsun'ajtum ko myiņ mat kanak milu 'yánklusuty, ¹⁵ es trayo'oyut nidugekyu ja ja'ay es tkumadówt ja axuk ja'ayuty di'ibu tu ttundu tugekyu axuukpu, es mat ko nandu'an mat ja axuk ayuk tu tkajxpraattu ja Dios." ¹⁶ Esu tyadu andákruty myu'u'undup ja Dios esu wiingátypyu, ni na'a kyajotkuda'aky mat ja di'ibu myudajttup. Ja'a tyuundup di'ibu yu'u k'uam tsyojktup, kyu'awak'attu es ņayyajmujpūja'aga'anudu, es oy myadya'aktu mat ja wiinkpu ja ja'ayuty ko ti ttsoktu di'ibu k'uam tyuk'oy'attu.

Kajxwíjun mat ja mubujkruty

¹⁷ Per miits mugu'ugítaty, jamyatstu wi'ixu Nindsun'ajtum Jesukristu 'yapóstuluty xytyukmumadyákum. ¹⁸ Du'an jyunandu: "Ja tiempu di'ibu tim okpu jaa'ataamp ja ja'ay di'ibu tyukxi'igaampy ja Diosu 'yuxpūjkun es jyiky'ata'añ éxtum yu'u ja 'yaxuk winma'añ." ¹⁹ Tyadu du'umbu ja'ay yu'u yajnaywya'xup ja nmugu'uk'ajtum es jyiky'attu éxtum ja ņini'x kyubajk ttsoktu, es kyaj tmudattu ja Diosu Jya'ajun.

²⁰ Per miits mugu'ugítaty, yajmujwiin yajkajaaju mmubujkun nixim niyam, es kajxta'aktu éxtum ja Espíritu Santu mnu'amo'oy mdu'umo'oyudu. ²¹ Naymyudátudu mat ja Diosu tsyojkun es jūjp'ixtu ko myina'añ ja Nindsun'ajtum Jesukristu, ko mat ja pya'ayo'on xmyo'oya'anum ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu.

²² Pa'ayowdu pánaty kyaj oy tniáwudu ti ja Dios tsyepy. ²³ Di'ibu tuu dan timnayyajtūgoyánunup, yajtso'ok éxtum jyawu xyjuuty jūnóty; esu wiingátypyu pa'ayow es yajtso'ok, per éxkum mya'axuugudu mat ja 'yaxuk jiky'ajtan.

²⁴ Ja nYajnitsokpu'ajtum, ja Diosu tu'ukpu di'ibu myudajtypy ja muk'ajtan es kudiibu mbekykya'adut es myajkuxu'ugudut

wā'ats Dios wyindum mā ja myuj'ajtun, es mat ni'igu xon-
dakun, ²⁵ wa'an ja'a tmudattu ja maj'ajtun, muk'ajtun, es ja
kutujkan. Du'an 'yijty Nindsun'ajtun Jesukristakyujxm mā
kyajnuma naty tsyonda'aky ja naxwĩñudm, tyamam du'an 'yity,
es winam xam winam timpam du'añum 'yitat. Wa'an du'anaty.

Di'ibu Dios Myooy Ja Jesukristu Es Ttuknijawudut Ja Myuduumbuty

¹ Di'ibuts nguxjaapy ma tyadu neky, yu'u di'ibu Dios myooy ja Jesukristu es ttuknijawudut ja myuduumbuty di'ibu tsojku es tsojk tyuna'añ jyata'añaty. Jesukristu tkejxy nidu'ugu 'yanklas ma uj, Fwank, Jesukristu myuduumba, es tats xytyuknijawu tugekyu tyaadu. ² Paaty ma tyadu neky nnikajxpetyats ko tyu'ajtanaty di'ibuts n'ijx nmadoo, ko yu'u ja Diosu 'yayuk es di'ibu Jesukristu xytyuk'ijx xytyuknija'ajuts.

³ Dios kunu'xudap di'ibuty kyajxtap, es kunu'xudap nandu'un di'ibu myudeepy ja myadya'agyu tyadu ayuk, es tmabaktut es tkuydyundut di'ibu ijtp yaa kuxja'ay, mut ko tu wyingón ja tiempu ma tyuna'añ jyata'añaty.

Fwank tnijayu ja mabujkrutyk nijxtujk pekypyu

⁴ Uj Fwank. Nnijayuts yu mabujkruty di'ibu naymyujkadap ma jxxtujkra kajpn Asyu ñaaxóty. Wa'an ja Dios mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, ja Dios di'ibu ijtp, du'uñam 'yity, es du'uñam 'yita'añ. Nandu'un mgunu'xudut ja Espiritu Santu es mmo'oyudut ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, ja Espiritu Santu di'ibu ijtp ma uñaaybyajn ma Dios yajkutíky, es tuñ jxxtujk naxu tuunk. ⁵ Es nandu'un ja Jesukristu, di'ibu ñikajxpejtypy ja tu'ajtan, mgunu'xudut es mmo'oyudut ja agujk'ajt jotkujk'ajtun, di'ibu jawyiin jikyryjk ko 'ye'ky, es tyam yajkutíky ma nidugekyu naxwíñudu ja'ayudyu ryey. Jesukristu xytsyojku, tu xyajwátsum ja nbojpu'ajtam mut ja ñe'pyñ, ⁶ es tu xypyujtáku yajkutujkra es teedyuty, es nmadu'unam ja Dios Teety. ¡N'ok'awdajtam ja Jesukristu di'ibu winu xuu winu tiempu tmudaty ja muj'ajtan esu muk'ajtan! Wa'an du'unaty.

⁷ Ixtu, Kristu miimp yoodsóty. Nidugekyu naxwíñudu ja'ay t'ixtat, es extu ja'ajuty di'ibaty yajkruuzpajtudu; es nidugekyu naxwíñudu ja'ayaty jy'uay ya'axtat ko t'ixtat. Es du'un jyata'añ. Wa'an du'unaty.

⁸ Nindsun'ajtam Dios, di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtypy, yu'u du'un junaamp: “Ujtsu du'un éxtam ja A es éxtam ja Z, ujtsu du'un ja jawyiimba es ja tim okru, di'ibu ijtp, du'uñam 'yity, es du'uñam 'yita'añ.”

Fwank t'ixy ja Kristu

⁹ Uj Fwank, mmamabujkruty. Mut yu'ugyujxmu Jesús uj n'ityats mut miidsuty ma Diosu kyutujkan, ayo'on es

ma'xtujkun. Tuts xyjapajta'aktu éxtamu tsimyja'ay ya ma islu di'ibu xyu'ajtypy Patmus, mut ko ngajxwa'xyuts ja Diosu 'yayuk es nnigajxy nnimadya'agyuts ja Kristu. ¹⁰ Ma tu'ugu domingu xuu ja Espiritu Santu xynigudákuats. Nétuts nmadooy éxtam pún muk kyajxy n'axku'uyuts mut tu'ugu ayuk, du'an éxtam ya'axy ja trompetu, ¹¹ es xy'anmaayuts:

—Kuxja'ay nekykuujxm di'ibu m'ijxyry, es tuknigaxu tadu neky ja mubujkruty di'ibu naymyujkudup ma tyadu juxtujkpu kajpn: Éfesu, Esmirnu, Pérgamu, Tyatiiru, Sardus, Filadelfyu esu Laodiseeu.

¹² Nwa'kumbijtyuts es n'ixa'añuts púndsu dun xymyugajxp. Nétuts n'ijxy juxtujku oorú kandaleeru, ¹³ es kujk'aay ma tadu kandaleeru, n'ijxyuts kyuxe'eky éxtam tu'ugu yedyujk, es ñaywyítxaty yeñ, extu tekyjyujp'ambaat, es tmudaty tu'ugu 'yooru kaatsywyuun di'ibu jantsy muju 'yok. ¹⁴ Yu wyaay poop éxtamu lanu pooppu, es éxtamu tsajp'e'pyky, esu wyiin du'an kyuxe'eky éxtamu junya'angun. ¹⁵ Yu tyeky jantsy tu'xp, éxtamu bronsu ko muk 'yambeky; esu kyajxy jantsy muk, éxtam 'yuuetsy pyumimy ja muj nuudáx. ¹⁶ Ma yu 'yaga'añgyu'u tmudaty juxtujku mudsá'a, esu wyiin jyujp tu'xp éxtam ko tye'xy ja xuu mut winu myujáa. Es ma 'yaa pyudsemy éxtam tu'ugu espaadu jujpki'pyñ es majtsku 'yaa.

¹⁷ Kots n'ijxy, ngudaayuts tyeky'ujxy éxtamu o'kpu. Es yu'u tyuknikooñuts ja 'yaga'añgyu'u, es xy'anmaayuts:

—Katu mdsu'ugu. Ujtsu du'an ja jawyiimbú es ja tim okpu. ¹⁸ Ujtsu du'an di'ibu jiky'ajtp. Tuts n'ok'o'kpu, nétuts njikypyejky, es njiky'átyuts winu xuu winu tiempu, es nmudajtypyuts ja kutujkun esuts nyajjikyryúkat ja o'kruty. ¹⁹ Kuxja'ay di'ibu tu xy'ixy, di'ibu jaa tyam, es di'ibu ya'ixaamp óknum. ²⁰ Yu'u du'an 'yandijpy ja ayu'udsyu winma'añ, ja juxtujkpu mudsá'a di'ibu tu xy'ixy madsu n'aga'añgyu'u es ja juxtujkpu oorú kandaleeru. Ja juxtujkpu mudsá'a ja'a 'yandijpy ja juxtujkpu n'ayuk kajxwa'xpuats ma ja mubujkrutujk ñaymyúkuu, esu juxtujkpu kandaleeru ja'a 'yandijpy ja mubujkruty di'ibu naymyujkudup ma juxtujkpu kajpn.

2

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Éfesu

¹ Du'an xynijáyut yu n'ayuk kajxwa'xpuats di'ibu ijtp ma ja mubujkrutujk ñaymyúkuu jam Éfesu. “Du'an jyuna'añ di'ibu myudajtypy juxtujku mudsá'a 'yaga'añgyu'u'jótý es jyudity kujk'aay ma tadu juxtujkpu oorú kandaleeru: ² Uj nnija'abuts di'ibu mduundup, wi'ix mmaktundu, es ja ma'xtujkun di'ibu mmudajttup. Es nnija'abuts ko kyaj mbaat xymyuma'xtúktu ja axuk ja'ayuty. Nan nnija'abuts

ko tu xywyinma'añ'ixtu di'ibu nugoobu ñayñigajxudu ko yu'u 'yapóstulaty, es tu xyajnidu'xtu ko yu'udyu andákraty. ³ Tu xymyadánudu es xytyuknaxtu ja ayo'on mat ujtskyujxm, es ni tu mgatsipka'axtu. ⁴ Per ma miidsaty tam tits nga'oyjya'ap, yu'u ko kyaj xy'oknakytsyojknudats éxtam jawyiñup. ⁵ Jamyatstu éxtam tuuyup xytsyojktats es yajxonats xymyuduundu. Yajjumbittu mjot es jiky'attu jatugok éxtamu naty jawyiin. Pün kyaj mjodumbittu, nninujxtup es nbujkudat ja mgandaleeru ma 'yity. ⁶ Oyu du'un xytyundu ko xykyatsoktu ja nikolátudyu 'yaxak jiky'ajtun, mat ko uj nandu'un n'axak'ijxpyats. ⁷ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkadu di'ibu ja Espíritu Santu 'yanmaaydyubu tadu mubujkrutujk ma ñaymyúkadu. Pün madakp, tyaadu nmo'oyupts es tju'xat ja ujts tuñmp di'ibu yajjiky'ajtp es tsajpótm 'yity.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Esmirnu

⁸ 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xprats di'ibu ijtp ma yu mubujkrutujk ñaymyúkadu jam Esmirnu: “Du'un jyuna'añ yu jawyiimbü esu tim okpu, di'ibu ok'o'kpu es net jyikypyejky. ⁹ Uj nnija'abuts ko m'ayoodup. Per jotkujkadu mat ko Dios mdsókadu es mbudúkadu. Es nnija'abuts ko nugo mni'ow mniyaaxudu di'ibáty naydyjñudup ko 'yisraelítaty, di'ibu situy je'eyu ko myujku'umudúndu. ¹⁰ Katu mdsu'ugudu mat ko m'ayowa'andu. Yu mujku'ugórk yu'u wyinma'añ myo'oyaampy ja myuduumbaty es mbajta'aga'añaty pujxndugóty miidsaty nidu'ugaty, es waanu tiempu mya'ayowa'añaty muk, es du'un xymyastu'uttat ja mubujkñaty. Yajti'igyudu mjot mwinma'añaty extu o'kanbyaaty, es ujts miits nmo'oydyup yu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ¹¹ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkadu di'ibu 'yanmaaydyup ja Espíritu Santu tadu mubujkruty di'ibu naymyujkudup: Pün madakp, kyaj ja'a pyaadudat ja ayo'on di'ibu du'un éxtamu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Pérgamu

¹² 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xprats di'ibu ijtp ma ja mubujkruty ñaymyúkadu jam Pérgamu: “Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy ja espaadu jujpki'pymbyu es majtsku 'yaa. ¹³ Uj nnija'abuts ko mdsuñudu ma ja Satanás 'yane'emy. Es nan nnija'abuts kots miits xyryanujxtu amumdu'uk jot, es kyajts xymyastu'uttu oy tjaya'o'ktu ja n'ayuk kajxwa'xpu Antipus ma miidsaty, jap ma ja Satanás tsuñnu. ¹⁴ Per ma miidsaty tam tits nga'oyjya'ap, mat ko tam ñaymyíkyaty mat miidsaty di'ibu pyanujxtup ja Balamu 'yaxrujkan. Tadu Balán yu'u wyinma'añmyooy ja Balak wi'ix dyajpekytúnat ja israelítaty,

ttuktsu'tstu ja tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu ja agojwinnáxuty, es myu'induundu. ¹⁵ Njuna'añudsu du'unu tyaadu mat ko ma miidsuty, ta di'ibu pyanujxtap ja nikoláyadyu 'yuxpukun, mat ko uj nandu'un n'axuk'ijxpyuts. ¹⁶ Paaty jodumbittu. Pün kadii, najxupts es nyajkutugóyuptsu tadu axuk ja'ayuty mat ja espaadu di'ibu pudsamp madsu n'aa. ¹⁷ Di'ibu mdoodup, wa'an tjaygyúkadu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mabujkputy di'ibu naymyujkadup: Pün madakp, ndukju'xupts ja ayu'udsyubu manaa. Es nandu'un nmo'oyupts tu'ugu poop tsaa di'ibu myudajtypy kuxja'ay yu xyuu jembyu di'ibu ni pün tkanijawu, ja'ayu ñija'ap di'ibuts nmeepy.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mabujkputujk jap Tyatiiru

¹⁸ 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xrupts di'ibu ijtp ma ja mabujkputujk ñaymyúkadu jam Tyatiiru: “Du'un jyuna'añ ja Diosu 'yU'unk di'ibu myudajtypy ja wyiin éxtamu janya'angun, esu tyeky du'un éxtam ja bronsu di'ibu jantsy tu'xp: ¹⁹ Uj nnija'abuts di'ibu mduundup. Nnija'abuts ja mdsojkanaty, yu mmabujkanaty, yu mma'xtujkanaty, es wi'ixu Dios xymydundu. Es nnija'abuts ko tyam xytyundu oy waanu ni'igu kadinum jawyíñup. ²⁰ Per mdugoodyup mat ko xyná'ixtu tadu toxytyujk Jezabel di'ibu nayñigajxup ko yu'u Diosu 'yayuk tkajxwa'xu, per je'eyu 'yanda'aky es twin'handu ja di'ibuts xymyaduundup, es myu'indúndut es nan tju'xtut ja di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáxuty. ²¹ Uj tats njamo'oyu tiempu esxyup yu'u tu jyodumbity, esxyup tu dyajtagátsy ja wyinma'añ. Per kyajpu du'un tu ttuna'añ, kyaj tu tmastu'uty ja mu'induunk. ²² Ja'agyujxm ko kyaj tmastu'uty ja pekytyu'unun, ujtsats nyajka'ap tu'ugu pa'am es 'yayówat muk, nandu'un 'yayówat pánaty muut pyekytyundu pün kyaj tmastu'uttu ja pyekytyu'unun. ²³ Es nya'oogupts ja Jezabelu 'yu'ungaty, es du'un nduknijáwaduts nidagekyu mabujkputujkuty kots uj n'ixy'aty ja jyot wyinma'añaty, es nidu'uk nidu'uk miits nduydyúndut o ngumádyut éxtam mbaadudu. ²⁴ Per miidsuty nija'ajuty di'ibu ak'ijttap Tyatiiru di'ibu kyaj tpanujxtu tadu axuk uxpujkan es ni tkanijáwudu di'ibuty yu'ujuty tyijtap yu Satanasu 'yuxpujkanu ayu'udsyubu, kyaj nnakymyo'oyuty wiinkpu ana'aman, ²⁵ je'eyu ko xykywentu'áttut di'ibu mmadajttap extu kots uj njambítut. ²⁶ Pün madakp es tuñ di'ibuts uj ndsejpy, nmo'oyupts uj ja kutujkan es 'yana'amut ma tugekyu ja naxwíñadu, ²⁷ es du'un 'yana'amut éxtam ko ja naxtu'ts yajtukwépy ja pujndajk, es tyukpu'uju, du'un éxtamu nDeedyuts tu xymyo'oy esats nyajkutúkat. ²⁸ Nandu'un nmo'oyup ja jayxyuu. ²⁹ Di'ibu

mūdoodup, wa'an tjaogyúkuđu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mubujkruty di'ibu naymyujkuđup.”

3

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Sardus

¹ 'Nijayu nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xrats di'ibu ijtp ma ja mubujkrutujk ñaymyúkuđu jam Sardus: “Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy ja juxtujku madsa'a es ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy juxtujk naxu tuunk: Uj nnija'abats di'ibu mduundup. Oy miits mjajiky'attu, du'un m'ittu éxtum eekyryun. ² Paaty wijtu es muk tundu ja mjot, mo'oydyu muk'ajtan di'ibu akwu'ampnum, di'ibu jawaanu kya'o'knu, ja'a ko tats n'ixy es kyaj tyim'oyuty di'ibu mduundup Dios windum. ³ Jamyatsta ja oybyu n'uxprijkunats di'ibu m'axaju. Kuydyundu es yajtagátsta mwinma'añuty es mjiky'áttat. Pún kyajpu du'un xytyundu, najxupts ti'in, éxtum tu'ugu ma'tspu, ma ni xykya'awixyudsu naty. ⁴ Per jap Sardus tap naagadyu ja'ay di'ibats sitay taayumts xymyuduundup amumdu'uk jot. Yu'u tyaadaty jyúdíttat mat uj poop witxu, mat ko du'un ñitákuđu. ⁵ Pún madakp, nan ndukpajta'agupts ja poop wit, es kyajtsu xuyu njo'tsut ma 'yity kaxja'ay nekykyujxy ja xuyajuty púnaty jiky'ajttap winu xuu winu timpu. Ni'igats n'axájut éxtumdsu nja'ajun madsu nDeety 'yity mat ja 'yánklusuty. ⁶ Di'ibu mūdoodup, wa'an tjaogyúkuđu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mubujkruty di'ibu naymyujkuđup.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkrutujk jap Filadelfyu

⁷ 'Nijayu nandu'un ja n'ayuk kajxwa'xrats di'ibu ijtp ma ja mubujkrutujk ñaymyúkuđu jam Filadelfyu: “Du'un jyuna'añ di'ibu ni madsu pyojpu, di'ibu ja Tuy'ajtan es di'ibu myudajtypy ja rey Davitu 'yawatsn; es ko dya'awa'atsy tii, ni pún mbaat tkaya'adiky; es ko ti dya'adiky, ni pún mbaat tkaya'awa'atsy. ⁸ Uj nnija'abats di'ibu mduundup. Tats mbajta'aky tu'ugu tujk aa awa'ats ma miidsuty, di'ibu ni pún mbaat tkaya'adiky. Oy nago xkyamudajtpu mija, tu xykyuydyundu ja n'ayúkats es kyajts tu xy'axtijy. ⁹ Ja mujku'ugópk mduumbaty, tadu andákruty di'ibu nayñigajxudup ko yu'u 'yisraelítaty, per nago je'eyu 'yanda'aktu, nyajkoxtánudupts mdeky'ujxy, es du'un tnijáwudut ko tats uj miits ndsoktu. ¹⁰ Tu xykyuydyúndats ja n'ana'amun ko tu xymyudattu ja ma'xtujkun, es mudu tyadu wjtsuts mij nguwa'anup ko naty myiñ ja ayo'on di'ibu minamp ma tugekyu naxwíñudu, es yajtukkumadowa'añ di'ibu jiky'ajttap naxwiñ. ¹¹ Uj mínupts tsojk. Mudattu mwinma'añóty es padundu ja n'uxprijkunats di'ibu tu xy'axájudu, kudiibu pún mbujkudut yu mmay'aty. ¹² Pún

madakp, nbujta'agupts uj es 'yítut éxtum tu'ugu pilaar madsu nDiosu tyujk. Jap wyu'umut winu xuu winu tiempu. Ni pán tkayajjuga'agut. Nguxja'ayupats ma ja madakpuly ja nDiósudsu xyuu. Es nan nguxja'ayudats ja nDiósudsu kyajpn xuu, ja jembyu Jerusalén di'ibu kudakp tsajpótm. Es nan nguxja'ayaambyuts yu jembyu nxuuts. ¹³ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuđu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mabujkputy di'ibu naymyujkudup.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mabujkputujk jap Laodiseeu

¹⁴ Nijayu nandu'un ja n'ayuk kajxwa'xpuats di'ibu ijtp ma ja mabujkputujk ñaymyúkuđu jam Laodiseeu: “Di'ibu du'uñum 'yity éxtum jaayum es di'ibu ñigajxyu es ttuñ ja tų'ajtun, yu'u du'un di'ibu yajtsón'k yajtsónák tugekyu di'ibu Dios yajkoj, es du'un jyana'añ: ¹⁵ Uj nnija'abats di'ibu mduundup. Tim tų'ajtun ja'a du'un ko je'eyu mjokx'attu. Ni mgatatsn'attu es ni mga'an'attu. Ndsejpyuts es mduatsn'áttut o m'an'áttut. ¹⁶ Kom je'eyu mjokx'attu, paaty n'ok'uxtijtu éxtum ja ja'ay ya'uudsuty di'ibu kyaj jyot tkupeky. Mudu tyáđu, ja'ats n'andijpy ko ni xykyadimtsóktuts es ni xykyadimtuk'ak'áttuts. Kyajts miits xymyutnaymyaayubu'áttu es ni xykyamudsip'áttuts, es kyajtsu du'ambu ndseky di'ibu du'un. ¹⁷ Miits mjúnándup: Múkjá'ayudyuts uudsuty, kyajts ti xytyugoy'ajtxudu, extu nani'iguts nmúdáttuts. N'anmaaydyupts miidsuty: Dios m'ijxudup éxtum tu'ugu muk ayoobu ja'ayun, es éxtumu niwá'ats uxwá'atspón, es éxtumu wiints. ¹⁸ Paaty n'uwijy ngajxwiy esuts xyñimíndudats es xyjúdyut ja wá'ats ooru, es du'un situy mmúkjá'ay'áttut. Es nandu'un ma ujún min xyjuudyu mwithu pooppu, es mnaywyítxudut, kúdiibu m'íttut niwá'ats uxwá'ats. Es nan ma ujún mmínut es xyjúdyut yu mwiindsooy, es du'un mbaat yajxón m'íttut. ¹⁹ N'oodupts es njúwijtsambijttupts nidugekyu di'ibats ndsejpy. Paaty jodumbittu es mut winu mjot xykyuudyúndut di'ibats miits n'anmaaydyup. ²⁰ Mudowdu, tyápuats tújk agu'uy ngugajxu. Pán pán myudeebyuts ja n'ayuk es dya'awa'adsut ja tyujk aa, túkubats es n'ítudats mut yu'u, es ti'igyuts ngáyut. ²¹ Pán madakp, nya'u'uñupts ti'igyu ma uj, es muut nyajkutúkuđu, du'un éxtumts uj nmumadaky ja pojpu es uñaaybyuts ti'igyu madsu nDeedyuts, es nyajkutíkyuts mut yu'u. ²² Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuđu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mabujkputy di'ibu naymyujkudup.”

4

Wi'ixu Dios yajwindsu'ugu tsajpótm

¹ Es óknum n'ijxyats tu'ugu tujk aa awa'ats tsajpótm. Es xymyugajxyats jatugok ja di'ibu myudajtypy ja 'yayuk éxtam trompetu, es xy'anmaayats:

—Ku't ja yam, es nduk'ixut di'ibu koonum tyuna'añ jy-ata'añuty óknum.

² Netyu ja Espiritu Santu xymyunejxyats tsajpótm. Es jámats n'ijxy tu'uk 'yu'uñu ma 'yuñaaybyajn. ³ Yu wyiin jyujp tye'xy éxtam ko tye'xy ja oybyu tsaa di'ibu xyu'ajtypy jaspe es kornalinu. Es jamu natyu i'tsy juwudity ma ja 'yuñaaybyajn, es jyantsytye'xy, éxtam tu'ugu tsuxk jajun es éxtam tye'xy ja oybyu tsaa di'ibu xyu'ajtypy esmeraldu. ⁴ Es n'ijxyats ma ja uñaaybyajn juwudity i'px majtaxku uñaaybyajn ma 'yu'uñudu es yajkutíky i'px majtaxku majja'aydyujk, ak poobwítu es mut ja 'yooru koronu kyubajkkujxm. ⁵ Esu uñaaybyajn di'ibu itkijky pyadsemy ja anaa judsuk. Es wyindum tyoy éxtam juxtujku tsinwaty, di'ibu 'yandijpy ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy juxtujk naxu tuunk. ⁶ Esu uñaaybyajn di'ibu itkijky, nan jam tu'uk éxtamu jikymyejyñ, yajtuk'ijxnajxp éxtamu viidru. Es windujp uxku'p es pyu'aaybyu'aay 'yity nimajtaxku jiky'ajtpu di'ibu windiky ja ñini'x mut ja wiin. ⁷ Tu'uk ja jawyiimbu kyaxe'eky éxtamu kaq, ja myumajtskpu kyaxe'eky éxtamu tooru, ja myudugukpu du'un tmudaty éxtamu ja'ayu wyiin jyujpun, es ja myumajtaxkpu kyaxe'eky éxtamu witsnun kyaagudíty. ⁸ Tyadu nimajtaxkpu jiky'ajtpaty nidu'uk nidu'uk tmudaty ja kyakn tudujk. Esu kyakn nikujxy kyaknbatku'uy tmudaty ja wiin. Es xuuñ koots du'uñum jyuna'andu:

Nugoo 'yokwa'ats'ajnu yu Nindsun'ajtum Dios,

di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy,

di'ibu du'uñum ijt, di'ibu ijtp es du'uñum 'yita'añ.

⁹ Es tugok tugoku tadu nimajtaxkpu jiky'ajtpaty t'awdattu es twindsu'ugudu es tja'aygyuda'aktu di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajnóty ma yajkutíky, es jyiky'aty winu xuu winu tiempu, ¹⁰ net ja i'px majtaxkpu majja'aydyujk twingoxtanudu di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajnóty, es t'awdattu di'ibu jiky'ajtp winu xuu winu tiempu, es tpujta'aktu ja kyoronu uñaaybyajn windum, es jyuna'andu:

¹¹ Nindsun'ajtum Dios,

mijtsu du'un mbátup es xy'axájut

ja maj'ajtun, windsu'kun esu muk'ajtun,

mut ko mijtsu du'un tu xyajkojta'ay tugekyu di'ibu ijtp,

es mgu'amdsokungujxm mij xya'ity es xyajkojy.

5

Neky di'ibu winjayu windujp uxku'p, es ja Borreegu'unk

¹ Nétats n'ijxy mā Diosu 'yaga'añgyu'u tuk pityu neky di'ibu winjayu windujp uxku'p, es juxtujku seyu. ² Net tu'ugu muk anklas kyajxkéky:

—¿Pún pátap es dyajjunákut ja seyu es dya''awa'adsudu tyadu neky?

³ Per ni tsajpótm, ni naxwiiñ es ni nax patku'p kyajáputy pún mbaat dya''awa'adsyu tadu neky, es ni mbaat tka'ixtu. ⁴ Nétats uj njantsytyujku jibyu, ja'a ko kyaju naty pún yajpraaty pún pátap es dya''awa'adsut ja neky es t'ixut wilix jyuna'añ. ⁵ Net tu'uk ja ni'i'px majtáxkpu mājja'aydyujk xy'anmaayats:

—Katu mju'uy. Yu Judaa tyump 'yaats di'ibu yajtjip Kaq, di'ibu nandu'un tump'ajt aats'ajtup ja rey Davit, yu'u tu myada'aky. Yu'u mbaat dya''awa'adsyu tadu nekyppyity es dyajjunákut ja juxtujkpu seyu.

⁶ Nétats n'ijxy kujk'am mā ja ni'i'px majtáxkpu mājja'aydyujk es mā ja nimajtáxkpu jiky'ajtpaty di'ibu ijtup mā Dios yajkutíky wyindum, es n'ijxyats tu'ugu Borreegu'unk tyanu di'ibu kxu'kp éxtum tu 'yokwindsu'kun'ajtpu. Es tmudaty yu Borreegu'unk juxtujku wyaj es juxtujku wyiin. Es ja juxtujkpu wyiin, yu'u 'yandijpy ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy juxtujk naxu tuunk es di'ibu Dios tu tkexy mā tugekyu naxwiiñadu. ⁷ Tadu Borreegu'unk yu'u oj ñejxy es t'axaju ja neky di'ibu naty ja Dios myudajtypy mā ja 'yaga'añgyu'u. ⁸ Es ko t'axaju ja neky, ja nimajtáxkpu jiky'ajtpaty es ja ni'i'px majtáxkpu mājja'aydyujk ñaygyoxtnaaydyáku Borreegu'unk wyindum. Nidu'uk nidu'ugu mājja'aydyujk tmudattu arpu esu oorpu tsim ujts mudu poom, di'ibu 'yandijpy ja Diosu jya'aydyu kyajxtáku, ⁹ es t'awdu tyadu jembyu uy:

Mijtsu du'un mbátap es xy'axájut tyadu neky es xyajjunákut ja juxtujkpu seyu.

Paaty mut ko tu mnejxy windsu'kun,

es mut ja mne'pyñ xyjuuy

éxtum ja Diosu jya'ayuty,

púnuty jiky'ajttu mā maygyajpn, mā wiinkpu may ayuk kajxputy, es mā mayñaxwiiñadu.

¹⁰ Tu xpyujta'aktu yajkutujkputy esu teedyuty, es tmúndut ja Dios es yajkutúktut naxwiiñ.

¹¹ Nétats n'ijxy kanak miyongu ánklsuty juwadity mā ja i'px majtáxkpu mājja'aydyujk, es ja nimajtáxkpu jiky'ajtpaty, es mā di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajno'ty, ¹² es jyuna'andu muk:

Yu Borreegu'unk di'ibu tu ñejxy windsu'kun,

pátap winu xuu winu tiempu t'axájut ja kutujkun,

māj'ajtun, wijy'ajtun, mak'ajtun,

windsu'kun, oy'ajtun esu awdajtun.

13 Es nmadooyats nandu'un nidagekyu di'ibu jiky'ajttap tsajpótm, naxwiiñ, nax patka'p, es jikymyejyñóty jyuna'andu: Pátudap ja Dios esu Borreegu'unk ja awdajtan, windsu'kun, muj'ajtan esu muk'ajtan winu xuu winu tiempu.

14 Ja nimajtaxkpu jiky'ajtrpu jyuna'andu:
—Wa'an du'unaty.

Es ja ni'i'px majtaxkpu mujja'aydujk ñaygoxtunaaydyáku es t'awdajttu Dios.

6

Juxtukpu seyu

1 Nétats n'ijxy ja Borreegu'unk ko dyajjanáky myutu'ukpu seyu ma ja juxtukpu. Es nmadoogajxyuts nidu'ugu nimajtaxkpu jiky'ajtrpu, es jantsy muk kyajxy, éxtam ja anaa ñekyan:

—iMin!

2 Nétats n'ijxy tu'ugu poop kwaay, es di'ibu tyuk'uñaapy tmudaty tu'ugu ti'pxn, es trujtáku tu'ugu koronu. Ta oj pyudsemy éxtam di'ibu madakp es myada'aga'añ.

3 Ko ja Borreegu'unk dyajjanajky ja myumajtskpu seyu, nmadoogajxyuts ja myumajtskpu jiky'ajtrpu kyajxy:

—iMin!

4 Es pyudsemy tu'ugu tsapts kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy yajmooy ja kutujkun es yajtsiptákat ma tugekyu naxwíñdu, es ja ja'ayaty ñayya'oogudat nixim niyam. Es yajmooy tu'ugu muj espaadu.

5 Ko ja Borreegu'unk dyajjanajky ja myudugukpu seyu, nmadoogajxyuts ja myudugukpu jiky'ajtrpu jyuna'añ:

—iMin!

Nétats n'ijxy pyudsemy tu'ugu yuk kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy, yu'u myudajtypu tu'ugu balanzu. ⁶ Es nmadooyats kyajxy kujk'aay ma ja nimajtaxkpu jiky'ajtrpu, es jyuna'añ:

—Je'eyu tuk kilu triigu xyákat tuk xuu nidún, es tuguk kilu sebaadu xyákat tuk xuu nidún, per ni je'eyu xukyatónat yu aseytu oliivu es ni yu vinu.

7 Ko yu Borreegu'unk dyajjanajky ja myumajtaxkpu seyu, nmadoogajxyuts ja myumajtaxkpu jiky'ajtrpu jyuna'añ:

—iMin!

8 Nétats n'ijxy tu'ugu bayu kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy, ja'a txu'aty O'kun. Es ux'aay pyamíñty ja di'ibu ñiwindsan'ajtypu ma ja o'krutjk. Yajmooydu ja kutujkun es dya'ooktat tuk peky ja di'ibu wa'xp taxk peky ja naxwíñdu ja'ay, dya'oogat mat ja espaadu, yuu, pa'am esu awa'an juyukaty.

⁹ Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myumugoxkpa sey, n'ijxyuts artal patku'ay ja 'yanmaja'anaty ja ja'ayuty di'ibu naty ta 'yookta mut ya'ugyujxm ja Diosu 'yayuk di'ibu naty ya'ujaty ta tkajxwa'xta. ¹⁰ Tyaadu kyajxta jantsy muk:

—Nindsun'ajtam Dios, mij sitay mmudajtypy tugekyu kutujkan. Mjantsywywa'adsaty es mduy'ajtanmudaty. ¿Extu na'anam xpyayo'oya'añ es xytyukkumadowa'añ ja naxwiñudu ja'ayuty mut kots ta xya'ookta?

¹¹ Net yajmoodyu nidu'uk nidu'uk pyoop wit, es tyuk'ana'amudu:

—Awixtu mut ja ma'xtujkan jawaandi'knu. Nandu'un éxtam miidsaty oj m'ookta, tuu dun tyimpatypy ma dun 'yooga'andu ja mmugu'uk di'ibuts uj nandu'un nja'ay'ajttap. Yu'u yajka'pxaampy ja jyamyut di'ibáty oogandap mut kots xymyudúñ.

¹² Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myuddujkrpa sey, nétats n'ixy ko myiñ ja tugoymyak ujx, ja xuu yakudyaay éxtamu yak wit, ya po'o jyambijttaay tsapts, du'un éxtamu ne'pyñ, ¹³ esu madsa'a kya'ay naxkujxy éxtam ja iigu tuump kya'ay ma ja kyepy ko myiñ ja muk poj. ¹⁴ Du'un ja tsajp ya'ijxtagooy éxtamu neky ko ya'axaatsy. Tugekyu tun kópkaty esu naxwiñudu di'ibu jikymyejyñóty yajwijtsxi-jttaaydyu. ¹⁵ Net ya naxwiñudu ja'ayuty ja ryey ñayyu'tsudu aangóty es muj kaadsóty, ti'igyu mut ja mukja'aydyujk, soldaadu wyindsúnaty, yajkutujkraty, yajmuduumbaty esu muduumbaty, ¹⁶ es t'anuumudu ja tun kopk esu kaats:

—Nijijtpajtkats mudsuty es yu'tskats kudiibats x'ixut ja di'ibu uñaapy uñaaybyajngujxm, es kudiibats xpyaadut ja muk tudyu'unun di'ibu yakaampy ja Borreegu'unk, ¹⁷ ja'a ko ta net jya'ty ja muj xuu ma ja tudyu'unun 'yita'añ, ¿es pán mbaat tmamada'aky?

7

Israelitu ja'ayuty di'ibu yajtsaaydyu

¹ Oknumts n'ijxy nimajtaxku wiinkpa anklus tyánudu, tu'uk ma xuu pyudsemy, jatu'uk ma xuu tsyi'ity, jatu'uk ma jamboj myiñ, es jatu'uk ma yukpoj myiñ, es tmajtswuh'andu tugekyu pójaty, kudiibu pyójut ya naxwiñ ma tugekyu aay kepy, es ni ma jikymyejyñ.

² Nétats n'ijxy jatu'ugu wiinkpa anklus di'ibu miimp ma xuu pyudsemy, mut ja syey Dios di'ibu winu xuu winu tiempu ijtr. Tyaadu anklus tmayaxykyeky ja nimajtaxkrpa anklus, ja di'ibu Dios ta tmo'oy ja kutujkan es ttudyúnut ya naxwiñudu esu jikymyejyñ, es 'yanmaay:

3—Katü xytyudyundu yu naxwíñudu esu jikymyejyñ, es ni yu aay kepy. Awixtu extu kots ndsa'ayatnam wyimbokkajxm nidugekyu yu Nindsun'ajtam Diosu myaduumbu.

4 Du'un nmadóyats ko mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil yajtsaaydyu ja israelitu ja'ayaty, ja nimajmajtsk pekyryu ja Israelu tyump 'yaats: 5 nimajmajtsk mil yajwinwijtstu ja Judaa tyump 'yaats, nimajmajtsk mil ja Rubengu jya'a, nimajmajtsk mil ja Gaadu jya'a, 6 nimajmajtsk mil ja Aseru jya'a, nimajmajtsk mil ja Neftalii jya'a, nimajmajtsk mil ja Manasesu jya'a, 7 nimajmajtsk mil ja Simeongu jya'a, nimajmajtsk mil ja Levi jya'a, nimajmajtsk mil ja Isakaru jya'a, 8 nimajmajtsk mil ja Zabulongu jya'a, nimajmajtsk mil ja Joseeju jya'a, es nan nimajmajtsk mil ja Benjamingu jya'a.

Mayja'ay wyítxaty poop

9 Oknumts n'ixy tugoymyay ja ja'ay di'ibaty jiky'ajttu ma maygyajpn, ma wiinkpu may ayuk kajxpaty, es ma mayñaxwíñudu. Es tamu naty tyánudu uñaaybyajn winduuy ma ja Dios yajkutíky, es Borreegu'unk wyinduuy, es wyítxaty poop, es tmudattu kyuh'ajótmu tuuxy'aay. 10 Es nidugekyu yaxkaktu muk:

Yu nitsokun myiñ ma yu Nindsun'ajtam Dios,
di'ibu uñaapy ma uñaaybyajn ma yajkutíky,
es nandu'un myiñ ma yu Borreegu'unk.

11 Nidugekyu ánkusaty wya'umdaaydyu tanu juwadity ma ja mujja'aydyujk, es ma ja nimajtáxkpu jiky'ajtpaty, es ma ja uñaaybyajn ma Dios yajkutíky. Net ñayjuypudu naxkajxy wyinduuy ma Dios yajkutíky, es t'awdattu Dios, 12 jyuna'andu du'un:

jWa'an du'unaty!

Yu awdajtan, muj'ajtan, wijy'ajtan,
ja'aygyudákun, windsu'kun, kutujkun esu muk'ajtan,
wa'an tugekyu tyaadu tja'a'áty yu Nindsun'ajtam Dios winu
xuu winu tiempu.

Wa'an du'unaty.

13 Net nidu'ugu mujja'aydyujk xyajtuuyats:

—¿Púnadyu dunu tyaadaty di'ibu ak poop ja wyit, es maadun tsooindu?

14 Ej n'adsooyats:

—Windsun, mij mnija'ap.

Yu'u 'yadsooy:

—Tyaadu du'un di'ibu tu dyajnáxtu ja muk ma'ay tajun, di'ibu tu dyajwa'atstu es tu dyajpoobu ja wyit mut ja Borreegu'ungu ñe'pyñ. 15 Paaty 'yittu uñaaybyajn winduuy ma ja Dios yajkutíky, es tmudundu ja Dios xuuñ koots ma tyujk. Es ja Dios yu'u kwentu'atánudup es 'yítut ma yu'u. 16 Ni

na'a kyanaky'ayówut mat ja yuu es ja tuudsu, es ni ja xuu kyatsa'ayudut, es ni kya'an'oogut, ¹⁷ mat ko yu Borreegu'unk di'ibu ijtp uñaaybyajn windum ma Dios yajkutíky, yu'u kywentu'ajttup éxtam ja byorreegu, es dyajnujxut ma myuxy ja nuu di'ibu yajkupy ja jiky'ajtan. Es ja Dios yajtátsxudut tugekyu ja wyinnu.

8

Mujxutujkpu seyu

¹ Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja mujxutujkpu seyu ma ja neky, ta du'ani 'yamoondaay tsajpótm éxtam kujm oorú. ² Nétats n'ijxyu tadu jxutujkpu anklus di'ibu tanaaydyup Dios windum. Yu'ujaty yajmoodyu kujktu'ugu trompetu. ³ Oknum myiñ jatu'ugu anklus mat tu'ugu oorú junnxijn. Ta tynaaay artal winduuy. Ta yajmooy mayu room es yajroomjókut es ttukwindsu'ugut mat ja kyajxtáku di'ibáty Diosu jya'ayuty, ma ja oorú artal di'ibu ijtp uñaaybyajn winduuy ma Dios yajkutíky. ⁴ Es ja room jok, ti'igy mat ja kyajxtáku di'ibáty ja Diosu jya'ayuty, pyatáku ma Dios 'yity. ⁵ Ta ja anklus ttukko'ojú ja junnxijn mat ja jumbajk ma ja artal, es tjabijpe'ky naxwiñ. Net myiñ ja anaa judsuk esu ujx.

Jxutujkpu trompetu

⁶ Ta ja jxutujkpu anklus ñayjujip'ijxudu es ttukxu'uxa'andu ja trompétaty.

⁷ Ta ja myutu'ukpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj myiñ ja tatsn, junya'ank tuktuk mat ja ne'pyñ, es kya'ay naxwiñ. Ta tyooy tuk peky ja naxwiñudu di'ibu wa'x tuguk peky, mat nandu'un tuk peky ja aay kepy di'ibu nandu'un wa'x tuguk peky. Es nan tyooy tugekyu tsuxk mny.

⁸ Ta ja myumajskpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta yajjubijpe'ky jikymyejyñóty éxtam tu'ugu muj kopk di'ibu winya'amp mat ja junn. Tuk peky ja jikymyejyñ di'ibu wa'x tuguk peky jyumbijty ne'pyñ. ⁹ Es tuk peky 'yo'ktu di'ibu wa'x tuguk peky di'ibu naty tanaaydyup jikymyejyñóty, es tuk peky tyugooy ja di'ibu wa'x tuguk peky ja barku.

¹⁰ Ta ja myudugukpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj kya'ay tu'ugu muj mdsá'a tsajpótmudu, jantsy winya'amp kya'ay ma tuk peky ja mujnuu di'ibu wa'x tuguk peky, es ma nuu myuxy. ¹¹ Ja mdsá'a ja'a txu'ajty Ta'am. Es tuk peky ja nuu di'ibu wa'x tuguk peky jyumbijty ta'am. May ja ja'ay 'yo'ktu mat yu'uguyjxmu tadu nuu.

¹² Ta ja myumajtáxkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj ñaywya'xyuty tuguk peky ja xuu, ja po'o es ja mdsá'ajuty. Net tuk peky ja xuu, ja po'o es ja mdsá'a oj jyumbity koots.

Paaty xuuñ myukwingoodsu taxk ooru es nandu'un koots myukwingoodsu taxk ooru.

¹³ Nétats n'ijxy tu'ugu witsn kyaagudity tsajwínm. Es nmadooyats ko mak ya'axy, es jyana'añ:

—¡Ay! ¡Ay! ¡Ay! Puroobu yu naxwíñudu ja'ayuty ko jatugukpu anklus t'aktukxu'uxtut ja trompétaty.

9

¹ Ta ja myamugoxkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Nétats n'ijxy tu'ugu mudsá'a di'ibu ka'a naxwíñ. Tadu mudsá'a yajmooy ja kuk jutu 'yawatsn. ² Net ja mudsá'a dya''awatsy ja kuk jut, es jap jyantsypudseemy ja jok éxtam ma tu'ugu muj jorna. Esu tadu jok yu'u yajwingoodsu ja xuu, es kyoodsudyaay tugekyu ja tsajwínmudu it. ³ Es ma tadu jok pyudsuumdu mu'u es ñaywya'xtaayudu naxwíñ. Esu tadu mu'u yajtuk'ana'amdu es ttáput ja ja'ayuty éxtam 'yadu'utstu jaybyu'uk, ⁴ yajtuk'ane'emy es kudiibu dyajwindugóyut ja aay ujts, ni ja muiy es ni ja kepy, yu'uyu je'eyu tyárap ja ja'ayuty di'ibu kyaj yajtsaaydyu wyimbokkujxy mat ja Diosu syeyu. ⁵ Per kyaj yajtuknipejky es dya'oogut, je'eyu dya''ayówat mugoxk po'o. Ko tyipy, du'un myúkaty éxtam ko ja ja'ayuty tyápuudu jaybyu'uk. ⁶ Ma tadu tiempu ja'ayuty jyantsyja'oogándu, per kyaj mbaat ni wi'ix tsoo.

⁷ Ja mu'ujaty du'un kyuxu'uktu éxtamu kwaay di'ibu tu ja'ay twu'unda'ay es dyajnujxa'añ tsiptuumbu. Yu kyubajk nandu'un kyuxe'eky tmudaty éxtamu ooru koronu, esu wyiin juyjp du'un éxtamu ja'ayun. ⁸ Es yu wyaay du'un tmudaty éxtamu toxytyujku wyaay, esu tyats du'un éxtamu kaadúts. ⁹ Yu ñini'x du'un jyuunaty éxtam tmudaty puixn. Es ko kyaagudity, yu kyakn du'un jyana'añ éxtam ko yu maygyarru 'yamu'uy ko ñujxtu tsiptuumbu. ¹⁰ Yu pyi'ixy du'un éxtamu jaybyu'uk mat ja tyujpn, es mat yu'u dya''ayoy ja ja'ay mugoxk po'o. ¹¹ Tadu mu'u tmudattu tu'ugu wyindsún, es yu'u du'un ja ka'oybyu anklus di'ibu windsun'ajtp ma ja kuk jut. Tyadu ka'oybyu anklus txu'aty ebreeu ayuk Abadonk es grieegu ayuk Apolyonk, di'ibu 'yandijpy yajkutugeebyu.

¹² Tu ñaxy tu'uk ja mak ayo'on, per tugo'yajtp jamajtsk.

¹³ Ta ja myadudujkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Nétats nmadooy éxtam pún kyajxy ma ja ooru artal di'ibu ijtp Dios windum, ¹⁴ es t'anuumu ja myadudujkpu anklus:

—Mugaju tadu nimajtaxkpu anklus di'ibu ijtp tsimy Eufrates mujnuubu'aay.

¹⁵ Es du'un oj yajnasmátudu tadu nimajtaxkpu anklus di'ibu naty tu yajjup'ixy ma tadu ooru, xuu, po'o esu jamajt, es dya'oogut tuk peky ja ja'ayuty di'ibu wa'x tугuk peky. ¹⁶ Es

nmadooyats nu'un ñiwínuty ja soldaadu kwaaygyujxyuty, ja'a nidugékyuty majtsk mugo'px miyonk.

¹⁷ Es n'ijxyats ijxma'tangyujxm ja di'ibu tyuk'uñaadyur ja kwaay tmadattu kyaatsykyujxy ak pujxn, tuguk kolor: tsaps, azul es pu'ts. Es ja kwaayuty tmadattu kyubajk éxtam kaa, es ma 'yaa pyudsemy ja junya'ank, jok esu azufru. ¹⁸ Ja tuk pekyru ja'ayuty di'ibu wa'x tuguk peky 'yo'ktaadyu mudu tadu junya'ank, jok esu azufru, di'ibu pudsuum ma tadu kwaayu 'yaa. ¹⁹ Mut ko tadu kwaayu myak'ajtun tmadaty ma yu 'yaa es ma yu pyi'ixy. Pes yu pyi'ixyuty du'un kyuxe'eky éxtam awa'andsa'añ mudu kyubajk. Es yu'u mut dyajtsayuty ja ja'ayuty.

²⁰ Per di'ibu akwu'umdu ja ja'ayuty di'ibu kyaj 'yo'ktu mudu tadu ayo'on, nan kyaj tmastuttu es t'awdattut ja ka'oybyu es nandu'un ja agojwinnax di'ibu ooru, platu, bronsu, tsaa, kepy, di'ibu ni na'a mbaat kya'ixy es kyamadoy, es ni na'a mbaat kyayo'oy. ²¹ Esu tadu ja'ayuty ni je'eyu tkamastuttu ja brujm'ajtun, mu'induunk esu ma'tsk.

10

Anklus mut tu'ugu nekyipyity

¹ Oknum n'ijxyats jatu'ugu muk anklus di'ibu kudakp tsajpótm, abity mut ja yoots. Es kyubajkkujxy tmadaty ja i'tsy. Yu wyiin jyujp jyantsytye'xy éxtam xuu, esu tyeky du'un kyuxe'eky éxtam majtsku pilaar di'ibu winya'amp.

² Es kyuhjóty tmadaty tu'ugu nekyipyity. Es trujtáky ja 'yaga'añdyéky ma yu jikymyejyñ, esu 'yanajñdyéky trujtáky ma naxwíñdu. ³ Net kyajxkéky muk éxtam tu'ugu kaa myu'uy. Es ko du'un yaxkeky, ta ja juxtujkru anaa kyajxtu.

⁴ Nétats uj njaja'ayáñ éxtam ja anaa jyunáñ. Per tats nmadooy xymyugajxyats tsajpótm, es xy'anuumats:

—Katu xykuxja'ay di'ibu ja anaa tu tkajxy. Mudat ayu'udsyu mjodoty mwinma'añóty.

⁵ Nétats n'ijxy ja anklus di'ibu naty tu ñaxwa'aky ma ja jikymyejyñ es ma ja nax, es tkone'ky ja 'yaga'añgyu'u, ⁶ es jyunáñ:

—Dios di'ibu jiky'ajtp winu xuu winu tiempu, es yajkoj ja tsajp, naxwíñdu, jikymyejyñ, es tugekyu di'ibu jaa'ajtp ma yu'u, yu'uts ndestiigu'ajtyruys ko tuj'ajtun yu'u di'ibu tyam n'anmaadyur. Dios kyaj ñakyjyaka'añ ma tkuydyuna'añ ja di'ibu wyandak. ⁷ Per ko ja myujxxtujkru anklus ttukxu'uxa'añ ja trompetu, tu naty tyuñ jyatyuty di'ibu Dios kyaj dyajnija'aju ma ja ja'ayuty, éxtam jékyur t'awa'anadu ja myuduumbuty, ja kyugajxpyuty.

⁸ Net di'ibudsu naty tu xy'okmugajxpu tsajpótm, jatugok xymyugajxyuts, es xy'anmaayuts:

—Nujx axaju tadu nekyppyity di'ibu myudajtypy ja anklus kyu'ujóty.

⁹ Nétats nninejxy ja anklus, es n'amdooyuts esuts xymyo'oyut ja nekyppyity. Tats ja'a xy'adsooy:

—Tyaa, mats, ja'x. Ma m'aa xyjáwut pa'ak éxtamu seeru pa'ak, per mjodoty jyambítut ta'am.

¹⁰ Nétats n'axaju ja nekyppyity, es oj nje'xyuts. Es n'aajótyuts nja'aju pa'ak éxtamu seeru pa'ak, per kots nj'u'xtaay, net jyambijty ta'am njodótyuts. ¹¹ Nétats xy'anmaay:

—Mgajxwa'xup ja Diosu 'yayuk jatugok di'ibu páttup púnuty jiky'ajttup ma maygyajpn, ma mayñaxwíñudu, ma wiinkpu may ayuk kajxputy, es ma mayryéyuty.

11

¹ Nétats xymyoodyu tu'ugu tsajkápyñ di'ibu du'un éxtamu kijxn, es xy'anmaaydyuts:

—Nujx es xykyijxut ja Diosu tsyajptajk esu 'yartal, es madsyow naak jap di'ibu Dios awdajttup. ² Per katu xykyijxy ja tsajptajk taja'a, mut ko tu yajkuyáky mut ja naxwíñudu di'ibu kyaj 'yisraelítuty. Es yu'ujuty tyuktaanán tyukwa'agándup justyikxymyajtsk po'o ja Jerusalén kajpn. ³ Esuts uj ngáxup majtsku ndestiiguts, u'xpu witxu, es yu'udsu n'ayuk kyajxwa'xup majmajtsk mugo'px jatug'u'px xuu.

⁴ Tyadu majtskpu testiigu yu'u du'un ja majtskpu oliivus kepy es ja majtskpu kandaleeru di'ibu ijtp Dios windum.

⁵ Pún ja pún tyuna'anudu axuuk, yu'ujuty jajpedsúmdup ja junya'ank ma 'yaa, es tno'kta'ayut nidugekyu ja myudsip. Esu du'un 'yooktat oytyim púnuty di'ibu tunánup axuuk. ⁶ Tyadu testiiguty myudajttup ja muk'ajtan es dya''adúkat ja tsajp kadiibu tyu'ujut ja timpu ma tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk. Es nan myudajttup ja muk'ajtan esu nuu dyajjumbítut ne'pyñ, es dya''ayówdut ja naxwíñudu ja'ayuty mut kanak naxu ayo'on naak ok yu'u ttsoktu. ⁷ Per ko naty tu tkajxwa'xta'aydyu ja Diosu 'yayuk, net ja axuk juyujk di'ibu pedsuump ma ja kuk jut tmattsiptuna'añ yu nimajtsku testiiguty, esu axuk juyujk myada'aga'añ es ya'oogudut, ⁸ es ja ñini'x wyu'umut tu'ugijky ma tadu kajpn ma kyruuzpejty ja Nindsun'ajtam. Es mut ko yu kugajpnuty jyantsymyujpojruja'ay'áttu, yajxuuwejky Sodomu es nandu'un Ejiptu. ⁹ Es tuguk xuu jakujm t'ixtat ja ja'ay púnuty jiky'ajttup ma maygyajpn, ma may ayuk kajxputy, es ma mayñaxwíñudu, es kyaj ñigutíkyuty dyajnaxtúkudu tadu o'kputy. ¹⁰ Nidugekyu naxwíñudu ja'ay xyondakta'ayut mut

yua'gyujxmu 'yo'kan, es jyantsyñayjávawudat jotkujk, exta naydyuknigáxudap ja may'aty nixim niyam mut ko tadu majtskrú Diosu kyugajxpu tu jyantsyya''ayóuty. ¹¹ Per ko ñajxu táguk xuu jakujm, Dios yajjikypuyjk es dyajpude'ky jatugok. Es nidugekyu di'ibáty ixxudu jyantsyñay'adsu'kadyaayudu. ¹² Net majtsk ja testiiguty tmadoodu kyajxy muk tsajpótm, es jyana'añ:

—iKu'ttu yam!

Ta pyatujkudu tsajpótm yoodsóty, es yu myudsíruty 'yijxudu. ¹³ Netyu myiñ ja muk ujx, es tyugooy tuk peky ja kajpn di'ibu wá'x majk peky. Es juxtujk mil ja ja'ayuty 'yo'ktu mut ja ujx. Es nu'un ja ja'ayuty 'yaknadujku mut ja tsu'agu t'awdajttu ja Dios. ¹⁴ Du'un jyajty ja myumajtsk ok nibudu'uk ja ayo'on. Per tim tsojk myina'añ ja myuduguhkpu.

Myujxxtujkpu trompetu yajtukxu'uxy

¹⁵ Ja myujxxtujkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Net yajmadooy kajxy muk tsajpótm, es jyana'añ: Tyamu netu Nindsun'ajtum Dios esu Kyristu tu dyajkutujktsooná'andu naxwiñ, es yajkutuka'añ winu xuu winu tiempu.

¹⁶ Net ja ni'ipx majtáxkpu mujja'ayduyk di'ibu naty uñaaydyup uñaaybyajno'ty Dios windum, ñayjujpuudu es t'awdajttu Dios, ¹⁷ es jyana'andu:

Windsun Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun mmadajtypy, mijtsu du'un m'ijt, es mijts du'un m'ijtp. Nja'aygyudákyruts mij ko tu xyajtsonda'aky myajkutíky.

¹⁸ Yu naxwiñudu ja'ayuty ajkudap mut mij. Per tu jya'ty ja xuu ma mij xytyukkumadówat.

Es nandu'un tu net tpaaty ma ja o'kruty xypayo'oya'andu es xyajjumbita'añ oy ja mmduumbaty di'ibu tu m'ayuk tkajxwá'xtu, es nidugekyu mja'ayuty, muj mutsk, di'ibu mij m'awdajttudap, es tu net tpaaty ma mij xyajtugoya'añ ja di'ibáty yajma'ttap ja naxwiñudu.

¹⁹ Net 'yawatsy ja Diosu tsyajptujk di'ibu tsajpótm, es kyuxe'ky tsajptugóty ja kaaxu ma 'yity ja kajxy'átypu di'ibu Dios tyuun mudu jya'ay. Ta myiñ ja muk ujx, anaa judsúkaty esu muk tatsnduu.

12

Toxytyujk esu sarpyentu

¹ Es net kyuxe'ky tsajpótm tu'ugu muj ixxwu'aman: tu'ugu toxytyujk mut ja wyit éxtumu xuu tye'xy, es tyekypatku'uy

du'un kyuxe'eky éxtam po'o, es kyubajkkujxm tmudaty ja koronu mut majmajtsk mdsa'a. ² Tyadu toxytyujk u'unkmadu naty, es ya'axy mut ja pujkun, ja'a ko ayoop mut ko dyajja'ta'añ ja maxu'unk. ³ Net kyuxe'ky tsajpótm jatu'ugu muj ijxw'umun: tu'ugu sarpyentu di'ibu muj es tsapts, es jxutujk kyubajk es majk wyaj, es mut ja koronu ma tu'uk tu'ugu kyubajk. ⁴ Yu pyl'ixy ttukpajudojte'ky tuk peky ja mdsa'a di'ibu wa'x tuguk peky. Ta tkujubijpnajxy naxwiiñ. Tyadu sarpyentu wya'kw'umun ma ja toxytyujk di'ibu naty yajja'taampy ja maxu'unk, es tjuna'añ ja maxu'unk jantsy nety ko jya'tut. ⁵ Ja toxytyujk dyajjajty tu'ugu u'ungu'unk yedyujk di'ibu yajkutukaamp mut ja pyujxndajk ma tugekyu naxwiiñadu. Net ja 'yu'unk yajpujk es yajmunejxy ma Dios es ja uñaabyajn ma yajkutiky. ⁶ Es ja toxytyujk oj kyakn ma muj it, ma naty ja Dios ta tyuknibujtaagaty tu'ugu lugaar. Es jap yajmo'oyut ja kya'ay 'yukun majmajtsk mago'px jatug'px xun.

⁷ Net ja tsip tyuunu tsajpótm: ja Migel es ja 'yanklus tsiptuundu mut ja sarpyentu es mut ja sarpyentu 'yanklus. ⁸ Per kyajyam myadakt ja sarpyentu esu 'yanklus, kyaj ñakuyajna'ijxy ja sarpyentu esu 'yanklusaty 'yítut tsajpótm. ⁹ Du'un oj yajkujubijpnáxy tadu sarpyentu, di'ibu 'yandijpy majku'ugórk es Satanás, di'ibu wyin'i'impny nidugekyu ja naxwiiñadu ja'ay. Ta naxwiiñ yajkujubijpnajx mut ja 'yanklusaty.

¹⁰ Nétats nmadooy kajxy muk tsajpótm, es jyuana'añ:

—Ta jya'ty ja Diosu ñitsokun, myuk'ajtun esu kyutujkun. Nan ana'amnub net ja Diosu Kyrista, es ta yajkujubijpnáxy tsajpótm ja di'ibu ñi'umunap ja nmagu'uk'ajtam. Xunñ koots tmu'uañ Nindsun'ajtam Dios. ¹¹ Yu nmagu'uk'ajtam ta tmamada'akt mut yu'ugyujxm Borreegu'ungu ñe'pyñ, mut ja 'yayuk es mut ja tyu'ajtan di'ibu ta yajkajxwa'xy. Pes kyaj tjuptsu'kudu 'yo'kun, ni'igu tmadundu Dios oytyim'ooktat. ¹² Paaty xonda'akt miidsaty di'ibu ijttap tsajpótm. Per puroobu miidsaty di'ibu jiky'ajttap naxwiiñ es jikymyejyñóty, mut ko ja majku'ugórk ta mnijunákadu awa'an es ñija'ap ko tyimpatyruu du'un ja timpu.

¹³ Ko ja sarpyentu naty ta yajkujubijpnáxy naxwiiñ, ta tjaya'ayowañ ja toxytyujk di'ibu naty ta tpaaty ja maxu'unk. ¹⁴ Per ja toxytyujk yajmooy majtsk kyakn éxtam tu'ugu muj witsnu jya'a, es mbaat kyaagudíty ma ja muj it. Jap wu'umut tuguk jumajt jakujm, es yajmo'oyut ja kya'ay 'yukun, es kadiibu mbaat wi'ix 'yadu'utsy ja sarpyentu. ¹⁵ Ja sarpyentu t'u'tsy ja nuu, es oj dyajmajnugooy es ju'udut ja toxytyujk. ¹⁶ Per yu naxwiiñadu pyudujk ja toxytyujk, awats

ja naxwíñudu es t'uktaay ja majnuu di'ibu naty ja sarpyentu tu t'huutsy. ¹⁷ Es mudu taadu ja sarpyentu ttukjot'ambejky ja toxytyujk. Ta oj ñejxy tsiptuumbu mat ja toxytyujku tyuump 'yaats di'ibu akwa'umdu, ja'a njuna'anam di'ibu pyaduundur ja Diosu 'yana'amun es tranajxtu ja Jesukristu 'yuxryjukun. Es ja sarpyentu tyunaay pu'ujótm jikymyejyñbyu'aay.

13

Nimajtskpu axuk juyujk

¹ Esuts n'ijxy jikymyejyñóty pyadsemy tu'ugu axuk juyujk di'ibu myudajtyry juxtujku kyubajk es majku wyaj. Es tu'uk tu'ugu wyaj tmudaty ja koronu. Es ma yu kyubajkaty tmudaty tu'uk tu'uk kaxja'ay ja xyujaty di'ibu Dios myudageery. ² Tyadu axuk juyujk di'ibuts n'ijx, du'un kyuxe'ky ja ñini'x éxtamu kuxyubyujy, esu tyeky éxtamu osu, esu 'yaa éxtamu kaa. Yu sarpyentu yu'u mooyu ja myuk'ajtun esu kyutujkun es 'yana'amut. ³ Nidu'ugaty ja axuk juyujku kyubajk, du'un éxtam jyawu tmudajty tu'ugu muj tsayut di'ibu ya'oogudur. Per ja tsayut oj 'yaguda'aky. Es ja naxwíñudu ja'ayaty du'ñu jyantsywyu'amudyaaydu es tranajxtu ja axuk juyujk. ⁴ Es nidugekyu ja'ay t'awdajttu ja sarpyentu mat ko tu tmo'oy ja kyutujkun ja axuk juyujk. Es t'awdajttu nandu'un ja axuk juyujk, jyuna'andu:

—¿Pánu du'un éxtamu tyadu axuk juyujk?, ¿es pánu mbaat mat tsiptúñ?

⁵ Es ja sarpyentu yajmooy ja tu'u es ñaymyjpujta'agudut esu Dios tmugajxtugóyut. Nandu'un yajmooy ja tu'u es 'yana'amut justyikxymyajtsk po'ó. ⁶ Es du'un tmugajxtugoooy ja Dios es twin'ubat twingajxpátu ma tsyuanu es di'ibáty ijttur tsajpótm. ⁷ Nandu'un yajmooy es tsiptúnat mat ja Diosu jya'ayaty, extu tmamadaktu, es yajmooy ja kutujkun ma tugekyu kajpnaty, ma tugekyu ayuk kajxpraty, es ma tugekyu naxwíñudu. ⁸ Es nidugekyu ja'ayaty t'awdajtta'ayudu tadu axuk juyujk, ja'a njuna'anam ja di'ibáty kyajru xyuu 'yity kaxja'ay ma ja ñeky ja Borreegu'unk di'ibu Dios yajk windsu'kun. Esu tadu neky tmudaty kaxja'ay extu ma naty kyajnumu naxwíñudu kyojy, ja xyuu nidugekyu di'ibáty myudajttur ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

⁹ Di'ibu mudoodur, wa'an tjaygyúku. ¹⁰ Di'ibu yajmunajxándur tsimy, tsimy yajmunajxtat, es di'ibu oogándur mudu espaadu, mudu espaadu 'yooktat. Paaty pánty ijttur ja Diosu jya'ay, wa'an muk aa muk jot dyajnáxtu pan ti ayo'on tukkadákur, es du'ñam tmabúktat ja Dios.

¹¹ Oknamts n'ijxy pyudsemy naaxóty jatu'ugu axuk juyujk, tmudaty majtsku wyaj éxtum ja borreegu, es du'an jyuna'añ éxtumu sarpyentu, ¹² es tmudaty tugekyu kyutujkan ja jawyiimbu axuk juyujk, es yu'u tmaduñ. Es du'an tuñ esu naxwiñudu ja'ayuty 'yawdatudut ja jawyiimbu axuk juyujk di'ibu yajtsók ja muj tsayut. ¹³ Nandu'an ttuñ ja ijsxw'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, extu yajkadákyry ja junya'ank tsajpótm ja'ay wyinduuy, ¹⁴ es du'an twin'uñ ja naxwiñudu ja'ayuty mut ja muj'ajtun di'ibu ja jawyiimbu axuk juyujk tuktuunup. Es yajtuk'ane'emy es dyajnikojtu'uttat tu'ugu awinnax es twindsu'ugudut ja jawyiimbu axuk juyujk di'ibu jyaya-jtsayujt mudu espadu es 'yajakjy'ajty. ¹⁵ Es ja myumajtskpu axuk juyujk yajmooy ja kutujkan es tmo'oyut ja jyiky'ajtanu tadu awinnax es dyajkajxut, es extu dya'oogut di'ibáty kyaj 'yawdatyuty. ¹⁶ Esu tadu myumajtskpu axuk juyujk tyukkuwa'anu es nidugekyu muj mutsk, mukja'ay esu ayooobu ja'ayuty, muduumbaty esu yajmuduumbaty, yajtsa'ayut ma 'yaga'añgyu'u o ma wyimbok. ¹⁷ Es du'an ni pún mbaat kyajuy kyategyuty pún kyaj tmudaty ja sey, ja'a njuna'anum pún kyaj tsya'ayuty mut ja xyu o ja ñumbru ja jawyiimbu axuk juyujk. ¹⁸ Tyaadu yu'u tsojku ja jaygyujkan. Es di'ibáty kuwiy mbaat tnijáwudu di'ibu 'yandijpy yu ñumbru tadu axuk juyujk, mut ko yu ñumbru ja'a 'yandijpy ja xyu tu'ugu yedyujk. Yu ñumbru ja'a tudujk mugopx jatugupx tudujk.

14

Mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil ja'ayuty di'ibu mudup

¹ Oknamts n'ijxy ja Borreegu'unk ko naty jam tyanu ma Syon Kopk. Jam naty muut mugopx jajustyikxymyajtáxk mil ja ja'ayuty di'ibu naty tsaj'ay wyimbokkujxy mut ja syeyu ja Borreegu'unk esu Dios Teety. ² Es nmudooyats tsajwínm jyuna'añ éxtumu nudax 'yautsy pyumimy, es éxtumu anaa muk ya'axy, du'an éxtumu may arpu koobu kyowdu. ³ Es t'awdu jembyu uy uñaaybyajn winduuy ma Dios yajkutiky es ma nimajtáxkpu jiky'ajtputy es ma ja mujja'aydyujk. Ni pún mbaat tkajaty tadu uy, ja'ayu je'eyu tadu mugopx jajustyikxymyajtáxk mil di'ibu oj ñitso'oktu naxwiñ. ⁴ Yu'u du'unuty di'ibu tsuj yajxon tu jya'ay'áttu, di'ibu nayyajwa'ats'ajtudup éxtumu kixyudo'oxyuty, es tranajxtu ja Borreegu'unk oytyim maaty ñejxy. Yu'u du'unuty oj ñitso'oktu ma naxwiñudu ja'ay es ijttup éxtum ja tuump di'ibu jawyiin tuump'ajtp es yajtukmuyóxy ja Dios esu Borreegu'unk. ⁵ Ni na'a oj kya'anda'aktu, ja'a ko wa'ats ja'ayuty yu'u.

Di'ibu kyajxtup ja nidugukpu anklus

⁶ Nétats n'ijxy jatu'ugu anklus kyaagudíty tsajpótm, es tmudaty ja oybyu ayuk di'ibu winu xuu winu tiempu wu'ump, es yajkajxwa'xut ma tugekyu nax kajpn, ma tugekyu naxwíñudu, es ma tugekyu wiinkpu ayuk kajxpu. ⁷ Es jyuna'añ jantsy muk:

—Windsu'ugudu Dios es awdattu, mut ko tu net jya'ty ja ooru ma net trayo'oya'añ ja naxwíñudu ja'ayuty. Awdattu di'ibu yajkoj ja tsajp, naxwíñudu, jikymyejyñ, es ma nuu myuxy.

⁸ Es ja myumajtskpu anklus tranejxy ja jawyiimbu anklus, es jyuna'añ:

—Tu net, tu net jyjittá'ay ja Babiloñu muj kajpn di'ibu nidagekyu naxwíñudu ja'ayuty tu dyajtugóy mut ja 'yaxuk tu'unu, éxtum ko pán dyajmi'igyuty ja myugu'uk.

⁹ Es ja myudugukpu anklus tranejxy ja jawyiimbu nima-jtsk, es jyuna'añ muk:

—Pun ja pán t'awdaty tu adu axuk juyuk, es pán nayyajkup yajtsa'ayut wyimbokkujxy o ma ky'u, ¹⁰ Dios jantsy tukkumadówdap muk ma ja lugaar mudu azufu janya'ank di'ibu yajtukajp'ijxp, ma 'yayówdut Diosu 'yanklus wyinduuy es Borreegu'unk wyinduuy. ¹¹ Ja juun di'ibu tsá'ayudap, ja'a yajpudu'ugup ja jok winu xuu winu tiempu. Ja'a njuna'anum ko yajtukkumadowa'añ winu xuu winu tiempu nidagekyu di'ibáty 'yawdajttap ja axuk juyuk, o ja 'yawinnax, o ko tu yajtsa'aydy mut ja syeyu. ¹² Wa'an yu'u dyajjotkujku ja Diosu jya'ay es tmadánudut ma'xtujkun muut oytyim ti ayo'onaty, ja'a di'ibu kyuyduundap ja Diosu 'yana'amun es oy tmadundu ja Jesús.

¹³ Nétats nmadooy tsajpótm, es xy'anmaayuts:

—Kuxja'ay tu yaadu: “Jotkujk di'ibu tyam o'ktap es di'ibu óknun oogaamp ja'aguyjxm ko tmabuktu ja Nindsun'ajtum.” Ja Espírítu Santu du'un jyuna'añ: “Tuy'ajtun ko yu'ujty jyotkujkaty, mut ko jabaadu du'un myuk'ayoy es tyuñ. Dios mo'oyudap ja pyo'xtákn es myay'ata'añuty mut ko oy tu tmaduñ naxwíñ.”

Ja'ay yajpayo'oydyu

¹⁴ Nétats n'ijxy tu'ugu poop nima'a. Jam 'yu'uñu ma tadu nima'a kyuxe'eky éxtum ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu. Jam tmudaty kyubajkkujxm tu'ugu ooru koronu, es tkukápyuty tu'ugu muudydujkn jantsy jajp. ¹⁵ Ta pyudseemy tsajptugóty jatu'ugu anklus, es muk tmagajxy di'ibu uñaapy nima'agujxm:

—Tu net traaty ja ooru. Yajpudu'uk ja mbujta'aky mudu tadu muudydujkn, mut ko tu tsya'amy ja naxwíñudu pyujta'aky.

¹⁶ Ta ja di'ibu naty uñaapy nima'agujxm, ttsujkmijky ja naxwíñudu pyujta'aky.

17 Ta pyudseemy jatu'ugu anklus mā ja tsajptajk tsajpótm, tmenejxy nandu'un tu'ugu myuudsuyjkn jantsy jajp.
 18 Ta pyudseemy jatu'ugu anklus mā ja artal di'ibu jam kywentu'ajtypy ja jūn, es muk dyaxu ja di'ibu myudajtypy ja myuudsuyjkn jajppu, es t'anuumu:

—Mət ja mmuudsuyjkn tsujkmúk ja naxwíñudu 'yuuvu, mət ko tu tsya'amy.

19 Ta ja anklus dyajmijky ja uuvu mā ja naxwíñudu. Ta tniko'obejty es twinmá'adsa'añ. Ja'a tyaadu 'yandijpy ja muk tsaaťsytyu'unu di'ibu Dios yakaampy. 20 Ja uuvu oj yajwinmá'atsy kajpnbu'aay. Es mā ya'amá'tsu pyudseemy ja ne'pyñ tuk metru jakujm kyujxmaty es pyue'ky tuguk mugo'px mil metru.

15

Anklusaty mət ja juxtujkpu ayo'on

1 N'ijxyuťs tsajpótm jatu'ugu muj ijxwu'umun di'ibu ja'ay du'ñu yajwe'empy. N'ijxyuťs juxtujku anklus mət juxtujku óknambu ayo'on. Es mudu tadu juxtujkpu ayo'on kyujxta'ay ja Diosu 'yajku.

2 N'ijxyuťs nandu'un éxtum kyuxe'eky tu'ugu jikymyejyñ, éxtumu viidru tuktuku mət ja junya'ank. Es n'ijxyuťs nandu'un ja di'ibu myamadaktu ja axuk juyujk mət ko kyaj t'awdajttu ja 'yawinnax es kyaj tkupujktu ja syeyu. Tamu naty u'a'ajty tyáñudu jikymyejyñgyujxm, es tmudaty ja 'yarpu di'ibu natyu Dios tu myo'oyudu, 3 es t'wudu ja Moisesu 'yuy, ja Diosu myuduumbu, es ja Borreegu'ungu 'yuy. Esu du'un 'yawdu: Windsún Dios di'ibu tugekyu muk'ajtuñ myudajtypy, jyantsymyájty es jyantsy'oy jyantsyťsyújty di'ibu mdiimpy. Mij myajkutujkp mudu tu'ajtuñ, mij myajkutijky py nidugekyu naxwíñudu ja'ay.

4 Nindsuñ'ajtuñ, ¿pán mgawindsu'ugudap, pán mga'awdátudat?

Mət ko mijtsu duñ je'eyu di'ibu wa'ats, paaťy nidugekyu naxwíñudu ja'ayu myíndat mā mij es m'awdátudat, mət ko tu t'ixtu ko tu'ajtuñ tugekyu di'ibu mij mdiimpy.

5 Oknumts n'ijxy jam tsajpótm 'yawa'atsy ja tsajptajk, ja Diosu tyujk. 6 Jap tsajptugóty pyudsuumdu tadu juxtujkpu anklus di'ibu myunejxypy ja juxtujkpu ayo'on, es wa'ats poop ja wyit es jyantsyťe'xy, es tmudaty ja 'yooru kaatsywyuun di'ibu muj ja 'yok.

7 Net nidu'ugu nimajtaxkpu jiky'ajtruty di'ibu ijttup Dios windum, yu'u myooyu kajktu'ugu anklus oorū tsim nidu'ugáty ujts mət ja muk tu'dyu'unu di'ibu yajky py ja Dios di'ibu

ijtpam winu xuu winu tiempu. ⁸ Es ja tsajptajk 'yujspejty mat ja jok di'ibu miimp ma ja Diosu myaj'ajtun es ja myuk'ajtun. Es ni pan mbaat oj kyatuku extu ko kyajxtaayñum ja juxtukpu ayo'on di'ibu myunajxtap ja juxtukpu anklusaty.

16

Ayo'ondsím

¹ Nétats nmadooy pyadsemy ja kajxy tsajptagóty di'ibu tyuk'ane'empy ja juxtukpu anklus:

—Nujxtu es tuktaamdu'uttu ja juxtukpu tsim di'ibu myudajtypy ja mak tadyu'unun di'ibu Dios yajkypy naxwiñ.

² Ja jawyimbú anklus oj ñejxy. Ta ttuktaamdúty ja tsyim naxwiñ. Net pyadseemy ja mak pu'uts ñikujxmety di'ibu mak jantsy pijkp ma nidagekyu di'ibáty myudajttap ja axuk juyjku syeyu es di'ibáty nandu'un 'yawdajttap ja awinnax.

³ Net ja myumajtskpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim jikymyejyóty. Ta ja jikymyejyñ jyambijty éxtumu ne'pyñ, du'un éxtumu o'kpu ne'pyñ. Ta 'yo'ktaaydyu nidagekyu di'ibu jiky'ajttap jikymyejyñóty.

⁴ Ja myudagukpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim majatyu majnuu es majatyu nuu myuxy. Ta jyambijttaay ne'pyñ.

⁵ Nétats nmadooy ja anklus jyuna'añ:

—Dios, mijts m'ijt es mijts m'ijtpam. Wa'ats mij. Mdiimpy ja tuj'ajtun es du'un xytyukkumadówat, ⁶ mat ko ttuktaam tuk'yojktu miyu m'ayuk kajxwa'xpu ñe'pyñ, es miyu mja'ayaty. Es tyam mij xytyuk'iiky ja ne'pyñ. Pes du'un ñitakudu.

⁷ Nétats nmadooy nandu'un kyajxy extu ma artal, es jyuna'añ:

—Oyu du'un, Windsún Dios di'ibu tugekyu mak'ajtun myudajtypy. Tu xpyayo'oy yajxon mat ja tuj'ajtun.

⁸ Ja myumajtaxkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim ma ja xuu. Es mat yu'u ni'igu oj myaju ja xu'an es tsa'aydyut ja naxwiñadu ja'ayaty. ⁹ Es du'un ja ja'ay jantsy mak tyoodyu mat ja xu'an. Per ni mat yu'u kyajodumbijttu, kyaj t'awdajttu Dios di'ibu yajkypyu tyadu tadyu'unun. Ni'igu tmu'adagooy tmugajxtagooy ja Dios.

¹⁰ Ja myumogoxkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim ma yajkutiky ja axuk juyjku. Ta kyoodsadyaay ma 'yane'emy. ¹¹ Net ja ja'ayaty ñayya'andsu'udsadu mat ja mak pijkan di'ibu yajnajtup. Per ni mat yu'u tkamastuttu ja 'yaxuk winma'añ di'ibu tyuundur. Ni'igu tmu'adagooy tmugajxtagooy ja Dios.

¹² Ja myududujkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim ma ja Eufrates majnuu. Ta ja nuu tyutsy es 'yawa'adsat ja tyu'u ja réyaty di'ibu miindup ma xuu pyadsemy.

13 Nétats n'ijxy mā ja sarpyentu 'yaa, es mā ja axuk juyujkū 'yaa, es mā nandu'un ja kyugajxru di'ibu andakru 'yaa, pyadsemy tugugū mujku'u di'ibu kaxuk'kp éxtum nootsy. 14 Tyaadu yu'u du'unū mujku'ujty di'ibu tyuundur ijxw'umən di'ibu myudajyty ja muj'ajtən, es nax twowa'andu ja réyty majaty naxwíndu es ñaymyujktā'ayudut es tsyiptuna'andu mat ja Nindsun'ajtam Dios di'ibu tugekyū mak'ajtən myudajyty, ko traadut ja tiempu. 15 “Mudowdu es jaygyúku. H, Dios 'yU'unk, nmina'añats ti'in, éxtum ko jya'ty ja ma'tspu. Jotkujk di'ibu naty wijy es witxu, kadiibu tsoydyu'un muut jyudítat niwa'ats axwa'ats ja'ay wyinduuy.”

16 Ta ñaymyujkū ja naxwíndu réyty mā ja lugaar di'ibu ebreu ja'ayty tyukxu'ajttap Armajedón.

17 Ja myujxtujkrū anklus ttuktaamdúty ja tsyim pojotm. Ta yajmadooy kajxy mā Dios yajkutíky es mā ja tsajptajk jam tsajpót, es jynáñ muk:

—iTu net tyuñ jyátyty!

18 Net myiñ ja anaa judsuk, es ja naxwíndu jyantsyryumimū mat ja muk ujk. Kyaj ni windii du'ambu ujk kyanaxy extū mā tsyondaky ja naxwíndu ja'ay. 19 Ta ja Jerusalén kajpn tya'pxwa'xy tuguk peky. Es majaty kajpn naxwiñ jya'adugooodyaay. Es ja Dios tjamyejtsy ja Babiloñ muj kajpn es tuk'uuga'añ ja vyinu, ja'a njna'anam ja tydyu'unən di'ibu yajkpy mat ja 'yaku. 20 Net tugekyū islu es tugekyū kopk tyugooodyaay. 21 Nandu'un kya'ay tsajpót yu tatsn jantsy mujjátyty, extū justyikxy kilu jye'emdsyty tu'ugáty. Es ja naxwíndu ja'ayty tm'u'udugoy tmugajxtugóy ja Dios mat ja myaj ayo'onu tadū tatsn, mat ko muk ayo'onu du'un yu'u.

17

Kujeñdyo'oxyu 'yayo'on

1 Net myiñ nidu'ugu nijxtujkrū anklus di'ibu myudajttu ja jxtujkrū tsim, es xy'anmaayats:

—Min es nduk'ixut ja tydyu'unən ja muj kujeñdyo'oxy di'ibu uñaapy mejyñwyingjxm. 2 Yu naxwíndu ja'ay ryéty tu ñaygyyáku es pyekytyundu mat yu'u, es ja naxwíndu ja'ayty tu myu'uuk myamu'ugū mat yu'u, ja'a njna'anam t'xxtjtu ja Dios es tranjxtu ja kujeñdyo'oxyu 'yaxuk winma'añ.

3 Kodsū natyū du'un tu xy'awanū, nétats ja anklus xymunejxy muj ittum. Jámat n'ijxy tu'ugu toxytyjk tuk'u'uñ tu'ugu tsaps axuk juyujk. Tadū axuk juyujk windikyū ñini'x tmdaty mdu axuk ayuk kaxja'ay di'ibu Dios

muat twingajxpéty. Juxtujku kyubajk tmudaty es majku wyaj.
⁴ Tadu toxytyujk ñaywyítxuty mat ja tsu'unk wit esu tsapts wit,
 es 'yoydyúñuty mat ja oorú, mat ja tsujjátypyu tsaa esu perlu.
 Es tmudaty kyuhjótú tu'ugu oorú tsim ujts mat ja axuukpu.
 Ja'a tyaadu 'yandijpy ja 'yaxuk jiky'ajtun. ⁵ Es wyimbokkujxy
 tmudaty kuxja'ay tu'ugu xuu di'ibu tsip yajmadoop: “Ja
 Babiloñu muj kajpn, naxwíñudu kujeñdyo'oxyudyu tyaak
 es nandu'un tyaak'átyuty nidugekyu di'ibáty axuuk jiky'ajttup
 naxwiñ.” ⁶ Nétats nbejkyu kwentu ko tadu toxytyujk múkubu
 naty mat ja Diosu jya'ayudyu ñe'pyñ es mat ja ñe'pyñuty
 púnuty o'ktu mat ko t'awdajttu ja Nindsun'ajtam Jesukristu.
 Es kodsú taadu du'un n'ijxy, tats du'ñu oj njantsywyu'umú.

⁷ Nétudsú tadu anklus xy'anmaay:

—¿Ti ko du'ñu mwe'emy? Tyam nduknijáwut di'ibu
 'yandijpy yu ayu'udsyu winma'añ: tadu toxytyujk esu tadu
 axuk juyujk di'ibu tyuk'uñáary, di'ibu myudajtypy juxtujku
 kyubajk es majku wyaj. ⁸ Tadu axuk juyujk di'ibu tu xy'ixy,
 yu'u tu'uk di'ibu jékyup jiky'ajt, es tyam kyaj ñakyjyaa'áty, per
 pudsumaamp kuk jutoty, es ñejxy ma kyutagooyñut.

'Ja naxwíñudu ja'ay di'ibu xyuu kya'ity kuxja'ay nekykyujxy
 extu ma naty kyajnumú naxwíñudu kyoj, ja'a du'ñu
 wyu'umadya'aydyut ko t'íxtut jatugok jya'ty ja axuk juyujk
 di'ibu jékyup jiky'ajt. Es yu xyujjuty di'ibu kuxja'ay ma ja
 neky, ja'a xyujjuty di'ibáty myudajttup ja jiky'ajtun winu xuu
 winu tiempu.

⁹ Tyámuts nnigajxut di'ibu tsojku ja wijy'át kejy'át es ya-
 jjaygyúkut. Ja juxtujkpu kubajk ja'a 'yandijpy ja juxtujkpu
 kopk ma tadu toxytyujk 'yu'uñu. ¹⁰ Es nandu'unu tadu kubajk,
 yu'u 'yandijpy ja juxtujkpu réyuty. Nimugoxk tu 'yooktu, ja
 myududujkpu tam yajkutíky tyam, es ja myujxujkpu, yu'u
 kyajnum myiñ. Es ko myínut, je'eyu waanu 'yítut. ¹¹ Es
 ja axuk juyujk di'ibu jékyup ijt es tyam kyaj ñakyjyaaty, yu'u
 du'un rey ma tadu nijxujkpu, es jya'ta'añ jatugok éxtum ja
 myuduktujkpu rey, per najxpu du'un ma kyutagooyñut.

¹² 'Ja majkpu wyaj di'ibu tu xy'ixy, yu'u du'un majku
 rey di'ibu kyaj dyajtsonda'aktanum yajkutúktut. Per
 'yaxajyándup ja kutujkun éxtumú rey tuk oorun mat ja
 axuk juyujk. ¹³ Tyadu majkpu réyuty ti'igyú wyinma'añuty,
 es myo'oyup ja myuk'ajtun es ja kyutujkun ja axuk juyujk.
¹⁴ Tsiptunaamp mat ja Borreegu'unk. Per ja Borreegu'unk
 mamada'agudup, mat ko yu'u Windsun'ajtp ma windsunuty es
 Rey'ajtp ma réyuty. Es di'ibáty yu'u muut, Dios wooju yu'ujuty,
 wyin'ix, es oy tmudundu Dios.

¹⁵ Ja anklus xy'anmaayuts nandu'un:

—Tadu mejyñ di'ibu tu xy'ixy ma 'yu'uñu ja kujeñdyo'oxy, yu'u du'un 'yandijpy ja ja'ay pánaty jiky'ajttap ma maygyajpn, ma wiinkpu may ayuk kajxpaty, es ma mayñaxwíñdu. ¹⁶ Ja majkpu waj es ja axuk juyuk tyuk'ak'átap ja kujeñdyo'oxy, es dyajwu'umut niwa'ats axwa'ats. Es extu tsyu'tsta'aydyap ja ñini'x, es ñino'kta'aydyap di'ibu wu'amp. ¹⁷ Diosu du'un tu pyujta'agudu es dyajtuunudu Diosu wyinma'añ, ti'igyu ñaybyujta'agudu es dyaky ja kutujkan éxtamu rey ma ja axuk juyuk extu ko yajkuudyuunda'ayut di'ibu Dios ñaskajxu. ¹⁸ Tadu kujeñdyo'oxy di'ibu tu xy'ixy, yu'u du'un 'yandijpy ja maj kajpn di'ibu 'yane'empy ja naxwíñdu ryéyuty.

18

Babiloñu kajpn kyutuḡoy

¹ Nétats n'ijxy jatu'ugu anklus jyunaky tsajpótm mat ja myuj kutujkan. Ta ja naxwíñdu wye'emy kude'xy mat ja jyajun, ² es muk kyajxy:

—Tu net, tu net jyjitta'ay ja Babiloñu maj kajpn, es tu jyumbity majku'u tsunaaydyákn. Ni pán jap kyanaky'ity. Yu'uy je'eyu jap tsunaaydyap ja ka'óybyuty, es jyar'attu ni'amuku axuk joon axuk juyuk. ³ Du'un tu yajtuudyúñ mat ko ja Babiloñu kajpn tmastuty ja Dios, es wiinkpu t'awdaty, es nidugekyu naxwíñdu ja'ayuty ti'igyu mat yu'u. Es ja naxwíñdu réyuty pyekytyuundu mat ja Babiloñu ja'ayuty. Esu ajuuy ado'kpu di'ibuty majaty naxwíñdu, myakja'aydyáktu mat ko ttukmudeeky nidugekyu di'ibáty amdoop es ñayyajmujpudsama'añuty.

⁴ Nétats nmadooy jatu'ugu kajxy myiñ tsajpótm, es jyuna'añ:

—Pudsamdu ma tadu kajpn, miidsuty di'ibáty nja'ay'ajttap, kadiibu xymyutpekytyúndut es kadiibu miits myajtuudyúndut mat yu'ujuty. ⁵ Ja'a ko yu pyeky tu jyantsyñipajnu, extu myabátnap ja tsajp, es tu ja Dios jyamyajtsxuty ja pyojpu. ⁶ Tuunambit nandu'un éxtamu wiinkpu tu t'axaktúñ. Mugubat majtsk du'unan éxtam yu'u tu dyaky, es taam'yo'oy majtsk du'unan myákyty di'ibu ya'ukp éxtam yu'u oj ttaam'yo'oy. ⁷ Tuudyún es ya'ayow nandu'un éxtam tu myuj tu pyaadu. Pes yu'u du'un jyuna'añ jyodoty wyinma'añóty: “Tyaats n'u'uñu éxtam tu'ugu reynu. Kyajts uj ngu'ekytyo'oxyuty, ni na'ats nga'ayówat.” ⁸ Paaty ma tu'ugu xuu ti'in myínut ja pya'am, 'yayo'on, jyotmay, yuu, es mat ja janya'ank yajjino'ogut, mat ko Nindsan'ajtam Dios jyantsymyújaty di'ibu tu pyekyuo'oyuty es tkumadówat.

⁹ Yu naxwíñdu réyuty di'ibu tu pyekytyundu mat yu'u es du'un tu dyajtuḡodyu jyiky'ajtun, ñijuy ñiya'axtap ko

t'ixtudü tadü kajpn ko tyoy. ¹⁰ Wü'amdaaydyur jagam jyantsytsyü'ugut mat ja tyüdyu'unü, es jyüna'andut:

—¡Ay, püroobü mij Babiloñü muj kajpn di'ibü tü 'yane'emy! Jantsy tuk pojün tü myiñ ja mdüdyu'unü.

¹¹ Yü ajuuy ado'krüty majatyü naxwíñüdü jü'üdyur nandü'un es pya'ayówdüdü tadü muj kajpn, mat ko kyaj tnakyjyüdyü ja oorü, ja platü, ja tsujjátyryü tsaa, ja perlü, ja oyatpyü wit di'ibü tsu'unk, tsaptsü, seedübü, kanak naxü oyatpyü kepy di'ibü pa'ak xu'kp, ja tsujjátyryü di'ibü kojpn mat ja marfil, bronsü, pujxn es ja mármol; ¹³ es nandü'un ni pán tkanakyjyüdyü ja kanelü, pa'ak xu'krü, mirrü, poom, vüñ, aseytü oliivü, arinü, triigü, tsajkaajaty, borreegyty, kwaayaty, kárraty, es extü ja'ayaty ijty tyo'ktur. ¹⁴ Es dü'un yü ajuuy ado'krüty t'anümdut tadü kajpn:

—Kyaj xyñakymüdatyü tadü mje'xy mbeky es tügekyü tadü oyatpyü di'ibü tü xyjantsytsyeky. Tüü düñ tyügooydya'ay wüñ xüñ winü tiempü yü mmakja'ay'át esü mdsuj'ajtün.

¹⁵ Pánaty ajuuy ado'ktur mä ja Babiloñü kajpn es ñayajmukja'aydya'agüdü jap, jagam tyánüdü müdü tsü'ügu ko dü'un 'yayówut ja kajpn, es yü'ü jyü'üy ya'axtut:

¹⁶ —¡Ay, püroobü muj kajpn! Tsuj tü 'yity éxtam tu'ugü toxytyük mat ja wyitü oyatpyü, tsu'unkrü, tsaptsü, es 'yoydüñty mat ja oorü, tsujjátyryü tsaa esü perlü; ¹⁷ ¡es tuk pojün tü tyügoyü tyädü jyiky'ajtün!

Es nandü'un yü barkü yaj'ye'ebyaty esü di'ibáty tuundur jap barkoty, es di'ibáty maduundur jikymyejyñóty, wü'amdü jagam ¹⁸ ko t'ixtut pyüde'eky ja jok mä tyoyü tadü muj kajpn, es jyüna'andut muk:

—Ni maä dü'ambu kajpn éxtam tü 'yityü tyädü muj kajpn, ¿küdü?

¹⁹ Es mat ja jyotmay ñaydyukkuwü'küdü naxway, es jyantsyju'üy jyantsyya'axtü:

—¡Püroobü tadü muj kajpn! Mat ja myükja'ay'át tü ñayajmukja'aydya'agüdü nidagekyü di'ibü myüdjttur ja barkü. ¡Es tuk pojün tü tyügooydya'ay!

²⁰ Es ja kajxy 'yakjüna'añ tsajpótm:

—Miidsaty pánaty ijttur tsajpótm, es miidsaty apóstalaty esü Diosü 'yayuk kajxwá'xrüty es nidagekyü di'ibü Dios jya'a'ajtypy, xonda'aktü mat ko Dios tü ttukkumüdy yü tadü kajpn éxtam tü mdünüdü.

²¹ Net tu'ugü anklus kumüjaabü tkone'ky ja tsaa di'ibü dü'un éxtam tu'ugü muj paan, es tkujabiipü jikymyejyñóty, es jyünañ:

—Nandu'un mij Babiloñu maj kajpn, myajkujubipnaxa'añ, es ni na'a jatugok mgakuxu'ugut. ²² Ni na'a kyanakyyajmudowut mgajpnóty ja trompet xuxpu, tsajkapyñxyuxpu esu arpu koobu. Es ni kyanakyyajp'átut ja mmaduumbaty di'ibu xupékyuty, es ni ma kyanakyyajmudowut jap ja jujts tu'unu. ²³ Kyaj jap ñakyjyájut ni tu'ugu lampru, es ni na'a jap kyanakyyajmudowut yajtúñ ja xuu ma ja pujkputy. Ja m'ajuuy m'ado'kputy tu 'yittu naxwiiñ jantsy maj, es tu twin'uundu nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mut ja byruju winma'añuty.

²⁴ Pes ma tadu kajpn tu yajpraaty temy yeky ja Diosu 'yayuk kajxwa'xputy ja ñe'pyñ, es ja ñe'pyñ di'ibu Dios jya'ay'ajtypy, es nidugekyu ja ñe'pyñ ja ja'ay di'ibuty ja'ay ya'o'kudu naxwiiñ.

19

¹ Nétats nmadooy jantsy muk ja ja'ayuty kyajxtu tsajpótm, es jyuña'andu:

¡Awdattu Dios!

Yu nitsokun, muj'ajtun esu muk'ajtun,
yu'u Dios jya'a'ajtypy.

² Pesu Dios paye'epy mut ja tuy'ajtun,
es tu tmo'oy ja kumado'on ja muj pekykajpn es ñujxut ayoda-
knoty.

Mut ko tu dyajpekytyúñ ja naxwíñudu ja'ayuty
es dya'e'ky ja Diosu myuduumbaty,
paadyu Dios yajumbijtxuty.

³ Net jyunandu jatugok:

—Awdattu Dios. Pes timjókup winu xuu winu tiempu ma yajnine'egyu taadu.

⁴ Es ja ni'i'px majtáxkpu mujja'aydyujk es ja nimajtáxkpu jiky'ajtputy di'ibu ijttu Dios windum, ñaygyoxtnaaydyákuudu, t'awdajttu Dios es jyuña'andu:

—Wa'an du'unuty. ¡Awdajtta'aydyu Dios!

⁵ Nétats nmadoogajxy ma uñaaybyajn ma Dios yajkutíky, es jyuña'añ:

Miidsuty di'ibáty myuduundur ja Nindsun'ajtam Dios,
mujja'ay mutsk ja'ayuty, awdattu Dios.

Nixadúñ ja Borreegu'unk

⁶ Nmadooyats nandu'un ko nimayjya'ay kyajxtu, du'unuts nmadooy éxtumu nuudax 'yuutsy pyumimy, es éxtumu anaa muk ya'axy, es jyuña'andu:

Awdajtta'aydyu ja Nindsun'ajtam Dios di'ibu tugekyu
muk'ajtun myudajtypy,
mut ko yajkutíky.

⁷ N'okxondákum, n'okjotkujkum es n'okwindsu'kum, mat ko Dios jyantsymyájuty

es tu net tpaaty ma ja Borreegu'unk pyuka'añ,

es tu ja ñudo'oxy ñayjyujp'íxyuty.

⁸ Tu yajmo'oy ja wit ja oybyu es ja wa'atspu di'ibu tu'x jadsujkp, es ñayxyóxudut.

Pes ja oybyu wit ja'a 'yandijpy ja oybyu di'ibu tyuun kyajxtap ja Diosu jya'ayuty.

⁹ Nétuts ja anklus xy'anmaay:

—Kuxja'ay: “Jotkujkuty di'ibáty tu yajwówdu ma tyadu xuu ko ja Borreegu'unk pyuka'añ.”

Es xy'ak'anmaayuts:

—Tyaadu du'un tuj'ajtun di'ibu Dios kyajxyry.

¹⁰ Njakoxtanuyáñuts anklus tyeky'ujxy, es nja'awdatáñuts, per yu'uts xy'anmaay:

—Katu du'un m'adu'utsy. Nmudiimbyuts ja Dios éxtum mij, es éxtumu mmagu'uguty di'ibu pyanujxtap ja Jesusu 'yuxpukun. Awdat ja Dios.

Pes ja tuj'ajtun di'ibu Jesús yajk, ja'a yu'u di'ibu wyinma'añmyeepy ja Diosu kyugajxpu.

Di'ibu tyuk'uñaaapy ja poop kwaay

¹¹ Nétuts n'ijxy ja tsajp awa'ats, es kyuxe'eky tu'ugu poop kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaaapy txu'aty Di'ibu Kyuydyimpy Ja 'Yayuk, es nandu'un txu'aty Tuj'ajtun, mat ko tuj'ajtun muut pyayo'oy es tsiptuñ. ¹² Yu wyiin du'un éxtumu janya'ank jyantsytye'xy, es jam kyubajkkujxm tmudaty may ja koronu. Es tmudaty ja xyuu kuxja'ay di'ibu yu'uyu naydyi'igyu ñija'ap. ¹³ Es ja wyit ne'pyñ ne'pyñ. Es txu'aty Diosu 'yAyuk. ¹⁴ Es pyanujxudu tugoymyay nidsiptuumbaty di'ibu tsajpótm. Ak poop ja wyit, ja oybyu esu wa'atspu, es ak poop kwaaygyujxy. ¹⁵ Es di'ibu xyu'ajtypy Diosu 'yAyuk, jar 'yaajóty pyudsemy tu'ugu espaadu jajppu, es yu'u muut dyajtsayuta'añ ja naxwíñudu ja'ayuty. Es yajkutuka'añ mudu pujxndajk. Es ttukkumadowa'añ, mat ko Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, jyantsy'ajkun mat ja naxwíñudu ja'ay. Paadyu du'un ttukkumadowa'añ éxtum ko jyawu yajwinma'atsy ja uuvu tuump. ¹⁶ Es tmunejxy kuxja'ay ma ja kyapu es ma ja pyuyu tyadu xuu: “Rey'ajtp ma réuty es Windsun'ajtp ma windsunaty.”

¹⁷ Nétuts n'ijxy tu'ugu anklus tyanu jam xuu ñikujxm es t'anumudu jantsy muk ja joon juyujk di'ibu ka'agudijtp:

—iMin naymyúkuudu ma ja muj xuu di'ibu Dios tyunaampy!

¹⁸ Min es xytsyu'utstat ja tsyu'udsyadyu réuty esu soldaadu windsunaty, ja jotmak ja'ayuty, ja kwaayuty es mat ja di'ibu

tuk'uñaaɣudap, nidagekyu ja'ay ja tsyu'udsyuty, pánaty jajju-
uyduɣ es pánaty awa'atstuuy ijttap, nandu'un ja muj ja'ay
mutsk ja'aybyu.

¹⁹ Nétats n'ijxy ko ja axuk juyujk es ja naxwíñudu ryéyuty
dyajnaymyúkudu syoldaadaty es tsiyptuna'añ mut ja di'ibu
poop kwaaygyujxy es mut ja ñidsiptuumbuty. ²⁰ Per ja axuk
juyujk yajtsuum ti'igyu mut ja kugajxpu di'ibu andakp, di'ibu
naty tu ttuñ axuk juyujk wyinduuy ja muj ijxwu'umun di'ibu
myudajtypy ja muj'ajtun. Es mudu tyadu muj ijxwu'umun
ja kugajxpu di'ibu andakp tu twin'uundu naty di'ibáty tu
ñayyákyuty es ja axuk juyujk tsya'ayudut, es t'awdajttu ja
'yawinnax. Net nimajtsk yajkujudu'uju jiigyuty ma yu mejyñ
di'ibu teepy azufru. ²¹ Es yu syoldaadaty ya'o'ktaay mut ja
'yespaadu di'ibu pudsuum p 'yaajóty di'ibu tyuk'uñaaɣy ja poop
kwaay. Es nidagekyu joon juyujk di'ibu ka'agudijtp 'yujts
jyotkadaktu mudu tadu tsyu'udsyuty.

20

Mil jamajtpe

¹ Nétats n'ijxy tu'ugu anklus jyanaky tsajpótm mut ja kuk
jutu 'yawatsn, es tkawítsyuty tu'ugu muj kadenu. ² Ta
tmajtsy ja sarpyentu, tadu majku'ugópk, ja Satanás, es
tkawu'añ ttekywyu'añ mut ja muj kadenu, es 'yítut tsimy
tuk mil jamajt. ³ Ta tkujubijpe kuk jutoty, es dyajni'adijky
ijxwu'umun muut kudiibu tnakywyin'uunut ja naxwíñudu
ja'ayuty extu ko kyap'pxut tuk mil jamajt. Ta naty koonum
'yok'yajnasmatshya'añ waanu.

⁴ Nétats n'ijxy uñaaɣbyajnaty, es jam 'yu'uñudu di'ibátyu naty
tu t'axájudu ja kutujkun es pyayo'oydyut. Yu'adyu du'un di'ibu
yajnibo't ja kyubajkaty mut ko tranujxtu ja Jesusu 'yaxpujkan
es tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk. Nandu'un kyaj t'awdajttu ja
axuk juyujk es ni ja 'yawinnax, es ni tkakupujktu yajtsa'ayut
wymbokkujxy o ma ky'u mut ja axuk juyujku syeyu. Es ja
Dios yajjikypuyjukudu, es 'yana'amdu mut ja Kristu tuk mil
jamajt. ⁵ Tyadu du'un ma tim jawyiinu Dios dyajjikypyejky
ja ja'ayuty. Per di'ibu akwu'amdu ja o'kraty, yu'ujaty kyaj
jyikypuáktut extu ko kyap'pxut tuk mil jamajt. ⁶ Kuni'xy es
jotkujkaty di'ibátyu Dios yajjikypuákuɣap ma tyadu jawyi-
imbu jikyppujkan. Kyaj pyaadudut ja ayo'on di'ibu du'un
éxtumu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok, ja'a du'un tmadúndut ja
Dios esu Kristu éxtumu teedyuty, es 'yana'amdu mut ja Kristu
tuk mil jamajt.

⁷ Ko naty tu ñaxy tuk mil jamajt, ta Satanás yajnas-
matshya'añ ma tsyimy'ity. ⁸ Es net ñujxut naxwíñ, es nujx
twin'uñ tugekyu naxwíñudu, ja Gook naxwíñudu esu Magook

naxwíñadu. Ja Satanás yajnaomyujkta'ayudap nidagekyu naxwíñadu ja'ayuty di'ibu ni mbaat nga'okmadsyo'onu, du'un éxtamu pu'u di'ibu jikymyejyñbyu'aay, es tsiptuna'andu. ⁹ Oytyim madsooty ma tugekyu naxwíñadu ta tso'ondu, es dyajnadujkta nidagekyu Dios ja jya'ayuty ma ja kajpn di'ibu Dios jyantsysyejpy. Peru Dios dyajjanajky tsajpótmu janya'ank di'ibu muut tnino'ktaay nidagekyu tadu ja'ayuty. ¹⁰ Net ja mujku'ugópk di'ibu natyu ja'ay tu twin'uuñ, yajkujadu'uju ma ja mejyñ di'ibu teepy azufra, ma naty nandu'un tu yajkujadúwu ja axuk juyujk es ja kugajxpu di'ibu andakp. Jap 'yayówat xuuñ koots winu xuu winu tiempu.

Payo'oyun ma ja poop uñaaybyajn

¹¹ Nétats n'ijxy ja Dios 'yu'uñu ma tu'ugu muj uñaaybyajn pooppu. Esu tsajp esu naxwíñadu jyugaktu ma naty 'yity, es ya'ijxtugooodyaay. ¹² Es n'ijxyuts ja o'kraty, muj mutsk, tyánuđu Dios winduuy. Ta ja neky oj ya'aya'pwa'xy, es ya'ixy wi'ix tu tyundu nidu'uk nidu'uk. Es nandu'un wiinkpu neky ya'aya'pwa'xy ma 'yity kaxja'ay ja xyuujuty pánuty jiky'ajttap winu xuu winu tiempu. Esu Dios trayo'oy es ttukkumadooy ja o'kraty éxtam nidu'uk nidu'uk tu 'yadu'utstu, du'un éxtamu naty 'yity kaxja'ay nekykuyxm. ¹³ Tam 'yijttu tugekyu ja o'kraty, ja'a muut di'ibu o'ktu mejyñóty, es tugekyu yajpayo'oydu éxtam tii tu ttundu. ¹⁴ Yu o'knu esu infyernu tu naty nandu'un dyajkta'aydu ja o'kraty tugekyu di'ibu naty yu'ujuty myudajttap. Net ja o'kraty yajkujadúwudu ma ja mejyñ di'ibu ya'amp éxtamu juun. Ko ja'ay jam 'yayowdu, du'un ja'a éxtam 'yooktu myumajtsk ok. ¹⁵ Ja'ayu ja'ay di'ibu xyuu kaxja'ay nekykuyxy ma yajjaaybyéty ja xyuujuty pánuty jiky'ajttap winu xuu winu tiempu, yu'uyu kyaj yajkujadúwudu ma ja mejyñ di'ibu ya'amp éxtamu juun.

21

Jembyu tsajp esu jembyu naxwíñadu

¹ Nétats n'ijxy ja jembyu tsajp esu jembyu naxwíñadu, mut ko yu jawyiimbü tsajp esu jawyiimbü naxwíñadu kyaj maanu, es kyaj maanu jikymyejyñ.

² Es n'ijxyuts nandu'un ja jembyu Jerusalén kajpn di'ibu tso'omp tsajpótmu ma Dios, es kyuda'aky, es jantsy tsuj oyduñ éxtamu pujkpu toxytyjk ko pyuka'añ. ³ Es nmudoogajxyuts jantsy muk ma uñaaybyajn ma Dios yajkutíky, es jyuna'añ:

—Tyamu net ja Dios 'yity mut ja ja'ayuty, es jyiky'ata'añ mut yu'ujuty, es yu'ujuty tja'ay'ata'añ. Ku'm ja Dios 'yita'añ mut yu'ujuty, es Dyios'átudat. ⁴ Esu Dios yajtútsxudat tugekyu ja wyinnu. Kyaj 'yok'ijnat ja o'knu, ju'uy yaxun o ja pujk ado'onu, ja'a ko tugekyu di'ibu tu 'yity, tu ja'a ñaxy kyexy.

⁵ Net ja di'ibu uñaapy mā yajkutiky jyunañ:

—Ujts nyajkejpy tugekyu ak jemy.

Nandu'un jyunañ:

—Kuxja'ay, mut ko tyaadu di'ibuts ngajxypy, tuy'ajtunu'u es mbaat xymyubeky.

⁶ Nétats xy'anmaay:

—Tu net yajkuudyuunda'ay. Ujtsu du'un éxtam ja A es éxtamu Z, ujtsu du'un ja jawyiimbū es ja tim okpu. Di'ibu tátsup, ujtsuts nnamo'oyup es t'uugat ja nuu di'ibu pudsūmp mā myuxy es dyaky ja jiky'ajtun. ⁷ Es di'ibu myamadakypy ja pojpu, yu'uts nmo'oyubu tyaadu éxtamu kyumañ, ujtsu du'un xyDyios'átup, es yu'uts n'u'unk'átut. ⁸ Per di'ibáty jyujpja'adup, di'ibátyuts uj xykyamubujktup éxtamu Yajniitsókpu, di'ibáty jiky'ajttup axuuk, yajja'ay'o'ktup, ma'induundup, brujm'ajttup, 'yawdajttup di'ibu kyaj Dyíosuty, es nidugekyu di'ibu andáktup, taadaty nidugekyu pyaadudu es yajpajta'agut mā ja mejyñ di'ibu teepy azufu. Ko ja'ay jam 'yayowdu, du'un ja'a éxtamu ja'ay 'yooktu mymajtsk ok.

Jembyu Jerusalén

⁹ Nétats xyñimiiñ nidu'ugu anklus di'ibu tu ttuktaamdu'uty ja tsyim mut ja ayo'on, esuts xy'anmaay:

—Min es nduk'ixut di'ibu pyukaampy ja Borreegu'unk.

¹⁰ Net mudu Espírítu Santu myuk'ajtun oj xyajnejxyuts mā tu'ugu maj kopk jantsy kujxm, es xytyuk'ijxyuts ja maj kajpn Jerusalén kuni'xypy ko kynda'aky, jam tso'oñ tsajpótm mā Dios 'yity. ¹¹ Esu tadu kajpn jantsy tu'xp mut ja Diosu jyajun. Esu tyu'xun du'un éxtamu tsujjátypy tsaa, éxtamu tsaa'ju'unk di'ibu xu'ajtypy jaspe, wa'ats éxtamu viidru. ¹² Es juwudity ja kajpn ñabótsyuty majpxy es kujxm, mut majmajtsku tyujk aa. Es tu'uk tu'ugu tujk aa tmudaty tu'ugu anklus di'ibu kywent'ajtypy. Es mā tadu tu'uk tu'ugu tujk aa 'yity kuxja'ay tu'ugu xyuu ja majmajtskpu Israelu myaank. ¹³ Tuguu'k 'yixy ja tujk aa mā xuu pyadsemy, tuguu'k 'yixy mā yukpoj myiñ, tuguu'k 'yixy mā ja xuu tsy'ity es jatuguu'k 'yixy mā myiñ ja jamboj. ¹⁴ Ja potsy di'ibu ñabots'ajtypy ja kajpn, majmajtsku 'yujx tmudaty. Es mā ja majmajtskpu potsy ujx kuxja'ay 'yity tu'uk tu'ugu xyuu ja nimajmajtskpu Borreegu'ungu 'yapóstulu.

¹⁵ Yu anklus di'ibuts xymyugajx tmudaty tu'ugu oorū kijxn, es tkijxa'añ ja kajpn, ja tyujk aa es ja ñabots. ¹⁶ Ja kajpn kwadraadu 'yity, yu yeñ'ajtun ti'igyū mut ja wyooñ'ajtun. Ja anklus tkijxy ja kajpn mut ja kyijxn, esu yeñ'ajtun wyinjajty majtsk mil jamajtsk mugo'px kilometru. Yu yeñ'ajtun, ti'igyū yu'u mut ja kyujxm'ajtun esu wyooñ'ajtun. ¹⁷ Net tkijxy ja wyooñ'ajtun ja ñabots, es wyinjajty tugu'px mugoxk metru. Ja

kijxn di'ibu ja anklus yajtiimpy, du'un ja yeñ'ajtun éxtum di'ibu ja'ay yajtiimpy.

18 Ja kajpn nabots pyótsyudyu naty mat ja jaspe tsaa. Es ja kajpn, ak tim wa'ats oorü, du'un kyuxe'eky éxtumü viidru wa'atspü. 19 Ja kajpn nabots pyotsy'ujx mat kanak naxü oy-atoryü tsaa. Ja jawyiimbu tsaa txu'aty jaspe. Ja myumajtskrü txu'aty zafiiru, ja myudaguuakrü txu'aty ágatu, ja myumajtáxkrü txu'aty esmeraldü, 20 ja myumügoxkrü txu'aty ónise, ja myududujkrü txu'aty kornalinü, ja myujuxtujkrü txu'aty krisólitü, ja myuduktujkrü txu'aty berilü, ja myudaxtujkrü txu'aty topasyü, ja myumajkrü txu'aty krisoprasü, ja myumajk tu'ukrü txu'aty jasintü, ja myumajmajtskrü txu'aty amatistü. 21 Ja majmajtskrü tujk aa, majmajtsk je'eyü ja perlü. Tu'uk tu'ugu tujk aa, ti'igyü je'eyü t'agaj'áty ja perlü. Es ja muj tu'u di'ibu kajpngijky, ak tim wa'ats oorü, éxtumü wa'ats viidru.

22 Es kyajts n'ijxy ni tu'ugu tsajptujk jap, mat ko yu Nindsun'ajtun Dios di'ibu tugekyü muk'ajtun myudajtypy, esü Borreegu'unk, yu'u tsyajptujk'ajttabü tadü kajpn. 23 Tadü kajpn kyaj ttseky esü xüü es ni yu po'o ñi'ánudat, mat ko Dios esü Borreegu'unk, ja'a jyajun müüt kyude'xyuty. 24 Es ja jajun mä tadü kajpn, ja'a kyudu'xüp nidugekyü naxwíñüdü ja'ay, es ja naxwíñüdü réyuty tmumíndat ja myakja'ay'át mä ja kajpn. 25 Du'uñüm wyu'ummat awa'ats yu kajpn nabots aa. Ni na'a kya"adúkat, mat ko jap kyaj kyoodsüya'añ. 26 Es ja naxwíñüdü ja'ay tmumíndat ja myuj'ajtun es ttukwindsu'ugudat ja Dios. 27 Es ni na'a kyatáküdü di'ibu axuuk, o di'ibu tsoydyu'un müüt, o win'u'umbuty, yu'uyü táküdup di'ibu xyüü ijtp kuxja'ay jap Borreegu'unk ñekykyujxy mä yajjaaybyéty ja xyüüjaty púnaty jiky'ajttap winü xüü winü tiempü.

22

1 Nétats ja anklus xytyuk'ijxy tu'ugu mujnüü di'ibu mujxp mä uñaaybyajn mä Dios esü Borreegu'unk yajkutúktü. Tadü nüü jantsy wa'ats éxtumü viidru, es yu'u du'un yajkypy ja jiky'ajtun winü xüü winü tiempü. 2 Tadü nüü pyuye'eky muj tu'ugijky mä tadü kajpn. Es mujnüübu'aay majtsk adu'um yoñ ja kepy di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun es tyümp'áty majmajtsk ok tuk jamajtrü, winduk po'o'jaty tyümp'áty. Es ja kepy'aay yu'u tsooy'átap ja naxwíñüdü ja'ayaty. 3 Es ni mä kyanaky'ítat ni tií di'ibu kajxpojkrü.

Mä tadü kajpn, Dios esü Borreegu'unk yajkutuka'andü, esü myuduumbuty 'yawdata'anüdü, 4 es 'yixtup ja Dios ja wyiin jyjyp, es tmudáttat ja Diosü xyüü mä wyimbok. 5 Jap kyaj kyoodsüya'añ. Es di'ibáty ijttap jap, kyaj ttsóktat ni ja lyamprü es

ni yu xuu ñijájudut, mut ko yu Nindsun'ajtam Dios kuda'xánur, es yajkutúktut winu xuu winu tiempu.

Tsojk ja Kristu myina'añ

⁶ Nétudsu anklus xy'anmaay:

—Tyadu ayuk, tuy'ajtanu'u es mbaat xymyubuktu. Paadyu Nindsun'ajtam Dios di'ibu wyinma'añmyeepy ja kyugajxputy, yu'u tu tkexy ja 'yanklus es yajtuk'ixa'andu ja myaduumbuty di'ibu tsojk tunán jatánur.

⁷ Du'un ja Jesukristu jyuna'añ:

—iMudoo'ítu! iTsojkuts nmina'añ!

iJotkujk di'ibáty pyaduundur ja n'uxprajkunats di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky!

⁸ Uj Fwank. N'ijx nmudoots tugekyu tyaadu. Es kots n'ijxtaay nmudoodaay, taats nnygyoxtonaaydyáku anklus tyeky'ujxy di'ibudsu naty tu xytyuk'ixy, es nja'awdatáñuts.

⁹ Per yu'uts xy'anmaay:

—Kátuts xy'awdaty. Nmudiimbyuts ja Dios, éxtam mij, es éxtamu mmugu'uguty di'ibu Dios ja 'yayuk kyajxwa'xudur, es nidugekyu di'ibáty pyaduundur ja Diosu 'yuxprajkun di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky. iAwdat ja Dios!

¹⁰ Es ja anklus xy'ak'anmaayuts:

—Kajxwa'x yajxónu tyadu Diosu 'yuxprajkun. Katu kyuyuy'utsy, mut ko tu dan tyimpatypy ja tiempu ma yajkuydyuna'añ. ¹¹ Púnaty axuk adátstap, wa'anu du'un t'aktimtuun'adu'utstu; es púnaty pyanujxtap ja ka'oybyu winma'añ, wa'anu du'un t'aktimpanajx'adu'utstu; es púnaty pyanujxtap ja tuy'ajtan, wa'anu du'un t'aktimpanajx'adu'utstu; es púnaty kyuydyuundur ja Diosu wyinma'añ, wa'anu du'un t'aktimkuydyuun'adu'utstu.

¹² Du'unu Jesukristu jyuna'añ:

—iTsojkuts nmina'añ! Es kots nmínut, nmo'oya'añuts nidu'uk nidu'uk éxtam pyaadyaty wi'ixáty tu jyiky'attu.

¹³ Ujtsu du'un éxtam ja A es éxtamu Z, ujtsu du'un ja jawyiimbu es ja tim okpu. Ujtsu du'un di'ibu tugekyu yajtsondák, es ujtsu du'un nandu'un di'ibu ya'abatadyaapy. ¹⁴ Jotkujkadyu taadaty di'ibáty tu tpujtu yajxónu wyit, ja'a njana'anam di'ibu tu jyodumbittu es tu tmastu'uttu ja pyojpu. Yu'udyu dan je'eyu pátdur tyúkat ma tadu kajpn es tju'xut ja ujts tuump di'ibu yajkypy ja jiky'ajtan winu xuu winu tiempu. ¹⁵ Mut ko ni na'a mbaat kyatákuu jap di'ibu myudajttap ja axuk winma'añ, yu brújuty, mu'induumbuty, yajja'ay'o'kputy, yu di'ibu 'yawdajttap di'ibu kyaj Dyíosuty, es di'ibáty tsojktap tyuundur ja andakun.

16 'Ej Jesús, tats ngexy ja n'anklas es t'awánat nidagekyu ja mabujkpatujk ma ñaymyúkadu. Ujtsu du'un ja Davitu tyuump 'yaats, es ujtsu du'un éxtum ja yuxyuu di'ibu móñum pudsuump.

17 Yu Espiritu Santa esu Borreegu'ungu ñado'oxy, ja'a njuna'anam ja ja'ay di'ibu myubujktap ja Jesukristu, ja'a junándap:

—¡Min!

Es di'ibu myumdeepy, wa'an nandu'un tjuna'añ:

—¡Min!

Es di'ibáty tútsadap, wa'an tmindu es t'axájudat nadu'añ ja nuu di'ibu yajkyu ja jiky'ajtán winu xu winu tiempu.

18 'Ej n'anmaabyuts nidagekyu di'ibáty myudoo'ijttap yu Diosu 'yayuk di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky, pun ja pún tnikón yu tyaadu di'ibu ijtp kaxja'ay, Dios nandu'un niko'onxadap ja 'yayo'on di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky.

19 Es pun ja pún oynu'unun tpuwitsy yu ayuk di'ibu ijtp kaxja'ay ma tyadu neky, Dios nandu'un puwijtsxadap di'ibu naty pátap tja'xat ja kepytyuump di'ibu yajjiky'ajtp, es kyaj tyákat ma ja Diosu kyajpn. Yu kepytyuump esu Diosu kyajpn kaxja'ay 'yity ma tyadu neky.

20 Di'ibu tyaadu ñigajxyu, du'un jyuna'añ:

—Tsojkats nmina'añ.

Es nandu'unats njuna'añ:

—Wa'an du'unaty. ¡Min, Nindsun'ajtam Jesús!

21 Wa'anu Nindsun'ajtam Jesús tkunu'xtu nidagekyu ja Diosu jya'ayuty.